ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

2006/2007
ՈՒՍՏԱՐՎԱ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

Երևան - 2007

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ընդհանուր տեղեկություններ համալսարանի մասին....5
Աշխարհագրության ֆակուլտետ....92
Աստվածաբանության ֆակուլտետ....108
Արևելագիտության ֆակուլտետ....115
Երկրաբանության ֆակուլտետ....129
Ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետ....139
Ինֆորմատիկայի և կիրառական մաթեմատիկայի ֆակուլտետ....145
Իրավագիտության ֆակուլտետ....154
Կենսաբանության ֆակուլտետ....169
Հայ բանասիրության ֆակուլտետ....212
Մաթեմատիկայի ֆակուլտետ....225
Մեխանիկայի ֆակուլտետ....238
Միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետ....249
Պատմության ֆակուլտետ....258
Ռադիոֆիզիկայի ֆակուլտետ....279
Ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետ....300
Ռուս բանասիրության ֆակուլտետ....324
Սոցիոլոգիայի ֆակուլտետ....338
Տնտեսագիտության ֆակուլտետ....346
Փիլիսոփայության և հոգեբանության ֆակուլտետ....360
Քիմիայի ֆակուլտետ....376
Ֆիզիկայի ֆակուլտետ....405
Օտարերկրյա քաղաքացիների նախապատրաստական ֆակուլտետ....452
Համահամալսարանական ամբիոններ....454
Իջևանի մասնաճյուղ....457
Ուսումնամեթոդական վարչություն....476
Համալսարանական կրթության զարգացման վարչություն....480
Հետբուհական լրացուցիչ կրթության վարչություն....481
Գիտահետազոտական վարչություն....485
Միջազգային համագործակցության վարչություն....486
Հասարակայնության հետ կապերի և լրատվության վարչություն....490
Սարգիս և Մարի Իշխիրյանների անվան գիտական գրադարան....493
Պատմության թանգարան....498
Արհկոմիտե....499
«Քենդլ» գիտահետազոտական ինստիտուտ....501
Հայագիտական կենտրոն....503
Վրացագիտության կենտրոն....507
Քաղաքակրթական և մշակութային հետազոտությունների կենտրոն....507
Եգիպտագիտության հայկական կենտրոն....509
Հունագիտության գիտաուսումնական կենտրոն....509
Եվրոպական իրավունքի և ինտեգրման կենտրոն....510
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կրթական հետազոտական կենտրոն....512
Մինչհամալսարանական կրթության կենտրոն....517
Շրջանավարտների և կարիերայի կենտրոն....518
Մշակույթի կենտրոն....521
Ուսանողների հետ տարվող աշխատանքների բաժին....523
Ուսանողական կառույցներ....524
Հրատարակչություն....525
Հանդեսներ....530
Նյութատեխնիկական բազա....531
2006/2007 ուստարում ԵՊՀ-ում տեղի ունեցած հիշարժան միջոցառումները
ըստ www.ysu.am-ի լրահոսի....541

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԱՍՆԱԳԵՏՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Մասնագետների պատրաստում

Շիֆր	*Մասնագիտության անվանումը*	*Աստիճան*
	Մաթեմատիկայի ֆակուլտետ	
010100	*Մաթեմատիկա*	*բակալավր, մագիստրոս*
011000	*Ակտուար մաթեմատիկա*	*բակալավր, մագիստրոս*
	Մեխանիկայի ֆակուլտետ	
010800	*Մեխանիկա*	*բակալավր, մագիստրոս*
	Ինֆորմատիկայի և կիրառական մաթեմատիկայի ֆակուլտետ	
010400	*Ինֆորմատիկա և կիրառական մաթեմատիկա*	*բակալավր, մագիստրոս*
	Ֆիզիկայի ֆակուլտետ	
010600	*Ֆիզիկա*	*բակալավր, մագիստրոս*
011100	*Միջուկային ֆիզիկա*	*բակալավր*
010500	*Կիրառական մաթեմատիկա և ֆիզիկա*	*բակալավր*
	Ռադիոֆիզիկայի ֆակուլտետ	
011200	*Ռադիոֆիզիկա և էլեկտրոնիկա*	*բակալավր, մագիստրոս*
011300	*Կիսահաղորդիչների ֆիզիկա և միկրոէլեկտրոնիկա*	*բակալավր, մագիստրոս*
	Քիմիայի ֆակուլտետ	
020100	*Քիմիա*	*բակալավր, մագիստրոս*
020900	*Էկոլոգիական քիմիա*	*բակալավր, դիպլոմ. մասն.*
021000	*Դեղագործական քիմիա*	*դիպլոմավորված մասնագետ*
021100	*Կիրառական քիմիա*	*բակալավր, մագիստրոս*
	Կենսաբանության ֆակուլտետ	
020200	*Կենսաբանություն*	*բակալավր, մագիստրոս*
021200	*Կենսաֆիզիկա*	*բակալավր, մագիստրոս*
021300	*Կենսաքիմիա*	*բակալավր, մագիստրոս*
	Երկրաբանության ֆակուլտետ	
020300	*Երկրաբանություն*	*բակալավր, մագիստրոս*
	Աշխարհագրության ֆակուլտետ	
020400	*Աշխարհագրություն*	*բակալավր, մագիստրոս*
020600	*Զբոսաշրջությունաբանություն*	*բակալավր*
	Տնտեսագիտության ֆակուլտետ	
080100	*Տնտեսագիտություն*	*բակալավր, մագիստրոս*
	Միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետ	
030200	*Քաղաքագիտություն*	*բակալավր, մագիստրոս*
030700	*Միջազգային հարաբերություններ*	*բակալավր, մագիստրոս*
	Պատմության ֆակուլտետ	
030400	*Պատմություն*	*բակալավր, մագիստրոս*
031500	*Արվեստաբանություն*	*բակալավր, մագիստրոս*
031400	*Մշակութաբանություն*	*բակալավր, մագիստրոս*

	Փիլիսոփայության և հոգեբանության ֆակուլտետ	
030100	*Փիլիսոփայություն*	*բակալավր, մագիստրոս*
030300	*Հոգեբանություն*	*բակալավր, մագիստրոս*
	Սոցիոլոգիայի ֆակուլտետ	
040200	*Սոցիոլոգիա*	*բակալավր, մագիստրոս*
040100	*Սոցիալական աշխատանք*	*բակալավր, մագիստրոս*
	Հայ բանասիրության ֆակուլտետ	
031000	*Հայոց լեզու և գրականություն*	*բակալավր, մագիստրոս*
050100	*Կրթության կազմակերպում*	*մագիստրոս*
	Ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետ	
030600	*Լրագրություն*	*բակալավր, մագիստրոս*
	Ռուս բանասիրության ֆակուլտետ	
032400	*Ռուսաց լեզու և գրականություն*	*բակալավր, մագիստրոս*
032300	*Թարգմանչական գործ՝ռուսաց լեզու և հայոց լեզու*	*բակալավր, մագիստրոս*
	Ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետ	
031300	*Անգլերեն լեզու և գրականություն*	*բակալավր, մագիստրոս*
031300	*Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն*	*բակալավր, մագիստրոս*
031300	*Գերմաներեն լեզու և գրականություն*	*բակալավր, մագիստրոս*
031300	*Իսպաներեն լեզու և գրականություն*	*բակալավր, մագիստրոս*
032300	*Թարգմանչական գործ՝անգլերեն լեզու և հայոց լեզու*	*բակալավր, մագիստրոս*
032300	*Թարգմանչական գործ՝գերմաներեն լեզու և հայոց լեզու*	*բակալավր*
032300	*Թարգմանչական գործ՝ֆրանսերեն լեզու և հայոց լեզու*	*բակալավր*
	Արևելագիտության ֆակուլտետ	
030800	*Արաբագիտություն*	*բակալավր, մագիստրոս*
030800	*Իրանագիտություն*	*բակալավր, մագիստրոս*
030800	*Թուրքագիտություն*	*բակալավր, մագիստրոս*
	Իրավագիտության ֆակուլտետ	
030500	*Իրավագիտություն*	*բակալավր, մագիստրոս*
	Աստվածաբանության ֆակուլտետ	
031900	*Աստվածաբանություն*	*բակալավր, մագիստրոս*

2007/2008 ուստարվա ընդունելության քննություններն ու անցողիկ միավորներն ըստ մասնագիտությունների

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ, ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	Ընդունելության քննություններ					Անցողիկ միավորներ		
	մրցույթային քննություններ			ոչ մրցույթային քնն.		առնվազն	վճարովի	վճարովի (առ)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. *Մաթեմատիկայի և մեխանիկայի ֆակուլտետ*								
Մաթեմատիկա	Մ	Ֆ			Հլ(գ)	28	25	16
Ակտուար մաթեմատիկա	Մ	Օտլ(գ)	Հլ(գ)			54.9	54.1	42.5
Մեխանիկա	Մ	Ֆ			Հլ(գ)	24	25.8	23.8
2. *Ինֆորմատիկայի և կիրառական մաթեմատիկայի ֆակուլտետ*								
Կիրառական մաթեմատիկա	Մ	Ֆ			Հլ(գ)	35	31.8	22.5
3. *Ֆիզիկայի ֆակուլտետ*								
Ֆիզիկա, միջուկային ֆիզիկա, կիրառական մաթեմատիկա և ֆիզիկա	Ֆ	Մ			Հլ(գ)	29.3	26.3	17
4. *Ռադիոֆիզիկայի ֆակուլտետ*								
Ռադիոֆիզիկա և էլեկտրոնիկա, կիսահաղորդիչների ֆիզիկա և միկրոէլեկտրոնիկա	Ֆ	Մ			Հլ(գ)	29.8	27.3	16.5
5. *Քիմիայի ֆակուլտետ*								
Քիմիա, կիրառական քիմիա	Ք	Ֆ կամ Մ			Հլ(գ)	24.7	16.6	0
Էկոլոգիական քիմիա	Ք	Ֆ կամ Կ			Հլ(գ)	23.5	25.9	19.3
Դեղագործական քիմիա	Ք	Ֆ կամ Կ			Հլ(գ)	31.8	28.3	21
6. *Երկրաբանության ֆակուլտետ*								
Երկրաբանություն	Մ	Ֆ			Հլ(գ)	23	20	19.8
7. *Կենսաբանության ֆակուլտետ*								
Կենսաբանություն, կենսաֆիզիկա, կենսաքիմիա	Կ	Ք կամ Ֆ			Հլ(գ)	30.1	27.8	20.3
8. *Աշխարհագրության ֆակուլտետ*								
Աշխարհագրություն, ջրաօդերևութաբանություն	Ա	Մ			Հլ(գ)	29.5	29.5	25
9. Պատմության ֆակուլտետ								
Պատմություն	ՀԺՊ	ԸՊ կամ Օտլ(գ)	Հլ(գ)			51.4	50.7	46.1
Արվեստաբանություն	ՀԺՊ	Հլ(գ)	Օտլ(գ)			50	50.3	43.6
Մշակութաբանություն	ՀԺՊ	Հլ(գ)	Օտլ(գ)			51.2	50.2	44.4
10. *Միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետ*								
Միջազգային հարաբերություններ	ՀԺՊ	Հլ(գ)	Օտլ(գ)	Ռլ(գ)		54.3	49.9	49.1
Քաղաքագիտություն	ՀԺՊ	Հլ(գ)	Օտլ(գ)			53.9	51.8	47.6
Հանրային կառավարում	ՀԺՊ	Հլ(գ)	Օտլ(գ)			53.4	52	49
11. *Տնտեսագիտության ֆակուլտետ*								
Տնտեսագիտություն	Մ	Հլ(գ)	Օտլ(գ)			56.1	52.8	47.7
Կառավարում	Մ	Հլ(գ)	Օտլ(գ)			54	50.4	46.2

1	2	3	4	5	6	7	8	9
12. *Փիլիսոփայության և հոգեբանության ֆակուլտետ*								
Փիլիսոփայություն	Մ	Հլ(գ)	Օտլ(գ)			49.1	49.4	43.6
Հոգեբանություն	Կ	Հլ(գ)	Օտլ(գ) կամ Ռլ(գ)			54.1	51.1	42.4
13. *Սոցիոլոգիայի ֆակուլտետ*								
Սոցիոլոգիա	Մ	Հլ(գ)	Օտլ(գ)			52.8	50	43.5
Սոցիալական աշխատանք	Մ	Հլ(գ)	Օտլ(գ)			51	47.7	38.9
14. *Հայ բանասիրության ֆակուլտետ*								
Հայոց լեզու և գրականություն	Հլգ(բ)	Հլ(գ)	ՀԺՊ կամ Օտլ(գ)			50.6	47.2	42.5
15. *Ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետ*								
Լրագրություն	Սմ(գ)	Հլգ(բ)	Օտլ(գ) կամ Ռլ(գ)	Հլ(գ)		48.3	41.2	32.2
16. *Ռուս բանասիրության ֆակուլտետ*								
Ռուսաց լեզու և գրականություն	Ռլգ(բ)	Ռլ(գ)	Հլ(գ)			54	53.2	33.7
Թարգմանչական գործ՝ ռուսաց լեզու և հայոց լեզու	Ռլգ(բ)	Ռլ(գ)	Հլ(գ)			55.6	52.6	38.4
Լեզվաբանություն և միջմշակութային հաղորդակցություն՝ ռուսաց լեզու	Ռլ(գ)	Հլ(գ)	Օտլ(գ)			56.8	55.9	51.4
17. *Ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետ*								
Անգլերեն լեզու և գրականություն	Անգլ(բ)	Անգլ(գ)	Հլ(գ)			55.9	53.5	48.3
Թարգմանչական գործ՝ անգլերեն լեզու և հայերեն	Անգլ(բ)	Անգլ(գ)	Հլ(գ)			55.9	54.6	49.9
Լեզվաբանություն և միջմշակութային հաղորդակցություն՝ անգլերեն լեզու	Անգլ(բ)	Անգլ(գ)	Հլ(գ)			54.4	53.9	46.9
Գերմաներեն լեզու և գրականություն	Գլ(բ)	Գլ(գ)	Հլ(գ)			54.9	49.7	33.3
Թարգմանչական գործ՝ գերմաներեն և հայերեն	Գլ(բ)	Գլ(գ)	Հլ(գ)			51.2	48.8	40.2
Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն	Ֆրլ(բ)	Ֆրլ(գ)	Հլ(գ)			57.7	54.6	37.7
Թարգմանչական գործ՝ ֆրանսերեն և հայերեն	Ֆրլ(բ)	Ֆրլ(գ)	Հլ(գ)			54.5	51.5	45
Իսպաներեն լեզու և գրականություն	Իսպ (բ) կամ Օտլ(բ)	Իսպ (գ) կամ Օտլ(գ)	Հլ(գ)			57.5	54.4	47.1
18. *Արևելագիտության ֆակուլտետ*								
Արաբագիտություն	Հլ(գ)	ՀԺՊ	Օտլ(գ)			54.8	51.9	48.9
Իրանագիտություն	Հլ(գ)	ՀԺՊ	Օտլ(գ) կամ Պլ (գ)			53.3	51.2	48.8
Թուրքագիտություն	Հլ(գ)	ՀԺՊ	Օտլ(գ)			53.4	20.9	47.8
19. *Իրավագիտության ֆակուլտետ*								
Իրավագիտություն	Հլ(գ)	ՀԺՊ	Օտլ(գ)			55.9	52.5	0
20. *Աստվածաբանության ֆակուլտետ*								
Աստվածաբանություն	ՀԺՊ	Հլ(գ)	Օտլ(գ)			49.5	48.5	40.7

Ամբիոնների ցանկը եւ հիմնական պրոֆեսորադասախոսական կազմը

	ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ, ԱՄԲԻՈՆ	Պրո-ֆեսոր	Դո-ցենտ	Ասիս-տենտ	Դասա-խոս	Ընդա-մենը
	ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***8***	***31***	***7***	***7***	***53***
1.	Ֆունկցիաների տեսության	1	4	-	-	5
2.	Մաթեմատիկական անալիզի	2	8	-	2	12
3.	Դիֆերենցիալ հավասարումների	1	3	1	2	7
4.	Հանրահաշվի և երկրաչափության	1	8	2	-	11
5.	Հավանականությունների տեսության և մաթեմատիկական վիճակագրության	3	5	3	2	13
6.	Օպտիմալ կառավարման տեսության և մոտավոր մեթոդների	-	3	1	1	5
	ՄԵԽԱՆԻԿԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***4***	***1***	***5***	***-***	***10***
7.	Հոծ միջավայրի մեխանիկայի	2	-	3	-	5
8.	Տեսական մեխանիկայի	2	1	2	-	5
	ԻՆՖՈՐՄԱՏԻԿԱՅԻ ԵՎ ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***5***	***34***	***14***	***10***	***63***
9.	Դիսկրետ մաթեմատիկայի և տեսական ինֆորմատիկայի	2	8	6	1	17
10.	Թվային անալիզի և մաթեմատիկական մոդելավորման	2	17	3	-	22
11.	Ծրագրավորման և ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների	1	9	5	9	24
	ՖԻԶԻԿԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***21***	***39***	***15***	***5***	***80***
12.	Ակադեմիկոս Վ. Համբարձումյանի անվան աստղաֆիզիկայի	2	-	-	1	3
13.	Ակադեմիկոս Գ. Սահակյանի անվան տեսական ֆիզիկայի	3	4	5	-	12
14.	Քվանտային էլեկտրոնիկայի	1	2	2	-	5
15.	Օպտիկայի	2	8	-	2	12
16.	Պինդ մարմնի ֆիզիկայի	2	5	1	-	8
17.	Միջուկային ֆիզիկայի	1	4	1	1	7
18.	Մոլեկուլային ֆիզիկայի	2	3	1	-	6
19.	Ընդհանուր ֆիզիկայի	7	6	4	-	17
20.	Բարձրագույն մաթեմատիկայի	1	7	1	1	10
	ՌԱԴԻՈՖԻԶԻԿԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***6***	***15***	***7***	***8***	***36***
21.	Գերբարձր հաճախականությունների ռադիոֆիզիկայի և հեռահաղորդակցության	2	5	3	1	11
22.	Ալիքային պրոցեսների տեսության և ֆիզիկայի	1	3	1	4	9
23.	Կիսահաղորդիչների և դիէլեկտրիկների ֆիզիկայի	2	3	1	2	8
24.	Բարձրագույն մաթեմատիկայի	1	4	2	1	8
	ՔԻՄԻԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***17***	***31***	***12***	***3***	***63***
25.	Անօրգանական քիմիայի	2	6	2	2	12
26.	Անալիտիկ քիմիայի	2	5	1	-	8
27.	Օրգանական քիմիայի	4	6	2	-	12
28.	Ֆիզիկական և կոլոիդ քիմիայի	4	6	2	-	12
29.	Քիմիական ֆիզիկայի	2	4	2	-	8
30.	Դեղագործական քիմիայի	2	4	3	1	10
31.	Էկոլոգիական քիմիայի	1	-	-	-	1
	ԿԵՆՍԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***22***	***25***	***9***	***2***	***58***
32.	Կենսաֆիզիկայի	4	1	3	-	8
33.	Կենսաքիմիայի	4	7	-	-	11
34.	Բուսաբանության	4	2	-	1	7

35.	Կենդանաբանության	3	3	1	1	8
36.	Մանրէաբանության և մանրէների ու բույսերի կենսա-տեխնոլոգիայի	1	4	2	-	7
37.	Մարդու և կենդանիների ֆիզիոլոգիայի	3	2	1	-	6
38.	Գենետիկայի և բջջաբանության	2	2	1	-	5
39.	Էկոլոգիայի և բնության պահպանության	1	4	1	-	6
	ԵՐԿՐԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***6***	***14***	***3***	***5***	***28***
40.	Ջրաերկրաբանության և ճարտարագիտական երկրաբանության	1	3	-	2	6
41.	Սիներալոգիայի, պետրոլոգիայի և երկրաքիմիայի	2	1	1	1	5
42.	Երկրաֆիզիկայի	1	5	-	1	7
43.	Օգտակար հանածոների հանքավայրերի որոնման և հետախուզման	-	3	1	1	5
44.	Պատմական և ռեգիոնալ երկրաբանության	2	2	1	-	5
	ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***6***	***14***	***-***	***2***	***22***
45.	Ֆիզիկական աշխարհագրության	3	5	-	1	9
46.	Սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրության	2	6	-	-	8
47.	Քարտեզագրության և գեոմորֆոլոգիայի	1	3	-	1	5
	ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***7***	***25***	***34***	***10***	***76***
48.	Տնտեսագիտության տեսության	1	6	12	6	25
49.	Տնտեսագիտության մեջ մաթեմատիկական մոդելավորման	1	5	8	-	14
50.	Միջազգային տնտեսական հարաբերությունների	1	2	3	-	6
51.	Ֆինանսահաշվային	1	2	7	-	10
52.	Կառավարման և գործարարության	1	5	2	3	11
53.	Մաթեմատիկայի	2	5	2	1	10
	ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***8***	***19***	***8***	***7***	***42***
54.	Հայաստանին հարակից երկրների պատմության	3	4	-	-	7
55.	Համաշխարհային պատմության	1	4	2	1	8
56.	Հնագիտության և ազգագրության	1	3	1	1	6
57.	Հայ արվեստի պատմության և տեսության	1	1	3	4	9
58.	Հայոց պատմության	2	5	2	1	10
59.	Մշակութաբանության	-	2	-	-	2
	ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***2***	***11***	***12***	***-***	***25***
60.	Միջազգային հարաբերությունների և դիվանագիտության	1	5	5	-	11
61.	Քաղաքագիտության	1	6	7	-	14
	ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***10***	***15***	***12***	***8***	***45***
62.	Տեսական փիլիսոփայության և տրամաբանության	3	4	3	1	11
63.	Սոցիալական փիլիսոփայության և բարոյագիտության	2	3	2	4	11
64.	Փիլիսոփայության պատմության	1	2	2	1	6
65.	Կիրառական հոգեբանության	1	2	2	2	7
66.	Հոգեբանության տեսության և պատմության	3	4	3	-	10
	ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***-***	***9***	***6***	***10***	***25***
67.	Սոցիոլոգիայի	-	7	5	6	18
68.	Սոց. աշխատանքի և սոց. տեխնոլոգիաների	-	2	1	4	7
	ՀԱՅ ԲԱՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***18***	***42***	***34***	***6***	***100***
69.	Հայոց լեզվի	4	14	15	3	36
70.	Հայոց լեզվի պատմության	1	7	4	-	12
71.	Հայ գրականության	5	5	2	-	12

72.	Հայ նորագույն գրականության	3	2	2	-	7
73.	Մանկավարժության	1	4	-	1	6
74.	Ընդհանուր լեզվաբանության	1	3	4	2	10
75.	Արտասահմանյան գրականության և գրականության տեսության*	3	7	7	-	17
	ԺՈՒՌՆԱԼԻՍՏԻԿԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***2***	***3***	***4***	***4***	***13***
76.	Մամուլի պատմության և տեսության	1	3	1	2	7
77.	Ռադիոհեռուստատեսային ժուռնալիստիկայի	1	-	3	2	6
	ՌՈՄԱՆԱԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***6***	***25***	***46***	***154***	***231***
78.	Անգլիական բանասիրության	3	5	25	25	58
79.	Անգլերեն լեզվի - 1	-	5	1	36	42
80.	Անգլերեն լեզվի - 2	-	4	3	32	39
81.	Գերմանական բանասիրության	1	2	2	25	30
82.	Ռոմանական բանասիրության	-	6	8	36	50
	ՌՈՒՍ ԲԱՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***2***	***23***	***19***	***44***	***88***
83.	Ռուս գրականության	1	6	2	-	9
84.	Ռուսաց լեզվի լեզվական տիպաբանության, տեսության և մեթոդիկայի	1	8	3	-	12
85.	Ռուսաց լեզվի /հումանիտար ֆակ.-ի համար/	-	5	10	24	39
86.	Ռուսաց լեզվի /բնագիտական ֆակ.-ի համար/	-	4	4	20	28
	ԱՐԵՎԵԼԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***1***	***7***	***15***	***23***	***46***
87.	Իրանագիտության	1	2	6	6	15
88.	Արաբագիտության	-	2	5	14	21
89.	Թուրքագիտության	-	3	4	3	10
	ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***5***	***18***	***19***	***8***	***50***
90.	Պետության և իրավունքի տեսության և պատմության	1	3	3	2	9
91.	Քրեական դատավարության և կրիմինալիստիկայի	1	3	3	-	7
92.	Քաղաքացիական դատավարության	-	2	2	3	7
93.	Քաղաքացիական իրավունքի	2	2	3	1	8
94.	Քրեական իրավունքի	-	4	2	1	7
95.	Սահմանադրական իրավունքի	1	3	2	-	6
96.	Եվրոպական և միջազգային իրավունքի	-	1	4	1	6
	ԱՍՏՎԱԾԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***1***	***5***	***5***	***3***	***14***
97.	Կրոնի տեսության և պատմության	-	2	5	1	8
98.	Աստվածաբանության	1	2	-	2	5
	ՕՏԱՐԵՐԿՐՅԱ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐԻ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	***-***	***7***	***-***	***14***	***21***
99.	Հայոց լեզվի	-	-	-	4	4
100.	Օտար լեզուների	-	1	-	8	9
101.	Հանրակրթական առարկաների	-	6	-	2	8
	ՀԱՍԱՀԱՍԱԿԱՐԱՆԱԿԱՆ ԱՄԲԻՈՆՆԵՐ	***3***	***11***	***5***	***30***	***49***
102.	Ֆիզիկական դաստիարակության և սպորտի	3	3	5	14	25
103.	Քաղաքացիական պաշտպանության	-	8	-	16	24
	ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ	***-***	***2***	***1***		***3***
104.	Տեղեկատվական համակարգերի ամբիոն	-	2	1	-	3

* 2007 թ. հունիսի 28-ի գիտ. խորհրդի նիստի որոշման համաձայն՝ ամբիոնը լուծարվել է, ստեղծվել է «Գրականության տեսության և գրաքննադատության» ամբիոնը, իսկ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետում ստեղծվել է «Արտասահմանյան գրականության» ամբիոնը:

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը (ներառյալ համատեղողները)

(ըստ վերջին 5 ուստարիների)

Ֆակուլտետ, համահամալսարանական ամբիոններ	Պրոֆեսորներ					Դոցենտներ					Ասիստենտներ					Դասախոսներ					Ընդամենը				
	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07
Մաթեմատիկայի	13	11	11	10	10	34	35	35	32	32	13	9	7	8	10	1	4	5	6	8	61	59	58	56	60
Մեխանիկայի	8	8	9	10	11	5	4	5	3	2	3	3	5	8	8	-	-	-	-	-	16	15	19	21	21
Ինֆ. և կիրառ. մաթ.	12	13	12	11	10	41	40	44	45	41	13	16	17	16	18	13	15	17	13	12	79	84	90	85	81
Ֆիզիկայի	29	28	27	26	25	46	46	42	43	43	15	16	18	23	23	7	7	8	8	6	97	97	95	100	97
Ռադիոֆիզիկայի	8	10	10	9	9	20	20	19	21	18	6	7	7	10	12	9	8	11	10	11	43	45	47	50	50
Քիմիայի	20	20	23	19	19	26	26	28	31	32	10	16	15	14	13	7	4	4	3	5	63	66	70	67	69
Կենսաբանության	21	21	22	23	25	28	28	30	29	29	19	20	18	27	22	5	5	6	6	4	73	74	76	85	80
Երկրաբանության	9	9	8	7	7	15	16	16	15	15	1	2	3	6	5	6	5	7	6	6	31	32	34	34	33
Աշխարհագրության	5	4	4	6	7	15	15	15	16	15	5	5	4	4	3	5	6	6	9	9	30	30	29	35	34
Տնտեսագիտության	9	11	10	12	12	33	28	25	27	30	33	39	40	45	47	14	14	13	13	15	89	92	88	97	104
Պատմության	11	13	16	18	14	24	22	25	24	25	8	8	10	14	18	9	13	14	13	15	52	56	65	69	72
Փիլիսոփ. և հոգեբ.	12	14	13	13	14	23	22	18	16	15	15	19	13	14	15	18	23	12	11	11	68	78	56	54	55
Սոցիոլոգիայի	-	-	3	1	1	-	-	6	8	9	-	-	8	8	7	-	-	21	24	24	-	-	38	41	41
Միջազգային հարաբ.	4	4	5	5	3	15	15	18	18	17	9	10	10	14	18	3	1	1	1	3	31	30	34	38	41
Հայ բանասիրության	22	22	21	22	17	35	43	45	43	39	33	34	33	36	29	9	8	6	10	10	99	107	105	111	95
Ժուռնալիստիկայի	2	2	3	3	3	2	2	3	3	3	4	3	2	6	7	10	14	15	14	16	18	21	23	26	29
Ռուս բանասիրության	4	3	3	2	2	27	28	27	28	24	14	16	18	19	20	49	52	47	48	51	94	99	95	97	97
Ռոմանագերմ. բանաս.	3	3	5	4	6	29	29	28	26	26	18	31	34	36	48	168	161	159	152	158	218	224	226	218	238
Արևելագիտության	1	1	2	2	2	9	10	10	10	10	12	13	13	16	21	26	22	29	24	28	48	46	54	52	61
Իրավագիտության	8	8	8	9	10	18	24	20	22	22	17	14	24	22	26	16	16	19	16	14	59	62	71	69	72
Աստվածաբանության	4	4	4	3	3	6	6	5	7	7	3	3	5	7	10	5	6	5	5	5	18	19	19	22	25
Օտարերկրյա քաղաք. նախապատրաստական	-	-	-	-	-	9	9	10	7	8	-	-	-	-	-	19	18	19	18	17	28	27	29	25	25
Ֆիզիկական դաստ. և սպորտի ամբիոն	1	1	2	3	3	5	6	5	4	3	8	7	8	8	5	11	11	10	10	14	25	25	25	25	25
Քաղ. պաշտ. ամբիոն	-	-	-	-	-	9	8	8	8	8	-	-	-	-	-	16	16	19	18	18	25	24	27	26	26
Տեղեկատվական համակ. ամբիոն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Ընդամենը	206	210	221	218	213	474	482	487	486	475	259	291	312	361	386	426	429	453	438	460	1365	1412	1473	1503	1534

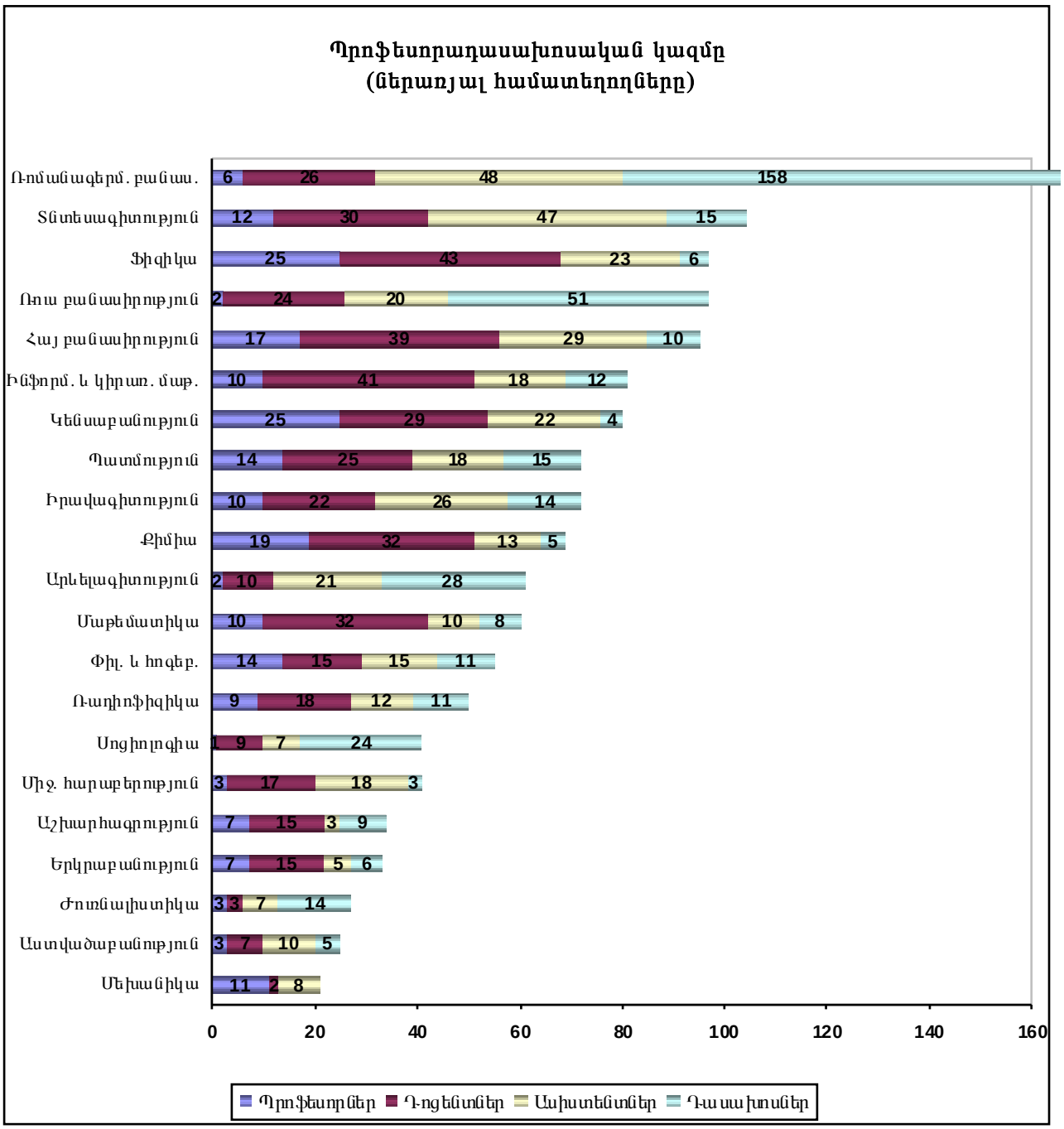
Պրոֆեսորադասախոսական կազմը
(ներառյալ համատեղողները)
Ռոմանագերմ. բանաս. 6 26 48 158
Տնտեսագիտություն 12 30 47 15
Ֆիզիկա 25 43 23 6
Ռուս բանասիրություն 2 24 20 51
Հայ բանասիրություն 17 39 29 10
Ինֆորմ. և կիրառ. մաթ. 10 41 18 12
Կենսաբանություն 25 29 22 4
Պատմություն 14 25 18 15
Իրավագիտություն 10 22 26 14
Քիմիա 19 32 13 5
Արևելագիտություն 2 10 21 28
Մաթեմատիկա 10 32 10 8
Փիլ. և հոգեբ. 14 15 15 11
Ռադիոֆիզիկա 9 18 12 11
Սոցիոլոգիա 1 9 7 24
Միջ. հարաբերություն 3 17 18 3
Աշխարհագրություն 7 15 3 9
Երկրաբանություն 7 15 5 6
Ժուռնալիստիկա 3 3 7 14
Աստվածաբանություն 3 7 10 5
Մեխանիկա 11 2 8
0 20 40 60 80 100 120 140 160
Պրոֆեսորներ Դոցենտներ Ասիստենտներ Դասախոսներ

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը (ներառյալ համատեղողները)՝ ըստ ֆակուլտետների

(ըստ վերջին 5 ուստարիների, արտահայտված տոկոսներով)

Ֆակուլտետ, համահամալսարանական ամբիոններ	Պրոֆեսորներ					Դոցենտներ					Ասիստենտներ					Դասախոսներ				
	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07
Մաթեմատիկայի	21	19	19	18	17	56	59	60	57	53	21	15	12	14	17	2	7	9	11	13
Մեխանիկայի	50	53	47	48	52	31	27	26	14	10	19	20	26	38	38	0	0	0	0	0
Ինֆ. և կիրառ. մաթ.	15	15	13	13	12	52	48	49	53	51	16	19	19	19	22	16	18	19	15	15
Ֆիզիկայի	30	29	28	26	26	47	47	44	43	44	15	16	19	23	24	7	7	8	8	6
Ռադիոֆիզիկայի	19	22	21	18	18	47	44	40	42	36	14	16	15	20	24	21	18	23	20	22
Քիմիայի	32	30	33	28	28	41	39	40	46	46	16	24	21	21	19	11	6	6	4	7
Կենսաբանության	29	28	29	27	31	38	38	39	34	36	26	27	24	32	28	7	7	8	7	5
Երկրաբանության	29	28	24	21	21	48	50	47	44	45	3	6	9	18	15	19	16	21	18	18
Աշխարհագրության	17	13	14	17	21	50	50	52	46	44	17	17	14	11	9	17	20	21	26	26
Տնտեսագիտության	10	12	11	12	12	37	30	28	28	29	37	42	45	46	45	16	15	15	13	14
Պատմության	21	23	25	26	19	46	39	38	35	35	15	14	15	20	25	17	23	22	19	21
Փիլիսոփ. և հոգեբ.	18	18	23	24	25	34	28	32	30	27	22	24	23	26	27	26	29	21	20	20
Սոցիոլոգիայի	0	0	8	2	2	0	0	16	20	22	0	0	21	20	17	0	0	55	59	59
Միջազգային հարաբ.	13	13	15	13	7	48	50	53	47	41	29	33	29	37	44	10	3	3	3	7
Հայ բանասիրության	22	21	20	20	18	35	40	43	39	41	33	32	31	32	31	9	7	6	9	11
Ժուռնալիստիկայի	11	10	13	12	10	11	10	13	12	10	22	14	9	23	24	56	67	65	54	55
Ռուս բանասիրության	4	3	3	2	2	29	28	28	29	25	15	16	19	20	21	52	53	49	49	53
Ռոմանագերմ. բանաս.	1	1	2	2	3	13	13	12	12	11	8	14	15	16	20	77	72	70	70	66
Արևելագիտության	2	2	4	4	3	19	22	19	19	16	25	28	24	31	34	54	48	54	46	46
Իրավագիտության	14	13	11	13	14	31	39	28	32	31	29	23	34	32	36	27	26	27	23	19
Աստվածաբանության	22	21	21	14	12	33	32	26	32	28	17	16	26	32	40	28	32	26	23	20
Օտարերկրյա քաղաք. նախապատրաստական	0	0	0	0	0	32	33	34	28	32	0	0	0	0	0	68	67	66	72	68
Ֆիզիկական դաստ. և սպորտի ամբիոն	4	4	8	12	12	20	24	20	16	12	32	28	32	32	20	44	44	40	40	56
Քաղ. պաշտ. ամբիոն	0	0	0	0	0	36	33	30	31	31	0	0	0	0	0	64	67	70	69	69
Տեղեկատվական համակ. ամբիոն	0	0	0	0	0	0	0	0	0	67	0	0	0	0	33	0	0	0	0	0
Ընդամենը	15	15	15	15	14	35	34	33	32	31	19	21	21	24	25	31	30	31	29	30

Պրոֆեսորադասախոսական հիմնական կազմի միջին տարիքն ըստ ֆակուլտետների

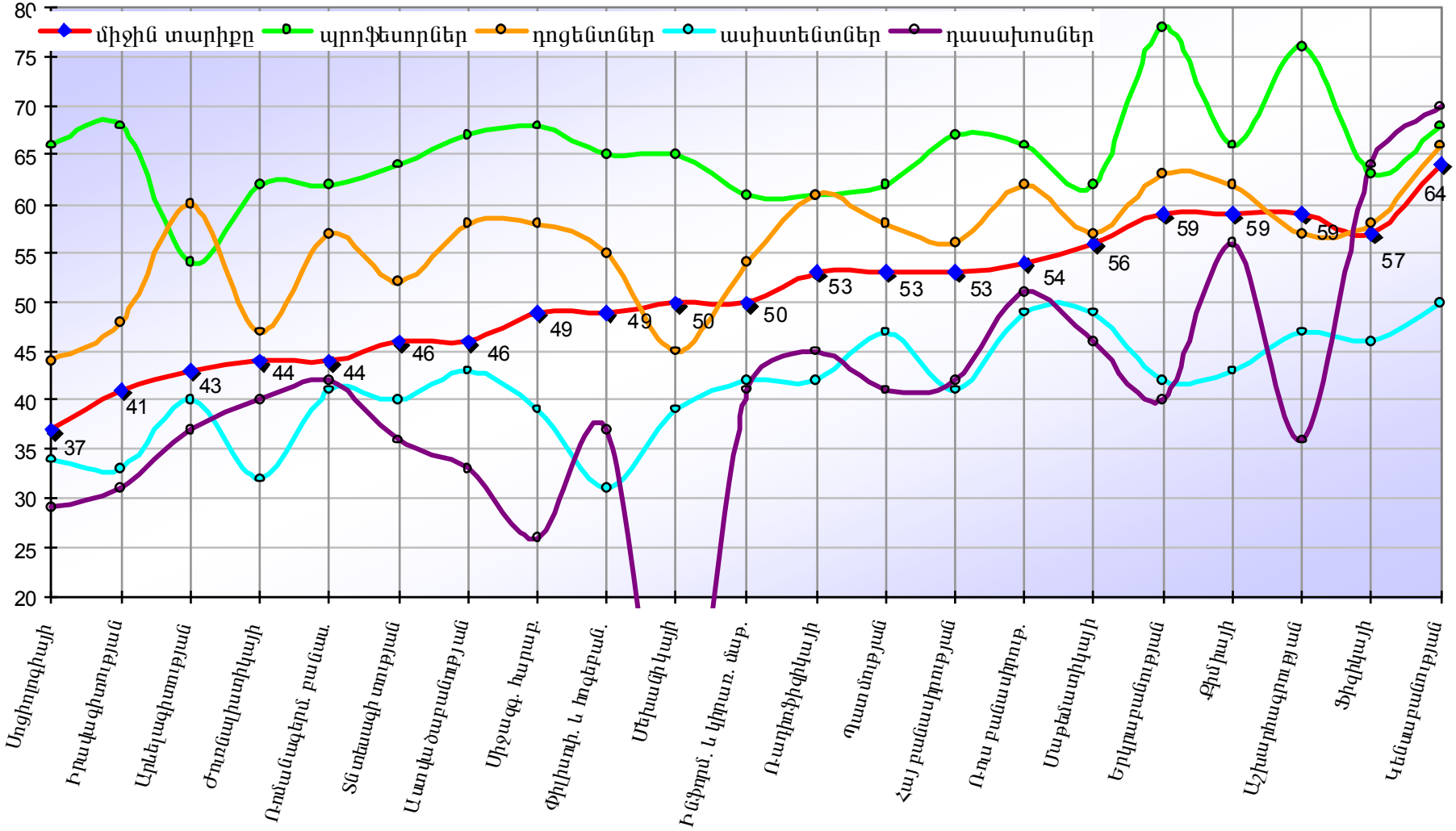

Պրոֆեսորադասախոսական հիմնական կազմի միջին տարիքն ըստ տարիների

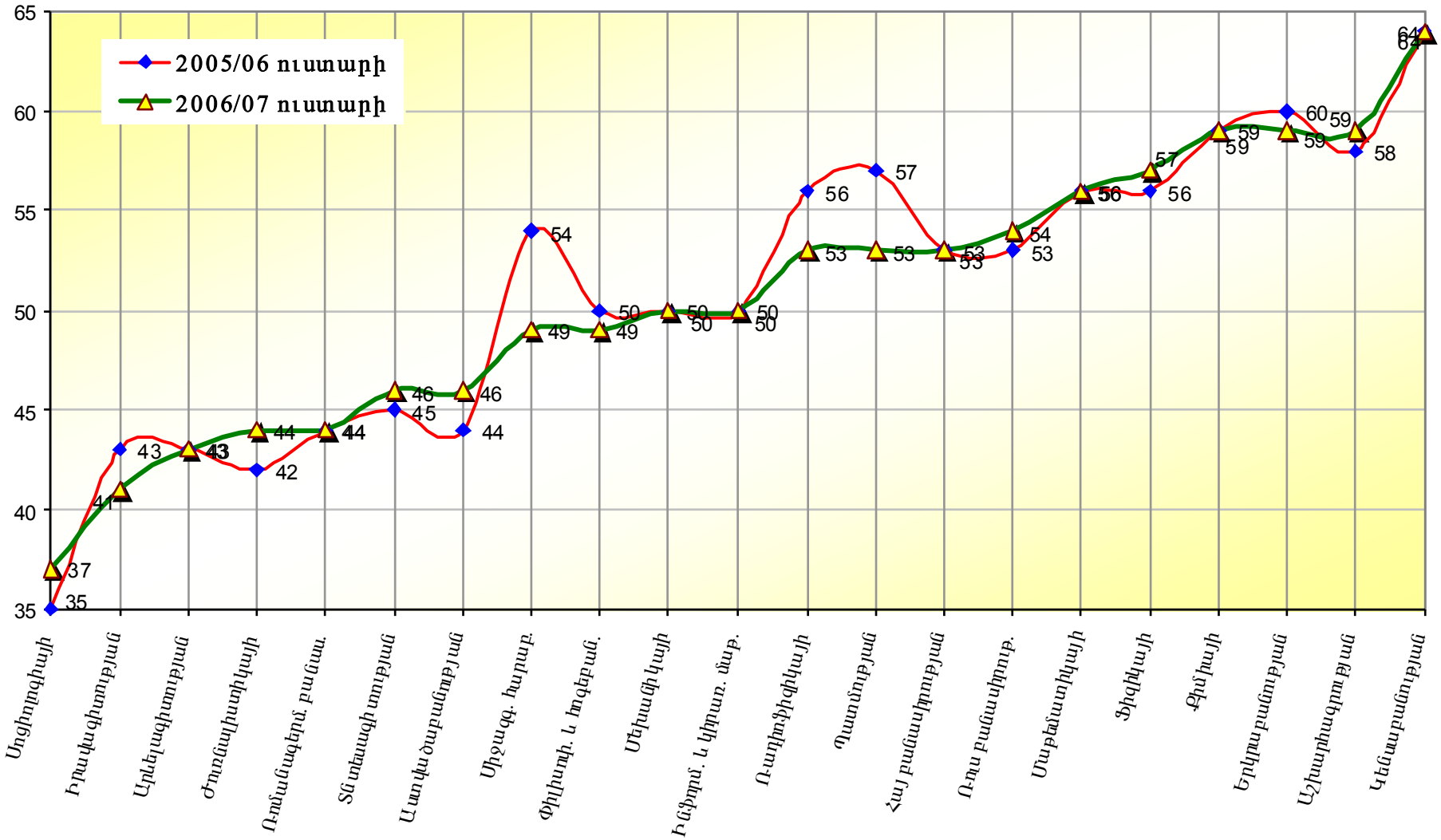

«ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ԿԱԶՄԸ

ՀԱՄԱՁԱՅՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ
9 հունվարի 2006 թվականի N 5-Ա
ՈՐՈՇՄԱՆ
(23.01.06 թիվ 41-Ա և 11.05.06 թիվ 313-Ա որոշումների փոփոխություններով)

1.	Ս. Սարգսյան	ՀՀ պաշտպանության նախարար (խորհրդի նախագահ)
2.	Հ. Աբրահամյան	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարար
3.	Մ. Թոփուզյան	ՀՀ կառավարության աշխատակազմի ղեկավար-նախարար
4.	Գ. Սիերյան	ՀՀ Նախագահի օգնական
5.	Ֆ. Սարգսյան	ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի նախագահ
6.	Ա. Գեւորգյան	ՀՀ Նախագահի առաջին օգնական
7.	Վ. Սարգսյան	ՀՀ Նախագահի օգնական
8.	Ա. Կիրակոսյան	ՀՀ արտաքին գործերի նախարարի տեղակալ
9.	Տ. Թորոսյան	ՀՀ Ազգային ժողովի նախագահի տեղակալ (համաձայնությամբ)
10.	Հ. Հակոբյան	ՀՀ Ազգային ժողովի գիտության, կրթության, մշակույթի և երիտասարդության հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ (համաձայնությամբ)
11.	Ա. Ավետիսյան	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի տեղակալ
12.	Ն. Առաքելյան	ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի մաթեմատիկայի ինստիտուտի տնօրեն
13.	Լ. Մկրտչյան	ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավոր (համաձայնությամբ)
14.	Ա. Մելքոնյան	ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի պատմության ինստիտուտի տնօրեն
15.	Ա. Հարությունյան	ՀՀ պետական կառավարման ակադեմիայի ռեկտոր
16.	Ս. Դռնաղչյան	ՀՀ կառավարության աշխատակազմի տնտեսագիտական վարչության պետ
17.	Ռ. Պետրոսյան	ՀՀ Ազգային ժողովի պետաիրավական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ (համաձայնությամբ)
18.	Ա. Դանիելյան	ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավոր (համաձայնությամբ)
19.	Ս. Երիցյան	ՀՀ կրթության և գիտության նախարար
20.	Ա. Քարամյան	«ԵՊՀ շրջանավարտների միավորում» հասարակական կազմակերպության նախագահ
21.	Է. Վարդանյան	«Հասարակական երկխոսություն և զարգացումների կենտրոն» հասարակական կազմակերպության գործադիր տնօրեն
22.	Ռ. Մարտիրոսյան	ԵՊՀ-ի ռեկտոր, ակադեմիկոս
23.	Գ. Եգանյան	ՀՀ կառավարությանն առընթեր միգրացիայի և փախստականների վարչության պետ
24.	Ա. Մալխասյան	ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավոր (համաձայնությամբ)
25.	Ա. Սինանյան	«Համահայկական միջազգային երիտասարդական կենտրոն» հիմնադրամի գործադիր տնօրեն

26.	Ա. Վիրաբյան	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության «Հայաստանի ազգային արխիվ» ՊՈԱԿ-ի տնօրեն
27.	Ա. Թռչունյան	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության «Բարձրագույն որակավորման հանձնաժողով» գործակալության պետ
28.	Է. Ջոհրաբյան	ԵՊՀ միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետի դեկան
29.	Լ. Հարությունյան	ԵՊՀ սոցիոլոգիայի ֆակուլտետի դեկան
30.	Լ. Շեկյան	ԵՊՀ օտարերկրյա քաղաքացիների նախապատրաստական ֆակուլտետի դեկան
31.	Ա. վարդապետ Ժամկոչյան	ԵՊՀ աստվածաբանության ֆակուլտետի դեկան
32.	Ս. Հախումյան	ԵՊՀ ռեկտորի խորհրդական
33.	Գ. Բաղդասարյան	ԵՊՀ ռեկտորի խորհրդական
34.	Վ. Ասլանյան	ԵՊՀ գիտական գրադարանի տնօրեն
35.	Պ. Ստեփանյան	ԵՊՀ հրատարակչության տնօրեն
36.	Ս. Առաքելյան	ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի տնօրեն
37.	Ա. Սահակյան	ԵՊՀ մաթեմատիկական անալիզի ամբիոնի վարիչ
38.	Վ. Սարգսյան	ԵՊՀ մեխանիկայի ֆակուլտետի դեկան
39.	Վ. Դումանյան	ԵՊՀ ինֆորմատիկայի և կիրառական մաթեմատիկայի ֆակուլտետի դեկան
40.	Ս. Հարությունյան	ԵՊՀ ֆիզիկայի ֆակուլտետի դեկան
41.	Յու. Վարդանյան	ԵՊՀ ռադիոֆիզիկայի ֆակուլտետի դեկան
42.	Ա. Ավետիսյան	ԵՊՀ քիմիայի ֆակուլտետի դեկան
43.	Է. Գետոգյան	ԵՊՀ կենսաբանության ֆակուլտետի դեկան
44.	Մ. Գրիգորյան	ԵՊՀ երկրաբանության ֆակուլտետի դեկան
45.	Ա. Խոյեցյան	ԵՊՀ աշխարհագրության ֆակուլտետի դեկան
46.	Հ. Սարգսյան	ԵՊՀ տնտեսագիտության ֆակուլտետի դեկան
47.	Հ. Ավետիսյան	ԵՊՀ պատմության ֆակուլտետի դեկան
48.	Ա. Ավագյան	ԵՊՀ հայ բանասիրության ֆակուլտետի դեկան
49.	Պ. Բալայան	ԵՊՀ ռուս բանասիրության ֆակուլտետի դեկան
50.	Կ. Կարապետյան	ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի դեկան
51.	Գ. Մելիքյան	ԵՊՀ արևելագիտության ֆակուլտետի դեկան
52.	Գ. Ղազինյան	ԵՊՀ իրավաբանական ֆակուլտետի դեկան
53.	Գ. Անանյան	ԵՊՀ ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետի դեկան
54.	Հ. Միրզոյան	ԵՊՀ փիլիսոփայության և հոգեբանության ֆակուլտետի դեկան
55.	Ա. Բաբայան	ԵՊՀ մաթեմատիկայի ֆակուլտետի մագիստրանտ
56.	Ե. Միրզոյան	ԵՊՀ մեխանիկայի ֆակուլտետի ասպիրանտ
57.	Ռ. Գրիգորյան	ԵՊՀ ինֆորմատիկայի և կիրառական մաթեմատիկայի ֆակուլտետի 3-րդ կուրսի ուսանողուհի
58.	Մ. Ավագյան	ԵՊՀ ռադիոֆիզիկայի ֆակուլտետի մագիստրանտ
59.	Լ. Տեր-Վարդանյան	ԵՊՀ քիմիայի ֆակուլտետի 5-րդ կուրսի ուսանողուհի
60.	Ա. Մամաջանյան	ԵՊՀ երկրաբանության ֆակուլտետի մագիստրանտ
61.	Լ. Ազիզյան	ԵՊՀ աշխարհագրության ֆակուլտետի մագիստրանտ
62.	Մ. Մարկոսյան	ԵՊՀ տնտեսագիտության ֆակուլտետի 4-րդ կուրսի ուսանողուհի
63.	Ժ. Մանուկյան	ԵՊՀ պատմության ֆակուլտետի ասպիրանտ

64.	Մ. Հակոբյան	ԵՊՀ միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետի մագիստրանտ
65.	Դ. Հայրապետյան	ԵՊՀ փիլիսոփայության և հոգեբանության ֆակուլտետի ասպիրանտ (խորհրդի քարտուղար)
66.	Ժ. Բուդաղյան	ԵՊՀ սոցիոլոգիայի ֆակուլտետի 4-րդ կուրսի ուսանողուհի
67.	Վ. Մնացականյան	ԵՊՀ հայ բանասիրության ֆակուլտետի 4-րդ կուրսի ուսանող
68.	Կ. Գրիգորյան	ԵՊՀ ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետի ասպիրանտ
69.	Վ. Վարագյան	ԵՊՀ կենսաբանության ֆակուլտետի 4-րդ կուրսի ուսանող
70.	Զ. Սարիբեկյան	ԵՊՀ ռուս բանասիրության ֆակուլտետի 4-րդ կուրսի ուսանողուհի
71.	Հ. Ջիլավյան	ԵՊՀ արևելագիտության ֆակուլտետի մագիստրանտ
72.	Ս. Հարությունյան	ԵՊՀ աստվածաբանության ֆակուլտետի 3-րդ կուրսի ուսանող

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ

Ռեկտոր՝

Սիմոնյան Արամ Հրաչիկի, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ

Պրոռեկտորներ՝

Ուսումնական աշխատանքների գծով

Գրիգորյան Ալեքսանդր Կոնստանտինի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Գիտական քաղաքականության և միջազգային համագործակցության գծով

Հարությունյան Սամվել Գառնիկի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

Ուսանողների, շրջանավարտների և հասարակայնության հետ կապերի գծով

Քարամյան Արսեն Ռոբերտի

Ընդհանուր հարցերի գծով

Մալխասյան Արարատ Յոլակի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

Գիտական քարտուղար

Պետրոսյան Վահրամ Սամվելի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Ռեկտորի օգնական

Հայրապետյան Դավիթ Ռազմիկի, հոգեբ. գիտ. թեկնածու

Ուսումնամեթոդական վարչության պետ

Ժամհարյան Հրանտ Գևորգի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

- **Քականավրիատի բաժնի վարիչ**

  Հովհաննիսյան Գուրգեն Ժորժիկի, աշխարհ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

- **Մագիստրատուրայի բաժնի վարիչ**

  Սահակյան Անահիտ Սերգեյի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու

- **Տեղեկատվական-վերլուծական բաժնի վարիչ**

  Սարգսյան Արմեն Նվերի

- **Կազմակերպական բաժնի վարիչ**

  Քոչարյան Անահիտ Կարապետի

- **Պրակտիկայի ղեկավար**

  Մարգարով Ալեքսանդր Բագրատի

Գիտահետազոտական վարչության պետ

Պողոսյան Ժորա Սամվելի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ

- **Սոցիալ-տնտեսագիտական և հումանիտար գիտությունների բաժնի վարիչ**

  Հովհաննիսյան Հայկազ Ժորայի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

- **Բնագիտական գիտությունների բաժնի վարիչ**

  Մարդոյան Լյովա Գրիգորի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ

- **Ինովացիոն ծրագրերի և առևտրայնացման բաժնի վարիչ**

  Հայրապետյան Յուրի Նապոլեոնի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Միջազգային համագործակցության վարչության պետ

Մարգարով Ալեքսանդր Ալեքսանդրի, փիլ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Վարչության պետի տեղակալ

Հարությունյան Էդվարդ Գագիկի

- **Սփյուռքի բաժնի վարիչ**

  Վիրաբյան Ալեքսանդր Անդրանիկի

- **Գրանտների բաժնի վարիչ**

  Մամասախլիսով Եվգենի Շամիլի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Համալսարանական կրթության զարգացման վարչության պետ

Կարաբեկյան Սամվել Բորիսի, բանաս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

- **Հեռանկարային զարգացման և վերլուծական աշխատանքների բաժնի վարիչ**

  Միրաքյան Ռուբեն Միքայելի, բանաս. գիտ. թեկնածու

- **Կրթական չափորոշիչների և կրթության որակի ապահովման բաժնի վարիչ**

  Բոյաջյան Վահե Սուրենի, բանաս. գիտ. թեկնածու

Հեռուհական լրացուցիչ կրթության վարչության պետ

Աղասյան Ժասմեն Արտաշեսի

Հասարակայնության հետ կապերի և լրատվության վարչության պետ

Գրիգորյան Կարեն Հովիկի, բանաս. գիտ. թեկնածու

- **ԶԼՄ-ների հետ աշխատանքի բաժնի վարիչ**

  Ամիրզադյան Կարինե Յոլակի

- **Տպագիր լրատվամիջոցների բաժնի վարիչ**

  Մելիքբեկյան Գեղամ Ռազմիկի

- **Էլեկտրոնային լրատվության բաժնի վարիչ**

  Աբրահամյան Ռուբեն Ասքանազի

- **Մեթոդական բաժնի վարիչ**

  Օսեփյան Աննա Կառլենի

- **Ֆոտո-կինո կենտրոնի տնօրեն**

  Պապիկյան Մակտալինա Սարգիսի

Պլանավորման և ֆինանսական կառավարման վարչություն

- **Գնումների բաժնի վարիչ**

  Զաքարյան Յուրա Վոլոդիայի

- **Պլանավորման բաժնի վարիչ**

  Մամաջանյան Արտաշես Ռաշիդի

Արհկոմիտեի նախագահ

Ավետիսյան Արմեն Ռուդիկի

Գիտական գրադարանի տնօրեն

Ալեքսանյան Աշոտ Սեյրանի, քաղ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Պատմության թանգարանի տնօրեն

Մանուկյան Ժակ Սամվելի, պատմ. գիտ. թեկնածու

Գլխավոր հաշվապահ

Գրիգորյան Ռաֆիկ Գրիշայի

Միջհամալսարանական կրթության կենտրոնի տնօրեն

Գալստյան Վաչագան Սարգիսի

Շրջանավարտների և կարիերայի կենտրոնի տնօրեն

Վարդանյան Քրիստինե Վարդանի

Մշակույթի կենտրոնի տնօրեն

Դավթյան Կարինե Ավետի

Ասպիրանտուրայի և դոկտորանտուրայի բաժնի վարիչ

Հովսեփյան Նորա Հովհաննեսի

Ընդհանուր բաժնի վարիչ

Գալստյան Ամալյա Արտաշեսի

Կադրերի բաժնի վարիչ

Հովսեփյան Աշխեն Խաչատուրի

Հատուկ բաժնի վարիչ

Նիկողոսյան Էլլադա Լյուդվիգի

Իրավաբանական բաժնի վարիչ

Թադևոսյան Արմեն Աղամի

Համակարգչային ցանցի և համակարգիչների սպասարկման բաժնի վարիչ

Հովհաննիսյան Արշալույս Լյովայի

Ուսանողների հետ տարվող աշխատանքների բաժնի վարիչ

Հակոբյան Սիրան Տարոնի

Արխիվի վարիչ

Գևորգյան Մարիամ Գառնիկի

Մատակարարման բաժնի վարիչ

Մայսուրյան Արամայիս Արամի

Ինժեներական ծառայություն

Գլխավոր ինժեներ

Հարությունյան Արմեն Հարությունի

ԳԻՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ԿԱԶՄԸ

1	Սիմոնյան Արամ Հրաչիկի	Ռեկտոր, պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ
2.	Գրիգորյան Ալեքսանդր Կոնստանտինի	ՈՒսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտոր, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
3.	Հարությունյան Սամվել Գառնիկի	Գիտական քաղաքականության և միջազգային համագործակցության գծով պրոռեկտոր, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
4.	Քարամյան Արսեն Ռոբերտի	ՈՒսանողների, շրջանավարտների և հասարակայնության հետ կապերի գծով պրոռեկտոր
5.	Մալխասյան Արարատ Յոլակի	Ընդհանուր հարցերի գծով պրոռեկտոր, քիմիական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
6.	Պետրոսյան Վահրամ Սամվելի	Գիտքարտուղար, պատմական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
7.	Սկրտչյան Լևոն Հովհաննեսի	ՀՀ ԿԳ նախարար
8.	Մարտիրոսյան Ռաֆիկ Մարտիրոսի	ՀՀ ԳԱԱ նախագահ
9.	Ժամհարյան Հրանտ Գևորգի	ՈՒսումնամեթոդական վարչության պետ, կենսաբանական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
10.	Գրիգորյան Ռաֆիկ Գրիշայի	Գլխավոր հաշվապահ
11.	Ավետիսյան Արմեն Ռուդիկի	Արհկոմի նախագահ
12.	Առաքելյան Սամվել Արշավիրի	Իջևանի մասնաճյուղի տնօրեն, պատմական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
13.	Ավետիսյան Աիդա Ավետիսի	Քիմիայի ֆակուլտետի դեկան, քիմիական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
14.	Անուշավան եպս. Ժամկոչյան	Աստվածաբանության ֆակուլտետի դեկան
15.	Անանյան Գառնիկ Գուրգենի	Ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետի դեկան բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ
16.	Ավագյան Արծրուն Աբգարի	Հայ բանասիրության ֆակուլտետի դեկան, բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
17.	Ավագյան Ռոլանդ Սամիկոնի	Ֆիզիկայի ֆակուլտետի դեկան, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ
18.	Ավետիսյան Հայկ Գրիգորի	Պատմության ֆակուլտետի դեկան, պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
19.	Բալայան Պավել Բորիսի	Ռուս բանասիրության ֆակուլտետի դեկան, մանկավարժական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
20.	Գրիգորյան Մարատ Արիսի	Երկրաբանության ֆակուլտետի դեկան, երկրաբանական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ

21.	Գևորգյան Էմիլ Սոսի	Կենսաբանության ֆակուլտետի դեկան, կենսաբանական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ
22.	Գևորգյան Գեղամ Գրիգորի	Մաթեմատիկայի ֆակուլտետի դեկան, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ
23.	Դումանյան Վահրամ Ժորայի	Ինֆորմատիկայի և կիրառական մաթեմատիկայի ֆակուլտետի դեկան, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
24.	Ջոհրաբյան Էդիկ Արտեմի	Միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետի դեկան, պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
25.	Խոյեցյան Աշոտ Վոլոդյայի	Աշխարհագրության ֆակուլտետի դեկան, աշխարհագրական գիտությունների դոկտոր
26.	Կարապետյան Կարո Մնացականի	Ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի դեկան, մանկավարժական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
27.	Հարությունյան Լյուդմիլա Հակոբի	Սոցիոլոգիայի ֆակուլտետի դեկան, փիլիսոփայական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
28.	Ղազինյան Գագիկ Սերգեյի	Իրավագիտության ֆակուլտետի դեկան, իրավաբանական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ
29.	Սիրզոյան Հրաչիկ Ղազարի	Փիլիսոփայության և հոգեբանության ֆակուլտետի դեկան, փիլիսոփայական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
30.	Մելիքյան Գուրգեն Վրեժի	Արևելագիտության ֆակուլտետի դեկան, բանասիրական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
31.	Շեկյան Լեոնարդ Արամի	Օտարերկրյա քաղաքացիների նախապատրաստական ֆակուլտետի դեկան, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
32.	Սարգսյան Վլադիմիր Սարգիսի	Մեխանիկայի ֆակուլտետի դեկան, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
33.	Սարգսյան Հայկ Լևոնի	Տնտեսագիտության ֆակուլտետի դեկան, տնտեսագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր
34.	Վարդանյան Յուրի Լազարի	Ռադիոֆիզիկայի ֆակուլտետի դեկան, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
35.	Խաչատրյան Համբարձում Գուրգենի	Անալիտիկ քիմիայի ամբիոնի վարիչ, քիմիական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
36.	Փիրումյան Գևորգ Պետրոսի	Ֆիզիկական և կոլոիդային քիմիայի ամբիոնի պրոֆեսոր, տեխնիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
37.	Սաղյան Աշոտ Սերոբի	Դեղագործական քիմիայի ամբիոնի վարիչ, քիմիական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

38.	Մուրադյան Սամվել Պարգևի	Հայ գրականության ամբիոնի վարիչ, բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
39.	Եզեկյան Լևոն Կորյունի	Հայոց լեզվի ամբիոնի վարիչ, բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
40.	Գաբրիելյան Վազգեն Արշալույսի	Հայ նորագույն գրականության ամբիոնի վարիչ, բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
41.	Էդոյան Հենրիկ Անտոնի	Արտասահմանյան գրականության և գրականության տեսության ամբիոնի վարիչ, բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
42.	Հարությունյան Բաբկեն Հարությունի	Հայոց պատմության ամբիոնի վարիչ, պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ
43.	Ստեփանյան Ալբերտ Անդրանիկի	Համաշխարհային պատմության ամբիոնի վարիչ, պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
44.	Հակոբյան Լևոն Գեորգիի	Ռուս գրականության ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար, բանասիրական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
45.	Սարգսյան Հողմիկ Հմայակի	Պատմական և ռեգիոնալ երկրաբանության ամբիոնի պատվավոր վարիչ, երկրաբանա-հանքաբանական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
46.	Օսիպյան Լիա Լևոնի	Բուսաբանության ամբիոնի պատվավոր վարիչ, կենսաբանական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
47.	Դավթյան Միսակ Արշամի	Կենսաքիմիայի ամբիոնի վարիչ, կենսաբանական գիտությունների դոկտոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
48.	Վարդևանյան Պողոս Հովհաննեսի	Կենսաֆիզիկայի ամբիոնի վարիչ, կենսաբանական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
49.	Մովսիսյան Յուրի Մովսեսի	Հանրահաշվի և երկրաչափության ամբիոնի վարիչ, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
50.	Դանիելյան Էդուարդ Աշոտի	Հավանականությունների տեսության և մաթեմատիկական վիճակագրության ամբիոնի վարիչ, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
51.	Ալեքսանյան Արա Անանիկի	Ինֆորմատիկայի հանրահաշվատրամաբանական մեթոդների ամբիոնի վարիչ, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
52.	Բաղդասարյան Գևորգ Երվանդի	Մաթեմատիկական մեթոդների և մոդելավորման ամբիոնի պրոֆեսոր, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
53.	Նիգիյան Սեմյոն Ալեքսանդրի	Համակարգային ծրագրավորման ամբիոնի վարիչ, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
54.	Բայբուրդյան Վահան Առաքելի	Միջազգային հարաբերությունների և դիվանագիտության ամբիոնի վարիչ, պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
55.	Մանուչարյան Հենզել Գերասիմի	Քաղաքագիտության ամբիոնի վարիչ, փիլիսոփայական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

56.	Վալեսյան Լեմվել Հակոբի	Սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրության ամբիոնի պրոֆեսոր, աշխարհագրական գիտությունների դոկտոր, Ռուսաստանի ԿԱ ակադեմիկոս
57.	Գաբրիելյան Յուրի Միշայի	Գերմանական բանասիրության ամբիոնի վարիչ, բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
58.	Գասպարյան Սեդա Քերոբի	Անգլիական բանասիրության ամբիոնի վարիչ, բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
59.	Երզնկյան Ելենա Լևոնի	Անգլերեն լեզվի N 2 ամբիոնի վարիչ, բանասիրական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
60.	Սարգսյան Վահան Գերասիմի	Ռոմանական բանասիրության ամբիոնի վարիչ, բանասիրական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
61.	Բարսեղյան Տարիել Կարապետի	Քաղաքացիական իրավունքի ամբիոնի վարիչ, իրավաբանական գիտությունների դոկտոր, դոցենտ
62.	Վաղարշյան Արթուր Գրիշայի	Պետության և իրավունքի տեսության ու պատմության ամբիոնի վարիչ, իրավաբանական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
63.	Ավանեսյան Հրանտ Միքայելի	Հոգեբանության տեսության և պատմության ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար, հոգեբանական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
64.	Ասատրյան Գառնիկ Սերոբի	Իրանագիտության ամբիոնի վարիչ, բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
65.	Կարաբեկյան Սամվել Բորիսի	Արաբագիտության ամբիոնի վարիչ, Համալսարանական կրթության զարգացման վարչության պետ, բանասիրական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
66.	Չուբարյան Էդվարդ Վարդանի	Տեսական ֆիզիկայի ամբիոնի վարիչ, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
67.	Ավետիսյան Համլետ Կարոյի	Քվանտային էլեկտրոնիկայի ամբիոնի վարիչ, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
68.	Կիրակոսյան Ալբերտ Ավետիսի	Պինդ մարմնի ֆիզիկայի ամբիոնի վարիչ, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ
69.	Սեդրակյան Դավիթ Սիերի	Ընդհանուր ֆիզիկայի ամբիոնի վարիչ, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
70.	Ղարիբյան Գրիշա Ալեքսանի	Ընդհանուր տնտեսագիտության ամբիոնի վարիչ, տնտեսագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ
71.	Առաքելյան Արամ Հմայակի	Տնտեսագիտության մեջ մաթեմատիկական մոդելավորման ամբիոնի վարիչ, տեխնիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
72.	Բոստանջյան Վարդան Բաբկենի	Ֆինանսահաշվային ամբիոնի վարիչ, տնտեսագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր

73.	Հարությունյան Վլադիմիր Միքայելի	Կիսահաղորդիչների և միկրոէլեկտրոնիկայի ֆիզիկայի ամբիոնի վարիչ, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
74.	Ավետիսյան Յուրի Հովհաննեսի	Գերբարձր հաճախությունների ռադիոֆիզիկայի և հեռահաղորդակցության ամբիոնի դոցենտ, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր
75.	Ալեքսանյան Աշոտ Սեյրանի	Սարգիս և Մարի Իշխիրլյանների անվան գրադարանի տնօրեն, քաղաքական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
76.	Պողոսյան Գեորգի Սամվելի	Գիտահետազոտական վարչության պետ, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր
77.	Թումանյան Հենրիկ Գևորգի	Ֆիզիկական դաստիարակության և սպորտի ամբիոնի վարիչ, մանկավարժական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
78.	Մարգարյան Ռաֆիկ Վաղինակի	Քաղաքացիական պաշտպանության ամբիոնի վարիչ
79.	Սիրզոյան Եզնիկ Սահակի	ՈՒԳԸ նախագահ
80.	Մանուկյան Համլետ Էմիլի	ՈՒխխորհրդի նախագահ

ՀՀ ԳԱԱ ԱԿԱԴԵՄԻԿՈՍՆԵՐ ԵՎ ԹՂԹԱԿԻՑ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

1. Առաքելյան Նորայր Հունանի
2. Աղալովյան Լենսեր Աբգարի
3. Ավետիսյան Արդա Ավետիսի
4. Բաղդասարյան Գևորգ Երվանդի
5. Բարխուդարյան Վլադիմիր Բախշիի
6. Բրուտյան Գևորգ Աբելի
7. Դավթյան Սիսակ Արշամի
8. Խաչիկյան Էդուարդ Երեմի
9. Հարությունյան Վլադիմիր Միքայելի
10. Համբարձումյան Սերգեյ Ալեքսանդրի
11. Ղազարյան Էդուարդ Մուշեղի
12. Մարտիրոսյան Ռաղիկ Մարտիրոսի
13. Շուքուրյան Սամվել Կիմի
14. Շուքուրյան Յուրի Հայկի
15. Չիլինգարյան Յուրի Սերգեյի
16. Չուբարյան Էդվարդ Վարդանի
17. Պողոսյան Կարեն Սուրենի
18. Գրիգորյան Սերգեյ Վաղարշակի
19. Սարգսյան Վլադիմիր Սարգիսի
20. Սեդրակյան Դավիթ Սիերի
21. Սիմոնյան Հրաչիկ Ռուբենի
22. Օսիպյան Լիա Լևոնի
23. Սիմոնյան Արամ Հրաչիկի (թղթակից անդամ)
24. Ղազինյան Գագիկ Սերգեյի (թղթակից անդամ)
25. Գևորգյան Գեղամ Գրիգորի (թղթակից անդամ)
26. Ավագյան Ռոլանդ Մամիկոնի (թղթակից անդամ)
27. Գևորգյան Էմիլ Սոսի (թղթակից անդամ)
28. Կիրակոսյան Ալբերտ Ավետի (թղթակից անդամ)
29. Ղարիբյան Գրիշա Ալեքսանի (թղթակից անդամ)
30. Անանյան Գառնիկ Գուրգենի (թղթակից անդամ)
31. Զապլավսկի Իգոր Դմիտրիի (թղթակից անդամ)
32. Կրկաշարյան Սիմոն Սիսակի (թղթակից անդամ)
33. Հարությունյան Բաբկեն Հարությունի (թղթակից անդամ)
34. Կրյուչկյան Գագիկ Յուրիի (թղթակից անդամ)
35. Ավետիսյան Արա Սերգեյի (թղթակից անդամ)
36. Թոչունյան Արմեն Համբարձումի (թղթակից անդամ)
37. Հասրաթյան Մուրադ Մարգարի (թղթակից անդամ)
38. Աբրահամյան Լևոն Հմայակի (թղթակից անդամ)

39. Հարությունյան Ռուբեն Սիքայելի (թղթակից անդամ)
40. Մարտիրոսյան Վալերի Հակոբի (թղթակից անդամ)
41. Սահակյան Արթուր Արտուշի (թղթակից անդամ)
42. Մանասյան Ալեքսանդր Սարգսի (թղթակից անդամ)
43. Սաղյան Աշոտ Սերոբի (թղթակից անդամ)
44. Կարապետյան Համլետ Սուրենի (թղթակից անդամ)
45. Վալեսյան Լեմվել Հակոբի (ՌԴ թղթակից անդամ)
46. Մելքոնյան Աշոտ Աղասու (թղթակից անդամ)
47. Քալանթարյան Արամ Աշոտի (թղթակից անդամ)

ԵՊՀ «ԳԻՏԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՁԵՌՔ ԲԵՐԱԾ ՆՎԱՃՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ» ՄԵԴԱԼԱԿԻՐՆԵՐ

Անուն, ազգանուն	Հանձնման տարեթիվը
1.Վիկտոր Համբարձումյան, ԽՍՀՄ ԳԱ և ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս	1981
2.Սերգեյ Համբարձումյան, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս	1985
3.Վազգեն Ա., Ամենայն Հայոց կաթողիկոս	1990
4.Գևորգ Ջահուկյան, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս	1990
5.Մկրտիչ Ներսիսյան, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս	1994
6.Գուրգեն Սահակյան, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս	1994
7. Ռադիկ Մարտիրոսյան, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս	2006

ԵՊՀ ՊԱՏՎԱՎՈՐ ԴՈԿՏՈՐՆԵՐ

	Անուն, ազգանուն	Երկիր	Դիպլոմի բնութագիրը	Հանձնման ժամկետը	Դիպլոմի համարը
1	2	3	4	5	6
1.	Ալեք Մանուկյան	ԱՄՆ	Հայանպաստ մեծ վաստակի համար	22.09.1994	001
2.	Լուիս Սիմոն Մանուկյան	ԱՄՆ	Հասարակական-հայրենասիրական բեղուն գործունեության համար	22.09.1994	002
3.	Վարդան Գրիգորյան	ԱՄՆ	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ականառու նվաճումների համար	22.09.1994	003
4.	Ռոբերտ Գյուլբենկյան	Պորտու-գալիա	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ականառու նվաճումների համար	22.09.1994	004
5.	Երվանդ Թերզյան	ԱՄՆ	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ականառու նվաճումների համար	22.09.1994	005
6.	Միհրան Աղաբաբյան	ԱՄՆ	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ականառու նվաճումների համար	22.09.1994	006
7.	Ռիչարդ Հովհաննիսյան	ԱՄՆ	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ականառու նվաճումների համար	22.09.1994	007
8.	Ոսկան Պարսեղյան	ԱՄՆ	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ականառու նվաճումների համար	22.09.1994	008
9.	Շահե արքեպիսկոպոս	Իսրայել	Հասարակական-հայրենասիրական բեղուն գործունեության և գիտության	22.09.1994	009

	Աճեմյան		ասպարեզում ձեռք բերած նվաճումների համար		
10.	Քերոլայն Քոքս	Մեծ Բրիտանիա	Մարդասիրական անձնվեր գործունեության համար	22.09.1994	010
11.	Դենիս Պոլան	Ֆրանսիա	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	22.09.1994	011
12.	Ժիրայր Դեղեյան	Ֆրանսիա	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	22.09.1994	012
13.	Վիկտոր Սադովնիչի	Ռուսաստան	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	22.09.1994	013
14.	Բուտրոս Բուտրոս-Ղալի	Եգիպտոս	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	27.10.1994	014
15.	Ֆրեդերիկո Մայոր	Ֆրանսիա	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	29.06.1995	015
16.	Ամենայն Հայոց կաթողիկոս, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա	Հայաստան	Հասարակական-հայրենասիրական բեղուն գործունեության և գիտության ասպարեզում ձեռք բերած նվաճումների համար	14.12.1995	016
17.	Ալեքսեյ Սիսակյան	Ռուսաստան	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	14.12.1995	017
18.	Ռիթա Պալեան	ԱՄՆ	Հասարակական-հայրենասիրական բեղուն գործունեության համար	14.12.1995	018
19.	Քրիստիան Շնիցլեր	Գերմանիա	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	14.12.1995	019
20.	Քլոդ Մութաֆյան	Ֆրանսիա	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	14.12.1995	020
21.	Վալենտին Օսկոցկի	Ռուսաստան	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	29.02.1996	021
22.	Տիգրան Իշմիրլյան	Շվեյցարիա	Բարեգործական մեծ ներդրումների և հասարակական-հայրենասիրական բեղուն գործունեության համար	25.05.1997	022
23.	Յոզեֆ Բրիլլա	Սլովակիա	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	25.05.1997	023
24.	Անդրեյ Բիտով	Ռուսաստան	XX դարի գրականության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների և ժողովուրդներին մերձեցնող հասարակական գործունեության համար	30.10.1997	024
25.	Գերհարդ Զոնգեն	Գերմանիա	Գիտակազմակերպչական բեղուն գործունեության համար	23.12.1997	025
26.	Երուանդ Ազատեան	ԱՄՆ	Գիտության բնագավառում ձեռք բերած նվաճումների և հայրենասիրական բեղուն գործունեության համար	25.12.1998	026
27.	Ջավեն Յեկավյան	Պորտու-գալիա	Գիտության բնագավառում ձեռք բերած նվաճումների և հայրենասիրական բեղուն գործունեության համար	25.12.1998	027
28.	Կոստանտինոս Ստեֆանոպոլոս	Հունաստան	Գիտության բնագավառում ձեռք բերած նվաճումների և հասարակական բեղուն գործունեության համար	29.04.1999	028
29.	Ժան-Ժակ Սերանո	Ֆրանսիա	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	1.10.1999	029
30.	Ժան-Կլոդ Գրիյո	Ֆրանսիա	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	1.10.1999	030
31.	Միշել Գերոյի	Ֆրանսիա	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	1.10.1999	031
32.	Յուրի Հովհաննիսյան	Ռուսաստան	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	1.10.1999	032

33.	Ստեֆան Ֆովին	Ֆրանսիա	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	1.10.1999	033
34.	Բարլո Տեր-Մկրտչյան	ԱՄՆ	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	23.12.2000	034
35.	Լևոն Զեքեյան	Իտալիա	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	23.12.2000	035
36.	Նուրսուլթան Նազարբաև	Ղազախստան	Հասարակական բեղուն գործունեության համար	24.05.2001	036
37.	Վլադիմիր Պուտին	Ռուսաստան	Հասարակական բեղուն գործունեության համար	11.09.2001	037
38.	Էդուարդ Շևարդնաձե	Վրաստան	Հասարակական բեղուն գործունեության համար	18.10.2001	038
39.	Իոն Իլիեսկու	Ռումինիա	Հասարակական բեղուն գործունեության համար	25.10.2001	039
40.	Կոյիչիրո Մացուուրո	Ճապոնիա	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	25.10.2001	040
41.	Նենսի Հեմֆերս	ԱՄՆ	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	25.10.2001	041
42.	Ռոբեր Տեր-Սերկեերյան	Ֆրանսիա	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	18.12.2003	042
43.	Մոհամմադ Խաթամի	Իրան	Հասարակական-քաղաքական ակնառու գործունեության համար	4.09.2004	043
44.	Գեորգի Պարվանով	Բուլղարիա	Հասարակական-քաղաքական ակնառու գործունեության համար	30.09.2004	044
45.	Արնոլդ Ռյուտել	Էստոնիա	Հասարակական-քաղաքական ակնառու գործունեության համար	21.10.2004	045
46.	Ն.U.O.S.S. Գարեգին Բ	Ամենայն Հայոց կաթողիկոս	Հասարակական, հայրենասիրական, մշակութային բեղուն գործունեության և քրիստոնեության քարոզչության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	21.10.2004	046
47.	Ռոնալդ Քենեթ Նոբլ	ԱՄՆ	Իրավապահական և հասարակական-քաղաքական ոլորտներում միջազգային ակնառու գործունեության համար	05.09.2005	047
48.	Տարյա Կաարիևա Հալոնեն	Ֆինլանդիա	Հասարակական-քաղաքական ակնառու գործունեության համար	05.09.2005	048
49.	Վայրա-Վիկե Ֆրելբերգա	Լատվիա	Հասարակական-քաղաքական ակնառու գործունեության համար	06.10.2005	049
50.	Գևորգ Բարդակչյան	ԱՄՆ	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	06.10.2005	050
51.	Ռուզան Օհանջանյան	ԱՄՆ	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	21.12.2005	051
52.	Սեյմուր Փափերթ	ԱՄՆ	Գիտության ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	01.06.2006	052
53.	Տրայան Բասեսկու	Ռումինիա	Հասարական և քաղաքական ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	29.09.2006	053
54.	Կարոլոս Պապուլիաս	Հունաստան	Հասարական և քաղաքական ասպարեզում ձեռք բերած ակնառու նվաճումների համար	27.06.2007	054

ԵՊՀ ՊԱՏՎԱՎՈՐ ԲԱՐԵՐԱՐՆԵՐ

	Անուն, ազգանուն	Երկիր	Դիպլոմի բնութագիրը	Հանձնման ժամկետը	Դիպլոմի համ.
1.	Անուշ Մաթևոսյան	ԱՄՆ	ԵՊՀ կրթամշակութային կենտրոնի ստեղծման գործում բարեգործական խոշոր ներդրման համար	28.08.1997	001
2.	Ժորժ և Շուշիկ Մարտիրոսյաններ	ԱՄՆ	ԵՊՀ համակարգչային կենտրոնի ստեղծման գործում բարեգործական խոշոր ներդրման համար	28.08.1997	002
3.	Արքեպիսկոպոս Խաժակ Պետրոսյան	ԱՄՆ	ԵՊՀ-ին հումանիտար օգնություն կազմակերպելու համար	25.02.1999	003
4.	Լևոն Մակարյան	Հայաստան	ԵՊՀ-ին բարեգործական օգնություն կազմակերպելու համար	26.08.1999	004
5.	Հելեն Թաքեյան	ԱՄՆ	ԵՊՀ-ին բարեգործական օգնություն կազմակերպելու համար	26.08.1999	005
6.	Աբրահամ Մութաֆյան	ԱՄՆ	ԵՊՀ-ի ուսանողությանը բարեգործական օգնություն ցուցաբերելու համար	21.12.2005	006

ԱՆՎԱՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԹՈՇԱԿ ՍՏԱՑՈՂ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ

Ազգանուն, անուն, հայրանուն	Ֆակուլտետ	Կուրս	Կրթաթոշակի անվանումը
1. Նուրբեկյան Լևոն Ռոբերտի	մաթեմատիկայի	4-րդ	Արտաշես Շահինյանի
2. Ոսկանյան Վարդան Կառլենի	մաթեմատիկայի	3-րդ	Սխիթար Զրբաշյանի
3. Ամիրջանյան Հարություն Արմենի	մեխանիկայի (մագիս.)	1-ին	Նագուշ Հարությունյանի
4. Չալումյան Թագուհի Սմբատի	ռադիոֆիզիկայի (մագիս.)	2-րդ	Էմիլ Սիրզաբեկյանի
5. Շահինյան Հասմիկ Աշոտի	ռադիոֆիզիկայի	4-րդ	Ալիխանյան եղբայրների
6. Սուրմալյան Արմենուհի Վրեժի	ռադիոֆիզիկայի (մագիս.)	2-րդ	Յուրի Բախշյանի
7. Հովհաննիսյան Ռուզան Զոհրաբի 8. Բադալյան Սևակ Հարությունի 9. Մակարյան Օֆելյա Ավագի 10. Հայկազյան Լևոն Արշալույսի	ինֆորմ. և կիրառ. մաթեմատիկայի	4-րդ	Անանիա Շիրակացու
11. Խաչիկյան Տիգրան Զանիկի	ֆիզիկայի	4-րդ	ԵՊՀ-ի
12. Եղիազարյան Արսեն Գագիկի 13. Դավթյան Արամ Վանուշի	ֆիզիկայի	4-րդ	Վիկտոր Համբարձումյանի
14. Պողոսյան Սերգեյ Սուրենի	ֆիզիկայի	4-րդ	Գուրգեն Սահակյանի
15. Կուրղինյան Բիլոր Կորյունի	ֆիզիկայի	4-րդ	Ալիխանյան եղբայրների
16. Հակոբյան Կարինե Վարուժանի	քիմիայի	4-րդ	Լևոն Ռոտինյանի
17. Պոտոյան Դավիթ Ասատուրի	քիմիայի	4-րդ	Ստեփան Ղամբարյանի
18. Աբրեյան Գոհար Կարենի	կենսաբանության	4-րդ	Նորայր Սիսակյանի
19. Հովհաննիսյան Նելլի Ալեքսանդրի	կենսաբանության (մագիս.)	2-րդ	Լևոն Օրբելու
20. Թամազյան Լիլիթ Գագիկի	աշխարհագրության	4-րդ	Ղևոնդ Ալիշանի

Ազգանուն, անուն, հայրանուն	Ֆակուլտետ	Կուրս	Կրթաթոշակի անվանումը
21. Հարությունյան Էմմա Օլեգի	երկրաբանության (մագիս.)	1-ին	Տիգրան Ջրբաշյանի
22. Մովսիսյան Հարություն Իշխանի	երկրաբանության (մագիս.)	2-րդ	
23. Քոչոյան Կարինե Ալեքսանի	հայ բանասիրության	4-րդ	ԵՊՀ-ի
24. Օլեյան Արմինե Վահրամի	հայ բանասիրության	3-րդ	Գրիգոր Նարեկացու
25. Զաքարյան Շուշանիկ Գևորգի	հայ բանասիրության	3-րդ	Սեսրոպ Մաշտոցի
26. Հովհաննիսյան Սյուզի Ավետիսի	ռոմանագերմ. բանասիրության	4-րդ	Ֆրանց Վերֆելի
27. Չաքմազյան Յուլյա Հրաչիկի	ռոմանագերմ. բանասիրության	3-րդ	Հրաչյա Աճառյանի
28. Սաբատունի Մարիամ Գարեգինի	ռոմանագերմ. բանասիրության	4-րդ	Հրաչյա Աճառյանի
29. Վարդումյան Էդմոնդ Էդիկի	տնտեսագիտության (մագիս.)	2-րդ	Գրիգոր Տաթևացու
30. Կոստանյան Նարեկ Յուրիկի	տնտեսագիտության (մագիս.)	1-ին	
31. Մարտիրոսյան Արման Այսերի	տնտեսագիտության (մագիս.)	2-րդ	«Արդշինինվեստ» բանկ
32. Սալիբեկյան Զինաիդա Վահանի	սոցիոլոգիայի	3-րդ	Եզնիկ Կողբացու
33. Մուրադյան Մարինե Գագիկի	սոցիոլոգիայի	4-րդ	Եզնիկ Կողբացու
34. Հովհաննիսյան Սոնա Պավելի	փիլ. և հոգեբանության	3-րդ	Հովհան Որոտնեցու
35. Սարդարյան Աննա Էդուարդի	փիլ. և հոգեբանության	3-րդ	Դավիթ Անհաղթի
36. Հովակիմյան Հրաչուհի Ռոբերտի	աստվածաբանության	4-րդ	Գրիգոր Լուսավորչի
37. Միրզոյան Նարինե Ջորիկի	աստվածաբանության (մագիս.)	1-ին	Գրիգոր Լուսավորչի
38. Թորոսյան Գոռ Գագիկի	իրավագիտության (մագիս.)	1-ին	Մխիթար Գոշի
39. Խաչատրյան Նարեկ Մասիսի	իրավագիտության (մագիս.)	1-ին	Գրիգոր Զոհրապի
40. Միրզաբեկյան Էվելինա Թենոսի	իրավագիտության (մագիս.)	1-ին	Վ. Ներսիսյանցի
41. Դավթյան Նվեր Շահենի	արևելագիտության (մագիս.)	1-ին	Հ. Օրբելու
42. Զիլավյան Հրաչուհի Սեսրոպի	արևելագիտության (մագիս.)	2-րդ	Նիկողայոս Մառի
43. Մանուկյան Ծաղիկ Արամի	ռուս բանասիրության (մագիս.)	1-ին	Վալերի Քոչարյանի
44. Սարիբեկյան Զարուհի Ռոբերտի	ռուս բանասիրության (մագիս.)	2-րդ	Վալերի Բրյուսովի
45. Հարությունյան Սերգեյ Խաչատուրի	միջազ. հարաբերությունների	4-րդ	Ջոն Կիրակոսյանի
46. Ալավերդյան Մոնիկա Հարությունի	միջազ. հարաբերությունների	3-րդ	Ռուբեն Միրոյանի
47. Դանիելյան Ալի Սամվելի	պատմության	3-րդ	Մովսես Խորենացու
48. Մխիթարյան Նարեկ Հրահատի	պատմության	4-րդ	Նիկողայոս Ադոնցի
49. Օհանյան Հրանտ Ռուդիկի	պատմության (մագիս.)	2-րդ	Թաթուլ Կրպեյանի
50. Հարությունյան Տաթևիկ Հովսեփի	ժուռնալիստիկայի	4-րդ	Հարություն Շմավոնյանի
51. Մարդոյան Սանե Ռաֆայելի			

ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ԿԱԶՄԸ

Բակալավրիատ

Ֆակուլտետ	*Ուսանողների թիվը՝* 10206								Ընդամենը
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս		
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	
Մաթեմատիկայի	53	57	51	44	45	50	50	51	**401**
Մեխանիկայի	25	10	27	10	26	9	22	7	**136**
Ինֆորմատիկայի և կիրառական մաթ.	73	76	79	92	90	103	98	112	**723**
Ֆիզիկայի	55	44	58	39	60	50	51	38	**395**
Ռադիոֆիզիկայի	50	33	51	30	46	43	51	33	**337**
Քիմիայի	36	43	34	45	19	11	23	8	**572**
Կենսաբանության	39	70	39	72	36	50	37	53	**396**
Երկրաբանության	25	35	23	38	25	34	22	36	**238**
Աշխարհագրության	26	41	25	34	25	31	25	31	**238**
Տնտեսագիտության	44	180	39	208	59	189	64	181	**964**
Միջազգային հարաբերությունների	25	161	28	207	26	193	39	155	**834**
Պատմության	40	124	39	84	39	104	38	87	**555**
Փիլիսոփայության և հոգեբանության	25	78	22	74	18	83	22	68	**390**
Սոցիոլոգիայի	17	85	16	80	17	72	15	61	**363**
Հայ բանասիրության	56	94	49	94	50	87	49	89	**568**
Ժուռնալիստիկայի	17	43	17	38	15	31	17	47	**225**
Ռուս բանասիրության	32	42	30	34	30	34	30	31	**263**
Ռոմանագերմանական բանասիրության	42	218	40	248	41	247	45	228	**1109**
Արևելագիտության	32	81	29	101	29	116	36	85	**509**
Իրավագիտության	25	179	37	168	48	142	48	145	**792**
Աստվածաբանության	5	62	6	38	7	33	6	41	**198**
Ընդամենը	**742**	**1756**	**739**	**1778**	**751**	**1712**	**788**	**1587**	10206

5-ամյա ուսուցում

Ֆակուլտետ	*Ուսանողների թիվը՝* 353									
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս		V կուրս	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Քիմիայի	15	41	18	52	26	58	25	52	28	38

II մասնագիտություն (հեռակա)

Մասնագիտություն	*Ուսանողների թիվը՝* 255			
	II կուրս	III կուրս	IV կուրս	V կուրս
Իրավագիտություն	47	44	48	44
Տնտեսագիտություն	41	17	9	5

Ծանոթություն. **պպ** -պետպատվերի համակարգում սովորողներ, **վճ** - վճարովի համակարգում սովորողներ:

Սովորողների կազմը
Բակալավրիատի, 5-ամյա ուսուցման և II մասնագիտության ուսանողներ

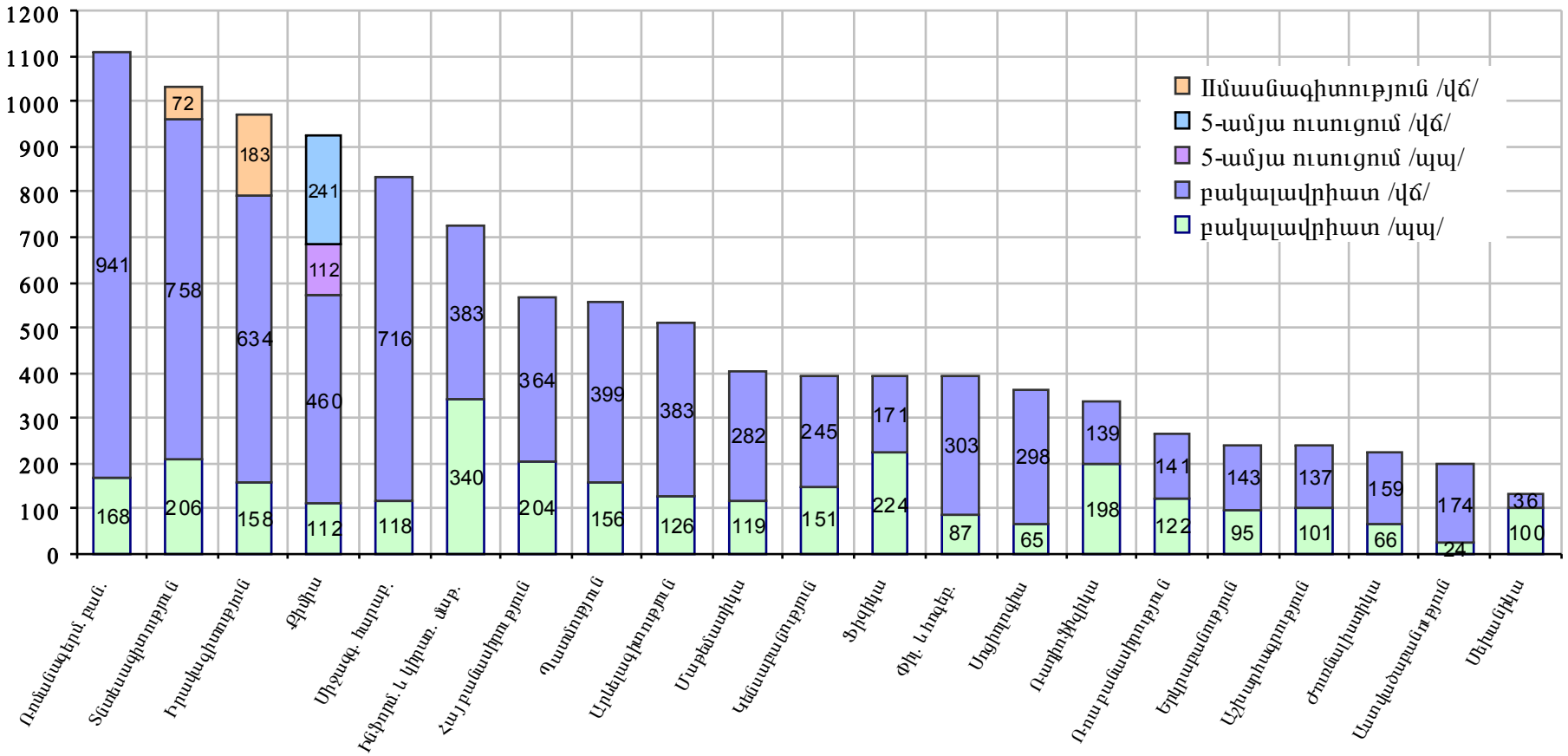

Մագիստրատուրա

Ֆակուլտետ	Ուսանողների թիվը՝ 2275				Ընդամենը
	I կուրս		II կուրս		
	պպ	վճ	պպ	վճ	
Մաթեմատիկայի	6	31	7	22	**66**
Մեխանիկայի	5	10	3	8	**26**
Ինֆորմատիկայի և կիրառական մաթ.	12	61	17	49	**139**
Ֆիզիկայի	7	49	10	35	**101**
Ռադիոֆիզիկայի	6	26	5	15	**52**
Քիմիայի	5	16	2	16	**39**
Կենսաբանության	10	55	6	46	**117**
Երկրաբանության	6	15	5	15	**41**
Աշխարհագրության	6	15	5	15	**41**
Տնտեսագիտության	27	135	24	119	**305**
Միջազգային հարաբերությունների	18	108	19	79	**224**
Պատմության	10	51	9	40	**110**
Փիլիսոփայության և հոգեբանության	7	57	5	37	**106**
Սոցիոլոգիայի	6	39	7	28	**80**
Հայ բանասիրության	12	71	16	65	**164**
Ժուռնալիստիկայի	6	22	5	23	**66**
Ռուս բանասիրության	7	16	6	13	**42**
Ռոմանագերմ. բանասիրության	25	100	23	70	**218**
Արևելագիտության	12	62	15	45	**134**
Իրավագիտության	21	65	17	64	**167**
Աստվածաբանության	4	13	4	16	**37**
Ընդամենը	**218**	**1017**	**220**	**820**	**2275**

Սովորողների կազմը
Մագիստրատուրայի ուսանողներ

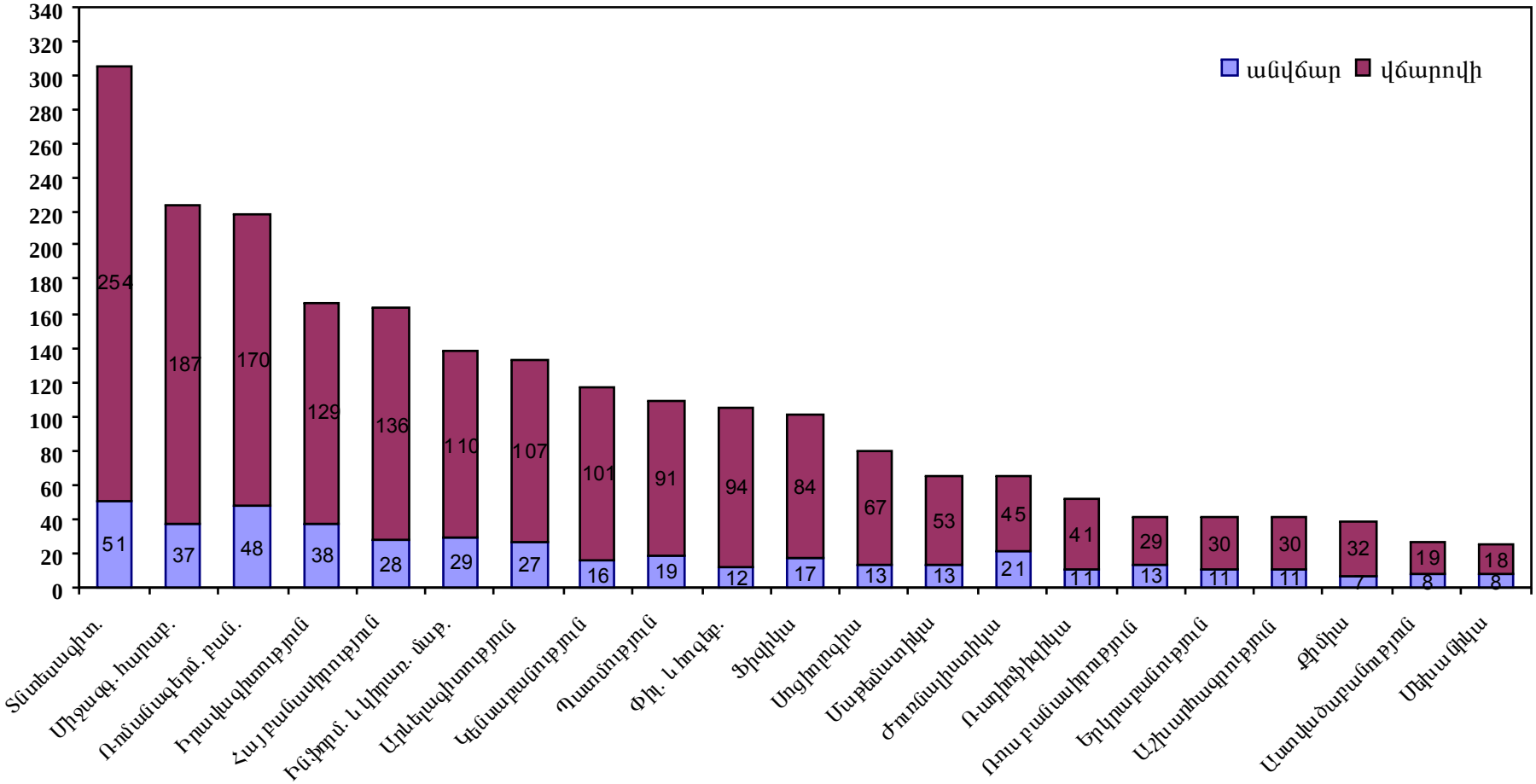

Ասպիրանտուրա

Ֆակուլտետ	Ասպիրանտների թիվը՝ 278				ընդամենը
	I տարի	II տարի	III տարի	IV տարի	
1. Մաթեմատիկայի	3	5	7	2	**13**
2. Մեխանիկայի	2	1	1	-	**4**
3. Ինֆորմատիկայի և կիրառական մաթեմ.	6	4	7	-	**17**
4. Ֆիզիկայի	7	5	9	1	**22**
5. Ռադիոֆիզիկայի	2	4	4	1	**11**
6. Քիմիայի	-	4	5	5	**14**
7. Կենսաբանության	2	2	8	8	**20**
8. Երկրաբանության	1	2	2	-	**5**
9. Աշխարհագրության	-	1	2	1	**4**
10. Տնտեսագիտության	7	11	19	6	**43**
11. Միջազգային հարաբերությունների	3	5	5	2	**15**
12. Պատմության	-	3	5	3	**11**
13. Փիլիսոփայության և հոգեբանության	1	4	8	-	**13**
14. Սոցիոլոգիայի	-	4	8	1	**13**
15. Հայ բանասիրության	-	6	7	-	**13**
16. Ժուռնալիստիկայի	-	1	2	-	**3**
17. Ռուս բանասիրության	-	-	-	1	**1**
18. Ռոմանագերմանական բանասիրության	2	4	5	7	**18**
19. Արևելագիտության	1	4	5	2	**12**
20. Իրավագիտության	2	8	7	2	**19**
21. Աստվածաբանության	1	-	4	2	**7**
Ընդամենը	**38**	**77**	**119**	**44**	**278**

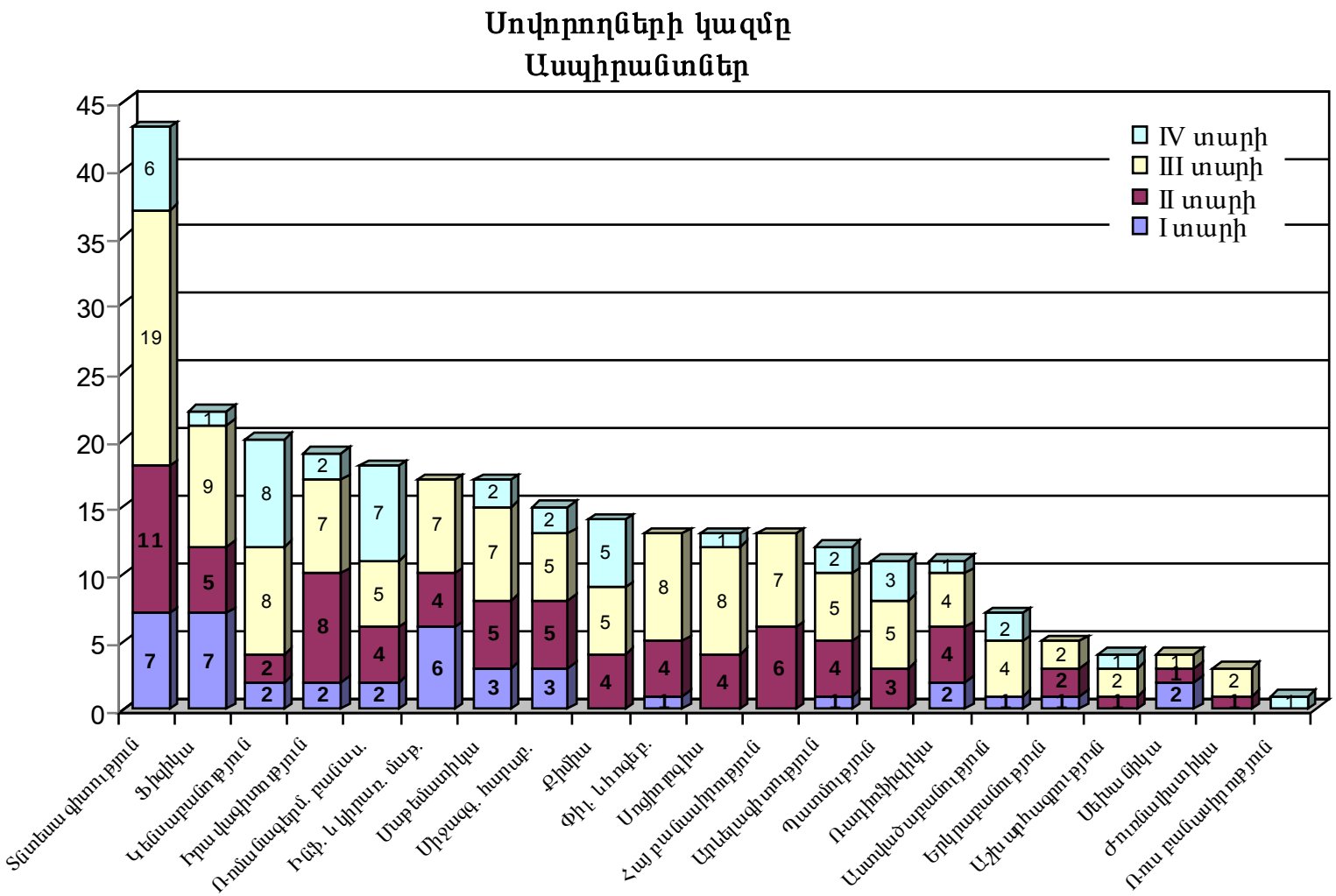
Սովորողների կազմը
Ասպիրանտներ
IV տարի
III տարի
II տարի
I տարի
Տնտեսագիտություն
Ֆիզիկա
Կենսաբանություն
Իրավագիտություն
Ռոմանագերմ. բանաս.
Էջմ. և կիրառ. մաթ.
Մաթեմատիկա
Միջազգ. հարաբ.
Քիմիա
Փիլ. և հոգեբ.
Սոցիոլոգիա
Հայ բանասիրություն
Արևելագիտություն
Պատմություն
Ռադիոֆիզիկա
Ասպետաբանություն
Երկրաբանություն
Աշխարհագրություն
Սեխա մեկա
Ժուռնալիստիկա
Ռուս բանասիրություն

*Սովորողների կազմն ըստ ուստարիների**

Ֆակուլտետ	Բակալավրիատ					Մագիստրատուրա					Ասպիրանտուրա					Ընդամենը				
	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07
Մաթեմատիկայի	296	324	350	368	401	43	48	53	53	66	12	14	15	14	13	351	386	418	435	480
Մեխանիկայի	122	130	136	135	136	23	23	21	20	26	7	8	9	8	4	152	161	166	163	166
Ինֆորմատիկայի և կիրառ. մաթեմատիկայի	631	723	767	753	723	102	116	98	117	139	22	27	22	17	17	755	866	887	887	879
Ֆիզիկայի	340	342	381	399	395	81	82	85	91	101	21	25	25	22	22	442	449	491	512	518
Ռադիոֆիզիկայի	272	288	312	343	337	52	45	53	50	52	12	13	12	8	11	336	346	377	401	400
Քիմիայի	159	144	171	466	572	25	28	37	33	39	9	10	15	17	14	193	182	223	516	625
Կենսաբանության	348	355	374	386	396	91	87	104	111	117	31	32	33	22	20	470	474	511	519	533
Երկրաբանության	243	255	260	237	238	35	38	40	39	41	7	7	3	4	5	285	300	303	280	284
Աշխարհագրության	220	234	238	248	238	35	31	32	36	41	9	10	9	9	4	264	275	279	293	283
Տնտեսագիտության	926	982	965	970	964	180	202	238	279	305	41	49	42	42	43	1147	1233	1245	1291	1312
Միջազգային հարաբերությունների	567	609	699	760	834	116	160	171	183	224	11	14	10	15	15	694	783	880	958	1073
Պատմության	397	436	527	538	555	76	87	99	97	110	15	16	15	13	11	488	539	641	648	676
Փիլիսոփայության և հոգեբանության	592	642	353	373	390	119	139	92	85	106	26	33	18	13	13	737	814	463	471	509
Սոցիոլոգիայի	-	-	324	357	363	-	-	70	73	80	-	-	11	14	13	0	0	405	444	456
Հայ բանասիրության	492	535	544	560	568	110	117	124	142	164	13	14	11	13	13	615	666	679	715	745
Ժուռնալիստիկայի	201	218	224	228	225	26	39	46	50	66	4	6	6	5	3	231	263	276	283	294
Ռուս բանասիրության	208	227	249	264	263	25	15	27	36	42	7	6	3	1	1	240	248	279	301	306
Ռոմանագերմանական բանասիրության	977	1056	1123	1143	1109	115	126	161	183	218	20	20	16	12	18	1112	1202	1300	1338	1345
Արևելագիտության	502	522	545	553	509	78	96	117	121	134	14	20	18	13	12	594	638	680	687	655
Իրավագիտության	726	781	761	774	792	103	109	135	161	167	28	35	23	19	19	857	925	919	954	978
Աստվածաբանության	204	202	208	195	198	38	35	34	38	37	7	8	7	9	7	249	245	249	242	242
Ընդամենը	8423	9005	9511	10050	10206	1246	1473	1623	1837	2275	316	367	323	290	278	10212	10995	11671	12338	12759

* Աղյուսակում ներառված չեն 5-ամյա ուսուցմամբ և 2-րդ մասնագիտությամբ (հեռակա) սովորողների տվյալները:

ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐ

Ֆակուլտետ	2006թ.				2007թ.			
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	այդ թվում՝ նախորդ տարիներից	մագիստրատուրա	Ընդամենը	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	այդ թվում՝ նախորդ տարիներից	մագիստրատուրա	Ընդամենը
Մաթեմատիկայի	73 (13)	5	14. 25	**98**	94 (30)	2	15. 27	**121**
Մեխանիկայի	31 (5)	1	16. 8	**39**	30 (4)	1	17. 11	**41**
Ինֆ. և կիրառ. մաթ.	189 (36)	8	48	**237**	209 (48)	4	67	**276**
Ֆիզիկայի	96 (22)	6	18. 35	**131**	87 (18)	8	19. 44	**218**
Ռադիոֆիզիկայի	72 (7)	6	20. 28	**100**	81 (14)	6	21. 18	**99**
Քիմիայի*	113 (57)	15	16	**129**	90 (16)	5	17	**107**
Կենսաբանության	94 (12)	1	53	**147**	88 (10)	-	52	**140**
Երկրաբանության	61 (2)	3	17	**78**	58 (3)	3	20	**78**
Աշխարհագրության	53 (1)	3	22. 14	**67**	59 (4)	6	23. 20	**79**
Տնտեսագիտության**	255 (64)	19	136	**391**	245 (54)	14	140	**385**
Պատմության	97 (13)	4	24. 43	**159**	123 (13)	-	25. 47	**170**
Փիլիսոփ. և հոգեբան.	115 (10)	2	44	**140**	90 (18)	1	40	**130**
Սոցիոլոգիայի	79 (15)	1	26. 37	**116**	65 (14)	-	27. 34	**99**
Միջազգային հարաբ.	171 (28)	2	28. 81	**252**	189 (41)	-	29. 95	**284**
Հայ բանասիրության	133 (12)	21	30. 61	**194**	131 (9)	17	31. 79	**210**
Ժուռնալիստիկայի	58 (8)	5	32. 22	**80**	66 (13)	1	33. 28	**94**
Ռուս բանասիրության	68 (11)	9		**85**	64 (9)	14		**82**
Ռոմանագերմ. բանաս.	293(61)	3		**382**	259 (54)	1		**354**
Արևելագիտության	141 (26)	6	*61*	**202**	123 (45)	2	*59*	**182**
Իրավագիտության***	241 (26)	36	80	**321**	228 (22)	27	83	**311**
Աստվածաբանության	46 (7)	2	34. 17	**63**	46 (6)	1	35. 19	**65**
Ընդամենը	**2479(436)**	**158**	**932**	**3411**	**2425 (445)**	**113**	**1013**	**3438**

* Քիմիայի ֆակուլտետի բակալավրիատի շրջանավարտների թվում ներառված են նաև 5-ամյա ուսուցման շրջանավարտները:

** Տնտեսագիտության ֆակուլտետում բակալավրիատի շրջանավարտների թվում ներառված են նաև II մասնագիտության (հեռ.) շրջանավարտները:

*** Իրավագիտության ֆակուլտետում բակալավրիատի շրջանավարտների թվում ներառված են նաև II մասնագիտության (հեռ.) շրջանավարտները:

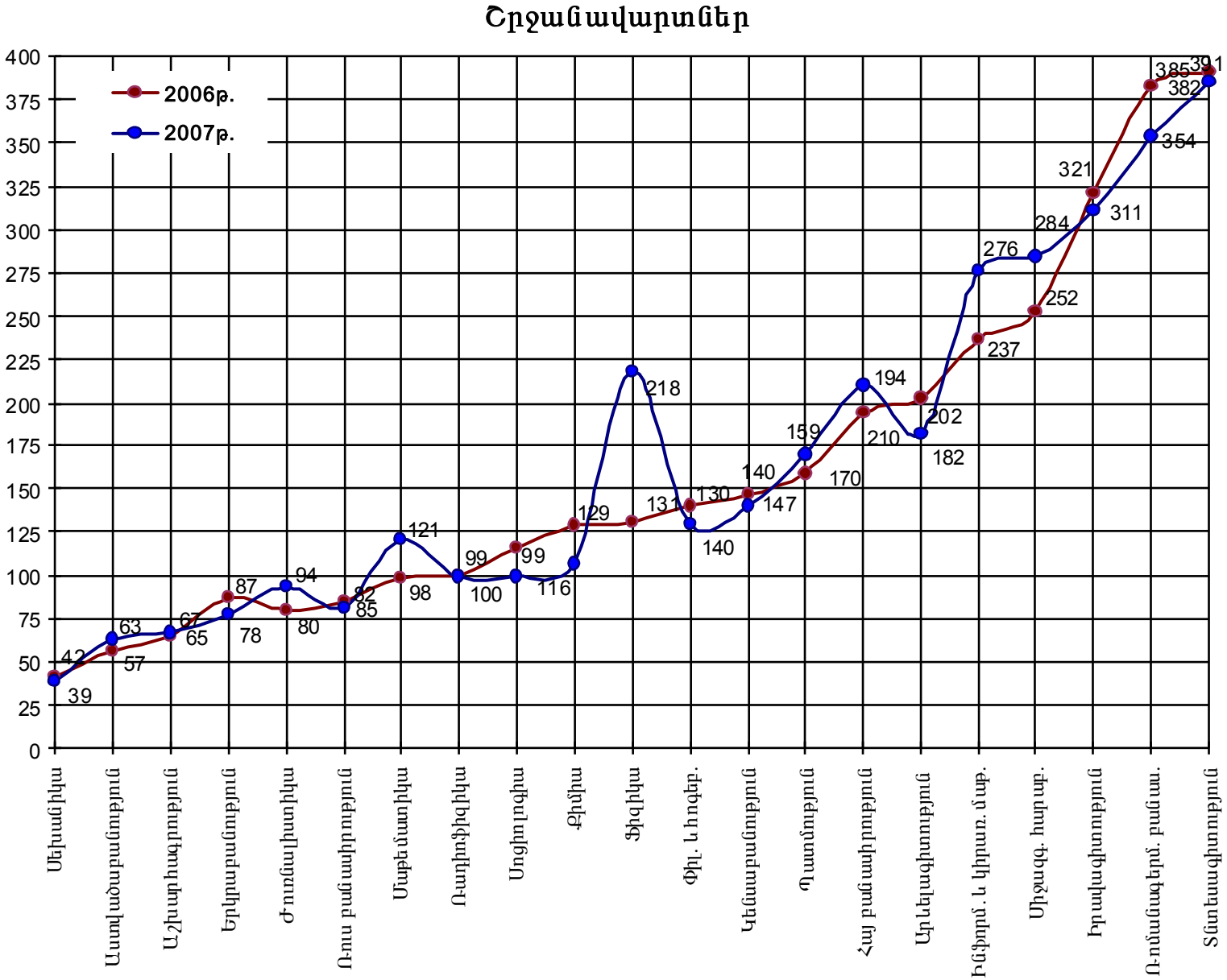
Շրջանավարտներ
2006թ.
2007թ.
400
375
350
325
300
275
250
225
200
175
150
125
100
75
50
25
0
Սեխանիկա
Ասավածաբանություն
Աշխարհագրություն
Երկրաբանություն
Ժուռնալիստիկա
Ռուս բանասիրություն
Սաթեմատիկա
Ռադիոֆիզիկա
Սոցիոլոգիա
Քիմիա
Ֆիզիկա
Փիլ. և հոգեբ.
Կենսաբանություն
Պատմություն
Հայ բանասիրություն
Արևելագիտություն
Իմնֆորմ. և կիրառ. մաթ.
Միջազգ. հարաբ.
Իրավագիտություն
Ռոմանագերմ. բանաս.
Տնտեսագիտություն
42
39
63
57
67
65
87
78
94
80
82
85
121
98
99
100
99
116
129
218
131
130
140
140
147
159
170
194
210
202
182
276
237
284
252
321
311
385
382
391
354

ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐԸ ԸՍՏ ՏԱՐԻՆԵՐԻ

Ֆակուլտետ	Բակալավրիատ					Մագիստրատուրա					Ընդամենը				
	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007
Մաթեմատիկայի	61	67	62	73	94	25	18	27	25	27	86	85	89	98	121
Մեխանիկայի	29	29	32	31	30	11	12	10	8	11	40	41	42	39	41
Ինֆորմատիկայի և կիրառ. մաթ.	113	132	166	189	209	39	58	48	48	67	152	190	214	237	276
Ֆիզիկայի	60	70	91	96	87	42	32	47	35	44	102	102	138	131	218
Ռադիոֆիզիկայի	46	56	70	72	81	28	22	20	28	18	74	78	90	100	99
Քիմիայի	99	110	111	113	90	12	11	18	16	17	111	121	129	129	107
Կենսաբանության	77	77	91	94	88	50	38	50	53	52	127	115	141	147	140
Երկրաբանության	61	48	66	61	58	16	19	21	17	20	77	67	87	78	78
Աշխարհագրության	51	60	49	53	59	13	14	16	14	20	64	74	65	67	79
Տնտեսագիտության	178	251	229	255	240	77	92	101	136	140	255	343	330	391	380
Միջազգային հարաբերությունների	86	128	150	171	189	34	67	85	81	95	120	110	162	159	284
Պատմության	133	71	79	97	123	50	39	45	43	47	183	200	124	140	170
Փիլիսոփայության և հոգեբանության	135	138	116	115	90	45	62	46	44	40	180	195	109	116	130
Սոցիոլոգիայի	-	-	80	79	65	-	-	29	37	34	-	-	235	252	99
Հայ բանասիրության	92	134	138	133	131	52	56	58	61	79	144	190	196	194	210
Ժուռնալիստիկայի	41	50	48	58	66	10	15	23	22	28	51	65	71	80	94
Ռուս բանասիրության	39	45	50	68	64	18	6	9	17	18	57	51	59	85	82
Ռոմանագերմանական բանասիրության	189	228	248	293	259	58	55	66	89	95	247	283	314	382	354
Արևելագիտության	93	129	121	141	123	33	39	54	61	59	126	168	175	202	182
Իրավագիտության	174	215	203	241	228	48	57	51	80	83	222	272	254	321	311
Աստվածաբանության	50	53	40	46	46	17	18	17	17	19	67	71	57	63	65
Ընդամենը	1806	2091	2240	2479	2420	678	730	841	932	1013	2485	2821	3081	3411	3433

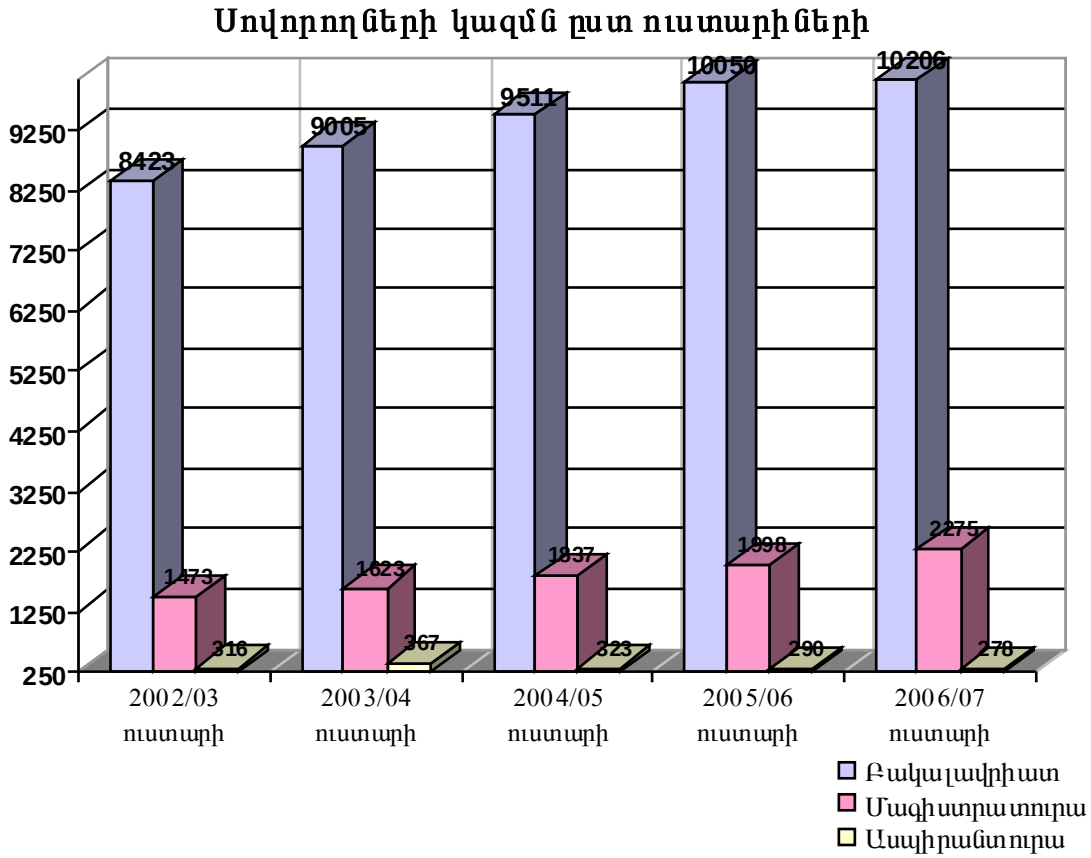
Սովորողների կազմն ըստ ուստարիների
9250
8250
7250
6250
5250
4250
3250
2250
1250
250
8423
1473
316
9005
1623
367
9511
1837
323
10058
1998
290
10206
2275
278
2002/03 ուստարի
2003/04 ուստարի
2004/05 ուստարի
2005/06 ուստարի
2006/07 ուստարի
Բակալավրիատ
Մագիստրատուրա
Ասպիրանտուրա

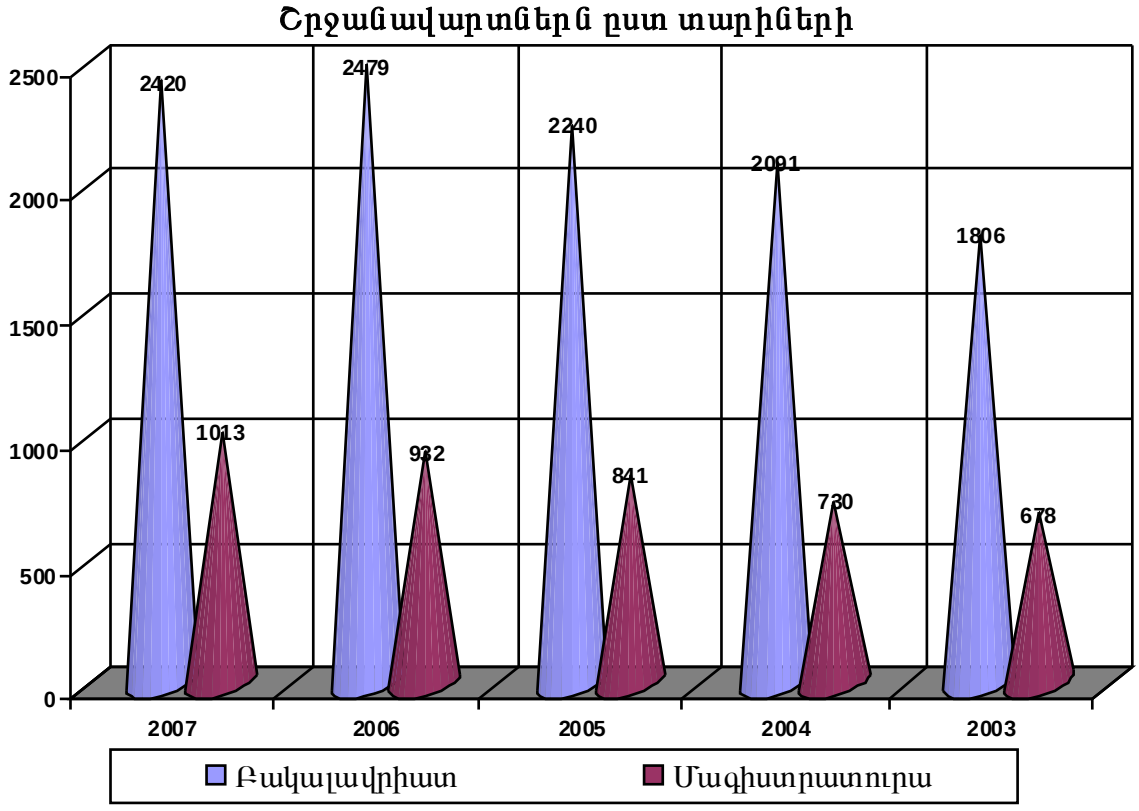
Շրջանավարտներն ըստ տարիների
2500
2000
1500
1000
500
0
2420
1013
2479
932
2240
841
2091
730
1806
678
2007
2006
2005
2004
2003
Բակալավրիատ
Մագիստրատուրա

ՔՆՆԱԾՐՋԱՆՆԵՐԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

(բակալավրիատ եւ 5-ամյա ուսուցում)

Ձմեռային քննաշրջան

Ֆակուլտետներ	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Դերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Մաթեմատիկայի	401	61	116	70	56
Մեխանիկայի	136	52	21	21	46
Ինֆ. և կիրառ. մաթ.	723	141	252	88	46
Ֆիզիկայի	395	66	112	70	55
Ռադիոֆիզիկայի	337	64	80	34	57
Քիմիայի	572	58	185	65	58
Կենսաբանության	396	16	108	60	69
Երկրաբանության	238	40	84	15	48
Աշխարհագրության	238	34	82	28	51
Տնտեսագիտության	964	37	271	208	68
Պատմության	555	25	128	76	72
Փիլիսփ. և հոգեբան.	390	3	24	119	93
Սոցիոլոգիայի	363	4	39	69	88
Միջազգային հարաբ.	834	20	225	165	71
Հայ բանասիրության	568	37	114	73	73
Ժուռնալիստիկայի	225	3	25	46	88
Ռուս բանասիրության	263	9	51	33	77
Ռոմանագերմ. բանաս.	1109	12	213	238	80
Արևելագիտության	509	2	40	177	92
Իրավագիտության	792	31	253	102	64
Աստվածաբանության	198	5	76	14	59
Ընդամենը	10206	720	2499	1771	68

Ամառային քննաշրջան

Ֆակուլտետներ	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Դերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Մաթեմատիկայի	299	26	69	55	68
Մեխանիկայի	106	32	14	13	57
Ինֆ. և կիրառ. մաթ.	510	105	186	48	43
Ֆիզիկայի	301	26	42	72	77
Ռադիոֆիզիկայի	250	53	68	29	52
Քիմիայի	482	38	123	62	67
Կենսաբանության	295	15	93	40	63
Երկրաբանության	178	15	46	20	66
Աշխարհագրության	180	27	75	11	43
Տնտեսագիտության	729	13	119	197	82
Պատմության	415	24	109	64	68
Փիլիսփ. և հոգեբան.	293	9	29	61	87
Սոցիոլոգիայի	289	10	96	30	63
Միջազգային հարաբ.	679	7	203	133	69
Հայ բանասիրության	428	19	79	59	77
Ժուռնալիստիկայի	161	5	20	28	84
Ռուս բանասիրության	209	15	51	23	68
Ռոմանագերմ. բանաս.	827	8	120	208	85
Արևելագիտության	399	5	43	73	88
Իրավագիտության	593	18	227	62	59
Աստվածաբանության	131	1	59	7	54
Ընդամենը	7754	471	1871	1295	70

ՔՆՆԱԾՐՋԱՆՆԵՐԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

(մագիստրատուրա)

Ձմեռային քննաշրջան

Ֆակուլտետներ	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Մաթեմատիկայի	66	-	6	41	91
Մեխանիկայի	26	-	2	18	92
Ինֆ. և կիրառ. մաթ.	138	6	20	83	81
Ֆիզիկայի	101	4	13	59	83
Ռադիոֆիզիկայի	52	-	1	31	98
Քիմիայի	39	-	7	21	82
Կենսաբանության	117	-	11	72	91
Երկրաբանության	41	-	-	14	100
Աշխարհագրության	42	-	3	23	93
Տնտեսագիտության	305	-	13	136	96
Պատմության	110	-	1	60	99
Փիլիսոփ. և հոգեբան.	106	-	-	79	100
Սոցիոլոգիայի	80	-	3	57	96
Միջազգային հարաբ.	224	1	7	94	96
Հայ բանասիրության	164	-	10	45	94
Ժուռնալիստիկայի	56	-	-	44	100
Ռուս բանասիրության	41	1	3	13	90
Ռոմանագերմ. բանաս.	218		1	81	100
Արևելագիտության	134	-	-	88	100
Իրավագիտության	168	2	31	45	80
Աստվածաբանության	37	-	-	26	100
Ընդամենը	**2265**	**14**	**132**	**1130**	94

Ամառային քննաշրջան

Ֆակուլտետներ	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Մաթեմատիկայի	36	-	4	19	89
Մեխանիկայի	15	1	3	8	73
Ինֆ. և կիրառ. մաթ.	73		18	31	75
Ֆիզիկայի	57	-	11	33	81
Ռադիոֆիզիկայի	26	-	4	15	85
Քիմիայի	21	-	-	8	100
Կենսաբանության	64	-	-	33	100
Երկրաբանության	20	-	-	10	100
Աշխարհագրության	22	-	1	10	95
Տնտեսագիտության	162	-	16	57	90
Պատմության	62	-	-	39	100
Փիլիսոփ. և հոգեբան.	63	-	1	45	98
Սոցիոլոգիայի	44	-	1	16	98
Միջազգային հարաբ.	125	-	2	57	98
Հայ բանասիրության	79	1	10	27	86
Ժուռնալիստիկայի	28	-	1	9	96
Ռուս բանասիրության	22	-	-	7	100
Ռոմանագերմ. բանաս.	110	-	5	41	95
Արևելագիտության	73	-	-	30	100
Իրավագիտության	87	-	-	27	100
Աստվածաբանության	17	-	-	9	100
Ընդամենը	1206	2	77	531	93

ՊՐԱԿՏԻԿԱՆԵՐ

N	Ֆակուլտետ	Կուրս	Պրակտիկայի անվանումը	Տևողությունը շաբաթներով	Անցկացման վայրը
I	II	III	IV	V	VI
1.	**Մաթեմատիկայի**				
	մաթեմատիկա	IV	*արտադրական* (մանկավարժական)	6	Երևանի դպրոցներ և ՀՀ ԳԱԱ մաթեմատիկայի ինստիտուտ, ֆակուլտետի ամբիոններ
		II մագ.	*արտադրական* (նախադիպլոմային)	8	
	ակտուար մաթեմատիկա	IV	*արտադրական*	6	ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայություն, «Նորք» տեղեկատվավերլուծական կենտրոն ՓԲԸ, «Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ, «Կոնվերս բանկ» ՓԲԸ, «Մալաթիա ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն», ֆակուլտետի ամբիոններ
		II մագ.	*արտադրական* (նախադիպլոմային)	8	
2.	**Մեխանիկայի**				
		IV	*արտադրական*	6	ՀՀ ԳԱԱ մեխանիկայի ինստիտուտ և ֆակուլտետի ամբիոններ
			արտադրական (մանկավարժական)	6	Երևանի դպրոցներ
		II մագ.	*արտադրական* (նախադիպլոմային)	8	ՀՀ ԳԱԱ մեխանիկայի ինստիտուտ և ֆակուլտետի ամբիոններ
3.	**Ինֆորմ. և կիրառ.մաթ.**				
		II մագ.	*արտադրական* (նախադիպլոմային)	7	ԵՊՀ հաշվիչ կենտրոն, ֆակուլտետի ամբիոններ
4.	**Ֆիզիկայի**				
		III	*արտադրական*	3	«Հայկական ատոմակայան» ՓԲԸ, Բյուրականի աստղադիտարան, Երևանի ֆիզիկայի ինստիտուտ և ֆակուլտետի ամբիոններ
		IV	*արտադրական* (մանկավարժական)	4	Երևանի դպրոցներ
		II մագ.	*արտադրական* (նախադիպլոմային)	8	«Հայկական ատոմակայան» ՓԲԸ, Երևանի ֆիզիկայի ինստիտուտ և ֆակուլտետի ամբիոններ
5.	**Ռադիոֆիզիկայի**				
		III	*արտադրական*	4	«Վիասֆեր» LTD տեխնոպարկ, ֆակուլտետի ամբիոններ
		II մագ.	*արտադրական* (նախադիպլոմային)	8	ֆակուլտետի ամբիոններ
6.	**Քիմիայի**				
	Բնապահպանություն	II	*ուսումնական* (դաշտային)	1	Սևանի ջրաէկոլոգիայի և ձկնաբանության ինստիտուտ, Երևանի բուսաբանական այգի, ֆակուլտետի ամբիոններ
		III, IV	*արտադրական*	4, 4	Երևանի քաղաքապետարանի «Ջրմուղ-կոյուղի» ՓԲՊԸ, «Ակրացիա» դուստր ձեռնարկություն

I	II	III	IV	V	VI
	Քիմիա	II	*ուսումնական*	4	ՀՀ ԳԱԱ անօրգանական քիմիայի ինստիտուտ
		IV	*արտադրական (մանկավարժական)*	6	Երևանի դպրոցներ
		II մագ.	*արտադրական* (նախադիպլոմային)	6	ՀՀ ԳԱԱ անօրգանական քիմիայի ինստիտուտ, ֆակուլտետի ամբիոններ և լաբորատորիաներ
	Դեղագործական քիմիա	I	*ուսումնական (դաշտային)*	2	2 արտագնա և քաղաքամերձ հետիոտն 5 երթուղի, կենսաբանության ֆակուլտետի ամբիոններ, լաբորատորիաներ
		IV, V	*արտադրական*	12, 8	Հայ դեղագործ. ասոց., Երևանի քիմիա-դեղագ. ֆիրմա ԲԲԸ, դեղատներ
	Կիրառական քիմիա	IV	*արտադրական*	4	ՀՀ ԳԱԱ Ա. Բ. Նալբանդյանի անվ. քիմիական ֆիզիկայի ինստիտուտ, ֆակուլտետի ամբիոններ և լաբորատորիաներ
		II մագ.	*արտադրական* (նախադիպլոմային)	6	
7.	**Կենսաբանության**				
	Կենսաբանություն	I II	***ուսումնական*** (դաշտային)	4	ԵՊՀ «Մարմարիկ» հանգրվան, Սևանի ազգային զբոսայգի, արտագնա և քաղաքամերձ հետիոտն երթուղիներ, ֆակուլտետի ամբիոններ
		III	***արտադրական***	4	Հրազդանի կիրճ, Սևանի ազգային զբոսայգի, ՀՀ ԳԱԱ էկոլոգիական կենտրոն, բուսաբանության ինստիտուտ, ջրային պրոբլեմների կայան, ՀՀ ԳԱԱ Օրբելու անվան ֆիզիոլոգիայի ինստիտուտ, ԱԳԱ էկոլոգիական կենտրոն, ԳԱԱ մոլեկ. կենսաբ. ինստիտուտ, հողագիտ. ինստիտուտ, Հայաստանի տարբեր շրջաններ, ֆակուլտետի ամբիոններ
		IV	***արտադրական*** (մանկավարժական)	4	Երևանի դպրոցներ
		I, II մագ.	*արտադրական* (նախադիպլոմային)	3,5	ՀՀ ԳԱԱ ինստիտուտներ, ֆակուլտետի ամբիոններ
	Կենսաքիմիա, կենսաֆիզիկա	I	***ուսումնական*** (դաշտային)	4	ԵՊՀ «Մարմարիկ» հանգրվան, Սևանի ազգային զբոսայգի, ֆակուլտետի ամբիոններ
		I I I	***արտադրական***	5	ԳԱԱ կենսաք. և մոլեկուլյար կենս. ինստիտուտներ, Սևանի ազգային զբոսայգի, ՀՀ ԳԱԱ Լ. Օրբելու անվ. ֆիզիոլոգիայի ինստիտուտ, ՀՀ ԳԱԱ բուսաբանության ինստիտուտ, մանրէաբանության ինստիտուտ, կենսատեխնոլոգիայի ինստիտուտ, հիդրոպոնիկայի ինստիտուտ, կաթի և կաթնամթերքների տեխնոլոգիայի լաբորատորիաներ, Սևանի ջրաէկոլոգիայի և ձկնաբանության ինստիտուտ, ֆակուլտետի ամբիոններ
		IV	***արտադրական*** (մանկավարժական)	4	Երևանի դպրոցներ
		I,II մագ.	***արտադրական*** (նախադիպլոմային)	3,5	ՀՀ ԳԱԱ ինստիտուտներ, ֆակուլտետի ամբիոններ
8.	**Երկրաբանության**				
		I	***ուսումնական*** ա/ ընդ. երկրաբանություն	3	Հրազդանի կիրճ, Հայաստանի տարբեր շրջաններ, Ազատ գետի կիրճ, հետիոտնային երթուղիներ Երևանի հարակից տարածքում
			բ/ գեոդեզիական	1	Երևանի հարակից տարածք, ֆակուլտետի ամբիոն

I	II	III	IV	V	VI
		I I	***ուսումնական*** ա/ երկրաբանական քարտեզահանում	2	ԵՊՀ «Մարմարիկ» հանգրվան, ֆակուլտետի ամբիոններ, երթուղիներ Հայաստանի տարբեր շրջաններ, Հրազդանի կիրճ, Ազատ գետի կիրճ, հետիոտնային երթուղիներ Երևանի հարակից տարածքում
		II	բ/ երկրաֆիզիկական	2	ԵՊՀ «Մարմարիկ» հանգրվան, ֆակուլտետի ամբիոն
		III	***արտադրական***	6	երկրաբանության ինստիտուտ, սեյսմիկ պաշտպանության ազգային ծառայություն, ջրային պրոբլեմների ինստիտուտ, ՀՀ բնապահպանության նախարարության երկրաբանական վարչություն, ՀՀ տարբեր շրջաններում երկրաբանական արշավախմբեր, ֆակուլտետի ամբիոններ
		I, II մագ.	***արտադրական*** *(նախադիպլոմային)*	8, 5	
9.	Աշխարհագրության				
		I	1. հողերի աշխարհագր.	5	ԵՊՀ «Բյուրական» հանգրվան
			2. երկրաբանություն		
			3. երկրագիտություն		
			4. ջրաօդերևութաբան.		Սերձավանի օդերևութաբանական կայան
			5. տեղագրություն		Երևան-Ջրվեժ ավտոմայրուղուն հարող տարածք և երթուղիներ Հայաստանի տարբեր շրջաններ
		II	***ուսումնական*** 1.աշխարհագրության հետազոտման մեթոդիկա	5	Երևանամերձ տարածք, Հրազդանի կիրճ
			2. օդերևութաբանություն		Սերձավանի օդերևութաբանական կայան
			3. գեոմորֆոլոգիա		ԵՊՀ «Մարմարիկ» հանգրվան և երթուղիներ Հայաստանի տարբեր շրջաններ
			4. կենսաաշխարհագր.		
			5. ջրաբանություն		
			6. բնակչ. աշխարհ.		Երևան քաղաքի և հարակից շրջանների արդյունաբերական և գյուղատնտեսական օբյեկտներ
		III	***արտադրական*** (զոնալ) 1. տնտեսական աշխարհագրություն 2. բնության պահպանություն 3. ֆիզիկական աշխարհագրություն 4. գեոմորֆոլոգիա 5. քարտեզագրություն	6	Երևան քաղաքի, ՀՀ մարզերի տարբեր ձեռնարկություններ, վարչական հիմնարկներ, Բնապահպանության նախարարություն, Ջրաօդերևութաբանական վարչություն, երկրաբանական արշավախմբեր, գեոդեզիայի ինստիտուտ և բազմօրյա ուղերթ Հայաստանի տարբեր մարզերի և Երևանի տարբեր ձեռնարկություններ, նախարարություններ, բնօգտագործման և բնապահպանության օբյեկտներ
		IV	***մանկավարժական***	6	Երևանի դպրոցներ
		II մագ.	***արտադրական*** *(նախադիպլոմային)*	6	ՀՀ շրջաններ և ձեռնարկություններ, ֆակուլտետի ամբիոններ

I	II	III	IV	V	VI
10.	**Տնտեսագիտության**				
		II	***ուսումնական*** (հաշվողական)	3	ԵՊՀ հաշվիչ կենտրոն, ֆակուլտետի ամբիոն և լաբորատորիաներ
		III	***արտադրական***	4	ՀՀ ԱԳՆ, արդյունաբերության և առևտրի, սոցիալական ապահովության, պետական եկամուտների, պետական գույքի կառավարման, ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարությունների տարբեր ստորաբաժանումներ, ՀՀ կառավարության աշխատակազմ, արտոնագրային վարչություն, պետական գնումների գործակալություն, անշարժ գույքի կադաստրի կոմիտե, ՀՀ արժեթղթերի հանձնաժողով, ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայություն, տարբեր բանկեր, ֆակուլտետի ամբիոններ
		II մագ.	***արտադրական*** (նախադիպլոմային)	6	
11.	**Պատմության**				
	Պատմություն	I	***ուսումնական*** (հնագիտա-ազգագրական /դաշտային)	4	չվերթեր Հայաստանի տարբեր շրջաններում, Հայաստանի թանգարաններ, ֆակուլտետի ամբիոններ
		II	***ուսումնական*** (թանգարանային)	4	Հայաստանի թանգարաններ, ֆակուլտետի ամբիոններ
		IV	***արտադրական*** (մանկավարժական)	4	Երևանի դպրոցներ
		II մագ.	***արտադրական*** (նախադիպլոմային)	5	ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտ, Երևանի թանգարաններ, ֆակուլտետի ամբիոններ
	Արվեստաբանություն	I	***ուսումնական*** (հնագիտա-ազգագրական /դաշտային)	4	ուղերթներ Հայաստանի տարբեր շրջաններում, Երևանի թանգարաններ, ֆակուլտետի ամբիոններ
		II	***ուսումնական*** (թանգարանային)	4	Երևանի թանգարաններ, ֆակուլտետի ամբիոններ
		II մագ.	***արտադրական*** (նախադիպլոմային)	5	Երևանի թանգարաններ, ֆակուլտետի ամբիոններ
	Աշակերտաբանություն	I	***ուսումնական*** (հնագիտա-ազգագրական /դաշտային)	4	չվերթեր Հայաստանի տարբեր շրջաններում, Երևանի թանգարաններ, ֆակուլտետի ամբիոններ
		II	***ուսումնական*** (թանգարանային-արխիվային)	4	Երևանի թանգարաններ և արխիվներ, ֆակուլտետի ամբիոններ
		IV	***արտադրական*** (մանկավարժական)	4	Երևանի դպրոցներ
		II մագ.	***արտադրական*** (նախադիպլոմային)	5	ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտ, Երևանի թանգարաններ, ֆակուլտետի ամբիոններ

I	II	III	IV	V	VI
12.	**Փիլիսոփ. և հոգեբ.**				
		II	***ուսումնական***	4	ՀՀ հեռուստառադիոընկերություն, տարբեր թերթերի և ամսագրերի խմբագրություններ, նեֆրոլոգիական կենտրոն, «Քինդերդորֆ» ընտանեկան տիպի մանկատուն,Նորքի ծերանոց, մանկական վերականգնողական կենտրոն, կանանց ռեպրոդուկտիվ առողջության կենտրոն, ՀՀ աշխ. և սոցապ. նախարարության ստորաբաժանումներ, ԵՊՀ և ՀՀ այլ բուհեր, ֆակուլտետի ամբիոններ
		III	***արտադրական***	4	
		IV	***արտադրական*** (մանկավարժական)	4	
		II մագ.	***արտադրական*** (նախադիպլոմային)	4	
13.	**Սոցիոլոգիայի**				
	Սոցիոլոգիա	II	***ուսումնական***	4	Արշավախումբ Գեղարքունիքի մարզ, ՀՀ աշխ. և սոցապ. նախարարության ստորաբաժանումներ, «Առաքելություն Հայաստան» Հ/Կ, Աբովյանի կանանց և անչափահասների գաղութ, երեխաների ընդունման և կողմնորոշման կենտրոն, սոցիալական ապահովության պետական հիմնադրամ, ՀՀ զբաղվածության գործակալություն, «Հույսի կամուրջ» Հ/Կ, «Նոր Հայաստան» Հ/Կ, «Փյունիկ» Հ/Կ, «Օրրան» Հ/Կ, հոգեկան առողջության հիմնադրամ, նեֆրոլոգիական կենտրոն, "World vision" միջազգային կազմակերպություն, սոցիալական աշխատանքների և սոց. հետազոտությունների կենտրոն, Աբովյանի «Կինդերդորֆ» ընտանեկան տիպի և «Նոր Խարբերդ» մանկատներ, Մալաթիա-Սեբաստիա, Աջափնյակ, Նոր Նորք, Զեյթուն համայնքների զբաղվածության կենտրոններ, «Հայ Ժողովրդավարական Ֆորում» մանկատների ծրագիր, իրական աշխարհի իրական մարդիկ Հ/Կ, Թումֆենկյան հիմնադրամ, «Մայրության ֆոնդ» Հ/Կ, ֆակուլտետի ամբիոն
		III	***արտադրական***	4	
		II մագ.	***արտադրական*** (նախադիպլոմային)	4	
	Սոցիալական աշխատանք	II	***ուսումնական***	3	
		III	***արտադրական***	6	
		IV	***արտադրական***	3	
		II մագ.	***արտադրական*** (նախադիպլոմային)	4	
14.	**Միջազգ. հարաբ.**				
	Միջազգ. հարաբ.	II մագ.	***արտադրական*** (նախադիպլոմային)	8	ՀՀ նախագահի աշխատակազմ, ՀՀ կառավարության աշխատակազմ, ՀՀ ԱԳՆ, ՀՀ Ազգային ժողով, ՀՀ սահմանադրական դատարան, Երևանի քաղաքապետարան և նրա
	Քաղաքագիտություն	II մագ.	***արտադրական*** (նախադիպլոմային)	8	

	Հանրային կառավարում	II մագ.	***արտաքրսական*** (նախադիպլոմային)	8	ստորաբաժանումներ, Միավորված Ազգերի Կազմակերպության Զարգացման ծրագրերի գրասենյակ (UNDP), Եվրոպայի անվտանգության և համագործակցության կազմակերպության Երևանյան գրասենյակ (OSCE), Եվրոպայի խորհրդի գլխավոր քարտուղարի հատուկ ներկայացուցչի գրասենյակ (CE), Հայաստանում Եվրոպական հանձնաժողովի պատվիրակություն (EC), Միջազգային կրթության ամերիկյան խորհուրդներ (ԷՅ-ՍԻ-ԹԻ-ԱՐ/ԱՔՍԵԼՍ) ներկայացուցչություն Հայաստանում, Միջազգային հետազոտությունների և փոխանակումների խորհուրդ (IREX) ներկայացուցչություն Հայաստանում, ֆակուլտետի ամբիոններ
15.	**Հայ բանասիրության**				
		III	***արտաքրսական*** (մանկավարժական)	6	Երևանի դպրոցներ
		II մագ.	***արտաքրսական*** (նախադիպլոմային)	8	ֆակուլտետի ամբիոններ
16.	**Ժուռնալիստիկայի**				
		I, II	***ուսումնական***	4	ՀՀ հեռուստառադիոընկերություն, տարբեր թերթերի և ամսագրերի խմբագրություններ, «Երևանի համալսարան» պաշտոնաթերթի խմբագրություն, ֆակուլտետի ամբիոններ
		III	***արտաքրսական***	4	
		I, II մագ.	***արտաքրսական*** (նախադիպլոմային)	4	
17.	**Ռուս բանասիրության**				
		IV	***արտաքրսական*** ա/ մանկավարժական	6	Երևանի դպրոցներ
			բ/ թարգմանչական		“Ëèòåðàòóðíàÿ Àðìåíèÿ”, “Ãîëîñ Àðìåíèè” խմբագրություններ և ֆակուլտետի ամբիոններ
		II մագ.	***արտաքրսական*** (նախադիպլոմային)	8	ֆակուլտետների ամբիոններ
18.	**Ռոմանագերմ. բանասիրության**				
		IV	***արտաքրսական*** ա/ մանկավարժական	4	ՀՀ գիտության և կրթության նախարարություն, Երևանի մասնագիտացված դպրոցներ
			բ/ թարգմանչական	4	ՀՀ հեռուստառադիոխորհուրդ, տարբեր թերթերի և ամսագրերի խմբագրություններ, թարգմանչական գրասենյակներ, հրատարակչություններ, ֆակուլտետի ամբիոններ
		II մագ.	***արտաքրսական*** (նախադիպլոմային)	8	
19.	**Արևելագիտության**				
		II	***ուսումնական***	4	ՀՀ ԳԱԱ արևելագիտության ինստիտուտ և ֆակուլտետի ամբիոններ
		III	***արտաքրսական*** (թարգմանչական)	4	
		II մագ.	***արտաքրսական*** (նախադիպլոմային)	4	

I	II	III	IV	V	VI
20.	Իրավագիտության				
		IV	***արտադրական***	6	ՀՀ նախագահի աշխատակազմ, ՀՀ կառավարության աշխատակազմ, ՀՀ Մարդու իրավունքների պաշտպանի աշխատակազմ, ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն, ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն, ՀՀ Ազգային ժողով, ՀՀ սահմանադրական դատարան, Երևանի քաղաքապետարան, ՀՀ Ոստիկանություն, ՀՀ դատախազություն, ՀՀ արդարադատության նախարարության ստորաբաժանումներ, ՀՀ Վճռաբեկ դատարան, ՀՀ Հարկային ազգային ծառայություն, ՀՀ ԳԱԱ փորձաքննությունների ազգային բյուրո, Եվրոպայի անվտանգության և համագործակցության կազմակերպության Երևանյան գրասենյակ (OSCE), Անշարժ գույքի գրանցման պետական կադաստր
		II մագ.	***արտադրական*** (նախադիպլոմային)	6	
21.	Աստվածաբանության				
		I, II	***ուսումնական*** (հայրենագիտական)	4	ՀՀ պատմաճարտարապետական և եկեղեցական համալիրներ (Մարմարաշեն, Հառիճավանք, Անի), միջնադարյան Հայաստանի վանք-համալսարաններ (Գլաձոր, Տաթև) և կրթական այլ կենտրոններ, Երևանի դպրոցներ, ֆակուլտետի ամբիոններ
		IV	***արտադրական*** (մանկավարժական)	4	
		II մագ.	***արտադրական*** (նախադիպլոմային)	8	

ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՈՐԱԿԻ ԵՎ ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ուսանողների մասնակցությունը հարցմանը (%-ով)

N	Ֆակուլտետ	1-ին կիսամյակ			2-րդ կիսամյակ			Ուստարի		
		Քակ.	Մագ.	Ընդ.	Քակ.	Մագ.	Ընդ.	Քակ.	Մագ.	Ընդ.
1.	Մաթեմատիկայի	72	86	74	77	69	76	75	78	75
2.	Մեխանիկայի	78	85	79	69	100	72	74	93	76
3.	Ինֆորմ. և կիրառ. մաթեմատիկայի	75	70	74	66	64	66	71	67	70
4.	Ֆիզիկայի	74	77	75	72	92	74	73	85	75
5.	Ռադիոֆիզիկայի	73	70	72	77	76	77	75	73	75
6.	Քիմիայի	76	75	76	76	80	76	76	78	76
7.	Կենսաբանության	75	76	75	74	74	74	75	75	75
8.	Երկրաբանության	71	85	73	67	90	69	69	88	71
9.	Աշխարհագրության	78	84	79	81	77	81	80	81	80
10.	Տնտեսագիտության	72	75	72	78	68	76	75	72	74
11.	Պատմության	73	69	72	74	66	73	74	68	73
12.	Փիլիսոփայության և հոգեբանության	81	72	79	75	77	76	78	75	78
13.	Սոցիոլոգիայի	77	73	76	72	68	71	75	71	74
14.	Միջազգային հարաբերությունների	74	77	75	68	69	68	71	73	72
15.	Հայ բանասիրության	75	75	75	81	73	88	78	74	82
16.	Ժուռնալիստիկայի	75	73	75	77	70	77	76	72	76
17.	Ռուս բանասիրության	84	66	81	72	67	71	78	67	76
18.	Ռոմանագերմ. բանասիրության	74	80	75	69	60	69	72	70	72
19.	Արևելագիտության	71	69	70	74	73	74	73	71	72
20.	Իրավագիտության	76	68	75	69	67	69	73	68	72
21.	Աստվածաբանության	71	73	71	71	82	69	71	78	70
	Ընդամենը	**74**	**74**	**74**	**73**	**71**	**73**	**74**	**73**	**74**

Ուսանողների մասնակցությունը հարցմանը բակալավրիատում և մագիստրատուրայում (%-ով)

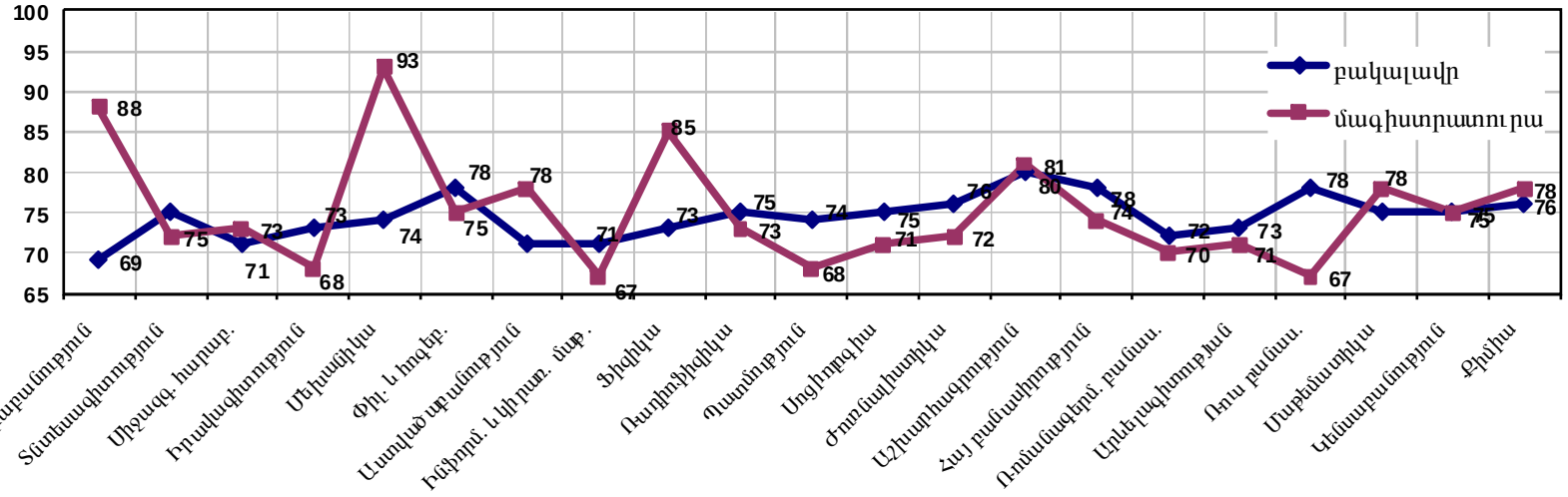

Ուսանողների մասնակցությունը հարցմանն ըստ ֆակուլտետների (%-ով)

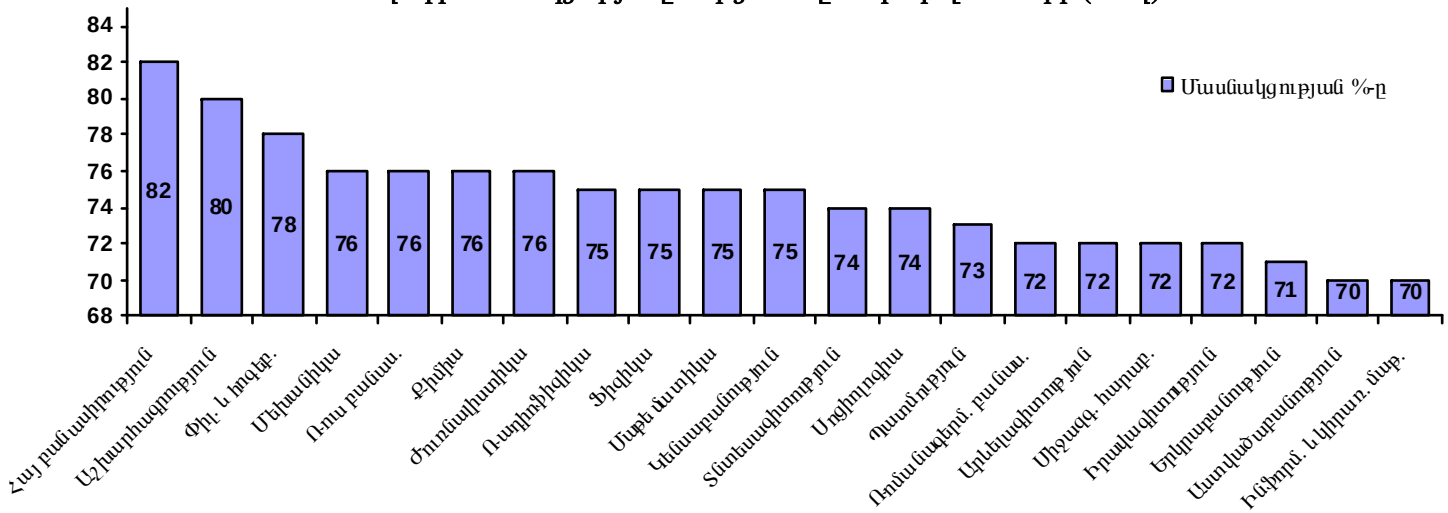

Հարցման արդյունքներն ըստ ֆակուլտետների եւ ամբիոնների

	ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ, ԱՄԲԻՈՆ	2006/07 ուստարի		2006/07 ուստարի	2005/06 ուստարի
		I կիս.	II կիս.		
	ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	**4,21**	**4,17**	**4,19**	**4,19**
1.	Ֆունկցիաների տեսության	4,14	3,95	4,05	4,25
2.	Մաթեմատիկական անալիզի	4,13	4,27	4,20	4,18
3.	Դիֆերենցիալ հավասարումների	4,58	3,74	4,16	4,26
4.	Հանրահաշվի և երկրաչափության	4,03	4,32	4,18	4,04
5.	Հավանականությունների տեսության և մաթեմատիկական վիճակագրության	4,27	4,27	4,27	4,28
6.	Օպտիմալ կառավարման տեսության և մոտավոր մեթոդների	4,48	4,39	4,44	4,34
	ՄԵԽԱՆԻԿԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	**4,44**	**4,46**	**4,45**	**4,44**
7.	Տեսական մեխանիկայի	4,37	4,38	4,38	4,52
8.	Հոծ միջավայրի մեխանիկայի	4,54	4,54	4,54	4,36
	ԻՆՖՈՐՄԱՏԻԿԱՅԻ ԵՎ ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	**4,08**	**4,18**	**4,13**	**4,09**
9.	Դիսկրետ մաթեմատիկայի և տեսական ինֆորմատիկայի	4,16	4,32	4,24	4,27
10.	Թվային անալիզի և մաթեմատիկական մոդելավորման	4,24	4,31	4,28	4,10
11.	Ծրագրավորման և ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների	3,97	4,01	3,99	4,02
	ՖԻԶԻԿԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	**4,11**	**4,11**	**4,11**	**4,16**
12.	Ակադեմիկոս Վ. Համբարձումյանի անվան աստղաֆիզիկայի	4,30	3,91	4,11	4,27
13.	Ակադեմիկոս Գ. Սահակյանի անվան տեսական ֆիզիկայի	3,98	4,49	4,24	4,08
14.	Քվանտային էլեկտրոնիկայի	4,58	4,36	4,47	4,49
15.	Օպտիկայի	4,02	4,05	4,04	4,24
16.	Պինդ մարմնի ֆիզիկայի	4,19	4,40	4,30	4,45
17.	Միջուկային ֆիզիկայի	3,88	4,30	4,09	4,38
18.	Մոլեկուլային ֆիզիկայի	4,25	4,42	4,34	4,52
19.	Ընդհանուր ֆիզիկայի	4,04	3,85	3,95	3,91
20.	Բարձրագույն մաթեմատիկայի	4,31	4,33	4,32	4,15
	ՌԱԴԻՈՖԻԶԻԿԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	**4,36**	**4,37**	**4,37**	**4,39**
21.	Գերբարձր հաճախականությունների ռադիոֆիզիկայի և հեռահաղորդակցության	4,49	4,33	4,31	4,50
22.	Ալիքային պրոցեսների տեսության և ֆիզիկայի	4,59	4,62	4,61	4,46
23.	Կիսահաղորդիչների ֆիզիկայի և միկրոէլեկտրոնիկայի	4,31	4,39	4,35	4,56
24.	Բարձրագույն մաթեմատիկայի	4,02	4,09	4,06	4,01
	ՔԻՄԻԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	**4,50**	**4,42**	**4,46**	**4,45**
25.	Անօրգանական քիմիայի	3,96	4,14	4,05	4,16
26.	Անալիտիկ քիմիայի	4,62	4,30	4,46	4,56
27.	Օրգանական քիմիայի	4,52	4,59	4,56	4,52
28.	Ֆիզիկական և կոլոիդ քիմիայի	4,66	4,10	4,38	4,62
29.	Քիմիական ֆիզիկայի	4,76	4,67	4,72	4,24
30.	Դեղագործական քիմիայի	4,57	4,53	4,55	4,54
	ԿԵՆՍԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	**4,12**	**4,26**	**4,19**	**4,26**
31.	Կենսաֆիզիկայի	4,07	4,06	4,07	4,08
32.	Կենսաքիմիայի	4,66	4,38	4,52	4,48
33.	Բուսաբանության	4,44	4,29	4,37	4,58
34.	Կենդանաբանության	4,38	4,25	4,32	4,18

35.	Մանրէաբանության և մանրէների ու բույսերի կենսատեխնոլոգիայի	4,35	4,50	4,43	4,24
36.	Մարդու և կենդանիների ֆիզիոլոգիայի	4,42	4,14	4,28	4,25
37.	Գենետիկայի և բջջաբանության	3,87	4,11	3,99	4,30
38.	Էկոլոգիայի և բնության պահպանության	3,66	4,44	4,05	4,13
	ԵՐԿՐԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	**4,47**	**4,58**	**4,53**	**4,52**
39.	Ջրաերկրաբանության և ճարտարագիտական երկրաբանության	4,53	4,63	4,58	4,62
40.	Սիներալոգիայի, պետրոլոգիայի և երկրաքիմիայի	4,12	4,45	4,29	4,27
41.	Երկրաֆիզիկայի	4,56	4,77	4,67	4,70
42.	Օգտակար հանածոների հանքավայրերի որոնման և հետախուզման	4,72	4,52	4,62	4,65
43.	Պատմական և ռեգիոնալ երկրաբանության	4,42	4,52	4,47	4,43
	ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	**4,22**	**4,26**	**4,24**	**4,17**
44.	Ֆիզիկական աշխարհագրության	4,33	4,13	4,23	4,11
45.	Սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրության	4,11	4,40	4,26	4,19
46.	Քարտեզագրության և գեոմորֆոլոգիայի	4,23	4,16	4,20	4,26
	ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	**4,20**	**4,03**	**4,12**	**4,06**
47.	Տնտեսագիտության տեսության	4,23	4,08	4,16	4,10
48.	Տնտեսագիտության մեջ մաթեմատիկական մոդելավորման	4,10	4,15	4,13	4,15
49.	Միջազգային տնտեսական հարաբերությունների	4,56	4,16	4,31	4,31
50.	Ֆինանսահաշվային	4,09	3,70	3,90	3,89
51.	Կառավարման և գործարարության	4,25	4,18	4,22	4,06
52.	Մաթեմատիկայի	3,97	3,90	3,94	3,96
	ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	**4,26**	**4,30**	**4,28**	**4,30**
53.	Հայաստանի հարակից երկրների պատմության	4,34	4,10	4,22	4,07
54.	Համաշխարհային պատմության	4,06	4,23	4,15	4,33
55.	Հնագիտության և ազգագրության	4,30	4,51	4,41	4,32
56.	Հայ արվեստի պատմության և տեսության	4,17	4,10	4,14	4,13
57.	Հայոց պատմության	4,34	4,36	4,35	4,38
58.	Մշակութաբանության	3,56	4,60	4,08	-
	ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	**4,29**	**4,22**	**4,26**	**4,34**
59.	Միջազգային հարաբերությունների և դիվանագիտության	4,55	4,46	4,51	4,61
60.	Քաղաքագիտության	4,08	4,11	4,10	4,17
	ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	**4,17**	**4,26**	**4,22**	**4,28**
61.	Տեսական փիլիսոփայության և տրամաբանության	3,83	4,04	3,94	4,16
62.	Սոցիալական փիլիսոփայության և բարոյագիտության	4,23	4,19	4,21	4,11
63.	Փիլիսոփայության պատմության	4,53	4,41	4,47	4,56
64.	Կիրառական հոգեբանության	4,30	4,33	4,32	4,40
65.	Հոգեբանության տեսության և պատմության	4,38	4,31	4,35	4,34
	ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	**4,23**	**4,15**	**4,19**	**4,14**
66.	Սոցիոլոգիայի	4,21	4,04	4,13	4,10
67.	Սոց. աշխատանքի և սոց. տեխնոլոգիայի	4,29	4,50	4,40	4,24
	ՀԱՅ ԲԱՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	**4,25**	**4,26**	**4,26**	**4,29**
68.	Հայոց լեզվի	4,30	4,32	4,31	4,37
69.	Հայոց լեզվի պատմության	4,15	4,26	4,21	4,18
70.	Հայ գրականության	4,45	4,42	4,44	4,54

71.	Հայ նորագույն գրականության	4,48	4,31	4,40	4,50
72.	Մանկավարժության	3,97	4,07	4,02	4,07
73.	Ընդհանուր լեզվաբանության	4,24	4,21	4,23	4,21
74.	Արտասահմանյան գրականության և գրականության տեսության*	4,11	4,17	4,14	4,12
	ԺՈՒՌՆԱԼԻՍՏԻԿԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	**4,11**	**4,28**	**4,20**	**4,30**
75.	Մամուլի պատմության և տեսության	4,10	4,30	4,20	4,29
76.	Ռադիոհեռուստատեսության ժուռնալիստիկայի	4,12	4,27	4,20	4,31
	ՌՈՄԱՆԱԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	**4,46**	**4,41**	**4,44**	**4,45**
77.	Անգլիական բանասիրության	4,53	4,43	4,48	4,41
78.	Անգլերեն լեզվի թիվ 1	4,36	4,35	4,36	4,36
79.	Անգլերեն լեզվի թիվ 2	4,49	4,37	4,43	4,52
80.	Գերմանական բանասիրության	4,54	4,42	4,48	4,58
81.	Ռոմանական բանասիրության	4,49	4,50	4,50	4,42
	ՌՈՒՍ ԲԱՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	**4,42**	**4,38**	**4,40**	**4,45**
82.	Ռուս գրականության	4,33	4,32	4,33	4,23
83.	Ռուսաց լեզվի լեզվական տիպաբանության տեսության և մեթոդիկայի	4,46	4,27	4,37	4,55
84.	Ռուսաց լեզվի /հումանիտար ֆակուլտետների համար/	4,47	4,45	4,46	4,52
85.	Ռուսաց լեզվի /բնագիտական ֆակուլտետների համար/	4,35	4,37	4,36	4,40
	ԱՐԵՎԵԼԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	**4,54**	**4,42**	**4,48**	**4,55**
86.	Իրանագիտության	4,60	4,48	4,54	4,56
87.	Արաբագիտության	4,48	4,34	4,41	4,50
88.	Թուրքագիտության	4,59	4,48	4,54	4,64
	ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	**4,23**	**4,07**	**4,15**	**4,18**
89.	Պետության և իրավունքի պատմության և տեսության	4,16	3,99	4,08	4,15
90.	Քրեական դատավարության և կրիմինալիստիկայի	4,32	4,38	4,35	4,33
91.	Քաղաքացիական դատավարության	4,05	3,92	3,99	3,99
92.	Քաղաքացիական իրավունքի	4,29	4,28	4,29	4,30
93.	Քրեական իրավունքի	4,71	4,30	4,51	4,53
94.	Սահմանադրական իրավունքի	3,91	3,72	3,82	3,99
95.	Եվրոպական և միջազգային իրավունքի	4,51	4,48	4,50	4,40
	ԱՍՏՎԱԾԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	**4,40**	**4,35**	**4,38**	**4,31**
96.	Կրոնի պատմության և տեսության	4,39	4,34	4,37	4,29
97.	Աստվածաբանության	4,42	4,36	4,39	4,38
	ՀԱՄԱՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ԱՄԲԻՈՆՆԵՐ	**4,26**	**4,14**	**4,20**	**4,22**
98.	Ֆիզիկական դաստիարակության և սպորտի	4,21	4,12	4,17	4,19
99.	Քաղաքացիական պաշտպանության	4,41	4,19	4,30	4,33
	ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԵՎ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ	**4,09**	4,58	4,34	-
100	Տեղեկատվական համակարգերի ամբիոն	4,09	4,58	4,34	-

* 2005/06 ուստարում և 2006/07 ուստարվա I կիսամյակում՝ արտասահմանյան գրականության և գրականության տեսության ամբիոն:

Հարցման արդյունքներն ըստ ֆակուլտետների

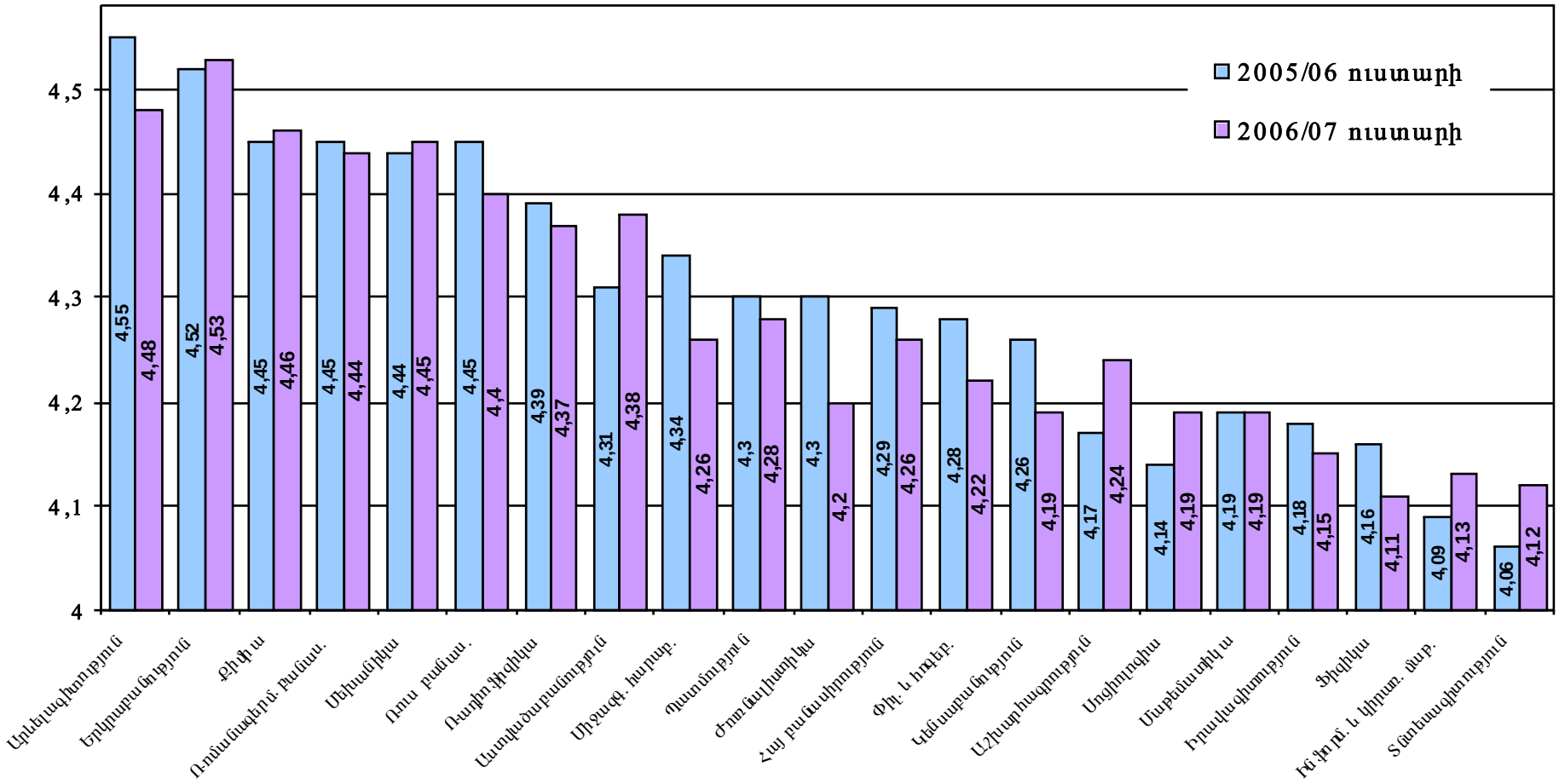

Դեկանատների գնահատման արդյունքներն ըստ ֆակուլտետների

Ֆակուլտետ	2006/07 ուստարի		2006/07 ուստարի	2005/06 ուստարի
	1-ին կիսամյակ	2-րդ կիսամյակ		
Մաթեմատիկայի	4,47	4,61	4,54	4,69
Մեխանիկայի	4,59	4,59	4,59	4,65
Ինֆորմ. և կիրառ. մաթեմատիկայի	3,67	3,95	3,81	3,87
Ֆիզիկայի	4,24	4,24	4,24	4,02
Ռադիոֆիզիկայի	4,37	4,35	4,36	4,45
Քիմիայի	3,75	3,86	3,81	3,79
Կենսաբանության	4,33	4,16	4,25	4,27
Երկրաբանության	4,38	4,56	4,47	4,74
Աշխարհագրության	4,60	4,52	4,56	4,58
Տնտեսագիտության	3,97	3,85	3,91	3,94
Պատմության	4,13	4,13	4,13	4,36
Փիլիսոփայության և հոգեբանության	3,86	3,95	3,91	4,15
Սոցիոլոգիայի	3,63	3,76	3,70	3,77
Միջազգային հարաբերությունների	3,71	3,68	3,70	4,08
Հայ բանասիրության	4,15	4,20	4,16	4,03
Ժուռնալիստիկայի	3,75	3,92	3,84	4,15
Ռուս բանասիրության	4,16	4,26	4,21	4,39
Ռոմանագերմանական բանասիրության	3,10	3,36	3,23	3,52
Արևելագիտության	3,60	3,86	3,73	4,18
Իրավագիտության	4,55	4,28	4,42	4,69
Աստվածաբանության	4,39	4,45	4,42	4,12

Դեկանատների գնահատման արդյունքներն ըստ ֆակուլտետների

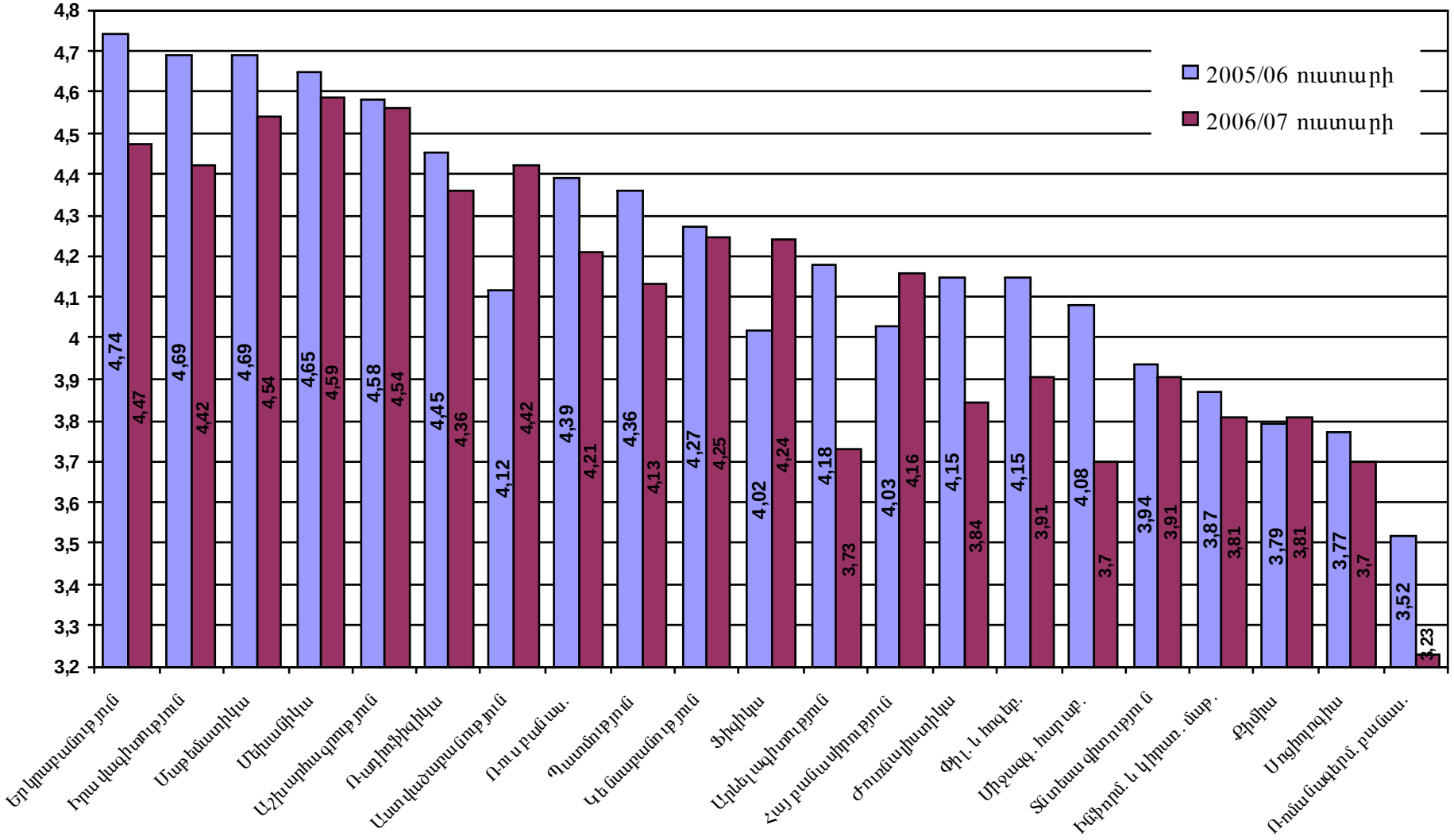

ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

Ֆակուլտետներ	Ֆինանսավորվող գիտական թեմաներ		
	Ընդամենը	պետական ֆինանսավորմամբ	արտասահմանյան դրամաշնորհներ
Մաթեմատիկայի	8	8	-
Մեխանիկայի	7	6	1
Ինֆ. և կիրառ. մաթ.	4	3	1
Ֆիզիկայի	30	17	13
Ռադիոֆիզիկայի	13	9	4
Քիմիայի	15	11	4
Կենսաբանության	19	15	4
Երկրաբանության	3	3	-
Աշխարհագրության	4	4	-
Տնտեսագիտության	4	2	2
Պատմության	8	8	-
Փիլիսոփ. և հոգեբան.	8	8	-
Հայ բանասիրության	3	3	-
Ժուռնալիստիկայի	2	1	1
Ռոմանագերմ. բանաս.	4	4	-
Սոցիոլոգիայի	1	1	-
Արևելագիտության	1	1	-
Իրավագիտության	3	-	3
Թանգարան	1	1	-
Հայագիտական կենտրոն	5	5	-
«Քենդ» գիտ. ինստիտուտ	2	1	1
SS կրթ. և հետ. կենտրոն	2	1	1
ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղ	3	3	-
ՈՒս. վարչություն	1	-	1
Ընդամենը	**151**	**115**	**36**

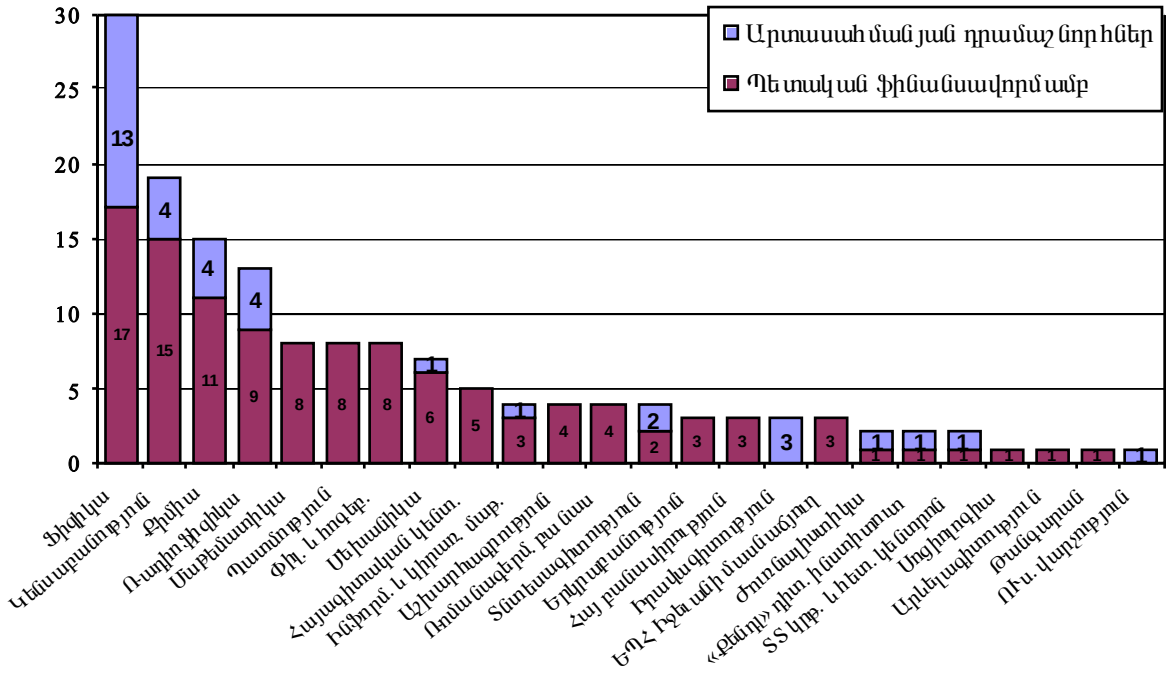

ԳԻՏԱԿԱՆ ԹԵՄԱՆԵՐ

Թեմաներ	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07
Պետական ֆինանսավորմամբ	130	121	113	124	115
Արտասահմանյան դրամաշնորհներ	13	8	23	30	36
Ընդամենը	**143**	**129**	**136**	**154**	**151**

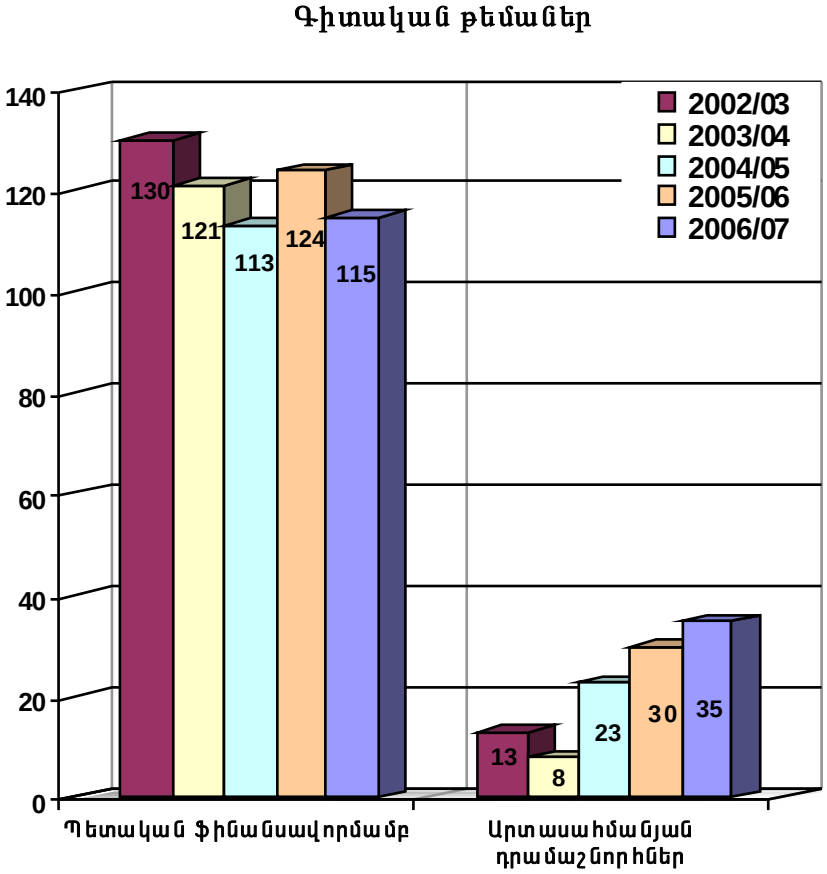

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2006/2007

Ֆակուլտետներ և գիտական ստորաբաժանումներ	Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
Մաթեմատիկայի	–	1	–	1	42	17
Մեխանիկայի	–	1	–	–	29	12
Ինֆ. և կիրառ. մաթ.	1	-	–	2	22	7
Ֆիզիկայի	–	–	–	1	119	105
Ռադիոֆիզիկայի	–	–	2	2	44	34
Քիմիայի	–	–	–	9	76	39
Կենսաբանության	3	–	–	5	109	170
Երկրաբանության	–	2	–	3	17	16
Աշխարհագրության	–	3	–	10	161	45
Տնտեսագիտության	1	–	3	1	41	9
Պատմության	–	6	1	–	127	7
Փիլիսոփ. և հոգեբան.	2	7	–	4	87	1
Սոցիոլոգիայի	–	2	1	–	29	–
Միջազգային հարաբ.	–	4	2	2	50	–
Հայ բանասիրության	3	12	9	3	45	6
Ժուռնալիստիկայի	-	2	–	1	18	7
Ռուս բանասիրության	–	2	3	2	54	20
Ռոմանագերմ. բանաս.	9	4	7	13	98	43
Արևելագիտության	–	1	2	3	83	18
Իրավագիտության	6	5	6	6	73	–
Աստվածաբանության	–	4	–	–	70	–
Ֆիզ.դաստիարակութ.	–	–	3	–	–	–
«Քենդլ» գիտ. ինստ.	-	-	-	-	6	16
Հայագիտական կենտ.	-	3	-	2	20	3
Վրացագիտ. կենտ.	-	-	-	2	1	-
ԿՏ կրթ. և հետ. կենտ.	-	-	2	-	9	11
Ֆիզ. դաս. ամբիոն	-	-	-	3	-	-
Քաղ. պաշտ. ամբիոն	-	-	1	2	-	-
ԵՊՀ Իջևանի մասն.	-	-	-	-	2	-
Ընդամենը	**25**	**59**	**42**	**77**	**1432**	**586**

Հրատարակություններ
(բնագիտական ֆակուլտետներ)

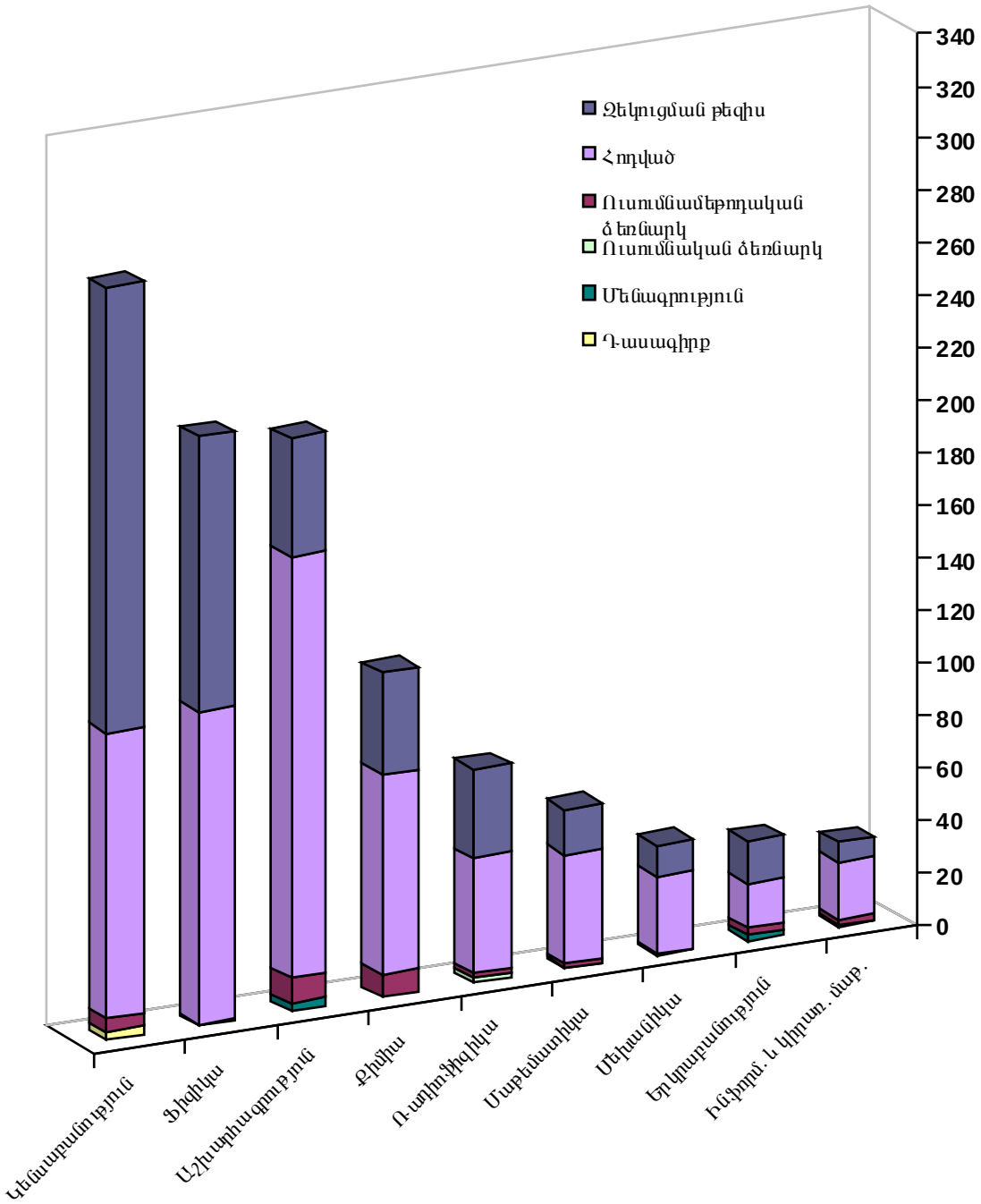

Հրատարակություններ
(հումանիտար ֆակուլտետներ)

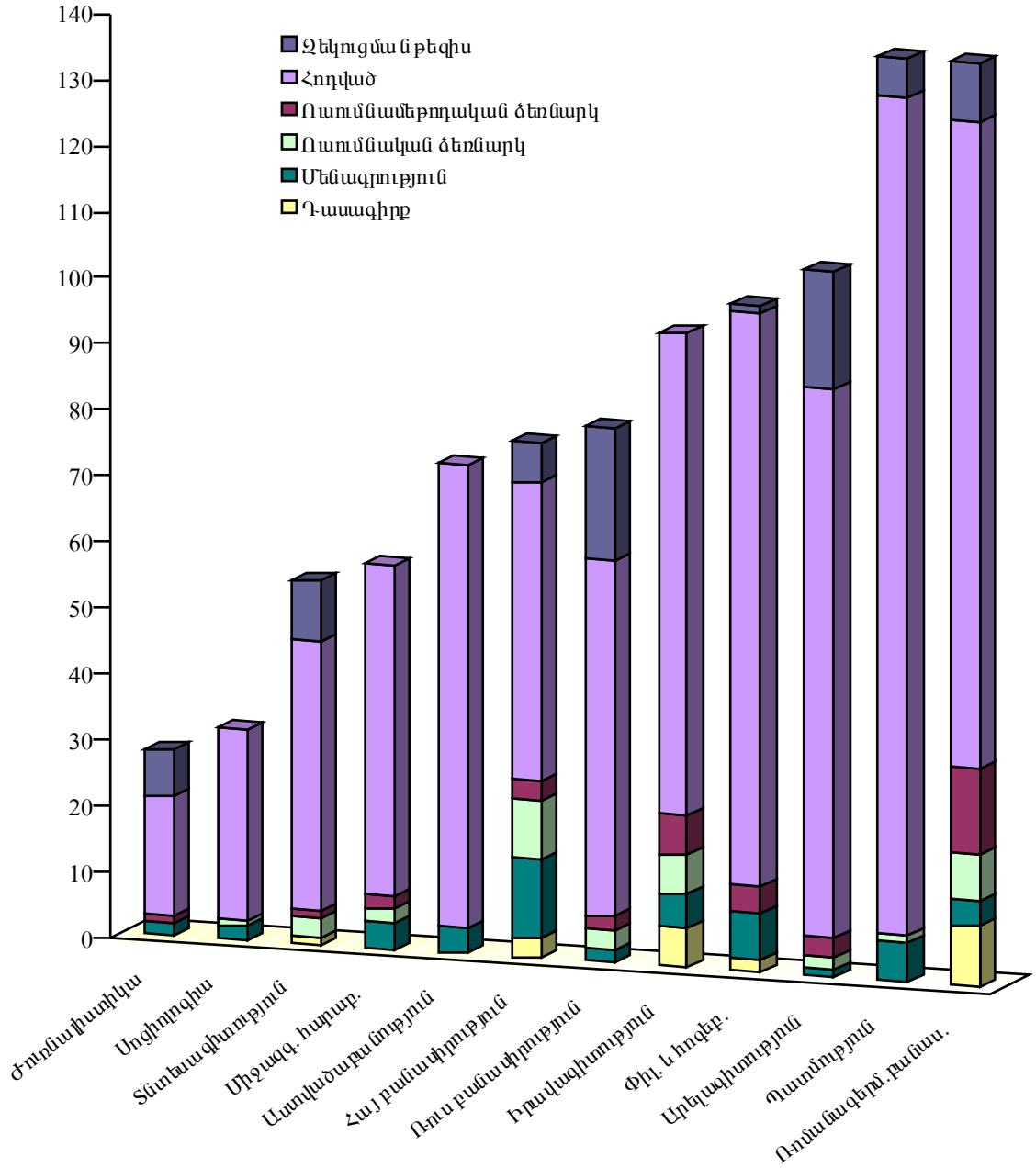

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ *(ըստ վերջին 5 ուստարիների)*

Ֆակուլտետ	Դասագիրք					Մենագրություն					Ուսումնական ձեռնարկ					Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ					Հոդված					Զեկուցումների թեզիս				
	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07
Մաթեմատիկայի	1	1	–	–	–	1	–	1	–	1	–	4	5	1	–	1	–	10	2	1	25	37	27	27	42	13	6	17	15	17
Մեխանիկայի	–	–	–	–	–	1	1	–	1	1	–	–	–	–	–	1	–	–	2	–	49	22	29	34	29	9	15	4	3	12
Ինֆ. և կիրառ. մաթ.	2	–	2	–	1	–	–	–	1	-	–	2	1	–	–	–	2	2	4	2	19	33	9	30	22	4	4	6	6	7
Ֆիզիկայի	–	–	–	–	–	–	–	–	2	–	1	3	–	7	–	3	1	4	6	1	97	138	149	138	119	35	72	75	49	105
Ռադիոֆիզիկայի	–	–	–	–	–	–	–	2	–	–	–	–	2	–	2	–	–	–	–	2	47	43	49	91	44	8	10	10	31	34
Քիմիայի	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	–	1	–	18	11	6	16	9	83	85	99	110	76	19	37	27	23	39
Կենսաբանության	–	–	–	1	3	1	1	–	–	–	4	8	5	3	–	6	2	6	7	5	118	113	94	141	109	70	84	91	116	170
Երկրաբանության	–	–	–	–	–	1	–	–	–	2	–	–	–	–	–	3	–	5	3	3	16	15	19	19	17	1	–	5	2	16
Աշխարհագրության	1	1	–	2	–	2	6	7	3	3	3	–	3	1	–	–	2	2	1	10	25	26	93	61	161	12	13	23	5	45
Տնտեսագիտության	1	2	1	–	1	8	2	3	–	–	7	13	8	3	3	4	1	6	6	1	40	32	40	59	41	15	5	3	2	9
Պատմության	–	1	3	1	–	3	6	7	5	6	–	–	6	2	1	2	4	4	1	–	38	54	86	104	127	13	27	5	14	7
Փիլիսոփ. և հոգեբան.	–	1	1	1	2	5	7	6	9	7	6	4	11	6	–	6	5	3	5	4	52	84	45	99	87	11	12	6	3	1
Սոցիոլոգիայի	–	–	–	–	–	–	–	1	1	2	–	–	1	3	1	–	–	2	2	–	–	–	11	32	29	–	–	–	9	–
Միջազգային հարաբ.	–	1	–	2	–	2	1	1	3	4	2	1	1	1	2	–	–	–	5	2	16	20	14	64	50	1	–	–	1	–
Հայ բանասիրության	–	2	–	2	3	12	8	10	6	12	2	1	4	2	9	3	1	2	2	3	63	84	89	113	45	4	11	10	7	6
Ժուռնալիստիկայի	–	–	–	–	-	4	1	1	6	2	–	–	–	–	–	37	–	2	–	1	25	20	22	39	18	2	1	7	1	7
Ռուս բանասիրության	–	–	–	4	–	–	–	1	1	2	4	2	4	19	3	–	2	1	3	2	16	47	28	31	54	47	34	33	31	20
Ռոմանագերմ. բանաս.	6	6	5	7	9	7	6	9	6	4	4	2	2	11	7	3	3	5	4	13	85	83	56	114	98	25	4	30	8	43
Արևելագիտության	2	1	1	2	–	2	–	3	–	1	2	–	–	–	2	–	–	–	–	3	21	43	50	28	83	4	15	9	7	18
Իրավագիտության	2	6	5	2	6	2	5	7	6	5	3	9	4	2	6	3	2	9	3	6	45	62	63	57	73	–	1	2	1	–
Աստվածաբանության	–	–	–	–	–	2	–	2	1	4	1	3	2	–	–	–	–	4	4	–	5	5	20	37	70	–	7	2	2	–
Ֆիզ.դաստիարակութ.	–	–	–	–	–	1	1	–	–	–	2	2	–	2	3	2	2	–	1	–	10	–	4	6	–	1	9	3	–	–
Ընդամենը	**15**	**22**	**18**	**24**	**25**	**54**	**45**	**61**	**51**	**56**	**42**	**55**	**59**	**64**	**39**	**92**	**38**	**73**	**77**	**68**	**895**	**1046**	**1096**	**1434**	**1394**	**294**	**367**	**368**	**336**	**556**

ԱՏԵՆԱԽՈՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

Տեղեկություններ ատենախոսական խորհուրդների վերաբերյալ

Գործում են 11 ատենախոսական խորհուրդներ

N	Ատենախոսական խորհրդի շիֆրը	Մասնագիտության շիֆրն ու անվանումը	Գիտության բնագավառը	Նախագահի, նախագահի տեղակալ, գիտությունների քարտուղար
1	001	ԺԲ00.01 - պետության և իրավունքի տեսություն ու պատմություն, իրավական ուսմունքների պատմություն ԺԲ00.02 - սահմանադրական իրավունք, վարչական իրավունք, պետական կառավարում, մունիցիպալ իրավունք, բնապահպանական իրավունք, եվրոպական իրավունք ԺԲ00.04 - դատարանակազմություն, քաղաքացիական դատավարություն, քրեական դատավարություն, կրիմինալիստիկա, դատական փորձաքննություն, փաստաբանություն, օպերատիվ-հետախուզական գործունեության տեսություն	իրավագիտություն	Ղազինյան Գ. Ս. Այվազյան Ն. Ա. Վաղարշյան Ա.Գ.
2	005	ԻԴ00.19 - ֆիզիկական աշխարհագրություն և կենսաաշխարհագրություն, հողերի աշխարհագրություն և լանդշաֆտների երկրաքիմիա ԻԴ00.20 - տնտեսական, սոցիալական և քաղաքական աշխարհագրություն ԻԴ00.23 - երկրաբնապահպանություն	աշխարհագրություն	Վալեսյան Լ. Հ. Նազարյան Խ. Ե. Սուվարյան Ս. Վ.
3	009	Ժ02.07 - գերմանական լեզուներ	օտար լեզուներ	Գասպարյան Ս. Ք. Բարլեզիզյան Ա. Կ. Երզնկյան Ե.
4	012	Ժ01.01 - հայ դասական գրականություն Ժ01.02 - նորագույն շրջանի հայ գրականություն Ժ01.04 - գրականության տեսություն Ժ01.07 - արտասահմանյան գրականություն	գրականագիտություն	Քալանթարյան Ժ. Ա. Մուրադյան Ս. Պ. Մակարյան Ա. Ա.
5	013	Թ00.01 - տեսական փիլիսոփայություն, տրամաբանություն, գիտության փիլիսոփայություն Թ00.02 - փիլիսոփայության պատմություն Թ00.04 - սոցիալական փիլիսոփայություն, բարոյագիտություն ԻԲ00.03 - միջին մակարդակի տեսություններ, սոցիալական կառույցներ, սոցիալական ինստիտուտներ և գործընթացներ - սոցիոլոգիտական գիտություններ ԻԳ00.02 - քաղաքական ինստիտուտներ և պրոցեսներ – քաղաքական գիտություններ	փիլիսոփայություն	Գևորգյան Գ. Ա. Սիրզոյան Հ. Ղ. Հովհաննիսյան Ս. Հ.

6	015	Ը00.01 - տեսական տնտեսագիտություն Ը00.02 - տնտեսության, նրա ճյուղերի տնտեսագիտություն և կառավարում Ը00.06 - համաշխարհային տնտեսագիտություն Ը00.08 - տնտեսագիտամաթեմատիկական մեթոդներ և մոդելավորում	տնտեսագիտություն	Ղարիբյան Գ. Ա. Սարգսյան Հ. Լ. Առաքելյան Ա. Հ.
7	046	Ա04.02 - տեսական ֆիզիկա	տեսական ֆիզիկա	Չուբարյան Է. Վ. Սեդրակյան Դ. Մ. Մարդոյան Լ. Գ.
8	049	Ա04.03 - ռադիոֆիզիկա - ֆիզիկա - մաթ. և տեխնիկական գիտություններ Ա04.10 - կիսահաղորդիչների ֆիզիկա-ֆիզիկամաթեմատիկական և տեխնիկական գիտություններ Ա04.21 - լազերային ֆիզիկա - ֆիզիկա-մաթեմատիկական գիտություններ	ռադիոֆիզիկայի, կիսահաղորդիչների և լազերային ֆիզիկա	Մարտիրոսյան Ռ. Մ. Չիլինգարյան Յու. Քալանթարյան Վ. Պ.
9	050	Ա01.01 - մաթեմատիկական անալիզ Ա01.02 - դիֆերենցիալ հավասարումներ	մաթեմատիկական անալիզի և դիֆերենցիալ հավասարումներ	Զաքարյան Վ. Ս. Խաչատրյան Ի. Գ. Հարությունյան Տ. Ն.
10	051	Գ00.01 - ռադիոկենսաբանություն Գ00.02 - կենսաֆիզիկա Գ00.04 - կենսաքիմիա	կենսաֆիզիկա	Դավթյան Մ. Ա. Վարդևանյան Պ. Հ. Նավասարդյա Լ. Հ.
11	058	Ժ01.06 - ժուռնալիստիկա	ժուռնալիստիկա	Անանյան Գ. Գ. Հայրապետյան Ս. Դոյդոյան Շ. Մ.

Տեղեկություններ ատենախոսական խորհուրդների աշխատանքի մասին

2006/2007 ուստարում ԵՊՀ ատենախոսական խորհուրդներում պաշտպանվել են 110 ատենախոսություններ, որոնցից 10-ը՝ դոկտորական, 100-ը՝ թեկնածուական:

N	Գիտության բնագավառը	Ատենախոսական խորհրդի շիֆրը	Ատենախոսական խորհրդի նախագահ	Ատենախոսությունների քանակը		
				դոկտորական	թեկնածուական	ընդամենը
1	Իրավագիտություն	001	Ղազինյան Գ. Ս.	1	15	16
2	Աշխարհագրություն	005	Վալեսյան Լ. Հ.		1	1
3	Բանասիրություն Ռոմանագերմանական լեզուներ	009	Գասպարյան Ս. Ք.	1	11	12
4	Գրականություն	012	Քալանթարյան Ժ. Ա.		11	11
5	Փիլիսոփայություն	013	Գևորգյան Գ. Ա.	3	17	20
6.	Տնտեսագիտություն	015	Ղարիբյան Գ. Ա.		16	16
7	Տեսական ֆիզիկա	046	Չուբարյան Է. Վ.		2	2
8	Ռադիոֆիզիկա	049	Մարտիրոսյան Ռ. Մ.	2	6	8
9	Մաթեմատիկա	050	Զաքարյան Վ. Ս.	2	4	6
10	Կենսաբանություն	051	Դավթյան Մ. Ա.	1	10	11
11	Ժուռնալիստիկա	058	Անանյան Գ. Գ.		7	7
Ընդամենը				**10**	**100**	**110**

N	Գիտության բնագավառը	Ատենախոսությունների քանակը															Ընդամենը
		2002/03		ընդ.	2003/24		ընդ.	2004/05		ընդ.	2005/06		ընդ.	2006/07		ընդ.	
		դոկտ.	թեկն.		դոկտ.	թեկն.		դոկտ.	թեկն.		դոկտ.	թեկն.		դոկտ.	թեկն.		
1	Իրավագիտություն	1	15	16	-	10	10	-	16	16	1	6	7	1	15	16	65
2	Աշխարհագրություն	-	3	3	-	3	3	2	8	10	1	7	8	-	1	1	25
3	Բանասիրություն Օտար լեզուներ	-	9	9	-	8	8	-	2	2	-	12	12	1	11	12	43
4	Գրականություն	2	7	9	1	8	9	-	12	12	-	12	12		11	11	53
	Ժուռնալիստիկա	-	-	-	-	-	-	1	4	5	-	6	6		7	7	18
5	Փիլիսոփայություն	1	4	5	1	13	14	-	9	9	-	10	10	3	17	20	58
6	Տնտեսագիտություն	-	12	12	2	18	20	1	13	14	1	15	16	-	16	16	78
7	Տեսական ֆիզիկա	-	-	-	3	3	6	1	3	4	2	1	3	-	2	2	15
8	Ռադիոֆիզիկա	1	3	4	1	2	3	2	11	13	1	6	7	2	6	8	35
9	Մաթեմատիկա	-	2	2	1	4	5	2	5	7	1	10	11	2	4	6	31
10	Կենսաբանություն	2	2	4	2	3	5	-	9	9	-	8	8	1	10	11	37
Ընդամենը		7	57	64	11	72	83	9	92	101	7	93	100	10	100	110	458

2001-2006 թթ. պաշտպանած ատենախոսություններ

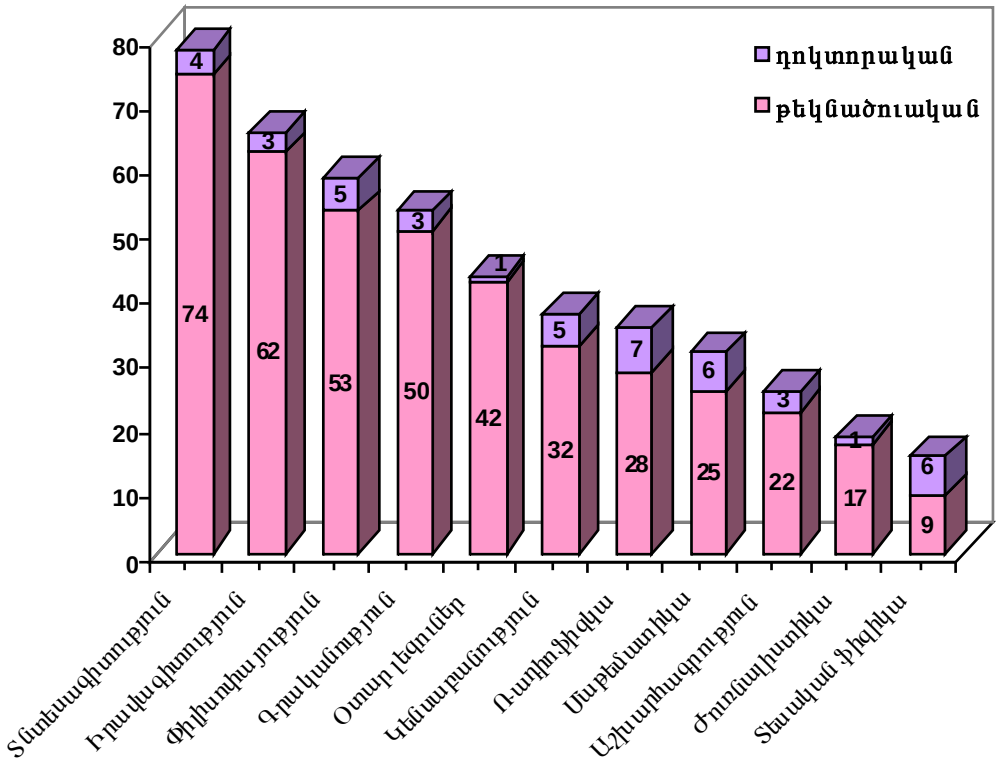

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Գիտաուսումնական փոխանակություն

Մասնագետների, ասպիրանտների եւ ուսանողների արտասահմանյան գործուղումներ

N	Երկրներ	Մասնա-գետներ	Ասպի-րանտներ	Ուսանողներ	Ընտանիքի անդամներ	Ընդամենը
1.	Գերմանիա	11	1	4	-	16
2.	ԱՄՆ	8	2	6	-	16
3.	Ֆրանսիա	12	1	-	-	13
4.	Մեծ Բրիտանիա	6	-	-	-	6
5.	Իտալիա	12	1	1	-	14
6.	Պորտուգալիա	-	1	-	-	1
7.	Սերբիա	-	-	1	-	1
8.	Եգիպտոս	-	-	5	-	5
9.	Հունաստան	2	-	-	-	2
10.	Մեքսիկա	1	-	-	-	1
11.	Շվեդիա	1	-	-	-	1
12.	Իրան	5	-	-	-	5
13.	Հունգարիա	3	-	-	-	3
14.	Հնդկաստան	1	-	-	-	1
15.	Սիրիա	3	-	-	-	3
16.	Բելոռուս	1	1	-	-	2
17.	Իսպանիա	4	-	-	-	4
18.	Ավստրիա	4	-	-	-	4
19.	Լեհաստան	4	-	2	-	6
20.	Սլովենիա	1	-	-	-	1
21.	Վրաստան	13	-	4	-	17
22.	Ֆինլանդիա	1	-	-	-	1
23.	Ռուսաստան	27	1	4	-	32
24.	Չեխիա	5	-	-	-	5
25.	Ուկրաինա	1	-	-	-	1
26.	Խորվաթիա	1	-	-	-	1
27.	Նորվեգիա	2	-	-	-	2
28.	Կիպրոս	2	-	-	-	2
29.	Ճապոնիա	-	2	-	-	2
30.	Հարավային Կորեա	-	1	-	-	1
31.	Նիդերլանդներ	2	-	-	-	0
33.	Թուրքիա	1	-	-	-	0
34.	Բուլղարիա	3	-	-	-	3
35.	Դանիա	1	-	-	-	1
36.	Ղազախստան	1	-	-	-	1
	Ընդամենը					**174**

2006/2007 ուսումնական տարում ԵՊՀ պրոֆեսորադասախոսական կազմը, ասպիրանտները և ուսանողները գործուղվել են գիտահետազոտական և ուսումնական հետևյալ հաստատություններ և մասնակցել բազմաթիվ գիտաժողովների:

Այդ թվում՝

Իտալիայի Տրիեստի համալսարան, Իտալիայի Րիմինիի համալսարան, Իտալիայի Բոլոնիայի համալսարան, ԱՄՆ Թենեսիի համալսարան, ԱՄՆ Կալիֆորնիայի համալսարան, ԱՄՆ Բալթիմորի համալսարան, ԱՄՆ Նեշվիլի համալսարան, ԱՄՆ Օկլահոմայի համալսարան, ԱՄՆ Հարավային Կարոլինայի համալսարան, ԱՄՆ Արիզոնայի համալսարան, ԱՄՆ Մասաչուսեթսի համալսարան, ԱՄՆ Կենտուկիի համալսարան, ԱՄՆ Հյուսիսային Դակոտայի համալսարան, ՌԴ Մոսկվայի բժշկաստոմատոլոգիական համալսարան, ՌԴ Մոսկվայի Վ. Ա. Ստեկլովի անվան մաթեմատիկական ինստիտուտ, ՌԴ Դուբնայի Միջուկային հետազոտությունների միացյալ ինստիտուտ, ՌԴ Մոսկվայի պետական և տեխնիկական համալսարան, ՌԴ Սարատովի պետական համալսարան, Լեհաստանի Վարշավայի կենդանաբանության ինստիտուտ, Լեհաստանի Նենսկիի անվան փորձարարական կենսաբանության ինստիտուտ, Ֆրանսիայի Փարիզի համալսարան, Ֆրանսիայի Փարիզի Աշխարհագրական ընկերություն, Ֆրանսիայի ազգային ագրարային ինստիտուտ, Ֆրանսիայի Մարսելի համալսարան, Ֆրանսիայի Պոլ Վալերի համալսարան, Գերմանիայի Տրիերի համալսարան, Գերմանիայի Ենայի Ֆրիդրիխ Շիլլերի համալսարան, Գերմանիայի Խեմնիցի տեխնիկական համալսարան, Գերմանիայի Պադերբորնի համալսարան, Գերմանիայի Ենայի մարդու գենետիկայի և անթրոպոլոգիայի ինստիտուտ, Գերմանիայի Աուգսբուրգի համալսարան, Գերմանիայի Թրիերի համալսարան, Գերմանիայի Ռոստոկի համալսարան, Գերմանիայի Ռեգենսբուրգի համալսարան, ՍԱՀ Հալեպի համալսարան, Իսպանիայի Գրանադայի համալսարան, Վրաստանի Թբիլիսիի պետական համալսարան, Ճապոնիայի Տոկիոյի Հիտոցուբաշի համալսարան, Կիպրոսի համալսարան, Ֆլորենցիայի Եվրոպական ինստիտուտ, Ֆինլանդիայի Տամպերեի տեխնոլոգիական համալսարան, Վոլգոգրադի պետական համալսարան, Հարավային Կորեայի Սեուլի Սոգանգի համալսարան, Իտալիայի Պիզայի համալսարան, ՌԴ Կրասնոդարի էթնոքաղաքական հետազոտությունների կենտրոն:

ԵՊՀ պրոֆեսորադասախոսական կազմը, ասպիրանտները և ուսանողները մասնակցել են հետևյալ գիտաժողովներին՝

- ✓ Սլովենիա, Լյուբլյանա, «UNEP EUROBATS» 5-րդ նստաշրջան
- ✓ Լեհաստան, Գդանսկ, «Քվանտային հաղորդակցության և գաղտնագրության» միջազգային գիտաժողով
- ✓ Բելոռուս, Մինսկ, «Անալիզի և դիֆերենցիալ հավասարումների անալիտիկ մեթոդներ» միջազգային գիտաժողով
- ✓ Ֆրանսիա, Բրեստ, «էքստրեմոֆիլներ»-ի միջազգային գիտաժողով
- ✓ Գերմանիա, Կառլսռուե, «Բարձր հաճախականության ճառագայթի դիֆրակցիա և վերարտադրում» 8-րդ միջազգային գիտաժողով
- ✓ ԱՄՆ, Լոս Անջելես, «ԵՊՀ շրջանավարտների միավորման տարեկան ժողով»
- ✓ Հունաստան, Աթենք, «Քաղաքացիությունը Եվրամիությունում» գիտաժողով
- ✓ Իտալիա, Պերուջիայի արտասահմանցիների համալսարան, իտալերեն լեզվի դասընթաց
- ✓ ՌԴ, Մոսկվա, Հոգեթերապիայի և կլինիկական հոգեբանության ինստիտուտ «Կոգնիտիվ հոգեթերապիա» դասընթաց
- ✓ Հունաստան, Աթենք, «Քաղաքացիությունը Եվրամիությունում» գիտաժողով
- ✓ Անգլիա, Լոնդոն, Անգլերենի ուսումնասիրության եվրոպական ֆեդերացիայի 8-րդ միջազգային գիտաժողով
- ✓ ԱՄՆ, Սիեթլ, «ASC'06» գիտաժողով
- ✓ Լեհաստան, Պոզնան, «Ձեռնարկությունների ինկուբատոր» ծրագիր

- ✓ Շվեյցարիա, Ժնև, Արցախի Տիգրանակերտ քաղաքին նվիրված ցուցահանդես
- ✓ Իտալիա, Հռոմ, «Եվրոպական կոնգրեսի եպիսկոպոսների» գիտաժողով
- ✓ Թուրքիա, Ստամբուլ, «Բաց հասարակության ինստիտուտի բարձրագույն կրթության օժանդակության ծրագրի» գիտաժողով
- ✓ ՌԴ, Մոսկվա, «Լոմոնոսով-2007» միջազգային երիտասարդական գիտաժողով
- ✓ Բուլղարիա, Բանսկո, «Անվտանգության ոլորտի փոխակերպումը Սևծովյան տարածաշրջանում» գիտաժողով
- ✓ Նորվեգիա, Ջեիլո, «Ենթաբջջայինի կառուցվածքներից մինչև հասարակական կառուցվածքային զարգացում» գիտաժողով
- ✓ Հորդանան, Ամման, թարգմանչական 2-րդ միջազգային կոնֆերանս
- ✓ ԱՄՆ, Բալթիմոր, «Լազերներ և էլեկտրաօպտիկա» գիտաժողով
- ✓ Գերմանիա, Ռեգենսբուրգ, «Sonderforschungsberich 689» գիտական ծրագիր
- ✓ ԻԻՀ, Թեհրան, Իրանագիտական միջազգային կոնֆերանս
- ✓ Հունգարիա, Գիոր, «JDDRG2007» կոնֆերանս
- ✓ Բելոռուս, Մինսկ, «Բելոռուսի բուսաբանական հավաքածուները» գիտաժողով
- ✓ Ֆրանսիա, Ստրասբուրգ, «Պետությունների խումբ ընդդեմ կոռուպցիայի» լիագումար նիստ
- ✓ Թուրքիա, Անկարա, «IUPAC XII-րդ» գիտաժողով
- ✓ Իտալիա, Տրիեստ, «Փափուկ նյութերի և կենսամոլեկուլների կառուցվածքը և զարգացումը» գիտաժողով
- ✓ ԱՄՆ, Կալիֆորնիա, «Միջուկային աստղաֆիզիկան 50 տարվա ընթացքում» գիտաժողով
- ✓ Չեխիա, Պրահա, «Միջազգային կոլոքվիումը ինտեգրման համակարգում» միջազգային գիտաժողով
- ✓ Ֆրանսիա, Քլունի աբբայություն, հայ-ֆրանսիական ցուցահանդես
- ✓ Սերբիա, Բելգրադ, «Օպտիկայի և օպտիկական նյութերի միջազգային դպրոց-կոնֆերանս»
- ✓ Վրաստան, Բաթումի, «Եվրոպական հարևանության քաղաքականությունը և եվրոպական ուսումնասիրությունները բարձրագույն կրթության համակարգում» գիտաժողով
- ✓ Իտալիա, Նեապոլ, «Հաստատուն էներգիայի արտադրությունը, սպառումը և միջավայրի գնահատումը» գիտական սեմինար
- ✓ Իսպանիա, Բուրգոս, «Քվանտային տեսության և սիմետրիայի 5-րդ սիմպոզիում»
- ✓ ԱՄՆ, Մասաչուսեթս, «2007 արդի ուղղությունները միկրոկալորիմետրիայում» գիտաժողով
- ✓ ՌԴ, Նովգորոդ, «ՈՒսումնական համագործակցությունը քաղաքացիական հասարակության զարգացման գործում» և «ՈՒսանողական և երիտասարդական կազմակերպությունների համագործակցություն» 3-րդ նիստ
- ✓ Վրաստան, Թբիլիսի, «Կովկասյան ժուռնալիստիկա դասավանդողների տարածաշրջանային կոնֆերանս»
- ✓ Անգլիա, Լոնդոն, «PAQ07» միջազգային գիտաժողով

Մասնագետների, ասպիրանտների եւ ուսանողների արտասահմանյան գործուղումներն ըստ ֆակուլտետների

Մաթեմատիկայի ֆակուլտետ՝ 7 հոգի

N	Երկրներ	Մասնագետներ	Ասպիրանտներ	ՈՒսանողներ
1.	Ֆինլանդիա	1	-	-
2.	Բելոռուս	1	1	-
3.	Պորտուգալիա	-	1	-
4.	ԱՄՆ	1	-	1
5.	Ռուսաստան	1	-	-
	Ընդամենը	**4**	**2**	**1**

Մեխանիկայի ֆակուլտետ՝ 1 հոգի

N	Երկրներ	Մասնագետներ	Ասպիրանտներ	ՈՒսանողներ
1.	Վրաստան	1	-	-
	Ընդամենը	**1**	**-**	**-**

Ինֆորմատիկայի և կիրառական մաթեմատիկայի ֆակուլտետ՝ 9 հոգի

N	Երկրներ	Մասնագետներ	Ասպիրանտներ	ՈՒսանողներ
1.	Ռուսաստան	1	-	-
2.	Վրաստան	-	-	4
3.	Գերմանիա	3	-	-
4.	ԱՄՆ	-	-	1
	Ընդամենը	**4**	**-**	**5**

Ֆիզիկայի ֆակուլտետ՝ 31 հոգի

N	Երկրներ	Մասնագետներ	Ասպիրանտներ	ՈՒսանողներ
1.	Հնդկաստան	1	-	-
2.	Մեծ Բրիտանիա	2	-	-
3.	Իտալիա	1	-	-
4.	Ռուսաստան	8	-	-
5.	Մեքսիկա	1	-	-
6.	Նորվեգիա	1	-	-
7.	Կիպրոս	2	-	-
8.	Լեհաստան	1	-	-
9.	Գերմանիա	3	-	-
10.	Իտալիա	4	-	-
11.	Դանիա	1	-	-
12.	Հունգարիա	1	-	-
13.	ԱՄՆ	1	1	-
14.	Չեխիա	1	-	-
15.	Հարավային Կորեա	-	1	-
16.	Հունաստան	1	-	
	Ընդամենը	**29**	**2**	**-**

Ռադիոֆիզիկայի ֆակուլտետ՝ 9 հոգի

N	Երկրներ	Մասնագետներ	Ասպիրանտներ	Ուսանողներ
1.	ԱՄՆ	-	1	1
2.	Գերմանիա	1	-	-
3.	Ռուսաստան	-	-	-
4.	Սերբիա	-	-	1
5.	Ֆրանսիա	2	-	-
6.	Շվեդիա	1	-	-
7.	Իտալիա	2	-	-
	Ընդամենը	**6**	**1**	**2**

Քիմիայի ֆակուլտետ՝ 10 հոգի

N	Երկրներ	Մասնագետներ	Ասպիրանտներ	Ուսանողներ
1.	ԱՄՆ	1	-	-
2.	Գերմանիա	-	1	2
3.	Ֆրանսիա	3	1	-
4.	Վրաստան	2	-	-
	Ընդամենը	**6**	**2**	**2**

Կենսաբանության ֆակուլտետ՝ 24 հոգի

N	Երկրներ	Մասնագետներ	Ասպիրանտներ	Ուսանողներ
	Սլովենիա	1	-	-
	Թուրքիա	1	-	-
	Նիդերլանդներ	2	-	-
	Լեհաստան	1	-	1
	Ռուսաստան	4	-	2
	Գերմանիա	3	-	-
	Մեծ Բրիտանիա	2	-	-
	Բելոռուս	2	-	-
	Իտալիա	1	1	-
	Ֆրանսիա	2	-	-
	Նորվեգիա	1	-	-
	Ընդամենը	**20**	**1**	**3**

Երկրաբանության ֆակուլտետ՝ 2 հոգի

N	Երկրներ	Մասնագետներ	Ասպիրանտներ	Ուսանողներ
1.	Ռուսաստան	1	-	-
2.	Ֆրանսիա	1	-	-
	Ընդամենը	**2**	**-**	**-**

Աշխարհագրության ֆակուլտետ՝ 9 հոգի

N	Երկրներ	Մասնագետներ	Ասպիրանտներ	Ուսանողներ
1.	Ֆրանսիա	1	-	-
2.	Բուլղարիա	3	-	-
3.	Ռուսաստան	1	-	-
4.	Խորվաթիա	1	-	-
5.	Իսպանիա	1	-	-
6.	Իտալիա	2	-	-
	Ընդամենը	**9**	-	-

Տնտեսագիտության ֆակուլտետ՝ 6 հոգի

N	Երկրներ	Մասնագետներ	Ասպիրանտներ	Ուսանողներ
1.	Գերմանիա	1	-	1
2.	Մեծ Բրիտանիա	1	-	-
3.	Լեհաստան	1	-	1
4.	Ռուսաստան	-	1	-
	Ընդամենը	**3**	**1**	**2**

Պատմության ֆակուլտետ՝ 7 հոգի

N	Երկրներ	Մասնագետներ	Ասպիրանտներ	Ուսանողներ
1.	Ռուսաստան	3	-	-
2.	ԱՄՆ	1	-	-
3.	Լեհաստան	1	-	-
4.	Շվեյցարիա	1	-	-
5.	Ֆրանսիա	1	-	-
	Ընդամենը	**7**	**-**	**-**

Աստվածաբանության ֆակուլտետ՝ 3 հոգի

N	Երկրներ	Մասնագետներ	Ասպիրանտներ	Ուսանողներ
1.	ԱՄՆ	-	-	2
2.	Իտալիա	1	-	-
	Ընդամենը	**1**	**-**	**2**

Միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետ՝ 5 հոգի

N	Երկրներ	Մասնագետներ	Ասպիրանտներ	Ուսանողներ
1.	Գերմանիա	-	-	1
2.	Ռուսաստան	1	-	-
3.	Թուրքիա	1	-	-
4.	Շվեյցարիա	1	-	-
5.	ԱՄՆ	-	-	1
	Ընդամենը	**3**	**-**	**2**

Փիլիսոփայության և հոգեբանության ֆակուլտետ՝ 5 հոգի

N	Երկրներ	Մասնագետներ	Ասպիրանտներ	Ուսանողներ
1.	Մեծ Բրիտանիա	1	-	-
2.	Ռուսաստան	3	-	-
3.	Հունգարիա	1	-	-
	Ընդամենը	**5**	**-**	**-**

Սոցիոլոգիայի ֆակուլտետ՝ 4 հոգի

N	Երկրներ	Մասնագետներ	Ասպիրանտներ	Ուսանողներ
1.	Ճապոնիա	-	2	-
2.	ԱՄՆ	2	-	-
	Ընդամենը	**2**	**2**	**-**

Հայ բանասիրության ֆակուլտետ՝ 3 հոգի

N	Երկրներ	Մասնագետներ	Ասպիրանտներ	Ուսանողներ
1.	Սիրիա	2	-	-
2.	Վրաստան	1	-	-
	Ընդամենը	**3**	**-**	**-**

Ռուս բանասիրության ֆակուլտետ՝ 3 հոգի

N	Երկրներ	Մասնագետներ	Ասպիրանտներ	ՈՒսանողներ
1.	Իսպանիա	1	-	-
2.	Ռուսաստան	2	-	-
	Ընդամենը	**3**	**-**	**-**

Ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետ՝ 7 հոգի

N	Երկրներ	Մասնագետներ	Ասպիրանտներ	ՈՒսանողներ
1.	Վրաստան	7	-	-
	Ընդամենը	**7**	**-**	**-**

Ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետ՝ 4 հոգի

N	Երկրներ	Մասնագետներ	Ասպիրանտներ	ՈՒսանողներ
1.	Իտալիա	1	-	1
2.	ՈՒկրաինա	1	-	-
3.	ԱՄՆ	1	-	-
	Ընդամենը	**3**	**-**	**1**

Իրավագիտության ֆակուլտետ՝ 23 հոգի

N	Երկրներ	Մասնագետներ	Ասպիրանտներ	ՈՒսանողներ
1.	Իտալիա	5	-	-
2.	Լեհաստան	1	-	-
3.	Հունաստան	1	-	-
4.	Ռուսաստան	1	-	-
6.	Իսպանիա	2	-	-
7.	Ֆրանսիա	2	-	-
8.	Չեխիա	4	-	-
9.	Ավստրիա	4	-	-
10.	ԱՄՆ	1	-	-
11.	Վրաստան	2	-	-
	Ընդամենը	**23**	**-**	**-**

Արևելագիտության ֆակուլտետ՝ 18 հոգի

N	Երկրներ	Մասնագետներ	Ասպիրանտներ	ՈՒսանողներ
1.	Իրան	5	-	-
2.	Ղազախստան	1	-	-
3.	Եգիպտոս	-	-	5
4.	Հունգարիա	1	-	-
5.	Ռուսաստան	3	-	2
6.	Սիրիա	1	-	-
	Ընդամենը	**11**	**-**	**7**

Համալսարանի վարչական կազմից արտասահման է գործուղվել 10 հոգի:

2006/2007 ուսումնական տարում ընդամենը կայացել է 184 հոգու գործուղում:

Արտասահմանյան համալսարանների եւ հաստատությունների հետ կնքված պայմանագրերը

h/h	Հաստատության անվանումը	Երկիրը	Տարեթիվը
I	II	III	IV
1.	Լյուբլինի Մարի Կյուրի-Սկլոդովսկայի անվ. համալսարան	Լեհաստան	1978
2.	Բրատիսլավայի Կոմենսկու անվ. համալսարան	Սլովակիա	1981
3.	Պոլ Վալերի համալսարան (Մոնպելիե-III)	Ֆրանսիա	1986
4.	Հալեպի համալսարան	Սիրիա	1986
5.	Ռոստոկի համալսարան	Գերմանիա	1986 1995
6.	Բուդապեշտի Էտվեշ Լորանդի անվ. համալսարան	Հունգարիա	1986
7.	Միջուկային հետազոտությունների միացյալ ինստիտուտ, Դուբնա (Ռուսաստան), Սլովակիայի էլեկտրաֆիզիկական ուսումնասիրությունների կենտրոնի ֆիզիկայի ինստիտուտ	Ռուսաստան Սլովակիա	1986 1996 2000
8.	Բոլոնիայի համալսարան	Իտալիա	1988 1997
9.	Ենայի Ֆրեդերիկ Շիլլերի անվ. համալսարան	Գերմանիա	1988
10.	Միչիգանի համալսարան, Ան Արբոր	ԱՄՆ	1990
11.	Բուենոս-Այրեսի համալսարան	Արգենտինա	1990
12.	Մեքսիկայի մայրաքաղաքի ինքնավար համալսարան, Մեխիկո	Մեքսիկա	1990
13.	Կամպինասի պետական համալսարան	Բրազիլիա	1990
14.	Ֆլորենցիայի համալսարան	Իտալիա	1991
15.	«Համազգայինի» հայագիտական բարձրագույն հիմնարկ	Լիբանան	1991 1996
16.	Տնտեսագիտության և առևտրի ուսումնասիրության բարձրագույն ինստիտուտ	Ֆրանսիա	1991
17.	Մոնպելիե-I համալսարան	Ֆրանսիա	1992
18.	Լանգեդոկի գիտության և տեխնոլոգիայի համալսարան (Մոնպելիե-II)	Ֆրանսիա	1992
19.	Գենտի պետական համալսարան	Բելգիա	1992
20.	Կալիֆորնիայի պետական համալսարան, Ֆրեզնո	ԱՄՆ	1992
21.	Նորթիսթրնի համալսարան	ԱՄՆ	1992
22.	Մենուֆիայի համալսարան	Եգիպտոս	1992
23.	Կալիֆորնիայի համալսարան, Ռիվերսայդ	ԱՄՆ	1992
24.	Աթենքի ազգային տեխնիկական համալսարան	Հունաստան	1992
25.	Պիեռ և Մարի Կյուրիների անվ. համալսարան (Փարիզ - VI)	Ֆրանսիա	1993
26.	Կոնեկտիկուտի համալսարան	ԱՄՆ	1993
27.	Վենետիկի համալսարան	Իտալիա	1993
28.	Քլոդ Բերնարդի անվ. համալսարան (Լիոն - 1), Վիլլուրբան	Ֆրանսիա	1994 1996
29.	Հայաստանի ամերիկյան համալսարան	Հայաստան	1994
30.	Քրանֆիլդի համալսարան	Մեծ Բրիտանիա	1994
31.	Հայաստանի ազգային սեյսմիկ ծառայություն, Մոնպելիե-2 համալսարան, ՀՀ ԳԱԱ երկրաբանության ինստիտուտ	Ֆրանսիա Հայաստան	1994
32.	Հոմսի Ալ Բաաթ համալսարան	Սիրիա	1994
33.	«Ազադ» իսլամական համալսարան	Իրան	1994
34.	Մոսկվայի Մ. Վ. Լոմոնոսովի անվ. պետական համալսարան	Ռուսաստան	1994 1998 2000
35.	Պրովանսի համալսարան (Այաքս-Մարսել I)	Ֆրանսիա	1994

I	II	III	IV
36.	Կալիֆորնիայի պետական պոլիտեխնիկական համալսարան, Պոմոնա	ԱՄՆ	1994
37.	Մերիլենդի համալսարան, Քոլեջ պարկ	ԱՄՆ	1995
38.	Աթենքի համալսարան	Հունաստան	1995
39.	Ջորջ Մեյսոնի անվ. համալսարան	ԱՄՆ	1995
40.	Դելավարի համալսարան, Նյուարք	ԱՄՆ	1995
41.	Շմալկալդեն ինստիտուտ	Գերմանիա	1995 2002
42.	Լավալի համալսարան	Կանադա	1995 2001
43.	Լոնդոնի համալսարանի տնտեսագիտության և քաղաքագիտության դպրոց	Մեծ Բրիտանիա	1995
44.	Ֆրանկֆուրտի Յոհան Վոլֆգանգ Գյոթեի անվան համալսարան	Գերմանիա	1995
45.	«Հայք» գիտահետազոտական հաստատություն	ԱՄՆ	1995
46.	Միացյալ ազգերի փախստականների գծով Գերագույն հանձնաժողով, ՀՀ ԱԳՆ, ՄԱ Զարգացման ծրագիր	Հայաստան	1995
47.	Սանկտ-Պետերբուրգի միջուկային ֆիզիկայի ինստիտուտ, Ռուսաստանի ԳԱ	Ռուսաստան	1995
48.	ՀՀ-ում Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպանատուն	Հայաստան	1996
49.	Այաքս – Մարսել II համալսարան	Ֆրանսիա	1996
50.	ՀՀ կառավարություն, Դելավարի նահանգապետարան /ԵՊՀ մասնակցությամբ	ԱՄՆ	1996
51.	Դենիս Դիդրոյի անվ. համալսարան (Փարիզ VII)	Ֆրանսիա	1996 1997
52.	Պոնտա Գրոսայի պետական համալսարան	Բրազիլիա	1996
53.	Աումորի համալսարան	Ճապոնիա	1996
54.	Մադրիդի ինքնավար համալսարան	Իսպանիա	1996 1997
55.	Հռոմ III համալսարան	Իտալիա	1996
56.	Բեռլինի Հումբոլդտի անվ. համալսարան	Գերմանիա	1997
57.	Արցախի պետական համալսարան, «Հայք» հաստատություն	Արցախ, ԱՄՆ	1997
58.	Թուրքմենստանի Մահտումկուլի անվ. պետական համալսարան	Թուրքմենստան	1997
59.	Ռեդլանդս քոլեջ	ԱՄՆ	1997
60.	Տրիերի համալսարան	Գերմանիա	1997
61.	Կիևի Տ. Շևչենկոյի անվ. ազգային համալսարան	ՈՒկրաինա	1997
62.	Մենեջմենթի և հաշվապահության քոլեջ	Մեծ Բրիտանիա	1997
63.	Բորնմուտի համալսարան	Մեծ Բրիտանիա	1998 1999
64.	Կալիֆորնիայի համալսարան, Բերքլի	ԱՄՆ	1998
65.	Քաղաքացիական կրթության ծրագիր (ՔԿԾ)	ԱՄՆ	1998
66.	Թաթարստանի ազգ.-մշակութ. հասարակությունների ասոցիացիա	Ռուսաստան	1998
67.	Միջուկային գիտությունների և տեխնիկայի ազգային ինստիտուտ	Ֆրանսիա	1998
68.	Թարգմանիչների և միջազգային հարաբերությունների ինստիտուտ: TEMPUS: Ստրասբուրգի հումանիտար գիտությունների համալսարան	Ֆրանսիա	1998

I	II	III	IV
69.	Հավաիի ամերիկյան համալսարան	ԱՄՆ	1998
70.	Արևելյան լեզուների և մշակույթների ազգային ինստիտուտ	Ֆրանսիա	1998
71.	Ռուսաստանի Դաշնության կառավարությանը կից ժողովրդական տնտեսության ակադեմիա	Ռուսաստան	1998
72.	Միջինարևելյան տեխնիկական համալսարան	Թուրքիա	1999
73.	Սարագոսայի համալսարան	Իսպանիա	1999
74.	Սալոնիկի մակեդոնական համալսարան	Հունաստան	1999
75.	Սալոնիկի Արիստոտելի անվան համալսարան	Հունաստան	1999 2001
76.	«Յասոն» կրթամշակութային ծրագիր	Հունաստան	1999
77.	Մակեդոնիայի համալսարան	Հունաստան	1999
78.	Անկարայի համալսարան	Թուրքիա	2000
79.	Երուսաղեմի հրեական համալսարան	Իսրայել	2000
80.	Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների կառավարություն (USAID)	ԱՄՆ	2000
81.	Բրանդենբուրգի տեխնիկական համալսարան, Կոտբուս	Գերմանիա	2001
82.	Մոսկվայի պետական ճարտարագիտական – Ֆիզիկայի ինստիտուտ (Տեխնիկական համալսարան)	Ռուսաստան	2001
83.	Ն.Գ. Չերնիշևսկու անվան Սարատովի պետական համալսարան	Ռուսաստան	2001
84.	Ժենի համալսարան	Շվեյցարիա	2001
85.	Մանհայմի համալսարան	Գերմանիա	2001 2003
86.	Արիզոնայի պետական համալսարան	ԱՄՆ	2002
87.	Ռուսաստանի Դաշնության ԱԳՆ Միջազգային հարաբերությունների Մոսկվայի պետական ինստիտուտ (համալսարան)	Ռուսաստան	2002
88.	Պարմայի համալսարան	Իտալիա	2002
89.	Նևադայի համալսարանը ներկայացնող Նևադայի համալսարանի և համայնքի քոլեջի համակարգի պատգամավորների վարչություն (Րինո)	ԱՄՆ	2002
90.	Փարիզի Արևելյան լեզուների և քաղաքակրթությունների պետական ինստիտուտ (INALCO)	Ֆրանսիա	2002
91.	Քեմբրիջի համալսարան Քեմբրիջի համալսարանի հնագիտության ֆակուլտետ	Մեծ Բրիտանիա	2002
92.	Խարկովի Վ. Ն. Կարազինի անվան ազգային համալսարան	Ուկրաինա	2002
93.	Սանկտ-Պետերբուրգի պետական համալսարանի արևելյան ֆակուլտետ	Ռուսաստան	2002
94.	Լեհաստանի գիտությունների ակադեմիա	Լեհաստան	2002
95.	ՌԳԱԱ Կառուցվածքային մակրոկինետիկայի և նյութաբանության պրոբլեմների ինստիտուտ	Ռուսաստան	2003
96.	«Եվրասիա» հիմնադրամի Կովկասյան հետազոտող աղբյուրների կենտրոն	ԱՄՆ	2003
97.	Տուշայի համալսարան	Իտալիա	2003
98.	Կալիֆորնիայի պետական համալսարան	ԱՄՆ	2004
99.	Դամասկոսի համալսարան	Սիրիա	2004
100.	Դրեզդենի համալսարան	Գերմանիա	2004
101.	Կահիրեի պետական համալսարան	Եգիպտոս	2005
102.	ՌԴ ԳԱ Փիլիսոփայության և իրավունքի ինստիտուտի մասնաճյուղ, Տնտեսության և իրավունքի արևմտաուրալական ինստիտուտ, Պերմի մարզ	Ռուսաստան	2005
103.	«Սինոփսիս Արմենիա» ՓԲԸ	ԱՄՆ	2005
104.	Կարլովի համալսարան	Չեխիա	2006

I	II	III	IV
105.	Վարշավայի համալսարան (Հուշագիր)	Լեհաստան	2006
106.	Անտվերպենի համալսարան	Բելգիա	2006
107.	Դրեզդենի կիրառական գիտությունների բողոքական համալսարան	Գերմանիա	2006
108.	Սոֆիայի Սուրբ Կլիմենտ Օհրիդսկու անվան համալսարան	Բուլղարիա	2006
109.	Դոնեցկի ազգային համալսարան	ՈՒկրաինա	2006
110.	Կոստրոմայի Ն. Ա. Նեկրասովի անվան պետական համալսարան	Ռուսաստան	2006
111.	Շոթա Ռուսթավելու անվան պետական համալսարան, Բաթումի	Վրաստան	2006
112.	Ջլինի Թոմաս Բատա համալսարան	Չեխիա	2006
113.	Վիեննայի բժշկական համալսարան	Ավստրիա	2006
114.	Ստավանգերի համալսարան	Նորվեգիա	2006
115.	Վոլգոգրադի պետական համալսարան	Ռուսաստան	2007
116.	ՌԴ ԱԳՆ Դիվանագիտական ակադեմիա	Ռուսաստան	2007
117.	Տոր Վերգատա համալսարան	Իտալիա	2007
118.	Տրիրի համալսարան	Գերմանիա	2007
119.	Բանգկոկի Շինավարթրա համալսարան	Թայլանդ	2007
120.	Վարշավայի Կարդինալ Սեֆան Վիշինսկու անվան համալսարան	Լեհաստան	2007
121.	Շտուտգարտի համալսարանի Տիեզերական համակարգերի ինստիտուտ	Գերմանիա	2007
122.	Բեռլինի կիրառական գիտությունների համալսարան	Գերմանիա	2007
123.	Ռուսաստանի Դաշնության Հարավային դաշնային պետական համալսարան (Հուշագիր)	Ռուսաստան	2007

Ներկայումս ստորագրվել են 123 պայմանագրեր, որոնցից 16-ը՝ 2006/2007 ուսումնական տարվա ընթացքում:

Արտերկրից ԵՊՀ-ում սովորող ուսանողները

2006/2007 ուստարվա օտարերկրյա ուսանողների կազմը

ֆակուլտետ	ՈՒսանողների թիվը՝ 439									
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս		V կուրս	
I	II		III		IV		V		VI	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Ռադիոֆիզիկայի	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
Ինֆորմ. և կիրառ. մաթեմատիկայի	1	4	-	12	-	7	-	9	-	-
Ֆիզիկայի	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-
Մաթեմատիկայի	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Մեխանիկայի	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Քիմիայի	-	1	-	4	-	7	-	6	-	3
Կենսաբանության	-	4	-	2	-	2	-	3	-	-
Պատմության	1	4	1	2	2	1	1	1	-	-
Տնտեսագիտության	2	12	-	14	1	10	-	5	-	-
Փիլիս. և հոգեբ.	-	3	-	1	-	2	-	1	-	-
Հայ բանասիրության	13	1	5	1	6	1	7	2	-	-

Ժուռնալիստիկայի	-	3	-	3	1	1	-	3	-	-
Ռուս բանասիրության	-	4	-	4	-	1	-	-	-	-
Արևելագիտության	-	2	-	5	-	3	-	-	-	-
Ռոմանագերմ. բանասիրության	-	1	-	7	-	4	-	2	-	-
Իրավագիտության	-	14	-	10	-	9	-	7	-	1
Աստվածաբանության	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Միջազգային հարաբերությունների	-	24	-	21	-	15	2	15	-	-
Աշխարհագրության	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-
Երկրաբանության	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Սոցիոլոգիայի	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Օտարերկ. քաղաք. նախապատրաստական	2	92	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	**21**	**173**	**7**	**92**	**10**	**66**	**11**	**55**	**-**	**4**

այդ թվում										
I	II		III		IV		V		VI	
	ԱՊՀ	արտ	ԱՊՀ	արտ	ԱՊՀ	արտ	ԱՊՀ	արտ	ԱՊՀ	արտ
Ռադիոֆիզիկայի	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Ինֆորմ. և կիրառ. մաթեմատիկայի	5	-	11	1	6	1	9	-	-	-
Ֆիզիկայի	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Մաթեմատիկայի	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Մեխանիկայի	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Քիմիայի	1	-	4	-	4	3	1	5	1	2
Կենսաբանության	2	2	1	1	-	2	2	1	-	-
Պատմության	4	1	3	-	3	-	2	-	-	-
Տնտեսագիտության	11	3	12	2	8	3	5	-	-	-
Փիլիս. և հոգեբ.	1	2	-	1	1	1	-	1	-	-
Հայ բանասիրության	12	2	6	-	7	-	7	2	-	-
Ժուռնալիստիկայի	3	-	2	1	2	-	3	-	-	-
Ռուս բանասիրության	1	3	1	3	1	-	-	-	-	-
Արևելագիտության	1	1	3	2	3	-	-	-	-	-
Ռոմանագերմ. բանասիրության	1	-	6	1	4	-	2	-	-	-
Իրավագիտության	13	1	10	-	7	2	7	-	-	1
Աստվածաբանության	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Միջազգ. հարաբ.	21	3	21	-	13	2	15	2	-	-
Աշխարհագրության	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Սոցիոլոգիայի	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Երկրաբանության	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Օտարերկ. քաղաք. նախ.	65	29	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	**144**	**50**	**86**	**13**	**62**	**14**	**54**	**12**	**1**	**3**

2006/2007 ուստարվա օտարերկրյա ասպիրանտների կազմը

Ֆակուլտետ	Ասպիրանտների թիվը՝ 92								Ընդամենը
	I տարի		II տարի		III տարի		IV տարի		
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	
Կենսաբանության	-	14	-	6	-	-	-	-	20
Պատմության	-	1	-	1	-	-	-	-	2
Փիլիսոփ. և հոգեբ.	-	-	-	1	-	1	-	-	2
Հայ բանասիրության	-	6	1	1	3	1	-	-	12
Տնտեսագիտության	-	10	-	2	-	1	-	-	13
Արևելագիտության	-	11	-	29	-	22	-	1	63
Մեխանիկայի	-	2	-	1	-	-	-	-	3
Քիմիայի	-	2	-	2	-	-	-	-	4
Ռուս բանասիրության	-	1	-	1	-	1	-	-	3
Ֆիզիկայի	-	-	-	-	-	2	-	-	2
Մաթեմատիկայի	-	8	-	1	-	1	-	-	10
Միջազգային հարաբերությունների	-	1	-	-	-	-	-	1	2
Երկրաբանության	-	5	1	1	-	1	-	-	8
Ինֆորմ. և կիրառ. մաթեմատիկայի	-	2	-	-	-	-	-	-	2
Սոցիոլոգիայի	-	2	-	-	-	-	-	-	2
Իրավագիտության	-	1	-	1	-	-	-	-	2
Ռոմանագերմանական բանասիրության	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Ընդամենը	**-**	**67**	**2**	**47**	**3**	**30**	**-**	**2**	**151**

2006/2007 ուսումնական տարում Երևանի պետական համալսարանի մագիստրատուրայում սովորել են 65 օտարերկրյա մագիստրանտներ (59-ը՝ վճարովի, 6-ը՝ անվճար հիմունքներով):
ԵՊՀ ֆակուլտետներում 2006/07 ուստարում սովորել են 655 օտարերկրացի ուսանողներ և ասպիրանտներ, այդ թվում՝ 94 ուսանողներ օտարերկրյա քաղաքացիների նախապատրաստական ֆակուլտետում (ՕՔՆՖ):

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ

2006/07 ուստարվա եկամուտները կազմել են **4,862,436.2** հազար դրամ, որից՝ եկամուտներ վճարովի ուսուցման ծառայությունից՝ **3,154,000.**3 հազար դրամ, պետական բյուջեից ստացված ֆինանսավորումից՝ **1,295,137.7** հազար դրամ, այլ եկամուտներից՝ **413,298.2** հազար դրամ:

Եկամուտները բաշխվել են հետեւյալ հոդվածներով

Հ/Հ	Հոդված	գումարը հազար դրամ	Տեսակարար կշիռ %
1	**Գործառնական գործունեությունից եկամուտներ**	4 449 138,0	91,5
այդ թվում			
1.1	Վճարովի ուսուցման ծառայությունից	3 154 000,3	64,9
այդ թվում			
1.1.1	ՀՀ քաղաքացիներին մատուցված ծառայությունից	2 999 696,8	61,7
1.1.2	Օտարերկրյա քաղաքացիներին մատուցված ծառայությունից	154 303,5	3,2
1.2	Պետական բյուջեից ստացված ֆինանսավորումից	1 295 137,7	26,6
այդ թվում			
1.2.1	Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության ծառայությունից	922 993,0	19,0
1.2.2	Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեությունից	349 493,7	7,2
1.2.3	Այլ գործունեությունից	22 651,0	0,5
2.	**Գործառնական այլ եկամուտներ (ԵՊՀ կանոնադրությամբ թույլատրված ձեռնարկատիրական գործունեություն)**	158 631,2	3,3
այդ թվում			
2.1	ԵՊՀ հյուրերի տան վարձավճարներից	61 811,0	1,3
2.2	ՈՒս. արտադրական բազաներում ԵՊՀ աշխատակիցների հանգստի կազմակերպման համար ուղեգրերի վաճառքից	34 332,4	0,7
2.3	Վարձակալական եկամուտներից	6 321,7	0,1
2.4	Լրացուցիչ կրթական դասընթացներից	28 608,4	0,6
2.5	Տպագրական ծառայությունից	6 927,2	0,1
2.6	Ատամնաբուժական ծառայությունից	3 677,5	0,1
2.7	Փաստաթղթերի ձևակերպման ծառայությունից	7 659,9	0,2
2.8	Ընդունելության քննությունների կազմակերպման ծառայությունից	9 293,1	0,2
3.	**Ոչ գործառնական եկամուտներ**	254 667,0	5,2
այդ թվում			
3.1	Դրամաշնորհների տեսքով ստացվող եկամուտներ	117 560,1	2,4
3.2	Բարեգործական եկամուտներ	78 258,8	1,6
3.3	Բանկում ավանդ ձևակերպված գումարներից ստացված տոկոսներից եկամուտներ	51 467,8	1,1
3.4	Այլ եկամուտներ	7 380,3	0,2
	Ընդամենը եկամուտներ	**4 862 436,2**	**100,0**

ԾԱԽՍԵՐ

2006-07 ուստարվա ծախսերը կազմել են **4,544,006.4** հազար դրամ

Ծախսերը բաշխվել են հետեւյալ հոդվածներով

Հ/Հ	Հոդված	գումարը հազար դրամ	Տեսակարար կշիռ %
1	**Աշխատանքի վարձատրության ուղղվող միջոցներ և դրան հավասարեցված վճարումներ**	2 894 611,8	63,7
այդ թվում			
1.1	Պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի ծախսեր	1 731 091,6	38,1
1.2	ՈՒսումնաօժանդակ անձնակազմի ծախսեր	226 515,1	5,0
1.3	Ժամավարձային ծախսեր	92 903,2	2,0
1.4	Գիտահետազոտական անձնակազմի ծախսեր	211 253,5	4,6
1.5	Վարչական անձնակազմի ծախսեր	172 710,6	3,8
1.6	Սպասարկող անձնակազմի ծախսեր	368 944,4	8,1
1.7	Պարգևատրման և դրամական օգնություններ ծախսեր	14 404,2	0,3
1.8	Դրամաշնորհային ծրագրերի և այլ գործառույթների անձնակազմի ծախսեր	76 789,2	1,7
2.	**Գործատուի պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների ծախսեր**	526 328,0	11,6
3.	**Կրթաթոշակի վճարման ծախսեր**	237 153,9	5,2
4.	**Կոմունալ ծառայությունների ծախսեր**	184 839,3	4,1
այդ թվում			
4.1	Էլեկտրաէներգիայի ծախսեր	77 122,5	1,7
4.2	Գազի ծախսեր	48 111,5	1,1
4.3	Ջրի ծախսեր	19 133,3	0,4
4.4	Տարածքի մաքրման ծախսեր	33 820,0	0,7
4.5	Այլ կոմունալ ծառայությունների ծախսեր	6 652,0	0,1
5.	**Փոստի և կապի ծառայությունների ծախսեր**	25 816,5	0,6
այդ թվում			
5.1	Հեռախոսավարձի ծախսեր	19 066,6	0,4
5.2	Ինտերնետ կապի ծախսեր	5 757,9	0,1
5.3	Փոստային ծախսեր	992,0	0,02
6.	**Ապրանքանյութական ծախսեր**	95 133,4	2,1
այդ թվում			
6.1	Գրասենյակային ապրանքների ձեռքբերման ծախսեր	30 762,3	0,7
6.2	Շինանյութերի ձեռքբերման ծախսեր	13 632,3	0,3
6.3	Տնտեսական ապրանքների ձեռքբերման ծախսեր	11 338,7	0,2
6.4	Սննդային ապրանքների ձեռքբերման ծախսեր	9 829,2	0,2
6.5	Տպագրական նյութերի ձեռքբերման ծախսեր	8 493,2	0,2
6.6	Լամպերի և լուսարձակների ձեռքբերման ծախսեր	6 052,6	0,1
6.7	Սպորտային գույքի ձեռքբերման ծախսեր	3 761,7	0,1
6.8	Փափուկ գույքի ձեռքբերման ծախսեր	2 898,8	0,1
6.9	Քիմիական և լաբորատոր նյութերի ձեռքբերման ծախսեր	2 806,3	0,1
6.10	Ցուցանակների ձեռքբերման ծախսեր	2 046,7	0,05
6.11	Դեղորայքի ձեռքբերման ծախսեր	776,5	0,02
6.12	Այլ ապրանքանյութական պաշարների ձեռքբերման ծախսեր	2 735,1	0,1

7.	**Տրանսպորտային ծախսեր**	35 455,9	0,8
այդ թվում			
7.1	Վառելիքի և քսայուղի ձեռքբերման ծախսեր	16 678,3	0,4
7.2	Ավտոսպասարկման և ավտոպահեստամասերի ձեռքբերման ծախսեր	11 476,1	0,3
7.3	Տրանսպորտային միջոցների վարձակալման ծախսեր	7 301,5	0,2
8.	**Ծառայությունների ձեռքբերման ծախսեր**	44 848,5	1,0
այդ թվում			
8.1	Տպագրական ծառայությունների ձեռքբերման ծախսեր	22 835,7	0,5
8.2	Գույքի նորոգման և սպասարկման ծախսեր	8 152,6	0,2
8.3	Փաստաթղթերի արխիվացման ծախսեր	1 258,8	0,03
8.4	Որակավորման բարձրացման դասընթացների ծախսեր	1 095,3	0,02
8.5	Գովազդային ծառայությունների ծախսեր	995,0	0,02
8.6	Այլ ծառայությունների ձեռքբերման ծախսեր	10 511,1	0,2
9.	**Գործուղման ծախսեր**	23 340,5	0,5
10.	**Արտադրական պրակտիկայի ծախսեր**	8 120,8	0,2
11.	**ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղին ֆինանսավորման ծախսեր**	75 600,0	1,7
այդ թվում			
11.1	Աշխատանքի վարձատրության և գործատուի սոցիալական ապահովագրության պարտադիր վճարների ծախսեր	43 563,8	1,0
11.2	Կրթաթոշակի վճարման ծախսեր	25 400,0	0,6
11.3	Այլ ծախսեր	6 636,2	0,1
12.	**ԵՊՀ «Սինքրոտրոնային ճառագայթման օգտագործմամբ ԳՀ կենտրոն» ինստիտուտին ֆինանսավորման ծախսեր**	11 033,4	0,2
այդ թվում			
12.1	Աշխատանքի վարձատրության և գործատուի սոցիալական ապահովագրության պարտադիր վճարների ծախսեր	8 240,2	0,18
12.2	Այլ ծախսեր	2 793,2	0,06
13.	**Ոխսանողական միջոցառումների ծախսեր**	8 087,9	0,2
14.	**Ներկայացուցչական ծախսեր**	10 607,2	0,2
15.	**Անդամավճարների ծախսեր**	8 972,5	0,2
16.	**Չփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր**	3 308,7	0,1
17.	**Անշարժ գույքի ընթացիկ նորոգման ծախսեր**	40 901,1	0,9
18.	**Հիմնական միջոցների մաշվածության ծախսեր**	219 386,2	4,8
19.	**Այլ ծախսեր**	90 460,8	2,0
այդ թվում			
19.1	Համագործակցություն հիմնադրամների և հասարակական կազմակերպությունների հետ	50 806,7	1,1
19.2	Բարեգործական ծախսեր	26 120,6	0,6
19.3	Տոնական օրերի միջոցառումների ծախսեր	7 500,0	0,2
19.4	Մշակութային ծախսեր	3 033,5	0,1
19.5	Այլ ծախսեր	3 000,0	0,1
Ընդամենը ծախսեր		**4 544 006,4**	**100,0**

Եկամուտներ

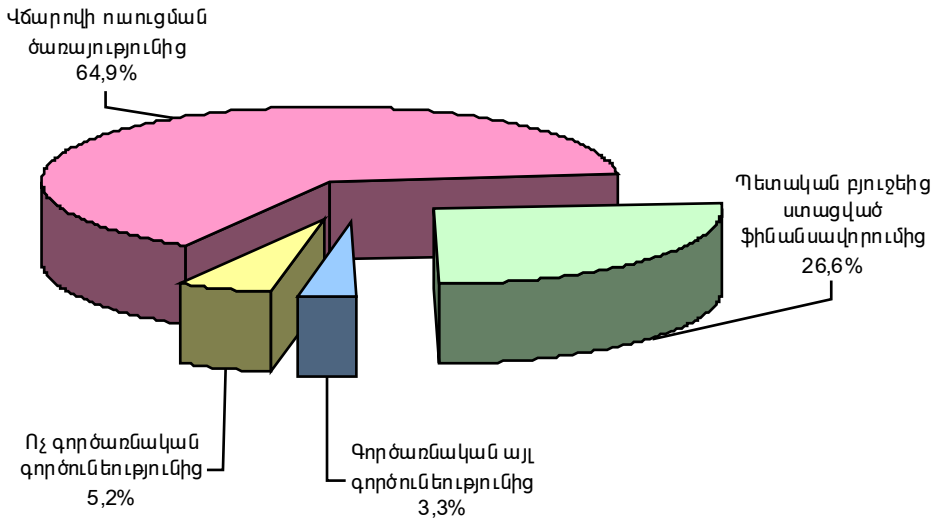

Ծախսեր

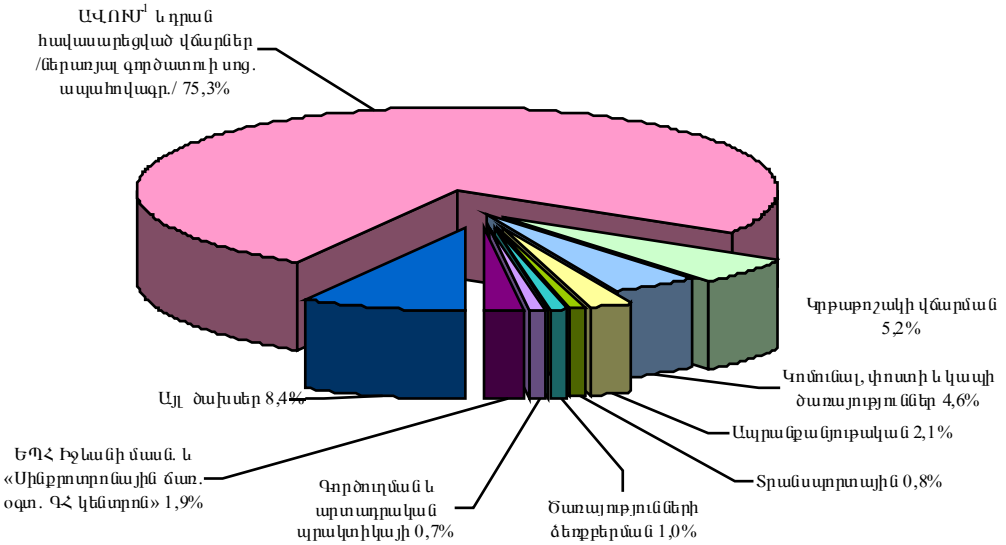

[1] Աշխատանքի վարձատրությանն ուղղվող միջոցներ

ՈՉ ԸՆԹԱՑԻԿ ԾԱԽՍԵՐ

2006/07 ուստարվա ոչ ընթացիկ ծախսերը կազմել են **1,000,147.7** հազար դրամ

Ոչ ընթացիկ ծախսերը բաշխվել են հետեւյալ հոդվածներով

Հ/Հ	Հոդված	գումարը հազար դրամ	Տեսակարար կշիռ %
1	Ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռքբերման ծախսեր	300 659,4	30,1
այդ թվում			
1.1	Համակարգչային տեխնիկայի և աքսեսուարների ձեռքբերման ծախսեր	92 441,3	9,2
1.2	Լաբորատոր սարքավորումների ձեռքբերման ծախսեր	83 858,8	8,4
1.3	Կահույքի ձեռքբերման ծախսեր	82 916,4	8,3
1.4	Օդափոխիչների ձեռքբերման ծախսեր	11 602,1	1,2
1.5	Մեխանիզմների ձեռքբերման ծախսեր	8 995,0	0,9
1.6	Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերման ծախսեր	4 986,2	0,5
1.7	Կիսանդրիի ձեռքբերման ծախսեր	2 877,0	0,3
1.8	Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռքբերման ծախսեր	12 982,6	1,3
2.	Անշարժ գույքի կապիտալ նորոգման ծախսեր	675 602,2	67,5
3.	Գրադարանային ծախսեր	23 886,1	2,4
այդ թվում			
3.1	Թերթերի և ամսագրերի բաժանորդագրման ծախսեր	20 196,8	2,0
3.2	Գրքերի ձեռքբերման ծախսեր	3 689,3	0,4
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ծախսեր		**1 000 147,7**	**100,0**

Ուսման վարձի գեղչեր
(2006/2007 ուստարի)

Ֆակուլտետ	I կիսամյակ		II կիսամյակ		Ընդհանուր գումարը
	ուսանող. քիվը	գումարը	ուսանող. քիվը	գումարը	
Մաթեմատիկայի	53	2.588.750	54	2.607.750	5.196.500
Մեխանիկայի	3	82.500	8	215.000	297.500
Ինֆորմատիկայի և կիրառական մաթեմատիկայի	109	7.078.750	120	7.403.750	14.482.500
Ֆիզիկայի	58	2.695.750	64	2.785.250	5.481.000
Ռադիոֆիզիկայի	29	1.134.500	37	1.354.000	2.488.500
Քիմիայի	43	1.934.625	51	1.983.875	3.918.500
Կենսաբանության	38	1.297.625	51	1.748.000	3.045.625
Երկրաբանության	15	530.625	17	567.000	1.097.625
Աշխարհագրության	16	586.250	21	699.500	1.285.750
Տնտեսագիտության	210	22.837.000	256	25.081.750	47.918.750
Միջազգային հարաբերությունների	125	11.865.500	146	13.253.000	25.118.500
Պատմության	69	4.029.500	79	4.452.750	8.482.250
Փիլիսոփայության և հոգեբանության	65	3.762.875	65	3.956.625	7.719.500
Սոցիոլոգիայի	67	4.047.250	79	4.574.000	8.621.250
Հայ բանասիրության	55	2.348.000	77	2.841.500	5.189.500
Ժուռնալիստիկայի	29	1.214.875	33	1.512.000	2.726.875
Ռուս բանասիրության	27	973.500	28	1.061.500	2.035.000
Ռոմանագերմ. բանասիր.	234	23.093.250	255	24.313.000	47.406.250
Արևելագիտության	90	8.538.250	96	8.825.250	17.363.500
Իրավագիտության	112	18.397.500	137	20.608.500	39.006.000
Աստվածաբանության	18	853.750	23	1.073.750	1.927.500
Ընդամենը	**1.465**	**119.890.625**	**1.697**	**130.917.750**	**250.808.375**

Ուսման վարձի գեղչերն ըստ վերջին 5 ուստարիների

Ֆակուլտետ	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	Ընդամենը
Մաթեմատիկայի	1.732.500	2.110.500	4.692.500	5.219.250	5.196.500	**18.951.250**
Մեխանիկայի	862.500	802.500	475.500	513.000	297.500	**2.951.000**
Ինֆորմ. և կիրառ. մաթեմատիկայի	8.232.500	9.950.000	11.835.000	12.083.750	14.482.500	**56.583.750**
Ֆիզիկայի	3.060.000	4.447.500	4.800.500	4.633.750	5.481.000	**22.422.750**
Ռադիոֆիզիկայի	1.582.500	1.428.750	2.670.000	2.448.250	2.488.500	**10.618.000**
Քիմիայի	4.453.625	5.908.500	4.683.875	4.434.750	3.918.500	**23.399.250**
Կենսաբանության	3.011.250	2.895.750	3.549.750	2.610.000	3.045.625	**15.112.375**
Երկրաբանության	2.136.750	1.625.250	1.509.750	1.417.875	1.097.625	**7.787.250**
Աշխարհագրության	1.770.000	1.440.000	1.483.500	1.457.250	1.285.750	**7.436.500**
Տնտեսագիտության	44.116.000	38.827.000	36.777.000	42.957.750	47.918.750	**210.596.500**
Միջազգային հարաբերությունների	17.362.100	19.133.000	22.867.750	20.622.250	25.118.500	**105.103.600**
Պատմության	5.108.600	8.005.000	10.960.750	10.919.750	8.482.250	**43.476.350**
Փիլիսոփայության և հոգեբանության	9.582.000	11.850.000	8.099.100	7.115.750	7.719.500	**44.366.350**
Սոցիոլոգիայի			7.097.500	7.280.500	8.621.250	**22.999.250**
Հայ բանասիրության	5.478.000	5.907.000	5.011.500	4.862.500	5.189.500	**26.448.500**
Ժուռնալիստիկայի	1.699.500	2.640.000	3.320.250	2.560.125	2.726.875	**12.946.750**
Ռուս բանասիրության	1.095.000	2.066.250	10.187.000	2.424.500	2.035.000	**17.807.750**
Ռոմանագերմ. բանասիրության	45.182.000	43.890.500	34.830.750	45.397.250	47.406.250	**216.706.750**
Արևելագիտության	22.355.250	24.487.250	20.910.000	17.977.000	17.363.500	**103.093.000**
Իրավագիտության	38.346.000	29.501.000	36.481.500	36.745.500	39.006.000	**180.080.000**
Աստվածաբանության	3.780.000	3.895.500	2.314.250	1.910.500	1.927.500	**13.827.750**
II մասնագիտություն	6.705.000	6.215.000	5.427.500	800.000	-	**19.147.500**
Ընդամենը	**227.651.075**	**227.026.250**	**239.985.225**	**236.391.250**	**250.808.375**	**1.181.862.175**

Ուսման վարձի գեղչերն ըստ ուստարիների (մլն. դրամ)

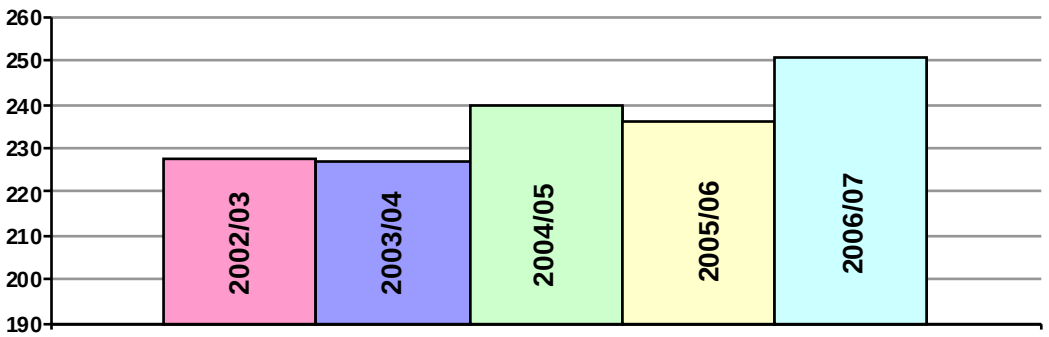

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏՆԵՐ

(ըստ այբբենական կարգի)

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Խոյեցյան Աշոտ Վոլոդյայի, աշխարհագր. գիտ. դոկտոր, դոցենտ*
Դեկանի տեղակալ՝ *Դավթյան Պետրոս Գարուշի, աշխարհագր. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները եւ մասնագիտացումները

Շիֆր	**Մասնագիտություն՝**
020400	Աշխարհագրություն
020600	Ջրաօդերևութաբանություն

Մասնագիտացումներ՝ (մագիստրատուրա) բնաշխարհագրություն, հասարակական աշխարհագրություն, բնօգտագործում և բնապահպանություն, գեոինֆորմատիկա և քարտեզագրություն

Պատվավոր կոչումներ ունեցողներ

1. Բաբայան Հենրիկ Անուշավանի, ՀՀ պետական մրցանակի դափնեկիր
2. Նազարյան Խաչիկ Ենոքի, բուհական կրթության գերազանցիկ

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն	***Ուսանողների թիվը՝*** 279							
	I կուրս		**II կուրս**		**III կուրս**		**IV կուրս**	
	պպ	**վճ**	**պպ**	**վճ**	**պպ**	**վճ**	**պպ**	**վճ**
Բակալավրիատ								
Աշխարհագրություն	21	35	21	28	22	25	19	29
Ջրաօդերևութաբանություն	5	6	4	6	3	6	6	2
Ընդամենը	26	41	25	34	25	31	25	31
Մագիստրատուրա								
Աշխարհագրություն	6	15	5	15				

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների քիվը		Գերազանցիկների քիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Աշխարհագրություն					
1-ին	56	6	18	6	57
2-րդ	49	4	24	2	43
3-րդ	47	13	18	1	34
4-րդ	48	7	17	9	50
Ջրաօդերևութաբանություն.					
1-ին	11	1	2	4	73
2-րդ	10	-	1	3	90
3-րդ	9	-	2	3	78
4-րդ	8	3	-	-	63
Ընդամենը	**238**	**34**	**82**	**28**	**51**
Մագիստրատուրա					
1-ին	22	-	3	11	86
2-րդ	20	-	-	12	100
Ընդամենը	**42**	**-**	**3**	**23**	**93**

Ամառային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների քիվը		Գերազանցիկների քիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Աշխարհագրություն					
1-ին	56	10	28	-	32
2-րդ	48	5	26	2	35
3-րդ	46	9	11	2	57
Ջրաօդերևութաբանություն.					
1-ին	11	2	5	-	36
2-րդ	10	1	4	1	50
3-րդ	9	-	1	6	89
Ընդամենը	**180**	**27**	**75**	**11**	**43**
Մագիստրատուրա					
1-ին	**22**	**-**	**1**	**10**	95

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	*Ընդամենը* 86, *այդ թվում նախորդ տարիներից՝* 7	
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	մագիստրատուրա
Աշխարհագրություն	59 (4)	20
Ջրաօդերևութաբանություն	7	-
Ընդամենը	66 (4)	20

2006/2007 ուստարում հրատարակվել են

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	3	-	10	161	45

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ *3*

ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Մնացականյան Բորիս Պուտիկի, աշխարհագր. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Սկրտչյան Ռիանոս Սեդրակի, աշխարհագր. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Նազարյան Խաչիկ Ենոքի, աշխարհագր. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Բալյան Համլիկ Սողոմոնի, աշխարհագր. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Գրիգորյան Արսեն Թորգոմի, աշխարհագր. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Դավթյան Պետրոս Գարուշի, աշխարհագր. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Խաչատրյան Հրաչիկ Սեդրակի, աշխարհագր. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Վարդանյան Թրահեղ Գերասիմի, աշխարհագր. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
8. Հակոբյան Քրիստինե Յուրիի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Խոյեցյան Աշոտ Վոլոդյայի, աշխարհագր. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
2. Գասպարյան Աննա Գևորգի, կենս. գիտ. թեկնածու, պրոֆեսոր
3. Ջաքարյան Բենիամին Գարսևանի, աշխարհագր. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Ալեքսանյան Կամո Բորիսի, աշխարհագր. գիտ. թեկնածու
5. Արշակյան Լաուրա Բագրատի, դասախոս

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Արշակյան Լաուրա Բագրատի
2. Խաչատրյան Սուսաննա Ժյուլվեռնի
3. Ալեքսանյան Կամո Բորիսի
4. Սաֆարյան Տաթևիկ Վիլենի
5. Դալլաքյան Համլիկ Սամվելի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Կլիմայի գլոբալ փոփոխությունների պայմաններում ՀՀ լանդշաֆտների բնա-տարածքային ամբողջականության պահպանության հարմարվողականության ռացիոնալ ուղիների մշակումը (պետական ֆինանսավորում):	Խոյեցյան Ա. Վ.
2. ՀՀ լքվող բնակավայրերի վերականգնման և զարգացման հեռանկարների աշխարհագրական հիմնախնդիրները (պետական ֆինանսավորում):	Նազարյան Խ. Ե

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Բնական լանդշաֆտային գոտիների հնարավոր փոփոխությունների գնահատումը փորձարկվել է Արագածոտնի և Գեղարքունիքի մարզերի կտրվածքով: Այստեղ մանրամասն հաշվի է առնված ոչ միայն բնական, այլև մարդածին գործոնների դերը: Վերջնական արդյունքների քարտեզագրումը կատարվելու է 1:100000 և 1:200000 մասշտաբով՝ հաշվի առնելով ռելիեֆի առանձնահատկությունները և մարդածին գործոնների ինտենսիվությունը:

Թեմա 2. Հանգամանորեն հետազոտվում են լեռնային և մերձսահմանային առանձին շրջանների լքված բնակավայրերի բնական և էկոլոգիական պայմանները: Փորձ է արվում ըստ ՀՀ մարզերի դասակարգել ՀՀ լքված բնակավայրերը, գտնել դրանց վերականգնման և զարգացման արդյունավետ ուղին:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	1	-	5	88	22

ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Ավագյան Արամայիս Ռոստամի, աշխարհագր. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Վալեսյան Լեմվել Հակոբի, աշխարհագր. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ամբիոնի պատվավոր վարիչ, ՌԴ Կրթության ակադեմիայի թղթակից անդամ
2. Դանիելյան Կարինե Սուրենի, աշխարհագր. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
3. Թորոսյան Սիտուշ Մարտինի, աշխարհագր. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Մանասյան Մաքսիմ Գառնիկի, աշխարհագր. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Սարիբեկյան Սասուն Լյուդվիգի, աշխարհագր. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Պոտոսյան Ալսել Հարությունի, աշխարհագր. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Սուվարյան Սեյրան Ռաֆիկի, աշխարհագր. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Համատեղողներ

1. Հովհաննիսյան Գուրգեն Ժորժիկի, աշխարհագր. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
2. Շախոյան Կարինե Վազգենի, դասախոս
3. Սարգսյան Լիլիթ Մարտինի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Շախոյան Կարինե Վազգենի
2. Սարգսյան Լիլիթ Մարտինի
3. Անդրեասյան Վահե Դերենիկի
4. Մնացականյան Ժասմինա Սերգեյի
5. Չիքիլիզյան Մարգարիտա Հարությունի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Հայ բնակչության և մշակույթի ատլասի գիտական մշակումը, II հատոր (պետական ֆինանսավորում):	Վալեսյան Լ. Հ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Պայմանագրային առաջադրանքի համաձայն՝ ստացվել են օրացույցային պլանով նախատեսված հետևյալ արդյունքները: Մշակվել, կազմվել, ձևավորվել և խմբագրվել են «Հայ բնակչության և մշակույթի ատլասի 2-րդ հատորի քարտեզների խումբ» թեմայի օրացույցային պլանով նախատեսված 4 քարտեզների հեղինակային մակետները և բնագրերը:

1. Հայաստանի (ՀՀ և ԼՂՀ) բնակչության բնական շարժը Մ 1:750.000
2. Հայաստանի բնակչության մեխանիկական շարժը Մ 1:750.000
3. Հայաստանի բնակչության սեռատարիքային կազմը Մ 1:750.000
4. Հայ բնակչության միգրացիոն տեղաշարժերը 1990-2005թթ. Մ 1:1.000.000

Լրացուցիչ կարգով (պայմանագրով նախատեսված աշխատանքներից բացի) հավաքվել ու մշակվել են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության մասին համապատասխան տվյալներ, ինչը հնարավորություն է տվել ԼՂՀ տարածքը նույնպես ներառել Հայաստանի քարտեզներում:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	1	-	5	65	9

ՔԱՐՏԵԶԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԵՈՄՈՐՖՈԼՈԳԻԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Բոյնագրյան Վլադիմիր Ռուբենի, աշխարհագր. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Բաբայան Հենրիկ Անուշավանի, տեխ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Գագինյան Ռուդոլֆ Խաչիկի, աշխարհագր. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Մեթանջյան Վիլեն Աշոտի, աշխարհագր. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Նահապետյան Սամվել Ավետիքի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Բոյնագրյան Արթուր Վլադիմիրի, աշխարհագր. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
2. Ավետիսյան Օֆելյա Արշակի, դասախոս
3. Մանուկյան Նինա Վարդգեսի, դասախոս
4. Սկրտչյան Արմինե, դասախոս

Ոխտմնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Նահապետյան Ալվարդ Անդրանիկի
2. Մանուկյան Նինա Վարդգեսի
3. Ավետիսյան Օֆելյա Արշակի
4. Հովհաննիսյան Աշխեն Հայկի
5. Սկրտչյան Արմինե Սեդրակի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Վտանգավոր ռելիեֆագոյացնող բնական և անթրոպոգեն պրոցեսների ներգործությունը ՀՀ բնական միջավայրի վրա և նրա դեմ պայքարի միջոցառումների մշակումը (պետական ֆինանսավորում):	Բոյնագրյան Վ. Ռ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Կազմվել է 2006-2007 թթ. տեղի ունեցած վտանգավոր արտածին պրոցեսների տվյալների հենքը: Հավաքվել և քարտեզագրվել է սողանքների, սելավների և այլ վտանգավոր պրոցեսների վերաբերյալ եղած նյութերը:

Ամբիոնում կատարված այլ աշխատանքների մասին: 2007 թվականի հունվարից ամբիոնում շարունակվել է պետական ֆինանսավորմամբ N0172 «Վտանգավոր ռելիեֆագոյացնող բնական և անթրոպոգեն պրոցեսների ներգործությունը ՀՀ բնական միջավայրի վրա և նրա դեմ պայքարի միջոցառումների մշակումը» թեմայի կատարումը: Աշխատանքների պլանի համաձայն՝ վտանգավոր էկզոգեն պրոցեսների վերաբերյալ կատարվել են դաշտային աշխատանքներ, քարտեզագրում և հաշվետվության պատրաստում:

2006/2007 ուստարում ասպիրանտ Գոռ Մանասյանը ավարտել է «Շիրակի մարզի տարածքի էկոլոգագեոմորֆոլոգիական գնահատումը» վերնագրով իր ատենախոսությունը և ներկայացրել է պաշտպանության:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	1	-	-	8	14

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Մենագրություն

1. *Խոյեցյան Ա. Վ., Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Անապատացման պատճառահետևանքային կապերը և տարածաժամանակային գնահատման սկզբունքները Հայաստանի Հանրապետությունում, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, 250 էջ:
2. *Վալեսյան Լ. Հ.,* Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, հատորի պատասխանատու խմբագիր, Երևան, 2007, 229 էջ:
3. *Áîéíàãðÿí Â. Ð.,* Ñêëîíû è ñêëîíîâûå ïðîöåññû Àðìÿíñêîãî íàãîðüÿ, Èçä-âî ÅÃÓ, Åðåâàí, 2007, ñ. 279.

Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ

1. *Խոյեցյան Ա. Վ.,* Կլիմայի փոփոխությունը, ուսումնական ձեռնարկ ՀՀ ԲՈՒՀ-երի ուսանողների համար, Երևան, 2007, 76 էջ:
2. *Խոյեցյան Ա. Վ.,* Կլիմայի փոփոխությունը, մեթոդական ուղեցույց ՀՀ ԲՈՒՀ-երում կլիմայի փոփոխության հատուկ դասընթացի դասավանդման համար, Երևան, 2007, 44 էջ:
3. *Գրիգորյան Ա. Թ., Հովսեփյան Ա. Ա., Հովհաննիսյան Գ. Ժ.,* Աշխարհագրություն 2006 (չափորոշիչներ և ծրագրեր), «Աստղիկ գրատուն»., 2006, 56 էջ:
4. *Գրիգորյան Ա. Թ., Ղազարյան Է., Մելիքյան Գ., Հովսեփյան Ա. Ա., Հովհաննիսյան Գ. Ժ.,* Աշխարհագրություն 2006 (չափորոշիչներ և ծրագրեր), «Աստղիկ գրատուն», 2006, 36 էջ:
5. *Գրիգորյան Ա. Թ., Հովսեփյան Ա.,* Աշխարհագրություն 6. ուսուցչի ձեռնարկ, «Աստղիկ գրատուն», 2007, 94 էջ:
6. *Հովհաննիսյան Գ. Ժ. և ուրիշներ,* «Աշխարհագրություն» և «Հայաստանի աշխարհագրություն» առարկաների չափորոշիչներ և ծրագրեր, Երևան, 2006, 56 էջ:
7. *Հովհաննիսյան Գ. Ժ. և ուրիշներ,* Տարրական դպրոցի «Ես և շրջակա աշխարհը» առարկայի չափորոշիչներ և ծրագրեր (2-4 դասարաններ), Երևան, 2006, 40 էջ:
8. *Հովհաննիսյան Գ. Ժ. և ուրիշներ,* «Բնագիտություն» առարկայի չափորոշիչներ և ծրագրեր (5-6 դասարաններ), Երևան, 2006, 35 էջ:
9. *Հովհաննիսյան Գ. Ժ. և ուրիշներ,* Աշխարհագրություն 7-8, ուսուցչի ձեռնարկ, Երևան, 2007, 88 էջ:
10. *Մանասյան Մ. Գ.,* Աշխարհագրության ընթացիկ գնահատման առաջադրանքների նշումների ժողովածու, ուսումնաօժանդակ ձեռնարկ, Երևան, 2007, 178 էջ:

Յոդված

1. *Ìíàöàêàíÿí Á. Ï., ×èëèíãàðÿí Ë. À.,* Ãèäðîëîãè÷åñêàÿ õàðàêòåðèñòèêà ðåê Àðìåíèè, ïðèòîêîâ ðåêè Àðàêñ. Ìàòåðèàëû ðåñï. Êîíô.. Ïðîáëåìû èñïîëüçîâàíèÿ îõðàíû âîäíûõ ðåñóðñîâ òðàíñãðàíè÷íûõ ðåê Êóðà è Àðàêñ, Åðåâàí, 2006, ñ. 7-11.

2. *Áàëÿí À. Ñ.,* Ãèäðîìèíåðàëüíàÿ ñîêðîâèùíèöà ìàëûõ îçåð Àðìåíèè. Ìàòåðèàëû Âñåðîññèéñêîé íàó÷íî-ïðàêò. êîíôåðåíöèè "Ñòðàòåãèè òóðèçìà è ðåêðåàöèè â ðåãèîíàõ"., Ìàòà÷êàëà, 2007, ñ. 243-247.
3. *Áàëÿí À. Ñ.,* Ðåôîðì â ñèñòåìå îáðàçîâàíèÿ ÐÀ çà ïîñëåäíèå äåñÿòü ëåò.(â ñîàâòîðñòâå). Íåêîòîðûå âîïðîñû îðãàíèçàöèè ïðîöåññà ïðåïîäàâàíèÿ. Ó÷åáíî-ìåòîäè÷åñêîå ïîñîáèå, Åðåâàí, 2007, ñ. 25-29.
4. *Ավետյան Ռ. Ս., Հարությունյան Հ. Վ.*, ՀՀ գյուղատնտեսական շրջանացմանն ագրոկլիմայական հիմնավորումը, ԵՊՀ Գիտական տեղեկագիր, N2, 2007, էջ 128-135:
5. *Õîâöÿí À. Â., Àâàêÿí À. Ð.,* Ýêîëîãè÷åñêèå ïðîáëåìû èñïîëüçîâàíèÿ ñòðîèòåëüíûõ ðåñóðñîâ Àðìåíèè, Êàâêàçñêèé ãåîãðàôè÷åñêèé æóðíàë, Òáèëiñè, 2006, N6, ñ. 129-131.
6. *Õîâöÿí À. Â., Ñóðåíÿí Ã. Â.,* Ïîãîäíûå óñëîâèÿ â Àðìåíèè ïðè ïðèíÿòèè íà åòðèòîðèþ âîñòî÷íîãî ãðåáíÿ àçîðñêîãî àíòèöèêëîíà è ñâÿçàííîì ñ íèì õîëîäíîãî ôðîíòà, «Կրթությունը և գիտությունը Արցախում», 3-4, 2006, էջ 7-11:
7. *Խոյեցյան Ա. Վ., Սուրենյան Գ. Հ.,* Եղանակային պայմանները ՀՀ-ում Կիպրոսյան ցիկլոնի ներթափանցման ժամանակ, ԵՊՀ Գիտական տեղեկագիր, N 2, 2007, էջ 137-141:
8. *Õîâöÿí À. Â., Ñóðåíÿí Ã. Ã.,* Ñèíîïòè÷åñêîå è òèçèêîñòàòèñòè÷åñêîå ïðîãíîçèðîâàíèå ãðàäà â Àðìåíèè. Êàâêàçñêèé ãåîãðàôè÷åñêèé æóðíàë, Òáèëiñè, 2006, N 6, ñ. 66-69.
9. *Vardanian T. G.,* Forecasting River Runoff Under Various Global Warming Scenarios: A Case Study in Armenia. Chapter 15 in: Managing Water Resources in a Changing Physical and Social Environment. Edited by Peter J. Robinson, Tony Jones and Ming-ko Woo. Home of Geography: Societa Geografica Italiana, Rome, 2007, p. 151-163.
10. *Vardanian T. G.,* Lake Sevan: The Loss and Restoration of the “Pearl of Armenia”. Chapter 8 in: Managing Water Resources in a Changing Physical and Social Environment. Edited by Peter J. Robinson, Tony Jones and Ming-ko Woo. Home of Geography: Societa Geografica Italiana, Rome, 2007, p. 67-77 /Robinson P./.
11. *Âàðäàíÿí Ò. Ã.,* Äèíàìèêà èçìåíåíèé è îöåíêà óÿçâèìîñòè ìèíèìàëüíîãî ñòîêà ðåêè Àðïà â óñëîâèÿõ ãëîáàëüíîãî èçìåíåíèÿ êëèìàòà. Â êí.: Ýêîëîãî-ãèäðîëîãè÷åñêèå ïðîáëåìû èçó÷åíèÿ è ñïîñîáû çàùèòû âîäíûõ ðåñóðñîâ: Ñáîðíèê íàó÷íûõ òðóäîâ, Êàçàíü, Ðîññèÿ, 2006, ñ. 16-18 (â ñîàâòîðñòâå) Àéðîïåòÿí Ñ. Ì.
12. *Âàðäàíÿí Ò. Ã.,* Ìåòîäû ðàñ÷åòà âîññòàíîâëåíèÿ åñòåñòâåííîãî ñòîêà ðåê. Ó÷åíûå çàïèñêè Åðåâàíñêîãî ãîñóäàðñòâåííîãî óíèâåðñèòåòà, åñòåñòâåííûå íàóêè, N 1, 2007, ñ. 124-130.
13. *Vardanian T. G.,* The Ecological Monitoring of Pollution and Modeling of Hydroecosystems. In: Water Supply in Emergency Situations. Edited by Y. Sharan et al. NATO Security through Science Series – C: Environmental Security, Netherlands: Springer, 2007, p. 101-104.
14. *Âàðäàíÿí Ò. Ã.,* Îñîáåííîñòè èçìåíåíèé âîäîâîãî ñòîêà ðåê Àðìåíèè. Ååîãðàôèÿ è ïðèðîäíûå ðåñóðñû (íàó÷íûé æóðíàë ÑèáèðñêîãîÎòäåëåíèÿ ÐÀÍ), N 2, Èðêóòñê, 2007, ñ. 169-177.
15. *Ավետյան Կ. Բ., Ռևազյան Ռ.*, Ազգային ատլասը ազգային հարստություն է, «Կրթությունը և գիտությունը Արցախում», N 1-2, Երևան, 2007, էջ 117-119:
16. *Ավետյան Կ. Բ.,* Աշխարհագրության արվեստն ու գիտությունը (թարգմանություն ռուսերենից), ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 90 էջ:
17. *Õà÷àòðÿí Ñ. Æ.,* Îá îöåíêå ðiëè ãåîãðàôè÷åñêîãî ïîëîæåíèÿ ïðè ëàíäøàôòíîì ïëàíèðîâàíèè, Êàâêàçñêèé ãåîãðàôè÷åñêèé æóðíàë, Òáèëiñè, 2007, N 6, ñ. 37-40.
18. *Hakopian Ch. Yu.,* The Anthropogenic Pollution of Water Basins: the Issue of Water Supply System Safety. In: Emergency Situations. Edited by Y.Sharan et al. NATO security through Science Series – C: Environmental Security, The Netherlands: Springer, 2007, p. 87-90 (with co-author) /Hakobyan D./.
19. *Խոյեցյան Ա. Վ., Թորոսյան Ա.,* Երաշտներ: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 61:
20. *Խոյեցյան Ա. Վ., Թորոսյան Ա.,* Խորշակներ: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 61:
21. *Խոյեցյան Ա. Վ., Մելքոնյան Կ.,* Հողեր: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, Երևան, 2007, էջ 74-75:
22. *Խոյեցյան Ա. Վ.*, Հողառաջացնող ապարներ: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 76:
23. *Խոյեցյան Ա. Վ., Հայրապետյան Է.,* Հողերի էրոզացվածություն: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 77:
24. *Մնացականյան Բ. Պ.,* Աքնոլորտային տեղումների տարեկան գումարը: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 53:

25. *Մնացականյան Բ. Պ.,* Սթնոլորտային տեղումներ. հուլիս-օգոստոս: Մ 1:2000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 54:
26. *Մնացականյան Բ. Պ.,* Սթնոլորտային տեղումներ. նոյեմբեր-մարտ: Մ 1:2000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 54:
27. *Մնացականյան Բ. Պ.,* Սթնոլորտային տեղումներ. ապրիլ-հոկտեմբեր: Մ 1:2000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 54:
28. *Մնացականյան Բ. Պ.,* Սթնոլորտային տեղումներ. 5մմ-ից ավել տեղումներ: Մ 1:2000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 54:
29. *Մնացականյան Բ. Պ.,* Կայուն ձնածածկույթ. Առաջացման ժամկետներ: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 55:
30. *Մնացականյան Բ. Պ.,* Կայուն ձնածածկույթ. Վերջանալու ժամկետներ: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 55:
31. *Մնացականյան Բ. Ժ, Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Գոլորշունակություն: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 56:
32. *Մնացականյան Բ. Պ., Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Օդի բացարձակ խոնավություն: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 56:
33. *Մնացականյան Բ. Պ.,* Ջրագական ցանցը և գետերի ջրայնությունը: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 66:
34. *Մնացականյան Բ. Պ.,* Գետերի միջին տարեկան հոսք: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 67:
35. *Մնացականյան Բ. Պ.,* Գետերի հոսք. Առավելագույն: Մ 1:1500000: Երևան, 2007, էջ 68:
36. *Մնացականյան Բ. Պ.,* Գետերի հոսք. Նվազագույն: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 68:
37. *Մնացականյան Բ. Պ.,* Գետերի գարնանային վարարում: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 69:
38. *Մնացականյան Բ. Պ.,* Պղտորություն: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 69:
39. *Մնացականյան Բ. Պ., Չիլինգարյան Լ. Ա.,* Սևանա լճի ջրաբանությունը: Մ 1:270000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 72:
40. *Մնացականյան Բ. Պ.,* Սևանի հիմնախնդիր: Մ 1:500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 92-93:
41. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Արեգակնային ճառագայթման հաշվեկշիռ: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 45:
42. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Օդի միջին ջերմաստիճաններ. հունվար: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 46:
43. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Օդի միջին ջերմաստիճաններ. ապրիլ: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 46:
44. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Օդի միջին ջերմաստիճաններ. հուլիս: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 47:
45. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Օդի միջին ջերմաստիճաններ. հոկտեմբեր: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 47:
46. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Օդի միջին ջերմաստիճաններով օրերի թիվը. 0^0-ից բարձր: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 48:
47. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Օդի միջին ջերմաստիճաններով օրերի թիվը. 5^0-ից բարձր: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 48:
48. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Օդի միջին ջերմաստիճաններով օրերի թիվը. 10^0-ից բարձր: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 49:
49. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Օդի միջին ջերմաստիճաններով օրերի թիվը. 15^0-ից բարձր: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 49:
50. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Օդի ջերմաստիճանների տարեկան գումարը. 0^0-ից բարձր: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 50:

51. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Օդի ջերմաստիճանների տարեկան գումարը. 5^0-ից բարձր: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 50:
52. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Օդի բացարձակ ջերմաստիճաններ. նվազագույն: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 51:
53. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Օդի բացարձակ ջերմաստիճաններ. առավելագույն: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 51:
54. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Անսառնամանիք ժամանակաշրջան: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 52:
55. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Քամու ուղղությունը և արագությունը. հունվար: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 57:
56. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Քամու ուղղությունը և արագությունը. ապրիլ: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 57:
57. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Քամու ուղղությունը և արագությունը. հուլիս: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 58:
58. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Քամու ուղղությունը և արագությունը. հոկտեմբեր: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 57:
59. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Ամպրոպ: Մ 1:12000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 59:
60. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Կարկուտ: Մ 1:12000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 59:
61. *Մկրտչյան Ռ. Ս., Մ*առախուղ: Մ 1:12000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 59:
62. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Բնության օրացույցներ: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 62:
63. *Մկրտչյան Ռ. Ս., Ստեփանյան Ջ.*, Կլիմա. եղանակային տիպեր: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 63:
64. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Ագրոկլիմայական ռեսուրսներ: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 65:
65. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Ֆենոլոգիա. Կարտոֆիլի ցանքի միջին ժամկետները: Մ 1:2000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 178:
66. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Ֆենոլոգիա. Խնձորենու ծաղկման ժամկետները: Մ 1:2000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 178:
67. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Ֆենոլոգիա. Աշնանացան ցորենի մոմային հասունության ժամկետները: Մ 1:2000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 178:
68. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Ֆենոլոգիա. Խաղողի ծաղկման միջին ժամկետները: Մ 1:2000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 179:
69. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Ֆենոլոգիա. Ծիրանենու ծաղկման միջին ժամկետները: Մ 1:2000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 179:
70. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Ֆենոլոգիա. Ծխախոտի ծաղկման միջին ժամկետները: Մ 1:2000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 179:
71. *Մկրտչյան Ռ. Ս.,* Անասունների ձմեռման մսուրային սեզոնի տևողությունը: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 183:
72. *Նազարյան Խ. Ե.,* Բնություն: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 22:
73. *Նազարյան Խ. Ե., Սարգսյան Հ.,* Բնությունն անցյալ երկրաբանական դարաշրջանում. ուշ էոցեն 35-40 մլն տարի առաջ: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 23:
74. *Նազարյան Խ. Ե., Սարգսյան Հ.,* Բնությունն անցյալ երկրաբանական դարաշրջանում. ուշ օլիգոցեն-վաղ միոցեն 16-30 մլն տարի առաջ: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 23:
75. *Նազարյան Խ. Ե., Սարգսյան Հ.,* Բնությունն անցյալ երկրաբանական դարաշրջանում. էոպլեյստոցենյան-միջին նեոպլեյստոցեն 0.5-1.5 մլն տարի առաջ: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 24:
76. *Նազարյան Խ. Ե., Սարգսյան Հ.,* Բնությունն անցյալ երկրաբանական դարաշրջանում. երկուսից երեք հազարամյակ առաջ: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 24:
77. *Նազարյան Խ. Ե.,* Գեոմորֆոլոգիա: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 34-35:
78. *Նազարյան Խ. Ե., Մ*ակերևույթի ձևագրություն: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 36:

79. *Նազարյան Խ. Ե., Պողոսյան Դ., Մ*ակերևույթի մասնատվածություն. հորիզոնական: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 42:
80. *Նազարյան Խ. Ե., Պողոսյան Դ., Մ*ակերևույթի մասնատվածություն. խորքային: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 42:
81. *Նազարյան Խ. Ե., Պողոսյան Դ., Մ*ակերևույթի կողմնադրություններ: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 44:
82. *Նազարյան Խ. Ե.,* Սելավներ: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 70:
83. *Նազարյան Խ. Ե.,* Սելավային ավազաններ: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 71:
84. *Նազարյան Խ. Ե.,* Ֆիզիկաաշխարհագրական շրջաններ և բնական լանդշաֆտային գոտիներ: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 86:
85. *Նազարյան Խ. Ե., Վալեսյան Լ.,* Ռեկրեացիայի և զբոսաշրջության ռեսուրսներ: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 88-89:
86. *Նազարյան Խ. Ե., Վալեսյան Լ.,* Գեոէկոլոգիական շրջանացում: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 90-91:
87. *Նազարյան Խ. Ե., Պոտոսյան Ա.,* Բնական կերահանդակներ (խոտհարք, արոտ): Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 184-185:
88. *Նազարյան Խ. Ե., Վալեսյան Լ.,* Զբոսաշրջության կենտրոններ: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 196-197:
89. *Àâàêÿí À. Ð, Õîåöÿí À. Â.,* Ýêîëîãè÷åñêèå ïðîáëåìû èñïîëüçîâàíèÿ ñòðîèòåëüíûõ ìàòåðèàëîâ ðåñïóáëèêè Àðìåíèÿ, Êàâêàçñêèé ãåîãðàôè÷åñêèé æóðíàë 2006, 6 Òáèëèñè, ñ 129-131.
90. *Ավագյան Ա. Ռ., Մելքումյան Ս. Ա.,* Գունավոր մետաղածուլություն: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 156:
91. *Ավագյան Ա. Ռ., Մելքումյան Ս. Ա.,* Շինանյութերի արդյունաբերություն: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 156:
92. *Վալեսյան Լ. Հ., Նազարյան Խ. Ե.,* Ռեկրեացիայի և զբոսաշրջության ռեսուրսներ: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 88-89:
93. *Վալեսյան Լ. Հ., Նազարյան Խ. Ե.,* Գեոէկոլոգիական շրջանացում: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 90-91:
94. *Վալեսյան Լ. Հ., Նազարյան Խ. Ե.,* Զբոսաշրջության կենտրոնները: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 196-197:
95. *Վալեսյան Լ. Հ.,* Հայերի տեղաբաշխումն աշխարհում: Մ 1:45000000 Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 132-133:
96. *Վալեսյան Լ. Հ., Տերտերյան Բ. Հ.,* Գյուղատնտեսական հողաբարելավում: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 168-169:
97. *Վալեսյան Լ. Հ., Մմբատյան Ա. Ա.,* Հայաստանը «Արևելք-Արևմուտք» և «Հյուսիս-Հարավ» տրանսպորտային համակարգում: Մ 1:7750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 186-189:
98. *Վալեսյան Լ. Հ., Մմբատյան Ա. Ա.*, Ավտոմոբիլային տրանսպորտ: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 188-189:
99. *Վալեսյան Լ. Հ., Մմբատյան Ա. Ա.*, Երկաթուղային և օդային տրանսպորտ: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 190:
100. *Վալեսյան Լ. Հ., Մմբատյան Ա. Ա*., Կապ: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 191:
101. *Վալեսյան Լ. Հ., Նանյան Ա. Վ.,* Հանրակրթություն: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 192:
102. *Վալեսյան Լ. Հ., Նանյան Ա. Վ.,* Գիտություն: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ-194:
103. *Վալեսյան Լ. Հ., Նանյան Ա. Վ.,* Մասնագիտական կրթություն: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 193:
104. *Վալեսյան Լ. Հ., Նանյան Ա. Վ.,* Առողջապահություն: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 195:
105. *Վալեսյան Լ. Հ.,* Համատնտեսական քարտեզ: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 198-199:

106. *Վալեսյան Լ. Հ.,* ՀՀ վարչատարածքային կառուցվածքը: Մ 1:1500000, Մ 1:300000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 205-229:
107. *Վալեսյան Լ. Հ.,* Ներածություն: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 57:
108. *Վալեսյան Լ. Հ.,* Երևանը Հայաստանի մայրաքաղաք: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 137:
109. *Վալեսյան Լ. Հ.,* Տնտեսություն: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 150-153:
110. *Վալեսյան Լ. Հ.,* ՀՀ վարչատարածքային բաժանումը: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 204:
111. *Վալեսյան Լ. Հ.,* Հայոց մեծ եղեռնը և աշխարհագրական հետևանքները: Մ 1:5500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 107:
112. *Վալեսյան Լ. Հ., Սարգսյան Հ. Գ.,* Ադրբեջանական ԽՍՀ հայ բնակչության բռնի տեղահանումները 1988-1990թթ.: Մ 1:1600000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 124:
113. *Թորոսյան Մ. Մ., Միրիջանյան Ռ. Մ.,* Արեգակնային, երկրաջերմային էներգառեսուրսներ: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 64:
114. *Թորոսյան Մ. Մ., Աֆյան Վ. Ռ.,* Հողմային էներգառեսուրսներ: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 64:
115. *Թորոսյան Մ. Մ.,* Էներգետիկա: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 154-155:
116. *Թորոսյան Մ. Մ.,* Քիմիական արդյունաբերություն: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 157:
117. *Թորոսյան Մ. Մ.,* Թեթև արդյունաբերություն: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 161:
118. *Պոտոսյան Ա. Հ., Սարգսյան Հ. Գ., Վալեսյան Լ. Հ.,* Բնակչության թվի շարժընթացը: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 126:
119. *Պոտոսյան Ա. Հ.,* ՀՀ գյուղական տարաբնակեցում: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 130-131:
120. *Պոտոսյան Ա. Հ., Սարգսյան Հ. Գ.,* ՀՀ բնակչությունը 1926թ.: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 110-111:
121. *Պոտոսյան Ա. Հ., Սարգսյան Հ. Գ.,* ՀՀ բնակչությունը 1939թ.: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 112-113:
122. *Պոտոսյան Ա. Հ., Սարգսյան Հ. Գ.,* ՀՀ բնակչությունը 1959թ.: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 114-115:
123. *Պոտոսյան Ա. Հ., Սարգսյան Հ. Գ.,* ՀՀ բնակչությունը 1970թ.: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 116-117:
124. *Պոտոսյան Ա. Հ., Սարգսյան Հ. Գ.,* ՀՀ բնակչությունը 1979թ.: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 118-119:
125. *Պոտոսյան Ա. Հ., Սարգսյան Հ. Գ.,* ՀՀ բնակչությունը 1989թ.: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 120-121:
126. *Պոտոսյան Ա. Հ., Սարգսյան Հ. Գ.,* ՀՀ բնակչությունը 2001թ.: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 122-123:
127. *Պոտոսյան Ա. Հ., Նանյան Ա. Վ.,* ՀՀ բնակչության ազգային կազմը (1926, 1970, 1989, 2001թթ.): Մ 1:200000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 134:
128. *Պոտոսյան Ա. Հ., Նանյան Ա. Վ.,* ՀՀ բնակչության ազգային կազմը (1926, 1970, 1989, 2001թթ.): Մ 1:200000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 134:
129. *Պոտոսյան Ա. Հ., Նանյան Ա. Վ.,* ՀՀ բնակչության սեռատարիքային կազմը: Մ 1:100000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 127:
130. *Դանիելյան Կ. Ս.,* Ժողովրդական դիվանագիտության ձևավորման հիմնախնդիրը Հայաստանում: Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդիր՝ կարգավորման ուղիները: Խորհրդարանական լսումների նյութեր: ՀՀ Ազգային ժողով, Երևան, 2006, էջ 95-98:
131. *Դանիելյան Կ. Ս.,* Երևանի ապագան՝ տարբեր մոտեցումներ, հիմնախնդիրներ, վտանգներ, Տեսակետ, N 22, ՄԻԺԻ, ապրիլ, 2007, էջ 28-33 :
132. *Äàíèåëÿí Ê. Ñ.,* Íàøà âå÷íàÿ ïðîáëåìà âûæèâàíèÿ. Öåíà ìèðà, ÀÐÑÆ, Åðåâàí, 2006, ñ. 51-55.
133. *Ìàíàñÿí Ì. Ã.,* Òåîðåòè÷åñêèå è ìåòîäîëîãè÷åñêèå âîïðîñû ãåîãðàôè÷åñêîãî èññëåäîâàíèÿ ðàññåëåíèÿ. Â êí. Òåîðèÿ ñîöèàëüíî-ýêîíîìè÷åñêîé ãåîãðàôèè. Ñèòåç ñîâðåìåííûõ çíàíèé. Ñìîëåíñê. 2006, ñ. 153-159.

134. *Ìàíàñÿí Ì. Ã.,* Óñòîé÷èâîå ðàçâèòèå ãîðíûõ ðåãèîíîâ è ñîöèàëüíî-ýêîíîìè÷åñêàÿ ãåîãðàôèÿ. Â êí. Òåîðèÿ ñîöèàëüíî -ýêîíîìè÷åñêîé ãåîãðàôèè. Ñèíòåç ñîâðåìåííûõ çíàíèé. Ñìîëåíñê. 2006, ñ. 159-164.
135. *Ìàíàñÿí Ì. Ã.,* Ñîöèàëüíî-ýêîíîìè÷åñêèå è äåìîãðàôè÷åñêèå ïîñëåäñòâèÿ ìèãðàöèîííûõ äâèæåíèé Àðìåíèÿ-Ðîññèÿ. Â êí. Íàñòîÿùåå è ïåðñïåêòèâû ìèãðàöèè íàñåëåíèÿ ÷åðåç ïðèçìó ñîöèàëüíî ýêîíîìè÷åñêîãî ðàçâèòèÿ. Ìîñêâà, 2006, ñ. 99-101.
136. *Մանասյան Մ. Գ.,* Ուրբանիզացիան և քաղաքային տարաբնակեցում: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 128-129:
137. *Սուվարյան Ս. Ռ., Վալեսյան Լ. Հ.,* Արդյունաբերության տեղաբաշխումը և տարածքային կառուցվածքը: Մ 1:750000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 162-163:
138. *Սուվարյան Ս. Ռ., Վալեսյան Լ. Հ.,* Արդյունաբերության միջճյուղային և միջշրջանային կապերը: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 164:
139. *Սուվարյան Ս. Ռ., Վալեսյան Լ. Հ.,* Գյուղատնտեսություն: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 165:
140. *Սուվարյան Ս. Ռ.,* Մեքենաշինություն: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 158:
141. *Սուվարյան Ս. Ռ.,* Սննդի արդյունաբերություն: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 160:
142. *Սուվարյան Ս. Ռ.,* Ոռոգման համակարգ: Մ 1:1 000.000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 170-171:
143. *Սուվարյան Ս. Ռ.,* Խաղողագործություն: Մ 1:1 000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 172:
144. *Սուվարյան Ս. Ռ.,* Պտղաբուծություն: Մ 1:1 000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 173:
145. *Սուվարյան Ս. Ռ.,* Հացահատիկային մշակաբույսեր: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 174:
146. *Սուվարյան Ս. Ռ.,* Կարտոֆիլ և տեխնիկական մշակաբույսեր: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 175:
147. *Սուվարյան Ս. Ռ.,* Բանջարաբոստանային մշակաբույսեր: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 176:
148. *Սուվարյան Ս. Ռ.,* Կերային մշակաբույսեր: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 177:
149. *Սուվարյան Ս. Ռ.,* Անասնապահություն: Մ 1:1000000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 180:
150. *Սուվարյան Ս. Ռ.,* Տավարաբուծություն: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 181:
151. *Սուվարյան Ս. Ռ.,* Ոչխարաբուծություն: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 181:
152. *Սուվարյան Ս. Ռ.,* Խոզաբուծություն: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 182:
153. *Սուվարյան Ս. Ռ.,* Թռչնաբուծություն: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, էջ 182:
154. *Áîéíàãðÿí Â. Ð.,* Îïàñíîñòü âîçíèêíîâåíèÿ ïðèðîäíûõ êàòàñòðîô â Ðåñïóáëèêå Àðìåíèÿ, Âåñòíèê ÌÀÍÝÁ, 2006, ò. 11, N 8, ñ. 15-18.
155. *Áîéíàãðÿí Â. Ð.,* Çàãðÿçíåíèå ðå÷íûõ è îçåðíûõ âîä Ðåñïóáëèêè Àðìåíèÿ, Âåñòíèê ÌÀÍÝÁ, 2006, ò. 11, N 8, ñ. 18-23.
156. *Áîéíàãðÿí Â. Ð., Ñòåïàíÿí Â. Ý., Ñíãðÿí Ý. Ý., Àëàâåðäÿí Ã. Ç.,* Ýêîëîãè÷åñêàÿ îöåíêà è óïðàâëåíèå ïðîöåññàìè ïîäòîïëåíèÿ è ñîëîíöåâàíèÿ òåððèòîðèé Àðàðàòñêîé îáëàñòè Àðìåíèè, Âåñòíèê ÌÀÍÝÁ, 2006, ò. 11, N 8, âûï. 2, ñ. 12-15.
157. *Գագինյան Ռ. Խ., Մկրտչյան Լ. Ա.,* Բնական ռիսկի էությունը և կառավարումը, ԳՊՀ գիտական հոդվածների ժողովածու, Բնական գիտություններ, 2007, N 9, էջ 77-81:
158. *Գագինյան Ռ. Խ., Ջանոյան Ռ. Ա.,* Սևանա լճի ավազանի լավատակ ռելիեֆի և ստորերկրյա ջրերի օգտագործման խնդրի շուրջ, ԳՊՀ գիտական հոդվածների ժողովածու, Բնական գիտություններ, 2007, N 9, էջ 81-84:
159. *Գագինյան Ռ. Խ.,* Մակերևույթի թեքությունների քարտեզ: Մ 1:1500000: Հայաստանի ազգային ատլաս, հատոր Ա, Երևան, 2007, էջ 43:
160. *Ìåòàíäæÿí Â. À., Äàõàí Ã. Ô., Ãåâîðêÿí Ð. Ã.,* Ìîðôîìåòðè÷åñêèå ïîêàçàòåëè ðåëüåôà è îöåíêà ñíîñà íàíîñîâ â áàññåéíå îç. Ñåâàí, Ó÷. çàïèñêè ÅÃÓ, Åðåâàí, N 1, 2007, ñ. 138-145.
161. *Մնացականյան Բ. Պ., Չիլինգարյան Լ. Ա., Աղաբաբյան Կ. Ա., Զաքարյան Բ. Գ.,* Հայաստանի գետային հոսքի ջրաբանական բնութագրերն ըստ ավազանային կառավարման տարածքների, ԵՊՀ Գիտական տեղեկագիր, բնական գիտություններ, Երևան, 2006, էջ 122-129:

Գիտաժողովների աշխատանքների ժողովածու եւ թեզիս

1. *Մնացականյան Բ. Պ., Չիլինգարյան Լ. Ա., Աղաբաբյան Կ. Ա.,* Անդրսահմանային Կուր և Արաքս գետերի ջրային ռեսուրսների համապարփակ կառավարման մեջ ՀՀ ազգային խնդիրների լուծման ջրաբանական-ջրատնտեսական ասպեկտների մասին: Ջրային ռեսուրսների համապարփակ կառավարում Հայաստանում ազգային կոնֆերանսի հոդվածների ժողովածու, Երևան, 2006, էջ 94-103:
2. *Մնացականյան Բ. Պ., Չիլինգարյան Լ. Ա., Սարգսյան Ն.,* Սակերևութային հոսքի մոնիթորինգի բարելավումը տարածքի ջրաչափվող գետերի թվից ռեպրեզենտատիվ խմբի ընտրության միջոցով (Սևանի ավազանի օրինակով): Ջրային ռեսուրսների համապարփակ կառավարում Հայաստանում ազգային կոնֆերանսի հոդվածների ժողովածու, Երևան, 2006, էջ 219-225:
3. *Մնացականյան Բ. Պ, Զաքարյան Բ. Գ.,* ՀՀ ջրային օբյեկտների կոդավորման նոր համակարգի մասին: Ջրային ռեսուրսների համապարփակ կառավարում Հայաստանում ազգային կոնֆերանսի հոդվածների ժողովածու, Երևան, 2006, էջ 212-218:
4. *Ìíàöàêàíÿí Á. Ï., ×èëèíãàðÿí Ë. À., Àãàáàáÿí Ê. À.,* Î âîäîõîçÿéñòâåííîé îñíîâå èíòåãðèðîâàííîãî óïðàâëåíèÿ ðåñóðñàìè òðàíñãðàíè÷íûõ ðåê Êóðà è Àðàêñ â þæíîêàâêàçñêîì ðåãèîíå. Ìàòåðèàëû êîíãðåññà ÝÊÂÀÒÅÊ–2006, Ìîñêâà, 2006, ñ. 71-72.
5. *Մնացականյան Բ. Պ., Չիլինգարյան Լ. Ա., Թորմաջյան Հ. Վ., Սարգսյան Վ. Հ.,* ՀՀ Ջրի ազգային ծրագրի մասին օրենքում ներառված ջրային ռեսուրսների տարածաժամանակային բաշխման առանձնահատկությունները: Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëüïèéñêîãî Ãèìàëàéñêîãî ïîÿñà. Ìàòåðèàëû êîíôåðåíöèè, ïîñâÿùåííîé 90-ëåòèþ ïðîôåññîðà Ñ. Ï. Áàëüÿíà, Åðåâàí, 2007, ñ. 362-366:
6. *Մնացականյան Բ. Պ., Թադևոսյան Գ. Պ., Պողոսյան Տ. Վ.*, Գետավազանի ուղղաձիգ անհամաչափությունը որպես հոսքագոյացման գործոն: Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëüïèéñêîãî Ãèìàëàéñêîãî ïîÿñà. Ìàòåðèàëû êîíôåðåíöèè, ïîñâÿùåííîé 90-ëåòèþ ïðîôåññîðà Ñ. Ï. Áàëüÿíà, Åðåâàí, 2007, с. 356-361:
7. *Նազարյան Խ.* Ե., Հայկական լեռնաշխարհի քարանձավների ծագումը, ձևաբանությունը և համալիրային ուսումնասիրությունը: Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëüïèéñêîãî Ãèìàëàéñêîãî ïîÿñà. Ìàò. Êîíô., Å., 2007, ñ. 462-467.
8. *Նազարյան Խ.* Ե., Սելավաորս-ջրամբարների ստեղծումը՝ որպես Արագածի հարավարևմտյան լանջերի սելավային երևույթների կանխման և վնասազերծման միջոց: Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëüïèéñêîãî Ãèìàëàéñêîãî ïîÿñà. Ìàò. Êîíô., Å., 2007, ñ. 14-18.
9. *Խոյեցյան Ա. Վ., Վարդանյան Լ.*, ՀՀ ջրային ռեսուրսների ռացիոնալ օգտագործումը որպես անապատացման դեմ պայքարի գործողությունների ռազմավարական ուղղություն: Ջրային ռեսուրսների համապարփակ կառավարում Հայաստանում, հոդվածների ժողովածու, Երևան, 2006, էջ 33-36:
10. *Õîâåÿí À.* Â., Ñóðåíÿí Ã. Ã., Óñëîâèÿ ïîãîäû â ÐÀ ïðè âòîðæåíèè íà åå òåððèòîðèþ ãðåáíÿ Ñêàíäèíàâñêîãî àíòèöèêëîíà è ñâÿçàííîãî ñ íèì õîëîäíîãî ôðîíòà. Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëüïèéñêîãî Ãèìàëàéñêîãî ïîÿñà. Ìàò. Êîíô., Å., 2007, ñ. 370-374.
11. *Խոյեցյան Ա. Վ., Սուրենյան Գ. Հ.,* Լեռնահովտային քամիների առաջացման աէրոսինոպտիկական պայմանները և կանխատեսման հնարավորությունները Երևանում: Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëüïèéñêîãî Ãèìàëàéñêîãî ïîÿñà. Ìàò. Êîíô., Å., 2007, ñ. 374-379.
12. *Դավթյան Պ. Գ.*, Սելավագոյացման մեխանիզմ: Սելավային հոսքի հեղուկ փուլի ձևավորումը: Ìàòåðèàëû êîíôåðåíöèè ïîñâÿùåííîé 90-ëåòèþ ïðîôåññîðà Ñ. Ï. Áàëüÿíà, Åðåâàí, 2007, ñ. 82-85.
13. *Âàðäàíÿí Ò. Ã.,* Óñòîé÷èâîñòü è äèíàìèêà âîäíîãî õîçÿéñòâà Àðìåíèè ïðè ãëîáàëüíîì ïîòåïëåíèè êëèìàòà. "Âîäà: ýêîëîãèÿ è òåõíîëîãèÿ". Ìàòåðèàëû ñåäüìîãî ìåæäóíàðîäíîãî êîíãðåññà ÝÊÂÀÒÝÊ-2006. CD-Rom. 1. 1. Ðåñóðñû, êà÷åñòâî, èñïîëüçîâàíèå è îõðàíà ïîâåðõíîñòíûõ âîä. Ìîñêâà, Ðîññèÿ, 2006.
14. *Âàðäàíÿí Ò. Ã.,* Èññëåäîâàíèå ìèíåðàëèçàöèè è êà÷åñòâà ðå÷íûõ âîä Àðìåíèè. «Ãîðèçîíòû ãåîãðàôèè». Ìàòåðèàëû Ìåæäóíàðîäíîé íàó÷íî-ïðàêòè÷åñêîé êîíôåðåíöèè, ïîñâÿùåííîé 60-ëåòèþ Çàïàäíî-Êàçàõñòàíñêîãî ãåîãðàôè÷åñêîãî îáùåñòâà, Óðàëüñê, Êàçàõñòàí, 2006, ñ. 45-48.
15. *Vardanian T. G.,* On Some Issues of the Natural River Runoff Restoration. Abstracts of the International Geographical Union 2006 Brisbane Conference, Brisbane, Australia, 2006 (with co-author).

16. *Vardanian T. G.,* Security of River Waters Under the Qualitative Pollution. Abstracts of the NATO Advanced Research Workshop “Recent Advances in Adsorption Processes for Environmental Protection and Security”, Kiev, Ukraine, 2006, p. 83.
17. *Áàëÿí À. Ñ.,* Ãèäðîìèíåðàëüíàÿ ñîêðîâèùíèöà ìàëåíüêîé Àðìåíèè. Ìàòåðèàëû Âñåðîññèéñêîé íàó÷íî-ïðàêò. êîíôåðåíöèè "Ñòðàòåãèÿ ðàçâèòèÿ òóðèçìà è ðåêðåàöèè â ðåãèîíàõ", Ìàõà÷êàëà, 2007, ñ. 243-247.
18. *Áàëÿí À. Ñ.,* Ïóòè ñîâåðøåíñòâîâàíèÿ ìåòîäîâ â ïðåïîäàâàíèè ãåîãðàôèè ñòóäåíòàì-èíîñòðàíöàì. Education through Life’2006. Papers of the Coference under the frames of the Adult Education Week in Armenia, Yerevan, 2006, www.mku.am.
19. *Դալլաքյան Հ. Ս.,* Հոսքագոյացման պրոցեսի վերլուծությունը Մարմարիկ գետի օրինակով: Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëüïèéñêîãî Ãèìàëàéñêîãî ïîÿñà. Ìàò. Êîíô., Å., 2007, ñ. 349-352.
20. *Սաֆարյան Տ. Վ.,* ԼՂՀ ջրամատակարարման պայմանները: Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëüïèéñêîãî Ãèìàëàéñêîãîïîÿñà. Ìàò. Êîíô., Å., 2007, ñ. 366-370.
21. *Hakopian Ch. Yu.,* The Role of water Organisms in Security and Protection of Water Quality. “Recent Advances in Adsorption Processes for Environmental Protection and Security”. Abstracts of the NATO Advanced Ressarch Workshop, Kiev, Ukraine, 2006, p. 84.
22. *Hakopian Ch. Yu.,* Natural Disasters and Present Day Science: Lessons From the Past and Solutions for the Fature. Abstracts of the NATO Advansed Research Workshop on Scientific Suuort for the Decision Making in the Security Sector, Velingrad, Bugaria, 2006, http://www.math.bas.bg/or/NATO_ARW/.
23. *Պողոսյան Ա. Հ.,* Լեռնային ռելիեֆը որպես գյուղական տարաբնակեցման գործոն: Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëïèéñêîãî-Ãèìàëéñêîãî ïîÿñà. Åðåâàí, 2007, ñ. 418-422.
24. *Դանիելյան Կ. Ս.,* Դեպի կայուն զարգացում: Հայաստանի ինստիտուցիոնալ մարտահրավերները: Սոցիալական պետություն` հայեցակարգեր, հայկական իրողություն և հեռանկարներ: Միջազգային գիտաժողովի նյութեր, CRRC, DAAD, Երևան, 2006, էջ 59-63:
25. *Äàíèåëÿí Ê. Ñ.,* Èíòåãðàöèÿ Êàâêàçñêîãî ðåãèîíà â ãëîáàëüíûé ïðîöåññ ïåðåîðèåíòàöèè ê óñòîé÷èâîìó ðàçâèòèþ: ïðîáëåìû è âîçìîæíûå ïåðñïåêòèâû. Êàâêàç áåç êîíôëèêòîâ è òåððîðèçìà: äèàëîã öèâèëèçàöèé íà Êàâêàçñêîì ïåðåêðåñòêå, Ìàòåð. ìåæä. Êîíôåðåíöèè. Åðåâàí, 2007, ñ. 212-219.
26. *Äàíèåëÿí Ê. Ñ.,* Îïûò â ôîðìèðîâàíèè ñèñòåìû ôîðìàëüíîãî è íåôîðìàëüíîãî îáðàçîâàíèÿ â öåëÿõ óñòîé÷èâîãî ðàçâèòèÿ â ÐÀ. Ìàòåðèàëû .íàó÷íîé êîíôåðåíöèè, ïîñâÿùåííîé 70-ëåòèþ ÃÎ “Ãåîãðàôè÷åñêàÿ íàóêà â Àðìåíèè”, ÅÃÓ, 2006, ñ. 474-476.
27. *Äàíèåëÿí Ê. Ñ.,* Ê ïîçèöèè ÍÏÎ è íàó÷íîãî ñåêòîðà ïî òåìàòèêå 14-ñåññèè Êîìèññèè ÎÎÍ ïî óñòîé÷èâîìó ðàçâèòèþ. Ìàòåðèàëû Ìåæäóíàðîäíîé êîíôåðåíöèè ïî ïîäãîòîâêå ê 14-îé ñåññèè Êîìèññèè ÎÎÍ ïî óñòîé÷èâîìó ðàçâèòèþ, Òáèëèñè, 2006, ñ. 33-36.
28. *Äàíèåëÿí Ê. Ñ.,* Óñòîé÷èâîå ðàçâèòèå, êàê èìïåðàòèâ 21-ãî âåêà è âûçîâû ïåðåõîäíîãî ïåðèîäà. Íîâûå óãðîçû è âûçîâû â 21-ì âåêå. Ìàòåðèàëû ìåæä. êîíôåð., Åðåâàí, 2006, ñ. 144-147.
29. *Մանասյան Մ. Գ.,* Լոռու մարզի սոցիալ-տնտեսական զարգացման հիմնախնդիրները, Լոռու մարզի սոցիալ-տնտեսական զարգացման հիմնախնդիրը, հոդվածների ժողովածու, Վանաձոր, 2007, էջ 4-11:
30. *Մանասյան Մ. Գ.,* Լոռու մարզի տարաբնակեցման համակարգը և դրա կատարելագործման հիմնախնդիր-ները, Լոռու մարզի սոցիալ-տնտեսական զարգացման հիմնախնդիրը, հոդվածների ժողովածու, Վանաձոր, 2007, էջ 12-16:
31. *Սարգսյան Լ. Մ.,* Տնտեսության տարածքային կառուցվածք. բովանդակությունը, տեղը տնտեսաաշխարհա-գրական գիտական կատեգորիաներում: Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëïèéñêîãî- Ãèìàëéñêîãî ïîÿñà. Åðåâàí, 2007, ñ. 422-424.
32. *Áîéíàãðÿí Â. Ð., Ñòåïàíÿí Â. Ý., Ãàáðèåëÿí Â. Â., ßãîÿí Ð. Á., Ãþðäæÿí Þ. Ã.,* Ê âîïðîñó èíæåíåðíî-ãåîëîãè÷åñêîé è ãåîìîðôîëîãè÷åñêîé òèïèçàöèè îïîëçíåâûõ ñêëîíîâ äëÿ îáîñíîâàíèÿ ìåðîïðèÿòèé èíæåíåðíîé çàùèòû è ðàöèîíàëüíîãî õîçÿéñòâåííîãî îñâîåíèÿ òåððèòîðèè Àðìåíèè, Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëüïèéñêî-Ãèìàëàéñêîãî ïîÿñà. Åðåâàí, 2007, ñ. 19-24.
33. *Áîéíàãðÿí Â. Ð.,* Îïîëçíè áàññåéíà ð. Ìàðìàðèê (ïðàâûé ïðèòîê ð.Ðàçäàí, Àðìåíèÿ), Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëüïèéñêî-Ãèìàëàéñêîãî ïîÿñà. Åðåâàí, 2007, ñ. 47-52.
34. *Áîéíàãðÿí Â. Ð., Ñòåïàíÿí Â. Ý., Ñíãðÿí Ý. Ý.,* ×ðåçâû÷àéíûå ãèäðîìåòåîðîëîãè÷åñêèå ÿâëåíèÿ â Àðìåíèè è ïðè÷èíåííûé èìè óùåðá, Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëüïèéñêî-Ãèìàëàéñêîãî ïîÿñà. Åðåâàí, 2007, ñ. 52-57.

35. *Áîéíàãðÿí Â. Ð., Ñòåïàíÿí Â. Ý., Àááðèåëÿí Â. Â., Ñíãðÿí Ý. Ý., Ãþðäæÿí Þ. Ã., Àëàâåðäÿí Ã. Ç.,* Ê âîïðîñó èíæåíåðíî-ãåîëîãè÷åñêîé è ãåîìîðôîëîãè÷åñêîé òèïèçàöèè îïîëçíåâûõ ñêëîíîâ äëÿ îáîñíîâàíèÿ ìåðîïðèÿòèé èíæåíåðíîé çàùèòû è ðàöèîíàëüíîãî õîçÿéñòâîâíîãî îñâîåíèÿ òåððèòîðèè Àðìåíèè, Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëüïèéñêî-Àèìàëàéñêîãî ïîÿñà. Åðåâàí, 2007, ñ. 95-102.
36. *Áîéíàãðÿí Â. Ð.,* Âûñîêîãîðíûå îçåðà Àðìåíèè êàê îáúåêòû òóðèçìà, Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëüïèéñêî-Àèìàëàéñêîãî ïîÿñà. Åðåâàí, 2007, ñ. 440-446.
37. *Áîéíàãðÿí Â. Ð.,* Ôîðìèðîâàíèå è ðàçâèòèå îçåðà Âàí, Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è åâîëþöèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëüïèéñêî-Àèìàëàéñêîãî ïîÿñà. Åðåâàí, 2007, ñ. 446-456.
38. *Boynagryan V. R., Boynagryan A. V.,* Revealing of seismoactive structures on the territory of Armenia according to the morphostructural data, 5th International Conference on seismology and Earthquake Engineering. SEE-5. Tehran, 2007, No: ST40.
39. *Գագիկյան Ռ. Խ.,* Բնական ռիսկի գնահատման և կառավարման որոշ ասպեկտներ, Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëüïèéñêî-Àèìàëàéñêîãî ïîÿñà. Ìàò-ëû êîíô. ïîñâÿù. 90-ëåòèþ ïðîô. Ñ. Ï. Áàëÿíà, Åðåâàí, 2007, ñ. 57-61.
40. *Գագիկյան Ռ. Խ.,* ՀՀ հրաբխային բարձրավանդակի լավատակ ռելիեֆի և հնէահովիտների ուսումնասիրության հիմնական արդյունքները, Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëüïèéñêî-Àèìàëàéñêîãî ïîÿñà. Ìàò-ëû êîíô. ïîñâÿù. 90-ëåòèþ ïðîô. Ñ. Ï. Áàëÿíà, Åðåâàí, 2007, ñ. 206-210.
41. *Nahapetyan S. A., Liagre J., Gasparyan B., Ollivier V.,* Angeghakot 1 (Armenia) and the identification of the Mousterian cultural facies of “Yerevan points” type in the Southern Caucasus, Palerient, vol. 32/1,2006, p. 5-18.
42. *Նահապետյան Ս. Ա.,* Երևան քաղաքի աղբավայրերի տեղաբաշխման գեոինֆորմացիոն մոդելավորման նպատակով տվյալների հեռքի մշակումը և աղբավայր-շրջակա միջավայր փոխազդեցության բարելավման պահանջները, Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëüïèéñêî-Àèìàéñêîãî ïîÿñà. Ìàò-ëû êîíô. ïîñâÿù. 90-ëåòèþ ïðîô. Ñ. Ï. Áàëÿíà, Åðåâàí, 2007, ñ. 300-304.
43. *Սամուկյան Ն. Վ.,* Էկոլոգագեոմորֆոլոգիական իրադրության դասակարգման և էկոլոգագեոմորֆոլոգիական շրջանացման սկզբունքները, Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëüïèéñêî-Àèìàéñêîãî ïîÿñà. Ìàò-ëû êîíô. ïîñâÿù. 90-ëåòèþ ïðîô. Ñ. Ï. Áàëÿíà, Åðåâàí, 2007, ñ. 273-276.
44. *Nahapetyan S. À., Roiron P., Gabrielyan I., Joannin S., Ollivier V., Cornee J.,* Paleoenvironmental reconstruction of Pleistocene fluvio-lacustrine landscapes in Armenia by multiproxy studies: geomorphology, K/Ar chronology, paleomagnetism, leaf flora and pollen analysis, 4th International Limnogeology Congress, Barcelona, 2007, p. 88.
45. *Nahapetyan S. À., Ollivier V., Roiron P., Gabrielyan I., Cornee J., Joannin S.,* Quaternary geomorphological dynamics in Armenia: connections with volcanism, fluviolacustrine environments, glaciations effects and travertine formations, 4th International Limnogeology Congress, Barcelona, 2007, p. 164-165.

ԱՍՏՎԱԾԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Տ. Անուշավան եպս. Ժամկոչյան*
Դեկանի տեղակալ՝ *Բարսեղյան Պարգև Աշոտի, ասիստենտ*

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները եւ մասնագիտացումները

Շիֆր **Մասնագիտություն՝**

031900 Աստվածաբանություն

Մասնագիտացումներ՝ վարդապետական աստվածաբանություն, եկեղեցաբանություն
(մագիստրատուրա)

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոսներ եւ թղթակից անդամներ

1. Կրկյաշարյան Սիմոն Սիսակի (թղթակից անդամ)

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն,	*Ուսանողների թիվը՝* 235							
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Աստվածաբանություն								
Բակալավրիատ	5	62	6	38	7	33	6	41
Մագիստրատուրա	4	13	4	16				

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Մասնագիտություն, կրթական աստիճան, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Աստվածաբանություն					
Բակալավրիատ					
1-ին	67	-	29	-	57
2-րդ	44	-	10	6	77
3-րդ	40	1	11	2	70
4-րդ	47	4	26	6	36
Ընդամենը	**198**	**5**	**76**	**14**	**59**
Մագիստրատուրա					
1-ին	17	-	-	9	100
2-րդ	20	-	-	17	100
Ընդամենը	**37**	**-**	**-**	**26**	**100**

Ամառային քննաշրջան

Մասնագիտություն, կրթական աստիճան, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Աստվածաբանություն					
Բակալավրիատ					
1-ին	50	-	22		56
2-րդ	41	-	13	6	68
3-րդ	40	1	24	1	38
Ընդամենը	**131**	**1**	**59**	**7**	54
Մագիստրատուրա					
1-ին	**17**	**-**	**-**	**9**	100

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	*Ընդամենը 65, այդ թվում նախորդ տարիներից՝* 1	
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	մագիստրատուրա
Աստվածաբանություն	46 (6)	19

2006/2007 ուստարում հրատարակվել են

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	4	-	-	70	-

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ *2*

ԱՍՏՎԱԾԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Վարդանյան Ռաֆիկ Հովակիմի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Քյոսեյան Հակոբ Հովհաննեսի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Շիրինյան Մանյա Սերգեյի, պատմ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
3. Ղուշչյան Գևորգ Հրաչիկի, դասախոս
4. Օհանջանյան Աննա Մելքոնի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Կրկյաշարյան Սիմոն Միսակի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթ. անդամ
2. Գրիգորյան Գևել Ստեփանի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

3. Զաքարյան Լիլիթ Ջոնիկի, արվեստագիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Սարգսյան Լյովա Ազատի, պատմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Սահակյան Արծրունի Սամվելի, պատմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Հակոբյան Նյուրա Գևորգի, պատմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Տ. Անուշավան եպս. Ժամկոչյան, դասախոս
8. Սիմոնյան Գայանե Սիմոնի, դասախոս
9. Բարխուդարյան Ալվարդ Կիմի, դասախոս

Ոխումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Մարտիրոսյան Վերգինե Սամվելի

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

2006-2007 ուսումնական տարում ամբիոնը շարունակել է ուսումնասիրությունները տեսական և կիրառական աստվածաբանության թեմաներով: Գիտահետազոտական աշխատանքների արդյունավետության բարձրացման արդյունքում գրվել են գիտական հոդվածներ, որոնք ներկայացված են գիտական և ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկում:

Աստվածաբանական կրթության արդի պահանջներին համապատասխան՝ հրատարակության են պատրաստվում ամբիոնի կողմից բակալավրիատում և մագիստրատուրայում դասավանդվող առարկաների ուսումնական ծրագրերը:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	3	-	-	41	-

ԿՐՈՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Քալաշյան Ավետիս Գուրգենի, փիլ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Պապոյան Ժորա Վաղարշակի, դոցենտ
2. Հովհաննիսյան Արամ Էդուարդի, պատմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
3. Հովհաննիսյան Հովհաննես Վահագնի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դասախոս
4. Բարսեղյան Պարգև Աշոտի, ասիստենտ
5. Ջորոյան Հակոբ Ազատի, ասիստենտ
6. Խաչատրյան Վարդան Վահանի, ասիստենտ
7. Սարգսյան Գոհարիկ Արամայիսի, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Հակոբյան Հրանտ Խաչատուրի, փիլ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Կարապետյան Ռուբեն Սուրենի, պատմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Քարիմյան Լիզա Ռուբենի

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

2006/2007 ուստարում ամբիոնում շարունակվել են ուսումնասիրությունները տեսական, պատմական և համեմատական կրոնագիտության թեմաների ոլորտում:

Ամբիոնի գիտական հետազոտությունների հիմնական ուղղությունը մնում է կրոնների պատմության տարբեր շրջափուլերի ուսումնասիրությունը: Առավելագույն ուշադրության կենտրոնում են քրիստոնեության, այդ թվում՝ հայ եկեղեցու, և ազդեցիկ այլ կրոնների պատմության հիմնահարցերը: Հետազոտական աշխատանքներ են տարվում նաև կրոնների պատմության տարբեր շրջափուլերի (նախաքրիստոնեական կրոնամշակութային շերտ, դիցաբանության պատմություն, ժամանակակից ազգային կրոններ, արդի կրոնական դենոմինացիաներ և ներփակ խմբեր (աղանդներ) և այլն) բնագավառներում:

Հետազոտական աշխատանքների արդյունքում ամբիոնում հունիս ամսվա ընթացքում պաշտպանվել է թեկնածուական 2 ատենախոսություն (ևս 1 ատենախոսություն գտնվում է պաշտպանության գործընթացում), հրատարակվել է 1 մենագրություն և 27 գիտական հոդված:

Ամբիոնում կատարվող այլ աշխատանքների մասին: Հաշվետու շրջանում ամբիոնում զգալի աշխատանք է կատարվել ուսումնամեթոդական աշխատանքների բնագավառում:

Խմբագրվել և աստվածաբանության ֆակուլտետի ուսանողներին է տրվել ամբիոնի կողմից դասավանդվող մասնագիտական ընդհանուր և հատուկ դասընթացների դասախոսության տեքստերը: Փորձաշրջան անցնելուց հետո նախատեսվում է դրանք դարձնել ուսումնամեթոդական գրականություն և ներկայացնել հրատարակության:

Ամբիոնում պարբերաբար անցկացվել են գիտական բանավեճեր, տեսական և մեթոդական սեմինարներ, որոնց ընթացքում քննարկվել են կրոնների պատմության, համեմատական կրոնագիտության և դասավանդման մեթոդիկայի հետ կապված բազմաթիվ արդիական հիմնահարցեր:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	1	-	-	29	-

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Մենագրություն

1. *Վարդանյան Ռ. Հ.. «*Պատճեն Տոմարի Հայոց»-ի խմբագրությունների ժամանակի որոշումը 6-18 դարերե, Երևան, 2007:
2. *Տ. Ամուշավան եպս. Ժամկոչյան,* «Կոմիտաս», Երևան, 2007:
3. *Ղուշչյան Գ. Հ.,* Խաչվերաց՝ գերեդարձը Սուրբ խաչի, Երևան, 2007:
4. *Խաչատրյան Վ. Վ.,* Իսլամ, Երևան, «Նոր գիրք», 2006, 159 էջ:

Հոդված

1. *Վարդանյան Ռ. Հ., Սիմոնյան Գ. Ս.,* Հրեական զատկի և քրիստոնեական տասնինամյակների տարբերակների վերականգնման փորձ, ԵՊՀ աստվածաբանության ֆակուլտետի տարեգիրք, Ա, 2006, էջ 9-58:
2. *Սիմոնյան Գ. Ս., Վարդանյան Ռ. Հ.,* Հովհաննես Սարկավագի «Մեկնութիւն տոմարի Հայկազնեայ» տոմարական ժողովածուն, ԵՊՀ աստվածաբանության ֆակուլտետի տարեգիրք, Ա, 2006, էջ 9-58:
3. *Տ. Ամուշավան եպս. Ժամկոչյան,* Անապատականություն, Հայ աստվածաբան (գիտական հոդվածների ժողովածու), Ա, 2007, էջ 5-14:
4. *Տ. Ամուշավան եպս. Ժամկոչյան,* Կոմիտաս Վարդապետ, ԵՊՀ աստվածաբանության ֆակուլտետի տարեգիրք, Ա, 2006, էջ 287-333:
5. *Ղուշչյան Գ. Հ.,* Սաղմոսների դարձվածաբանությունը, «Ասողիկ», N 16, Երևան, 2006:
6. *Ղուշչյան Գ. Հ.,* Ս. Ծննդյան եւ Աստվածաբանության տոնը Հայոց մեջ, ԵՊՀ աստվածաբանության ֆակուլտետի տարեգիրք, 2006:
7. *Shirinyan M. E.* (Erevan), A Comparative Analysis of some technical terms in Armenian Sources [Ñðàâíèòåëüíûé àíàëèç íåêîòîðûõ òåõíè÷åñêèõ òåðìèíîâ â àðìÿíñêîé ëèòåðàòóðå], *Xristianskij Vostok* 4 (X), S. Petersburg-Moscow, 2006, pp. 268-316.
8. *Շիրինյան Մ. Է.,* Հունարենից թարգմանված եկեղեցական կանոնները հայկական «Կանոնագրքում» (բնագրագիտական դիտողություններ), Գ. Մուրադյանի հետ համատեղ, Երևան, 2006, ["The Ecclesiastical Canons in Armenian 'Book of Canons' translated from the Greek". (Co. with G. Mouradian) - Biblical Armenia. Proceedings of the International Conference. The Church Comission 1700 anniversary of the proclamation of Christianity as State Religion of Armenia St. Mesrob Mashtots Dpratun, 21-24 June, 1999, p. 89-90 (in Armenian)].
9. *Shirinyan M. E., Collecting, Preserving and Studying Armenian Manuscripts: the Matenadaran and Maштoc'' Legacy,* International Conference: Mesrop Mashtots and the Armenian Alphabet, University of Oxford, 28 April, 2006, p. 1.
10. *Øèðèíÿí Ý. Ñ.,* Ãðåêî-ôèëîñîâñêàÿ øêîëà, Ïðàâîñëàâíàÿ Ýíöèêëîïåäèÿ, Ì îñêâà, 2006, ò. XII, ñ. 322-323.
11. *Øèðèíÿí Ý. Ñ.,* Ãðèãîð II Âèäÿñåð, Ïðàâîñëàâíàÿ Ýíöèêëîïåäèÿ, Ì îñêâà, 2006, ò. XII, ñ. 449.
12. *Øèðèíÿí Ý. Ñ.,* Ãðèãîð III Ïàòðèàðõ, Ïðàâîñëàâíàÿ Ýíöèêëîïåäèÿ, Ì îñêâà, 2006, ò. XII, ñ. 449.
13. *Øèðèíÿí Ý. Ñ.,* Ãðèãîð IV Òôà, Ïðàâîñëàâíàÿ Ýíöèêëîïåäèÿ, Ì îñêâà, 2006, ò. XII, ñ. 449-450.
14. *Øèðèíÿí Ý. Ñ.,* Ãðèãîð V Êàraâåðæ, Ïðàâîñëàâíàÿ Ýíöèêëîïåäèÿ, Ì îñêâà, 2006, ò. XII, ñ. 450.
15. *Øèðèíÿí Ý. Ñ.,* Ãðèãîð VI Àïèðàò, Ïðàâîñëàâíàÿ Ýíöèêëîïåäèÿ, Ì îñêâà, 2006, ò. XII, ñ. 450-451.
16. *Øèðèíÿí Ý. Ñ.,* Àðìÿíñêàÿ "Êíèãà ïðè÷èí", ñîñòàâëåííàÿ Ãðèãîðîì, ñûíîì Àáàñà, Àðìÿíñêèé Ãóìàíèòàðíûé Âåñòíèê, Åðåâàí, 2006, ññ. 103-109.
17. *Shirinyan M. E.,* Armeniaca 2001, English summaries of Armenological publications in Armenia, 2001, (225+VIII), Erevan, 2006.
18. *Shirinyan M.E.,* Armenian sources used by Byzantine writers, Proceedings of the 21st International Congress of Byzantine Studies, London, 2006, p. 194.
19. *Øèðèíÿí Ý. Ñ., Âðèãîð VII* Àíâàäçåòè Ïðàâîñëàâíàÿ Ýíöèêëîïåäèÿ, Ì îñêâà, 2006, ò. XII, ñ. 451.
20. *Øèðèíÿí Ý. Ñ.,* Ãðèãîð, Àðõóíèéñêèé, Ïðàâîñëàâíàÿ Ýíöèêëîïåäèÿ, Ì îñêâà, 2006, ò. XII, ñ. 451.

21. *Շիրինյան Մ. Է.,* «Սեղբեստրոսի Վարք»-ը և «Դաշանց Թուղթը»-ը, Բանբեր Մատենադարանի 17, Երևան, 2006, էջ 53-77:
22. *Øèðèíÿí Ý. Ñ.,* Ãðèãîð Àáàñåàí, Ïðàâîñëàâíàÿ Ýíöèêëîïåäèÿ, Ì îñêâà, 2006, ò. XII, ñ. 431.
23. *Øèðèíÿí Ý. Ñ.,* Ãðèãîð Êåðòîõ, Ïðàâîñëàâíàÿ Ýíöèêëîïåäèÿ, Ì îñêâà, 2006, ò. XII, ñ. 461.
24. *Øèðèíÿí Ý. Ñ., Âðêàíðèñàíñêèé,* Ïðàâîñëàâíàÿ Ýíöèêëîïåäèÿ, Ì îñêâà, 2006, ò. XII, ñ. 473.
25. *Øèðèíÿí Ý. Ñ.,* Ãðèãîðèñ Àðøàðóíè, Ïðàâîñëàâíàÿ Ýíöèêëîïåäèÿ, Ì îñêâà, 2006, ò. XII, ñ. 467.
26. *Øèðèíÿí Ý. Ñ.,* Ãðèãîðèñ êàòîëèêîñ Àðòàìàðöè, Ïðàâîñëàâíàÿ Ýíöèêëîïåäèÿ, Ì îñêâà, 2006, ò. XII, ñ. 468.
27. *Շիրինյան Մ. Է.,* Քրիստոնեության տարածման և ամրապնդման առանձնահատկությունները, ԵՊՀ աստվածաբանության ֆակուլտետի տարեգիրք, Ա, Երևան, 2006, էջ 98-105:
28. *Øèðèíÿí Ý. Ñ.,* Äàâèò, Êîíáéðöè, Ïðàâîñëàâíàÿ Ýíöèêëîïåäèÿ, Ì îñêâà, ò. XIII, ñ. 161.
29. *Øèðèíÿí Ý. Ñ.,* Äàâèò, Äëàâêà âîðàê, Ïðàâîñëàâíàÿ Ýíöèêëîïåäèÿ, Ì îñêâà, ò. XII, ñ. 157.
30. *Shirinyan M. E.,* Armeniaca 2002, English summaries of Armenological publications in Armenia 2002, (171 +VIII), Erevan, 2007.
31. *Shirinyan M. E.,* Biblical Quotations in Early Armenian Literature (Աստվածաշնչային մեջբերումները վաղ շրջանի հայ մատենագրության մեջ), NY, 2007, էջ 55-65.
32. *Օհանջանյան Ա. Մ.,* Հայ Առաքելական և Ավետարանչական եկեղեցիների ևվիրապետական և պաշտամունքային համակարգերի տարբերակիչ գծերը, «Էջմիածին», 2006, Է-Ը, էջ120-128:
33. *Օհանջանյան Ա. Մ.,* Հայաստանում նախամիսիոներական ավետարանական խմորումների վերաբերյալ վարկածի համառոտ ակնարկ, ԵՊՀ աստվածաբանության ֆակուլտետի տարեգիրք, Ա, 2006, էջ 42-48:
34. *Քյոսեան Հ. Հ.,* Մատենագիրք Հայոց, Ը դար, Է, Ը, Անթիլիաս, 2007, նյութերի պատրաստում, կազմում:
35. *Քյոսեան Հ. Հ.,* Ասորերեն բնագրով անհայտ ճառ Ս. Եփրեմի անունով, «Էջմիածին», 2006, Է-Ը, էջ 64-89:
36. *Քյոսեան Հ. Հ.,* Ի խորհուրդ նոր Կիլիկէիոե ճառը եւ նրա հեղինակը, «Էջմիածին», 2006, Ա, էջ 32-44:
37. *Քյոսեան Հ. Հ.,* Վահրամ Րաբունու «Հայր մեր»-ի մեկնությունը (ուսումնասիրություն, բնագիր), «Էջմիածին», 2006, ԺԲ, էջ 29-45:
38. *Քյոսեան Հ. Հ.,* Հովհաննես Կոզեռն Տարոնեցու աստվածաբանական ժառանգությունը, «Էջմիածին», 2007, Է-Ը, էջ 31-48:
39. *Քյոսեան Հ. Հ.,* (Խմբագրում, ծանոթագրում) Ս. Եղիշե, աստվածաբանական երկեր, աշխարհ. թրգմ. Մ. Արաբյանի, Ս. Էջմիածին, 2007:
40. *Քյոսեան Հ. Հ.,* Ս. Գրիգոր Նարեկացի, Մեկնություն Երգ Երգոցի, աշխարհ. թրգմ. Վ. Ֆերեշեթյանի, Ս. Էջմիածին, 2007:
41. *Քյոսեան Հ. Հ.,* Ա. Տեր-Սիքելյան, Հայաստանեաց Սուրբ Եկեղեցու քրիստոնեականը, Ս. Էջմիածին, 2007:
42. *Քալաշյան Ա. Գ.,* 341 թ. Անտիոքի ժողովների դավանաբանական առաջին և երկրորդ բանաձևերի դոգմատիկական առանձնահատկությունները, «Էջմիածին», 2006, ԺԲ, էջ 55-65:
43. *Քալաշյան Ա. Գ.,* IV դարի 60-ական թվականների երրորդաբանական հոսանքները: Օմիականություն, «Կանթեղ», 2006, № 4 (29), էջ 199-207:
44. *Քալաշյան Ա. Գ.,* IV դարի 20-30-ական թվականների հականիկեական ընդդիմության հոգևոր-աստվածաբանական հիմքերը, «Բանբեր Երևանի համալսարանի», 2006, № 3 (120), էջ 42-51:
45. *Քալաշյան Ա. Գ.,* IV դարի 20-40-ական թվականների հականիկեական ընդդիմության ձևավորման հասարակական-քաղաքական հիմքերը, «Լրաբեր հասարակական գիտությունների», 2006, № 1 (618), էջ 51-62:
46. *Քալաշյան Ա. Գ.,* Սարդիկայի 342-343 թվականների ժողովի աստվածաբանական հանգրվանները, ԵՊՀ աստվածաբանության ֆակուլտետի տարեգիրք, Ա, 2006, էջ 151-166:
47. *Քալաշյան Ա. Գ.,* Ընդհանրական եկեղեցու ներքին կյանքը IV դարի 20-30-ական թվականներին, ԵՊՀ աստվածաբանության ֆակուլտետի տարեգիրք, Ա, 2006, էջ 167-183:
48. *Քալաշյան Ա. Գ.,* IV դարասկզբի հակաերրորդաբանական հերձվածների աստվածաբանական հիմքերի մասին, Հայ աստվածաբան (գիտական հոդվածների ժողովածու), Ա, Երևան, 2007, էջ 74-91:
49. *Քալաշյան Ա. Գ.,* Աթանաս Ալեքսանդրացու «գործը», Հայ աստվածաբան (գիտական հոդվածների ժողովածու), Ա, Երևան, 2007, էջ 92-102:
50. *Քալաշյան Ա. Գ.,* IV դարի առաջին կեսի հականիկեական ընդդիմության պատմամշակութային հիմքերը, ՀՀ ԿԳՆ Գավառի պետհամալսարանի գիտական հոդվածների ժողովածու (հումանիտար գիտություններ), № 9, Երևան, 2007, էջ 129-139:

51. *Քալաշյան Ա. Գ.,* Անտիոքի 341 թ. ժողովի դավանաբանական երրորդ բանաձևի դոգմատիկական ուղղվածությունը, ՀՀ ԿԳՆ Գավառի պետհամալսարանի գիտական հոդվածների ժողովածու (հումանիտար գիտություններ), № 9, Երևան, 2007, էջ 140-146:
52. *Քալաշյան Ա. Գ.,* Արևմտյան եկեղեցին VI դարի 50-ական թվականների երրորդաբանական բանավեճերի շրջանում, «Էջմիածին», Ե., 2007, էջ 31-40:
53. *Ջորյան Հ. Ա.,* Էջեր հուդայականության պատմությունից (սկզբից մինչև թագավորության հաստատումը), Հայ աստվածաբան (գիտական հոդվածների ժողովածու), Ա, Երևան, 2007, էջ 103-122:
54. *Բարսեղյան Պ. Ա.,* Արամազդի պաշտամունքի և Հայ-զրադաշտական առնչությունների շուրջ, ԵՊՀ աստվածաբանության ֆակուլտետի տարեգիրք, Ա, 2006, էջ 197-214:
55. *Բարսեղյան Պ. Ա.,* Սիհրի պաշտամունքային առանձնահատկությունները հայ իրականության մեջ, Հայ աստվածաբան (գիտական հոդվածների ժողովածու), Ա, Երևան, 2007, էջ 141-153:
56. *Բարսեղյան Պ. Ա.,* Հոգևոր-մշակութային ոլորտ, Հայաստանի երիտասարդության ազգային զեկույց, ՀՀ մշակույթի և երիտասարդության հարցերի նախարարության երիտասարդական միջոցառումների կազմակերպման կենտրոն, Երևան, 2007, էջ 95-115:
57. *Սարգսյան Գ. Ա.,* Դիցաբանական համակարգերի բարեշրջման աստիճանները, ԵՊՀ աստվածաբանության ֆակուլտետի տարեգիրք, Ա, Երևան, 2006, էջ 184-196:
58. *Սարգսյան Գ. Ա.,* II դարավերջի հակաերրորդաբանական հերձվածների հոգևոր հիմքերը՝ ալոգներ, Հայ աստվածաբան (գիտական հոդվածների ժողովածու), Ա, Երևան, 2007, էջ 123-130:
59. *Սարգսյան Գ. Ա.,* Սինկրետիզմը դիցաբանական համակարգերում, Հայ աստվածաբան (գիտական հոդվածների ժողովածու), Ա, Երևան, 2007, էջ 130-140:
60. *Խաչատրյան Վ. Վ.,* Իսլամի հիմնադրի կյանքի ուղեգիծը (պատմակրոնագիտական ակնարկ), ԵՊՀ աստվածաբանության ֆակուլտետի տարեգիրք, Ա, 2006, էջ 242-286:
61. *Հովհաննիսյան Հ. Վ.,* 20-րդ դարասկզբի Հայ եկեղեցու բարեկորոգչական շարժման արմատական ուղղվածության շուրջ, ԵՊՀ աստվածաբանության ֆակուլտետի տարեգիրք, Ա, Երևան, 2006, էջ 215-230:
62. *Հովհաննիսյան Հ. Վ.,* Մաղաքիա արք. Օրմանյանը և 20-րդ դարասկզբի Հայ եկեղեցու բարեկորոգչական շարժման հիմնահարցը, Հայ աստվածաբան (գիտական հոդվածների ժողովածու), Ա, Երևան, 2007, էջ 154-166:
63. *Քարիմյան Լ. Ռ.,* Հուստինիանոս առաջինի կրոնական քաղաքականությունը, ԵՊՀ աստվածաբանության ֆակուլտետի տարեգիրք, Ա, Երևան, 2006, էջ 231-241:
64. *Քարիմյան Լ. Ռ.,* Քրիստոսաբանական հարցում Հայ-բյուզանդական եկեղեցական հարաբերությունները V դարի 30-40-ական թվականներին, Հայ աստվածաբան (գիտական հոդվածների ժողովածու), Ա, Երևան, 2007, էջ 167-178:
65. *Միքայելյան Դ. Մ.,* Էկումենիկա շարժման ակունքները, Հայ աստվածաբան (գիտական հոդվածների ժողովածու), Ա, Երևան, 2007, էջ 179-191:
66. *Միքայելյան Դ. Մ.,* Հայ առաքելական եկեղեցին և էկումենիկ շարժումը 20-րդ դարի 60-70-ական թվականներին, Հայ աստվածաբան, (գիտական հոդվածների ժողովածու), Ա, Երևան, 2007, էջ 192-203:
67. *Մելիք-Շահնազարյան Հ. Լ.,* Մաշտոցի դերը Հայաստանի V դարի քաղաքականության մեջ, Հայ աստվածաբան (գիտական հոդվածների ժողովածու), Ա, Երևան, 2007, էջ 204-220:
68. *Մելիք-Շահնազարյան Հ. Լ.,* Եկեղեցի-պետություն հարաբերությունները Մովսես Խորենացու «Հայոց պատմության» մեջ, Հայ աստվածաբան (գիտական հոդվածների ժողովածու), Ա, 2007, էջ 221-235:
69. *Թադևոսյան Թ. Մ.,* Կարապետ Տեր-Սկրտչյանը մծղնեից աղանդի մասին, Հայ աստվածաբան (գիտական հոդվածների ժողովածու), Ա, Երևան, 2007, էջ 236-247:
70. *Թադևոսյան Թ. Մ.,* Կարապետ Տեր-Սկրտչյանը սևիրյան-հուլիանական վեճերի և Հովհան Մայրագոմեցու հայացքների մասին, Հայ աստվածաբան (գիտական հոդվածների ժողովածու), Ա, Երևան, 2007, էջ 248-259:

ԱՐԵՎԵԼԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Մելիքյան Գուրգեն Վրեժի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*
Դեկանի տեղակալ՝ *Միրզոյան Քնարիկ Պարույրի, ասիստենտ*

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները եւ մասնագիտացումները

Շիֆր **Մասնագիտություններ՝**

030800 Արաբագիտություն

030800 Իրանագիտություն

030800 Թուրքագիտություն

Մասնագիտացումներ՝ արաբական բանասիրություն, արաբական երկրների պատմություն,
(մագիստրատուրա) սեմագիտություն, իրանական բանասիրություն, Իրանի պատմություն,
թուրքական բանասիրություն, Թուրքիայի պատմություն

Պատվավոր կոչումներ ունեցողներ

Արևելագիտության ֆակուլտետի դեկան Գ. Վ. Մելիքյանը պարգևատրվել է «Վարչապետի մեդալով» (2006) և «Գարեգին Նժդեհ» մեդալով (2006):

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն	*Ուսանողների թիվը՝* 643							
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Բակալավրիատ								
Արաբագիտություն	15	31	13	47	14	57	19	40
Իրանագիտություն	12	27	10	27	10	31	11	29
Թուրքագիտություն	5	23	6	27	5	28	6	16
Ընդամենը	32	81	29	101	29	116	36	85
Մագիստրատուրա								
Արաբագիտություն	8	43	9	22				
Իրանագիտություն	2	10	3	16				
Թուրքագիտություն	2	9	3	7				
Ընդամենը	12	62	15	45				

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Արաբագիտություն					
1-ին	46	-	-	28	100
2-րդ	60	1	8	9	85
3-րդ	71	1	4	25	93
4-րդ	59		8	34	86
Իրանագիտություն					
1-ին	39	-	-	16	100
2-րդ	37	-	5	7	86
3-րդ	41	-	-	14	100
4-րդ	40	-	-	18	100
Թուրքագիտություն					
1-ին	28	-	2	4	93
2-րդ	33	-	9	1	73
3-րդ	33	-	-	17	100
4-րդ	22	-	4	4	82
Ընդամենը	509	2	40	177	92
Մագիստրատուրա					
Արաբագիտություն					
1-ին	51	-	-	31	100
2-րդ	31	-	-	21	100
Իրանագիտություն					
1-ին	12	-	-	9	100
2-րդ	19	-	-	13	100
Թուրքագիտություն					
1-ին	11	-	-	10	100
2-րդ	10	-	-	5	100
Ընդամենը	134	-	-	88	100

Ամառային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Արաբագիտություն					
1-ին	55	-	10	13	82
2-րդ	62	-	11	9	82
3-րդ	70	1	5	15	91
Իրանագիտություն					
1-ին	38	2	3	10	87
2-րդ	37	-	5	8	86
3-րդ	42	-	8	2	81
Թուրքագիտություն					
1-ին	28	1	1	6	93
2-րդ	34	1	-	6	97
3-րդ	33	-		4	100
Ընդամենը	399	5	43	73	88
Մագիստրատուրա					
1-ին					
Արաբագիտություն	51	-	-	20	100
Իրանագիտություն	11	-	-	6	100
Թուրքագիտություն	11	-	-	4	100
Ընդամենը	73	-	-	30	100

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	*Ընդամենը* 181, *այդ թվում նախորդ տարիներից՝* 3	
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	մագիստրատուրա
Արաբագիտություն	61 (22)	30
Իրանագիտություն	39 (17)	19
Թուրքագիտություն	24 (6)	10
Ընդամենը	122 (45)	59

2006/2007 ուստարում հրատարակվել են

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիսներ
-	1	2	3	83	18

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ *3*

ԱՐԱԲԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար՝ *Կարապետյան Սամվել Բորիսի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Հովհաննիսյան Դավիթ Արտաշեսի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Տոնիկյան Սոնա Ալբերտի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
3. Քոչարյան Հայկ Սկրտչի, պատմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Ասատրյան Հովհաննես Միսակի, ասիստենտ
5. Էլմասյան Մարիամ Արմենի, ասիստենտ
6. Յավրումյան Մարատ Սնացականի, ասիստենտ
7. Գյոզալյան Լիլյա Կամոյի, դասախոս
8. Գրիգորյան Հարություն Իսրայելի, դասախոս
9. Էլոյան Ալիս Ժիրայրի, դասախոս
10. Մինասյան Անի Երվանդի, դասախոս
11. Համազասպյան Զարուհի Եղիշեի, դասախոս
12. Հարությունյան Ռոման Էդուարդի, դասախոս
13. Հախումյան Աննա Ալեքսեյի, դասախոս
14. Հովհաննիսյան Ալվինա Պողոսի, դասախոս
15. Մանուկյան Մարինե Ջոնիկի, դասախոս
16. Մանուկյան Անի Ալբերտի, դասախոս
17. Մինասյան Երվանդ Փանոսի, դասախոս
18. Սկրտումյան Գայանե Սերգեյի, դասախոս
19. Տեր-Պետրոսյան Լիլիթ Դավթի, դասախոս

20. Փոլադյան Սարգիս Դավթի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Կարամանուկյան Շահե-Հակոբ Լևոնի, պատմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
2. Հարությունյան Լիլիթ Միշայի, պատմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
3. Փաշայան Արաքս Ասատուրի, պատմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Խուդավերդյան Կարինե Կոնստանտինի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Միրաքյան Ռուբեն Միքայելի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Դանիելյան Աննա Սամվելի, դասախոս
7. Սարգսյան Լիլիթ Բորիսի, դասախոս

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Ջիլավյան Հրաչուհի
2. Դանիելյան Աննա
3. Հովսեփյան Վարվարա

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Միջնադարյան արաբական հետազոտական ավանդույթի հասկացական ապարատը (չֆինանսավորվող):	Կարաբեկյան Ս. Բ.
2. Մերձավոր Արևելքի տարածաշրջանի խնդիրների քաղաքակրթական հենքը (չֆինանսավորվող):	Հովհաննիսյան Դ. Ա.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Թեմայի ուսումնասիրությունը պլանավորվում է ավարտել 2010 թ-ին: Հաշվետու տարում ուսումնասիրվել են արաբական լեզվաբանական ավանդույթի հասկացակազմի՝ հրեական քերականագիտության ոլորտ փոխադրելու արդյունքում առաջացող փոխակերպումները և դրանց ազդեցությունը հրեական քերականական ուսմունքների առաջացման վրա: Քննության է առնվել հետազոտական մեթոդի առանձնահատկությունները վերլուծության մակարդակների հայեցակարգի տեսանկյունից:

Թեմա 2. Աշխատանքը պլանավորվում է ավարտել 2008 թ-ին: Հաշվետու տարում ուսումնասիրվել են Մեծ Մերձավոր Արևելքի ներռեգիոնալ հարաբերություններում իսլամական գործոնի դերի պատմական ասպեկտները: Հետազոտվել են գլոբալիզացիոն գործընթացների ազդեցությունները տարածաշրջանի երկրների վրա, առանձին ուշադրություն է դարձվել ադապտացիոն մեխանիզմների ուսումնասիրության վրա:

Ամբիոնում կատարված այլ աշխատանքների մասին:

Լույս է տեսել ամբիոնի «Արաբագիտական ուսումնասիրություններ» տարեգրքի երկրորդ պրակը (խմբագիրներ՝ բ.գ.թ., դոց. Ս. Կարաբեկյան, բ.գ.թ., դոց. Դ. Հովհաննիսյան, պ.գ.թ. Հ. Քոչարյան):

Պաշտպանվել է երկու թեկնածուական ատենախոսություն՝ Ա. Հովսեփյանի «Իբն Թայմիյայի «*Մաջմուաթ առ–ռասաիլ ուա–լ–մասաիլ*» ժողովածուն որպես միջնադարյան իսլամի պատմության աղբյուր» (գիտական ղեկավար՝ բ.գ.թ., դոց. Դ. Հովհաննիսյան) և Գ. Ազատյանի «Խորհրդա-սիրիական հարաբերությունները (1966-1976 թթ.)» (գիտական ղեկավար պ.գ.դ. Ա. Փողադյան):

Պատրաստվել է «Մուսուլմանական իրավունքի հիմունքները» հեռաուսուցման դասընթաց (*բ.գ.թ., ասիստենտ Ռ. Միրաքյան, բ.գ.թ., ասիստենտ Ս. Տոնիկյան*)

Ամբիոնի դասախոսները և ուսանողները մասնակցել են մի շարք միջազգային գիտաժողովների և սեմինարների.

1. «Կամքի ազատության հիմնախնդիրը արաբամուսուլմանական փիլիսոփայության մեջ» միջազգային գիտաժողովին, Ալմա-Աթա (*բ.գ.թ., ասիստենտ Ռ. Միրաքյան*),
2. «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կրթության մեջ 21-րդ դարում» միջազգային գիտաժողովին, Երևան (*դոցենտ Ս. Կարաբեկյան, ասիստենտ Մ. Յավրումյան*),
3. Ակադեմիական եբրայերենի տեքստերի ուսումնասիրությանը նվիրված միջազգային սեմինարին, Երուսաղեմ (*դասախոսներ Լ. Տեր-Պետրոսյան և Լ. Գյոզալյան*),
4. Եբրայագիտական XII երիտասարդական միջազգային համաժողովին, Մոսկվա (*դասախոս Ա. Հովհաննիսյան, մագիստրանտներ Ա. Բարսեղյան և Ս. Մանվելյան*),
5. Իսլամագիտական միջազգային սեմինարին, Սիմֆերոպոլ (*բ.գ.թ., ասիստենտ Ռ. Միրաքյան, պ.գ.թ., ասիստենտ Հ. Քոչարյան*),
6. Թարգմանչության 2-րդ միջազգային գիտաժողովին, Ամման (*դասախոս Ջ. Կամազասպյան*),

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	2	1	25	5

ԻՐԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Աստղյան Գառնիկ Սերոբի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Շեխոյան Լաուրա Հայկի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Ստամբոլցյան Անուշ Գևորգի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Առաքելովա Վիկտորյա Ալեքսանդրի, պատմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Ամիրբեկյան Ռաիսա Իվանի, արվեստագիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Կիրակոսյան Հասմիկ Յոլակի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Ղազարյան Լուսյա Վարլամի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Ոսկանյան Վարդան Ստեփանի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Բախշինյան Քնարիկ Վահանի, ասիստենտ
9. Խաչատրյան Եկատերինա Ժիրայրի, բան. գիտ. թեկնածու, դասախոս
10. Չարչյան Թադևոս Կառլենի, բան. գիտ. թեկնածու, դասախոս
11. Գևորգյան Գառնիկ Թելմանի, դասախոս
12. Բիանջյան Հասմիկ Հայկի, դասախոս
13. Հովսեփյան Էլֆրիդա Ավետիսի, դասախոս
14. Պետրոսյան Լուսինե Գեղամի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Առաքելյան Գրիգոր Խաչատուրի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Մելիքյան Գուրգեն Վրեժի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Բոյաջյան Վահե Սուրենի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Ասատրյան Ժորիկ Սեդրակի, դասախոս
5. Թամոյան Հասան Մախմուդի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Գևորգյան Նարինե
2. Գևորգյան Աստղիկ
3. Աղաջանյան Անահիտ

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Հայկաբանությունները տարածաշրջանի իրանական, կովկասյան և թյուրքական լեզուներում (պետ. ֆինանսավորում):	Ասատրյան Գ. Ա.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Ամբիոնում տարվող գիտահետազոտական աշխատանքներն ընդգրկում են էթնոլեզվաբանության, պատմահամեմատական լեզվաբանության, բանասիրության, իսլամագիտության, Իրանի միջնադարյան և ժամանակակից պատմության և արդիականության խնդիրները: Կարևորվում են նաև տարածաշրջանային քաղաքական և տնտեսական հրատապ խնդիրներին նվիրված հետազոտությունները, որոնց արդյունքները հաճախ փորձաքննություն են անցնում ինչպես հայաստանյան, այնպես էլ արտասահմանյան գիտաժողովներում, սեմինարներում և պարբերականներում:

BRILL (Լեյդեն, Հոլանդիա) հրատարակչատան կողմից տպագրվել են «Iran & the Caucasus» միջազգային տարեգրքի 10-րդ հատորի 2-րդ և 11-րդ հատորի 1-ին պրակները: Հրատարակվել է «Իրան Նամէ» հանդեսի հերթական 40-րդ համարը, իսկ 41-րդը պատրաստվել է տպագրության:

Ամբիոնի շրջանակներում տարբեր աշխատանքային խմբերի կողմից հրատարակության են պատրաստվել մի շարք դասագիրք-ձեռնարկներ: «Պարսից լեզվի քերականություն» և «Սանսկրիտի քերականություն» դասագրքերն արդեն պատրաստ են տպագրության, շարունակվում են աշխատանքները «Իրանի պատմություն» և «Իրանի գրականություն» դասագրքերի պատրաստման ուղղությամբ:

Հրատարակության են պատրաստվում նաև առանձին հեղինակների մենագրություններ, այդ թվում՝ «Քրդագիտության հիմունքներ», «Իրանական կրոնների պատմություն», «Պարսկերենի ստուգաբանական բառարան» (հեղինակ՝ բան. գիտ. դոկտոր Գ. Ս. Ասատրյան): Գ. Ս. Ասատրյանի խմբագրությամբ հրատարակության է պատրաստվում նաև ամբիոնի 9 աշխատակիցների կողմից հեղինակվող «Հայերեն-պարսկերեն բառարան»-ը, որն ընդգրկում է 50.000 բառ և դարձվածային միավոր:

2006-ի օգոստոսին ամբիոնի գիտահետազոտական արշավախմբի մի շարք աշխատակիցներ (Գ. Ասատրյան (ղեկավար), Վ. Առաքելովա, Լ. Շեխոյան, Վ. Ոսկանյան, Վ. Բոյաջյան, Լ. Ղազարյան, Հ. Բիանջյան, Ա. Ստամբոլցյան, Գ. Գևորգյան) պատմամշակութային և լեզվական ուսումնասիրությունների նպատակով մեկնել են Դերսիմ (ներկայիս Թուրքիայի Թունջելի նահանգ) և հարակից զազայաբնակ շրջաններ:

Շարունակվել են աշխատանքները նաև մեկ այլ՝ «Հայկաբանությունները տարածաշրջանի հնդիրանական, կովկասյան և թյուրքական լեզուներում» թեմայի շրջանակներում (թեմայի ղեկավար՝ Գ. Ասատրյան, անդամներ՝ Վ. Ոսկանյան, Վ. Բոյաջյան, Հ. Կիրակոսյան):

2007-ի հունիսին ամբիոնի ասպիրանտ Թ. Չարչյանը պաշտպանել է թեկնածուական ատենախոսություն «Պարթևերեն արձանագրությունների բառապաշարը» թեմայով, իսկ Ալբերտ Խաչատուրյանը՝ «Նավթը և Իրանի սոցիալ-տնտեսական և քաղաքական զարգացումները 1954-1979թթ.» թեմայով:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	1	26	13

ԹՈՒՐՔԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Սաֆարյան Ալեքսանդր Վիլենի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Կորխմազյան Հռիփսիմե Սերգեյի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Քոչար Նվարդ Հրաչյայի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Մելքոնյան Ռուբեն Հովհաննեսի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Սահակյան Լուսինե Սուրենի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Սողոմոնյան Աշոտ Սերյոժայի, պատմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Միրզոյան Քնարիկ Պարույրի, ասիստենտ
7. Ասատրյան Համլիկ Ռուբիկի, դասախոս
8. Գալշոյան Սիրանուշ Մուշեղի, դասախոս
9. Խաչատրյան Լուսինե Ավետիքի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Խառատյան Ալբերտ Արմենակի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Սաֆրաստյան Ռուբեն Արամի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Գինոսյան Նաիրա Լևոնի, դասախոս

Ոչ ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Քարամյան Օվսաննա
2. Ազնավուրյան Աննա

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Թյուրքականության գաղափարախոսությունը և թուրքական մշակույթը (չֆինանսավորվող):	Սաֆարյան Ա. Վ.
2. Օսմանյան Կայսրությունում հայերի բռնի մահմեդականացման քաղաքականության հետևանքները (չֆինանսավորվող):	Սահակյան Լ. Ս.
3. Կրոնափոխ հայերի խնդիրը ժամանակակից Թուրքիայում (չֆինանսավորվող):	Մելքոնյան Ռ. Հ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Հաշվետու ժամանակաշրջանում կազմակերպվել է միջազգային գիտաժողով՝ նվիրված Մերի Քոչարի 70-ամյակին:

Շարունակվել է թյուրքականության գաղափարախոս Զիա Գյոքալփի «Թյուրքականության հիմունքները» աշխատության և նույն հեղինակի՝ տարբեր տարիների հրատարակած գրքերի, հոդվածների ու բանաստեղծությունների աղբյուրագիտական համակողմանի վերլուծությունը (շարունակվել է հրատարակվել թյուրքականության ու թուրքական մշակույթին նվիրված հոդվածաշարը ինչպես հայրենական, այնպես էլ արտասահմանյան մամուլում): Իրանի Իսլամական Հանրապետությունում (Թեհրան) դասախոսությունների շարքով հանդես է եկել դոց. Ա. Սաֆարյանը:

Արևելագիտության ֆակուլտետի խորհրդի և թուրքագիտության ամբիոնի որոշումներով՝ լույս է տեսել «Բարձր Հայքի Բաբերդ, Սպեր, Դերջան գավառների տեղանուններն ու ժողովրդագրությունը XVI դարի օսմանյան աշխարհագիր մատյաններում» (հեղինակ՝ բան. գիտ. թեկնած., դոցենտ Լ. Սահակյան, Երևան, 2007, 307 էջ) մենագրությունը: Մենագրության մեջ համակողմանի քննության են ենթարկվել XVI դարի օսմանյան աշխարհագիր մատյաններում գրանցված հայկական տեղանունները, առանձնացվել են օսմաներենի և ժամանակակից թուրքերենի տառադարձման հետևանքով առաջացած մակաշերտերը, ինչպես նաև տարածագոտու բարբառային խոսվածքներից առաջացած նստվածքը: Քննության է ենթարկվել նաև հիշյալ գավառների ժողովրդագրական պատկերը: Մենագրությանը կից հրատարակվել են Բաբերդ, Սպեր, Դերջան գավառների գյուղերի մանրամասն գունավոր քարտեզները:

ՈՒսումնասիրության նյութ են դարձել նաև Սև ծովի հարավարևելյան սահմաններում գտնվող համշենահայերի՝ օսմանյան իշխանությունների կողմից իրականացված բռնի մահմեդականացման քաղաքականության փուլերը, նպատակները և հետևանքները: ՈՒսումնասիրվում է նաև նրանց ինքնության դրսևորման առանձնահատկությունները, այսօրվա բարբառային վիճակը, բանահյուսությունը: Այս թեմաներով դասախոսություններ են կարդացվել ինչպես ՀՀ-ում, այնպես էլ ԱՄՆ-ում, արվել են գիտական հրապարակումներ, որոնց արդյունքների վրա նկարահանվել է գիտահանրամատչելի ֆիլմ:

Լույս է տեսել բանասեր-ազգագրագետ Սուրեն Սահակյանի գրառած բանահյուսական նյութերը՝ նվիրված Զորավար Անդրանիկին:

Հրապարակվել է «Թուրք գրականության պատմության ծրագիրը»:

Առանձին քննության առարկա է դարձել Թուրքիայի Հանրապետությունում այսօր ապրող «ծպտյալ» հայերի վիճակը, նրանց թվաքանակը՝ տարածքային ընդգրկումներով հանդերձ (արվել են գիտական հրապարակումներ):

Ջուգաղրական-տիպաբանական մեթոդի կիրառմամբ քննության է ենթարկվել ժամանակակից թուրքերենի բայի անդեմ ձևերը, տրվել է դրանց հայերեն համարժեքները:

Պաշտպանվել և ԲՈՀ-ի կողմից հաստատվել է Լ. Ա. Ամիրխանյանի «Ժամանակակից թուրքերենի և հայերենի բայի անդեմ ձևերի զուգադրական և տիպաբանական քննություն» (գիտական ղեկավար՝ պ.գ.թ., դոցենտ Ա. Սաֆարյան) թեկնածուական ատենախոսությունը:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	1	-	1	26	-

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Մենագրություն

1. *Սահակյան Լ.,* Բարձր Հայքի Բաբերդ, Սպեր, Դերջան գավառների տեղանունները ու ժողովրդագրությունը XVI դարի օսմանյան աշխարհագիր մատյաններում, Երևան, «Լուսակն» հրատ., 2007, 306 էջ:

Ուսումնական ձեռնարկ

1. *Մանուկյան Մ., Տոնիկյան Մ.,* Գրական արաբերենի տեքստերի և վարժությունների ժողովածու, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, 359 էջ:
2. *Միրաքյան Ռ.,* Հադիսագիտության ներածություն, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 154 էջ:

Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ

1. *Êàðàáåêÿí Ñ. Á., ßâðóìÿí Ì. Ì.* Ìåòîäè÷åñêèå ðåêîìåíäàöèè ïî ðàçðàáîòêå è âíåäðåíèþ ñèñòåì äèñòàíöèîííîãî îáó÷åíèÿ. Åðåâàí, èçä-âî «Ýäèò-Ïðèíò», 2007.
2. *Ասատրյան Գ.* /խմբագիր/, Մեթոդական ծրագրեր և ակնարկներ, Իրանագիտության կովկասյան կենտրոն, Երևան, 2007:
3. Սաֆարյան Ա., Սահակյան Լ., Գալշոյան Ս., Թուրք գրականության պատմության դասընթացի ծրագիր, «Լուսակն» հրատ., Երևան, 2006:

Հոդված

1. *Ազատյան Գ.,* Խորհրդա–սիրիական քաղաքական կապերի զարգացումը 1966-1976 թթ., Արաբագիտական ուսումնասիրություններ, պ. 2, Երևան, 2007, էջ 16-32:
2. *Ազատյան Գ.,* ԽՍՀՄ–ի աջակցությունը սիրիական կադրերի պատրաստման գործում (1966-1976թթ), Արաբագիտական ուսումնասիրություններ, պ. 2, Երևան, 2007, էջ 32-40:
3. *Աղաբաբյան Հ.,* al- Maful ma'ahu դիրքի իմաստային և ձևաշարահյուսական առանձնահատկությունները, Արևելագիտության հարցեր, պ. 6, Երևան, 2006, էջ 171-179:
4. *Հակոբյան Մ.,* ßçûêîâàÿ ñèòóàöèÿ â Òóíèñå, Արաբագիտական ուսումնասիրություններ, պ. 2, Երևան, 2007, էջ 175-182:
5. *Հակոբյան Մ.,* Հասարակական կյանքի «արևմտականացումը» և «արաբականացման» խնդիրները Թունիսում, Արաբագիտական ուսումնասիրություններ, պ. 2, Երևան, 2007, էջ 166-175:
6. *Հովհաննիսյան Դ.,* Î ôóíêöèîíàëüíîì ìåñòå ðèòîðè÷åñêîãî âîïðîñà «Àëàì òàðà» â Êîðàíå, Արևելագիտության հարցեր, պ. 6, Երևան, 2006, էջ 193-201:
7. *Հովհաննիսյան Դ.,* Արամ Տեր-Ղևոնդյան, Արևելագիտության հարցեր, պ. 6, Երևան, 2006, էջ 5-13:

8. *Հովհաննիսյան Դ.,* Համաշխարհային զարգացման միտումների շուրջ, Հանրապետական, թիվ 1, Երևան, 2007, էջ 13-18:
9. *Հովհաննիսյան Դ.,* Միջազգային անվտանգության համակարգի կայացման խնդիրները, Հանրապետական, թիվ 2, Երևան, 2007, էջ 35-40:
10. *Հովհաննիսյան Դ.,* Հարավային Կովկասի ինտեգրման հեռանկարների շուրջ, Հանրապետական, թիվ 3, Երևան, 2007, էջ 24-28:
11. *Հովհաննիսյան Դ.,* «Երեք ծովերի համակարգ» նախագծի շուրջ, Հանրապետական, թիվ 4, Երևան, 2007, էջ 22-27:
12. *Հովհաննիսյան Դ.,* ԱՄՆ միջինարևելյան քաղաքականության նոր երանգներ, Հանրապետական, թիվ 5, Երևան, 2007, էջ 30-34:
13. *Հովհաննիսյան Դ.,* ,«Մեծ Ութնյակի» հանդիպումը. Նոր իրողություններ, Հանրապետական, թիվ 6, Երևան, 2007, էջ 15-21:
14. *Հովհաննիսյան Մ.,* ,«Ռասսիլ Խուռան աս–Սաֆայի» բովանդակային կազմի և կառուցվածքային առանձնահատկությունների շուրջ, Արաբագիտական ուսումնասիրություններ, պ. 2, Երևան, 2007, էջ 155-166:
15. *Հովհաննիսյան Մ.,* Երկնային և երկրային քաղաքները «Ռասսիլ Խուռան աս–Սաֆայում». Խուռան աս–Սաֆայի սոցիալական փիլիսոփայության հիմնական էությունը- Արևելագիտության հարցեր, պ. 6, Երևան, 2006, էջ 179-193:
16. *Հովսեփյան Ա.,* Իբն Թայմիայի «Մաջմուա առ–ռասաիլ ուա–մասաիլ» ժողովածուի կառուցվածքային առանձնահատկությունները, Արաբագիտական ուսումնասիրություններ, պ. 2, Երևան, 2007, էջ 66-74:
17. *Հովսեփյան Ա.,* Իբն Թայմիայի հայացքները մուսուլմանական համայնքի «իդեալական մոդելի» համատեքստում, Արաբագիտական ուսումնասիրություններ, պ. 2, Երևան, 2007, էջ 57-66:
18. *Ìàíóêÿí Ì.,* ×àñòåå÷íàÿ èåðàðõèÿ ëåêñè÷åñêèõ åäèíèö â ÀËÒ â ñâåòå ñâ àíòèêî-ôóíêöèîíàëüíîãî àíàëèçà â òåîðèè óïðàâëåíèÿ, Արևելագիտության հարցեր, պ. 6, Երևան, 2006, էջ 201-209.
19. *Մանուկյան Ա.,* «Անհայտ սուբյեկտով» բայական ստորոգական կառույցների ձևաիմաստային առանձնահատկությունները, Արաբագիտական ուսումնասիրություններ, պ. 2, Երևան, 2007, էջ 66-74:
20. *Միրաքյան Ռ.,* Îòðàæåíèå çàêîíà î ïðåèìóùåñòâåííîì ïðàâå íà ïîêóïêó (Shuf'a) â õàäèñàõ ñáîðíèêà «Àë-Äæàì' àñ-Ñàõèõ» àë-Áóõàðè, Արևելագիտության հարցեր, պ. 6, Երևան, 2006, էջ 209-217.
21. *Մկրտումյան Գ.,* Մուհամմադ մարգարեի կողմից Նաջրանի քրիստոնյա համայնքին տրված պայմանագիրը, Արաբագիտական ուսումնասիրություններ, պ. 2, Երևան, 20076, էջ 106-113:
22. *Տեր–Պետրոսյան Լ.,* Եբրայական մոնոլինգվիզմի գաղափարախոսության հիմունքները, Արաբագիտական ուսումնասիրություններ, պ. 2, Երևան, 2007, էջ 131-139:
23. *Տեր–Պետրոսյան Լ.,* Հրեական ներգաղթը Պաղեստին 19-րդ դարի վերջին և 20-րդ դարի սկզբին, Արաբագիտական ուսումնասիրություններ, պ. 2, Երևան, 2007, էջ 39-151:
24. *Տոնիկյան Ս.,* Աբդալլահ իբն ալ–Մութալիբի զոհաբերման լեգենդի շուրջ, Արևելագիտության հարցեր, պ. 6, Երևան, 2006, էջ 217-225:
25. *Քոչարյան Հ.,* «Ամիրու-լ-Մումինին ինստիտուտին վերաբերող որոշ հարցեր», Արևելագիտության հարցեր, պ. 6, Երևան, 2006, էջ 242-247:
26. *Asatrian G.,* "Kurdish Lo-lo", *Iran and the Caucasus*, vol. 10.2, Brill Academic Publishers, Leiden, 2006, pp. 239-242.
27. *Asatrian G.*, Review of [Farhang-e vazhegan-e Tabari (A Dictionary of Tabari), in 5 volumes, edited by Jahangir-e Nasri Ashrafi], *Iran and the Caucasus*, vol. 10.2, Brill Academic Publishers, Leiden, 2006, pp. 303-305.
28. *Asatrian G.*, Review of [Daneshname-ye Jahan-e Eslam (Encyclopaedia of the World of Islam), edited by G.-'A. Haddad-e 'Adel, vol. 9 (Th-Jiran al-'Awd)], *Iran and the Caucasus*, vol. 10.2, Brill Academic Publishers, Leiden, 2006, pp. 309-310.
29. *Asatrian G.,* Lorimer D.L., Life and Career, Encyclopaedia Iranica, Columbia, N.-Y., 2006.
30. *Êèðàêîñÿí À.*, Òàëûøñêèé è àçàðè – äðåâíèé ÿçûê Àòóðïàòàêàíà, Î÷åðêè ïî èñòîðèè è êóëüòóðå òàëûøñêîãî íàðîäà, Âûïóñê 1, Åðåâàí, 2007, ññ. 67-71.
31. Kirakosian H., The Curse of Māmā 'Īṣmat, *Iran and the Caucasus*, vol.11.1, BRILL, Leiden, 2007, pp. 45-48.
32. *Կիրակոսյան Հ.,* Ատրպատականի մեռած իրանական լեզվի ուշ միջնադարյան վկայությունների /ֆահլավիյյաթ/ ուսումնասիրման դասավանդման մեթոդական ծրագիր, Մեթոդական ծրագրեր և ակնարկներ, Երևան, Իրանագիտական կովկասյան կենտրոն, 2007, էջ 35-40:

33. *Arakelova V.*, review of Ph. Kreyenbroek, Kh. Rashow, *God and Sheikh Adi are Perfect: Sacred Poems and Religious Narratives from the Yezidi Tradition*, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden, 2005, 435 pp., *Iran & the Caucasus*, vol.11.1, BRILL, Leiden, 2007, pp. 141-148 (համահեղինակ V. Voskanian).
34. *Arakelova V.*, Some natural phenomena and celestial objects in the Yezidi folk beliefs, *Iran & the Caucasus*, vol. 10/1, 2006, pp. 26-34.
35. *Arakelova V.*, Phallic objects from Ardabil, *Iran and the Caucasus*, vol. 10.2, Brill Academic Publishers, Leiden, 2006, pp. 32-39.
36. *Àðàêåëîâà Â.*, Ê èñòîðèè ôîðìèðîâàíèÿ åçèäñêîé îáùèíû, *Èðàí-íàìý: Àðìÿíñêèé âîñòîêîâåä÷åñêèé æóðíàë*, Åðåâàí, 2006, № 40, ññ. 63-66.
37. *Àðàêåëîâà Â.*, Ê âîïðîñó î íàðîäíûõ âåðîâàíèÿõ òàëûøåé, Î÷åðêè ïî èñòîðèè è êóëüòóðå òàëûøåé, Åðåâàí 2007, ññ. 14-19.
38. *Àðàêåëîâà Â.*, Ðåöåíçèÿ íà Õ. Ð. Î ìàðõàëè. *Éåçèäèçì. Èç ãëóáèíû òûñ÷åëåòèé*. ÑÏá.: Èçä-âî Ñ.-Ïåòåðá. óí-òà, 2005, 192 ñ., ÂÎÑÒÎÊ (ORIENS), N 1, Ì îñêâà, 2007, cc. 197-200.
39. *Àðàêåëîâà Â.*, Èñòîðèÿ èññëåäîâàíèé, Մեթոդական ծրագրեր և ակնարկներ, Երևան, Իրանագիտական կովկասյան կենտրոն, 2007, էջ 17-27.
40. *Voskanian V.,* Lexical Gleanings from Basšākard, *Iran and the Caucasus*, vol. 11.1, Brill Academic Publishers, Leiden, pp. 121-125 (համահեղինակ V. S. Boyajian).
41. *Voskanian V.*, review on [Ph. Kreyenbroek, Kh.Rashow, *God and Sheikh Adi are Perfect: Sacred Poems an Religious Narratives from the Yezidi Tradition*, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden, 2005, 435 pp.], *Iran & the Caucasus*, vol.11.1, BRILL, Leiden, 2007, pp. 141-148 (համահեղինակ V. Arakelova).
42. *Boyajian V.,* Lexical Gleanings from Basšākard, *Iran and the Caucasus*, vol. 11.1, Brill Academic Publishers, Leiden, 2007, pp. 121-125 (համահեղինակ П. V. Voskanian).
43. *Բոյաջյան Վ.,* Հնչյունական առանձնահատկությունների հիման վրա բելուջերենի բարբառների դասակարգման սկզբունքների շուրջ, *Մեթոդական ծրագրեր և ակնարկներ*, Երևան, Իրանագիտական կովկասյան կենտրոն, 2007, էջ 53–70.
44. *Ghazarian L.,* review on “Les kurds Ardalan entre la Perse et l’Empire ottoman” “Iran and the Caucasus”, Brill, Leiden, 2006, 10.2.
45. Ղազարյան Լ., Ժամանակակից պարսկերենի տեսական քերականություն, Մեթոդական ծրագրեր և ակնարկներ, Երևան, Իրանագիտական կովկասյան կենտրոն, 2007, էջ 3-15:
46. Ստամբոլցյան Ա., 1990-1991թթ. Քուվեյթի ճգնաժամը և Իրանը, Արևելագիտության հարցեր, VI, Երևան, 2006, էջ 355-365:
47. *Amirbekian R.*, The Bukharian Jews through the Lenses of the 19th Century Russian Photographers. – ‘’Iran&Caucasus”, Vol. 9.2, Brill, Leiden -Boston, 2006, pp. 257-272.
48. *Amirbekian R.,* Les sujets sufis dans les miniature Orientales (Collection du Matenadaran, Erevan), ‘’Iran&Caucasus”, Yerevan, Vol. 11.1, 2007.
49. *Àìèðáåêÿí Ð.,* «Î÷åðê êóëüòóðû è èñêóññòâà òàëûøåé» – â êí. Î÷åðêè ïî èñòîðèè è êóëüòóðå òàëûøñêîãî íàðîäà (Ìàòåðèàëû Ïåðâîé ìåæäóíàðîäíîé íàó÷íîé êîíôåðåíöèè ïî òàëûøâåäåíèþ), Âûï. 1 Ïîä îáùåé ðåäàêöèåé ïðîôåññîðà Ãàðíèêà Àñàòðÿíà. Åðåâàí, Àíäëèò÷åñêèé öåíòð «Ìèòê», Ìåæäóíàðîäíûé óíèâåðñèòåò «Àðüÿ», 2007, ññ. 99-117.
50. *Àìèðáåêÿí Ð., «...È êèñòü åãî ïðåñëóëî âðåìÿ.»(*Ïåðñîíàëüíàÿ âûñòàâêà Ýâàëäàä Ñàñóíà), «Ãîëîñ Àðìåíèè», 24 èþíÿ, 2007, Åðåâàí.
51. *Amirbekian R.,* ‘’Between New *Julfa* and Tibet: 17-th Century Armenian Merchant *Hovhannes Jughaetsi* as a Representative of Eurasian Cross-Cultural Trade Entrepreneurial Minorities.’’- UCLA AEF CHAIR CONFERENCE "The Ebb and Flow of Armenians in India and Southeast Asia --Traders, Merchants, Intellectuals, and Communities." UCLA, Los Angeles, March 17-18, 2007 – Submission.
52. *Amirbekian R.,* LES SUJETS SOUFIS DANS LA MINIATURE MEDIEVALE ORIENTALE (Collection du Maténadaran, Erévan), Iran and the Caucasus, vol. 11.1, Brill Academic Publishers, Leiden, 2007.
53. *Չարխչյան Ա.,* Պարթևերենում արամեական գաղափարագրերը և դրանց դասակարգումը, “Orientalia’’, Երևան, 2006, պրակ III.
54. *Չարխչյան Ա.,* Արամեական անվանական գաղափարագրերը պարթևական մի շարք աղբյուրներում, Արևելագիտության հարցեր, Երևան, 2006, VI:
55. *Չարխչյան Ա.,* Միջին կամ անցումային պարթևերեն, “Orientalia’’, Երևան, 2007, պրակ IV, էջ 33-42:

56. *Սանտոշ Արորա Կումարի*, Ðåëèãèè È íäèè, Մեթոդական ծրագրեր և ակնարկներ, Երևան, Իրանագիտական կովկասյան կենտրոն, 2007, էջ 29-34:
57. Բիանջյան Հ., Պարսկերենը որպես երկրորդ արևելյան լեզու, Մեթոդական ծրագրեր և ակնարկներ, Երևան, Իրանագիտական կովկասյան կենտրոն, 2007, էջ 45-51:
58. Առաքելյան Գ., Արաբատառ հնագրության ուսուցման մեթոդիկա, Մեթոդական ծրագրեր և ակնարկներ, Երևան, Իրանագիտական կովկասյան կենտրոն, 2007, էջ 71-75:
59. *Սաֆարյան Ա.,* Ջիյա Գյոքալփը՝ Թուրք կանանց իրավունքների մասին, Թուրքագիտական և օսմանագիտական հետազոտություններ, հ. IV, հոդվածների ժողովածու, ՀՀ ԳԱԱ Արևելագիտության ինստիտուտ, Երևան, 2006, էջ 13-38:
60. *Սաֆարյան Ա., Սահակյան Լ., Ամիրխանյան Լ.,* Ժամանակակից թուրքերենի դերբայների դասակարգման հիմնահարցի շուրջ, Արևելագիտության հարցեր, հոդվածների ժողովածու, պատ. խմբ. Գ. Վ. Սելիքյան, հատոր VI, Երևան, 2006, էջ 296-317:
61. *Սաֆարյան Ա., Մելքոնյան Ռ.*, Հենրիկ Էդոյանի բանաստեղծական աշխարհը, «Կանթեղ», 4, Երևան, 2006, էջ 58-65:
62. *Safarian A.,* "On The History of Turkish Feminism", Iran and the Caucasus, Volume 11.1, Brill, Leiden. Boston 2007, 141-151 pp.
63. *Սաֆրաստյան Ռ.,* Հայերը և թուրքերը. պատմական առնչություններ Սելջուկյանների շրջանից մինչև 19-րդ դարի վերջերը, Թուրքագիտական և օսմանագիտական հետազոտություններ, հ. IV, հոդվածների ժողովածու, ՀՀ ԳԱԱ Արևելագիտության ինստիտուտ, Երևան, 2006, էջ 197-207:
64. *Սահակյան Լ. Ս., Սաֆարյան Ա. Վ.,* Սուրեն Սահակյանի գրառած «Ասք Անդրանիկի մասին» վիպասքի պատմաբանասիրական արժեքը, Արևելագիտության հարցեր, հոդվածների ժողովածու, պատ. խմբ. Գ. Վ. Սելիքյան, հատոր VI, Երևան, 2006, էջ 264-297:
65. *Սահակյան Լ.,* Օսմանյան կայսրությունում համշենահայերի բռնի մահմեդականացման քաղաքականության հետևանքները, Թուրքագիտական և օսմանագիտական հետազոտություններ, հ. IV, հոդվածների ժողովածու, ՀՀ ԳԱԱ Արևելագիտության ինստիտուտ, Երևան, 2006, էջ 207-229:
66. *Քոչար Ն. Հ.,* Հյուսիսաֆրիկյան որոշ աբորիգեն խմբերի մարդաբանական տվյալները, Արևելագիտության հարցեր, հ. VI, հոդվածների ժողովածու, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 225-241:
67. *Քոչար Ն. Հ.,* Արմենոիդ (առաջավորասիական) տիպը աշխարհի բնակչության մարդաբանական դասակարգման (տիպաբանական) համակարգում, Հայաստանի ազգային ատլաս: Գիտեզիայի և քարտեզագրության կենտրոն, Երևան, 2007, էջ 97-98:
68. *Մելքոնյան Ռ.,* «Գասթարբայթերների» թեմատիկան թուրք գրող Ֆաքիր Բայքուրթի ստեղծագործություններում, Արևելագիտության հարցեր, հ. VI, Երևան, 2006, էջ 258-261:
69. *Մելքոնյան Ռ.*, Թուրքագիտական և օսմանագիտական հետազոտություններ, հ. 4, /գրախոսություն/, «Լրաբեր հասարակական գիտությունների», N 1, Երևան, 2007, էջ 267-269:
70. *Մելքոնյան Ռ.*, Ծպտյալ հայերի կրոնադարձությունը, Հանրապետական, N 3, Երևան, 2007, էջ 5-10:
71. *Մելքոնյան Ռ.*, Ծպտյալ հայերի հետ կապված նոր իրողություններ, Հանրապետական, N 4 , Երևան, 2007, էջ 1-5:
72. *Մելքոնյան Ռ.*, Կրոնական հալածանքների նոր ալիք Թուրքիայում, Հանրապետական, N 5, Երևան, 2007, էջ 11-16:
73. *Մելքոնյան Ռ.*, Հայ երեխաների իսլամացումը Հայոց ցեղասպանության տարիներին, Հանրապետական, N 6, Երևան, 2007, էջ 4-8:
74. *Մելքոնյան Ռ.*, Սպանդ Մալաթիայում /պատճառներ և հետևանքներ/, Գլոբուս վերլուծական տեղեկագիր, Երևան, 2007, էջ 14-21:
75. *Ողոմոնյան Ա. Ս.,* Ցեղասպանության իրագործման պատճառների խեղաթյուրումը թուրքական պաշտոնական պատմագրության մեջ, Արևելագիտության հարցեր, հ. VI, հոդվածների ժողովածու, 2006:
76. *Ողոմոնյան Ա. Ս.,* Թուրք պատմաբան Էրդալ Իլթերի մատենագիտությունը թուրք-հայկական հարաբերությունների վերաբերյալ, Թուրքագիտական և օսմանագիտական հետազոտություններ, հ. IV, հոդվածների ժողովածու, ՀՀ ԳԱԱ Արևելագիտության ինստիտուտ, Երևան, 2006, էջ 287-290:
77. *Ամիրխանյան Լ.,* Ժամանակակից թուրքերենի դերբայների ուսումնասիրության պատմությունից, Թուրքագիտական և օսմանագիտական հետազոտություններ, Ռ. Սաֆրաստյանի խմբագրությամբ, Երևան, «Ասողիկ», 2006, էջ 184-197:

78. *Asatryan H.*, Selahattin Galip, Butun Yonleriye Donmeler ve Donmelik /Les donme et le donme-isme sous tous ses aspects/, Istanbul: "Gecit Kitabevi", 2004, 399pp. Iran and the Caucasus, Volume 11.1, Brill, Leiden. Boston 2007, p. 168.
79. *Ամիրխանյան Լ.,* Թուրքերենի բայի անդեմ ձևերի ծագումնաբանության հիմնահարցի շուրջ, «Կանթեղ», Գիտական հոդվածների ժողովածու, 1(30), «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 6 էջ:
80. *Ամիրխանյան Լ. Ա., Սաֆարյան Ա. Վ.,* Ժամանակակից թուրքերենի անորոշ դերբայի ձևաբանական և շարահյուսական առանձնահատկությունները, «Լրաբեր հասարակական գիտությունների», Երևան, 2007, էջ 79-84:
81. *Գինոսյան Ն. Լ.,* Հայ նկարիչները և քանդակագործները Օսմանյան կայսրությունում (19-րդ դարի երկրորդ կես և 20-րդ դարի սկիզբ), Հայոց պատմության հարցեր, ՀՀ ԳԱԱ հրատ, Երևան, 2007, էջ 233-240:
82. *Միրզոյան Ք. Պ.,* Քոչար Մ. Հ., Մեր անվանի դասախոսները, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 319-321:
83. *Խաչատրյան Լ. Ա.,* Հին թյուրքական հուշարձաններ, «Գիտություն և տեխնիկա», 2007, էջ 19-21:

Զեկուցումների թեզիս

1. *Êàðàáåêÿí Ñ. Á.,* Óðîâíè ëèíãâèñòè÷åñêîãî àíàëèçà è ñïîñîáû ñ÷èòûâàíèÿ òåêñòîâîé èíôîðìàöèè â àðàáñêîé ëèíãâèñòè÷åñêîé òðàäèöèè. Òåçèñû äîêëàäà íà XXXVIII Ìåæäóíàðîäíîì êîíãðåññå àçèàòñêèõ è ñåâåðîàôðèêàíñêèõ èññëåäîâàíèé, Àíêàðà, 2007.
2. *Îâàíåñÿí À. Ï.,* Òåðìèíîëîãè÷åñêèé àïïàðàò ñðåäíåâåêîâîé âðåìåíñêîé òðàäèöèè, Äîêëàä íà 12-îé Ìåæäóíàðîäíîé Ìîíãîëîâåäíîé Êîíôåðåíöèè ïî Èóäàèçìó, 9-11-èþëÿ, 2007, Ìîñêâà.
3. *ßâðóìÿí Ì. Ì.,* Ñåìàíòè÷åñêèå ïðèòÿæàíèÿ â àðàáñêîé ëèíãâèñòè÷åñêîé òðàäèöèè. Òåçèñû äîêëàäà íà XXXVIII Ìåæäóíàðîäíîì êîíãðåññå àçèàòñêèõ è ñåâåðîàôðèêàíñêèõ èññëåäîâàíèé, Àíêàðà, 2007.
4. *Կարապետկյան Ս. Բ., Յափումյան Մ. Մ.*, "'e-perfect' but not 'e-ready': long way to the e-learning". Միջազգային գիտական նստաշրջան, «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կրթության մեջ 21-րդ դարում», Զեկուցումների թեզեր, 2007:
5. *Hamazaspyan Z.*, Similarities in Armenian and Arabic Fairy Tales ang Existence of not Translated Arabic Words and Adoptions in Armenian Folkore, The Second International Translation Conference, Amman, 27-28 April 2007, Abstracts, p. 468-474.
6. Nemune-i čand az loghat-e ārxāik dar fahlaviyyāt-e zaban-e Azari, Third Biennial Convention on Iranian Studies, Tbilisi, 8-10 June, 2007, Abstracts, Yerevan, 2007, pp. 113-114.
7. *Arakelova V.*, Animals and Plants in the Yezidi Beliefs: Comparative Studies of Near Eastern Traditions, Third Biennial Convention on Iranian Studies, Tbilisi, 8-10 June, 2007, Abstracts, Yerevan, 2007, pp. 40-41.
8. *Voskanian V.*, Molahezāti čand dar mored-e guyeš-e rusta-ye "Gilit" dar mantaghe-ye Naxjavān, Third Biennial Convention on Iranian Studies, Tbilisi, 8-10 June, 2007, Abstracts, 2007, p. 116.
9. *Boyajian V.,* The Dehwārs of Balochistan: Preliminary Notes on the Ethnic Identity, *Third Biennial Convention on Iranian Studies*, Tbilisi, 8-10 June, 2007, Abstracts, 2007, pp. 49-50.
10. *Ghazarian L.*, Ešterākāt-e loyavi va dasturi bein-e zabānhā-ye fārsi va armani. Panjomin Hamayeš-e beynolmellali-ye zabān va adabiyyāt-e fārsi, (Abstracts) Tehran, 3.05. -10.05., 2007, pp. 6:
11. *Ghazarian L.,* Tašxis-e jahat-e miyāne dar zabān-e farsi, Third Biennial Convention on Iranian Studies, Society, history and culture in the Persianate World (Abstracts) conferance Tbilisi, 2007.
12. *Amirbekian R.,* «Caesarean Childbirth as Reflected In Islamic Visual Arts - Illustrations in Ferdowsi's *Shahnameh* Manuscripts» - Sixth Biennial Conference of Iranian Studies 3 - 5 August 2006 School of Oriental and African Studies (SOAS), Thornhaugh Street, Russell Square, London WC1H 0XG. Abstracts.
13. *Amirbekian R.,* "Armenian Women in Pre-constitutional Iran: Traditional-Style Life and New Era" – Abstract Accepted for Commemorating the Constitution, 1906-2006 Friday March 24, 2006 209 College Hall, History Department University of Pennsylvania, USA, Abstracts.
14. *Amirbekian R.,* «Qajar Era Dance as Reflected in Visual Arts» - Sixth Annual IQSA Conference. Jointly organized by CNRS/Mondes Iranien et Indien and IQSA Entertainment in the Qajar Era Institute National d'Histoire de l'Art, 2 rue Vivienne, 75002 Paris Friday 2 and Saturday 3 June 2006, Abstracts.
15. *Amirbekian R.*, "Between Byzantium and Islam: To Iconography of Virgin and Child Motif in Decor of Egyptian Textiles" - 21st International Congress of Byzantine Studies London 21-26 August 2006, Patron: HRH The Prince of Wales, Abstracts.

16. *Amirbekian R.,* ‘‘Women of the Armenian Community of Iran in the Turn of the Century: Long Established Life Style and New Cultural Ephon” -Abstract Accepted for ASPS Third Biennial Convention on Iranian Studies, Tbilisi, Georgia, 8-10 June, 2007.
17. *Àìèðáåêÿí Ð.,* « Ì îòèâ ãîâîðÿùåãî äåðåâà «Âàê-Âàê» â ðåïåðòóàðå Îñìàíñêîé èçîáðàçèòåëüíîé òðàäèöèè».- International Conference on Turkology in a Memory of Mery Kochar, Yerevan State University, Yerevan, Oct. 18-19, 2006, Abstracts.
18. *Gevorgian Kh.,* An Attempt to Classify the Persian Fotovvatnāmas, Third Biennial Convention on Iranian Studies, Tbilisi, 8-10 June, 2007, Abstracts, Yerevan, p. 59-60.

ԵՐԿՐԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Գրիգորյան Սարատ Արիսի, երկր.-հանք. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*
Դեկանի տեղակալ՝ *Վարդանյան Վահրամ Պանդուխտի, տեխն. գիտ. դոկտոր, դոցենտ*

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները եւ մասնագիտացումները

Շիֆր Մասնագիտություն՝

020300 Երկրաբանություն

Մասնագիտացումներ՝ ռեգիոնալ երկրաբանություն, օգտակար հանածոների հանքավայրերի
(մագիստրատուրա) որոնում և հետախուզում

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոսներ եւ թղթակից անդամներ

1. Գրիգորյան Սերգեյ Վաղարշակի

Պատվավոր կոչումներ ունեցողներ

1. Սարգսյան Հովսիկ Հմայակի, ՀՀ վաստակավոր երկրաբան

Մասնագիտություն, կրթական աստիճան	*Ուսանողների թիվը՝ 279*							
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Երկրաբանություն								
Բակալավրիատ	25	35	23	38	25	34	22	36
Մագիստրատուրա	6	15	5	15				

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Մասնագիտություն, կրթական աստիճան, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Երկրաբանություն					
Բակալավրիատ					
1-ին	60	11	17	-	53
2-րդ	61	10	32	2	18
3-րդ	59	11	23	4	42
4-րդ	58	8	12	9	66
Ընդամենը	238	40	84	15	48

Մագիստրատուրա					
1-ին	21	-	-	8	100
2-րդ	20	-	-	6	100
Ընդամենը	41	-	-	14	100

Ամառային քննաշրջան

Մասնագիտություն, կրթական աստիճան, կուրս	**Քննաշրջանին մասնակցել են**	**Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը**		**Գերազանցիկների թիվը**	**Առաջադիմության %-ը**
		պպ	**վճ**		
Երկրաբանություն					
Բակալավրիատ					
1-ին	55	4	11	2	73
2-րդ	64	5	21	5	59
3-րդ	59	6	14	13	66
Ընդամենը	178	15	46	20	66
Մագիստրատուրա					
1-ին	20			10	100

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	***Ընդամենը 78, այդ թվում նախորդ տարիներից՝ 3***	
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	մագիստրատուրա
Երկրաբանություն	58 (3)	20

2006/2007 ուստարում հրատարակվել են

Դասագիրք	**Մենագրություն**	**Ուսումնական ձեռնարկ**	**Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ**	**Հոդված**	**Զեկուցումների թեզիս**
-	2	-	3	17	16

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ *5*

ԵՐԿՐԱՖԻԶԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Միհասյան Ռոբերտ Սարիբեկի, երկր.-հանք. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Վարդանյան Վահրամ Պանդուխտի, տեխն. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
2. Բալասանյան Վլադիմիր Սերգեյի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Թադևոսյան Լիդա Կնյազի, երկր.-հանք. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Մարկոսյան Գագիկ Վարազդատի, երկր.-հանք. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

5. Սարդարյան Արամայիս Սարդարի, երկր.-հանք. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Սկրտչյան Մարինե Սարգսի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Գրիգորյան Մարատ Արիսի, երկր.-հանք. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Սիրզոյան Լյուբա Բարատովի
2. Հովհաննիսյան Նարինե Անդրանիկի
3. Մելքոնյան Արաքսյա Մելսիկի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Ժամանակակից երկրաբանական գործոնների ազդեցության գնահատումը ՀՀ կարևորագույն օբյեկտ – տարածքների գեոէկոլոգիական վիճակի վրա (պետական ֆինանսավորում):	Գրիգորյան Մ. Ա.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքը ներկայումս բնութագրվում է որպես լարված, կրիտիկականին մոտ էկոլոգիա ունեցող տարածք: Վիճակն էլ ավելի է բարդանում տարածաշրջանի սեյսմիկ վտանգի բարձր աստիճանով: Բնական ռեսուրսների երկարաժամկետ օգտագործումը, ժամանակակից երկրաբանական գործոնների և երևույթների ազդեցությունը հանգեցրել են հանրապետության առանձին օբյեկտ-տարածքների էկոլոգիական վիճակի վատթարացմանը, որն իր մեջ կրում է նաև վտանգ մարդու կյանքի համար: Ստեղծված իրավիճակի բարելավման և վերահսկման խնդիրները պահանջում են բնական երևույթների անթրոպոգեն ազդեցությունների ուսումնասիրության և վերահսկման գիտականորեն հիմնավորված ծրագրերի իրականացում: Առաջարկվող ծրագրում ուսումնասիրության համար որպես կարևորագույն օբյեկտ-տարածքներ ընտրված են՝

- ՀՀ տարածքը որպես տարածաշրջանի սեյսմոակտիվ գոտի, որտեղ տեղի են ունեցել մի շարք ուժեղ երկրաշարժեր, որոնք իրենց ծանր հետևանքներն են թողել հանրապետության հյուսիսարևմտյան շրջանների մի շարք կարևոր օբյեկտների վրա, և ստեղծվել է էկոլոգիապես բարդ իրավիճակ:
- Հանրապետության առանձին սողանքային տարածքները:
- Արարատյան արտեզյան ջրավազանը որպես ջրամատակարարման աղբյուր:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	9	7

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԵՎ ՌԵԳԻՈՆԱԼ ԵՐԿՐԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Խարազյան Էդիկ Խալաթի, երկր.-հանք. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Սարգսյան Հողմիկ Հմայակի, երկր.-հանք. գիտ. դոկտոր, ամբիոնի պատվավոր վարիչ, պրոֆեսոր
2. Սիմոնյան Գառնիկ Պողոսի, երկր.-հանք. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Վարդանյան Անրի Վարդանի, երկր.-հանք. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Սարգսյան Հովհաննես Հակոբի, երկր.-հանք. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Մուրադյան Կարապետ Մուրադի, երկր.-հանք. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Գրիգորյան Արայիկ Գևորգի, երկր.-հանք. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
3. Ավագյան Նունե Աշոտի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Ավագյան Լուսինե Ալբերտի
2. Սարգսյան Ռուզաննա Հողմիկի
3. Մանուկյան Գայանե Կառլենի

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Կազմվել է երկրաբանական տերմինների ռուս-հայերեն-անգլերեն բառարան, որը պարունակում է մոտ 7000 բառ և բառակապակցություն՝ ընդգրկելով նաև երկրաբանության հետ առնչվող այլ գիտությունների (աշխարհագրություն, քիմիա, կենսաբանություն) տերմիններ: Կատարվել են դաշտային երկրաբանահետախուզական աշխատանքներ Թեղուտի պղինձ-մոլիբդենային հանքավայրերի տարածքում, շրջաղիտական երթեր Գետիկի հանքային դաշտում խոշոր տեկտոնական գոտիների հետամտման նպատակով:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ոխտումնական ձեռնարկ	Ոխտումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	2	-	-	5	2

ՕԳՏԱԿԱՐ ՀԱՆԱԾՈՆԵՐԻ ՀԱՆՔԱՎԱՅՐԵՐԻ ՈՐՈՆՄԱՆ ԵՎ ՀԵՏԱԽՈՒԶՄԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Մովսեսյան Ռուբեն Սուրենի, երկր.-հանք. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Ավանեսյան Աշոտ Սուրենի, երկր.-հանք. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Մկրտչյան Հեների Հակոբի, տեխն. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Գարեյան Գոհար Ռազմիկի, դասախոս
4. Ներսեսյան Սուրեն Սահակի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Բաղդասարյան Քրիստինե Արթուրի, դասախոս

Ոխտմնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Բունիաթյան Ատոմիկ Ստյոպայի
2. Նունյան Գայանե Արծվիկի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. ՀՀ տարածքի գունավոր և ազնիվ մետաղների երկրաբանատնտեսագիտական շրջանացումը և նրանց արդյունաբերական յուրացման հեռանկարային գնահատումը (պետական ֆինանսավորում):	Մկրտչյան Հ. Հ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Թեմայի նպատակն է. Հայաստանի տարածքում արդյունաբերական նշանակություն ունեցող գունավոր և ազնիվ մետաղների հանքավայրերի համար մշակվելու են շրջանացման և հանքավայրերի տեղաբաշխման մասնագիտացված քարտեզներ՝ համապատասխան երկրաբանա-տնտեսագիտական հիմնավորմամբ: Քարտեզների վրա առանձնացվելու են արդյունաբերական նշանակություն ունեցող հանքավայրեր և հեռանկարային տարածքներ, արվելու են առաջարկություններ ժամանակակից տնտեսական պայմաններում պահանջվող ներդրումների վերաբերյալ:

Ամբիոնում կատարված այլ աշխատանքների մասին: Ամբիոնի գիտական աշխատանքներն ունեն հետևյալ ուղղությունները.

1. Օգտակար հանածոների հանքավայրերի երկրաբանական կառուցվածքի առանձնահատկությունների և տարածական բաշխման օրինաչափությունների հայտնաբերում, որոնման և հետախուզման մեթոդիկայի կատարելագործում՝ երկրաբանահետախուզական աշխատանքների արդյունավետության բարձրացման նպատակով:
2. Օգտակար հանածոների հանքավայրերի երկրաբանատնտեսագիտական գնահատման նոր մոտեցումների մշակում:
3. Տեխնածին հանքավայրերի արդյունաբերական նշանակության գնահատում:
4. Տարածքների երկրաբանաէկոլոգիական շրջանացման քարտեզների կազմման մեթոդիկայի մշակում:
5. Հայկական լեռնաշխարհի երկրաշարժածին գոտիների երկրաբանական կառուցվածքի ուսումնասիրում:

Ամբիոնի աշխատակիցները մասնակցում են երկրաբանահետախուզական աշխատանքների նորմատիվամեթոդական փաստաթղթերի մշակմանը, կատարում են երկրաբանահետախուզական աշխատանքների նախագծերի և տեխնիկական որոշումների փորձաքննություն:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ռեսումնական ձեռնարկ	Ռեսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	1	1	3

ՋՐԱԵՐԿՐԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՐԿՐԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Հայրոյան Սարգիս Հրաչիկի, երկր.-հանք. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Ավետիսյան Վարդգես Աբգարի, երկր.-հանք. գիտ. թեկնածու, պրոֆեսոր
2. Աչոյան Ժորա Առաքելի, տեխն. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Մովսիսյան Մյուդիկ Աբգարի, երկր.-հանք. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Աղինյան Արտաշես Հովիկի, դասախոս
5. Սկրտչյան Տիրուհի Գառնիկի, դասախոս

Ռեսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Շահնազարյան Հրաչյա Ռուբենի
2. Տիգրանյան Շուշանիկ Միսակի
3. Անդրեասյան Այծեմնիկ Սոսի
4. Իսպիրյան Արուսյակ Հարությունի

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

2006-2007 ուստարում ամբիոնի աշխատակիցները մասնակցել են Հայաստանի քաղցրահամ ջրերի պաշարների վերահաշվարկման միջազգային ծրագրին (Վ. Ավետիսյան): Կատարվում են աշխատանքներ Արաքսի վերին հոսանքի ավազանի ստորերկրյա ջրերի պաշարների հաշվարկի վերաբերյալ (Վ. Ավետիսյան, Տ. Սկրտչյան, Օ. Ավետիսյան), դիսպերս կավային գրունտներում առաձգական ալիքների տարածման արագության և նրանց վիճակի՝ խտության - խոնավության կապի ուսումնասիրություններ, սողանքային երևույթների ինժեներաերկրաբանական ուսումնասիրություններ, հիդրոտեխնիկական կառույցների, պատվարների ինժեներաերկրաբանական հիմնախնդիրները: Ստացված արդյունքները կօգտագործվեն սեյսմիկ միկրոշրջանացման աշխատանքներում (Վ. Ավետիսյան, Ս. Հայրոյան): Արարատյան դաշտավայրի մելիորատիվ հիդրոերկրաբանական խնդիրների ուսումնասիրում (Ժ. Աչոյան, Օ. Ավետիսյան):

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	2	5	1

ՄԻՆԵՐԱԼՈԳԻԱՅԻ, ՊԵՏՐՈԼՈԳԻԱՅԻ ԵՎ ԵՐԿՐԱՔԻՄԻԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Գևորգյան Ռուդոլֆ Գրիգորի, երկր.-հանք. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Գրիգորյան Հրաչյա Հովհաննեսի, երկր.-հանք. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Գույումջյան Հովհաննես Պողոսի, երկր.-հանք. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Խաչատրյան Շահեն Վոլոդյայի, երկր.-հանք. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Գևորգյան Սարինա Ռուդոլֆի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Առաքելյան Սամվել Աշոտի, երկր.-հանք. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ոխտմնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Գոգինյան Սուրեն Երեմի
2. Մելքոնյան Արաքսյա Սելսիկի
3. Չախոյան Նունե Խաչիկի
4. Վարդանյան Կալիպսե Ահարոնի
5. Դուրգարյան Էլիզա Ռաֆիկի
6. Բաղասյան Արկադի Ամիրբարի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Հայաստանի բնական ադսորբենտների կիրառումը գեոէկոլոգիական խնդիրների լուծման նպատակով (պետական ֆինանսավորում):	Գևորգյան Ռ. Գ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Հաշվետու ժամանակաշրջանում ամբիոնում կատարվել են հետևյալ աշխատանքները.

Հայաստանի բնական կլանիչ նյութերի (դիատոմիտներ, ցեոլիտներ, բենտոնիտներ և այլն) կիրառումը ռադիոակտիվ հեղուկ թափոնների վնասազերծման համար (միջազգային դրամաշնորհի շրջանակներում):

Հայաստանի բնական կլանիչ նյութերի (դիատոմիտներ, ցեոլիտներ, բենտոնիտներ և այլն) կիրառումը երկրաէկոլոգիական խնդիրների լուծման նպատակով: Հայաստանի Մերձսևանյան օֆիոլիտային գոտու գունագեղ քարերի հանքավայրերի կանխատեսման չափանիշների և որոնման մեթոդների մշակումը: Բարգուշատի լեռնաշղթայի գրանիտոիդային ինտրուզիվների կոնտակտների գրանիտացված և բազիֆիկացված ապարների պետրոգրաֆիան:

Ամբիոնում կատարված այլ աշխատանքների մասին: Ամբիոնի դասախոսները ՀՀ ԳԱԱ Երկրաբանական գիտությունների ինստիտուտի աշխատակիցների հետ մասնակցում են մի շարք տեսական և գործնական կարևորություն ունեցող խնդիրների լուծմանը. մասնավորապես՝ Հայաստանի հրաբխածին նստվածքների ուսումնասիրություն՝ ցեոլիտներով հարուստ տուֆերի տնտեսության մեջ օգտագործելու նպատակով:

Ներկայումս ամբիոնի գիտական ուղղությունները համարվում են.

- Կիրառական միներալոգիան և երկրաքիմիան
- Որոնման երկրաքիմիական եղանակները և երկրաքիմիական տվյալների համակարգչային մշակումը և քարտեզագրումը:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ամբիոնում կատարվել են հետևյալ աշխատանքները.

1. Հայաստանի բնական կլանիչ նյութերի (դիատոմիտներ, ցեոլիտներ, բենտոնիտներ և այլն) կիրառումը հեղուկ թափոնների վնասազերծման համար:
2. Հայաստանի բնական կլանիչ նյութերի (դիատոմիտներ, ցեոլիտներ, բենտոնիտներ և այլն) կիրառումը երկրաէկոլոգիական և գյուղատնտեսական խնդիրների լուծման նպատակով:
3. Հայաստանի Մերձսևանյան օֆիոլիտային գոտու գունագեղ քարերի որպես քարմշակման արդյունաբերության հումք:
4. Բարգուշատի լեռնաշղթայի գրանիտոիդային ինտրուզիվների կոնտակտների գրանիտացված և բազիֆիկացված ապարների պետրոգրաֆիան:
5. Ամբիոնի ասիստենտ Շ. Խաչատրյանը յոթ ուսանողների հետ մասնակցել է Թումանյանի և Գետիկի հանքային դաշտերում կատարվող երկրաբանահանութային աշխատանքներին:

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Մենագրություն

1. *Խարազյան Է. Խ.,* Հայաստանի Հանրապետության և Լեռնային Ղարաբաղի նորագույն հրաբխային առաջացումների երկրաբանական քարտեզ, մասշտաբ 1:1000000, Հայաստանի Ազգային ատլաս, Հատոր 1, 2007:
2. *Âåãóíè À. Ò.,* Ïðèìåíåíèå ìåòîäîâ ìàòåìàòè÷åñêîé ñòàòèñòèêè äëÿ ðåøåíèÿ ñòðàòèãðàôè÷åñêèõ çàäà÷, Åðåâàí, 2007.

Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ

1. *Ավետիսյան Վ. Ա.,* Հիդրոերկրաքիմիական հանույթի տվյալների մեկնաբանության մեթոդական նավթագազաբերության կանխատեսման նպատակով, ուսումնամեթոդական ձեռնարկ, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, 26 էջ:
2. *Աչոյան Ժ. Ա,* Ջրաերկրաբանական պարամետրերի որոշումը դաշտային փորձաֆիլտրացիոն հետազոտությունների տվյալներով, Երևան, 2005, 58 էջ:
3. *Մկրտչյան Հ. Հ.,* Հանքավայրերի երկրաբանատնտեսական գնահատումը որոնման փուլում, մեթոդական ձեռնարկ, Երևան, 2006, ԵՊՀ հրատ., էջ 43:

Հոդված

1. *Գրիգորյան Մ. Ա., Դուրգարյան Ռ. Ռ., Միրզոյան Լ. Բ.,* Սպիտակի 1988թ. երկրաշարժի հետցնցումային փուլի քանակական գնահատականը, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, N 1, 2006, ñ. 122-128:
2. *Զեյզաֆուն Ս., Մինասյան Ռ. Ս.,* Շահագործվող ջրամբարների տարածքների սեյսմիկ ակտիվության ուսումնասիրությունները, Ղաստուն ջրամբարի տարածքի օրինակով, ՍԱՀ, Տեղեկագիր Հայաստանի շինարարների, թիվ 18, 2007, էջ 28-33:
3. *Mèíàñÿí Ð. Ñ., Âàðäàíÿí Â. Ï.,* ,,Ýôôåêòèâíîñòü ïðèìåíåíèÿ ãåîôèçè÷åñêèõ ìåòîäîâ ïðè ðåøåíèè ãèäðîãåîëîãè÷åñêèõ è èíæåíåðíîãåîëîãè÷åñêèõ çàäà÷, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, N 3, 2006, ñ. 98-105.
4. *Âàðäàíÿí Â. Ï, Mèíàñÿí Ñ. Ð.,* Êîìïëåêñíîå èññëåäîâàíèå äðåâíåé ãèäðîãðàôè÷åñêîé ñåòè âîäîñáîðíûõ áàññåéíîâ /íà ïðèìåðå áàññåéíà ð. Êàñàõ, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, N 2, 2007, ñ. 124-127.
5. *Mèíàñÿí Ð. Ñ, Mèíàñÿí Ñ. Ð.,* Ê ìåòîäèêå èññëåäîâàíèé òåõíîãåííîãî âîçäåéñòâèÿ â ðàéîíàõ ýêñïëóàòàöèè âîäîõîçÿéñòâåííûõ îáúåêòîâ, Áåçîïàñíîñòü òðóäà â ïðîìûøëåííîñòè, Ìîñêâà, N 6, 2007, ñ. 61-63.
6. *Çåéçàôôí Ñ., Ìèíàñÿí Ð. Ñ.,* Ãåîëîãî – òåêòîíè÷åñêèå óñëîâèÿ òåððèòîðèè âîäîõðàíèëèù Àôàìèÿ /ÑÀÐ/ è îñíîâíûå ïóòè äâèæåíèÿ ôèëüòðàöèîííûõ ïîòîêîâ, Տեղեկագիր Հայաստանի շինարարների, թիվ 19, 2007, էջ 25-30.
7. *Sardaryan A. S., Vardanyan V. P., Sarkisyan L. G.,* Letat des etnudes des mouvements modernes de lecorce terrestre de l. Armenie, La sosiete geografie de france, N 8, Paris, 2007.
8. *Հայրոյան Ս. Հ., Շահնազարյան Հ. Ռ.,* Կրաքարային փոշու քանակության ազդեցությունը ուռչող կավերի ուռչման ճնշման և ջրաքափանցելիության վրա, ՀՀ ԳԱԱ տեղեկագիր, Գիտություններ երկրի մասին, h. LX, էջ 53-56:
9. *Àéðîÿí Ñ. Â.,* Ñîïðîòèâëåíèå ñäâèãó íàáóõàþùèõ ãëèí ïðè èçìåíåíèè èõ ïëîòíîñòè, Երևան, ՀՀ ԳԱԱ տեղեկագիր, Գիտություններ երկրի մասին, h. LIX, էջ 42-44.
10. *Հայրոյան Ս. Հ.,* Ուռչման գործոնի ազդեցությունը կավային գետնահողերով լանջերի և կառույցների կայունության վրա, Երևան, ԵՊՀ Գիտական տեղեկագիր 3, 2006, էջ 107-111:
11. *Սարգսյան Հ. Հ., Աղինյան Ա. Հ.,* Գեոֆիլտրացիայի մոդելավորման որոշ մոտեցումներ և Շիրակի գոգավորության կոնցեպտուալ մոդելի ներկայացում, Երևան, ԵՊՀ Գիտական տեղեկագիր, 2007, էջ 102-111:
12. *Սարգսյան Վ. Ս., Աչոյան Ժ. Ա., Ղազարյան Ա. Ս., Թադևոսյան Վ. Հ.,* ՀՀ ոռոգելի հողերի մելիորատիվ վիճակի դինամիկան (1986-2005թթ.), Երևան, Տեղեկագիր Երևանի ճարտարապետության և շինարարության համալսարանի, N 12007, էջ 19-24:
13. *Աչոյան Ժ. Ա., Աչոյան Վ. Ժ., Ավետիսյան Օ. Ա.,* Հորիզոնական դրենաժի հաշվարկի մի քանի հարցեր, Երևան, ԵՊՀ Գիտական տեղեկագիր, 2006, N 2, էջ 136-139:
14. *Սարգսյան Հ. Հ., Գրիգորյան Ս. Վ., Գրիգորյան Մ. Ա., Խարազյան Է. Խ., Ավանեսյան Ա. Ս.,* ՀՀ Շիրակի ճկվածքի հնարավոր նավթագազաբերության հեռանկարները, ԵՊՀ Գիտական տեղեկագիր, 2006, N 3, էջ 3-15:
15. *Սարգսյան Հ. Հ., Սարգսյան Ռ. Հ.,* Երկրաբանական տերմինների եռալեզու (ռուս-հայերեն-անգլերեն) հանրագիտական բառարան, ԵՊՀ հրատ., 2007, 670 էջ:
16. *Սարգսյան Հ. Հ., Աղինյան Ա. Հ.,* Գեոֆիլտրացիայի մոդելավորման որոշ մոտեցումներ և Շիրակի գոգավորության կոնցեպտուալ գեոֆիլտրացիոն մոդելի ներկայացում, Երևան, Գիտական տեղեկագիր, 2007, էջ 102-111:
17. *Խարազյան Է. Խ., Սարգսյան Հ. Հ.,* Հայաստանի Հանրապետության և Լեռնային Ղարաբաղի տարածքների երկրաբանական քարտեզ, մասշտաբ 1:750000, Հայաստանի Ազգային ատլաս, հատոր 1, 2007:

Զեկուցումների թեզիս

1. *Մկրտչյան Մ. Ս.,* Հրաբխային տարածքների ջրհավաք ավազանների հնառելիեֆի կառուցվածքի առանձնահատկությունները /ըստ երկրաֆիզիկական տվյալների/, Երկրաբանության ֆակուլտետի հիմնադրման 70-ամյակին նվիրված գիտական նստաշրջանի նյութեր, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, էջ136-143:
2. *Թադևոսյան Լ. Կ., Միրզոյան Լ. Բ.,* Հայաստանի Հանրապետության տարածքի խորքային երկրաբանական կառուցվածքի առանձնահատկությունների արտահայտությունը երկրաֆիզիկական

դաշտերում, Երկրաբանության ֆակուլտետի հիմնադրման 70-ամյակին նվիրված գիտական նստաշրջանի նյութեր, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, էջ 32-41:

3. *Âàðäàíÿí Â. Ï, Mèíàñÿí Ð. Ñ.,* Íåîáõîäèìîñòü âû ïîëíåíèÿ êîìïëåêñíûõ èññëåäîâàíèé â ñâÿçè ñ áåçîïàñíîé ýêñïëóàòàöèåé ãèäðîòåõíè÷åñêèõ ñîîðóæåíèé â ãîðíî – ñêëàä÷àòûõ ðàéîíàõ,, Ìàòåðèàëû êîíôåðåíöèè, ïîñâÿùåííîé 90-ëåòèþ ïðîôåññîðà Ñ. Ï. Áàëÿíà, Åðåâàí, 25-28 àïðåëÿ, 2007, ñ. 352-355.
4. *Ìåëêîíÿí À. Ì.,* Ìåæäóíàðîäíûé ïîëèãîí ïî ìîíèòîðèíãó çåìëåòðÿñåíèé, Ìàòåðèàëû êîíôåðåíöèè, ïîñâÿùåííîé 90-ëåòèþ ïðîôåññîðà Ñ. Ï. Áàëÿíà, Åðåâàí, 25-28 àïðåëÿ, 2007, ñ. 163-167.
5. *Ìèðçîÿí Ë. Á., Òàòåâîñÿí Ë. Ê.,* Õàðàêòåð ãåîêèçè÷åñêèõ ïîëåé ïî ðåãèñòðàöèîííûì ïðîôèëÿì Àøîöê – Ñïèòàê, Ìàòåðèàëû êîíôåðåíöèè, ïîñâÿùåííîé 90-ëåòèþ ïðîôåññîðà Ñ. Ï. Áàëÿíà, Åðåâàí, 25-28 àïðåëÿ, 2007, ñ. 174-178.
6. *Uիրգոյան Լ. Բ.,* Սպիտակի 1988թ. երկրաշարժի հետցնցումային գոտու զարգացման դինամիկան, Ìàòåðèàëû êîíôåðåíöèè, ïîñâÿùåííîé 90-ëåòèþ ïðîôåññîðà Ñ. Ï. Áàëÿíà, Åðåâàí, 25-28 àïðåëÿ, 2007, ñ. 167 –174.
7. *Mèíàñÿí Ð. Ñ, Ãàñïàðÿí À. À.,* Ýôôåêòèâíîñòü ñî÷åòàíèÿ ïàëåîãåîìîðôîëîãè÷åñêèõ è ãåîèç÷åñêèõ ìåòîäîâ ïðè èññëåäîâàíèè ïîäçåìíûõ ñòîêà âóëêàí÷åñêèõ ðåãèîíîâ, Ìàòåðèàëû êîíôåðåíöèè, ïîñâÿùåííîé 90-ëåòèþ ïðîôåññîðà Ñ. Ï. Áàëÿíà, Åðåâàí, 25-28 àïðåëÿ, 2007, ñ. 216-220.
8. *Uղիկյան Ա. Հ.*, Ստորերկրյա ջրերի ռեսուրսների ձևավորման առանձնահատկությունները հրաբխային լեռնագանգվածների միջլեռնային գոգավորություններում և նախալեռնային գոտիներում, Երևան, Երկրաբանության ֆակուլտետի հիմնադրման 70-ամյակին նվիրված գիտական նստաշրջանի նյութեր, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 128-135:
9. *Áàãäàñàðÿí Ê. À.*, Ñðàâíèòåëüíàÿ õàðàêòåðèñòèêà Øàóì÷íêîãî è Àðìàíèñêîãî çîëîòî-ïîëèìåòàëëè÷åñêèõ ìåñòîðîæäåíèé, Երկրաբանության ֆակուլտետի հիմնադրման 70-ամյակին նվիրված գիտական նստաշրջանի նյութեր, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, 77-88 էջ:
10. *Ìêðò÷ÿí Ã. À., Ìîâñåñÿí Ð. Ñ., Ìóñò-Îâåÿí Ã. À.,* Îöåíêà ýêîíîìè÷åñêîé ýôôåêòèâíîñòè îñâîåíèÿ ìåñòîðîæäåíèé, Երկրաբանության ֆակուլտետի հիմնադրման 70-ամյակին նվիրված գիտական նստաշրջանի նյութեր, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, 55-62 էջ:
11. *Àðóòþíÿí Ð. À.,* Ãåîëîãèÿ è ïåðñïåêòèâû Ìàçìàêåñêîãî çîëîòî-ñåðåáðÿíîãî ðóäîïðîÿâëåíèÿ, Երկրաբանության ֆակուլտետի հիմնադրման 70-ամյակին նվիրված գիտական նստաշրջանի նյութեր, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, 89-95 էջ:
12. *Àâàíåñÿí À. Ñ., Àâàíåñÿí Ì. À.*, Ëèòîëîãî-ñòðóêòóðíûå ïðåäïîñûëêè îöåíêè ñåéñìè÷åñêîé îïàñíîñòè íà ïðèìåðå âåîäóêòíîé ãåîëîãè÷åñêè âêòèâíûõ ñòðóêòóð ïðîøëîãî Àðìåíèè, Ìàòåðèàëû êîíôåðåíöèè ,,Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëüïèéñêî-Ãèìàëàéñêîãî ïîÿñà,, Åðåâàí, àïðåë, 2007, ñ. 120-125.
13. *Ñàðãñÿí Î. À., Ñèìîíÿí Ã. Ï.,* Êèíåìàòèêà òåêòîíè÷åñêèõ äèçúþíêöèé íà ïðèìåðå òåððèòîðèè Àðìåíèè (Ìàëûé Êàâêàç), Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëüïèéñêî Ãèìàëàéñêîãî ïîÿñà, Ìàòåðèàëû êîíôåðåíöèè ïîñâÿùåííîé 90-ëåòèþ ïðîôåññîðà Ñ. Ï. Áàëüÿíà, Åðåâàí, 25-28 àïðåëÿ, 2007, ñ. 186-193.
14. *Ñàðãñÿí Î. À., Ñèìîíÿí Ã. Ï.,* Òåêòîíè÷åñêîå ïîëîæåíèå Ìàëîãî Êàâêàçà â ñèſòåìå Òàâðî-Êàâêàçñêîé îáëàñòè, Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîãðàôèè è ãåîëîãèè ãîðíûõ îáëàñòåé Àëüïèéñêî Ãèìàëàéñêîãî ïîÿñà, Ìàòåðèàëû êîíôåðåíöèè ïîñâÿùåííîé 90-ëåòèþ ïðîôåññîðà Ñ. Ï. Áàëüÿíà, Åðåâàí, 25-28 àïðåëÿ, 2007, ñ. 193-200.
15. *Գրիգորյան Մ. Ա., Սարդարյան Ա. Ս., Սարկոսյան Գ. Վ., Վարդանյան Վ. Պ., Խաչատրյան Լ. Մ.,* Դիլիջան, Հանքային ջուր, սողանքի՝ համալիր երկրաֆիզիկական մեթոդներով կատարված ուսումնասիրությունների արդյունքները /2002–2004 թթ./, Երկրաբանության ֆակուլտետի հիմնադրման 70 - ամյակին նվիրված գիտական նստաշրջանի նյութեր, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, էջ149-158:
16. *Գրիգորյան Մ. Ա., Սարդարյան Ա. Ս., Հարությունյան Վ. Լ., Խաչատրյան Լ. Ս.,* Հայաստանի Հանրապետության տարածքի սողանքները և նրանց երկրաֆիզիկական ուսումնասիրման ընդհանուր բնութագիրը, Երկրաբանության ֆակուլտետի հիմնադրման 70 - ամյակին նվիրված գիտական նստաշրջանի նյութեր, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, էջ174:

ԺՈՒՌՆԱԼԻՍՏԻԿԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Ամանյան Գառնիկ Գուրգենի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ*
Դեկանի տեղակալ՝ *Մարտիրոսյան Նաղաշ Նարինքեկի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ*

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները եւ մասնագիտացումները

Շիֆր **Մասնագիտություն՝**

030600 Լրագրություն

Մասնագիտացումներ՝ էլեկտրոնային ժուռնալիստիկա, լրագրային ժուռնալիստիկա,
(մագիստրատուրա) ժուռնալիստիկայի հայկական դպրոց

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոսներ եւ թղթակից անդամներ

1. Ամանյան Գառնիկ Գուրգենի (թղթակից անդամ)

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն	*Ուսանողների թիվը՝* 291							
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Լրագրություն								
Բակալավրիատ	17	43	17	38	15	31	17	47
Մագիստրատուրա	6	22	15	23				

Քննաշրջանների արդյունքներ

Ձմեռային քննաշրջանը

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Լրագրություն					
Բակալավրիատ					
1-ին	60	-	-	10	100
2-րդ	55	-	4	10	93
3-րդ	46	3	10	10	72
4-րդ	64	-	11	16	83
Ընդամենը	225	3	25	46	88
Մագիստրատուրա					
1-ին	28	-	-	20	100
2-րդ	28	-	-	24	100
Ընդամենը	56	-	-	44	100

Ամառային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Ընթավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Լրագրություն					
Բակալավրիատ					
1-ին	60	2	7	5	85
2-րդ	55	1	8	12	84
3-րդ	46	2	5	11	85
Ընդամենը	161	5	20	28	84
Մագիստրատուրա					
1-ին	28		1	9	96

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	*Ընդամենը 94, այդ թվում նախորդ տարիներից՝ 1*	
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	մագիստրատուրա
Լրագրություն	66 (13)	28

2006/2007 ուստարում հրատարակվել են

Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
2	-	1	18	7

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ 2

ՄԱՍՈՒԼԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Աբոյան Լենդրուշ Արամի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Հովհաննիսյան Գագիկ Հովհաննեսի, դոցենտ
2. Պետրոսյան Դավիթ Վլադիմիրի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Դոյդոյան Շուշան Սկրտչի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Գույումջյան Գրիգոր Պողոսի, դասախոս
5. Սայադյան Լիաննա Կարապետի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Գոյունյան Անահիտ, դասախոս
7. Մենեմշյան Անահիտ Ռուբենի, բան. գիտ. թեկնածու, դասախոս

Համատեղողներ

1. Անանյան Գառնիկ Գուրգենի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթ. անդամ
2. Անանյան Լևոն Զաքարի, դասախոս

3. Բրուտյան Անահիտ Խորենի, դասախոս
4. Մխիթարյան Ժաննա Հմայակի, դասախոս
5. Աբրահամյան Գոռ Մարզպետի, բան. գիտ. թեկն., դասախոս
6. Սողոմոնյան Գայանե Արշավիրի, բան. գիտ. թեկն., դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Ղազարյան Գրետա Սիհրանի
2. Գոյունյան Անահիտ Ստեփանի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Արդի հայ մամուլի ժանրային զարգացման միտումները (չֆինանսավորվող):	Ալոյան Լ. Ա.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Նկատի ունենալով թեմայի նոր հաստատված լինելու հանգամանքը՝ ամբիոնում կազմակերպվել են քննարկումներ, հստակեցվել են այն ոլորտները, որոնց ուղղությամբ իրենց հետազոտական աշխատանքները պետք է կատարեն ամբիոնի դասախոսները: Նախատեսվել և հանձնարարվել է գիտական պարբերականներում տպագրել նյութի տարբեր կողմերի ուսումնասիրությունը ներկայացնող հրապարակումներ:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	2	-	-	14	2

ՌԱԴԻՈՖԵՌՈՒՏԱՏԵՍԱՅԻՆ ԺՈՒՌՆԱԼԻՍՏԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Հովսեփյան Մուշեղ Մայիսի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Մարտիրոսյան Նաղաշ Նարինքեկի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
2. Սկրտչյան Արամ Սերգեյի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
3. Հակոբյան Վանիկ Թադևոսի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Վարդանյան Նաիե Էդիկի, բան. գիտ. թեկնածու, դասախոս
5. Ավետիսյան Աստղիկ Շամսի, դասախոս
6. Մարտիրոսյան Անուշ Մանվելի, բան. գիտ. թեկն., դասախոս

Համատեղողներ

1. Բայադյան Հրաչիկ Լադիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
2. Խումարյան Կորյուն Կուրղինի, դասախոս
3. Կարապետյան Բորիս Ավանեսի, դասախոս
4. Բաղդասարյան Էդիկ Սարոյի, դասախոս
5. Ալավերդյան Դավիթ Հրայրի, դասախոս
6. Ստեփանյան Լիլիկ Զորիկի, դասախոս
7. Գրիգորյան Մարգարիտա Աշոտի, դասախոս
8. Դոյդոյան Լիանա Սկրտչի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Մովսեսյան Համլետ Միհրանի
2. Տոնոյան Գայանե Աղասու
3. Մայսուրյան Համլետ Արամայիսի
4. Քոչարյան Ռուզաննա Համլետի
5. Աբրահամյան Ռուբեն Աքաննազի
6. Հովհաննիսյան Հայկ Համլետի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Հայաստանի երրորդ Հանրապետության էլեկտրոնային զանգվածային լրատվամիջոցների արդի փուլը (չֆինանսավորվող):	Հովսեփյան Մ. Մ.
2. ՀՀ լրատվամիջոցները անցումային շրջանում (պետական ֆինանսավորում):	Անանյան Գ. Գ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Շարունակվում են աշխատանքները «Հայաստանի երրորդ Հանրապետության էլեկտրոնային զանգվածային լրատվամիջոցների արդի փուլը» գիտական թեմայի վրա:

Ամբիոնում կատարված այլ աշխատանքների մասին:

Ամբիոնի դասախոսների կողմից ռադիոյով և հեռուստատեսությամբ հեռարձակվել է 250 ելույթ: Ամբիոնում պաշտպանվել է չորս թեկնածուական ատենախոսություն:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	1	4	5

Արտասահմանյան դրամաշնորհներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Կովկասում ժուռնալիստական բարձրագույն կրթության նախաձեռնություն (ֆինանսավորվել է Եվրասիա հիմնադրամի Հարավային Կովկասի համագործակցության ծրագրի կողմից):	Անանյան Գ. Գ.

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Մենագրություն

1. *Ալոյան Լ. Ա.,* Հետարծրունյան «Մշակի» նշանավոր հրապարակախոսները, , ԵՊՀ հրատարակչություն, 2007, 102 էջ:
2. *Ալոյան Լ. Ա.,* Հայ հասարակական միտքը «Մշակ» լրագրում 1892-1905 թթ., «Ասողիկ» հրատարակչություն, Երևան, 2007, 85 էջ:

Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ

1. *Àêîïÿí Â. Ò,* Ìàñòåðñòâî òåëåâèçèîííîãî æóðíàëèñòà, Êîíâåðñèÿ â ýëåêòðîííûõ ÑÌÈ; ìåòîäèêè ïðåïîäàâàíèÿ, Ëåòíÿÿ Øêîëà ïî æóðíàëèñòèêå è ìàññîâûõ êîììóíèêàöèÿì 11-22 èþíÿ, Ì îñêâà, 2007ã., ñòð. 14.

Հոդված

1. *Բայադյան Հ. Լ.,* Սոցիալական նոր կարգ և փոխակերպվող տեղեկատվամիջոցներ, Հանրային ոլորտ. վիճարկման և վերըմբռնման միջեւ, Անկյունաքար, Երևան, 2007, էջ 113-126:
2. *Հովսեփյան Մ. Մ.*, Բանակ և տեղեկատվություն, Արևելագիտության հարցեր, հ. 6, Երևան, 2007, էջ 103-114:
3. *Баядян Г. Л.,* Воображая прошлое, Художественный журнал, N 74, Август 2007, Москва, стр. 14-15.
4. *Bajadyan H. L.,* Soviet Armenian Identity and Cultural Representation' in Represeniations on the Margins of Europe. Cultural and Historical Identities in the Baltic and South Caucasian States, Tsypylma Darieva and Wolfgang Kaschuba /eds/, Campus Verlag, Berlin, 2007, pp. 198-212.
5. *Ալոյան Լ. Ա.,*Վահան Նալբանդյանը հրապարակախոս, Լրաբեր հասարակական գիտությունների, թիվ 1, Երևան, 2007, 1 մամուլ, էջ 231-237:
6. *Ալոյան Լ. Ա.,* Տիգրան Հովհաննիսյանը հրապարակախոս, Նորք, թիվ 3, 2007, էջ 156-160:
7. *Անանյան Գ. Գ.,* Վաստակի գնահատություն, Գրական թերթ, 2006, թիվ 24:
8. *Անանյան Գ. Գ.,* Մեծերին համեմատ, Հայաստանի հանրապետություն, 2006, թիվ 153:
9. *Անանյան Գ. Գ.*, Սերնդի հետ, Նոր հայացք, 2006, թիվ 28:
10. *Անանյան Գ. Գ.,* Շարունակիր այդպես, Գրական թերթ, 2006, թիվ 34:
11. *Անանյան Գ. Գ.,* 37-ի դեմ՝ 37-ի մեթոդներով, Գրական թերթ, 2006, թիվ 34:
12. *Անանյան Գ. Գ.,* Կյանքի բանաստեղծություն, Գրական թերթ, 2006, թիվ 36:
13. *Անանյան Գ. Գ.,* ՀՀ լրատվամիջոցները անցումային շրջանում, Լրաբեր հասարակական գիտությունների, թիվ 2, 2006, էջ 3-16:
14. *Անանյան Գ. Գ.,* Դարձյալ ուղղագրության մասին, Հայաստանի հանրապետություն, թիվ 175, 2006:
15. *Դոյդոյան Շ. Մ.* Պետական գաղտնիքի իրավական կարգավորումը ՀՀ-ում, Օրենք և իրականություն միջազգային իրավաբանական գիտական հանդես,Երևան, 2006, հոկտեմբեր, էջ 16-20:
16. *16.Դոյդոյան Շ. Մ.*, Առևտրային գովազդի հիմնախնդիրները Հայաստանում, Օրենք և իրականություն, միջազգային իրավաբանական գիտական հանդես, Երևան, 2007, մայիս, էջ 20-28:
17. *Պետրոսյան Դ. Վ.,* Ֆուտուրիզմը և հայ գրական կյանքը 1910-ական թվականների արևելահայ մամուլում, Գրականագիտական հանդես, Բ /Ջ/, Երևան, 2006, էջ 185-206:

18. *Պետրոսյան Դ. Վ.*, Գեղեցկի և ճշմարտի գեղագիտական արտացոլման հիմնախնդիրների շուրջ /Ալ. Շիրվանզադե–Գ. Լևոնյան բանավեճը «Մշակի» էջերում 1917 թ./, Լրաբեր հասարակական գիտությունների, Երևան, 2007, էջ 197-208:

Գիտաժողովների աշխատանքների ժողովածու եւ թեզիս

1. *Оâñåïÿí È. È.,* Ïåðåõîä è âíåäðåíèÿ ñèñòåì öèôðîâîãî TV è ðàäèîâåùàíèÿ â ÐÀ, Ãîäè÷íàÿ íàó÷íàÿ êîíôåðåíöèÿ â ÐÀÓ, Ñáîðíèê íàó÷íûõ ñòàòåé, Åðåâàí, 2007, ñòð. 429-435.
2. *Վոյան Լ.* Ա., Արմատներ,Հայ դպրության երախտավորները, Արևելագիտության հարցեր, գիտական ժողովածու, հատոր 6, ԵՊՀ հրատարակչություն, 2006, 0,5 մամուլ, էջ 47-50:
3. *Գոյունյան Ա. Ս.*, Կոմպոզիցիոն-գրաֆիկական մոդելավորումը և թերթի թողարկման համակարգչային տեխնոլոգիան, Ասպիրանտական ժողովածու 1, Երևան, 2007, էջ 138-150:
4. *Ավետիսյան Ա. Շ.,* ՋԼՄ և Հանրության հետ կապեր. Ասպիրանտական ժողովածու 1, Երևան, 2007, էջ 85-98:
5. *Ստեփանյան Լ. Զ.,* Հեռուստատեսային ռեպորտաժի տիպաբանական առանձնահատկությունները, Ասպիրանտական ժողովածու 1, Երևան 2007, էջ 9-17
6. *Գրիգորյան Մ. Ա., Անհատը ՋԼՄ-ի ազդեցության ոլորտում,* Ասպիրանտական ժողովածու 1, Երևան, 2007, էջ 74-85:
7. *Գրիգորյան Մ. Ա.,* Շուկայի պրոֆեսիոնալ ուսումնասիրություն, Ասպիրանտական ժողովածու 1, Երևան, 2007, էջ 122-130:

ԻՆՖՈՐՄԱՏԻԿԱՅԻ ԵՎ ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Դումանյան Վահրամ Ժորայի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*
Դեկանի տեղակալ՝ *Հանոյան Էդվարդ Հայկազի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*
Ասլամազյան Գևորգ Սկրտչի, դոցենտ

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները եւ մասնագիտացումները

Շիֆր **Մասնագիտություն՝**

0102 Ինֆորմատիկա և կիրառական մաթեմատիկա

Մասնագիտացումներ՝ ծրագրավորում և ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաներ, դիսկրետ
(մագիստրատուրա) մաթեմատիկա և տեսական ինֆորմատիկա, թվային անալիզ և մաթեմատիկական մոդելավորում

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոսներ եւ թղթակից անդամներ

1. Բաղդասարյան Գևորգ Երվանդի
2. Շուքուրյան Յուրի Հայկի
3. Զասլավսկի Իգոր Դմիտրիի (թղթակից անդամ)

Մասնագիտություն, կրթական աստիճան,	*Ուսանողների թիվը՝*							
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Ինֆորմ. և կիրառ. մաթեմատիկա								
Բակալավրիատ	72	76	79	79	93	103	100	113
Մագիստրատուրա	12	63	16	49				

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Մասնագիտություն, կրթական աստիճան, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Ինֆորմ. և կիրառ. մաթեմատիկա					
Բակալավրիատ					
1-ին	144	18	41	6	59
2-րդ	159	18	48	22	58.5
3-րդ	188	54	72	20	33
4-րդ	203	51	64	40	43.34
Ընդամենը	694	141	225	88	47.3

Մագիստրատուրա					
1-ին	74	2	14	38	78.4
2-րդ	64	4	16	35	68.75
Ընդամենը	138	6	30	72	74

Ամառային քննաշրջան

Մասնագիտություն, կրթական աստիճան, կուրս	**Քննաշրջանին մասնակցել են**	**Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը**		**Գերազանցիկների թիվը**	**Առաջադիմության %-ը**
		պպ	**վճ**		
Ինֆորմ. և կիրառ. մաթեմատիկա					
Բակալավրիատ					
1-ին	149	30	50	33	46.3
2-րդ	170	16	59	38	55.9
3-րդ	191	59	78	15	28.3
Ընդամենը	510	105	187	86	42.7
Մագիստրատուրա					
1-ին	73	-	1	21	99

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	*Ընդամենը* 278, *այդ թվում նախորդ տարիներից՝* 7	
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	մագիստրատուրա
Ինֆորմ. և կիրառ. մաթեմատիկա	211 (48)	67

2006/2007 ուստարում հրատարակվել են

Դասագիրք	**Մենագրություն**	**Ուսումնական ձեռնարկ**	**Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ**	**Հոդված**	**Զեկուցումների թեզիս**
1	-	-	2	22	7

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ *3*

ԾՐԱԳՐԱՎՈՐՄԱՆ ԵՎ ԻՆՖՈՐՄԱՑԻՈՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Նիգիյան Սեմյոն Ալեքսանդրի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Բաղդասարյան Շուշանիկ Աշոտի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Գասպարյան Հարություն Վոլոդյայի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Դարբինյան Կարապետ Սուրենի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

4. Խաչոյան Լուսիկ Օնիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Հովակիմյան Աննա Սեդրակի, տեխն. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Մարկոսյան Աիդա Գևորգի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Սարդարյան Գագիկ Ռազմիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
8. Սարգսյան Սիրանուշ Գեղամի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
9. Տեր-Իսրայելյան Վիգեն Ավետիքի, տեխն. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
10. Ավետիսյան Սվետլանա Ավանեսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
11. Անդրեասյան Արմեն Սամվելի, ասիստենտ
12. Զաքարյան Վարդան Արարատի, ասիստենտ
13. Նազարյան Զավեն Արծրունու, ասիստենտ
14. Իսպիրյան Նարինե Հելբերտի, դասախոս
15. Գալստյան Կարինե Գրիշայի, դասախոս
16. Ծիրունյան Սասուն Արմենի, դասախոս
17. Հակոբյան Սոնիկ Ռուբենի, դասախոս
18. Մանուկյան Անյա Գարսևանի, դասախոս
19. Մարտիրոսյան Նարինե Մայիսի, դասախոս
20. Մարգարյան Փառանձեմ Զավենի, դասախոս
21. Սարգսյան Լուսինե Արամայիսի, դասախոս
22. Հակոբյան Վարսիկ Ռաֆիկի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Եղիազարյան Վլադիմիր Սահակի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Բուդաղյան Լուսինե Էդգարի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ, գիտաշխատող
3. Աղասյան Մանուշակ Մարտիրոսի, դասախոս

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Սկրտչյան Նարիա Լևոնի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Ծրագրավորման ինտելեկտուալ համակարգերի օպտիմիզացիայի որոշ խնդիրներ (պետական ֆինանսավորում):	Նիգիյան Ս.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Շարունակվում է խիստ տիպիզացված ֆունկցիոնալ համակարգերի հետազոտումը: Ուսումասիրված են խիստ տիպիզացված ֆունկցիոնալ ծրագրերի կոնկրետ հաշվարկման կանոնները: Ստացված են սպառիչ արդյունքներ դրանց համեմատման վերաբերյալ: Շարունակվում է առանց տիպերի ֆունկցիոնալ համակարգերի հետազոտումը: Հետազոտվել են ինտերպրետացիայի այն ալգորիթմները, որոնց

վրա հիմնված են կամ կարող են հիմնված լինել առանց տիպերի ֆունկցիոնալ ծրագրավորման համակարգերի ինտերպրետատորները: Ապացուցված է, որ պրոցեդուրային սեմանտիկան, որն օգտագործում է աջ տեղադրման և նորմալ ձևին բերման ալգորիթմ, համեմատելի չէ այն պրոցեդուրային սեմանտիկաների հետ, որոնք օգտագործում են լրիվ (ձախ) տեղադրման և նորմալ ձևին բերման ալգորիթմ և, այսպես կոչված, ակտիվ ինտերպրետացիայի ալգորիթմ:

Դիտարկվել են պրոցեդուրային լեզուները: Ցույց է տրված, թե ինչպես պրոցեդուրային ծրագրավորման լեզուն կարող է սահմանվել որպես տրամաբանական ծրագրավորման լեզու: Այդ նպատակով մտցվում է առաջին կարգի պրեդիկատների տրամաբանության վրա հիմնված տրամաբանական ծրագրավորման լեզվի գաղափարը: Ապացուցվում է, որ կամայական պրոցեդուրային ծրագիր (եթե այն դիտարկել որպես տրամաբանական բանաձև) ունի փոքրագույն մոդել: Ապացուցվում է նաև, որ պրոցեդուրային ծրագրավորման լեզվի ինտերպրետատորը (եթե այն դիտարկել որպես տրամաբանական ծրագրավորման լեզու) տրամաբանորեն լրիվ է և անհակասելի:

Դիտարկվել են ընդհանրացված տրամաբանական ծրագրեր (տրամաբանական ծրագրեր, որոնք օգտագործում են ժխտում) և ընդհանրացված հարցումներ (հարցումներ, որոնք օգտագործում են ժխտում): Քննարկվել են արդյունքներ, որոնք վերաբերվում են այդպիսի ծրագրերին, հարցումներին և *SLDNF*-ա ռեզոլյուցիային: Ապացուցված է *SLDNF*- ռեզոլյուցիայի լրիվությունը ընդհանրացված տրամաբանական ծրագրերի և ընդհանրացված հարցումների մի դասի համար:

Մոսկվայի Մ. Վ. Լոմոնոսովի անվան պետական համալսարանում պաշտպանվել է թեկնածուական թեզ (Լ. Է. Բուդաղյան):

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	1	3	4

ԴԻՍԿՐԵՏ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱՅԻ ԵՎ ՏԵՍԱԿԱՆ ԻՆՖՈՐՄԱՏԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Ալեքսանյան Արա Անանիկի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Մարկոսյան Ստեփան Եղիազարի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Եղիազարյան Էդուարդ Վազգենի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Հակոբյան Համլետ Ցոլակի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Մալխասյան Արա Շավարշի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Մարգարյան Ժիրայր Գեղամի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Միքայելյան Վահագն Համլետի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Չուբարյան Անահիտ Արտաշեսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
8. Սարգսյան Գարեգին Վրեժի ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու., դոցենտ
9. Տոնոյան Ռաֆիկ Նշանի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
10. Բոլիբեկյան Հովհաննես Ռաֆայելի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
11. Գաբրիելյան Վարուժան Պարտիզունու, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

12. Սկրտչյան Վահան Վանիկի ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու. ասիստենտ
13. Պետրոսյան Պետրոս Աշոտի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու. ասիստենտ
14. Մովսիսյան Հռիփսիմե Գեղամի, ասիստենտ
15. Սերոբյան Ռուբեն Կառլենի, ասիստենտ
16. Ասլամաջյան Գևորգ Սկրտչի, դոցենտ
17. Ղազարյան Սերժիկ Սպարտակի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Շուքուրյան Յուրի Հայկի, տեխն. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
2. Ասլանյան Լևոն Հակոբի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Զասլավսկի Իգոր Դմիտրիի, ֆիզմաթ. .գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
4. Վարդանյան Սեյրան Մյասնիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու. դոցենտ
5. Քամալյան Ռաֆայել Ռուբենի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու. դոցենտ
6. Ադամյան Ռուբիկ Օհանի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու. ասիստենտ
7. Սայադյան Սերգեյ Մուշեղի, ֆիզմաթ. գիտ.թեկնածու,ասիստենտ
8. Սահակյան Հասմիկ Արտեմի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու. ասիստենտ
9. Հակոբյան Ցոլակ Համլետի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու. ասիստենտ
10. Հարությունյան Արամ Սերգեյի, ասիստենտ

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Կարապետյան Կարինե Նորիկի
2. Կարաբեյան Գայանե Մուշեղի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Արտածումների բարդության հետազոտում ոչ դասական տրամաբանությունների համակարգերում (պետական ֆինանսավորում):	Չուբարյան Ա. Ա.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Հետազոտություններ են կատարվում հետևյալ բնագավառներում.

1. Հետազոտվում են ասույթային հաշվի տարբեր տրամաբանությունների (դասական և ոչ դասական) համակարգերի համարժեքության, արտածումների բարդության խնդիրներ:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	11	0

ԹՎԱՅԻՆ ԱՆԱԼԻԶԻ ԵՎ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ՄՈԴԵԼԱՎՈՐՄԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Հակոբյան Յուրի Ռուբենի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Բաղդասարյան Գևորգ Երվանդի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
2. Բաղդասարյան Արսեն Գևորգի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
3. Կարագուլյան Գրիգոր Արտաշեսի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
4. Հակոբյան Հակոբ Ավագի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
5. Ավետիսյան Ռուբիկ Ավետիսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Արաբյան Մարիամ Հովսեփի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Գրիգորյան Բորիս Վազգենի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
8. Դադայան Յուրիկ Գևորգի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
9. Դանոյան Էդվարդ Հայկազի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
10. Խաչատրյան Ռաֆիկ Աղասու, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
11. Հարությունյան Անահիտ Վաղինակի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
12. Հովհաննիսյան Զոհրաբ Բագրատի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
13. Մանուկյան Սուսաննա Միքայելի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
14. Միկիլյան Մարինե Ալեքսանդրի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
15. Միքայելյան Լևոն Վելիխանի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
16. Մկրտչյան Երվանդ Սարգսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
17. Նավասարդյան Կարեն Արշալույսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
18. Ստեփանյան Սեյրան Պավելի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
19. Ավետիսյան Ժոզեֆ Հովսեփի, դոցենտ
20. Հակոբյան Եկատերինա Արամի, ասիստենտ
21. Սահակյան Սահակ Լևոնի, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Մխիթարյան Սուրեն Մանուկի, ֆիզմաթ գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Կարապետյան Գառնիկ Ալբերտի, ֆիզմաթ գիտ. դոկտոր, դոցենտ
3. Աղաբաբյան Արթուր Սուրենի, ֆիզմաթ գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Դումանյան Վահրամ Ժորայի, ֆիզմաթ գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Ասպիրանտներ

1. Ասկանյան Անահիտ Գևորգի
2. Աբրահամյան Գոհար Ռոմիկի

Արտասահմանյան դրամաշնորհներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. ԳԱՏԱՀ-ի ԱՄՆ ՔՀՄՀ-ի կողմից աջակցություն ստացած NFSAT#MA070-02 ICRDF#12011 հետազոտական շնորհը:	Միքայելյան Լ. Վ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Հետազոտվել են բազմացանցային հանրահաշվական վերապայմանավորիչներ վերջավոր տարրային մատրիցների համար, որոնք առաջանում են էլիպտական հավասարումներից՝ տարբեր տիպի եզրային պայմաններով: Մշակված են ներքին չեբիշևյան իտերացիաներով օպտիմալ բազմացանցային վերապայմանավորիչներ: Ստացված են գնահատականներ վերապայմանավորված կոշտության մատրիցների պայմանավորվածության թվերի համար: Գնահատված են բազմացանցային ալգորիթմների թվաբանական բարդությունները: Պաշտպանվել է մեկ թեկնածուական ատենախոսություն:

Շարունակվել են հետազոտությունները մագնիսապես ակտիվ դեֆորմացվող առաձգական մարմինների և էլեկտրամագնիսական դաշտերի փոխազդեցության մաթեմատիկական մոդելավորման բնագավառում: Հետազոտվել են բարակապատ համակարգերի մագնիսաառաձգական տատանումները և կայունությունը տարբեր բնույթի մագնիսական դաշտերի ազդեցության տակ: Ուսումնասիրվել են ալիքային պրոցեսներ մագնիսապես ակտիվ առաձգական միջավայրերում մագնիսական դաշտերի առկայությամբ:

Հետազոտվել են էլիպտական հավասարումների լուծումների սահմանային արժեքների գոյության հարցերը: Ստացվել են բավարար պայմաններ ընդհանուր տեսքի էլիպտական հավասարումների կրտսեր անդամների գործակիցների վրա, որոնք ապահովում են ընդհանրացված լուծման պատկանելությունը Գուչչինի $C_{n-1}(\Omega)$ տարածությանը:

Մի քանի կոմպլեքս փոփոխականի անալիտիկ ֆունկցիաների վերականգնումը, երբ ֆունկցիաները տրված են շարքերի միջոցով: Միտտագ-Լեֆլերի, Բորելի, Առաքելյանի տիպի շարունակությունները C^n-ում:

Ուսումնասիրված է անիզոտրոպ տիրույթի համար կիրառական խնդիր, որը բերվում է փոփոխական գործակիցներով դիֆերենցիալ հավասարումների համակարգի համար Կոշու խնդրի: Կատարված է այդ խնդրի լուծումների գոյության վերաբերյալ ուսումնասիրություն, առաջարկված է խնդրի լուծման թվային եղանակ:

Ներմուծված են բազմաշրջանում անալիտիկ ֆունկցիաների կշռային Բլոխի և Բեսովի տարածություններ: Դիտարկված են սահմանափակ օպերատորներ նշված տարածություններում, տրվել է նրանց հակադարձների սահմանափակության անհրաժեշտ և բավարար պայմաններ:Լուծվել է անկյունագծային արտապատկերման խնդիրը անալիտիկ Բլոխի և Բեսովի դասերում:

Ուսումնասիրված է սինգուլյար սիմվոլներով Վիներ-Հոպֆի օպերատորները: Կոնկրետ սիմվոլների համար կառուցված են այդ տիպի օպերատորների հակադարձների կորիզները:

Ուսումնասիրվել է դասի ֆունկցիաների ուղղանկյուն միջինների վարքը բնութագրող որոշ խնդիրներ: Այդպիսի միջինների հետ առնչվող որոշ մաքսիմալ օպերատորների համար ստացվել են վերջնական գնահատականներ:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
1	-	-	1	8	3

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Դասագիրք

1. *Հակոբյան Յու. Ռ.,* Թվային մեթոդներ, մաս 2 (դասագիրք բուհերի համար), Երևան, «ՎՄՎ-ՊՐԻՆՏ» հրատ., 2007.

Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ

1. *Նիգիյան Ս. Ա., Խաչոյան Լ. Օ., Հակոբյան Վ. Ռ., Սարգսյան Լ. Ա.,* Թարգմանության տեսության դասընթացի խնդիրների լուծման մեթոդական ցուցումներ, ԵՊՀ հրատ., 2007, 76 էջ:
2. *Հարությունյան Ա. Վ.*, Մաթեմատիկայի պատմության էջերից՝ Դավիթ Հիլբերտ, Երևան, «Ռնագետ», 3-4, 2006, էջ 4-10.

Հոդված

1. *Íèãèÿí Ñ. À., Àâåòèñÿí Ñ. À.,* Îá àëãîðèòìàõ èíòåðïîëÿöèè áåñòèïîâûõ ôóíêöèîíàëüíûõ ïðîãðàìì, Âåñòíèê ÐÀÓ, Ñåðèÿ ôèçèêî-ìàòåìàòè÷åñêèå íàóêè, № 2, 2006, ñ. 77-84.
2. *Íèãèÿí Ñ. À., Õà÷îÿí Ë. Î., Íèãèÿí À. Â.,* Ê ëîãè÷åñêîé òðàêòîâêå ïðîöåäóðíîãî ïðîãðàììèðîâàíèÿ, Äîêëàäû ÍÀÍ Àðìåíèè, òîì 107, № 1, 2007, ñ. 20-25.
3. *Âàñïàðÿí À. Â., Êèðàêîñÿí À. À.,* Ñèñòåìà ñðàâíåíèÿ îòðèöàòåëüíûõ ïàëüöåâ ïî ëîãàðèôìàì, Âåñòíèê ÐÀÓ, Ñåðèÿ ôèçèêî-ìàòåìàòè÷åñêèå íàóêè, № 2, 2006, ñ. 86-91.
4. *Chubaryan An., Chubaryan Arm. A., Sayadyan S.,* The relative efficiency of propositional proofs systems for classical and nonclassical logic, Perspectives on Universal Logic, Polimetrica ISP, 2007, 265-275.
5. *Chubaryan An., Chubaryan Arm. A.,* A new conception for equality of tantologies, L&PS, v. 5, Issue 1, 2007, Triest, Italy, 3-8.
6. *Aleksanyan Sona R., Chubaryan An.,* On some properties of Frege proofs, Mathematical Problems of Computer Science Yerevan, Transactions IIAP NAS RA, 28, 2007, 137-142.
7. *Sayadyan Sergey M., Chubaryan Armine A.,* On polynomially equivalence of minimal Frege systems, Mathematical Problems of Computer Sciense, Yerevan, Transactions IIAP NaS RA, 27, 2007, 141-144.
8. *Chubaryan An., Chubaryan Arm. A.,* A new definition of Equality of Tautologies for various logics, The First International Conference Algebra and Geometry, 2007, Yerevan, Armenia, 10.
9. *Mkrtchyan V. V.,* Problem 11305, American Mathematical Monthly, v. 114, issue 7, 2007, p. 640. 2.
10. *Mkrtchyan V. V., Musoyan V. L., Tserunyan A. V.,* On edge disjoint pairs of matchings, Transactions of the IIAP of NAS RA, 2007, Issue 1, pp. 60-64.
11. *Petrosyan P.,* Interval edge colourings of complete graphs and $n-$cubes Mathematical Problems of Computer Science, Vol. 25, Yerevan, 2006, 5-8.
12. *Petrosyan P., Kamalian R. R.,* Interval colourings of some regular graphs Mathematical Problems of Computer Science, Vol. 25, Yerevan, 2006, 53-56.
13. *Petrosyan P., Kamalian R. R.*. On interval colourings of complete $k-$partite graphs K_n^k Mathematical Problems of Computer Science, Vol. 26, Yerevan, 2006, 28-32.

14. *Petrosyan P., Arakelyan H. Z.,* On a generalization of interval edge colorings of graphs Mathematical Problems of Computer Science, Vol. 29, Yerevan, 2007, 26-32.
15. *Hakopian Yu. R. and Harutyunyan A. S.*, Two-level preconditioners for serendipity finite element matrices, Numer. Linear Algebra Appl., v.13, No10, 2006, pp. 847-864.
16. *Harutyunyan A. V.*, Description of some weighted spaces of holomorphic functions in terms of fractional derivatives, Complex Variables., v. 51, No12, 2006, pp. 1103-1113.
17. *Harutyunyan A. V. and Shamoyan R. F.*, Products of Toeplitz and Hankel operators in Hardy and Djrbashian spaces over the polydisc, J. Contemp. Math. Anal., v. 41, No 3, 2006, pp. 66-84.
18. *Àêîïÿí Þ. Ð., Âðèâîðÿí À. Á.*, Îá îäíîì ñïîñîáå ïîñòðîåíèÿ àëãåáðàè÷åñêèõ ìíîãîñëîí÷íûõ ïðåîáðàçîâàíèé äëÿ êîíå÷íîýëåìåíòíûõ ìàòðèö, Âåñòíèê ÐÀÓ: ñåðèÿ ôèçèêî-ìàòåìàòè÷åñêèå è åñòåñòâåííûå íàóêè, No 2, 2006, ñ. 35-48.
19. *Àìáàðöóìÿí Ñ. À., Áàãäàñàðÿí Â. Å.,* Êîëåáàíèÿ èäåàëüíî ïðîâîäÿùåé ïëàñòèíêè â ïðîäîëüíîì ìàãíèòíîì ïîëå, Â ñá. òðóäîâ “Ïðîáëåìû ìåõàíèêè äåôîðìèðóåìîãî òâåðäîãî òåëà”, èçä-âî ÍÀÍ ÐÀ, 2007, ñ. 37-48.
20. *Áàãäàñàðÿí À. Ã.,* OB ïðîèçâåäåíèÿõ ïðîñòðàíñòâ òèïà Áåñîâà, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, Ìàòåìàòèêà, ò. 41, № 1, 2006, ñ. 15-26.
21. *Áàãäàñàðÿí Ã. Å., Ãíóíè Â. Ö.,* Óñòîé÷èâîñòü öèëèíäðè÷åñêîé îáîëî÷êè, ÷àñòè÷íî çàïîëíåííîé æèäêîñòüþ ïðè âíåøíåì äèíàìè÷åñêîì äàâëåíèè, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, Ìåõàíèêà, ò. 60, No 1, 2007, ñ. 25-32.
22. *Êàðàïóëÿí Ã. À.,* Âñþäó ðàñïàäÿùèåñÿ φ-ñðåäíèå ðÿäîâ Ôóðüå.- Ìàòåìàòè÷åñêèå çàìåòêè, ò. 80, No 1, 2006, ñ. 47-56.

Զեկուցումների թեզիս

1. *Äóìàíÿí Â. Æ.*, Î ãðàíè÷íûõ çíà÷åíèÿõ ðåøåíèé çàäà÷è Äèðèõëå äëÿ ýëëèïòè÷åñêîãî óðàâíåíèÿ âòîðîãî ïîðÿäêà, Ա. Շահինյանի ծննդյան 100-ամյակին նվիրված գիտաժողովի թեզիսներ, Երևան, 2006, ñ. 17-19.
2. *Îâàíèñÿí Ç. Á.*, Î ïðåäåëåíèå ãðàíè÷íûõ óñëîâèé ìàòðèöû ôîðìû êîëüöåâîãî ñåòîðà ïî çàäàííûì ÷àñòîòàì ñîáñòâåííûõ êîëåáàíèé, Ñá. òðóäîâ ìåæäóíàðîäíîé êîíôåðåíöèè “Ìåòàíèêà êîìïîçèòîâ è îïòèìàëüíîå ïðîåêòèðîâàíèå”, Åðåâàí, 2006, ñ. 48-49.
3. *Ñàâêÿí Ñ. Ë.*, Îïòèìèçàöèÿ ïðî÷íîñòè êîìè÷åñêîãî ýëåâàòîðà, Ñá. òðóäîâ ìåæäóíàðîäíîé êîíôåðåíöèè “Ìåòàíèêà êîìïîçèòîâ è îïòèìàëüíîå ïðîåêòèðîâàíèå”, Åðåâàí, 2006, ñ. 52-53.
4. *Íèâèÿí Ñ. À., Ôà÷îÿí Ë. Î., Íèâèÿí À. Â.,* Ïðîöåäóðíûå ÿçûêè ïðîãðàììèðîâàíèÿ ñ ëîãè÷åñêîé òî÷êè çðåíèÿ, Ñáîðíèê íàó÷íûõ ñòàòåé. Ãîäè÷íàÿ íàó÷íàÿ êîíôåðåíöèÿ (28 íîÿáðÿ – 2 äåêàáðÿ 2006 ã.), Ôèçèêî-ìàòåìàòè÷åñêèå è åñòåñòâåííûå íàóêè, Åð., Èçä-âî ÐÀÓ, 2007, ñ. 138-144.
5. *Àâåòèñÿí Ñ. À.,* Îá èíòåðïîëàöèè áåñòàíäàðòíûõ ôóíêöèîíàëüíûõ ïðîãðàìì, Ñáîðíèê íàó÷íûõ ñòàòåé, Ãîäè÷íàÿ íàó÷íàÿ êîíôåðåíöèÿ (28 íîÿáðÿ – 2 äåêàáðÿ 2006 ã.), Ôèçèêî-ìàòåìàòè÷åñêèå è åñòåñòâåííûå íàóêè, Åð., Èçä-âî ÐÀÓ, 2007, ñ. 43-50.
6. *Âàñïàðÿí À. Â., Âàðäóìÿí Â. Ì.,* Ñèñòåìà ïîäãîòîâêè è ïðîâåäåíèÿ òåñòèðîâàíèÿ, Ñáîðíèê íàó÷íûõ ñòàòåé, Ãîäè÷íàÿ íàó÷íàÿ êîíôåðåíöèÿ (28 íîÿáðÿ – 2 äåêàáðÿ 2006 ã.), Ôèçèêî-ìàòåìàòè÷åñêèå è åñòåñòâåííûå íàóêè, Åð., Èçä-âî ÐÀÓ, 2007, ñ. 98-104.
7. *Sargsyan S. G., Hovakimyan A. S., Karapetyan N. H., Barkhudaryan S. V.,* An Effective E-lerning Organization Support Tool, Ñáîðíèê íàó÷íûõ ñòàòåé, Ãîäè÷íàÿ íàó÷íàÿ êîíôåðåíöèÿ (28 íîÿáðÿ – 2 äåêàáðÿ 2006 ã.), Ôèçèêî-ìàòåìàòè÷åñêèå è åñòåñòâåííûå íàóêè, Åð., Èçä-âî ÐÀÓ, 2007, ñ. 153-158.

ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Ղազինյան Գագիկ Սերգեյի, իրավ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ*
Դեկանի տեղակալներ՝ *Խաչիկյան Հարություն Մարտինի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*
Գևորգյան Կարեն Ալբերտի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները եւ մասնագիտացումները

Շիֆր	**Մասնագիտություն՝**
030500	Իրավագիտություն

Մասնագիտացումներ՝ սահմանադրաիրավական, քաղաքացիաիրավական, քրեաիրավական,
(մագիստրատուրա) միջազգային իրավական

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոսներ եւ թղթակից անդամներ

1. Ղազինյան Գագիկ Սերգեյի (թղթակից անդամ)

Պատվավոր կոչումներ ունեցողներ

1. Ղազինյան Գագիկ Սերգեյի, ՀՀ վաստակավոր իրավաբան
2. Ղարախանյան Գեղամ Հակոբի, ՀՀ վաստակավոր իրավաբան
3. Օհանյան Լևոն Պարգևի, ՀՀ վաստակավոր իրավաբան

Մասնագիտություն, կրթական աստիճան	***Ուսանողների թիվը՝*** **959**							
	I կուրս		**II կուրս**		**III կուրս**		**IV կուրս**	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Իրավագիտություն								
Բակալավրիատ	25	179	37	168	48	142	48	145
Մագիստրատուրա	21	65	17	64				

II մասնագիտություն (հեռակա)

Մասնագիտություն	***Ուսանողների թիվը՝*** **183**			
	II կուրս	**III կուրս**	**IV կուրս**	**V կուրս**
Իրավագիտություն	47	44	48	44

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Մասնագիտություն, կրթական աստիճան, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Իրավագիտություն					
Բակալավրիատ					
1-ին	204	5	70	19	63
2-րդ	205	13	80	13	55
3-րդ	190	5	44	42	74
4-րդ	193	8	59	28	65
Ընդամենը	792	31	253	102	64
Մագիստրատուրա					
1-ին	87	2	8	24	89
2-րդ	81		23	21	72
Ընդամենը	168	2	31	45	80

Ամառային քննաշրջան

Մասնագիտություն, կրթական աստիճան, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Իրավագիտություն					
Բակալավրիատ					
1-ին	205	6	82	22	57
2-րդ	199	8	75	15	58
3-րդ	189	4	70	25	61
Ընդամենը	593	18	227	62	59
Մագիստրատուրա					
1-ին	87	-	-	27	100

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	*Ընդամենը* 346, *այդ թվում նախորդ տարիներից՝* 28		
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	2-րդ մասնագիտություն (գերազանցության դիպլոմով)	մագիստրատուրա
Իրավագիտություն	213 (22)	50 (0)	83

Արտասահմանյան դրամաշնորհներ (միջամբիոնային)

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Europetid/120652/C/SV/AM Աջակցություն Եվրոպական և միջազգային իրավունքի ամբիոնի և Եվրոպական իրավունքի և ինտեգրման կենտրոնի հիմնադրմանը ԵՊՀ-ում և աջակցություն ԳՀՀ-ին:	Ղազինյան Գ. Ս.
2. Clinical Legal Educational program, Կլինիկական կրթություն (Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամ – հայաստանյան մասնաճյուղի ֆինանսավորմամբ):	Հարությունյան Ա.

2006-2007 ուստարում հրատարակվել են

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Ձեկուցումների թեզիս
6	5	6	6	73	-

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ 7

ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՈՒ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Վաղարշյան Արթուր Գրիշայի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Հովսեփյան Հովհաննես Արամի, իրավ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր-խորհրդատու
2. Եսայան Էրեգլի Սամսոնի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Հովսեփյան Գևորգ Ենոքի, դոցենտ
4. Ալեքսանյան Ալվարդ Արարատի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Գևորգյան Վահե Վահանի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Մարտիրոսյան Հայկ Սամսոնի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Գևորգյան Հասմիկ Սոսի, դասախոս
8. Քոչարյան Սերգեյ Սևանի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Հովսեփյան Նաիրա Գևորգի, դասախոս

Ոչ ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Պապիկյան Մարիամ Թորգոմի

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Ամբիոնում ծրագրավորված և իրականացվող համեմատական իրավագիտական և պետականագիտական, ինչպես նաև Հայաստանի պետության և իրավունքի պատմության հիմնահարցերի հետազոտություններին ավելացվել է նոր ուղղություն՝ իրավունքի տեսության արդիական հիմնախնդիրները:

Հայաստանի պետության և իրավունքի պատմության հիմնախնդիրներից գիտական ուսումնասիրության առարկա են ընտրվել.

1. Հայաստանի առաջին Հանրապետության պետահիրավական համակարգը: Նախատեսվում է հաջորդ ուսումնական տարում ավարտել ուսումնասիրությունը և հրատարակել:

2. Հայոց պետականության առաջացման հիմնահարցերը:
3. Հայոց կանոնագիրքը որպես իրավունքի աղբյուր:

Իրավունքի տեսության հիմնախնդիրներից գիտական հետազոտության առարկա են դարձվել.

1. Իրավաբանական իրավահասկացությունը և օրինականության հիմնահարցերը: Այս թեմայով պաշտպանվել է թեկնածուական ատենախոսություն (Ս. Քոչարյան): Նախատեսվում է հաջորդ ուսումնական տարում ամբողջականացնել ուսումնասիրությունը և հրատարակել որպես մենագրություն:
2. Իրավունքի նորմի և դրա իրացման հիմնախնդիրները:
3. Քնական իրավունքի տեսության առանձնահատկությունները վաղ ազատական հեղափոխությունների ժամանակաշրջանում:
4. Իրավունքի աղբյուրների արդիական հիմնախնդիրները:

Ամբիոնի անդամները մասնակցել և ելույթ են ունեցել մի շարք գիտաժողովներում և սեմինարներում.

1. «Մխիթար Գոշը և նրա աշխատությունների կարևորությունը», Հայաստանում Ամերիկյան համալսարան, Երևան, 27.06.2007 (զեկ.՝ Ա. Վաղարշյան):
2. «Մերձավոր արևելք (պատմություն, քաղաքականություն, մշակույթ)», ՀՀ ԳԱԱ, Երևան, 14-15.06.2007 (զեկ.՝ Ա. Կարապետյան):

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Ջեկուցումների թեզիս
-	–	–	–	15	-

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Այվազյան Նորիկ Ամուշավանի, իրավ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Այվազյան Վարդան Նորիկի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Եղյան Ռաֆայել Հակոբի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Մուրադյան Սամվել Վիլիկի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Ռաֆայելյան Վահե Վարուժանի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Շաթիրյան Էդգար Էդուարդի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Դանիելյան Գևորգ Բալաբեկի, իրավ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Հարությունյան Արմեն Շուրայի, իրավ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Հարությունյան Գագիկ Գարուշի, իրավ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
4. Անդրեասյան Կարեն Արիսի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Ենգոյան Հասմիկ Ալեքսանդրի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Կոստանյան Գևորգ Սուրիկի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ոխումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Ղազարյան Անահիտ Արտեմի

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Ամբիոնի անդամների աշխատությունների ու թեկնածուական ատենախոսությունների թեմաները հիմնականում վերաբերում են մարդու իրավունքների պաշտպանության կազմակերպման ներպետական մեխանիզմների, ՀՀ կառավարման մարմինների և նրանց գործունեության կատարելագործմանը:

Ամբիոնի անդամները մասնակցություն են ունեցել հետևյալ միջազգային և հանրապետական գիտաժողովներին ու սեմինարներին.

1. «Համեմատական մարդու իրավունքներ» միջազգային գիտաժողով, որը կազմակերպվել է Կոնեկտիկուտի համալսարանի և UNESCO–ի կողմից (2006թ. օգոստոսի 6-14, ԱՄՆ, Ստորս):
2. «Մարդու իրավունքներ» միջազգային դասընթաց, որը կազմակերպվել է ՈՒտրեխտի համալսարանի և Բելգիայի Կաթոլիկ համալսարանի կողմից, (2006 թ. օգոստոսի 21 - սեպտեմբերի 2, Հոլանդիա, Հաագա և Բելգիա, Լյովեն):
3. Հայաստանը Եվրոպական միասնական իրավական համակարգում: Զեկույց 2007թ. հունվարի 23-ին Փարիզում հրավիրված միջազգային կոնֆերանսում /կազմակերպվել է ՀՀ ՍԴ-ի, Ֆրանսիայի սահմանադրական և պետական խորհուրդների կողմից/:
4. «Ðîëü êîíñòèòóöèîííûõ ñóäîâ â îðãàíèçàöèè åäèíîãî ïðàâîâîãî ïðîñòðàíñòâà Åâðîïû» äîêëàä íà Ìîñêîâñêîì ìåæäóíàðîäíîì ôîðóìå: «Åäèíîå ïðàâîâîå ïðîñòðàíñòâî Åâðîïû è ïðàêòèêà êîíñòèòóöèîííîãî ïðàâîñóäèÿ», 26-28 îêòÿáðÿ 2006 ãîäà.
5. «Ընտրակեղծիքների դեմ պայքարի վիճակը և այդ ոլորտում քրեական դատավարության իրավական լծակները» թեմայով գիտաժողով ԱՄՆ-ում, 2007թ. մարտի 8-12 /2 ելույթ/:
6. «Ընտրական իրավունքի խախտումները և դրանց առնչությունը քրեական դատավարության խնդիրներին». զեկույց գիտաժողովում՝ կազմակերպված ԱՄՆ դեսպանատան կողմից Երևանում, 2007թ. մարտի 1- 2:
7. «Կոռուպցիայի արդի դրսևորումները և դրա դեմ պայքարում միջազգային համագործակցության հիմնախնդիրները» միջազգային սեմինար, որը կազմակերպվել է Եվրոպայի խորհրդի կողմից /2006թ. հոկտեմբերի 20-23, Չինաստան/:
8. «Փողերի լվացման և դրանց նպաստող վարչական օրենսդրության թերությունները» թեմայով գիտաժողով /2006թ. հունիսի 30, Իտալիա/:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
–	–	3	1	10	–

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Բարսեղյան Տարիել Կարապետի, իրավ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Ղարախանյան Գեղամ Հակոբի, իրավ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Ավետիսյան Վահրամ Դավթի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Մեղրյան Սերգեյ Գուրգենի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Բեքմեզյան Գրիգոր Հովհաննեսի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Մելիքջանյան Լիպարիտ Ռոբերտի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Սերոբյան Դավիթ Մարատի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Մալխասյան Արմեն Արարատի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Դավթյան Տաթևիկ Արթուրի

Ոխտմնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Հակոբյան Հռիփսիմե Արուշանի

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ամբիոնի դասախոսներն աշխատել են ամբիոնի կողմից դասավանդվող առարկաների մայրենի լեզվով դասագրքերի, ուսումնական ձեռնարկների, դասախոսության տեքստերի, մեթոդական ցուցումների, մասնագիտական դասընթացների նոր ծրագրերի, ընթացիկ քննությունների անցկացման համար խնդիրների, թեստերի, հարցաշարերի ու գիտական հոդվածների պատրաստման վրա:

Ամբիոնը լուրջ ուշադրություն է դարձրել ուսանողների մասնակցությանը ՈՒԳԸ աշխատանքներին: 2006 թ. դեկտեմբերին կազմակերպվել է ՀՀ անկախության 15-ամյակին նվիրված «Սահմանադրական և դատահրավական բարեփոխումները ՀՀ-ում» ուսանողական միջբուհական գիտաժողով: Քաղաքացիական իրավունքի ամբիոնի գծով մասնակցել և առաջին մրցանակ է ստացել իրավագիտության ֆակուլտետի երրորդ կուրսի ուսանողուհի Էլեոնորա Տարախչյանը: 2007 թ. ապրիլին տեղի ունեցած երկրորդ գիտական նստաշրջանին քաղաքացիական իրավունքի ամբիոնի գծով գիտական զեկուցումներով մասնակցել են արդեն 25 ուսանող:

Ամբիոնի աշխատանքային ծրագրում հատուկ տեղ է զբաղեցնում գիտամանկավարժական կադրերի պատրաստումը: 2006-07 ուստարում պաշտպանել են թեկնածուական ատենախոսություններ ամբիոնի ասպիրանտ Արմեն Մալխասյանը՝ «Հեղինակային իրավունքի միջազգային իրավական նորմերի իմպլեմենտացիան ՀՀ իրավունքում», և հայցորդ Լիլիթ Տոնոյանը՝ «Գույքի հավատարմագրային կառավարման պայմանագիրն ըստ ՀՀ քաղ. օրենսդրության» վերտառությամբ:

Ամբիոնի դասախոսները մասնակցել են օրենքների նախագծերի քննարկմանը, օրենսդրության պրոպագանդմանը, օժանդակություն են ցույց տվել ֆակուլտետի կլինիկայի ուսանողներին քաղաքացիների հետ խորհրդատվություն անցկացնելու հարցում:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
1	1	–	2	11	–

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար՝ *Իսկոյան Միրա Բագրատի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Պետրոսյան Գևորգ Վոլոդյայի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Հովհաննիսյան Վահե Վաղինակի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
3. Սինասյան Կառլեն Արշալույսի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Նիկողոսյան Արսեն Սերժիկի, դասախոս
5. Փոլադյան Տիգրան Ռոբերտի, դասախոս
6. Բեժանյան Վարդան Սամվելի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Պետրոսյան Ռաֆիկ Գարեգինի, իրավ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Դանիելյան Արմեն Սերգեյի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Թադևոսյան Լիլիթ Զելիմի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Սիրունյան Ալեքսանդր Սերգեյի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Գեղամյան Օլիմպիա Մարտինի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Ռաֆայելյան Աշխեն Սինանի

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ամբիոնն աշխատել է մայրենի լեզվով ուսումնական ձեռնարկների, դասախոսության տեքստերի, մասնագիտական դասընթացների նոր ծրագրերի, գիտական հոդվածների, քննությունների անցկացման համար հարցաշարերի, ինչպես նաև սեմինար ու գործնական պարապմունքներին վերաբերող հարցերի ուսումնասիրման, խնդիրների ու թեստերի պատրաստման վրա: Ամբիոնի աշխատանքային ծրագրերում հատուկ տեղ է զբաղեցնում գիտամանկավարժական կադրերի պատրաստումը: Քննարկվել է ասպիրանտների ու հայցորդների հաշվետվությունները: Ամբիոնը քննարկել ու տպագրության է երաշխավորել գիտական հոդվածներ: Ամբիոնը լուրջ ուշադրություն է դարձնում ուսանողների կողմից գիտական աշխատանքների կատարմանը: Ամբիոնի դասախոսների ղեկավարությամբ գրվել և ուսանողական գիտական ընկերության նիստերում քննարկվել են չորս գիտական զեկուցումներ:

Ամբիոնի դասախոսներն իրենց մասնակցությունն են ցուցաբերում օրենսդրության պրոպագանդմանը, մասնակցում են համալսարանից դուրս կազմակերպվող սեմինարների, կոնֆերանսների, դասախոսությունների:

Ամբիոնի աշխատանքների կարևոր մասն է կազմում անդամների մասնակցությունը օրենսդրական նախագծերի քննարկմանը, այս մասին առաջարկություններ, դիտողություններ, եզրակացություններ ներկայացնելը: Պարբերաբար, ամիսը մեկ անգամ ամբիոնի նիստերում ամբիոնի անդամների կողմից արվում են գիտական հաղորդումներ, որոնք վերաբերում են ամբիոնի առարկաներին, գիտական կոնֆերանսներին, հասարակական լսումներին մասնակցելու արդյունքներին:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
1	–	2	–	9	-

ՔՐԵԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Գաբուզյան Արա Հարությունի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Առաքելյան Սերգեյ Վահանի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Խաչիկյան Հարություն Մարտինի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Մաղաքյան Նորիկ Սուրենի, դոցենտ
4. Մարգարյան Աննա Ռազմիկի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Սիմոնյան Տիգրան Վիգենի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Հարությունյան Արսեն Գագիկի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դասախոս

Համատեղողներ

1. Գահնապետյան Արամ Պետրոսի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
2. Օսիկյան Արթուր Հակոբի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
3. Թադևոսյան Սեդրակ Զոհրապի, դասախոս
4. Ջհանգիրյան Կլարա Գագիկի, դասախոս

Ոխտմնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Կարապետյան Վալենտինա Միքայելի

Արտասահմանյան դրամաշնորհներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Self-Reported Delinguency Study in Armenia Անչափահասների հանցավորություն:	Գաբուզյան Ա. Հ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքները ուղղված են եղել անցումային ժամանակաշրջանում ՀՀ-ում հանցավորության և դրա առանձին տեսակների դրսևորման առանձնահատկությունների և զարգացման միտումների, ինչպես նաև հանցավորության նկատմամբ վերահսկողության արդյունավետության ուսումնասիրությանը: Հատուկ ուսումնասիրություններ են իրականացվել՝ ուղղված տարածաշրջանային հանցավորության առանձնահատկությունների ու դրանց նպաստող գործոնների բացահայտմանը:

Գիտական աշխատանքների մյուս ուղղությունն են կազմել ՀՀ քրեական օրենսդրության և ՀՀ-ում իրականացվող պատժողական քաղաքականության կատարելագործմանն ուղղված հետազոտությունները: Այս կապակցությամբ գիտական հետազոտություններ են իրականացվել այլընտրանքային պատժատեսակների արդյունավետության, դրանց կիրառման արտասահմանյան փորձի դրական և բացասական կողմերի բացահայտման ուղղությամբ: Ուսումնասիրություններ են իրականացվել նաև ՀՀ քրեական օրենսգրքի որոշ նորմերի սոցիալական հիմնավորվածության և առանձին հանցակազմերի օրենսդրական ձևակերպումների թերությունների բացահայտման ուղղությամբ:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
2	1	1	1	12	–

ՔՐԵԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԿՐԻՄԻՆԱԼԻՍՏԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Դիլբանդյան Սամվել Աղվանի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Օհանյան Լևոն Պարգևի, իրավ. գիտ. թեկնածու, պրոֆեսոր
2. Հարությունյան Արմեն Ռազմիկի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Ղուկասյան Հրայր Հովհաննեսի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Ենգիբարյան Վահե Գուրգենի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Մելիքյան Ռուբեն Նորայրի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Մելքոնյան Դավիթ Մանուկի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Ղազինյան Գագիկ Սերգեյի, իրավ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Խզարչյան Գնել Արտաշեսի, դասախոս
3. Չախոյան Արթուր Սամվելի, դասախոս

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Խանջյան Սիլվա Կառլենի

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

2006-2007 ուստարում ամբիոնում մեծ ուշադրություն է դարձվել ուսումնական աշխատանքների կազմակերպմանը, մեթոդական և գիտահետազոտական աշխատանքներին:

Հանրապետությունում իրականացվող դատահիրավական բարեփոխումների լույսի ներքո վերահիրատարակվել են «ՀՀ դատարանակազմությունը և իրավապահպան մարմինները» և «ՀՀ քրեական դատավարություն» դասագրքերը: Նորացվել են ամբիոնում դասավանդվող առարկաների և արտադրական պրակտիկայի ծրագրերը: Ամբիոնում քննարկվել, պաշտպանության են ներկայացվել երկու թեկնածուական ատենախոսություններ: Ամբիոնը մասնակցում է իրավաբանների միության, Սահմանադրական իրավունքի կենտրոնի, ինչպես նաև այլ կազմակերպությունների կողմից հրավիրված գիտագործնական սեմինարներին: Ամբիոնի մի քանի անդամներ մասնակցում են դատահիրավական բարեփոխումների հանձնաժողովի աշխատանքներին /Գ. Ս. Ղազինյան, Ս. Ա Դիլբանդյան/:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
2	2	–	2	12	–

ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Քոչարյան Վիգեն Վլադիմիրի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Գևորգյան Կարեն Ալբերտի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
2. Ղազինյան Արթուր Գագիկի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
3. Կիրակոսյան Եղիշե Գրիգորի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Մաթևոսյան Աննա Ռաֆայելի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Սարգսյան Լիանա Լյուդվիգի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Հովհաննիսյան Վոլոդյա Համբարձումի, իրավ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Վարդանյան Վլադիմիր Դավիթի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
3. Մարուխյան Արմեն Վոլոդյայի, իրավ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ոսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Վարդանյան Քնարիկ Հակոբի

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Ամբիոնի անդամները մասնակցություն են ունեցել ՀՀ-ում և արտերկրում կազմակերպվող բազմաթիվ գիտաժողովներին և գիտահետազոտական ծրագրերին: 2006-2007 ուստարվա ընթացքում ամբիոնի անդամները մասնակցել են հետևյալ գիտաժողովներին.

1. Եվրոպական հանրային իրավունքի կենտրոնի կողմից կազմակերպված «*Քաղաքացիությունը Եվրոպական միությունում*» թեմայով միջազգային գիտաժողով /Անավիսոս, Հունաստան, 2006թ. սեպտեմբեր/,
2. Տեխնիկական համագործակցության գերմանական ընկերակցության կողմից կազմակերպված «*Միջազգային իրավունքի ազդեցությունը Հարավային Կովկասի երկրների ներպետական օրենսդրության և դատական պրակտիկայի վրա*» տարածաշրջանային գիտաժողով /Թբիլիսի, Վրաստան, 2006 թ. հոկտեմբեր/,
3. Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեի մոսկովյան պատվիրակության կողմից կազմակերպված «Սովորութային միջազգային մարդասիրական իրավունքը» թեմայով կլոր սեղան /Մոսկվա, Ռուսաստան, 2006թ. նոյեմբեր/,
4. Ֆրանսիայում Հայաստանի տարվա շրջանակներում կազմակերպված «Միասնական իրավական ժառանգություն» թեմայով կլոր սեղան /Փարիզ, Ֆրանսիա, 2007թ. հունվարի 23/,
5. «ԵՄ իրավունք» թեմայով սեմինար /Հայաստան, Ծաղկաձոր, 2006թ. հոկտեմբեր/,
6. «ԵՄ իրավունքի հիմնախնդիրները» թեմայով սեմինար /Հայաստան, Ծաղկաձոր, 2007թ. հունվար-փետրվար/,
7. Վերապատրաստման ծրագիր, ուսումնական այց Իտալիայում /Ֆլորենցիա, Բոլոնիա, Պարմա, դեկտեմբեր, 2006թ./,
8. Վերապատրաստման ծրագիր Ավստրիայում և Չեխիայի Հանրապետությունում /Վիեննա, Պրահա, 3-11 հունիսի, 2007թ./,
9. Ֆլետչերի դիվանագիտության և իրավունքի դպրոցի կողմից կազմակերպված դասընթաց «Միջազգային իրավունք և իրավական ուսմունքներ» թեմայով /ԱՄՆ, Մասաչուսետս, 2007թ. հուլիս-դեկտեմբեր/:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
–	1	–	–	4	–

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Դասագիրք

1. *Դիլբանդյան Ս. Ա, Ղազինյան Գ. Ս.,* ՀՀ դատարանակազմությունը և իրավապահպան մարմինները, 2-րդ հրատարակություն, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006 , 464 էջ:
2. *Դիլբանդյան Ս. Ա, Ղազինյան Գ. Ս., Հարությունյան Ա. Ռ., Ղուկասյան Հ. Հ., Օհանյան Լ. Պ.,* ՀՀ քրեական դատավարություն, ընդհանուր մաս, 4-րդ հրատարակություն, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, 416 էջ:
3. *Բարսեղյան Տ. Կ.,* Քաղաքացիական իրավունք (առաջին մաս), դասագիրք բուհերի համար, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, 560 էջ:

4. *Պետրոսյան Ռ. Գ.,* Հայաստանի քաղաքացիական դատավարություն, 2-րդ հրատարակություն, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 768 էջ:
5. *Առաքելյան Ս. Վ., Գաբուզյան Ա. Հ., Խաչիկյան Հ. Մ., Ղազինյան Գ. Ս., Մաղաքյան Ն. Ս.,* ՀՀ Քրեական իրավունք (ընդհանուր մաս), 2-րդ հրատարակություն, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, 536 էջ:
6. *Առաքելյան Ս. Վ., Գաբուզյան Ա. Հ., Խաչիկյան Հ. Մ., Ղազինյան Գ. Ս., Մաղաքյան Ն. Ս., Մարգարյան Ա. Ռ., Միմոնյան Տ. Վ., Քոչարյան Վ. Վ.,* ՀՀ Քրեական իրավունք (հատուկ մաս), 2-րդ հրատարակություն, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, 1038 էջ:

Մենագրություն

1. *Բարսեղյան Տ. Կ.,* Գույքային պատասխանատվության էվոլյուցիան և արդիական հիմնահարցերը, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, 256 էջ:
2. *Âàáóçÿí À. À.,* Ïðîáëåìû ïðåñòóïíîñòè â Ðåñïóáëèêå Àðìåíèÿ â ïåðâîîäíîé ïåðèîä., èçä. Åðåâàíñêîãî óí-òà., Åðåâàí, 2007, 256 ñò.
3. *Ohանյան Լ. Պ.,* Կրիմինալիստիկան ՀՀ-ում, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 408 էջ:
4. *Մելիքյան Ռ. Ն.,* Վերաքննությունը ՀՀ քրեական դատավարությունում, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 204 էջ:
5. Երիցյան Ա. Հ., Մարդու իրավունքների և դրանց պաշտպանության հիմնախնդիրները գլոբալիզացիայի դարաշրջանում, Երևան, «Պրինտինֆո» հրատ., 2007թ, 435 էջ:

Ուսումնական եւ ուսումնամեթոդական ձեռնարկ

1. Եղյան Ռ. Հ., Վարչական իրավունքը ՀՀ իրավական համակարգում (դասախոսությունների տեքստ), հեղինակային հրատարակություն, Երևան, 2006, 160 էջ:
2. *Մուրադյան Ս. Վ., Շաթիրյան Է. Է.,* Ֆինանսական իրավունք, (ուսումնական ձեռնարկ), Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, 279 էջ:
3. *Այվազյան Վ. Ն.,* Մարդու իրավունքներ, Երևան, Տիգրան Մեծ հրատ., 3-րդ լրամշակված հրատարակություն, 2007, 552 էջ:
4. *Եղյան Ռ. Հ., Օրդյան Է.,* Համայնքային ծառայություն (իրավական ակտերի ժողովածու), ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագիր, Երևան, 2007, 183 էջ:
5. *Մեղրյան Ս. Գ., Ավետիսյան Վ. Դ.,* Քաղաքացիական իրավունք (գործնական պարապմունքների ձեռնարկ): Առաջին մաս, ԵՊՀ հրատ., 2006, 252 էջ:
6. *Բեքմեզյան Գ., Ղարախանյան Գ., Սերոբյան Դ., Մելիքջանյան Լ., Մեղրյան Ս., Մալխասյան Ա.,* Քաղաքացիական իրավունք (գործնական պարապմունքների ձեռնարկ) Երկրորդ մաս, ԵՊՀ հրատ., 2007, 176 էջ:
7. *Առաքելյան Ս. Վ.,* Իրավական վիճակագրություն (ուսումնական ձեռնարկ), ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, 128 էջ:
8. *Մարգարյան Ա. Ռ., Թոքմաջյան Զ.,* Ազատազրկում թե այլընտրանք. իրականություն և զարգացման հեռանկարներ (ուսումնամեթոդական ձեռնարկ), Եր., «Հայաստան» հրատ. («Գրական հայրենիք»), Երևան, 2007, 72 էջ:
9. *Ohանյան Լ. Պ., Ենգիբարյան Վ. Գ.,* Կրիմինալիստիկայի վարժությունների և խնդիրների ժողովածու, ուսումնամեթոդական ձեռնարկ, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, 120 էջ:
10. *Ղուկասյան Հ. Հ.,* Քրեական գործերով պաշտպանության իրականացման տակտիկան և մեթոդիկան (ուսումնամեթոդական ձեռնարկ), ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 80 էջ:
11. *Իսկոյան Ա. Բ.,* Օրհուսի կոնվենցիայի դրույթների իրականացումը Հայաստանում, Տայմ պրինտ, Երևան, 2007, 216 էջ:
12. *Մինասյան Կ. Ա.,* Կատարողական վարույթ /ուսումնական ձեռնարկ/, Շահ ՍՊՀ, Գավառ, 2007, 63 էջ:

Հոդված

1. *Վաղարշյան Ա. Գ.*, Իրավաբանական իրավահասկացողությունը և «իրավունքի իրականացում» հասկացության հիմնախնդիրները, Իրավագիտության հարցեր, թիվ 3, Երևան, 2006, էջ 6-10:

2. *Վաղարշյան Ա. Գ.*, Օրենսդիր իշխանության զարգացման փուլերը Առաջին հանրապետությունում և Հայաստանի խորհուրդը, Իրավագիտության հարցեր, թիվ 4, Երևան, 2006, էջ 6-16:
3. *Վաղարշյան Ա. Գ.*, Բացերը պոզիտիվ իրավունքում. հասկացությունը և լրացման իրավական կարգավորման հիմնախնդիրները, Իրավագիտության հարցեր, թիվ 1, Երևան, 2007, էջ 6-11:
4. *Վաղարշյան Ա. Գ.*, Իրավունքի աղբյուրների ու իրավական կարգավորման միջոցների հարաբերակցությունը և հասարակական հարաբերությունների կարգավորման ստորակարգությունը, Պետություն և իրավունք, թիվ 2- 3 (32-33), Երևան, 2006, էջ 5-11:
5. *Եսայան Է. Ս.,* Անգլիայի ավատատիրական իրավունքի աղբյուրները 10-11-րդ դարի առաջին կեսին, Իրավագիտության հարցեր, թիվ 3, Երևան, 2006, էջ 10-13:
6. *Եսայան Է. Ս.*, Կենտրոնաձիգ իշխանության սկզբնավորումը և պետության ապարատի վերակազմավորումն Անգլիայում 11-րդ դարի 2-րդ կեսին, ՀՀ ԳԱԱ, Լրաբեր, հասարակական գիտություններ, թիվ 3, Երևան, 2006, էջ 78-85:
7. *Եսայան Է. Ս.,* Դատական փորձություններն Անգլիայի իրավունքում (6-11-րդ դարեր), ՀՀ ԳԱԱ Գիտական աշխատություններ, թիվ 9, Գյումրի, 2006, էջ 125-130:
8. *Եսայան Է. Ս.,* Ավատապետական իշխանության կենտրոնացումն Անգլիայում 12-րդ դարի 2-րդ կեսին, Իրավագիտության հարցեր, թիվ 1, Երևան, 2007, էջ 11-13:
9. *Ալեքսանյան Ա. Ա.,* Կաթողիկոս Հովհան Մայրավանեցու հայացքները սոցիալական անարդարության արմատների և դրանց հաղթահարման ուղիների մասին, Իրավագիտության հարցեր, Երևան, թիվ 4, 2006, էջ 20-23:
10. *Ալեքսանյան Ա. Ա.,* Փավստոս Բուզանդի քաղաքական և իրավական հայացքները, Երևանի «Հրաչյա Աճառյան» համալսարան, Գիտահետազոտական աշխատանքի ուղեծրում, դասախոսների գիտական զեկուցումների ժողովածու՝ նվիրված համալսարանի 15-ամյակին (պրակ երրորդ), Երևան, 2007, էջ 215-223:
11. *Մարտիրոսյան Հ. Ս.,* Հասարակական կարծիքի դերը իրավաստեղծ գործունեության բնագավառում, Իրավագիտության հարցեր, 2006, թիվ 4, էջ 16-20:
12. *Քոչարյան Ս. Ս.,* Օրինականության համակարգային հայեցակարգերը, Պետություն և իրավունք, 2006, թիվ 2-3 (32-33), էջ 87-92:
13. *Քոչարյան Ս. Ս.,* Օրինականության տեսության հիմնախնդիրների լուծման տեսամեթոդաբանական ուղիները, Պետություն և իրավունք, թիվ 4 (34), 2007, էջ 19-26:
14. *Կարապետյան Ա. Ա.,* Միապետության անկումը և հանրապետության հռչակումը, Իրավագիտության հարցեր, թիվ 1, Երևան, 2007, էջ 14:
15. *Կարապետյան Ա. Ա.,* Քեմալական շարժումը և Թուրքիայի Հանրապետության կայացման փուլերը, «Մերձավոր արևելք (պատմություն, քաղաքականություն, մշակույթ)», ՀՀ ԳԱԱ Արևելագիտության ինստիտուտի հոդվածների ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 52-55:
16. *Այվազյան Ն. Ա., Եղյան Ռ. Հ.,* ՀՀ գործադիր իշխանությունը փոփոխված Սահմանադրության համատեքստում, Իրավագիտության հարցեր, թիվ 4, Երևան, 2006, էջ 23-29:
17. *Հարությունյան Գ. Գ.,* Հայաստանը Եվրոպական միասնական իրավական համակարգում, Օրենք և իրականություն, թիվ 2, Երևան, 2007, էջ 1-5:
18. *Àðóòþíÿí Ã. Â.,* ,,Ðîëü êîíñòèòóöèîííûõ ñóäîâ â ôîðìèðîâàíèè åäèíîãî ïðàâîâîãî ïðîñòðàíñòâà Åâðîïû,, (äîêëàä íà Ìàñòåðñêîì ìåæóíàðîäíîì ôîðóìå: ,,Åäèíîå ïðàâîâîå ïðîñòðàíñòâî Åâðîïû è ïðàêòèêà êîíñòèòóöèîííîãî ïðàâîñóäèÿ,,, 26-28 îêòÿáðÿ 2006 ãîäà. ÑÌ. Ïðàâî è ïîëèòèêà: íàó÷íûé þðèäè÷åñêèé æóðíàë, Ì., 2006, N12, ñò. 5-10.
19. *Àðóòþíÿí Ã. Â.,* Êðèòåðèè îðãàíè÷åñêîãî ïðàâ÷åëîâåêà â ïðàêòèêå êîíñòèòóöèîííîãî ïðàâîñóäèÿ // Ðîññèéñêîå ïðàâîñóäèå, Ì., 2006, N 2, *ñò*.14-16.
20. *Àðóòþíÿí Ã. Â.,* Óãðîçû êîðïîðàòèâíîé äåìîêðàòèè // Ìåæäóíàðîäíûé âåñòíèê "Êîíñòèòóöèîííîå ïðàâîñóäèå", Ì., 2006, - N 3, *ñò*. 38-46.
21. *G. Harutunian*- La Court Constitiutionnelle D' Armenie, Les Cahiers du Conseil Constitiutionnel, N 20/ 2006 (89-91) Paris.
22. *Դանիելյան Գ. Բ.,* Դատահրավական բարեփոխումների միջազգային փորձը, Օրինականություն, թիվ 35, Երևան, 2006, էջ 8-13:
23. *Դանիելյան Գ. Բ.*, Ընտրական իրավունքի պաշտպանության ինստիտուտները և դրանց համակարգման մի շարք հիմնախնդիրները, Օրինականություն, թիվ 40, Երևան, 2007, էջ 6-14:

24. *Ենգոյան Հ. Ա.,* ՀՀ Ազգային ժողովի և Նախագահի փոխհարաբերության հիմնախնդիրները սահմանադրական բարեփոխումների համատեքստում, Իրավաբանական լրատու, Երևան, 2007, հունվար, թիվ 1 (8) (25-26), էջ 2-3:
25. *Ենգոյան Հ. Ա.,* Դատական արդյունավետության պաշտպանության և արդարադատության մատչելիության իրավունքի հիմնախնդիրները Հայաստանի Հանրապետությունում, «Հայաստանի Հանրապետության վճռաբեկ դատարանի սահմանադրական կարգավիճակի առանձնահատկությունները քրեական դատավարությունում», 2007թ. մարտի 6-ին կայացած գիտաժողովի նյութերի ժողովածու, էջ 19-26:
26. *Բարսեղյան Տ. Կ.*, Դրամական պարտավորությունների խախտման համար գանձվող տոկոսները գույքային սանկցիաներ են, Օրենք և իրականություն, թիվ 8 (130), Երևան, 2006, էջ 1-4:
27. *Áàðñåãÿí Ò. Ê.,* Íåóñòîéêà èëè ìåðà îòâåòñòâåííîñòè. Ìîñêâà, "Þðèñò", N 7 2006, ñò. 20-22.
28. *Áàðñåãÿí Ò. Ê.,* Ñïåöèôèêà îïåðàòèâíî-ðåãóëÿòèâíûõ ñàíêöèé. Ìîñêâà, "Þðèñò", N 8 2006, ñò. 45-48.
29. *Բարսեղյան Տ. Կ.*, Գույքային պատասխանատվության կիրառման մեխանիզմների փոփոխությունը XX դարում, Իրավագիտության հարցեր, Եր., 2006, թիվ 3, էջ 24-30:
30. *Ղարախանյան Գ. Հ.*, Քաղաքացիական իրավական պարտավորությունների դադարման որոշ հարցեր, Երևան, Օրենք և իրականություն, 2006, թիվ 12, էջ 7-9:
31. *Ղարախանյան Գ. Հ.*, Քաղաքացիական իրավական պարտավորությունների դադարման որոշ հարցեր, Օրենք և իրականություն, 2007, թիվ 1, Երևան, էջ 7-9:
32. *Ղարախանյան Գ. Հ.*, ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի «Ժառանգման իրավունք» բաժնի համառոտ վերլուծություն, Պետություն և իրավունք, 2006, թիվ 2-3, Երևան, էջ 28-32:
33. *Ղարախանյան Գ. Հ.*, ՀՀ ընտանեկան իրավունքի աղբյուրների հարցի շուրջ, Դատական իշխանություն, 2006, թիվ 9-10, Երևան, էջ 20-29:
34. *Ղարախանյան Գ. Հ.*, Ենթաժառանգ չի լինում..., Դատական իշխանություն, 2007, թիվ 3, Երևան, էջ 2-3:
35. *Մալխասյան Ա. Ա.,* Հեղինակային իրավունքի օբյեկտների շրջանակը միջազգային և Հայաստանի Հանրապետության ներպետական իրավունքում, Իրավագիտության հարցեր, Եր., 2006, թիվ 1-2, էջ 77-81:
36. *Մալխասյան Ա. Ա.,* Հեղինակային իրավունքի օբյեկտների միջազգային իրավական հայեցակարգերը և դրա իմպլեմենտացումը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության մեջ, Պետություն և իրավունք, Եր., 2006, թիվ 1 (3), 60-69 էջեր:
37. *Պետրոսյան Ռ. Գ.,* Վճարման կարգադրություն արձակելու գործերի վարույթը, Օրենք և իրականություն, թիվ 9, Երևան, 2006, էջ 1-2:
38. *Իսկոյան Ա. Բ.,* Պարադոքսներ և օրենքներ, Կովկասի բնություն, CENN, թիվ 3, Թբիլիսի, 2006, էջ 44-47:
39. *Իսկոյան Ա. Բ.,* Միջսահմանային կոնտեքստում ջրային ռեսուրսների կառավարման, օգտագործման և պահպանության օրենսդրական կարգավորումը, «Քուռ և Արաքս գետերի ջրային ռեսուրսների օգտագործման և բնապահպանական անդրսահմանային հիմնախնդիրներ», հանրապետական գիտաժողովի նյութեր, Երևան, 2006, էջ 30-37:
40. *Պետրոսյան Գ. Վ.*, Աշխատողի և գործատուի շահերի զուգակցումը Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում, Իրավագիտության հարցեր, թիվ 1, Երևան, 2007, էջ 39-48:
41. *Հովհաննիսյան Վ. Վ.,* Ìåæäóíàðîäíûé êîììåð÷åñêèé Àðáèòðàæ êàê êîìïëåêñíûé ïðàâîâîé èíñòèòóò: Դատական իշխանություն, թիվ 11-12 /88-89/, Երևան, 2006, էջ 35-44:
42. *Սիմոնյան Կ. Ա.,* Անհրաժեշտ է բարելավել կենսաթոշակային օրենսդրությունը, Գիտական հոդվածների ժողովածու, թիվ 9, Գավառի պետական համալսարան, 2007, էջ 115-120:
43. *Նիկողոսյան Ա. Ս.,* Հողային պրոցեսուալ նորմեր և հողային պրոցեսուալ հարաբերություններ: Իրավագիտության հարցեր, թիվ 1-2, Երևան, 2006, էջ 82-90:
44. *Նիկողոսյան Ա. Ս.,* Հողային վեճերի քննության դատական կարգը և դրա առանձնահատկությունները, Իրավագիտության հարցեր, թիվ 3, Երևան, 2006, էջ 30-38:
45. *Նիկողոսյան Ա. Ս.,* Հողային վեճեր քննող մարմինները և հողային վեճերի քննության զարգացման պատմությունը, Պետություն և իրավունք, թիվ 4 /34/, Երևան, 2006, 61-72 էջ:
46. *Ãàáóçÿí À. À.,* Êðèìèíîëîãè÷åñêàÿ õàðàêòåðèñòèêà ðåãèîíàëüíîé ïðåñòóïíîñòè â Ðåñïóáëèêå Àðìåíèÿ., Ôèíàíñû, Ýêîíîìèêà, Áåçîïàñíîñòü. N2 (31), Ì., 2007, ñ. 39-42.
47. *Ãàáóçÿí À. À.,* Êðèìèíîëîãè÷åñêàÿ õàðàêòåðèñòèêà ðåãèîíàëüíîé ïðåñòóïíîñòè â Ðåñïóáëèêå Àðìåíèÿ, Ôèíàíñû, Ýêîíîìèêà, Áåçîïàñíîñòü. N3 (32), Ì., 2007, ñ. 39-43.
48. *Ãàáóçÿí À. À.,* Íåîñòîðîæíàÿ ïðåñòóïíîñòü â Ðåñïóáëèêå Àðìåíèÿ, Իրավագիտության հարցեր, թիվ 3, Երևան, 2006, էջ 48-52:

49. *Ãàáóçÿí À. À.,* Óãîëîâíîå íàêàçàíèå è êîíòðîëü íàä ïðåñòóïíîñòüþ, Իրավագիտության հարցեր, թիվ 4, Երևան, 2006, էջ 52-57:
50. *Ñèìîíÿí Ò. Â.,* Àëüòåðíàòèâû ëèøåíèþ ñâîáîäû â Àíãëèè, Իրավագիտության հարցեր, թիվ 3, Երևան, 2006, էջ 60-74:
51. *Ñèìîíÿí Ò. Â.,* Àëüòåðíàòèâû ëèøåíèþ ñâîáîäû ïî Ôðàíöóçñêîìó óãîëîâíîìó ïðàâó, Իրավագիտության հարցեր, թիվ 1, Երևան, 2007, էջ 27-36:
52. *Մաղաքյան Ն. Մ.,* Սեփականության դեմ ուղղված հանցագործությունների համար պատասխանատվություն նախատեսող նորմերի կատարելագործման հիմնախնդիրները, Իրավագիտության հարցեր, թիվ 3, Երևան, 2006, էջ 52-60:
53. *Մաղաքյան Ն. Մ.,* Խուլիգանության օրենսդրական հիմնախնդիրները, Պետություն և իրավունք, թիվ 4 (34), Երևան, 2006, էջ 34-39:
54. *Առաքելյան Մ. Վ.,* Թրաֆիքինգի դեմ պայքարի քրեաիրավական երաշխիքները Հայաստանի Հանրապետությունում, Իրավագիտության հարցեր, թիվ 4, Երևան, 2006, էջ 57-64:
55. *Õà÷èêÿí À. Ì.,* Ñðàâíèòåëüíûé àíàëèç îáùèõ ïîëîæåíèé èñïîëíåíèÿ íàêàçàíèÿ â âèäå ëèøåíèÿ ñâîáîäû â Ðåñïóáëèêå Àðìåíèÿ è Ðîññèéñêîé Ôåäåðàöèè. Óãîëîâíî-èñïîëíèòåëüíîå ïðàâî, Íàó÷íûé æóðíàë ÔÑÈÍ Àêàäåìèè ïðàâà è óïðàâëåíèÿ ÐÔ, Ì., N1 (03), 2007.
56. *Õà÷èêÿí À. Ì.,* Îñîáåííîñòè ñîöèàëüíîé ñðåäû â ìåñòàõ ëèøåíèÿ ñâîáîäû. ×åëîâåê: ïðåñòóïëåíèå è íàêàçàíèå, Íàó÷íûé æóðíàë ÔÑÈÍ Àêàäåìèè ïðàâà è óïðàâëåíèÿ ÐÔ, Ì., N2 (57), 2007.
57. *Ջհանգիրյան Կ. Գ.,* Հոգևոր մշակույթը և կանանց հանցավորությունը, Իրավագիտության հարցեր, թիվ 1, Երևան, 2007, էջ 36-39:
58. *Դիլբանդյան Ս. Ա.,* Կրկնակի դատապարտման և պատժման անթույլատրելիության սկզբունքի էությունը և նշանակությունը, Իրավագիտության հարցեր, թիվ 3, Երևան, 2006, էջ 82-85:
59. *Դիլբանդյան Ս. Ա., Ղուկասյան Հ. Հ.,* ՀՀ քրեադատավարական օրենսդրությունը սահմանադրական բարեփոխումների լույսի ներքո, Պետություն և իրավունք, թիվ 2-3 /32-33/, Երևան, 2006, էջ 33-40:
60. *Դիլբանդյան Ս. Ա., Մելիքյան Ռ. Ն.,* Վերաքննությունը քրեական դատավարությունում, Պետություն և իրավունք, թիվ 1 /35/, Երևան, 2007, էջ 47-53:
61. *Դիլբանդյան Ս. Ա., Մելիքյան Ռ. Ն.,* Վճռաբեկությունը քրեական դատավարությունում, Պետություն և իրավունք, թիվ 1/35/, Երևան, 2007, էջ 53-58:
62. *Ղազինյան Գ. Ս., Մելքոնյան Դ. Մ.,* Քրեական հետապնդման հարուցում, Պետություն և իրավունք, թիվ 1/35/, Երևան, 2007, էջ 23-32:
63. *Ղազինյան Գ. Ս., Թաթոյան Ա. Հ.,* Նախնական դատական լսումները քրեական դատավարությունում, Պետություն և իրավունք, թիվ 1/35/, Երևան, 2007, էջ 41-47:
64. *Ղուկասյան Հ. Հ., Մելքոնյան Դ. Մ.,* Տարբերակված դատավարական ձևը և դրա առանձնահատկությունները, Պետություն և իրավունք, թիվ 1/35/, Երևան, 2007, էջ 32-41:
65. *Հարությունյան Ա. Ռ.,* Հետաքննության և նախաքննության ինստիտուտի որոշ հայեցակարգային հիմնահարցերը ՀՀ քրեադատավարական բարեփոխումների համատեքստում, Պետություն և իրավունք, թիվ 1/35/, Երևան, 2007, էջ 16-23:
66. *Օհանյան Լ. Պ.,* Կրիմինալիստիկական հաբիտոսկոպիա, Գիտելիք, թիվ 24, Երևան, 2006, էջ 27-38:
67. *Îãàíÿí Ë. Ï.,* Íåêîòîðûå âîïðîñû çàêîíîäàòåëüíîãî ðåãóëèðîâàíèÿ, îáíàðóæåíèÿ è èññëåäîâàíèÿ òåëåñíûõ ñâîéñòâ è ïðèçíàêîâ ëè÷íîñòè. Êîíñòèòóöèîííîå ïðàâîñóäèå, íîìåð 2, Ìîñêâà, 2006, ñòð. 49-57.
68. *Åíãèáàðÿí Â. Ã.,* Êðèìèíàëèñòè÷åñêàÿ õàðàêòåðèñòèêà ïîíÿòèÿ ìàññîâûõ áåñïîðÿäêîâ, Ñáîðíèê íàó÷íûõ ðàáîò /Ñîâðåìåííûå òåíäåíöèè óïðàâëåíèÿ ðàññëåäîâàíèåì ïðåñòóïíîñòè/ Ìîñêâà, 2006, ñòð. 52-55:
69. *Åíãèáàðÿí Â. Ã.,* Îñîáåííîñòè ïîíÿòèÿ ìàññîâûõ áåñïîðÿäêîâ: Օրենք և իրականություն, թիվ 12, Երևան, 2006, էջ 43-45:
70. *Ղազինյան Ա. Գ.,* Եվրոպական Միության օրենսդրության կարգավիճակը ԵՄ Սահմանադրության նախագծում, Պետություն և իրավունք, 2-3 /32-33/, Երևան, 2006, էջ 40-53:
71. *Կիրակոսյան Ե. Գ.,* Îáû÷àé â ñèñòåìå èñòî÷íèêîâ ìåæäóíàðîäíîãî ïðàâà: Իրավագիտության արդի հիմնախնդիրները, ԵՊՀ, 2007, էջ 194-219:
72. *Վարդանյան Վ. Վ.,* Ժողովրդավարական կառույցների և իրավունքի գերակայության ամրապնդումը, «Եվրոպական հարևանության քաղաքականությունը. Հայաստանյան որոշ նախապատվություններ», Խմբ. Գ. Նովիկովա, Ս. Սարգսյան /թարգ. Ա. Մելյան/, «Ամրոց գրուպ», Երևան, 2007, էջ 24-46:
73. *Երիցյան Ա. Հ.,* "Ïðîáëåìû ìåæäóíàðîäíîãî ñîòðóäíè÷åñòâà â áîðüáå ñ íàðêîìàíèåé è íåçàêîííûì îáîðîòîì íàðêîòèêîâ" /Âåñòíèê N1 Ìåæïàðëàìåíòñêîé àññàìáëåè ãîñóäàðñòâ-ó÷àñòíèêîâ ÑÍÃ, 2006, ñ. 77-79.

ԿԵՆՍԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Գևորգյան Էմիլ Սոսի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթ. անդամ*
Դեկանի տեղակալ՝ *Մեմերջյան Հենրիկ Հարությունի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները եւ մասնագիտացումները

Շիֆր	**Մասնագիտություններ՝**
0116	Կենսաբանություն
0122	Կենսաֆիզիկա
0123	Կենսաքիմիա

Մասնագիտացումներ՝ (մագիստրատուրա) կենսատեխնոլոգիա, էկոլոգիա և բնության պահպանություն, սննդակենսաբանություն, բուսաբանություն, կենդանաբանություն, մարդու և կենդանիների ֆիզիոլոգիա, գենետիկա և բջջաբանություն, կենսաինֆորմատիկա

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոսներ եւ թղթակից անդամներ

1. Դավթյան Միսակ Արշամի
2. Պողոսյան Կարեն Սուրենի
3. Օսիպյան Լիա Լևոնի
4. Գևորգյան Էմիլ Սոսի (թղթակից անդամ)
5. Հարությունյան Ռուբեն Սիքայելի (թղթակից անդամ)
6. Թռչունյան Արմեն Համբարձումի (թղթակից անդամ)

Պատվավոր կոչումներ ունեցողներ

1. Դավթյան Միսակ Արշամի, ՀՀ գիտության վաստակավոր գործիչ
2. Փաշոսյան Գերասիմ Հարությունի, ՀՀ գիտության վաստակավոր գործիչ
3. Օսիպյան Լիա Լևոնի, ՀՀ գիտության վաստակավոր գործիչ
4. Թռչունյան Արմեն Համբարձումի, ՀՀ նախագահի մրցանակի դարփնեկիր

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն	*Ուսանողների թիվը՝* 513							
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Բակալավրիատ								
Կենսաբանություն	15	43	14	40	14	25	14	31
Կենսաքիմիա	12	15	13	18	11	17	13	8
Կենսաֆիզիկա	12	12	12	14	11	8	10	14
Ընդամենը	39	70	39	72	36	50	37	53
Մագիստրատուրա								
Կենսաբանություն	3	28	3	23				
Կենսաքիմիա	2	17	2	15				
Կենսաֆիզիկա	5	10	1	8				
Ընդամենը	10	55	6	46				

2006/2007 ուստարում հրատարակվել են

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
3	-	-	5	109	170

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ *8*

ԲՈՒՍԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Նանագյուլյան Սիրանուշ Գերասիմի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Օսիպյան Լիա Լևոնի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ամբիոնի պատվավոր վարիչ, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
2. Աբրահամյան Զուլիետա Հայկի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Բադալյան Սուսաննա Սիշայի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
4. Ավագյան Քնարիկ Գուրգենի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Մուրադյան Լարիսա Գուրգենի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Կարապետյան Նելլի Հակոբի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Գրիգորյան Կարինե Մարտինի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
2. Ջաքարյան Նարինե Հմայակի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
3. Էլոյան Ինեսսա Սակեդոնի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Պողոսյան Աստղիկ Վիկտորի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

5. Շահազիզյան Իռեն Վաչագանի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ոխումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Բոխյան Մարգարիտա Վարդգեսի
2. Մնացականյան Էլեոնորա Աղաջանի
3. Շահազիզյան Իռեն Վաչագանի
4. Պետրոսյան Աիդա Միքայելի
5. Ջաքարյան Նարինե Հմայակի
6. Պողոսյան Ատոիկ Վիկտորի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Սննդարդյունաբերության մեջ օգտագործվող համեմունքների մանրէաբանական անվտանգության գնահատականը (պետական ֆինանսավորում):	Գրիգորյան Կ. Մ.
2. Սնկերի կուլտուրայի հավաքածուի հիմնադրումը, պահպանումը սնկաբանական և կենսատեխնոլոգիական հիմնարար ու կիրառական հետազոտություններ իրականացնելու նպատակով (պետական ֆինանսավորում):	Բաղալյան Ս. Մ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Ներմուծվող տարաշխարհիկ համեմունքների մանրէաբանական և թունաբանական տոքսիկոլոգիական հետազոտումը:

Հաշվետու ժամանակահատվածում ուսումնասիրվել է համեմունքների 45 նմուշ՝ ներմուծված տարբեր երկրներից: Անջատված միկրոմիցետները պատկանում են 4 ցեղի՝ Aspergillus, Penicillium, Alternaria, Mucor: Դոմինանտ է հանդիսանում Aspergillus ցեղը: Նշված ցեղից անջատվել է 6 տեսակ, որոնցից ավելի հաճախ հանդիպում են A. niger խմբին պատկանող տեսակները: Ուսումնասիրված 25% նմուշներից անջատվել և իդենտիֆիկացվել է A. carbonarius տեսակը, որը հանդիսանում է օխրատոքսին Ա-ի պոտենցիալ պրոդուցենտ: Alternaria ցեղից անջատված միակ տեսակը՝ A. alternata, օժտված է ածի բարձր ինտենսիվությամբ:

Համեմունքների աղտոտվածության աստիճանը խիստ համահարաբերվում է (կոռելյացիա) ջրի ակտիվության աստիճանի հետ (aw): Նշված տեսակներում չեն հայտնաբերվել Coliforms և Salmonella խմբի բակտերիաներ: Հետազոտված նմուշներում (70%) ընդհանուր բակտերիաների թիվը չի համապատասխանում պահանջարկին ($5x10^5$ cfu/g):

Թեմա 2. Կուլտուրաների հավաքածուն լրացվում է արժեքավոր դեղասնկերի նոր տեսակներով և շտամներով: Շարունակվում են սնկային կուլտուրաների տվյալների բազայի ստեղծման աշխատանքները: Մշակվում և ներդրվում են կուլտուրաների երկարատև պահպանման նոր ու մատչելի մեթոդներ:

Արտասահմանյան դրամաշնորհներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Phylogeographical and systematic investigation of ectomycorrhizal fungi in Armenian forests. (CRDF/NFSAT. Project ARB-1-3230-YE-04).	Նանագյուլյան Ս. Գ.

2. ANSEF Grant No 802-NS-biotech “Tart Cherries as a Possible High Source of Antioxidants”.	Գրիգորյան Կ. Մ.

Թեմա 1. ԱՄՆ-ի Յուտայի նահանգի պետական համալսարանի հետ համատեղ սկսվել են աշխատանքներ Հայաստանում հայտնաբերված էկտոմիկորիզային սնկերի գոյքագրման և գենետիկական կենսաաշխարհագրական ուսումնասիրության վերաբերյալ: Ստեղծվել է մակրոսկոպիկ սնկերի Inocybe ցեղի տեսակների համակարգչային տվյալների բազա: ԴՆԹ-ի անջատման համար ստացվել են նյութեր Ռուսաստանի, Գերմանիայի, Ավստրիայի, Ճապոնիայի, ԱՄՆ-ի հերբարիումներից: Ընթացքի մեջ են ստացված նմուշների ԴՆԹ-ի անջատման աշխատանքները:

Թեմա 2. Անցկացվում է բալի տարբեր թթու սորտերի սննդային արժեքի որոշումը ըստ հետևյալ ցուցանիշների՝ անտոցիանների և ֆենոլային միացությունների գումարային քանակի, հակաօքսիդանտների: Հետազոտվել է տարբեր տեխնոլոգիական ցուցանիշների ազդեցությունը վերամշակված մթերքների /հյութերի, չոր մրգերի, ջեմերի/ գույնի երանգի և ինտենսիվության վրա՝ համաձայն միջազգային ստանդարտների:

Աշխատանքի մի մասը իրականացվում է Միչիգանի համալսարանում և «Cherry-marketing» կազմակերպության լաբորատորիայում՝ կոլլաբորատոր դոկտոր Արա Կիրակոսյանի մասնակցությամբ:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	1	-	-	2	18

ԿԵՆԴԱՆԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Դանիելյան Ֆելիքս Դանիելի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Ջիվանյան Կարինե Արամի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Յավրույան Էդուարդ Գրիգորի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Եղիազարյան Էդուարդ Սուրազի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Վարդանյան Լուիզա Կոնստանտինի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Հովհաննիսյան Լաուրա Եղիշի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Կարապետյան Աննա Ֆելիքսի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Ասլանյան Աշոտ Վարդգեսի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
2. Պապով Գեորգի Յուրիի, կենս. գիտ. թեկնածու, դասախոս

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Գրիգորյան Աննա Վլադիմիրի

2. Ղազարյան Աստղիկ Սամվելի
3. Պետրոսյան Լիդա Անդրանիկի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Իմունիտետի համակարգի մորֆոֆունկցիոնալ առանձնահատկությունների փոփոխությունների և էկոհամակարգերի զգայունության աստիճանի գնահատումը միջավայրի տեխնածին աղտոտվածության և էքստրեմալ այլ իրավիճակներում (պետական ֆինանսավորում):	Ջիվանյան Կ. Ա.
2. Հայաստանի սեյսմիկ ակտիվ գոտիներում ողնաշարավոր կենդանիների պոպուլյացիաներում գործող միկրոէվոլյուցիոն պրոցեսների ուսումնասիրությունը (պետական ֆինանսավորում):	Յավրույան Է. Գ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. «Իմունիտետի համակարգի մորֆոֆունկցիոնալ առանձնահատկությունների փոփոխությունների և էկոհամակարգերի զգայունության աստիճանի գնահատումը միջավայրի տեխնածին աղտոտվածության և էքստրեմալ այլ իրավիճակներում» թեմայի գծով կատարվել է Հրազդան գետի տարբեր աստիճանի աղտոտված մասերում բնակվող լճագորտի լյարդի և աղիքի մորֆոֆունկցիոնալ ուսումնասիրություններ: Ստացված տվյալները, մասնավորապես, վկայում են այն մասին, որ միջավայրի բարձր աղտոտվածության պայմաններում բնակվող գորտերի լյարդում ավելի փոքր է պիգմենտային բջիջների թիվը, իսկ հեպատոցիտների ճնշող մեծամասնությունը տետրապլոիդ են, ընդ որում՝ դրանցից 41%-ը հիպերտետրապլոիդ էին և ուսումնասիրված հավաքակազմում դիպլոիդներ չկային: Տվյալներ են ստացվել նաև ջրերի բարձր աղտոտվածության պայմաններում գորտերի աղիքում էպիթելի ֆիզիոլոգիական ռեգեներացիայի ինտենսիվության թուլացման մասին, որն իր դրսևորումն է գտնում էպիթելային բջիջների նորոգման ակտիվության նվազման մեջ:

Թեմա 2. «Հայաստանի սեյսմիկ ակտիվ գոտիներում ողնաշարավոր կենդանիների պոպուլյացիաներում գործող միկրոէվոլյուցիոն պրոցեսների ուսումնասիրությունը» թեմայի գծով ուսումնասիրություններ են կատարվել ՀՀ առավել սեյսմոակտիվ շրջաններում: Նշված վայրերից միջատակերների (Insectivora), ձեռքաթևավորների (Chiroptera) և կրծողների (Rodentia) կարգերի ներկայացուցիչների տեսակային կազմի պարզաբանման նպատակով կատարվել է նմուշների հավաք: Այն տեսակները, որոնց մորֆոմետրիկ չափումները չեն տվել համոզիչ արդյունքներ, ենթարկվել են ԴՆԹ-ի վերլուծության: Հետազոտվել են ուղեղում նոր բջիջների գոյացման և զարգացման երևույթները՝ փորձելով դրանք բացատրել էկոլոգիական (սեյսմոակտիվ) պայմաններում կենդանիների բնակման և հարմարման հետ:

Պարզվել է, որ Plecotus ցեղի երկու ներկայացուցիչներից բացի, ՀՀ-ում հանդիպում է ևս մեկը՝ Plecotus macrobilaris-ը: Միջատակերներից ջրային սրնչակը (Neomy fodiens) ներկայացված է ոչ միայն N.f. leptodactylis տարատեսակով, այլև, ամենայն հավանականությամբ, ինքնուրույն ևս երկու տեսակներով կամ գուցե մեկ տեսակով և մեկ տարատեսակով՝ N.f. schelcovnicovi:

Նախորդ տարիների հետ համեմատած՝ Microtus ցեղի M. arvalis, M. sicialis, M. (C.) nivalis տեսակների գլխաքանակի աճ հետազոտված վայրերում չի արձանագրվել:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	2	10	6

Տ. ՄՈՒՇԵՂՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՄԱՐԴՈՒ ԵՎ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԻ ՖԻԶԻՈԼՈԳԻԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Մինասյան Միրանուշ Մինասի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Գրիգորյան Վիլենա Հրանտի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Հակոբյան Նիկոլայ Սարգսի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Ադամյան Ծովինար Իշխանի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Սարգսյան Նելլի Վազգենի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Սահակյան Սուսաննա Գարեգինի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Ղազարյան Աշխեն Ղազարի
2. Ամիրյան Սիլվա Վարուժանի
3. Գևորգյան Էմմա Սերգեյի
4. Հովհաննիսյան Կարինե Ռուբենի
5. Անդրեասյան Աիդա Դավիթի
6. Զուրաբյան Քրիստինե Սերժիկի
7. Բաղդասարյան Կարինե Վահանի
8. Խաչատրյան Պեպո Հովհաննեսի
9. Հարությունյան Հրանուշ Նահապետի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Տարբերակված ուսուցմամբ սովորող I-X դասարանների աշակերտների օրգանիզմի կարգավորիչ մեխանիզմների լարվածության աստիճանի գնահատականը ուսումնական ծանրաբեռնվածության պայմաններում (պետական ֆինանսավորում):	Ադամյան Ծ. Ի.
2. Դեռահասների կոնֆլիկտայնության, դաժանության և բռնության դրսևորումների նյարդաֆիզիոլոգիական ախտորոշումը և դրանց շտկումն ու կանխումը (պետական ֆինանսավորում):	Գրիգորյան Վ. Հ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Ներկայացված թեմայի նպատակն է եղել ուսումնասիրել դպրոցների և վարժարանների սովորողների ուղեղի գործառույթային վիճակի, վեգետամարմնական ֆունկցիաների, հոգեբանական ցուցանիշների, ֆիզիկական զարգացման ու առողջական վիճակի, տարիքային և սեռային փոփոխությունների բնույթը ուսումնառության ընթացքում և քննական լարվածության պայմաններում, մշակել ուսումնական գործընթացի արդյունավետության բարձրացման ու սովորողների առողջական վիճակի բալելավմանն ուղղված համալիր միջոցառումներ: Աշակերտների ԷՍԳ-ի համակարգչային գրանցումն ու վերամշակումն իրականացել է Բայևսկու վարիացիոն պուլսաչափման եղանակով, հեմոդինամիկ փոփոխությունները գնահատվել են՝ ըստ զարկերակային ճնշման բաղադրիչների մեծության փոփոխության:

ՈՒսումնական տարվա տարբեր ամիսներին հետազոտվող աղջիկների և տղաների մոտ նկատվել է օրական ուսումնական ծանրաբեռնվածության նկատմամբ միանման օրինաչափություն՝ առաջին դասարանի աղջիկների մոտ առավել արտահայտվածությամբ: ՈՒսումնական ծանրաբեռնվածության և քննական սթրեսի պայմաններում օրգանիզմի վեգետատիվ ցուցանիշների փոփոխություններն առավել արտահայտված են եղել վարժարանային ուսուցման պայմաններում:

Թեմա 2. Հաշվետու տարվա ընթացքում իրականացվել է Երևանի № 29 միջնակարգ դպրոցի VII-X դասարանների աշակերտների կոնֆլիկտայնության և ագրեսիվության շտկումն ու կանխումը՝ օգտագործելով շտկման մի շարք հոգեբանական մեթոդներ և «ագրեսիվ» բովանդակության համակարգչային խաղ: Դեռահասների կոնֆլիկտայնության և ագրեսիվության շտկման և կանխման գործընթացը վերահսկվել է հոգեֆիզիոլոգիական գրանցումների շնորհիվ: Ստացված տվյալներն ու արդյունքները ամփոփվել են 9 տպագրված աշխատանքներում և ներկայացվել միջազգային «Լոմոնոսով 2007» գիտական կոնֆերանսում:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
1	-	_	-	23	40

ԷԿՈԼՈԳԻԱՅԻ ԵՎ ԲՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Գրիգորյան Կառլեն Վաղարշակի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Եսայան Ալեքսանդր Հրանտի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Նավասարդյան Իրա Արտաշեսի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Կարաքեշիշյան Հենրիետա Սաթենոսի, գյուղատնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Վասիլյան Անահիտ Վելլերի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Մովսիսյան Համլիկ Սեդրակի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Ժամհարյան Հրանտ Գևորգի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

2. Փարսադանյան Գայանե Աշոտի, դասախոս
3. Սեմերջյան Ինեսա Հենրիկի, դասախոս
4. Գրիգորյան Կարեն Կառլենի, դասախոս

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Իմունիտետի համակարգի մորֆոֆունկցիոնալ առանձնահատկությունների փոփոխությունների և էկոհամակարգերի զգայնության աստիճանի գնահատումը միջավայրի տեխնածին աղտոտվածության և էքստրեմալ այլ իրավիճակներում (պետական ֆինանսավորում):	Ջիվանյան Կ. Ա.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Հաշվետու ժամանակահատվածում ուսումնասիրվել է Դեբեդ գետի ջրահավաք ավազանի տարածքում էկոլոգիական վիճակի ազդեցությունը մարդու առողջության վրա: Կապված շրջակա միջավայրի աղտոտման հետ՝ ավազանի տարածքում նկատվում է հիվանդությունների ցուցանիշների աննախադեպ աճ և դրանց երիտասարդացում:

Դեբեդ գետի ջրահավաք ավազանի տարածքը հանդիսանում է մեր հանրապետության գլխավոր արդյունաբերական կենտրոններից մեկը: Եվ այսօր՝ մի շարք գործարանների վերագործարկումից հետո, ավազանի աղտոտման խնդիրը կրկին հրատապ է դարձել: Այս ամենը իհարկե չէր կարող իր ազդեցությունը չթողնել մարդու առողջության վրա: Ավազանի տարածքում, պայմանավորված էկոլոգիական գործոններով, ներկայումս առանձնանում են հատկապես սրտանոթային, շնչառական ուղիների, քաղցկեղային և ալերգիկ բնույթ ունեցող հիվանդությունները, որոնց դինամիկ աճը նկատվում է սկսած 1997 թ., այսինքն՝ գործարանների վերագործարկումից հետո: Սկսած 1997թ. տարածաշրջանի ընդհանուր էկոլոգիական վիճակն իր բացասական ազդեցությունն է թողել նաև ծննդաբերությունների որակական ցուցանիշների վրա:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	6	9

ՄԱՆՐԷԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՆՐԷՆԵՐԻ ՈՒ ԲՈՒՅՍԵՐԻ ԿԵՆՍԱՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Պոպով Յուրի Գեորգիի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Ազարյան Կետի Գուրգենի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Ծովյան Ժաննա Վահանի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Ղազարյան Ֆրիդա Ռուբենի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

4. Սարգսյան Սվետլանա Հակոբի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Պետրոսյան Մարգարիտ Թորգոմի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Փանոսյան Հովիկ Հարությունի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Սկրտումյան Մարինե Կարենի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
2. Աղաջանյան Ջուլիետտա Արտուշի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Գալստյան Համլիկ Հենրիկի
2. Սեմերջյան Ինեսա Հենրիկի
3. Կոտիկյան Ժաամինա Մանվելի
4. Վիրաբյան Արինա Ռաֆայելի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Շաքարասնկերում և բույսերում ֆենիլալանին - ամոնիակ - լիազի համեմատական ուսումնասիրությունը (չֆինանսավորվող):	Պոպով Յու. Գ.
2. BT-մելանինի ազդեցության ուսումնասիրությունը in vivo և in vitro աճեցված բույսերի վրա (չֆինանսավորվող):	Պոպով Յու. Գ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Rhodotorula aurantiaca KM-1 խմորասնկերի բջիջների և նրանցից անջատված ֆենիլալանին-ամոնիակ-լիազի (ՖԱԼ) կիրառմամբ ուսումնասիրվել են տրանս-դարչնաթթվից L-ֆենիլալանինի սինթեզի օպտիմալացման պայմանները: Որոշվել են ելանյութերի օպտիմալ խտությունները՝ 40 մՄ տրանս-դարչնաթթու և 2Մ ամոնիակ, իսկ միջավայրի օպտիմալ pH-ը 10.5 է: Տոլուոլով մշակված Rh. aurantiaca KM-1 բջիջների արտադրողականությունը տրանս-դարչնաթթվից L-ֆենիլալանինի սինթեզի ընթացքում կազմել է 0.23 գ(L-Pha)/գ(թաց բջիջներ):

Հիմնվելով 250նմ և 310նմ ալիքների երկարության դեպքում տրանս-դարչնաթթվի և պ-հիդրօքսիդարչնաթթվի օպտիկական կլանումների տարբերության վրա՝ KM-1-ից անջատված ՖԱԼ-ի կիրառմամբ մշակվել է որոշ կենսաբանական հեղուկներում միաժամանակ L-ֆենիլալանինի և L-թիրոզինի խտությունների որոշման մեթոդ:

L-ֆենիլալանինի և L-թիրոզինի հայտնի քանակություններով պատրաստված մոդելային լուծույթներում այդ ամինաթթուների պարունակության չափման արդյունքների վիճակագրական մշակումը (SPSS 11.5 համակարգչային ծրագրով) ցույց է տվել չափված և նոմինալ արժեքների փոխկապակցվածության բարձր աստիճան: Ընդ որում՝ L-ֆենիլալանինի և L-թիրոզինի արժեքները իրարից անկախ են: Ամինաթթվային վերլուծիչով, ինչպես նաև առաջարկվող եղանակով ստացված տվյալների համեմատական ռեգրեսիոն անալիզը ցույց է տվել երկու եղանակով ստացված արդյունքների համապատասխանություն: Այս մեթոդի մշակումը թույլ կտա ախտորոշել ֆենիլկետոնուրիա հիվանդությունը վաղ շրջանում և վերահսկել հիվանդների վիճակը բուժման ընթացքում:

Թեմա 2. Հաշվետու ժամանակաշրջանում շարունակվել են բույսերի աճման խթանիչի՝ բակտերիական ծագման մելանինի ֆիզիոլոգիական ակտիվության ուսումնասիրությունները: Փորձերը դրվել են Armenia Tree Project կազմակերպության Կարին գյուղի տնկարանում: Մի շարք դեկորատիվ ծառատեսակների՝ սոֆորայի, մետաքսակացիայի, թխկու, կատալպայի, արևելյան տուայի սերմերը, փշատենու և բարդու կտրոնները, ինչպես նաև տուայի մեկ տարեկան սերմնաբույսերը մշակվել են մելանինի լուծույթով: Փորձարկված տեսակների սերմերի նախացանքային թրջումը մելանինի 0,1 % լուծույթով մեծացրել է ծլունակությունը, իսկ սերմնաբույսերի ջրումը և կտրոնների թրջումը այդ լուծույթով խթանել արմատագոյացումը և վերգետնյա մասի աճը: Մշակված բույսերի աճման բարձր տեմպերը պահպանվել են վեգետացիայի ամբողջ ընթացքում: Մելանինով մշակված բարդու կտրոններից առաջացած տնկիները դաշտում նույն խտության լուծույթով ջրվելու արդյունքում ցողունի բարձրությամբ և սաղարթի փարթամությամբ զգալիորեն գերազանցել են ստուգիչին:

Մելանինի խթանիչ ազդեցությունը դիտվել է նաև ծիրանի և դեղձի սերմերի ծլման վրա: Մելանինով թրջված ծիրանի 600 սերմերը դաշտային պայմաններում դրսևորել են բարձր ծլունակություն: Ստացված սերմնաբույսերը ցանքսից մեկ ամիս անց դաշտային պայմաններում ջրվել են մելանինի լուծույթով, որի արդյունքում դիտվել է աճի զգալի խթանում: Ստուգիչի համեմատ մշակված բույսերը ծառայել են որպես պատվաստակալ մեկ տարով ավելի վաղ: Պատվաստված բույսերը ցողունի բարձրությամբ և սաղարթի փարթամությամբ զգալիորեն գերազանցում էին ոչ միայն ստուգիչին, այլև նախորդ տարում պատվաստված բույսերին:

Բացի վերոհիշյալից, ուսումնասիրվել է նաև «Ազոտովիտ-1» կենսապատրաստուկի ազդեցությունը բանջարային բույսերի բակտերիոռիզների հարուցիչների վրա: Պարզվել է, որ «Ազոտովիտ-1» կենսապատրաստուկը կարելի է օգտագործել ինչպես բույսերի ազոտային սննդառության բարելավման, այնպես էլ որպես կանխարգելիչ միջոց բանջարային բույսերի պաշտպանության համար:

Արտասահմանյան դրամաշնորհներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Կաթնաթթվային բակտերիաների հակամանրէական և հիպոալերգիկ արգասիկների ուսումնասիրում /SfP 982 164/:	Պոպով Յու. Գ.

Թեմա 1. Հայաստանի տարբեր շրջաններից ընտրվել են մածնի 200-ից ավելի նմուշներ և կատարվում են նմուշների մաքրման աշխատանքներ: Սելեկտիվ սննդամիջավայրերի վրա ցանքի մեթոդով և մանրադիտակային հետազոտության միջոցով ստացվել են կաթնաթթվային բակտերիաների մաքուր կուլտուրաներ: Ստացված շտամների մոտ որոշվում է թթվի առաջացման դինամիկան: Զուգահեռ կատարվում է անջատված կուլտուրաների որոշ տեստ-մանրէների վրա աճի ճնշելու ունակության ուսումնասիրություն: Հաշվետու շրջանում ստեղծված հավաքածուից ընտրվել են բարձր հակամանրէային ակտիվությամբ օժտված ինը շտամներ:

ՈՒսումնասիրվել է մածնից անջատված լակտոբակտերիաների 11 շտամների նատրիումի ազիդի նկատմամբ հակամուտագեն ակտիվությունը: Լակտոբակտերիաների հակամուտագեն ակտիվության որոշումը կատարվել է ըստ Էյմսի տեստի՝ որպես ինդիկատորային բակտերիա օգտագործելով հիստիդինի նկատմամբ աուքսոտրոֆ Salmonella typhimurium- ի TA 1534 շտամը: Լակտոբակտերիաների 11 շտամներից երկուսը (N8 և N9) դրսևորել են հակամուտագեն ազդեցության առավելագույն տոկոս՝ 86% և 96% համապատասխանաբար:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	3	17

ԳԵՆԵՏԻԿԱՅԻ ԵՎ ԲՋՋԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Հարությունյան Ռուբեն Միքայելի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Բեգլարյան Նադեժդա Պետրոսի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր-խորհրդատու
2. Ազարյան Նոռա Հրաչիկի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Եղիազարյան Ջեմմա Սուրենի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Սիմոնյան Ելենա Հրանտի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Սողոմոնյան Սիմա Արտաշեսի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Հովհաննիսյան Գալինա Գեորգիի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Գևորգյան Անի Լևոնի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Գասպարյան Գենադի Հայկի, կենս. գիտ. դոկտոր, դոցենտ

Ասպիրանտներ

1. Կալաչյան Վեհանուշ Գրիգորի
2. Ջիգարջյան Էմմա Մարատի
3. Սահակյան Անժելա Հարությունի
4. Վարդանյան Քնարիկ Հակոբի
5. Ավալյան Ռիմա Էդուարդի
6. Մաթևոսյան Մարգարիտա Բենիամինի
7. Գևորգյան Անի Լևոնի
8. Բունիաթյան Իվետա Գրիգորի
9. Քեչյան Ռիմա Եսայի
10. Զաքոյան Ամալյա Կարոյի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Նոր մոլեկուլային-բջջագենետիկական կենսամարկերների համալիրի ձևավորումը շրջակա միջավայրի գենոտոքսիկանտների էֆեկտների գնահատման համար (պետական ֆինանսավորում):	Հովհաննիսյան Գ. Գ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. FISH մեթոդով BCR/ABL գոնդերի կիրառմամբ հետազոտվել են քրոնիկ միելոբլաստային լեյկոզով 70 հիվանդներ: 65 Ph-դրական հիվանդներից 11-ի մոտ հայտնաբերվել են անոմալ բջիջների կլոններ՝

լրացուցիչ քանակական և որակական քրոմոսոմային փոփոխություններով: 4 հիվանդների մոտ հայտնաբերվել է ատիպիկ Ph-քրոմոսոմ: Ph-բացասական 5 հիվանդների մոտ հայտնաբերված են քրոմոսոմների քանակական խախտումներ և դելեցիա: Ph-դրական ՔՄԼ-ով հիվանդների մոտ «Գլիվեկ» պրեպարատի ընդունումից առաջ և հետո հաստատվել է Ph-քրոմոսոմի տոկոսային պարունակության հավաստի իջեցում: Ցույց է տրված, որ երկրորդային քրոմոսոմային անոմալիաները, մասնավորապես 8-րդ և 19-րդ քրոմոսոմների տրիսոմիան, լրացուցիչ Ph-քրոմոսոմը, առանձին կամ միասին հանդիսանում են մարկերներ բլաստային կրիզի փուլում: FISH մեթոդի երկու տարբերակների կիրառմամբ՝ SKY (սպեկտրալ կարիոտիպավորում) և MCB (բազմագույն շերտավորում) հայտնաբերվել են երեք տեսակի բջիջների կլոններ տարբեր խաթարումներով: FISH մեթոդի կիրառմամբ քաղցկեղային բջիջներում հայտնաբերվել է առաջին անգամ նկարագրվող քրոմոսոմային խաթարում: Բոլոր անալիզները կատարվել են ամբիոնի աշխատողների և ասպիրանտների կողմից (անվճար):

Արտասահմանյան դրամաշնորհներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. ISTC A-301.2 DNA and Chromosome Alteration Caused by Newly Synthesized Potential Antitumor and Carcinogenic Compounds. Comparison with Radiation Effects (2003թ.-ից մինչև 2007թ. մարտի 31-ը).	Հարությունյան Ռ. Մ.

Թեմա 1. Առաջին անգամ ԴՆԹ-կոմետ մեթոդով գնահատվել են նոր մեզո-տետրա (4N-օքսիէթիլպիրիդիլ) պորֆիրինի և նրա Ag-, Zn-, Co- մետաղական ածանցյալների գենաթունային և մոդիֆիկացնող հատկությունները in vitro (մարդու և Wistar գծի առնետների) և in vivo (մկների և Wistar գծի առնետների) ծայրամասային արյան լեյկոցիտներում:

Մարդու արյան լեյկոցիտներում in vitro պայմաններում բացահայտվել է ԴՆԹ-ի վնասվածքների մակարդակի բարձրացում՝ կապված պորֆիրինների կոնցենտրացիայի հետ: Կատարվել է բջիջների բաշխում՝ համաձայն ԴՆԹ-ի վնասվածության մակարդակի: Բացահայտվել է, որ պորֆիրինները ցուցաբերում են թույլ գենաթունային էֆեկտ: Առնետների արյան լեյկոցիտներում in vivo պայմաններում նույնպես ցույց է տրվել, որ երկարատև պարբերաբար ներարկումների դեպքում պորֆիրինները դրսևորում են թույլ գենաթունային էֆեկտ:

Առաջին անգամ ԴՆԹ-կոմետ մեթոդով մարդու և առնետների արյան լեյկոցիտներում in vitro, միևնույն պորֆիրինների ազդեցությամբ, կատարվել է ԴՆԹ-ի միջտեսակային զգայունության համեմատություն:

Մկների արյան լեյկոցիտներում in vivo պայմաններում դիտվել է ԴՆԹ-ի վնասվածքների մակարդակի կախվածություն պորֆիրինների ազդեցության ժամանակային գործոնից:

Բացահայտվել է, որ in vivo մակածված քաղցկեղի դեպքում պորֆիրինները՝ որպես կանխարգելիչ և թերապևտիկ միջոցներ, քաղցկեղի ինիցիացիայի և պրոգրեսիայի փուլերում առնետների արյան լեյկոցիտներում իջեցրել են ԴՆԹ-ի վնասվածքների մակարդակը: Բացահայտվել են դրանց պաշտպանիչ, մոդիֆիկացնող և գումարային էֆեկտները:

Ստացված տվյալները վկայում են պորֆիրինների՝ որպես պոտենցիալ հակաքաղցկեղային միացությունների հետագա ուսումնասիրության անհրաժեշտության մասին: Առաջարկված մոտեցումը՝ հիմնված Կոմետ մեթոդով ԴՆԹ-ի վնասվածքների համեմատական գնահատման վրա, in vitro և in vivo համակարգերում, ինչպես նաև տարբեր տեսակների պատկանող կենդանիների բջիջներում, կարելի է երաշխավորել նոր, պոտենցիալ քեմոթուժական միացությունների գենաթունության գնահատման համար:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	1	3	2

ԿԵՆՍԱՖԻԶԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Վարդևանյան Պողոս Հովհաննեսի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Փաննոսյան Գերասիմ Հարությունի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ամբիոնի պատվավոր վարիչ
2. Զաքարյան Արմեն Եգորի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Ճավրշյան Ջանիկ Մամիկոնի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
4. Ներկարարյան Անահիտ Վլադիմիրի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Արծրունի Իրինա Գեղամի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Յավրոյան Ժենյա Վաղինակի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Անտոնյան Արա Պետիկի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Գևորգյան Էմիլ Սոսի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ
2. Թռչունյան Արմեն Համբարձումի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ
3. Վարդապետյան Հրաչիկ Ռաֆայելի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
4. Մատինյան Կարինե Ստեփանի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Սինասբեկյան Լիա Ալեքսանդրի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Փոլադյան Աննա Արշակի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Ներսիսյան Միդա Անդրանիկի
2. Փարսադանյան Մարինե Աշոտի, կենս. գիտ. թեկնածու
3. Սարգսյան Գոհար Գուրգենի
4. Ստեփանյան Սվետլանա Խաչիկի
5. Վանյան Պոլինա Աշոտի, կենս. գիտ. թեկնածու
6. Ասլանյան Ջոյա Սարգսի
7. Այվազյան Նաիրա Մարտինի, կենս. գիտ. թեկնածու
8. Զաքարյան Նաիրա Արմենի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Թաղանթների և ներբջջային կառույցների ակտիվության կարգավորման ուղիների ուսումնասիրությունը և դրանց գործնական կիրառման առաջարկությունների մշակումը (պետական ֆինանսավորում):	Թռչունյան Ա. Հ.
2. Քնական ծագում ունեցող կենսաբանական ակտիվ նյութերի ազդեցության մոլեկուլային մեխանիզմների ուսումնասիրությունը (պետական ֆինանսավորում):	Վարդապետյան Հ. Ռ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Հաշվետու ժամանակաշրջանում շարունակվել են Escherichia coli, Enterococcus hirae, կաթնաթթվային և այլ բակտերիաների թաղանթային համակարգերում փոխադրող և ֆերմենտային ակտիվության և միջավայրի ֆիզիկաքիմիական գործոնների միջոցով դրանց կարգավորման ուսումնասիրությունները: Դրանք կարևոր են բակտերիաների աճի կառավարման համար: Խմորման պայմաններում տարբեր բնույթի օքսիդիչների և վերականգնիչների, միա- և երկթիոլային ռեագենտների, ինչպես նաև պրոտոնոֆորների օգտագործմամբ տարբեր մուտանտներում ստացված արդյունքների հիման վրա հիմնավորվել է բակտերիաների օքսիդավերականգնողական զգայունության մեջ պրոտոնային ԱԵՖազի դերը: Առաջարկվել է թաղանթային համակարգերում պրոտոնային ԱԵՖազից այլ սպիտակուցների էներգիայի փոխանցման օքսիդավերականգնողական կարգավորման հնարավորությունը: Որոշվել է նաև բակտերիաների թաղանթի պրոտոնային հաղորդականությունը տարբեր պայմաններում և նրա կապը թաղանթով պրոտոնների ակտիվ հոսքերի հետ: Սկսվել են թթվային միջավայրում մրջնաթթվի և չեզոք կամ ալկալիական միջավայրում վերջերս բացահայտված գլիցերինի խմորումից Escherichia coli-ում մոլեկուլային ջրածնի անջատման ուսումնասիրությունները:

Շարունակվել են տարբեր բակտերիաների վրա գերբարձր հաճախականությամբ էլեկտրամագնիսական ճառագայթման (ԷՃ) ազդեցության ուսումնասիրությունները, որոնք հանգեցրել են բակտերիաների աճի և թաղանթային որոշ հատկությունների վրա 51,8 և 53 ԳՀց հաճախության ԷՃ-ի առավել ուժգին ազդեցության ու դրանում նաև ջրի դերի և միջավայրի քիմիական կազմի և pH-ի նշանակության մասին եզրակացության: Կարևոր է այդ գործոնի ներգործությունից տարբեր արգելակիչների և հակաբիոտիկների նկատմամբ բակտերիաների զգայունության բացահայտված փոփոխությունը: Ուսումնասիրվել է նաև գերբարձր հաճախականությամբ ԷՃ-ի ներգործությունը ներբջջային համակարգերի վրա:

Բացահայտվել է Ջերմուկ հանքային ջրի աղբյուրներից անջատված Rhodobacter sphaeroides բակտերիաների տարբեր շտամների մոլեկուլային ջրածին արտադրող ակտիվությունը և դրա կապը թաղանթով պրոտոնների տեղափոխության հետ:

Թեմա 2. Hypericum perforatum և Linum austriacum բույսերում սինթեզվող «գեղձիկային» բջիջներում կուտակվող երկրորդային մետաբոլիտ հանդիսացուղ հիպերիցինը, լինելով լիպոֆիլ, օժտված է բարձր կենսաբանական ակտիվությամբ: Ցույց է տրված, որ այն ցիտոտոքսիկ ազդեցություն է թողնում բակտերիաների, ստաֆիլոկոկների, պրոտոպլաստների վրա: Վերջիններս առավել խոցելի են բջջապատի բացակայության պատճառով: Հիպերիցինը մթության պայմաններում ինկուբացիայի ժամանակից և կոնցենտրացիայից անկախ չի ազդում էրիթրոցիտների կենսունակության վրա: Այլ է հիպերիցինի ֆոտոդինամիկ ազդեցությունը էրիթրոցիտների վրա: Էրիթրոցիտների ֆոտոհեմոլիզը, հիպերիցինի առկայությամբ, կախված է վերջինիս կոնցենտրացիայից և ճառագայթման ժամանակից: Մեր կողմից ուսումնասիրվել են ասկորբինաթթվի և տրիպտոֆանի հակաօքսիդիչ հատկությունները:

Ֆոտոդինամիկ թերապիայում կիրառվող որոշ նոր սինթեզված ֆոտոսենսիբիլիզատորներ օժտված են հակասնկային, հակաբակտերիալ և խթանիչ հատկություններով և մեծ հաջողությամբ կիրառվում են գյուղատնտեսության մեջ: Դրանց թվում են Zn-, Ag-պորֆիրինները և ÒÎÅÐyÐ-ը: Մեր կողմից ուսումնասիրվել է նրանց ազդեցությունը H. perforatum L.-ի կալուսային կուլտուրաների կենսասինթեզի ու մորֆոգենեզի վրա տարբեր պայմաններում:

Ազատ ռադիկալային պրոցեսները ունեն հանգուցային նշանակություն բջջային պրոցեսների կարգավորման և տարբեր ախտաբանական վերափոխումների զարգացման ընթացքում: Կարևոր է համարվել նշված հետազոտություններում բնական և սինթեզված հակաօքսիդիչների դերի բացահայտումը և դրանց ուսումնասիրությունների շարունակությունը տարբեր կենսաբանական ակտիվ նյութերի առկայությամբ՝ այդ թվում դեղանյութերի և էնդեմիկ օձերի թույնի ազդեցությունների մեխանիզմները: Հետազոտություններում կիրառվել են լաբորատորիայում ներդրված քիմլյումինեսցենտային անալիզի, մալոնային դիալդեհիդի

սպեկտրոմետրիկ որոշման, ՍՕԴ-ի ակտիվության սպեկտրոմետրիկ ուսումնասիրման, արհեստական թաղանթների վերակառուցման, նրբաշերտ քրոմատոգրաֆիայի և այլ ֆիզիկաքիմիական մեթոդներ:

Ստացված փորձարարական տվյալները հնարավորություն են տալիս հասկանալու ազատ ռադիկալային պրոցեսների առանձնահատկությունները և դրանց կարգավորման մեխանիզմները, ուղիները: Կատարված փորձարարական աշխատանքների արդյունքները ներկայացված են ստորև բերված հրատարակություններում:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	6	20

ԿԵՆՍԱՔԻՄԻԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Դավթյան Միսակ Արշամի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Աղաջանյան Արամայիս Խաչատուրի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Նավասարդյան Լիպարիտ Հայրապետի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Հովհաննիսյան Սոֆիկ Պետրոսի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
4. Սեմերջյան Հենրիկ Հարությունի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Չուբարյան Սիրվարդ Վարդանի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Թումանյան Լիլիթ Ռուբենի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Բարսեղյան Էռնեստինա Խիկարի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
8. Գաբրիելյան Գոհար Արշալույսի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
9. Խաչատրյան Մեղրա Հարությունի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
10. Կարապետյան Սուսաննա Աղասու, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Մարության Սեդա Վիկտորի, կենս. գիտ. թեկնածու
2. Սեմերջյան Գայանե Հենրիկի, կենս. գիտ. թեկնածու
3. Բաղալյան Իրինա Արտեմի, կենս. գիտ. թեկնածու
4. Նիկոյան Արմինե Ալեքսեյի, կենս. գիտ. թեկնածու
5. Զաքարյան Տաթևիկ Աշոտի
6. Հարությունյան Սիրանուշ Վարդգեսի
7. Զախարյան Անի Ալեքսանի, կենս. գիտ. թեկնածու
8. Ծատուրյան Սվետա Սարգսի
9. Շատիկյան Վետա Աշոտի
10. Կարապողոսյան Հակոբ

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Գլյուտամինաթթվի ընտանիքի ամինաթթուների փոխանակության ֆերմենտները և բջիջների աճը խթանող պրոլինի ածանցյալների անջատումը Հայաստանի դեղաբույսերից (պետական ֆինանսավորում):	Աղաջանյան Ա. Խ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարվող գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Շարունակվում են արգինազայի և պրոլինի կենսասինթեզի ֆերմենտների ակտիվության ուսումնասիրությունները մատուտակով կերակրված և նստանյարդը հատված առնետների մոտ: Մատուտակով կերակրված առնետների տարբեր օրգաններում նշանակալի նվազում է պրոլինի կենսասինթեզի ֆերմենտների ակտիվությունը: Նստանյարդը կտրված և մատուտակով կերակրված առնետների մոտ նկատվում է արգինազայի և պրոլինի կենսասինթեզի ֆերմենտների ակտիվության կտրուկ բարձրացում: Հավանաբար նստանյարդի ռեգեներացիայի ընթացքում ակտիվանում է արգինազայի ոչ ուրեոթելիկ իզոֆերմենտը, որը գործում է պրոլինի կենսասինթեզի ֆերմենտների համակարգում՝ ճեղքելով արգինինը օրնիտինի, որը ծառայում է որպես սուբստրատ պրոլինի կենսասինթեզի ֆերմենտների համար:

Շարունակվում են հետազոտությունները լոբու ընդակերի բզեզների վրա: Հոմոգենատին ՆԱԴՖ+ և օրգանական թթուներ ավելացնելիս հայտնաբերվել է, որ պրոլինի կենսասինթեզի պրոցեսը խթանվում է: Ստացված տվյալներից հետևում է, որ նշված միացությունները (ցիտրատ, ՆԱԴՖ+) շուրջ 8 անգամ, իսկ ֆումարատ ՆԱԴՖ+-ը 4 անգամ խթանում են պրոլինի կենսասինթեզի ֆերմենտների ակտիվությունը, երբ այն զուգակցվում է օքսիդացված ՆԱԴ-ի հետ:

Արգինին 1.15 mM կոնցենտրացիայի դեպքում ճնշում է արգինազի ակտիվությունը: Հավանաբար տվյալ դեպքում ֆերմենտի ակտիվության ճնշումը սուբստրատի բարձր կոնցենտրացիայով կարող է պայմանավորված լինել սուբստրատ-ֆերմենտային ոչ էֆեկտիվ կոմպլեքսների առաջացումով:

Հաստատվել է, որ հազարատերևուկը և սրոհուկը հարուստ են պրոլինով, որով և, հնարավոր է, պայմանավորված լինի դրանց բուժիչ ազդեցությունը:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	3	5

Ֆակուլտետում գործող լաբորատորիաների թիվը՝ *5*

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԵՆՍԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱ

Գիտական ղեկավար՝ *Օսիպյան Լիա Լևոնի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս*

Լաբորատորիայի աշխատակիցների կազմը

1. Օսիպյան Լիա Լևոնի, լաբորատորիայի գիտ. ղեկավար, գլխ. գիտաշխատող, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկես
2. Նանագյուլյան Սիրանուշ Գերասիմի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, առաջ. գիտաշխատող
3. Աբրահամյան Ջուլիետա Հայկի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, առաջ. գիտաշխատող
4. Գրիգորյան Կարինե Մարտինի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
5. Էլոյան Ինեսսա Սակեդոնի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
6. Ավագյան Քնարիկ Գուրգենի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ, գիտաշխատող
7. Մուրադյան Լարիսա Գուրգենի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ, գիտաշխատող
8. Սողոյան Եվա Յուրիի, կրտսեր գիտաշխատող
9. Հովհաննիսյան Եվա Խորենի, կրտսեր գիտաշխատող
10. Մնացականյան Էլեոնորա Աղաջանի, ավագ լաբորանտ
11. Սարգսյան Մարիամ Պետրոսի, ավագ լաբորանտ
12. Պետրոսյան Աիդա Միքայելի, ավագ լաբորանտ
13. Պարոնիկյան Արմինե Երվանդի, լաբորանտ
14. Եղիազարյան Էդուարդ Մուրազի, ավագ գիտաշխատող, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
15. Կարապետյան Աննա Ֆելիքսի, ավագ գիտաշխատող, կենս. գիտ. թեկնածու
16. Պոպով Գեորգի Յուրիի, ավագ գիտաշխատող, կենս. գիտ. թեկնածու
17. Առաքելյան Մարինա Սիմոնի, ավագ գիտաշխատող, կենս. գիտ. թեկնածու
18. Հայրապետյան Տիգրան Արթուրի, ուսանող, լաբորանտ
19. Հարությունյան Վաղիմ Վյաչեսլավի, ուսանող, լաբորանտ
20. Սարգսյան Նելլի Հովհաննեսի, ուսանող, լաբորանտ
21. Տեր-Ոսկանյան Հասմիկ Պարույրի, լաբորանտ
22. Մինասյան Սիրանուշ Մինասի, գիտական ղեկավար, կենս. գիտ. դոկտոր
23. Հովհաննիսյան Համասփյուռ Հովհաննեսի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
24. Սահակյան Սուսաննա Գարեգինի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
25. Սարգսյան Սուսաննա Հրաչի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
26. Կարապետյան Մարիետա Արմենակի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
27. Ադամյան Նոնա Յուրիկի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
28. Եղիազարյան Մարինա Լևոնի, կենս. գիտ. թեկնածու, գիտաշխատող
29. Հարությունյան Ռուբինա Սամվելի, կրտսեր գիտաշխատող
30. Պոպով Յուրի Գեորգիի, կենս. գիտ. դոկտոր
31. Պետրոսյան Մարգարիտ Թորգոմի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
32. Սկրտումյան Մարինե Կարենի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
33. Աղաջանյան Ջուլիետտա Արտուշի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
34. Փանոսյան Հովիկ Հարությունի, կենս. գիտ. թեկնածու, գիտաշխատող

35. Բազուկյան Ինգա Լևոնի, կրտսեր գիտաշխատող
36. Առաքելյան Անուշ Հայկի, լաբորանտ
37. Սահակյան Նաիրա, լաբորանտ
38. Հարությունյան Ռուբեն Միքայելի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ, առ. գիտաշխ.
39. Պողոսյան Վիոլետա Սերոբի, կենս. գիտ. թեկնածու, առ. գիտաշխ.
40. Երվանդյան Սիրունիկ Գերասիմի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխ.
41. Աղաջանյան Էվելինա Արտաշի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխ.
42. Ջալինյան Գայանե Գևորգի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխ.
43. Աթոյանց Անահիտ Լեոնի, կենս. գիտ. թեկնածու, գիտաշխ.
44. Պողոսյան Դավիթ Ալբերտի, կենս. գիտ. թեկնածու, գիտաշխ.
45. Խուդոյան Արմինե Ցոլակի, կրտսեր գիտաշխ.
46. Նեբիշ Աննա Անդրեյի, կրտսեր գիտաշխ.
47. Մանվելյան Մարինե Սողոմոնի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխ.
48. Չավուշյան Ստեփան Անդրանիկի, ավագ ինժեներ
49. Վարժապետյան Աննա Սահակի, ավագ լաբ.
50. Մարգարյան Քրիստինե Սերյոժայի, ավագ լաբ.
51. Բաբայան Նելլի Սամվելի, ավագ լաբ.
52. Աբրահամյան Աննա Ֆրունզիկի, ավագ լաբ.
53. Գրիգորյան Կառլեն Վաղարշակի
54. Գրիգորյան Կարեն Կառլենի
55. Ղազարյան Կարեն Արամայիսի
56. Ջաքարյան Հասմիկ Ներսեսի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Հայաստանի սնկերի կենսաբազմազանության տեսակային, տարածական և ֆունկցիոնալ կառուցվածքը:	Նանագյուլյան Մ.
2. Ողնաշարավոր կենդանիների ֆին պատրիք պոպուլյացաներում գործող միկրոէվոլյուցիոն պրոցեսների ուսումնասիրություն:	Դանիելյան Ֆ.
3. Դեղաբույսերի մեկուսացված կուլտուրաները և Հայաստանի տարբեր հողերից մեկուսացված էքստրեմոֆիլ մանրէների կենսատեխնոլոգիական ներուժի գնահատումը:	Պապով Յու. Գ.
4. Ընդերամարմնական համակարգերի գործառույթների կարգավորման մեխանիզմները էկոլոգիական և տեխնածին գործոնների ազդեցության պայմաններում:	Սինասյան Ս.
5. Հայաստանում տարածված բիոգեն և տեխնոգեն գործոնների գենետիկական ակտիվության ուսումնասիրությունը:	Հարությունյան Ռ.
6. Արփի լճի և նրա ջրահավաք ավազանի էկոլոգիական գնահատականը և տարածքի տնտեսական զարգացման հեռանկարները:	Գրիգորյան Կ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ լաբորատորիայում կատարված աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Հաշվետու ժամանակահատվածում շարունակվել է ուսումնասիրվել Հայաստանի կենսաբազմազանությունը: Նախատեսված աշխատանքները իրականացվել են մի շարք ֆունդամենտալ հարցերի հետազոտություններով՝ կազմավորման տարբեր մակարդակներ ունեցող կենսահամակարգերում:

ՈՒսումնասիրվել են Հայաստանում տարածված սնկերի և սնկային խմբակցությունների լիարժեք կարգաբանական կազմը, տրվել են դրանց մորֆոլոգիական, ֆիզիոլոգիական և էկոլոգիական բնութագրերը, ուսումնասիրվել ֆիզիոլոգիական ակտիվության օրինաչափությունները:

Շարունակվում է Հայաստանի առանձին տարածաշրջանների և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության գլխարկավոր սնկերի և ժանգասնկերի մոնիտորինգը: ՈՒսումնասիրվել են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում տարածված ուտելի բույսերի և սնկերի տեսակները:

Սկսվել են աշխատանքներ Իրանի Իսլամական Հանրապետությունում տարածված սնկերի՝ որոշ մակրո- և միկրոտեսակների գենոտիպիկ ուսումնասիրությունները մոլեկուլային մակարդակով:

Բացահայտվել են Հայաստանի Հանրապետությունում տարածված միկոֆիլ սնկերը և դեղաբույսերի ախտածին միկոֆլորայի տեսակային կազմը:

Ամփոփվել են դիսկոմիցետների և Aspergillaceae ընտանիքի տեսակային կազմի վերաբերյալ եղած տվյալները:

Շարունակվել են սննդամթերքների (գինի, սուրճ, դեղաբույսերից թեյեր) ուսումնասիրությունները՝ որպես քաղցկեղածին օխրատոքսին A միկոտոքսինի կենսասինթեզի հիմնական սուբստրատ, ինչպես նաև այլ սննդամթերքների սնկաբանական հետազոտությունը, որը հնարավորություն կտա հայտնաբերել և իդենտիֆիկացնել տոքսինի հնարավոր պրոդուցենտները:

ՈՒսումնասիրվել են որոշ բազիդիալ մակրոմիցետների բնափայտ քայքայող ակտիվությունը:

Թեմա 2. Թեմայի գծով հաշվետու տարում, ըստ օրացույցային պլանի, շարունակվել են աշխատանքները Darevskia ցեղին պատկանող ժայռային երկսեռ և կուսածին ժայռային մողեսների մի շարք սիմպատրիկ պոպուլյացիաներում: ՈՒսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ Darevskia ցեղի պոլիմորֆ խմբին պատկանող ժայռային մողեսների սիմպատրիկ պոպուլյացիաների մեծ մասը, որտեղ նկատվում է հիբրիդացման պրոցեսների ուժեղացում, տեղավորված են սեյսմիկ ակտիվ գոտիների վրա: Այդ պոպուլյացիաներում բազմակի անգամ ավելանում է մուտացիաների քանակը, նկատվում է ներտեսակային գենետիկական բազմազանություն, առաջանում են տրիպլոիդ էգ և արու հիբրիդ առանձնյակներ, որոնց էվոլյուցիոն դերը դեռ պարզ չէ:

Կատարվել է նաև D.dahli տեսակի պոպուլյացիաներում ընթացող միկրոէվոլյուցիոն պրոցեսների ուսումնասիրություն ձևաբանական և գենետիկական բազմաձևության բացահայտման նպատակով: Որոշ պոպուլյացիաներում նկատվել է գլխի վերին մակերեսը ծածկող վահանիկների փոփոխականության հաճախականության բարձրացում: Կորիզային գենոմի երկու (GATA)n պարունակող միկրոլոկուսային լոկուսների ՊՇՌ-հետազոտության արդյունքները համընկնում են վերը նշված տվյալների հետ:

Հետազոտված կուսածին և երկսեռ տեսակի մողեսների ներքին օրգաններում հայտնաբերվել են 58 տեսակի մակաբույծներ, որոնց մեծ մասը պատկանում է կլոր և տափակ որդերի տիպերին: Պարզվել է նաև, որ Darevskia ցեղի մողեսների արյան մեջ մակաբուծում են մի քանի մորֆոլոգիապես իրարից տարբերվող հեմոգրեգարիաներ (Sporozoa, Coccidiomorpha, Adeleida, Haemogregarinidae), որոնց տեսակային պատկանելությունը դեռ լրիվ պարզ չէ: Հեմոգրեգարիաների տարբեր ձևերով վարակված մողեսների էրիթրոցիտները գերաճած են, իսկ կորիզները ձևափոխվել են: Այդպիսի փոփոխություն կրած էրիթրոցիտները դադարում են կատարել իրենց հիմնական ֆունկցիան: Նախկին աշխատանքներում կուսածին և երկսեռ տեսակի ժայռային մողեսների սիմպատրիկ պոպուլյացիաների ուսումնասիրության ժամանակ նկատվել է, որ այդ պոպուլյացիաներում կուսածին տեսակներն ավելի զգայուն են մակաբույծների նկատմամբ, քան երկսեռ տեսակները: Այդպիսի պոպուլյացիաներում հաճախ նկատվում է կուսածին տեսակի քանակական կազմի կտրուկ նվազում, որի հիմնական պատճառը, ըստ երևույթին, նրանց թույլ կայունությունն է մակաբուծային

հիվանդությունների նկատմամբ: Այդ երևույթը իր բացատրությունն է գտնում ըստ Վան Վալենի կողմից առաջ քաշած «Սև թագուհու հիպոթեզը» վարկածի: Ըստ այդ հիպոթեզի՝ երկսեռ տեսակների բազմացման ժամանակ պոպուլյացիաներում պետք է մշտապես առաջանան գենոտիպեր, որոնք դիմակայում են արագ էվոլյուցիա կրող պաթոգեն մակաբույծների նկատմամբ: Դրան հակառակ՝ կուսածին տեսակները կլոնալ բազմացման հետևանքով, առանց փոփոխություն կրելու, ժառանգում են նույն գենոտիպը, որին երկարատև էվոլյուցիայի ընթացքում հասցնում է հարմարվել այս կամ այն մակաբույծը:

Նոր տվյալներ են ստացվել աղտոտվածության տարբեր աստիճաններով բնութագրվող ջրամբարներում ապրող լճագորտերի փայծաղի, լյարդի, հիստոմորֆոլոգիական և բջջաբանական մի քանի առանձնահատկությունների վերաբերյալ, բացահայտվել է, որ լճագորտի հեպատոցիտների կորիզների մեծ մասը տետրապլոիդ է, 41% կազմում են հիպերտետրապլոիդ կորիզները, ոչ մեծ թվով հանդիպում են նաև հիպո-տետրապլոիդ և ԴՆԹ –ի 6c քանակություն պարունակող կորիզներ:

Թեմա 3. A. genevensis-ի ինտակտ բույսի և կալուսային հյուսվածքների լուծամզվածքներում հետազոտվել է ազատ ամինաթթուների պարունակությունը թղթային և նրբաշերտ քրոմատոգրաֆիայի մեթոդներով և ավտոմատ ճհՀ-339 վերլուծիչով: Կալուսային հյուսվածքում հայտնաբերվել է պրոլինի համեմատաբար բարձր քանակ՝ ինտակտ բույսի տերևների համեմատ (չոր քաշում համապատասխանաբար 0,675 մգ/գ և 0,523 մգ/գ): Գլիցինի և ալանինի պարունակությունը կալուսային հյուսվածքում կրկնակի անգամ բարձր է ինտակտ բույսի համեմատ, ինչը հավանաբար վկայում է կալուսներում էկդիստերոիդների սինթեզի ուղու առկայության մասին: Իզոլեյցինի, լիզինի, մեթիոնինի և սերինի պարունակությունը երկու դեպքում էլ նույնն է:

A. genevensis-ի կալուսային հյուսվածքներից, ինչպես նաև ինտակտ բույսերի տերևներից ստացված լուծամզվածքները չեն դրսևորել բջջատոքսիկ հատկություն մոնոցիտար լեյկեմիայով հիվանդ մարդու L-41 բջիջների նկատմամբ:

Հակամանրէական ազդեցության ուղղությամբ շարունակվող աշխատանքները պարզել են, որ կալուսային հյուսվածքներից ստացված լուծամզվածքները ճնշում են որոշ թերմոֆիլ միկրոօրգանիզմների (Bacillus licheniformis subsp. thermophilus և Bacillus subtilis subsp. thermophilus) աճը, որը նոր հեռանկար է բացում կենսատեխնոլոգիայում նրանց կիրառման ասպարեզում:

Հաշվետու ժամանակահատվածում ուսումնասիրվել է դափնեվարդի Nerium oleander կալուսային հյուսվածքների ջրային լուծամզվածքների, ինչպես նաև պոլիսախարիդային ֆրակցիայի հակամուտագեն ակտիվությունը նատրիումի ազիդով, բլեոմիցինով և ցիկլոֆոսֆամիդով ինդուկցված մուտագենեզի դեպքում՝ կիրառելով Էյմսի բակտերիալ թեստի մոդելը (Salmonella typhimurium TA1535, TA100) և մարդու KCL-24 բջջային կուլտուրայում միկրոկորիզների եղանակը:

Ցույց է տրվել, որ կալուսային հյուսվածքների ջրային լուծամզվածքները և պոլիսախարիդային ֆրակցիան նատրիումի ազիդով և բլեոմիցինով ինդուկցված մուտագենեզի դեպքում ցուցաբերել են մինչև 80 % հակամուտագեն ակտիվություն: Պոլիսախարիդային ֆրակցիան հանդես է եկել նաև որպես քեմոպրոտեկտոր (մինչև 76 %) մարդու KCL-24 բջջային կուլտուրաներում հակաուռուցքային հակաբիոտիկներ՝ բլեոմիցինով և ցիկլոֆոսֆամիդով ինդուկցված մուտագենեզի դեպքում:

ՈՒսումնասիրվել է թերմոֆիլ բացիլների աճի և զարգացման վրա մի շարք ծանր մետաղների (Cu^{2+}, Ni^{2+}, Zn^{2+} è Cd^{2+}) ազդեցությունը: Ցույց է տրվել ինչպես առանձին մետաղների, այնպես էլ նրանց համատեղ կիրառման խթանիչ ազդեցությունը մեկուսացված թերմոֆիլ շտամների աճի վրա: Մետաղների 1մգ/լ կոնցենտրացիայի պայմաններում նկատվել է կուլտուրաների ակտիվ աճ ստուգիչի համեմատ, իսկ դրանց կոնցենտրացիայի հետագա բարձրացմանը զուգընթաց՝ աճը ընկճվել է (Արնդ-Շուլցի երևույթ): Մետաղների համալիր (0,5-4 մգ/լ) ազդեցության ուսումնասիրությունը թերմոֆիլ բացիլների ամիլազային ակտիվության վրա ցույց է տվել ամիլազային ակտիվության կտրուկ անկում 1,5 մգ/լ-ից բարձր կոնցենտրացիաների դեպքում:

ՈՒսումնասիրվել է մի շարք հակաբիոտիկների նկատմամբ մեկուսացված մանրէների զգայունությունը: Հակաբիոտիկների նկատմամբ բացահայտված բարձր զգայունությունը վկայում է մետաղների և հակաբիոտիկների նկատմամբ կայունությունն ապահովող գեների փոխկապակցվածության բացակայության և իրարից անկախ տրանսպորտացիայի մասին: ՈՒսումնասիրվել և պարզաբանվել է նաև մետաղակայուն

թերմոֆիլ բացիլների կողմից որոշ մետաղների ակկումուլյացիայի ունակությունը հետևյալ հաջորդականությամբ՝ Cd2+>Cu2+>Zn2+>Ni2+:

Թեմա 4. Ընթացիկ տարում (2007 թ. հունվար-դեկտեմբեր), ըստ նախատեսված օրացույցային պլանի, ուսումնասիրվել են երկարավուն ուղեղի անդաստակային վերին և ստորին կորիզների նեյրոնային ակտիվության փոփոխությունները դելաբիրինթացիայի պայմաններում: Ստացված արդյունքները վկայում են, որ դելաբիրինթացիայի երկրորդ օրը համակողմյան անդաստակային կորիզներում գրանցվում է նեյրոնների միջին հաճախության նվազում, իսկ հակակողմյան կողմում՝ բարձրացում: Դելաբիրինթացիայի 7-12-րդ օրերին վերին և ստորին անդաստակային կորիզներում գրանցված նեյրոնային ակտիվության ալգուգաչափությունը աստիճանաբար հարթվում է դելաբիրինթացիայի 17 օրը, որը վկայում է նշված կորիզներում պլաստիկության գերակշռման վերաբերյալ:

Հետազոտությունների հաջորդ տարբերակում շարունակվել են հետազոտությունները ստորին ձիթապտղի կորիզի նեյրոնային ակտիվության ուսումնասիրության վերաբերյալ թրթռահարման դինամիկայում (5, 10, 15 օրերին): Թրթռահարման 10-րդ օրը դիտվել են նեյրոնների կանոնավորության աստիճանի վիճակագրորեն հավանական տեղաշարժեր, որոնք համահարաբերակցվում են միջազդակային տատանասահմանների գործակցի շեղումների հետ: Գրանցվել է նաև խմբային նեյրոնների քանակության ավելացում, պոլիմոդալ նեյրոնների թվի պակասում ու մոնոմոդալ նեյրոնների թվի ավելացում: Թրթռահարման սկզբնական շրջանում դիտվել է նեյրոնների ազդակահոսքի միջին հաճախության ավելացում, իսկ հետագա օրերին (10-15 օր)՝ աստիճանական վերականգնում:

Հետազոտությունների երրորդ տարբերակում ուսումնասիրվել է ենթատեսաթմբերի պտկածև մարմնի կողմնային կորիզի էլեկտրական խթանման ազդեցությունը կոճղեզային շնչառական նեյրոնների իմպուլսային ակտիվության վրա թթվածնաքաղցի պայմաններում: Նորմօքսիայի պայմաններում ենթատեսաթմբի կողմնային կորիզի էլեկտրախթանումն առաջացրել է շնչառական նեյրոնների իմպուլսային ակտիվության մեծացում, որը վկայում է նրա դրդիչ ազդեցության մասին: Թթվածնաքաղցի առաջին փուլում (4500-5000մ) ենթատեսաթմբի կողմնային կորիզի էլեկտրախթանման դրդող ազդեցությունը զգալի թուլացել է, իսկ 7500-8000 մ բարձրության վրա արտահայտվել է առավել ցայտուն:

Հետազոտությունների վերջին տարբերակում ուսումնասիրվել են բնականոն և աղմկահարված կենդանիների արյան կատալազի և սուկցինատդեհիդրոգենազի ակտիվության փոփոխությունները գլխուղեղի տարբեր գոյացություններում: Կենդանիները ենթարկվել են 1000Հց և 114դԲ աղմուկի ազդեցությանը 20 օր՝ օրական 2 ժամ տևողությամբ: Միաժամանակ կենդանիներն ամեն օր կերակրվել են մատուտակով (150մգ/100գ չափաբաժնով): Աղմուկի և մատուտակի արմատների համակցված կիրառման պայմաններում դիտվել է կատալազի թվի, կատալազի ցուցիչի ավելացում և շրջանառու արյան էրիթրոցիտների քանակության ավելացում: 20-օրյա աղմուկի պայմաններում մատուտակի արմատներով կերակրումը բարձրացրել է սուկցինատդեհիդրոգենազի ակտիվությունը գլխուղեղի գոյացություններում, որը վկայում է նրանցում նյութափոխանակության խթանման մասին երկարատև աղմկային սթրեսի վնասակար ազդեցության պայմաններում:

Թեմա 5. Երևան քաղաքի տարբեր շրջանների հողերի մուտագենության և քսենոբիոտիկների պարունակության կապի ուսումնասիրումը տրադեսկանցիայի տեստ-համակարգի կիրառմամբ:

Իրականացվել է Հայաստանի Հրազդան, Գետառ, Մարմարիկ և Սևջուր գետերի ջրերի և տիղմի գենոտոքսիկության գնահատում տրադեսկանցիայի (կլոն 02) առէջաթելերի մազիկների և միկրոկորիզների տեստերի կիրառմամբ: Մոդելային փորձերում և ուսումնասիրված գետերի ջրերում և տիղմում բացահայտված է ծանր մետաղների գենոտոքսիկական ազդեցությունը՝ պայմանավորված նրանց խտությամբ:

Արարատյան դաշտավայրում ձկնաբուծական ավազանների ջրերի մուտագենության և քսենոբիոտիկների պարունակության կապի ուսումնասիրումը:

Արմավիրի մարզի Ջրառատ, Ապագա և Ակնաշեն հորատանցքերի ջրերով լցված արհեստական ձկնաբուծական ջրավազանների ջրերի մուտագենության հետազոտումը տրադեսկանցիայի 02 կլոնի

կիրառմամբ չի բացահայտել ռեցեսիվ և գենետիկորեն անորոշ մուտացիաների հաճախականության բարձրացում ստուգիչի համեմատ:

Բույսերի արական գամետոֆիտի ամլության և հողերի մեջ քսենոբիոտիկների պարունակության կապի ուսումնասիրումը Երևան քաղաքում:

Հետազոտվել է Երևան քաղաքի Նախիջևան, Ջերմաէլեկտրակենտրոն (փորձնական) և Նորագյուղ (ստուգիչ) հատվածներում աճող որոշ պտղատուների (ծիրանենի, խնձորենի, բալենի, դեղձենի) արական հապլոիդ համակարգը: Միկրոգամետոֆիտային բարձր ֆերտիլությամբ առանձնացվել են դեղձենին և խնձորենին (մինչև 95%):

Քրոմոսոմային խաթարումների և միկրոկորիզների ուսումնասիրությունը գենոտոկսիկանտների հետ առնչվող մարդկանց խմբերում:

Գենետիկայի և բջջաբանության ամբիոնում, Մոր և մանկան առողջության պահպանման գիտահետազոտական կենտրոնի հետ համատեղ նախածննդյան շրջանում գենոտոկսիկանտների հետ առնչվող մարդկանց խմբերում ախտորոշվել է քրոմոսոմային խաթարումների 150 դեպք:

Թեմա 6. Շրջակա միջավայրի աղտոտման արդյունքում առաջացած վնասների տնտեսական գնահատումը ենթադրում է հետևանքների լայն շրջանակներում բացասական փոփոխությունների դրամական գնահատում՝

- աղտոտված օդ շնչելու և վնասակար նյութերով ու նիտրատներով «հարստացված» սննդի օգտագործման հետևանքով առողջության վատացում,
- անհատի զարգացման և դաստիարակման համար անհրաժեշտ լանդշաֆտների, բնության և պատմական արժեքների վերափոխում կամ վերացում,
- գյուղատնտեսական հողհանդակների բերքատվության իջեցման, ջրամբարում ձկների մահացման հետևանքով առաջացած տնտեսական վնասներ:

Բնականաբար, արժեքների այսպիսի համալիր գնահատումը կապված է մեծ դժվարությունների հետ: Դրա հետ կապված մենք օգտագործել ենք ավելի պարզեցված մեթոդ: Հիմնվելով այս մեթոդի վրա՝ մենք իրականացրել ենք բոլոր աղտոտիչների վերահաշվարկում ըստ «մոնոաղտոտիչի»:

Ինչպես ցույց են տվել ուսումնասիրությունները, Արփի լճի և նրա ջրհավաք ավազանի շրջակա միջավայրի աղտոտումը ընդգրկում է երկու հիմնական ոլորտներ, որոնք են՝ մթնոլորտային օդի (հացազգի մշակաբույսերի բերքահավաքից հետո մնացած բուսական մնացորդների այրում և անասնապահություն) և ջրային համակարգի (կենսածին տարրերի ներմուծում) աղտոտումները:

2006 թվականին մթնոլորտ է արտանետվել 87,795 տ մեթան, 31,87 տ ածխածնի երկօքսիդ և 1,315 տ ազոտի օքսիդներ: Հաշվի առնելով այն, որ ըստ միջազգային նորմերի՝ «մոնոաղտոտիչի» միավոր պայմանական տոննայի հասցրած վնասի դրամական արժեքը 400 դրամ է, ապա 2006 թվականին մթնոլորտային օդի աղտոտման հետևանքով առաջացած վնասի արժեքը կազմել է 153694 դրամ:

Հաշվարկները ցույց են տվել, որ 2006 թվականին մարդկային գործունեության շնորհիվ ջրամբար է մտել 135,1 տ նիտրատներ և 1,08 տ ֆոսֆատներ («մոնոաղտոտիչի» միավոր պայմանական տոննայի հասցրած վնասի դրամական արժեքը 120000 դրամ է): Հաշվարկներից պարզվել է, որ Արփի լճին հասցված վնասի տնտեսական արժեքը 2006 թվականին կազմել է շուրջ 365 մլն դրամ:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
1	-	62	82

Ենթաբջջային կառուցվածքների կենսաֆիզիկայի գիտահետազոտական լաբորատորիա

Գիտական ղեկավար՝ *Վարդևանյան Պողոս Հովհաննեսի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Լաբորատորիայի աշխատակիցների կազմը

1. Պողոսյան Գայանե Հմայակի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
2. Սարգսյան Էվելինա Գեորգիի, կենս. գիտ. թեկնածու, գիտաշխատող
3. Տիրացույան Սուսաննա Գուրգենի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
4. Մատինյան Կարինե Ստեփանի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
5. Յավրոյան Ժենյա Վաղինակի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
6. Փարսադանյան Մարինե Աշոտի, կենս. գիտ. թեկնածու, գիտաշխատող
7. Հակոբյան Նունե Ռոմենի, կենս. գիտ. թեկնածու, գիտաշխատող
8. Փոլադյան Աննա Արշակի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
9. Սինասբեկյան Լիա Ալեքսանդրի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
10. Ղուկասյան Գայանե Բաբկենի, կենս. գիտ. թեկնածու, գիտաշխատող
11. Դարբինյան Սերի Ռոբերտի, կրտսեր գիտաշխատող
12. Շահինյան Մարիամ Աշոտի, լաբորանտ
13. Միքայելյան Մարիետտա Սամվելի, լաբորանտ

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ լաբորատորիայում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Հաշվետու տարում շարունակվել են ԴՆԹ-ի հետ տարաբնույթ լիգանդների փոխազդեցության ուսումնասիրությունները: Դիֆերենցիալ սպեկտրոսկոպիայի մեթոդով հետազոտվել են ԴՆԹ-ի հետ էթիդիումի բրոմիդի (ԷԲ) փոխազդեցության առանձնահատկությունները: Ցույց է տրվել, որ այս լիգանդը երկշղթա (եշ) ԴՆԹ-ի հետ կապվում է միաժամանակ երեք՝ ինտերկալյացիոն, կիսաինտերկալյացիոն և էլեկտրաստատիկ եղանակներով: Շարունակվում են նաև ԴՆԹ-ի հետ Hoechst 33258 միացության փոխազդեցության ուսումնասիրությունները, ինչպես նաև հետազոտվել են ԴՆԹ-ի հետ ԷԲ, Hoechst 33258 միացությունների համատեղ փոխազդեցության առանձնահատկությունները միջավայրի տարբեր պայմաններում: Հալման մեթոդով ստացված տվյալներից ի հայտ է եկել, որ նշված լիգանդները հանդես են բերում մրցակցություն ԴՆԹ-ի հետ կապվելիս:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում մեր կողմից ստացվել են հիբբերելինաթթվով մշակված ցորենի ծիլերում լուծելի կորիզային ֆրակցիայի և կորիզաթաղանթի կազմի մեջ մտնող ֆոսֆոլիպիդների (ՖԼ) բաղադրության փոփոխություն: Այս հետազոտությունները ցույց են տալիս, որ հիբբերելինաթթվի ազդեցության կարգավորման մեջ կարևոր դեր են կատարում նաև ֆոսֆոլիպիդները՝ կատարելով կորիզաթաղանթի կառուցվածքի և գենոմի ֆունկցիոնալ կազմակերպման վերահսկում: Կախված ՖԼ-ի կազմից և բաշխվածությունից, նրանց բևեռայնությունից, լիցքից և խտությունից՝ թաղանթի ներքին և արտաքին շերտերում փոխվում է դիֆուզիայի արագությունը կորիզաթաղանթի միջով, ինչպես նաև կորիզային ծակոտիների չափսերը: Այս տվյալների վերլուծությունը թույլ է տալիս վերահաշվարկել կորիզի արտաքին և ներքին շերտերի միջև պոտենցիալների տարբերությունը, որոնք իրենց հերթին կարող են ազդել կորիզային ծակոտկեն համալիրի թափանցելիության վրա:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում մեր կողմից հետազոտվել է նաև մմ-ային տիրույթի 49–53 ՀՀց հաճախության ալիքների ազդեցությունը բույսերի աճի և նյութափոխանակության ինտենսիվության վրա:

ՈՒսումնասիրվել է նաև քրոմատինի կոնֆորմացիոն փոփոխությունները, որոնք արտացոլում են բջջի մորֆոգենետիկական փոփոխությունները վաղ ծլեցման փուլերում, արտաքին ազդակները՝ էկզոգեն հիբերելլինի և մմ-տիրույթի ԷՄ ալիքների ներքո: Այդպիսի փոփոխությունները բույսի օնթոգենեզի ընթացքում կարող են կրել էպիգենետիկ բնույթ:

2006-2007 ուստարվա ընթացքում մշակվել է համակարգչային Image Gauge 4.0 դենսիտոմետրիկ ծրագրի միջոցով՝ անջատված կորիզներից ստացված լիպիդային էքստրակտների միկրոնրբաշերտ քրոմատոգրաֆիայի մեթոդով տարաբաժանված ֆոսֆոլիպիդների և ֆոսֆոինոզիտիդների սպեցիֆիկ ներկելուց հետո քանակական գնահատումը:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	14	13

Ազոտ պարունակող միացությունների կենսաքիմիայի գիտահետազոտական լաբորատորիա

Գիտական ղեկավար՝ *Դավթյան Միսակ Արշամի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս*

Լաբորատորիայի աշխատակիցների կազմը

1. Նավասարդյան Լիպարիտ Հայրապետի, կենս. գիտ. դոկտոր, առաջատար գիտաշխատող
2. Հովհաննիսյան Սոֆյա Պետրոսի, կենս. գիտ. դոկտոր, առաջատար գիտաշխատող
3. Վարդանյան Ջուլիա Հակոբի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
4. Մանթաշյան Էմմա Ալեքսանդրի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
5. Անանյան Լիլիա Գուրգենի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
6. Գրիգորյան Աիդա Պետրոսի, կենս. գիտ. թեկնածու, գիտաշխատող
7. Ղուկասյան Ջուլիետա Գերասիմի, կենս. գիտ. թեկնածու, գիտաշխատող
8. Հայրապետյան Նարինե Կոլյայի, կենս. գիտ. թեկնածու, գիտաշխատող
9. Գևորգյան Մարգարիտա Լևոնի, կենս. գիտ. թեկնածու, կրտսեր գիտաշխատող
10. Խաչատրյան Մեղրա Հարությունի, կենս. գիտ. թեկնածու, կրտսեր գիտաշխատող
11. Բարսեղյան Էռնեստինա Խիկարի, կենս. գիտ. թեկնածու, կրտսեր գիտաշխատող
12. Թումանյան Լիլիթ Ռուբենի, կենս. գիտ. թեկնածու, կրտսեր գիտաշխատող
13. Չուբարյան Սիլվա Վարդանի, կենս. գիտ. թեկնածու, կրտսեր գիտաշխատող
14. Գաբրիելյան Գոհար Արշալույսի, կենս. գիտ. թեկնածու, կրտսեր գիտաշխատող
15. Մարության Սեդա Վիկտորի, կենս. գիտ. թեկնածու, կրտսեր գիտաշխատող
16. Գևորգյան Ալբերտ Սարգսի, կենս. գիտ. թեկնածու, կրտսեր գիտաշխատող
17. Սեմերջյան Գայանե Հենրիկի, կենս. գիտ. թեկնածու, կրտսեր գիտաշխատող
18. Թոռչյան Ռիտա Հովհաննեսի, ինժեներ
19. Կարապետյան Հասմիկ Մաէնլեստի, ավագ լաբորանտ

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ լաբորատորիայում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Շարունակվել են հետազոտությունները Rana ridibunda գորտի լյարդի ուրեոթելիկ և ոչ ուրեոթելիկ արգինազների թթվային ինակտիվացման և ռեակտիվացման ուղղությամբ օնտոգենեզի ընթացքում: Ցույց է տրվել, որ երբ ռեակտիվացիան կատարվում է լյարդի էքստրակտների հել-ֆիլտրացիայով ստացված արգինազային ակտիվություն չունեցող սպիտակուցային ֆրակցիաների առկայությամբ, ապա ռեակտիվացիան տեղի է ունենում առավելագույն չափով՝ հասնելով ելակետային ակտիվության 72%-ին: Ցույց է տրվել, որ նատիվ արգինազի ֆլյուորեսցենտային սպեկտրը ջրային միջավայրում հիմնականում պայմանավորված է տրիպտոֆանի կլանումով: Ֆերմենտի ինակտիվացիան թթվային միջավայրում հանգեցնում է ֆլյուորեսցենցիայի զգալի մարման: Ֆերմենտի ռեակտիվացիայի դեպքում ֆլյուորեսցենցիայի ինտենսիվությունը առավելագույնս աճում է ոչ արգինազային սպիտակուցային ֆրակցիաների ավելացման դեպքում առանց Mn2+ տարբերակներում: Քանի որ Mn2+ հանդիսանում է ֆլյուորեսցենցիայի մարիչ, այն պայմանավորում է ֆլյուորեսցենցիայի ինտենսիվության իջեցումը:

Հետազոտվել է արգինազային ակտիվության փոփոխումը էքստրեմալ պայմաններում (աջակողմյան լաբիրինտէկտոմիա, վիբրացիա) գտնվող առնետների տարբեր օրգաններում: Ցույց է տրվել, որ առնետների լաբիրինտէկտոմիան բերում է արգինազային ակտիվության իջեցման լյարդում, երկարավուն ուղեղում, ուղեղիկում, մեծ կիսագնդերում, իսկ երիկամներում և փայծաղում այն բարձրանում է: Նշված առնետներին ենթարկելով նաև վիբրացիոն ստրեսի՝ գրանցվում է արգինազային ակտիվության բարձրացում լյարդում և երիկամներում: ՈՒղեղային կառույցներում (երկարավուն ուղեղ, ուղեղիկ) 15-օրյա վիբրացիան գրեթե 2 անգամ ընկճում է արգինազային ակտիվությունը 17-օրյա լաբիրինտէկտոմիայի ենթարկված առնետների համեմատությամբ:

Ամփոփվել են նախորդ տարիների հետազոտությունների արդյունքները արգինազ ֆերմենտի ակտիվ կենտրոնի ուսումնասիրման ուղղությամբ և արդյունքները հրապարակվել են մի շարք հոդվածներում: Ավարտվել և հրատարակվել է ուղեցույց Հայաստանի Հանրապետության վայրի ուտելի բույսերի վերաբերյալ, որտեղ շեշտվել է այդ բույսերի քիմիական կազմի վերաբերյալ տվյալները:

Ցույց է տրվել, որ Asp. niger R-3 բորբոսասնկերի սննդային միջավայրում L-ալանինի և ամոնիումի սուլֆատի կոնցենտրացիաների փոփոխման ժամանակ կտրուկ փոխվում են L-ամինաթթվային օքսիդազների ակտիվության ցուցանիշները բորբոսասնկի հոմոգենատներից անջատված պերօքսիսոմների տարբեր ֆրակցիաներում: Ֆերմենտի մաքսիմալ ակտիվությունը դրսևորվում է L-ալանինի բարձր և ամոնիումի սուլֆատի ցածր կոնցենտրացիաների համատեղման ժամանակ:

Հետազոտվել են Candida ցեղի խմորասնկերի սպիտակուցների էլեկտրոֆորետիկ ֆրակցիաների կրած փոփոխությունները տարբեր էքստրեմալ գործոնների ազդեցությամբ: Ցույց է տրվել, որ ջերմաշոկի ժամանակ վայրի շտամի մոտ հայտնաբերվում է 8 էլեկտրոֆորետիկ սպիտակուցային ֆրակցիաներ, իսկ ջերմակայուն մուտանտի մոտ՝ 2 ենթաֆրակցիա 74 և 79կԴ մոլմասսաներով: Այս ենթաֆրակցիաները ակնհայտորեն հանդիսանում են ջերմաշոկային սպիտակուցներ: Չճառագայթված խմորասնկային բջիջներում հայտնաբերվել են 4 սպիտակուցային ֆրակցիաներ, որոնք հիմնականում պահպանվել են նաև ռենտգենյան ճառագայթման ենթարկված բջիջներում: Հետճառագայթային ռեպարացիայի ենթարկված բջիջներում, երբ տեղի է ունենում վնասված ԴՆԹ-ի վերականգնման գործընթաց, էլեկտրոֆորեգրամմայում հայտնաբերվում են հստակ արտահայտված 8 սպիտակուցային ֆրակցիաներ:

Հաշվետու ժամանակահատվածում ամփոփվել և պաշտպանվել են 2 թեկնածուական ատենախոսություններ՝ Ա. Ա. Ջախարյան՝ «Արգինազան և պրոլինի փոխանակության ֆերմենտները Parasalmo mikiss ծիածանախայտ իշխան ձկան տարբեր օրգաններում» և Հ. Մ. Կարապետյան՝ «Ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցությունը պրոլինի փոխանակության վրա տարբեր օրգանիզմներում» թեմաներով:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
1	-	3	9

Կառուցվածքային կենսաֆիզիկայի միջֆակուլտետային գիտահետազոտական լաբորատորիա

Գիտական ղեկավարներ՝ *Գևորգյան Էմիլ Սոսի, կ.գ.դ., պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ*
Հարությունյան Սամվել Գառնիկի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

Լաբորատորիայի աշխատակիցների կազմը

1. Արծրունի Իրինա Գեղամի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
2. Անտոնյան Արա Պետիկի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
3. Մելնիկովա-Շառովա Մարգարիտա Անատոլիի, ավագ լաբորանտ
4. Փիրումյան Քրիստինե Վարդազարի, ավագ լաբորանտ
5. Սուքիասյան Տիգրան Սամվելի, կրտսեր գիտաշխատող
6. Վարդապետյան Արմեն Ռուբենի, գիտաշխատող
7. Դեմիրխանյան Լուսինե Հովսեփի, գիտաշխատող
8. Շահինյան Մարիամ աշոտի, ավագ լաբորանտ

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ լաբորատորիայում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Հաշվետու տարում սպեկտրոֆոտոմետրիկ և խտաչափական մեթոդներով հետազոտվել են չճառագայթահարված և ոչ ջերմային միլիմետրական տիրույթի կոհերենտ էլեկտրամագնիսական ալիքներով (ՍՄ ԷՄԱ) ճառագայթահարված ԴՆԹ-ի ջրաաղային լուծույթի ջերմակայունությունը և խտությունը: Ցույց է տրված, որ 64,5 ԳՀց ՍՄԷՄ ալիքներով ճառագայթահարման տևողությունից կախված՝ ԴՆԹ-ի ջերմակայունությունը և նրա լուծույթի խտությունը աճում են, որը պայմանավորված է նրանով, որ նշված գործոնի ազդեցության տակ մեծանում է ԴՆԹ-ի հիդրատացման աստիճանը, այսինքն՝ մակրոմոլեկուլի հետ միացած ջրի մոլեկուլների թիվը: Ցույց է տրված նաև, որ ՍՄԷՄ ալիքների ազդեցությունը ԴՆԹ-ի վրա տեղի է ունենում միջնորդված, այսինքն՝ ջրի միջոցով:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում հետազոտվել է կենսական գործոնների բացակայության դեպքում կորիզային ԴՆԹ-ի ճեղքավորման բնույթը: Ցույց է տրվել, որ մեկուսացված կորիզներում ԴՆԹ-ն ճեղքավորվում է ինտերնուկլեոսոմային հատվածներում՝ առաջացնելով հստակ օլիգոնուկլեոսոմային ֆրագմենտներ: ՈՒսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ ինսուլինի in vivo ազդեցությունը մեծացնում է թիմոցիտների կորիզային ԴՆԹ-ի կայունությունը էնդոնուկլեոլիտիկ ճեղքավորման հանդեպ՝ նվազեցնելով օլիգոնուկլեոսոմային ճեղքավորման ինտենսիվությունը:

Մշակվել է քրոմատինի ռեմոդելավորման առանցքային ֆերմենտներից մեկի՝ պոլի (ԱԿՖ-ռիբոզիլ) պոլիմերազ ֆերմենտի ակտիվության որոշման մեթոդ: Ստացված տվյալները ընդհանրացվել են հրապարակումների տեսքով:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	2	6

Սնկերի կենսաբանության եւ կենսատեխնոլոգիայի լաբորատորիա

Գիտական ղեկավար՝ *Բաղալյան Սուսաննա Միքայելի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Լաբորատորիայի աշխատակիցների կազմը

1. Ղարիբյան Նարինե Գրիգորի, կենս. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
2. Գրիգորյան Մարգարիտա Օգսենի, կենս. գիտ. թեկնածու, գիտաշխատող
3. Սաքեյան Կարմեն Զոհրաբի, կրտսեր գիտաշխատող
4. Ավետիսյան Հրաչուհի Կարլենի, կրտսեր գիտաշխատող
5. Քոչարյան Աշխեն Էդուարդի, լաբորանտ

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ լաբորատորիայում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Շարունակվում են մի շարք դեղասնկերի կենսաբանական և դեղաբանական առանձնահատկությունների ուսումնասիրությունները տարբեր սննդամիջավայրերի վրա և խորքային կուլտուրայի պայմաններում: Հետազոտությունները կատարվում են էկոլոգիական տարբեր գործոնների /ջերմաստիճան, pH և այլն/ ազդեցության պայմաններում: Ուսումնասիրվել են նաև մի շարք տեսակների /շտամների/ միտոգեն ակտիվությունը՝ նրանց ռեգեներացնող հատկությունները բացահայտելու, ինչպես նաև պրոտեոլիտիկ ակտիվությունը՝ նոր հակամակարդիչ կենսապատրաստուկներ ստանալու նպատակով: Բացահայտվել է կենսատեխնոլոգիական նշանակություն ունեցող *Pleurotus tuberregium* տեսակի հակասնկային ակտիվությունը, որը կարող է հեռանկարային լինել սնկային ծագում ունեցող նոր կենսապատրաստուկների ստացման համար: Ընթացքի մեջ են Հայաստանի հիպոգեալ սնկերի կենսաբազմազանության վերաբերյալ ստացված տվյալների ամփոփումը:

Աշխատանքները իրականացվում են Գյոթինգենի /Գերմանիա/, Բոլոնիայի /Իտալիա/, Թենեսիի և Հյուսիսային Կարոլինայի /ԱՄՆ/ համալսարանների հետ համագործակցության շրջանակներում:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	2	10

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Դասագիրք

1. *Գրիգորյան Վ. Հ.,* Հոգեֆիզիոլոգիա, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2007.
2. *Գրիգորյան Կ. Վ., Եսայան Ա. Հ., Տեր-Մինաս քահանա Մարտիրոսյան,* Քնապահպանություն և աստվածաբանություն, Վաղարշապատ, 2007, 215 էջ:
3. *Ծատուրյան Թ. Գ., Գևորգյան Մ. Լ.,* Հայաստանի ուտելի վայրի բույսերը, Երևան, «Լուսակն» հրատ., 2007, 300 էջ:

Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ

1. *Ազարյան Ն. Հ.*, Մոլեկուլային գենետիկայի գործնական աշխատանքներ, 2007:
2. *Ջիվանյան Կ. Ա., Կարապետյան Ա. Ֆ., Մելքոնյան Է. Ս., Բարսեղյան Է. Ա., Գասպարյան Ա. Մ.,* Կենսաբանության ընթացիկ գնահատման առաջադրանքների նմուշների ժողովածու, Երևան, «Տիգրան Մեծ» հրատ., 2007, 148 էջ:
3. *Հովհաննիսյան Լ. Ե.,* Կաթնասունների անատոմիան առնետի օրինակով, Երևան, 2007, 51 էջ:
4. *Վարդևանյան Պ. Հ., Ղազարյան Ռ. Ս., Ամոնյան Ա. Պ.,* Կենսամետրիայի հիմունքներ, Երևան, Ասողիկ հրատ., 2007, 80 էջ:
5. *ßâðóÿí Ý. Â., Àðóòþíÿí Ì. Ê., Àéðàïåòÿí Â. Â.*, Î ïðåäåëèòåëü êëàññîâ, ïîäêëàññîâ è îòðÿäîâ íàçåìíûõ ÷ëåíèñòîíîãèõ Àðìåíèè è Íàãîðíîãî Êàðàáàõà, èçä. ÐÀÓ, 2007, ð. 1-71.

Հոդված

1. *Àáðàìÿí Äæ. Â., Íàíàãþëÿí Ñ. Â., Ýëîÿí È. Ì., Øàõàçèçÿí È. Â., Îãàíåñÿí Å. Õ.,* Âèäîâîé ñîñòàâ ìèêîáèîòû æèâûõ ïîìåùåíèé, îáúåêòîâ ðàçëè÷íîãî íàçíà÷åíèÿ è íåãàòèâíûå ïîñëåäñòâèÿ, âûçûâàåìûå èìè, â ñá. “Óñïåõè ìåä. ìèêðîáèîëîãèè”, ò. 9, Ì., 2007, ñ. 30-32.
2. *Àâàêÿí Ê. Ã., Íàíàãþëÿí Ñ. Â., Ïîãîñÿí À. Â., Çàêàðÿí Í. À.,* Î÷åðê ðàñòèòåëüíîñòè ãîðíûõ ñòåïåé þæíûõ îòðîãîâ Ïàìáàêñêîãî õðåáòà, â ñá. “Ôëîðà, ðàñòèòåëüíîñòü è ðàñòèòåëüíûå ðåñóðñû Àðìåíèè”, âûï. 16, Åðåâàí, 2007, ñ. 77 – 78.
3. *Áàãäàëÿí Ñ. Ì., Àâåòèñÿí Ã. Ê., Êüþç Ó.,* Ì îðôîëîãè÷åñêèå îñîáåííîñòè è ïàðàìåòðû ðîñòà ìèöåëèÿ íåêîòîðûõ êîïðèíîâûõ ãðèáîâ, â ñá. “Óñïåõè ìåä. ìèêîëîãèè”, ò. 9, Ì., 2007, ñ. 214 - 217.
4. *Âðàíîðÿí Ê. Ì., Îñèïÿí Ë. Ë., Ñàðãñÿí Ì. Ï., Èñààêÿí Ã. Ë.,* Ì èêîëîãè÷åñêàÿ è ìèêîòîêñèêîëîãè÷åñêàÿ ýôôåêòèâíîñòü ñóøåíîãî ÷àáðàòà, â ñá. “Óñïåõè ñîâðåìåííîé ìèêîëîãèè”, ò. 9, Ì., 2007, ñ. 80.
5. *Âðàíîðÿí Ê. Ì., Îâñåïÿí Â. Â.,* Âñòðå÷àåìîñòü âèäà A. flavus â íåêîòîðûõ âèäàõ ïðÿíîñòåé, â ñá. “Óñïåõè ìåä. ìèêîëîãèè”, ò. 9, Ì., 2007, ñ. 81 – 83.
6. *Íàíàãþëÿí Ñ. Ã., Ïåòðîñÿí Ç. Â., Áàðñåãÿí Ã. Ñ.,* Ì àêðîìèöåòû Íàãîðíî-Êàðàáàõñêîé Ðåñïóáëèêè, Ñîîáùåíèå 1, Àãàðèêîâûå áàçèäèîìèöåòû, Ó÷. çàï. ÅÃÓ, N 1, 2007, ñ. 92-101.
7. *Íàíàãþëÿí Ñ. Ã., Áàñèëèñÿí Ì. Ñ., Øàõàçèçÿí È. Â., Ïàðîíèÿí À. Å., Àâàêÿí À. À.,* Ãðèáíûå îðãàíèçìû â Àðìåíèè è ÿäîâèòûå âèäû ðîäà Inocybe, â ñá. “Óñïåõè ìåä. ìèêîëîãèè”, ò. 9, Ì., 2007, ñ. 104 – 106.
8. *Îñèïÿí Ë. Ë., Âðàíîðÿí Ê. Ì., Ñàðãñÿí Ì. Ï., Èñààêÿí Ã. Ë.,* Ì èêîëîãè÷åñêàÿ è ìèêîòîêñèêîëîãè÷åñêàÿ ýôôåêòèâíîñòü ñóøåíîãî ÷àáðàòà, â ñá. “Óñïåõè ìåä. ìèêîëîãèè”, ò. 9, Ì., 2007, ñ. 80 – 81.
9. *Îñèïÿí Ë. Ë., Íàíàãþëÿí Ñ. Â.,* Ãîëîâíåâûå ãðèáû ðîäà Ustilago (Pers.) Roussel (Ustilaginaceae) â Ðåãèîíå Àðìåíèè, â ñá. “Ôëîðà, ðàñòèòåëüíîñòü è ðàñòèòåëüíûå ðåñóðñû Àðìåíèè”, âûï. 16, 2007, ñ. 102 – 103.
10. *Îñèïÿí Ë. Ë., Òåð-Âîñêàíÿí À. Ï.,* Ï îðàæåíèå ïàòîãåííîé ìèêîáèîòîé äèêîðàñòóùèõ ðàñòåíèé Àðìåíèè, èñïîëüçóåìûõ äëÿ ïðèîòâðàùåíèÿ ÷àÿ, â ñá. “Óñïåõè ìåä. ìèêîëîãèè”, ò. 9, Ì., 2007, ñ. 108 – 109.
11. *Ñàðêèñÿí Ý. Þ., Íåëèíâè÷ Ä. Â., Îñèïÿí Ë. Ë.,* Âñòðå÷àåìîñòü îíêîìèêîçà â Àðìåíèè ïî äàííûì ìåäèöèíñêîãî öåíòðà New med, â ñá. “Óñïåõè ìåä. ìèêîëîãèè”, ò. 10, Ì., 2007, ñ. 13-14.
12. *Òåð-Âîñêàíÿí À. Ï.,* Äèêîðàñòóùèå ïëàâûå ðàñòåíèÿ Àðìåíèè. Îâîùíûå ðàñòåíèÿ, â ñá. “Ôëîðà, ðàñòèòåëüíîñòü è ðàñòèòåëüíûå ðåñóðñû Àðìåíèè”, âûï. 16, 2007, ñ. 106 – 111.

13. *Ýëîÿí È. Ì.,* Áèîïîâðåäåëåíèå êíèæíîãî ôîíäà íåêîòîðûõ áèáëèîòåê Àðìåíèè, â ñá. "Ôëîðà, ðàñòèòåëüíîñòü è ðàñòèòåëüíûå ðåñóðñû Àðìåíèè", âûï. 16, 2007, ñ. 75 – 76.
14. *Badalyan S. M., Hughes K. W., Sakeyan C. Z., Helmbrecht E.,* Morphology, Growth Characteristics and Genetic Variability of The Edible Medicinal Mushroom Flammulina velutipes (Curt. : Fr.) Sing. Collections. // Int. J. Med. Mushrooms, 2006, 8 (3), p. 263-278.
15. *Բադալյան Ս. Մ., Ղազարյան Հ. Ղ., Մելքոնյան Կ. Գ., Հովսեփյան Ռ. Ա.,* Հայաստանում հայտնաբերված տրյուֆելների ածման հողերի ապահովվածությունը մակրոսննդատարրերով, Ագրոգիտություն, 2006, 5-6, էջ 229-231:
16. *Յավրույան Է. Գ. և հեղինակային խումբ*, Հայաստանի բնաշխարհ, Հանրագիտարան, Երևան, 2006, էջ 345 – 545:
17. *Յավրույան Է. Գ, Դանիելյան Ֆ. Դ., Մարգարյան Ն., Հարությունյան Մ., Քալաշյան Մ.,* «Սևան» ազգային պարկի և պահպանական գոտու կենդանաբանական բնութագիրը, Բնական պաշարների կառավարման և չքավորության նվազեցման ծրագիր, Փարիզ - ՀՀ, 2006, էջ 1-49:
18. *Յավրույան Է. Գ., Դանիելյան Ֆ. Դ., Մարգարյան Ն., Հարությունյան Մ., Քալաշյան Մ.,* Դիլիջանի ազգային պարկի և պահպանական գոտու կենդանաբանական բնութագիրը, Բնական պաշարների կառավարման և չքավորության նվազեցման ծրագիր, Փարիզ - ՀՀ, 2006, էջ 1 – 54:
19. *Յավրույան Է., Քալոյան Ս.*, Հայաստանի և Լեռնային Ղարաբաղի կարստային քարանձավները, Գիտության աշխարհում, N 1, 2007, էջ 49 – 52:
20. *Äàíèåëÿí Ô. Ä., Äàâîÿí À. Ã., Àñëàíÿí À. Â., Ìàðòèðîñÿí È. À.,* Èçó÷åíèå äèñêðåòíûõ âàðèàöèé ôîëëàíçà ãîëîâû è ãåíåòè÷åñêîãî ïîëèìîðôèçìà Darevskia dahli èç íåêîòîðûõ ïîïóëÿöèé ñåâåðíîé Àðìåíèè, Âåñòíèê ÌÀÍÝÁ, Ñàíêò Ïåòåðáóðã, 2006, ò. 11, № 8, ñ. 67-71.
21. *Äàâîÿí À. Ã., Àñëàíÿí À. Â., Äàíèåëÿí Ô. Ä. , Äàðåâñêèé È. Ñ., Ìàðòèðîñÿí È. À.,* Îïðåäåëåíèå àëëåëüíîãî ïîëèìîðôèçìà â ïîïóëÿöèÿõ ïàðòåíîãåíåòè÷åñêèõ ÿùåðèö Darevskia dahli (ñåì. Lacertidae) ñ ïîìîùüþ ëîêóñ-ñïåöèôè÷åñêîãî ÏÖĐ, Ìîëåêóëÿðíàÿ ãåíåòèêà, Ìîñêâà, 2007, ò. 43, 1, 12. 27-31.
22. *Êàðàïåòÿí À. Ô., Äæèâàíÿí À. Ê.*, Î íåêîòîðûõ ìîðôîôóíêöèîíàëüíûõ èçìåíåíèÿõ ñåëåçåíêè îçåðíîé ëÿãóøêè Rana ridibunda ïðè ðåãåíåðàöèè ïå÷åíè, Ðîññèéñêèé Áèîëîãè÷åñêèé æóðíàë, medline.ru, 2006.
23. *Äàâîÿí À. Ã.,* Èçó÷åíèå àëëåëüíîãî ïîëèìîðôèçìà (GATA)n – ñîäåðæàùèõ ëîêóñîâ ïàðòåíîãåíåòè÷åñêèõ ÿùåðèö Darevskia dahli (ñåì. Lacertidae), Ó÷åíûå çàïèñêè, Åðåâàí, 2006.
24. *Äàâîÿí À. Ã., Àñëàíÿí À. Â., Ìàðòèðîñÿí È. À., Äàíèåëÿí Ô. Ä.,* Èçó÷åíèå äèñêðåòíûõ âàðèàöèé ôîëëàíçà ãîëîâû è ãåíåòè÷åñêîãî ïîëèìîðôèçìà Darevskia dahli èç íåêîòîðûõ ïîïóëÿöèé ñåâåðíîé Àðìåíèè, Âåñòíèê ÌÀÍÝÁ, Ñàíêò Ïåòåðáóðã, 2006, ò. 11, № 8, ñ. 67-71.
25. *Äàíèåëÿí Ô. Ä., Ìàëûøåâà Ä. Í., Òîêàðñêàÿ O. H., Ïåòðîñÿí Â. Ã.,* Ãåíåòè÷åñêàÿ Äèôôåðåíöèàöèÿ Ïàðòåíîãåíåòè÷åñêèõ ßùåðèö Darevskia Rostombekowi (ñåì. Lacertidae) ïî äâóíûì ÿäåðíûì è ìèòîõîíäðèàëüíûì ìàðêåðàì ÄÍÊ, Äîêëàäû Àêàäåìèè íàóê, 2006, òîì 410, № 4, c. 560-563.
26. *Äæèâàíÿí Ê. À., Êàðàïåòÿí À. Ô.,* Î íåêîòîðûõ ìîðôîôóíêöèîíàëüíûõ èçìåíåíèÿõ ñåëåçåíêè îçåðíîé ëÿãóøêè Rana ridibunda ïðè ðåãåíåðàöèè ïå÷åíè, Ðîññèéñêèé áèîëîãè÷åñêèé æóðíàë, ò. 8, ñ. 7 (ñ.56-66), ôåâðàëü, 2007, www.medline.ru.
27. *SSâðóÿí Ý. Ã., Àðóòþíÿí Ì. Ê., Ìàðàäàðÿí Í. À., Âàãàÿí À. À., Ñèìîíÿí Ñ. À.,* Ñðàâíèòåëüíûé àíàëèç ÷èñëåííîñòè ìåêêèõ ìëåêîïèòàþùèõ ñâåðêîâ Àðìåíèè (Ñîâáùåíèå 1 Íàñåêîìûå è ððûçóíû), Âåñòíèê ÌÀÍÝÁ, Ñ. Ïåòåðáóðã, 2007, ò. 12, N 4, ñ. 55 – 58.
28. *SSâðóÿí Ý. Ã., Áîãäàíîâè÷ Â., Ãàáðèåë Ì., Àðóòþíÿí Ì. Ê., Ñàðãñÿí Í.*, Ê èññëåäîâàíèþ ÄÍÊ ÷àòûðàõ îòðÿäîâ ìëåêîïèòàþùèõ Þæíîãî Êàâêàçà, Âåñòíèê ÌÀÍÝÁ, Ñ. Ïåòåðáóðã, 2007, ò. 12, N 14, ñ. 58 – 59.
29. *SSâðóÿí Ý. Ã.,* Ëàíäøàôòíî-ôàóíèñòè÷åñêàÿ õàðàêòåðèñòèêà Àðìåíèè (Ñîâáùåíèå 3. Íàñåêîìûå), Ýêîëîãè÷åñêèé æóðíàë Àðìåíèè, N 1, 2004, ñ. 9-1.
30. *SSâðóÿí Ý., SSâðóÿí Ä., Àðóòþíÿí Ì., Âàãàÿí À., Ìàðãàðÿí À.,* Ãðûçóíû-âðåäèòåëè ñ/õ êóëüòóð Àðìåíèè è ìåðû áîðüáû ñ íèìè, Âåñòíèê ÌÀÍÝÁ , ò. 10, N 5, Ñ. Ïåòåðáóðã, 2005, ñ. 41 – 47.
31. *Malysheva D. N., Tokarskaya O. N., Petrosyan V. G., Danielyan F. D., Darevski I. S. and Ryskov A. P.,* Genomic Variation in Parthenogenetic Lizard Darevskia armeniaca: Evidence from DNA Fingerprinting Data. Journal of Heredity, doi: 10, 1093/jhered/esm003.
32. *Arakelyan M. and Parham J. F.,* Submitted. The geographic distribution of turtles in Armenia and Nagorno-Karabakh Republic (Artsakh) based on literature records, personal observations, and museum specimens. Chelonian Conservation and Biology.

33. *Arakelyan Marine, Corti Claudia, Sindaco Roberto,* The discovery of new populations of Emys orbicularis in Nagorno-Karabakh Republic (Artsakh). / 5th Annual Symposium on Conservation and Biology of Tortoises and Freshwater Turtles 25 - 29 July, 2007, Atlanta, Georgia.
34. *Parham, J. F., Türkozan O., Stuart B. L., Arakelyan M., Shafei S., Macey J. R. and Papenfuss T. J.,* Genetic evidence for premature taxonomic inflation in Middle Eastern tortoises. Proceedings of the California Academy of Sciences 57(3), 2006, 955-964.
35. *Fritz U., Guicking D., Kami H., Arakelyan M., Auer1 M., Ayaz D., Fernandez C. A., Bakiev A. G., Celani A., Džuki G., Fahd S., Havaš P., Joger U., Khabibullin V. F., Mazanaeva L. F., Široky P., Tripep S., Velez A. V., Anton G. V., Wink M.,* Mitochondrial phylogeography of European pond turtles (Emys orbicularis, Emys trinacris) – an update. Amphibia-Reptilia 28, 2007, 418-426.
36. *Հակոբյան Ն. Ս., Աղամյան Ն. Յու., Կարապետյան Մ. Ա., Հարությունյան Ռ. Ս., Բաղդասարյան Կ. Վ.,* Կապույտ բծի ազդեցությունը երկարավուն ուղեղի ցանցանման գոյացության նեյրոնների էլեկտրական ազդեցության վրա թթվածնային անբավարարության պայմաններում, ԵՊՀ Գիտական տեղեկագիր, 2006, 3, էջ 78-84.
37. *Àêîïÿí Í. Ñ., Àäàìÿí Í. Þ.,* Âëèÿíèå áàçîëàòåðàëüíûõ ÿäåð àìèãäàëû íà àêòèâíîñòü íåéðîíîâ äûõàòåëüíîãî öåíòðà ïðîäîëãîâàòîãî ìîçãà â óñëîâèÿõ ãèïîêñèè. Íåéðîôèçèîëîãèÿ/ Neurophysiology, 2006, 38, N 4, c. 52.
38. *Àêîïÿí Í. Ñ., Àäàìÿí Í. Þ., Êàðàïåòÿí Ì. À.,* Äåéñòâèå õîëèíåðãè÷åñêèõ è àäðåíåðãè÷åñêèõ âåùåñòâ íà ýëåêòðè÷åñêóþ àêòèâíîñòü ìîçãà è ñåðäå÷íóþ äåÿòåëüíîñòü êðîëèêîâ ïðè ãèïîêñèè Óñïåõè ôèçèîëîãè÷åñêèõ íàóê, Ìîñêâà, 2006, òîì 37, N 3, ñ. 70-77.
39. *Àðóòþíÿí Ð. Ñ.,* Ðîëü ëàòåðàëüíîãî ìàìèëëÿðíîãî ÿäðà ãèïîòàëàìóñà â ðåãóëÿöèè äûõàíèÿ ïðè ãèïîêñèè, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, 2007, 2, ñ. 109-116.
40. *Ãðèãîðÿí Â. Ã., Ñòåïàíÿí Ë. Ñ., Ñòåïàíÿí À. Þ., Àãàáàáÿí À. Ð.,* Âëèÿíèå àãðåññîãåííîãî ôàêòîðà íà óðîâåíü àêòèâíîñòè êîðû ãîëîâíîãî ìîçãà ïîäðîñòêîâ, Ôèçèîëîãèÿ ÷åëîâåêà, 2007, ò. 33, № 1, ñ. 41-45.
41. *Ãðèãîðÿí Â. Ã., Àãàáàáÿí À. Ð., Ñòåïàíÿí À. Þ., Ñòåïàíÿí Ë. Ñ.,* Ìåæïîëóøàðíûå ðàçëè÷èÿ âûçâàííîé àêòèâíîñòè â ïðîöåññå îáó÷åíèÿ è ïðè íàëè÷èè íàâûêà îïåðàòîðñêîé äåÿòåÿëüíîñòè, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, 2007, № 2, ñ. 101-109.
42. *Ãðèãîðÿí Â. Ã., Còåïàíÿí À. Þ., Ñòåïàíÿí Ë. Ñ.,* Êîððåëÿöèîííûé àíàëèç àãðåñ ñèâíîñòè, êîíôëèêòíîñòè è òðåâîæíîñòè ó ïîäðîñòêîâ ïðè ìîäåëèðîâàíèè àãðåññîãåííîé ñðåäû, ÁÆÀ, 2007, ò. 59, № 1-2, ñ. 56-60.
43. *Ãðèãîðÿí Â. Ã., Àãàáàáÿí À. Ð., Còåïàíÿí À. Þ., Àðóòþíÿí Í. Ä., Ñòåïàíÿí Ë. Ñ.,* Âëèÿíèå òâîð÷åñêîé äåÿòåëüíîñòè íà ïîêàçàòåëè ñåðäå÷íîãî ðèòìà, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, 2006, № 3, ñ. 84-89.
44. *Ãðèãîðÿí Â. Ã., Àãàáàáÿí À. Ð., Còåïàíÿí À. Þ., Ñòåïàíÿí Ë. Ñ.,* Âëèÿíèå âûïîëíåíèÿ àãðåññèâíîãî çàäàíèÿ íà ðåãóëÿòîðíûå ìåõàíèçìû ÂÍÑ ó ïîäðîñòêîâ, «Ãèãèåíà è ñàíèòàðèÿ», 2006, № 6, ñ. 101-107.
45. *Ãðèãîðÿí Ã. Þ., Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Ñààêÿí Ñ. Ã., Àõóìÿí À. À., Êàëàíòàðÿí Â. Ï.,* Êîìáèíèðîâàííîå âëèÿíèå ýëåêòðîìàãíèòíîãî èçëó÷åíèÿ è âèáðàöèè íà àêòèâíîñòü íåéðîíîâ ñóïðàîïòè÷åñêîãî ÿäðà ãèïîòàëàìóñà, Áèîìåäèöèíñêèå òåõíîëîãèè è ðàäèîýëåêòðîíèêà, Ì., 2006, 5-6, ñ. 70-76.
46. *Ãðèãîðÿí Ã. Þ., Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Ñààêÿí Ñ. Ã.,* Èçìåíåíèå íåéðîííîé àêòèâíîñòè ñóïðàîïòè÷åñêîãî ÿäðà ãèïîòàëàìóñà ïîñëå äëèòåëüíîé âèáðàöèîííîé ñòèìóëÿöèè Neirofiziologia/Neurophysiology, 2006, 38 (3), ñ. 186-192.
47. *Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Ãåâîðêÿí Ý. Ñ., Àäàìÿí Ö. È., Êñàäæèêÿí Í. Í.,* Èçìåíåíèå êàðäèîãåìîäèíàìè÷åñêèõ ïîêàçàòåëåé è ðèòìà ñåðäöà ñòóäåíòîâ ïîä âîçäåéñòâèåì ó÷åáíîé íàãðóçêè, Ôèçèîëîãè÷åñêèé æóðíàë èì. Ñå÷åíîâà, Ñ-Ïá., 2006, ò. 72, 7, ñ. 817-826.
48. *Îãàíèñÿí À. Î., Îãàíåñÿí Ê. Ð., Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Ãóêàñÿí Ë. Ý.,* Âëèÿíèå ñîëîäêè íà àêòèâíîñòü ñóêöèíàòäåãèäðîãåíàçû ïðè âîçäåéñòâèè âèáðàöèè, Ãèãèåíà è ñàíèòàðèÿ, 2006, N 4, ñ. 76-77.
49. *Îãàíèñÿí À. Î., Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Îãàíåñÿí Ê. Ð.,* Êîìáèíèðîâàííîå âîçäåéñòâèå øóìà è êîðíåé ñîëîäêè íà àêòèâíîñòü ñóêöèíàòäåãèäðîãåíàçû, Áèîë. æóðí. Àðìåíèè, 1-2 (58), 2006, ñ. 71-75.
50. *Ñàðêèñÿí Ñ. Ã., Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Åãèàçàðÿí Ì. Ë., Ñààêÿí Ò. À.,* Ñðàâíèòåëüíûé àíàëèç ïîêàçàòåëåé èìïóëüñíîé àêòèâíîñòè íåéðîíîâ ìåäèàëüíîãî âåñòèáóëÿðíîãî ÿäðà îäíîñòîðîííå äåëàáèðèíòèðîâàííûõ êðûñ, Ó÷åíûå çàïèñêè, Åðåâàí, 2006, N 1, ñ. 115-121.
51. *Ñàðêèñÿí Ñ. Ã., Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Åãèàçàðÿí Ì. Ë.,* Õàðàêòåð èçìåíåíèé ôîíîâîé èìïóëüñíîé àêòèâíîñòè íåéðîíîâ íèæíåãî âåñòèáóëÿðíîãî ÿäðà â äèíàìèêå âèáðàöèîííîãî âîçäåéñòâèÿ, Áèîëîã. æóðíàë, 3-4, 2006, c. 223-229.

52. *Ñàðêèñÿí Ñ. Ã., Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Åãèàçàðÿí Ì. Ë.,* Âëèÿíèå âèáðàöèè íà èìïóëüñíóþ àêòèâíîñòü íåéðîíîâ èïñèëàòåðàëüíîãî âåñòèáóëÿðíîãî ÿäðà îäíîñòîðîííå äåëàáèðèíòèðîâàííûõ êðûñ, Âåñòíèê îòîðèíîëàðèíãîëîãèè, 2006, 6, Ìîñêâà, c. 12-13.
53. *Ñàðêèñÿí Ñ. Ã., Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Åãèàçàðÿí Ì. Ë., Ìåëêîíÿí È. Á., Ñàðêèñÿí Äæ. Ñ., ×àâóøÿí Â. À.,* Ñðàâíèòåëüíûé àíàëèç ôîíîâîé èìïóëüñíîé àêòèâíîñòè èïñè- è êîíòðàëàòåðàëüíûõ íåéðîíîâ ÿäðà Äåéòåðñà ëàáèðèíòýêòîìèðîâàííûõ êðûñ, Íåéðîíàóêè, 3 (11), 2007, ñ. 17-24.
54. *Ñàðêèñÿí Ñ. Ã.,* Ïîñòâèáðàöèîííûå èçìåíåíèÿ ôîíîâîé èìïóëüñíîé àêòèâíîñòè íåéðîíîâ âåðõíåãî âåñòèáóëÿðíîãî ÿäðà, Ñåíñîðíûå ñèñòåìû, 2007, ò. 21, 2, ñ. 147-153.
55. *Grigoryan G. Yu., Minassian S. M., Sahakyan S. G.,* Modifications of neuronal activity in the rat hypothalamic supraoptic nucleus after long-lasting vibrational stimulation Electronic publication http://www.springerlink.com/content/m341688pl374k272/ Journal: Neurophysiology Publisher: Springer New York 10013, USA ISSN: 0090-2977 (Print) 1573-9007 (Online) Springer Heidelberg Tiergartenstraße 17, 69121 Heidelberg Germany: http://www.springeronline.com/authors- http://dx.doi.org/10.1007/s11062-006-0044-8.
56. *Grigoryan G. Yu., Minassian S., Sahakyan S. G.,* Effects of the Action of Microwave-Frequency Electromagnetic Radiation on the Spike Activity of Neurons in the Supraoptic Nucleus of the Hypothalamus in Rats Neuroscience and Behavioral Physiology, USA, 2007, 37 (2), 175-180.
57. *Sahakyan S. G., Minasyan S. M., Grigoryan G. Yu.,* Background Impulse Activity of Neurons of the Fastigial Cerebellar Nucleus of Intact and Labyrinthectomized Rats under Conditions of Vibration. Neirofiziologia/ Neurophysiology, Ukraina/ USA, 2006, 38 (1), 27-33.
58. *Sahakyan S. G., Kazaryan A. K., Grigoryan G. Yu., Minasyan S. M., Sarkisyan R. Sh.,* Comparative analysis of the baseline spike activity of neurons in the fastigial nucleus of the cerebellum at different durations of exposure to vibration Neuroscie. & Behaviorial Physiology, USA, 2006, 36 (5), 553-559.
59. *Êàçàðÿí Í. Ï., Ãðèãîðÿí Ê. Â., Ñàðêèñÿí Ì. À., Êàðÿí Ø. Ñ.,* ×èñëåííîñòü àììîíèôèöèðóþùèõ áàêòåðèé ñâåòëî-êàøòàíîâûõ è áóðûõ ïîëóïóñòûííûõ ïî÷âàõ ÿáëîíåâûõ ñàäîâ ïîñëå èíòðîäóêöèè ýíòîìîïàòîãåííûõ êðèñòàëëîôîðìèðóþùèõ áàöèëë, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, N 3, Åðåâàí, 2006, ñ. 71-77.
60. *Ñòåïàíÿí Ë., Ãàìáàðÿí Ë., Îãàíåñÿí Ð., Ìèêàåëÿí À.,* Èññëåäîâàíèÿ ôèòîïëàíêòîííîãî ñîîáùåñòâà Åðåâàíñêîãî âîäîõðàíèëèùà â ïåðèîä «öâåòåíèÿ» 2003 è 2005 ãã., Áèîëîãè÷åñêèé æóðíàë Àðìåíèè, 2006, N 1-2, ñ. 34-37.
61. *Ìèêàåëÿí À. Ë., Ãàìáàðÿí Ë. Ð., Äàíèåëÿí À. À.,* Ôèòîïëàíêòîí êàê ïîêàçàòåëü ñîñòîÿíèÿ âîä ðåêè Äåáåä. Àðìÿíñêàÿ Àññîöèàöèÿ Êîìïüþòåðíûõ è Èíôîðìàöèîííûõ Ñèñòåì, Èíæåíåðíàÿ Àêàäåìèÿ Àðìåíèè, Èíôîðìàöèîííûå Òåõíîëîãèè è Óïðàâëåíèå, Åðåâàí, 2006, N 3-2, ñ. 61-64.
62. *Դանիելյան Ա. Ա., Գրիգորյան Կ. Վ., Մկրտումյան Լ. Կ., Միքայելյան Հ. Է.,* Դեբեդ գետի ջրահավաք ավազանի աղտոտվածությունը քլորօրգանական պեստիցիդներով, Ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաներ և կառավարում, Կոմպյուտերային և ինֆորմացիոն համակարգերի հայկական կազմակերպություն, Հայկական ճարտարագիտական ակադեմիա, Երևան, 2007, N 6, էջ 310-316:
63. *Ïàðñàäàíÿí Ã. À., Ãåâîðÿí Ì. Ã., Áåéëåðÿí Í. Ì., Ãðèãîðÿí Ê. Â.,* Èçó÷åíèå êèíåòèêè è ìåõàíèçìà ôîñôàòàçíîé ðåàêöèè â âûùåëî÷åííîì ÷åðíîçåìå, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, 2007, N 1, ñ. 83 – 91.
64. *Êàçàðÿí Ê. À., Ìîâñåñÿí À. Ñ., Ãðèãîðÿí Ê. Â.,* Ïàðíèêîâûå ãàçû, âûáðàñûâàåìûå â àòìîñôåðó â ðåçóëüòàòå ñåëüñêîõîçÿéñòâåííîé äåÿòåëüíîñòè, è ýêîíîìè÷åñêàÿ îöåíêà âûçâàííîãî èìè óùåðáà â âîäîñáîðíîì áàññåéíå îçåðà Àðïè, ÐÝÖ Êàâêàç, Ãðóçèÿ, 2006, ñ. 71-72.
65. *Karst C., Gross M., Haase D., Wedding U., Hoeffken K., Aroutiounian R. M., Liehr T. and Mkrtchyan H.,* Novel cryptic chromosomal rearrangements detected in acute lymphoblastic leukemia detected by application of new mulricolor fluorescence in situ hybridization approaches. International Journal of Oncology 28, 2006, 891-897.
66. *Aroutiounian R. M.,* Principles and results of genetic monitoring of chemical mutagens and radiation effects in Armenia, "Radiation Risk Estimates in Normal and emergency Situations", Springer, 2006, 127-136.
67. *Ervandyan S. G., Nebish A. A., Aroutiounian R. M.,* Estimates of genotoxic effect by the pollen analysis of vines and fruit trees. Korean J. Environ. Biol., 2006, 24 (4), p. 368-371.
68. *Åðâàíäÿí Ñ. Ã., Íåáèø À. À., Àðóòþíÿí Ð. Ì.,* Ðàçâèòèå íåêîòîðûõ ïîêàçàòåëåé ìèêðîãàìåòîôèòà è ðîëü ñðåäû, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, 2006, N 2, ñ. 116-120.
69. *Àãàäæàíÿí Ý. À., Àòîÿíö À. Ë., Âàðæàïåòÿí À. Ñ., Àðóòþíÿí Ð. Ì.,* Ãåíîòîêñè÷íîñòü âîä íåêîòîðûõ áóðîâûõ ñêâàæèí Àðìàâèðñêîãî ìàðçà (Àðìåíèÿ), Âåñòíèê ÌÀÍÝÁ, òîì 11, N 8, Ñ.-Ïåòåðáóðã, 2006.

70. *Åðâàíäÿí Ñ. Ã., Íåéèø À. À., Àðóþíÿí Ð. Ì.,* Îöåíêà ìèêðîâàìåíîêèíîãî ïîòåíöèàëà ïðåäñòàâèòåëåé ñåìåéñòâà Rosaceae Juss., ïðîèçðàñòàþùèõ âáëèçè èñòî÷íèêà ðàäèöèè, Áèîëîãè÷åñêèé Æóðíàë Àðìåíèè, N 3-4, 2006.
71. *Ìàíâåëÿí Ì. Ñ., Ñèìîíÿí È. Â., Îêîâà Â. Â.,* Ì îëåêóëÿðíî-öèòîãåíåòè÷åñêàÿ ïðåìàëüíàÿ äèàãíîñòèêà òðèñîìèè 21: îïèñàíèå 4 ñëó÷àåâ, Ïðåìàëüíàÿ äèàãíîñòèêà, 2006, 5, N 2.
72. *Mkrtchyan H., Glaser M., Gross M., Aroutiounian R. M. et al.*, Multicolor-FISH applied to resolve complex chromosomal changes in a case of T-ALL (FAB L2) Applications in Tumor Genetics, Cytogenet Genome Res, 2006, 114, 270–273.
73. *Aroutiounian R. M., Hovhannisyan G. G., Gasparyan G. G.,* Genetic effects of electromagnetic waves, Brilliant Light in Life and Material Sciences, 2007, Springer, 251-265.
74. *Àðóþíÿí Ð. Ì., Îâàíåñÿí Ã. Â., Ìàðãàðÿí Ê. Ñ., Ìóðàäÿí Ð. Å.,* Ñðàâíèòåëüíûé àíàëèç ãåíîòîêñè÷åñêèõ ýôôåêòîâ íîâûõ ïîðôèðèíîâ ìåòîäîì ÄÍÊ-êîìåò in vivo, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, Åðåâàí, 1 (212), 2007, ñ. 153-155.
75. *Ìàðãàðÿí Ê. Ñ.,* Ñðàâíèòåëüíûé àíàëèç ãåíîòîêñè÷åñêèõ ýôôåêòîâ ïîðôèðèíà FeTOBut4Pyp â êëåòî÷íîé è íåêëåòî÷íîé ñèſòåìàõ ìåòîäîì ÄÍÊ-êîìåò, Ó÷åíûå çàïiñêè ÅÃÓ, Åðåâàí, 1 (212), 2007, ñ. 72-76.
76. *Íåíèø À. À., Ñèìîíÿí Å .Â.,* Ñðàâíèòåëüíîå èññëåäîâàíèå äåíäðàòèâíîé ñôåðû íåêîòîðûõ ñòàðîäàâíèõ ñîðòîâ âèíîãðàäà â óñëîâèÿõ Àðìåíèè, Ó÷åíûå çàïiñêè ÅÃÓ, 2007, N 2, ñ. 153-156.
77. *Bazukyan I. L.,* Possibilities of application of Rhodotorula aurantiaca KM-1 phenylalanine – ammonia-lyase in L-phenylalanine synthesis from trans-cinnamic acid. NAS RA, Electronic journal of natural sciences, Biochemistry, 2(9), 2007, 6-9.
78. *Ñàâêÿí Í. Æ., Àãàäæàíÿí Äæ. À., Ïåòðîñÿí Ì. Ò., Ïîïîâ Ì. Ò.,* Ï îëó÷åíèå èçîëèðîâàííûõ êóëüòóð Ajuga genevensis L. è Ajuga chia Schreb. è èõ õàðàêòåðèſòèêà, Ó÷åíûå çàïiñêè ÅÃÓ, 2007, N 2, ñ. 96-100.
79. *Àçàðÿí Ê. Â., Ïîïîâ Þ. Â., Ïîãîñÿí Ê. Ñ., Âóëàìèðÿí Ð. Ñ., Âàðòàíÿí Â. Â.,* Ñòèìóëÿöèÿ ðèçîãåíåçà ÷åðåíêîâ âèíîãðàäà, Âèíîäåëåå è âèíîãðàäàðſòâî, 2007, 1, ſ. 1-5.
80. *Àêîïÿí À. Ñ., Ïàíîñÿí Î. À., Áàçóêÿí È. Ë.,* Âûäåëåíèå è èçó÷åíèå ñâîéſòâ ìîëî÷íîêiſëûõ áàêſòåðèé èç çàêâàſíîê ìàöóíà ðàçëè÷íûõ ðåãèîíîâ Àðìåíèè, Ó÷åíûå çàïiſíêè ÅÃÓ, 2006, N 3, ſ. 149-152.
81. *Minasyan S. G., Tavadyan L. A., Antonyan A. P., Davtyan H. G., Parsadanyan M. A., Vardevanyan P. O.,* Differential pulse voltammetric studies of ethidium bromide binding with DNA, Bioelectrochemistry, 2006, N 68, 48-55.
82. *Áàáàÿí Þ. Ñ., Àêîïÿí Ñ. Í., Êàçàðÿí Ð. Ñ., Êàëàíòàðÿí Â. Ï., Ñèìîíÿí Ã. Ñ., Õà÷àòðÿí À. Á., Àíòîíÿí À. Ï., Âàðäåââàíÿí Ï. Î.,* Íâëîìîðôûå ôèçèêî-õèìè÷åſêå ſâîéſòâà ÄÍÊ, îáëó÷åííîé íèçêîýíåðãåòè÷åſêèì ìèëëèìåòðîâûì êîãåðåíòíûì âîëíàìè, Áèîìåäèöèſíſêå òåxíîëîãèè è ðàäèîýëåêòðîſíèêà, 2006, N 11, ſ. 64-68.
83. *Âàðäåâàíÿí Ï. Î., Êàðàïåòÿí Ð. À., Øàâèſÿí Ì. À., Àíòîíÿí À. Ï.,* Êîſíóðåíòſíſòü ſâÿçûâàíèÿ Áðîìèſòîâ ýòèäèÿ è Hoechst 33258 ſ ÄÍÊ, Äîêëàä ÍÀÍ ÐÀ, 2007, ò. 107, N 2, ſ. 192-198.
84. *Arakelyan V. B., Babayan S. Yu., Tairyan V. I., Arakelyan A. V., Parsadanyan M. A., Vardevanyan P. O.,* Kinetics of ligands binding with nucleic acids, J. Biomol. Struct. Dyn., 2006, V. 23, N 4, p. 357-484.
85. *Àðâåâëÿí Â. Á., Áàáàÿí Ñ. Þ., Òàèðÿí Â. È., Àðâåâëÿí À. Â., Ïàðſàäàíÿí Ì. A., Âàðäââàíÿí Ï. Î.,* Êèſíåòèêà ſâÿçûâàíèÿ ëèãàíäîâ ſ íóêëåèſíîâûì êèſëîſòàìè ïðè ïðîèſâîëüſíì çàſîſíåſèè, Áèîſèſèêà, 2006, ò. 51, N 3, ſ. 370-376.
86. *Àſòſíÿí À. Ï., Ïàðſàäàíÿí Ì. À., Ïèðóſÿí Ê. Â, Âàðäââàíÿí Ï. Î.,* Èſó÷åſèå êîſïëåêſſîâ áðſſèſòſîâſ ýòèäèſ ſ ÄÍÊ ſåòſîäſ äèôôåðåſöèäüſíſé ſſſâêſòſſſſſſèſ, Âåſòſíèê ÌÀÍÝÁ, 2006, ò. 11, N 8, âûſ. 2, ſ. 62-66.
87. *Âàðäàïåòÿí Ã. Ð., Îãàíåſſÿí À. À., Òèðàöóſÿí Ñ. Â., Êàáàſàſêàëÿí Ý. Å.,* Äåéſòâèſ íåêſòſðſûſ ýëåſſèſòſðſâ íà ðſſò è ſſðſôſãåſíç êàëëóſſûſ êóſëüòóð Hypericum perforatum L., Îſòſãåſíç, 2006, ò. 37, № 6, ſ. 350-353.
88. *Áàáàÿí Þ. Ñ., Ìàðêàðÿí À. Ø., Êàëàſòàðÿí Â. Ï., Êàçàðÿí Ð. Ñ., Ïàðſàäàíÿí Ì. À., Âàðäââàíÿí Ï. Î.,* Âſçäåéſòâèſ íèçêſýíåðãåſèſ-íåſêſòſ ſſſâêſòſſſſſſèſ ſſſâêſòſſſſſſèſ èſſſó÷åſèſ íà ſòàſàëüſſſſòü ſſſâêóë Ä ÍÊ â ðàſòâſſðå, Áèſſſſſſèſ, 2007, ò. 52, N 2, ſ. 382-384.
89. *Vardapetyan H. R., Tiratsuyan S. G., Hovhannisyan A. A., Martirosyan A. S., Khoderyan V.*, Induction of Erythrocytes Photohemolysis by Hypericin, Vestnik RAU, № 1, 2006, pp. 87-92.
90. *Vardapetyan H. R., Hunanyan L. S., Tiratsuyan S. G., Hovhannisyan A. A., Martirosyan A. S., Movsisyan A. D.,* "The influence of some water-soluble porphyrins and mannan on peroxidase activity and biosynthetic parameters of H. ðerforatum L. callus cultures, Vestnik RAU, 2006, pp. 113-120.

91. *Ïîëàäÿí À., Êèðàêîñÿí Ã., Òð÷óíÿí À.,* Ðîñò è ïðîòîííî-êàëèåâûé îáìåí ó áàêòåðèé Enterococcus hirae: ýôôåêò ïðîòîííîôîðà è ðîëü îêèñëèòåëüíî-âîññòàíîâèòåëüíîãî ïîòåíöèàëà, Áèîôèçèêà, 2006, ò. 51, ñ. 499-503.
92. *Àêîïÿí Ì., Ïîëàäÿí À., Áàãðàìÿí Ê.,* Òðàíñôîðìàöèÿ ýíåðãèè, ñîïðÿæåííàÿ ñ îêèñëåíèåì ôîòîàòà ïðè àíàýðîáíîì áðîæåíèè, Áèîôèçèêà, 2006, ò. 51, ñ. 466-471.
93. *Êèðàêîñÿí Ã.,* Îêèñëèòåëüíî-âîññòàíîâèòåëüíûé ïðîöåññû ïðè ñìåøàííîì áðîæåíèè ó E. coli â ãèïåðîñìîòè÷åñêîé ùåëî÷íîé ñðåäå, Áèîëîã. æ. Àðìåíèè, 2006, ò. 58, ñ. 129-133.
94. Òð÷óíÿí À., Âîäîðîä â êèøå÷íèêå, Õèìèÿ è æèçíü, 2007, N 6.
95. *Akopyan K., Trchounian A.,* Escherichia coli membrane proton conductance and proton flux depend on growth pH and are sensitive to osmotic stress, Cell. Biochem. Biophys, 2006, V. 46, p. 201-208.
96. *Kirakosyan G., Trchounian A.* Redox sensing by Escherichia coli: effects of copper ions as oxidizers on proton-coupled membrane transport, Bioelectrochemistry, 2007, V. 70, p. 58-63.
97. *Tadevosyan H., Kalantaryan V., Trchounian A.,* Direct and indirect effects of extremely high frequency coherent electromagnetic radiation (millimeter waves) on bacteria, Proceedings of 4th Intern. Workshop on Biological Effects of EMFs, Crete (Greece), 2006, V. 2, p. 1307-1314.
98. *Çàêàðÿí À. Å, Òóíÿí Ì. Þ., Ñåôåðÿí Ò. Å., Çàêàðÿí Í. À., Òð÷óíÿí À. À.,* Ìåòîä Õåìèëþìèíåñöåíöèîí àíàëèçà, Íáó÷íî-Ìåäèöèíñêèé Æ., 2007, ò. 2, ñ. 87-91.
99. *Ïîãîñÿí Ã. À., Òóíÿí Ì. Þ., Çàêàðÿí À. Å,* Èññëåäîâàíèå ñâîáîäíîðàäèêàëüíûõ ïðîöåññîâ àêðèëîâûõ áàçèñíûõ ïëàñòìàññ â ðàçëè÷íûå ñðîêè ïîñëå ïîëèìåðèçàöèè, Ìåä. íàóêà Àðìåíèè, 2006, ò. 46, N 1, ñ. 52-55.
100. *Çàêàðÿí Í. À.,* Äåéñòâèå ïðîòèâîâîñïîëèòóíîãî ñîåäèíåíèé íà ñïîíòàííóþ õåìèëþìèíåñöåíöèþ áèîëîãè÷åñêîé ìèøåíè, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, 2, 2007, ñ. 149-152.
101. *Ãåâîðêÿí Ì. Ë., Äàâòÿí Ì. À.,* Âëèÿíèå ÝÄÒÀ è äèàëèçà íà âêòèâíîñòü è ôëóîðåñöåíòíûå ñâîéñòâà àðãèíàçû ïå÷åíè áû÷üåâ, Áèîë. Æ. Àðì., ò. 58, 2006, # 1-2, ñ. 3-9.
102. *Ãåâîðêÿí Ì. Ë., Äàâòÿí Ì. À.,* Ñòðîåíèå àêòèâíîãî öåíòðà ïå÷åíî÷íîé àðãèíàçû ìëåêîïèòàþùèõ, 1-Ðîëü äâóõâàëåíòíûõ êàòèîíîâ, Áèîë. Æ. Àðì., ò. 58, # 3-4, 2006, ñ. 177-184.
103. *Çàõàðÿí À. À., Àãàäæàíÿí À. Õ., Àãàäæàíÿí À. À., Ìàðòèðîñÿí Ì. Ñ.,* Àðãèíàçà è ðåãóëèðîâàíèå åå àêòèâíîñòè â ðàçëè÷íûõ îðãàíàõ ðàäóæíîé ôîðìû Parasalmo mikiss, Áèîë. Æ. Àðì., # 1-2, 2006, ñ. 152-154.
104. *Àãàäæàíÿí À. Õ., Êàðàïåòÿí À. Ì., Ìàðòèðîñÿí Ì. Ñ., Àãàäæàíÿí À. À.,* Âëèÿíèå ðåíòãåíîâñêîãî îáëó÷åíèÿ íà ìàòàáîëèçì ïðîëèíà è íà áèîìàññó äðîææåé Candida guilliermondii Í Ï-4, Áèîë. Æ. Àðì., # 3-4, ò. 58, 2006, ñ. 194-198.
105. *Ìóðàäÿí Ë. Ð., Êàðàïåòÿí Ñ. À., Äàâòÿí Ì. À.,* Ñóáêëåòî÷íûå ðàñïðåäåëåíèå ïðîöåññà àì ìèàêîáàðàçîâàíèÿ ïå÷åíè êðûñ, Èíôîðìàöèîííûå òåõíîëîãèè è óïðàâëåíèå, # 2, 2007, ñ. 133.
106. *Äàâòÿí Ì. À., Õà÷òðÿí Ì. À., Ñåíåðäæÿí Ã. Â., Àéðàïåòÿí Í. Í., Ñåìåðäæÿí Ã. À.,* Âíóòðèêëåòî÷íàÿ ëîêàëèçàöèÿ àäåíîçèíäåçàìèíàçû, âëèÿíèå èíîä äóõîâëåíòíûõ ìåòàëëîâ íà àêòèâíîñòü ôåðìåíòîâ ðàçëè÷íîãî ïðîèñõîæäåíèÿ, Èíôîðìàöèîííûå òåõíîëîãèè è óïðàâëåíèå, # 2, 2007, ñ. 8-14.
107. *Badalyan S. M., Gharibyan N. G., Kocharyan A. E.,* Perspectives of usage of bioactive substances of medicinal mushrooms in pharmaceutical industry and cosmetology, Int. J. Med. Mushrooms, 2007, 9 (3-4), 275.
108. *Badalyan S. M., Gharibyan N. G., Kocharyan A. E.,* Perspectives of usage of bioactive substances of medicinal mushrooms in pharmaceutical industry and cosmetology, Int. J. Med. Mushrooms, 2007, 9 (3-4), 275.
109. *Badalyan S. M, Gharibyan N. G., Sakeyan C. Z., Avetisyan H. K., Grigoryan M. O., Navarro-González M., Kues U.,* Biological characteristics and genetic diversity of several Basidiomycetes medicinal mushrooms, Int. J. Med. Mushrooms, 2007, 9 (3-4), 276-277.

Գիտաժողովների աշխատանքների ժողովածու եւ թեզիս

1. *Grigoryan K. M., Ovsepyan V. V.,* Prevlence of aflatoxin-forming strains of Aspergillus flavus in spices - XII the Int. IUPAC Symposium on Mycotoxins and Phycotoxins, May 21-25, 2007, Istanbul, Turkey.
2. *Grigoryan K. M., Hayrapetyan H. G., Sarkisyan M. P., Hakobyan L.,* Pomegranate (Punica granatum) rot causing microscopic fungi, their occurrence in pomegranate juice and toxigenic ability, Toxicology Letters, V164S, P. S. 275, 20 September, 2006, P 6.08.
3. *Àâàêÿí Ê. Ã., Çàêàðÿí Í. À., Ïîãîñÿí À. Â.* Ãîðíûå ñòàíè óùåëüÿ ðåêè Ìàðìàðèê Â ñá.: Ñòàíè Ñåâåðíîé Åâðàçèè», Îðåíáóðã: ÈÏÊ "Àçïðîìïå÷àòü" Î Î Î "Îðåíáóðãàçïðîì-ñåðâèñ", 2006. - Ñ.46-48.

4. *Grigoryan K. M., Hayrapetyan H. G., Sarkisyan M. P., Hakobyan L.,* Mycobiota of raisin from Armenian market and factors influencing its development, Toxicology Letters, V164S, 20 September, 2006, P. S. 276.
5. *Grigoryan K. M., Hakobyan L., Hayrapetyan H. G., Sarkisyan M. P.,* Risk of contamination of grape and grape-products by Ochratoxin A, EFFoST Annual Meeting, Sustainability of the Agri-Food Chain, 2006, P. 6. 08.
6. *Grigoryan K. M., Hayrapetyan H. G.,* Microscopic fungi specific for pomegranate fruit contamination and their toxinogenity J. Food Additives & Contaminants, V. 23, 2007, P. S. 275.
7. *Gribgoryan K. M., Badalyan G.,* Contamination of trout caviar during manufacture, 4 – 8 June, 2007, Balboa – Spain, p. 25.
8. *Nanagulyan S. G., Abrahamyan J. H., Amiryan A. A., Kosakyan A. A.,* Study of antifungal activity of mycetophilous fungi, Int. Conf. “Advanced Biotechnologies: Perspectives of Development in Armenia” Tsakhkadzor, Republic of Armenia, 2006, p. 77.
9. *Nanagulyan S. G., Nerkararyan A. V., Avagyan I. A., Karapetyan A. A., Minasbekyan L. A.,* Increase of enzymatic activity in the culture of Pl. ostreatus (Jacq.:Fr) Kumm. under modified growth conditions, Int. Conf. “Advanced Biotechnologies: Perspectives of Development in Armenia” Tsakhkadzor, Republic of Armenia, 2006, p. 105.
10. *Ïîâîñÿí À. Â., Çàêàðÿí Í. À.,* Ìõè ñòåïíîé çîíû ãîðû Àðàëåäð Àðìåíèè, â ñá. «Ñòåïè Ñåâåðíîé Åâðàçèè» Îðåíáóðã: ÈÏÊ "Ãàçïðîì÷åò" ÎÎÎ "Îðåíáóðããàçïðîì ñåðâèñ", 2006, ñ. 571-572.
11. *Ïîâîñÿí À. Â., Çàêàðÿí Í. À.,* Ìõè ñòåïíîé çîíû ãîðû Àðàëåäð Àðìåíèè, â ñá. «Ñòåïè Ñåâåðíîé Åâðàçèè» Îðåíáóðã: ÈÏÊ "Ãàçïðîì÷åò" ÎÎÎ "Îðåíáóðããàçïðîì ñåðâèñ", 2006, ñ. 571-572.
12. *Nanagulyan S., Soghoyan Y.,* Pathogenic mycobiota of Vicia sativa L. and it's wild relatives in Armenia, Materials of III international young scientist conference Biodiversity. Ecology. Adaption. Evolution. Odessa, 2007, p. 93.
13. Հաշվետվության զեկույց ըստ “InJoy&Train”Food Safety on Framework Program FP6 Partners – նախագծի, Մասնակցություն Injoy&Train նախագծում, Ալմա - Աթա, Կիև, սեպտեմբեր - նոյեմբեր, 2006:
14. Մասնակակցություն գիտության և տեխնոլոգիայի Եվրոպական Ֆեդերացիայի Միջազգային կոնֆերանսին, Հապագա, 6-9 նոյեմբեր, 2006 (EFFoST Annual Meeting):
15. Մասնակցություն գիտաժողովում՝ Pathogen Combat նախագծով – Սալոնիկ, նոյեմբեր 13-17, 2006:
16. Creation of the state monitoring system in the field of beekeeping - Workshop INTAS – South-Caucasus 2007 Scientific Cooperation and Collaborative Call, Tbilisi - Georgia, 28-30 March, 2007.
17. Հաշվետվության զեկույց ըստ “InJoy&Train”Food Safety on Framwork Program FP6 Partners – նախագծի, Մասնակցություն Injoy&Train - Yerevan ծրագրում, 29. 05-1. 06, 2007:
18. *Áàäàëÿí Ñ. Ì., Àâåòèñÿí Ã. Ê., Êüþç Ó.,* Ìîðôîëîãè÷åñêèå îñîáåííîñòè è ïàðàçèòèðîâàíèå ðîòàòîðíûõ êîïåïîä íåêîòîðûõ ãðèáîâ, â ñá. “Óñïåõè ìåä. ìèêîëîãèè”, Ì., 2007, ñ. 214-217.
19. *Êàðàïåòÿí À. Ô., Äæèâàíÿí À. Ê.* Ñðàâíèòåëüíûé àíàëèç âîññòàíîâèòåëüíîãî ðîñòà ïå÷åíè ðàçíûõ ïîçâîíî÷íûõ æèâîòíûõ ïîñëå ÷àñòè÷íîé åêñïåðèìè, VIII Êîíãðåññ Ìåæäóíàðîäíîé Àññîöèàöèè Ìîðôîëîãîâ, Ñàíêò-Ïåòåðáóðã: Ìîðôîëîãèÿ, 2006, ò. 129, N 4, ñ. 44-45.
20. *Êàðàïåòÿí À. Ô., Ãðèãîðÿí À. Â.,* Î íåêîòîðûõ ãèñòîìîðôîëîãè÷åñêèõ îñîáåííîñòÿõ ïå÷åíè è ñëåçåíêè ëÿãóøêè, îáèòàþùèõ â âîäîåìàõ ðàçíîé ñòåïåíè çàãðÿçíåííîñòè, VIII Êîíãðåññ Ìåæäóíàðîäíîé Àññîöèàöèè Ìîðôîëîãîâ Ñàíêò-Ïåòåðáóðã: Ìîðôîëîãèÿ, 2006, ò. 129, N 4, ñ. 41.
21. *Êàðàïåòÿí À. Ô., Äæèâàíÿí À. Ê.,* Î ðåàêöèîííûõ èçìåíåíèÿõ ïèãìåíòíûõ êëåòîê ïå÷åíè Rana ridibunda ïðè ðåãåíåðàöèè, VIII Êîíãðåññ Ìåæäóíàðîäíîé Àññîöèàöèè Ìîðôîëîãîâ, Ñàíêò-Ïåòåðáóðã: Ìîðôîëîãèÿ, 2006, ò. 129, N 4, ñ. 60.
22. *Êàðàïåòÿí À. Ô., Äæèâàíÿí À. Ê.,* Îáèçìåíåíèÿõ ïðîëèôåðàòèâíîé àêòèâíîñòè êëåòîê ëèìôîöèòàðíîãî ðÿäà â ñåëåçåíêå â îòâåò íà ÷àñòè÷íóþ ãåïàòýêòîìèþ, VIII Êîíãðåññ Ìåæäóíàðîäíîé Àññîöèàöèè Ìîðôîëîãîâ, Ñàíêò-Ïåòåðáóðã: Ìîðôîëîãèÿ, 2006, ò. 129, N 4, ñ. 94.
23. *Êàðàïåòÿí À. Ô., Ãðèãîðÿí À. Â.,* Î íåêîòîðûõ ãèñòîìîðôîëîãè÷åñêèõ îñîáåííîñòÿõ ïå÷åíè è ñëåçåíêè ëÿãóøêè, îáèòàþùèõ â âîäîåìàõ ðàçíîé ñòåïåíè çàãðÿçíåííîñòè, VIII Êîíãðåññ Ìåæäóíàðîäíîé Àññîöèàöèè Ìîðôîëîãîâ Ñàíêò-Ïåòåðáóðã: Ìîðôîëîãèÿ, 2006, ò. 129, N 4, ñ. 41.
24. *Äæèâàíÿí Ê. À., Àâàíÿí Í. Â, Êàðàïåòÿí À. Ô.,* Ñðàâíèòåëüíûé àíàëèç âîññòàíîâèòåëüíîãî ðîñòà ïå÷åíè ðàçíûõ ïîçâîíî÷íûõ æèâîòíûõ ïîñëå ÷àñòè÷íîé ãåïàòýêòîìèè, VIII Êîíãðåññ Ìåæäóíàðîäíîé Àññîöèàöèè Ìîðôîëîãîâ, Ñàíêò-Ïåòåðáóðã: Ìîðôîëîãèÿ, 2006, ò. 129, N 4,ñ. 44-45.
25. *Êàðàïåòÿí À. Ô., Äæèâàíÿí Ê. À.*, Î ðåàêöèîííûõ èçìåíåíèÿõ ïèãìåíòíûõ êëåòîê ïå÷åíè Rana ridibunda ïðè ðåãåíåðàöèè, VIII Êîíãðåññ Ìåæäóíàðîäíîé Àññîöèàöèè Ìîðôîëîãîâ, Ñàíêò-Ïåòåðáóðã: Ìîðôîëîãèÿ, 2006, ò. 129, N 4, ñ. 60.

26. *Êàðàïåòÿí À. Ô., Îãàíåñÿí À. Ì.,* Îá èçìåíåíèÿõ ïðîëèôåðàòèâíîé àêòèâíîñòè êëåòîê ëèìôîèäíîãî ðÿäà â ñåëåçåíêå â òå÷åíèå ÷àñòè÷íóþ ãåïàòýêòîìèþ, VIII Êîíãðåññ Ìåæäóíàðîäíîé Àññîöèàöèè Ìîðôîëîãîâ, Ñàíêò-Ïåòåðáóðã: Ìîðôîëîãèÿ, 2006, ò. 129, N 4, ñ. 94.

27. *ßâðóÿí Ý., Ïàïîâ Ã., Àðóòþíÿí Ì., Êàçàðÿí À., Àâàãÿí À.,* Ðàñïðîñòðàíåíèå íàñåêîìîÿäíûõ, ðóêîêðûëûõ è ãðûçóíîâ ïî âåðòèêàëüíûì ïîÿñàì, Ìàò. ìåæä. êîíô., Ìëåêîïèòàþùèå ãîðíûõ òåððèòîðèé, Ìîñêâà, 2005, ñ. 202 - 207

28. *Àäàìÿí Ö. È., Ãåâîðêÿí Ý. Ñ., Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Êèðàêîñÿí Ê.,* Âëèÿíèå ýëåêòðîìàãíèòíûõ âîëí ìì-äèàïàçîíà íà íèñòàìó êðîâè, Ñá. ìàò. ìåæä. íàó÷. êîíô., ïîñâ. 75-ëåòèþ ãîñ. àãðàð. óí-òà Àðìåíèè, 2006, ñ. 68-71.

29. *Àäàìÿí Ö. È., Ãåâîðêÿí Ý. Ñ., Ìèíàñÿí Ñ. Ì.,* Ýðèòðîïîýçñòèìóëèðóþùåå âëèÿíèå ñîìàêè ãîëîé ïðè âîçäåéñòâèè âèáðàöèè, 13 ñúåçä ïî âîïðîñàì êîñìè÷åñêîé áèîë., Ìîñêâà, 2006, c. 9-10.

30. *Àäàìÿí Ö. È., Ãåâîðêÿí Ý. Ñ., Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Ñàðêèñÿí Í. Â.,* Êîððèãèðóþùåå âëèÿíèå ñîìàêè ãîëîé ïðè âîçäåéñòâèè íà îðãàíèçì âèáðàöèè, V Ìåæäóíàðîäíûé ñèìïîçèóì "Àêòóàëüíûå ïðîáëåìû áèîôèçè÷åñêîé ìåäèöèíû", 17-19 ìàÿ, 2007, ñ. 4-5.

31. *Àêîïÿí Í. Ñ., Àäàìÿí Í. Þ., Àðóòþíÿí Ð. Ñ., Êàðàïåòÿí Ì. À.,* Ðåàêöèÿ äûõàòåëüíûõ íåéðîíîâ ïðîäîëãîâàòîãî ìîçãà íà ðàçäðàæåíèå CA3 ïîëÿ ãèïïîêàìïà ïðè ãèïîêñèè, Ìàòåð. II Âñåðîññèéñêîé êîíô. "Àäàïòàöèÿ áèîëîã. ñèñòåì ê åñòåñòâåííûì è ýêñòðåì. ôàêòîðàì ñðåäû", ×åëÿáèíñê, 2006, ñ. 27-28.

32. *Àêîïÿí Í. Ñ., Àäàìÿí Í. Þ., Êàðàïåòÿí Ì. À., Àðóòþíÿí Ð. Ñ., Áàãäàñàðÿí Ê.,* Ðîëü ëàòåðàëüíîãî ìàìèëëÿðíîãî ÿäðà ãèïîòàëàìóñà â ðåãóëÿöèè äûõàíèÿ ïðè ãèïîêñèè, Ìàòåð. 10-îé Ïóùèíñêîé øêîëû-êîíô. ìîëîäûõ ó÷åíûõ, ïîñâÿù. 50-ëåòèþ Ïóùèíñêîãî íàó÷í. öåíòðà ÐÀÍ "Áèîëîãèÿ íàóêà XXI âåêà", Ïóùèíî, 2006, ñ. 127-128.

33. *Àêîïÿí Í. Ñ., Àäàìÿí Í. Þ., Êàðàïåòÿí Ì. À., Àðóòþíÿí Ð. Ñ.,* Ðåàêöèÿ äûõàòåëüíûõíåéðîíîâ ïðîäîëãîâàòîãî ìîçãà íà ðàçäðàæåíèå ãèïïîêàìïà ïðè ãèïîêñèè, Ìàòåð. XIII êîíô. ''Êîñìè÷åñêàÿ áèîëîãèÿ è Àâèàêîñìè÷åñêàÿ ìåäèöèíà", Ìîñêâà, 2006, ñ. 21-22.

34. *Àêîïÿí Í. Ñ., Àäàìÿí Í. Þ., Àðóòþíÿí Ð. Ñ.,* Ðåàêöèÿ äûõàòåëüíûõ íåéðîíîâ ïðîäîëãîâàòîãî ìîçãà íà ðàçäðàæåíèå áàçîëàòåðàëüíûõ ÿäåð àìèãäàëû ïðè ãèïîêñèè, Ìàòåð. XII Ìåæäóíàðîä. Ñèìïîçèóìà "Ýêîëîãî-ôèçèîëîãè÷åñêèå ïðîáëåìû àäàïòàöèè", Ìîñêâà, 2007, ñ. 23-25.

35. *Àêîïÿí Í. Ñ., Àäàìÿí Í. Þ., Àðóòþíÿí Ð. Ñ.,* Ðåàêöèÿ äûõàòåëüíûõ íåéðîíîâ ïðîäîëãîâàòîãî ìîçãà íà ðàçäðàæåíèå ãèïîòàëàìóñà ïðè ãèïîêñèè, Ìàòåð. XII Ìåæäóíàðîä. Ñèìïîçèóìà "Ýêîëîãî-ôèçèîëîãè÷åñêèå ïðîáëåìû àäàïòàöèè", Ìîñêâà, 2007, ñ. 25-26.

36. *Àêîïÿí Í. Ñ., Àäàìÿí Í. Þ., Àðóòþíÿí Ð. Ñ. Êàðàïåòÿí Ì. À.,* Âëèÿíèå ëèìáè÷åñêèõ ñòðóêòóð íà ðåãóëÿöèþ äûõàíèÿ ïðè ãèïîêñèè, Ìàòåðèàëû 7-îé íàó÷. êîíô. Ñàõàðîâñêèå ÷òåíèÿ 2007 ãîäà: Ýêîëîãè÷åñêèå ïðîáëåìû XXI âåêà, Ìèíñê, 2007, ñ. 118.

37. *Àðçóìàíÿí À. Ð., Ãåâîðêÿí Ý. Ñ., Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Êñàäæèêÿí Í. Í.,* Ôóíêöèîíàëüíîå ñîñòîÿíèå ñåðäå÷íî-ñîñóäèñòîé ñèñòåìû ÷åëîâåêà ïðè íèçêîèíòåíñèâíîì ìèëëèìåòðîâîì èçëó÷åíèè, 10 Ïóùèíñêàÿ øêîëà-êîíô. ìîë. ó÷. "Áèîë. íàóêà 21 âåêà", Ìîñêâà, Ïóùèíî, 2006, ñ. 126.

38. *Àðóòþíÿí Ð. Ñ. Àäàìÿí Í. Þ.,* Ðåàêöèÿ äûõàòåëüíûõ íåéðîíîâ ïðîäîëãîâàòîãî ìîçãà íà ðàçäðàæåíèå áàçîëàòåðàëüíûõ ÿäåð àìèãäàëû ïðè ãèïîêñèè, Òåçèñû äîêëàä. XIV ìåæäóíàðîäíîé êîíô. ìîëîäûõ ó÷åíûõ "Ëîìîíîñîâ- 2007", Ìîñêâà, 2007, ñ. 13-14.

39. *Ãåâîðêÿí Ý. Ñ., Àäàìÿí Ö. È., Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Òóìàíÿí Ã. Ã., Êñàäæèêÿí Í.,* Âëèÿíèå ôèçè÷åñêîé íàãðóçêè íà àäàïòàöèîííûå ìåõàíèçìû ñîñóäèñòî-ïåðèôåðè÷åñêîãî íàñîñà. Ñá. íàó÷. òðóä. êîíô. ñ ìåæä. ó÷., ïîñâ. 80-ëåòèþ êàô. ãèã. äåòåé è ïîäðîñòêîâ ÌÃÓ è ÌÍÀ èì. Ñå÷åíîâà, 2006, ñ. 99.

40. *Ãðèãîðÿí Â. Ã., Ñòåïàíÿí À. Þ., Ñòåïàíÿí Ë. Ñ.,* Ðîëü ïåðåäíèõ îáëàñòåé êîðû ãîëîâíîãî ìîçãà â îáåñïå÷åíèè êîíòðîëÿ êîíôëèêòíîãî ïîâåäåíèÿ, Ìàòåðèàëû íàó÷.-ïðàêò. êîíãð. III Âñåðîññèéñê. ôîðóìà «Çäîðîâüå íàöèè-îñíîâà ïðîöâåòàíèÿ Ðîññèè», ò. 3, ÷. 2, ðàçäåë «Ïñèõîëîãèÿ â ìåäèöèíå. ïîëå íàóêè» (Ìàòåðèàëû XIV ìåæä. íàó÷.-ïðàêò. êîíô. ñòóä., àñïèðàíòîâ è ìîëîäûõ ñïåö. «Ëîìîíîñîâ-2007», Ìîñêâà, ÌÃÓ, 11-14 àïðåëÿ, 2007, ñ. 126-127.

41. *Ãðèãîðÿí Â. Ã., Ñòåïàíÿí Ë. Ñ., Ñòåïàíÿí À. Þ.,* Èññëåäîâàíèå ìîçãîâûõ ìåõàíèçìîâ àãðåññèâíîãî ïîâåäåíèÿ ïðè ìîäåëèðîâàíèè àãðåññîãåííîé ñðåäû, Ìàòåðèàëû íàó÷.-ïðàêò. êîíãð. III Âñåðîññèéñê. ôîðóìà «Çäîðîâüå íàöèè-îñíîâà ïðîöâåòàíèÿ Ðîññèè», ò. 3, ÷. 2, ðàçäåë «Ïñèõîëîãèÿ â ìåäèöèíå. ïîëå íàóêè» (Ìàòåðèàëû XIV ìåæä. íàó÷.-ïðàêò. êîíô. ñòóä., àñïèðàíòîâ è ìîëîäûõ ñïåö. «Ëîìîíîñîâ-2007», Ìîñêâà, ÌÃÓ, 11-14 àïðåëÿ, 2007, ñ. 127-128.

42. *Ãðèãîðÿí Â. Ã., Ñòåïàíÿí Ë. Ñ., Ñòåïàíÿí À. Þ.,* Îñîáåííîñòè ìåæïîëóøàðíûõ âàçàèìîäåéñòâèé ïðè ìîäåëèðîâàíèè àãðåãàöèîííûõ ñðåä, Ìàòåðèàëû ìåæä. ìåæâóç. íàó÷.-ïðàêò. êîíô. ñòóäåíòîâ, àñïèðàíòîâ è ìîëîäûõ ó÷åíûõ, «Ïñèõîëîãèÿ XXI âåêà», ÑÏá, 19-21 àïðåëÿ, 2007, ñ. 171-172 .
43. *Ãðèãîðÿí Â. Ã., Àâàáàÿí À. Ð., Àðóòþíÿí Í. Ä.,* Ãåíäåðíûå àñïåêòû ìåæïîëóøàðíûõ îòíîøåíèé â òàîð÷åñêîé äåÿòåëüíîñòè, Ìàòåðèàëû ìåæä. ìåæâóç. íàó÷.-ïðàêò. êîíô. ñòóäåíòîâ, àñïèðàíòîâ è ìîëîäûõ ó÷åíûõ, «Ïñèõîëîãèÿ XXI âåêà», ÑÏá, 19-21 àïðåëÿ, 2007, ñ. 120-121.
44. *Ãóêàñÿí Ë. Ý., Ãåâîðêÿí Ý. Ñ., Êñàäæèêÿí Í. Í.,* Ôèçèîëîãè÷åñêèå ïîêàçàòåëè ñòóäåíòîâ ïðè ôèçè÷åñêîé íàãðóçêå, VI Êîíôåðåíöèÿ ìîëîäûõ ó÷åíûõ è ñïåöèàëèñòîâ, àñïèðàíòîâ è ñòóäåíòîâ, ïîñâÿùåííàÿ äíþ Êîñìîíàâòèêè, 2007, 10 àïðåëÿ, ñ. 21.
45. *Äàÿí À. Â., Ãåâîðêÿí Ý. Ñ., Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Àäàìÿí Ö. È.,* Äèíàìèêà îêñèäà â ñèþíå ñòóäåíòîâ â ýêçàìåíàöèîííûé ïåðèîä 10 Ïóòèíñêàÿ øêîëà-êîíô. ìîë. ó÷. ”Áèî. íàóêà 21 âåêà”, Ìîñêâà, Ïóòèíî, 2006, ñ. 135.
46. *Äàÿí À. Â., Ãåâîðêÿí Ý. Ñ., Àäàìÿí Ö. È., Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Êñàäæèêÿí Í. Í.,* Èñïîëüçîâàíèå êîìïüþòåðíûõ ïðîãðàìì â ìîíèòîðèíãå ïñèõî ôèçèîëîãè÷åñêèõ ïîêàçàòåëåé ó÷àùèõñÿ Âñåâðîññ. íàó÷. ïðàêò. êîíô. ñ ìåæä. ó÷., ïîñâ. 80 ëåòèþ êàô. ãèã. äåòåé è ïîäðîñòêîâ ÌÃÓ è Ì ÌÀ èì. Ñå÷åíîâà, 2006, ñ. 152.
47. *Åâèàçàðÿí Ì. Ë., Ñàðêèñÿí Ñ. Ã., Ìèíàñÿí Ñ. Ì.,* Âëèÿíèå âèáðàöèè íà ôîíîâóþ èìóëüñíóþ àêòèâíîñòü èíñëèàòîðíûõ íåéðîíîâ íèæíåãî âåñòèáóëÿðíîãî ÿäðà îáîñòîðîííå äâóõâèòèòåëüíûõ ëàáèðèíòîâ, ÕÖ ñúåçä Ôèçèîëîãè÷åñêîãî îáùåñòâà èì. È. Ï. Ïàâëîâà, 2007, ñ. 25.
48. *Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Ñàðêèñÿí Ñ. Ã., Åãèàçàðÿí Ì. Ë.,* Ýôôåêò âèáðàöèè íà èìïóëüñíóþ âêòèâíîñòü íåéðîíîâ âåðõíåãî âåñòèáóëÿðíîãî ÿäðà îáîñòîðîííå äâëàáèðèòèðîâàííûõ êðûñ, 10-àÿ Ïóòèñêàÿ øêîëà-êîíô. Ìîë. Ó÷åíûõ, 17-21 àïðåëÿ, 2006, Ïóòèíî, «Áèîëîãèÿ-íàóêà 21-ãî âåêà», ñ. 137-138.
49. *Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Ñàðêèñÿí Ñ. Ã., Åãèàçàðÿí Ì. Ë., Àðóòþíÿí À. Ì., Ñàâêÿí Ò. À.,* Âëèÿíèå âèáðàöèè íà ôîíîâóþ èìóëüñíóþ àêòèâíîñòü êîíôëàòàðåëüíûõ íåéðîíîâ íèæíåãî âåñòèáóëÿðíîãî ÿäðà îáîñòîðîííå äâëàáèðèòèðîâàííûõ êðûñ, 7-àÿ Ìåæä. íàó÷íàÿ êîíôåðåíöèÿ «Ñàòàðîâñêèå ÷òåíèÿ 2007 ãîäà: ýêîëîãèÿ-åñêèå ïðîáëåìû ÕÕ1 âåêà», c. 67.
50. *Îãàíåñÿí Ê. Ð., Îãàíèñÿí À. Î.,* Èíòåíñèâíîñòü ïåðåêëþ÷åíèÿ ëèïèäîâ â òêàíÿõ ïðè êîìáèíèðîâàííî âîçäåéñòâèè ðàçëè÷íûõ êðûñ, Ðîññ. íàó÷-í. êîíô. ñ ìåæä. ó÷àñò. "Ìåäèêî-áèîë. àñïåêò. ìóëüòèôàê. ïàòîë.", Ñá. ìàòåðèàëîâ, 25-27 ÿíâàðÿ, Êóðñê, 2006, ò. II, ñ. 321-323.
51. *Îãàíèñÿí À. Î., Îãàíåñÿí Ê. Ð.,* Àêòèâíîñòü ñóêöèíàòäåãèäðîãåíàçû â íåêîòîðûõ îðãàíàõ îâëó÷åíûõ æèâîòíûõ ðåíòãåíîâñêèõ ëó÷àìè, V Ñúåçä ïî ðàäèàöèîí. èññëåä. (ðàäèîáèîë., ðàäèýêîë., ðàäèàöèîí. áåçîïàñíîñòü) 10-14 àïðåëÿ, Ì îñêâà, 2006, ò. 1, ñ. 37.
52. *Îãàíèñÿí À. Î., Îãàíåñÿí Ê. Ð.,* Àêòèâíîñòü êàòàëàçû êðîâè ïðè ñîâìåñòíîì âëèÿíèè øóìà è êîðíåé ñîëîâêè, XIII êîíô. ïî êîñìè÷. áèîë. è àêàäåìñòè÷. Ìåäèöèíå, Ì îñêâà, 13-16 èþíÿ, 2006, ñ. 225-226.
53. *Îãàíåñÿí Ê. Ð., Îãàíèñÿí À. Î.,* Çíà÷åíèå êðîññ ñîëîâêè â èíòåíñèâíîñòè ïðåêèñíîãî îêèñëåíèÿ ëèïèäîâ â íåêîòîðûõ òêàíÿõ êðûñ ïðè âîçäåéñòâèè, V Ìåæä. ñèìïîçóì "Àêòóàëüíûå ïðîáëåìû áèîôèçè÷. ìåäèöèíû", Ì àò. ìåæä. ñèì. 17-19 ìàÿ, Êèåâ, 2007, ñ. 124-126.
54. *Îãàíèñÿí À. Î., Îãàíåñÿí Ê. Ð.,* Àêòèâíîñòü àíàýðîáíîãî ìåòàáîëèçìà â ñåðäå÷íîé è ñêåëåòíûõ ìûøö ïîä âëèÿíèåì êîðíåé ñîëîâêè â óñëîâèÿõ øóìà, Ìåæä. ñèìïîçóì ïîä ýãèäîé Þ ÍÅÑÊÎ "Ïðîáë. áèîõèìèè, ìîëåêóëÿð. è ðàäèàöèîí. áèîë. è ãåíåòèêè" ê 100-ëåòèþ ñî äíÿ ðîæä. àêàä. Í. Ì. Ñèñàêÿíà, 2-4 àïðåëÿ, Åðåâàí-Àøòàðàê, 2007, ñ. 48.
55. *Îãàíåñÿí Ê. Ð., Îãàíèñÿí À. Î.,* Ñîñòîÿíèå ãóìîðàëüíîãî èììóíèòåòà îðãàíèçìà â óñëîâèÿõ âîçäåéſòâèÿ âèáðàöèè è êîðíåé ñîëîâêè, VI Êîíô. ìîëîä. ó÷åí., ñïåöèàëèſò., àñïèð. è ſòóäåíòîâ, ïîſâ. äíþ Êîſìîíâàòèêè, Sá. òåç. Ðſſñſèÿ, Ì îſêâà, 10 àïðåëÿ, 2007, ſ. 39. 10.
56. *Îãàíèſÿí À. Î.,* Sóòî÷íûå êîëåáàíèÿ àêòèâíîſòè ſóêöèíàòäåãèäðîãåíàçû â äèíàìèêå ëó÷åâîé áîëåçíè, Ìåæä. ſèſìîſçèóì ïîä ýãèäîé Þ ÍÅÑÊÎ "Ïðîáë. áèîõèſèè, ìîëåêóëÿð. è ðàäèàöèſí. áèſë. è ãåíåòèêè" ê 100-ëåòèþ ſî äíÿ ðſæä. àêàä. Í. Ì. Ñèſàêÿíà, 2-4 àïðåëÿ, Åðåâàí-Àøòàðàê, 2007, ſ. 85.
57. *Ñàâêÿí Ñ. Ã.,* Õàðàêòåð àêòèâíſòè íåéðſſſâ íèæíåé îëèâû â óſëîâèÿõ äåſſòâèÿ ïÿòèäíåâſſé âèáðàöèè, Sá. ìàò. XIII êſſô. ïſ êſſſ. áèſë. è àâêàèſſſ. ìåäèöèſå, Ì ſſêâà, 2006, ſ. 263-265.
58. *Ñàâêÿí Ñ. Â., Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Åðèâſðÿí Â. Þ.,* Âëèÿíèå âèáðàöèè íà èſſóëüſſóþ âêòèâſſſòü íåéðſſſâ ôàſòèãàëüſſâſ ÿäðà ſſçæå÷êà êðûſ ſſſëå ëàéðèòýòſſèè, Ìàòåðèàëû ſſæä. Íàó÷. êſſô, ſſſâ. 75-ëåòèþ ſſſſſâàſèÿ Ãſſ. Àãðàð. Óſ-òà Àðſſſèè, 2006, ſ. 194-199.

59. *Ñàðêèñÿí Ñ. Ã., Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Åãèàçàðÿí Ì. Ë.,* Âëèÿíèå ïÿòèäíåâíîé âèáðàöèè íà ôîíîâóþ èìïóëüñíóþ àêòèâíîñòü íåéðîíîâ ÿäðà ñîëèòàðíîãî òðàêòà, Ìàòåðèàëû êîíô., ïîñâ. 75-è ëåòèþ ñî äíÿ îñíîâàíèÿ ÃÀÓ Àðìåíèè, Åðåâàí, 2006, ñ. 207-211.
60. *Ñàðêèñÿí Ñ. Ã., Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Åãèàçàðÿí Ì. Ë.,* Èìïóëüñíàÿ àêòèâíîñòü íåéðîíîâ èïñèëàòåðíîãî ÿäðà ñîëèòàðíîãî òðàêòà ïðè âîçäåéñòâèè íèçêîèíòåíñèâíîãî ïåðåìåííîãî ìàãíèòíîãî ïîëÿ 8 ìåæäóíàðîäíîé ñîâùàíèå è 6 øêîëà ïî ýâîëþöèîííîé ôèçèîëîãèè, ïîñâ. ïàìÿòè âêëä. Ë. À. Îðáåëè è 50-è ëåòèþ èíñòèòóòà ýâîë. ôèçèîëîãèè è áèîõèìèè èì. È. Ì. Ñå÷åíîâà, 2006, ñ. 198.
61. *Ñàðêèñÿí Ñ. Ã., Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Åãèàçàðÿí Ì. Ë.,* Ýôôåêò âèáðàöèîííîé ñòèìóëÿöèè íà èìïóëüñíóþ àêòèâíîñòü íåéðîíîâ ëàòåðàëüíîãî âåñòèáóëÿðíîãî ÿäðà ïðè îáîíñòðóêöèè äâëáàèðèíòðîâàííûõ êðûñ, XIII êîíôåðåíöèÿ ïî êîñìè÷. áèîëîãèè è âêèâêîñì. ìåäèöèíå, 13-16 èþíÿ, 2006, Ì îñêâà, ñ. 273-274.
62. *Ñàðêèñÿí Ñ. Ã., Åãèàçàðÿí Ì. Ë.,* Õàðàêòåð èçìåíåíèé èìïóëüñíîé àêòèâíîñòè èíñ- è êíòðàëàòåðàëüíûõ íåéðîíîâ ëàòåðàëüíîãî âåñòèáóëÿðíîãî ÿäðà ïîñëå îäíîñòîðîííåé äâëáàèðèíòðîâàííûõ êðûñ, XIII êîíôåðåíöèÿ ïî êîñìè÷. áèîëîãèè è âêèâêîñì. ìåäèöèíå, 13-16 èþíÿ, 2006, Ì îñêâà, ñ. 274-275.
63. *Ñàðêèñÿí Ñ. Ã., Åãèàçàðÿí Ì. Ë., Ìèíàñÿí Ñ. Ì.,* Âëèÿíèå âèáðàöèè íà ôîíîâóþ èìïóëüñíóþ àêòèâíîñòü êîíòðàëàòåðàëüíûõ íåéðîíîâ íèæíåãî âåñòèáóëÿðíîãî ÿäðà îäíîñòîðîííå äâëáàèðèíòðîâàííûõ êðûñ, 6-àÿ êîíôåðåíöèÿ ìîëîäûõ ó÷åíûõ, ñïåöèàëèñòîâ è ñòóäåíòîâ, ïîñâ. Äíþ Êîñìîíàâòèêè, 10 àïðåëÿ, 2007, c. 45.
64. *Ñòåïàíÿí À. Þ., Ñòåïàíÿí Ë. Ñ.,* Ïñèõîôèçèîëîãè÷åñêèå êîððåëÿòû ïðîñòðàíñòâåííî-îðèåíòèðîâî÷íîé äåÿòåëüíîñòè, Ñáîðíèê òåçèñîâ VI êîíô. ìîëîäûõ ó÷åíûõ è ñïåö., àñïèðàíòîâ è ñòóäåíòîâ, ïîñâ. Äíþ Êîñìîíàâòèêè, Ì îñêâà, È ÌÁÏ, 10 àïðåëÿ, 2007, c. 53.
65. *Ñòåïàíÿí À. Þ., Ñòåïàíÿí Ë. Ñ., Ãðèãîðÿí Â. Â.,* Ïñèõîôèçèîëîãè÷åñêèå àñïåêòû ñîöèàëèçàöèè ïîäðîñòêîâ. Ïîòåíöèàë ëè÷íîñòè: êîìïëåêñíàÿ ïðîáëåìà: Ìàòåð. Øåñòîé Âñåðîññ. êîíô. (çàî÷í) 5 èþíÿ, Òàìáîâ, 2007, ñ. 264.
66. *Ñòåïàíÿí Ë. Ñ., Ñòåïàíÿí À. Þ.,* Ëè÷íîñòíàÿ òðåâîæíîñòü êàê ïðåäïîñûëêà ðàçâèòèÿ íåãàòèâíûõ ïñèõîýìîöèîíàëüíûõ ñîñòîÿíèé, Ñáîðíèê òåçèñîâ VI êîíô. ìîëîäûõ ó÷åíûõ è ñïåö., àñïèðàíòîâ è ñòóäåíòîâ, ïîñâ. Äíþ Êîñìîíàâòèêè, Ì îñêâà, È ÌÁÏ, 10 àïðåëÿ, 2007, c. 52.
67. *Aghababyan H. R., Grigoryan V. G., Harutyunyan N. D.*, Cortical evoked activity at verbal creative task performance 2d Mediterranean Conference of Neurosciences "Neurosciences and medical development" Marrakech, Morrocco, December 13-15, 2006, p. 1.
68. *Gevorkyan E. S., Minasyan S. M., Ksadjikyan N. N., Dayan A. V., Adamyan Ts. l.,* Changes of the heart rate control during puoiks examinations, 10-th Jubilee Multidisciplinary International Conference of Biological Psychiatry "Stress and Behavior", Russia, May 16-20, 2007, ð. 41.
69. *Grigoryan G. Yu., Minassian S., Sahakyan S. G.,* Impulse Activity of Supraoptic Cells of Hypothalamus after Long-lasting Influence of Low-intensity Extremely High Frequency Radiation. 2nd World Conference in Stress, including the 3rd Cell Stress Society International Congress on Stress Responses in Biology and Medicine, 23-26 August, 2007, Budapest, Hungary. http://www.stress07.com/051abs5.htm
70. *Oganisyan H. H., Oganesyan K. R.,* Influence of repeated low-intensity electromagnetic radiation of a millimetric range on activity catalase of blood, 7-ÿ Ìåæä. íàó÷. êîíô. "Ñàôàðîâñêèå ÷òåí. 2007 ãîäà: ýêîëîã. ïðîáë. XXI âåêà", 17-18 ìàÿ, Ì èíñê, Ðåñï. Áåëàðóñü, 2007, ñ. 40.
71. *Sahakyan S. G., Grigoryan G. Yu.,* The functional state of olivary neurons at vibration. The III International Young scientists conferen. Ukraine, Odesa «Biodiversity. Ecology. Adaptation. Evolution», 2007, May, 132-133.
72. *Sahakyan S. G., Grigoryan G. Yu.,* The Comparative Investigation of Cerebellar and Olivary Neurons Baseline Activity under Vibration Joint Meeting of the Slovak Physiolog. Society and the Federation of European Physiological Societies, September, 2007, Bratislava, Slovakia. http: // www. joint. conference. sav. sk/ index. php? Page = browse Abstracts&__position=60 (N67).
73. *Sarkisyan S. H., Minasyan S. M., Yeghiazaryan M. L., Haroutyunyan A. M.,* Reactions of neurons of the inferior vestibular nucleus on influence of vibration at unilateral labyrinthectomized rats. Proceeding of the III Int. Young Scientist conf. '' Biodiversity. Ecology. Adaptation. Evolution.", Odesa, May 15-18, 2007, p. 134.
74. *Sarkisyan S. H., Minasyan S. M., Yeghiazaryan M. L., Haroutyunyan A. M.,* Reactions of neurons of the nucleus tractus solitarius at long influence of vibration. 10th International Multidisciplinary CPBR-RSBP Conference of Biological Psychiatry «Stress and Behavior», St-Peterburg, 16-19 May, 2007, p. 54-55.
75. *Sarkissyan J. S., Minasyan S. M., Sarkissyan S. H., Chavushyan V. A., Eghiazaryan M. L.,* The action of titanic stimulation of hypothalamic paraventricular and supraoptic nuclei on the activity of superior vestibular nucleus in

condition of labyrinthectomy. Abstract book of Second International Medical Congress of Armenia, June 28-30, 2007, p. 21.

76. *Stepanyan L. S., Stepanyan A. Yu., Grigoryan V. G.,* Role of the frontal cortex in controlling of aggressive behaviour 2d Mediterranean Conference of Neurosciences “Neurosciences and medical development” Marrakech, Morrocco, December 13-15, 2006, p. 28.
77. *Âàìáàðÿí Ë. è äð.,* Äèíàìèêà ðàçâèòèÿ ôèòîïëàíêòîííîãî ñîîáùåñòâà Àïàðàíñêîãî è Åðåâàíñêîãî âîäîõðàíèëèù â ëåòíèé ïåðèîä 2005 ãîäà, Òåçèñû äîêëàäîâ ìåæäóíàðîäíîé íàó÷íîé êîíôåðåíöèè “Ñîâðåìåííûå êëèìàòè÷åñêèå è ýêîñèñòåìíûå ïðîöåññû â óÿçâèìûõ ïðèðîäíûõ çîíàõ (àðêòè÷åñêèõ, àðèäíûõ, ãîðíûõ)”, Ðîñòîâ-íà-Äîíó, 2006, ñ. 194-196.
78. *Danielyan A. A., Grigoryan K. V.,* The main difficult problem of waste dumps of production and use in the watershed of river Debed in Armenia. 3rd International Conference of Yong Scientists, “Biodiversity, Ecology, Evolution, Adaptation”, 2007, Odessa, Ukraine, p. 242.
79. *Âàìáàðÿí Ë., Ì èêàåëÿí À.,* Âîçäåéſòâèå ãëîáàëüíîãî ïîòåïëåíèÿ êëèìàòà íà ýêîñèſſòåìó îçåðà Ñåâàí, ÐÝÖ Êàâêàç, Ãðóçèÿ, 2006, p. 84-85.
80. *Yesayan A. G., Hovhannisyan N. A., Grigoryan K. V.,* About the urgency of forecast climate change influence studying in some species of soil ecosystems, cooperated in the predator-victim system, 6th Annual International Conference of REC Caucasus for Climate change Shindisi (Georgia), 2006, p. 96-98.
81. *Hovhannisyan N. A., Yesayan A. G.* Application of plants isolated cultures technologies in vitro for adaptation and preservation of rare species of Armenian flora in case of forecast climate change, 6th Annual International Conference of REC Caucasus for Climate change Shindisi (Georgia), 2006, p. 77-79.
82. *Hovhannisyan N. A.,* In vitro Chemoprotective Effect of Isolated Culture of Nerium Oleander, Proceedings of 2007 In Vitro Biology Meeting, Indianapolis (IN), USA, p. 2011.
83. *Parsadanyan G. A., Gevorgyan M. G.,* An enzymatic activity of soils. 3rd International Conference of Yong Scientists, “Biodiversity, Ecology, Evolution, Adaptation”, 2007, Odessa, Ukraine, p. 288.
84. *Hovhannisyan N. A., Grygoryan K., Yesayan A.,* The role of clonal microropropagation for preservation of rare and endangered plants of Armenian flora, International Conference of young scientists “Ecology, Biodiversity and Evolution” Odessa, Ukraine, 2007, p. 279.
85. *Ghazaryan K. A., Movsesyan H. S., Grigoryan K. V.,* General characteristics of the soils neighboring theYerevan city "Zvartnots" airport. 3rd International Conference of Yong Scientists, “Biodiversity, Ecology, Evolution, Adaptation”, 2007, Odessa, Ukraine, p. 277.
86. *Դանիելյան Ա. Ա., Գրիգորյան Կ. Վ.,* Դեբեդ գետի ջրահավաք ավազանի էկոլոգիական վիճակի ազդեցությունը մարդու առողջության վրա, Ամդրսահմանային Քուռ և Արաքս գետերի ջրային ռեսուրսների օգտագործման ու բնապահպանական հիմնախնդիրները, հանրապետական գիտաժողովի հոդվածներ, Երևան, 2006, էջ 52-55:
87. *Ստեփանյան Լ. Գ., Համբարյան Լ. Ռ., Հովհաննիսյան Ռ. Հ.,* Հրազդան գետի Երևանյան հատվածի ջրերի որակի դասակարգումը ըստ ջրաքիմիական և ջրակենսաբանական ցուցանիշների, Ամդրսահմանային Քուռ և Արաքս գետերի ջրային ռեսուրսների օգտագործման հիմնախնդիրները, հանրապետական գիտաժողովի հոդվածներ, Երևան, 2006, էջ 48-49:
88. *Mkrtchyan H., Aroutiounian R. M. et al.,* A rare complex translocation in a case with chronic myeloid leukemia. European Human Genetics Conference, 2006, Amsterdam, p. 219.
89. *Aroutiounian R. M., Hunstig F., Manvelyan M., Pellestor F., Bhatt S., Lichr T.,* 3-D multicolor banding reveals the orientation of chromosomes in human sperm * a pilot study. MedGen 2007, Vol. 19, p. 57 (Abstractnr. W8 04).
90. *Aroutiounian R. M., Mkrtchyan H., Ghazaryan S., Avetisyan G., Muradyan L., Daghbashyan S., Karst C., Gross M., Lichr T.,* A new complex translocation event described in a case with chronic myelogenous leukemia involving BCR/ABL: t(6;9;22)(q11;q34;q11). MedGen 2007, Vol. 19, p. 107 (Abstractnr. P163).
91. *Aroutiounian R. M., Mkrtchyan H., Ghazaryan S., Avetisyan G., Hovhannisyan A., Daghbashyan S., Muradyan L., Karst C., Gross M., Hinreiner S., Liehr T.,* Novel complex t (V;9;22) rearrangements in three cases with chronic myeloid leukemia and a rare translocation in a case with classical PH-chromosome. Hematologica 2007, Vol. 92(s1), pp. 355-356 (Abstractnr. 0955).
92. *Åðâàíäÿí Ñ. Ã., Íåêèø À. À., Àðóþíÿí Ð. Ì.,* Èçó÷åíèå ìèêðîãàáèòîôèòà êóëüòóðíûõ ðàñòåíèé äëÿ îòáîðà ãåíîòèïè÷íîñòè ñðåäſâûõ ôàêòîðîâ, Ì åæäóíàðîäíûé ñèìïîçèóì «Ïðîáëåìû áèîðèſſèè, ìîëåêóëÿðíîé è

ðàäèàö. áèîëîãèè è ãåíåòèêå» Ê 10-ëåòèþ ñî äíÿ ðîæä. àêàä. Í. Ì. Ñèñàêÿíà, 2-3 àïðåëÿ, 2007, Åðåâàí, Àøòàðàê, ñ. 101.

93. *Åðâàíäÿí Ñ. Ã., Íåãèø À. À., Àðóþíÿí Ð. Ì.,* Èçó÷åíèå ìóæñêîãî ãàìåòîãåíåçà ïîêîëåíèÿ â óñëîâèÿõ òåõíîãåííîãî çàãðÿçíåíèÿ ñðåäû, Ìåæäóíàð. íàó÷íàÿ êîíô. "Ïðîáëåìû óñòîé÷èâîãî ôóíêöèîíèðîâàíèÿ âîäíûõ è íàçåìíûõ ýêîñèñòåì", 9-12 îêòÿáðÿ, 2006, Ðîñòîâ-íà-Äîíó, Ðîññèÿ, ñ. 127-128.
94. *Àðóþíÿí Ð. Ì., Îãàíåñÿí Ã. Ã., Ìóðàäÿí Ð. Å., Âàñïàðÿí Ã. Ã.,* Ãåíåòè÷åñêàÿ òîêñèêîëîãèÿ: ïåðñïåêòèâû in vitro-in vivo, Ìåæäóíàðîäíûé ñèìïîçèóì «Ïðîáëåìû áèîòåõíîëîãèè, ìîëåêóëÿðíîé, ðàäèàöèîííîé áèîëîãèè è ãåíåòèêè» (ê 100-ëåòèþ Í. Ì. Ñèñàêÿíà), 2-4 àïðåëÿ, 2007, ñ. 15.
95. *Åðâàíäÿí Ñ. Ã., Íåãèø À. À., Àðóþíÿí Ð. Ì.,* Èçó÷åíèå ìóæñêîãî ãàìåòîãåíåçà ïîêîëåíèÿ â óñëîâèÿõ òåõíîãåííîãî çàãðÿçíåíèÿ ñðåäû, Ìåæäóíàð. íàó÷íàÿ êîíô. "Ïðîáëåìû óñòîé÷èâîãî ôóíêöèîíèðîâàíèÿ âîäíûõ è íàçåìíûõ ýêîñèñòåì", 9-12 îêòÿáðÿ 2006, Ðîñòîâ-íà-Äîíó, Ðîññèÿ, ñ. 127-128
96. *Panosyan H. H.,* Biodiversity of extremophilic bacilli of the sites with geochemical and thermal anomalies in Armenia and their biotechnological potential. Proceedings of Intern. Conf. "Advanced Biotechnology: Perspectives of Development in Armenia", Tsakhkadzor, Armenia, 2006, p. 106.
97. *Panosyan H. H.,* Diversity of extremophilic bacilli isolated from terrain sites of geothermal anomalies and hot springs of Armenia. Book of Abstract: The 6th Intern. Congr. on Extremophiles. Brest, Brittany, France, 2006, p. 154.
98. *Panosyan H., Nicolaus B., Poli A., Tozalakyan P. and Popov Yu.,* Adaptive changes in membrane lipids of thermophilic bacilli in response to temperature stress. FEBS Special Meeting/European Lipidomics Initiative "New concepts in lipidology: from lipidomics to disease". Noordwijkerhout, Netherlands, 2006, p. 100.
99. *Ïàíîñÿí Î. À., Àìèðõàíÿí À. Â.,* Àëêàëîôèëüíàÿ è ãàëîôèëüíàÿ áàöèëëÿðíàÿ ìèêðîôëîðà ñîëî÷åêîâ Àðìåíèè, Òåç. äîêë. XIV Ìåæä. êîíô. ñòóäåíòîâ, àñïèðàíòîâ è ìîëîäûõ ó÷åíûõ "Ëîìîíîñîâ – 2007", Ñåêöèÿ Áèîëîãèÿ, Ì., 2007, ñ. 115-116.
100. *Ìàðãàðÿí À. À., Áîçîÿí Ë. À. Ïàíîñÿí Î. À.,* Âûäåëåíèå è èçó÷åíèå ìàòëëîóñòîé÷èâûõ òåðìîôèëüíûõ áàöèëë, Òåç. äîêë. XIV Ìåæä. êîíô. ñòóäåíòîâ, àñïèðàíòîâ è ìîëîäûõ ó÷åíûõ "Ëîìîíîñîâ – 2007", Ñåêöèÿ Áèîëîãèÿ, Ì îñêâà, 2007, ñ. 112.
101. *Ïîãîñÿí Ê. Ñ., Àçàðÿí Ê. Ã., Ïîïîâ Þ. Â.,* Èñïîëüçîâàíèå áàêòåðèàëüíûõ ïðåïàðàòîâ â ðàñòåíèåâîäñòâå, Ìàòåð. êîíô. "Ìåòîäè÷åñêèå àñïåêòû ïðåïîäàâàíèÿ áèîëîãè÷åñêèõ äiñöèïëèí â óíèâåðñèòåòñêîì îáðàçîâàíèè", Êðàñíîäàð, 2006, ò. 2, ñ. 109-113.
102. *Panosyan H.,* Molecular mechanisms of adaptation of thermophilic bacilli. 7th FEBS Young Scientist ForumYSF2007 "Molecular Networks", Vienna, Austria, p. 64 (English).
103. *Panosyan H.,* Membrane lipids role in thermophility formation. The FEBS Journal, v. 274, supplement 1, Abstracts of the 32nd FEBS Congress "Molecular Machines", Vienna, Austria 2007, p. 195 (English).
104. *Ïåòðîñÿí Ì. Ò., Ñàâêÿí Í. Æ., Ìàíâèêÿí Ì. Ã., Ïîïîâ Þ. Â., Àâàäæàíÿí Äæ. À.,* Èçó÷åíèå àíòèêðîáíîé àêòèâíîñòè èçîëèðîâàííûõ êóëüòóð Ajuga genevensis L. è Ajuga chia Schreb, Âåñòíèê âîëãîãðàäñêîãî ãîñóäàðñòâåííîãî àêàäåìèè, Ñàíèò-Ïåòåðáóðã, 2006, ïðèëîæåíèå N 1 (15), ñ. 472-473.
105. *Ñàâêÿí Î. Þ., Îâàíåñÿí Í. À., ×èò÷ÿí Ì. Á., Êåëåøÿí Ñ. Ê., Îãàíåçîâà Ã. Ã., Êàðàïåòÿí Æ. Â., Ìåëêóìÿí Ì. À., Àâåòèñÿí Í. Ñ., ×àõàëÿí À. Õ.,* Óñîâåðøåíñòâîâàíèå øòàììîâ ïðîäóöåíòîâ L-ëèçåíà è L-ïðîëèíà ñ èñïîëüçîâàíèåì ãåíîìíûõ òåõíîëîãèé, Ìàòåð. Ìåæä. Êîíô. "Óñïåõè áèîõèìèîëîãèè: ïåðñïåêòèâû ðàçâèòèÿ â Àðìåíèè", Öàõêàäçîð, 2006, ñ. 151.
106. *Ïîïîâ Þ. Ã.,* Ïîòåíöèàë è ïåðñïåêòèâû íàó÷íûõ èññëåäîâàíèé íà êàôåäðå ìèêðîáèîëîãèè è áèîõèìèîëîãèè ðåñòåíèé ÅÃÓ, Ìàòåð. Ìåæä. Êîíô. "Óñïåõè áèîõèìèîëîãèè: ïåðñïåêòèâû ðàçâèòèÿ â Àðìåíèè", Öàõêàäçîð, 2006, ñ. 129.
107. *Áàçóêÿí È. Ë.,* Èñïîëüçîâàíèå ôåíèëàëàíèí – àì ìèàê-ëèàçû, âûäåëåííé èç Rhodotorula aurantiaca KM-1, â ñèíòåçå L-ôåíèëàëàíèíà èç òðàíñ-êîðè÷íîé êèñëîòû, Ìàòåð. Ìåæä. Êîíô. "Óñïåõè áèîõèìèîëîãèè: ïåðñïåêòèâû ðàçâèòèÿ â Àðìåíèè", Öàõêàäçîð, 2006, ñ. 155.
108. *Ïåòðîñÿí Ì. Ò., Ñàâêÿí Í. Æ., Àâàäæàíÿí Äæ. À.,* Ïîëó÷åíèå è õàðàêòåðèñòèêà èçîëèðîâàííîé êóëüòóðû Ajuga chia Schreb. è èçó÷åíèå åå ðîñòîâûõ ïîêàçàòåëåé, Ìàòåð. Ìåæä. Êîíô. "Óñïåõè áèîõèìèîëîãèè: ïåðñïåêòèâû ðàçâèòèÿ â Àðìåíèè", Öàõêàäçîð, 2006, ñ. 183.
109. *Àçàðÿí Ê. Ã., Ïåòðîñÿí Ì. Ò., Òàòåâîñÿí Ë. Ã., Îâñåïÿí À. Ñ., Àâåòiñîâà Ã. Å., Àâàäæàíÿí À. Å., Ïîïîâ Þ. Ã.,* Ïåðñïåêòèâû ïðèìåíåíèÿ íîâûõ áèîïðåïàðàòîâ â îðãàíè÷åñêîì ñåëüñêîì õîçÿéñòâå, Ìàòåð. Ìåæä. Êîíô. "Óñïåõè áèîõèìèîëîãèè: ïåðñïåêòèâû ðàçâèòèÿ â Àðìåíèè", Öàõêàäçîð, 2006, ñ. 184.

110. *Àçàðÿí Ê. Ã., Ïåòðîñÿí Ì. Ò., Àâåòèñîâà Ñ. Â., Àâåòèñîâà Ã. Å., Ïàëàçÿí Ò. Í., Ãàíäèëÿí Ð. À.,* Ðàçìíîæåíèå äðåâåñíûõ ïîðîä ïðè ïîìîùè ìåëàíèíà è ïðåïàðàòà "Àçîòîâèò-1", Ìàòåð. Ìåæä. Êîíô. "Óñïåõè áèîòåõíîëîãèè: ïåðñïåêòèâû ðàçâèòèÿ â Àðìåíèè", Öàõêàäçîð, 2006, ñ. 185.

111. *Ìêðòóìÿí Ì. Ê., Îâàíåñÿí Í. À., Ïîïîâ Þ. Ã.,* Ïîëó÷åíèå èçîëèðîâàííîé êóëüòóðû Nerium oleander L., Ìàòåð. Ìåæä. Êîíô. "Óñïåõè áèîòåõíîëîãèè: ïåðñïåêòèâû ðàçâèòèÿ â Àðìåíèè", Öàõêàäçîð, 2006, ñ. 189.

112. *Ñàâêÿí Í. Æ., Ïåòðîñÿí Ì. Ò., Àãàäæàíÿí Äæ. À., Àâàíåñÿí Ð. À., Ïîïîâ Þ. Ã.,* Èçó÷åíèå ðîñòîâûõ ïîêàçàòåëåé è àíòèìèêðîáíûõ ñâîéñòâ èçîëèðîâàííîé êóëüòóðû Ajuga genevensis L., Ìàòåð. Ìåæä. Êîíô. "Óñïåõè áèîòåõíîëîãèè: ïåðñïåêòèâû ðàçâèòèÿ â Àðìåíèè", Öàõêàäçîð, 2006, ñ. 191.

113. *Òîíîÿí Ë. Å., Ïåòðîñÿí Ì. Ò., Àâàäæàíÿí Äæ. À.,* Èçó÷åíèå ñîâìåñòíîãî âëèÿíèÿ áàêòåðèàëüíîãî ìåëàíèíà è ôèòîãîðìîíîâ íà èçîëèðîâàííûå êóëüòóðû îãóðöà è ïåðöà, Ìàòåð. Ìåæä. Êîíô. "Óñïåõè áèîòåõíîëîãèè: ïåðñïåêòèâû ðàçâèòèÿ â Àðìåíèè", Öàõêàäçîð, 2006, ñ. 194.

114. *Àêîïÿí À. Ñ.,* Íåêîòîðûå áèîëîãè÷åñêèå îñîáåííîñòè ìîëî÷íîêèñëûõ áàêòåðèé, âûäåëåííûõ èç çàêâàñîê ìàòóíà ðàçëè÷íûõ ðåãèîíîâ Àðìåíèè, Ìàòåð. Ì åæä. Êîíô. "Óñïåõè áèîòåõíîëîãèè: ïåðñïåêòèâû ðàçâèòèÿ â Àðìåíèè, Öàõêàäçîð, 2006, ñ. 216.

115. *Êàçàðÿí Ô. Ð., Ñàðêèñÿí Ñ. À., Ìàðòèðîñÿí Â. Ñ., Åðèöÿí Ñ. Ê.,* Âëèÿíèå áàêòåðèàëüíîãî ìåëàíèíà è êîìïëåêñîíà íà âîçáóäèòåëåé áàêòåðèçîâ îâîùíûõ êóëüòóð, Ìàòåð. Ì åæä. Êîíô. "Óñïåõè áèîòåõíîëîãèè: ïåðñïåêòèâû ðàçâèòèÿ â Àðìåíèè", Öàõêàäçîð, 2006, ñ. 187.

116. *Êàçàðÿí Ô. Ð., Àâåòèñîâà Ã. Å., Ñàðêèñÿí Ñ. À., ×èë-Àêîïÿí Ë. À., ×àõàëÿí À. Õ., Ìåëêîíÿí Ë. Î.,* Âëèÿíèå áèîóäîáðåíèÿ "Àçîòîâèò-1" íà âîçáóäèòåëåé áàêòåðèçîâ îâîùíûõ êóëüòóð, Ìàòåð. Ì åæä. Êîíô. "Óñïåõè áèîòåõíîëîãèè: ïåðñïåêòèâû ðàçâèòèÿ â Àðìåíèè", Öàõêàäçîð, 2006, ñ. 188.

117. *Hovhannisyan N. A., Mkrtumyan M. K, Popov Yu. G.,* Obtaining of Nerium oleander isolated culture. Proceedings of the Intern. conf. "Advanced biotechnology: perspective of development in Armenia", Yerevan, 2006, p. 75.

118. *Hovhannisyan N. A., Mkrtumyan M. K. Popov Yu. G.,* Antimutagenic effects of hot water extracts of Nerium oleander (L) callus culture. Proceedings of 5th Moscow Intern. Cong. of Biotechnology, M., Russia, 2007, p. 115.

119. *Mkrtumyan M. K., Hovhannisyan N. A., Karapetyan Y. I.,* Selection of strains of lactic acid bacteria for probiotic use. Intern. cong. for probiotics, Sankt-Peterburg, 2007, N 1-2, p. 8.

120. *Hovhannisyan N. A.,* In vitro Chemoprotective effect of isolated culture of Nerium oleander . Proceedings of 2007 In Vitro Biology Meeting, Indianapolis (IN), USA, p. 2011.

121. *Àìáàðöóìÿí À. Ä., Áæèêÿí Ì. Ã., Ìêðòóìÿí Ì. Ê., Êàðàïåòÿí Þ. È.,* Èíãèáèðîâàíèå in vitro ðîñòà ïàòîãåííûõ è óñëîâíî ïàòîãåííûõ ìèêðîîðãàíèçìîâ ëàêòîáàêòåðèè èç ìàöóíà, Âåñòíèê Ðîññèéñêîé Âîåííî-ìåäèöèíñêîé Àêàäåìèè, Ñàíêò-Ïåòåðáóðã, 2006, ñ. 493-494.

122. *Àêîïÿí À. Ñ.,* Íåêîòîðûå áèîëîãè÷åñêèå îñîáåííîñòè ìèêðîôëîðû àðìÿíñêîãî íàöèîíàëüíîãî êèñëîìîëî÷íîãî ïðîäóêòà "Ìàöóí", Êëèíè÷åñêîå ìèòàíèå, N 1-2, ñ. 19.

123. *Vardevanyan P. O., Antonyan A. P., Parsadanyan M. A., Pirumyan K. V., Minasyan S. H., Tavadyan L. A., Muradian A. M., Karapetian A. T.,* Application of Differential Pulse Voltammetry Revealing the peculiarities of EtBr-DNA complexes, The 15th Conversation on Biomolecular Structure and Dynamics, June 19-23, 2007, Book of Abstracts, p. 654.

124. *Vardevanyan P. O., Antonyan A. P., Khachatryan K. Kh., Mikaelyan M. S., Boyajyan Z. R., Muradyan A. M., Karapetian A. T.,* Competitive Interaction of Ethidium Bromide and Hoechst 33258 with DNA, The 15th Conversation on Biomolecular Structure and Dynamics, June 19-23, 2007, Book of Abstracts, p. 659.

125. *Haroutiunyan S. G., Lando D. Yu., Haroutiunyan T. S., Antonyan A. P., Sargsyan Sh. A.,* Formation of Pseudo-ring Structures in DNA Bound with cis-platinum, The 15th Conversation on Biomolecular Structure and Dynamics, June 19-23, 2007, Book of Abstracts, p. 678.

126. *Minasbekyan L. A., Vardevanyan P. O.,* Changes in heterochromatin as a preservation system of living organisms, 31-st FEBS Congress "Molecules in health and disease", 2006, 24-29 June, Istanbul, Turkey, Abstract book, p. 16.

127. *Minasbekyan L. A., Badalyan H., Vardevanyan P. H.,* Correlation between aquoes pore permeability and surface charge of wheat seedlings nuclei, NATO Advanced Research Workshop, «Brilliant light facilities and research in life and material sciences», July 17-21, 2006, Yerevan , Armenia, p. 205-211.

128. *Minasbekyan L. A., Kalantaryan V. P., Vardevanyan P. O.,* Influence of low-intencivity electromagnetic irradiation on the wheat seedlings chromatin fractions, NATO Advanced Research Workshop, «Brilliant light facilities and research in life and material sciences», July 17-21, 2006, Yerevan, Armenia, p. 199-203.

129. *Íåðêàðàðÿí À. Â., Ìèíàñáåÿí Ë. À., Äàðáèíÿí Ì. Ð., Êàðàïåòÿí À. À., Ñóëxàíÿí Ì. Ð., Âàðäåâàíÿí Ï. Î.,* Âîçäåéñòâèå íèçêîèíòåíñèâíûx ÝÌÈ ìì-äèàïàçîíà íà àêòèâíîñòü ïðîôîñòàòû ïøåíöû, VII Ìåæä. ñèì. "Íîâûå è íåòðàäèöèîííûå ðàñòåíèÿ è ïðîñïåêòèâû èx èñïîëüçîâàíèÿ", 2007, èþíü 18-22, ìàòåð. ñèì., ñ. 185-188.

130. *Íàíàãóëÿí Ñ. Ã., Íåðêàðàðÿí À. Â., Àâàãÿí È. À., Êàðàïåòÿí À. À., Ìèíàñáåêÿí Ë. À.,* Âîçðàñòàíèå ôåðìåíòàòèâíîé àêòèâíîñòè â êóëüòóðå ãðèáà Pl.ostreatus (Jack.:FR)Kumm. ïðè èçìåíåíèè óñëîâèé âûðàùèâàíèÿ, Ìàòåðèàëû ìåæäóíàðîäíîé êîíôåðåíöèè "Óñïåõè áèîëîãèè: ïåðñïåêòèâû ðàçâèòèÿ â Àðìåíèè", 2006, Àðìåíèÿ, Öàõêàäçîð, èþëü 12-14, ñ. 219.

131. *Âàðäâàíÿí Ï. Î., Íåðêàðàðÿí À. Â., Äàðáèíÿí Ì. Ð., Ìèíàñáåêÿí Ë. À.,* Âëèÿíèå íèçêîìîëåêóëÿðíîãî íàòðèåâîãî ÝÌÈ ìì-äèàïàçîíà íà ðîñò è ôåðìåíòàòèâíóþ àêòèâíîñòü ïðîñïîêîâ ñåìÿ ïøåíöû, Ìåæä. ñèìïîçèóì ïîä ýãèäîé ÞÍÅÑÊÎ "Ïðîáëåìû áèîõèìèè, ìîë., ðàä. áèîëîãèè è ãåíòèêè" Åðåâàí, 2007, àïðåëü, ñ. 89.

132. *Âàðäâàíÿí Ï. Î., Íåðêàðàðÿí À. Â., Ìèíàñáåêÿí Ë. À, Äàðáèíÿí Ì. Ð., Êàðàïåòÿí À. À., Ñóëòàíÿí Ì. Ð.,* Âîçäåéñòâèå íèçêîìîëåêóëÿðíîãî ÝÌÈ ìì-äèàïàçîíà íà àêòèâíîñòü ïðîôîñòàòû ïøåíöû, Ìåæä. ñèìïîçèóì Ïóùèíî, 2007, ñ. 35.

133. *Artsruny J. G., Matinyan K. S., Melnikova-Sharova M. A., Sargsyan E. G., Gevorgyan E. S.,* Insulin Action on-Chro-matin Oligonucleosomal Fragmentation in Isolated Thymocyte Nuclei- Materials of III Inter-national Simposium "Problems of Bioche-mistry, Radiation and Cosmic Biology", Moscow, Dubna, 2007, p. 148.

134. *Atanesyan L. A., Artsruny J. G., Matinyan K. S., Sargsyan E. G., Gevorgyan E. S.,* Internucleosomal DNA Fragmentation in Autodi-gesting Thymocyte Nuclei- Materials of III Inter-national Simposium "Problems of Biochemistry, Radiation and Cosmic Biology", Moscow, Dubna, 2007, p. 149.

135. *Atanesyan L. A., Artsruny I. G., Matinyan K. S., Melnikova-Sharova M. A., Sargsyan E. G., Gevorgyan E. S.*, Internucleosomal DNA Fragmentation in Isolated Thymocyte Nuclei- Keystone symposia, "Cell Death Pathways", Monterey, California, USA, 2007, p. 105.

136. *Artsruny J. G., Matinyan K. S., Gevorgyan E. S.,* Activation of Poly(ADP-ribolyl)polymerase of Isolated Rat Liver Nuclei in Internucleosomal DNA Fragmentation- Book of Abstracts, Albany, 2007: The 15th Conversation, 2007, p. 753.

137. *Hakobyan N. R., Gevorgyan E. S., Yavroyan Zh. V., Demirkhanyan L. H.,* Effect of various hormones on rat brain and liver nuclear membrane polyphosphoinositide composition // FRBS/EMBO Workshop, 15th Protein Kinase Meeting "Spatial and Temporal Regulation of Signalling" Oslo, September 21-24, 2006, p. 28.

138. *Hakobyan N. R., Gevorgyan E. S., Yanroyan Zh. V., Demirkhanyan L. H.,* Hormone-mediated signal transduction pathways in remodeling of the phosphoinositides of the nuclear membrane, "New concepts in Lipidology: from lipidomics to disease", Noordwijkerhout, The Netherlands, October 21-26, 2006.

139. *Kirakosyan G., Hakobyan D., Poladyan A., Vasilian A., Trchounian A.,* Proton ATPase in redox sensing by bacteria, Biochim. Biophys. Acta 2006, V. 1757, Suppl. 1, p. 311-312.

140. *Âàáðèåëÿí Ë., Òð÷óÿí À.,* Âûäåëåíèå ìîëåêóëÿðíîãî âîäîðîäà Rhodobacter sphaeroides èç ìèíåðàëüíûõ èñòî÷íèêîâ Àðìåíèè, Ïðîáë. áèîõèì., ìîë. è ðàäèàö. áèîë. Ìåæäóí. ñèì. Òåçèñû, Åðåâàí, 2007, ñ. 49.

141. *Êèðàêîñÿí Â., Òð÷óÿí À.,* Ðîñò è îêèñëèòåëüíî-âîññòàíîâèòåëü íûå ïðîöåññû ó Escherichia coli â ãèïåðîñìîòè÷åñêîé ñðåäå ïðè ùåëî÷íîì ðÍ, Ïðîáë. áèîõèì., ìîë. è ðàäèàö. áèîë. Ìåæäóí. ñèì. Òåçèñû. Åðåâàí, 2007, ñ. 51.

142. *Òàäåâîñÿí À., Òð÷óÿí À.,* Âëèÿíèå ýëåêòðîìàãíèòíîãî èçëó÷åíèÿ êðàéíå âûñîêèõ ÷àñòîò íà ÷óâñòâèòåëüíîñòü Escherichia coli ê àíòèáèîòèêàì, Ïðîáë. áèîõèì., ìîë. è ðàäèàö. áèîë. Ìåæäóí. ñèì. Òåçèñû, Åðåâàí, 2007, ñ. 90. 129.

143. *Gabrielyan L., Mnatsakanyan N., Trchounian A.,* Molecular hydrogen production by Rhodobacter spheroides: phenomenon, redox potential and proton-coupled processes, Biochim. Biophys. Acta, 2006, V. 1757, Suppl. 1, p. 269-270.

144. *Kirakosyan G., Trchounian A.,* Disulfide-dithiol interchange in energy transfer for bacterial membrane proteins functioning: effects of copper ions, Biochim. Biophys. Acta, 2006, V. 1757, Suppl. 1, p. 342-343.

145. *Akopyan K., Trchounian A.,* Bacterial membrane proton conductance: effects of growth conditions and stress, Biochim. Biophys. Acta, 2006, V. 1757, Suppl. 1, p. 337-338.

146. *Kirakosyan G., Vassilian A.,* Redox regulation of the Escherichia coli membrane vesicles ATPase activity and SH- groups, 3rd Intern Symp. “Problems of Biochemistry, Radiation and Space Biology”, Abstracts, Moscow, Dubna (Russia), 2007, p. 74-75.
147. *Tadevosyan H., Trchounian A.,* Membranous mechanisms of biological effects of low-intensity coherent electromagnetic irradiation with extremely high frequency, 3rd Intern Symp. “Problems of Biochemistry, Radiation and Space Biology”, Abstracts, Moscow, Dubna (Russia), 2007, p. 174-175.
148. *Tadevosyan H., Trchounian A.,* Bacterial effects of the coherent electromagnetic irradiation of extremely high frequency: inhibition of the growth, 8th Intern. Congress of Eur. Bioelectromagnetics Association. Abstracts, Bordeaux (France), 2007, p. 115.
149. *Trchounian A.,* Proton transport in oxidation-reduction taxis by bacteria: phenomenon and possible mechanisms, Probl. in Biochem. Mol. and Radiation Biology. Intern. Symp. Abstracts, Yerevan (Armenia), 2007, p. 14.
150. *Vardapetyan H. R., Tiratsuyan S. G., Hovhannisyan A. A., Martirosyan A. A., Hunanyan L.,* Influence of elicitors on morphogenesis and biosynthetic abilities of callus cultures of H. perforatum L. and L. austriacum L., Proc. of the Int. Conference “Advanced Biotechnology: Perspectives of Development in Armenia”, Tsakhkadzor, July 12-14, p. 91, 205, 2006.
151. *Vardapetyan H. R., Tiratsuyan S. G., Hovhannisyan A. A., Hunanyan L. S., Martirosyan A. S., Ghazaryan R. K., Ghambaryan S. S., Gyulkhandanyan G. V.,* Interaction of human serum albumin and tryptophan with hydrophilic photosensitizers and their action on erythrocyte photohemolysis, Proc. of SPIE, V. 6427, ð. 37, 2007.
152. *Vardapetyan H. R., Hovhannisyan A. A., Tiratsuyan S. G., Martirosyan A. S., Hunanyan L.*, Morphogenesis and biosynthetic abilities of callus cultures of H. perforatum L. under elicitors influence, 6th European Symposium on Biochemical Engineering Science (ESBES 6), August 27 - 30, 2006, in Salzburg/Austria, 1051 D3.
153. *Hovhannisyan A. A., Vardapetyan H. R., Tiratsuyan S. G., Vanyan P. A.,* Study of lignan biosynthesis of callus cultures of Linum austriacum L. in the presence of various elicitors, 6th European Symposium on Biochemical Engineering Science (ESBES 6), August 27 - 30, 2006, in Salzburg/Austria, 1050 D4.
154. *Vardapetyan H. R., Martirosyan A. S., Tiratsuyan S. G., Hovhannisyan A. A., Hunanyan L. S., Xoderyan V., Petrosyan A. M.,* Cytotoxic and photodynamic activities of hypericin and extracts of H. perforatum”FEBS 2006.
155. *Âàðäàïåòÿí Ð. Ð., Ìàðòèðîñÿí À. Ñ., Òèðàöóÿí Ñ. Ã., Îãàíåñÿí À. À.,* Ôîòîäèíàìè÷åñêàÿ àêòèâíîñòü ýêñòðàêòîâ Hypericum perforatum L. è ãèïåðèöèíà, Ìåæäóíàðîäíûé ñèìïîçèóì «Ïðîáëåìû áèîõèìèè, ìîëåêóëÿðíîé, ðàäèàöèîííîé áèîëîãèè è ãåíåòèêè», 2007, ñ. 50.
156. *Âàðäàïåòÿí Ã. Ð., Îãàíåñÿí À. À., Òèðàöóÿí Ñ. Ã., Óíàíÿí Ë. Ñ., Âàíÿí Ï. À.,* Èññëåäîâàíèå äåéñòâèÿ íåêîòîðûõ âîäîðàñòâîðèìûõ ïîðôèðèíîâ íà ìîðôîãåíåç è áèîñèíòåòè÷åñêèå ïàðàìåòðû êàëëóñíûõ êóëüòóð H. ðerforatum L., Ìåæäóíàðîäíûé ñèìïîçèóì «Ïðîáëåìû áèîõèìèè, ìîëåêóëÿðíîé, ðàäèàöèîííîé áèîëîãèè è ãåíåòèêè», 2007, ñ. 54.
157. *Çàêàðÿí À. Å, Ýëáàêÿí Â. Ë., Àéâàçÿí Í. Ì., Ïîãîñÿí Ã. À., Çàêàðÿí Í. À., Ñåôåðÿí Ò. Å., Òð÷óíÿí À. À.,* Îñíîâû ìåòîäà õåìèëþìèíåñöåíòíîãî àíàëèçà è ïðîãðàììíîå îáåñïå÷åíèå LABVIEW äëÿ àâòîìàòè÷åñêîé ðåãèñòðàöèè è ìàòåìàòè÷åñêîé îáðàáîòêè äàííûõ, Ìåæä. íàó÷íî-ïðàêòè÷åñêàÿ êîíôåðåíöèÿ «Îáðàçîâàòåëüíûå, íàó÷íûå è èíæåíåðíûå ïðèëîæåíèÿ â ñðåäå LabVIEW è òåõíîëîãèè National Instruments», 17 - 18 íîÿáðÿ, 2006, Ìîñêâà, ñ. 429-432.
158. *Ayvazyan N. M., Zakharyan A. E.,* A new approach of lipid bilayer membrane’s modeling in toxicological studings, 9th International Summer School of Biophysics “Supramolecular structure and function”, 16-28 Sep., 2006, Rovinj, Croatia, p. 97.
159. *Ayvazyan N. M., Zakharyan A. E.,* The ionic permeability of model bilayer membranes from lipids of vertebrate liver for univalent and bivalent ions, FEBS/EMBO Workshop “Programming pancreatic β-cells”, 18-22 Oct., 2006, El Perello, Spain, p. 77.
160. *Àéâàçÿí Í. Ì., Çàêàðÿí À. Å., Çàêàðÿí Í. À.,* Ðîëü èîíîâ Zn2+ â ñîñòàâå ÿäà Vipera lebetina obtusai è ïðè åãî âçàèìîäåéñòâèè ñ ëèïèäíûìè ìåìáðàíàìè, Ìåæäóíàðîäíûé ñèìïîçèóì ïîä ýãèäîé ÞÍÅÑÊÎ, Ïðîáëåìû áèîõèìèè, ìîëåêóëÿðíîé, ðàäèàöèîííîé áèîëîãèè è ãåíåòèêè, 2007, ñ. 45-464.
161. *Çàêàðÿí À. Å., Ïîãîñÿí Ã. À., Çàêàðÿí Í. À.,* Ñâÿçü õåìèëþìèíåñöåíöèè ëåêàðñòâåííûõ ðàñòåíèé ñ èõ àíòèîêñèäàíòíîé àêòèâíîñòüþ, Ìåæäóíàðîäíûé ñèìïîçèóì ïîä ýãèäîé ÞÍÅÑÊÎ, Ïðîáëåìû áèîõèìèè, ìîëåêóëÿðíîé, ðàäèàöèîííîé áèîëîãèè è ãåíåòèêè, 2007, ñ. 92-93.
162. *Agadjanyan A. Kh., Agadjanyan A. A., Tumanyan L. R., Martirosyan M. S., Ananyan L. G.,* Metabolism of proline in haricot beetifly Acanthoschelides Obtectus Say, 31th FEBS Congress, Istanbul, 2006, p. 303.

163. *Ìàðóòÿí Ñ. Â., Àêîïÿí À. À., Íàâàñàðäÿí Ë. À., Äàâòÿí Ì. À.,* Èññëåäîâàíèå âîäîðàñòâîðèìîñòè ôðàêöèé áåëêîâ äðîææåé äî è ïîñëå ðåíòãåíîâñêîãî îáëó÷åíèÿ, 3-é Ìåæäóíàðîäíûé ñèìïîçèóì «Ïðîáëåìû áèîëîãèè, ðàäèàöèîííîé è êîñìè÷åñêîé áèîëîãèè», Ì îñêâà, Äóáíà, 24-28 ÿíâàðÿ, 2007, Àííîòàöèè äîêëàäîâ, ñ.123.

164. *Äàâòÿí Ì. À., Íàâàñàðäÿí Ë. À., Ìàðóòÿí Ñ. Â.,* Áåëêîâûå ôðàêöèè äðîææåé ïðè ýêñòðåìàëüíûõ ñîñòîÿíèÿõ (ãîëîäàíèå è ðåíòãåíîâñêîå îáëó÷åíèå), 3-é Ìåæäóíàðîäíûé ñèìïîçèóì «Ïðîáëåìû áèîëîãèè, ðàäèàöèîííîé è êîñìè÷åñêîé áèîëîãèè», Ì îñêâà, Äóáíà, 24-28 ÿíâàðÿ, 2007, Àííîòàöèè äîêëàäîâ, ñ. 115.

165. *Vardapetyan H., Tiratsuyan S., Hovhannisyan A., Marutyan S. et al.*, Interaction of human serum albumin and tryptophan with hydrophilic photosensitizers and their action on erythrocyte photohemolysis, SPIE International Symposium on Biomedical Optics, San Jose, 2007, Proceedings 6427-37.

166. *Àãàäæàíÿí À. Õ., ×óáàðÿí Ñ. Â., Òóìàíÿí Ë. Ð., Íèêîÿí À. À., Àíàíÿí Ë. Â., Àðøàêÿí Ì. Ì.,* Ñîñòàâ äèàëèçàòîâ ãîìîãåíàòà ïøåíèö è èõ âëèÿíèå íà ðîñò äðîææåé Candida guilliermondii ÍÏ-4, 3-é Ìåæäóíàðîäíûé ñèìïîçèóì «Ïðîáëåìû áèîõèìèè, ðàäèàöèîííîé è êîñìè÷åñêîé áèîëîãèè», Ì îñêâà, Äóáíà, 24-28 ÿíâàðÿ, 2007, Àííîòàöèè äîêëàäîâ, ñ. 26.

167. *Àãàäæàíÿí À. Õ., Âàãàæàíÿí À. À., Ìàðòèðîñÿí Ì. Ñ., Çàõàðÿí À. À.,* Âëèÿíèå ðåíòãåíîâñêîãî îáëó÷åíèÿ íà àìèíîêèñëîòíûé ñîñòàâ è íà íâêîïëåíèå ñâîáîäíîãî ïðîëèíà, 3-é Ìåæäóíàðîäíûé ñèìïîçèóì «Ïðîáëåìû áèîõèìèè, ðàäèàöèîííîé è êîñìè÷åñêîé áèîëîãèè», Ì îñêâà, Äóáíà, 24-28 ÿíâàðÿ, 2007, Àííîòàöèè äîêëàäîâ, ñ. 25.

168. *Äàâòÿí Ì. À.,* Ìåõàíèçìû ñòàíîâëåíèÿ óðåíòåëèçà â ýâîëþöèè è îíòîãåíåçå îðãàíèçìîâ, Ìåæäóíàðîäíûé ñèìïîçèóì "Ïðîáëåìû áèõèìèè, ìîëåêóëÿðíîé, ðàäèàöèîííîé áèîëîãèè è ãåíåòèêè", ïîñâ. 100-ëåòèþ ñî äíÿ ðîæä. àêàä. Í. Ì. Ñèñàêÿíà, Àííîòàöèè äîêëàäîâ, 2-4 àïðåëÿ, Åðåâàí-Àøòàðàê, 2007, ñ. 13.

169. *Îâíàíÿí Ê. Î., Àêîïÿí À. À., Ìàðóòÿí Ñ. Â., Àñàòðÿí Ð. Ã., Îâíàíÿí Ì. Ê., Ïåïîÿí À. Ç., Êàðàãåçÿí Ê. Ã.,* Ýëåêòðîííîìèêðîñêîïè÷åñêîå èññëåäîâàíèå äéñòâèÿ ðåíòãåí èçëó÷åíèÿ íà êóëüòóðó Candida guilliermondii, Ìåæäóíàðîäíûé ñèìïîçèóì "Ïðîáëåìû áèõèìèè, ìîëåêóëÿðíîé, ðàäèàöèîííîé áèîëîãèè è ãåíåòèêè", ïîñâ. 100-ëåòèþ ñî äíÿ ðîæä. àêàä. Í. Ì. Ñèñàêÿíà, Àííîòàöèè äîêëàäîâ, 2-4 àïðåëÿ, Åðåâàí-Àøòàðàê, 2007, ñ. 88.

170. *Îâàíåñÿí Ñ. Ï., Ãàáðèåëÿí Ã. À., Ïàïîÿí À. Ð., Òîð÷ÿí Ð. Î., Äàâòÿí Ì. À.,* Èíäóöèðîâàííûé ïåðîêñèñîì è îêñèäàç àìèíîêèñëîòó ãðèáà Aspergillus niger R-3 â çàâiñèìîñòè îò ñîñòàâà ñðåäû ðîñòà, Ìåæäóíàðîäíûé ñèìïîçèóì "Ïðîáëåìû áèõèìèè, ìîëåêóëÿðíîé, ðà-äèàöèîííîé áèîëîãèè è ãåíåòèêè", ïîñâ. 100-ëåòèþ ñî äíÿ ðîæä. àêàä. Í. Ì. Ñèñàêÿíà, Àííîòàöèè äîêëàäîâ, 2-4 àïðåëÿ, Åðåâàí-Àøòàðàê, 2007, ñ. 57.

ՀԱՅ ԲԱՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Ավագյան Արծրուն Աբգարի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*
Դեկանի տեղակալներ՝ *Սարգսյան Արտաշես Լիպարիտի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*
Եղիազարյան Վարդան Վոլոդյայի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները եւ մասնագիտացումները

Շիֆր **Մասնագիտություն՝**

031000 Հայոց լեզու և գրականություն

050100 Կրթության կազմակերպում (մագիստրատուրա)

Մասնագիտացումներ՝ (մագիստրատուրա) ժամանակակից հայոց լեզու և թարգմանչական գործ, հայոց լեզվի պատմություն և լեզվաբանություն, հայ գրականության պատմություն, հայ նորագույն գրականություն և գրաքննադատություն, համաշխարհային գրականություն և գրականության տեսություն, հանրակրթության կառավարում, բարձրագույն կրթության կառավարում

Պատվավոր կոչումներ ունեցողներ

1. Բարսեղյան Հովհաննես Խաչատուրի, ՀՀ գիտության վաստակավոր գործիչ

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն	*Ուսանողների թիվը՝* 732							
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Բակալավրիատ								
Հայոց լեզու և գրականություն	56	94	49	94	50	87	49	89
Մագիստրատուրա								
Հայոց լեզու և գրականություն	11	50	16	53				
Կրթության կազմակերպում	1	21	-	12				
Ընդամենը	12	71	16	65				

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Ընդհանուր գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Հայոց լեզու և գրակ.					
1-ին	150	8	23	16	79
2-րդ	143	5	28	20	77
3-րդ	137	9	13	23	84
4-րդ	138	15	50	14	53
Ընդամենը	568	37	114	73	73
Մագիստրատուրա					
Հայոց լեզու և գրակ.					
1-ին	61	-	-	21	100
2-րդ	69	-	-	17	100
Կրթության կազմակերպ.					
1-ին	22	-	3	3	86
2-րդ	12	-	7	4	42
Ընդամենը	164	-	10	45	94

Ամառային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Ընդհանուր գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Հայոց լեզու և գրակ.					
1-ին	148	12	25	9	75
2-րդ	142	2	21	19	84
3-րդ	138	5	33	31	72
Ընդամենը	428	19	79	59	77
Մագիստրատուրա					
1-ին					
Հայոց լեզու և գրակ.	60	1	3	25	93
Կրթության կազմակերպ.	19	-	7	2	63
Ընդամենը	79	1	10	27	86

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	*Ընդամենը* 233, *այդ թվում նախորդ տարիներից՝* 19	
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	մագիստրատուրա
Հայոց լեզու և գրականություն	154 (9)	67
Կրթության կազմակերպում	-	12
Ընդամենը	154 (9)	79

2006/2007 ուստարում հրատարակվել են

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
3	12	9	3	45	6

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ *7*

ՀԱՅ ՆՈՐԱԳՈՒՅՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Գաբրիելյան Վազգեն Արշալույսի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

15.Աղաբեկյան Կիմ Բագրատի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
16.Քալանթարյան Ժենյա Անդրանիկի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
17.Մնացականյան Լարիսա Հրանտի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
18.Գրիգորյան Սեյրան Ջավենի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
19.Ղազարյան Արմեն Պարույրի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
20.Արզումանյան Արմենուհի Մարտունի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
21.Դվոյան Սիրանուշ Գառնիկի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Ավագյան Արծրուն Աբգարի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

Ոխումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Շահնազարյան Անի Անդրանիկի

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Հայ նորագույն գրականության ամբիոնը 2006-2007 ուստարում շարունակել է գիտական աշխատանքները «Հայ նորագույն գրականության զարգացման օրինաչափությունները» ընդհանուր թեմայի շրջանակներում՝ գրելով, նաև հրատարակելով առանձին հեղինակների ու հարցերի մասին ուսումնասիրություններ, հոդվածներ. մեկ տասնյակի չափով հոդվածներ մամուլում, մենագրություն, ուսումնասիրությունների ժողովածուներ, քրիստոմատիա-անթոլոգիա:

Ամբիոնի գիտական աշխատանքների մեջ կարևոր է հիշատակել ամբիոնի անդամների ակտիվ մասնակցությունը Հր. Թամրազյանի 80-ամյակին նվիրված գիտաժողովին և Եղիշե Չարենցի 110-ամյակին նվիրված գիտական նստաշրջանի՝ «Չարենցյան ընթերցումների» /արդեն 8-րդ/ կազմակերպումը: Այս անգամ այն համատեղ էր ՀՀ ԳԱԱ գրականության ինստիտուտի հետ: Անցկացվել է երկու նիստ՝ մեկը բանասիրական

ֆակուլտետում, մյուսը՝ Չարենցի տուն-թանգարանում: Արդեն հրատարակության է ներկայացված և այս տարի լույս կտեսնի «Չարենցյան ընթերցումների» նյութերն ընդգրկող նոր հատորը /թվով 8-րդը/ նույնպես:

Մամուլում հոդվածներով հանդես են եկել ամբիոնի անդամներից պրոֆ. Գաբրիելյանը, Քալանթարյանը, Ավագյանը, Աղաբեկյանը, դոց. Արզումանյանը, ասիստենտ Դվոյանը: Առանձին գրքերով հանդես են եկել Վ. Գաբրիելյանը /«Գրականության մեր ժամանակը»/, Ժ. Քալանթարյանը /«ՈՒրվագծեր արդի հայ գրականության»/: Լույս է տեսել նաև Վ. Գաբրիելյանի «Գրավոր խոսք» ձեռնարկի նոր լրամշակված տարբերակը, Ա. Ավագյանի «Սփյուռքահայ դասական պատմվածքը» ուսումնական ձեռնարկը:

Հանրակրթական դպրոցի նոր «Գրականություն» դասագրքի աշխատանքներն ավարտել է /արդեն հրատարակության ընթացքի մեջ է/ Լ. Մնացականյանը:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Ձեռնարկների թեզիս
-	2	1	-	6	-

ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Մուրադյան Սամվել Պարգևի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Ավետիսյան Ջավեն Վասիլի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Մակարյան Ալբերտ Արշավիրի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Շարուրյան Ալբերտ Սրապիոնի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
4. Սաֆարյան Վազգեն Հմայակի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
5. Էլոյան Ռուբիկ Կառլենի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Մխիթարյան Սարգիս Մխիթարի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Հակոբյան Նելլի Արմենակի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
8. Սրապիոնյան Սերժիկ Գագիկի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
9. Վարդանյան Խաչատուր Գարուշի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
10. Եղիազարյան Վարդան Վոլոդյայի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
11. Վարդանյան Նվարդ Խաչատուրի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Խուրշուդյան Վալենտինա Հովհաննեսի

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Հայ գրականության ամբիոնը 2006-2007 ուստարում շարունակել է իր գիտական գործունեությունը թե' հայոց հին և միջնադարյան, թե' հայ նոր գրականության ուղղություններով, կազմակերպել ՀՀ ԳԱԱ ակադ. Հր. Թամրազյանի ծննդյան 80-ամյակին նվիրված գիտական նստաշրջան:

Հաշվետու տարում լույս են տեսել Ս. Մուրադյանի «Գրական հանգրվաններ» գրքի երկրորդ հատորը, գրականության տարբեր հարցերին նվիրված հոդվածներ գիտական մամուլում ու ժողովածուներում, նրա առաջաբաններով են հրատարակվել մի քանի գիտական ու գեղարվեստական գրքեր, որոնց թվում և Հր. Թամրազյանի Երկերի մեծադիր առաջին հատորի /երկուսուկես մամուլ/ և հայտնի ազգային-կուսակցական գործիչ Վահան Նավասարդյանի «Չարենց. հուշեր և խորհրդածություններ» գրքի /մեկ մամուլ/ առաջաբանները: Գիտական զեկուցումներով նա Հայաստանում և Սփյուռքում հանդես է եկել տարբեր միջոցառումներում. Հալեպում, Բեյրութում, Կամըշլիում և այլուր «Անմոռաց հայ գրողներ» շարքով հրապարակային դասախոսություններ է կարդացել և արժանացել ՀԲԸՄ «Պողոս Նուբար փաշա» մեդալին ու շնորհակալագրին:

«Երկու մեծ շուշեցիներ. Մուրացան և Արսեն Տերտերյան» զեկուցումով նա մասնակցել է Շուշիի ազատագրման և հայոց բանակի 15-ամյակի նստաշրջանին, ԵՊՀ-ում՝ «Դանթեականի երկու ըմբռնում. Ե. Չարենց, Հովի. Շիրազ»՝ Ե. Չարենցի 110-ամյակին նվիրված նստաշրջանին, հիմնական բանախոս է եղել Ազգային գրադարանում՝ սփյուռքահայ գրող, հրապարակախոս, Պոլսի «Մարմարա» օրաթերթի երկարամյա խմբագիր Ռոբեր Հատտեջյանի 80-ամյակին նվիրված հանդիսությանը, կարդացել է «Հովի. Շիրազը և Գյումրին» զեկուցումը «Շիրակի պատմամշակութային ժառանգությունը» յոթերորդ նստաշրջանում:

Իրենց արդյունավետ գործունեությամբ աչքի են ընկել նաև ամբիոնի պրոֆեսորներ Զ. Ավետիսյանն ու Վ. Սաֆարյանը: Մրցույթով անցել և արդեն լույս է տեսել Ավետիսյանի՝ հանրակրթական դպրոցի «Գրականության» 8-րդ դասարանի դպրոցական դասագիրքը: Պրոֆ. Վ. Սաֆարյանը հանդես է եկել մի շարք գիտական զեկուցումներով /Հր. Մաթևոսյանի, Ե. Չարենցի հոբելյանների առիթով/ ու հրապարակումներով: Դոց. Մ. Զանփոլադյանը պաշտպանել է դոկտորական ատենախոսություն՝ «Նարեկացու «Մատյանը» և «Սասունցի Դավիթ» էպոսը ռուսական թարգմանություններում և գրական մտքի գնահատմամբ» թեմայով: Դոց. Ս. Սրապիոնյանի՝ Ա. Ահարոնյանին նվիրված տարբեր հատվածներ արդեն տպագրվել են գիտական մամուլում:

Դոց. Խ. Վարդանյանը հրատարակել է «Դանիել Վարուժանը և «հեթանոս» գրական շարժումը» մենագրությունը: Ասիստենտ Վ. Եղիազարյանը վերջին տարում հրատարակել է հինգ հոդված:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
1	2	-	-	3	-

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԼԵԶՎԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Հովսեփյան Լիանա Սամվելի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Աբրահամյան Աշոտ Սերգեյի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

2. Հայրապետյան Աշոտ Պուշկինի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Հարությունյան Ծովինար Ռաֆիկի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Ավետյան Սարգիս Ռուդիկի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Գագինյան Արմինե Ռոմիկի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Պետրոսյան Վարդան Ջորիկի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Վարդազարյան Օլգա Սերգեյի, փիլիսոփ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Գրիգորյան Կարինե Բաղդասարի, դասախոս
9. Սկրտչյան Նելլի Նորիկի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Բայրամյան Հրաչիկ Սմբատի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Գասպարյան Սուսաննա Ալեքսանի

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
2	2	-	-	8	5

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Եզեկյան Լևոն Կորյունի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Բադիկյան Խաչիկ Գաբրիելի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Գալստյան Սերյոժա Աշոտի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Պապոյան Արտաշես Համբարձումի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
4. Ավետիսյան Յուրիկ Սրապիոնի, բան. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
5. Սաքապետոյան Ռուբեն Կարապետի, բան. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
6. Աբաջյան Աննա Հենրիկի, բան. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
7. Ադիլխանյան Անահիտ Ջավենի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
8. Թելյան Լեոնիդ Գուրգենի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
9. Թիրաբյան Նելլի Հարությունի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
10. Կոստանդյան Դարիկո Սեսրոպի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
11. Հայրապետյան Լևոն Հրանտի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
12. Մեյթիխանյան Փառանձեմ Գառնիկի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
13. Ներսիսյան Բագրատ Սուրենի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
14. Սարգսյան Արտաշես Լիպարիտի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

15. Ստեփանյան Շողիկ Ազատի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
16. Սուքիասյան Քնարիկ Աշոտի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
17. Տեր-Մինասյան Աշոտ Անդրանիկի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
18. Աղաջանյան Զարիկ Խաչատուրի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
19. Գաբրիելյան Սուսաննա Վոլոդյայի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
20. Գևորգյան Շուշանիկ Սամսոնի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
21. Մանուկյան Անահիտ Լևոնի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
22. Մարգարյան Ռեբեկա Հայկարամի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
23. Մուրադյան Անի Սամվելի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
24. Միքայելյան Կարինե Ռոբերտի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
25. Ներսիսյան Նարինե Վոլոդյայի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
26. Ներսիսյան Գոհար Միշայի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
27. Սաղաթելյան Ռիտա Գուրգենի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
28. Սարգսյան Հրաչին Գրիշայի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
29. Քամալյան Արևիկ Սերգեյի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
30. Ֆելեքյան Սանուկ Հարությունի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
31. Կիրակոսյան Մարիամ Վրույրի, ասիստենտ
32. Մովսիսյան Անահիդա Ժորայի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
33. Գրիգորյան Նելսոն Գրիգորի, դասախոս
34. Եզեկյան Լիլիթ Լևոնի, դասախոս
35. Համբարձումյան Ռիմա Սերժիկի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Ավետիսյան Լևոն Վազգենի, դասախոս

Ոխումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Մադանյան Մադլենա Նորիկի
2. Մելքոնյան Լուիզա Արմենի
3. Քոշատաշյան Սիլվա Սերյոժայի
4. Պապիկյան Լիլիթ Սիերի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Արդի գրական հայերենի լեզվական նորման (պետական ֆինանսավորում):	Եզեկյան Լ. Կ.
2. Արևելահայերենի և արևմտահայերենի զուգադրական քննություն (պետական ֆինանսավորում):	Սաքապետոյան Ռ. Կ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Ամբիոնի վարիչ, պրոֆ. Լ. Եզեկյանի ղեկավարությամբ շարունակվում են «Արդի գրական հայերենի լեզվական նորման» գիտական թեմայի աշխատանքները: Այս ուսումնական տարում Լ. Եզեկյանը

տպագրել է թեմայի վերաբերյալ հոդված՝ «Լեզու-նորմա-համակարգ» վերնագրով, ինչպես նաև զեկուցմամբ հանդես է եկել հայ բանասիրության ֆակուլտետում կայացած գիտաժողովում: Խմբի անդամները տպագրել են հոդվածներ հետևյալ թեմաներով. Բ. Ներսիսյանը՝ «Դերբայը ժամանակակից արևելահայերենում», Շ. Գևորգյանը՝ «Ժամանակների ոճական կիրառությունները», Մ. Մաղանյանը՝ «Հերոսների խոսքի տիպականացումը պատմականություն ստեղծող լեզվական միջոցներով»:

Թեմա 2. Ամբիոնի դոցենտ, բան. գիտ. դոկտոր Ռ. Սաքապետոյանը 2006թ. լույս է ընծայել «Արևմտահայերենի դասագիրք»՝ 31տպ. մամուլ ծավալով: Բ.գ.դ., դոց. Յու. Ավետիսյանը մինչև ընթացիկ տարվա հոկտեմբերի վերջը կավարտի «Արևելահայերենի և արևմտահայերենի զուգադրական քերականություն» մենագրությունը: Բ.գ.թ., դոց. Ա. Սարգսյանը ԲԵՀ-ում տպագրել է «Հատկացուցչի և հատկացյալի համաձայնության դրսևորումը արևմտահայերենում» հոդվածը:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	2	5	2	12	-

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Ղազարյան Ռուբեն Սերոբի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Ավետիսյան Հենրիկ Միսակի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Գրիգորյան Սուսաննա Ալբերտի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Դիլբարյան Նարինե Հակոբի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Հանանյան Գաղթուհի Կարապետի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Մանուկյան Գուրգեն Մուշեղի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Յուզբաշյան Անահիտ Լյուդվիգի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Պալյան Խորեն Հարությունի, դոցենտ
8. Խաչատրյան Ալվարդ Ալբերտի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
9. Պարոնյան Նաիրա Վրույրի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
10. Պողոսյան Նորայր Բերիկի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
11. Շաբոյան Ռուզաննա Սերժիկի, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Սանթուրջյան Մարի Գարեգինի, ասիստենտ

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Առաքելյան Լաուրա Արտեմի

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	4	2	1	8	-

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Հարությունյան Նազիկ Կարապետի, մանկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Բաբայան Գարուն Աշոտի, մանկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Գյուլբուդաղյան Վաղարշակ Սիրակի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Հարությունյան Թամարա Սարգսի, մանկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Ղազարյան Արևիկ Փանոսի, մանկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Սաղաթելյան Արա Կառլենի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Աշիկյան Արմենուհի Աշոտի, դասախոս
2. Ավետիսյան Սերի Բաբկենի, դասախոս
3. Ղայթանջյան Ռուզաննա Լյովայի, դասախոս

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Աշիկյան Արմենուհի Աշոտի
2. Ղայթանջյան Ռուզաննա Լյովայի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Ինովացիոն գործընթացները Հայաստանի կրթության համակարգում (պետական ֆինանսավորում):	Հարությունյան Ն. Կ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. 2006-2007 ուստարվա առաջին կիսամյակում մանկավարժության ամբիոնն աշխատել է ԿԳ նախարարության կողմից ֆինանսավորվող «Ինովացիոն գործընթացները Հայաստանի կրթական համակարգում» թեմայի երրորդ՝ «Ինովացիոն գործընթացները բարձրագույն դպրոցում», բաժնի վրա:

Մշակվել են մեծ թվով գիտատեսական նյութեր, ուսումնասիրվել է միջազգային փորձը: Թեմայի երրորդ բաժնի շարադրանքը կավարտվի 2007թ. դեկտեմբերին: Հինգ գիտական հոդված է տպագրվել թեմայի վերաբերյալ:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	1	-	10	-

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳՐԱՔՆՆԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար` *Քալանթարյան Ժենյա Անդրանիկի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Բեքմեզյան Աստղիկ Սարգսի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Ջանփոլադյան Մագդալինա Գևորգի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Նավասարդյան Վահան Սուրենի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Չրբաշյան Աշխեն Էդուարդի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Դասագիրք

1. *Ավետիսյան Զ. Վ,* Գրականություն հանրակրթական դպրոցի 8-րդ դասարանի դասագիրք, Մակմիլլան Արմենիա հրատ., 2007:
2. *Նահապետյան Բ., Աբրահամյան Ա. Ս.,* Մաթեմատիկա հանրակրթական դպրոցի 5-րդ դասարանի դասագիրք, Մակմիլան Արմենիա, Երևան, 2006, 240 էջ:
3. *Նահապետյան Բ., Աբրահամյան Ա. Ս.,* Մաթեմատիկա հանրակրթական դպրոցի 6-րդ դասարանի դասագիրք, Մակմիլան Արմենիա, Երևան, 2007, 208 էջ:

Մենագրություն

4. *Գաբրիելյան Վ. Ա.,* Գրականության մեր ժամանակը, ՀԳՄ հրատ., Երևան, 2006, 240 էջ:
5. *Քալանթարյան Ժ. Ա.,* Ուրվագծեր արդի հայ գրականության, «Զանգակ» հրատ., Երևան, 2006, 208 էջ:
6. *Մուրադյան Ս. Պ.,* Գրական հանգրվաններ, հատոր Բ, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 246 էջ:
7. *Վարդանյան Խ. Գ.,* Դանիել Վարուժանը և «Գրական հեթանոսությունը», ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, 254 էջ:
8. *Մկրտչյան Ն. Ն.,* Հունարեն-հայերեն բառարան, ԵՊՀ հրատ., 2007, 392 էջ:
9. *Âàðäàçàðÿí Î. Ñ.,* Ôèëîí Àëåêñàíäðèéñêèé â âîñïðèÿòèè àðìÿíñêîãî ñðåäíåâåêîâüÿ. Ê âîïðîñó îá èñòîêàõ òðàäèöèè, Åðåâàí, Èçäàòåëüñêèé äîì “Ëóñàáàö”, 2006, 246 ñ.
10. *Պապոյան Ա. Հ.,* Հայագիտական հետազոտություններ, Երևան, «Աստղիկ» հրատ., 2007, 836 էջ:

11. *Աղաջանյան Զ. Խ.,* Ձևաբանական ևորմ և խոսքի մշակույթի հարցեր, Երևան, «Տիգրան Մեծ» հրատ., 2007, 450 էջ:
12. *Ղազարյան Ռ. Ս.,* Գրաբարի հոմանիշների բառարան /վերահրատ./, Անթիլիաս, Լիբանան, 2006, 700 էջ:
13. *Գրիգորյան Ս. Ա.,* Գունանունները բույսերի և կենդանիների անվանումներում, Երևան, 2007, 45 էջ:
14. *Ղազարյան Ռ. Ս., Ավետիսյան Հ. Մ.,* Նորահայտ բառերը գրաբարում, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 118 էջ:
12. *Մանուկյան Գ. Մ.,* Գրաբարի նախդիրների գործածությունը Ե. Կողբացու «Եղծ աղանդոց» աշխատությունում, Երևան, 2006, 57 էջ:

Ուսումնական եւ ուսումնամեթոդական ձեռնարկ

1. *Գաբրիելյան Վ. Ա.,* Գրավոր խոսք, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 296 էջ:
2. *Գալստյան Ս. Ա.,* Ժամանակակից հայոց լեզվի գործնական աշխատանքների ձեռնարկ, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2007, 196 էջ:
3. *Եգեկյան Լ. Կ.,* Ոճագիտության ուղեցույց, Երևան, «Զանգակ» հրատ., 2007, 120 էջ:
4. *Ավետիսյան Յու. Ս.,* Հնչյունաբանություն, Երևան, «Զանգակ» հրատ., 2007, 144 էջ:
5. *Ավետիսյան Յու. Ս.,* Բառագիտություն (համահեղինակ), Երևան, «Զանգակ» հրատ., 2007, 188 էջ:
6. *Սարգսյան Ա. Լ.,* Հայոց լեզվի և գրականության համառոտ ուղեցույց, Երևան, «Աղբյուր» հրատ., 2007, 316 էջ:
7. *Կիրակոսյան Մ. Վ.,* Ռուս-հայերեն, հայ-ռուսերեն բառարան, «Արեգ» հրատ., Երևան, 2007, 700 էջ:
8. *Կոստանդյան Դ. Մ.,* Հայոց լեզու և գրականություն. հանրակրթական դպրոցի առարկայական չափորոշիչ և ծրագիր (համահեղինակ), Երևան, «Անտարես» հրատ., 2006, 147 էջ:
9. *Դիլբարյան Ն. Հ., Խաչատրյան Ա. Ա.,* Հայերենի բնիկ և փոխառյալ բառեր /դասախոսություն/, Երևան, 2007, 80 էջ:
10. *Ավետիսյան, Հ, Վ, Ղազարյան. Ռ. Ս.,* Գրաբարի ձեռնարկ, Երևան, 2007, 299 էջ:
11. *Ղազարյան Ս. Ռ.,* Հայոց լեզվի համառոտ պատմություն, Երեւան, 2006, 424 էջ:
12. *Հարությունյան Ն. Կ.,* Հայ մանկավարժական հանրագիտարան, հատոր 1, Հայ մանկավարժության նշանավոր դեմքեր, Երևան, 2007, 161 էջ:

Հոդված

1. *Քալանթարյան Ժ. Ա.,* Գիշերերգության խորհուրդը, Արևելագիտության հարցեր /հոդվածների ժողովածու, հատոր 7/, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, էջ 132-144:
2. *Քալանթարյան Ժ. Ա.,* Չարենցյան ինչ-ինչ ազդակներ արդի պոեզիայում, «Գրական թերթ», Երևան, 2007, 22 հունիսի, թիվ 25:
3. *Քալանթարյան Ժ. Ա.,* Գրող, գրականություն, ընթերցող, «Նորք», Երևան, 2007, թիվ 3, էջ 131-149:
4. *Քալանթարյան Ժ. Ա.,* Ոչ ռոմանտիկ պատմություն, «Գրական թերթ», Երևան, 2006, թիվ 21:
5. *Ավագյան Ա. Ա.,* Մահվան արվարձաններում ապրող մարդը (Շահան Շահնուրի կյանքի վերջին էջերը), Արևելագիտության հարցեր /հոդվածների ժողովածու, հատոր 7/, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, էջ 95-103:
6. *Արզումանյան Ա. Մ.,* Գրողի նամականին. ուսուցման առանձնահատկությունները, «Մանկավարժական միտք», Երևան, 2007, թիվ 1, էջ 47-59:
7. *Մուրադյան Մ. Պ.*, Իսահակյանի երկու «Բինգյոլ»-ը, Արևելագիտության հարցեր /հոդվածների ժողովածու, հատոր 7/, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, էջ 157-168:
8. *Սաֆարյան Վ. Հ.,* Հազարամյակների խորհուրդը մեծերի խոսքում, «Գարուն», Երևան, 2007, թիվ 5-6, էջ 9-21:
9. *Մխիթարյան Ս. Մ.,* Արդի միջնարագիտությունը և հայկական Վերածնության խնդիրը, «Պատմա-բանասիրական հանդես», Երևան, 2007, թիվ 1, էջ 109-122:
10. *Հովսեփյան Լ.,* Հայերենի քերականության ձևայնացում և համընդհանուր ցանցային լեզվի հայերեն մոդուլի մշակում, «Արևելագիտության հարցեր» ժողովածու, 6 հատ., Երևան, 2006, էջ 144-150:
11. *Հովսեփյան Լ.,* Բառերի ստուգաբանական և բառակազմական վերլուծությունը հայոց լեզվի զարգացման տարբեր փուլերում, Լեզվի ինստիտուտի Ջահուկյանական ընթերցումներ ժողովածու, Երևան, 2006, էջ 123-127:

12. *Հովսեփյան Լ.,* Ժամանակակից հայերենի ձևային նկարագրության խնդիրներն ու սկզբունքները, Լեզվի ինստիտուտի Ջահուկյանական ընթերցումներ ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 38-44:
13. *Վարդազարյան Օ. Ս.* «Հաւաքումն յայտնաբանութեան ի Փիլոնէ իմաստնոյ, որ Յաղագս Նախախնամութեան», Բանբեր Մատենադարանի 17, Երևան, 2006, էջ 213-259:
14. *Հարությունյան Ծ. Ռ.,* Հայկական վաղորդայն և վարդավառ բառերի ծիսական ստուգաբանական ատաղձը, Հայ ժողովրդական մշակույթի գիտական նստաշրջանի նյութեր, հ. 8, Երևան, 2006, էջ 129-135:
15. *Ավետյան Ս. Ռ.,* Հնդեվրոպական կոկորդայինների ենթադրյալ դրսևորումները հայերենում H-ի տեսքով, Բանբեր Երևանի համալսարանի, հ. 3, Երևան, 2006, էջ 119-123:
16. *Գագիկյան Ա. Ռ.,* Յոզեֆ Կարստի «Միջին հայերենի» բառարանը, Հումանիտար ուսումնասիրություններ, Երևան, 2007, էջ 41-93:
17. *Եգեկյան Լ. Կ.,* Լեզու-նորմա-համակարգ, «Բանբեր Երևանի համալսարանի», թիվ 2, Երևան, 2007, էջ 30-35:
18. *Բաղիկյան Խ. Գ.,* Հր. Աճառյանի գիտական ժառանգությունը, Հր. Աճառյանի համալսարանի գիտական աշխատությունների ժողովածու, թիվ 3, Երևան, 2007, էջ 9-18:
19. *Աբաջյան Ա. Հ.,* Միջին հայերենի հոլովական համակարգը ըստ Կարստի, «Լեզու, լեզվաբանություն», Երևան, 2007, էջ 54-58:
20. *Մեյթիխանյան Փ. Գ.,* Մեսրոպ Մաշտոցը և Սուրբ գրքի թարգմանությունը, «Կանթեղ», թիվ 3, Երևան, 2007, էջ 58-68:
21. *Սարգսյան Ա. Լ.,* Հատկացուցչի և հատկացյալի համաձայնությունն արևմտահայերենում, ԲԵՀ, Երևան, 2007, թիվ 2, էջ 42-49 :
22. *Թիրաբյան Ն. Հ.*, Բառապաշարի ուսուցումը ըստ Հովհ. Շիրազի «Աստծո գլուխգործոցը» պոեմի, «Հ. լ. և գրակ.» հանդես, թիվ 3-4, Երևան, 2007, էջ 58-64:
23. *Ներսիսյան Գ. Մ.*, Բառասկիզբը դասական հայերենում, «Կրթ. և գիտ. Արցախում», թիվ 1-2, Երևան, 2006, էջ 43-48:
24. *Գաբրիելյան Ս. Վ.*, Չարենցի պոեզիայի լեզվաոճական առանձնահատկությունները (Նորահայտ էջեր), «Կրթ. և գիտ. Արցախում», Երևան, 2007, թիվ 3-4, էջ 16-18:
25. *Ներսիսյան Ն. Վ.,* Այլաբերությունը Պ. Սևակի «Եղիցի լույս» շարքում, «Հայագիտական հանդես», թիվ 1, Երևան, 2007, էջ 34-42:
26. *Ներսիսյան Ն. Վ.,* Պատկերավորության միջոցների ուսուցումը, «Մանկավարժական միտք», թիվ 1, 2, Երևան, 2007, էջ 128-138:
27. *Միքայելյան Կ. Ռ.,* Երգող ասեղնապատկերներ, «Հայ արվեստ», թիվ 1, Երևան, 2007, էջ24-25:
28. *Մադաևյան Մ. Ն.,* Հերոսների խոսքի տիպականացումը պատմականություն ստեղծող լեզվական միջոցներով /ըստ Ստ. Զորյանի պատմավեպերի/, «Բանբեր Երևանի համալսարանի», թիվ 3, Երևան, 2006, էջ 156-163:
29. *Դիլբարյան Ն. Հ.,* Հայերենի տեղանվան. հիմքերը, Պատմաբանասիրական հանդես, N 1, 2007, էջ 90-98:
30. *Պարոնյան Ն. Վ.,* Բայի դիմավոր ձևերի գործածությունը Հ. Ղրիմեցու «Մեկնութիւն պումարի» երկում, Էջմիածին, N 6, 2007, էջ 71-76:
31. *Մանուկյան Գ. Մ.,* Աննախադեպ քերականական կիրառություններ Գ. Նարեկացու «Մատեան ողբերգութեան» երկում, Բանբեր Երևանի համալսարանի, N 3, 2006, էջ 61-68:
32. *Մանուկյան Գ. Մ.,* Նախդրագործածությունը Ե. Կողբացու «Եղծ աղանդոց» գրքում, Բանբեր Երևանի համալսարանի, N 2, 2006, էջ 68-80:
33. *Ղազարյան Ռ. Ս., Սկրտչյան Ն. Ա.,* Անատոլիայի նորահայտ հայ բառարանները և բանահյուսությունը, Բանբեր Երևանի համալսարանի, N 3, 2006, էջ 205-209:
34. *Êàçàðÿí Ð. Ñ.,* Î ëåêñèêå ñðåäíåâåêîâûõ ÿçûêà, Âåñòíèê Åðåâàíñêîãî óíèâåðñèòåòà, N 2, 2006, ñ. 59-67.
35. *Կարապետյան Ա.,* Ամիրդովլաթ Ամասիացու բժշկագիտական ժառանգության շուրջ, Բանբեր Երևանի համալսարանի, N 3, 2006, էջ 148-155:
36. *Հարությունյան Ն. Կ.,* Մանկավարժական ինովացիաների փիլիսոփայական, գիտատեսական և տեխնոլոգիական հիմքերը, «Մանկավարժական միտք», թիվ 1-2, Երևան, 2006, էջ 7-14:
37. *Հարությունյան Ն. Կ.,* Կրթության որակի ապահովում, «Մանկավարժական միտք», թիվ 1-2, Երևան, 2007, էջ 7-12:
38. *Հարությունյան Ն. Կ.,* Կրթությունը և մարդկային զարգացումը, «Կրթության զարգացում» տարեգիրք, Երևան, 2006, էջ 6-9:

39. *Բաբայան Գ. Ա.,* Նոր մեթոդների կիրառումը վերահսկողությունից դուրս մնացած անչափահասների դաստիարակության գործընթացում, «Պետություն և իրավունք» ամսագիր, թիվ 2-3 /32-33/, Երևան, 2006, էջ 21-28:
40. *Բաբայան Գ. Ա.,* Նորովի մոտեցում դաստիարակող-դաստիարակվող հարաբերություններին, «Կրթությունը և գիտությունը Արցախում», թիվ 1-2, Երևան, 2006, էջ 127-131:
41. *Հարությունյան Թ. Ս.,* Ինովացիոն գործընթացները հանրակրթության ոլորտում, «Կրթությունը և գիտությունը Արցախում», թիվ 1-2, Երևան, 2006, էջ 14-16:
42. *Հարությունյան Թ. Ս.,* Սովորողների գեղագիտական կրթության և դաստիարակության հոգեբանական նախադրյալները, «Կրթությունը և գիտությունը Արցախում», թիվ 3-4, Երևան, 2006, էջ 77-80:
43. *Հարությունյան Թ. Ս.,* Դպրոցական թատրոնի դերը սովորողների գեղագիտական դաստիարակության գործում, «Կրթության զարգացում» տարեգիրք, Երևան, 2006, էջ 50-55:
44. *Գյուլբուդաղյան Վ. Ս.,* Մանկավարժական գործունեության նորարարական ուղղվածությունը և ձեռքբերումների կիրառությունը պրակտիկայում, «Մանկավարժական միտք», թիվ 3-4, Երևան, 2006, էջ 185-189:
45. *Ղազարյան Ա. Փ.,* Դասախոս-հետազոտողը որպես ինովացիոն գործընթացների սուբյեկտ, «Մանկավարժական միտք», թիվ 3-4, Երևան, 2006, էջ 190-196:

Զեկուցումների թեզիս

1. Vardazaryan O. S., The “Preface to Olympias” as an Exegetical Programme and its Armenian Translation, Proceedings of the XXIst International Congess of Byzantine Studies, London, 21-26, August 2006, “Ashgate”, London, 2006, t. 3, pp. 377-378.
2. Âàðäàçàðÿí Î. Ñ., Æàíðû àðìÿíñêîé ñðåäíåâåêîâîé ñîëîãàðèè, Contemporary Issues of Literary Criticism, I-st International Symposium, Theses, Tbilisi, 2007, pp. 31-33.
3. *Հովսեփյան Լ.,* Լեզվական ռեսուրսների ներկայացումը UNL հայկական մոդուլում, UNL հայկական մոդուլը և նրա ապահովումը UNL համակարգում աշխատանքային գիտաժողով, Երևան, 2006, էջ 9-10:
4. *Վարդազարյան Օ. Ս.,* «Ակումիտ» և «սպուդէք» բառերը Մեսրոպ Մաշտոցին վերաբերող աղբյուրներում, Միջազգային գիտաժողով՝ նվիրված հայոց գրերի գյուտի 1600-ամյակին, Զեկուցումների ժողովածու, Երևան, 2006, էջ 457-468:
5. *Խաչատրյան Ա.,* Բնիկ և փոխառյալ հայոց իգական անունները հայերենի զարգացման հին շրջանում, Լրաբեր հասարակական գիտությունների, N 2, 2007, էջ 210-214:
6. *Գրիգորյան Կ. Բ., Գյուզալյան Ա.,* «Ïðîôåññèîíàëüíî-çíà÷èìûå ÷òåíèå êàê àêòóàëüíûå ñðåäñòâî îáó÷åíèÿ ÿçûêó», /íà ïðèìåðå ðóññêîãî è ëàòèíñêîãî ÿçûêîâ/, òåçèñû äîêëàäà ìåæäóíàðîäíîé êîíôåðåíöèè Ðóññêèé ÿçûê â ìèðîâîì èñòî, Åðåâàí, 2007.

ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Գևորգյան Գեղամ Գրիգորի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ*
Դեկանի տեղակալ՝ *Թասլաքյան Առաքել Կարապետի, ֆիզմաթ գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները եւ մասնագիտացումները

Շիֆր **Մասնագիտություն՝**

010100 Մաթեմատիկա

011000 Ակտուար մաթեմատիկա

Մասնագիտացումներ՝ (մագիստրատուրա) դիֆերենցիալ հավասարումներ և հանրահաշիվ և երկրաչափություն, հավանականությունների տեսություն և մաթեմատիկական վիճակագրություն, օպտիմալ կառավարման տեսություն և մոտավոր մեթոդներ, ակտուար մաթեմատիկա, ֆունկցիաների տեսություն

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոսներ եւ թղթակից անդամներ

1. Առաքելյան Նորայր Հունանի
2. Գևորգյան Գեղամ Գրիգորի (թղթակից անդամ)
3. Մարտիրոսյան Վալերի Հակոբի (թղթակից անդամ)
4. Սահակյան Արթուր Արտուշի (թղթակից անդամ)

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն	*Ուսանողների թիվը՝ 467*							
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Բակալավրիատ								
Մաթեմատիկա	48	36	45	29	39	39	45	36
Ակտուար մաթեմատիկա	5	21	6	15	6	11	5	15
Ընդամենը	53	57	51	44	45	50	50	51
Մագիստրատուրա								
Մաթեմատիկա	6	23	6	18				
Ակտուար մաթեմատիկա	-	8	1	4				
Ընդամենը	6	31	7	22				

Ամբիոն	Ասպիրանտների թիվը՝			
	I տարի	*II տարի*	*III տարի*	*IV տարի*
Ֆունկցիաների տեսություն	1	1	1	-
Հանրահաշիվ և երկրաչափություն	-	2	2	-
Մաթեմատիկական անալիզ	-	-	-	-
Դիֆերենցիալ հավասարումներ	1	2	-	-
Հավ. տես. և մաթ. վիճակագրություն	2	-	1	2
Օպտիմալ կառավ. տեսություն և մոտավոր մեթոդներ	3	1	1	-
Ընդամենը	7	6	5	2

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Մասնագիտություն, կրթական աստիճան, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Մաթեմատիկա					
1-ին	84	15	22	6	56
2-րդ	74	11	25	11	51
3-րդ	78	13	22	10	55
4-րդ	81	18	21	22	52
Ակտուար մաթեմատիկա					
1-ին	26		9	3	65
2-րդ	21	2	11	4	38
3-րդ	17	1	4	8	71
4-րդ	20	1	2	6	85
Ընդամենը	401	61	116	70	56
Մագիստրատուրա					
Մաթեմատիկա					
1-ին	29	-	1	22	97
2-րդ	24	-	4	13	83
Ակտուար մաթեմատիկա					
1-ին	8	-		4	100
2-րդ	5	-	1	2	80
Ընդամենը	**66**	-	**6**	**41**	91

Ամառային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Մաթեմատիկա					
1-ին	80	15	16	6	61
2-րդ	74	7	22	13	61
3-րդ	79	1	6	17	91
Ակտուար մաթեմատիկա					
1-ին	28	1	13	6	50
2-րդ	22	2	9	5	50
3-րդ	16		3	8	81
Ընդամենը	299	26	69	55	68
Մագիստրատուրա					
Մաթեմատիկա					
1-ին	28	-	4	14	86
Ակտուար մաթեմատիկա					
1-ին	8	-		5	100
Ընդամենը	**36**	-	**4**	**19**	89

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	Ընդամենը 127, այդ թվում նախորդ տարիներից՝ 2	
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	մագիստրատուրա
Մաթեմատիկա	80 (26)	22
Ակտուար մաթեմատիկա	20 (4)	5
Ընդամենը	100 (30)	27

2006-2007 ուստարում հրատարակվել են

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	1	-	1	42	17

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ 7

ՖՈՒՆԿՑԻԱՆԵՐԻ ՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Մարտիրոսյան Վալերի Հակոբի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթ. անդամ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Սիքայելյան Գագիկ Վազգենի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Պետրոսյան Ալբերտ Իսրայելի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
3. Ռաֆայելյան Սպարտակ Գևորգի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Քոչարյան Հենրիկ Սիսակի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Համատեղողներ

1. Առաքելյան Նորայր Հունանի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
2. Բատիկյան Բագրատ Թումիկի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Դանիելյան Սելանյա Ցոլակի

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ամբիոնում կատարված գիտական հետազոտությունների շրջանակներում ստացվել են նոր արդյունքներ բացթողումներ ունեցող բազմանդամներով միջին իմաստով

մոտավորությունների հնարավորության վերաբերյալ: Մոտավորությունը իրագործվում է ինչպես Կարաթեոդորյան, այնպես էլ ոչ-Կարաթեոդորյան կոմպակտ բազմությունների վրա:

Գտնված են միավոր գնդում բազմաչափ հարմոնիկ ֆունկցիաների նոր կշռային ենթադասերի պարամետրական ներկայացումներ:

Ամբիոնում պաշտպանվել է դոկտորական ատենախոսություն (Պետրոսյան Ա. Ի., «Ինտեգրալային ներկայացումներ բազմաչափ կոմպլեքս անալիզում և կիրառություններ»):

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	8	-

ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԱՆԱԼԻԶԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Սահակյան Արթուր Արտուշի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ, ՀՀ ԳԱԱ թղթ. անդամ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Մարտիրոսյան Ռաչիկ Մարտինի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, պրոֆեսոր-խորհրդատու
2. Մուսոյան Վիդոկ Խաչատուրի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Բաղշեցյան Արա Վազգենի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Գալստյան Լևոն Հարությունի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Թասլաքյան Առաքել Կարապետի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Հակոբյան Արամ Սիքայելի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Նազարյան Էռնեստ Հովակիմի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
8. Մարտիրոսյան Սիեր Սոսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
9. Սահակյան Բորիկ Հայկազի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
10. Գևորգյան Գրիգոր Գեղամի, դասախոս
11. Պիվազյան Էլզա Էմանուելի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Գևորգյան Գեղամ Գրիգորի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Հովհաննիսյան Տիգրանուհի Կարապետի
2. Մարտիրոսյան Կարինե Գուրգենի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Օրթոգոնալ վերլուծություններ և մոտարկումներ (պետ. ֆինանսավորում):	Գևորգյան Գ. Գ.
2. Արագ մոտարկումներ անալիտիկ ֆունկցիաներով (պետ. ֆինանսավորում):	Մուսոյան Վ. Խ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Ապացուցվել է, որ Ֆրանկլինի ընդհանուր համակարգով շարքերի համար դրական չափի բազմության վրա համարյա ամենուրեք ոչ պայմանական զուգամիտությունը համարժեք է այդ բազմության վրա համարյա ամենուրեք բացարձակ զուգամիտությանը:

Հետազոտվել են մոնոտոն գործակիցներով Հաարի շարքերը: Մասնավորապես, ապացուցվել է, որ որոշ անհրաժեշտ պայմանների դեպքում նման շարքերը ունիվերսալ են ենթաշարքերի նկատմամբ ինչպես համարյա ամենուրեք վերջավոր չափելի ֆունկցիաների դասում համարյա ամենուրեք զուգամիտության իմաստով, այնպես էլ L_p, $0 < p < 1$, դասում L_p նորմով զուգամիտության իմաստով: Նման թեորեմներ ապացուցվել են նաև մոնոտոն գործակիցներով ՈՒոլշի շարքերի համար:

Թեմա 2. $L^p(0,\infty)$ տարածությունում հետազոտված է էքսպոնենտների համակարգով արագ մոտարկվող ֆունկցիաների դասը այն դեպքում, երբ ցուցիչներն ընտրված են աջ կիսահարթության կոմպակտ ենթաբազմությունից:

$L^2(0,\infty)$ տարածությունում էքսպոնենցիալ տիպի ամբողջ ֆունկցիաների համար նկարագրվել է Կոլմոգորովի տրամագծերի նվազման արագությունը Բլյաշկեի մինիմալ արտադրյալների տերմիններով՝ Բորելի ձևափոխության եզակիությունների բազմության վրա: Բացի այդ, ստացված է տրված կարգի ամբողջ ֆունկցիաների Կոլմոգորովի տրամագծերի նվազման արագությունը կոմպակտի վրա հավասարաչափ նորմով:

Մշակված է արագ մոտարկման խնդիրների լուծման նոր ընդհանուր մեթոդ: Ստացվել են Ֆիշեր – Սիչելիի և Բեռնշտեյն – ՈՒոլշի հայտնի թեորեմների տիպի ընդհանուր արդյունքներ:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ամբիոնում ուսումնասիրվել են Տյոպլիցյան քառակուսային ձևերի ասիմպտոտիկ բաշխումներն անընդհատ ժամանակով Գաուսյան պրոցեսների համար:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	1	-	4	2

ԴԻՖԵՐԵՆՑԻԱԼ ՀԱՎԱՍԱՐՈՒՄՆԵՐԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Խաչատրյան Իշխան Գվիդոնի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Կարախանյան Սարտին Իսահակի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ

2. Հարությունյան Տիգրան Ներսեսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Տեփոյան Լիպարիտ Պետրոսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Քամալյան Արմեն Հրաչիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Ասատրյան Հայկ Ալբերտի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դասախոս
6. Թեյմուրազյան Ռաֆայել Ռուբենի, դասախոս

Ասպիրանտներ

1. Բաբայան Նունե Արտուշի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Սպեկտրալ տեսության որոշ հարցեր (պետ. ֆինանսավորում):	Խաչատրյան Ի. Գ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Անվերջությունում որոշակի վարք ունեցող պոտենցիալով Շտուրմ-Լիուվիլի օպերատորի համար ցրման հակադարձ խնդրում ստացված արդյունքների օգնությամբ ֆունկցիաների որոշակի դասում ապացուցվել է Կորտևեգ–դը Ֆրիզի հավասարման համար Կոշիի խնդրի լուծման միակությունը և նկարագրվել է նրա կառուցումը՝ ենթադրելով, որ լուծումը գոյություն ունի:

ՈՒսումնասիրվել են Շտուրմ–Լիուվիլի և Դիրակի խնդիրների սեփական արժեքների որոշ հատկություններ, որոնք կիրառվել են հակադարձ խնդիրներում:

Ընդհանրացված տեղաշարժի օպերատորներով ծնված Բանախի ներկայացման համար ստացվել է սպեկտրալ թեորեմ:

Երկրորդ կարգի մատրից–ֆունկցիաների մի դասի համար ուսումնասիրվել են մասնակի ինդեքսները և դրանց համար ստացվել են բանաձևեր:

Հետազոտվել են բազմությունների ներզգայական տեսությունում պարադոքսների առաջացման պատճառները:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	11	5

ՀԱՆՐԱՀԱՇՎԻ ԵՎ ԵՐԿՐԱՉԱՓՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Մովսիսյան Յուրի Մովսեսի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Աթաբեկյան Վարուժան Սերգեյի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

2. Բեգլարյան Վիկտոր Ասատուրի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Գալստյան Նորիկ Գագիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Դալալյան Սամվել Հրանտի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Մաթևոսյան Լավրենտի Աղասու, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Միրզախանյան Էդուարդ Արսենի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Փիլիպոսյան Վարդան Արշալույսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
8. Օհնիկյան Հակոբ Համայակի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
9. Ներսեսյան Վահրամ Անդրանիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
10. Միրզախանյան Նարինե Էդուարդի, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Բարխուդարյան Արթուր Հրայրի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
2. Դավիդով Սերգեյ Ստեփանի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ասպիրանտներ

1. Այվազյան Լիանա Հենրիկի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Բազմաձևություններ, գերբազմաձևություններ և դրանց կիրառություններ (պետ. ֆինանսավորում):	Աթաբեկյան Վ. Ս.
2. Հանրահաշվի և հանրահաշվական երկրաչափության որոշ կատեգորիական խնդիրներ (պետ. ֆինանսավորում):	Դալալյան Ս. Հ.
3. Հիլբերտյան տարածության անվերջ չափողականության հանրահաշվական տոպոլոգիայի կառուցման ուղղությամբ և Ռադոն-Հուրվիցի թեորեմի շուրջ հետազոտություններ (պետ. ֆինանսավորում):	Միրզախանյան Է. Ա.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Ապացուցվել է հետևյալ թեորեմը. կամայական $p > 997$ պարզ թվի համար $m \geq 2$ ծնորդներով և P պարբերությամբ ազատ բեռնսայդյան խմբի բոլոր սեփական նորմալ ենթախմբերը ազատ չեն:

Թեմա 2. Ստացվել է գծային օպերատորի վերլուծության մասին Ժորդանի թեորեմի ընդհանրացումը՝ կամայական դաշտի և ցանկացած բնութագրիչ բազմանդամով գծային օպերատորի համար: Տրվել է նաև իրական գծային օպերատորի Ժորդան-Պոստնիկովի տեսքի նկարագրությունը ընդհանուր դեպքում:

Թեմա 3. Ապացուցվել է անվերջ չափողականության հոմոտոպիական խմբերի սահմանման մի քանի եղանակների համարժեքությունը: Ապացուցվել են նաև նշված խմբերի հոմոտոպիական ինվարիանտության վերաբերյալ թեորեմներ: Սահմանվել են այդ խմբերի ֆունկտորները: Կառուցվել է համադրույթ անվերջ չափողականության դրական որոշյալ քառակուսային ձևի համար:

Ստացված գիտական արդյունքները զեկուցվել են հինգ միջազգային գիտաժողովներում:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	4	5

ՀԱՎԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Դանիելյան Էդուարդ Աշոտի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Սառաֆյան Վահան Վրթանեսի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Օհանյան Վիկտոր Կարոյի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Գասպարյան Կարեն Վահանի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Թերզիկյան Գենադի Հմայակի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Խաչիկյան Տիգրան Ջավենի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Մայիլյան Նաիրա Խորենի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Նարիմանյան Սահակ Մերուժանի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
8. Վարդանյան Խաչատուր Լորիկի, ասիստենտ
9. Իսրայելյան Եպրաքսյա Ռուբիկի, դասախոս
10. Նիկողոսյան Լենա Սահակի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Առաքելյան Ալեքսան Ջավենի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Պետրոսյան Գայանե Հեկտորի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Հերթերի պարամետրական մոդելներում ստոխաստիկ պրոցեսների վերլուծություն, վիճակագրություն և օպտիմիզացիա (պետ. ֆինանսավորում):	Դանիելյան Է. Ա.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Մշակվել են պարամետրական հերթերի մոդելներ և բնութագրերի վրա սահմանափակումների դեպքում կառուցվել են օպտիմալ հերթակարգեր:

Դիտարկվել են MAP (Markov arrival processes) հոսքեր: Ցույց է տրվել, որ MAP հոսքերը կայուն են տարրալուծման և վերադրման գործողությունների նկատմամբ:

ՈՒսումնասիրված են անվերջ պարամետրիկ մոդելների որոշ դասի կետային գնահատականներ:

Առաջարկված է ցածր մոլեկուլյար նյութերի ազդեցության տակ ԴՆԹ-ի մոլեկուլի ֆազային անցումների մաթեմատիկական մոդել: Ըստ երկարությունների՝ գտնված են հանգույցների բաշխման ֆունկցիան և ԴՆԹ-ի հալման միջակայքի լայնացման պայմանները ջերմաստիճանի ազդեցության տակ:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ամբիոնում շարունակվել են հավանականությունների տեսության տարբեր ուղղությունների տեսական արդյունքների ճշգրտումը և կիրառությունները տարբեր ինժեներական ու բնագիտական ուղղություններով:

Մասնավորապես, դիտարկված է հատուկ տիպի հուսալիության մի համակարգ, որը կազմված է n տարբեր տիպի տարրերից: Տարրերի կյանքի ժամանակի բաշխման ֆունկցիաներն անընդհատ են: Համակարգի անխափան աշխատանքի համար կառուցված է հավասարաչափ հիպերէրլանգյան մոտարկում և հաստատված է մոտարկող համակարգի կայունությունն ըստ պարամետրերի:

Անվերջ պարամետրիկ կենսամոլեկուլյար համակարգերի համար առաջարկված հաճախականային բաշխումների մի ընտանիքի համար ապացուցված է կայունություն՝ ըստ պարամետրերի դասական հեռավորությունների տերմիններով:

Դիտարկված է վիճակախաղերի մաթեմատիկական մոդել, որն ընդգրկում է Հայաստանում խաղարկվող այն վիճակախաղերը, որոնց անվանումներում կան «ազնիվ», «ընտանեկան» և այլ բառեր: Ստացված է մի վիճակախաղի շահույթի միջին արժեքը և շահույթի համար լուծված է էքստրեմալ խնդիր:

Հետազոտված է չափերի նկարագրումը R^3 – ում հարթությունների տարածությունում կոմբինատոր, տրանսլյացիոն-ինվարիանտ վալյուացիաներով:

Կառուցված է նոր բազմաչափ երկակի նմուշային որակի կառավարման սխեմա կովարիացիոն մատրիցայի միջոցով: Նկարագրված է վիճակագրական օպտիմիզացիայի պրոցեդուրա այս սխեման կառավարելու համար: Դուրս են բերված ճշգրիտ արտահայտություններ I և II տիպի սխալների հավանականությունների համար:

Դուրս է բերված տարրական արտահայտություն լարի երկարության բաշխման ֆունկցիա կանոնավոր հինգանկյան և վեցանկյան համար:

Ամբիոնի աշխատակիցները գիտական համատեղ հետազոտություններ են կատարել Ֆինլանդիայի TICSP, Tampere համալսարանի և Գերմանիայի Շմալկալդենի ինստիտուտի հետ:

Այդ կապակցությամբ ամբիոնի դասախոսներ Է. Ա. Դանիելյանը, Վ. Վ. Սարաֆյանը գործուղվել են Ֆինլանդիա և Գերմանիա:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	1	-	-	11	2

ՕՊՏԻՄԱԼ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄՈՏԱՎՈՐ ՄԵԹՈԴՆԵՐԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Հակոբյան Գուրգեն Սահակի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Գրիգորյան Միքայել Դերենիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Սաղաթելյան Կարեն Վաչագանի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Պողոսյան Միքայել Պողոսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Բարխուդարյան Ռաֆայել Հրայրի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Մամիկոնյան Հայկանուշ Արտյուշի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Հարությունյան Սյուզաննա Դերենիկի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Ոչ գծային վերասերվող դիֆերենցիալ հավասարումներ և ազատ եզրով խնդիրներ (պետ. ֆինանսավորում):	Հակոբյան Գ. Ս.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Հաշվետու ժամանակաշրջանում հետազոտվել են ոչ գծային պսևդոպարաբոլական հավասարումների համար եզրային խնդիրներով ծնված կիսախմբերի ատրակտորների գոյության և կառուցվածքի հարցերը, ինչպես նաև այդպիսի հավասարումների համար վարիացիոն անհավասարումների լուծումների գոյությունը և միակությունը:

Ոխտումնասիրվել է երկու դինամիկ օբյեկտների տարածական շարժումների այնպիսի կառավարումների կառուցման խնդիրը, որոնք ապահովում են օբյեկտների տեղափոխումը ցանկացած սկզբնական դիրքերից տրված վերջնական դիրքեր՝ ժամանակի տարբեր պահերին և բացառում են օբյեկտների բախումը նրանց համատեղ շարժման ընթացքում:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ոխտումնական ձեռնարկ	Ոխտումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	3	3

ԱԿՏՈՒԱՐ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Ավետիսյան Կարինե Ռուբենի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Չիթչյան Ռոբերտ Նավասարդի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Մենագրություն

1. *Astola J., Danielyan E. A.,* Frequency Distributions in Biomolecular Systems and Growing Networks, TICSP Series #31, 2007, 251 p.

Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ

1. *Աբաջյան Ս., Մարտիրոսյան Մ.*, Օժտված երեխաների մրցույթի ուղեցույց, Քվանտ, Երևան, 2007, 40 էջ:

Հոդված

1. *Martirosian V. A., Muller J.,* A Liouville-type result for lacunary power series and con-verse results for universal holomorphic functions, Analysis, vol. 26, 2006, p. 393-399.
2. *Àðóòþíÿí Ê. Â., Êàìàëÿí À. Â.,* Îá îñòàòêàõ ìíîæåñòâà ÷àñòíûõ èíäåêñîâ òðåóãîëüíûõ ìàòðèö–ôóíêöèé, Ìàòåìàòèêà â Âûñøåé Øêîëå, ò. 2, № 3, 2006.
3. *Àðóòþíÿí Ê. Â., Êàìàëÿí À. Â.,* Îá îñòàòêàõ ìíîæåñòâà ÷àñòíûõ èíäåêñîâ òðåóãîëüíûõ ìàòðèö–ôóíêöèé, Èçâ. ÍÀÍ Àðìåíèè, ñåðèÿ ìàòåì., ò. 42, № 2, Åðåâàí, 2007.
4. *Arakelian N. Y., Vardanyan A. A.,* Uniform approximation on the real axes by functions harmonic in a stripe and having optimal growth, Analysis, vol. 27, 2007, p. 1001-1015.
5. *Arakelian N. Y., Luh W. and Muller J.,* On the localization of singularities of lacunary power series . Complex Variables and Elliptic Equations, vol. 52, N 7, 2007, p. 561-573.
6. *Áàòèêÿí Á. Ò.,* Îá èíäåêñå âåùåñòâåííîé òî÷êè ñïåêòðà äëÿåäèíè÷íîãî ðàñøèðåíèÿ, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, Ìàòåìàòèêà, òîì 42, N 2, 2007, ñòð. 29-43.
7. *Ïåòðîñÿí À. È.,* Î ìíîæåñòâàõ ïèêà è èíòåðïîëÿöèè ãëàäêèõ ôóíêöèé â ïîëèäiñêå, Äîêëàäû ÍÀÍ Àðìåíèè, òîì 106, N 4, 2006, ñòð. 297-303.
8. *Ïåòðîñÿí À. È.,* Î âåñîâûõ êëàññàõ öåëûõ ôóíêöèé â ïðîñòðàíñòâå C^n, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, Åñòåñòâ. íàóêè, N 1, 2006, ñòð. 17-22.
9. *Ïåòðîñÿí À. È.,* Î ìíîæåñòâàõ ïèêà ãëàäêèõ ôóíêöèé â ïîëèäiñêå, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, Ìàòåìàòèêà, òîì 41, N 4, 2006, стр. 65-76.
10. *Petrosyan A. I.,* On uniform approximation in real non-degenerate Weil polyhedron, Analysis, vol. 26, 2006, p. 1001-1010.
11. *Gevorkyan G. G.,* Ciesielski and Franklin systems, Approximation and probability, 85-92, Banach Center Publ., 72, Polish Acad. Sci., Warsaw, 2006.
12. *Ginovian M., Sahakian A.,* Limit theorems for Teoplitz functionals of continuous-time stationary processes, Probab. Theory Relat. Fields, 2007, v. 137, pp. 551-579.
13. *Martirosyan M. S., Samarchyan S. V.,* Q-Bounded Systems: Common Approach to Fisher-Micchelli's and Bernstein-Walsh's Type Problems, Lobachevskii Journal of Mathematics, vol. 25, 2007, pp. 197-216.
14. *Ìóñîÿí Â. Õ.,* Ñàìàð÷ÿí Ñ. Â., Î ïîïåð÷íèêàõ Êîëìîãîðîâà öåëûõ ôóíêöèé ñ çàäàííûì ðîñòîì, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, Ìàòåìàòèêà, 42, N 2, 2007, ñòð. 65-68.

15. *Àðóòþíÿí Ò. Í.,* Ê îáðàòíîé çàäà÷å äëÿ êàíîíè÷åñêîé ñèñòåìû Äèðàêà, Èçâ. ÍÀÍ Àðìåíèè, ñåðèÿ ìàòåì., ò. 41, № 1, 2006, ñ. 5-14.
16. *Àðóòþíÿí Ò. Í., Àçèçÿí Ý. Î.,* Î ñîáñòâåííûõ çíà÷åíèÿõ êðàåâîé çàäà÷è äëÿ êàíîíè÷åñêîé ñèñòåìû Äèðàêà, Ìàòåìàòèêà â Âûñøåé Øêîëå, ò. 2, № 4, 2006, ñ. 45–54.
17. *Àñàòðÿí À. À., Õà÷àòðÿí È. Ã.,* Ðåøåíèå óðàâíåíèÿ Êîðòåâåãà Ôðèçà ìåòîäîì îáðàòíîé çàäà÷è ðàññåÿíèÿ, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, ò. 211, № 3, 2006, ñ. 16–20.
18. *Êàìàëÿí À. Ã., Êàðàõàíÿí È. Ì., Êàðàõàíÿí Ì. È., Ñàðêèñÿí Â. Ñ.,* Î äèôôðàêöèè ãàðìîíè÷åñêèõ âîëí ñãåíåðèðîâàííûõ ïîëóáåñêîíå÷íûõ âëèÿíèÿõ â àíèçîòðîïíîì ïðîñòðàíñòâå, Ïðîáëåìû ìåõàíèêè äåôîðìèðóåìîãî òâåðäîãî òåëà, ÍÀÍ Àðìåíèè, Èíñòèòóò ìåõàíèêè, Åðåâàí, 2007, ñ. 162–172.
19. *Êàìàëÿí À. Ã., Ñàðãñÿí À. Â.,* Î ÷àñòè èíâàðèàíòîâ îäíîãî êëàññà ìàòðèö–ôóíêöèé âîðîíîãî ïîðÿäêà, Èçâ. ÍÀÍ Àðìåíèè, ñåðèÿ ìàòåì., ò. 42, № 3, 2007, ñ. 150–158.
20. *Õà÷àòðÿí È. Â.,* Î ïàðàäîêñàõ èíòóèòèâíî òåîðèè ìíîæåñòâ, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, ò. 211, № 3, 2006, ñ. 139-141.
21. *Karakhanyan I. M., Karakhanyan M. I.,* The spectral theorem of Banach representation of compact space, generated by generalized shift operators, Izvestiya NAN Armenii, Mathematika, № 4, 2007, pp. 79–89.
22. *Karakhanyan M. I.,* Some remarks on general commutators theorem, Izvestiya NAN Armenii, Mathematika, № 3, 2007, pp. 44–50.
23. *Movsisyan Yu. M., Toghanyan V., T*-stockastic algebras, Acqationes Math., 2007, 28, p. 10-17.
24. Äàëàëÿí Ñ. Ã., Îáîáùåíèå æîðäàíîâà ìàòðèöà ëèíåéíîãî îïåðàòîðà, Ìàòåìàòè, Çàìåòêè, ò. 82, âûï. 1, 2007, 12-16:
25. *Ìèðçàõàíÿí Ý. À.,* Àëüòåðíàòèâíûå îïðåäåëåíèÿ áåñêîíå÷íî ìåðíûõ ãîìîòîïè÷åñêèõ ãðóïï ïîäìíîæåñòâ ãèëüáåðòîâà ïðîñòðàíñòâà, ÄÍÀÍ Àðì., ò. 107, N 4, 2007, ñ. 8-15.
26. *Âàñïàðÿí Ê. Â., Äàíèåëÿí Ý. À.,* Îöåíêè ìàêñèìàëüíîãî ïðàâäîïîäîáèÿ äëÿ îäíîãî êëàññà ðàñïðåäåëåíèé, Âåñòíèê ÐÀÓ, N 2, Åðåâàí, 2006, ñòð. 7-14.
27. *Êåðîáÿí Õ. Â., Õóäèàòÿí Í. Í., ×èò÷ÿí Ð. Í.,* Ì îäåëü äâóõôîòîííîãî ñèñòåìû äèñòàíöèîííîãî îáó÷åíèÿ, Âåñòíèê ÐÀÓ, N 2, Åðåâàí, 2006, ñòð. 49-64.
28. *Astola J., Danielyan E. A., Arakelyan A. H.*, Frequency Distributions in Growing Biomolecular Networks Based on Stable Densities, Äîêëàäû ÍÀÍ Àðìåíèè, ñåðèÿ Ìàòåìàòèêà, N 1, 2007, ñòð. 26-36.
29. *Astola J., Danielyan E. A., Iakovlev S.*, Discussion on Stability Problems in Infinite Parametric Biomolecular Sistems, Ñáîðíèê íàó÷íûõ òðóäîâ¸ È 741¸ Èíôîðìàöèîííûå òåõíîëîãèè è óïðàâëåíèå¸ 3¸ Åðåâàí, Ýíöèêëîïåäèÿ Àðìåíèêà¸ 2007¸ ñòð. 8-16.
30. *Íàðèìàíÿí Ñ. Ì., Õà÷èêÿí Ò. Ç.*, Óñòîé÷èâîñòü îäíîé ìîäåëè íàäåæíîñòè, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, N 2, 2007, ñòð. 12-16.
31. *Àðàêåëÿí À. Ç.*, Ñòîõàñòè÷åñêàÿ ïðàìåòðè÷åñêàÿ ìîäåëü îäíîãî òèïà èãðîâûõ ëîòåðåé, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, N 2, 2007, ñòð. 17-22.
32. *Astola J., Danielyan E. A.*, On Regularly Varying Hypergeometric Distributions, TICSP Series #34, 2006, p. 127-132.
33. *Astola J., Danielyan E. A.*, Dediscretiration of Distributions Arising in Macroevolution Models, Facta Universitatis (NIS), Ser.: Elec. Energ., vol. 20, 2007, p. 119-146.
34. *Îâàíÿí Â. Ê.,* Òðàíñëÿöèîííî-èíâàðèàíòíûå âàëþàöèè â ïðîòàíñòâå ïëîñêîñòåé, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, ñåðèÿ Ìàòåìàòèêà, òîì 42, N 1, 2007, ñòð. 61-82.
35. *Aharonyan N., Aramyan R., Ohanyan V., Sukiasyan H.*, Multivariate double sampling procedure for controlling variability, Mathematics in Higher School, vol. 3, N 1, 2007, pp. 20-27.
36. *Àðóòþíÿí Â. Ñ.,* Ôóíêöèÿ ðàñïðåäåëåíèÿ äëèíû õîðäû äëÿ ïðàâèëüíîãî øåñòèóãîëüíèêà, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, N 1, 2007, ñòð. 17-23.
37. *Àâåòèñÿí Â. Â.*, Óïðàâëåíèå ïîëîæåíèåì íåïîäâèæíîãî îáúåêòà ñ öåëüþ çàõâàòà, Èçâ. ÐÀÍ., Òåõíèêà è ñèſòåìû óïðàâëåíèÿ, № 6, 2006, ñ. 160-168.
38. *Àâåòèñÿí Â. Â.,* Îïòèìàëüíûå ãàðàíòèðóþùèå óïðàâëåíèå ïîëîæ äâèæóùåãîñÿ íà ïëîñêîñòè îáúåêòà, Èçâ. ÍÀÍ ÐÀ, Ìåõàíèêà, № 1, 2007, ñ. 3-9.
39. *Àâåòèñÿí Â. Â., Ìàðòèðîñÿí Ñ. Ð.*, Îïòèìàëüíûé óïðàâëÿåìûé ïîëîñ ýëåêòðîìåõàíè÷åñêèì ìàíèïóëÿòîðîì ïðè ìíîãîìåðíûõ ñâåòîâûõ ýíåðãîçàòðàòàõ, Èçâ. ÍÀÍ ÐÀ, Ìåõàíèêà, № 2, 2007, ñ. 53-63.
40. *Nersessian A., Poghosyan, Barkhudaryan R.*, Accelerating convergence of fourier series. Journal of Contemporary Math. Anal., 41, 2006, no. 2, pp. 42-55.

41. *R. Barkhudaryan*, Accelerating convergence of expansions by eigenfunctions of Dirac system, Mathematics in higher school, 2, 2006, no. 3, pp. 54-62.
42. *Ä à ë à ë ÿ í Ñ. Â.,* Î êàòåãîðèçàöèè îñíîâ àëãåáðàè÷åñêîé ãåîìåòðèè è ïî÷òè êàòåãîðèÿõ, Ãîäè÷íàÿ íàó÷. êîíôåðåí. Ð-À(Ñ)ÀÓ, Ñá. íàó÷. ñòàòåé, Åðåâàí, 2006, ñ. 4-9.

Թեզիսներ

1. *Martirosyan M. S., Samarchyan S. V., Analytic representation of some spans of exponents*, Abstracts of the International Conference AMADE-2006, Minsk, Belarus, September 13-19, 2006, p. 83.
2. *À ð ó ò þ í ÿ í Ò. Í.,* Ê îáðàòíîé çàäà÷å Øòóðìà–Ëèóâèëëÿ, Ðîññèéñêî-Àðìÿíñêîå ðàáî÷åå ñîâùàíèå "Ì àòåì àòè÷åñêèå ìåòîäû èññëåäîâàíèÿ îïåðàòîðîâ", Åðåâàí, 2006, ñ. 19.
3. *À ð ó ò þ í ÿ í Ò. Í.,* Î ñîáñòâåííûõ çíà÷åíèÿõ çàäà÷è Øòóðìà–Ëèóâèëëÿ, Êîíôåð. ïîñâÿù. ê 100-ëåòèþ àêàäåìèêà À. Øàèíÿíà, Åðåâàí, 2006, ñ. 36.
4. *À ñ à ò ð ÿ í À. À., Õ à ÷ à ò ð ÿ í È. Â.,* Ðåøåíèå óðàâíåíèÿ Êîðòåâåãà–äå Ôðèçà ìåòîäîì îáðàòíîé çàäà÷è ðàññåÿíèÿ, Ðîññèéñêî-Àðìÿíñêîå ðàáî÷åå ñîâùàíèå "Ì àòåì àòè÷åñêèå ìåòîäû èññëåäîâàíèÿ îïåðàòîðîâ", Åðåâàí, 2006, ñ. 40.
5. *Ê à ì à ë ÿ í À. Â., Ñ à ð ã ñ ÿ í À. Â.,* Ôîðìóëà äëÿ ÷àñòíûõ èíäåêñîâ îáîáùåííîé ãèïåðãåîìåòðè÷åñêîé 2×2, Êîíôåð. ïîñâÿù. ê 100-ëåòèþ àêàäåìèêà À. Øàèíÿíà, Åðåâàí, 2006, ñ. 59–60.
6. *Ê à ð à ò à ì ÿ í È. Ì., Ê à ð à ò à ì ÿ í Ì. È.,* Îá îäíîé òåîðåìå Áîðâ–âàí Êàìïåíà, Êîíôåð. ïîñâÿù. ê 100-ëåòèþ àêàäåìèêà À. Øàèíÿíà, Åðåâàí, 2006, ñ. 26–28.
7. *Ò å ï î ÿ í Ë. Ï.,* Îá îäíîé ñìåøàííîé çàäà÷å äëÿ âûðîæäàþ ùåãîñÿ äèôôåðåíöèàëüíî-îïåðàòîðíîãî óðàâíåíèÿ âûñîêîãî ïîðÿäêà, Êîíôåð. ïîñâÿù. ê 100-ëåòèþ àêàäåìèêà À. Øàèíÿíà, Åðåâàí, 2006, ñ. 57–59.
8. *Õ à ÷ à ò ð ÿ í È. Â.,* Î ïàðàäîêñàõ èòóèòèâíîé òåîðèè ìíîæåñòâ, Êîíôåð. ïîñâÿù. ê 100-ëåòèþ àêàäåìèêà À. Øàèíÿíà, Åðåâàí, 2006, ñ. 23–25.
9. *Atabekian V. S.,* On normal subgroups of the free Burnside groups of prime period $n \geq 997$. The Int. Algebra and Geometry Conf. In Armenia, Yerevan, 16-20 may, 2007, 4-5:
10. *Ä à ë à ë ÿ í Ñ. Â.,* Íîðìàëüíàÿ ôîðìà Æîðäàíà-Ïîìòíåêîâà âåùåñòâåííîãî ëèíåéíîãî îïåðàòîðà, The International Algebra and Geometry Confer., 16-20 May, 2007, Yerevan, Armenia, 19-20.
11. *Ohûhկյան Հ. Հ.,* Ամվերջ չափողականության քառակուսային ճևերի համադրության մասին, The International Algebra and Geometry Confer., 16-20 May, 2007, Yerevan, Armenia, 37-38:
12. *Â à ð ä à í ÿ í Õ. Ë., Ê å ð î á ÿ í Õ. Â.*, Äëèíà î÷åðåäè â ìîäåëè M|G|1| ñ îòðèöàòåëüíûì çàïðîñîì, Ակադեմիկոս Արտաշես Շահինյանի ծննդյան 100-ամյակին նվիրված գիտաժողովի թեզիսներ, Երևան, 2006, էջ 55-57:
13. *Ohanyan V., Harutyunyan H.,* Chord length distribution function for a regular Hexagon, Ակադեմիկոս Արտաշես Շահինյանի ծննդյան 100-ամյակին նվիրված գիտաժողովի թեզիսներ, Երևան, 2006, էջ 60-61:
14. *R. Barkhudaryan*, Generalization of polynomial method for expansion by Dirac's system eigenfunctions, Proceedings of the workshop "Mathematical Physics and Adjacent Problems", 24-30 September, 2006, Yerevan Armenia, pp. 24.
15. *Ì ó ñ Î ÿ í Â. Õ., Ñ à ì à ð ÷ ÿ í Ñ. Â.,* Î ïîïðåð÷íèêàõ Êîëìîãîðîâà öåëûõ ôóíêöèé ñçàäàííûì ðîñòîì, Արտաշես Շահինյանի ծննդյան 100-ամյակին նվիրված գիտաժողովի թեզիսներ, դեկտեմբեր, Երևան, 2006, էջ 43-45:
16. *Ä à ë à ë ÿ í Ñ. Â.,* Î êàòåãîðèçñòèè îñíîâ àëãåáðàè÷åñêîé ãåîìåòðèè, Գիտաժողով՝ նվիրված Ա. Շահինյանի 100-ամ., Երևան, 2006, էջ 10-11:
17. *Ohûhկյան Հ. Հ.,* Մատրիցներ, որոնց բոլոր գծային զուգակցությունները չվերասերված են, Ակադ. Ա. Շահինյանի ծննդյան 100-ամյակին նվիրված գիտաժողովի թեզիսներ, Երևան, 2006, էջ 36-37:

ՄԵԽԱՆԻԿԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Սարգսյան Վլադիմիր Սարգսի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս*

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները եւ մասնագիտացումները

Շիֆր Մասնագիտություն՝

010800 Մեխանիկա

Մասնագիտացումներ՝ (մագիստրատուրա) դեֆորմացվող պինդ մարմնի մեխանիկա, շարժման կայունություն և ղեկավարում

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոսներ եւ թղթակից անդամներ

1. Աղալովյան Լեւոն Աբգարի
2. Համբարձումյան Սերգեյ Ալեքսանդրի
3. Սարգսյան Վլադիմիր Սարգսի
4. Ավետիսյան Արա Սերգեյի (թղթակից անդամ)

Պատվավոր կոչումներ ունեցողներ

1. Համբարձումյան Սերգեյ Ալեքսանդրի, ՀՀ գիտության վաստակավոր գործիչ, Բրատիսլավայի համալսարանի Honors Caeesa, Պենինսուլայի ինֆորմացիայի, տեխնոլոգիայի և բիզնեսի ինստիտուտի պատվավոր պրոֆեսոր
2. Սարգսյան Վլադիմիր Սարգսի, ՀՀ գիտության վաստակավոր գործիչ

Մասնագիտություն, կրթական աստիճան	***Ուսանողների քիվը՝ 162***							
	I կուրս		**II կուրս**		**III կուրս**		**IV կուրս**	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Մեխանիկա								
Բակալավրիատ	25	10	27	10	26	9	22	7
Մագիստրատուրա	5	10	3	8				

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Մեխանիկա					
1-ին	35	15	7	3	37
2-րդ	37	12	5	2	54
3-րդ	35	17	4	3	40
4-րդ	29	8	5	13	55
Ընդամենը	136	52	21	21	46
Մագիստրատուրա					
Մեխանիկա					
1-ին	15	-	1	8	93
2-րդ	11	-	1	10	91
Ընդամենը	26	-	2	18	92

Ամառային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Մեխանիկա					
1-ին	34	14	6	2	41
2-րդ	37	12	7	4	49
3-րդ	35	6	1	7	80
Ընդամենը	106	32	14	13	57
Մագիստրատուրա					
Մեխանիկա					
1-ին	15	1	3	8	73

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	*Ընդամենը* 41, *այդ թվում նախորդ տարիներից՝* 1	
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	մագիստրատուրա
Մեխանիկա	30 (4)	11

2006/2007 ուստարում հրատարակվել են

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	1	-	-	29	12

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ *2*

ՀՈԾ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՄԵԽԱՆԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Սարգսյան Սամվել Վլադիմիրի, ֆիզմաթ գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Գրիգորյան Էդվարդ Խոսրովի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, խորհրդատու-պրոֆեսոր
2. Բելուբեկյան Վաղարշակ Սեյսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
3. Գալստյան Կարինե Անդրանիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Ջիլավյան Սամվել Հակոբի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Աղալովյան Լեւոն Աբգարի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
2. Սարգսյան Վլադիմիր Սարգսի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
3. Համբարձումյան Սերգեյ Ալեքսանդրի, տեխն. գիտ. դոկտոր, խորհրդատու-պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
4. Ավետիսյան Արա Սերգեյի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթ. անդամ
5. Բելուբեկյան Սեյս Վաղարշակի ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, պրոֆեսոր
6. Քերոբյան Աղասի Վաչագանի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Գրիգորյան Ալվարդ Հասոյի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Հովհաննիսյան Համլետ Վարազդատի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Պետրոսյան Ռուբեն Աբրահամի
2. Հովհաննիսյան Սալբի
3. Խաչատրյան Ամատունի
4. Սարգսյան Աստղիկ Վլադիմիրի
5. Հովսեփյան Դավիթ Լևոնի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Անհամասեռ անիզոտրոպ մարմնի մեխանիկայի ժամանակակից հարցերի հետազոտման մեթոդներ (պետական ֆինանսավորում):	Սարգսյան Վ. Ս.
2. Բարդեցված ֆիզիկա-մեխանիկական հատկություններով օժտված միջավայրերի փոխազդեցություն (պետական ֆինանսավորում):	Համբարձումյան Ս. Ա.
3. Առաձգականության տեսության կոնտակտային և խառը խնդիրներ: Ալիքների դիֆրակցիան և ճառագայթումը առաձգական ու էլեկտրաառաձգական միջավայրերում (պետական ֆինանսավորում):	Գրիգորյան Է. Խ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Ն. Խ. Հարությունյանի ժառանգականորեն ծերացող սողքի տեսությամբ դիտարկվել է բարակ բացարձակ կոշտ ներդրակների պարբերական համակարգով ուժեղացված հարթության խնդիրը: Ստացված է լարումների դաշտը ներդրակների համակարգի վրա և նրանից դուրս: Ուսումնասիրված է նաև շրջանային ներդիրներով ամրանավորված հարթության լարվածադեֆորմացիոն վիճակը: Մասնավոր դեպքում դիտարկված է մեկ ներդիրի դեպքը: Ոչ գծային սողքի տեսությամբ դիտարկված է առաձգամածուցիկ նյութից պատրաստված սալերի և թաղանթների լարվածադեֆորմացիոն վիճակի ուսումնասիրություններ: Դիտարկված է բարակ կիսաանվերջ ներդրակով ուժեղացված անիզոտրոպ տարածության սահքի հարմոնիկ ալիքի դիֆրակցիայի դինամիկ խառը խնդիրների մի դաս: Դիտարկված է ուղղանկյուն սալի տեղայնացված անկայունության խնդիրը: Սալի ըստ լայնության հակադիր կողմերը ազատ հենված են, երրորդ կողմը ազատ է, իսկ չորրորդ կողմը՝ ամրակցված: Ենթադրվում է, որ սալի երկարությունը էապես մեծ է լայնությունից: Գտնված են կրիտիկական ուժերը, որոնց դեպքում առաջանում է ազատ եզրի շրջակայքում տեղայնացված անկայունություն: Դիտարկված է ուղղանկյուն սալի կայունության ոչ կոնսերվատիվ խնդիր: Սալի կողմերից երկու հակադիր կողմերը հոդակապորեն ամրակցված են, իսկ մյուս երկուսը ազատ են և գտնվում են հետևող ուժերի ազդեցության ներքո: Խնդիրը լուծված է ինչպես ստատիկ, այնպես էլ Վ. Վ. Բոլոտինի կողմից առաջարկված դինամիկ դրվածքով: Ցույց է տրված, որ բավականաչափ նեղ սալերի համար դինամիկ դրվածքով ստացվող կրիտիկական ուժի արժեքը (ֆլատերային անկայունություն) էապես փոքր է ստատիկ դրվածքով ստացվող արժեքից: Դիտարկվել են կոնտակտային խնդիրներ մասամբ սոսնձված ստրինգերներով ուժեղացված առաձգական կիսահարթության և անվերջ առաձգական սալի (հարթության) համար, երբ անվերջ ստրինգերը բաղկացած է միևնույն առաձգական հատկություններ ունեցող երկու կիսաանվերջ և մեկ առանձնացված վերջավոր կտորից, երբ կոնտակտային փոխազդեցությունը վերջավոր տեղամասում իրագործվում է սոսնձի բարակ շերտի միջոցով: Դիտարկված է անհամասեռ, անիզոտրոպ երկարացված ավիացիոն պրոֆիլի ոլորման խնդիրը, երբ անհամասեռությունը տրված է էքսպոնենցիալ օրենքով: Ստացված են շոշափող լարումները, ինչպես նաև ծողի ոլորման կոշտությունը: Դիտարկված է նաև լարումների բաշխումը իզոտրոպ էքսպոնենցիալ-անհամասեռ ուղղանկյուն շերտում, որը գտնվում է հարթ դեֆորմացիոն վիճակում: Լարումների Էրիի ֆունկցիան փնտրված է ըստ փոքր պարամետրի աստիճանային շարքի միջոցով, համաձայն որի՝ դրված խնդրի լուծումը բերվում է ռեկուրենտ դիֆերենցիալ հավասարումների լուծմանը համապատասխան եզրային պայմանների դեպքում: Յուրաքանչյուր եզրային խնդրի լուծումը, ըստ Ռիբերի և Ֆայլոնի, փնտրված է Ֆուրյեի շարքի միջոցով: Դիտարկվել են բազմաշերտ (երեքից ավելի կենտ թվով շերտեր) սալերի և թաղանթների օպտիմալ նախագծման խնդիրներ: Հիմնական խնդիրը եղել է պարզաբանել բազմաշերտերի ազդեցությունը օպտիմալ լուծման վրա: Որոշակիության համար դիտարկվել է խնդիր, որտեղ նպատակի ֆունկցիոնալը կառուցվածքի (թաղանթի կամ սալի) զանգվածն է: Ղեկավարման պարամետրն իրենից ներկայացնում է վեկտոր-ֆունկցիա: Սահմանափակումը դրված է կառուցվածքի ազատ տատանումների հիմնական հաճախության վրա: Ստացված են օպտիմալության անհրաժեշտ պայմաններ: Կատարված է միջին ականջի ոսկրային համակարգում առաջացող լարվածադեֆորմացիոն վիճակի ուսումնասիրություն: Թեմայի շրջանակներում պաշտպանվել է մեկ թեկնածուական ատենախոսություն «Բացարձակ կոշտ ուղղագիծ և կորագիծ բարակ ներդրակների և դրոշմների և առաձգամածուցիկ հոծ մարմինների փոխազդեցությունը» թեմայով (Գիտ. ղեկավար՝ ակադեմիկոս Վ. Ս. Սարգսյան): Ստացված արդյունքները զեկուցվել են միջազգային, հանրապետական գիտաժողովներում, սեմինարներում և ներկայացվել են տպագրության:

Թեմա 2. Գիտահետազոտական աշխատանքներ են կատարվել ֆիզիկական դաշտերում գտնվող տարբեր ֆիզիկա-մեխանիկական հատկություններով օժտված միջավայրերի, բարակապատ մարմինների դինամիկական պրոցեսների բնագավառում: Երկայնական մագնիսական դաշտում իդեալական հաղորդիչ սալի տատանումների խնդիրը Կիրհոֆի վարկածի հիման վրա բերվել է սինգուլյար ինտեգրո-դիֆերենցիալ հավասարումների լուծմանը: Առաջարկված խնդրի լուծման հիման վրա ուսումնասիրվել է մագնիսական դաշտի ազդեցությունը տատանումների պրոցեսի վրա: Ցույց է տրված, որ մագնիսական դաշտը կարող է էապես

մեծացնել տատանումների հաճախությունը, ինչպես նաև մեծացնել և փոքրացնել ստիպողական տատանումների ամպլիտուդը, կարող է էապես նեղացնել դինամիկ անկայունության գլխավոր տիրույթը:

Տիեզերական վերելակի նախագծի իրականացման հնարավորությունը կապված է մի շարք բարդ խնդիրների հետ: Դրանցից մեկը ճոպանի որոշակի հատվածում շատ մեծ լարումների առաջացումն է, որոնք գերազանցում են ժամանակակից նյութերի ամրության սահմանը: Հետազոտված է կտոր առ կտոր հաստատուն լայնական կտրվածք ունեցող ճոպանի լարվածա-դեֆորմացիոն վիճակը: Ցույց է տրված, որ կտրվածքի ընտրությունով կարելի է ճոպանի մաքսիմալ լարումը փոքրացնել մոտավորապես երկու անգամ: Ստացված են օրթոտրոպ գլանային թաղանթի առանցքասիմետրիկ տատանումների հավասարումները, երբ թաղանթի հատկությունները անհամասեռ են ըստ ծնիչի: Հետազոտված է պարբերաբար անհամասեռ թաղանթի դեպքը: *Որոշված են տատանումների հաճախությունները. կախված են անհամասեռության աստիճանից:* Դիտարկված է ուղղանկյուն սալ, որի երկու հանդիպակաց կողմերը հոդակապորեն ամրակցված են, իսկ մյուս երկու ազատ կողմերի վրա ազդում են հետևող ուժեր: Խնդիրը բաժանվում է սիմետրիկ և հակասիմետրիկ անկայունության ձևերի որոշմանը: Կայունությունը կորցնելու սիմետրիկ ձևի դեպքում որոշված են կրիտիկական ուժերը, ինչպես ստատիկ դեպքում, այնպես էլ դինամիկ՝ Վ. Վ. Բոլոտինի մոդելի հիման վրա: Բավականաչափ նեղ (կիրառված ուժի ուղղության նկատմամբ) սալերի համար ցույց է տրված, որ դինամիկ խնդրի կրիտիկական ուժը (ֆլատեր) ավելի փոքր է ստատիկից (դիվերգենցիա): Քերված են լայնական մագնիսական դաշտում սալ-շերտի լայնական տատանումները նկարագրող բնութագրիչ և համապատասխան դիֆերենցիալ հավասարումների համեմատությունները՝ չորս տարբեր ենթադրությունների դեպքում: Այդ ենթադրությունները հանդիսանում են բարակ մարմինների մագնիսաառաձգականության վարկածի նկատմամբ հաջորդ մոտավորությունները: ՈՒսումնասիրված է լայնական բեռի ազդեցության տակ գտնվող փոփոխական հաստությամբ ուղղանկյուն իզոտրոպ սալի շարժման խնդիրը: Դիտարկված է լայնական բեռի ազդեցության երկու դեպք. 1) բեռը ուղղահայաց է $z=-h(x)$ մակերևույթին, 2) բեռը ունի oz առանցքի ուղղությունը: Ստացված են եզրային պայմանները, որոնք ցույց են տալիս բեռի կիրառման տարբերությունը: Կիրհոֆի վարկածի սահմաններում ստացված են փոփոխական հաստությամբ սալի շարժման հավասարումները՝ տեղափոխություններով սեփական կշռի հաշվառմամբ: Աշխատանքներ են զեկուցվել «Կոմպոզիտների մեխանիկա և օպտիմալ նախագծում» միջազգային գիտաժողովում, 25-28 սեպտեմբեր, 2006թ., Երևան:

Թեմա 3. ՈՒսումնասիրվել է ներքին, կտոր առ կտոր համասեռ, անվերջ ստրինգերով ուժեղացված կիսաանվերջ սալի կոնտակտային խնդիրը, պարզվել լարումների բաշխվածության հարցերը, հետազոտվել անհամասեռության ազդեցությունը առաձգական տիրույթի լարվածադեֆորմացիոն վիճակի վրա: Դիտարկվել են անվերջ առաձգական շերտ պարունակող առաձգական տարածության հաստատված տատանումները ներդաշնակ տատանումների գծային աղբյուրի ազդեցության տակ: Խնդիրը լուծվել է Ֆուրյեի ինտեգրալ ձևափոխության օգնությամբ: Ցույց է տրված, որ առաձգական բնութագրիչների որոշակի արժեքների դեպքում շերտի և տարածության կոնտակտային մակերևույթին առաջանում են տեղայնացված ալիքներ: Ստացված են տեղափոխությունների ամպլիտուդների ասիմպտոտական բանաձևերը հեռավոր գոտում, որոնցից երևում է, որ ծավալային սահքային ալիքները շերտի և տարածության հեռավոր գոտիներում տարածվում են նույն արագությամբ: Դիտարկված է նաև փոքր հաստությամբ առաձգական շերտի դեպքը: Հետազոտված է անվերջ առաձգական ներդիրի անվերջությունից ընկնող հարթ ալիքի դիֆրակցիան, երբ ներդիրը բաղկացած է երկու կիսաանվերջ, տարբեր նյութերից պատրաստված ներդիրներից: Դիտարկելով երկար ալիքների դեպքը՝ խնդրի զույգ և կենտ ներկայացումները մոդելավորվում են համապատասխան ձևով և բերվում Վիներ-Հոփֆի ֆունկցիոնալ հավասարման լուծման: Դիտարկվել է նաև առաձգական տարածությունում գտնվող երկու կիսաանվերջ շերտերի բաժանման մակերևույթից Լյավի ալիքի դիֆրակցիան: Խնդիրը բերվում է կոնտակտային լարումների ամպլիտուդի Ֆուրյեի տրանսֆորմանտների նկատմամբ Վիներ-Հոփֆի ֆունկցիոնալ հավասարման լուծմանը: Դիֆրակցիայի խնդիրներում ստացված են ասիմպտոտական բանաձևեր անվերջ հեռու կետերում տեղափոխությունների և բարակ շերտերի բաժանման գծի մոտակայքում կոնտակտային լարումների համար:

Դիտարկված են և մանրամասն ուսումնասիրվել են մակերևութային ալիքները մագնիսաէլեկտրաառաձգական միջավայրերում: ՈՒսումնասիրվել է մակերևութային ալիքների գոյության

հարցը լիովին կապակցված (մագնիսաէլեկտրաառաձգական) միջավայրում: Ստացված են նոր մակերևութային ալիքներ, ներմուծվել է միջավայրում ընթացող դինամիկական պրոցեսների վրա էական ազդեցություն ունեցող նոր մեծություն՝ մագնիսաէլեկտրամեխանիկական կապի գործակից: Հետազոտվել է էլեկտրական և առաձգական ալիքների դիֆրակցիան պիեզոէլեկտրիկում ներդրված հողակցված կիսաանվերջ էլեկտրոդի և լարումներից ազատ ճաքի գագաթներից: Ստացվել է էլեկտրաառաձգական ալիքային դաշտի ամբողջական կառուցվածքը և մանրամասն ուսումնասիրվել են դաշտի բոլոր ինտենսիվության գործակիցները: Ուսումնասիրվել են առաձգական պիեզոէլեկտրական կիսատարածության սահքային կայունացած տատանումները, երբ եզրային մակերևույթին ամրացված է առաձգականության կտոր առ կտոր հաստատուն գործակցով փոքր հաստությամբ դիէլեկտրիկ շերտ: Շերտի եզրային մակերևույթին կիրառված է տատանման գծային աղբյուր: Ֆուրյեի ինտեգրալ ձևափոխությամբ խնդիրը հանգում է Ֆրեդհոլմի 2–րդ սեռի ինտեգրալ հավասարման լուծման բացարձակ ինտեգրելի ֆունկցիաների տարածությունում: Կիսատարածության և շերտի հպման տեղամասում և բաժանման գծերի վրա լարումները ունեն լոգարիթմական եզակիություն՝ պայմանավորված առաձգականության գործակիցների տարբերությամբ: Ստացված են էլեկտրական դաշտի ինդուկցիայի, պոտենցիալի և տեղափոխության համար ասիմպտոտական բանաձևեր: Ալիքային պրոցեսը բաղկացած է Լյավի էլեկտրաառաձգական ալիքից, տատանման ծավալային ալիքը բնութագրող բաղադրիչներից և պիեզոէֆեկտով պայմանավորված ոչ ալիքային մասից: Կատարված աշխատանքները, ստացված գիտական արդյունքները պարբերաբար զեկուցվել են ամբիոնի և թեմայի շրջանակներում գործող «Կոնտակտային խնդիրներ և ալիքների տարածումը միջավայրերում» գիտական սեմինարներում: Աշխատանքներ են զեկուցվել «Կոմպոզիտների մեխանիկա և օպտիմալ նախագծում» միջազգային գիտաժողովում (25-28 սեպտեմբեր, 2006թ., Երևան): Պրոֆեսոր Է. Խ. Գրիգորյանի գիտական ղեկավարությամբ ասպիրանտ Ա. Ռ. Ոսկանյանը պաշտպանել է թեկնածուական ատենախոսություն՝ «Առաձգական անվերջ շերտով առաձգական տարածությունում սահքային ալիքների դիֆրակցիայի և տատանումների աղբյուրի մասին»:

Արտասահմանյան դրամաշնորհներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Բարակապատ մարմինների համար որոշ ոչ դասական խնդիրներ:	Հայաստանյան ղեկավար Բելուբեկյան Վ. Մ.

Դիտարկվում է կիսաանվերջ սալ-շերտի հարկադրական տատանումների խնդիրը: Սալի վրա ազդող ուժը տեղայնացված է սալի վերջավոր եզրի մոտ, իսկ կիսաանվերջ եզրերը հողակապորեն ամրակցված են: Ցույց է տրվում, որ լայնական սահքերի հաշվառումը այս խնդրում առաջացնում է էական ճշգրտում հատկապես այն դեպքում, երբ հարկադրող ուժի հաճախականությունը մոտ է սալի սեփական տատանումների հաճախականությանը: Դիտարկվում են ուղղանկյուն և կորագիծ-ուղղանկյուն սալերի կայունության խնդիրները, երբ որ սալի եզրերում ազդում են հավասարաչափ բաշխված ուժեր և առկա են տարբեր եզրային պայմաններ: Ցույց է տրվում, որ եզրային պայմանների դեպքում հնարավոր է տեղայնացված կայունության կորուստ սալի եզրերի մոտ: Ցույց է տրվում նաև, որ նման խնդիրներում անհրաժեշտ է սալերի ծռման տեսությունների ճշգրտված տարբերակի կիրառումը:

Դրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	1	-	-	23	10

ՏԵՍԱԿԱՆ ՄԵԽԱՆԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար՝ *Բարսեղյան Վանյա Ռաֆայելի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Գաբրիելյան Միշա Սարգսի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Շահինյան Սմբատ Գրիգորի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Մաթևոսյան Արամ Գագիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Սիմոնյան Թամարա Ալեքսանի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Ղուկասյան Արտուշ Ապրեսի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Սինասյան Դավիթ Սելսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու
2. Սարգսյան Ջեմմա Ալբերտի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Դինամիկական համակարգերի ղեկավարումն ու դիտումը կոնֆլիկտային իրավիճակներում և կիրառությունը մեխանիկական համակարգերի համար (պետական ֆինանսավորում):	Բարսեղյան Վ. Ռ.
2. Դիֆերենցիալ խաղեր շատ նպատակային բազմությունների դեպքում և համակարգերի կայունության ուսումնասիրությունը (պետական ֆինանսավորում):	Գաբրիելյան Մ. Ս.
3. Մեխանիկական համակարգերի շարժումների օպտիմալ ղեկավարում և ստաբիլիզացիա (պետական ֆինանսավորում):	Ղուկասյան Ա. Ա.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. ՈՒսումնասիրված է մի քանի ղեկավարող ազդեցություններով, որոնցից յուրաքանչյուրն ունի իր բնութագրիչ պարամետրը, գծային համակարգի շարժման ըստ կարևորության օպտիմալ ղեկավարման և ստաբիլիզացիայի խնդիրներ: Ցույց է տրված, որ ըստ առանձին ղեկավարումների՝ համակարգը կարող է լինել ոչ լրիվ ղեկավարելի, իսկ նրանց համախմբությամբ՝ լինել լրիվ ղեկավարելի: Ըստ կարևորության՝ օպտիմալ ղեկավարման և օպտիմալ ստաբիլիզացիայի խնդիրների լուծումների համար օպտիմալ ղեկավարող ազդեցությունների կառուցումից հետո որակի հայտանիշի հաջորդ մինիմալացումը կատարվում է ղեկավարումների կարևորությունը բնութագրող պարամետրերի ընտրությամբ: Արդյունքները կիրառվել են կոնկրետ համակարգերի համար և կատարվել են թվային հաշվարկներ: Դիտարկված է շատ նպատակային բազմություններին մոտեցման դիֆերենցիալ խաղ, երբ համակարգը նկարագրվում է մասամբ գծային

ստոխաստիկ դիֆերենցիալ հավասարումներով: Էքստրեմալ նշանառության եղանակով կառուցված է ստոխաստիկ հիպոթետիկ անհամապատասխանությունը: Հաշվված է ստոխաստիկ հիպոթետիկ անհամապատասխանության ստոխաստիկ դիֆերենցիալը, որը տալիս է էքստրեմալ ստրատեգիաները որոշելու պայմաններ: ՈՒսումնասիրված է ժամանակի ո հատ միջանկյալ պահերին տրված վիճակներով լարի տատանման օպտիմալ ղեկավարման խնդիրը, երբ որակի հայտանիշը տրված է ժամանակի ամբողջ ինտերվալի վրա: Փոփոխականների անջատմամբ յուրաքանչյուր հարմոնիկի համար կառուցված է օպտիմալ ղեկավարող ազդեցությունը: ՈՒսումնասիրված է համապատասխան շարքերի զուգամիտությունը: Կառուցված է օպտիմալ ղեկավարող ազդեցությունը և լարի տատանումը բնութագրող ֆունկցիաները: Տրված սկզբնական, երկու միջանկյալ և վերջնական վիճակների դեպքում կառուցված են լարի օպտիմալ ղեկավարման և տատանման ֆունկցիաների գրաֆիկները ժամանակի ֆիքսած պահերի համար:

Թեմա 2. ՈՒսումնասիրված են ըստ ինֆորմացիոն շեղումների խաղային խնդիրների լուծումների կայունության հարցերը շատ նպատակային բազմությունների դեպքում: Դիտարկվել է այն դեպքը, երբ ղեկավարվող օբյեկտի շարժումը նկարագրվում է փոփոխական դինամիկայով ոչ գծային, ոչ ստացիոնար հավասարումների համակարգով:

ՈՒսումնասիրված է նաև ուղղորդով ղեկավարումը ինչպես հաստատուն, այնպես էլ փոփոխական դինամիկայի դեպքերում: Ապացուցված են թեորեմներ շատ նպատակային բազմություններին մոտեցման-շեղման խաղային խնդրի լուծման, ըստ ինֆորմացիոն շեղումների, կայունության վերաբերյալ ուղղորդով ղեկավարման առկայության պայմաններում:

ՈՒսումնասիրված են առաձգական մարմինների /կլոր սալ, փոքր կորություն ունեցող իզոտրոպ և օրթոտրոպ թաղանթներ/ տատանումների օպտիմալ ղեկավարման խնդիրները կոնֆլիկտային իրավիճակներում, որոնց մակերևույթի դրական չափի բազմության վրա ազդում են ուղղահայաց բաշխված հակամետ ուժեր: Դրանք դիտարկելով որպես հակառակորդների ղեկավարող ազդեցություններ՝ ուսումնասիրվել է դիֆերենցիալ խաղ: Այն փոփոխականների անջատման եղանակով բերված է անվերջ թվով երկրորդ կարգի դիֆերենցիալ հավասարումներով բնութագրվող խաղային խնդրին: Սահմանված է անվերջ համակարգի ռեգուլյարությունը: Օգտվելով էքստրեմալ նշանառության եղանակից՝ կառուցված է հիպոթետիկ անհամապատասխանությունը և յուրաքանչյուր խաղացողի համար օպտիմալ ղեկավարող ազդեցությունները: Ցույց է տրված, որ օպտիմալ ղեկավարող ազդեցությունները կազմում են քառակուսով զուգամետ շարքեր, իսկ հիպոթետիկ անհամապատասխանության համար՝ նրա սահմանափակ մեծություն լինելը: Նաև ցույց է տրված, որ եթե առաջին խաղացողի ռեսուրսները ավելի շատ են, քան երկրորդ խաղացողինը, իսկ ազդող ուժերը պատկանում են L_2 դասին, ապա լուծվում է տրված մարմինների տատանումների մարման խնդիրը:

Կոնկրետ օրինակով գրաֆիկորեն ցույց է տրված հակամետ օպտիմալ ղեկավարող ազդեցությունների փոփոխման վարքը ղեկավարվող պրոցեսի ընթացքում, նաև հիպոթետիկ անհամապատասխանության մեծության վարքը, ժամանակից կախված, խաղացողների տարբեր ռեսուրսների դեպքում:

Թեմա 3. Բազմօղակ մանիպուլյատորների շարժումները հաճախ հարմար են լինում ուսումնասիրել կորագիծ կոորդինատական համակարգերում, այդ պատճառով մանիպուլյատորների շարժման կինեմատիկական մոդելները տարբեր կորագիծ կոորդինատական համակարգերում կառուցելու հեշտ և արագ մեթոդները բավական մեծ նշանակություն ունեն: Առաձգական հանգույցներով բազմօղակ մանիպուլյատորների համար մշակվել են մեթոդներ, որոնք հնարավորություն են տալիս, ունենալով մանիպուլյատորի կինեմատիկական մոդելը ուղղանկյուն կոորդինատական համակարգում, հեշտությամբ կառուցել այն տարբեր կորագիծ կոորդինատական համակարգերում: Ներմուծվել է ընդհանրացված Լյամէի մատրիցա՝ կախված հանգույցների առաձգական հատկություններից, որի միջոցով ստացվել են մանիպուլյատորի օղակների բնութագրիչ կետերի և բռնիչի շարժման արագությունների և արագացումների համար ընդհանրացված արտահայտություններ: Ստացված արտահայտություններում, մանիպուլյատորի հանգույցների առաձգականությունից կախված, գումարելիները առանձնացվում են այն գումարելիներից, որոնք պայմանավորված են իդեալական հանգույցներով մանիպուլյատորի կոնստրուկցիոն և կինեմատիկական պարամետրերից:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	6	2

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Մենագրություն

1. *Ìèíàñÿí Ì. Ì.,* Íåëèíåéíûå âîëíû è êîëåáàíèÿ â ôèçè÷åñêè àêòèâíûõ äâóõêîìïîíåíòíûõ ñðåäàõ, Åðåâàí, ÅÃÓ, 2007, 256 ñ.

Հոդված

1. *Հայրապետյան Վ. Ժ., Ֆանյան Ն. Վ.,* Ամիամասեռ ուղղանկյուն շերտի հարթ դեֆորմացիայի մի խնդրի լուծման մասին, Գիտական հոդվածների ժողովածու, N9, (ԳՊՀ) բնական գիտություններ, 2007, էջ 9-19:
2. *Àìáàðöóìÿí Ñ. À., Áàãäàñàðÿí Â. Å.,* Êîëåáàíèå äâàæäûí ïðîâîäÿùåé ïëàñòèíêè â ïðîäîëüíîì ìàãíèòíîì ïîëå, â ñá. "Ïðîáëåìû ìåõàíèêè äåôîðìèðóåìîãî òâåðäîãî òåëà" (ïîñâÿù. 85-ëåòèþ Ñ. À. Àìáàðöóìÿíà), Åðåâàí, èçä. "Çàíãàê-97", 2007, ñ. 32-41.
3. *Àìáàðöóìÿí Ñ. À., Áåëóáåêÿí Ì. Â.,* Ê ãåîìåòðè÷åñêè íåëèíåéíûì çàäà÷àì òðàíñâåðñàëüíî-èçîòðîïíûõ ïëàñòèí ïîä äåéñòâèåì òàíãåíöèàëüíûõ ñèë, Ìàòåìàòè÷åñêèå ìåòîäû è ôèçèêî-ìåõàíè÷åñêèå ïîëÿ, Óêðàèíà, Ëüâîâ, 2006, ò. 49, № 1, ñ. 38-42.
4. *Àìáàðöóìÿí Ñ. À., Áåëóáåêÿí Ì. Â., Îá ýôôåêòàõ âòîðîé ìàãíèòíîñòè,* Âåñòíèê èíæåíåðíîé àêàäåìèè Àðìåíèè, 2006, № 3, ñ. 394-399.
5. *Àìáàðöóìÿí Ñ. À., Áåëóáåêÿí Ì. Â., Ãóíè Â. Ö., Êàçàðÿí Ê. Á.,* Îá îäíîì ñïîñîáå óìåíüøåíèÿ ìàêñèìàëüíîãî íàïðÿæåíèÿ òðîñà êîñìè÷åñêîãî ëèôòà, Èçâ. ÍÀÍ Àðìåíèè, "Ìåõàíèêà", 2007, ò. 60, № 1, ñ. 10-14.
6. *Áàðñåãÿí Â. Ð.,* Î çàäà÷å ïðèðîòòåíîãî îïòèìàëüíîãî óïðàâëåíèÿ äâèæåíèåì è óïðàâëÿåìîñòè ëèíåéíûõ ñèñòåì, Âåñòíèê ÑÏáÃÓ, ñåð. 10, âûï. 1, 2006, ñ. 1-7.
7. *Áåëóáåêÿí Â. Ì.,* Ëîêàëèçîâàííàÿ íåñòîé÷èâîñòü ðàâíîìåðíî ñæàòîé ïëàñòèíêè, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, Ìåõàíèêà, ò. 60, N 1, 2007, ñ. 33-37.
8. *Áåëóáåêÿí Â. Ì.,* Áåëóáåêÿí Ì. Â., Ïîâåðõíîñòíûå ýëåêòðîóïðóãèå ñäâèãîâûå âîëíû â ïüåçîàêòèâíîé ñèñòåìå ñëîé-ïîëóïðîñòðàíñòâî, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, N 3, 2006, ñ. 25-30.
9. *Áåëóáåêÿí Ì. Â.,* Ñàíîÿí Þ. Ã., Èçãèá ïðÿìîóãîëüíîé æåñòêî çàêðåïëåííîé ïëàñòèíêè ñ ó÷åòîì ïîïåðå÷íûõ ñäâèãîâ, â ñá. "Ïðîáëåìû ìåõàíèêè äåôîðìèðóåìîãî òâåðäîãî òåëà" (ïîñâÿù. 85-ëåòèþ Ñ. À. Àìáàðöóìÿíà), Åðåâàí, èçä. "Çàíãàê-97", 2007, ñ. 86-91.
10. *Âîñêàíÿí À. Ð.,* Äèôðàêöèÿ âîëí Ëýâà â óïðóãîì ïðîñòðàíñòâå, ñîäåðæàùåì áåñêîíå÷íîå êóñî÷íî – îäíîðîäíîå óïðóãîå âêëþ÷åíèå, Ó÷. çàïèñêè ÅÃÓ, Åñòåñòâåííûå íàóêè, N 2, 2007, ñ. 45-52.
11. *Âîñêàíÿí À. Ð., Âðàíîâñêèé Ý. Õ.,* Äèôðàêöèÿ ñäâèãîâûõ ïëîñêèõ âîëí â óïðóãîì ïðîñòðàíñòâå ñ êóñî÷íî – îäíîðîäíûì áåñêîíå÷íûì óïðóãèì âêëþ÷åíèåì, Èçâ. ÍÀÍ Àðìåíèè, Ìåõàíèêà, ò. 60, N 2, 2007, ñ. 3-20.
12. *Âîñêàíÿí À. Ð., Âðàíîâñêèé Ý. Õ.,* Óñòàíîâèâøèåñÿ êîëåáàíèÿ óïðóãîãî ïðîñòðàíñòâà ñ óïðóãèì áåñêîíå÷íûì ñëîåì, Èçâ. ÍÀÍ Àðìåíèè, Ìåõàíèêà, ò. 59, N 4, 2006, ñ. 3-17.
13. *Ãàáðèåëÿí Ì. Ñ., Ìàçìàíÿí Ë. À.,* Îá îòðàæåíèè êîëåáàòåëüíûõ äâèæåíèé âåñüìà ïëîñêîé îáîëî÷êè â êîíôëèêòíûõ ñèòóàöèÿõ, Ìàòåìàòèêà â âûñøåé øêîëå, ñáîðíèê íàó÷íî ìåòîäè÷åñêèõ ñòàòüé, 2006, ò. 2, № 4, ñ. 30-36.
14. *Ãóêàñÿí À. À., Àéâàçÿí Â. Â., Ìà÷êàëÿí Ð. Í.,* Íåêîòîðûå êëàññû çàäà÷ êëàñòåðèçàöèè ìàãíèòóëüòèïîëüíûõ ñèñòåì, Àêòóàëüíûå ïðîáëåìû ìåõàíèêè ñïëîøíîé ñðåäû, Òðóäû ìåæäóíàðîäíîé êîíôåðåíöèè ïîñâÿùåííîé ê 95ëåòèþ âêàäåìèêà Í. Õ. Àðóòþíÿíà, 2007, ñ. 151-154.

15. *Ãóêàñÿí À. À., Ìà÷êàëÿí Ð. Í.,* Êèíåìàòèêà äâèæåíèÿ ìàíèïóëÿòîðà ñ óïðóãèì ñîåäèíèòåëüíûì óçëàìè â êðèâîëèíåéíîé ñèñòåìå êîîðäèíàò, Èçâ. ÍÀÍ ÐÀ, Ìåõàíèêà, 2007, N 3, ò. 60, ñ. 114-121.
16. *Êàðàõàíÿí È. Ì., Êàðàõàíÿí Ì. È.,* Î ñóáíîðìàëüíîñòè â áàíàõîâîé àëãåáðå, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, 2007.
17. *Êåðîïÿí À. Â.,* Êîíòàêòíûå çàäà÷è äëÿ óïóãîé ïîëóïëîñêîñòè è áåñêîíå÷íîé ïëàñòèíû óñèëåííûõ ÷àñòè÷íî êëåéíûì ñòðèíãåðàìè, Ó÷. çàïèñêè ÅÃÓ, 2007, N 2, ñ. 35-44.
18. *Ñàðêèñÿí Â. Ñ., Êàðàõàíÿí È. Ì., Êàìàëÿí À. Â., Êàðàõàíÿí Ì. È.,* Î äèôðàêöèè ãàðìîíè÷åñêèõ âîëí ñäâèãà íà ïîëóáåñêîíå÷íûõ âêëþ÷åíèÿõ â àíèçîòðîïíîé ïðîñòðàíñòâå, Ïðîáëåìû ìåõàíèêè äåôîðìèðóåìîãî òâåðäîãî òåëà (ïîñâÿù. 85-ëåòèþ Ñ. À. Àìáàðöóìÿíà), ÍÀÍ Àðìåíèè, Èíñòèòóò ìåõàíèêè, Åðåâàí, 2007, ñ. 162-172.
19. *Ñàðêèñÿí Â. Ñ., Ìèðçîÿí Å. Ñ., Ìèðçîÿí Ñ. Å.,* Íàïðÿæåííîå ñîñòîÿíèå ìàññèâíûõ óïðóãî-ïîëçó÷èõ òåë, àðìèðîâàííûõ òîíêèìè àáñîëþòíî æåñòêèìè âêëþ÷åíèÿìè, Èçâ. ÍÀÍ ÐÀ, Ìåõàíèêà, 60, N 2, 2007, ñ. 59-68.
20. *Ñàðêèñÿí Ê. Â.,* Î ñâîáîäíûõ êîëåáàíèÿõ ïüåçîýëåêòðè÷åñêîãî ïîëóïðîñòðàíñòâà, íà ãðàíè÷íîé ïîâåðõíîñòè êîòîðîãî ïðèêðåïëåí äèýëåêòðè÷åñêèé óïðóãèé ñëîé ìàëîé òîëùèíû ñ êóñî÷íî-ïîñòîÿííûì óïðóãèì êîýôôèöèåíòîì, Èçâ. ÍÀÍ Àðìåíèè, Ìåõàíèêà, ò. 59, N 3, 2006, ñ. 45-55.
21. *Ñàðêèñÿí Ñ. Â.,* Ñðàâíåíèå ðàçëè÷íûõ ïîäõîäîâ óòî÷íåíèÿ ãëîçåòû ìàãíèòóïðóãîñòè òîêàò òåë, â ñá. "Ïðîáëåìû ìåõàíèêè äåôîðìèðóåìîãî òâåðäîãî òåëà" (ïîñâÿù. 85-ëåòèþ Ñ. À. Àìáàðöóìÿíà), Åðåâàí, èçä. "Çàíãàê-97", 2007, ñ. 173-176.
22. *Ñàðêèñÿí Ñ. Â.,* Óòî÷íåíèå óñëîâèé íà ëèöåâûõ ïîâåðõíîñòÿõ ïëàñòèíêè ïåðåìåííîé òîëùèíû, Èçâ. ÍÀÍ Àðìåíèè, "Ìåõàíèêà", 2007, ò. 60, № 1, ñ. 95-98.
23. *×ëèíàðÿí À. Ñ.,* Óïðàâëåíèå ñ ïîâîäûðåì â èãðîâîé çàäà÷å ñáëèæåíèÿ ñ **m** öåëåâûìè ìíîæåñòâàìè äëÿ ñèñòåì ñ ïîñòîÿííûìè äèàìèòîé, Èçâ. ÍÀÍ ÐÀ, Ìåõàíèêà, 2007, ò. 60, № 3, ñ. 52-59.
24. *Øàãèíÿí Ñ. Â.,* Îá óñòîé÷èâîñòè ñèñòåì íåëèíåéíûõ íåñòàöèîíàðíûõ óðàâíåíèé ïðè èíòåãðàëüíî ìàëûõ âîçìóùåíèÿõ, Òðóäû ÈÏÌÌ ÍÀÍ Óêðàèíû, Äíåïðîï, 2006, âûï 12, ñ. 194-199.
25. *Karakhanyan I. M., Karakhanyan M. I.,* The spectral therem of Banach representation of compact space, generated by generalized Shft operators, Izvestiya NAN Armenii, Matematika, 2007, N 4, pp. 79-89.
26. *Belubekyan V. M., Belubekyan M. V.,* Nonconservative Problems of Stability of Plates with hinged two opposite edges, Conference, dedicated to 95th anyversary of professor N. Haroutyunyan, Yerevan-Chakhkadzor, 2007.
27. *Melkumyan A.,* On acoustic and electric waves diffraction in piezoelectric medium by a permeable half-plane crack, Zeitschrift fur Angewandte Mathematik und Physik (ZAMP), 2006, Birkhauser Verlay, Basel, vol. 58 (2007), 330-349.
28. *Melkumyan A.,* Twelve shear surface waves guided by clamped/free boundaries in magneto-electro-elastic materials, International Journal of Solids and Structures, 44 (2007), 3594-3599.
29. *Melkumyan A.,* On diffraction of acoustic and electric waves in piezoelectric medium by an absorbent half-plane electrode. Int. Journal of Solids and Structures, Accepted Manuscript, DOI:10.1016/j.ijsolstr, 2006.10.022, Available online, 24 October, 2006.

Գիտաժողովների աշխատանքների ժողովածու եւ թեզիս

1. *Áàðñåãÿí Â. Ð., Øàãèíÿí Ñ. Å.,* Çàäà÷à ñòàáèëèçàöèè äâèæåíèÿ ëèíåéíûõ ñèñòåì ïî ïðèðîäíîìó îïòèìàëüíîìó óïðàâëåíèþ, Òåçiñû äîêëàäîâ IÕ Ìåæäóíàðîäíîãî ñåìèíàðà èìåíè Å. Ñ. Ïÿòíèöêîãî «Óñòîé÷èâîñòü è êîëåáàíèÿ íåëèíåéíûõ ñèñòåì óïðàâëåíèÿ», Ì., 2006, ñ. 36-37.
2. *Áåçîÿí Ý. Ê., Ñàðêèñÿí Â. Ñ.,* Ðàñ÷åò íåëèíåéíî-âÿçêîóïðóãèõ îáîëî÷åê è ïëàñòèí ñ ó÷åòîì ïîïåðå÷íîãî ñäâèãà, IX Âñåðîññèéñêèé ñúåçä ïî òåîðåòè÷åñêîé è ïðèêëàäíîé ìåõàíèêå, ò. 3, ñ. 32-33.
3. *Âðãàîðÿí Ý. Õ., Ñàðêèñÿí Ê. Ñ., Ìàíóêÿí Ý. À.,* Êîíòàêòíàÿ çàäà÷à äëÿ ïîëóáåñêîíå÷íîé ïëàñòèíû, óñèëåííîé âíóòðåííèì áåñêîíå÷íûì êóñî÷íî-îäíîðîäíûì ñòðèíãåðîì, Òåçiñû äîêëàäîâ, Ìåæä. êîíô. «Ìåõàíèêà êîìïîçèòîâ è îïòèìàëüíîå ïðîåêòèðîâàíèå», Åðåâàí, 2006, ñ. 35.
4. *Êàðàõàíÿí È. Ì., Êàðàõàíÿí Ì. È.,* Îá îäíîé òåîðåìå Áîðà-âàí Êàìïåíà, Êîíô. ïîñâÿù. 100-ëåòèþ âêàäåìèêà À. Øàãèíÿíà, ÅÃÓ, 20-21 äåêàáðÿ, 2006, ñ. 26-28.
5. *Ñàðêèñÿí Â. Ñ., Àéðàïåòÿí Â. Æ., Ôàíÿí Í. Â.,* Êðó÷åíèå íåïîäîòêîâîãî ïîëçàòè÷åñêîãî ñòåðæíÿ ñ óäëèíåííûì ââèäèòåííûì ñå÷åíèåì, Ñá. ìàòåð. VI Ìåæäóíàðîäíîãî íàó÷íî-òåõíè÷åñêîãî êîíôåðåíöèè "×êàëîâñêèå ÷òåíèÿ", Åâîðüåâñê, 2007, ñ. 99-100.

6. *Ñàðêèñÿí Â. Ñ., Ìèðçîÿí Å. Ñ., Ìèðçîÿí Ñ. Å.,* Íàïðÿæåííîå ñîñòîÿíèå ìàññèâíûõ óïðóãî-ïîëçó÷èõ òåë, àðìèðîâàííûõ òîíêèìè àáñîëþòíî æåñòêèìè âêëþ÷åíèÿìè, Ìåæäóíàðîäíàÿ êîíôåðåíöèÿ "Ìåõàíèêà êîìïîçèòîâ è îïòèìàëüíîå ïðîåêòèðîâàíèå", Ïðîãðàììà è òåçèñû äîêëàäîâ, Åðåâàí, 2006, ñ. 54.
7. *Ñàðêèñÿí Ñ. Â.,* Óòî÷íåíèå óñëîâèé íà ëèöåâûõ ïîâåðõíîñòÿõ ïëàñòèíêè ïðåìåííîé òîëùèíû, Ìåæä. êîíô. "Ìåõàíèêà êîìïîçèòîâ è îïòèìàëüíîå ïðîåêòèðîâàíèå", 25-28 ñåíòÿáðÿ, 2006, Åðåâàí, ñ. 55.
8. *Øàãèíÿí Ñ. Ã.,* Íåîòðûâíûå âîïðîñû óñòîé÷èâîñòè ïî äåéñòâóþùåé ñèëå äèíàìè÷åñêîãî ñèñòåì, Òåçèñû äîêëàäîâ Ìåæäóíàðîäíîé êîíôåðåíöèè «Ìåõàíèêà êîìïîçèòîâ è îïòèìàëüíîå ïðîåêòèðîâàíèå», Åðåâàí, 2006, ñ. 58-59.
9. *Belubekyan V.,* Stability of a rectangular plate with account of transverse shear deformations, IUTAM Symposium dedicated to F. Vekua 100th anyversary, Book of Abstracts, Tbilisi, 2007, pp. 18-19.
10. *Melkumyan A.,* On surface waves en fully coupled magneto-electro- elastic materials, Òåçèñû äîêëàäîâ, Ìåæä. êîíô. «Ìåõàíèêà êîìïîçèòîâ è îïòèìàëüíîå ïðîåêòèðîâàíèå», Åðåâàí, 2006, ñ. 62.
11. *Sarkisyan V. S., Bezoyan E. K.,* Nonlinear Deformation of Nonhomogeneous Anisotropic Viscoelastic Shells, 6th European Solid Mechanics Conference ESMC 2006, Budapest.
12. *Sarkisyan V. S., Bezoyan E. K., Grigoryan M. G.,* The Influence of Nonlinear Viscoelasticity to the Stress-Strain Condition of Shells and Plates with Account of Transversal Shear, 2006.

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Զոհրաբյան Էդիկ Արտեմի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Դեկանի տեղակալներ՝ *Պետրոսյան Գեղամ Հարությունի, պատմ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ*
Մարտիրոսյան Վլադիմիր Էդուարդի, քաղ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները եւ մասնագիտացումները

Շիֆր	Մասնագիտություն՝
030700	Միջազգային հարաբերություններ
030200	Քաղաքագիտություն

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն	*Ուսանողների թիվը՝* 1058							
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Բակալավրիատ								
Միջազգային հարաբերություններ	11	88	14	112	14	106	29	92
Քաղաքագիտություն	14	73	14	95	12	87	10	63
Ընդամենը	25	161	28	207	26	193	39	155
Մագիստրատուրա								
Միջազգ. հարաբերություններ	10	60	12	55				
Քաղաքագիտություն	8	48	7	24				
Ընդամենը	18	108	19	79				

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Միջազգ. հարաբերութ.					
1-ին	99	-	14	12	86
2-րդ	126	-	33	19	74
3-րդ	120	5	44	17	59
4-րդ	121	3	25	33	77
Քաղաքագիտություն					
1-ին	87	2	16	6	79
2-րդ	109	4	40	28	60
3-րդ	99	3	31	26	66
4-րդ	73	3	22	24	66
Ընդամենը	834	20	225	165	71

Մագիստրատուրա					
Միջազգ. հարաբերութ.					
1-ին	70	-	4	27	94
2-րդ	67	-	-	22	100
Քաղաքագիտություն					
1-ին	56	-	1	29	98
2-րդ	31	1	2	16	90
Ընդամենը	224	1	7	94	96

Ամառային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	**Քննաշրջանին մասնակցել են**	**Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը**		**Գերազանցիկների թիվը**	**Առաջադիմության %-ը**
		պպ	**վճ**		
Բակալավրիատ					
Միջազգ. հարաբերութ.					
1-ին	132	-	19	29	86
2-րդ	125	1	46	20	62
3-րդ	118	3	43	19	61
Քաղաքագիտություն					
1-ին	106	1	41	14	60
2-րդ	104	1	30	27	70
3-րդ	94	1	24	24	73
Ընդամենը	**679**	**7**	**203**	**133**	**69**
Մագիստրատուրա					
1-ին					
Միջազգ. հարաբերութ.	70	-	2	23	97
Քաղաքագիտություն	55	-	-	34	100
Ընդամենը	**125**	**-**	**2**	**57**	**98**

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	***Ընդամենը* 285, *այդ թվում նախորդ տարիներից՝* 1**	
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	մագիստրատուրա
Միջազգ. հարաբերություններ	119 (24)	64
Քաղաքագիտություն	71 (17)	31
Ընդամենը	190 (41)	95

2006-2007 ուստարում հրատարակվել են

Դասագիրք	**Մենագրություն**	**Ուսումնական ձեռնարկ**	**Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ**	**Հոդված**	**Զեկուցումների թեզիս**
-	4	2	2	50	-

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ 2

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՎԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Բայբուրդյան Վահան Առաքելի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Քեռյան Գարիկ Սիշայի, քաղ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
2. Պետրոսյան Գեղամ Հարությունի, պատմ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
3. Չալըմյան Նուբար Տրդատի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Սաֆարյան Արամ Վիլենի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Վարդազարյան Մարութ Երեմի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Կարապետյան Աշոտ Վահրամի, պատմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Ենոքյան Աղասի Էդիկի, ասիստենտ
8. Թորոսյան Շիրակ Արտեմի, ասիստենտ
9. Հարությունյան Արամ Արայի, ասիստենտ
10. Նահապետյան Կարեն Ռաֆիկի, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Զոհրաբյան Էդիկ Արտեմի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Ավագյան Արսեն Գագիկի, պատմ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
3. Հովհաննիսյան Գուրգեն Ռուբենի, դոցենտ
4. Ցոլակյան Վարդան Ֆելիքսի, պատմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Համբարյան Դավիթ Արմենակի, քաղ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Մալխասյան Ցոլակ Արարատի, պատմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Հայրապետյան Կարեն Պավելի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Ղազարյան Նաիրա Գագիկի
2. Բարսեղյան Ռադմիլա Ռուբենի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Նախիջևանը 1917-1921 թթ. (չֆինանսավորվող):	Զոհրաբյան Էդ. Ա.
2. Իսլամական գործոնը և միջազգային հարաբերությունները (չֆինանսավորվող):	Բայբուրդյան Վ. Ա.
3. Հայաստանի Հանրապետության հարաբերությունները Ռուսական նախկին կայսրության ոչ խորհրդային պետական կազմավորումների հետ (1918-1920 թթ.) (չֆինանսավորվող):	Պետրոսյան Գ. Հ.

4. Ժամանակակից քաղաքական կուսակցություններ (չֆինանսավորվող):	Քեռյան Գ. Մ.
5. Արդի միջազգային հարաբերությունների տեսություն (չֆինանսավորվող):	Ենոքյան Ա. Է.
6. Հայաստանի Հանրապետության ռազմավարական անվտանգության հիմնահարցերը Հարավային Կովկասի համատեքստում (չֆինանսավորվող):	Վարդազարյան Մ. Ե.
7. Ամերիկայի Հայկական համագումարի հասարակական - քաղաքական գործունեությունը (չֆինանսավորվող):	Նահապետյան Կ. Ռ.
8. Հայ-վրացական հարաբերությունները 1920-1922 թթ. (չֆինանսավորվող):	Թորոսյան Շ. Ա.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Միջազգային հարաբերությունների և դիվանագիտության ամբիոնում գիտական աշխատանքներն ընթանում են երեք ուղղությամբ՝

1. Հայ դիվանագիտության պատմություն,
2. Միջազգային հարաբերությունների և դիվանագիտության պատմություն (նոր և նորագույն շրջան),
3. Միջազգային արդի հարաբերությունների վերլուծություն:

Թեմա 1. Թեմայի ուսումնասիրությամբ զբաղվում է պրոֆ. Էդ. Զոհրաբյանը: 2004-2005 թթ. ուստարում նա իրականացրել է գիտահետազոտական աշխատանքների զգալի մասը և 2002թ. հրատարակել Նախիջևանյան հիմնահարցին նվիրված եռամաս ուսումնասիրության երկրորդ մենագրությունը: Այժմ աշխատում է երրորդ մասի վրա:

Թեմա 2. Թեմայի ուսումնասիրությամբ զբաղվում է պրոֆ. Վ. Բայբուրդյանը: Գիտահետազոտական աշխատանքների հիմնական առարկան եղել է տարածաշրջանում իսլամական երկրների վարած քաղաքականության հիմնական առանձնահատկությունների լուսաբանումը, իսլամական արմատականությունը, ծայրահեղականությունը և նրա ազդեցությունը ԱՊՀ երկրներում ընթացող քաղաքական գործընթացի վրա: Վ. Բայբուրդյանը նշված ուստարում գրել է 4 հոդված:

Թեմա 3. Թեմայի ուսումնասիրությամբ զբաղվել է դոց. Գ. Պետրոսյանը: Նա ավարտել է նյութերի համակարգման աշխատանքը, հրատարակել 3 հոդված, իսկ երկու մենագրություն ներկայացված է հրատարակման:

Թեմա 4. Թեմայի ուսումնասիրությամբ զբաղվում է դոց. Գ. Քեռյանը:

Թեմա 5. Թեմայի ուսումնասիրությամբ զբաղվում է ասիստենտ Ա. Ենոքյանը: Հաշվետու ժամկետում հրատարակել է հոդվածներ, հանդես եկել մի շարք միջազգային կոնֆերանսներում:

Թեմա 6. Թեմայի ուղղությամբ զբաղվում է դոց. Մ. Վարդազարյանը: Գիտահետազոտական աշխատանքների հիմնական առարկան տարածաշրջանում ընթացող աշխարհաքաղաքական գործընթացներն են և Հայաստանի ազգային անվտանգության հիմնահարցերը: Հաշվետու ուստարում նա իրականացրել է նյութերի հավաքման և համակարգման աշխատանքները:

Թեմա 7. Թեմայի ուսումնասիրությամբ զբաղվում է ասիստենտ Կ. Նահապետյանը: Նա ավարտել է նյութերի հավաքման ու համակարգման աշխատանքները և հաշվետու ուստարում ավարտին է մոտեցրել նույն թեմայով թեկնածուական ատենախոսությունը և 1 հոդված:

Թեմա 8. Թեմայի ուսումնասիրությամբ զբաղվում է ասիստենտ Շ. Թորոսյանը: Հաշվետու ժամանակաշրջանում շարունակվել են նյութերի հավաքման աշխատանքները:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	2	1	1	20	-

ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Մանուչարյան Հենզել Գերասիմի, փիլ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

22. Բալյան Իշխան Սիմոնի, փիլ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
23. Գաբուզյան Կարինե Սերգեյի, փիլ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
24. Խանումյան Սվետլանա Ռուբենի, փիլ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
25. Մակարյան Լուիզա Բագրատի, փիլ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
26. Վանեսյան Ռոմիկ Հայրապետի, փիլ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
27. Վարդանյան Լյուդվիգ Գեղամի, փիլ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
28. Բաղդասարյան Արտակ Սամվելի, քաղ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
29. Գալստյան Նարեկ Սմբատի, քաղ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
30. Ղևոնդյան Ալեն Գուրգենի, քաղ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
31. Մարտիրոսյան Վլադիմիր Էդուարդի, քաղ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
32. Շափաղաթյան Հասմիկ Նապոլեոնի, քաղ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
33. Ալիխանյան Մարիամ Գևորգի, ասիստենտ
34. Մնացականյան Անժելա Ավետիքի, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Ալեքսանյան Աշոտ Սեյրանի, քաղ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Ենգոյան Աշոտ Փայլակի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Մարգարով Ալեքսանդր Ալեքսանդրի, փիլ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Շահգելդյան Սիեր Լևոնի, քաղ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Ագլյան Վահագն Ռոբերտի, պատմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Գալստյան Խաչիկ Սամվելի, քաղ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Խաչատրյան Սերյոժա Սյոմիկի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Բունիաթյան Գայանե Վոլոդյայի, դասախոս
9. Հակոբյան Տիգրան Ռաֆիկի, դասախոս

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Մանուչարյան Անի Հենզելի
2. Հովսեփյան Անյա Էդիկի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Տարածաշրջանային և ազգային քաղաքականության արդիական հիմնահարցեր (չֆինանսավորվող):	Մանուչարյան Հ. Գ.
2. Հայ և համաշխարհային քաղաքական մտքի պատմություն (չֆինանսավորվող):	Վանեսյան Ռ. Հ.
3. Քաղաքական ինստիտուտներ և քաղաքական գործընթացներ (չֆինանսավորվող):	Վարդանյան Լ. Գ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Տարածաշրջանային և ազգային քաղաքականության հիմնահարցերին նվիրված ուսումնասիրություններ են հրատարակել պրոֆ. Հ. Մանուչարյանը՝ «Քաղաքական հայագիտության արդի խնդիրները» թեմայով: «Միջազգային քաղաքականություն» թեմայով աշխատանք են հրատարակել Ն. Գալստյանը , Ա. Ղևոնդյանը:

Թեմա 2. Հայ և համաշխարհային քաղաքական մտքի պատմության հիմնահարցերին նվիրված ուսումնասիրություններ են հրատարակել դոց. Հ. Շափաղաթյանը, դոց. Ռ. Վանեսյանը:

Թեմա 3. «Քաղաքական ինստիտուտներ և գործընթացներ» թեմայի շրջանակներում հրատարակվել են մի շարք ուսումնասիրություններ: Քաղաքացիական հասարակության և մարդու քաղաքական իրավունքների հիմնահարցերով հոդված է հրատարակել դոցենտ Ա. Ալեքսանյանը: Ժողովրդավարության հիմնահարցով հոդված է հրատարակել դոց. Ա. Մարգարովը: «Քաղաքական մասնակցություն» թեմայով մենագրություն է հրատարակել դոց. Հ. Շափաղաթյանը: «Քաղաքական մշակույթ» թեմայով մենագրություն է հրատարակել դոց. Կ.Գաբուզյանը:

Ամբիոնում կատարված այլ աշխատանքների մասին: Հաշվետու ժամանակաշրջանում ամբիոնի ջանքերով հրատարակվել է «Քաղաքագիտություն» բուհական գիտամեթոդական նյութերի ժողովածուն: Գիտահետազոտական աշխատանքներն իրականացվել են առանձին հետազոտությունների, բրոշյուրների, հոդվածների և ծրագրերի հրատարակման ձևով:

2006թ-ի նոյեմբերի 29-ից դեկտեմբերի 1-ը տեղի է ունեցել ԵՊՀ քաղաքագիտության ամբիոնի հիմնադրման 15-ամյակին նվիրված գիտական նստաշրջան, որի աշխատանքներին մասնակցել են ամբիոնի և հանրապետության տարբեր բուհերի ճանաչված 15 քաղաքագետ-մասնագետներ և 13 ուսանողներ: Նստաշրջանում ընթերցված զեկուցումները նվիրված էին քաղաքագիտության ժամանակակից խնդիրներին: Գիտական նստաշրջանի հաջողված զեկուցումները հրատարակվել են «Քաղաքագիտություն» գիտամեթոդական նյութերի ժողովածուում /ԵՊՀ հրատ., 2006թ./:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	2	1	1	30	-

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Մենագրություն

1. *Բայբուրդյան Վ. Ա.,* Իրանի պատմություն /հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը/, ՀՀ ԳԱԱ, Երևան, 2006, 783 էջ /երկրորդ լրամշակված հրատարակություն/:
2. *Բայբուրդյան Վ. Ա.,* Նոր Ջուղա, Երևան, 2007, 152 էջ:
3. *Շափաղաթյան Հ. Ն.*, Մասնակցության արդի հիմնախնդիրները, Երևան, 2007, 135 էջ:
4. *Գալստյան Խ. Ս.,* Քաղաքական բանակցություններ. տեսություն և պրակտիկա», Երևան, «Վան Արյան», 2007, 228 էջ:

Ոխսումնական ձեռնարկ

1. *Քեռյան Գ. Մ.,* Միջազգային հարաբերությունները և դիվանագիտությունը երկու աշխարհամարտերի միջև ընկած ժամանակաշրջանում /1919-1939 թթ./, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, 129 էջ:
2. *Գաբուզյան Կ. Խ.,* Քաղաքական մշակույթ, հատուկ դասընթաց, ԵՊՀ հրատ., 2007, 92 էջ:

Ոխսումնամեթոդական ձեռնարկ

1. *Պետրոսյան Գ. Հ.,* «Միջազգային կազմակերպություններ» դասընթացի ծրագիր, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, 15 էջ:
2. «Քաղաքագիտություն» բուհական գիտամեթոդական նյութերի ժողովածու, Երևան, 2007:

Հոդված

1. *Բայբուրդյան Վ. Ա.,* Օսմանյան կայսրության կողմից Արևմտյան Հայաստանի «քրդականացման» քաղաքականությունը XVI դարում, «Պատմա-բանասիրական հանդես», 2006, 3 /173/, էջ 67-84:
2. *Բայբուրդյան Վ. Ա.,* Իսլամը և նրա գաղափարական քաղաքական դրսևորումները մահմեդական պետությունների քաղաքականության մեջ և միջազգային հարաբերություններում, «Մերձավոր և Միջին Արևելքի երկրներ և ժողովուրդներ», ՀՀ ԳԱԱ Արևելագիտության ինստիտուտ, հատ. 25, Երևան, 2006, էջ 26-54:
3. *Բայբուրդյան Վ. Ա.,* Քրդերը և հայկական հարցը պատմության լույսի ներքո, «Գիտահետազոտական աշխատանքի ուղեծրում» հոդվածների ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 231-243:
4. *Բայբուրդյան Վ. Ա.,* Նվիրվածություն իր սիրելի հայրենիքին և ժողովրդին /Իմամ Խոմեյնիի մահվան տարելիցի առթիվ/, «Սիհր», 4 /61/, 2006, օգոստոս, էջ 11-17:
5. *Բայբուրդյան Վ. Ա.,* Գիրք մեծանուն պատմաբան Ալեքսեյ Ջիվելեգովի մասին, «Հայոց աշխարհ», 27 հունիսի, 2007, N 119 / 2427, էջ 10-11 /գրախոսություն/:
6. *Զոհրաբյան Է. Ա.,* Շարուր-Նախիջևանի հարցը հայ-ռուսական դիվանագիտական հարաբերություններում 1920 թ. հուլիս-օգոստոսին, «Բանբեր Երևանի համալսարանի», հասարակական գիտություններ, 3 /120/, Երևան, 2006, էջ 3-30:
7. *Պետրոսյան Գ. Հ.,* Ռուսաստանի հարավի Կամավորական բանակի վերաբերմունքը Հայաստանի Հանրապետության փաստական ճանաչման նկատմամբ, «Բանբեր Հայաստանի արխիվների», Երևան, 2006, N 1 /107 /, էջ 234-240:
8. *Պետրոսյան Գ. Հ.,* Հայաստանի Հանրապետության հարաբերությունները Սիբիրի և Հեռավոր Արևելքի հետ /1919-1920 թթ./, Արևելագիտության հարցեր /հոդվածների ժողովածու VI/, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 125-134:
9. *Քեռյան Գ. Մ.,* Հայաստանի Հանրապետության կուսակցությունները և արտաքին քաղաքականությունը, «Բանբեր Երևանի համալսարանի», Երևան, 2006, N 2, էջ 3-11:
10. *Êåðÿí Ã. Ì.,* Êîíñòèòóöèîííî-ïðàâîâîé ñòàòóñ ïîëèòè÷åñêèõ ïàðòèé â Àðìåíèè, Âåñòíèê "ÌÀÍÅÁ", Òåîðåòè÷åñêèé íàó÷íî-ïðàêòè÷åñêèé è ðåöåíçèðóåìûé æóðíàë, ò. 12, N 4, Ñàíêò-Ïåòåðáóðã, 2007, ñ. 131-136.
11. *Ավագյան Ա. Գ.,* Ցեղասպանության հիմնախնդիրը թուրքական հասարակության մեջ, «Հայ-թուրքական հարաբերություններ. Ի՞նչ անել և ի՞նչ է մեզ սպասվում: Սեմինարների նյութեր», Գլոբալիզացիայի և տարածաշրջանային համագործակցության վերլուծական կենտրոն, Երևան, 2006, էջ 11-24:

12. *Ավագյան Ա. Գ.,* 1915թ. ցեղասպանության նախապատրաստական փուլից. Բեհաեդդին Շաքիրի այցն արևելյան վիլայեթներ, «Թուրքագիտական և օսմանագիտական հետազոտություններ», Երևան, 2006, N IV, էջ 245-252:
13. *Ավագյան Ա. Գ.,* Բանակի դերը Թուրքիայի տնտեսական համակարգում, «Հայկական բանակ», N IV /50/, Երևան, 2006, էջ 67-75:
14. *Ավագյան Ա. Գ.,* Թուրքական բանակի բարձրաստիճան սպայության էթնիկական կազմի խնդրի շուրջ, «Հայկական բանակ», N1 /51/, Երևան, 2007, էջ 38-45:
15. *Ավագյան Ա. Գ.,* hatçılar ve Bolşevikler-I. Kurtuluş Savaşında Ankara Sovyet Ilişkileri. ,, Toplumsal Tarih", N 159, Mart, 2007, Istanbul, ss. 14-23.
16. *Ավագյան Ա. Գ.,* Kemalistler, Ittihatçılar ve Bolşevikler-II. Kurtuluş Savaşında Ankara Sovyet Ilişkileri. ,, Toplumsal Tarih", N 159, Mart, 2007, Istanbul, ss. 14-23.
17. Kemalistler Ittihatçılar ve Bolşevikler-II. Kurtuluş Savaşında Ankara Sovyet Ilişkileri. Toplumsal Tarih", N 160, Nisan, 2007, Istanbul, ss. 38-48.
18. *Հարությունյան Ա. Ա.,* Ռուս-ամերիկյան արդի ռազմաստրատեգիական համակշռի որոշ հարցեր, «Հայաստանը փոխակերպվող աշխարհում», Ռազմավարական և ազգային հետազոտությունների հայկական կենտրոն, ՌԱՀԿԿ, Երևան, 2006, էջ 280-297:
19. OSCE Main Principles and Security Issues in the Southern Caucasus, ,,Promotion of OSCE values, Principles and Commitments as a Basis for Security and Co-operation in the OSCE Area: Concrete Steps Towards Armenia`s Europpean Integration,,. A Collection of Seminar Speeches. OSCE, Council od Europe, ICHD, Yerevan, 2006, p. 29-39.
20. Regional Policy of Isolation Of Armenia and Probable Consequences, George C. Marshall European Center for Security Studies, Program in Advanced Security Studis, PASS 06-1, Individual Research Paper, Published MC Newsletter, Feb., 2007.
21. *Սամուչարյան Հ. Գ.,* Քաղաքական հայագիտության արդի խնդիրները, «Քաղաքագիտություն» բուհական գիտամեթոդական նյութերի ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 31-42:
22. *Սամուչարյան Հ. Գ.,* ԵՊՀ քաղաքագիտության ամբիոնի անցած 15-ամյա ուղին, «Քաղաքագիտություն» բուհական գիտամեթոդական նյութերի ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 230-234:
23. *Թումանյան Վ.,* Քաղաքագիտության օբյեկտը և առարկան, «Քաղաքագիտություն» բուհական գիտամեթոդական նյութերի ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 9-31:
24. *Ավետյանյան Ա.,* Քաղաքական վերլուծության ինստիտուցիոնալացման հարցի շուրջ, «Քաղաքագիտություն» բուհական գիտամեթոդական նյութերի ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 200-209:
25. *Àëåêñàíÿí À.,* Ãðàíäèîçíûå îáùåñòâî: öèâèëèçàöèîííûé è öèâèëèçàòîð, â êí.: Ïîëèòèêà-åñêàÿ íàóêà è ïîëèòèêà-åñêèå ïðîöåññû â ÐÔ è ÑÍà, Åêàòåðèíáóðã, 2006, ñ. 5-11.
26. *Վանեցյան Ռ.,* Քաղաքական կուսակցությունների ֆինանսավորման աղբյուրները և դրանց իրավական կարգավորումը, «Քաղաքագիտություն» բուհական գիտամեթոդական նյութերի ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 106-116:
27. *Վարդանյան Լ.,* Քաղաքական գիտության կայացման և զարգացման հիմնական փուլերը, «Քաղաքագիտություն» բուհական գիտամեթոդական նյութերի ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 42-63:
28. *Շափաղաբյան Հ.,* Արդի ժողովրդավարական գործընթացները և քաղաքական մասնակցությունը, «Քաղաքագիտություն» բուհական գիտամեթոդական նյութերի ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 128-134:
29. *Markarov A.,* "Regime Formation and Development in Armenia" in *Empire, Islam, and Politics in Central Eurasia* Edited by Tomohiko Uyama. Sapporo: Slavic Research Center, Hokkaido University, 2007, pp. 301-327.
30. *Markarov A.*, "Opposition within hybrid regimes: typology and agenda for its further study in post-Soviet nation-states" in *Nationalism Across the Globe. An Overview of Nationalism in State-endowed and Stateless Nations Volume II The World* Edited by Wojciech J. Burszta, Tomasz Kamusella and Sebastian Wojciechowski. Poznan and Warsaw: School of Humanities and Journalism, Slavic Institute, Polish Academy of Sciences and Institute of Western Affairs, 2006, pp. 27-47.
31. *Markarov A.,* "Semipresidentialism within Post Soviet Transformation Context (The case study of Armenia)" (Ïîëóïðåçèäåíòàëèçì â êîíòåêñòå ïîñòñîâåòñêîé òðàíñôîðìàöèè (íà ïðèìåðå Ðåñïóáëèêè Àðìåíèÿ) *ÏÎËÈÒÝÊÑ* 2: 279-288, 2006.

32. *Գաբուզյան Կ.,* Ազգային էլիտաների պատասխանատվությունը ժողովրդավարական քաղաքական մշակույթի ձևավորման գործում, «Քաղաքագիտություն» բուհական գիտամեթոդական նյութերի ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 134-144:
33. *Âàáóçÿí Ê.,* Îáðàç Ðîññèè â Ðåñïóáëèêå Àðìåíèÿ: Ñêâîçü ïðèçìó ïîëèòèêè ðóññêîãî ÿçûêà, Ïîëèòè÷åñêàÿ íàóêà è ïîëèòè÷åñêàÿ ïðîöåññû â Ðîññèéñêîé Ôåäåðàöèè è Íîâûõ Íåçàâèñèìûõ Ãîñóäàðñòâàõ, ÷. 1, Ì., 2007, ñ. 59-68.
34. *Àëèõàíÿí Ì.,* Îñîáåííîñòè ôîðìèðîâàíèÿ èìèäæà ïîëèòè÷åñêîãî äåÿòåëÿ â Àðìåíèè, Ïîëèòè÷åñêàÿ íàóêà è ïîëèòè÷åñêèå ïðîöåññû â ÐÔ è ÑÍÃ, Åêàòåðèíáóðã, 2006, ñ. 186-195.
35. *Ալիխանյան Մ.,* Քաղաքական իմիջի ինստիտուտը ՀՀ-ում, «Քաղաքագիտություն» բուհական գիտամեթոդական նյութերի ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 144-152:
36. *Գալստյան Խ.,* Ղարաբաղյան հակամարտության աշխարհաքաղաքական փոխակերպման գործընթացը, «Քաղաքագիտություն» բուհական գիտամեթոդական նյութերի ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 116-128:
37. *Գալստյան Խ.,* Սկզբունքների համադրման գաղափարը ղարաբաղյան կարգավորման համատեքստում, «Սխիթար Գոշ» իրավական գիտամեթոդական հանդես, 2006/2, 4 էջ:
38. *Գալստյան Խ.,* Քաղաքական բանակցություններ. տեսություն և պրակտիկա, «Վան Արյան», Երևան, 2007, 228 էջ:
39. *Գալստյան Խ.,* Ներծին /էնդոգեն/ և արտածին /էկզոգեն/ գործոնների ազդեցությունը ղարաբաղյան հակամարտության գենեզիսի և դինամիկայի վրա, Բանբեր, Գիտական աշխատություններ, 2006, պրակ Ա, Վանաձոր, Արմինֆո, 2007, 15 էջ:
40. *Գալստյան Խ.,* Խորհրդարանական դիվանագիտության ռեսուրսները Ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման գործընթացում, «Հայբուսակ» համալսարանի 5-րդ գիտաժողովի նյութերի ժողովածու, Երևան, «Նահապետ», 2006:
41. *Գալստյան Ն.,* Եվրոպական ինտեգրման հայեցակարգերը, «Օրենք և իրականություն» միջազգային իրավաբանական գիտական հանդես, 5 /127/, «Իրավաբանական կենտրոն-PRESS» հրատ., Երևան, 2006, էջ 27-30:
42. *Գալստյան Ն.,* Միջպետական քաղաքական ինտեգրման հիմունքները, «Սխիթար Գոշ» գիտամեթոդական հանդես, հասարակական գիտություններ, 2/10/, «Օրենք և իրականություն» հրատ., Վանաձոր, 2006, էջ 41-45:
43. *Գալստյան Ն.,* Եվրոպականացման գործընթացները Հարավային Կովկասում, «Սխիթար Գոշ» գիտամեթոդական հանդես, հասարակական գիտություններ, 4/12/, «Օրենք և իրականություն» հրատ., Վանաձոր, 2006, էջ 10-14:
44. *Ղևոնդյան Ա.,* Ազգային շահ հասկացության ռեալիստական մեկնաբանության հարցի շուրջ, «Բանբեր Երևանի համալսարանի», Հասարակական գիտություններ, ԵՊՀ հրատ., 2006, 2/119/, էջ 127-136:
45. *Ղևոնդյան Ա.,* Հարավկովկասյան աշխարհաքաղաքական կլիման տարածաշրջանային անվտանգության և կայունության համակարգի ձևավորման համատեքստում, «Օրենք և իրականություն» միջազգային իրավաբանական գիտական հանդես, Երևան, 10/132/, հոկտեմբեր, 2006, էջ 27-30:
46. *Ղևոնդյան Ա.,* ՀՀ ազգային շահերը և ազգային շահերի պատմական հայեցակարգերը, «Սխիթար Գոշ» գիտամեթոդական հանդես, հասարակական գիտություններ, Երևան, 4/12/, 2006, էջ 4-9:
47. *Ղևոնդյան Ա.,* Պետության ռազմավարական ռեսուրսային ներուժի կենսունակության սահմանային գործակիցը ազգային շահի իրացման տեսանկյունից /ՀՀ օրինակով/, «Ռազմավարական և ազգային հետազոտությունների հայկական կենտրոն», Երևան, 2006, 116 էջ:
48. *Ղևոնդյան Ա.,* Ազգային պետության դերն ու նշանակությունը ազգային շահի իրականացման գործընթացում, «Բանբեր», Գիտական աշխատությունների ժողովածու, Պրակ 1, ԵՊՀ, 2006-2007, էջ 253-259:
49. *Ղևոնդյան Ա.,* Պետության ռազմավարական հզորության գնահատման մեթոդաբանությունը ժամանակակից ռազմաքաղաքական իրողությունների համատեքստում, «Հայկական բանակ», ՀՀ ՊՆ Դ. Կանայանի անվ. ազգային ռազմավարական հետազոտությունների ինստիտուտի ռազմագիտական հանդես, Երևան, 2007, համար 3-3:
50. *Ղևոնդյան Ա.,* Պետության դերն ազգային շահի իրականացման գործընթացում, «Քաղաքագիտություն» բուհական գիտամեթոդական նյութերի ժողովածու, Երևան, 2007, էջ152-164:

ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Ավետիսյան Հայկ Գրիգորի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*
Դեկանի տեղակալ՝ *Մինասյան Էդիկ Գարեգինի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*
Յախշյան Քրիստինե Ժորայի, դասախոս

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները եւ մասնագիտացումները

Շիֆր	**Մասնագիտություն՝**
0207	Պատմություն
0209	Արվեստաբանություն
0210	Մշակութաբանություն

Մասնագիտացումներ՝ (մագիստրատուրա) Հայոց պատմություն (հին ու միջին դարեր), Հայոց պատմություն (նոր և նորագույն շրջան), համաշխարհային պատմություն, Հայաստանին հարակից երկրների պատմություն, ազգագրություն, հնագիտություն, արվեստի պատմություն և տեսություն, մշակութաբանություն

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոսներ եւ թղթակից անդամներ

1. Բարխուդարյան Վլադիմիր Բախշիի
2. Սիմոնյան Հրաչիկ Ռուբենի
3. Հարությունյան Բաբկեն Հարությունի (թղթակից անդամ)
4. Սիմոնյան Արամ Հրաչիկի (թղթակից անդամ)
5. Մելքոնյան Աշոտ Աղասու (թղթակից անդամ)
6. Աբրահամյան Լևոն Հմայակի (թղթակից անդամ)
7. Քալանթարյան Արամ Աշոտի (թղթակից անդամ)
8. Հասրաթյան Մուրադ Մարգարի (թղթակից անդամ)

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն	***Ուսանողների թիվը՝ 665***							
	I կուրս		**II կուրս**		**III կուրս**		**IV կուրս**	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Բակալավրիատ								
Պատմություն	28	55	28	40	26	50	23	46
Արվեստաբանություն	9	47	8	29	10	28	11	25
Մշակութաբանություն	3	22	3	15	3	26	4	16
Ընդամենը	40	124	39	84	39	104	38	87
Մագիստրատուրա								
Պատմություն	7	27	6	30				
Արվեստաբանություն	2	13	3	10				
Մշակութաբանություն	1	11	-	-				
Ընդամենը	10	51	9	40				

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Պատմություն					
1-ին	83	3	10	7	84
2-րդ	68	6	21		60
3-րդ	76	5	26	4	59
4-րդ	69	9	34	5	38
Արվեստաբանություն					
1-ին	56	1	6	6	88
2-րդ	37	-	4	14	89
3-րդ	38	-	2	13	95
4-րդ	36	-	2	14	94
Մշակութաբանություն					
1-ին	25	1	12	1	48
2-րդ	18	-	2	3	89
3-րդ	29	-	9	1	69
4-րդ	20	-	-	8	100
Ընդամենը	555	25	128	76	72
Մագիստրատուրա					
Պատմություն					
1-ին	34	-	1	8	97
2-րդ	36	-	-	19	100
Արվեստաբանություն					
1-ին	15	-	-	11	100
2-րդ	13	-	-	13	100
Մշակութաբանություն					
1-ին	12	-	-	9	100
Ընդամենը	**110**	**-**	**1**	**60**	99

Ամառային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Պատմություն					
1-ին	85	5	31	6	58
2-րդ	69	3	17	3	71
3-րդ	76	13	26	4	49
Արվեստաբանություն					
1-ին	46	1	6	7	85
2-րդ	33	1	15	6	52
3-րդ	38	1	7	12	79
Մշակութաբանություն					
1-ին	21	-	3	10	86
2-րդ	18	-	-	9	100

3-րդ	29	-	4	7	86
Ընդամենը	415	24	109	64	68
Մագիստրատուրա					
1-ին					
Պատմություն	35	-	-	17	100
Արվեստաբանություն	15	-	-	10	100
Մշակութաբանություն	12	-	-	12	100
Ընդամենը	**62**	**-**	**-**	**39**	100

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	***Ընդամենը* 172, *այդ թվում նախորդ տարիներից՝* 1**	
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	մագիստրատուրա
Պատմություն	69 (2)	34
Արվեստաբանություն	36 (9)	13
Մշակութաբանություն	20 (2)	-
Ընդամենը	125 (13)	47

2006/2007 ուստարում հրատարակվել են

Դասագիրք	**Մենագրություն**	**Ուսումնական ձեռնարկ**	**Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ**	**Հոդված**	**Զեկուցումների թեզիս**
-	6	1	-	127	7

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ *6*

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Հարությունյան Բաբկեն Հարությունի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Սիմոնյան Հրաչիկ Ռուբենի, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
2. Մարգարյան Հայրապետ Գևորգի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Սինասյան Էդիկ Գարեգինի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
4. Հովհաննիսյան Պետրոս Հովհաննեսի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Հովսեփյան Յուրի Լենդրուշի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Դանիելյան Էդիկ Գալուստի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Կատվալյան Մաքսիմ Արշամի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
8. Մովսիսյան Արտակ Երջանիկի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
9. Գրիգորյան Հովիկ Բաբկենի, ասիստենտ
10. Բադալյան Գեղամ Սիհրանի, ասիստենտ
11. Յախշյան Քրիստինե Ժորայի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Բարխուդարյան Վլադիմիր Բախշիի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
2. Սիմոնյան Արամ Հրաչիկի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ
3. Մելքոնյան Աշոտ Աղասու, պատմ.գիտ.դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ
4. Հովհաննիսյան Հայկազ Ժորայի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
5. Գեղամյան Գուրգեն Միխայելի, պատմ.գիտ.դոկտոր, պրոֆեսոր
6. Մկրտչյան Լևոն Հովհաննեսի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Վիրաբյան Ամատունի Մարտունիկի, պատմ.գիտ.դոկտոր, դոցենտ
8. Ղարիբյան Ալիկ Ավետիքի, պատմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
9. Մովսիսյան Սեյրան Լևոնի, դասախոս
10. Եղիազարյան Կարինե Ալբերտի, դասախոս

Ոխումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Եղիազարյան Կարինե Ալբերտի, ավագ լաբորանտ

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Հայաստանի Հանրապետության սոցիալական քաղաքականությունը 1991-2005 թթ. (պետական ֆինանսավորում):	Սինասյան Է. Գ.
2. Սուրմալուի գավառը 1828-1921 թթ. (պետական ֆինանսավորում):	Հովհաննիսյան Հ. Ժ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Ամբիոնը կարևոր նշանակություն է տալիս Հայաստանի երրորդ հանրապետության պատմության ուսումնասիրությանը, մասնավորապես սոցիալ-տնտեսական վիճակի քննությանը: Այդ աշխատանքները շարունակվում են կատարվել Է. Սինասյանի ղեկավարած գիտական խնբի կողմից (Ա. Կարապետյան, Ք. Յախշյան, Ժ. Մանուկյան, Ք. Պետրոսյան, Ս. Մելիքյան, Լ. Սկրտչյան, Ա. Սինասյան, Խ. Ղազարյան):

Թեմա 2. Հաշվի առնելով Սուրմալուի գավառի խնդրի ոչ միայն զուտ գիտական, այլև քաղաքական նշանակությունը, Հ.Հովհաննիսյանի ղեկավարությամբ շարունակվում է ուսումնասիրվել Սուրմալուի գավառի պատմությունը 1828-1921 թթ.:

Ամբիոնում կատարված այլ աշխատանքների մասին: Հաշվետու ժամանակաշրջանում ամբիոնում իրականացվել են գիտահետազոտական աշխատանքներ ինչպես հայոց պատմության հին ու միջին, այնպես էլ նոր և նորագույն շրջանի մի շարք հիմնախնդիրների ուսումնասիրության ուղղությամբ:

Ամբիոնի անդամները շարունակում են աշխատել «Հայոց պատմության» բուհական նոր դասագրքի վրա, որը նախատեսված է հանրապետության բուհերի մասնագիտական ֆակուլտետների համար: Վերահրատարակության է պատրաստվում ոչ մասնագիտական ֆակուլտետների ուսանողության համար «Հայ ժողովրդի պատմություն. հիմնահարցեր» (խմբ.ակադ.Հր.Ռ.Սիմոնյանի, «Զանգակ- 97»,Երևան,2000) ուսումնական ձեռնարկի նորացված տարբերակը, որը լույս կտեսնի 2007-2008 ուստարվա սկզբին: ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ Բ.Հարությունյանի խմբագրությամբ ամբիոնի մի քանի աշխատակիցներ մասնակցել են նաև

6-րդ և 7-րդ դասարանների համար նախատեսված «Հայոց պատմություն» դպրոցական դասագրքի պատրաստման աշխատանքներին:

Ամբիոնի աշխատակիցների հետաքրքրության շրջանակներում են հայոց պատմության հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը ընդգրկող հիմնահարցերը: Ուշադրության կենտրոնում են հայկական հնագույն պետական կազմավորումների պատմության և մշակույթի, հայոց միջնադարյան պատմության աղբյուրագիտության ու պատմագրության հարցերը, ինչպես նաև՝ հայոց նոր և նորագույն պատմության առավել բարդ ու քիչ լուսաբանված խնդիրները: Մեծ ծավալի աշխատանքներ են իրականացվել հատկապես Հայկական հարցի, Հայոց ցեղասպանության, հայոց ազգային գաղափարախոսությանն առնչվող խնդիրների ուսումնասիրության ուղղությամբ:

Շարունակվում են աշխատանքները «Հայաստանի պատմության ատլասի» Բ մասի պատրաստման ուղղությամբ, որը նախատեսվում է հրատարակության հանձնել 2008 թվին (հեղինակ՝ պրոֆ, Բ.Հարությունյան)::

Ամբիոնը կարևոր նշանակություն է տալիս Հայաստանի երրորդ հանրապետության պատմության ուսումնասիրությանը, մասնավորապես սոցիալ-տնտեսական վիճակի քննությանը: «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալական քաղաքականությունը 1991-2005 թթ.» թեման ուսումնասիրում է ամբիոնի պրոֆ. Է. Գ. Մինասյանը, ում համանուն ուսումնասիրությունը լույս կտեսնի առաջիկայում:

Հաշվի առնելով Սուրմալուի գավառի խնդրի ոչ միայն գիտական, այլև քաղաքական նշանակությունը՝ պրոֆ. Հ. Հովհաննիսյանը ուսումնասիրում է Սուրմալուի գավառի պատմությունը 1828-1921 թթ.:

Հաշվետու ժամանակահատվածում ամբիոնի քննարկմանն են ներկայացվել ամբիոնի ասիստենտներ Հովիկ Գրիգորյանի «Հայ ազգային-ազատագրական պայքարի մարտավարությունը 1896-1908 թթ.» և Գեղամ Բադալյանի «Վանի վիլայեթը /ժողովրդագրական վերլուծություն/» թեկնածուական ատենախոսությունները, իսկ ամբիոնի ասպիրանտ և այժմ արդեն ամբիոնի ասիստենտ Ժակ Մանուկյանը «Հայաստանը ԱՊՀ համակարգում 1995-2000 թթ.», վերտառությամբ պաշտպանել է թեկնածուական ատենախոսություն:

Ամբիոնի աշխատակիցները գործուն մասնակցություն են ցուցաբերում հանրապետական և միջազգային գիտաժողովներին, հաճախ կազմակերպվում են գիտական բանավեճեր, նստաշրջաններ, ուր քննարկվում են հայագիտության համար մեծ կարևորություն ներկայացնող հարցեր:

Ամբիոնի աշխատակիցները ելույթներ են ունեցել ռադիոյով, հեռուստատեսությամբ և հոդվածներ են հրատարակել մամուլում:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	3	1	-	21	3

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՐԱԿԻՑ ԵՐԿՐՆԵՐԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Աբրահամյան Հենրիկ Մուշեղի, պատմ. գիտ. դոկտոր., պրոֆեսոր /2006 թ. սեպտեմբերի 1-ից 2007 թ. փետրվարի 6-ը/*
Մարգարյան Հայրապետ Գևորգի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր /2007 թ. փետրվարի 6-ից /

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Ամիրյան Սերգեյ Սուլթանի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Մուրադյան Միքայել Ազատի, պատմ գիտ. դոկտոր,դոցենտ
3. Դարբինյան Արտավազդ Գեորգիի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

4. Վարդանյան Անդրանիկ Խորենի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Զոհրաբյան Էդուարդ Լևոնի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Համատեղողներ

1. Սերոբյան Սուսաննա Վոլոդյայի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Սերոբյան Սուսաննա Վոլոդյայի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանում	Ղեկավար
1. ՀՀ անկախությունը և հասարակական քաղաքական կյանքը/1988-2004թթ./ (պետական ֆինանսավորում):	Աբրահամյան Հ. Դարբինյան Ա. Սերոբյան Ս.
2. Հայաստանը հարակից քաղաքակրթությունների խաչմերուկում /նորագույն ժամանակաշրջան/ (պետական ֆինանսավորում):	Ամիրյան Ս. Զոհրաբյան Է. Աշիկյան Ա.
3. Հայկական հարցը 1918-1923թթ. նորագույն ժամանակաշրջանի ռուս և հայ պատմագրության գնահատմամբ (պետական ֆինանսավորում):	Մուրադյան Մ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Ավարտվել են նյութերի հավաքման և համակարգման աշխատանքները: Հրատարակվել է գիտական երեք հոդված: Նախատեսվում է մինչև տարեվերջ ավարտին հասցնել գիտական թեմայի շարադրանքը:

Թեմա 2. Թեմայի կատարման ուղղությամբ ավարտվել են նյութերի հավաքման և համակարգման աշխատանքները: Հրատարակվել է գիտական 3 հոդված: Նախատեսվում է մինչև տարեվերջ ավարտին հասցնել գիտական թեմայի շարադրանքը:

Թեմա 3. Թեմայի կատարման ուղղությամբ ավարտվել է նյութերի համակարգման աշխատանքները, և ընթացքի մեջ է թեմայի շարադրումը:

Ամբիոնում կատարված այլ աշխատանքների մասին: Հաշվետու ժամանակաշրջանում ամբիոնում իրականացվել են ուսումնամեթոդական և գիտահետազոտական աշխատանքներ: Ամբիոնում վերանայվել են ամբիոնի գծով բակալավրիատում և մագիստրատուրայում դասավանդվող առարկաների ուսումնական ծրագրերը, մշակվել են մագիստրոսական նոր դասընթացների ծրագրեր, քննարկվել և հրապարակային պաշտպանության է երաշխավորվել թեկնածուական երկու ատենախոսություն:

Պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Հ.Մարգարյանը զեկուցումներով հանդես է եկել 2007թ հունվարին Երևանում կայացած «Հայոց բանակ-15», 20-րդ դարասկզբին Լեռնային Ղարաբաղի Քաշաթաղի շրջանի հայկական գյուղերի բնակչության տեղահանման հարյուրամյակին նվիրված գիտաժողովներում:

Ամբիոնի դասախոս Ս. Սերոբյանը 2007թ. ապրիլի 12-15-ը մասնակցել է Թբիլիսիում կայացած «Հոլոքոսթի դասեր. տոլերանտություն» միջազգային գիտական սեմինարին, նրան շնորհվել է համապատասխան սերտիֆիկատ:

Ամբիոնում քննարկվել են ուսանողների ուսման առաջադիմության բարձրացման նպատակով՝ նրանց հետ տարվող անհատական աշխատանքների ակտիվացման, դասախոսների դասավանդման որակի և արդյունավետության վերաբերյալ խնդիրներ:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	15	-

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Ստեփանյան Ալբերտ Անդրանիկի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմ

1. Քիլիմջյան Գևորգ Ստեփանի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Հարությունյան Գագիկ Սուրենի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Հարությունյան Հակոբ Ժորայի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Մարգարյան Երվանդ Հրանտի. պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Գասպարյան Արա Սպարտակի, պատմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Թինոյան Դավիթ Ֆերդինանդի, պատմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Սինասյան Լիլիթ Ռոբերտի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Պետրոսյան Վահրամ Սամվելի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Ղազարյան Արտաշես Սոսի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Ոխտմնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Սկրտչյան Լիլիթ Սերյոժայի

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Ամբիոնի գիտական հետազոտությունների հիմնական ուղղությունը «Հայաստանը և Արևելք - Արևմուտք քաղաքակրթական առնչությունները /դարաշրջաններ, քաղաքակրթություններ, մշակույթներ/» թեման է: Ամբիոնի դասախոսները շարունակում են աշխատել ինչպես թեմայի համապատասխան հատվածների, այնպես էլ չֆինանսավորվող այլ թեմաների ուղղությամբ՝ «Իրաքյան թուրքոմանները Թուրքիայի իրաքյան

քաղաքականության կոնտեքստում» /դոց. Վ.Պետրոսյան/, «Հայաստանի հարավային երկրամասերը 4-րդ դ.» /դոց. Հ.Հարությունյան/ և այլն:

Ամբիոնում կատարված այլ աշխատանքների մասին: ԵՊՀ-ում հայագիտական կենտրոնի «Ինքնության հարցեր» ենթաբաժինը ղեկավարում է պրոֆ. Ա. Ստեփանյանը: Ամբիոնից ընդգրկված է դոցենտ Գ. Ս. Հարությունյանը: Նախատեսվում է հրատարակել համանուն վերնագրով հոդվածների ժողովածու: Պրոֆ. Ա. Ստեփանյանը մասնակցում է նաև համալսարանի մեթոդական խորհրդի աշխատանքներին:

ԲՈՀ-ի կողմից հաստատված՝ ԵՊՀ-ի պատմության ֆակուլտետի և «Տաթև» գիտակրթական կենտրոնի կազմակերպած «Պատմություն և կրթություն» գիտա-տեսական և մեթոդական հանդեսը /3-4 համարներ/, որի գիտական խմբագիրն է պրոֆ. Ա. Ստեփանյանը, լույս է տեսել 2006 թ. դեկտեմբերին: Հանդեսի շրջանակներում հոդվածներ են տպագրել պրոֆ. Ա. Ա. Ստեփանյանը, դոցենտներ Գ. Ս. Հարությունյանը , Հ. Ժ. Հարությունյանը, Վ.Ս.Պետրոսյանը, Ե.Հ.Մարգարյանը, դասախոսներ Լ.Մինասյանը, Մ. Մ.Մանուկյանը: Այժմ սկսված են հաջորդ համարի /5-6/ աշխատանքները. նախատեսվում է հանդեսը հրատարակել 2007 թ. աշնանը:

Ամբիոնի անդամները /պրոֆ. Ա.Ա.Ստեփանյան, դոցենտներ Գ.Ս.Հարությունյան, Վ.Ս.Պետրոսյան/ մասնակցում են հիմնական դպրոցի 6-9-րդ դասարանների Համաշխարհային պատմության դասագրքերի ստեղծման աշխատանքներին: Հրատարակության է հանձնված 6-րդ դասարանի Համաշխարհային պատմություն / Հին աշխարհ/ և 8-րդ դասարանների Համաշխարհային պատմության /Նոր դարի/ դասագրքերը: Պրոֆ. Ա.Ստեփանյանը դասագրքերի խմբագիրը և հիմնական հեղինակներից մեկն է: Դոց.Գ.Ս.Հարությունյանը մասնակցում է նաև «Հայ ժողովրդի պատմության քրեստոմատիայի» և հայոց պատմության 7-րդ դասարանի դասագրքի ստեղծման աշխատանքներին: Ամբիոնի դոցենտ Ե.Մարգարյանը համահեղինակ է «Կրոնների պատմություն», պրակ Ա. բուհական ուսումնական ձեռնարկի, որն արդեն լույս է տեսել: Նա մասնակցել է միջազգային և հանրապետական գիտաժողովների /Ðóññêèé ÿçûê â êîíòåêñòå ïðîáëåì ÑÍÃ è Áàëòèè, “Bridges as Res Publica: Implications for Modern Self-Gover-nment in Western and Eastern Europe”:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Ձեկուցման թեզիսներ
-	-	-	-	27	-

ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՋԳԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Ղարիբյան Իգիթ Գարեգինի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Հակոբյան Հայկ Պիոնի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Նահապետյան Ռաֆիկ Ասքանազի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Պետրոսյան Անուշավան Սաղաթելի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Գաբրիելյան Մխիթար Ռազմիկի, պատմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Հարությունյան Համլիկ Թելմանի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Աբրահամյան Լևոն Հմայակի, պատմ. գիտ. թեկնածու, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ

2. Քալանթարյան Արամ Աշոտի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ
3. Հասրաթյան Մուրադ Մարգարի, ճարտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ
4. Ավետիսյան Հայկ Գրիգորի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
5. Պետրոսյան Համլետ Լենսերի, պատմ. գիտ. դոկտոր
6. Ավետիսյան Պավել Սեդրակի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Բոբոխյան Արսեն Ալեքսանդրի, պատմ. գիտ. թեկնածու
8. Գնունի Արտակ Վարդգեսի, պատմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
9. Թադևոսյան Աղասի Վարդգեսի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
10. Մանասերյան Լիլիթ Լևոնի, դասախոս

Ոխումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Սաքոյան Կարինե Խաչիկի

Գիտական թեմաներ

	Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1.	Բջնի ամրոցի պատմա-հնագիտական ուսումնասիրությունը, համատեղ ԳԱԱ Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի միջնադարի բաժնի հետ (պետական ֆինանսավորում):	Ղարիբյան Ի. Հակոբյան Հ.
2.	Վանի թագավորության (Ուրարտուի) մշակույթը մ.թ.ա. 8-6-րդ դդ. (չֆինանսավորվող):	Ավետիսյան Հ.
3.	Շիրակը անտիկ դարաշրջանում և մյուս ժամանակաշրջաններում (չֆինանսավորվող):	Տեր-Մարտիրոսով Ֆ. Հակոբյան Հ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Պրոֆ. Ի. Գ. Ղարիբյանը, դոց. Հ. Հակոբյանի հետ միասին շարունակել են Բջնի ամրոցի հնագիտական պեղումները: Այդ ուղղությամբ հայտնաբերված նյութական մշակույթի ու մատենագրության հիման վրա կատարել են Բջնի ամրոցի պատմահնագիտական ուսումնասիրությունը: Պեղումները ֆինանսավորվում է համալսարանի կողմից: Արդյունքները զեկուցվել է ԳԱԱ Հնագիտության և ազգարության ինստիտուտի գիտական նստաշրջանում: Բջնիում պեղված բրոնզեդարյան ժամանակաշրջանի դամբարանի նյութերը պատրաստվում են հրատարակության Հ. Հակոբյանի և Ա. Գնունու կողմից: Բացի այդ պրոֆ. Ի. Գ. Ղարիբյանը շարունակել է զբաղվել Քրիստոնյա Հայաստանի մասունքատուփերով և դրանց պատմա-հնագիտական և արվեստաբանական վերլուծությամբ: Մասնավորապես շարադրել է Գրիգոր Լուսավորչի Աջի մասին 5 մամուլ ուսումնասիրություն: Պրոֆ. Ի. Ղարիբյանը նույպես նախապատրաստում է 25 մամուլ ծավալով Լոռի-բերդ քաղաքին նվիրված ուսումնասիրություն, որը կհանձնվի տպագրության տարվա վերջին: Միաժամանակ «Երկիր և մշակույթ» հասարակական կազմակերպության հանձնարարությամբ «Արծափ-Սեղրաձոր» բնակավայրի պատմա-ազգագրական և հնագիտական ուսումնասիրությանը նվիրված աշխատությունը հրատարակվել է 34 մամ. ծավալով, Երևան, 2006: Պատրաստել և հանձնել է վեց քարտեզ Հայաստանի պատմության ատլասի 2-րդ հ. համար:

Թեմա 2. Պրոֆ. Հ. Գ. Ավետիսյանը շարունակել է աշխատանքները բրոզի և երկաթի դարաշրջանի հնագիտական խնդիրների վերաբերյալ՝ ամրաշինություն, թաղման ծես,ռազմարվեստ և այլն: Հատկապես

կարևոր արդյունքներ են արձանագրվել Արամուսի անրոցի պեղումների ժամանակ: Հրատարակել է մեկ մենագրություն և հինգ հոդված:

Թեմա 3. Դոցենտ Հ. Հակոբյանը մասնակցել է Բջնիի հնագիտական արշավախմբի աշխատանքներին, Արցախի Տիգրանակերտ քաղաքի պեղումներին, Հողմիկի տաճարական համալիրի պեղումներին: Նա մասնակցել է նաև Հայաստանի պատմության ատլասի աշխատանքներին 2006-2007 թթ.: Մասնակցել է մեկ միջազգային /2006թ. դեկտեմբեր/ և երկու հանրապետական գիտաժողովների: Հաշվետու հատվածում հրատարակել է վեց աշխատանք:

Պ.գ.թ. Մ. Գաբրիելյանը 2006-2007թթ. շարունակել է ղեկավարել ՀՀ ԳԱԱ Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտում կատարվող «Հայոց սոցիոնորմատիվ մշակույթի զարգացումը 20-րդ դարում» թեման:

Թեմայի և միջազգային կազմակերպությունների /ՄԱԿ-ի Մանկական հիմնադրամ, Հետազոտական ռեսուրսների կովկասյան կենտրոններ-Հայաստան/ ֆինանսավորմամբ դաշտային ազգագրական նյութեր են գրառվել ՀՀ Շիրակի, Լոռու, Տավուշի, Գեղարքունիքի, Արագածոտնի մարզերում /շուրջ 40 քաղաքային և գյուղական համայնքներում/:

Սահմանամերձ գյուղական բնակավայրերում անցկացված դաշտային ազգագրական հետազոտությունների ընթացքում դիտարկվել են արտակարգ իրավիճակում հայտնված հանրույթի /Կոթի, Բարեկամավան, Չինարի, Պառավաքար գյուղերի օրինակով/ վարքն ու գործողությունները պայմանավորող հիմնական մեխանիզմները:

2006-2007 ուստարում մասնակցել է 5 գիտաժողովի, որից 2-ը միջազգային /Ստեփանակերտում և Բաթումում/: Աջակցել է միջազգային ծրագրերին որպես փորձագետ:

Դոցենտ Ռ.Ա.Նահապետյանը հաշվետու տարում ավարտել է դոկտորական ատենախոսության շարադրանքը և 2007 թ. կներկայացնի քննարկման: Թեմայի վերաբերյալ հրատարակել է վեց հոդվածներ և մենագրություն:

Դասախոս Հ. Թ. Հարությունյանը իրականացրել է հետազոտական աշխատանքներ ազգագրության աղբյուրագիտության ոլորտում, մասնավորապես դիտարկելով Հովհաննես Թումանյանի ստեղծագործությունները որպես ազգագրական սկզբնաղբյուր: Հրատարակել է մեկ հոդված, ևս երկուսը ներկայացված են քննարկման ՀՀ ԳԱԱ Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի ազգագրության բաժնում:

Ամբիոնը որպես առաջատար գիտական կազմակերպություն քննարկել և կարծիք է տվել Հ. Մարությանի դոկտորական և Հ. Մարգարյանի թեկնածուական ատենախոսությունների վերաբերյալ:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	3	-	-	26	-

ՀԱՅ ԱՐՎԵՍՏԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Չուգասզյան Լևոն Բաբկենի, արվեստագիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Տեր-Մարտիրոսով Ֆելիքս Իվանի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Հարությունյան Լեոնարդ Գրիգորի, արվեստագիտ. թեկնածու, ասիստենտ

3. Պիպոյան Լիլիթ Սուրենի, ճարտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Մանուկյան Սեյրանուշ Սոսի, ասիստենտ
5. Դավթյան Լիլիթ Սարգսի, դասախոս
6. Հակոբյան Զարուհի Ավետիսի, դասախոս
7. Սարգսյան Անի Աստղուրի, դասախոս
8. Վարդանյան Սաթենիկ Վլադիմիրի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Հմայակյան Սիմոն Գևորգի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Տեր-Մինասյան Անուշ Աշոտի, ճարտ. թեկնածու, ասիստենտ
3. Բաղդամյան Իրինա Ռուբենի, դասախոս
4. Կալչուրինա Վերա Սեմեոնի, դասախոս
5. Համբարձումյան Տաթևիկ Հենրիկի, դասախոս
6. Վարդանյան Մարիամ Ռուբենի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Վարդանյան Մարիամ Ռուբենի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Գաղափարների և իրականության արտացոլումը հայ արվեստում (պետական ֆինանսավորում):	Չուգասզյան Լ. Բ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Գիտական թեմայի քննության ուղղությամբ հաջողվել է որոշ կարևոր արդյունքների հասնել: Մարդու կերպարը միջնադարյան քրիստոնեական շրջանի հայ արվեստում իր մարմնավորումն է գտել ուշ պալեոլիթի, էնեոլիթի ժամանակաշրջանից: Այդ շրջանի ստեղծագործություններից քննության է առնվել մարդու կերպարի հորինվածային տեղադրությունը հատկապես բրոնզի քանդակներում և կավե անոթների վրայի պատկերներում: Վերջիններիս մեջ նկատվող առանձնահատկությունները դիտելի են նաև հելլենիստական և ուշ անտիկ արվեստում:

Ֆ. Տեր-Մարտիրոսովն ուսումնասիրել է մարդու և արվեստի ծագման կապը, արվեստի ծագման պատճառները և Հին Արևելքի արվեստի զարգացման օրինաչափությունները:

Գաղափարների և իրականության արտացոլումը իր յուրահատուկ դրսևորումն է գտել Իտալիայում մասնագիտական կրթություն ստացած կամ այնտեղ հաստատված հայ նկարիչներ՝ Ա. Դ՝ Աբրոյի, Ա. Ֆեթվաճյանի, Է. Շահինի, Ա. Շաբանյանի, Ա. Մուրադյանի, Ա. Սարգսյանի, Գ. Շիլդյանի, Լ. Մինասյանի, Ժ. Օրագյանի, Օ. Ավետիսյանի, Ա. Զորյանի, Բ. Կոջամանյանի, Ա. Ավանեսյանի, Մ. Գրիգորյանի, քանդակագործ Ն. Զարյանի և այլոց արվեստում: Գաղափարների և իրականության արտացոլումը սփյուռքահայ արվեստում մարմնավորող նշանավոր վարպետներից քննության են արժանացել Իտալիայում հատկապես մեծ ճանաչում ստացած Գ. Շիլդյանի, Լ. Մինասյանի, Ժ. Օրագյանի ու քանդակագործ Ն.

Զարյանի գեղարվեստական աշխատանքները: Այս արվեստագետների երկերը կարևոր երևույթ են Իտալիայի և սփյուռքահայ արվեստի պատմության մեջ:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարված հետազոտությունների շնորհիվ հաջողվել է պարզել հատկապես գեղագիտական բնույթի առանձնահատկությունները արվեստագետների ստեղծագործություններում:

Խնդրո առարկա թեմայի վերաբերյալ կատարված ուսումնասիրությունները մասնակիորեն արտահայտվել են 2006-2007թթ. հրատարակված առանձին հոդվածներում:

Գաղափարների և իրականության արտացոլումը նոր ժամանակների հայ արվեստում մարմնավորող հեղինակներից քննության են արժանացել նկարիչներ Զ. Գալֆայանի, Օ. Գալստյանի, Գ. Գափամաջյանի, քանդակագործ Դ. Կամսարականի և այլ արվեստագետների արվեստը:

Թեմայի կատարման աշխատանքներին մասնակցել են ամբիոնի չորս դասախոսներ, այդ թվում՝ մեկ արվեստագիտության դոկտոր և մեկ պատմական գիտությունների թեկնածու:

Ամբիոնում ծավալված է գիտահետազոտական լայն գործունեություն, որն ընդգրկում է հայ արվեստի պատմության տարբեր հիմնահարցերը: Առավել ուշադրության կենտրոնում են նախաքրիստոնեական շրջանի, միջնադարյան, նոր ժամանակների հայ արվեստի բարդ ու քիչ ուսումնասիրված խնդիրները:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	23	-

ՄՇԱԿՈՒԹԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Պետրոսյան Համլետ Լեոների, պատմ. գիտ. դոկտոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Սկրտչյան Ռուզաննա Ալբերտի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դասախոս

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Մելքումյան Համլետ Լորիկի

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Մշակութաբանության նորաստեղծ ամբիոնի հիմնական աշխատանքը ընթացել է բաժնի ուսումնական նոր պլանների մշակման ու կազմման ուղղությամբ: Մշակվել է մշակութաբանության բաժնի բակալավրի և մագիստրատուրայի ուսումնական և աշխատանքային պլանները, որոնք քննարկվել և հավանության են արժանացել ֆակուլտետի խորհրդում: Ուսումնական պլանների գերակշիռ մասը նորացվել է, մտցվել են մշակույթի տեսությանը, պատմությանը և քաղաքականությանն առնչվող մի շարք նոր ուսումնական առարկաներ:

Ամբիոնի վարիչ Հ. Պետրոսյանը անցած մեկ տարում հրատարակել է 5 հոդված և 4 զեկուցումների թեզիս:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	5	4

Ֆակուլտետում գործող լաբորատորիաների թիվը՝ *2*

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՔԱՐՏԵԶԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱ

Գիտական ղեկավար՝ *Հարությունյան Բաբկենի Հարությունի, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ*

Լաբորատորիայի աշխատակիցների կազմը

1. Սխիթարյան Վարդան Գառնիկի
2. Հարությունյան Ռուզաննա Վասպուրականի
3. Եղիազարյան Արման Սամվելի
4. Եսայան Ջուլիետա Հրաչի
5. Դավթյան Դավիթ Հարությունի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Հայաստանի Հանրապետության պատմության ատլաս /1918-20 թթ./ (պետական ֆինանսավորում):	Հարությունյան Բ. Հ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ լաբորատորիայում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Շարունակվում են աշխատանքներ տարվել Հայաստանի առաջին հանրապետության պատմության ատլասի ստեղծման ուղղությամբ: Ատլասի կազմման աշխատանքներում ներգրավված են հայոց պատմության ամբիոնի մի քանի մասնագետ և օժանդակ աշխատակիցներ /Վ. Սխիթարյան, Գ. Բաղալյան, Ռ. Հարությունյան, Գ. Ղամբարյան, Կ. Հայրապետյան, Ա. Հայրունի, Յու. Հովսեփյան, Է. Դանիելյան, Հ. Գրիգորյան, Կ. Եղիազարյան, Լ. Բաղդասարյան, Ա. Եղիազարյան, Տ. Ապիկյան, Ջ. Եսայան/:

Ջանազան բնույթի նյութեր են հավաքվում ՀՀ արխիվներում ատլասի տարբեր քարտեզները կազմելու համար: Արժեքավոր նյութեր են բերվել նաև արտերկրներից՝ մասնավորապես ԱՄՆ-ի և Ֆրանսիայի արխիվներից: Որպես կարևոր պատմական փաստաթուղթ լաբորատորիայում հրատարակության է պատրաստվում Սևրի պայմանագրով (10.VIII.1920) ԱՄՆ-ի նախագահ Վուդրո Վիլսոնի հանձնարարությամբ Inquiry խմբի կազմած հայ-թուրքական սահմանագծի նախագիծը, որը պատրաստված է եղել 19 քարտեզաթերթերի վրա թուրքական 1:200000 մասշտաբի քարտեզի վրա: Անկախ առանձին

հրատարակությունից՝ այն տեղ կգտնի Հայաստանի Առաջին Հանրապետության պատմական ատլասի հավելվածում:

ՈՒսումնական նպատակների համար լաբորատորիան պատրաստել է 6 քարտեզ՝

- «Տիգրան Մեծի տերությունը»
- «Մեսրոպ Մաշտոցի գործունեությունը և հայ գրերի գյուտը»
- «Հայաստանն ըստ «Աշխարհացոյցի»-ի»
- «Վարդանանց պատերազմը (450 -451 թթ.)»
- «Մեծ Հայքի թագավորությունը IV դարում: Քրիստոնեության հռչակումը պետական կրոն»
- «Հայ Բագրատունիների տերությունը (885-908 թթ.)»:

Ոչ ուսումնական նպատակներով հրատարակվել է «Տիգրան Մեծի տերությունը» քարտեզը, որն անմիջապես վերահրատարկվեց Իրանի հայ համայնքի կողմից:

2007 թվին արդեն պատրաստվել են Հայաստանի Առաջին Հանրապետության ատլասի ներքոհիշյալ քարտեզները՝

- Հայ ժողովուրդը Առաջին աշխարամարտի տարիներին: Հայ կամավորական շարժումը
- Արևմտահայության Մեծ եղեռնը և հայերի ինքնապաշտպանական կռիվները*
- Հայ փախստականների վերադարձը Արևմտյան Հայաստանի ազատագրված տարածքներ
- Հայաստանը 1918 թվին: Թուրքական արշավանքը
- Անդրկովկասի Դաշնակցային Դեմոկրատական Հանրապետությունը և Հայաստանը: 1918 թ. Բրեստի հաշտությունը:

Պատրաստման գործընթացի մեջ են 12 քարտեզներ:

Լաբորատորիայում նշանակալից աշխատանք է կատարվում կադրերի պատրաստման ուղղությամբ: Ա. Եղիազարյանը պաշտպանել է իր թեկնածուական ատենախոսությունը «Արմինիա ոստիկանությունը (պատմա-աշխարհագրական ուսումնասիրություն)» թեմայով: Լաբորատորիայի աշխատակցուհի Ռ. Հարությունյանը պատրաստում է իր դոկտորական ատենախոսությունը «Հայկական մարզպանությունը V-VII դարերում (պատմա-աշխարհագրական ուսումնասիրություն)» թեմայով: Լաբորատորիայի քարտեզագիր Վ. Սխիթարյանն աշխատում է իր «Հայաստանի և Անդրկովկասի ֆրանսիական քարտեզագրությունը» վերտառությամբ թեկնածուական ատենախոսության վրա: Լաբորատորիայի աշխատանքների մեջ է ներգրավված ասպիրանտ Դ. Դավթյանը, որի ատենախոսության թեման է «Հայաստանն ըստ Կլավդիոս Պտղոմեոսի «Աշխարհագրության»»:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Քարտեզ	Ժողովածուների թեզիս
-	-	-	-	10	-

ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱ

Լաբորատորիայի ղեկավար՝ *Ավետիսյան Հ. Գ., պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Հնագիտության հետազոտական լաբորատորիան իր աշխատանքային գործունեությունը սկսել է 2007թ. հուլիս ամսից: Հաշվետու վեց ամիսների ընթացքում կատարվել են հետևյալ հետազոտական աշխատանքները.

- Պեղումներ են կատարվել Արամուսի ուրարտական ամրոցում, և հետազոտվել է շրջապատի պատմահնագիտական համալիրները:

- Պեղվել և ուսումնասիրվել է Բջնիի տարածքում միջին բրոնզի դարաշրջանին վերաբերող մեկ ամբողջական դամբարանային համալիր:
- Պեղվել և հետազոտվել է Էրեբունու հարևանությամբ գտնվող բնակավայրը՝ տնտեսական համալիրների հետ:
- ՈՒսումնասիրություններ են կատարվել պատմական Երվանդաշատում և նրա շրջակայքում:
- Վերականգնվել և չափագրվել են վերոհիշյալ հնագիտական համալիրներից պեղված խեցեղենը՝ մետաղից և ոսկորից գտածոները:
- Հրատարակման են պատրաստվել մի շարք հոդվածներ պեղված հնագիտական հուշարձանների վերաբերյալ:

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Մենագրություն

1. *Մովսիսյան Ա. Ե.,* The writing culture of pre-Christian Armenia, Yerevan university publishers, Yerevan, 2006 (320 էջ):
2. *Մովսիսյան Ա. Ե.,* Սրբազան լեռնաշխարհը. Հայաստանը Առաջավոր Ասիայի հնագույն հոգևոր ընկալումներում (երրորդ, լրացված հրատարակություն), ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատ., Երևան, 2006 (80 էջ):
3. *Մովսիսյան Ա. Ե.,* Le Plateu Sacre, Aix-en-Provence-Erevan, 2006 (80 էջ):
4. *Ղարիբյան Ի. Գ.,* Արծափ - Սեղրաձոր, մենագրություն, Երևան, 2006, 506 էջ 24 ներդիր և քարտեզ:
5. *Ավետիսյան Հ. Գ.,* Արարատյան դաշտի մշակույթը մ.թ.ա 11-6 դարերում, մենագրություն, Երևան 2006, 24,75 մամուլ, 395 էջ:
6. *Նահապետյան Ռ. Ա.,* Աղձնիքահայերի ամուսնահարսանեկան սովորույթներն ու ծեսերը /պատմաազգագրական ուսումնասիրություն, մենագրություն, Երևան,2007, ԵՊՀ հրատարակություն, 305 էջ:

Ուսումնական ձեռնարկ

1. *Ժամկոչյան Հ. Գ.,* Հայ ժողովրդի պատմություն. սկզբից մինչև Ք.հ. III դարի վերջը: Ուսումնական ձեռնարկ, 4-րդ բարեփոխված հրատարակություն, Երևան, 2006, 356 էջ, հրատարակության է պատրաստել Պ.Հ.Հովհաննիսյանը:

Հոդված

1. *Հարությունյան Բ. Հ.,* Ե՞րբ է քրիստոնեությունը հռչակվել պետական կրոն, «Հանդէս ամսօրեայ», 2006, թիվ I-XII, էջ 85-200:
2. *Հարությունյան Բ.,* Հայոց գրերի ստեղծման թվականի շուրջ, «Հայկական բանակ», թիվ 1/47/, Երևան, 2006, էջ 6-27:
3. *Հարությունյան Բ. Հ.,* Âîèíñòâóþùàÿ áåçðàçëè÷íîñòü ëæåèñòîðèêà Ô. Ì àì åäîâîé “Ãîëîñ Àðìåíèè”, 9/19429/, 8 èþíÿ, 2006.
4. *Հարությունյան Բ. Հ.,* Հայոց պատմության II և III դարերի ժամանակագրության շուրջ, «Հանդէս ամսօրեայ», 2007, թիվ I-XII , էջ 2-114:
5. *Հարությունյան Բ. Հ.,* Hemsinli Ermenilerin tarihinden, էջ 15-26, Hemsin ve hemsinli Ermeniler (Konferans makaleleri),Yerevan, 2007.
6. *Հարությունյան Բ. Հ.,* Կիլիկիայի և հարակից տարածքների էթնիկական բնակչությունը XII-XIV դարերում, «Հայաստանի Ազգային Արխիվ», Երևան, 2007, քարտեզ, թիվ 99:
7. *Մինասյան Է. Գ.,* Հրանտ Աբրահամյան, Մարտնչող Արցախը 1917-2000 թթ., գիրք Բ (1923-1985), Երևան 2005 /գրախոսություն/, «Լրաբեր հասարակական գիտությունների», թիվ 2, Երևան, 2006, էջ 264-266:

8. *Մինասյան Է. Գ.,* Արցախյան շարժման պատմության ուսումնասիրության արդի վիճակն ու խնդիրները, ԼՂՀ անցյալը,ներկան և ապագան, միջազգային գիտաժողով, Ստեփանակերտ, 2007, /միջազգային գիտաժողովի հիմնադրույթներ/, Երևան, 2006, էջ 159-174:
9. *Մինասյան Է. Գ.,* Հայրենակցական միությունները և Հայ Դատը, Հայոց պատմության հարցեր, գիտական հոդվածների ժողովածու, 8, Երևան, 2007, էջ 333-344:
10. *Հովհաննիսյան Պ. Հ., Աղոնց Ն. Գ.,* Երկեր հինգ հատորով, հատոր Բ, Պատմա-բանասիրական ուսումնասիրություններ, Երևան, 2006, 680 էջ (կազմող և ներածության հեղինակ):
11. *Հովհաննիսյան Պ. Հ.,* Գառնիկ Գյուզալյան. Հայ պատմագիտության երախտավոր, տե՛ս «Էջմիածին», ամսագիր, 2006, թիվ 5, էջ 73-91:
12. *Հովհաննիսյան Պ. Հ.,* Բյուզանդագիտական մի նորահայտ արժեք, տե՛ս «Էջմիածին», ամսագիր, 2006, թիվ 10-11, էջ 44-69:
13. *Հովհաննիսյան Պ. Հ.,* Վալտեր Դիլոյան, տե՛ս «Հայկազյան Հայագիտական հանդես», Բեյրութ, 2006, թիվ 26, էջ 430-432:
14. *Հովհաննիսյան Պ. Հ.,* Վարդան Պարսամյան, տե՛ս «Մեր անվանի դասախոսները», մաս երկրորդ, Երևան, 2006, էջ 266-268:
15. *Հովհաննիսյան Պ. Հ.,* Íèêîëàé Àäîíö îá Àðìÿíñêîì âîïðîñå, Ãîëîñ Àðìåíèè, 2007, 31 ìàÿ, N 59.
16. *Հովհաննիսյան Պ. Հ,* Pontus ermenilerinin Golgota'si, ''He msin ve hemsinli ermeniler'', Yerevan, 2007, s. 58-68.
17. *Մովսիսյան Ա. Ե.,* Նախամաշտոցյան Հայաստանի դպրության ավանդույթների շարունակությունը ոսկեդարյան գրականության մեջ, «Հարք» (Հայագիտական հանդես), 2006, N1, էջ 60-73:
18. *Մովսիսյան Ա. Ե.,* Գրային մշակույթի վիճակը IV դարի Հայաստանում, «Մերձավոր և Միջին Արևելքի երկրներ և ժողովուրդներ», հ. XXV, Երևան, 2006, էջ 228-238:
19. *Բադալյան Գ. Մ.,* Հայ էթնիկ տարածքները XI-XII դարերում, «Հայաստանի ազգային ատլաս», Երևան, 2007, էջ 98, մասշտաբ 1: 4000000:
20. *Մանուկյան Ժ. Ս.,* Հայաստանի արտաքին քաղաքականությունը և ԱՊՀ ինտեգրացիոն գործընթացները 1991-2001 թթ., «Բանբեր Երևանի համալսարանի», 2/119/, Երևան, 2006, էջ 146-151:
21. *Եղիազարյան Կ. Ա.,* «Սարգիս Կուկունյանի խմբի դատավարությունը և հետագա դեպքերը», «Բանբեր Հայաստանի արխիվների» ամսագիր, 2006թ., թիվ 1, էջ 217- 222:
22. *Աբրահամյան Հ. Մ.,* Ժողովրդավարությունը և քաղաքական կուսակցությունները, «Լրաբեր » հասարակական գիտությունների, ՀՀ ԳԱԱ , Ե., 2006. , թիվ 3, էջ 3-20:
23. *Աբրահամյան Հ. Մ.,* Գրիգորյան Ա., Արդի քաղաքական համակարգի ձևավորումը Ռուսաստանի Դաշնությունում/1991-2005թթ./, «Կանթեղ» գիտական հոդվածների ժողովածու, Ե., 2007, թիվ 1 /30/, էջ 193-207:
24. *Աբրահամյան Հ. Մ.,* Ռուսաց դիվանագիտությունը միջազգային համակարգում /18-19-րդ դդ/ մենագրության /հեղինակներ՝ Մ.Ա.Մուրադյան, Է.Գ.Մինասյան/ գրախոսություն, «Բանբեր Երևանի համալսարանի», Ե., 2006, թիվ 3, էջ 213-214:
25. *Աբրահամյան Հ. Մ.,* Մեր անվանի դասախոսները /Ծ.Պ.Աղայան/, հ.2-րդ, Ե., 2006, էջ 22-23:
26. *Աբրահամյան Հ. Մ.,* Մեր անվանի դասախոսները /Փ.Ի.Ենգոյան/, հ.2-րդ, Ե., 2006, էջ 100-101:
27. *Աբրահամյան Հ. Մ.,* Մեր անվանի դասախոսները /Ռ.Լ.Մովսիսյան/, հ.2-րդ, Ե., 2006, էջ 100-101:
28. *Մարգարյան Հ. Գ.,* Հայոց բանակը Զաքարյանների իշխանության ժամանակաշրջանում, «Հայոց բանակ – 15». Հանրապետական գիտաժողով, Երևան, 2007, էջ 31-33:
29. *Մարգարյան Հ. Գ.,* Խաղբակյանների (Պռոշյանների) տոհմը Արցախում և Սյունիքում ԺԲ դարում - ԺԳ դարի առաջին կեսին, Բերձոր, 2005, էջ 56-69.
30. *Մարգարյան Հ. Գ,* Sahib-Divan Sams Ad-Din Muhammad Juvaini and Armenia, In: "Iran and the Caucasus", vol. 10.2, Leiden – Boston, 2006, p. 167-180.
31. *Մարգարյան Հ. Գ.,* La Grande Armnie (XIIe-XVe siΩcle) – In:"Armenia sacra", Paris, 2007, p. 295-299.
32. *Զոհրաբյան Է. Լ.,* Մեր անվանի դասախոսները / Հ.Մ.Ութմազյան/, հ. 2-րդ, Ե., 2006, էջ 317-318:
33. *Զոհրաբյան Է. Լ.,* Պետության սոցիալական քաղաքականությունը Հայաստանում /1990-2005թթ./, «Հայոց պատմության հարցեր», հ. 8, ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի հրատ., Ե., 2007, էջ 359-374:
34. *Զոհրաբյան Է. Լ.,* Մանկավարժների սոցիալական կարգավիճակը կրթական բարեփոխումների համակարգում, «Մանկավարժական միտք», Ե., 2007, էջ 24-38:

35. *Սերոբյան Ս. Վ.,* Ազգային պատմության դասավանդման խնդրի շուրջ, «Հայագիտությունը դպրոցում», ՀՀ Կրթության ազգային ինստիտուտի հրատ., Ե., 2007, էջ 48-50:
36. *Սերոբյան Ս. Վ,* Մեր անվանի դասախոսները /Մ.Ա.Շիմշիրյան/, հ. 2-րդ, Ե., 2006, էջ 257:
37. *Ղարիբյան Ի. Գ., Հակոբյան Հ.,* Բջնի ամրոցի 2005-2006թթ պեղումների արդյունքները,, ԳԱԱ Հնագիտության ինստիտուտի դաշտային հետազոտություններին նվիրված տարեկան ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 28-36:
38. *Ղարիբյան Ի. Գ.,* Գագիկ Բ թագավորի կյանքը և վախճանը, «Մոլորակ» Լոս-Անջելես, 15-30 ապրիլի, 2007, մեկ մամուլ:
39. *Ավետիսյան Հ. Գ.,* Արամուսի ուրարտական համալիրների պեղումները, Գիտակիան հոդվածների ժողովածու նվիրված Երևանի պատմությանը,Երևան 2006,էջ 41-46:
40. *Ավետիսյան Հ. Գ.,* Ագարակի պատմամշակութային արգելոցի 2001-2004 թթ. պեղումների արդյունքները, Պատմություն և կրթություն, Երևան 2006, էջ 123-132:
41. *Ավետիսյան Հ. Գ.,* The Fortress of Aramus. Preliminary report of excavations in 2004 and 2005. Aramazd Armenian journal of near Eastern studies, volume 1 2006, Yerevan, 2006, 105-134:
42. *Ավետիսյան Հ. Գ.,* Արարատյան դաշտի ամրոցները մ.թ.ա 11-8 դարերում, Հայ Աստվածաբան, Երևան 2007, էջ 14-20:
43. *Ավետիսյան Հ. Գ.,* Վանի թագավորության մարտակառքերը, ԵՊՀ և ՀՀ ՊՆ ռազմական ինստիտուտի Հայկական բանակ-15, Հանրապետական գիտաժողով, 26 հունվարի 2007, էջ 22-25:
44. *Հակոբյան Հ. Պ.,* Արցախի Տիգրանակերտ. հայտնաբերված է Տիգրան Մեծի հիմնադրած քաղաքը, բուկլետ, Երևան, 2006, 0.5 մամուլ, հեղինակակիցներ Հ.Պետրոսյան և Լ.Կիրակոսյան:
45. *Հակոբյան Հ. Պ.,* Աշխարհի և տաճարի հին արևելյան և անտիկ մոդելը:- «Գիտելիք և խորհրդանիշ, հավատալիք և սովորույթ», Միջազգային առաջին գիտաժողովի հոդվածների ժողովածու, Երևան, 2006, էջ 9-18:
46. *Հակոբյան Հ. Պ.,* Մաշտոցի գործունեության մշակութաբանական հենքը: Միջազգային գիտաժողով՝ նվիրված Հայոց գրերի գյուտի 1600 - ամյակին, զեկուցումների ժողովածու, Երևան, Գիտություն, 2006, էջ 66-78:
47. *Հակոբյան Հ. Պ.,* Le Chirak durant l'npoque antique: II^{e}s.avJ.-C. – III^{e}s.ap.J.-C. Dans les montagnes d'Armnnie.-Musne archnologique de Saint- Raphaul–Musne dnpartemental des Antiquitns –Rouen, 2007, p. 108-112.
48. *Հակոբյան Հ. Պ.,* Le complexe cultuel antique de Hoghmik –IIe- III^{e}siՈcles aprՈs J.-C. Dans les montagnes d'Armnnie.-Musne archnologique de Saint- Raphaul – Musne dnpartemental des Antiquitns –Rouen, 2007 p. 121-123.
49. *Հակոբյան Հ. Պ.,* Արցախի Տիգրանակերտ քաղաքի պեղումների նախնական արդյունքները: Գիտահետազոտական աշխատանքի ուղեծրում:- Երևան, Հրաչյա Աճառյան համալսարան, 2006 էջ 107-112:
50. *Նահապետյան Ռ. Ա.,* Ամուսնահարսանեկան ավանդույթները ուսանողների ընտանեկան արդի կենցաղում, ԲԵՀ, 2006, թիվ 3 /120/, էջ 52-60:
51. *Նահապետյան Ռ. Ա.,* Որդեծնության սովորույթներին ու ծեսերին առնչվող հավատալիքները հայոց մեջ 19-րդ դարի վերջին - 20-րդ դարի սկզբին /ըստ աղծնիքահայերի ազգագրական նյութերի, 2006, փետրվար-մարտ, /ԲԳ/, Էջմիածին, էջ 94-107:
52. *Նահապետյան Ռ. Ա.,* Խ. Աբովյանը որպես ազգագրագետ, Աբովյանագիտական հոդվածների հատընտիր ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 123-132:
53. *Նահապետյան Ռ. Ա.,* Քավորը հայոց մեջ /ըստ աղծնիքահայերի ազգագրական նյութերի/, ՊԲՀ, 2007, թիվ 1 /174/, էջ 123-137:
54. *Նահապետյան Ռ. Ա.,* Քավորը հայոց ամուսնահարսանեկան ծիսակատարություններում /ըստ Սասնա գավառի սովորույթների/, Ավանդական բանավոր ժառանգություն, ոչ նյութական մշակույթ, Միջազգային երկրորդ գիտաժողով, Հոդվածների ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 92-101:
55. *Նահապետյան Ռ. Ա.,* Խ. Աբովյանի ազգագրական ժառանգության հարցի շուրջ, Էջմիածին, 2007, հունվար-փետրվար, /Ա-Բ/, էջ 88-95:
56. *Գաբրիելյան Մ. Ռ.,* Պարիսպն ու հրապարակը՝ գործառականի և սիմվոլիկի միասնություն.-Գիտական հոդվածների ժողովածու նվիրված Երևանի պատմության հարցերին, Եր., 2006, էջ 47-56 /համահեղինակներ՝ Ա. Գնունի, Ա. Գալոյան/:
57. *Գաբրիելյան Մ. Ռ.,* Երևանը դրսից. «ընկալման» որոշ ազգաբանական առանձնահատկությունների մասին.-Գիտական հոդվածների ժողովածու նվիրված Երևանի պատմության հարցերին, էջ 57-62:

58. *Գաբրիելյան Մ. Ռ.,* Ադրբեջանից բռնագաղթվածների վերաբնակեցման գործընթացը ԼՂՀ-ում.-Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն. անցյալը, ներկան, ապագան, միջազգային գիտաժողովի նյութեր, Եր., 2006, էջ 171-174:
59. *Գաբրիելյան Մ. Ռ.,* Դերենիկ Սուրենի Վարդումյան /խոսք հիշատակի/.-Հայ ժողովրդական մշակույթ-XIII, Եր., 2006, էջ 5-7:
60. *Գաբրիելյան Մ. Ռ.,* U. Հոբոսյան, Èñòîêè àðìÿíñêîé ýòíîãðàôèè-110-ëåòèå æóðíàëà ''Àçãàãðàôàí àíäàñ'' è 100-ëåòèå Àðìÿíñêîãî ýòíîãðàôè÷åñêîãî îáùåñòâà.-Ì åæäóíàðîäíàÿ íàó÷íàÿ êîíôåðåíöèÿ ''Àðõåîëîãèÿ, ýòíîëîãèÿ, ôîëüêëîðèñòèêà Êàâêàçà'', Áàòóì, 2006, ñ. 367-368.
61. *Գաբրիելյան Մ. Ռ.,* Îñíîâíûå òåíäåíöèè ñîöèîêóëüòóðíîãî ðàçâèòèÿ ñîâðåìåííîãî àðìÿíñêîãî êðåñòüÿíñòâà.-Ì åæäóíàðîäíàÿ íàó÷íàÿ êîíôåðåíöèÿ ''Àðõåîëîãèÿ, ýòíîëîãèÿ, ôîëüêëîðèñòèêà Êàâêàçà'', Áàòóì, 2006, ñ.273-274.
62. *Հարությունյան Հ. Թ.,* Հայոց ավադական ամուսնահարսանեկան արարողակարգի դրսևորումները Հովհաննես Թումանյանի ստեղծագործություններում,ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն, գիտական աշխատություններ,19-րդ, Գյումրի, 2006, էջ 52-58:
63. *Պետրոսյան Հ. Լ.,* Ուսումնասերի կերպարը և ուսումնառության թեման հայ միջնադարյան պատկերաքանդակում – Միջազգային գիտաժողով՝ նվիրված հայոց գրերի 1600-ամյակին, Զեկուցումների ժողովածու, Երևան, 2006, էջ 293-299:
64. *Պետրոսյան Հ. Լ.,* Արցախի Տիգրանակերտի և շրջակայքի հնագիտական հետազոտության հիմնական արդյունքները (համահեղինակներ՝ Ժ. Խաչատրյան, Ա. Փիլիպոսյան, Վ. Սաֆարյան)– Հայաստանի ազատագրված տարածքը և Արցախի հիմնախնդիրը, Երևան, 2006, էջ 361-365:
65. *Պետրոսյան Հ. Լ.,* Հնագիտական հետազոտություններն Արցախում. կազմակերպվածությունը, ձեռքբերումները, բացթողումները, հեռանկարները - Լեռնային Ղարաբաղի հանրապետություն. անցյալը, ներկան և ապագան, Միջազգային գիտաժողով, Ստեփանակերտ, 2006, էջ 110-112:
66. *Պետրոսյան Հ. Լ.,* Ðîëü öà÷êàðà â îðãàíèçàöèè ñâÿùåííîãî ëàíäøàôòà – *Mythical Landscapes Then and Now,* Yerevan, 2006, p. 251-260, 290-292.
67. *Պետրոսյան Հ. Լ.,* Արցախի Տիգրանակերտի ենթադրվող տարածքի և շրջապատի հնագիտական հետազոտության հիմնական արդյունքները (համահեղինակներ՝ Ժ. Խաչատրյան, Ա. Փիլիպոսյան, Վ. Սաֆարյան)– Լեռնային Ղարաբաղի հանրապետություն. անցյալը, ներկան և ապագան, Միջազգային գիտաժողով, Ստեփանակերտ, 2006, էջ 113-115:
68. *Մանուկյան Ս. Ս.,* Îðíàìåíò â ðóáðèêàöèè ðóêîïèñíûõ Âàíñêèõ. Հայ արվեստի հարցեր. Գիտական հոդվածներ ժողովածու. Թիվ 1. Երևան, 2006, էջ 368-373:
69. *Մանուկյան Ս. Ս.,* Տաթևի որմնանկարները (930թ.) և արևմտաքրիստոնեական վաղմիջնադարյան արվեստը: «Բազմավեպ» հանդես, 1-4, Վենետիկ, Սբ. Ղազար, 2006, էջ 293-311:
70. *Մանուկյան Ս. Ս.,* Îðíàìåíò â ðóáðèêàöèè ðóêîïèñíûõ Âàíñêèõ. "Âèçàíòèéñêèé âðåìåíèê", Ò. 65(90), Ì îñêâà, 2006, ñ. 243-247.
71. *Մանուկյան Ս. Ս.,* Հենրի Էլիբեկյան. Գիրք. Խմբագիր և կազմող. Երևան, 2006, էջեր 10-20, 181-183, (հայերեն և ռուսերեն լեզուներով):
72. *Խաչատրյան-Փոլադյան Ն.,* Î õóäîæåñòâåííîé ñèñòåìå Àêîïà Îâàòàíÿíà. Հակոբ Հովնաթանյան. անցում միջնադարից նոր ժամանակ: Գիտաժողով՝ նվիրված նկարչի ծննդյան 200-ամյակին: Զեկուցումների ժողովածու: Երևան, 2006, էջ 9-26:
73. *Թաջարյան Ի.,* Վաչար հարստության գեղանկարչությունը: Հակոբ Հովնաթանյան. անցում միջնադարից նոր ժամանակ: Գիտաժողով՝ նվիրված նկարչի ծննդյան 200-ամյակին: Զեկուցումների ժողովածու: Երևան, 2006, էջ 43-49:
74. *Հակոբյան Զ. Ա,* Միջնադարյան գեղանկարչության սկզբունքները Հակոբ Հովնաթանյանի արվեստում: Հակոբ Հովնաթանյան. անցում միջնադարից նոր ժամանակ: Գիտաժողով՝ նվիրված նկարչի ծննդյան 200-ամյակին: Զեկուցումների ժողովածու: Երևան, 2006, էջ 37-42:
75. *Հակոբյան Զ. Ա.,* Զվարթնոցի խորհրդաբանական կերպարը: «Էջմիածին» հանդես, Էջմիածին, մայիս-հունիս 2006թ., Զ համար, էջեր 76-85:
76. *Հակոբյան Զ. Ա.,* Âîïðîñû äàòèðîâêè è ëîêàëèçàöèè Òðàïèçîíñêîãî Âàíáåëÿ. «Լրաբեր հասարակական գիտությունների», թիվ 1, 2007թ., էջ 134-146:
77. *Տեր-Մարտիրոսով Ֆ. Ի.,* Äâîðåö â Åðâàíäàøàò. Ամսագիր «Ճարտարապետություն, շինարարություն», Երևան, փետրվար 2007, էջ 62-64:

78. *Սարգսյան Ա. Ա.,* Ghazarian Gagik Hovhannesi. Saur Allgemeines Kunstlerlexicon, Bd.46, Munchen-Leipzig, 2006, S 124
79. *Սարգսյան Ա. Ա.,* Gizgizian Mkrtič Melkoni. Saur Allgemeines Kunstlerlexicon, Bd.46, Munchen-Leipzig, 2006, S 510.
80. *Սարգսյան Ա. Ա.,* Giloyan Aršaluys Ałasu. Saur Allgemeines Kunstlerlexicon, Bd.46, Munchen-Leipzig, 2006, S 215.
81. *Սարգսյան Ա. Ա.,* Gyanjyan Kamo Nshani. Saur Allgemeines Kunstlerlexicon, Bd.47, Munchen-Leipzig, 2007, S 567.
82. *Չուգասզյան Լ. Բ.,* Արշակ Չոպանյանը Պյուվի դը Շավանի արվեստի մասին (Arshak Chobanian on the art of Puvis de Chavannes): «Ազգ», օրաթերթ, (Երևան), մարտ, 18, 2006, էջ,.2.
83. *Չուգասզյան Լ. Բ.,* Խոսք Բյուզանդ Սեմարյանի արվեստի մասին (On the art of Puzant Meymarian): Puzant Meymarian, Sculptor, Tarzana, California,2006, p. 4.
84. *Չուգասզյան Լ. Բ.,* Galents Armine. Saur Allgemeines Kunstlerlexicon, Bd.46, Munchen-Leipzig, 2006, S 64.
85. *Չուգասզյան Լ. Բ.,* Galents Harootyun. Saur Allgemeines Kunstlerlexicon, Bd.46, Munchen-Leipzig, 2006, S 65.
86. *Չուգասզյան Լ. Բ.,* Galents Saro. Saur Allgemeines Kunstlerlexicon, Bd.46, Munchen-Leipzig, 2006, S 66.
87. *Չուգասզյան Լ. Բ.,* Galstyan Vruyr. Saur Allgemeines Kunstlerlexicon, Bd.46, Munchen-Leipzig, 2006, S 89.
88. *Չուգասզյան Լ. Բ.,* Gojamanyan Byuzand. Saur Allgemeines Kunstlerlexicon, Bd.47, Munchen-Leipzig, 2007, S 344.
89. *Չուգասզյան Լ. Բ.,* Gojabashyan Ervand. Saur Allgemeines Kunstlerlexicon, Bd.47, Munchen-Leipzig, 2007, S 349.
90. *Չուգասզյան Լ. Բ.,* Gurgenyan Abraham. Saur Allgemeines Kunstlerlexicon, Bd.47, Munchen-Leipzig, 2007, S 499.
91. *Մարգարյան Ե. Հ.,* Սեծ Հայքի և Կոմմագենեի հոգևոր առնչությունների պատմությունից (Արքայական հանգստարան), Պատմություն և կրթություն, գիտատեսական և մեթոդական հանդես, թիվ 3-4, Երևան, 2006, էջ 17-24:
92. *Մարգարյան Ե. Հ.,* «Տիգրան Բ-ի աշխարհակալ տերության գաղափարաբանական հայեցակարգի հիմքերի մասին», Հայոց պատմության հարցեր, 8, Երևան, 2007, էջ 3-15:
93. *Հարությունյան Գ. Մ.,* Համակեցությունը և հակադրությունը հայոց կաթողիկոսության և Սյունյաց թեմի փոխհարաբերություններում (1286-1331 թթ.), Պատմություն և կրթություն, գիտատեսական և մեթոդական հանդես, թիվ 3-4, Երևան, 2006, էջ 40-47:
94. *Հարությունյան Գ. Մ.,* Հայոց կաթողիկոսության դավանաբանական կազմակերպման խնդիրները ԺԴ դարի առաջին կեսին, «Հայոց պատմության հարցեր», N 7, Երևան 2006, էջ 13-29:
95. *Հարությունյան Գ. Մ.,* Սյունյաց աթոռը ԺԳ դարի վերջին-ԺԴ դարի առաջին քառորդի դավանաբանական պայքարի հոլովույթում, «Հայոց պատմության հարցեր», N 8, Երևան 2007, էջ 77-94:
96. *Հարությունյան Գ. Մ.,* Հայոց եկեղեցու թեմական կազմակերպումը Կիլիկյան Հայաստանում XIII դ. վերջին-XIV դ. առաջին կեսին, «Լրաբեր», N 2, Երևան 2006, էջ 192-201:
97. *Հարությունյան Գ. Մ., Տեր-Պետրոսյան Լ.,* Խաչակիրները և հայերը, հ. Ա., «Լրաբեր», N 3, Երևան 2006, էջ 245-248:
98. *Հարությունյան Գ. Մ.,* Քաղաքական կողմնորոշման և դավանաբանական այլընտրանքի խնդիրը Կիլիկյան Հայաստանում /XIII դ. երկրորդ կես –XIV դ. սկիզբ/, «Լրաբեր», N 1, Երևան 2007, էջ 126-133:
99. *Հարությունյան Գ. Մ.,* Ադանայի 1317 թ. ժողովը և եկեղեցիների միավորման խնդիրը, «Կանթեղ», N 1, Երևան 2007, էջ 162-169:
100. *Հարությունյան Հ. Ժ.,* Արշակունյաց Հայաստանի սահմաններն ըստ Փավստոս Բուզանդի «Հայոց պատմության»,Հանդես ամսօրեա, Վիեննա, Երևան 2006,թիվ 1-2, 229-250:
101. *Հարությունյան Հ. Ժ.,* Իշխանությունների իրավասությունների սահմանները Հին Հայաստանում ըստ Փավստոս Բուզանդի «Հայոց պատմության», Կանթեղ, Երևան 2006, N3(28), էջ 152-156:
102. *Հարությունյան Հ. Ժ.,* Հայաստան-Մեծ Հայք. Սահմանային իրավասությունների խնդիրը համաձայն Ստրաբոնի «Աշխարհագրության», Օրենք և իրականություն, N 10, Երևան 2006, էջ 31-34:
103. *Հարությունյան Հ. Ժ.,* Արտաշես I և Մեծ հայքի թագավորության հիմնումը, Բանբեր, N 3(120) Երևան 2006, էջ 107-118:
104. *Հարությունյան Հ. Ժ.,* Կլավդիոս Պտղոմեոսի մի վկայության հարցի շուրջ, Կանթեղ, Երևան 2007,N 2, էջ 117-121:

105. *Մանուկյան Մ. Մ.,* Խաղաղություն և բարեկեցություն (Խաղաղապահության ձեռնարկատիրական շահագրգռությունները միջնադարից մինչև քսաներորդ հարուրամյակի սկիզբը), Պատմություն և կրթուրյուն, գիտատեսական և մեթոդական հանդես, թիվ 3-4, Երևան, 2006, էջ 90-94:
106. *Մինասյան Լ. Ռ.,* Պոմպեոսը և քաղաքական իրավիճակը Հռոմում Ք. Ա. 54-51 թթ.(Պրինցիպատի նախափո՞ղը) ,Պատմություն և կրթություն, գիտատեսական և մեթոդական հանդես, թիվ 3-4, Երևան, 2006, էջ 25-39:
107. *Պետրոսյան Վ. Մ.,* Պետությունների ավանդական աստիճանակարգը,Պատմություն և կրթություն, գիտատեսական և մեթոդական հանդես, թիվ 3-4, Երևան, 2006, էջ 83-89:
108. *Ղազարյան Ա. Մ.,* Համաշխարհային պատմությունը քաղաքագիտական կրթության համակարգում (Նոր և նորագույն պատմություն), Պատմություն և կրթություն, գիտատեսական և մեթոդական հանդես, թիվ 3-4, Երևան, 2006, էջ 163-166:
109. *Ստեփանյան Ա. Ա.,* Արտաշեսյան դարաշրջանի Մեծ Հայքի ներքին և արտաքին քաղաքականության մի քանի հիմնախնդիրների մասին, Պատմություն և կրթություն, գիտատեսական և մեթոդական հանդես, թիվ 3-4, Երևան, 2006, էջ 5-16:
110. *Ստեփանյան Ա. Ա.,* Հին Սպարտա (Պոլիսային համակեցության մի հարացույցի մասին),Պատմություն և կրթուրյուն, գիտատեսական և մեթոդական հանդես, թիվ 3-4, Երևան, 2006, էջ 107-122:
111. *Ստեփանյան Ա. Ա., Հարությունյան Հ. Ժ., Կրկաշարյան Ս.,* Հին Հայաստանի պետական կառուցվածքը (մ.թ.ա. VI-մ.թ.IVդդ) , Պատմություն և կրթուրյուն, գիտատեսական և մեթոդական հանդես, թիվ 3-4, Երևան, 2006, էջ 195-200:
112. *Ստեփանյան Ա. Ա.,* Խորենացու «Ողբի» մի հատվածի մեկնաբանության շուրջ, զեկուցումների ժողովածու, միջազգային գիտաժողով՝ նվիրված հայոց գրերի գյուտի 1600-ամյակին, Երևան, ՀՀԳԱԱ «Գիտություն» հրատ., 2006թ., էջ 248-254:
113. *Թիլոյան Դ. Ֆ.,*Կիլիկիայի հայոց թագավորության ներքին և արտաքին իրավիճակը 1320- 1323 թթ. «Բանբեր Երևանի Համալսարանի», Երևան 2006, N 1, էջ 179-185:
114. *Թիլոյան Դ. Ֆ.,* Լևոն բռնակալի գահակալության հարցի շուրջ, Հայոց պատմության հարցեր, Երևան 2007,N 8, էջ 106-113:
115. *Մարգարյան Ե. Հ.,* Ï îëèíûé ïðèíöèï îáùåñòâåííîé îðãàíèçàöèè. Íåêîòîðûå îñîáåííîñòè ïîëèòîâ îáùåæèòèÿ,YSU, NAASR Newsletter, 11(2005/2006), Ñáîðíèê íàó÷íûõ ñòàòåé, ãîäè÷íàÿ êîíôåðåíöèÿ, Èçäàòåëüñòâî ÐÀÓ, 2007,ñ.540,
116. *Մարգարյան Ե. Հ.,* Ñåìàíòèêà ìîñòà â àðìÿíñêîé è ñëàâÿíñêîé ìèôîïîýòèêå, Âåñòíèê ÐÀÓ, 2007, N 1, ñ.64-76.
117. *Մարգարյան Ե. Հ.,* Àðøàêàâàíñêàÿ ýëëèíèñòè÷åñêàÿ ïîëèòèêà è Ãðàä Íåáðîñ Âåëèêîãî, Åðåâàí, 2007, Èçäàòåëüñòâî ÐÀÓ, ñ. 102.
118. *Հարությունյան Բ. Հ.,* Հայաստանը 387-428 թթ.: Սեսրոպ Մաշտոցը և հայոց գրերի գյուտը , ուսումնական քարտեզ, տպագիր ,Երևան, 2006, մասշտաբ 1:1500 000:
119. *Հարությունյան Բ. Հ.,* Հայաստանը ըստ Սևրի պայմանագրի, տպագիր քարտեզ, Երևան, 2006, մասշտաբ 1:1000000:
120. *Հարությունյան Բ. Հ.,* Տիգրան Մեծի տերությունը, տպագիր , Երևան, 2006, մասշտաբ 1:4500000:
121. *Հարությունյան Բ. Հ.,* Կիլիկիայի և հարակից տարածքների էթնիկական բնակչությունը XII-XIV դարերում, «Հայաստանի Ազգային Ատլաս», հատ. Ա, Երևան, 2007, քարտեզ, թիվ 99:
122. *Հարությունյան Բ. Հ.,* Տիգրան Մեծի տերությունը, ուսումնական քարտեզ, տպագիր, Երևան, 2006, մասշտաբ 1:4800000:
123. *Բադալյան Գ. Մ.,* Օտար էթնիկ տարրերի ներթափանցումը (մինչև XIV դար), նույն տեղում, էջ 100, մասշտաբ 1: 3500000:
124. *Բադալյան Գ. Մ.,* Հայերի արտագաղթը և միջնադարյան հայ գաղթավայրերի ձևավորումը (III-XIV դարեր), էջ 101, մասշտաբ 1: 9000000:
125. *Բադալյան Գ. Մ.,* Հայերի տեղաբաշխումը XVII դարի սկզբին, էջ 102, մասշտաբ 1: 7500000:
126. *Բադալյան Գ. Մ.,* Հայերի տեղաբաշխումը պատմական Հայաստանում և հարակից տարածքներում XIX դարի սկիզբը) , էջ 103, մասշտաբ 1: 7500000:
127. *Հարությունյան Բ. Հ., Մխիթարյան Վ.* Գ., Histoire du peuple armenien 2007, France, Editions Privat /20 քարտեզ/:

Զեկուցումների թեզիս

1. *Հովհաննիսյան Պ. Հ.,* Հայկական բանակը Տիգրան 2-րդ Մեծի օրոք (թվաքանակի խնդիրը), տե՛ս «Հայկական բանակ-15», Հանրապետական գիտաժողովի հիմնադրույթներ, Երևան, 2007, էջ 26-27:
2. *Մինասյան Է. Գ.,* Հայաստանի երրորդ հանրապետության ազգային բանակի կազմավորման փուլերը, «Հայկական բանակ-15» հանրապետական գիտաժողովի հիմնադրույթներ, Երևան, 2007, էջ 40-44:
3. *Մինասյան Է. Գ.,* Armenia: on the thorny path to independece, Central Asia and the Caucasus, N 2 (44), 2007.
4. *Պետրոսյան Հ. Լ.,* Հնագիտական հետազոտություններն Արցախում – ԼՂՀ անցյալը, ներկան և ապագան, Միջազգային գիտաժողով, Հիմնադրույթներ, Ստեփանակերտ, 2006, էջ 110-112:
5. *Պետրոսյան Հ. Լ.,* Արցախի Տիգրանակերտի և շրջակայքի հնագիտական հետազոտության առաջին արդյունքները (համահեղինակությամբ) - ԼՂՀ անցյալը, ներկան և ապագան, Միջազգային գիտաժողով, Հիմնադրույթներ, Ստեփանակերտ, 2006, էջ 113-115:
6. *Պետրոսյան Հ. Լ.,* Ուսումնասերի կերպարը և ուսումնառության թեման հայ միջնադարյան պատկերաքանդակում – Միջազգային գիտաժողով՝ նվիրված հայոց գրերի 1600-ամյակին, Զեկուցումների ժողովածու, Երևան, 2006, էջ 293-299:
7. *Պետրոսյան Հ. Լ.,* Արցախի Տիգրանակերտի և շրջակայքի հնագիտական հետազոտության հիմնական արդյունքները (համահեղինակներ՝ Ժ. Խաչատրյան, Ա. Փիլիպոսյան, Վ. Սաֆարյան)– Հայաստանի ազատագրված տարածքը և Արցախի հիմնախնդիրը, Երևան, 2006, էջ 361-365:

ՌԱԴԻՈՖԻԶԻԿԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Վարդանյան Յուրի Լազարի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Դեկանի տեղակալ՝ *Մովսիսյան Կարեն Միքայելի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները եւ մասնագիտացումները

Շիֆր	**Մասնագիտություն՝**
011200	Ռադիոֆիզիկա և էլեկտրոնիկա
011300	Կիսահաղորդիչների ֆիզիկա և միկրոէլեկտրոնիկա

Մասնագիտացումներ՝ (մագիստրատուրա) ԳԲՀ ռադիոֆիզիկա և հեռահաղորդակցություն, ալիքային պրոցեսների տեսություն և տիեզերքի ֆիզիկա, կիսահաղորդիչների ֆիզիկա և միկրոէլեկտրոնիկա

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոսներ եւ թղթակից անդամներ

1. Հարությունյան Վլադիմիր Միքայելի
2. Մարտիրոսյան Ռադիկ Մարտիրոսի

Պատվավոր կոչումներ ունեցողներ

1. Մարտիրոսյան Ռադիկ Մարտիրոսի, ՀՀ և ՈՒկրաինայի Հանրապետության պետական մրցանակների դափնեկիր
2. Հախումյան Արսեն Ալեքսանդրի, ՀՀ պետական մրցանակի դափնեկիր
3. Աբրահամյան Լեոնարդ Էդուարդի, ՀՀ պետական մրցանակի դափնեկիր
4. Գազազյան Էդմոնդ Դավիթի, ՀՀ պետական մրցանակի դափնեկիր
5. Հարությունյան Վլադիմիր Միքայելի, ՀՀ նախագահի մրցանակի դարփնեկիր
6. Առաքելյան Վալերի Միքայելի, ՀՀ նախագահի մրցանակի դարփնեկիր
7. Ադամյան Ջավեն Նիկոլայի, ՀՀ նախագահի մրցանակի դարփնեկիր
8. Մարտիրոսյան Խաչատուր Սարգիսի, ՀՀ նախագահի մրցանակի դարփնեկիր
9. Շահնազարյան Գոհար Էմիլի, ՀՀ նախագահի մրցանակի դարփնեկիր
10. Բաղալյան Սամվել Միքայելի, «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի «Երիտասարդ գիտնականներ - 93» մրցույթի հաղթող
11. Խաչատրյան Կարո Խաչիկի, ՀՀ նախագահի մրցանակի դարփնեկիր, ասպիրանտ

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն	*Ուսանողների թիվը՝ 389*							
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Բակալավրիատ								
Ռ/ֆ. և էլեկտրոնիկա	41	27	44	23	37	37	41	27
Կիսահաղ. ֆիզիկա և միկրոէլ.	9	6	7	7	9	6	10	6
Ընդամենը	50	33	51	30	46	43	51	33
Մագիստրատուրա								
Ռ/ֆ. և էլեկտրոնիկա	4	16	2	7				
Կիսահաղ. ֆիզիկա և միկրոէլ.	2	10	3	8				
Ընդամենը	6	26	5	15				

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Ռ/ֆ. և էլեկտրոնիկա					
1-ին	68	11	12	5	66
2-րդ	67	8	16	4	64
3-րդ	74	11	20	5	58
4-րդ	68	20	17	12	46
Կիսահաղ. ֆիզիկա և միկրոէլ.					
1-ին	15		3	5	80
2-րդ	14	3	4	1	50
3-րդ	15	9	6		0
4-րդ	16	2	2	2	75
Ընդամենը	337	64	80	34	57
Մագիստրատուրա					
Ռ/ֆ. և էլեկտրոնիկա					
1-ին	20	-	1	10	95
2-րդ	9	-	-	4	100
Կիսահաղ. ֆիզիկա և միկրոէլ.					
1-ին	12	-	-	9	100
2-րդ	11	-	-	8	100
Ընդամենը	52	-	1	31	98

Ամառային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Ռ/ֆ. և էլեկտրոնիկա					
1-ին	71	13	17	5	58
2-րդ	62	15	17	6	48
3-րդ	76	11	22	13	57
Կիսահաղ. ֆիզիկա և միկրոէլ.					
1-ին	14	1	2	3	79
2-րդ	14	6	6	-	14
3-րդ	13	7	4	2	15
Ընդամենը	250	53	68	29	52
Մագիստրատուրա					
1-ին					
Ռ/ֆ. և էլեկտրոնիկա	20	-	-	11	100
Կիսահաղ. ֆիզիկա և միկրոէլ.	6	-	4	4	33
Ընդամենը	26	-	4	15	85

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	*Ընդամենը* 109, *այդ թվում նախորդ տարիներից՝* 6	
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	մագիստրատուրա
Ռ/ֆ. և էլեկտրոնիկա	74 (14)	7
Կիսահաղ. ֆիզիկա և միկրոէլ.	17	11
Ընդամենը	91 (14)	18

2006/2007 ուստարում հրատարակվել են

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	2	2	44	34

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ *4*

ԳԵՐԲԱՐՁՐ ՀԱՃԱԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՌԱԴԻՈՖԻԶԻԿԱՅԻ ԵՎ ՀԵՌԱՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար՝ *Մարտիրոսյան Ռաֆիկ Մարտիրոսի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Ներկարարյան Խաչատուր Վլադիմիրի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Ավետիսյան Յուրի Հովհաննեսի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
3. Մակարյան Արմեն Հովհաննեսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Մովսիսյան Կարեն Միքայելի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Նիկողոսյան Անահիտ Սերգեյի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Քալանթարյան Վիտալի Պետրոսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Հարոյան Հովհաննես Սամվելի, տեխ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Թադևոսյան Վահե Ռազմիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
9. Մինասյան Հասմիկ Արամի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Առաքելյան Արտաշես Կորյունի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Հովհաննիսյան Դավիթ Լևոնի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
3. Հախումյան Արսեն Ալեքսանդրի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Աբրահամյան Լեոնարդ Էդուարդի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Զաքարյան Տիգրան Վանիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Երզնկանյան Կարեն Հրաչյայի, ասիստենտ
7. Ստեփանյան Կոմիտաս Ժորայի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Մխիթարյան Վոլոդյա Սկրտիչի, դասախոս

Ոխտմնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Աբրահամյան Լեոնարդ Էդուարդի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու
2. Գրիգորյան Նատալիա Գրիգորի
3. Իսաջանյան Անահիտ Թադևոսի
4. Մակարյան Քրիստինե Ժորայի
5. Հովսեփյան Տաթևիկ Անուշավանի
6. Թևոսյան Սուսաննա Ամասիկի
7. Մովսիսյան Մանուշակ Լերմոնտի
8. Անտոնյան Արփինե Էդվարդի
9. Առուշանյան Կարինե Ռոբիկի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. ՏՀց ալիքների գեներացումը ոչ գծային պարբերական կառուցվածքներում (պետ. ֆինանսավորում):	Ավետիսյան Յու. Հ.
2. Մակերևութային պլազմոն պոլյարիտոնների գրգռումը կոնաձև մակերևույթին և այդ երևույթի կիրառությունները (պետ. ֆինանսավորում):	Ներկարարյան Խ. Վ.
3. Ոչ գծային միջավայրերում մի քանի օպտիկական տատանումների տնողությամբ լազերային իմպուլսների տարածումը մոդելավորող համակարգչային ծրագրային ապահովում (պետ. ֆինանսավորում):	Հովհաննիսյան Դ. Լ.
4. Սիլիմետրային տիրույթի էլեկտրամագնիսական ալիքների կենսաբանական ազդեցությունները (չֆինանսավորվող):	Քալանթարյան Վ. Պ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Հաշվետու ժամանակաշրջանում տերահերցային (ՏՀց) ալիքների գեներացման և գրանցման նպատակով հավաքվել է փորձարարական համակարգ, որն ընդգրկում է ֆեմտովայրկյանային լազեր (250 կՎտ հզորությամբ և 80 ֆվ իմպուլսի տնողությամբ): Հետազոտվել է ՏՀց ալիքների արձակումը LiNbO3 բյուրեղներից և InAs կիսահաղորդչային մակերևույթից: Գրանցվող ՏՀց ճառագայթումը ~ 10^4 անգամ գերազանցում է համակարգի աղմուկները, որը հնարավորություն է ընձեռում կատարելու կլանիչ նյութերի սպեկտրոսկոպիկ հետազոտություններ ՏՀց տիրույթում: Փորձարարական նպատակով հետազոտվել է նաև ենթատերահերցային ճառագայթման դետեկտման հնարավորությունը գազապարպման լամպերի պլազմայում: Ստացվել են նոր և բավական հուսադրող արդյունքներ:

Տեսականորեն հետազոտվել է օպտիկական ղեկավարումով ՏՀց ալիքների մոդուլյացիան GaAs կիսահաղորդչային մակերևույթի օգնությամբ:

Պաշտպանվել է դոկտորական մեկ ատենախոսություն. Ավետիսյան Յու. Հ., «Տերահերցային ալիքների գեներացիան պարբերական կառուցվածքով օպտիկական ոչ գծային միջավայրերում»:

Թեմա 2. Ստացված արդյունքների համաձայն՝ մետաղյա և կիսահաղորդչային հպվող գնդերից կազմված կառուցվածքով տարածվող մակերևութային պլազմոն պոլյարիտոնները (ՄՊՊ) հպման կետի մերձակայքում գերֆոկուսանում են: Ալիքային դաշտերի անսովոր ածի այս մեխանիզմի օգնությամբ կարելի է բացատրել մակերևույթից օպտիկական ոչ գծային արձագանքի անսովոր ուժեղացումը:

Տեսածրող օպտիկական մանրադիտակի համար զննիչ հանդիսացող օպտիկական մանրաթելի բացասական կորությամբ սրածայր մետաղապատ գագաթի մերձակայքում ալիքատարային մոդից գրգռված ՄՊՊ-ները գերֆոկուսանում են՝ ապահովելով ալիքային դաշտերի տեղայնացումը տասնյակ նանոմետրերի սահմաններում:

Գրանցվել է լուսային ճառագայթման առկայծում լուծույթում գտնվող օպտիկական մանրաթելի մետաղապատ կոնաձև գագաթից, երբ լուծույթի դիէլեկտրիկ թափանցելիությունը սահուն փոփոխվում է նրա բաղադրիչներից մեկի գոլորշիացման հետևանքով: Երևույթը բացատրվում է մակերևութային պլազմոն պոլյարիտոնների ռեզոնանսային գրգռմամբ:

Հեղուկից ելնելու ընթացքում օպտիկական մանրաթելի կոնաձև մետաղապատ գագաթին ձևավորված մենիսկի օգնությամբ ստեղծված եռաշերտ համակարգում գրանցվել է ալիքատարային մոդերի միջև լուսային էներգիայի ռեզոնանսային վերամղման երևույթը: Պրոցեսի արտասովոր զգայունությունը գագաթի դիրքից թույլ է տալիս գրանցել նանոմետրական լայնույթով տատանումներ:

Պաշտպանվել է թեկնածուական երկու ատենախոսություն. Աբրահամյան Տ. Ա., «Մակերևութային ալիքների գրգռումը օպտիկական մետաղապատ կոնաձև ալիքատարում», Բաբայան Ա. Ե., «Մակերևութային պլազմոն պոլյարիտոնների գերֆոկուսացումը մետաղապատ և կիսահաղորդչային կոնաձև կառուցվածքներում»:

Թեմա 3. Հաշվետու ժամանակաշրջանում հետազոտվել է ինֆրակարմիր ճառագայթման գեներացիան 3-5մկմ տիրույթում, երբ ոչ գծային բյուրեղով նրա օպտիկական առանցքին ուղղահայաց տարածվում է գծային բևեռացված լազերային իմպուլս մի քանի օպտիկական տատանումների տևողությամբ: Լուծվել է Մաքսվելի հավասարումը FDTD մեթոդով, որը նկարագրել է լազերային իմպուլսի տարածումը: Որպես օրինակ՝ հաշվվել է ինֆրակարմիր ճառագայթման սպեկտրալ պրոֆիլը, որը գեներացվում է 10 ֆվ լազերային իմպուլսով 850 նմ ալիքի երկարությամբ:

Մոդելը կիրառվել է ֆեմտովայրկյանային լազերային իմպուլսի անցումը 375 մկմ հաստությամբ $LiNbO_3$ բյուրեղով հետազոտելու համար: Հետազոտվել է 3,8 մկմ կենտրոնական ալիքի երկարության տիրույթում ինֆրակարմիր ճառագայթման ֆիլտրացիան 412 մկմ երկարությամբ լուսատար Բրեգյան ցանցով: Դիտարկվել է նաև երկու փոխուղղահայաց բևեռացված 10 ֆվ երկարությամբ լազերային իմպուլսների փոխազդեցությունը իզոտրոպ ոչ գծային միջավայրում:

Ստացված է փոխազդող իմպուլսների սպեկտրերի շեղման կախվածությունը հապաղման ժամանակից: Ցույց է տրված, որ հաշված և չափված (տեսական և փորձնական) ՏՀց ճառագայթման դաշտի ժամանակային կախվածությունները իրար լավ են համապատասխանում: Հետազոտվել է նաև ՏՀց իմպուլսի գեներացիայի կինետիկան՝ կախված ոչ գծային բյուրեղի երկարությունից:

Թեմա 4. ՈՒսումնասիրվել է միլիմետրային տիրույթի ցածր ինտենսիվության կոհերենտ էլեկտրամագնիսական ճառագայթման ազդեցությունը ԴՆԹ-ի մոլեկուլների կայունության վրա: Ստացված փորձնական արդյունքների հիման վրա ենթադրվում է, որ ջրի մոլեկուլյար կառույցների ռեզոնանսային հաճախություններով ճառագայթելիս տեղի է ունենում ԴՆԹ-ի մոլեկուլների անմիջական շրջակայքում գտնվող Na^+ իոնների դեհիդրատացիա, ինչը հանգեցնում է նրանց կողմից ԴՆԹ-ի կրկնակի պարույրի ավելի արդյունավետ կայունացմանը:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	1	1	11	11

ԱԼԻՔԱՅԻ ՊՐՈՑԵՍՆԵՐԻ ՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՖԻԶԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Հաջյան Գևորգ Սուրենի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Ալավերդյան Գրիգոր Բախշիի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Հարությունյան Արթուր Սաղաթելի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Սիմոնյան Կորյուն Խաչատուրի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Հարությունյան Անահիտ Ռոլանդի, ասիստենտ
5. Ավետիսյան Գագիկ Ավետիսի, դասախոս

6. Ալավերդյան Անի Գրիգորի, դասախոս
7. Հարությունյան Տարոն Արթուրի, դասախոս
8. Սելիքյան Շուշանիկ Ռազմիկի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Գազազյան Էդմոնդ Դավիթի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Վարդանյան Յուրի Լազարի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Սահակյան Կառլեն Գևորգի, դասախոս
4. Գոմցյան Սուսաննա Հակոբի, դասախոս

Ոխտմնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Սահակյան Կառլեն Գևորգի
2. Գոմցյան Սուսաննա Հակոբի
3. Ասլյան Ջորիկ Ռուդոլֆի
4. Ղազարյան Լուսինե Սերժիկի
5. Հարությունյան Աննա Սեյրանի
6. Նանուշյան Շուշանիկ Վարդգեսի
7. Ղազարյան Ռաֆայել Արամի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Այլասերված Ge նյութ պարունակող թաղանթով տարօրինակ թզուկների կայունությունն ու դիտողական դրսևորումները (պետ. ֆինանսավորում):	Վարդանյան Յու. Լ.
2. Ալիքների ինտենսիվության վերաբաշխումը ռեզոնանսային միջավայրում տարածման ժամանակ (պետ. ֆինանսավորում):	Սիմոնյան Կ. Խ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Շարունակվել են ռելյատիվիստական միջին դաշտի տեսության շրջանակներում գերխիտ նյութի վիճակի հավասարման ուսումնասիրությունները: Հետազոտվել են քվարկային փուլային անցման պարամետրերի փոփոխությունները, որոնք պայմանավորված են փոխանակային $\delta-$մեզոնի առկայությամբ: Ստացված վիճակի հավասարումներն օգտագործվել են աստղային կոնֆիգուրացիաների հաշվարկի համար: Յույց է տրվել, որ եթե քվարկային պարկի B հաստատունը գերազանցում է $69.3\text{ՄԷՎ}/\text{ֆմ}^3$ արժեքը, ապա գոյություն ունեն ինչքան ասեք քվարկային փոքր կորիզ ունեցող աստղեր, իսկ հակառակ դեպքում՝ գոյություն կունենա կորիզի նվազագույն վերջավոր շառավիղ: Այս վերջին դեպքում աստղի վերափոխության պրոցեսը կրում է կատաստրոֆիկ բնույթ. վերջավոր չափերով քվարկային կորիզ ունեցող աստղը գոյանում է թռիչքաձև: Հաշվարկվել են աստղի կատաստրոֆիկ վերափոխության սկզբնական և վերջնական վիճակների պարամետրերը, ինչպես նաև այդ վերափոխությանն ուղեկցող էներգաանջատման չափը:

Քվարկային նյութի ֆենոմենոլոգիական տեսության պարամետրերի թվային արժեքների փոփոխման հնարավոր տիրույթների ճշգրտման համար, որն այսօր երկրային պայմաններում հնարավոր չէ իրականացնել,

առանձնահատուկ դեր են խաղում գերխիտ մարմինների դիտողական դրսևորումների և դիտումներից ստացված արդյունքների համադրումը: Այս տեսանկյունից կարևոր դեր կարող է խաղալ աստղի լուսատվություն-զանգված հարթության մեջ դիտված սպիտակ թզուկների տեղաբաշխման օրինաչափությունների ուսումնասիրությունը: Ցույց է տրված, որ ինքնակապված քվարկային կորիզ պարունակող կայուն սպիտակ թզուկների՝ տարօրինակ թզուկների շառավիղ - զանգված կախվածությունը վերոհիշյալ հարթության մեջ թույլ է տալիս ավելի լայն տիրույթի գոյություն: Ցույց է տրված, որ կախված ինքնակապված քվարկային կորիզի զանգվածից՝ նույն լրիվ զանգվածն ունեցող տարօրինակ թզուկների շառավիղները կարող են տարբերվել մինչև տասն անգամ: Եթե բնությունը թույլատրում է նման երկնային մարմինների գոյությունը, ապա կարող են լինել «արտաքինից» սպիտակ թզուկից չտարբերվող, միևնույն մակերևութային ջերմաստիճանով աստղեր, որոնց լուսատվությունները իրարից կարող են տարբերվել մինչև հարյուր անգամ:

Ստացված արդյունքները նախապատրաստվում են հրապարակման:

Թեմա 2. Ստացվել է ռեզոնանսային մղող և բազմագույն փորձնական ալիքների դաշտում գտնվող եռամակարդակ ատոմի քվազիէներգիայի սպեկտրը որոշող հավասարումը: Այն կիրառելի է փորձնական ալիքի հաճախությունների թույլատրելի արժեքների ամբողջ տիրույթի համար: Ընդ որում՝ ատոմի հետ մղող ալիքի փոխազդեցության պարամետրերը կարող են ընդունել կամայական, իսկ փորձնական ալիքինը՝ չափավոր արժեքներ: Որպես մասնավոր դեպքեր՝ հավասարումը հետազոտվել է խոտորումների տեսության և ռեզոնանսային մոտավորության շրջանակներում:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	1	1	3	-

ԿԻՍԱՀԱՂՈՐԴԻՉՆԵՐԻ ՖԻԶԻԿԱՅԻ ԵՎ ՄԻԿՐՈԷԼԵԿՏՐՈՆԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Հարությունյան Վլադիմիր Միքայելի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Գասպարյան Ֆերդինանդ Վազգենի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Գևորգյան Վլադիմիր Արամի, տեխն. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Ղամբարյան Կարեն Մարտինի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Վահանյան Արտեմ Ընձակի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Առաքելյան Արծրուն Հովհաննեսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Միքայելյան Մարգարիտա Ռուբենի, դասախոս
7. Նանուշյան Հրանուշ Վարդգեսի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Մելքոնյան Սլավիկ Վոլոդյայի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, ասիստենտ
2. Պետրոսյան Ստեփան Գրիգորի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Սլդոյան Վենետիկ Փիլոսի
2. Մամիկոնյան Գայանե Մամիկոնի
3. Բաղիյան Երան Մոսիկի

Գիտական թեմաներ

Ամբիոնի բոլոր աշխատողները 0.5 հաստիքով մասնակցում են Կիսահաղորդչային նյութերի և սարքերի ֆիզիկայի գիտահետազոտական լաբորատորիայում բազային ֆինանսավորմամբ կատարվող աշխատանքներին:

Արտասահմանյան դրամաշնորհներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Նեղ գոտիական III-V կառուցվածքներ թերմոֆոտովոլտային կիրառությունների համար (CRDF/IPP ARP2-10831-YE-04 / AAT-4-44224-01):	Հարությունյան Վ. Մ.
2. Ֆոնոնների միջմակերևութային պերկոլացիայի դինամիկան և 1/f աղմուկը կիսահաղորդչային միկրո- և օպտոէլեկտրոնային սարքավորումներում՝ կիրառություններ աղմուկային դիագնոստիկայում (ARP2-2678-YE-05):	Գասպարյան Ֆ. Վ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Կիրառելով հեղուկային էպիտաքսիայի «Step-Cooling» տարատեսակը և էլեկտրահեղուկային էպիտաքսիայի (ԷՀԷ) մեթոդները՝ աճեցվել են p-InAsPSb/n-InAs դիոդային կառուցվածքներ: Հետազոտվել են p-InAsPSb թաղանթների ֆիզիկական և բյուրեղագիտական հատկությունների կախվածությունը աճեցման տեխնոլոգիական պայմաններից, մասնավորապես հեղուկ ֆազի գերսառեցման և աճի սկզբնական ջերմաստիճաններից, ինչպես նաև ԷՀԷ մեթոդում էլեկտրական հոսանքի արժեքից և նրա բաց թողնման ժամանակից: Տեսածրող էլեկտրոնային մանրադիտակի օգնությամբ կատարված չափումները ցույց են տվել, որ ցածր ($T=540–560^0C$) ջերմաստիճաններում աճեցված բազմակոմպոնենտ թաղանթների կատարելիությունը ավելի բարձր է՝ դրանց բաղադրության ստեխիոմետրիան ավելի ճշգրիտ ապահովման շնորհիվ: Աճեցվել են տարբեր բաղադրության և տարբեր արգելված գոտու լայնություն ունեցող InAsPSb քառակոմպոնենտ թաղանթներ, որոնց բյուրեղական ցանցի հաստատունը համաձայնեցված է եղել InAs տակդիրի ցանցի հաստատունի հետ: Թունելային էլեկտրոնային մանրադիտակի օգնությամբ կատարված չափումները ցույց են տվել, որ տակդիրի և բազմակոմպոնենտ էպիտաքսիալ թաղանթի ցանցերի հարաբերական տարբերությունը եղել է 10^{-4}-ից փոքր: Աճեցված դիոդային հետերոկառուցվածքներին ձևավորվել են օհմական կոնտակտներ և հետազոտվել են դրանց վոլտ-ամպերային բնութագրերը: Ցույց է տրվել, որ ստեղծված p-InAsPSb/n-InAs դիոդային հետերոկառուցվածքները կարող են հաջողությամբ օգտագործվել որպես բարձր էֆեկտիվության ջերմաֆոտովոլտաիկ փոխակերպիչներ:

Թեմա 2. Համասեռ և չլեգիրացված կիսահաղորդիչներում ուսումնասիրվել են. ցածրհաճախային աղմուկների առաջացման ծավալային, մակերևութային և կոնտակտային մեխանիզմները, դրանց ջերմաստիճանային վարքը, սպեկտրալ կախվածությունը, կիսահաղորդչի մակերևույթի և կիսահաղորդիչ-այլ

միջավայր (օդ, մետաղ, մեկուսիչ) բաժանման սահմանի անխուսափելիորեն առկայության ազդեցությունը աղմուկների առանձնահատկությունների վրա: Պատրաստվել են ՄԴԿ կառուցվածքներ, որոնց մետաղական կոնտակտները պատրաստվել են 3 տարբեր նյութերից (երկաթ, քրոմ, տիտան) և 3 տարբեր մակերեսներով: Վաշինգտոնի Ջ. Վաշինգտոնի անվան համալսարանում հետազոտվել են այդ սարքերի վոլտ-ամպերային բնութագծերն ու ցածրհաճախային աղմուկները: Գիտափորձի արդյունքները լավ բացատրվում են առաջարկվող տեսությամբ: Պատրաստվում է նոր սարքավորում աղմուկների չափման համար, որը հնարավորություն կտա չափումներ կատարել ջերմաստիճանների լայն միջակայքում և արտաքին տարբեր ազդեցությունների տակ: Առաջարկվել է կիսահաղորդչային սարքերում (մասնավորապես, ՄԴԿ կառուցվածքով տրանզիստորներում) ցածրհաճախային աղմուկների նվազեցման մեթոդ, որը ամերիկյան համահեղինակների հետ գտնվում է պատենտավորման փուլում:

ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Հովհաննիսյան Արթուր Հովհաննեսի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Մկրտչյան Ռուդիկ Ջավենի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Նավոյան Վարազդատ Խաժակի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Օհանյան Վաղարշակ Հայաստանի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Խաչատրյան Արամ Գևորգի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Նաջարյան Նելսոն Գագիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Ավալյան Իրինա Բադալի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Մխիթարյան Ալեքսան Արտյուշայի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Հյուգենսի սկզբունքը և Կոշիի սինգուլյար խնդիրը (պետ. ֆինանսավորում):	Հովհաննիսյան Ա. Հ.
2. Ֆունկցիաների և ֆունկցիոնալների ներկայացումներ և ինտեգրալ ձևափոխություններ (չֆինանսավորվող) :	Մկրտչյան Ռ. Ջ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. ՈՒսումնասիրվել են երկրորդ կարգի գծային թույլ հիպերբոլական և պարաբոլական տիպի հավասարումների համար Կոշիի խնդիրներ: Օգտվելով Սելինի ձևափոխությունից՝ կառուցվել են այդ խնդիրների լուծումները: Ստացված արդյունքները ցույց են տալիս, որ գոյություն ունեն Հյուգենսի սկզբունքին բավարարող թույլ հիպերբոլական հավասարումներ, որոնց միայն գլխավոր մասը չի բավարարում այդ

սկզբունքին: Նշված խնդիրների լուծումների տեսքը հնարավորություն է տալիս ուսումնասիրվող հավասարումների դասերի համար կառուցել համապատասխան ասիմպտոտիկ լուծումները (պարամետրիքսը):

Դիտարկվել է մեկ թույլ հիպերբոլական հավասարում, որի համար կառուցվել է ֆունդամենտալ լուծումը՝ ըստ Հադամարի: Ստացված արդյունքը թույլ է տալիս կառուցել Հյուգենսի սկզբունքին բավարարող նոր հավասարումներ:

Արդյունքները պատրաստվում են տպագրության:

Թեմա 2. Դիտարկվել է δ ֆունկցիոնալի ընդհանուր տեսքը որոշ բանախյան տարածություններում: Կառուցվել է δ ֆունկցիոնալի շարունակությունը $C^N(R_n)$ –ից մեկ այլ ավելի լայն տարածության մեջ:

Յույց է տրվել, թե ինչպես է δ ֆունկցիոնալի շարունակության ընդհանուր տեսքը կիրառվում դիֆերենցիալ հավասարումների համակարգի ընդհանրացված լուծումների տեսքերը ստանալու համար:

Դիտարկվել է նաև C^N – բանախյան տարածության գծային ֆունկցիոնալների ընդհանուր տեսքը: Այդ տարածության մեջ ստացվել է գծային ֆունկցիոնալի ընդհանուր տեսքը ավելի լայն իմաստով: Ուսումնասիրվել է C^∞ տարածության գծային ֆունկցիոնալի ընդհանուր տեսքը:

Արդյունքները հանձնված են տպագրության:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-		-	-	1	-

Ֆակուլտետում գործող լաբորատորիաների թիվը՝ 2

ԵՆԹԱՄԻԼԻՄԵՏՐԱՅԻՆ ԱԼԻՔՆԵՐԻ ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱ

Գիտական ղեկավար՝ *Մարտիրոսյան Ռաֆիկ Մարտիրոսի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս*

Լաբորատորիայի աշխատակիցների կազմը

1. Աբրահամյան Տիգրան Արսենի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, կրտ. գիտաշխատող
2. Մակարյան Արմեն Հովհաննեսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ավ. գիտաշխատող
3. Թադևոսյան Վահե Ռազմիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ավ. գիտաշխատող

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ լաբորատորիայում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Հաշվետու ժամանակաշրջանում հավաքվել է էքսպերիմենտալ համակարգ՝ հիմնված ժամանակակից համակարգչով ղեկավարվող ֆեմտովայրկյանային լազերի վրա: Նախնական էքսպերիմենտալ արդյունքները

վկայում են ՏՀց ալիքների գեներացման մասին, և ներկայումս կատարվում է ՏՀց դետեկտորի աստիճանավորման գործողություն՝ ՏՀց հզորության ճշգրիտ չափման նպատակով:

Ֆեմտովայրկյանային լազերների ստեղծումից հետո հնարավորություն առաջացավ ֆոտոհաղորդիչ կիսահաղորդիչների միջոցով կտրուկ անջատել էլեկտրաստատիկ դաշտը: Ըստ որում՝ դաշտի անջատման պրոցեսը կարող է ավելի կարճ տևել տերահերցային ալիքի տատանման պարբերությունից: Այսպիսով, էլեկտրական դաշտի առկայության պայմաններում իրենց հավասարակշռության դիրքից շեղված բյուրեղային ցանցը կազմող իոնները դաշտի անջատումից հետո կվերադառնան հավասարակշռության դիրքին՝ կատարելով մարող տատանումներ: Դա նշանակում է, որ բյուրեղում կձևավորվեն էլեմենտար գրգիռներ, մասնավորապես, պլազմոն պոլյարիտոններ: Նախատեսվում է փորձնականորեն և տեսականորեն հետազոտել այս երևույթը:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	2	2

ԿԻՍԱՀԱՂՈՐԴՉԱՅԻՆ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԵՎ ՍԱՐՔԵՐԻ ՖԻԶԻԿԱՅԻ ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱ

Գիտական ղեկավար՝ *Հարությունյան Վլադիմիր Միքայելի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս*

Լաբորատորիայի վարիչ՝ *Առաքելյան Վալերի Միքայելի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու*

Լաբորատորիայի աշխատակիցների կազմը

1. Աղամյան Ջավեն Նիկոլայի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
2. Մելքոնյան Սլավիկ Վոլոդյայի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
3. Մխիթարյան Ջառա Հովհաննեսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
4. Մարգարյան Հակոբ Լևոնի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
5. Ազարյան Միխաիլ Հրաչյայի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
6. Մարտիրոսյան Խաչատուր Սարգիսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, գիտաշխատող
7. Եսայան Աշխեն Էդվարդի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, գիտաշխատող
8. Աղամյան Արսեն Ջավենի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, գիտաշխատող
9. Բադալյան Սամվել Միքայելի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, ավագ գիտաշխատող
10. Շատվերյան Արկադի Ալեքսանդրի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, գիտաշխատող
11. Ստեփանյան Գևել Մկրտիչի, գիտաշխատող
12. Շահնազարյան Գոհար Էմիլի, գիտաշխատող
13. Ասրիյան Հայկ Վլադիմիրի, գիտաշխատող
14. Գալստյան Վարդան Էլբրուսի, գիտաշխատող
15. Սեմերջյան Բաբկեն Օգսենի, կրտսեր գիտաշխատող
16. Իգնատյան Էլեոնորա Լիպարիտի, կրտսեր գիտաշխատող
17. Ղազարյան Մարգարիտա Սեմյոնի, կրտսեր գիտաշխատող
18. Հովհաննիսյան Հայկանուշ Ռաֆայելի, կրտսեր գիտաշխատող

19. Խաչատուրյան Էմմա Արսենի, կրտսեր գիտաշխատող
20. Թոփչյան Հայկազ Լևոնի, ինժեներ
21. Աբրահամյան Վալերի Կոստիկի, ավագ լաբորանտ
22. Հովհաննիսյան Արմեն Սողոմոնի, լաբորանտ
23. Սիմոնյան Արփինե Կորյունի, լաբորանտ
24. Ալեքսանյան Միքայել Սերյոժայի, լաբորանտ
25. Մելիքջանյան Գարեգին Արթուրի, լաբորանտ
26. Մուժիկյան Պավել Հրաչյայի, լաբորանտ
27. Սուրմալյան Արմենուհի Վրեժի, լաբորանտ

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Բարդ կիսահաղորդչային միացություններում, բարակ թաղանթներում և նանոբյուրեղային կառուցվածքներում ընթացող ֆիզիկական երևույթների տեսական և փորձարարական հետազոտություններ արդիական կիսահաղորդչային սարքերի մշակման և ստեղծման նպատակով (պետ. ֆինանսավորում):	Հարությունյան Վ. Մ.
2. Կիսահաղորդչային նանոէլեկտրոնիկա (պետ. ֆինանսավորում):	ԵՊՀ համակարգող Հարությունյան Վ. Մ.
3. Նանոֆիզիկա (պետ. ֆինանսավորում) :	Բաղալյան Ս. Մ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ լաբորատորիայում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Բարակթաղանթային գազային սենսորների բնութագրերի կայունության լավացման նպատակով, ռեակտիվ իոնասպլազմային փոշիացման և զոլ-գել մեթոդների կիրառմամբ մշակվել և ստեղծվել են երկշերտ նանոչափային թաղանթներ: Հետազոտվել են դրանց ճնաբանական պատկերները, որոշվել են զգայուն և կատալիտիկ շերտերի հաստությունները: Օպտիկական ճառագայթման թափանցելության սպեկտրերի չափումների արդյունքում գնահատվել է տարբեր տեխնոլոգիաներով ստացված բարակթաղանթային մետաղ-օքսիդ կիսահաղորդչի արգելված գոտու արժեքները: Վերը նշված տվյալների շնորհիվ ճշգրտվել և հստակեցվել է երկշերտ բարակթաղանթային գազային սենսորների տեխնոլոգիան:

Հետազոտվել է մեր կողմից մշակված ջրածնի սենսորների զգայունությունը օդում ջրածնի տարբեր կոնցենտրացիաների առկայության նկատմամբ, միջավայրի հարաբերական խոնավության տարբեր պայմաններում: Հայտնաբերված են այն գործարկային ռեժիմները, որոնք ապահովում են սենսորների ընտրողունակությունը ջրածնի նկատմամբ: Մասնավորապես, ցույց է տրված, որ զգայուն տարրի տաքացման իմպուլսային եղանակը զգալիորեն թուլացնում է սենսորների զգայունությունը խոնավության և CO-ի նկատմամբ և ապահովում է սենսորների կայուն աշխատանքը: Այս եղանակը փաստորեն թույլ է տալիս նաև իմպուլսների ամեն մի պարբերության ընթացքում վերականգնել մակերևութային սկզբնական էներգետիկ վիճակը:

Սինոլորտի տարբեր հարաբերական խոնավության պայմաններում, ջեռուցիչի սնուցման իմպուլսային եղանակի կիրառման դեպքում, ջրածնի սենսորների զգայունության կորերն ունեն գծային տեսք և գործնականորեն կախված չեն հարաբերական խոնավության մակարդակից, հատկապես ջրածնի ցածր կոնցենտրացիաների դեպքում:

Կիսահաղորդչային հետերոկառուցվածքների հիման վրա աշխատող թերմոֆոտովոլտային փոխակերպիչների ստեղծման նպատակով հեղուկային էպիտաքսիայի ավանդական և քայլային սառեցման

եղանակով n-տիպի InAs տակդիրների վրա աճեցվել են Zn-ով լեգերացված p-տիպի տարբեր բաղադրության $InAs_{1-x-y}P_xSb_y$ քառակոմպոնենտ թաղանթներ: Հետազոտվել են աճեցված թաղանթների բյուրեղագրաֆիական հատկությունները, ինչպես նաև հաշվարկվել են քառակոմպոնենտ թաղանթների բաղադրությունը: Տարբեր նմուշների համար x-ի y-ի արժեքները ընկած են եղել համապատասխանաբար x=0.04-0.08 և y=0.018-0.036 տիրույթներում: Հաշվարկվել են աճեցված թաղանթների արգելված գոտիների արժեքները, որոնք ընկած են եղել 0.37-0.40 էՎ տիրույթում: Աճեցված թաղանթների բաղադրության փորձնական արդյունքների հիման վրա հաշվարկվել է թաղանթների ցանցի հաստատունի արժեքը և նրա հարաբերական անհամաձայնությունը տակդիրի ցանցի հաստատունի հետ, որը կազմել է՝ 3.10^{-4}: Ստացված արդյունքը վկայում է տակդիրի և թաղանթի ցանցերի հաստատունների գրեթե իդեալական համաձայնեցվածության մասին: SEM հետազոտությունները ցույց են տվել, որ տակդիր - թաղանթ բաժանման սահմանը բոլոր նմուշների համար պլանար է, իսկ թաղանթների մակերեսը՝ հայելային: In, As, P, և Sb պարունակող քառակոմպոնենտ բաղադրության հեղուկ ֆազի համար հաշվարկվել է Zn-ի բաշխման գործակցի թվային արժեքը, որի մեծության վերաբերյալ առ այսօր գրականությունում չկա միանշանակ կարծիք: Ստացվել է k = 0.0128 արդյունքը 16 % ֆոսֆորի և 7 % ստիբիումի դեպքում:

Չափված է $Pb_{0.85}Ge_{0.15}Te$ բաղադրության պինդ լուծույթի թերմոէլեկտրական պարամետրերի ջերմաստիճանային կախումները 120-460Կ տիրույթում: Ըստ փորձնական տվյալների՝ հաշված է z էֆեկտիվությունը, որի առավելագույն արժեքը 430 Կ-ում ջերմաստիճանում $\approx 2.37 \cdot 10^{-3}$ $К^{-1}$: Թերմոէլշուի և էլեկտրահաղորդականության ջերմաստիճանային կախման կորերում դիտվել են խզվածքներ, որոնք վկայում են, որ տեղի ունի փուլային անցում բյուրեղային կառուցվածքի փոփոխությամբ: Թերմոէլշուի գործակցի ջերմաստիճանային կախման մեջ 297 Կ ջերմաստիճանում դիտվում է թերմոէլշուի գործակցի կտրուկ անկում, որը մենք բացատրում ենք փուլային անցման հետևանքով բյուրեղային ցանցի փոփոխությամբ՝ ռոմբայինից խորանարդային: Հետազոտվել է էֆեկտիվության մաքսիմալ արժեքների ջերմաստիճանային կախումը: Յույց է տրվել, որ այն 2-3 անգամ գերազանցում է մեր ստացած էքսպերիմենտալ արժեքները, որը վկայում է, որ այդ պինդ լուծույթը թերմոէլեկտրական հատկությունների տեսակետից հեռանկարային է:

Հետազոտվել է 73 % ծակոտկենություն ունեցող սիլիցիումի նմուշների վոլտ-ամպերային բնութագրերը օդում և գազային աղտորբցիայի ներքո: Գնահատվել է սիլիցիում և ծակոտկեն սիլիցիում հետերոանցման պոտենցիալ արգելքի բարձրությունը, իդեալականության գործակիցը և ծակոտկեն սիլիցիումի շերտի դիմադրությունը օդում, օդ+0,4% CO-ում և օդ+2% CO-ում: Ստացված արդյունքներից կարելի է եզրակացնել, որ գազային աղտորբցիայի ժամանակ CO գազի մոլեկուլները փոքրացնում են հետերոանցման պոտենցիալ արգելքի բարձրությունը, որը բերում է բազային դիմադրության և իդեալականության գործակցի փոքրացմանը: Գնահատվել է 73% ծակոտկենություն ունեցող նմուշների ցածր հաճախային աղմուկի սպեկտրի ղքությունը՝ $S(f) \sim f^{-0,5}$:

Ս. Վ. Սելքոնյանը պաշտպանել է ֆիզմաթ. գիտ. դոկտորի ատենախոսություն (Սելքոնյան Ս. Վ., «Էլեկտրոնների ցանցային շարժունակության հավասարակշիռ ֆոնոնային 1/f ֆլուկտուացիաները համասեռ կիսահաղորդիչներում»):

Թեմա 2. Շարունակվել են հետազոտությունները անոդային օքսիդացման եղանակով տիտանի երկօքսիդի (TiO_2) բարակթաղանթային նանոֆոտոէլեկտրոդների ստացման և հետազոտման ուղղությամբ: Մշակված տեխնոլոգիայով տարբեր միջավայրերում (0.5% ֆտորաջրածնական թթվի լուծույթ, հիմնային 0.1, 0.5 և 1 M NaOH և թթվային 0.1, 0.5 և 1 H_2SO_4 լուծույթներ, 0.5% HF + CH_3COOH (7:1) լուծույթ) տարբեր հաստատուն լարման (12, 20, 25, 30, 40 Վ) և անոդացման պրոցեսի տարբեր տևողության (0.5, 1, 7, 12, 15, 20 և 30 րոպե), ուլտրամանուշակագույն լույսով լուսավորման պայմաններում ստացվել են TiO_2 բարակ թաղանթներ: Դրանք ենթարկվել են հետագա ջերմամշակման օդում (550^0C, 1, 2, 3, 5 ժամ, ընտրվել են ջերմաստիճանի բարձրացման և իջեցման տարբեր ռեժիմներ), որը բերում է ամորֆ վիճակից բյուրեղայինի անցմանը: Պատրաստված բարակթաղանթային TiO_2 նանոֆոտոանոդները փորձարկվել են ֆոտոէլեկտրաքիմիական բջջում, ուսումնասիրվել են նրանց վոլտ-ամպերային բնութագրերը: Կատարված հետազոտությունները թույլ են տվել ի հայտ բերել բարակթաղանթային TiO_2 նանոֆոտոանոդների ֆոտոկատալիտիկ հատկությունների կախվածությունը աճեցման պայմաններից և օդում հետագա ջերմամշակման ռեժիմներից, ֆոտոէլեկտրական

բջջում էլեկտրոլիտի բաղադրությունից: Ֆոտոէլեկտրաքիմիական բջջում դիտվող ամենամեծ ֆոտոհոսանքը 250Վտ հզորությամբ սնդիկային լամպով լուսավորվածության դեպքում ≈ 6 մԱ/սմ^2 է, ինչը համապատասխանում է ջրածնի անջատմանը ~ 220 մմոլ/ժամ.սմ^2 արագությամբ:

Մշակվել և ստեղծվել է գազային նանոսենսորի ջեռուցիչի իմպուլսային սնուցումը կառավարող սարք Atmega16 միկրոպրոցեսորի հիման վրա: Մշակվել է համապատասխան ծրագիր և հավաքվել է էլեկտրոնային սխեման: Ստեղծված սարքը թույլ է տալիս իրականացնել տվիչի ջեռուցիչի իմպուլսային սնուցման կառավարումը՝ համակարգչի COM պորտից ժամանակային և հզորության պարամետրերը փոփոխելու շնորհիվ:

Գազային նանոսենսորների բնութագրերի բարելավումը, անշուշտ, կապված է սենսորների ստեղծման տեխնոլոգիայի հետագա հղկման, ճշգրտման և կատարելագործման հետ: Ծրագրի շրջանակներում գնված նոր pH չափող սարքը թույլ է տալիս ավելի ճշգրիտ կերպով հետևել լուծույթի pH-ի փոփոխությանը զոլի ստեղծման պրոցեսում: Մեր կողմից ստեղծվել է համապատասխան համակարգչային ծրագիր, որը թույլ է տալիս իրականացնել թրծաթողման ջերմաստիճանին հասնելու և հետագա սառեցման դանդաղ ընթացքը (2-4°C/րոպե): Ծրագրի շրջանակներում ժամանակին գնված նյութերի (Sigma Aldrich) և թորող սարքի շնորհիվ հնարավորություն ունենք օգտագործել ավելի մաքուր ելանյութեր (precursors), ինչպես նաև կրկնակի և եռակի թորած ջուր:

Անց են կացվել մեր կողմից մշակված ջրածնի սենսորների համեմատական փորձարկումներ շուկայում հայտնի TGS821 Figaro ջրածնի սենսորների հետ: Այդ փորձարկումները կատարվել են ԵՊՀ-ում մեր կողմից մշակված գազային սենսորների բնութագրերի չափման ավտոմատացված համակարգի օգնությամբ: Երկու նույն պայմաններում գտնվող սենսորներից ստացվող ազդանշանների միաժամանակյա գրանցման ապահովման նպատակով էլեկտրական շղթայում և չափող համակարգի կառավարման ծրագրի մեջ կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ: ՈՒսումնասիրվող սենսորների զգայունությունը և արձագանքի ժամանակը TGS821-ի հետ գտնվում են նույն մակարդակի վրա: Ինչ վերաբերում է վերականգնման ժամանակին, ապա մեր սենսորների վերականգնման ժամանակը զգալիորեն կարճ է:

Նախագծված և հավաքված է թունելահոսանքային ստենդ, որտեղ ապահովվում է զոնդային մանրադիտակի համար բնորոշ մոտազդու դաշտի ռեժիմ: Թունելային մանրադիտակով հետազոտվել է գազի սենսորի մակերևույթի մորֆոլոգիան:

Թեմա 3. Լիցքակիրների փոխազդեցության հետազոտությունները ցածր չափայնությամբ կիսահաղորդչային համակարգերում ներկայումս ֆիզիկայի ամենաժամանակակից ուղղություններից է: Այսօր համաշխարհային առաջատար գիտական կենտրոններում արդիական են լիցքակիրների տեղափոխման, մարման, օպտիկական հատկությունների ուսումնասիրությունները քվանտային կետերում, լարերում և երկչափ համակարգերում:

Վերջերս այս ասպարեզում որպես ֆիզիկայի նորագույն ճյուղ առանձնացել է սպինային էլեկտրոնիկան կամ սպինտրոնիկան, որտեղ տեղեկատվության կրիչը էլեկտրոնի սպինն է՝ ի տարբերություն էլեկտրոնի լիցքի սովորական էլեկտրոնիկայում: Արդեն առաջ են քաշվել մի քանի սպինային սարքեր: Դրանք ուսումնասիրվում են՝ նպատակ հետապնդելով համատեղել հիշողության և տրամաբանության ֆունկցիաներ, հայտնագործել գործողությունների նոր հնարավորություններ և, միգուցե, իրականացնել քվանտային հաշվարկներ ու տեղեկատվության մշակում: Ներկայումս մեր հետազոտությունների կիզակետում է սպինային հոսանքի մարման երևույթը, որը ի հայտ է գալիս բազմամասնիկային էլեկտրոն-էլեկտրոն փոխազդեցության շնորհիվ՝ անգամ խառնուրդների բացակայության դեպքում: Բոլորովին վերջերս ԱՄՆ-ի Բերկլիի ազգային լաբորատորիայում կատարված փորձի արդյունքները, կարծես թե, հաստատում են այս կարևոր երևույթի առկայությունը: Սակայն տեսության և փորձի համադրումը չի կարելի համարել բավարար և ավարտված: Տեսական արդյունքները ստացված են պատահական փուլերի մոտավորությամբ և հաշվի չեն առնում երկչափ էլեկտրոնային շերտի հաստությունը:

Լիցքակիրների միջև «սովորական» շփման մեր նախորդ հետազոտությունները ցույց են տալիս, որ այս երկու անտեսված երևույթները էական են տարածականորեն բաժանված ցածր խտությամբ երկշերտ համակարգերում: Փոխանակման և կորրելացիայի երևույթի հաշվառումը էականորեն մեծացնում է լիցքակիրների միջշերտային փոխազդեցության ուժգնությունը՝ հանգեցնելով տրանսպորտության էական

աճի և նրա ջերմաստիճանային կախման որակական փոփոխությունների: Մեր մոտեցման նորույթը այն է, որ մենք օգտագործում ենք դինամիկական փոխանակման և կորրելացիայի միջուկներ՝ հաշվարկելու երկշերտ պլազմոնների դիսպերսիոն առնչությունները և այս պլազմոններով միջնորդավորված շփման երևույթը:

Հետազոտություններում փորձ է արված հասկանալ և հաշվառել փոխանակման և կորրելացիայի երևույթը, ինչպես նաև քվազի-երկչափ էլեկտրոնային համակարգի հաստությունը սպինային կուլոնյան շփման երևույթում և գնահատել դրանց կարևորությունը՝ համեմատելով մեր արդյունքները փորձի հետ:

Արտասահմանյան դրամաշնորհներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Շրջակա միջավայրում տարբեր թունավոր գազերի հսկողության և քաղաքացիական պաշտպանության համար քիմիական նանոտվիչների և էլեկտրոնային քթի ստեղծման համար կրկնակի և բազմակոմպոնենտ մետաղօքսիդային կիսահաղորդիչների սինթեզ և հետազոտություններ (ՄԳՏԿ A-1232):	Հարությունյան Վ. Մ.
2. Օդով և ջրով հովացվող ժամանակակից ՊՓՄ վառելիքային բջիջների մշակում (CRDF/IPP ARE2-10838-YE-05 / AAT-5-55158-01):	Հարությունյան Վ. Մ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ լաբորատորիայում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Միաբյուրեղային p-Si-ի մակերևույթին էլեկտրաքիմիական անոդավորմամբ լուսավորության առկայությամբ աճեցվել են ծակոտկեն սիլիցիումային շերտեր, որոնց մակերևույթին էլեկտրոնափնջային փոշեցրման մեթոդով փոշեցրվել է տիտանի երկօքսիդի շերտ: Հետազոտվել է ստացված ծակոտկեն սիլիցիում/TiO_{2-x} կառուցվածքի զգայունությունը ջրածնի նկատմամբ՝ 1000-5000 ppm կոնցենտրացիաների դեպքում տարբեր ջերմաստիճաններում (սենյակայինից մինչև 80^0C): Մեր կողմից պատրաստված ծակոտկեն սիլիցիում/TiO_{2-x} կառուցվածքի առավելությունն այն է, որ այն ցուցաբերում է զգայունություն 1000 ppm ջրածնի դեպքում արդեն սենյակային ջերմաստիճանում: Չափումները ցույց են տվել, որ ծակոտկեն սիլիցիում/TiO_{2-x} կառուցվածքի զգայունությունը ջրածնի նկատմամբ գործնականորեն կախված չէ ո՛չ ջրածնի կոնցենտրացիայից, ո՛չ աշխատանքային մարմնի տաքացման ջերմաստիճանից: Համակարգի արձագանքի և վերականգնման ժամանակները համապատասխանաբար հավասար են ~ 1.5 - 2 րոպե և 7 - 10 րոպե:

Ստացվել են 1 ատ.% ալյումինով լեգիրացված ZnO-ի կիսահաղորդչային կերամիկական նմուշներ: Ստացված ZnO<Al> նմուշները ունեցել են ~1.2-2 կOհմ մակերևութային դիմադրություն: Սինթեզված նմուշները օգտագործվել են որպես թիրախ բարձրհաճախային մագնետրոնային փոշեցրման եղանակով սիտալի տակդիրների վրա բարակ թաղանթներ ստանալու համար: Փոշեցրման պրոցեսի տևողությունը փոփոխվել է 30-60 րոպե սահմաններում, ինչը հնարավորություն է տվել ստանալու տարբեր հաստությամբ համասեռ թաղանթներ: Իոնասպլազմային փոշեցրման եղանակով թաղանթների վրա փոշեցրվել են պլատինի շերտ (որը, ինչպես հայտնի է, ունի կատալիտիկ հատկություններ և ընտրողականություն H_2 գազի նկատմամբ) և ոսկյա սանրաձև օհմական կոնտակտներ:

Հետազոտվել է սիտալ/ZnO<Al> կառուցվածքի զգայունությունը ջրածնի նկատմամբ 5000 ppm կոնցենտրացիայի դեպքում տարբեր ջերմաստիճաններում (սենյակայինից մինչև 100^0C): Ջրածնի ազդեցության տակ արդեն 60^0C կառուցվածքի դիմադրությունը փոքրանում է 8 անգամ: Տվիչի արձագանքման ժամանակը կազմում է 6-7 րոպե, երբ աշխատանքային մարմնի ջերմաստիճանը 50^0C, և փոքրանում է աշխատանքային մարմնի տաքացման ջերմաստիճանի բարձրացման հետ՝ հասնելով 100^0C-ում 2.5 րոպեի, ընդ որում՝ դիմադրության հիմնական փոփոխությունը տեղի է ունենում առաջին 1.5 րոպեի ընթացքում: Այս կառուցվածքի վերականգնման ժամանակները 1.5-2.5 րոպեի կարգի են և գործնականորեն կախված չեն

աշխատանքային մարմնի ջերմաստիճանից: Նշենք, որ համակարգի վերականգնման համար պետք չեն ոչ մի լրացուցիչ գործողություններ, (օրինակ, հաճախ օգտագործվող (բայց անցանկալի) իմպուլսային տաքացում մինչև աշխատանքային ջերմաստիճանը մի քանի անգամ գերազանցող ջերմաստիճանի):

Թեմա 2. Շրջակա միջավայրի (կենսոլորտի) և տեխնոլոգիական տարբեր պրոցեսների վերահսկողության համար խիստ անհրաժեշտ է դարձել տարբեր գազերի նկատմամբ բարձր զգայունությամբ և ընտրողականությամբ փոքրաձավալ գազային տվիչների ստեղծումը: Ծրագրի շրջանակներում ծակոտկեն սիլիցիում-մետաղօքսիդային թաղանթ կառուցվածքների հիման վրա ստեղծվել է գազային տվիչ՝ մշակված տարբեր ծակոտկենության գրադիենտներով օժտված ծակոտկեն սիլիցիումի հիման վրա, որը զգայուն է թունավոր, պայթունավտանգ, վերականգնող և մարդու կյանքի համար վտանգ ներկայացնող գազերի նկատմամբ: Տվիչը բազմաֆունկցիոնալ է և հնարավորություն է տալիս ապահովել բազմապարամետրային տվյալների գրանցում մեկ ինտեգրալ սխեմայից բաղկացած հարթակից:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	29	23

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Ուսումնական եւ ուսումնամեթոդական ձեռնարկ

1. *Բաղդասարյան Դ. Հ., Գանապետյան Մ. Ա., Մակարյան Ա. Հ., Մինասյան Հ. Ա.,* Էլեկտրականություն և մագնիսականություն, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, էջ1-192:
2. *Մակարյան Ա., Սիմոնյան Կ.,* Օսցիլոգրաֆներ, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, էջ 1-14:
3. *Ալավերդյան Գ. Բ., Հարությունյան Ա. Ս., Վարդանյան Յու. Լ.*, Էլեկտրաքիմիկայի խնդիրների ժողովածու. մաս 1, «ԴԱՐ» հրատ., Երևան, 2006, 136 էջ:
4. *Մակարյան Ա. Հ., Սիմոնյան Կ. Խ.,* Տատանագրիչներ, Քնագետ,, Երևան, 2006, Հ1-2, էջ 3-9:

Հոդված

1. *Kalantaryan V. P., Babayan Yu. S., Markaryan A. Sh., Kazaryan R. S., Parsadanyan M.A., Vardevanyan P. O.,* Effect of low-energy microwaves on DNA stability in solution, Biophysics, v.52, N 2, April, 2007, pp.259-260.
2. *L'huillier J. A., Torosyan G., Theuer M., Avetisyan Y., Beigang R.,* "Generation of THz radiation using bulk, periodically and aperiodically poled lithium niobate – Part 1: Theory" Appl. Phys. B. 86, No. 2, 2007, pp.185–196.
3. *L'huillier J. A., Torosyan G., Theuer M., Avetisyan Y., Beigang R.*, "Generation of THz radiation using bulk, periodically and aperiodically poled lithium niobate – Part 2: Experiment" Appl. Phys. B. 86, No. 2, 2007, pp.197–208.
4. *Nerkararyan Kh. V., Abrahamyan T. A.*, Surface plasmon resonance on vicinity of gold-coated fiber tip, Physics letters A364, 2007, pp.494-496.
5. *Babayan A. E., Nerkararyan Kh. V.,* The strong localization of surface plasmon polariton on a metal-coated tip of optical fiber, Ultramicroscopy, 2007, pp.736-741.
6. *Îâàíåñÿí Ä. Ë., Âàðäàíÿí À. Î.,* Âçàèìîäåéñòâèå ëàçåðíûõ èìïóëüñîâ äëèòåëüíîñòüþ â íåñêîëüêî îïòè÷åñêèõ êîëåáàíèé â èçîòðîïíîé íåëèíåéíîé ñðåäå, Êâàíòîâàÿ Ýëåêòðîíèêà, ò.37(6), 2007, ñ.554-560.
7. *Zinovev N. N., Nikoghosyan A. S. and Chamberlian J.M.,* Terahertz Radiation from a Nonlinear Slab Traversed by an Optical Pulse, Physical Review Letters, v.98, January 26, 2007, pp. 044801-1 ÷ 044801-4.

8. *Êàëàíòàðÿí Â. Ï., Ãðèãîðÿí Ã. Þ., Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Ñààêÿí Ñ. Ã.,* Êîìáèíèðîâàííûå âëèÿíèå ýëåêòðîìàãíèòíîãî èçëó÷åíèÿ è âèáðàöèè íà àêòèâíîñòü íåéðîíîâ ñóïðàîïòè÷åñêîãî ÿäðà ãèïîòàëàìóñà. Áèîìåäèöèíñêèå òåõíîëîãèè è ðàäèîýëåêòðîíèêà, N 5-6, 2006, ñ. 70-76.
9. *Êàëàíòàðÿí Â. Ï., Îâàíèñÿí À. À., Àõóìÿí À. À., Ìèíàñÿí Ñ. Ì., Îâàíåñÿí Ê. Ð., Âëèÿíèå* íèçêîèíòåíñèâíîãî êîãåðåíòíîãî ýëåêòðîìàãíèòíîãî èçëó÷åíèÿ ìèëëèìåòðîâîãî äèàïàçîíà íà àêòèâíîñòü êàòåõîëàìèíîâ, Áèîìåäèöèíñêèå òåõíîëîãèè è ðàäèîýëåêòðîíèêà, N 8, 2006, ñ. 66-69.
10. *Êàëàíòàðÿí Â. Ï., Áàáàÿí Þ. Ñ., Àêîïÿí Ñ. Í., Êàçàðÿí Ð. Ñ., Ñèìîíÿí Ã. Ñ., Õà÷àòðÿí À. Á., Àíîíÿí À. Ï., Âàðäåâàíÿí Ï. Î.,* Íåêîòðóåôèçèêî-õèì÷åñêèå ñâîéñòâà ÄÍÊ, îáëó÷åíèíé íèçêîýíåðãåòè÷åñêè ìèëëèìåòðîâûìè êîãåðåíòíûìè ýëåêòðîìàãíèòíûìè âîëíàìè, Áèîìåäèöèíñêèå òåõíîëîãèè è ðàäèîýëåêòðîíèêà, N 11, 2006, ñ. 64-68.
11. *Kalantaryan V. P., Grigoryan G. Yu., Akhumyan A. A., Saakyan S. G., Minasyan S. M.,* Effects of the action of microwave-freguency electromagnetic radiation on the spike activity of neurons in the supraoptic nucleus of the hypothalamus in rats, Neuroscience and Behavioral Physiology, v.37, N 2, 2007, pp.175-180.
12. *Khojoyan M. A., Gazazyan E. D., Harutyunyan T. A..* The Strict Solution of a Radiation Problem In Toroidal Cavity. Proceedings of EPAQ 2006, Edinburgh, Scotland, p. 3260-3262.
13. *Հարությունյան Տ. Ա., Հովսեփյան Ս. Ս.*, Î ðàçäåëåíèè ïîëåé â òîðîèäàëüíîì ðåçîíàòîðå, Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և կառավարում, 4-1, Երևան, 2006, էջ73-76:
14. *Սևակյան Ա. Հ., Սիմոնյան Կ.Խ.,* Տատանագրիչներ, Բնագետ, 1-2, Երևան, 2006, էջ3-9:
15. *Aroutiounian V. M.,* Metal oxide hydrogen, oxygen and carbon monoxide sensors (review paper), Intern. Scientific Journal for Alternative Energy and Ecology, N 11(43), 2006, p. 11-21.
16. *Հարությունյան Վ. Մ.*, Էներգիայի ոչ ավանդական աղբյուրներ, Հայկական բանակ, N 3(49), Երևան, 2006, էջ 7-15:
17. *Aroutiounian V. M.,* Hydrocarbon metaloxide sensors, Intern. Scientific Journal for Alternative Energy and Ecology, N 3(47), 2007, p. 11-20.
18. *Aroutiounian V. M.,* Metal oxide hydrogen, oxygen and carbon monoxide sensors, Intern. Journal Hydrogen Energy, v. 32, 2007, p. 1145-1148.
19. *Àäàìÿí À. Ç., Àäàìÿí Ç. Í., Àðóþíÿí Â. Ì.,* Çîëü-ãåëü òåõíîëîãèè ïîëó÷åíèÿ ÷óâſòâèòåëüíóõ ê âîäîðîäó òîíêèõ ïëåíîê, Ìåæäóíàðîäíûé íàó÷íûé æóðíàë "Àëüòåðíàòèâíàÿ ýíåðãåòèêà è ýêîëîãèÿ", N 8(40), 2006, ñ. 24-30.
20. *Àäàìÿí À. Ç., Àäàìÿí Ç. Í., Àðóþíÿí Â. Ì., Àðàêåëÿí À. Î.,* Íèçêîòåìïåðàòóðíûé âûñîêî÷óâſòâèòåëüíûé òîíêîïëåíî÷íûé ñåíſîð âîäîðîäà, Ìåæäóíàðîäíûé íàó÷íûé æóðíàë "Àëüòåðíàòèâíàÿ ýíåðãåòèêà è ýêîëîãèÿ", N 9(41), 2006, ñ. 11-16.
21. *Adamyan A. Z., Adamyan Z. N., Aroutiounian V. M.,* Determination of basic parameters of porous silicon, J. Phys. D: Appl. Phys., v. 39, 2006, p. 3543-3546.
22. *Adamyan A. Z., Adamyan Z. N., Aroutiounian V. M.,* Capacitance method for determination of basic parameters of porous silicon, Physica E: Low-Dimensional Systems & Nanostructures, v. 38, N 1-2, 2007, p. 164–167.
23. *Adamyan A. Z., Adamyan Z. N., Aroutiounian V. M.,* Capacitance method for determination of basic parameters of porous silicon, Physica Status Solidi (c), v. 4, N 6, 2007, p. 1976-1980.
24. *Àçàðÿí Ì. Ã., Àðóþíÿí Â. Ì.,* Î âîçìîæíîñòè ñîçäàíèÿ ðåæèìà áëèæíåãî ïîëÿ äëÿ íàíèññëåäîâàíèé â ýëåêòðîíèêå, ÄîêëàäûÍÀÍ ÐÀ, N 4, 2006, ñ. 319-326.
25. *Azaryan M. H.,* Preliminary positioning driver for probe microscopes, Nanotechnics, N 4(8) 2006, p. 31-34.
26. *Gevorkyan V. A., Gambaryan K. M., Arakelyan A. H., Kazaryan M. S., Boeck T., Wilde P.-M.,* The epitaxial growth of low band–gap InAs based diode heterostructures for thermo-photovoltaic application, Intern. Scientific Journal for Alternative Energy and Ecology, N 2(34), 2006, p. 47–50.
27. *Gevorkyan V. A., Aroutiounian V. M., Gambaryan K. M., Arakelyan A. H., Andreev I.. A., Golubev L. V., Yakovlev Yu. P.,* Thermophotovoltaic converters on indium arsenide - based compounds, Zhurnal Tekhnicheskoy Fiziki, v. 77, N 3, 2007, p. 49-54.
28. *Àðàêåëÿí Â. Ì., Àðóþíÿí Â. Ì., Øàõíàçàðÿí Ã. Ý., Ñòåïàíÿí Ã. Ì., Îâàíåñÿí À. Ð.,* Ôîòîýëåêòðîòè÷åñêîå ïîëó÷åíèå âîäîðîäà ñ èñïîëüçîâàíèåì ìåòàëëîêñèäíûõ ïîëóïðîâîäíèêîâûõ ôîòîýëåêòðîäîâ, "Àëüòåðíàòèâíàÿ ýíåðãåòèêà è ýêîëîãèÿ", N 11(43), 2006, ñ. 77-83.

29. *Aroutiounian V. M., Arakelyan V. M., Shahnazaryan G. E., Stepanyan G. M., Khachaturyan E. A., Wang H., Turner J.A.,* Photoelectrochemistry of semiconductor electrodes made of solid solutions in the system Fe_2O_3-Nb_2O_5, Solar Energy, v. 80, N 9, 2006, p. 1098-1111.
30. *Arakelyan V. M., Galstyan V. E., Martirosyan Kh. S., Shahnazaryan G. E., Aroutiounian V. M., Soukiassian P. G.,* Hydrogen sensitive gas sensor based on porous silicon/TiO_{2-x} structure, Physica E 38, 2007, p. 219-221.
31. *Arakelyan V. M., Martirosyan Kh. S., Galstyan V. E., Shahnazaryan G. E., Aroutiounian V. M.,* Room temperature gas sensor based on porous silicon/metal oxide structure, Phys. Stat. Sol. (c), v. 4, N 6, 2007, p. 2059-2062.
32. *Aroutiounian V. M., Martirosyan Kh. S., Soukiassian P. G.,* Reflectance spectrum of diamond-like carbon/porous silicon double-layer antireflection coatings designed for silicon solar cells, Phys. Stat. Sol. (c), v. 4, N 6, 2007, p. 2107-2110.
33. *Martirosyan Kh. S., Hovhannisyan A. S., Aroutiounian V. M.,* Calculation of reflectance of porous silicon double-layer antireflection coating for silicon solar cells, Phys. Stat. Sol. (c), v. 4, N 6, 2007, p. 2103-2106.
34. *Mkhitaryan Z. H., Shatveryan A. A., Aroutiounian V. M., Ghulinyan M., Pavesi L., Kish L.B., Granqvist C.G.,* Current-voltage and low-frequency noise characteristics of structures with porous silicon layers exposed to different gases, Physica E 38, 2007, p. 160-163.
35. *Mkhitaryan Z. H., Shatveryan A. A., Aroutiounian V. M., Ghulinyan M., Pavesi L.,* Low-frequency noise in structures with porous silicon in different gas media, Phys. Stat. Sol. (c), v. 4, N 6, 2007, p. 2063-2067.
36. *Melkonyan S. V., Aroutiounian V. M, Gasparyan F. V., Asriyan H. V.,* Phonon mechanism of mobility equilibrium fluctuation and properties of 1/f-noise, Physica B 382, 2006, p. 65-70.
37. *Ìõèòàðÿí Ç. Î., Øàòâåðÿí À. À., Àðóþíÿí Â. Ì.,* Âîëüò-àìïåðíûå õàðàêòåðèñòèêè ñòðóêòóð ñî ñëîåì ïîðèñòîãî êðåìíèÿ ïðè àäñîðáöèè ìîíîîêèñè óãëåðîäà, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, Ôèçèêà, ò. 42, N 4, 2007, ñ. 236-241.
38. *Ãàñïàðÿí Ô. Â.,* Âëèÿíèå òåïëîâîãî ýô ôåêòà íà ýô ôåêòèâíîñòü ñîëíå÷íîãî ýëåìåíòà, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, Ôèçèêà, ò. 42, N 3, 2007, ñ. 174-178.
39. *Âàãàíÿí À. È., Àðóþíÿí Â. Ì., Áàãèÿí Â. Ì., Åïðåìÿí À. Î., Àáðàìÿí Â. Ê.,* Òåðìîýëåêòðè÷åñêèå ñâîéñòâà òâåðäîãî ðàñòâîðà $Pb_{0,22}Sn_{0,78}Te$<Ge>, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, Ôèçèêà, ò. 42, N 2, 2007, ñ. 96-102.
40. *Ñàâêÿí Ì. Ñ., Ïåòðîñÿí Ñ. Â.,* Ôîòîîê â äâóìåðíîé n-p-n-ñòðóêòóðå, èíäóöèðîâàííûé ôîêóñèðîâàííûì îïòè÷åñêèì ïó÷êîì, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, Ôèçèêà, ò. 42, N 34, 2007, ñ. 168-173.
41. *Badalyan S. M., Kim C. S., Vignale G.*, Exchange and correlation effects on drag in low density bilayers: Coulomb and virtual-optical-phonon-mediated electron-electron interaction, Physica E 34, 2006, p. 421-424.
42. *Badalyan S. M., Kim C. S., Vignale G., Senatore G.,* Exchange and correlation effects on the plasmon dispersions and the Coulomb drag in low-density electron bi-layers, Phys. Rev. B 75, 2007, p. 125321-1-125321-12.
43. Badalyan S. M., Kim C. S., Interplay between Coulomb and phonon-mediated drag in low-density bi-layers, in "Physics of Semiconductors", 2007, p. 629-630.
44. *Îãàíåñÿí À. Î., Ðàôàåëÿí Ñ. Ã.,* Ðåøåíèå çàäà÷è Êîøè ñâåñòè äëÿ îäíîãî êëàññà ãðàíè÷íûõ óðàâíåíèé, Èçâ ÍÀÍ ÐÀ, ñåð. Ìàòåìàòèêà, ò. 42, N 5, Åðåâàí, 2007, ñ. 292-295.

Գիտաժողովների աշխատանքների ժողովածու եւ թեզիս

1. *Avetisyan Yu., Khachatryan K.,* "Radially Polarized Terahertz Beam Emission by Difference Frequency Generation in GaAs," Tech. Digest of CLEO'07, (Baltimore, USA, May 6-12, 2007), paper JWA100.
2. *Nerkararyan Kh., Abrahamyan T., Janunts E.,* Procedings of Conference On "Laser Physics 2006", Ashtarak, Armenia, 2007, pp. 77-80.
3. *Nerkararyan Kh., Hakhoumian A., Babayan A.,* THz near-field microscope based on superfocusing of the surface Plasmon polariton, Procedings of Conference On "Laser Physics 2006", Ashtarak, Armenia , 2007, pp. 21-24.
4. *Zinovev N. N., Nikoghosyan A. S., Martirosyan R. M., Chamberlian J. M.,* The Tamm Problem and Terahertz radiation in Nonlinear Optics, 31st International Conference on Infrared and Millimeter Waves and 14-th International Conference on THz Electronics (IRMMW-THz 2006), September 2006, pp.158.
5. *Roeser H. P., Huber H., Shoenermark M., Nikoghosyan A. S.,* Calculation of the Transition Temperature of High Temperature and Bulk Superconductors, Joint 32-nd International Conference IRMMW-2007, and 15th International Conference on Terahertz Electronics, Cardiff, UK, 3rd – 7th September, 2007, pp.111-112.

6. *Howhannisyan D., Baghramyan B,* Computation Modeling of Near Infrared Radiation Generation via Optical Rectification of a Few Optical Cycles Lazer Pulse in $LiNbO_3$ and Filtration by Fiber-Bragg Grating, Sixth International Conference on Computer Science and Information Technologies 24-28 September, Yerevan, Armenia, 2007, pp. 30-33.
7. *Kalantaryan V. P., Minasbekyan L. A., Vardevanyan P. O.*, Influence of Lowintensity Electromagnetic Irradiation on the Wheat Seedlings Chromatin Fractions, Proceedings of NATO Advanced Research Workshop on ,,Brilliant Lights Facilitities and Research in Life and Material Sciences'', Yerevan, 2006, pp.199-204.
8. *Kalantaryan V., Tadevosyan H., Trchounian A.*, Direct and Mediated Effects of the Extremely High Freguency Coherent Electromagnetic Radiation (Millimeter Waves')With Low Intensity on Bacteria, Proceedings 4th Workshop on Biological Effects of EMFs, Crete, Greece, 2006, pp.1307-1314.
9. *Êàëàíòàðÿí Â. Ï., Ãðèãîðÿí Ã. Þ., Àõóìÿí À. À., Ñàâêåÿí Ñ. Å., Ìèíàñÿí Ñ. Ì.,* Èçìåíåíèå àêòèâíîñòè íåéðîíîâ ñóïðàïîòè÷åñêîãî ÿäðà ãèïîòàëàìóñà ïîñëå 5-äíåâíîãî äåéñòâèÿ íèçêîèíòåíñèâíîãî ýëåêòðîìàãíèòíîãî èçëó÷åíèÿ è âèáðàöèè, Òåçèñû äîêëàäîâ V ñüåçäà ïî ðàäèàöèîííûì èññëåäîâàíèÿì (ðàäèîáèîëîãèÿ, ðàäèîýêîëîãèÿ, ðàäèàöèîííûå áåçîïàñíîñòü), Ì îñêâà, òîì III, 2006, ñ.105.
10. *Êàëàíòàðÿí Â. Ï., Áàáàÿí Þ. Ñ., Òàäåâîñÿí À. À., Êàíàðÿí Ã. Ë.,* Âëèÿíèå êîãåðåíòíîãî ýëåêòðîì àãíèòíîãî èçëó÷åíèÿ ìèëëèìåòðîâîãî äèàïàçîíà íà ïëîñêîñòü ðàñòâîðîâ ÄÍÊ. Àííîòàöèè äîêëàäîâ III Ì åæäóíàðîäíîãî ñèìïîçèóìà, ,, Ïðîáëåìû áèõèìèè, ðàäèàöèîííîé è êîñìè÷åñêîé áèîëîãèè', Ì îñêâà, Äóáíà, 2007, ñ.67-68.
11. *Êàëàíòàðÿí Â. Ï., Àâàìÿí È. Ë., Ãåâîðêÿí Ý. Ñ., Àíäðåàñÿí À. Ä.,* Âëèÿíèå ýëåêòðîì àãíèòíûõ âîëí ìèëëèìåòðîâîãî äèàïàçîíà íà ñèñòåìó êðîâü, Ì àòåðèàëû ìåæäóíàðîäíîé íàó÷íîé êîíôåðåíöèè ïîñâÿùåííîé 75-ëåòèþ îñíîâàíèÿ ãîñóäàðñòâåííîãî àãðàðíîãî óíèâåðñèòåòà, Åðåâàí, 2006, ñ.68-71.
12. *Aroutiounian V. M., Arakelyan V. M., Shahnazaryan G. E., Stepanyan G. M., Wang H., Turner J. A.,* Semiconductor photoanodes in the system Fe_2O_3-Nb_2O_5 for photoelectrochemical water splitting, Proc. SPIE, Solar Hydrogen and Nanotechnology, San Diego, California, USA, v. 6340, 2006, p. 63400M-1-63400M-12.
13. *Aroutiounian V. M., Martirosyan Kh. S., Hovhannisyan A. S., Soukiassian P. G.,* Double- and triple-layer antireflection coatings for silicon solar cells based on porous silicon, Proc. SPIE, Nanoengineering: Fabrication, Properties, Optics, and Devices III, San Diego, California, USA, v. 6327, 2006, p. 63270T-1-63270T-10.
14. *Gevorkyan V. A., Aroutiounian V. M., Gambaryan K. M., Arakelyan A. H., Andreev I. A., Golubev L. V., Yakovlev Y. P., Wanlass M. W.,* The growth of low band-gap InAsSbP based diode heterostructures for thermo-photovoltaic application, Thermophotovoltaic Generation of Electricity, AIP Conf. Proc., v. 890, 2007, p. 165-173.
15. *Adamyan A. Z., Adamyan Z. N., Aroutiounian V. M., Arakelyan A. H., Stepanyan A. S.,* Metal-oxide hydrogen sensor for fuel cell applications, Proc. 16th World Hydrogen Energy Conf. (WHEC 16), Lyon, France, on CD 183, 2006, p. 1-5.
16. *Aroutiounian V. M., Arakelyan V. M., Shahnazaryan G. E., Khachaturyan E. A., Stepanyan G. M., Galstyan V. E.,* Manufacture and investigation of titanium oxide photoanodes for water photoelectrolysis, Proc. 16th World Hydrogen Energy Conf. (WHEC 16), Lyon, France, on CD 147, 2006, p. 1-6.
17. *Gevorkyan V. A., Aroutiounian V. M., Gambaryan K. M., Andreev I.. A., Golubev L. V., Yakovlev Yu.P.,* Indium arsenide based diode heterostructures for thermo-photovoltaic application. Proc. 8th Intern. Conf. on Mid-Infrared Optoelectronics (MIOMD-8): Materials and Devices, Bad Ischl, Austria, 2007, p. 158-159.
18. *Adamyan A. Z., Adamyan Z. N, Aroutiounian V. M., Arakelyan A. H.,* Low temperature and highly sensitive thin-film hydrogen sensor, Proc. Eurosensors 2006, Göteborg, Sweden, v. 2, T2A-P10, 2006, p. 98-99.
19. *Aroutiounian V. M., Arakelyan V. M., Galstyan V. E., Martirosyan Kh. S.,* Porous silicon-TiO_{2-x} based room temperature hydrogen sensor, Proc. Eurosensors 2006, Göteborg, Sweden, v. 1, T2A-O4, 2006, p. 308-309.
20. *Mkhitaryan Z. H., Shatveryan A. A., Aroutiounian V. M., Ghulinyan M., Pavesi L., Granqvist C-G.,* Noise spectroscopy of structures with porous silicon layers exposed to different gases, Proc. XX Eurosensors 2006, Göteborg, Sweden, v. 2, W1A-P4, 2006, p. 304-305.
21. *Gasparyan F. V., Melkonyan S. V., Asriyan H. V.,* Semiconductor-metal interface as a 1/f noise level regulator, BPU-6 Conf., AIP Conf. Proc., v. 899, 2006, p. 601.
22. *Àäàìÿí À. Ç., Àäàìÿí Ç. Í., Àðóþíÿí Â. Ì.,* Çîëü-ãåëü òåõíîëîãèè ïîëó÷åíèÿ ÷óâñòâèòåëüíûõ ê âîäîðîäó òîíêèõ ïëåíîê, Àëüòåðíàòèâíàÿ ýíåðãåòèêà è ýêîëîãèÿ, N 6(38), 2006, ñ. 24-25.
23. *Àäàìÿí À. Ç., Àäàìÿí Ç. Í., Àðóþíÿí Â. Ì., Àðàêåëÿí À. Î.,* Íèçêîòåìïåðàòóðíûé âûñîêî÷óâñòâèòåëüíûé òîíêîïëåíî÷íûé ñåíñîð âîäîðîäà, Àëüòåðíàòèâíàÿ ýíåðãåòèêà è ýêîëîãèÿ, N 6(38), 2006, ñ. 26-27.

24. *Àðàêåëÿí Â. Ì., Àðóòþíÿí Â. Ì., Øàõíàçàðÿí Ã. Ý., Ñòåïàíÿí Ã. Ì., Îãàíåñÿí À. Ð.,* Ôîòîýëåêòðîõèìè÷åñêîå ïîëó÷åíèå âîäîðîäà ñ èñïîëüçîâàíèåì ìåòàëëîêñèäíûõ ïîëóïðîâîäíèêîâûõ ôîòîýëåêòðîäîâ, Àëüòåðíàòèâíàÿ ýíåðãåòèêà è ýêîëîãèÿ, N 5(37), 2006, ñ. 111.
25. *Gasparyan F. V., Melkonyan S. V., Asriyan H. V.,* Influence of hydrogen on crystalline silicon surface conditions in view of 1/f noise reduction, Intern. Scientific Journal for Alternative Energy and Ecology, N 7, 2006, p. 21.
26. *Gasparyan F. V., Melkonyan S. V., Asriyan H. V.,* Interface impact on 1/f noise formation and hydrogen gas noise recognition, Intern. Scientific Journal for Alternative Energy and Ecology, N 6, 2006, p. 28.
27. *Gasparyan F. V., Melkonyan S. V., Asriyan H. V.,* Semiconductor-contacting media heterointerface as a low-frequency noise level regulator, Intern. Conf. New Technologies for Development of Hetero-semiconductors for Device Applications, Yerevan Armenia, 2006, p. 56-57.
28. *Adamyan A. Z., Adamyan Z. N., Aroutiounian V. M., Arakelyan A. H.,* Hydrogen and carbon monoxide gas sensing properties of sol-gel derived tin oxide thin films, Abstracts of 11th Intern. Meeting on Chemical Sensor (IMCS11), Brescia, Italy, on CD AP132M, 2006, p. 134-135.
29. *Aroutiounian V. M.,* Semiconductor metaloxide gas sensors, Abstracts of 2nd Intern. Workshop on Physics and Technology of Thin Films, Praha, Chech. Republic, 2006, p. 49.
30. *Aroutiounian V. M., Arakelyan V. M., Shahnazaryan G. E., Hovhannisyan H. R., Wang H., Turner J. A.,* Photoelectrochemisrty of tin-doped iron oxide electrodes. Book of Abstracts 16th Intern. Conf. on Photochemical Conversion and Storage of Solar Energy (IPS-16), Uppsala, Sweden, 2006, W7-P-18.
31. *Aroutiounian V.M., Arakelyan V.M., Shahnazaryan G.E., Stepanyan G.M., Turner J.A., Wang H.,* Semiconductor photoanodes in the system Fe_2O_3-Nb_2O_5 for photoelectrochemical water splitting, Technical Abstract Summaries of SPIE, Optics and Photonics, San Diego, California, USA, 2006, p. 435.
32. *Martirosyan Kh. S., Galstyan V. E., Aroutiounian V. M., Arakelyan V. M., Shahnazaryan G. E.,* TiO_{2-x}/porous silicon based hydrogen sensor. Abstracts of 11th Intern. Meeting on Chemical Sensor (IMCS11), Brescia, Italy, on CD AP131M, 2006, p. 54.
33. *Martirosyan Kh. S., Aroutiounian V. M., Hovhannisyan A. S., Soukiassian P. G.,* Double and triple layer antireflection coating for silicon solar cells based on porous silicon, Technical Abstract Summaries of SPIE, Optics and Photonics, San Diego, California, USA, 2006, p. 344.
34. *Aroutiounian V. M., Mkhitaryan Z. H., Shatveryan A. A., Ghulinyan M, Pavesi L., Granquist C. C.,* Current-voltage and noise characteristics of porous silicon in carbon monooxide and air, Abstracts of the 11th Intern. Meeting on Chemical Sensors (IMCS11), Breshia, on CD AP071M, 2006, p. 134.

ՌՈՄԱՆԱԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Կարապետյան Կարո Մնացականի, մանկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*
Դեկանի տեղակալներ՝ *Աբրահամյան Սամվել Աբրահամի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*
Կարապետյան Լիլիթ Գառնիկի, դասախոս

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները եւ մասնագիտացումները

Շիֆր	Մասնագիտություն՝
031300	Անգլերեն լեզու և գրականություն
031300	Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն
031300	Գերմաներեն լեզու և գրականություն
031300	Իսպաներեն լեզու և գրականություն
032300	Թարգմանչական գործ՝ անգլերեն լեզու և հայոց լեզու
032300	Թարգմանչական գործ՝ ֆրանսերեն լեզու և հայոց լեզու
032300	Թարգմանչական գործ՝ գերմաներեն լեզու և հայոց լեզու

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն	*Ուսանողների թիվը՝* 1327							
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Բակալավրիատ								
Անգլերեն լեզու	18	124	15	143	16	144	17	137
Ֆրանսերեն լեզու	5	22	5	23	5	18	10	17
Գերմաներեն լեզու	5	11	6	22	6	12	3	11
Իսպաներեն լեզու	7	24	6	21	6	37	6	27
Թարգմանչական գործ՝ անգլ. լեզու	3	22	3	13	5	17	5	18
Թարգմանչական գործ՝ ֆրանս. լեզու	2	6	3	11	1	13	3	7
Թարգմանչական գործ՝ գերմ. լեզու	2	9	2	15	2	6	1	11
Ընդամենը	42	218	40	248	41	247	45	228
Մագիստրատուրա								
Անգլերեն լեզու	10	62	11	38				
Ֆրանսերեն լեզու	2	8	4	8				
Գերմաներեն լեզու	3	4	4	6				
Իսպաներեն լեզու	6	8	1	9				
Թարգմանչական գործ՝ անգլ. լեզու	4	18	3	9				
Ընդամենը	25	100	23	70				

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Անգլերեն լեզու					
1-ին	142	2	3	50	96
2-րդ	158	2	88	20	43
3-րդ	160	1	21	38	86
4-րդ	154	2	15	24	89
Ֆրանսերեն լեզու					
1-ին	27		1	9	96
2-րդ	28	1	15	5	43
3-րդ	23		3	2	87
4-րդ	27		3	12	89
Իսպաներեն լեզու					
1-ին	31	1	2	15	90
2-րդ	27		11	3	59
3-րդ	43		1	23	98
4-րդ	33		2	9	94
Գերմաներեն լեզու					
1-ին	16		5	2	69
2-րդ	28		8	3	71
3-րդ	18		5	7	72
4-րդ	14		3	2	79
Թարգմ. գործ՝ անգլ. լեզու					
1-ին	25			3	100
2-րդ	16	1	1	1	88
3-րդ	22	1	4	1	77
4-րդ	23		1	1	96
Թարգմ. գործ՝ ֆրանս. լեզու					
1-ին	8		2	2	75
2-րդ	14		7		50
3-րդ	14		4	3	71
4-րդ	10			3	100
Թարգմ. գործ՝ գերմ. լեզու					
1-ին	11	1	2		73
2-րդ	17		4		76
3-րդ	8		2		75
4-րդ	12				100
Ընդամենը	1109	12	213	238	80
Մագիստրատուրա					
1-ին կուրս					
Անգլերեն լեզու	72			7	100
Ֆրանսերեն լեզու	10			5	100
Իսպաներեն լեզու	14			5	100
Գերմաներեն լեզու	7			5	100
Թարգմ. գործ՝ անգլ. լեզու	22		1	4	95
2-րդ կուրս					

Անգլերեն լեզու	49			24	100
Ֆրանսերեն լեզու	12			9	100
Իսպաներեն լեզու	10			6	100
Գերմաներեն լեզու	10			7	100
Թարգմ. գործ՝ անգլ. լեզու	12			9	100
Ընդամենը	**218**		**1**	**81**	100

Ամառային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	**Քննաշրջանին մասնակցել են**	**Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը**		**Գերազանցիկների թիվը**	**Առաջադիմության %-ը**
		պպ	**վճ**		
Քակալավրիատ					
Անգլերեն լեզու					
1-ին	140	1	15	35	89
2-րդ	153	1	34	53	77
3-րդ	159	1	11	33	92
Ֆրանսերեն լեզու					
1-ին	27	1	4	11	81
2-րդ	24	-		9	100
3-րդ	22	1	11	3	45
Իսպաներեն լեզու					
1-ին	30	1	4	7	83
2-րդ	25	-	3	10	88
3-րդ	45	-	2	11	96
Գերմաներեն լեզու					
1-ին	15	-	2	2	87
2-րդ	26	-	7	7	73
3-րդ	20	-	2	4	90
Թարգմ. գործ՝ անգլ. լեզու					
1-ին	28	1	5	2	79
2-րդ	16	-	-	4	100
3-րդ	23	-	2	4	91
Թարգմ. գործ՝ ֆրանս. լեզու					
1-ին	8	-	2	3	75
2-րդ	14	-	1	3	93
3-րդ	15	-	3	3	80
Թարգմ. գործ՝ գերմ. լեզու					
1-ին	11	-	2	1	82
2-րդ	18	1	6	1	61
3-րդ	8	-	4	2	50
Ընդամենը	827	8	120	208	85
Մագիստրատուրա					
1-ին կուրս					
Անգլերեն լեզու	61	-	4	15	93
Թարգմ. գործ՝ անգլ. լեզու	23	-	1	10	96
Ֆրանսերեն լեզու	10	-	-	6	100
Իսպաներեն լեզու	13	-	-	6	100
Գերմաներեն լեզու	3	-	-	4	100
Ընդամենը	110	-	5	41	95

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	Ընդամենը 365, այդ թվում նախորդ տարիներից՝ 1	
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	մագիստրատուրա
Անգլերեն լեզու	154 (32)	51
Ֆրանսերեն լեզու	25 (10)	13
Գերմաներեն լեզու	14 (2)	10
Իսպաներեն լեզու	33 (4)	10
Թարգմ. գործ՝ անգլ. լեզու	23 (3)	11
Թարգմ. գործ՝ ֆրանս. լեզու	9 (2)	-
Թարգմ. գործ՝ գերմ. լեզու	12 (1)	-
Ընդամենը	270 (54)	95

2006/2007 ուստարում հրատարակվել են

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Ձեկուցումների թեզիս
9	4	7	13	98	43

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ *6*

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Գասպարյան Սեդա Քերոբի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Սեֆերյան Սոնա Սարգսի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Մխիթարյան Ելենա Սարիբեկի, բան. գիտ. թեկնածու, պրոֆեսոր
3. Հովհաննիսյան Լյուդմիլա Վահանի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Չուբարյան Աստղիկ Էդվարդի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Պարոնյան Շուշանիկ Հարությունի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Ջիվանյան Ալվարդ Հակոբի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Վարդանյան Սվետլանա Նահապետի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
8. Առաքելյան Ռուզան Սպարտակի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
9. Գաբրիելյան Սեդա Ռազմիկի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
10. Գալստյան Անահիտ Հայրապետի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
11. Գասպարյան Նաիրա Հմայակի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
12. Գիրունյան Գայանե Սուրենի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
13. Գևորգյան Գուրգեն Անուշավանի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
14. Դալալյան Մանանա Գուրգենի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
15. Խաչատրյան Աննա Վանիկի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
16. Կնյազյան Աննա Տարիելի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
17. Մաթևոսյան Արմինե Իլյայի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
18. Մուրադյան Գայանե Հարությունի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
19. Հարությունյան Քրիստինե Մուրադի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

20. Հովսեփյան Գոհար Սամվելի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
21. Չարչօղլյան Լալա Սերգեյի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
22. Տոնյան Մարիկա Արմենի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
23. Անտոնյան Զարուհի Հենրիկի, ասիստենտ
24. Գալստյան Սվետլանա Մամիկոնի, ասիստենտ
25. Երնջակյան Նվարդ Վարդգեսի, ասիստենտ
26. Եփրեմյան Մերի Աղվանի, ասիստենտ
27. Կարապետյան Լիլի Հովհաննեսի, ասիստենտ
28. Համբարձումյան Նորա Վլադիմիրի, ասիստենտ
29. Հարությունյան Գոհար Ռազմիկի, ասիստենտ
30. Մարտիրոսյան Նաիրա Հարությունի, ասիստենտ
31. Ներսիսյան Խանդութ Մկրտչի, ասիստենտ
32. Վարդանյան Երվանդ Կարապետի, ասիստենտ
33. Այունց Անուշ Յուրիի, դասախոս
34. Ավագյան Նաիրա Մակիչի, դասախոս
35. Բեքարյան Նունե Մանուկի, դասախոս
36. Գասպարյան Նարինե Ալբերտի, դասախոս
37. Գրիգորյան Գայանե Էդուարդի, դասախոս
38. Գևորգյան Արմինե Վրեժի, դասախոս
39. Խաժակյան Մարիամ Գարեգինի, դասախոս
40. Խանդանյան Սիրանուշ Լևիկի, դասախոս
41. Կարապետյան Աննա Կարոյի, դասախոս
42. Հակոբյան Գայանե Վարդգեսի, դասախոս
43. Հակոբյան Աննա Էդվարդի, դասախոս
44. Համբարձումյան Լուսինե Արտաշեսի, դասախոս
45. Հայրապետյան Նունե Սերգեյի, դասախոս
46. Ղալթախչյան Սիրանուշ Խաչատուրի, դասախոս
47. Ղուկասյան Անուշ Ռաֆիկի, դասախոս
48. Ղումաշյան Վարդուհի Սուրենի, դասախոս
49. Մադոյան Գոհար Գագիկի, դասախոս
50. Մանուկյան Գայանե Մամիկոնի, դասախոս
51. Մարգարյան Արուս Վանիկի, դասախոս
52. Մխիթարյան Կարինե Սամվելի, դասախոս
53. Մկրտչյան Կարինե Ստեփանի, դասախոս
54. Մուքանյան Մերի Սլավիկի, դասախոս
55. Ներսիսյան Նաիրա Ստյոպայի, դասախոս
56. Պետրոսյան Լիլիթ Իսահակի, դասախոս
57. Պողոսյան Օֆելյա Շահենի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Կարապետյան Կարո Մնացականի, մանկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Ոխումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Սահակյան Իզաբելլա Տարոնի
2. Կիրակոսյան Տաթևիկ Ալբերտի

3. Ավագյան Վարդուհի Արծրունու
4. Ավագյան Իզաբելլա Ռոբերտի
5. Թամազյան Աննա Աշոտի
6. Բաղումյան Լիլիթ Սուրենի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Ոճական հնարների լեզվաբանաստեղծական արժեքը գեղարվեստական գրականության մեջ (պետական ֆինանսավորում):	Գասպարյան Ս. Ք.
2. Դիսկուրս և մշակույթ (պետական ֆինանսավորում):	Չուբարյան Ա. Է.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

ա) Անգլերենի հնչյունաբանության հանգուցային հարցեր.
- Խոսքային և երգային ձայների փոխազդեցություն խոսքի կատարելագործման բնագավառում,
- Վերաստյթային հնչյունաբանություն,
- Անգլերենի և հայերենի ռիթմային կառույցների զուգադրական ուսումնասիրություն,
- Հայերենի և անգլերենի արտասանական բազաների առանձնահատկություններ:

բ) Բառագիտական խնդիրներ.
- Բառիմաստի անվանողական և փոխաբերական իմաստ,
- Համատեքստային իմաստ,
- Փոխառությունների դերը լեզվի զարգացման գործում,
- Բառարանագիտության հիմնական սկզբունքներ:

գ) Անգլերենի ոճագիտության հիմնախնդիրներ.
- Ոճի ուսումնասիրման մեթոդաբանություն,
- Գեղարվեստական ստեղծագործության ընկալում և մեկնաբանում,
- Գիտական ոճի բնորոշ գծեր,
- Անհատական ոճի խնդիրներ,
- Կոմիկականի լեզվական արտահայտչամիջոցները ժամանակակից անգլիական գեղարվեստական գրականության մեջ,
- Անգլիական բանահյուսության հարցեր,
- Մակդիրների համակարգերը Աստվածաշնչի համատեքստում:

դ) Ժամանակակից անգլերենի ճնաբանության և շարահյուսության հարցեր.
- Եղանակավորման խնդիրը ժամանակակից անգլերենում,
- Տեքստի լեզվաբանություն,
- Անգլերենի և հայերենի հոլովական համակարգերի զուգադրություն,
- Անգլերենի և հայերենի ժամանակային համակարգերի համեմատական քննություն:

ե) Թարգմանությունը որպես բանասիրական քննության առարկա.
- Թարգմանությունը որպես «փոխհարաբերական» տեղաշարժ,
- Թարգմանությունը որպես բնագրի լիարժեք ընկալման հասնելու կարևորագույն միջոց,
- Շեքսպիրյան թարգմանությունների ուսումնասիրություն:

զ) Լեզվական խնդիրների լեզվագործնական և հոգելեզվաբանական լուսաբանում.
- Ոճական հնարքների գործնական ուսումնասիրություն,

- Հոգելեզվաբանական կրթական խնդիրներ, լեզվամտածողության մոդելավորում, հրատարակություններ:

Թեմա 1. Հետազոտության առարկայի տեսական նշանակությունն այն է, որ վերլուծության տարբեր մեթոդների /լեզվաոճական, լեզվաբանաստեղծական, գրական քննադատության/ օգնությամբ, ինչպես նաև մաս-ամբողջի հարաբերակցության հաշվառումով մեկնաբանվում է տեքստը: Քննարկվում են նաև բառի բազմաձայնությանն առնչվող հարցեր:

Թեմա 2. Սույն նախագծի շրջանակներում ուսումնասիրվում են բացարձակ կառույցների իմաստագործառույթային առանձնահատկությունները և նրա միավորների կապակցման եղանակները: Զուգորդական վերլուծությունը, ինչպես նաև տվյալ ժողովրդի լեզվամտածողության առանձնահատկությունների հաշվառումը հնարավորություն է տալիս ավելի լայն տեսանկյունից մոտենալ խնդրին: Գիտական թեմայի նպատակն է վերոհիշյալ կառույցների գործառույթային–հաղորդակցական յուրահատկությունների տիպաբանական վերլուծությունը:

Ամբիոնում կատարված այլ աշխատանքների մասին: 2006-2007 ուստարում պաշտպանվել են հետևյալ թեկնածուական ատենախոսությունները՝

. Կարինե Քոչունց, «Հոգեբանական վեպի շարահյուսական-ոճական առանձնահատկությունները (Վ. Վուլֆի և Ջ. Հելլերի ստեղծագործությունների նյութի հիման վրա)»,
. Լիլիթ Բեքարյան, «Միջանձնյա հակամարտության խոսքային դրսևորումը ժամանակակից անգլերենում»,
. Սոֆի Սարգսյան, Անգլերենի պատճառական կառույցները (Իմաստաբանական-գործաբանական քննություն»),
. Մարիկա Տոնյան, «Անգլերենի ընդհանրական-անձնական դերանունների իմաստաբանությունը և գործաբանությունը»,
. Սոնա Հարությունյան, «Դանթեի «Աստվածային կատակերգության» լեզվաոճական յուրահատկությունները հայերեն և անգլերեն թարգմանությունների զուգադրությամբ»:

2006-2007 ուստարում պաշտպանվել է հետևյալ դոկտորական ատենախոսությունը՝

. Դիանա Համբարձումյան, «Գեղարվեստական ստեղծագործությունը և նրա թարգմանությունը որպես բանասիրական համալիր քննության առարկա»:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
3	1	3	-	29	7

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Գաբրիելյան Յուրիկ Միշայի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Ղուկասյան Հունան Աշոտի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Առաքելյան Սուսաննա Ռազմիկի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
3. Սարգսյան Լևոն Առաքելի, ասիստենտ
4. Անթառանյան Նազիկ Սանդրոյի, դասախոս

5. Ապրեսյան Արմինե Գերասիմի, դասախոս
6. Ավակիմյան Աննա Վիկտորի, դասախոս
7. Բերբերյան Նանա Զավենի, դասախոս
8. Գևորգյան Երանուհի Հովհաննեսի, դասախոս
9. Դանիելյան Գոհար Համլետի, դասախոս
10. Դիվանյան Նաիրա Լևոնի, դասախոս
11. Եղիազարյան Էլեոնորա Լևոնի, դասախոս
12. Կոպալյան Նաիրա Արշակի, դասախոս
13. Հայրապետյան Նազիկ Սերուժանի, դասախոս
14. Ղազարյան Սյուզաննա Բարդուղիմեոսի, դասախոս
15. Ղուկասյան Գոհար Ղուկասի, դասախոս
16. Մանուկյան Համլիկ Ալբերտի, դասախոս
17. Մարիկյան Լուսինե Վազգենի, դասախոս
18. Մարգարյան Արամ Հայկի, դասախոս
19. Մելտոնյան Գայանե Պետրոսի, դասախոս
20. Մնացականյան Գայանե Վլադիմիրի, դասախոս
21. Պետրոսյան Իրինա Հարությունի, դասախոս
22. Սանթոյան Հրանուշ Հովհաննեսի, դասախոս
23. Սողոմոնյան Քրիստինե Սողոմոնի, դասախոս
24. Վարդանյան Գեղանուշ Վարդանի, դասախոս
25. Քոսայան Ռուզաննա Տիրանի, դասախոս
26. Օգանովա Ռահսա Վարդանի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Արաբյան Աննա Սամվելի
2. Խանոյան Նելլի Սարգսի
3. Գուրզադյան Մարիամ Արայի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Գերմանական լեզուների դիախրոնիկ-տիպաբանական ուսումնասիրություն (չֆինանսավորվող):	Գաբրիելյան Յու. Մ.
2. Ժամանակակից գերմաներենի և հայերենի զուգադրական ուսումնասիրություն (չֆինանսավորվող):	Գաբրիելյան Յու. Մ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Կատարվում են աշխատանքներ՝ ժամանակակից գերմաներենի կառուցվածքային և գործառույթային առանձնահատկությունները լեզվի ուսումնասիրության տարաժամանակյա հայեցակետով բացատրելու նպատակով: Առանձին հետազոտություններ անդրադառնում են գերմաներենի հնչյունական զարգացման յուրահատկություններին, որոնք ի հայտ են գալիս արդի փուլում (ասիստենտ Ս. Առաքելյան և

դաս. Ն.Քերբերյան), գերմանական լեզուների ձևաբանական ընդհանրություններին և դրանց սահմանման սկզբունքներին (դաս. Ս. Ղազարյան), հին, ժամանակակից գերմաներենի բառակազմական կաղապարներին՝ ըստ համաժամանակյա և տարաժամանակյա հայեցակետերի (դաս. Լ. Մարիկյան և ասպ. Ն. Ավագյան): Որպես վերջնական արդյունք՝ նախատեսվում է մեկ ամբողջական աշխատության հրատարակումը՝ «Համաժամանակայինը և տարաժամանակայինը գերմանական լեզուներում» անվանմամբ (Յու. Գաբրիելյան և հեղինակային խումբ):

Թեմա 2. Այս ընդհանուր թեման միավորում է այնպիսի հետազոտություններ, որոնք, ելնելով օտար լեզվի յուրահատկությունները մայրենի լեզվի համապատասխան փաստերով բացատրելու և այդպիսով նաև օտար լեզվի դասավանդման գործնական հիմքերը զարգացնելու սկզբունքից, անդրադառնում են ժամանակակից գերմաներենի և հայերենի ժամանակաձևերի (դոց. Հ. Ղուկասյան), տեքստի քերականական ձևավորման և գործառույթի (դաս. Գ. Դանիելյան և ասպ. Ե. Ահարոնյան), ոճական առանձին ձևերի և դրանց գործառնական տարբերակների (դաս. Ռ. Քոսայան) զուգադրական վերլուծություններին, որոնց արդյունքները կարող են մեծապես նպաստել գերմաներեն լեզվի՝ որպես հիմնական օտար լեզվի առավել հիմնավոր յուրացմանը բակալավրիատի 3-4-րդ և մագիստրատուրայի 1-2-րդ կուրսերում:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	1	2	4	6	-

ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՎԻ ԹԻՎ 2 ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Երզնկյան Ելենա Լևոնի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Բաբայան Ամալյա Միքայելի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Հովակիմյան Լուսիկ Բախտիարի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Թովմասյան Նունե Սարտինի, դոցենտ
4. Բարսեղյան Լիանա Վահրամի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Սարգսյան Լիլիթ Վալդիմանի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Սուջյան Սուրեն Լազարի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Ավետյան Կարինե Երեմի, դասախոս
8. Աբրահամյան Անահիտ Սերգեյի, ասիստենտ
9. Պետրոսյան Արշալույս Հակոբի, ասիստենտ
10. Մելիք-Բախշյան Գոհար Ստեփանի, ասիստենտ
11. Շարուրյան Հայկանուշ Ալբերտի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
12. Վարդապետյան Ջարուհի Համլետի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
13. Աբրահամյան Լիլիթ Սերգեյի, դասախոս
14. Ավագյան Նատալի Հայկի, դասախոս
15. Բոստանջյան Լուսինե Գեղամի, դասախոս

16. Բուռնազյան Իրինա Սերգեյի, դասախոս
17. Գարգալոյան Ռուզաննա Թաթոսի, դասախոս
18. Դանիելյան Գայանե Լեյնաղի, դասախոս
19. Եղիկյան Լիլիթ Վրեժի, դասախոս
20. Թոխմախյան Լևիկ Մարկոսի, դասախոս
21. Լազարյան Արփիկ Արամի, դասախոս
22. Խաչատրյան Վերոնիկ Պողոսի, դասախոս
23. Կարապետյան Մարինա Ռոբերտի, դասախոս
24. Հայթյան Լուսինե Արամի, դասախոս
25. Հովհաննիսյան Աստղիկ Հենրիկի, դասախոս
26. Հովհաննիսյան Գայանե Վլադիմիրի, դասախոս
27. Ղազարյան Ռուզան Ռաֆայելի, դասախոս
28. Մաթևոսյան Կարինա Ռաֆայելի, դասախոս
29. Մանուկյան Նարինե Ռուդոլֆի, դասախոս
30. Մելիքյան Ռուզաննա Լեոնիդի, դասախոս
31. Մելքոնյան Նունե Հենրիկի, դասախոս
32. Մկրտչյան Մարինե Գագիկի, դասախոս
33. Մկրտչյան Սուսաննա Սեդրակի, դասախոս
34. Նիկողոսյան Հռիփսիմե Գրիգորի, դասախոս
35. Շեկոյան Էդիտա Էդուարդի, դասախոս
36. Չիրքինյան Ժաննա Նորայրի, դասախոս
37. Պապոյան Աննա Կլիմենտի, դասախոս
38. Սարուխանյան Բելլա Կարապետի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Մնացականյան Նաիրա, բան. գիտ. թեկնածու, դասախոս
2. Ոսկանյան Էլիզ Գագիկի, դասախոս
3. Սարոյան Սաթենիկ Նորիկի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Ոսկանյան Էլիզ Գագիկի
2. Սարոյան Սաթենիկ Նորիկի
3. Բաղդասարյան Մառա Աղասու
4. Սահակյան Քրիստինա Ալեքսանդրի
5. Ոսկանյան Մարինե Աշոտի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Հայերենից լեզվական տրանսֆերի /փոխանցման/ առանձնահատկությունները անգլերեն լեզվի լսարանում նախնաբուհական և բուհական մակարդակներում (պետական ֆինանսավորում):	Երզնկյան Ե. Լ.

Թեմա 1. Ամբիոնի դասախոսներ Ա. Բաբայանը, Ա. Պապոյանը, Մ. Սկրտչյանը և Ի. Բուռնազյանը ամբիոնի վարիչ Ե. Երզնկյանի ղեկավարությամբ աշխատում են «Հայերենից լեզվական տրանսֆերի /փոխանցման/ առանձնահատկությունները անգլերեն լեզվի լսարանում նախաբուհական և բուհական մակարդակներում» թեմայի շուրջ: ՈՒսումնասիրության հիմնական նպատակներն են՝

1. պարզել, թե հատկապես որ դեպքերում է հայերենի լեզվական տրանսֆերն ամենից ուժեղ /ինտենսիվ/ դրսևորվում,

2. ուրվագծել լեզվական տրանսֆերի պայմանավորվածությունը տարածքային գործոնից, դասավանդման եղանակի առանձնահատկություններից:

Ամբիոնում կատարված այլ աշխատանքների մասին: Լեզվի իմաստաբանական կարգերի ուսումնասիրության ոլորտում դիտարկվել են բառիմաստի և համատեքստի փոխազդեցության խնդիրներն ու առանձնահատկությունները, վերլուծվել է երկխոսությունը կառուցվածքային, իմաստային և գործաբանական տեսանկյուններից:

ՈՒսումնասիրվում է լեզվի և մշակույթի փոխհարաբերությունը բառի իմաստային կառուցվածքի վերլուծության միջոցով, որի նպատակն է վեր հանել անգլերենի և հայերենի, անգլերենի և ռուսերենի անհամարժեք բառապաշարները:

Ամբիոնը շարունակում է աշխատել թեստային համակարգի հիմնադրույթների մշակման և կատարելագործման խնդիրների ուղղությամբ՝ նպատակ ունենալով մշակել լեզվի տիրապետման տարբեր մակարդակների պահանջներ:

Կազմվել և մշակվում են օտար լեզվի՝ հատուկ նպատակների համար դասավանդման մեթոդիկայի ոլորտում անգլերենի դասընթացի համար նախատեսված ուսումնամեթոդական նյութեր:

Ամբիոնը մշակում է Edusoft համակարգչային ծրագրի հիման վրա մեթոդական և ուսումնական նյութեր, աշխատում է համակարգչային ծրագրի միջոցով անգլերենի ուսուցման հարցերի տեսական հիմնավորման ուղղությամբ:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
3	-	3	1	19	14

ՌՈՄԱՆԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Սարգսյան Վահան Գերասիմի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Բաղդասարյան Համլիկ Գրիգորի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Հարությունյան Ջավեն Հրանտի, մանկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Մելիքսեթյան Ռոզա Սեդրակի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Մուրադյան Ամալյա Գրիգորի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Վարդանյան Նվարդ Պողոսի, դոցենտ
6. Բաղդասարյան Արմեն Սամվելի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Խաչատրյան Արա Յուրիկի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Հակոբյան Աննա Արշալույսի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
9. Միքայելյան Տիգրան Բորիսի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
10. Միրզոյան Ռուզան Վասիլի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

11. Վարդանյան Արա Վարդանի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
12. Պետրոսյան Վարդուհի Արամայիսի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
13. Խաչատրյան Սուսաննա Սեդրակի, ասիստենտ
14. Օհանյան Հռիփսիմե Լևոնի, բան. գիտ. թեկնածու, դասախոս
15. Արսենյան Անի Տիգրանի, դասախոս
16. Ալիխանովա Ալինա Իսահակի, դասախոս
17. Ակիմյան Աղունիկ Մակարի, դասախոս
18. Առաքելյան Կատյա Յոլակի, դասախոս
19. Ավետիսյան Հեղինե Վարդգեսի, դասախոս
20. Բարսեղյան Ինգա Լևոնի, դասախոս
21. Բլբուլյան Թագուհի Մովսեսի, դասախոս
22. Գալստյան Համլիկ Սերյոժայի, դասախոս
23. Գայամյան Գայանե Վալերիկի, դասախոս
24. Գասպարյան Իրինա Սերգեյի, դասախոս
25. Դեյրմենջյան Արմինե Արամի, դասախոս
26. Խալաֆյան Սոնա Ռոբերտի, դասախոս
27. Կարապետյան Լիլիթ Գառնիկի, դասախոս
28. Կարապետյան Գոհար Ռոբերտի, դասախոս
29. Կուբատյան Կարինե Երվանդի, դասախոս
30. Հարությունյան Նարինե Ռոբերտի, դասախոս
31. Հարությունյան Լիանա Վարդանի, դասախոս
32. Ղարիբյան Ասյա Հարությունի, դասախոս
33. Մանուկյան Արմինե Արևշատի, դասախոս
34. Մարության Աննա Հայկի, դասախոս
35. Միանսարյան Աննա Գևորգի, դասախոս
36. Մարտիրոսյան Էլեոնորա Սերուժանի, դասախոս
37. Մելքոնյան Նաիրա Իշխանի, դասախոս
38. Մելիքյան Սերի Մասիսի, դասախոս
39. Շահբազյան Կարինե Ռազմիկի, դասախոս
40. Շմավոնյան Ժենիկ Ավետիսի, դասախոս
41. Ջուլհակյան Մելանյա Գրիգորի, դասախոս
42. Սարգսյան Գայանե Ռուդոլֆի, դասախոս
43. Սարգսյան Նվարդ Նորայրի, դասախոս
44. Սարոյան Լիլիթ Նորիկի, դասախոս
45. Ստեփանյան Արաքսյա Հակոբի, դասախոս
46. Սուքիասյան Սերի Աղվանի, դասախոս
47. Վարդանյան Լիլյա Սուրենի, դասախոս
48. Տոնոյան Աննա Սերգեյի, դասախոս
49. Ոսկանյան Ջարուհի Վիգենի, դասախոս

Ոխտ ունաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Հայրապետյան Սաթենիկ Ռեդիկի

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

1. Ռոմանական լեզուների ներքին վերականգնման հարցեր:
2. Գեղարվեստական թարգմանության լեզվաոճական խնդիրներ:
3. Խոսքային ակտերի տեսություն:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
1	2	-	4	23	16

ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՎԻ ԹԻՎ ՄԵԿ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Ապրեսյան Մարգարիտա Հրանտի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Աբրահամյան Սամվել Աբրահամի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Խասապետյան Սիլվա Ռուբենի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Գրիգորյան Լուսինե Գևորգի, դոցենտ
4. Վարդյան Աղրիանա Ղևոնդի, դոցենտ
5. Բարսեղյան Գևորգ Ռուդիկի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Ասիկյան Սուսաննա Նիկիտի, դասախոս
7. Ասադյան Ժաննա Սիրոյի, դասախոս
8. Ավետիքյան Մարիետա Յուրիի, դասախոս
9. Բագիրյան Դիանա Պյոտրի, դասախոս
10. Բաղդասարյան Ալինա Հրաչյայի, դասախոս
11. Բեգլարյան Աննա Էդուարդի, դասախոս
12. Գասպարյան Կարինե Էդվարդի, դասախոս
13. Գրիգորյան Աստղիկ Հովհաննեսի, դասախոս
14. Գրիգորյան Խանդութ Վահագնի, դասախոս
15. Գրիգորյան Շուշանիկ Ալբերտի, դասախոս
16. Գրիգորյան Հասմիկ Մարատի, դասախոս
17. Գուլյան Լաուրա Գրիգորի, դասախոս
18. Դարբինյան Արաքսի Գուրգենի, դասախոս
19. Թովմասյան Գայանե Վարդանի, դասախոս
20. Թումանյան Սվետիկ Ռոմիկի, դասախոս
21. Խաչիկյան Նաիրա Ռաֆիկի, դասախոս
22. Հայրապետյան Լեյլա Արշակի, դասախոս
23. Հարությունյան Գայանե Միքայելի, դասախոս
24. Կարապետյան Ռուզաննա Ռաֆայելի, դասախոս
25. Մարգարյան Ելիզավետա Գրիգորի, դասախոս

26. Սինասյան Անահիտ Մուկուչի, դասախոս
27. Միրիմանյան Սուսաննա Գուրգենի, դասախոս
28. Մխիթարյան Զարինե Նորայրի, դասախոս
29. Մկրտչյան Քրիստինե Վարազդատի, դասախոս
30. Մելքոնյան Ռուզաննա Ռազմիկի, դասախոս
31. Մնացականյան Լուսինե Սարգսի, դասախոս
32. Մուրադյան Արփի Սամվելի, դասախոս
33. Մուրադյան Թանգիկ Նորիկի, դասախոս
34. Նազարյան Մերի Սերուժանի, դասախոս
35. Նիկողոսյան Նարինե Ալֆրեդի, դասախոս
36. Շահինյան Արփինե Վազգենի, դասախոս
37. Ոսկանյան Անահիտ Աղվանի, դասախոս
38. Պարանյան Մարիաննա Վալերիի, դասախոս
39. Պետրոսյան Աննա Գագիկի, դասախոս
40. Ստեփանյան Նաիրա Գրիգորի, դասախոս
41. Սուքիասյան Սիլվա Մարտինի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Հովսեփյան Վարվառա Վարդանի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Ավագյան Լուսինե Վաղինակի
2. Խալաթյան Լիանա Լևոնի
3. Խանդանյան Աիդա Սուրենի
4. Ղուկասյան Աննա Աշոտի
5. Իսրայելյան Մագդա Սարգսի
6. Հովհաննիսյան Կարինե Ռաֆայելի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Մագիստրատուրայի նոր ծրագիր՝ անգլերենը ոչ լեզվական ֆակուլտետների համար (պետական ֆինանսավորում):	Ապրեսյան Մ. Հ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Տվյալ գիտական թեմայի շրջանակներում նպատակ է դրվել մշակել մագիստրատուրայի ծրագիր ԵՊՀ 15 ֆակուլտետների համար որպես լավագույն սկիզբ մագիստրատուրայի համակարգի կայացումն իրականացնելու ճանապարհին:

Կազմվում են մագիստրատուրայի փորձնական նմուշի ծրագրեր՝ տեխնիկական, բնագիտական և սոցիալական գիտությունների 15 ֆակուլտետների համար: Ծրագիրն ընդգրկում է անգլերենի դասավանդման

դասընթացի վերջնական նպատակը, աշխատանքային կարճաժամկետ և ընթացիկ նպատակները, ակադեմիական և պրոֆեսիոնալ հմտությունների ամբողջական ցանկը: Ըստ ծրագրի՝ յուրաքանչյուր ֆակուլտետում թիրախ խմբերում նախատեսվում է զարգացնել գրավոր խոսքի, լսելով հասկանալու և խոսելու, արագ կարդալու հմտություններ:

Ամբիոնում կատարված այլ աշխատանքների մասին.

ա/ Ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի անգլերենի թիվ 1 ամբիոնը իրականացնում է անգլերենի ուսուցումը բնագիտական, ինչպես նաև այն հումանիտար ֆակուլտետներում, որտեղ լեզուները համարվում են ոչ մասնագիտական առարկա: Կատարվող աշխատանքների հիմնական ուղղություններն են.

- անգլերեն լեզվի արդիական խնդիրները
- օտար լեզվի դասավանդման ժամանակակից մեթոդներ (անգլերենը մասնագիտական նպատակների համար)
- կիրառական լեզվաբանություն
- բառարանագիտություն

բ/ Անգլերենի թիվ 1 ամբիոնը ակտիվ մասնակցություն է ցուցաբերել հետևյալ գիտաժողովներին.

- ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի հիմնադրման 15-ամյակին նվիրված գիտաժողով (հոկտեմբեր, 2006)
- «Լեզվի գնահատում. արդի մոտեցումներ և գործնական կիրառում» թեմայով գիտաժողով (ԵՊՀ, Հայաստանի Ամերիկյան համալսարան, նոյեմբեր, 2006)
- Changes and challenges in ELT for English language teachers working at all levels., TESOL, 9-th Conference, Armenia (Nov. 2006)
- «Թարգմանությունը միջմշակութային հաղորդակցման համատեքստում» հանրապետական գիտաժողով (մայիս, 2007)

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
2	-	1	1	10	4

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Էդոյան Հենրիկ Անտոնի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Մատինյան Կառլեն Ռաֆայելի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Խաչատրյան Յուրիկ Գարեգինի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Հարությունյան Սվետլանա Արտաշեսի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Սեդրակյան Անուշ Ռոստոմի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Արսենյան Վահե Արամի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Գոնչար-Խանջյան Նատալյա Կարենի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Դավթյան Գայանե Արմենի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Եգանյան Անահիտ Վանոյի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

9. Շահմուրադյան Անահիտ Ռուբենի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
10. Սիմյան Տիգրան Սերժիկի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
11. Մարտիրոսյան Արփի Արմենի, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Առաքելյան Արա Հրաչիկի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
2. Պապոյան Արփի Նիկոլայի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ոխումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Դարբինյան Նարինե Սուրենի
2. Եփրեմյան Նախրա Սուրենի

Գիտական թեմա

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Արևմտաեվրոպական և ամերիկյան հետպատերազմյան գրականությունների զարգացման հիմնախնդիրները (չֆինանսավորվող):	Էդոյան Հ. Ա.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Ամբիոնում գիտական աշխատանքները կատարվում են արտասահմանյան գրականության մասնագիտությամբ: ՈՒսումնասիրվել են XX դարի անգլո-ամերիկյան, ֆրանսիական, գերմանական, իսպանական և լատինամերիկյան գրական զարգացումների օրինաչափությունները, ձևերը և ուղիները: ՈՒսումնասիրությունները կատարում են ամբիոնի առաջատար դասախոսներ պրոֆ. Հ. Էդոյանը, պրոֆ. Կ. Սատինյանը, բ.գ.թ., դոց. Յու. Խաչատրյանը, բ.գ.թ., Ա. Սեդրակյանը, ինչպես նաև երիտասարդ դասախոսներ՝ բ.գ.թ., ասիստենտներ Վ. Արսենյանը, Ա. Եգանյանը և Տ. Սիմյանը:

Ամբիոնում պաշտպանվել է չորս թեկնածուական ատենախոսություն անգլո-ամերիկյան, լատինամերիկյան և գերմանական գրականությունների գծով: Պաշտպանության է ներկայացվել թեկնածուական ևս երկու աշխատանք անգլո-ամերիկյան գրականության գծով:

Տպագրության է պատրաստվում Կ. Սատինյանի «Եվրոպական ռոմանտիզմի գրականությունը» թեմայով մեթոդական ձեռնարկը:

2006-07 ուստարում լույս է ընծայվել Յու. Խաչատրյանի «Արտասահմանյան գրականության պատմություն» մեթոդական ուղեցույցը:

Ամբիոնը ակտիվորեն մասնակցել է ԵՊՀ գիտաժողովներին: 2007-ի հուլիսին ռուսական բանասիրության ֆակուլտետում կազմակերպված «Թարգմանությունը որպես միջմշակութային կապերի հաղորդակցում» գիտաժողովում զեկուցումով հանդես է եկել դասախոս, բ.գ.թ., ասիստենտ Ն. Կ. Գոնչար-Խանջյանը:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	1	11	2

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Դասագիրք

1. *Առաքելյան Ռ. Ս.,* Հոգելեզվաբանություն, Երևան, Լուսակն, 2007, 399 էջ:
2. *Համբարձումյան Լ. Ա., Այուցց Ա. Յու., Ղուկասյան Ա. Ռ., Խաժակյան Մ. Գ.,* Ժամանակակից անգլերենի դասընթաց, Լուսակն, Երևան, 2007, 223 էջ:
3. *Գաբրիելյան Ս. Ռ., Հակոբյան Գ. Վ., Գրիգորյան Գ. Է.,* English for Translators, Սահակ Պարթև, Երևան, 2006, 203 էջ:
4. *Tovmasyan N. M., Simonyan A. A., Toumanyan S.R.* et al, Cultures Worldwide. Yerevan, RAU, 2006, 224 p.
5. *Հովակիմյան Լ. Բ.,* Linguistic Mosaic. Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2007, 212 էջ:
6. *Mkrtchyan S. S., Melikyan R. L.,* English for the Humanities. Yerevan, Yerevan University Press, 2006, 274 p.
7. *Դեյրմենջյան Ա. Ա.,* Իսպաներենի դասագիրք, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 276 էջ:
8. *Toumanyan S.,* Insight into the science of physics. ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006:
9. *Mirimanyan S., Mkrtchyan K., Mnatsakanyan L.*, Ecology, Աստղիկ, Երևան, 2007:

Մենագրություն

1. *Գասպարյան Ն. Հ.,* Արտոնագրային մասնագրի լեզվատճական առանձնահատկությունները (ամերիկյան արտոնագրային փաստական նյութի հիման վրա), Լուսակն, Երևան, 2007, 135 էջ:
2. *Առաքելյան Ս. Ռ.,* Գերմաներենի հնչույթային համակարգի տիպաբանական առանձնահատկությունները, Մաքմիլան-Արմենիա, Երևան, 2006, 108 էջ:
3. *Սարգսյան Վ. Գ.,* Vascos y armenios: Documentos y materiales – Tomo I, «Աստղիկ» հրատ., հտ. 1, Երևան, 2006, 260 էջ:
4. *Սարգսյան Վ. Գ.,* Vascos y armenios: Documentos y materiales – Tomo II, «Աստղիկ» հրատ., հտ. 2, Երևան, 2007, 253 էջ:

Ուսումնական ձեռնարկ

1. *Gasparyan S. K., Kuyumdyan S.,* Philolgical Insights, Լուսակն հրատ., Երևան, 2007, 291 էջ:
2. *Սեֆերյան Ս. Ս., Խաչատրյան Ա. Վ., Գաբրիելյան Ս. Ռ.,* Համառոտ ձեռնարկ թարգմանաբանության, Սահակ Պարթև, Երևան, 2006, 116 էջ:
3. *Հովհաննիսյան Գ.Վ., Կարապետյան Մ.Ռ., Բաբայան Ա.Մ., Ղալաչյան Ա.Ս.*, My Topic Encyclopedia (Բուհ ընդունվող դիմորդների համար), Երևան, Էդիթ Պրինտ հրատ., 2006, 444 էջ:
4. *Գարգալոյան Ռ.Թ., Սեֆերյան Ս.Ս., Մանուկյան Գ.Մ.,* Հայերեն-անգլերեն, անգլերեն-հայերեն բառագիրք, Երևան, Արեգ հրատ., 2006, 192 էջ:
5. *Babayan A. M.,* Pocket Dictionary of Business English Pronunciation, Macmillan Armenia, Yerevan, 2006, 320p.
6. *Vardyan A.,* Informatics and Computers, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006:
7. *Jivanyan A. H.,* Rhetorical Transformations in Fairy Fales, Զանգակ – 97, Երևան, 2007:

Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ

1. *Gabrieljan Ju. M., Manukjan H. A., Kopaljan N. A., Mnatsakanjan G. V.,* Praktische Deutsche Grammatik, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 194 էջ:
2. *Գաբրիելյան Յու. Մ.,* Գերմաներեն լեզվի տիպաբանություն, ԵՊՀ հրատ., 2006, 220 էջ:
3. Oganowa R. V., Ghukasjan H. A., Schahramanjan *L. V.,* Deutsch-Armenisch-Russisches WФrterbuch, Landeskunde, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 218 էջ:
4. *Վարդանյան Գ. Վ., Ամթսռանյան Ն.* Ս., Գերմաներեն-հայերեն գործարար բառարան, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, էջ 318:
5. *Առաքելյան Ս.* Ռ., Գերմաներեն լեզվի նոր ուղղագրությունը, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 44 էջ:
6. Gabrieljan Ju. M., Sprachtypologie und Sprachvergleich, Vorlesungen, Երևան, 2007, 49 էջ:
7. Շարուրյան Հ. *Ա.,* Նորման Սեյլերի «Սպիտակ նեգրը», ուսումնամեթոդական ուղեցույց, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2007, 156 էջ:
8. *Բաղդասարյան Հ.* Գ., Հայերեն-իսպաներեն գրպանի բառարան, «Ամարաս» հրատ., Երևան, 2006, 592 էջ:
9. *Բաղդասարյան Հ. Գ.,* Թարգմանաբանության ներածություն, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 264 էջ:
10. *Ակիմյան Ա. Մ.,* Հայերեն-իսպաներեն զրուցարան, «Արեգ» հրատ., Երևան, 2007, 176 էջ:
11. *Տոնոյան Ա. Ս.,* Իսպանական գրականություն, Ընթերցանության գիրք, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 116 էջ:
12. FLSP "Foreign Languages for Specific Purposes 6" /«Անգլերենը հատուկ նպատակների համար»/, մասնագիտական հոդվածների միջազգային ժողովածու, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, 188 էջ:
13. *Խաչատրյան Յու. Գ.,* «Արտասահմանյան գրականության պատմություն» դասընթացի ուսումնական ծրագիր և հանձն. գրականության ցանկ, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 3-98:

Հոդված

1. *Gasparyan S. K.,* Metaphoric Displacement – A Reliable Guide in Literary Translation, Armenian Folia Anglistika, International Journal of English Studies, Երևան, 2006, pp106-116:
2. *Մխիթարյան Ե. Ս., Սարգսյան Ս.,* Analytical Causative Constructions in English, Armenian Folia Anglistika, International Journal of English Studies, Yerevan, 2006, pp 6-11:
3. *Չարչօղլյան Լ. Ս.,* Interpreting for the Community, A Brief History of Interpreting, Ասողիկ, N 16, 2006, էջ 161-166:
4. *Հակոբյան Գ. Վ.,* Մշակութային գործոնը որպես թարգմանաբանական խնդիր, Ասողիկ, N 16, Երևան, 2006, էջ 319-322:
5. *Գևորգյան Գ. Ա.,* Աստվածաշնչյան համեմատություններ, Ասողիկ, N 16, 2006, էջ 83-96:
6. *Գևորգյան Գ. Ա.,* Metaphor in Bible, Armenian Folia Anglistika, International Journal of English Studies, Երևան, 2006, էջ 31-36:
7. *Պողոսյան Օ. Շ.,* Գիտական ոճի յուրահատկությունների հարցի շուրջ, Երևան, 2006, էջ 59-68:
8. *Գիրունյան Գ. Ս.,* On the Ludic Character of Literary Allusion, Armenian Folia Anglistika, International Journal of English Studies, 2006, Yerevan, pp 18-25:
9. *Սեֆերյան Ս. Ս.,* Անգլիական մանկական գրականության երեք մարգարիտները, Ասողիկ, Գիրք թարգմանչաց, Երևան, Սահակ Պարթև, 2006, N16, էջ 345-355:
10. Սեֆերյան Ս. Ս., ßçûê, êîìîóíèêàöèÿ è ýòíè÷åñêèé ìåíòàëèòåò¦ (ìàòåðèàëû ìåæäóíàðîäíîé íàó÷íîé êîíôåðåíöèè), Åðåâàí, 2006, «Իմստերլինգվա» համալսարան, "Shakespeare's Laughs", էջ 309-312:
11. *Գաբրիելյան Ս. Ռ.,* Քիփլինգի Փոիկը հեքիաթը և հայերեն թարգմանությունները, Ասողիկ, Գիրք թարգմանչաց, N16, Երևան, 2006, էջ 327-345:
12. *Գրիգորյան Գ. Է.,* Բառախաղի հումորը, Ասողիկ, Գիրք թարգմանչաց, N16, Երևան, 2006, էջ 323-327:
13. *Առաքելյան Ռ. Ս.,* Լեզվի և մշակույթի փոխազդեցությունը, Ասողիկ, N16, 2006, էջ 96-102:
14. *Առաքելյան Ռ. Ս.,* Տեքստի հոգելեզվաբանական ուսումնասիրության հարցեր, Ասողիկ, 15, Երևան, 2006, էջ 102-109:
15. *Karapetyan L.H., Shmavonyan G.,* Education and Recruitment of Gifted High- School Students in Armenia, Science Education Vol. 16, 2007, pp. 294-297:

16. *Hakobyan A.E.,* On Some Peculiarities of Translation of Legal Documents, Ասողիկ, N16, Սահակ Պարթև, Երևան, 2006, էջ 292-298:
17. *Hakobyan A.E.,* The Language of Constitution. Some Specific Linguistic Characteristics, Օրենք և իրականություն, միջազգային իրավաբանական գիտական հանդես 9, «Իրավունք» հրատարակչություն, Երևան, 2006, էջ 44-45:
18. *Khachatryan A.V.,* "Translation Transformations" ßçûê, êîìóíèêàöèÿ è ýòíè÷åñêèé ìåíòàëèòåò (ìàòåðèàëû ìåæäóíàðîäíîé íàó÷íîé êîíôåðåíöèè), Åðåâàí, 2006, «Ինտերլինգվա» համալսարան, էջ 3-12:
19. *Խաչատրյան Ա. Վ.,* "Russian Translation School", Ասողիկ, N 16, Երևան, 2006, էջ 174-179:
20. *Չուբարյան Ա. Է., Առաքելյան Ս.,* Անգլիական օրհնանքները ոճական համատեքստի վերլուծության տեսանկյունից, Օտար լեզուները բարձրագույն դպրոցում, N 7, Երևան, ԵՊՀ, հրատ., 2006, էջ 45-59:
21. *Վարդանյան Ս. Ն.,* Ñêîðîãîâîðêè êàê äèêöèîííûå óïðàæíåíèÿ â ïðàêòèêå àíãëèéñêîãî ÿçûêà, Òåçèñû äîêëàäà (ìàòåðèàëû íàó÷íî-ìåòîäè÷åñêîé êîíôåðåíöèè) ÐÀÓ, 2006, էջ 70-71:
22. *Մսրլոսյան Ա. Ի., Գասպարյան Լ.,* "Repetition: Its Aesthetic Value in Edgar Poe's Mystic Poetry", Ասողիկ, N 16, Երևան, 2006, էջ 103-114:
23. *Matevosya A.I.,* Metaphor in the Author's Comments, Armenian Folia Anglistika, Yerevan, 2006, էջ 26-31:
24. *Գալստյան Ա. Հ.,* Փոխակարգության խնդիրը բառափոխառությունների յուրացման գործընթացում, Անգլիագիտական հետազոտությունների հայկական հանդես 1(2), Երևան, էջ 51-54:
25. *Գալստյան Ա. Հ.,* Անգլերենի ազդեցությամբ հայերենում երևան եկած նորամուծությունները, Ասողիկ, Սահակ Պարթև, 2007-2008, էջ 48-56:
26. *Ղազարյան Ս. Բ.,* Գերմաներենի ձևաբանական համակարգի զարգացման հիմնական առանձնահատկությունները, «Կանթեղ» 3(28), 6 էջ, 2006:
27. *Gabrieljan Ju. M.,* Die NatÞrlichkeitstheorie in der Sprachwissenschaft, FLSP., 5, Երևան, 2006, էջ 20, 12 էջ:
28. *Gabrieljan Ju. M.,* Zur Negierung im Deutschen und Armenischen, Deutsche Sprache, 7, Mannheim, 2006 S. 21-28:
29. *Առաքելյան Ս. Ռ.,* Համարժեքությունը և տարարժեքությունը լեզվում, Կանթեղ, 6, Երևան, 2006, 11 էջ:
30. *Ղազարյան Ս. Բ.,* Zum Problem der Entwicklung des Deutschen Flexionssystems, Կրթությունը և գիտությունը Արցախում, Ամտարես հրատ., Երևան, 2006, 9 էջ:
31. *Միսրոնյան Ե. Ռ.,* Գերմաներենի ազատ տրականը, Օտար լեզուները բարձրագույն դպրոցում, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, էջ 37-44:
32. *Երզնկյան Ե. Լ., Հարությունյան Լ.Ա.,* Øèðîêîçíà÷íûå ñëîâà â ñåòå êîãíèòèâíîé òåîðèè, Օտար լեզուները բարձրագույն դպրոցում, N 7, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 96-102:
33. *Երզնկյան Ե. Լ., Բաբայան Ա. Մ.,* Introduction into the Study of Language Transfer in Armenia, Օտար լեզուները մասնագիտական նպատակների համար /գիտական հոդվածների ժողովածու/, N 6, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2007, էջ 93-98:
34. *Երզնկյան Ե. Լ.,* Deixis in Polite Interaction, Միջազգային գրախոսվող ամսագիր Armenian Folia Anglistika, International Journal of English Studies, Երևան, 2006, էջ 36-41:
35. *Åðçíêÿí Å. Ë., Ñóäæÿí Ñ. Ë.,* Pragmatic Competence: Indirectness and Politeness, Lateum, ELT as Sustainable Development: Secondary and Tertiary Education, Ì : ÊÄÓ, 2007, ñ. 84.
36. *Yerznkyan Y. L.,* PELTS Testing and Assessing for the Future, British Council, "Newsletter", 2006.
37. *Երզնկյան Ե. Լ.,* Գնահատման նոր համակարգի ներդրման ճանապարհին, Օտար լեզուները Հայաստանում, N1, Երևան, 2007:
38. *Karapetyan M. R.,* Creating Contexts for Adult Motivation for Foreign Language Learning Acquisition, Armenian Folia Anglistika. International Journal of English Studies, 1(2), AASE, Yerevan, 2006.
39. *Կարապետյան Մ. Ռ.*, Enhancing Language Learning Strategies through Computer Technologies, Օտար լեզուները բարձրագույն դպրոցում, N 7, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 149-163:
40. *Վարդապետյան Զ. Հ.,* Համոզում /դրդում/ արտահայտող անգլերեն գործարար նամակների լեզվական առանձնահատկությունները, Օտար լեզուները բարձրագույն դպրոցում, N 7, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 68-76:
41. *Մնացականյան Ն. Վ.,* Language Difficulty in Newspapers, Օտար լեզուները բարձրագույն դպրոցում, N7, 2006, Երևան, ԵՊՀ հրատ., էջ 11-17:

42. *Պապոյան Ա. Կ., Մկրտչյան Մ. Գ., Բուռնազյան Ի. Ս.,* Ãåíäåðíûé ôàêòîð êàê âàæíîå óñëîâèå ðåôëåêñèâíîãî ïîâåäåíèÿ (íà ìàòåðèàëå àíãëèéñêîãî ÿçûêà), Օտար լեզուները բարձրագույն դպրոցում, N 7, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 125-132:
43. *Հայթյան Լ. Ա.,* The Importance of Syntactic Prosody in Language Teaching, Հումանիտար գիտություններ /9/, Երևան, 2007, էջ 216-220:
44. *Բուռնազյան Ի. Ս.,* Շերվուդ Անդերսենը և նրա «Ուայնսբուրգ, Օհայո» պատմվածքների ժողովածուն, «Ասողիկ», Երևան, 2007, էջ 19-25:
45. *Սուջյան Ս. Լ.,"* Please" êàê àêòóàëèçàòîð âåæëèâîñòè, Օտար լեզուները բարձրագույն դպրոցում, N 7, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 142-148:
46. *Դանիելյան Գ. Լ.,* Անգլերենի հնչյունաբանության ուսուցումը բանասիրական ֆակուլտետում, Օտար լեզուները բարձրագույն դպրոցում, N7, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 185-195:
47. *Դանիելյան Գ. Լ.,* Անգլերենը հատուկ նպատակներով (ESP) դասընթացի առանձնահատկությունները բանասիրական ֆակուլտետում, Սանկտավարժական միտք, 1/1, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006:
48. *Շարուրյան Հ. Ա.,* «Սպիտակ նեգրի» թեման Նորման Մեյլերի ուշ շրջանի վեպերում, Օտար լեզուները բարձրագույն դպրոցում, N7, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 204-223:
49. *Baghdasaryan M.A.,* "Politicized" Syntagms in Action, Armenian Folia Anglistika, International Journal of English Studies, 1(3), AASE, Yerevan, 2007.
50. *Գարգալոյան Ռ. Ֆ.,* Գոլդինգի «Սրաձողը» վեպը որպես մարդկության հոգու պարտականության խորհրդանիշ, Գիտական հոդվածների ժողովածու, 1(26), Երևան, 2006, էջ 8-14:
51. *Սարգսյան Վ. Գ.,* Հայկական լեռնաշխարհի և Պիրենեյան թերակղզու հնագույն լեզվամշակութային աղերսները (մեղրի և մեղվաբուծության հետ կապված տերմինների ծագման հարցի շուրջ), Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 6, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 3-11 էջ:
52. *Սարգսյան Վ. Գ.,* El sufijo verbificador -tu (-du) en las inscripciones cuneiformas urarteas, en euskera y en armenio, «Արաքս», հայ-բասկյան միջազգային տարեգիրք, Երևան, 2007, 37-51 էջ:
53. *Մուրադյան Ա. Գ.,* Ֆերդինանդ դը Սոսյուրի լեզվաբանական հայացքները և ֆրանսիական լեզվաբանությունը, Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 5, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 3-9 էջ:
54. *Խաչատրյան Ս. Ս.,* Լիակատար ձևացումը օտար լեզվի դասավանդման գործընթացում, Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 5, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 27-32 էջ:
55. *Վարդանյան Ն. Պ.,* Իմ Դոդեն իր «Նամակներ իմ հողմաղացից» պատմվածաշարով, Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 5, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 53-67 էջ:
56. *Վարդանյան Ն. Պ.,* Ժան Ժիոնոյի հայերեն թարգմանությունը իմ պատկերացմամբ, Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 6, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 12-19 էջ:
57. *Միրզոյան Ռ. Վ.,* Սարսել Էմեի անիրական աշխարհը,, Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 6, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 84-93 էջ:
58. *Պետրոսյան Վ. Ա.,* Հայ-ֆրանսիական առնչություններին վերաբերող մի քանի հարցեր, Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 6, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 20-29 էջ:
59. *Գալստյան Հ. Ս.,* Լեզվական ձև, համակարգ և կառուցվածք հասկացությունների ըմբռնման և զարգացման խնդրի մասին, Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 5, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 109-117 էջ:
60. *Հակոբյան Ա. Ա.,* Երջանկության խնդիրը Սեն-Ժոն Պերսի և Ալբեր Կամյուի ստեղծագործություններում, Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 5, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 42-52 էջ:
61. *Հարությունյան Ն. Ռ.,* L'ntude pragmatique des verbes performatifs, Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 6, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 73-83 էջ:
62. *Բլբուլյան Ֆ. Մ.,* La production du sens dans le poeme d'apres Michael Riffaterre, Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 5, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 88-101 էջ:
63. *Կարապետյան Լ. Գ.,* L'analyse textuelle selon le Principe de cooperation de H. P. Grice, Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 6, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 30-37 էջ:
64. *Ավետիսյան Հ. Վ.,* L'Enonciation, Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 6, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 94-100 էջ:
65. *Շահբազյան Կ. Ռ.,* Ազգակցության գոյականների տիպաբանական–համադրական վերլուծությունը ֆրանսերենում և հայերենում, Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 5, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 68-79 էջ:

66. *Մարտիրոսյան Է. Մ.,* Les moyens linguistiques de la notion de tolnrance dans les textes religieux et politiques, Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 5, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 102-108 էջ:
67. *Առաքելյան Կ. Յ.,* Les principes de l'analyse praxnmatique du texte, Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 6, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 38-52 էջ:
68. *Սարգսյան Գ. Ռ.,* Le changement du titre comme le signe d'une lecture du premier niveau, Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 6, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 56-62 էջ:
69. *Ղարադազարյան Հ. Գ.,* «Կրավորական կառույցները» ֆրանսերենի վարչագործարարական տեքստերում, Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 6, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 63-72 էջ:
70. *Բաղդասարյան Հ. Գ.,* Դարձվածք, առած և ասացվածք. ներքին ձևի տարբեր մեկնաբանությունների շուրջ, Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 5, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 33-41 էջ:
71. Մարիա ղել Կարմեն Գոնսալես Պենյատո, Las tncnicas narrativas en la Mala Educacign, Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 5, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 80-88 էջ:
72. *Միանասյան Ա. Գ.,* Գունանուններով կազմված դարձվածների բազմիմաստությունը անգլերենում, իսպաներենում և հայերենում, Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 6, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 53-56 էջ:
73. *Բասսի Պ.,* La Letteratura italiana nell'eta conciliare, Ռոմանական բանասիրության հանդես, թիվ 5, «Ասողիկ» հրատ., Երևան, 2007, 10-14 էջ:
74. *Apresyan M. & Bagiryan, D.,* Integration of Internet activities into a content-based curriculum, FLSP "Foreign Languages for Specific Purposes" N6, Երևան, 2006, 9-21 էջ:
75. *Baghdasaryan A.,* Planning ESP lessons and courses, FLSP N6, Երևան, 2006, 21-29 էջ:
76. *Mkrtchyan K., Mnatsakanyan L.,* Analysing Students`Needs, FLSP N6, Երևան, 2006, 78-85 էջ:
77. *Nazaryan M.,* Incorporating Economic Theory of "Supply and Demand" in EVP Instruction, FLSP N6, Երևան, 2006, 85-93 էջ:
78. Coöèàëüíî-êóëüòóðíàÿ êîìïåòåíöèÿ â êîíòåêñòå ÿçûêà ïðîôåññèîíàëüíîãî îáùåíèÿ, FLSP N6, Երևան, 2006, 99-105 էջ:
79. *Àñèêÿí Ñ.,* On the improvement of the work organization for Foreign Language Students at Non-linguistic Departments, FLSP N6, Երևան, 2006, 105-111էջ:
80. *Ïàõëåâàíÿí È.,* Ëèíãâèñòè÷åñêèå oñîáåííîñòè þðèäè÷åñêîãî ïðåäëîæåíèÿ, FLSP N6, Երևան, 2006, ñ. 123-133:
81 *Barsegyan G. R.,* Մասնագիտական տերմինները սպորտային լրագրության մեջ, FLSP N6, էջ 123-133, Երևան, 2006, 146-157 էջ:
82. *Tovmasyan G.,* Teaching Discussion as a Means for the Development of Impromptu Speech, FLSP N6, Երևան, 2006, 165-174 էջ:
83. *Minasyan A.,* Անգլերենի իրավաբանական տերմինների հոմանիշների թարգմանության մասին, FLSP N6, Երևան, 2006, 181-188 էջ:
84. *Էդոյան Հ. Ա.,* Շարժում դեպի հավասարակշռություն, Համատեքստ-2005, ԵՊՀ 2006, 3-21էջ:
85. *Մատինյան Կ. Ռ.,* Թոմաս Էլիոթը Գյոթեի քննադատ, AASE-2007, էջ 27-35:
86. *Խաչատրյան Յու. Գ.,* Oбщение Çàðÿíå, Àíèâ /գրական-մշակութային հասարակական ամսագիր/, Մինսկ, 2006, N 1, էջ 21-28 :
87. *Մեղրակյան Ա. Ռ.,* Լորանի բանաստեղծական արվեստը, Կանբեռ, 2007, էջ 9-14:
88. *Մեղրակյան Ա. Ռ.,* Քննադատական բանաստեղծություն և բանաստեղծական քննադատություն, Նոր-Դար, N 1, Երևան, 2006, էջ 4-10:
89. Մարտիրոսյան Ա. Ա., Ինքնաճանաչում, Նորք, N 3, Երևան, 2007, էջ 150-155:
90. *Ստեփանյան Ս.* Լ., Վաղ Վիտգենշտայնը և իր տրակտատը, «Ռուբիկոն», N 1, Երևան, 2006, էջ 4-8:
91. *Միմյան Տ. Ս.,* Ճակատագրի կարգը «Ութունքախաղ» վեպում, Գրականագիտական հանդես, Ա (ե), Երևան, 2006, էջ 191-203:
92. *Միմյան Տ. Ս.,* Տղամարդու և կնոջ կայացումը սիրո համատեքստում (Ֆր. Շլեգելի «Լյուցինդա» և Հ. Հեսսեի «Սիդհարթհա» վեպերի համեմատության փորձ), Գարուն, N 11-12, Երևան, 2006, էջ 40-44:
93. *Միմյան Տ. Ս.,* Մի քանի դիտողություններ գեղարվեստական տեքստի վերլուծության և ընկարագրության մեթոդի շուրջ, Մանկավարժական միտք, N 3-4, Երևան, 2006, էջ 115-121:
94. *Միմյան Տ. Ս.,* Բնագիր-ընթերցող փոխհարաբերությունը («ընթերցող» կարգի մեթոդական վերլուծության շուրջ), Հայոց լեզու և գրականություն, N1-2 (41), Երևան, 2007, էջ 93-103:

95. Գասպարյան Ս. Ք., Ձևի և բովանդակության միասնականությունը բանասիրական մոտեցմամբ, Բանբեր N 3, Երևան 2006, էջ 79-83:
96. *Gasparyan S. K.,* On objectivity in Understanding Verba Art, The knowledge of Literature Volume 5, Bergamo University Press, 2006, pp 67-72.
97. *Ãàñïàðÿí Ñ. Ê.,* Ê âîïðîñó î âçàèìîäåéñòâèè ôóíêöèîíàëüíûõ ñòèëåé â òåìáðàëüíîì îñâåùåíèè, Ôèëîëîãè÷åñêèå íàóêè, N 1, Ìîñêâà 2007, ñòð. 78-84.
98. *Ãàñïàðÿí Ñ. Ê., Êíÿçÿí À. Ò.,* Ñèìâîëèêà êàê ôîðìà âûðàæåíèÿ îáðàçà àâòîðà â ïðîèçâåäåíèÿõ Ä.Ð. Ëîóðåíñà, Âåñòíèê ÌÃËÓ, âûï. 522, Ìîñêâà, "Ðåìà", 2007, ñòð. 72-79.

Զեկուցումների թեզիս

1. *Ãàñïàðÿí Ñ. Ê.,* Ê âîïðîñó î âçàèìîäåéñòâèè ñòèëåé, Ռոմանգերմ. բանասիր. և օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի արդիական խնդիրները գիտաժողով՝ նվիրված ԵՊՀ ռոմանագերմ. բանասիր. ֆակուլտետի հիմնադրման 15-ամյակին, Երևան, 26-27 հոկտեմբերի, 2006:
2. *Գալստյան Ա. Հ.,* Նորաբանությունները հայերենում և անգլերենում, Ռոմանգերմ. բանասիր. և օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի արդիական խնդիրները գիտաժողով՝ նվիրված ԵՊՀ ռոմանագերմ. բանասիր. ֆակուլտետի հիմնադրման 15-ամյակին, Երևան, 26-27 հոկտեմբերի, 2006:
3. *Կիրակոսյան Տ. Ա.,* Հռետորական հարցի մասին, Ռոմանական բանասիրության և օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի արդիական խնդիրներ, ԵՊՀ, Ռ. Գ. Բ ֆակուլտետի հիմնադրման 15-ամյակին նվիրված գիտաժողովի զեկուցումների թեզիսներ, Երևան, 26-27 հոկտեմբերի, 2006, էջ 63-64:
4. *Առաքելյան Ռ. Ս.,* Խոսքային ներգործման հոգելեզվաբանական առանձնահատկությունները, Ռոմանական բանասիրության և օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի արդիական խնդիրներ, Երևան, 26-27 հոկտեմբերի, 2006, էջ 31:
5. *Հակոբյան Ա. Է.,* Օրենսդրական ոճի գործառական քննության սահմանադրության հիման վրա, Ռոմանական բանասիրության և օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի արդիական խնդիրներ, ԵՊՀ, Ռ. Գ. Բ ֆակուլտետի հիմնադրման 15-ամյակին նվիրված գիտաժողովի զեկուցումների թեզիսներ, Երևան, 26-27 հոկտեմբերի, 2006, էջ 64-65:
6. *Տոնյան Մ. Ա.,* Îáîáùåííî-ëè÷íûå ìåñòîèìåíèÿ àíãëèéñêîãî ÿçûêà è ýìïàòèÿ ãîâîðÿùåãî, Ռոմանական բանասիրության և օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի արդիական խնդիրներ, Երևան, 2006, էջ 67-68:
7. *Պողոսյան Օ. Շ.,* English As an International Language of Science, "Ռոմանական բանասիրության և օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի արդիական խնդիրները" գիտաժողովի զեկուցումներից, Երևան, 2006, էջ 73-76:
8. *Երզնկյան Ե. Լ.,* Ñèíñåìàíòèÿ êàê ïðîÿâëåíèå îñîáåííîñòåé ñåìàíòèêè ñëîâà, Ռոմանագերմանական բանասիրության և օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի արդիական խնդիրները, Գիտաժողով, Երևան, 26-27 հոկտեմբերի, 2006, էջ 13-14:
9. *Åðçèíêÿí Å. Ë.,* Ñî÷åòàåìîñòü øèðîêîçíà÷íîãî ñëîâà êàê õàðàêòåðèñòèêà åãî ñåìàíòèêè, Ïðîáëåìû Ðîìàíî-ãåðìàíñêîé ôèëîëîãèè: Òåîðèÿ è ìåòîäèêà ïðåïîäàâàíèÿ èíîñòðàííûõ ÿçûêîâ, Òåçèñû äîêëàäîâ ìåæäóíàðîäíîé íàó÷íîé êîíôåðåíöèè, Åðåâàí, 2006, ñ. 39.
10. *Բաբայան Ա.,* Common Pronunciation Traps in the Business English Classroom, Ռոմանագերմանական բանասիրության և օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի արդիական խնդիրները, Գիտաժողով, Երևան, 26-27 հոկտեմբերի, 2006, էջ 36:
11. *Կարապետյան Մ. Ռ.,* Interpreting Spoken Messages in Business Interactions, Ռոմանագերմանական բանասիրության և օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի արդիական խնդիրները, Գիտաժողով, Երևան, 26-27 հոկտեմբերի, 2006, էջ 60-61:
12. *Պետրոսյան Ա. Հ.,* Ինքնության անդրադարձներ, ինքնակենսագրական տարրը Վ. Սարոյանի ստեղծագործության մեջ, Ռոմանագերմանական բանասիրության և օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի արդիական խնդիրները, Գիտաժողով, Երևան, 26-27 հոկտեմբերի, 2006, էջ 42:
13. *Ղազարյան Ռ.,* Խաղը Սելինջերի դեռահաս հերոսի ըմբռնմամբ, Ռոմանագերմանական բանասիրության և օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի արդիական խնդիրները, Գիտաժողով, Երևան, 26-27 հոկտեմբերի, 2006, էջ 41:

14. *Հայթյան Լ. Ա.,* Syntactic Prosody., Ռոմանագերմանական բանասիրության և օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի արդիական խնդիրները, Գիտաժողով, Երևան, 26-27 հոկտեմբերի, 2006, էջ 39:
15. *Ավագյան Ն. Հ.,* Difficulties in Distinguishing Semantics from Pragmatics, Ռոմանագերմանական բանասիրության և օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի արդիական խնդիրները, Գիտաժողով, Երևան, 26-27 հոկտեմբերի, 2006, էջ 40:
16. *Մկրտչյան Մ. Գ., Պապոյան Ա.,* Asking and Answering Techniques in a Conversational Class, Ռոմանագերմանական բանասիրության և օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի արդիական խնդիրները, Գիտաժողով, Երևան, 26-27 հոկտեմբերի, 2006, էջ 57-58:
17. *Բուռնազյան Ի. Ս., Պապոյան Ա.,* Òðóäíîñòè, âîçíèêàþùèå ïðè ÷òåíèè îðèãèíàëüíûõ òåêñòîâ íà ìàòåðèàëå àíãëèéñêîãî ÿçûêà, Ռոմանագերմանական բանասիրության և օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի արդիական խնդիրները, Գիտաժողով, Երևան, 26-27 հոկտեմբերի, 2006, էջ 36-37:
18. *Դանիելյան Գ. Լ.,* Անգլերենը հատուկ նպատակներով (ESP) դասընթացի առանձնահատկությունները բանասիրական ֆակուլտետում, Ռոմանագերմանական բանասիրության և օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի արդիական խնդիրները, Գիտաժողով, Երևան, 26-27 հոկտեմբերի, 2006, էջ 59-60:
19. *Աբրահամյան Ա. Ս.,* Armenian-English Bilingualism: Sociocultural Characterisitcs, Ռոմանագերմանական բանասիրության և օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի արդիական խնդիրները, Գիտաժողով, Երևան, 26-27 հոկտեմբերի, 2006, էջ 38:
20. *Հովակիմյան Լ. Բ.,* Teacher Challengers in ESP, Ռոմանագերմանական բանասիրության և օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի արդիական խնդիրները, Գիտաժողով, Երևան, 26-27 հոկտեմբերի, 2006, էջ 58:
21. *Baghdasaryan M. A.,* A Course in Cross-cultural Communication as a Means of Developing Translation Competence in Armenia, Translation in the Context of Cross-cultural communication /National Conference/, YSU, Yerevan, 2007, p. 43-45.
22. *Սարգսյան Վ. Գ.,* Ներքին վերականգնման և արտաքին համեմատությունների մի քանի հարցեր, ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի 15-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերը, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2007, 10-15 էջ:
23. *Մուրադյան Ա. Գ.,* Ֆերդինանդ դը Սոսյուրի «Ընդհանուր լեզվաբանության դասընթաց» աշխատությունը. հետաղարձ հայացք, ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի 15-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերը, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2007, 7-8 էջ:
24. *Մելիքսեթյան Ռ. Ս.,* Բացականչական կառույցների առանձնահատկությունները ֆրանսերենում և հայերենում, ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի 15-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերը, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2007, 17-18 էջ:
25. *Բաղդասարյան Ա. Ս.,* Մոտիվացիայի գործոնը և օտար լեզվի ուսուցումը, ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի 15-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերը, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2007, էջ 21:
26. *Միրզոյան Ռ. Վ.,* Ժորժ Սանդը 19-րդ դարի հայ գրականության արձագանքներում, ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի 15-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերը, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2007, 46-47 էջ:
27. *Գալստյան Հ. Ս.,* Գոյականների ածականական գործածության (ածականացման) լեզվական արտահայտության միջոցները ֆրանսերենում և հայերենում, ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի 15-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերը, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2007, 47-48 էջ:
28. *Հակոբյան Ա. Ա.,* Գրագողությո՞ւն, թե՞ ինքնուրույն թարգմանություն, ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի 15-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերը, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2007, էջ 43:
29. *Հակոբյան Ա. Ա.,* Գեղարվեստական թարգմանության առանձնահատկությունները, ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի 15-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերը, Երևան 2007, 10-11 էջ:
30. *Հարությունյան Ն. Ռ.,* Նորաբանությունները որպես լեզվի հարստացման միջոց, ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի 15-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերը, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2007, 69-72 էջ:

31. *Կարապետյան Լ. Գ.,* L'analyse textuelle selon le principe de cooperation de H. P. Grice, ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի 15-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերը, Երևան, 2007, ԵՊՀ հրատ., 72-74 էջ:
32. *Ավետիսյան Հ. Վ.,* La problematique de l'inonciation, ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի 15-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերը, Երևան, 2007, 75-78 էջ:
33. *Մարության Ա. Հ.,* Բաղադրյալ տեղանուններից առաջացած ածականների որոշ առանձնահատկություններ, ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի 15-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերը, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 48-49 էջ:
34. *Բաղդասարյան Հ. Գ.,* Առածի և ասացվածքի ներքին ձևի խնդրի շուրջ, ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի 15-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերը, Երևան, 2007, 18-19 էջ:
35. *Բաղդասարյան Հ. Գ.,* Ճանաչողական (կոգնիտիվ) լեզվաբանություն և թարգմանություն. փոխներգործության հեռանկարների շուրջ, ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի 15-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերը, Երևան, 2007, 11-13 էջ:
36. *Խաչատրյան Ա. Յ.,* Թարգմանչի կարգավիճակը հասարակության մեջ, ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի 15-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերը, Երևան, 2007, 5-6 էջ:
37. *Բարսեղյան Ի. Լ.,* ,Il nome della Rosa' di Umberto Eco: Monasteri nella vita sociale italiana del medioevo, ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի 15-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերը, Երևան, 2007, 44-45 էջ:
38. *Àïðåñÿí À.,* Î íåêîòîðûõ îñîáåííîñòÿõ ïðèíöèïà â ìàòåìàòèêå ïðåïîäàâàíèÿ èíîñòðàííûõ ÿçûêîâ ñòóäåíòàì íåÿçûêîâîãî âóçà ÿçûêîâ ñòóäåíòàì íåÿçûêîâîãî âóçà, ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի հիմնադրման 15 ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերից /հոկտեմբեր, 2006/:
39. *Աբրահամյան Ս.,* Աշակույթային իրազեկությունը որպես միջմշակութային հաղորդակցման արդյունավետության նախադրյալ, ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի հիմնադրման 15-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերից /հոկտեմբեր, 2006/:
40. *Վարդյան Ա.,* «Այս թեթև և ծանր աշխարհը» Գ. Չալիկյանի պիեսի անգլերեն թարգմանության մասին: «Թարգմանությունը միջմշակութային հաղորդակցման համատեքստում» հանրապետական գիտաժողովի նյութերից /մայիս, 2007/:
41. *Թումանյան Ս.,* Էլվին Գրոսքլոուսի «Արարատ» վեպը և նրա հայերեն թարգմանությունը «Թարգմանչությունը միջմշակույթային հաղորդակցման համատեքստում» հանրապետական գիտաժողովի նյութերից /մայիս, 2007/:
42. *Âîí÷àð-Õàíäæÿí Í. Ê.,* Íîâûå àðìÿíñêèå ïåðåâîäû èç ëèðèêè Ïóøêèíà. Ðåñïóáë. êîíô. "Ïåðåâîä â êîíòåêñòå ìåæêóëüòóðíîé êîìóíèêàöèè", /òåçèñû äîêëàäîâ/, Åðåâàí, 2007, ñòð. 28-30.
43. *Մեղրակյան Ա. Ռ.,* Այլընտրական կրթությունը Հայաստանում, /Ոչ ֆորմալ կրթության ինստիտուտը Հայաստանում/, ԹԱՖ, /թեզիս/. Երևան, 2006, էջ 23-26:

ՌՈՒՍ ԲԱՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Բալայան Պավել Բորիսի, մանկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*
Դեկանի տեղակալ՝ *Մարտիրյան Նաիրա Իգնատիոսի, ասիստենտ*

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները եւ մասնագիտացումները

Շիֆր	**Մասնագիտություն՝**
032400	Ռուսաց լեզու և գրականություն
032300	Թարգմանչական գործ՝ ռուսաց լեզու և հայոց լեզու

Մասնագիտացումներ՝ ռուսաց լեզու, ռուս գրականություն, թարգմանչական գործ
(մագիստրատուրա)

Պատվավոր կոչումներ ունեցողներ

1. Հախումյան Սեմյոն Տիգրանի, ՀՀ պետական մրցանակի դափնեկիր

Մասնագիտություն, կրթական աստիճան	***Ուսանողների թիվը՝*** 305							
	I կուրս		**II կուրս**		**III կուրս**		**IV կուրս**	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Բակալավրիատ								
Ռուսաց լեզու և գրակ.	23	31	23	26	27	21	23	23
Թարգմանչական գործ	9	11	7	8	3	13	7	8
Ընդամենը	32	42	30	34	30	34	30	31
Մագիստրատուրա	7	16	6	13				

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	**Քննաշրջանին մասնակցել են**	**Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը**		**Գերազանցիկների թիվը**	**Առաջադիմության %-ը**
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Ռուս. լեզու և գրակ.					
1-ին	54	1	5	4	89
2-րդ	49	1	10	4	78
3-րդ	48	2	10	12	75
4-րդ	46	2	16	7	61
Թարգմանչ. գործ					
1-ին	20				100
2-րդ	15	1	1	2	87
3-րդ	16	1	7	1	50
4-րդ	15	1	2	3	80
Ընդամենը	263	9	51	33	77

Մագիստրատուրա					
Ռուս. լեզու և գրակ.					
1-ին	23	1	-	4	96
2-րդ	18	-	3	9	83
Ընդամենը	41	1	3	13	90

Ամառային քննաշրջան

Մասնագիտություն կրթական աստիճան, կուրս	**Քննաշրջանին մասնակցել են**	**Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը**		**Գերազանցիկների թիվը**	**Առաջադիմության %-ը**
		պպ	**վճ**		
Բակալավրիատ					
Ռուս. լեզու և գրակ.					
1-ին	56	3	12	2	73
2-րդ	50	3	17	3	60
3-րդ	49	7	11	10	63
Թարգմանչ. գործ					
1-ին	20	1	5	2	70
2-րդ	17	1	5	2	65
3-րդ	17	-	1	4	94
Ընդամենը	209	15	51	23	68
Մագիստրատուրա					
Ռուս. լեզու և գրակ.					
1-ին	**22**	**-**	**-**	**7**	**100**

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	***Ընդամենը 92, այդ թվում նախորդ տարիներից՝ 14***	
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	մագիստրատուրա
Ռուսաց լեզու և գրականություն	56 (6)	18
Թարգմանչական գործ	18 (3)	-
Ընդամենը	74 (9)	18

2006/2007 ուստարում հրատարակվել են

Դասագիրք	**Մենագրություն**	**Ուսումնական ձեռնարկ**	**Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ**	**Հոդված**	**Զեկուցումների թեզիս**
-	**2**	**3**	**2**	**54**	**20**

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ 4

ՌՈՒՍ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Հակոբյան Լևոն Գեորգիի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Հախումյան Սեմյոն Տիգրանի, բան. գիտ. թեկնածու, պրոֆեսոր-խորհրդատու
2. Այվազյան Մարիամ Ղազարի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Գոնչար Նատալյա Ալեքսանդրի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Պետրոսյան Մերի Վարդանի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Տեր-Գրիգորյան Ռուզաննա Աշոտի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Սահակյան Աննա Հայկի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Հարությունյան Տատյանա Վլադիմիրի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Սկրտչյան Մարիաննա Աշոտի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Պապայան Ռաֆայել Աշոտի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Ադուլյան Մարինա Սիսակի
2. Հարությունյան Տաթևիկ Ալեքի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Ռուս հին, դասական և ժամանակակից գրականության խնդիրներ (չֆինանսավորվող):	Հակոբյան Լ. Գ.
2. Հայ-ռուսական գրական առնչություններ (չֆինանսավորվող):	Պետրոսյան Մ. Վ.
3. Թարգմանության տեսության և պրակտիկայի խնդիրներ (չֆինանսավորվող):	Տեր-Գրիգորյան Ռ. Ա.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Թեմային առնչվող հետազոտությունները վերաբերում են ռուս գրականության պատմության չուսումնասիրված կամ սակավ ուսումնասիրված խնդիրներին: Շեշտը հիմնականում դրվում է հին ռուս գրականության, 18-րդ, 19-րդ և 20-րդ դարերի առանձին երկերի վերլուծության, ինչպես նաև գրական գործընթացի մեկնության ու արժևորման վրա: Թեմայի շրջանակներում հետազոտություններ են տարվում նաև

գրականության տեսության, մասնավորապես, պոետիկայի, պատկերային համակարգի, տեքստի և համատեքստի, գերտեքստային միասնությունների ոլորտներում:

Թեմայի շրջանակներում կատարվում են նաև ուսումնասիրություններ ռուս գրականության դասավանդման մեթոդիկայի տարբեր խնդիրների վերաբերյալ:

Թեմա 2. Թեմայի սահմաններում կատարվող ուսումնասիրություններն իրագործվում են գրականագիտական տարբեր մեթոդներով, այդ թվում՝ համեմատական, համադրական, տիպաբանական: Հետազոտողների քննության առարկա են հանդիսանում թե՛ առանձին ստեղծագործություններ, թե՛ գեղարվեստական միտումներ, թե՛ մշակութային տարբեր դարաշրջանների գրական ուղղություններ: Այս ուսումնասիրությունները նպատակաուղղված են ոչ միայն հայտնաբերելու երկու գրականություններում առկա ընդհանրությունները, այլև բացահայտելու և մեկնելու առանձնահատկությունները:

Հետազոտական աշխատանքները ուղղված են նաև միջմշակութային առնչությունների ուսումնասիրմանը, ինչը հիմնականում վերաբերում է այլազգի գրական ստեղծագործության ընկալման բազմաբնույթ խնդիրներին:

Թեմա 3. Թեմայի ուսումնասիրությունները տարվում են հիմնականում երկու ուղղությամբ: Նախ՝ դա տեսական բնույթի հետազոտություններ են, որոնք ուղղված են գեղարվեստական թարգմանության տեսության առանձին բաժինների և դրույթների զարգացմանն ու խորացմանը: Աշխատանքների մի մասն էլ նվիրված է ավելի մասնավոր տեսական խնդիրներին, որոնք առանձնահատուկ են հայ-ռուսերեն և ռուս-հայերեն թարգմանությունների համար /պատկերային, տաղաչափական, դարձվածքային և այլ համարժեքների խնդիրներ/: Այս համատեքստում առանձին տեղ են զբաղեցնում հայ-ռուսերեն և ռուս-հայերեն գեղարվեստական թարգմանության պատմության վերաբերյալ հետազոտությունները:

ՈՒսումնասիրությունների մյուս ոլորտն էլ ընդգրկում է թարգմանչական պրակտիկային առնչվող ամենատարբեր գործնական խնդիրների հետազոտումը:

Ամբիոնի դասախոս՝ բ.գ.դ., դոցենտ Լ. Մաթևոսյանի կողմից հրատարակվել է «ßçûêîâîå ñîçíàíèå. Ñòåðåîòèïíûé ïëàñò» մենագրությունը:

Ամբիոնի գիտամեթոդական աշխատանքներն ուղղված են նաև դասագրքերի, ուսումնական ձեռնարկների, բառարանների, ուսումնական ծրագրերի ստեղծմանը: Մշակվել են մի շարք նոր ծրագրեր մագիստրատուրայի ուսանողների համար («Միջմշակութային հաղորդակցում», «Գիտական աշխատանքի նախապատրաստման մեթոդաբանություն», «Ռուսերենի բառակազմություն», «Հոգելեզվաբանության հիմունքները» և այլն):

Ամբիոնի դասախոսները մասնակցել են մի շարք միջազգային և հանրապետական գիտաժողովների աշխատանքներին (նյութերը տպագրված են):

Շարունակվում է դպրոցի համար ուսումնական գրականության ստեղծումը:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	1	16	2

ՌՈՒՍԱՑ ԼԵԶՎԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ, ՏԻՊԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՄԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Բրուտյան Լիլիթ Գեորգիի, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, Հայոց փիլիսոփայական ակադեմիայի իսկական անդամ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Մաթևոսյան Լիանանա Բենիամինի, բան. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
2. Արզումանյան Էմմա Ռաֆայելի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Գրձելյան Ռուզան Ռուբենի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Լամբարջյան Սրբուհի Պետրոսի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Մանուչարյան Իվետա Կարապետի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Ստրելցովա Իրինա Դմիտրիի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Տեր-Առաքելյան Ռուբինա Անուշավանի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
8. Հակոբյան Կարեն Սուրենի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
9. Խաչատուրյան Նելլի Արտաշեսի, դոցենտ
10. Մելիք-Օհանջանյան Իլոնա Միքայելի, ասիստենտ
11. Հովվյան Արմենուհի Արտաշեսի, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Բալայան Պավել Բորիսի, մանկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Մարկոսյան Լևոն Երվանդի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Ստոյանովա Ռադոստինա Ստոյանի, դոցենտ

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Քյուրքչյան Հասմիկ Համբարձումի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Ռուսաց լեզվաբանության արդի հիմնահարցերը (չֆինանսավորվող):	Տեր-Առաքելյան Ռ. Ա.
2. Լեզուների տիպաբանության խնդիրներ (չֆինանսավորվող):	Մանուչարյան Ի. Կ.
3. Հաղորդակցման տեսության հիմնահարցեր (չֆինանսավորվող):	Բրուտյան Լ. Գ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Թեմայի շրջանակներում կատարվում են ժամանակակից ռուսերենի, ինչպես նաև հին սլավոներենի տեսությանն առնչվող հետազոտություններ: Մասնավորապես, ուսումնասիրվում են ռուսերենի հնչյունաբանության, բառագիտության, իմաստաբանության, քերականության, բառակազմության,

տերմինաբանության, բառարանագիտության և գործաբանության բազմապիսի հարցեր: Կատարվում են նաև ռուսերենի դասավանդման մեթոդիկային վերաբերող հետազոտություններ:

Թեմա 2. Թեմայի շրջանակներում կատարվում են լեզուների զուգադրական-տիպաբանական ուսումնասիրություններ: Նշված հայեցակետից ուսումնասիրվում են ինչպես ռուսերենն ու հայերենը, այնպես էլ սլավոնական լեզուները (ռուսերենը, չեխերենը, լեհերենը, ուկրաիներենը և այլն):

ՈՒսումնասիրվում են, մասնավորապես, նշված լեզուների միջև եղած ընդհանրություններն ու տարբերությունները լեզվի տարբեր մակարդակներում, ինչը կարևորվում է տիպաբանական հետազոտությունների առումով:

Թեմա 3. Թեման ընդգրկում է արդիական և կարևորագույն միջգիտական այդ ոլորտի հետևյալ հիմնահարցերի ուսումնասիրությունը. խոսողական ակտերի տեսությունը, հաղորդակցման գործընթացի մեխանիզմներն ու ռազմավարությունը, արդյունավետ հաղորդակցման մարտավարությունը, հաղորդակցման խախտումները և դրանց հաղթահարումը, հաղորդակցման տարատեսակները (խոսքային, ոչ խոսքային, հարախոսքային, միջանձնային, խմբային, հանրային և այլն): ՈՒսումնասիրվում են նաև միջմշակութային հաղորդակցման բազմատիպի հարցեր՝ կապված լեզվի և մշակույթի փոխհարաբերության, միջլեզվական հաղորդակցման, թարգմանության և այլ խնդիրների հետ:

Ամբիոնի գիտամեթոդական գործունեությունը ընդգրկում է նաև դասագրքերի, ուսումնական ձեռնարկների, բառարանների, ուսումնական ծրագրերի ստեղծումը: Մշակվել են մի շարք նոր ծրագրեր մագիստրատուրայի ուսանողների համար («Միջմշակութային հաղորդակցում», «Գիտական աշխատանքի նախապատրաստման մեթոդաբանություն», «Ռուսերենի բառակազմություն», «Հոգելեզվաբանության հիմունքները» և այլն):

Ամբիոնի դասախոսները մասնակցել են միջազգային և հանրապետական մի շարք գիտաժողովների աշխատանքներին (նյութերը տպագրված են):

Շարունակվել են դպրոցի համար ուսումնական գրականության ստեղծման աշխատանքները:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	2	3	-	10	6

ՌՈՒՍԱՑ ԼԵԶՎԻ ԱՄԲԻՈՆ

(հումանիտար ֆակուլտետների համար)

Ամբիոնի վարիչ՝ *Լալայան Սուսաննա Ավագի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Բազյան Սահանուշ Սահակի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Հարությունյան Վերոնիկա Նիկիտայի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Հակոբյան Անուշ Վահանի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Մարկոսյան Գայանե Վլադիմիրի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Աթանեսյան Աշխեն Սամսոնի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Բախշինյան Մարինա Ալֆրեդի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

7. Ջուրաբյան Անահիտ Սերյոժայի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Խոջոյան Յուլիա Միքայելի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
9. Դպիրյան Մարգարիտա Ռոմանի, ասիստենտ
10. Կանայան Անուշ Յոլակի, ասիստենտ
11. Միջիֆերջյան Թերեզա Վազգենի, ասիստենտ
12. Մարտիրյան Նաիրա Իգնատիոսի, ասիստենտ
13. Մխիթարյան Կարինե Մելիքի, ասիստենտ
14. Աբաջյան Լիզիա Հապետի, դասախոս
15. Անժելյան Իրինա Սիմոնի, դասախոս
16. Այվազյան Մարինա Յոլակի, դասախոս
17. Բաղդասարյան Ալլա Ռաֆայելի, դասախոս
18. Գազարովա Դիանա Յուրիի, դասախոս
19. Ջոլյան Լիլիթ Ռոբերտի, դասախոս
20. Խաչատրյան Նարինե Ռոբերտի, դասախոս
21. Խաչատրյան Նաիրա Հենրիկի, դասախոս
22. Խաչատրյան Ջեմմա Ռուբենի, դասախոս
23. Հակոբյան Էլեոնորա Էմիլի, դասախոս
24. Համբարձումյան Տաթևիկ Հրայրի, դասախոս
25. Հարությունյան Լուսինե Ստեփանի, դասախոս
26. Հովհաննիսյան Գայանե Սուրենի, դասախոս
27. Հովհաննիսյան Կարինա Համլետի, դասախոս
28. Մելքումյան Մարիկա Իվանի, դասախոս
29. Մինասյան Կարինե Ռոբերտի, դասախոս
30. Ղարագյոզյան Արուսյակ Լևոնի, դասախոս
31. Ներսիսյան Արուսյակ Սերգեյի, դասախոս
32. Ներսիսյան Մարգարիտա Վլադիմիրի, դասախոս
33. Շատվորյան Մարինա Պավելի, դասախոս
34. Սաղոյան Էմմա Խաչիկի, դասախոս
35. Քարամյան Վարդ Սարգիսի, դասախոս
36. Քոչարյան Սուսաննա Վարդանի, դասախոս
37. Օստրոգորսկայա Սոֆյա Ռոբերտի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Առուշանովա Թամարա Արամի, դասախոս
2. Բաղդասարյան Լիլյա Ռոբերտի, դասախոս
3. Բաղիյան Ժան Գրիգորի, բան. գիտ. թեկնածու, դասախոս
4. Գասպարյան Արմինե Վլադիմիրի, դասախոս
5. Քյուրքչյան Համիկ Համբարձումի, դասախոս
6. Մարգարյան Նվարդ Իվանի, դասախոս
7. Քալաշյան Լոլիտա Լորիսի, բան. գիտ. թեկնածու, դասախոս
8. Քոչարյան Իրինա Վալերիի, բան. գիտ. թեկնածու, դասախոս
9. Հարությունյան Տաթևիկ Ալեքի, դասախոս
10. Սարգսյան Լյուդմիլա Վլադիմիրի, դասախոս

Ոխումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Առուշանովա Թամարա Արամի
2. Գասպարյան Արմինե Վլադիմիրի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Ռուսաց լեզվի տեսության արդիական խնդիրներ (չֆինանսավորվող):	Լալայան Ս. Ա.
2. Ռուսաց լեզվի դասավանդման մեթոդիկայի ընդհանուր խնդիրներ: Մասնագիտական ռուսերեն (չֆինանսավորվող):	Լալայան Ս. Ա.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Թեմայի շրջանակներում կատարվող հետազոտությունները վերաբերում են ժամանակակից ռուսաց լեզվի բառագիտության, բառակազմության, ձևաբանության և շարահյուսության արդի խնդիրներին: Կատարվում են նաև սոցիոլեզվաբանական հետազոտություններ:

Հաշվետու տարում կազմվել և տպագրության է հանձնվել ամբիոնի դասախոսների գիտական հոդվածների ժողովածու, որը նվիրված է ամբիոնի 25-ամյա հոբելյանին:

Թեմա 2. Շարունակվում են տարբեր մասնագիտությունների գծով ուսումնամեթոդական ձեռնարկների ստեղծման աշխատանքները:

Ավարտվել և տպագրության է հանձնվել.

Մասնագիտական ձեռնարկ միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետի քաղաքագիտության բաժնի ուսանողների համար /Դալիրյան Մ. Ռ., Ջոլյան Լ. Ռ., Քոչարյան Ս. Վ./:

Պատրաստվում են՝

Ռուս գրականության ձեռնարկ միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետի ուսանողների համար /Աբանեսյան Ա. Ս., Բախշինյան Մ. Ա., Խոջոյան Յու. Մ./,

Մասնագիտական ձեռնարկ իրավագիտության ֆակուլտետի ուսանողների համար /Աբաջյան Լ. Հ., Համբարձումյան Տ. Հ./,

Մասնագիտական ձեռնարկ պատմության ֆակուլտետի արվեստագիտության բաժնի ուսանողների համար /Կանայան Ա. Յ., Հարությունյան Լ. Ս./,

ՈՒսումնական ծրագրեր և ուսումնամեթոդական նյութեր ռուս բանասիրության ֆակուլտետի արտասահմանցի ուսանողների համար / Սինասյան Կ. Ռ./:

Ամբիոնում կատարված այլ աշխատանքների մասին: Հաշվետու ժամանակաշրջանում ամբիոնի դասախոսներն ուսումնասիրել են նաև ռուս գրականության և գեղարվեստական թարգմանության լեզվաոճական խնդիրները: Նրանք ռուս գրականության ամբիոնի կողմից հրատարակվող «Äåêàáðüñêèå ÷òåíèÿ» պարբերականում տպագրել են մի շարք գիտական հոդվածներ:

Անցկացվել են գիտամեթոդական սեմինարներ՝ նվիրված ռուսաց լեզվի տեսության և դասավանդման խնդիրներին: Հունվար-փետրվար ամիսներին երիտասարդ դասախոսների համար անց է կացվել գիտամեթոդական դասընթաց:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	20	11

ՌՈՒՍԱՑ ԼԵԶՎԻ ԱՄԲԻՈՆ

(բնագիտական ֆակուլտետների համար)

Ամբիոնի վարիչ՝ *Խոջոմյան Բելլա Սուրենի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Երիցյան Ֆլորա Պողոսի, մանկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Մելիքյան Սևիլ Հովիկի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Շատիրյան Հասմիկ Սիքայելի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Տեր-Սարգսյան Լուիզա Ալեքսանդրի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Շուբին Ռոման Վլադիմիրի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Դանիելյան Ջուլիետա Գուրգենի, ասիստենտ
7. Ծատուրյան Ռիմա Գալուստի, ասիստենտ
8. Ներսիսյան Մարիա Լևոնի, ասիստենտ
9. Աֆանասևա Տատյանա Ալեքսանդրի, դասախոս
10. Բաղդասարյան Գալինա Հրանտի, դասախոս
11. Բաղրամյան Նատալյա Վիոլի, դասախոս
12. Գրիգորյան Էլֆրիդա Ալեքսանդրի, դասախոս
13. Կեսյան Մարինա Դմիտրիի, դասախոս
14. Հովհաննիսյան Մարինե Յուրիի, դասախոս
15. Հովակիմյան Նելլի Վլադիմիրի, դասախոս
16. Մակարյան Մարինա Թադևոսի, դասախոս
17. Մամաջանով Ալեքսանդր Երվանդի, դասախոս
18. Մարկոսյան Ելենա Անդրանիկի, դասախոս
19. Սկրտչյան Անուշ Ռիանոսի, դասախոս
20. Սկրտչյան-Լալայան Սոնա Ավագի, դասախոս
21. Մուրադյան Աննա Հենրիկի, դասախոս
22. Շաքարյան Նաթելլա Վանոյի, դասախոս
23. Պողոսյան Սուսաննա Սուրենի, դասախոս
24. Սարգսյան Ռուզաննա Արտաշեսի, դասախոս
25. Սիրականյան Անահիտ Ալեքսանդրի, դասախոս
26. Ստեփանյան Իրինա Իմրամի, դասախոս
27. Օրմանյան Նարինե Ժորայի, դասախոս
28. Ֆարամազյան Լարիսա Ռաֆայելի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Տեր-Սարգսյան Հռիփսիմե Սերգեյի, դասախոս
2. Օրկուսյան Գայանե Յուրիի, դասախոս

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Տեր-Սարգիսովա Հռիփսիմե Սերգեյի
2. Օրկուսյան Գայանե Յուրիի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Ռուսաց լեզվի քերականական կառույցի հարցերը հայոց լեզվի համադրությամբ (չֆինանսավորվող):	Խոջումյան Բ. Ս.
2. Ռուսաց լեզվի դասավանդման մեթոդիկայի հարցերը ՀՀ բուհերում (չֆինանսավորվող):	Խոջումյան Բ. Ս.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Գիտամեթոդական հետազոտություններ են կատարվել հայերենի և ռուսերենի բառագիտության, հնչյունաբանության, շարահյուսության և ձևաբանության համեմատական ուսումնասիրության բնագավառներում: Շարունակվել են ուսումնական մասնագիտական բառարանների և մեթոդական ձեռնարկների ստեղծման աշխատանքները:

Թեմա 2. Թեմայի շրջանակներում հատուկ ուշադրություն է դարձվում մասնագիտական լեզվի դասավանդման մեթոդիկային:

Ամբիոնում կատարված այլ աշխատանքների մասին: Տպագրվել է ուսումնական ձեռնարկ տնտեսագիտության ֆակուլտետի ուսանողների համար:

Հետազոտվել են գիտական տեքստի կառուցվածքը, նրա յուրահատկությունները և դասակարգման հիմքերը և խնդիրները: Կազմակերպվել են բաց դասեր ամբիոնի փորձառու դասախոսների կողմից (Երիցյան Ֆ. Պ., Աֆանասևա Տ. Ա.):

Բնագիտական ֆակուլտետներում անցկացվել են գիտամեթոդական սեմինարներ՝ նվիրված ռուսաց լեզվի դասավանդման մեթոդիկային, որոնց ընթացքում քննարկվել է նաև նորագույն մեթոդական որոշ գրականություն: Ամբիոնի դասախոսների ուժերով կազմվել են նոր տեստեր՝ ստուգողական գրավոր աշխատանքներ անցկացնելու համար:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	1	8	3

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Մենագրություն

1. *Ãðäçåëÿí Ð. Ð.,* Ñëîâî â îðåîãðàôèè, Ýäèò Ïðåññ, Åðåâàí 2007, 360 ñ.
2. *Ìàòåâîñÿí Ë. Á.,* ßçûêîâîå ñîçíàíèå. Ñòåðåîòèïíûé ïëàñò, Åðåâàí, Àâòîðñêîå èçäàíèå, 2007, 72 ñ.

Ոեսումնական ձեռնարկ

1. *Ãðäçåëÿí Ð. Ð.,* Ðóññêàÿ ëåêñèêîëîãèÿ â óïðàæíåíèÿõ. Ïîñîáèå. Åðåâàí, Ìàêìèëëàí-Àðìåíèÿ, 2006, 124 ñ.
2. *Òåð-Àðàêåëÿí Ð. Ա.,* Ëåêöèè ïî ïåðåâîäîâåäåíèþ, Ïîñîáèå, Åðåâàí, Ìàêìèëëàí-Àðìåíèÿ, 2006, 143 ñ.
3. *Ãðäçåëÿí Ð. Ð.,* (â ñîàâòîðñòâå), Ðóññêî-àðìÿíñêèé ñëîâàðü îìîíèìîâ, Èçä-âî Ìàêìèëëàí-Àðìåíèÿ, Åðåâàí, 2006, 186 ñ.

Ոեսումնամեթոդական ձեռնարկ

1. *Ïåòðîñÿí Ì. Â.,* Ïðîãðàììà êóðñà “Àðìÿíñêèå ïåðåâîä÷èêè ðóññêîé ëèòåðàòóðû”, Åðåâàí, èçä. ÅÃÓ, 2006, 39 ñ.
2. *Åðèöÿí Ô. Ï., Øàõèðÿí À. Ì., Òåð-Ñàðêèñÿí À .À., Ñèðàêàíÿí À. À., Ìêðò÷ÿí À. Ð., Ìóðàäÿí À. Ã.,* Ó÷åáíîå ïîñîáèå ïî ðóññêîìó ÿçûêó äëÿ ñòóäåíòîâ ýêîíîìè÷åñêèõ ôàêóëüòåòîâ, Åðåâàí, èçä. ÅÃÓ, 2006, 187ñ.

Հոդված

1. *Àêîïÿí Ë. Ã.,* Ëèðè÷åñêèé öèêë è ïàðàìåòðû öèêëè÷íîñòè, Ñáîðíèê ëèòåðàòóðîâåä÷åñêèõ ñòàòåé “Äâèæåíèå ëèòåðàòóðíûå ÷òåíèÿ”, Âûïóñê IX, Åðåâàí, èçä. ÅÃÓ, 2006, ñ. 3-13.
2. *Տեր-Գրիգորյան Ռ. Ա.,* Լևոն Շանթը ռուս պոեզիայի թարգմանիչ, «Բանբեր Երևանի համալսարանի», 2006, 1/118/, Երևան, 2006, էջ 148-159:
3. *Տեր-Գրիգորյան Ռ. Ա.,* Գաբրիել արքեպիսկոպոս Այվազովսկին Ի. Կռիլովի առակների թարգմանիչ, «Լրաբեր», N 3, Երևան, 2006, էջ 94-105:
4. *Տեր-Գրիգորյան Ռ. Ա.,* Ձեռնարկ՝ տեսական և գործնական թարգմանություն, «Կրթություն», Երևան, 2006, էջ 6:
5. *Տեր-Գրիգորյան Ռ. Ա.,* «Երբ որ զգացմունքն է տողը թելադրում …», «Գրական թերթ», Երևան, 2006, էջ 6:
6. *Àéâàçÿí Ì. Ë.,* ×åõîâ è Àðìåíèÿ. Â êí.: Â ìèðå ðóññêîé ëèòåðàòóðû XIXâ., Åðåâàí, èçä. “Ëèíâà”, 2006, ñ. 285-311.
7. *Àéâàçÿí Ì. Ë.,* Ðóññêàÿ ýëåãèÿ XVIII-íà÷àëà XIXâ. Â êí.: Ëèòåðàòóðà â ìåíÿþùåìñÿ ìèðå, èçä. ÐÀÓ, Åðåâàí, 2006, ñ. 368-380.
8. *Àéâàçÿí Ì. Ë.,* “Áîã â ïîýçèè Ëîìîíîñîâà è Äåðæàâèíà”, Ñáîðíèê ëèòåðàòóðîâåä÷åñêèõ ñòàòåé “Äâèæåíèå ëèòåðàòóðíûå ÷òåíèÿ”, Âûïóñê IX, Åðåâàí, èçä. ÅÃÓ, 2006, ñ. 13-24.
9. *Àðóþíÿí Ò. Â.,* Îñîáåííîñòè ïðîÿâëåíèÿ ôèëåòâîãî öâåòà è åãî îòòåíêîâ â òâîð÷åñòâå Á. Ïàñòåðíàêà, Ñáîðíèê ëèòåðàòóðîâåä÷åñêèõ ñòàòåé “Äâèæåíèå ëèòåðàòóðíûå ÷òåíèÿ”, Âûïóñê IX , Åðåâàí, èçä. ÅÃÓ, 2006, ñ. 24-30.
10. *Ãîí÷àð Í. À.,* “Êàê áû ÿ õîòåë åùå ðàç ïîáûâàòü â Àðìåíèè …” Ä. Ñ. Ëèõà÷åâ-Í. À. Ãîí÷àð. Ïåðåïèñêà, 1979-1989, (âñòóïèòåëüíàÿ ñòàòüÿ è ïðèì÷àíèÿ Í.À.Ãîí÷àð), “Ëèòåðàòóðíàÿ Àðìåíèÿ”, N 4, Åðåâàí, 2006, ñ. 101-124.
11. *Ãîí÷àð Í. À.,* “Êàê áû ÿ õîòåë åùå ðàç ïîáûâàòü â Àðìåíèè …” Ä. Ñ. Ëèõà÷åâ-Í. À. Ãîí÷àð. Ïåðåïèñêà, 1979-1989, (âñòóïèòåëüíàÿ ñòàòüÿ è ïðèì÷àíèÿ Í. À. Ãîí÷àð), “Èíûå áåðåãà”, Ì îñêâà, 2007, N 1, ñ. 10-20.
12. *Ìêðò÷ÿí Ì. À.,* Ì. Þ. Ëåðìîíòîâ, íàçâàíèå ãëàâû ó÷åíèêà “Â ìèðå ðóññêîé ëèòåðàòóðû XIX âåêà” Åðåâàí, Ëèíâà, 2006, ñ. 67-81.
13. *Ìêðò÷ÿí Ì. À.,* Ðèòóàëüíî-ìèôîëîãè÷åñêèé àñïåêò äðàìàòóðãèè Â. Ìàÿêîâñêîãî, Ñîâðåìåííûå ïðîáëåìû àðìÿíñêîãî, ðóññêîãî è çàðóáåæíîãî ëèòåðàòóðîâåäåíèÿ. Âîïðîñû ôèëîëîãèè, Âûïóñê II, Åðåâàí, Ëèíâà, 2006, ñ. 118-126.

14. *Ìêðò÷ÿí Ì. À.* Òåìà Àííû Êàðåíèíîé â ïðîèçâåäåíèÿõ À.Ï.×åõîâà, Ñáîðíèê ëèòåðàòóðîâåä÷åñêèõ ñòàòåé “Äåêàáðüñêèå ëèòåðàòóðíûå ÷òåíèÿ”, Âûïóñê IX , Åðåâàí, èçä. ÅÃÓ, 2006, ñ. 36-48
15. *Ñààêÿí À. À.*, Îñîáåííîñòè ñîïîñòàâèòåëüíîãî àíàëèçà è êîíòðàñòíîñòü ðåàëèé â ðîìàíå Ì. Îñîðãèíà “Ñèâöåâ Âðàæåê”, Ñáîðíèê ëèòåðàòóðîâåä÷åñêèõ ñòàòåé “Äåêàáðüñêèå ëèòåðàòóðíûå ÷òåíèÿ”, Âûïóñê IX, Åðåâàí, èçä. ÅÃÓ, 2006, ñ. 53-59.
16. *Òåð-Ãðèãîðÿí Ð. À.*, Ýäóàðä Àøàòóíè - ïåðåâîä÷èê ðîìàíà Ë.Òîëñòîãî “Âîéíà è ìèð” íà çàïàäíîàðìÿíñêèé ÿçûê, Ñáîðíèê ëèòåðàòóðîâåä÷åñêèõ ñòàòåé “Äåêàáðüñêèå ëèòåðàòóðíûå ÷òåíèÿ”, Âûïóñê IX, Åðåâàí, èçä. ÅÃÓ, 2006, ñ. 107-113.
17. *Àêîïÿí Ê. Ñ.*, Çàìåòêè î ÷àñòèöå äàæå: ãðàììàòèêà è ñåìàíòèêà, Ðóññêèé ÿçûê: èñòîðè÷åñêàÿ ñóäüáà è ñîâðåìåííîñòü. III Ìåæäóíàðîäíûé êîíãðåññ èññëåäîâàòåëåé ðóññêîãî ÿçûêà. Òðóäû è ìàòåðèàëû. Ìîñêâà, ÌÀÊÑ Ïðåññ, ÌÃÓ, 2007, ñ. 263.
18. *Áðóòÿí Ë. Â.,* Ê òèïîëîãèè èìïåðñêîãî äèñêóðñà, Ðóññêèé ÿçûê â Àðìåíèè. N 3–4, 2006, ñ. 39-49.
19. *Ãðäçåëÿí Ð. Ð.,* Ñìûñëîâàÿ îðãàíèçàöèÿ ðóññêèõ îêêàçèîíàëüíûõ ñëîæíûõ ïðèëàãàòåëüíûõ, Ðóññêèé ÿçûê: èñòîðè÷åñêàÿ ñóäüáà è ñîâðåìåííîñòü. III Ìåæäóíàðîäíûé êîíãðåññ èññëåäîâàòåëåé ðóññêîãî ÿçûêà. Òðóäû è ìàòåðèàëû. Ìîñêâà, ÌÀÊÑ Ïðåññ, ÌÃÓ, 2007, ñ. 211-212.
20. *Ëàìáàðäÿí Ñ. Ï.,* Ê ïðîáëåìå äèôôóçíîñòè â ñëîæíîì ïðåäëîæåíèè, Ðóññêèé ÿçûê â Àðìåíèè, N 3-4, 2006, Åðåâàí, ñ. 66-74.
21. *Ëàìáàðäÿí Ñ. Ï.,* Ê âîïðîñó î òåêñòîâîé ïðèðîäå ñåìàíòè÷åñêîé êàòåãîðèè ïåðñóàçèâíîñòè, Ðóññêèé ÿçûê: èñòîðè÷åñêàÿ ñóäüáà è ñîâðåìåííîñòü. III Ìåæäóíàðîäíûé êîíãðåññ èññëåäîâàòåëåé ðóññêîãî ÿçûêà. Òðóäû è ìàòåðèàëû. Ìîñêâà, ÌÀÊÑ Ïðåññ, ÌÃÓ, 2007, ñ. 319.
22. *Ëàìáàðäÿí Ñ. Ï.*, Ïåðñóàçèâíûå çíà÷åíèÿ, ïðåäñòàâëåííûå â ïðåäëîæåíèÿõ – âûñêàçûâàíèÿõ ñ ìîäàëüíûìè ñëîâàìè êàæåòñÿ, Â ñáîðíèêå: “Íåêîòîðûå âîïðîñû îðãàíèçàöèè ïðåïîäàâàíèÿ”, Åðåâàí. ÅÃÓ, 2007, ñ. 98-102.
23. *Ìàíó÷àðÿí È. Ê.,* Òèïîëîãèÿ ïðåäëîæåíèé ñ ñåìàíòèêîé ïîñåññèâíîñòè (íà ìàòåðèàëå ðóññêîãî, ÷åøñêîãî, àðìÿíñêîãî ÿçûêîâ), Ðóññêèé ÿçûê â Àðìåíèè, N 2, 2007, ñ. 36-43.
24. *Ìàíó÷àðÿí È. Ê.,* Ïðèñóáñòàíòèâíûå ïàäåæè â òèïîëîãè÷åñêîì ðàññìîòðåíèè (íà ìàòåðèàëå ðóññêîãî, ÷åøñêîãî, àðìÿíñêîãî ÿçûêîâ), Ðóññêèé ÿçûê: èñòîðè÷åñêàÿ ñóäüáà è ñîâðåìåííîñòü. III Ìåæäóíàðîäíûé êîíãðåññ èññëåäîâàòåëåé ðóññêîãî ÿçûêà. Òðóäû è ìàòåðèàëû. Ìîñêâà. ÌÀÊÑ Ïðåññ, ÌÃÓ, 2007, ñ. 446-447.
25. *Ìàòåâîñÿí Ë. Á.,* Åùå ðàç î ðóñèñòèêå â Àðìåíèè, Ðóññêèé ÿçûê â Àðìåíèè, N 3-4, 2006, Åðåâàí. ñ. 3-5.
26. *Ìàòåâîñÿí Ë. Á.,* Ñòåðåîòèïíûé ïëàñò ðå÷è êàê ñîñòàâëÿþùàÿ ÿçûêîâîãî ñîçíàíèÿ, Ðóññêèé ÿçûê: èñòîðè÷åñêàÿ ñóäüáà è ñîâðåìåííîñòü. III Ìåæäóíàðîäíûé êîíãðåññ èññëåäîâàòåëåé ðóññêîãî ÿçûêà. Òðóäû è ìàòåðèàëû. Ìîñêâà, ÌÀÊÑ Ïðåññ, ÌÃÓ, 2007, ñ. 496.
27. *Õîäæóìÿí Á. Ñ.,* Òðàíñôîðìàöèÿ ñîìàòè÷åñêèõ ôðàçåîëîãèçìîâ è åå âëèÿíèå íà ïîçèöèþ ñîìàòè÷åñêîãî êîìïîíåíòà. Ðóññêèé ÿçûê â Àðìåíèè, 2006, N3-4, ñ. 86-92.
28. *Åðèöÿí Ô. Ï.,* Ñïåöèôèêà ôóíêöèîíèðîâàíèÿ ïàäåæíûõ è ïðåäëîæíî-ïàäåæíûõ êîíñòðóêöèé ñ àòðèáóòèâíûì çíà÷åíèåì â íàó÷íîì ñòèëå ðå÷è (íà ìàòåðèàëå òåêñòîâ ïî ôèçèêå). Ðóññêèé ÿçûê â Àðìåíèè, 2007, N2, ñ. 10-13.
29. *Øóáèí Ð. Â.,* Åãîð â ëèòåðàòóðå XX âåêà. Ìåæäóíàðîäíàÿ íàó÷íàÿ êîíôåðåíöèÿ «Ðóññêàÿ ëèòåðàòóðà â ìåíÿþùåìñÿ ìèðå». Ñáîðíèê ñòàòåé. Åðåâàí, Èçäàòåëüñòâî ÐÀÓ, 2006, ñ. 207-220.
30. *Øóáèí Ð. Â.,* Ïîâòîðû ó ×åõîâà. Ñîâðåìåííûå ïðîáëåìû àðìÿíñêîãî, ðóññêîãî è çàðóáåæíîãî ëèòåðàòóðîâåäåíèÿ. Âîïðîñû ôèëîëîãèè. Âûïóñê 2. Åðåâàí, Èçä-âî «Ëèíãâà», 2006, ñ. 221-227.
31. *Øóáèí Ð. Â.*, Åãîð ó ×åõîâà. Äåêàáðüñêèå ëèòåðàòóðíûå ÷òåíèÿ, âûï.9, Åðåâàí, ÅÃÓ, 2007, ñ. 56-59.
32. *Ìêðòû÷ÿí-Ëàëàÿí Ñ.À.* Âûðàæåíèå ìîäàëüíûõ çíà÷åíèé â èíôèíèòèâíûõ êîíñòðóêöèÿõ. Ðóññêèé ÿçûê â Àðìåíèè. 2006, N 3-4, ñ. 81-85.
33. *Ìêðòû÷ÿí-Ëàëàÿí Ñ. À.*, Î íåêîòîðûõ òèïàõ èíôèíèòèâíûõ ñî÷åòàíèé. Ìåæäóíàðîäíûé êîíãðåññ èññëåäîâàòåëåé ðóññêîãî ÿçûêà “Ðóññêèé ÿçûê: èñòîðè÷åñêàÿ ñóäüáà è ñîâðåìåííîñòü”. Òðóäû è ìàòåðèàëû, Ìîñêâà, ÌÃÓ, 20-23 ìàðòà 2007, ñ. 253-254.
34. *Òåð-Ñàðêèñîâà Ð. Ñ.,* Îá îäíîì àíòîíèìå (íà ìàòåðèàëå ðîìàíà Ì.À. Áóëãàêîâà «Ìàñòåð è Ìàðãàðèòà»). Äåêàáðüñêèå ëèòåðàòóðíûå ÷òåíèÿ, âûï.9, Åðåâàí, ÅÃÓ, 2007, ñ. 87-90.
35. *Àðóòþíÿí Â. Í.,* Àòðèáóòèâíûå ñëîâîñî÷åòàíèÿ â ñèñòåìå íîìèíàöèè. Íåêîòîðûå âîïðîñû îðãàíèçàöèè ïðåïîäàâàíèÿ, (ñáîðíèê ñòàòåé), èçä. ÅÃÓ, 2007, ñ. 53-61.
36. *Àðóòþíÿí Â. Í.,* Î íåîáõîäèìîñòè ïåðåðàñïðåäåëåíèÿ ñïîñîáîâ ñëîâîîáðàçîâàíèÿ ñëîæíûõ ñëîâ. Îáðàçîâàíèå è íàóêà â Àðöàõå, 2006, ñ. 117-121.

37. *Áàãèÿí Æ. Ã.*, Õóäîæåñòâåííîå ñâîåîáðàçèå ïèñåì Ì.À. Áóëãàêîâà, Äåêàáðüñêèå ëèòåðàòóðíûå ÷òåíèÿ, Âûï. IX, èçä. ÅÃÓ, 2007, ñ. 76-87.
38. *Áàçÿí Ñ. Ñ.*, Íåêîòîðûå âçãëÿäû Ë. Òîëñòîãî íà ó÷åíèå Õðèñòà è èõ òðàêòîâêà â àðìÿíñêîé äåéñòâèòåëüíîñòè, Äåêàáðüñêèå ëèòåðàòóðíûå ÷òåíèÿ, Âûï. IX, èçä. ÅÃÓ, 2007, ñ. 132-140.
39. *Áàçÿí Ñ. Ñ.*, Òîëñòîé è àðìÿíñêàÿ ëèòåðàòóðà. Â ìèðå ðóññêîé ëèòåðàòóðû XIX âåêà, (ñáîðíèê ñòàòåé), Åðåâàí, èçä. "Ëèíãâà", 2006, ñ. 263-272.
40. *Ãàçàðîâà Ä. Þ.*, Î äèñêóðñèâíûõ îñîáåííîñòÿõ ìåñòèìåíèé èíîé, äðóãîé. III Meæäóíàðîäíûé êîíãðåññ èññëåäîâàòåëåé ðóññêîãî ÿçûêà "Ðóññêèé ÿçûê: èñòîðè÷åñêèå ñóäüáû è ñîâðåìåííîñòü." Òðóäû è ìàòåðèàëû, Ìîñêâà, ÌÃÓ, 20-23 ìàðòà 2007, ñ. 271-272.
41. *Êàðàìÿí Â. Ñ.*, Ðóññêàÿ õóäîæåñòâåííàÿ ïóáëèöèñòèêà îá Àðìåíèè. Âìåñòå, Áðàòèñëàâà, N 6, 2006, ñ. 18-22.
42. *Êàðàìÿí Â. Ñ.*, Âíåàóäèòîðíîå ÷òåíèå êàê îäíà èç ôîðì îáó÷åíèÿ ðóññêîìó ÿçûêó è ïîâûøåíèå îáùåãóìàíèòàðíîãî óðîâíÿ ñòóäåíòîâ. Ðóññêèé ÿçûê â Àðìåíèè, N 3-4, 2006, ñ. 22-26.
43. *Êàðàìÿí Â. Ñ.*, Ôîðìèðîâàíèå íàâûêîâ ðóññêîé ðå÷è â íåðóññêîÿçû÷íîé àóäèòîðèè íà îñíîâå î÷åðêà À. Áèòîâà "Óðîêè Àðìåíèè". Ðóññêèé ÿçûê â Àðìåíèè, N 5-6, 2006, ñ. 41-47.
44. *Êàðàìÿí Â. Ñ.*, Ïðîáëåìàòèêà èçó÷åíèÿ ðàññêàçà À.Ï. ×åõîâà "Èîíû÷". Ëèòåðàòóðà â øêîëå, Ìîñêâà, N6, 2006, ñ. 17-22.
45. *Êàðàìÿí Â. Ñ.*, Èñòîðèêî-ýòèìîëîãè÷åñêîå êîììåíòèðîâàíèå ðóññêèõ ïîñëîâèö è ïîãîâîðîê è èõ èçó÷åíèå â íåðóññêîé àóäèòîðèè. Ðóññêèé ÿçûê â öåíòðå Åâðîïû, Áàíñêà Áûñòðèöà, N 11, 2006, ñ. 11-13.
46. *Ëàëàÿí Ñ. À.*, Ñèíòàêñè÷åñêàÿ ïàðàäèãìà êàê ïîñîá îðãàíèçàöèè ÿçûêîâîãî ìàòåðèàëà â ó÷åáíûõ öåëÿõ. III Ìåæäóíàðîäíûé êîíãðåññ èññëåäîâàòåëåé ðóññêîãî ÿçûêà "Ðóññêèé ÿçûê: èñòîðè÷åñêèå ñóäüáû è ñîâðåìåííîñòü." Òðóäû è ìàòåðèàëû, Ìîñêâà, ÌÃÓ, 20-23 ìàðòà, 2007, ñ. 766.
47. *Ìàðêîñÿí Ã. Â.*, Î êîíôðåíòèÿõ è ñòóäåí÷åñêèõ îëèìïèàäàõ – âñåðüåç. Ðóññêèé ÿçûê â Àðìåíèè, N1, 2007, ñ. 17-21.
48. *Ìàðêîñÿí Ã. Â.*, Ðóññêèé ÿçûê è ïîñòñîâåòñêèå ðåàëèè, Ðóññêèé ÿçûê çà ðóáåæîì, N5, 2006, c. 118-120.
49. *Ìèäæèôåðäæÿí Ò. Â.*, Ïðîáëåìà ñàìîóáèéñòâà â òâîð÷åñòâå Ô.Ì. Äîñòîåâñêîãî. II Ìåæäóíàðîäíûé ñèìïîçèóì "Ðóññêàÿ ñëîâåñíîñòü â ìèðîâîì êóëüòóðíîì êîíòåêñòå (500 ëåò ðîäó Äîñòîåâñêîãî)", Ìîñêâà, 2006, ñ. 110-117.
50. *Ìèäæèôåðäæÿí Ò. Â.*, Àòèìè÷íîñòü ñèòóàöèè ñâàòîâñòâà â òâîð÷åñòâå Ô.Ì. Äîñòîåâñêîãî "Ïðåñòóïëåíèå è íàêàçàíèå" (íàáëþäåíèå ê êîìïîçèöèè ðîìàíà), Äåêàáðüñêèå ëèòåðàòóðíûå ÷òåíèÿ, Âûï. IX, èçä. ÅÃÓ, 2007, ñ. 30-36.
51. *Ìõèòàðÿí Ê. Ì.*, Îáðàç ñàäà â ñèñòåìå íàòóðôèëîñîôñêèõ ïðåäñòàâëåíèé Íèêîëàÿ Çàáîëîöêîãî, Äåêàáðüñêèå ëèòåðàòóðíûå ÷òåíèÿ, Âûï. IX, èçä. ÅÃÓ, 2007, ñ. 48-53.
52. *Îãàíåñÿí Ê. À.*, Ïåðåâîäû Â. Áðþñîâà èç ôðàíöóçñêîé ïîýçèè (Ô. Âèéîí è À. Àðíî). Äåêàáðüñêèå ëèòåðàòóðíûå ÷òåíèÿ, Âûï. IX, èçä. ÅÃÓ, 2007, ñ. 123-132.
53. *Îãàíåñÿí Ê. À.*, Òâîð÷åñòâî Ï. Âåðëåíà è ñòàíîâëåíèå ïîýòè÷åñêîãî ìèðîâîççðåíèÿ Â. Áðþñîâà, Êàíòåã, Åðåâàí, N 3 (28), 2006, ñ. 19-23.
54. *Õîäæîÿí Þ. Ì.*, Íàïèñàí Êó÷àê â ïåðåâîäàõ Âåðû Çâÿãèíöåâîé, Äåêàáðüñêèå ëèòåðàòóðíûå ÷òåíèÿ, Âûï. IX, èçä. ÅÃÓ, 2007, ñ. 113-123.

Գիտաժողովների աշխատանքների ժողովածու եւ թեզիս

1. *Ãîí÷àð Í. À.*, "Àðìåíèÿ â îáðàùåíèè ê òâîð÷åñòâó Óèëüÿìà Ñàðîÿíà", Òåçèñû äîêëàäîâ Ðåñïóáëèêàíñêîé êîíôåðåíöèè "Ïåðåâîä â êîíòåêñòå ìåæêóëüòóðíîé êîììóíèêàöèè", Åðåâàí, èçä. ÅÃÓ, 2007, ñ. 18-19.
2. *Òåð-Ãðèãîðÿí Ð. À.*, "Âîïðîñû ïåðåâîäà êëàññè÷åñêîé ðóññêîé ëèòåðàòóðû â çàïàäíîàðìÿíñêîé ïåðèîäè÷åñêîé ïå÷àòè", Òåçèñû äîêëàäîâ Ðåñïóáëèêàíñêîé êîíôåðåíöèè "Ïåðåâîä â êîíòåêñòå ìåæêóëüòóðíîé êîììóíèêàöèè", Åðåâàí, èçä. ÅÃÓ, 2007, ñ.21-22.
3. *Ìàòåâîñÿí Ã.*, "Arguments in Child Language". Òåçèñû VI Ìåæäóíàðîäíîé êîíôåðåíöèè ïî àðãóìåíòàöèè. Íèäåðëàíäû, Àìñòåðäàì, 2006, ñ. 3.
4. *Áðóòÿí Ë. Ã.*, Ê àíàëèçó óñëîâíûõ âûñêàçûâàíèé ñ ñîþçîì "åñëè áû", Ìàòåðèàëû Ìåæäóíàðîäíîé êîíôåðåíöèè "Ïðîáëåìû óíêöèîíèðîâàíèÿ ðóññêîãî ÿçûêà â Ðåñïóáëèêå Àðìåíèÿ", Åðåâàí. Èçä-âî "Ëèíãâà", 2006, ñ. 20-21.

5. *Ìàíó÷àðÿí È. Ê.,* Î ñòèëèñòè÷åñêîé ðàáîòå íà óðîêàõ ðóññêîãî ÿçûêà â àðìÿíñêîé àóäèòîðèè. Â êí.: Ðóññêèé ÿçûê â ñîâðåìåííîì ìèðå: ïóòè ðàñïðîñòðàíåíèÿ è àñïåêòû îáó÷åíèÿ. Ìàòåðèàëû ðåãèîíàëüíîé êîíôåðåíöèè. Åðåâàí, 2006, ñ. 38-47.
6. *Ìàòåâîñÿí Ë. Á.,* Ñòåðåîòèïíûé ïëàñò êàê ñîñòàâëÿþùàÿ ÿçûêîâîãî ñîçíàíèÿ è ðå÷è. Òåçèñû äîêëàäà. Ìåæäóíàðîäíàÿ íàó÷íàÿ êîíôåðåíöèÿ "Ïðîáëåìû ôóíêöèîíèðîâàíèÿ ðóññêîãî ÿçûêà â Ðåñïóáëèêå Àðìåíèÿ". Åðåâàí. Èçä-âî "Ëèãâà", 2006, ñ. 78-79.
7. *Õîâæóìÿí Á. Ñ.,* Èç÷åíèå ñîìàòè÷åñêèõ ôðàçåîëîãèçìîâ íà íåÿçûêîâîûõ ôàêóëüòåòàõ âóçîâ. Òåçèñû äîêëàäîâ Ìåæäóíàðîäíîé íàó÷íîé êîíôåðåíöèè ÅÃËÓ è ÐÀÓ «Ïðîáëåìà ôóíêöèîíèðîâàíèÿ ðóññêîãî ÿçûêà â ðåñïóáëèêå Àðìåíèÿ», Åðåâàí, 2006, ñ. 48-49.
8. *Ìóðàäÿí À. Ã.,* Îáó÷åíèå ÿçûêó ñïåöèàëüíîñòè ñòóäåíòîâ–ìàòåìàòèêîâ. Òåçèñû äîêëàäîâ Ìåæäóíàðîäíîé íàó÷íîé êîíôåðåíöèè ÅÃËÓ è ÐÀÓ «Ïðîáëåìà ôóíêöèîíèðîâàíèÿ ðóññêîãî ÿçûêà â ðåñïóáëèêå Àðìåíèÿ», Åðåâàí, 2006, ñòð. 111.
9. *Áàãðàìÿí Í. Â.,* Î ïðèíöèïàõ ó÷åáíîãî ïîñòðîåíèÿ ó÷åáíèêà ÿçûêó äëÿ ñòóäåíòîâ-ýêîíîìèñòîâ. Òåçèñû äîêëàäîâ Ìåæäóíàðîäíîé íàó÷íîé êîíôåðåíöèè ÅÃËÓ è ÐÀÓ «Ïðîáëåìà ôóíêöèîíèðîâàíèÿ ðóññêîãî ÿçûêà â ðåñïóáëèêå Àðìåíèÿ», Åðåâàí, 2006, ñ.15-16.
10. *Àòàíåñÿí À. Ñ.,* Èìåíà è ïðîçâèùà ñàòèðè÷åñêèõ äåðîåâ Ì.Å. Ñàëòûêîâà-Ùåäðèíà â àðìÿíñêèõ ïåðåâîäàõ. Ðåñïóáëèêàíñêàÿ êîíôåðåíöèÿ "Ïåðåâîä â êîíòåêñòå ìåæêóëüòóðíîé êîìóíèêàöèè", Òåçèñû äîêëàäîâ, Åðåâàí, èçä. ÅÃÓ, 2007, ñ. 24-25.
11. *Áàãäàñàðÿí À. Ð., Íåðñåñÿí Ì.Â.* Ïðàãìàòè÷åñêèå àñïåêòû ïåðåâîäà. Òðàäèöèè è íîâàöèè â ïðåïîäàâàíèè ðóññêîãî êàê èíîñòðàííîãî. Òåçèñû äîêëàäîâ, Ì îñêâà, ÌÃÓ, 2006, ñ. 115-116.
12. *Áàçÿí Ñ. Ñ.,* Ê âîïðîñó î ïåðåâîäå íà àðìÿíñêèé ÿçûê äåòñêèõ ðàññêàçîâ è áàñåí Ëüâà Òîëñòîãî. Ðåñïóáëèêàíñêàÿ êîíôåðåíöèÿ "Ïåðåâîä â êîíòåêñòå ìåæêóëüòóðíîé êîìóíèêàöèè", Òåçèñû äîêëàäîâ, Åðåâàí, èçä. ÅÃÓ, 2007, ñ. 42-43.
13. *Áàõøèíÿí Ì. À.,* Îñîáåííîñòè âîññîçäàíèÿ íà ÿçûêå ïåðåâîäà àâòîðñêîãî ñòèëÿ è æàíðîâîãî ñâîåîáðàçèÿ ðîìàíà Ì. Áóëãàêîâà "Ìàñòåð è Ìàðãàðèòà". Ðåñïóáëèêàíñêàÿ êîíôåðåíöèÿ "Ïåðåâîä â êîíòåêñòå ìåæêóëüòóðíîé êîìóíèêàöèè", Òåçèñû äîêëàäîâ, Åðåâàí, èçä. ÅÃÓ, 2007, ñ. 27-28.
14. *Ãàçàðîâà Ä. Þ.,* Îñîáåííîñòè óïîòðåáëåíèÿ ñëîâ *îäèí* è *ÙÇ.* Ìàòåðèàëû Ìåæäóíàðîäíîé íàó÷íîé êîíôåðåíöèè "Ïðîáëåìû ôóíêöèîíèðîâàíèÿ ðóññêîãî ÿçûêà â Ðåñïóáëèêå Àðìåíèÿ", Åðåâàí, 2006, ñ. 22-23.
15. *Ìàðêîñÿí Â. Â.,* Äâîéñòâåííàÿ ïðèðîäà ñëîâîîáðàçîâàíèÿ â ñâåòå òåîðèè íîìèíàöèè. Ìàòåðèàëû Ìåæäóíàðîäíîé íàó÷íîé êîíôåðåíöèè "Ïðîáëåìû ôóíêöèîíèðîâàíèÿ ðóññêîãî ÿçûêà â Ðåñïóáëèêå Àðìåíèÿ", Òåçèñû äîêëàäîâ, Åðåâàí, 2006, ñ. 34-35.
16. *Ìàðòèðîñÿí Í. È.,* "Ëîøàäèíàÿ ôàìèëèÿ" À. Ï. ×åõîâà: ïðîáëåìà ïåðåâîäà ñîáñòâåííûõ èìåí. Ðåñïóáëèêàíñêàÿ êîíôåðåíöèÿ "Ïåðåâîä â êîíòåêñòå ìåæêóëüòóðíîé êîìóíèêàöèè", Òåçèñû äîêëàäîâ, Åðåâàí, èçä. ÅÃÓ, 2007, ñ. 30-31.
17. *Ìåëêóìÿí Ì. È.,* Ïåðåâîäíûé ïîíÿòèå Îâ. Òóìàíÿíà "Âîëóáèíûé ñêèò". Ðåñïóáëèêàíñêàÿ êîíôåðåíöèÿ "Ïåðåâîä â êîíòåêñòå ìåæêóëüòóðíîé êîìóíèêàöèè", Òåçèñû äîêëàäîâ, Åðåâàí, èçä. ÅÃÓ, 2007, ñ. 38-40.
18. *Îâàíåñÿí Ê. À.,* Áþñîâ – ïåðåâîä÷èê ôðàíöóçñêèõ ïîýòîâ-ñèìâîëèñòîâ (Ï. Âåðëåí). Ðåñïóáëèêàíñêàÿ êîíôåðåíöèÿ "Ïåðåâîä â êîíòåêñòå ìåæêóëüòóðíîé êîìóíèêàöèè", Òåçèñû äîêëàäîâ, Åðåâàí, èçä. ÅÃÓ, 2007, ñ. 35-37.
19. *Õà÷àòðÿí Í. Ð.,* Ôîðìà è ñîäåðæàíèå â ïîýòè÷åñêîì ïåðåâîäå. Ðåñïóáëèêàíñêàÿ êîíôåðåíöèÿ "Ïåðåâîä â êîíòåêñòå ìåæêóëüòóðíîé êîìóíèêàöèè", Òåçèñû äîêëàäîâ, Åðåâàí, èçä. ÅÃÓ, 2007, ñ. 40-42.
20. *Õîâæîÿí Þ. Ì.,* Àðìÿíñêàÿ ñðåäíåâåêîâàÿ ëèðèêà â ïåðåâîäàõ Âåðû Çâÿãèíöåâîé (ÿçûêîâûå è âíåÿçûêîâûå àñïåêòû ïåðåâîäà). Ðåñïóáëèêàíñêàÿ êîíôåðåíöèÿ "Ïåðåâîä â êîíòåêñòå ìåæêóëüòóðíîé êîìóíèêàöèè".

ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Հարությունյան Լյուդմիլա Հակոբի, փիլիսոփ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*
Դեկանի տեղակալ՝ *Աթանեսյան Արթուր Վլադիմիրի, քաղ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները եւ մասնագիտացումները

Շիֆր	Մասնագիտություն՝
040200	Սոցիոլոգիա
040100	Սոցիալական աշխատանք

Մասնագիտացումներ՝ կոնֆլիկտաբանություն
(մագիստրատուրա)

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն	*Ուսանողների թիվը՝* 443							
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Բակալավրիատ								
Սոցիոլոգիա	10	55	11	50	10	45	9	35
Սոց. աշխատանք	7	30	5	30	7	27	6	26
Ընդամենը	17	85	16	80	17	72	15	61
Մագիստրատուրա								
Սոցիոլոգիա	4	27	5	20				
Սոց. աշխատանք	2	12	2	8				
Ընդամենը	6	39	7	28				

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Սոցիոլոգիա					
1-ին	65	1	2	9	95
2-րդ	61	-	6	12	90
3-րդ	55	-	10	9	82
4-րդ	44	2	14	5	64
Սոց. աշխատանք					
1-ին	37	-	-	5	100
2-րդ	35	-	2	7	94
3-րդ	34	1	4	10	85
4-րդ	32	-	1	12	97
Ընդամենը	363	4	39	69	88

Մագիստրատուրա					
Սոցիոլոգիա					
1-ին	31	-	3	18	90
2-րդ	25	-	-	22	100
Սոց. աշխատանք					
1-ին	14	-	-	8	100
2-րդ	10	-	-	9	100
Ընդամենը	80	-	3	57	96

Ամառային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	**Քննաշրջանին մասնակցել են**	**Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը**		**Գերազանցիկների թիվը**	**Առաջադիմության %-ը**
		պպ	**վճ**		
Բակալավրիատ					
Սոցիոլոգիա					
1-ին	65	1	31	3	51
2-րդ	61	-	19	6	69
3-րդ	55	3	19	2	60
Սոց. աշխատանք					
1-ին	37	1	8	8	76
2-րդ	36	1	9	6	72
3-րդ	35	4	10	5	60
Ընդամենը	289	10	96	30	63
Մագիստրատուրա					
1-ին					
Սոցիոլոգիա	30	-	1	10	97
Սոց. աշխատանք	14	-	-	6	100
Ընդամենը	44	-	1	16	98

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	***Ընդամենը* 110, *այդ թվում նախորդ տարիներից՝ 0***	
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	մագիստրատուրա
Սոցիոլոգիա	44 (7)	25
Սոց. աշխատանք	32 (7)	9
Ընդամենը	76 (14)	34

2006/2007 ուստարում հրատարակվել են

Դասագիրք	**Մենագրություն**	**Ուսումնական ձեռնարկ**	**Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ**	**Հոդված**	**Զեկուցումների թեզիս**
-	2	1	-	29	-

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ *2*

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Խաչատրյան Արտակ Կարապետի, սոցիոլ. գիտ. թեկնածու*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Հովհաննիսյան Մարինա Ռաֆայելի, սոց. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Սահակյան Անահիտ Ռուբենի, հոգեբան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
3. Անտոնյան Սիրա Հովհաննեսի, սոց. գիտ. թեկնածու, դասախոս
4. Տեր-Հովհաննիսյան Մարգարիտա Աբրահամի, դասախոս
5. Քարամյան Լուսինե Վաչագանի, դասախոս
6. Ոսկանյան Աննա Արմենի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Գեղամյան Նունե Գրիշայի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
2. Եղիազարյան Հասմիկ Նուրիջանի, դասախոս
3. Եսայան Աշոտ Կոլյայի, դասախոս
4. Կարապետյան Լուսինե Թորոսի, դասախոս
5. Կտակյան Ռամոնա Պերճի, դասախոս
6. Մելքոնյան Նելլի Սամվելի, դասախոս
7. Ներսիսյան Նարինե Լևոնի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Հալաբյան Համլետինա Անդրանիկի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Հայաստանում սոցիալական աշխատանքի ինստիտուտի կայացման ընթացքը (չֆինանսավորվող):	Խաչատրյան Ա. Կ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. «Հայաստանում սոցիալական աշխատանքի ինստիտուտի կայացման ընթացքը» թեմայի շրջանակներում ԵՊՀ սոցիալական աշխատանքի և սոցիալական տեխնոլոգիաների ամբիոնը և ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարությունը համատեղ մարտի 29-30-ին կազմակերպեցին գիտաժողով /ԵՊՀ-ում/, որի խորագիրն էր «Հայաստանում սոցիալական աշխատանքի ինստիտուտի

կայացման ընթացքը՝ նվաճումներ և խնդիրներ»: Հաշվի առնելով, որ Հայաստանում «Սոցիալական աշխատանք» մասնագիտությունը մոտավորապես 20 տարեկան է, գիտաժողովի ընթացքում փորձ արվեց ի մի բերել սոցիալական աշխատանքի դաշտում առկա ձեռքբերումները և ուրվագծել հետագա անելիքները: Մասնավորապես քննարկվեցին սոցիալական աշխատանքի մշակույթի տարածման հետ կապված դժվարությունները: Գիտաժողովում արծարծված հիմնական թեմաներն էին. սոցիալական աշխատանքի նկատմամբ հասարակական պահանջի ձևավորումը և ճանաչումը, սոցիալական աշխատանք մասնագիտության ձևավորումը Հայաստանում և ինստիտուտավորումը, սոցիալական աշխատողի կարգավիճակը, սոցիալական աշխատողի մասնագիտական դերերը, սոցիալական աշխատանքի նորմերն ու արժեքները, սոցիալական աշխատանքի մշակույթի տարածումը Հայաստանում, ինչպես նաև տարբեր ոլորտներում սոցիալական աշխատանքի ինստիտուտի կառուցման ընթացքը՝ մասնավորապես, կրթության, առողջապահության, արդարադատության, սոցիալական ապահովության, բանակում և այլն:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	2	-

ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Մկրտիչյան Արթուր Երվանդի, փիլիսոփ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Աստվածատուրով Սեդրակ Վլասի, սոց. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Աթանեսյան Արթուր Վլադիմիրի, քաղ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Գևորգյան Համլիկ Էդուարդի, փիլիսոփ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Զասլավսկայա Սարիա Իգորի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Թադևոսյան Գոհար Մերուժանի, սոց. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Թոքմաջյան Զինաիդա Սեդրակի, սոց. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Այունց Արտակ Յուրիի, սոց. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Մելքոնյան Նվարդ Արայիկի, սոց. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
9. Շահնազարյան Գոհար Նելսոնի, սոց. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
10. Սարգսյան Կարեն Վաչագանի, տնտեսագիտ. թեկնածու, ասիստենտ
11. Սահակյան Վահե Էմինի, սոց. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
12. Անդրեասյան Ժաննա Արամի, դասախոս
13. Գրիգորյան Հովհաննես Ռոբերտի, դասախոս
14. Հարությունյան Բագրատ Սիխայելի, դասախոս
15. Մաքսուդյան Աննա Ռոբերտի, դասախոս
16. Վերմիշյան Հարություն Ռաֆիկի, դասախոս
17. Օրդյան Արտակ Ալբերտի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Հարությունյան Լյուդմիլա Հակոբի, փիլիսոփ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Բաբլոյան Աղրիանե Գարեգինի, դասախոս
3. Գիշյան Բարսեղ Ժորայի, դասախոս
4. Գևորգյան Սոնա Իշխանի, դասախոս
5. Ղազարյան Արմեն Սերգեյի, դասախոս
6. Մալխասյան Անիա Արայի, դասախոս
7. Մխիթարյան Սամսոն Արարատի, դասախոս
8. Սաղաթելյան Սոնա Կարենի, դասախոս
9. Օսեփյան Աննա Կառլենի, դասախոս

Ասպիրանտներ

1. Եղիազարյան Հասմիկ Նելսոնի
2. Գևորգյան Սոնա Իշխանի
3. Ղազարյան Արմեն Սերգեյի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Սոցիալական բարեփոխումները և ազգային ինքնության հիմնախնդիրները (ֆինանսավորվող):	Մկրտիչյան Ա. Ե.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Ամբիոնում գիտական գործունեություն է ծավալվել «Սոցիալական բարեփոխումները և ազգային ինքնության հիմնախնդիրները» թեմայով, որը ընդգրկում է հետևյալ ոլորտները.

- արդի սոցիոլոգիական տեսություններ (տեսական սոցիոլոգիայի բնագավառում ժամանակակից ուսմունքների համեմատական վերլուծություն, տեսական սոցիոլոգիայում՝ զարգացման ժամանակակից միտումների վերլուծություն, դրանց կիրառելիության հնարավորությունները հայ հասարակության հիմնախնդիրները ուսումնասիրող հասարակական գիտությունների համակարգում, «ո՛չ պատերազմ, ո՛չ խաղաղություն հասարակության» հայեցակարգի մշակում),
- սոցիոլոգիական հետազոտությունների մեթոդաբանություն (քանակական և որակական մեթոդների կիրառության դաշտը հայ հասարակության պայմաններում, սոցիալական երևույթների՝ անոմիայի, միգրացիայի, անվտանգության, աղքատության, գենդերային հիմնախնդիրների, մարդու իրավունքների, կրթական բարեփոխումների զարգացման առանձնահատկությունները Հայաստանում, համապատասխան մեթոդների կիրառելիության հնարավորությունները և առանձնահատկությունները),
- կոնֆլիկտաբանություն (էթնոքաղաքական, տնտեսական կոնֆլիկտների լուծման ժամանակակից մեթոդներ և հնարավորություններ, միջնորդություն, բանակցային գործընթացներ, Ղարաբաղյան կոնֆլիկտի վերլուծության տեսամեթոդաբանական հիմքերի մշակում),
- հայ սոցիոլոգիական մտքի պատմություն (հայ մտածողների սոցիոլոգիական ժառանգությունը, հիմնական պրոբլեմների քննարկումը արդի սոցիոլոգիայի համատեքստում):

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	2	1	-	28	-

Ֆակուլտետում գործող լաբորատորիաների թիվը՝ *1*

ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱ

Գիտական ղեկավար, լաբորատորիայի վարիչ՝ *Հարությունյան Լյուդմիլա Հակոբի, փիլիսոփ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր.*

Լաբորատորիայի աշխատակիցների կազմը

1. Թադևոսյան Գոհար Մերուժանի, սոց. գիտ. թեկնածու, դոցենտ, ավագ գիտաշխատող
2. Սահակյան Վահե Էմինի, սոց. գիտ. թեկնածու, դոցենտ, ավագ գիտաշխատող
3. Հարությունյան Տիգրան Սարիբեկի, ավագ լաբորանտ
4. Չալոյան Աստղիկ Վլադիմիրի, լաբորանտ
5. Փոխսրարյան Աննա Կարենի, լաբորանտ
6. Համբարձումյան Եվա Գագիկի, լաբորանտ

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ լաբորատորիայի կատարած գիտական աշխատանքների ամփոփում

2006թ. կիրառական սոցիոլոգիական հետազոտությունների լաբորատորիայի գործունեությունն ուղղված էր ԵՊՀ հումանիտար ֆակուլտետների մագիստրոսական կրթական համակարգի արդյունավետության մասնակցային գնահատմանը: Հետազոտության ընթացքում շեշտադրվել են մագիստրոսական կրթական համակարգի արդյունավետությունը պայմանավորող այնպիսի առանցքային գործոններ, ինչպիսիք են՝ մագիստրատուրա ընդունվելու ուսանողների շարժառիթները, մագիստրատուրայում դասավանդող դասախոսի կերպարը, ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ձևային և բովանդակային բնութագրիչները, մասնավորապես՝ դասավանդման մեթոդների առանձնահատկությունները և ուսումնական պլանի արդիականությունը, համապատասխանությունն աշխատաշուկային: 2007թ. փետրվար-մայիս ամիսներին կիրառական սոցիոլոգիական հետազոտությունների լաբորատորիան իրականացրել է համալսարանական կրթության որակի գնահատմանն ուղղված հետազոտություն, որի շրջանակներում անց է կացվել «ԵՊՀ-ում տրվող կրթության համապատասխանությունը աշխատաշուկայի և հասարակության պահանջներին» թեմայով սոցիոլոգիական հետազոտություն: Վերջինիս ընթացքում անցկացվել են ձևայնացված հարցազրույցներ ԵՊՀ աշխատող ուսանողների և շրջանավարտների, ինչպես նաև անհատական հարցազրույցներ գործատուների և պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի հետ: Երկու հետազոտությունների հիման վրա կազմվել են զեկույց-հաշվետվություններ և ներկայացվել ԵՊՀ ռեկտորատ:

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Մենագրություն

1. *Harutyunyan L. H.,* Armenia and Diaspora: in search of new strategy for Armenian Universe, California State University, April, 2007.
2. *Թոքմաջյան Զ. Ս., Մարգարյան Ա.,* Ազատազրկում, թե՞ այլընտրանք. իրականություն և զարգացման հեռանկարներ, «Հայաստան», Եր., 2007, 72 էջ:

Ուսումնական ձեռնարկ

1. *Մուրադյան Մ.,* Քաղաքացիական միջնորդության գործընթացն ու հմտությունները, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006:

Հոդված

1. *Աթանեսյան Ա. Վ.,* Ղարաբաղյան հակամարտության պայմաններում ինտերնետում տեղեկատվական պատերազմի և քարոզչության աղբյուրների առանձնահատկությունները, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն. անցյալը, ներկան և ապագան, միջազգային գիտաժողով, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, էջ 509-530:
2. *Ամտվածատուրով Ս. Վ.* և ուրիշներ, Քաղաքականություն և քաղաքագիտություն, պրակ Գ /հարցեր և պատասխաններ/, Երևան, 2006, «Նժար», էջ 19-39:
3. *Գիշյան Բ. Ժ.,* Կամավոր մահը Ճապոնիայի արևմտականացման լույսի ներքո, Գարուն, Երևան, 2007, 7-8:
4. *Գևորգյան Ս. Խ., Հովնաթանյան Թ.*, Գենդերային ներկայացվածությունը կառավարման համակարգում և որոշումների ընդունման մակարդակում, Հայաստանի Հանրապետությունում կանանց նկատմամբ խտրականության բոլոր ձևերի վերացման մասին ՄԱԿ-ի կոնվենցիայի, Պեկինյան գործողությունների ծրագրի, Հազարամյակի զարգացման նպատակների իրականացման մոնիտորինգ, «Առողիկ», Երևան, 2006, էջ 25-62:
5. *Թոքմաջյան Զ. Ս.,* ՈՒսումնական գործընթացներ. «Կոնֆլիկտաբանություն» առարկայի դասավանդման այլընտրանքային մեթոդներ, Մանկավարժական միտք, 2007, 1-2, էջ 151-155:
6. *Մխիթարյան Ս. Ա.,* Կուսակցական համակարգի զարգացումը Հայաստանում. հիմնախնդիրներ և հեռանկարներ, «Գարուն», Երևան, 2006, 7-8, էջ 93-95:
7. *Մելքոնյան Ն. Ա.,* 2003 թ. նախագահական ընտրություններ. առաջնորդի իմիջը քաղաքական գովազդում, «21-րդ դար», «Նորավանք» գիտակրթական հիմնադրամի հանդես, № 1(15), Երևան, 2007, էջ 144-169:
8. *Մկրտիչյան Ա. Ե.,* Ավանդականի և արդիականի համեմատական հետազոտության մեթոդաբանության հարցեր, Գիտելիք և խորհրդանիշ, հավատալիք և սովորույթ, միջազգային գիտաժողովի հոդվածների ժողովածու, «Գիտություն», Երևան, 2006, էջ 244-256:
9. *Մկրտիչյան Ա. Ե.,* Ազգային անվտանգության սոցիոլոգիական բաղադրիչները և հայ հասարակայնության անելիքները, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն. անցյալը, ներկան և ապագան, միջազգային գիտաժողով, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, էջ 577-581:
10. *Մկրտիչյան Ա. Ե.,* Ռազմական անվտանգության սոցիոլոգիական բաղադրիչները, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն. անցյալը, ներկան և ապագան, միջազգային գիտաժողով, զեկուցումների հիմնադրույթներ, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006:
11. *Մկրտիչյան Ա. Ե.,* Սոցիալական պետությունը որպես առասպել կամ լեգիտիմության ճգնաժամ, Սոցիալական պետություն, Երևան, 2007, էջ 53-57:
12. *Մխիթարյան Ս. Ա.,* Քաղաքական ինստիտուտների ձևավորման գործընթացները Հայաստանի Հանրապետությունում, «21-րդ դար», Երևան, 2007, 1//15, էջ 119-129:
13. *Àðóòþíÿí Á. Ì.,* Êóëüòóðà êîððóïöèîíí îãî ïîâåäåíèÿ: ìèô èëè ðåàëüíîñòü, Æóðíàë «Âëàñòü àðìåíèè», № 3-4, 2006, ñ. 20-26.
14. *Àðóòþíÿí Á. Ì.,* Òèïîëîãè÷åñêèé àíàëèç êîððóïöèè â îáùåñòâàõ ïåðåõîäíîãî ó÷ðåæäåíèè, Æóðíàë «Âëàñòü àðìåíèè», № 3-4, 2006, ñ. 91-95.

15. *Àðóòþíÿí Á. Ì.,* Ïðîáëåìà èçìåðåíèÿ êîððóïöèè. Êîëè÷åñòâåííûå ìåòîäû èçó÷åíèÿ êîððóïöèè – êðàòêèé îáçîð, Æóðíàë «Գիտություն եւ կրթություն Արցախում», № 3-4, Åðåâàí, 2006, ñ. 35-41.
16. *Àðóòþíÿí Á. Ì.,* Êîððóïöèîííûå ðèñêè â ñôåðå àðìÿíñêîé ýòíîïîëèòîëîãèè, Ñáîðíèê ñòàòåé «Ազգությանի հասարակություն. Սոցիոմշակութային փոխակերպումներ», âûï. III, Åð., Àñîãèê, 2007, ñ. 68-86.
17. *Àðóòþíÿí Á. Ì.,* Êîððóïöèîííîå ïîâåäåíèå â ñôåðå êîíöåïöèè Ê. Ïîëàíüè, Æóðíàë «Հայաստան. Ֆիլսոփաներ եւ էկոնոմիկա», # 1 (78), Åðåâàí, 2007, ñ. 153- 156.
18. *Àðóòþíÿí Ë. À.*, Èíòåãðàöèîííûå êîîðäèíàòû Êàâêàçñêîãî ðåãèîíà: îæèäàíèÿ è îöåíêè, Â Ñá. Äèàëîã öèâèëèçàöèé, êàê âàæíåéøèé èíñòðóìåíò óðåãóëèðîâàíèÿ ýòíîïîëèòè÷åñêèõ êîíôëèêòîâ, Åðåâàí, 2006.
19. *Àðóòþíÿí Ë. À.,* Êàðàáàõñêîå îáùåñòâî íà ýòàïå ,,Íè âîéíû íè ìèðà": Îñîáåííîñòè ìîìåíòà è ëîãèêà äåìîêðàòè÷åñêèõ ïåðåìåí, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն. անցյալը, ներկան և ապագան, միջազգային գիտաժողով, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, էջ 542-549:
20. *Àòàíåñÿí À. Â.,* Òåíäåíöèè è ñòðàòåãèè îñâåùåíèÿ ïîëèòè÷åñêèõ ïðîöåññîâ â ÑÌÈ â ñâåòå ñîâðåìåííûõ êðèòè÷åñêèõ òåîðèé ìàññîâûõ êîììóíèêàöèé', Íàó÷íûé æóðíàë "Ìèð çâîíà", 2007, N 8, Àëìàòû, Êàçàõñòàí, ñ. 23-32.
21. *Áàáëîÿí À. Â.,* Î ñîöèîëîãè÷åñêîì àíàëèçå è èíòåðïðåòàöèè ýêîíîìè÷åñêèõ êîíôëèêòîâ, Ñáîðíèê íàó÷íûõ ñòàòåé «Կանթեղ» # 3 (28), Երևան, Ատոմիկ, 2006, ñ. 172-183.
22. *Çàñëàâñêàÿ Ì. È.,* Ýòíîïîëèòè÷åñêèå êîíôëèêòû â ñâåòå îáùåñòâåííûõ ïðåäñòàâëåíèé: òîëåðàíòíîñòü è ðåçèñòåíòíîñòü â ìåæýòíè÷åñêèõ îòíîøåíèÿõ, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն. անցյալը, ներկան և ապագան, միջազգային գիտաժողով, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, էջ 562-570.
23. *Ìåëêîíÿí Í. À.,* Èìèäæ êàê ñèìâîëè÷åñêàÿ ñòðóêòóðà. Êëàññèôèêàöèÿ èìèäæåîáðàçóþùèõ ôàêòîðîâ, Գիտական աշխատություններ. հասարակական գիտություններ, պրակ հինգերորդ, Երևանի Վ. Բրյուսովի անվ. պետական լեզվագիտական համալսարան, «Լինգվա», Երևան, 2007, էջ 40-65:
24. *Ìåëêîíÿí Í. À.,* Ïðåçèäåíòñêèå âûáîðû 2003ã.: èìèäæ ëèäåðà â ïîëèòè÷åñêîé ðåêëàìå, "21-é âåê", Æóðíàë ôîíäà Íîðàâàíê¦, № 2 (4), Åðåâàí, 2006, ñ. 154-171:
25. *Ìêðòè÷ÿí À. Å.,* Ì îðàëüíî-ýòè÷åñêèå ïðîáëåìû ãîññëóæáû Àðìåíèè, ÑÎÖÈÑ, # 11 (271), 2006, ñ. 43-48.
26. Melkonyan N. A., Image of leader in political advertising, 21-st CENTURY, "Noravank" foundation, № 1, Yerevan, 2007, pp. 50-65.
27. *Sahakyan V. E., Atanesyan, A. V.,* Democratization in Armenia: Some Trends of Political Culture and Behavior, Democratizatsia: The Journal of Post-Soviet Democratization, vol. 14, Washington DC, 2006, pp. 347-354.
28. *Կտակյան Ռ. Պ.,* Արվեստի և արհեստի ուսուցումը որպես ճգնաժամի մեջ գտնվող երեխաների աջակցության միջոց, Ավանդական արհեստի և արվեստի կրթությունը Հայաստանում համաժողովի և սեմինարի նյութեր, Երևան, 2007, էջ 36:
29. *Voskanyan A.,* «Waiting for the market: young adults in Telavi and Vanadzor», K. Roberts, L. Tarkhnishvili, A. Voskanyan and J. Tholen, Journal of Youth Studies, Vol 8#3 September, 2006, Routledge, p. 313-330:

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Սարգսյան Հայկ Լևոնի, տնտ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*
Դեկանի տեղակալներ՝ *Մարգսյան Հարություն Ալեքսանի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*
Սարգսյան Աննա Սուրենի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները եւ մասնագիտացումները

Շիֆր Մասնագիտություն՝

080100 Տնտեսագիտություն

Մասնագիտացումներ՝ (մագիստրատուրա) տնտեսագիտության տեսություն, ֆինանսներ և դրամաշրջառություն, տնտեսական քաղաքականություն և կառավարում, միջազգային տնտեսագիտություն, տնտեսության մոդելավորում, կառավարչական ինֆորմացիոն համակարգեր

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոսներ եւ թղթակից անդամներ

1. Ղարիբյան Գրիշա Ալեքսանի (թղթակից անդամ)

Մասնագիտություն, կրթական աստիճան	*Ուսանողների թիվը՝* 1269							
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Ընդհանուր տնտեսագիտություն								
Բակալավրիատ	44	180	39	208	59	189	64	181
Մագիստրատուրա	27	135	24	119				

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Մասնագիտություն, կրթական աստիճան, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Ընդհ. տնտեսագիտ.					
Բակալավրիատ					
1-ին	224	7	48	38	75
2-րդ	247	7	88	55	62
3-րդ	248	9	75	62	66
4-րդ	245	14	60	53	70
Ընդամենը	964	37	271	208	68
Մագիստրատուրա					
1-ին	162	-	7	69	96
2-րդ	143	-	6	67	96
Ընդամենը	305	-	13	136	96

Ամառային քննաշրջան

Մասնագիտություն, կրթական աստիճան, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Ընդհ. տնտեսագիտ.					
Բակալավրիատ					
1-ին	234	6	55	37	74
2-րդ	249	3	28	77	88
3-րդ	246	4	36	83	84
Ընդամենը	729	13	119	197	82
Մագիստրատուրա					
1-ին	162	-	16	57	90

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	*Ընդամենը* 392, *այդ թվում նախորդ տարիներից՝* 14	
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	մագիստրատուրա
Տնտեսագիտություն	252 (54)	140

2006/2007 ուստարում հրատարակվել են

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
1	-	3	1	41	9

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ *6*

ՖԻՆԱՆՍԱՀԱԾՎԱՅԻՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Բոստանջյան Վարդան Բաբկենի, տնտ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Հակոբյան Արզուման Ջորիկի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Հովակիմյան Թամարա Սիրականի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Ասատրյան Բագրատ Արտաշեսի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Ավագյան Ենոք Ենոքի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Մնացականյան Հայկ Գերասիմի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Մարզպանյան Էդգար Հարությունի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Սահակյան Գնել Էդուարդի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Սահակյան Կարեն Էդուարդի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

9. Վարդանյան Աշոտ Գուրգենի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Հարությունյան Վլադիմիր Լիպարիտի, տնտ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
2. Ճուղուրյան Արմեն Գևորգի, տնտ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Նահապետյան Սամվել Սուրենի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Կիրակոսյան Գևորգ Ֆերդինանդի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Սիրոյան Գարիկ Աշոտի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Սինասյան Արծվիկ Գարեգինի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Քառյան Արա Վլադիմիրի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Գրիգորյան Իրինա Գուրգենի, դասախոս
9. Դավթյան Տիգրան Շչորսի, դասախոս
10. Հակոբյան Արդա Հովհաննեսի, դասախոս
11. Հայրապետյան Արմենուհի Բեգլարի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Սաֆարյան Հայկանուշ Հայկի

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Ամբիոնում իրականացվել են գիտահետազոտական աշխատանքներ, որոնք ևվիրված են եղել Հայաստանի Հանրապետությունում ներդրումային միջավայրի բարելավման, հարկային քաղաքականության առանձնահատկությունների բացահայտման, բյուջետային գործընթացի արդյունավետության բարձրացման, հաշվապահական ստանդարտների ներդրման, աուդիտի մեթոդաբանության վերլուծության, պետական պարտքի կառավարման և բանկային համակարգի զարգացման հիմնահարցերի լուծման մոտեցումների մշակմանը:

2006-2007 թվականներին ամբիոնը ՀՀ ԿԲ-ի, Կառավարության աղընթեր անշարժ գույքի կադաստրի վարչության և ԱԺ ֆինանսավարկային, բյուջետային և տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի հետ անցկացրել է քննարկումներ, որոնք ևվիրված են եղել այդ մարմիններին առնչվող իրավական ակտերի մշակման, բանկային համակարգի գործունեության բարելավման, հանրապետությունում հողերի միավորման և տնտեսական զարգացման այլ հիմնախնդիրների լուծմանը:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուխտումնական ձեռնարկ	Ուխտումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	3	1

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Թորոսյան Թորոս Շահենի, տնտ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Հովսեփյան Միքայել Գևորգի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Մկրտչյան Մարիետա Թևոսի, աշխ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Գաբրիելյան Արման Գառնիկի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Հայրապետյան Գրիգոր Ռաֆայելի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Հովհաննիսյան Հասմիկ Վաղինակի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Մանասերյան Թաթուլ Նորայրի, տնտ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
2. Պողոսյան Սուրեն Հովհաննեսի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Պապյան Սիմոն Ռաֆայելի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Սարդարյան Արմինե Սլավիկի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Հայաստանի և Եվրոմիության առևտրատնտեսական կապերը (չֆինանսավորվող):	Թորոսյան Թ. Շ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Լուսաբանվել են ԵՄ ստեղծման պատմությունը և դրան անդամակցող երկրների ընդգրկման գործընթացը, ուսումնասիրվել է ՀՀ-ի և Եվրոմիության /ԵՄ/ տնտեսական կապերի վիճակը: Պարզաբանվել է ՀՀ նոր կարգավիճակը ԵՄ երկրների հետ հարևանության համատեքստում: Վերլուծվել է ՀՀ մակրոտնտեսական իրավիճակը ԵՄ միջին ստանդարտներին մոտենալու տեսանկյունից:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
1	-	-	-	1	-

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ՄՈԴԵԼԱՎՈՐՄԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Առաքելյան Արամ Հմայակի, տեխն. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Անդրեասյան Լևոն Խաչատուրի, տեխն. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Բունիաթյան Մարիենե Սնացականի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Կակոսյան Աշոտ Վազրիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Կարապետյան Արամ Տալվորիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Մարտիրոսյան Նարեկ Արմենի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Դանիելյան Իրինա Էդուարդի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Եղոյան Կարեն Շիրազի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Խառատյան Ալվարդ Ալբերտի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
9. Ղուկասյան Գայանե Սամիկոնի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
10. Սարգսյան Աննա Սուրենի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
11. Սարդարյան Լաուրա Մաթևոսի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
12. Քոչինյան Նարինե Սինսարայի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
13. Ջրբաշյան Նաիրուհի Սխիթարի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Եղիազարյան Բենիամին Հովսեփի, տնտ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Թորոյան Վասակ Հովհաննեսի, տնտ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Համբարձումյան Նարինե Ատոմի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. ՀՀ աշխատանքի շուկայի բնակչության արտագաղթի գործոնը (չֆինանսավորվող):	Առաքելյան Ա. Հ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Աշխատանքի հիմնական եզրակացությունները հետևյալն են.

1. Բնակչության արտագաղթը հանգեցրել է ՀՀ աշխատաշուկայում լարվածության թուլացմանը, բնակչության եկամուտների աճին, աղքատության նվազմանը:
2. Դրամական փոխանցումների աճը ոչ միայն նպաստել է երկրում մնացողների եկամուտների աճին, այլև որոշ չափով ֆինանսավորել է առևտրային հաշվեկշռի բացասական մնացորդը:
3. Դեպի Հայաստան միգրանտների դրամական փոխանցումներն ուղղվել են սպառմանը և ներդրումներին: Սպառմանն ուղղված դրամական փոխանցումներն ազդել են ՀՀ ՀՆԱ-ի վրա

մուլտիպլիկատորի էֆեկտի միջոցով: Ներդրումների նպատակով օգտագործված դրամական փոխանցումները նպաստել են ՀՀ տնտեսական աճին և գործազրկության նվազմանը:

4. Բնակչության արտագաղթը հսկայական գործազրկության պայմաններում մարդկային կապիտալի՝ փոխանցումից խուսափելու միջոց է, ինչպես նաև արտաքին ազդակների միջոցով (օրինակ, նմանակման և գիտելիքների տարածման միջոցով հայրենի երկրում հետազոտությունների հատվածի զարգացում) խթանիչ ազդեցություն է ունենում մարդկային կապիտալի ձևավորման վրա:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	10	2

ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԵՎ ԳՈՐԾԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Ղանթարջյան Սարգիս Լևոնի, տնտ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Ասրյան Կարինե Նիկոլայի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Եղիազարյան Արմեն Բենիամինի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Զաքոյան Հարություն Վարազդատի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Համբարձումյան Անահիտ Համբարձումի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Սարիբեկյան Ամալյա Սարիբեկի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Գալստյան Ամալյա Ռոմենի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Չիլինգարյան Ալեքսանդր Երվանդի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Բարխուդարյան Գոհար Արայի, դասախոս
9. Սկրտչյան Աննա Ֆահրադի, դասախոս
10. Ոսկանյան Արթուր Ֆրիդրիխի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Դավոյան Սամսոն Աշոտի, տնտ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Սարգսյան Հայկ Լևոնի, տնտ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Շմավոնյան Գարեգին Ջիվանի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Ապանյան Գագիկ Սերգեյի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Գաբրիելյան Վաչե Վազգենի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Սարգսյան Արթուր Մայիսի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Կարապետյան Տիգրան Սերգեյի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Հերգնյան Մանուկ Սկրտչի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ոխումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Հարությունյան Էմմա Արտակի

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Կառավարման և գործարարության ամբիոնի գիտաուսումնական ընդհանուր ուղղություններն են՝ ձեռնարկությունների կառավարման (այդ թվում՝ ֆինանսական կառավարման) արդյունավետության բարելավմանն ուղղված մեթոդների ու մոդելների մշակումը, տնտեսական քաղաքականությունն ու պետական կառավարումը, տնտեսության տարբեր ճյուղերի ու ոլորտների առանձնահատկությունների բացահայտումն ու գնահատումը, մարդկային ռեսուրսների կառավարումը:

Գիտական թեման հաստատված է ամբիոնի նիստում և ներկայացված է իրականացնելու դրամաշնորհային ծրագրի շրջանակներում: Աշխատանքի հիմնական նպատակն է հետազոտել ՀՀ ինովացիոն դաշտի արդի իրավիճակը, բացահայտել առկա թերացումները և տալ դրանց հրատապության աստիճանն ու ուղիները: Հետազոտության արդյունքները, կատարված վերլուծությունը կարող են օգտագործվել ՀՀ ինովացիոն բնագավառի կարգավորման և զարգացման խթանման, ինովացիոն գործընթացների ինտենսիվացման և արդյունավետության բարձրացման համար:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	1	-	6	-

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Ղարիբյան Գրիշա Ալեքսանի, տնտ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Գալստյան Գագիկ Սերյոժայի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Խաչատրյան Լևոն Հայկի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Հովսեփյան Վոլոդյա Երվանդի, տնտ.գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Մարգարյան Լևոն Շավարշի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Մարզպանյան Հարություն Ալեքսանի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Մուսայելյան Արտակ Վիկտորի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Եղիազարյան Մարգարիտա Ռաֆայելի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Մարտիրոսյան Արման Ռուբիկի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
9. Հակոբջանյան Աննա Հովիկի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
10. Պետրոսյան Գևորգ Կամոյի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
11. Սիմոնյան Արմեն Մնացականի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

12. Գրիգորյան Մյասնիկ Արտավազդի, ասիստենտ
13. Ղազարյան Լևոն Գեորգիի, ասիստենտ
14. Մարգարյան Հասմիկ Գառնիկի, ասիստենտ
15. Մովսիսյան Սևիլ Սամվելի, ասիստենտ
16. Ներսիսյան Արմեն Ռովելի, ասիստենտ
17. Չատինյան Մայա Վազգենի, ասիստենտ
18. Փաշայան Կարեն Ավետիքի, ասիստենտ
19. Գաբրիելյան Վարդուհի Գևորգի, դասախոս
20. Գալստյան Անի Նորիկի, դասախոս
21. Գալստյան Հասմիկ Նորիկի, դասախոս
22. Խանդամիրյան Անուշ Պավլուշի, դասախոս
23. Հովսեփյան Մարինա Վոլոդյայի, դասախոս
24. Սկրտչյան Հասմիկ Վանուշի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Շահգելդյան Սուրեն Սամվելի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
2. Սահակյան Արտակ Գևորգի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
3. Մանգասարյան Արտակ Ռոմիկի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Նավոյան Իզաբելա Ջավենի
2. Գաբրիելյան Ֆլորա Գևորգի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Աշխատաշուկան և բնակչության վերարտադրության միգրացիոն հոսքերի սոցիալ-տնտեսական հետևանքները (ՀՀ օրինակով) (պետական ֆինանսավորում):	Ղարիբյան Գ. Ա.
2. Հայաստանի Հանրապետության աշխատուժի շուկայի վերլուծություն (ՀՀ կենտրոնական բանկի դրամաշնորհ):	Ղարիբյան Գ. Ա.
3. Սպառողական զամբյուղի դինամիկան (ՀՀ կենտրոնական բանկի դրամաշնորհ):	Մարզպանյան Հ. Ա.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. «Աշխատաշուկան և բնակչության վերարտադրության միգրացիոն հոսքերի սոցիալ-տնտեսական հետևանքները (ՀՀ օրինակով)» թեմայի կատարման ուղղությամբ հաշվետու ժամանակահատվածում հանգամանորեն ուսումնասիրվել և վերլուծվել են թեմայի պրոբլեմներին վերաբերող ՀՀ վիճակագրական ծառայության, Համաշխարհային բանկի և այլ դոնոր կազմակերպությունների կողմից 2000-2006թթ. Հայաստանի Հանրապետության տնային տնտեսությունների հետազոտության միջոցով բնակչության

կենսամակարդակի լայնածավալ հետազոտության նյութերը: Դրանք խմբավորվել են՝ ըստ ընտրված պրոբլեմների, հետազոտությունն ավարտին հասցնելու պահանջներին համապատասխան:

Թեմա 2. Հաշվետու ժամանակահատվածում «Հայաստանի Հանրապետության աշխատուժի շուկայի վերլուծություն» թեմայի ուղղությամբ, ըստ սահմանված ժամանակացույցի, կազմվել է տնային տնտեսությունների կազմի, զբաղվածության և գործազրկության, կենսամակարդակի, տնային տնտեսություններում ապրանքների և ծառայությունների արտադրությամբ զբաղվածության և այլ ցուցանիշների ուղղությամբ հետազոտության հարցաթերթիկ, որը ներառում է աշխատաշուկայի համապատասխան պահանջվող վերլուծությունը: Ավարտին է հասցվել հանրապետության ամբողջ տարածքում հարցաթերթիկների լրացման գործընթացը, և արդյունքները մուտքագրվել են տվյալների բազայի ստեղծման համակարգչային ծրագրի մեջ:

Թեմա 3. Հաշվետու ժամանակաշրջանում «Սպառողական զամբյուղի դինամիկան» թեմայի ուղղությամբ կազմվել է տնային տնտեսությունների կազմի, սպառողական զամբյուղի, ապրանքների և ծառայությունների սպառման և այլ ցուցանիշների ուղղությամբ հարցաթերթիկ: Ճշգրտվել են սպառողական զամբյուղի ուսումնասիրման մեթոդաբանական մոտեցումները, գների վիճակագրության մեջ ուսումնասիրվել է այլ երկրների փորձը կենսամակարդակի հետազոտություններում սպառողական զամբյուղի կիրառման ուղղությամբ և համադրվել է հայաստանյան պրակտիկայի հետ: Մշակվել է փորձնական հետազոտության մեթոդաբանությունը և հետազոտության արդյունքների վերլուծության համակարգչային ծրագիրը: Իրականացվել է նմուշային հետազոտություն հանրապետության շուրջ 60 բնակավայրերում:

Արտասահմանյան դրամաշնորհներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Արևմուտք-Արևելք միգրացիան, պատճառները և հետևանքները:	Մարզպանյան Հ. Ա.

Թեմա 1. Հաշվետու ժամանակաշրջանում «Արևմուտք-Արևելք միգրացիան, պատճառները և հետևանքները» թեմայի ուղղությամբ ռեգրեսիոն վերլուծության միջոցով վերլուծվել են ՀՀ բնակչության միգրացիոն հոսքերի գործոնները և միտումները: ՀՀ-ում զուտ միգրացիայի աճին նպաստում են նախորդ ժամանակահատվածի զուտ միգրացիայի ծավալները, ՀՀ-ում և նպատակակետ երկրում մեկ շնչին ընկնող ՀՆԱ-ների հարաբերությունը և ամուսնությունների քանակը: Միաժամանակ զուտ միգրացիան բացասական կախվածության մեջ է ՀՀ-ում Ջինի գործակցից և գործազրկության մակարդակից: Ստացված ռեգրեսիոն մոդելները վկայում են այն մասին, որ վերջին տարիներին զգալիորեն թուլացել է միգրացիայի իներցիոնությունը, ընդ որում՝ ավելի ուժեղ է ոչ թե տնտեսական, այլ սոցիալ-հոգեբանական գործոնների ազդեցությունը: Այդուհանդերձ, ՀՀ աշխատանքի շուկայում զբաղվածության մակարդակի ցանկացած դրական տեղաշարժ արագ արձագանք է գտնում ՌԴ-ում գտնվող հայ միգրանտների շրջանում՝ նրանց վերադարձի համար ստեղծելով նախապայմաններ: Կատարված բազմաչափ գծային ռեգրեսիայի հիման վրա փորձ է արվել գնահատել/կանխատեսել 2007թ-ի ընթացքում դեպի Ռուսաստան և ԵՄ երկրներ միգրացիոն հոսքերը: Այդ նպատակով ստացված ռեգրեսիոն հավասարումների մեջ տեղադրվել են մուտքային փոփոխականների 2007 թ-ի ծրագրային արժեքները/գնահատականները: Ստացված արդյունքների համաձայն՝ ակնկալվում է, որ 2007 թ-ին Ռուսաստանի Դաշնությունից և ԵՄ երկրներից ներգաղթը համապատասխանաբար 16 հազարով և 2,5 հազարով գերազանցելու է դեպի այդ երկրների արտագաղթը:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	2	1	20	5

ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Ղազարյան Հայկ Գեղամի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Սահակյան Մելս Արտավազդի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, պրոֆեսոր
2. Դավթյան Ալեքսանդր Արամայիսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Դավթյան Ռոբերտ Սուրենի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Հակոբյան Գագիկ Գուրգենի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Հովհաննիսյան Սեդրակ Մուշեղի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Սահակյան Ռուբեն Շվայցիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Տոնոյան Գագիկ Պետրոսի, ֆիզմաթ գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Պետրոսյան Անուշիկ Համլետի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
9. Սարգսյան Սոնա Հայկի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Ղազարյան Սուսաննա Վեմիրի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Ղազարյան Սուսաննա Վեմիրի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. «Ընդհանուր հիպոէլիպտիկ և համարյա հիպոէլիպտիկ օպերատորների տեսություն» (պետական ֆինանսավորում):	Ղազարյան Հ. Գ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. ԵՊՀ մի խումբ աշխատակիցներ շարունակում են իրենց հետազոտությունները ֆունկցիոնալ տարածությունների և մասնական ածանցյալներով դիֆերենցիալ հավասարումների

տեսություններում, 2007 թ-ից կատարում են «Ընդհանուր հիպոէլիպտիկ և համարյա հիպոէլիպտիկ օպերատորների տեսություն» պետական ֆինանսավորմամբ գիտական թեման:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	1	2

Արտասահմանյան դրամաշնորհներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
Ֆունկցիոնալ տարածություններ և դրանց կիրառություններ մասնական ածանցյալներով դիֆերենցիալ հավասարումներում (INTAS Ref. N 05-1000008-8157):	Ղազարյան Հ. Գ.

Այս դրամաշնորհը Հայաստանի խումբը շահել է միջազգային մի ընդհանուր թիմի կազմում: Թիմը կազմում են Անգլիայի, Գերմանիայի Շվեդիայի, Իտալիայի, Ֆրանսիայի, Չեխիայի, ինչպես նաև ԱՊՀ երկրներ Ղազախստանի, Աղրբեջանի, Ռուսաստանի Դաշնության, Վրաստանի համապատասխան գիտական խմբերը:

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Դասագիրք

1. *Վենետիկյան Հ. Մ., Ոսոքիդ Ջ. Ա.,* Համաշխարհային առևտրի ֆինանսավորում /թարգմանված է անգլերենից, գիտ. խմբ. տ.գ.դ., պրոֆ. Թ. Շ. Թորոսյան/, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, 722 էջ:

Ուսումնական ձեռնարկ

1. *Ամրյան Կ. Ն.,* Մարքետինգի հիմունքներ /վերամշակված/, 2007, 60 էջ :
2. *Մարգսյանյան Հ. Ա.,* Ó÷åáíîå ïîñîáèå ïî ðóññêîìó ÿçûêó äëÿ ñòóäåíòîâ ýêîíîìè÷åñêèõ ôàêóëüòåòîâ, ïîä îáùåé ðåä. Øàòèðÿí À. Ì., Åðåâÿí Ô. Ï. (íàó÷íûé êîíñóëüòàíò), èçäàòåëüñòâî ÅÃÓ, Åðåâàí, 2006, 186 ñ.
3. *Հովսեփյան Վ. Ե.,* Տնտեսագիտության տեսություն, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 87 էջ:

Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ

1. *Մարտիրոսյան Ա. Ռ.,* Ֆինանսական լիզինգի ներդրման տնտեսահրավական ասպեկտները, Երևան, 2006, 134 էջ:

Հոդված

1. *Մնացականյան Հ. Գ.*, Ռիսկերի գնահատման խնդրի շուրջ, Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և կառավարում, N 3-1, Երևան, 2006, 180-186 էջ:
2. *Միրոյան Գ., Մարգսյանյան Հ., Եղոյան Կ.,* ՀՀ բնակչության միգրացիոն հոսքերի գործոնները և միտումները. ռեգրեսիոն վերլուծության արդյունքներ, Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և կառավարում, N 4, Երևան, 2007, 122-130 էջ:

3. *Սիրոյան Գ., Հաղջիպրոկոպիու Պ, Մարգսյանյան Հ., Գաբրիելյան Ա.,* Նախկին ԽՍՀՄ հանրապետություններից դեպի Հունաստան ներգաղթ. ի՞նչ են ցույց տալիս գոյություն ունեցող վիճակագրության և հետազոտությունների տվյալները, Հայաստանից ներգաղթածների օրինակով, Մ. Վ. Լոմոնոսովի անվան Մոսկվայի պետական համալսարան, Տնտեսագիտության ֆակուլտետ Տնտեսության փիլիսոփայություն, Մոսկվա, 2006, էջ 203-257 (անգլերեն):
4. *Hovhanesian H. V.,* Effects of FDI and Foreign Trade on Economic Growth, Faculty Student Multidiscipline International Conference on Research & Teaching, Volume 6, Number 1, ooiCTRLD (ooi Consortium for Teaching, Research, Learning & Development), USA, Louisiana, 2006, 72-76 pages.
5. *Àðàêåëÿí À. À., Âàðäóìÿí Ý. Ý.*, Äèíàìè÷åñêîå âîçäåéñòâèå øîêîâ ñîâîêóïíîãî ñïðîñà è ïðåäëîæåíèÿ íà ÂÂÏ è ÈÏÖ â Àðìåíèè, Հայաստանի ճարտարագիտական ակադեմիայի տեղեկագիր, հատոր 4, թիվ 1, Երևան, 2007, էջ 3-6:
6. *Àðàêåëÿí À. À., Àðàêåëÿí Ì. À.,* Ëèíåéíûå ïåðåîäè÷åñêèå[à]–ïîñëåäîâàòåëüíîñòè, Հայաստանի ճարտարագիտական ակադեմիայի տեղեկագիր, հատոր 3, թիվ 4, Երևան, 2006, էջ 641-644:
7. *Մարտիրոսյան Ն. Ա.* «Սոցիալական ապահովության «սերունդների համերաշխության» և «'կուտակային»' համակարգեր», Ֆինանսներ և էկոնոմիկա, հունիս-հուլիս , Երևան, 2007, էջ 135-139:
8. *Սարդարյան Լ. Մ., Հայրիյան Մ.,* ՀՀ գյուղական համայնքներում առկա հիմնախնդիրների կարևորության գնահատման մեթոդաբանական մոտեցումները, ՀՀ սոցիալ-տնտեսական արդի հիմնախնդիրները, գիտ. հոդվ. ժողովածու-9, ԱԱԱԱ, Երևան, 2007, էջ 183-188:
9. *Սարդարյան Լ. Մ.,* Սոցիալ-տնտեսական կանխատեսման մեթոդներ և մոդելներ, բակալավրիատի կամ ընտրական դասընթացի ծրագիր, ԱԱԱԱ, Երևան, 2006, էջ 7:
10. *Սարդարյան Լ. Մ., Հարոյան Ջ.,* ՀՀ տարածքային միավորների սոցիալ-տնտեսական զարգացման մակարդակների և անհավասարաչափությունների ամփոփ գնահատման մոտեցում, Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական արդի հիմնախնդիրները, գիտ. հոդվ. ժող.-7, ԱԱԱԱ, Երևան, 2006, էջ 32-39:
11. *Սարդարյան Լ. Մ.,* Նազարյան Ա, Օհանյան Տ., ՀՀ տարածքային զարգացման ֆինանսական վերլուծությունը և գնահատումը, ՀՀ սոցիալ-տնտեսական արդի հիմնախնդիրները, գիտ. հոդվ. ժողովածու-9, ԱԱԱԱ, Երևան, 2007, էջ 307-315:
12. *Սարդարյան Լ. Մ., Հայրիյան Մ.,* ՀՀ գյուղական համայնքներում առկա հիմնախնդիրների կարևորության գնահատման մեթոդաբանական մոտեցումները, ՀՀ սոցիալ-տնտեսական արդի հիմնախնդիրները, ժողովածու-9, ԱԱԱԱ, Երևան, 2007, էջ 183-188:
13. *Ղուկասյան Գ. Մ.,* ՀՀ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտի զարգացման հիմնախնդիրները և կրթական համակարգը, Դասախոսությունների և գիտական զեկուցումների ժողովածու՝ նվ. Հ. Աճառյանի համալսարանի 15-ամյակին, պր 3, Երևան, 2007, էջ 6:
14. *Եդոյան Կ. Շ., Մարգսյանյան Հ., Սիրոյան Գ.,* ՀՀ բնակչության միգրացիոն հոսքերի գործոնները և միտումները. ռեգրեսիոն վերլուծության արդյունքներ, Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և կառավարում, ժողովածու 4, Երևան, 2007, էջ 122-131:
15. *Ղանթարջյան Ս., Բաղդասարյան Ա.,* Ձեռնարկության էությունը և դերը շուկայական հարաբերությունների պայմաններում, ՏՀԻ գիտական հոդվածների ժողովածու, թիվ 8, 2006, էջ 57-60:
16. *Çàêîÿí À. Â., Îãàíåñÿí Â. À.,* Îáùèå ïðîáëåìû âíåäðåíèÿ ïðîöåññà îáåñïå÷åíèÿ ïðîñëåæèâàåìîñòè íà àðìÿíñêèõ ïðåäïðèÿòèÿõ, 'Âåñòíèê'', ÌÀÍÝÁ, òîì 12, 2006, N 4, ñ. 169-173:
17. *Համբարձումյան Ա. Հ., Համբարձումյան Ն. Ա.,* ՀՀ աշխատաշուկայի ձևավորման միտումները, Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական արդի հիմնախնդիրները, Գիտական հոդվածների ժողովածու՝ նվիրված ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության տնտեսագիտական հետազոտությունների ինստիտուտի 40-ամյա հոբելյանին, Երևան, 2006, էջ 90-99:
18. *Գալստյան Ա. Ռ.,* Կանայք և աշխատանքի շուկան Հայաստանում, Հայաստան. ֆինանսներ և էկոնոմիկա, թիվ 1(78), Երևան, 2007, էջ 228-230:
19. *Գալստյան Ա., Խոջաբեկյան Վ., Պետրոսյան Մ., Փափազյան Խ.,* Ժողովրդագրական գործընթացները Հայաստանում, «21-րդ ԴԱՐ», «Նորավանք» գիտակրթական հիմնադրամի հանդես, թիվ 2 (16), Երևան, 2007, էջ 117-136:
20. *Սարգսյան Հ., Բարխուդարյան Գ.,* Տնտեսության և կրթության փոխգործակցման որոշ հիմնահարցեր, Բանբեր Երևանի պետական տնտեսագիտական համալսարանի, թիվ 2, Երևան, 2006, էջ 29-41:

21. *Մարգսյանյան Հ. Ա., Հասրաթյան Ջ. Ի., Ջրբաշյան Գ. Գ., Կակոսյան Ա. Վ.,* ՀՀ աղքատության հաղթահարման ռազմավարական ծրագրի գենդերային վերլուծություն, Առողիկ հրատ., Երևան, 2006, 95 էջ:
22. *Մարգսյանյան Հ. Ա., Մարտիրոսյան Մ. Ա.,* Արտադրաճյուղը որպես տնտեսական կատեգորիա, Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական արդի հիմնախնդիրները, Գիտական հոդվածների ժողովածու, թիվ 8, ԱԱԱԱ, Երևան, 2006, էջ 118-122:
23. *Մարգսյանյան Հ. Ա.,* Հումանիզմը մարդկային էության սոցիալական արտահայտություն, Բանբեր Երևանի համալսարանի, Հասարակական գիտություններ, թիվ 3, Երևան, 2006, էջ 84-92:
24. *Մարգսյանյան Հ. Ա., Միրոյան Գ. Ա., Եղոյան Կ. Շ.,* ՀՀ բնակչության միգրացիոն հոսքերի գործոնները և միտումները. ռեգրեսիոն վերլուծության արդյունքներ, Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և կառավարում, թիվ 4, Երևան, 2007, էջ 123-130:
25. *Մարգսյանյան Հ. Ա., Խաճիպրոկոպիու Պ. Մ., Միրոյան Գ. Ա., Գաբրիելյան Ա. Գ.,* Immigration from the former Soviet Union into Greece: what available statistics and existing research reveal. A case study of Armenian immigrants. Ôèëîñîôèÿ õîçÿéñòâà. Àëüìàíàõ Öåíòðà îáùåñòâåííûõ íàóê è ýêîíîìè÷åñêîãî òàêòóëüòà ÌÃÓ èì. Ì.Â.Ëîìîíîñîâà. Ñïåöèàëüíûé âûïóñê. Äâèãàòåëü. ×. 1, Ì îñêâà, 2006, ñ. 203-261:
26. *Հովսեփյան Վ. Ե.,* Էքստենսիվ և ինտենսիվ տնտեսական աճ, Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և կառավարում, թիվ 4-3, Երևան, 2006, էջ 218-225:
27. *Հովսեփյան Վ. Ե.,* Տնտեսական աճը և բնակչության կենսամակարդակը, Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և կառավարում, թիվ 2, Երևան, 2007, էջ 235-243:
28. *Հովսեփյան Վ. Ե.,* Սեփականատիրական հարաբերությունները և տնտեսական աճը, Հայաստան. ֆինանսներ և էկոնոմիկա, թիվ 4 (81), Երևան, 2007, էջ 38-41: (Տնտեսագիտության տեսության) ամբիոն
29. *Խաչատրյան Լ. Հ.,* Նոր մոտեցումներ Հայաստանի Հանրապետությունում զբաղվածության պետական կարգավորման հիմնահարցում, Հայաստան. ֆինանսներ և էկոնոմիկա, թիվ 2(79), Երևան, 2007, էջ 58-62:
30. *Մարգարյան Լ. Շ., Մկրտչյան Մ. Վ.,* Բնակչության եկամուտների ձևավորումը, բաշխումը և վերաբաշխումը, Տնտեսագետ, Երևան, 2007, 177 էջ:
31. *Մարտիրոսյան Ա. Ռ.,* Տնտեսագիտական մտքի զարգացման անտիկ առաջնահերթությունները, Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և կառավարում, թիվ 4-3, Երևան, 2006, էջ 140-153:
32. *Եղիազարյան Մ. Ռ., Մարտիրոսյան Ա. Ռ.,* Աշխատուժի վերարտադրության տեսական հիմքերը և մեթոդաբանական առանձնահատկությունները, Հայաստան. ֆինանսներ և էկոնոմիկա, թիվ 1(78), Երևան, 2007, էջ 218-220:
33. *Պետրոսյան Գ. Կ.,* Սպառողների վարքագիծը ինտերնետում, Հայաստան. ֆինանսներ և էկոնոմիկա, թիվ 2(79), Երևան, 2007, էջ 63-66:
34. *Պետրոսյան Գ. Կ.,* Ինտերնետի ներուժի գնահատումը սպառողական հարաբերությունների բարելավման տեսանկյունից, Հայաստան. ֆինանսներ և էկոնոմիկա, թիվ 2(79), Երևան, 2007, էջ 67-69:
35. *Հակոբջանյան Ա. Հ.,* Աշխատանքի պահանջարկն ու առաջարկը Հայաստանի Հանրապետությունում, Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և կառավարում, թիվ 1, Երևան, 2007, էջ 102-110:
36. *Ղազարյան Լ. Գ.,* От Канта к НАТО. 26.06.07, сайт журнала “ИНТЕЛРОС-Интеллектуальная Россия”: http://www.intelros.ru/2007/06/26/levon_kazarjan_ot_kanta_k_nato.html
37. *Մարգարյան Հ. Գ.,* Կառավարչի գործունեության սոցիալ-հոգեբանական առանձնահատկությունները, Հայաստան. ֆինանսներ և էկոնոմիկա, թիվ 1(78), Երևան, 2007, էջ 101-105:
38. *Գալստյան Հ. Ն.,* Մտավոր կապիտալը որպես մարդկային կապիտալի յուրօրինակ արտահայտչաձև, Լրաբեր հասարակական գիտությունների, թիվ 3, Երևան, 2006, էջ 182-190:
39. *Խանդամիրյան Ա. Պ., Գևորգյան Ռ. Վ.,* Աշխատուժի ծախսերի տնտեսավիճակագրական վերլուծությունը ՀՀ տնտեսության օրինակով, Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և կառավարում, թիվ 4, Երևան, 2007, էջ 148-158:
40. *Հովսեփյան Մ. Վ.,* Բանկային գործունեության ռիսկը, Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և կառավարում, թիվ 4-3, Երևան, 2006, էջ 222-225:
41. *Êàçàðÿí Ã. Â., Ìàðêàðÿí Â. Í.,* Àíàëîã òåîðåìû Õåðìàíäåðà äëÿ îäíîãî êëàññà ïî÷òè ãèïýëèïòè÷åñêèõ óðàâíåíèé, Ìàòåìàòèêà â âûñøåé øêîëå ò. 2, *N 3, 34-37,* Ì îñêâà, *2006.*

Գիտաժողովների աշխատանքների ժողովածու եւ թեզիս

1. *Սիրոյան Գ., Մարգսյանյան Հ., Եղոյան Կ., Գաբրիելյան Ա.*, ՀՀ բնակչության միգրացիայի ժամանակակից միտումները, Մեծ Բրիտանիա, Լոնդոն, Կինգստոնի համալսարան, Միջազգային կոնֆերանս, Եվրոպական Միությու ն և միգրացիոն գործընթացներ, զեկույց, (անգլերեն):
2. *Եղոյան Կ. Շ.,* Analysis of the Alternative Solutions for the Future Development of the System of Real Property Registration and Cadastre in Armenia. International Land Policy Workshop. Royal Institute of Technology, Stockholm, 2006, զեկույց (In English).
3. *Մարգսյանյան Հ., Սիրոյան Գ., Եղոյան Կ., Գաբրիելյան Ա.,* ՀՀ բնակչության միգրացիայի ժամանակակից միտումները, Լոնդոն, Մեծ Բրիտանիա, Կինգստոնի համալսարան, Միջազգային կոնֆերանս Եվրոպակա ն Միությու ն և միգրացիոն գործընթացներ, զեկույց (անգլերեն), 2007:
4. *Մարտիրոսյան Ա. Ռ.,* Èíòåãðàöèÿ îñíîâíûõ íàïðàâëåíèé íàó÷íîé ìûñëè: èíñòèòóöèîíàëèçì – ýâîëþöèîííûå ïðåäïîñûëêè è ïåðñïåêòèâû ðàçâèòèÿ ýêîíîìè÷åñêîé íàóêè. Ðîññèÿ â ãëîáàëèçèðóþùåéñÿ ìèðîâîé ýêîíîìèêå. Ìàòåðèàëû Ìåæäóíàðîäíîé íàó÷íî-ïðàêòè÷åñêîé êîíôåðåíöèè, Ðîñòîâ-íà-Äîíó, 18-20.05.2006, Èçä-âî Ðîñò. Óí-òà, 2006, ñ. 383-391. *Ղազարյան Լ. Գ.,* Ñïåêòð ñìûñëîâ îáðàçà “Äîêòîð Ñìåðòü”. Àíòðîïîëîãè÷åñêèå îñíîâàíèÿ áèîýòèêè: Ìàòåðèàëû Âñåðîññèéñêîé íàó÷íîé êîíôåðåíöèè ñ ìåæäóíàðîäíûì ó÷àñòèåì (ã.Òîìñê, 11-14.10.2006), Òîìñê: Ñèáèðñêèé ãîñóäàðñòâåííûé ìåäèöèíñêèé óíèâåðñèòåò, 2006, ñ. 65-68.
5. *Ղազարյան Լ. Գ.,* Ïðîåêòèðîâàíèå ðàçâèâàþùèõñÿ ïîëèòèêî-ýêîíîìè÷åñêèõ ñèñòåì. Ýêîíîìè÷åñêîå ðàçâèòèå: òåîðèÿ è ïðàêòèêà: Ìàòåðèàëû ìåæä. íàó÷í. êîíô. 5-7.04.2007. Ñåêöèè 1, 2, 4\Ñïá.: ÎÖÝèÌ, 2007, ñ. 100-101.
6. *Ղազարյան Լ. Գ.,* ÑÑÑÐ: ðàçáîð ïîëåòîâ. 1917-2007 Óðîêè ÑÑÑÐ è áóäóùåå Ðîññèè (ðåñóðñíî-ýíåðãåòè÷åñêèå, ýêîíîìèêî-ïîëèòè÷åñêèå è ñîöèàëüíî-êóëüòóðíûå ïàðàìåòðû): Äîêëàäû è âûñòóïëåíèÿ \ Ïîä îáù. ðåä. À. Â. Áóçãàëèíà, À. È. Êîëãàíîâà. Ì., ËÅÍÀÍÄ, 2007, ñ. 224-226.
7. *Ղազարյան Լ. Գ.,* Ñìûñë ÷èñåë. Ôèëîñîôèÿ ìàòåìàòèêè: àêòóàëüíûå ïðîáëåìû. Ìàòåðèàëû Ìåæä. íàó÷íîé êîíô. (Ôèëîñ. ôàê. ÌÃÓ èì. Ì. Â. Ëîìîíîñîâà) 15-16.05.2007. Ì., Èçä. Ñàâèí Ñ. À., 2007, ñ. 394-397.
8. *Êàçàðÿí Ã. Ã., Ìàðãàðÿí Â. Í.,* ,,Ìîäåëèðîâàíèå ðàçâèòèÿ ïîëèòè÷åñêîé ýêîíîìèè’’ òåçèñû êîíôåðåíöèè ïîñâÿùåííîé 100-ëåòèþ àêàäåìèêà À. Øàõèíÿíà, *20-21.12.2006, ÅÃÓ,* ñ. *39-40.*
9. *Ìàðãàðÿí Â. Í., Êàçàðÿí Ã. Ã.,* Óá îäíîì êëàññå ïî÷òè ãèïîýëëèïòè÷åñêèõ óðàâíåíèé, Ãîäè÷íàÿ íàó÷íàÿ êîíôåðåíöèÿ ÐÀÓ *28.11.2006-2.12.2006, 2007, ñ. 31-35.*

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Միրզոյան Հրաչիկ Ղազարի, փիլիսոփ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*
Դեկանի տեղակալ՝ *Բաղդասարյան Ալեքսան Ստեփանի, փիլիսոփ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները եւ մասնագիտացումները

Շիֆր	**Մասնագիտություն՝**
030100	Փիլիսոփայություն
030300	Հոգեբանություն

Մասնագիտացումներ՝ (մագիստրատուրա) բարոյագիտություն, սոցիալական հոգեբանություն, բժշկական հոգեբանություն

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոսներ եւ թղթակից անդամներ

1. Բրուտյան Գևորգ Աբելի
2. Մանասյան Ալեքսանդր Սարգսի (թղթակից անդամ)

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն	***Ուսանողների թիվը՝*** **496**							
	I կուրս		**II կուրս**		**III կուրս**		**IV կուրս**	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Բակալավրիատ								
Փիլիսոփայություն	11	26	10	17	9	17	9	17
Հոգեբանություն	14	52	12	57	9	66	13	51
Ընդամենը	25	78	22	74	18	83	22	68
Մագիստրատուրա								
Փիլիսոփայություն	3	20	2	5				
Հոգեբանություն	4	37	3	32				
Ընդամենը	7	57	5	37				

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների քիվը		Գերազանցիկների քիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Փիլիսոփայություն					
1-ին	37	1	2	7	92
2-րդ	27	-	1	9	96
3-րդ	26	-	3	6	88
4-րդ	26	1	4	6	81
Հոգեբանություն					
1-ին	66	-	1	19	98
2-րդ	69	1	6	15	90
3-րդ	75	-	5	19	93
4-րդ	64	-	2	38	97
Ընդամենը	390	3	24	119	93
Մագիստրատուրա					
Փիլիսոփայություն					
1-ին	23	-	-	19	100
2-րդ	7	-	-	5	100
Հոգեբանություն					
1-ին	41	-	-	40	100
2-րդ	35	-	-	15	100
Ընդամենը	106	-	-	79	100

Ամառային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների քիվը		Գերազանցիկների քիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Փիլիսոփայություն					
1-ին	34	3	-	3	91
2-րդ	27	5	5	6	63
3-րդ	24	1	1	8	92
Հոգեբանություն					
1-ին	68	-	14	4	79
2-րդ	67	-	3	18	96
3-րդ	73	-	6	22	92
Ընդամենը	293	9	29	61	87
Մագիստրատուրա					
1-ին					
Փիլիսոփայություն	23	-	-	16	100
Հոգեբանություն	40	-	1	29	98
Ընդամենը	63	-	1	45	98

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	*Ընդամենը* 131, *այդ թվում նախորդ տարիներից՝ 3*	
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	մագիստրատուրա
Փիլիսոփայություն	26 (4)	6
Հոգեբանություն	65 (14)	34
Ընդամենը	91 (18)	40

2006-2007 ուստարում հրատարակվել են

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
2	7	-	4	87	1

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ *5*

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Զաքարյան Մելրան Արտյուշայի, փիլիսոփ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Մելքումյան Գագիկ Արմենակի, փիլիսոփ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Պետրոսյան Սիլվա Սարգսի, փիլիսոփ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Սարգսյան Արմեն Աշոտի, փիլիսոփ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Խաչատրյան Սերոբ Հովսեփի, ասիստենտ
5. Առաքելյան Ֆելիքս Հուսիկի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Սիրզոյան Հրաչիկ Ղազարի, փիլիսոփ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Վարդանյան Հայկանուշ Անուշավանի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Հայ մշակույթի և փիլիսոփայության պատմության ուսումնասիրության մեթոդաբանական հիմնահարցեր (պետական ֆինանսավորում):	Զաքարյան Ս. Ա.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Հաշվետու ժամանակահատվածում ամբիոնը շարունակել է աշխատել պետբյուջեից ֆինանսավորվող «Հայ մշակույթի և փիլիսոփայության պատմության ուսումնասիրության մեթոդաբանական հիմնահարցեր» թեմայի վրա: Պրոֆ. Ս. Զաքարյանը հրատարակել է «Հայկական Վերածննդի հարցը», իսկ պրոֆ. Հ. Սիրզոյանը՝ «Գրիգոր Նարեկացու բառաստեղծական արվեստը» մենագրությունները: Գ. Սելքումյանը հրատարակել է հոդված՝ ևվիրված մարդու հիմնահարցին հնդկահայ լուսավորիչների ազգային ազատագրական գաղափարախոսության մեջ: Ա. Սարգսյանը անդրադարձել է Գարեգին Նժդեհի բարոյափիլիսոփայական հայացքներին:

Բացի ֆինանսավորվող թեմայից, ամբիոնի անդամները իրականացրել են գիտահետազոտական և ուսումնամեթոդական բնույթի այլ աշխատանքներ: Դոցենտ Ս. Պետրոսյանը և ասիստենտ Ս. Խաչատրյանը «Հասարակագիտություն» դասագրքի և «Հասարակագիտություն» ուսումնական ձեռնարկի հեղինակներից են: Նրանք մասնակցում են Այռեքսի «Ավագ դպրոցի հասարակագիտական առարկաների ուսումնական ծրագրերի մշակման և ուսուցիչների վերապատրաստման» ծրագրին: Պրոֆ. Ս. Զաքարյանը և հայցորդ Ա. Սարգսյանը զեկուցումով հանդես են եկել հայոց բանակի 15-ամյակին ևվիրված հանրապետական գիտաժողովում: Պրոֆ. Ս. Զաքարյանը և ասիստենտ Ա. Սարգսյանը մասնակցել են «Ինչպես եմ տեսնում 21-րդ դ. փիլիսոփայությունը» գիտաժողովին: Ս. Խաչատրյանը 2007թ. մասնակցել է «Հասարակագիտական կրթության մոդելները» և «Ոչ ֆորմալ կրթությունը տեղեկատվության դարաշրջանում» միջազգային գիտաժողովներին:

Հաշվետու ժամանակահատվածում ամբիոնի հեռակա 1 ասպիրանտ և 2 հայցորդ պաշտպանել են թեկնածուական ատենախոսություն:

Ամբիոնի հիմնադրման 35-ամյակի կապակցությամբ հրատարակվել է «Իմաստասիրական անդրադարձներ» գիտական հոդվածների ժողովածուն, որտեղ հոդվածներով հանդես են եկել պրոֆ. Ս. Զաքարյանը, պրոֆ. Հ. Սիրզոյանը, դոց. Գ. Սելքումյանը, դոց. Ս. Պետրոսյանը, ասիստենտ Ա. Սարգսյանը, ինչպես նաև ամբիոնի ասպիրանտներն ու հայցորդները:

Ամբիոնի անդամների կողմից մշակվել են մագիստրատուրայում դասավանդվող «Խղճի փիլիսոփայություն և բարոյական նիհիլիզմ», «Գլոբալիզացիա և մշակույթ», «Գլոբալիզացիա և անձի հոգեբանություն», «Ազգային նկարագրի հոգեբանություն» ուսումնական դասընթացների ծրագրերը:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
2	2	-	1	12	-

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԲԱՐՈՅԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Հարությունյան Էդվարդ Արզումանի, փիլիսոփ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Խաչատրյան Սիրան Մովսեսի, փիլիսոփ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Գրիգորյան Լիլյա Գուրգենի, փիլիսոփ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Հակոբյան Սանդրո Մովսեսի, փիլիսոփ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

4. Սողոմոնյան Գագիկ Արմենակի, փիլիսոփ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Ղարագուլյան Արման Լիպարիտի, փիլիսոփ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Սկրտչյան Նաիրա Ժորայի, փիլիսոփ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Աբրահամյան Գևորգ Արարատի, դասախոս
8. Ավետիսյան Ղազար Ալբերտի, դասախոս
9. Գրիգորյան Փայլակ Եզեկիմի, դասախոս
10. Մանուկյան Երանուհի Կարապետի, դասախոս

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Վարդանյան Լաուրա Սամվելի
2. Չատինյան Արմենուհի Օթարի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Փոխակերպվող հասարակություն և ազատական մշակույթ (պետական ֆինանսավորում):	Հարությունյան Է. Ա.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Հաշվետու տարում ամբիոնի աշխատակիցները շարունակել են ուսումնասիրել փոխակերպվող հասարակության սոցիալ-տնտեսական, մշակութային և քաղաքական հարացույցների, ազատական մշակույթի, համաշխարհայնացման և ազգային պետությունների փոխհարաբերությունների առանձնահատկությունները: Ամբիոնը աշխատել է նաև սոցիալական փիլիսոփայության արդիականացման հիմնահարցերի վրա:

ՈՒսումնասիրվել են Հայաստանում ընթացող սոցիոմշակութային փոխակերպումների հիմնահարցերը և հրատարակվել է «Անցումային հասարակություն. Սոցիոմշակութային փոխակերպումներ» հոդվածների ժողովածուի 3-րդ պրակը:

Փիլիսոփայության և հոգեբանության ֆակուլտետի մագիստրատուրայում ամբիոնի նախաձեռնությամբ բացվել է «Բարոյագիտություն» մասնագիտացումը:

«Բարոյագիտություն» մասնագիտացման մագիստրատուրայի ուսանողներին գիտական աշխատանքների մեջ ներգրավելու նպատակով նրանց ուժերով պատրաստվել է «Բիոէթիկա» հատուկ դասընթացի ուսումնական ձեռնարկ և հանձնվել տպագրության:

Դոց. Ս. Հակոբյանը հրատարակության է ներկայացրել «Փիլիսոփայության միասնական դասընթաց» ուսումնական ձեռնարկը:

Ամբիոնի դասախոս փ.գ.թ. Ն. Սկրտչյանը Բուդապեշտում՝ Կենտրոնական Եվրոպական համալսարանում, մասնակցել է ուսումնական դասընթացի ծրագրերի մշակման և արդիականացման դասընթացներին:

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	1	16	-

ՏԵՍԱԿԱՆ ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Մանասյան Ալեքսանդր Սարգսի, փիլիսոփ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Աբրահամյան Լև Հարությունի, փիլիսոփ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Ասատրյան Սամիկոն Վահանի, փիլիսոփ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Բաղդասարյան Ալեքսան Ստեփանի, փիլիսոփ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Հովհաննիսյան Հովհաննես Օնիկի, փիլիսոփ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Ղազարյան Ալբերտ Սողոմոնի, փիլիսոփ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Մանուկյան Սերյոժա Լենդրուշի, փիլիսոփ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Ավագյան Վահրամ Գագիկի, փիլիսոփ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Դեմիրճյան Մովսես Հարությունի, փիլիսոփ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
9. Վարդանյան Սուսաննա Վաչագանի, փիլիսոփ. գիտ. թեկնածու, դասախոս
10. Բախշինյան Վլադիմիր Իվանի, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Բրուտյան Գևորգ Աբելի, փիլիսոփ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
2. Հովհաննիսյան Սուրեն Հայկի, փիլիսոփ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Շմավոնյան Հայրիկ Ղազարի, դասախոս

Ասպիրանտներ

1. Շմավոնյան Հայրիկ Ղազարի
2. Նահապետյան Օվսաննա Լևոնի
3. Յարալյան Կարինե Էդիկի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Աշխարհայացքայինը Հայաստանում աշխարհայացքային համաերկրային ճգնաժամի պայմաններում (պետական ֆինանսավորում):	Դեմիրճյան Մ. Հ.
2. Փիլիսոփայության կառուցվածքի առանձնահատկությունները (պետական ֆինանսավորում):	Հովհաննիսյան Ս. Հ.
3. Վիճաբանության տեսություն և արվեստ: Բանակցային տեխնոլոգիաներ (պետական ֆինանսավորում):	Հովհաննիսյան Հ. Օ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Հաշվետու ժամանակաշրջանում հետազոտող խմբի անդամները կատարել են թեմային վերաբերող նյութի վերլուծություն և հրապարակման հանձնել մեկ հոդված, որը նվիրված է հայկական

ժամանակակից իրականության մեջ մշակութային երկխոսության դրսևորման առանձնահատկություններին: Հոդվածի անվանումն է «Հայաստանը գլոբալացվող աշխարհում»:

Թեմա 2. Հաշվետու ժամանակաշրջանում հետազոտվել է «մաքուր փիլիսոփայությունը», բացահայտվել է նրա բնույթը ու տեղը փիլիսոփայության կառուցվածքում: Հիմնավորվել է, որ փիլիսոփայությունը որպես հոգևոր մշակույթի ձև պետք է տարբերել փիլիսոփայության վերաբերյալ գիտությունից, որի հետազոտման օբյեկտը փիլիսոփայությունն է:

Հրատարակման է ներկայացվել մեկ հոդված՝ «Մաքուր փիլիսոփայության հասկացությունը» վերնագրով:

Թեմա 3. Հաշվետու ժամանակաշրջանում հրատարակվել է մեկ գրքույկ՝ «Բանավեճի մեթոդը ուսումնադաստիարակչական գործընթացում» (հեղինակներ՝ Հ. Հովհաննիսյան, Գ.Հովհաննիսյան): Հրատարակման գործընթացում է գտնվում մեկ հոդված՝ Ա. Սկրտիչյան, «Բանավեճի մեթոդական դերը տեսական սոցիոլոգիայի դասավանդման գործընթացում»:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Ժողովածուների թեզիս
-	4	-	-	8	-

ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Շահվերդյան Գայանե Միքայելի, հոգեբան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Զաքարյան Էլեոնորա Ալեքսանդրի, հոգեբան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Միքայելյան Վլադիմիր Հակոբի, հոգեբան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Համբարձումյան Միքայել Սահակի, հոգեբան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Սարգսյան Սյուզան Ֆելիքսի, հոգեբան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
5. Գևորգյան Դավիթ Էմիլի, դասախոս
6. Մանուկյան Ինգա Կարենի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Հակոբյան Նաիրա Ռաֆիկի, հոգեբան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Ամիրյան Դավիթ Սեյրանի, հոգեբան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
3. Ղազարյան Իզաբելլա Արտավազդի, դասախոս

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Ղազարյան Իզաբելլա Արտավազդի
2. Հարությունյան Նարինե Ասքանազի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Ահաբեկչության հոգեբանական ասպեկտները (պետական ֆինանսավորում):	Շահվերդյան Գ. Մ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Տեսական հոգեբանական վերլուծության են ենթարկվել ահաբեկչության սոցիալ-հոգեբանական և էթնոհոգեբանական ասպեկտները, հաշվի են առնվել ահաբեկչի հաղորդակցումը հասարակության հետ: Ուսումնասիրվել են ահաբեկիչների վարքը ձևավորող մշակութային և էթնիկական գործոնները: Հետազոտական խումբը եկել է այն եզրակացության, որ ահաբեկչության երևույթի հոգեբանական հայեցակետերը հասկանալու համար անհրաժեշտ է այն ուսումնասիրել նախ բժշկական հոգեբանության, իսկ ապա միայն՝ սոցիալական հոգեախտաբանության տեսանկյունից:

Գիտական խմբի անդամների կողմից կատարված տեսական վերլուծությունները հանգեցրին մի շատ կարևոր եզրակացության. ահաբեկչությունը՝ որպես սոցիալ-հոգեբանական երևույթ, առաջին հերթին քրեական գործունեություն է, որի վրա հետագայում ավելանում են պատրանքային գաղափարաքաղաքական բնութագրեր: Սակայն սոցիալ-քաղաքական ոչ մի գործունեություն չի կարող իրագործվել մարդկանց վրա բռնանալու միջոցով:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	1	-	-	17	-

ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Ավանեսյան Հրանտ Միքայելի, հոգեբան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Գրիգ Էլդա Աշոտի, մանկ. գիտ. թեկնածու, պրոֆեսոր
2. Սկրտումյան Մելսիկ Պարգևի, հոգեբան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Հարությունյան Սվետլանա Ֆրունզեի, հոգեբան. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
4. Աղուզումցյան Ռուբեն Վազգենի, հոգեբան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Ամիրյան Սեյրան Սմբատի, հոգեբան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Պապոյան Վարդուհի Ռոբերտի, հոգեբան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Խաչատրյան Նարինե Գագիկի, հոգեբան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Հովհաննիսյան Հրաչյա Ռաֆայելի, հոգեբան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
9. Սահակյան Մարինե Սարտունիկի, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Հովհաննիսյան Սահակ Վիուլի, հոգեբան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
2. Ստեփանյան Ռոբերտ Ռաֆայելի, ասիստենտ
3. Վարդանյան Հասմիկ Արսենի, դասախոս

Ոխումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Վարդանյան Հասմիկ Արսենի
2. Մարության Զարուհի Գագիկի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Ավագ դպրոցականի և ուսանողի առողջ ապրելակերպի դրդապատճառների ձևավորման հիմնախնդիրները (պետական ֆինանսավորում):	Ավանեսյան Հ. Մ.
2. Անձի գործունեության հուսալիությունն ապահովող հոգեբանական գործոնների հետազոտումը (պետական ֆինանսավորում):	Աղուզումցյան Ռ. Վ.
3. Սահմանամերձ գոտու ազգաբնակչության հետվնասվածքային հոգեվիճակների առանձնահատկությունները (պետական ֆինանսավորում):	Սկրտումյան Մ. Պ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Աշխատանքի նպատակն է պատանիների և երիտասարդների ֆիզիկական ակտիվության հոգեբանամանկավարժական առանձնահատկությունների համալիր ուսումնասիրության միջոցով մշակել ուսումնական գործունեության բարելավման և մասնագիտական պատրաստության արդյունավետ միջոցներ: ԵՊՀ տարբեր ֆակուլտետներում իրականացվել է ուսանողների թեստավորում:

Թեմա 2. ՈՒսումնասիրություններն ուղղված են գործունեության արդյունավետությունն ապահովող հոգեբանական գործոնների բացահայտմանը և դրա հիմքի վրա ուսուցման հոգեբանական մոդելի ստեղծմանը: Ավարտական փուլում է գտնվում տեսական վերլուծությունը:

Թեմա 3. Կատարվել է տեսական և փորձարարական նյութի ամփոփում, արդյունքների վերջնական վերլուծություն, ինչպես նաև տպագրության են հանձնվել թեմային վերաբերող հոդվածներ:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	23	-

Ֆակուլտետում գործող լաբորատորիաների թիվը՝ *2*

ՓՈՐՁԱՐԱՐԱԿԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱ

Գիտական ղեկավար՝ *Ավանեսյան Հրանտ Միքայելի, հոգեբան. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Լաբորատորիայի աշխատակիցների կազմը

1. Հովհաննիսյան Սահակ Վիուլի, մանկ. գիտ. թեկ., ավագ գիտաշխատող
2. Գյումիշյան Սուրեն Ջոնրիդի, գիտաշխատող,
3. Արարատյան Արմինե Նիկիտայի, ավագ լաբորանտ
4. Վարդանյան Լուսինե Սամվելի, լաբորանտ
5. Ստեփանյան Սիրվարդ Գարուշի, լաբորանտ

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Կիրառական հոգեբանության բնագավառում փորձարարական հետազոտությունների մեթոդաբանության հիմնահարցը (պետական ֆինանսավորում):	Ավանեսյան Հ. Մ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ լաբորատորիայում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Աշխատանքի նպատակն է հոգեբանության կիրառական բնագավառներում (սոցիալական, բժշկական, սպորտի և կառավարման) արդիական փորձարարական հետազոտությունների կազմակերպման և ներդրման մեթոդաբանության մշակումը: Հետազոտական աշխատանքում ներդրված է համալիր ախտորոշող սարքավորում:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	5	-

ԱՆՁԻ ԵՎ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱ

Գիտական ղեկավար՝ *Աղուզումցյան Ռուբեն Վազգենի, հոգեբան. գիտ. թեկ., դոցենտ*

Լաբորատորիայի աշխատակիցների կազմը

1. Խաչատրյան Նարինե Գագիկի, հոգեբան. գիտ. թեկ., ավագ գիտաշխատող

2. Մուրադյան Ելենա Բորիսի, կենս. գիտ. թեկ., ավագ գիտաշխատող
3. Գալստյան Ալինա Սոխակի, գիտաշխատող
4. Սարգսյան Դիանա Յուրայի, ավագ լաբորանտ

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Անձի հոգեբանական անվտանգության ապահովումը մասնագիտական գործունեության մեջ (պետական ֆինանսավորում):	Աղուզումցյան Ռ. Վ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ լաբորատորիայում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Կատարվել է տեսական և փորձարարական նյութի ամփոփում, ինչպես նաև արդյունքների վերջնական վերլուծություն: Ուսումնասիրվել են անձի հոգեբանական անվտանգության այնպիսի մակարդակներ, ինչպիսիք են.

- հոգեբանական անվտանգություն ապահովող գործոնների համակարգ,
- մանկան տարիքի անվտանգության ապահովում,
- հատուկ կարիքներով անձանց անվտանգության ապահովում,
- անձնային առանձնահատկություններով պայմանավորված անվտանգություն,
- տեղեկատվական հոսքի՝ որպես անվտանգության գործոնի ազդեցությունը:

Լայնածավալ հետազոտություն անցկացնելու նպատակով ներկայումս մշակվում է հարցարան:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	3	1

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Դասագիրք

1. *Պետրոսյան Ս. Ս.,* Հասարակագիտություն, դասագիրք հանրակրթական դպրոցի 8-րդ դասարանի համար, «Տիգրան Մեծ», Երևան, 2007, էջ 3-16, 59-81, 91-101, 153-156, 173-181:
2. *Խաչատրյան Ս. Հ.,* Հասարակագիտություն, դասագիրք հանրակրթական դպրոցի 8-րդ դասարանի համար, Երևան, «Տիգրան Մեծ», 2007, էջ 17-58, 82-90, 134-138, 166-172:

Մենագրություն

1. *Ջաքարյան Ս. Ա.,* Հայկական վերածննդի հարցը, Երևան, «Նոյյան Տապան», 2006, 196 էջ:
2. *Միրզոյան Հ. Ղ.*, Գրիգոր Նարեկացու բառաստեղծական արվեստը, Երևան, «Նաիրի» հրատ., 2006, 125 էջ:
3. *Ìàíàñÿí À. Ñ.,* Êàðàáàõñêèé êîíôëèêò: íà ôðîíòàõ èíôîðìàöèîííîé âîéíû, Èçä ÀðÃÓ, Ñòåïàíàêåðò, 2006, 48 ñ.

4. *Մանասյան Ա. Ս.,* Դարաբաղյան հիմնախնդիր. փորձագիտական հայացք, Երևան, 2006, 46 էջ:
5. *Աբրահամյան Լ. Հ.*, Ի. Կանտ. Զուտ բանականության քննադատություն (գիտական խմբագրում), Երևան, 2006, 750 էջ:
6. *Հովհաննիսյան Հ. Օ.,* Բանավեճի մեթոդը ուսումնադաստիարակչական գործընթացում /Գ. Օ. Հովհաննիսյանի համահեղինակությամբ/, ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատ., 2006, 37 էջ:
7. *Հակոբյան Ն. Ռ.,* Մարգինալության դրսևորման յուրահատկությունները փոխակերպվող հասարակությունում, Երևան, «Զանգակ-97», 2007, 286 էջ:

Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ

1. Անցումային հասարակություն. Սոցիոմշակութային փոխակերպումներ, պրակ 3, Երևան, Առողիկ, 2007, 228 էջ:
2. *Պետրոսյան Ս. Ս.,* Հասարակագիտություն, ՈՒսուցչի ձեռնարկ, Երևան, «Տիգրան Մեծ», 2007, էջ 8-15, 31-40:
3. *Խաչատրյան Ս. Հ.,* Հասարակագիտություն, ՈՒսուցչի ձեռնարկ, Երևան, «Տիգրան Մեծ», 2007, էջ 3-8, 16-30:
4. *Պապոյան Վ. Ռ., Բեջանյան Ա., Գալստյան Ա. և ուրիշներ,* Ես և իմ միջավայրը /Աշակերտի աշխատանքային տետր/, 20 էջ, «Ես և իմ միջավայրը» /ՈՒսուցչի ձեռնարկ/, 36 էջ, Երևան, Առողիկ, 2006:

Հոդված

1. *Հարությունյան Է. Ա.,* Սոցիոմշակութային փոխակերպումներ և նույնականության ճգնաժամ, «Անցումային հասարակություն. Սոցիոմշակութային փոխակերպումներ», պրակ 3, Երևան, Առողիկ, 2007, էջ 3-13:
2. *Հարությունյան Է. Ա.,* Էթնիկ նույնականության սոցիոմշակութային շարժառիթները, «Անցումային հասարակություն. Սոցիոմշակութային փոխակերպումներ», պրակ 3, Երևան, Առողիկ, 2007, էջ 31-42:
3. *Àðóòþíÿí Ý. À.,* Îñîáåííîñòè ôîðìèðîâàíèÿ íàöèîíàëüíîé è ñîöèàëüíîé èäåíòè÷íîñòè, Âåñòíèê ÌÀÍÝÁ, Ñàíêò-Ïåòåðáóðã, 2006, ò. 11, N 8, ñ. 182-86.
4. *Հարությունյան Է. Ա,* Հայկական շարունակականություն, «Ինչպես եմ տեսնում XXI դարի փիլիսոփայությունը», Երևան, 2006, պրակ 4, էջ 18-29:
5. Սողոմոնյան Գ. Ա., Ճգնաժամային հասարակության ընդհանուր բնութագիրը, «Անցումային հասարակություն. Սոցիոմշակութային փոխակերպումներ», պրակ 3, Երևան, Առողիկ, 2007, էջ 14-22:
6. *Սողոմոնյան Գ. Ա.,* Անտարբերության այլակերպումները ճգնաժամային հասարակությունում, «Անցումային հասարակություն. Սոցիոմշակութային փոխակերպումներ», պրակ 3, Երևան, Առողիկ, 2007, էջ 43-48:
7. *Ղարագուլյան Ա. Լ,* Հետխորհրդային հասարակությունների վերափոխման հայեցակարգի հիմնախնդիրը, «Անցումային հասարակություն. Սոցիոմշակութային փոխակերպումներ», պրակ 3, Երևան, Առողիկ, 2007, էջ 23-30:
8. *Մկրտչյան Ն. Ժ.,* Ինքնության արդիականացման հիմնահարցը սոցիոմշակութային կոնֆլիկտների համատեքստում, «Անցումային հասարակություն. Սոցիոմշակութային փոխակերպումներ», պրակ 3, Երևան, Առողիկ, 2007, էջ 49-57:
9. *Մկրտչյան Ն. Ժ.,* Կոնֆլիկտների սոցիոմշակութային շարժառիթների հաղթահարման հնարավորությունները փոխակերպվող հասարակությունում, «Բանբեր Երևանի համալսարանի», թիվ 3, 2006, էջ 31-41:
10. *Մանուկյան Ե. Կ.*, Սոցիոմշակութային պարադոքսների իմաստավորումը փոխակերպվող հասարակությունում, «Անցումային հասարակություն. Սոցիոմշակութային փոխակերպումներ», պրակ 3, Երևան, Առողիկ, 2007, էջ 58-67:
11. *Ավետիսյան Ղ. Ա.,* Յուրայինի և օտարի փոխհարաբերությունը հետարդիական մոտեցումների համատեքստում, «Անցումային հասարակություն. Սոցիոմշակութային փոխակերպումներ», պրակ 3, Երևան, Առողիկ, 2007, էջ 87-98:
12. *Սոխակյան Ա. Ս.*, Հետարդյունաբերական հասարակության համաշխարհայնացման հեռանկարները, «Անցումային հասարակություն. Սոցիոմշակութային փոխակերպումներ», պրակ 3, Երևան, Առողիկ, 2007, էջ 104-112:

13. *Սոխակյան Ա. Ա.,* «Բաց հասարակությունը» որպես համաշխարհայնացման արևմտյան սոցիոմշակութային մոդել, «Անցումային հասարակություն. Սոցիոմշակութային փոխակերպումներ», պրակ 3, Երևան, Առողիկ, 2007, էջ 126-139:
14. *Շահբազյան Ա. Ա.,* Գործնական և բիզնես հարաբերությունների առանձնահատկությունները էթիկայի լույսի ներքո, «Անցումային հասարակություն. Սոցիոմշակութային փոխակերպումներ», պրակ 3, Երևան, Առողիկ, 2007, էջ 126-138:
15. *Շահբազյան Ա. Ա.,* Էթիկայի կանտյան ըմբռնումները գործնական և բիզնես հարաբերությունների համատեքստում, «Անցումային հասարակություն. Սոցիոմշակութային փոխակերպումներ», պրակ 3, Երևան, Առողիկ, 2007, էջ 163-172:
16. *Ալավերդյան Ն. Ա.,* Ծեսը որպես սոցիոմշակութային հիշողություն, «Անցումային հասարակություն. Սոցիոմշակութային փոխակերպումներ», պրակ 3, Երևան, Առողիկ, 2007, էջ 181-194:
17. *Զաքարյան Ս. Ա.,* Փիլիսոփայության նոր խնդիրները համաշխարհային քաղաքակրթության կայացման պայմաններում, «Ինչպիսին եմ տեսնում 21-րդ դարի փիլիսոփայությունը», պրակ 7, Երևան, 2006, էջ 3-11:
18. *Զաքարյան Ս. Ա.,* Ռազմարվեստի գաղափարական-փիլիսոփայական հարցերը 5-րդ դ. հայ պատմիչների երկերում, «Հայկական բանակ», հանրապետական գիտաժողովի նյութեր, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2007, էջ 60-63 /համահեղինակ/:
19. *Զաքարյան Ս. Ա.,* Գարեգին Նժդեհը հայոց հոգեբանական նկարագրի մասին, «Հոգեբանությունը և կյանքը», 2006, թիվ 4, էջ 101-112:
20. *Զաքարյան Ս. Ա.,* 10-14-րդ դարերի հայ մշակույթի գնահատման ու պարբերացման հարցը Հայկական վերածնության մեջ, «Իմաստասիրական անդրադարձներ», Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 3-18:
21. *Միրզոյան Հ. Գ.,* Նոր Ջուղայի ֆենոմենի պատմափիլիսոփայական վերլուծության փորձ, «Իմաստասիրական անդրադարձներ», Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, թիվ 3, էջ 19-35:
22. *Մելքումյան Գ. Ա.,* Մարդու հիմնահարցը հնդկահայ լուսավորիչների ազգային-ազատագրական գաղափարախոսության մեջ, «Իմաստասիրական անդրադարձներ», Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 36-48:
23. *Պետրոսյան Ս. Ս.,* Փիլիսոփայությունը և մշակույթի ճգնաժամի հաղթահարումը ըստ Ալբերտ Շվեյցերի, «Իմաստասիրական անդրադարձներ», Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 49-57:
24. *Սարգսյան Ա. Ա,* Գարեգին Նժդեհի բարոյափիլիսոփայական հայացքները, «Իմաստասիրական անդրադարձներ», Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 58-74:
25. *Սարգսյան Ա. Ա,* Ազգային փիլիսոփայությունը համաշխարհային փիլիսոփայության համատեքստում, «Ինչպես եմ տեսնում փիլիսոփայությունը 21-րդ դարում», պրակ 7, Երևան, 2006, էջ 67-72:
26. *Խաչատրյան Ս. Հ.,* Հասարակագիտության ուսուցման հիմնադրույթները, «Մարդ և հասարակություն», Երևան, 2007, թիվ 1, էջ 4-9:
27. *Աբրահամյան Լ. Հ.,* Անլրջության մասին ոչ այնքան լուրջ, «Իմաստասիրական անդրադարձներ», պրակ 2, ԵՊՀ հրատ., 2007, էջ 3-19:
28. *Ասատրյան Մ. Վ.,* Իմաստության անտիկ իդեալը և փիլիսոփայությունը, «Իմաստասիրական անդրադարձներ», պրակ 2, ԵՊՀ հրատ., 2007, էջ 19-30:
29. *Հովհաննիսյան Ս. Հ.,* «Փորձ» հասկացության ձևավորումը փիլիսոփայության և գիտության մեջ, «Իմաստասիրական անդրադարձներ», պրակ 2, ԵՊՀ հրատ., 2007, էջ 30-43:
30. *Հովհաննիսյան Ս. Հ.,* «Փորձ» գիտական հասկացության փիլիսոփայական վերլուծություն, «Իմաստասիրական անդրադարձներ», պրակ 2, ԵՊՀ հրատ., 2007, էջ 43-55:
31. *Մանուկյան Ս. Լ.,* «Վերնային» հայը հողեղեն աղամական դարձած /ըստ Նարեկացու/, Հայոց փիլիսոփայական ակադեմիա, պրակ 4, գիտական նստաշրջանի զեկուցումներ, Երևան, 2006, «Գիտություն», էջ 5-20:
32. *Մանուկյան Ս. Լ.,* Նարեկացու «Մատյանի»՝ «հայրենի հաղորդագրության» գիրքը /գիրք, որը կորած էր համարվում/, «Իմաստասիրական անդրադարձներ», պրակ 2, ԵՊՀ հրատ., 2007, էջ 67-85:
33. *Հովհաննիսյան Հ. Օ.,* Կրթական բարեփոխումները Հայաստանում: «Մարդկային զարգացման ազգային զեկույց. 2006թ.», « Մասնագիտական կրթություն» , բաժին 3-րդ, UNDP, Armenia, 2007, էջ 75-02:
34. *Ղազարյան Ա. Ս.,* Հայոց նշանագրերի ստեղծման մի վարկածի մասին, «Իմաստասիրական անդրադարձներ», պրակ 2, ԵՊՀ հրատ., 2007, էջ 62-67:
35. *Բաղդասարյան Ա. Ս.,* Ռ. Շտայները ժամանակակից ընկալումներում, «Իմաստասիրական անդրադարձներ», պրակ 2, ԵՊՀ հրատ., 2007, էջ 151-154:

36. *Վարդանյան Ս. Վ.,* Համանմանությունը, ինդուկցիան և արտարկումը մեկնաբանության գործընթացում, «Իմաստասիրական անդրադարձներ», պրակ 2, ԵՊՀ հրատ., 2007, էջ 55-62:
37. *Շմավոնյան Հ. Ղ.*, Ակնհայտության հիմնախնդրի մասին, «Իմաստասիրական անդրադարձներ», պրակ 2, ԵՊՀ հրատ., 2007, էջ 85-90:
38. *Նահապետյան Օ. Լ.,* Սենթալիտետի հասկացությունը պատմական և իմացաբանական տեսանկյունից, «Իմաստասիրական անդրադարձներ», պրակ 2, ԵՊՀ հրատ., 2007, էջ 154-160:
39. *Àâàíåñÿí Ã. Ì., Íàäîÿí À.,* Îñîáåííîñòè ïðîÿâëåíèÿ êðèòåðèåâ ñóáüåêòèâíîãî êîíòðîëÿ ëè÷íîñòè â ïîæèëîì âîçðàñòå, Âåñòíèê ÌÀÍÝÁ, ÑÏá, 2006, ò. 11, Nî 8, âûï. 2, ñ. 97-101.
40. *Àâàíåñÿí Ã. Ì.,* Àíàëèç ïñèõîëîãè÷åñêèõ îñîáåííîñòåé ðåãóëÿöèè ðàáîòîñïîñîáíîñòè ñïîðòñìåíà, Ìàòåðèàëû Ìåæäóíàðîäí. êîíô. ïñèõîëîãîâ ôèçè÷åñêîé êóëüòóðû è ñïîðòà, Ìîñêâà, 2007, ñ. 6-8.
41. *Ամիրյան Ս. Ս.,* Խոհեր ընտանիքի միջանձնային փոխհարաբերությունների մասին, Հոգեբանություն և կյանք, N 3, Երևան, 2007:
42. *Ïàïîÿí Â. Ð., Àìèðÿí Ñ. Ñ., Èñêàíäàðÿí Ë.,* Èññëåäîâàíèå äèíàìèêè ïñèõîýìîöèîíàëüíîãî ñîñòîÿíèÿ äåòåé ñòðàäàþùèõ ëåéêåìèåé, Âåñòíèê “ÌÀÍÝÁ”, òîì 11, N 8, âûïóñê 2, 2006, ñ. 138-143.
43. *Պապոյան Վ. Ռ., Խաչատրյան Ն. Գ.,* Նույնականության հիմնախնդրի վերլուծության ինտեգրատիվ մոտեցում հոգեբանության մեջ, Կիրառական հոգեբանության արդի հիմնախնդիրները, Միջբուհական գիտական հոդվածների ժողովածու, Երևան, 2007, Զանգակ-97, էջ 42-48:
44. *Õà÷àòðÿí Í. Ã.,* Àíàëèç ïðîáëåìû èçó÷åíèÿ äóõîâíîñòè â ïñèõîëîãèè ëè÷íîñòè, ×åëîâåê â ñîâðåìåííûõ ôèëîñîôñêèõ êîíöåïöèÿõ, Ìàòåðèàëû ÷åòâåðòîé ìåæäóíàðîäíîé êîíôåðåíöèè, Âîëãîãðàä, 2007, ò. 3., ñ. 128-131.
45. *Հովհաննիսյան Ս. Վ.,* Կենսաբանական հետադարձ կապի կիրառման հոգեբանական չափանիշները մոդելավորող գիտափորձում, Տեսական, փորձարարական և կիրառական հոգեբանության հիմնահարցեր, Երիտասարդ գիտնականների հոդվածների ժողովածու, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 71-80:
46. *Îãàíåñÿí Ñ. Â., Àêîïÿí Ñ. Ý.,* Àíàëèç óäîâëåòâîðåííîñòè ïîòðåáíîñòåé ñòóäåíòîâ â ïðîöåññå çàíÿòèé ôèçè÷åñêîé êóëüòóðîé è ñïîðòîì, Âåñòíèê, ÌÀÍÝÁ, № 8, òîì 11, âûï. 2, ÑÏá, 2006, ñ. 132-137.
47. *Հովհաննիսյան Ս. Վ.,* Ավագ դպրոցականի և ուսանողի առողջ կենսակերպը որպես բացարձակ և կենսական անփոխարինելի արժեք, Կրթության արդի հիմնախնդիրների գիտակիրառական տեսակետ-ները, Երիտասարդ գիտնականների հոդվածների միջբուհական ժողովածու, ԿՄԱՀ, Երևան, 2007, էջ 37-41:
48. *Àðàðàòÿí À. Í.,* Ñðàâíèòåëüíûé àíàëèç îñîáåííîñòåé âîñïðèÿòèÿ òåëà, ñàìîîòíîøåíèÿ è óðîâíÿ ñàìîàêòóàëèçàöèè â ñâÿçè ñ âèäîì äåÿòåëüíîñòè, Տեսական, փորձարարական և կիրառական հոգեբանության հիմնահարցեր, Երիտասարդ գիտնականների հոդվածների ժողովածու, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 101-108:
49. *Âàðäàíÿí À. À.,* Èññëåäîâàíèÿ âëèÿíèÿ òåõíèê ÍËÏ íà ìîòèâàöèîííóþ ñôåðó è öåëåîáðàçîâàíèå áîêñåðîâ, Տեսական, փորձարարական և կիրառական հոգեբանության հիմնահարցեր, Երիտասարդ գիտնականների հոդվածների ժողովածու, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 121-126:
50. *Îãàíåñÿí Ã. Ð,* Ïñèõîëîãè÷åñêîå îáó÷åíèå â ñèñòåìå ïîäãîòîâêè ìèðîòâîð÷åñêèõ ñèë íà ïðèìåðå ìèðîòâîð÷åñêîãî áàòàëüîíà ðåñïóáëèêè Àðìåíèÿ, Կրթության արդի հիմնախնդիրների գիտակիրառական տեսակետները, Երիտասարդ գիտնականների հոդվածների միջբուհական ժողովածու, ԿՄԱՀ, Երևան, 2007, էջ 61-65:
51. *Ñòåïàíÿí À. Ã.,* Ðåçóëüòàòû èññëåäîâàíèÿ ïðîÿâëåíèé îáùèõ è ñïåöèôè÷åñêèõ ñâîéñòâ ëè÷íîñòè ñïîðòñìåíà, Կրթության արդի հիմնախնդիրների գիտակիրառական տեսակետները, Երիտասարդ գիտնականների միջբուհական հոդվածների ժողովածու, ԿՄԱՀ, Երևան, 2007, էջ 66-69:
52. *Գրին Է. Ա.,* Առերեսման ոչ խոսքային հաղորդակցման առանձնահատկությունները, Օրենք և իրականություն, Երևան, 2007, № 7, 5 էջ:
53. *Àðóòþíÿí Ñ. Ô.,* Äèàëîã êóëüòóð è èäåíòè÷íîñòü ÷åëîâåêà, Ìàøèíû. Ëþäè. Öåííîñòè, Ìàòåðèàëû ìåæäóíàðîäíîé ìåæäèñöèïë. íàó÷íîé êîíôåðåíöèè, Êóðãàí, 2006, ñ. 60-62.
54. *Àðóòþíÿí Ñ. Ô.,* Çíà÷åíèå öåííîñòíî-ñìûñëîâîé ñôåðû ÷åëîâåêà äëÿ åãî ñàìîàêòóàëèçàöèè, Գիտական հոդվածների ժողովածու, Գիտագործնական համաժողովի նյութեր, Երևան, 2006, էջ 80-91:
55. *Àðóòþíÿí Ñ. Ô.,* Èäåíòè÷íîñòü â ñòðóêòóðå ïñèõîëîãè÷åñêîãî êîíñóëüòèðîâàíèÿ, “Ñîçðèñ” (“Ìûñëü”) ñá. òðóäîâ Íàöèîíàëüíîãî èíñòèòóòà ïåä. íàóê èì. ßêîáà Ãîãåáàøâèëè, Òáèëèñè, 2006, N 22, ñ. 92-95.

56. *Àðóòþíÿí Ñ. Ô.,* Êóëüòóðà êàê ôàêòîð ôîðìèðóþùèé èäåíòè÷íîñòü, Ïñèõîëîãèÿ îáðàçîâàíèÿ: êóëüòóðíî-èñòîðè÷åñêèå è ñîöèàëüíî-ïñèõîëîãè÷åñêèå àñïåêòû, Ìàòåðèàëû III íàöèîíàëüíîé êîíôåðåíöèè, ò. 2, Ìîñêâà, 2006, ñ. 242-243.
57. *Àðóòþíÿí Ñ. Ô.,* Ôåíîìåí èäåíòè÷íîñòè â ìåæêóëüòóðíîé ãëîáàëèçàöèè, Äèàëîã ÿçûêîâ è êóëüòóð: òåîðåòè÷åñêèé è ïðèêëàäíîé àñïåêòû, Ñáîðíèê íàó÷íûõ ñòàòåé, Àðõàíãåëüñê, âûï. 1, 2006, ñ. 11-15.
58. *Àðóòþíÿí Ñ. Ô.,* Ïîíÿòèå è ôåíîìåí èäåíòè÷íîñòè â ïñèõîëîãèè, Ïðîáëåìû ñîâðåìåííîãî îáðàçîâàíèÿ, Ñáîðíèê íàó÷íûõ òðóäîâ, Ì îñêâà, 2006, âûï. 4, ñ. 31-37.
59. *Àðóòþíÿí Ñ. Ô.,* Ôîðìèðîâàíèå èäåíòè÷íîñòè ÷åëîâåêà, Ïðàêòè÷åñêàÿ ïñèõîëîãèÿ XXI âåêà: ïðîáëåìû è ïåðñïåêòèâû, Ñáîðíèê ñòàòåé ïî ìàòåðèàëàì V ìåæäóíàðîäíîé íàó÷íî-ïðàêòè÷åñêîé êîíôåðåíöèè, Êîëîìíà, 2006, ñ. 9-13.
60. *Àðóòþíÿí Ñ. Ô.,* Ïðîÿâëåíèå èäåíòè÷íîñòè ÷åëîâåêà â óñëîâèÿõ ãëîáàëèçàöèè îáùåñòâà, Ïåäàãîãè÷åñêîå îáðàçîâàíèå: âçãëÿä â áóäóùåå. Ì àòåðèàëû ìåæäóíàðîäíîé íàó÷íîé êîíôåðåíöèè, Åðåâàí, 2007, ñ. 221-224.
61. *Ակրտումյան Ս. Պ.,* Ճգնաժամային իրավիճակներին դիմակայման անձի հոգեբանական պատրաստության համակարգը, Կիրառական հոգեբանության արդի հիմնախնդիրները, Սիջբուհական գիտական հոդվածների ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 27-33:
62. *Սահակյան Մ. Մ.*, Գարեգին Նժդեհը որպես լիդեր, Հոգեբանությունը և կյանքը, Զանգակ 97, Երևան, 2006, էջ 3-4:
63. *Ñòåïàíÿí Ð. Ð., Åðèöÿí Ñ., Ïàïîÿí À.,* Ñèñòåìà âûñøåãî îáðàçîâàíèÿ ÐÀ: àíàëèòè÷åñêèé äîêëàä, Èññëåäîâàòåëüñêèé öåíòð ïðîáëåì êà÷åñòâà ïîäãîòîâêè ñïåöèàëèñòîâ, Ì îñêâà, 2006, 62 ñ.
64. *Սարգսյան Գ. Յ.,* Տեսողության խնդիրներ ունեցող անձի հաղորդակցման հոգեբանական բարդույթները, Տեսական, փորձարարական և կիրառական հոգեբանության հիմնահարցեր, Երիտասարդ գիտնականների հոդվածների ժողովածու, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, էջ 88-94:
65. *Ñòåïàíÿí Ñ. Â.,* Ïñèõîëîãè÷åñêèå àñïåêòû îöåíêè ïåðñîíàëà â ïðîôåññèîíàëüíîé äåÿòåëüíîñòè, Կրթության արդի հիմնախնդիրների գիտակիրառական տեսակետները, Երիտասարդ գիտնականների միջբուհական հոդվածների ժողովածու, ԿՍԱՀ, Երևան, 2007, էջ 69-74:
66. *Հայրապետյան Գ. Ռ.,* Կրեատիվության ժամանակակից հիմնախնդիրները. անձի ստեղծագործական պոտենցիալ և անհատական հոգեբանական առանձնահատկություններ, Երիտասարդ գիտնականների հոդվածների ժողովածու, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 52-63:
67. *Հայրապետյան Գ. Ռ.,* Մտածողության և որոշում ընդունելու մեխանիզմների փոխակերպումները (պատմության հեռանկարում), «Պատմություն և կրթություն» գիտատեսական և մեթոդական հանդես, Երևան, 2006, թիվ 3-4,էջ 95-101:
68. *Հայրապետյան Գ. Ռ.,* Մտային քարտեզավորումը որպես անձի մտածողության ընթացքի ուսումնասիրման և ուղղորդման հոգեբանական տեխնիկա, Կրթությունը և գիտությունը Արցախում, Երևան, 2006, թիվ 1-2, էջ 122-126:
69. *Øàâåðäÿí Ã. Ì.,* Ñîöèàëüíà ëè ñîöèàëüíàÿ ãðóïïà?, «Կիրառական հոգեբանության արդի հիմնախնդիրները», Սիջբուհական գիտական հոդվածների ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 6-11:
70. *Øàâåðäÿí Ã. Ì.,* Ïàìÿòè Ñòåïàíà Ñóðåíîâè÷à Òîâìàñÿíà, «Կիրառական հոգեբանության արդի հիմնախնդիրները», Սիջբուհական գիտական հոդվածների ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 156-159:
71. *Ìèêàåëÿí Â. À.,* Èíòåíñèâíîñòü è ñîöèàëüíîñòü. Ê ïðîáëåìå ïîíèìàíèÿ ñîöèàëüíîãî áåññîçíàòåëüíîãî, «Կիրառական հոգեբանության արդի հիմնախնդիրները», Սիջբուհական գիտական հոդվածների ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 34-41:
72. *Գարգոյան Լ. Գ.,* Սեռատարիքային նույնականության և սեռի կայունության գիտակցման առանձնահատկությունները նախադպրոցական տարիքում, Տեսական, փորձարարական և կիրառական հոգեբանության հիմնահարցեր, Երիտասարդ գիտնականների հոդվածների ժողովածու, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 37-41:
73. *Âåâîðêÿí Ä. Ý.,* Èñòåõ÷åñêèé íåâðîç êàê ñïîñîá çàùèòû 'ß', Տեսական, փորձարարական և կիրառական հոգեբանության հիմնահարցեր, Երիտասարդ գիտնականների հոդվածների ժողովածու, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 127-135:
74. *Կոբելյան Ս. Ֆ.,* «Էքնոս» հասկացությունը սոցիալ-հոգեբանությունում, Տեսական, փորձարարական և կիրառական հոգեբանության հիմնահարցեր, Երիտասարդ գիտնականների հոդվածների ժողովածու, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 47-52:

75. *Կոբելյան Ա. Թ.,* Էթնոկարծրատիպերի էությունը և ձևավորման դինամիկան, Ռոմանական բանասիրության հանդես, Երևան, «Առողիկ» հրատ., 2007, h. 5, էջ 139-144:
76. *Հակոբյան Ն. Ռ.,* Արժեքային համակարգի այլափոխումները փոխակերպվող հասարակությունում, «Հոգեբանությունը և կյանքը», 2006, h. 1-2, էջ 3-12:
77. *Հակոբյան Ն. Ռ.,* Հաղորդակցության դժվարությունները և արդյունավետության պայմանները, «Հոգեբանությունը և կյանքը», 2006, h. 3-4, էջ 169-174:
78. *Հակոբյան Ն. Ռ.,* Անցումային հասարակության սոցիալ-հոգեբանական հիմնախնդիրները, «Կիրառական հոգեբանության արդի հիմնախնդիրները», Միջբուհական գիտական հոդվածների ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 20-27:
79. *Հարությունյան Ն. Ա.,* Ընտանիքի հիմնական ֆունկցիաները, Տեսական, փորձարարական և կիրառական հոգեբանության հիմնահարցեր, Երիտասարդ գիտնականների հոդվածների ժողովածու, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 63-71:
80. *Êàçàðÿí È. À.,* Äèíàìèêà ðàçâèòèÿ ïðåäñòàâëåíèé îá îáðàçå ïîëèòè÷åñêîãî äåÿòåëÿ â àðõàè÷åñêîì ìèðå, Տեսական, փորձարարական և կիրառական հոգեբանության հիմնահարցեր, Երիտասարդ գիտնականների հոդվածների ժողովածու, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 142-147:
81. *Êàçàðÿí È. À.,* Èìèäæ â ñòóêòóðå ß-êîíöåïöèè, «Կիրառական հոգեբանության արդի հիմնախնդիրները», Միջբուհական գիտական հոդվածների ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 56-60:
82. *Ìàíóêÿí È. Ê.,* Àêòóàëüíûå ïðîáëåìû ñëóæáû ïñèõîëîãè÷åñêîé ïîääåðæêè îáðàçîâàíèÿ â Àðìåíèè, Տեսական, փորձարարական և կիրառական հոգեբանության հիմնահարցեր, Երիտասարդ գիտնականների հոդվածների ժողովածու, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 147-152:
83. *Մանուկյան Ի. Կ.,* Îñîáåííîñòè ôîðìèðîâàíèÿ è ïðîÿâëåíèÿ ïñèõîëîãè÷åñêîé äåçàäàïòàöèè ó÷åíèêîâ ñðåäíåãî çâåíà, «Կիրառական հոգեբանության արդի հիմնախնդիրները», Միջբուհական գիտական հոդվածների ժողովածու, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2007, էջ 116-119:
84. *Սարգսյան Ս. Ֆ.*, Ձեռագիր և բնավորություն, «Նոր-դար» հանդես, Երևան, 2006, h. 2, էջ 264-268:
85. *Սարգսյան Ս. Ֆ.,* Գրողի կյանքը պետք է փնտրել նրա գործերում, «Նոր-դար» հանդես, Երևան, 2007, h. 1,էջ 270-274:
86. *Ջաբարյան Ս. Ա.,* Հայոց գրերի դերը ազգային ինքնության նոր հարացույցի ձևավորման գործում, Միջազգային գիտաժողով՝ նվիրված Հայոց գրերի գյուտի 1600-ամյակին, Զեկուցումների ժողովածու, Երևան, ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատ., 2006, էջ 157-167:
87. *Միրզոյան Հ. Ղ.*, Գրիգոր Նարեկացին և հայոց գրերը, Միջազգային գիտաժողով՝ նվիրված հայոց գրերի գյուտի 1600-ամյակին, Զեկուցումների ժողովածու, Երևան, ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատ., 2006, էջ 354-362:

Զեկուցումների թեզիս

1. *Գալստյան Ա. Ս.* Նախադպրոցական տարիքի երեխաների հոգեկան զարգացման չափորոշիչների դերը, Երեխաների պաշտպանության միջազգային օրվան նվիրված միջազգային գիտագործնական սիմպոզիումի թեզիսների ժողովածու, Երևան, 2006, էջ 61-62:

ՔԻՄԻԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Ավետիսյան Միդա Ավետիսի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս*
Դեկանի տեղակալներ՝ *Գալստյան Լաուրա Խորենի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*
Մկրտչյան Ռոբերտ Տիգրանի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները եւ մասնագիտացումները

Շիֆր	**Մասնագիտություն՝**
020100	Քիմիա
021100	Կիրառական քիմիա
020900	Բնապահպանություն
021000	Դեղագործական քիմիա

Մասնագիտացումներ՝ (մագիստրատուրա) անօրգանական քիմիա, օրգանական քիմիա, անալիտիկ քիմիա, ֆիզիկական քիմիա, քիմիական ֆիզիկա, կիրառական քիմիա

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոսներ եւ թղթակից անդամներ

1. Ավետիսյան Միդա Ավետիսի
2. Սաղյան Աշոտ Սերոբի (թղթակից անդամ)

Պատվավոր կոչումներ ունեցողներ

1. Ավետիսյան Միդա Ավետիսի, ՀՀ նախագահի մրցանակի դափնեկիր
2. Մարգարյան Շիրազ Ալեքսանդրի, ՀՀ նախագահի մրցանակի դափնեկիր
3. Բաբայան Հրանտ Գրիգորի, ՀՀ գիտության վաստակավոր գործիչ
4. Բեյլերյան Նորայր Մանվելի, ՀՀ բարձրագույն դպրոցի վաստակավոր գործիչ
5. Սաղյան Աշոտ Սերոբի, Եվրոպական Դեկարտյան մրցանակի դափնեկիր, ՀՀ նախագահի մրցանակի դափնեկիր, ՉԺՀ «Քարեկամություն» պետական շքանշանի շքանշանակիր
6. Փիրումյան Գևորգ Պետրոսի, գիտության և տեխնիկայի բնագավառում ՀԼԿԵՄ մրցանակի դափնեկիր

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն	Ուսանողների թիվը՝ 611									
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս		V կուրս	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Բակալավրիատ										
Քիմիա	21	10	20	12	14	6	16	5		
Կիրառական քիմիա	4	10	4	8	5	5	7	3		
Բնապահպանություն	11	23	10	25						
5-ամյա ուսուցում										
Բնապահպանություն					10	17	11	14	9	12
Դեղագործական քիմիա	15	41	18	52	16	41	14	38	19	26
Ընդամենը	51	84	52	97	45	69	48	60	28	38
Մագիստրատուրա										
Քիմիա	4	14	1	13						
Կիրառական քիմիա	1	2	1	3						
Ընդամենը	5	16	2	16						

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Քիմիա					
1-ին	31	9	7	-	48
2-րդ	32	7	7	1	56
3-րդ	20	3	2	3	75
4-րդ	21	8	3	6	48
Կիրառական քիմիա					
1-ին	14	1	5	-	57
2-րդ	12	-	3	3	75
3-րդ	10	3	5	-	20
4-րդ	10	-	-	3	100
Բնապահպանություն					
1-ին	34	2	14	1	53
2-րդ	35	1	6	5	80
5-ամյա ուսուցում					
Բնապահպանություն					
3-րդ	27	5	9	1	48
4-րդ	25	6	8	3	44
5-րդ	21	3	8	4	48
Դեղագործական քիմիա					
1-ին	56	-	22	4	61
2-րդ	70	4	23	8	61
3-րդ	57	4	26	3	47
4-րդ	52	1	23	9	54
5-րդ	45	1	14	11	67
Ընդամենը	572	58	185	65	58
Մագիստրատուրա					

Քիմիա					
1-ին	18	-	7	4	61
2-րդ	14	-	-	12	100
Կիրառական քիմիա					
1-ին	3	-	-	1	100
2-րդ	4	-	-	4	100
Ընդամենը	**39**	**-**	**7**	**21**	82

Ամառային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Քիմիա					
1-ին	29	7	6	-	55
2-րդ	31	6	5	3	65
3-րդ	31	3	2	3	84
Կիրառական քիմիա					
1-ին	14	2	5	-	50
2-րդ	12	-	1	2	92
3-րդ	10	2	2	1	60
Բնապահպանություն					
1-ին	34	1	10	3	68
2-րդ	35	2	8	5	71
5-ամյա ուսուցում					
Բնապահպանություն					
3-րդ	27	4	11	5	44
4-րդ	24	4	10	5	42
Դեղագործական քիմիա					
1-ին	58	1	15	12	72
2-րդ	69	2	22	6	65
3-րդ	56	3	21	4	57
4-րդ	52	1	5	13	88
Ընդամենը	482	38	123	62	67
Մագիստրատուրա					
1-ին					
Քիմիա	18	-	-	5	100
Կիրառական քիմիա	3	-	-	3	100
Ընդամենը	**21**	**-**	**-**	**8**	100

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	*Ընդամենը* 117, *այդ թվում նախորդ տարիներից՝* 5		
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	5-ամյա ուսուցում	մագիստրատուրա
Քիմիա	22 (2)	-	12
Բնապահպանություն	-	21 (4)	-
Դեղագործական քիմիա	-	48 (10)	-
Կիրառական քիմիա	10	-	4
Ընդամենը	32 (2)	69 (14)	16

2006/2007 ուստարում հրատարակվել են

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	9	76	39

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ 7

ԱՆՕՐԳԱՆԱԿԱՆ ՔԻՄԻԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Գրիգորյան Սերգեյ Կոստանդի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Բաբայան Հրանտ Գրիգորի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Ադամյան Ռոբերտ Խաչիկի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Գրիգորյան Ժորա Խաչատուրի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Ղափանցյան Էլեոնորա Երվանդի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Մխիթարյան Ռազմիկ Պարսամի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Սկրտչյան Ռոբերտ Տիգրանի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Սարգսյան Ռիմա Անդրանիկի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
8. Ջեյթաղյան Գայանե Սկրտիչի, քիմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
9. Ներսիսյան Սերգեյ Արմենակի, ասիստենտ
10. Գրիգորյան Գոհար Լյուդվիգի, դասախոս
11. Հարությունյան Սելանյա Գուրգենի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Գալֆայան Նելլի Գեղամի, դասախոս
2. Ջուլումյան Նշան Սուրենի, քիմ. գիտ. թեկնածու

Ոչ ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Սարգսյան Կարինե Վլադիմիրի
2. Պետրոսյան Գոհար Գրիգորի
3. Մխիթարյան Գայանե Ռաֆիկի
4. Ներսիսյան Լուսիկ Գեղամի
5. Դայան Ռուզաննա Հենզելի
6. Հովհաննիսյան Էվելինա Նավասարդի
7. Անդրեասյան Ջուլիետա Ռոբերտի
8. Գալստյան Նելլի Ժորայի
9. Վարդանյան Նունե Սերյոժայի

10. Բաղդասարյան Սվետլանա Դրաստամատի
11. Մկրտչյան Հերմինե Խաչիկի
12. Բալյան Մայան Սարգսի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Կոմպլեքս միացությունների սինթեզ, հետազոտություն, կենսաբանական, կատալիտիկ հատկությունների ուսումնասիրություն (պետական ֆինանսավորում):	Գրիգորյան Ս. Կ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Նպատակն է՝ սինթեզել էկոլոգիապես անվնաս կոմպլեքս (կոորդինացիոն) միացություններ՝ խարսխված անցողիկ շարքի մետաղիոնների, ցրված և հազվագյուտ տարրերի և ազոտ ու ծծումբ պարունակող օրգանական լիգանդների (ամինաասպիրտների, ամինաթթուների, դեղատեսակների) վրա՝ ջրային և ջրաօրգանական միջավայրերում (ջուր, ամիդներ, սպիրտներ), կատարել ֆիզիկաքիմիական հետազոտություններ: ՈՒսումնասիրվում են այդ կոմպլեքսների կատալիտիկ, կենսաբանական և այլ հատկությունները: Առաջին փուլում հետազոտվում են համակարգի կոմպոնենտների միջմոլեկուլային փոխազդեցությունները՝ բինար և տրիմեր կոմպլեքսների ստացումը, առանձնացումը և հատկությունների բացահայտումը, որոնք առաջանում են M(II)-ի, ամինամիացությունների, օրգանական թթուների և դեղատեսակների, միջավայրերի (ջրի և օրգանական լուծիչների), հիդրոպերօքսիդների՝ զույգ առ զույգ և եռյակ փոխազդեցությունների դեպքում՝ օգտագործելով սպեկտրոսկոպիական՝ ՍՄՌ, ԷՊՌ, ԻԿ, ՍՖ, քիմիական և կինետիկական եղանակները: Այդ տվյալները բազա են հանդիսանում ռեակցիոն համակարգի կոմպոնենտների միջև ընթացող ռեակցիաների կինետիկայի և մեխանիզմի խորը ուսումնասիրությունների համար, որոնցից առավել կարևոր են հիդրոպերօքսիդների ռեակցիաները ամինամիացությունների հետ և նրանց քայքայումը մետաղամինային կոմպլեքսների ազդեցությամբ: Վերջին տվյալները հնարավորություն են տալիս մոդելային տիպի կենսաբանական նշանակության կատալիզատորներ սինթեզելու և օգտագործելու, ինչպես նաև լուծելու որոշ կիրառական հարցեր՝ օգտագործելով ստացված կոմպլեքս միացությունները, որոնք կայուն են արտաքին ազդակների նկատմամբ և էկոլոգիապես մաքուր են:

2006/2007 ուստարում շարունակվել են անցած ուստարվա չավարտված աշխատանքները, կատարվել են նաև նոր հետազոտություններ: ՈՒսումնասիրվել են նիոբիումի (V) և տանտալի (V) կոմպլեքսագոյացումը լիմոնաթթվի հետ թթվային (HNO_3) միջավայրում՝ սպեկտրոֆոտոմետրական և իոնափոխանակային եղանակներով: Որոշվել են կոմպլեքսագոյացման օպտիմալ պայմանները: Ցույց է տրվել, որ տեղի ունի աստիճանական կոմպլեքսագոյացում և առաջանում են 1:1 և 1:2 մոլային հարաբերության կոմպլեքսներ, որոնց կայունության հաստատունները են՝ $\beta_1=2,94\cdot10^{12}$ և $\beta_2=0,827\cdot10^{12}$: Տանտալի (V) դեպքում հավասարակշռության տեղաշարժի մեթոդով հաշվարկվել է կոմպլեքսի կայունության հաստատունը՝ $\beta_{միջ}=9,47\cdot10^{22}$: Որոշվել են նաև կոմպլեքսների լիցքերը:

ԷՊՌ և ԻԿՍ եղանակներով որոշվել են պղինձիոնի և մեթիոնինի միջև առաջացած 1:1 և 1:2 բաղադրության կոմպլեքսների բաղադրությունը և կառուցվածքը: Ցույց է տրվել, որ 1:1 (Cu^{2+}-Մեթ) բաղադրության կոմպլեքսը ցուցաբերում է կատալիտիկ ակտիվություն կումոլի հիդրոպերօքսիդի քայքայման վրա ջրային միջավայրում: Որոշված է ռեակցիայի արագության օրենքը՝

$$W_0 = -\frac{d[ROOH]}{dt} = K_{կատ}[Cu^{2+}]_0[Մեթ]_0[ROOH]_0 = K_{էֆ}\{ROOH]_0 :$$

Իոնափոխանակային քրոմատոգրաֆիայի, լուծելիության և սպեկտրոֆոտոմետրական եղանակներով ուսումնասիրվել է վոլֆրամի (VI) փոխազդեցությունը լիմոնաթթվի հետ ջրում: Առաջանում են երկու տեսակի (1:1 և 1:2 բաղադրության) կոմպլեքսներ աստիճանական կարգով: Որոշվել են դրանց առաջացման անկայունության հաստատունները՝ $K_1=2,6\cdot10^{-11}$ և $K_2=3,5\cdot10^{-11}$: Նմանատիպ կոմպլեքսներ առաջանում են նաև Mo(VI) և լիմոնաթթվի փոխազդեցության դեպքում:

Ուսումնասիրվել է ոչ իոնոգեն էմուլգատորի միցելագոյացման կրիտիկական կոնցենտրացիայի վրա ջերմաստիճանի և կալիումի պերսուլֆատի ազդեցությունը:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	3	8	-

ՕՐԳԱՆԱԿԱՆ ՔԻՄԻԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Հարությունյան Վիլիկ Միրակի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

35. Դուրգարյան Անժելո Հակոբի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
36. Մելիքյան Գագիկ Սուրենի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
37. Մեսրոպյան Էվելինա Գուրգենի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
38. Ալեքսանյան Իսկուհի Լևոնի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
39. Գալստյան Լաուրա Խորենի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
40. Թոքմաջյան Գայանե Գևորգի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
41. Խաչատրյան Լիլյա Արտաշեսի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
42. Կարապետյան Զուբեյդա Թադևոսի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
43. Ղուչիկյան Տարիել Վլադիմիրի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
44. Դուրգարյան Նարինե Անժելոյի, քիմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
45. Հարությունյան Էդգար Վիլիկի, քիմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Ավետիսյան Աիդա Ավետիսի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
2. Մալխասյան Արարատ Յոլակի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

Ոսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Գալստյան Անուշատա Վազգենի
2. Եղիկյան Մարգարիտա Գրիգորի
3. Առաքելյան Ռիմա Հայկի
4. Թեոդեմեզյան Ժաննա Ներսեսի
5. Ավետիսյան Անի Արայի

6. Սիմոնյան Ժաննա Գուրգենի
7. Մովսիսյան Ռուզաննա Ալբերտի
8. Վարդանյան Գայանե Հովհաննեսի
9. Կարապետյան Լուսինե Վլադիմիրի
10. Պապոյան Ռուզաննա Ֆրունզիկի
11. Հովհաննիսյան Անժա Ալեքսանդրի
12. Հակոբյան Հեղուշ Սերոբի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Հակաալերգիկ և սրտանոթային ակտիվությամբ օժտված միացությունների սինթեզ և ուսումնասիրություն: Հակաուռուցքային ակտիվությամբ օժտված ցիան-խումբ պարունակող չհագեցած լակտոնների կենսաբանական ակտիվության ուսումնասիրություն (պետական ֆինանսավորում):	Հարությունյան Վ. Ս.
2. Հետերոարոմատիկ միացությունների տաուտոմերիայի և ռեակցիոնունակության տեսական հետազոտություններ (պետական ֆինանսավորում):	Սխիթարյան Ա. Վ.
3. Ազոտ պարունակվող պոլիզուգորդված պոլիմերների սինթեզը և հատկությունների ուսումնասիրությունը (պետական ֆինանսավորում):	Դուրգարյան Ա. Հ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Հաշվետու ժամանակաշրջանում ուսումնասիրվել է բենզ տեղակալված 2-մեթիլ-4-քլորիխինոլինների փոխազդեցությունը ամինոֆենոլների հետ: Արդյունքում ստացվել են համապատասխան բենզ տեղակալված 2-մեթիլ-4-(հիդրօքսիֆենիլամինո) խինոլիններ: Ցույց է տրված, որ վերջիններիս փոխազդեցությունը քլորքացախաթթվի հետ հիմնային միջավայրում բերում է համապատասխան ֆենօքսիքացախաթթուների: Տարվել է ծավալուն աշխատանք ստացման մեթոդի բարելավման ուղղությամբ: Սրտանոթային ակտիվությամբ օժտված նյութեր ի հայտ բերելու նպատակով սինթեզվել են տարբեր նոր կառուցվածքի 4-հիդրօքսիպենտանաթթուների հիդրազիդներ, դիհիդրազիդներ, ացիլթիոսեմիկարբազիդներ և 3,4-երկտեղակալված-5-մերկապտոտրիազոլներ: Մշակված են հիշյալ միացությունների ստացման օպտիմալ պայմաններ, որոնք ապահովում են բարձր ելքեր: Հաշվետու ժամանակաշրջանում շարունակվել է հակաուռուցքային հատկություններով օժտված 2-ցիան-3, 4, 4-տրիմեթիլ-2-բութեն-4-օլիդի ազդեցության ուսումնասիրությունը կենսաթաղանթների հիմնական լիպիդային բաղադրամասերի որակական և քանակական տեղաշարժերի ֆոսֆոլիպազային ազդանշանային համակարգի գործունեության վրա: Հաստատված է, որ հիշյալ լակտոնի ներարկումը ուղեկցվում է կենսաթաղանթների լիպիդային և որոշ սպիտակուցային բաղադրամասերի փոխանակության որոշակի կանոնավորմամբ: Նշված միացության կենսաբանական ակտիվության բազմակողմանի ուսումնասիրության նպատակով շարունակվում են հետազոտությունները իոն-փոխադրիչ համակարգի՝ Na/K -ԱԵՖ-ազայի, Mg- ու Ca- ԱԵՖ-ազայի և ընդհանուր ԱԵՖ-ազային ակտիվության և սպիտակուց-ֆոսֆոլիպիդ հարաբերակցությունների գնահատման ուղղությամբ:

Թեմա 2. Հաշվետու ժամանակաշրջանում 2-նիտրոամինոպիրիդինների վերախմբավորման մեխանիզմը հաստատելու և մանրամասնելու համար PM-3 մեթոդով կատարվել են բոլոր այն մոլեկուլների և իոնների առաջացման ջերմություններ հաշվարկները, որոնք կարող էին առաջանալ նշված դասի միացությունների որոշ ներկայացուցիչների ռեակցիաների ընթացքում: Այդ միացությունների առավել կայուն տաուտոմերային ձևից

ստացվող իոնների էլեկտրոնային կառուցվածքի հաշվարկները մատնանշում են NO_2 էլեկտրոֆուգի միգրացիայի հնարավորությունը դեպի տվյալ ամբիդենտ իոնի օղակի տարբեր դիրքերը: Ցույց է տրվել, որ այդ էլեկտրոֆուգը կարող է անցնել ելային օղակի միայն C(3) կամ C(5) ատոմներին՝ առաջացնելով մեկ կամ երկու նոր իոններ: 2-նիտրամինոպիրիդինների վերախմբավորման հետագա փուլը պայմանավորված է նոր իոններից այնպիսի մոլեկուլների առաջացման հնարավորությամբ, որոնք կարող են տաուտոմերվել նրանց ռեակցիաների պրոդուկտներին: Ցույց է տրվել, որ օղակի C(3) կամ C(5) դիրքերում տեղակալիչ պարունակող վերը նշված միացությունների վերախմբավորումը պետք է բերի միայն մի պրոդուկտի առաջացմանը, մինչդեռ այդ օղակի երկու դիրքերում էլ տեղակալիչների բացակայության դեպքում պետք է առաջանան պրոդուկտներից երկուսն էլ: 2-նիտրոամինոպիրիդինների վերախմբավորման մեխանիզմը հետերոլիտիկ, միջմոլեկուլային և եռափուլ է: Հաստատված է NO_2 էլեկտրոֆուգի միգրացիայի պատճառը դեպի տվյալ ամբիդենտ իոնի օղակի C(3) և (կամ) C (5) դիրքերը, և բացահայտված է 2- նիտրամինոպիրիդինների վերախմբավորման շարժիչ ուժը:

Թեմա 3. Հայտնաբերվել է պոլիանիլինների ստացման նոր եղանակ արոմատիկ 1,4-դիամինների օքսիդացմամբ պոլիմերման միջոցով: Այս մեթոդով ստացված պոլիմերները չեն պարունակում այն կառուցվածքային դեֆեկտները, որոնք առկա են արոմատիկ մոնոամիններից օքսիդացմամբ պոլիմերումից ստացված պոլիանիլինների դեպքում: Առաջին անգամ սինթեզվել են պոլի (ազո-1,4-ֆենիլենազո-2,4- դիամինո-1,5-ֆենիլեն) ու պոլի (ազո-պ-ֆենիլենազո-պ-ֆենիլեն-2-տրիազեն-1,3-դիիլ-պ-ֆենիլեն-1-տրիազեն-1,3-դիիլ-պ-ֆենիլեն)-ներ: Պարզվել է, որ պոլի (ազո-1,3-ֆենիլենազո-2,4-դիամինո-1,5-ֆենիլենը) 290նմ ալիքի երկարությամբ, իսկ 1:1 մոլային հարաբերությամբ դոպացված պոլի(ազո-պ-ֆենիլենազո-պ-ֆենիլեն-2-տրիազեն-1,3-դիիլ-պ-ֆենիլեն-1-տրիազեն-1,3-դիիլ-պ-ֆենիլենը) 265 նմ ալիքային երկարությամբ գրգռելիս ԴՄՍՕ լուծույթում ցուցաբերում են շատ ուժեղ լյումինեսցենտ հատկություն և կարող են կիրառվել լույս արձակող դիոդներում՝ որպես էլեկտրոլյումինեսցենտ միացություններ: Մեր կողմից գտնվել է պոլիմերների մի նոր դաս՝ պոլիտրիազենֆենիլեններ, որոնք, ինչպես և պոլիանիլինը, դոպացվում են աղաթթվով, ծծմբական թթվով և պերքլորաթթվով, որի հետևանքով դրանց էլեկտրահաղորդականությունը մեծանում է 9 կարգով՝ հասնելով 2 Ս/Մ մեծության:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	12	-

ԱՆԱԼԻՏԻԿ ՔԻՄԻԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Խաչատրյան Համբարձում Գուրգենի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Առստամյան Ժենյա Սելիքի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Շապոշնիկովա Գալինա Նիկոլայի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Վարդանյան Սոնա Վահեի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Սիքայելյան Ջեմմա Արտաշի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Մուշեղյան Լիա Գրիգորի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Գյոկչյան Նունե Օնիկի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Դարբինյան Հրանուշ Հերբերտի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Ոսկումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Մանուչարյան Լարիսա Արամի
2. Դահրամանյան Էլմիրա Սերգեյի
3. Հովհաննիսյան Արմիկ Արտավազդի
4. Մկրտչյան Արմինե Ռոբերտի
5. Թովմասյան Մարինե Ռազմիկի
6. Գալոյան Կարինե Հայկարամի
7. Մաղաքյան Ռուզան Գևունու
8. Մարտիրոսյան Էմմա Վահանի
9. Խառատյան Արփինե Սուրենի
10. Պողոսյան Անահիտ Նշանի
11. Հարությունյան Ասյա Մուրադի
12. Բանյան Լիլիթ Սարգսի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Կենսաբանորեն ակտիվ նյութերի բաժանման համար նոր հիբրիդային հանքա-պոլիմերային սորբենտների ստեղծում (պետական ֆինանսավորում):	Խաչատրյան Հ. Գ.
2. Օրգանական հիմնային ներկանյութերի կիրառումը տարբեր օբյեկտներում ազնիվ մետաղների, հազվագյուտ և ցրված տարրերի, ծանր թունավոր մետաղների, հերբիցիդների և պեստիցիդների միկրոքանակները որոշելու համար (չֆինանսավորվող):	Խաչատրյան Հ. Գ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Կատարվել են մակրոծակոտկեն սիլիկահողերի և տարբեր պոլիմերային կոմպոզիցիաների հիման վրա փորձանմուշների պատրաստման պինդ ֆազային էքստրակցիայի եղանակի (ՊՖԷ) համար նոր տեսակի քրոմատոգրաֆիական նյութերի ստացման աշխատանքները: Որպես մակրոծակոտկեն սիլիկահողեր՝ այդ նպատակների համար օգտագործվել են ՀՀ Ջրաձորի հանքավայրի դիատոմիտը և մեր կողմից հիդրոթերմալ եղանակով սինթեզված սիլիկաժելերը (ծակոտիների միջին չափը 50 նմ):

Ստացված հիբրիդային հանքապոլիմերային սորբենտների և միզանյութ-ֆորմալդեհիդային խեժի հիման վրա պատրաստվել են միաձույլ (մոնոլիտ) աշտարակներ, որոնք փորձարկվել են ՊՖԷ եղանակով փորձանմուշների պատրաստման համար: Մասնավորապես, արյան միջից ցիկլոսպորինի դեղանյութի քանակական կորզման և հետագա քրոմատոգրաֆիական անալիզի գործընթացներում:

Ցիկլոսպորինը իմունոդեպրեսանտ է և կիրառվում է տարբեր օրգանների (երիկամ, լյարդ, սիրտ) փոխպատվաստման ժամանակ: Ցիկլոսպորինի դոզավորումը և օրգանիզմում նրա քանակության մոնիտորինգը պետք է հուսալիորեն վերահսկվեն: Որպես վերահսկման այդպիսի եղանակ՝ վերջին ժամանակներս կիրառում են նաև բարձր արդյունավետ հեղուկային քրոմատոգրաֆիայի (ԲԱՀՔ) եղանակը:

Քրոմատոգրաֆիական ուսումնասիրություններն իրականացվել են օկտադեցիլմետակրիլատ-բուտիլակրիլատ-մալեինաթթվի անհիդրիդ համապոլիմերի հիման վրա պատրաստված ԲԱՀՔ-աշտարակների կիրառմամբ:

Թեմա 2. Ուսումնասիրվել է պլատին(IV)-ի և պալադիում(II)-ի անիոնային կոմպլեքսների փոխազդեցությունը թիազինային շարքի հիմնային օրգանական ներկանյութերի (թիոնին, ֆուքսին) հետ: Մշակվել են էքստրակցիոն-աբսորբցիոմետրական եղանակներ տարբեր օբյեկտներում նշված ազնիվ մետաղների միկրոքանակների որոշման համար:

Ուսումնասիրվել է պղինձ(II)-ի միկրոգրամային քանակների որոշման հնարավորությունը եռֆենիլմեթանային շարքի հիմնային օրգանական ներկանյութ մեթիլենային կանաչով և ռոդամինային շարքի ներկանյութ ռոդամին 6Ժ-ով: Հաստատվել են պղինձ(II)-ի քլորիդային անիոնային կոմպլեքսի հետ ներկանյութերի առաջացրած իոնական ասոցիատի լուծահանման օպտիմալ պայմանները: Մշակված եղանակները կիրառվել են բնական և թափոնաջրերում պղնձի որոշման համար:

Հետազոտվել է կադմիում(II)-ի լուծահանման-լուսաչափական որոշման հնարավորությունը թիազինային շարքի հիմնային օրգանական ներկանյութ դիմեթիլթիոնինով և ռոդամինային շարքի ներկանյութ ռոդամին C-ով: Հաստատվել են կադմիում(II)-ի յոդիդային անիոնային կոմպլեքսի հետ ներկանյութի առաջացրած իոնական ասոցիատի լուծահանման օպտիմալ պայմանները: Որպես լուծիչ՝ առավել նպատակահարմար է կիրառել էթիլացետատը և բութիլացետատը համապատասխանաբար: Մշակված եղանակները կիրառվել են ծխախոտի, կաթի և կաթնամթերքների մեջ կադմիումի որոշման համար:

Ուսումնասիրվել է պղինձ(II)-ի փոխազդեցությունը ամինոէթանոլների հետ: Յույց է տրվել, որ ամինոէթանոլները փոխազդում են պղինձ(II)-ի հետ՝ առաջացնելով կոմպլեքսային միացություններ:

Մշակվել է լուծահանման-սպեկտրալուսաչափական եղանակ արյան մեջ բենզիլպենիցիլինի միկրոքանակների որոշման համար:

Սպեկտրալուսաչափական եղանակով ուսումնասիրվել է պլատինի (II) փոխազդեցությունը յոդիդի հետ: Մշակվել է պալադիում(II)-ի ներկայությամբ պլատին(II)-ի որոշման եղանակ:

Ուսումնասիրվել է քիոմիզանյութի հետ մերկուրո-իոնի փոխազդեցությունը: Հաստատվել է, որ հնարավոր է սնդիկի որոշումը կոնցենտրացիաների լայն տիրույթում պոտենցիոմետրական և ամպերաչափական տիտրման եղանակներով:

Քառամեթիլ- և եռմեթիլբիոնիններ թիազինային շարքի հիմնային օրգանական ներկանյութերը կիրառվել են սնդիկ(II)-ի որոշման համար: Մշակված եղանակը փորձարկվել է ստանդարտ հանքերի նմուշների վրա:

Դրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	1	11	2

ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ԿՈԼՈԻԴ ՔԻՄԻԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Մարգարյան Շիրազ Ալեքսանդրի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Բեյլերյան Նորայր Մանվելի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Եղոյան Ռայա Վահանի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Չալթիկյան Ռուբեն Հովհաննեսի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
4. Փիրումյան Գևորգ Պետրոսի, տեխն. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
5. Գևորգյան Մարիետա Գեղամի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Գրիգորյան Կարինե Ռաֆայելի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

7. Կարապետյան Ֆելիքս Հովհաննեսի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
8. Ճշմարիտյան Ջուլետա Հայկի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
9. Հարությունյան Ռոմիկ Սուրենի, քիմ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
10. Խաչատրյան Առլիկ Գուրգենի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
11. Գրիգորյան Վազգանուշ Վազգենի, քիմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
12. Գաբրիելյան Լիաննա Սերգեյի, քիմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Սիմոնյան Գևորգ Սարգսի, քիմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Յավրյան Սերիկ Շավարշի
2. Կայֆաջյան Արշալույս Մովսեսի
3. Ղազոյան Հեղինե Հմայակի
4. Գրիգորյան Մարինե Վանյայի
5. Դավթյան Նոնա Իվանի
6. Նալչյան Աստղիկ Սուրենի
7. Դեհերյան Շուշան Գագիկի
8. Մարդոյան Մարինե Նորիկի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Հյուսվածքային բջիջների և արյան բաղադրամասերի ուսումնասիրությունը խտաչափության, մածուցիկաչափության և տատանողական սպեկտրոսկոպիայի մեթոդներով (պետական ֆինանսավորում):	Մարգարյան Շ. Ա.
2. Բնական ջրի որակի և էկոլոգիական վիճակի ուսումնասիրումը (պետական ֆինանսավորում):	Փիրումյան Գ. Պ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Աշխատանքի նպատակն է որոշել հեմոբլաստոզների ժամանակ հիվանդների արյան պլազմայի, էրիթրոցիտների և լեյկոցիտների ֆիզիկաքիմիական, սպեկտրալ բնութագրերը, ինչպես նաև բացահայտել արյան առանձին բաղադրամասերի որակական և քանակական կազմի փոփոխությունները:

Թեմա 2. Ամբիոնի գիտական գործունեության մյուս ճյուղը առնչվում է բնապահպանական խնդիրների հետ. մասնավորապես ամբիոնի պրոֆեսոր Գ. Փիրումյանի կողմից ղեկավարվում է «Բնական ջրի որակի և էկոլոգիական վիճակի ուսումնասիրումը» գիտական թեման:

Արտասահմանյան դրամաշնորհներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Դիպկիլսուլֆօքսիդների լուծույթների էքսպերիմենտալ և տեսական հետազոտությունները (ANSEF 05-NS-BIOCHEM-0830-415):	Մարգարյան Շ. Ա.

Թեմա 1. Ամբիոնը ունի մեկ արտասահմանյան դրամաշնորհ՝ ANSEF 05-NS-BIOCHEM-0830-415 «Դիալկիլսուլֆօքսիդների լուծույթների էքսպերիմենտալ և տեսական հետազոտությունները» թեմայով, որն ավարտվել է 2007 թ-ին:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	1	-	5	7	6

ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՖԻԶԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Խառատյան Սուրեն Լևոնի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Գրիգորյան Գառնիկ Լևոնի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Գրիգորյան Գրիգոր Գեորգիի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Քամալյան Օլեգ Արմանի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Մարտիրյան Արմեն Իգնատիոսի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Գրիգորյան Գևորգ Սերգեյի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Խաչատրյան Հայկ Լևոնի, քիմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Մանուկյան Խաչատուր Վազգենի, քիմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Հարությունյան Արկադի Բենիամինի, քիմ. գիտ. թեկնածու

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Սարկեզիյան Վերժինե Ազիզի
2. Թովմասյան Նելլի Գևորգի
3. Բաբերցյան Արփիկ Սիհրանի
4. Ասլանյան Սուսաննա Վազգենի
5. Գալստյան Սեդա Գալուստի
6. Քամալյան Տաթևիկ Օլեգի
7. Թադևոսյան Լուսինե Գեղամի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1 Բարձրջերմաստիճանային ինքնատարածվող սինթեզի (կրճատ՝ ԲԻՍ) պրոցեսների ա) կինետիկայի հետազոտություն ու բ) նրանց կիրառումը կերամիկական կոմպոզիցիոն նյութերի սինթեզի նոր ուղիների մշակման համար (չֆինանսավորվող):	Խառատյան Ս. Լ.
2. Պերօքսիդային միացությունների փոխազդեցությունը օքսիդների և աղերի հետ (չֆինանսավորվող):	Գրիգորյան Գ. Լ.
3. Տեղական սերպենտինացված ուլտրահիմնային ապարներից կատալիզային կոմպոզիցիոն համակարգերի ստացումը և նրանց ուսումնասիրությունը (պետական ֆինանսավորում):	Գրիգորյան Գ. Գ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. ՈՒսումնասիրվել են օքսիդային հումքից (օքսիդներ, կարբոնատներ) մետաղական նիկելի և կոբալտի վերականգնման պրոցեսներն այրման ռեժիմում: Չափվել են այրման ալիքի տարածման ստացիոնար արագություններն ու այրման ջերմաստիճանները՝ կախված ելային խառնուրդների բաղադրությունից և ներթափ գազի ճնշումից: Գտնվել են օպտիմալ պայմաններ և սինթեզվել փորձնական քանակներ (5 կգ նիկելի և 0.5 կգ կոբալտի փոշի), որոնք փորձարկումների համար տրվել են Երևանի «Ալմաստ» ՓԲԸ-ին:

Էլեկտրաերմոգրաֆիկական եղանակով շարունակվել են պինդ-ֆազային դիֆուզիոն պրոցեսների ուսումնասիրությունները Mo-C և Mo-Si համակարգում ոչ-իզոթերմ պայմաններում: Մշակվել են նոր մոտեցումներ՝ ոչ-իզոթերմ պայմաններում ստացված արդյունքների հիման վրա դիֆուզիոն և կինետիկական հաստատունների ջերմաստիճանային կախումները որոշելու համար:

Թեմա 2. Շարունակվել են ջրածնի պերօքսիդի միջոցով օքսիդների քիմիական տեղափոխության ռեակցիաների ուսումնասիրությունները: Ցույց է տրվել, որ նյութի տեղափոխությունն իրականացվում է մետաղների օքսիդների և նրանց պերօքսիդների պերօքսոսոլվատների միջոցով: Պարզվել է, որ նյութի արդյունավետ տեղափոխություն կատարվում է ջրածնի պերօքսիդ - ջուր 1:3 մ 1:5 հարաբերությունների դեպքում: Այդ փաստին տրվել է համապատասխան տեսական հիմնավորում: Ռեակցիայի ջերմաստիճանային կախվածության տվյալները ցույց են տվել, որ ուսումնասիրված օքսիդները արդյունավետ տեղափոխության ենթարկվում են սենյակային, առանձին դեպքերում նույնիսկ ավելի ցածր ջերմաստիճաններում:

Թեմա 3. Ինֆրակարմիր սպեկտրոսկոպիական և կալորիաչափական մեթոդներով ուսումնասիրվել է ջրի աղտոտրբցիան և դեսորբցիան տեղական սերպենտինացված ապարներից ստացված սիլիկագելների մակերեսին: Ցույց է տրված, որ ջերմամշակված սերպենտինների թթվային մշակումը (HCL, H_2SO_4, HNO_3) ազդում է սիլիկագելների հիդրօքսիլ ծածկույթի վրա, և նրանց մակերևույթները էներգետիկ տեսակետից անհամասեռ են:

Սինթեզվել են Pt-ի տարբեր կոնցենտրացիաների Pt/SiO_2 կատալիզային համակարգեր, և ուսումնասիրվել է նրանց ակտիվությունը n-հեպտանի կատալիտիկ փոխարկումներում: Pt/SiO_2 համակարգերից n-հեպտանի հիդրոռեֆորմինգի պրոցեսում բարձր ընտրողականություն և ակտիվություն ցուցաբերել են 1% Pt պարունակող նմուշները:

Արտասահմանյան դրամաշնորհներ

Թեմայի անվանում	Ղեկավար
1. Ցիրկոնիումի հիման վրա նոր կենսահամատեղելի բիոնյութեր (New zirconium-based biomaterials):	Սանոյան Խ. Վ.

Թեմա 1. Առաջին անգամ այրման ռեժիմում իրականացվել է ցիրկոնիում և նիկել մետաղական փոշիների այրման օրինաչափությունների ուսումնասիրություն, գտնվել են այրման սահմանները՝ կախված ելային խառնուրդում մետաղների հարաբերակցությունից: Կատարվել է Zr-Ni ֆազային դիագրամում ցիրկոնիումով հարուստ 83%Zr+17%Ni էվտեկտիկային համապատասխան բաղադրությամբ ելային փոշեխառնուրդի այրման օրինաչափությունների ուսումնասիրություն ակտիվացված այրման ռեժիմում, և հետազոտվել է ակտիվ հավելանյութի՝ ֆտորոպլաստի ազդեցությունը ստացվող վերջանյութերի միկրոկառուցվածքի ու ֆազային բաղադրության վրա: Յույց է տրվել, որ ֆտորոպլաստի ներմուծումը հնարավորություն է ընձեռում բավականին լայն սահմաններում փոփոխել ելային խառնուրդում փոշիների հարաբերակցությունը և դրա հետ կապված՝ նաև ստացվող արգասիքների բաղադրությունը:

in vitro փորձարկման եղանակով ցույց է տրվել, որ ստացված համաձուլվածքները կենսահամատեղելի են:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	22	19

ԴԵՂԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՔԻՄԻԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Սաղիյան Աշոտ Սերոբի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Ղազարյան Պետրոս Արամի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Ասմանգուլյան Արամ Արմենակի, բժշկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Շեյրանյան Մարինա Արտաշի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Համբարձումյան Գայանե Բաբկենի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Վարդապետյան Սամվել Մարտունի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Պետրոսյան Կիմա Հարությունի, քիմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Գեղչանյան Արփինե Վարդգեսի, քիմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Սարգսյան Ժաննա Վլադիմիրի, քիմ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
9. Ավետիսյան Նելլի Վարուժանի, դասախոս
10. Հովհաննիսյան Անահիտ Մխիթարի, դասախոս
11. Գրիգորյան Արմենուհի Գրիգորի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Հալեբյան Ղուկաս Պետրոսի, քիմ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ

2. Պետրոսյան Դավիթ Սպարտակի, բ.գ.թ., դասախոս

Ասպիրանտներ

1. Բալայան Լյուդմիլա Սերգեյի
2. Ավետիսյան Իդա Հրանտի
3. Գրիգորյան Արմենուհի Գրիգորի
4. Արզումանյան Մարիետա Հայկի
5. Գլոտովա Տատյանա Վլադիմիրի
6. Սահակյան Լաուրա Հայկի
7. Ադամյան Էլվիրա Արարատի
8. Մանասյան Լուիզա Լյուդվիգի
9. Հովհաննիսյան Անահիտ Մխիթարի
10. Պետրոսյան Սաթենիկ Ղուկասի
11. Սողոմոնյան Դիանա Վալերիի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. N-, S- և O-պարունակող հետերոցիկլիկ միացությունների սինթեզը (պետական ֆինանսավորում):	Ավետիսյան Ա. Ա.
2. Հակաուռուցքային ակտիվությամբ օժտված ցիան խումբ պարունակող չհագեցած որոշ լակտոնների կենսաբանական ակտիվության ուսումնասիրություն (պետական ֆինանսավորում):	Հարությունյան Վ. Ս.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Հաշվետու ժամանակաշրջանում մշակվել է օպտիկապես ակտիվ (2*S*,3*S*)-allo-α-ամինակարագաթթվի հետերոցիկլիկ տեղակալված ածանցյալների ասիմետրիկ սինթեզի ունիվերսալ մեթոդ, և սինթեզվել են 5 գրականության մեջ չնկարագրված նոր ոչ սպիտակուցային ամինաթթուներ՝ կողքային շղթայում տեղակալված 1,2,4-տրիազոլային օղակի պարունակությամբ: Մշակվել են (*2S,3S*)-3-(4'-ալիլ-3'-հիդրօքսիպրոպիլ-5-թիօքսո-1,2,4-տրիազոլ-1-իլ)-2-ամինոկարագաթթու, (*2S,3S*)-3-(4'-ալիլ-3'-հիդրօքսիիզոամիլօքսիբութիլ-5-թիօքսո-1,2,4-տրիազոլ-1-իլ)-2-ամինոկարագաթթու, (*2S,3S*)-3-(4'-ալիլ-3'-α-մեթօքսիֆենիլ-5-թիօքսո-1,2,4-տրիազոլ-1-իլ)-2-ամինոկարագաթթու, (*2S,3S*)-3-(4-ալիլ-3'-α-քլորֆենիլ-5-թիօքսո-1,2,4-տրիազոլ-1-իլ)-2-ամինոկարագաթթու և (*2S,3S*)-3-(4'-ալիլ-3'-հիդրօքսիօկտիլ-5-թիօքսո-1,2,4-տրիազոլ-1-իլ)-2-ամինոկարագաթթու ասիմետրիկ սինթեզի մեթոդներ մինչև 92% դիաստերեոմերային մաքրությամբ: Սինթեզված հետերոցիկլիկ ամինաթթուները անջատվել են ռեակցիոն միջավայրից >98% օպտիկական մաքրությամբ: Միաժամանակ նշված հետերոցիկլիկ ամինաթթուների ասիմետրիկ սինթեզի ռեակցիաներում հետազոտվել են սինթեզված մոդիֆիկացված (S)-2-CBPB և (S)-3,4-DMBPB քիրալային օժանդակ ռեագենտները: Դրա համար առաջին անգամ սինթեզվել են նրանց ու դեհիդրոամինակարագաթթվի Շիֆի հիմքի հետ Ni^{2+} իոնի առաջացրած հարթ քառակուսային կոմպլեքսները, և հետազոտվել է 3-րդ դիրքում տարբեր ալիֆատիկ տեղակալիչներով տեղակալված 5-թիօքսո-1,2,4-տրիազոլների ասիմետրիկ միացման ռեակցիաները կոմպլեքսների դեհիդրոամինաթթվային մնացորդի կրկնակի C=C կապին: Արդյունքում ցույց է տրվել սինթեզի

ստերեոսելեկտիվության և ասիմետրիկ միացման ռեակցիաների արագության կտրուկ մեծացման հնարավորությունը և մշակվել է (2S,3S)-բացարձակ կոնֆիգուրացիայով α-ամինակարագաթթվի հետերոցիկլիկ տեղակալված ածանցյալների բարձրսելեկտիվ (de>97%) ասիմետրիկ բիոմիմետիկ սինթեզի մեթոդներ (S)-2-CBPB քիրալային ռեագենտի կոմպլեքսների դեպքում: Միաժամանակ արձանագրվել է ասիմետրիկ միացման ռեակցիաների տևողության կտրուկ կրճատում՝ մինչև 10 անգամ, նախկինում կիրառվող չտեղակալված (S)-BPB քիրալային ռեագենտի կոմպլեքսների հետ համեմատած: Հետերոցիկլիկ նուկլեոֆիլները սինթեզվել են ԵՊՀ օրգանական քիմիայի ամբիոնում:

Թեմա 2. Հաշվետու ժամանակաշրջանում հետազոտվել է ԵՊՀ օրգանական քիմիայի ամբիոնում սինթեզված ցիան խումբ պարունակող չհագեցած որոշ լակտոնների կենսաբանական ակտիվությունը: Հաստատված է, որ 2-ցիան-3,4,4-տրիմեթիլ-2-բութեն-4-ոլիդ միացությունը ցուցաբերում է չափավոր հակաուռուցքային ակտիվություն, որն արտահայտվում է ուռուցքի աճի 32-43% ճնշմամբ: Այդ միացությունը բնութագրվում է բավականին բարձր /17.5 մգ/կգ/ տանելի դեղաչափով: Հետազոտության 15-րդ օրը կենդանիները ենթարկվել են գլխատման, գլխուղեղի բջիջներում, փայծաղում և արյան լիմֆոցիտներում կատարվել են կենսաքիմիական հետազոտություններ՝ թաղանթային լիպիդների փոխանակության տարբեր ուղիների վերաբերյալ: Մասնավորապես հետազոտվել է 2-ցիան-3,4,4-տրիմեթիլ-2-բութեն-4-ոլիդի ազդեցությունը կենսաթաղանթների հիմնական լիպիդային բաղադրամասերի որակական և քանակական տեղաշարժերի, ֆոսֆոլիպոզիտիդային ազդանշանային համակարգի գործունեության վրա:

Հաստատված է նաև, որ ցիան խումբ պարունակող լակտոնի ներարկումը ուղեկցվում է կենսաթաղանթների լիպիդային և որոշ սպիտակուցային բաղադրամասերի փոխանակության որոշակի կանոնավորմամբ: 2-ցիան-3,4,4-տրիմեթիլ-2-բութեն-4-ոլիդի կենսաբանական ակտիվության բազմակողմանի ուսումնասիրության նպատակով շարունակվում են հետազոտությունները իոն-փոխադրիչ համակարգի՝ Na/K-ԱԵՖ-ազայի, Mg-ԱԵՖ-ազայի և Ca-ԱԵՖ-ազայի, ինչպես նաև ընդհանուր ԱԵՖ-ազային ակտիվության և սպիտակուց-լիպիդ հարաբերակցությունների փոփոխությունների գնահատման ուղղությամբ:

Արտասահմանյան դրամաշնորհներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. ^{18}F-նիշակրված ամինաթթուների սինթեզը և փորձարկումը PET-դիագնոստիկայում (Միջազգային գիտա-տեխնիկական կենտրոնի դրամաշնորհ (ÌÍÒÖ, ISTC) # 2780):	Սաղիյան Ա. Ս.
2. Իմոբիլիզացված բետա-գլուկոզիդազի միջոցով անցկացվող կենսազանգվածից անջատվող շաքարի ստացման պրոցեսի տնտեսագիտական ցուցանիշների բարելավում (IPP # ARB2-10837-YE-05):	Սաղիյան Ա. Ս.

Թեմա 1. Հաշվետու ժամանակաշրջանում սինթեզվել են նոր արդյունավետ օպտիկապես ակտիվ ռադիոֆարմպրեպարատ՝ ^{18}F-նիշակրված (2*S*,4*R*)-4-ֆտորգլուտամինաթթու (4-[^{18}F]-FGlu), որը հաջողությամբ հետազոտվել է ուղեղի չարորակ ուռուցքների ՊԷՏ (պոզիտրոնային էմիսիոնային տոմոգրաֆիական) ախտորոշման գործընթացում: Միաժամանակ մշակվել է հայտնի ռադիոֆարմպրեպարատի՝ ^{18}F-նիշակրված ֆտորէթիլթիրոզինի ([^{18}F]-FET) ասիմետրիկ սինթեզի արդյունավետ մեթոդ, որը նույնպես հաջողությամբ փորձարկվել է որոշ հիվանդությունների ՊԷՏ-ախտորոշման բնագավառում: Բոլոր դեպքերում սինթեզները ընթանում են բարձր ասիմետրիկ և ռադիոքիմիական ելքերով: ԳՀ աշխատանքները կատարվել են ՌԴ ԳԱԱ Նեմեյանովի անվան Էլեմենտօրգանական միացությունների (ք. Մոսկվա) և Մարղու ուղեղի (ք. Սանկտ Պետերբուրգ) ինստիտուտների հետ համատեղ: Ընդ որում՝ Մարղու ուղեղի ինստիտուտում իրականացվել են ԵՊՀ դեղագործական քիմիայի ամբիոնում սինթեզված նախանյութերի մեջ ռադիոակտիվ ^{18}F իզոտոպի ներդրման աշխատանքները: Միաժամանակ սույն թեմայի շրջանակներում սինթեզվել են նոր ոչ սպիտակուցային α-ամինաթթուներ՝ ցիկլոպրոպիլ 2-ամինոպրոպիոնաթթվի և ակտիվ հալոգեն՝ Br և F

տեղակալված թիրոզինի, ֆենիլալանինի և գլուտամինաթթվի ածանցյալներ: Բոլոր սինթեզված ամինաթթուների և նրանց միջանկյալ կոմպլեքսների կառուցվածքը և բացարձակ կոնֆիգուրացիան պարզաբանվել է ժամանակակից ֆիզիկոքիմիական անալիզի մեթոդներով, ներառյալ ռենտգենկառուցվածքային անալիզի մեթոդը:

Թեմա 2. Հաշվետու ժամանակահատվածում ամբիոնում իրականացվել են ՀՀ առևտրի և տնտեսական զարգացման նախարարության Կենսատեխնոլոգիայի ԳՀ ինստիտուտում մանրէաբանական եղանակով ստացված բետա-գլուկոզիդազա ֆերմենտի ակտիվության և որոշ կինետիկական օրինաչափությունների ուսումնասիրությունները:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	9	2

ԷԿՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՔԻՄԻԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

(ստեղծվել է 10.05.2007 թ-ին)

Ֆակուլտետում գործող լաբորատորիաների թիվը՝ 3

«Անօրգանական պինդ բյուրեղային եւ կոմպլեքսային բնույթի նոր կարեւոր միացությունների սինթեզ, հետազոտություն եւ կիրառություն» ծրագրի

ԱՆՕՐԳԱՆԱԿԱՆ ՔԻՄԻԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆԻ ԲԱԶԱՅԻՆ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱ

Գիտական ղեկավար՝ *Գրիգորյան Սերգեյ Կոստանդի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Լաբորատորիայի աշխատակիցների կազմը

1. Վարդանյան Եվգենիա Յակովի, քիմ. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
2. Ասատուրյան Ռաֆայել Արամի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
3. Մկրտչյան Ռոբերտ Տիգրանի, քիմ. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
4. Պետրոսյան Գոհար Գրիգորի, քիմ. գիտ. թեկնածու, գիտաշխատող
5. Մկրտչյան Հերմինե Խաչիկի, ավագ լաբորանտ

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Պինդ բյուրեղային նյութերի սինթեզ, հետազոտություն և կիրառություն (պետական ֆինանսավորում):	Գրիգորյան Ս.
2. Արդյունաբերական և հանքային թափոնների էկոլոգիական մշակում, անօրգանական միացությունների և նյութերի ստացում (պետական ֆինանսավորում):	Գրիգորյան Ս.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ լաբորատորիայում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Նպատակն է՝ սինթեզել պինդ բյուրեղային նյութեր, ուսումնասիրել նրանց ֆիզիկաքիմիական հատկությունները և որոնել ստացված պինդ բյուրեղային կոմպլեքս միացությունների կիրառական ոլորտները: Նշված պինդ բյուրեղային նյութերը սինթեզվում են տիտան, քրոմ, մոլիբդեն, վոլֆրամ, բարիում, ֆոսֆոր, բոր, սիլիցիում, ֆտոր, քլոր, նատրիում, կալիում, իրիդիում, իտրիում, ցիրկոնիում, ալյումինիում պարունակող միացությունների հիման վրա: Ստացվում են կորունդային տիպի՝ կտրող, հղկող, փայլեցնող, հարթեցնող նյութեր, բյուրեղային և այլ տեսակի ապակիներ, կերամիկա: Բյուրեղների աճեցման ճանապարհով ստացվում են քիմիական նոր բյուրեղային կառուցվածքի նյութեր, որոնք ցուցաբերում են օպտիկական հատկություններ և կիրառվել են լազերային ու պաշտպանական տեխնիկայում:

Հաշվետու ուսումնական՝ 2006/2007 տարվա ընթացքում շարունակվել են նախորդ տարվա չավարտված աշխատանքները և կատարվել են նաև նոր աշխատանքներ: Կատարվել է երկկոմպոնենտ $NaCl$-$ErCl_3$ հալույթային համակարգի թերմոգրաֆիական ուսումնասիրությունը: Դիֆերենցիալ ջերմային անալիզի եղանակով ստացված արդյունքների (սառեցման կորերի) հիման վրա կառուցվել է հետազոտվող համակարգի հալույթային դիագրաման: Պարզվել է, որ համակարգում առաջանում է ինկոնգրուենտ հալման կետով մեկ քիմիական միացություն՝ Na_3ErCl_6 ($3NaCl{\cdot}ErCl_3$), որը հալվում 540°C-ում և ունի 70 մոլ % $ErCl_3$: Հալույթային համակարգը ունի էվտեկտիկ կետ, որտեղ 400°C-ում բյուրեղանում է մեկ միացություն՝ $Na_3ErCl_3{\cdot}\ ErCl_3(Na_3ErCl_6)$:

ՈՒսումնասիրվել է $CdCl_2$-KCl երկկոմպոնենտ հալույթային համակարգը թերմոգրաֆիական և ռենտգենոֆազ անալիզների եղանակներով: Կառուցվել է այդ համակարգի հալույթային դիագրաման, որտեղ առաջանում է մեկ կոնգրուենտ հալման կետով քիմիական միացություն՝ $CdCl_2{\cdot}KCl$ բաղադրությամբ, տարրական բջջի հետևյալ պարամետրերով՝ a=8,785Å, b=14,584Å, c=3,9969Å: Հալույթային դիագամայի վրա կա հինգ բյուրեղացման դաշտեր երկու էվտեկտիկ կետերով: Համակարգում ամենացածր ջերմաստիճանը՝ $CdCl_2$-ի և $CdCl_2{\cdot}KCl$-ի առաջացրած պինդ լուծույթային էվտեկտիկան՝ 500°C:

ՈՒսումնասիրվել է նաև $CdCl_2$–$ZnCl_2$ երկկոմպոնենտ համակարգը և կառուցվել է հալույթային դիագրաման: Ցույց է տրվել, որ այդ հալույթային համակարգում 450°C-ում առաջանում է $3CdCl_2{\cdot}2ZnCl_2$ կոնգրուենտ հալվող քիմիական միացությունը: Հալույթում առաջանում են երկու էվտեկտիկ կետեր: Համակարգում ամենացածր հալման ջերմաստիճան (276°C) ունի $3CdCl_2{\cdot}2ZnCl_2$ և $ZnCl_2$-ի հիման վրա առաջացած էվտեկտիկան: ՈՒսումնասիրվել են Na_2SiO_3-Na_2CO_3-H_2O և $CuSO_4$-Na_2SO_4-H_2O եռկոմպոնենտ համակարգերը, պարզվել են լուծելիության օրինաչափությունները, կազմվել են լուծելիության դիագրամները 20°C-ում:

Թեմա 2. Արդյունաբերական և հանքային թափոնների մշակումը՝ անօրգանական արժեքավոր միացությունների և նյութերի սինթեզի նպատակով, որոնք օգտագործելի են ժողովրդական տնտեսության մեջ, կարևոր բնագավառ է, որով ամբիոնը իր ներուժով զբաղվում է երկար տարիներ: Ստացվում են կարևոր, հիմնարար և կիրառական արդյունքներ: Այդ ուղղությամբ կատարվել են մի շարք գիտահետազոտական և կիրառական բնույթի տնտեսայմանագրային և բյուջետային աշխատանքներ: Վերջին տարիներին թափոնների մշակումից ստացվում են մի քանի արժեքավոր քիմիական միացություններ և նյութեր, որոնք ցուցաբերում են

կորունդային հատկություններ և կիրառության մեծ ոլորտ ունեն: Կալիում, տիտան, ֆոսֆոր պարունակող միացություններից սինթեզվում են օպտիկական հատկությամբ օժտված պինդ բյուրեղային նյութեր, ինչպես նաև արժեքավոր այլ քիմիական միացություններ և նյութեր: Այդ աշխատանքները էկոլոգիական նշանակություն ունեն:

2006/2007 ուստարում կատարվել են թափոնային նյութերի էկոլոգիական հետազոտական աշխատանքներ՝ նվիրված պղնձի արտադրական և ալյումինի նրբաթիթեղային թափոնների մշակմանը: Պղնձի արտադրությունից առաջացող ցինկի սուլֆատի լուծույթի մաքրումը պղնձից և կադմիումից կարևոր կիրառական սպեկտր ունի: Կատարված հետազոտությունները թույլ տվեցին որոշել ցինկի սուլֆատի լուծույթից կադմիումի և պղնձի ցեմենտացման պրոցեսի օպտիմալ պայմանները կալիումի պերմանգանատի առկայությամբ: Ցեմենտացումը անհրաժեշտ է տանել հետևյալ պայմաններում՝ pH=3,5, t=50-60°C, Mn(VII)-ը՝ 34-35գ/լ, պրոցեսի տևողությունը՝ 150-180 րոպե: Այդ դեպքում Cd-ի նստեցման աստիճանը՝ 96% է, իսկ Cu-ինը՝ 93%: Մեր կողմից առաջարկվող մեթոդը թույլ է տալիս ցինկի արտադրական թափոններից կորզել Cu-ը և Cd-ը: Դրա հետ միասին ստացվում է $ZnSO_4$-ի մաքուր լուծույթ, որից էլեկտրոլիզով ցինկը մետաղական ձևով անջատումից ու pH-ը կարգավորելուց հետո օգտագործվում է պղնձի արտադրությունում կոնվերտային փոշիների լուծահանման համար, ինչը ապահովում է անթափոն, էկոլոգիապես մաքուր տեխնոլոգիա:

Ալյումինի կոնդեսատորային նրբաթիթեղի արտադրության ժամանակ թափոն հանդիսացող ալյումինի հիդրօքսիդի վերամշակման ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ նշված պրոցեսը իրականանում է անթափոն ձևով: Հետազոտվել է նաև $Al_2(SO_4)_3$ լուծույթի մաքրման պրոցեսը, որի դեպքում սուլֆիդի մաքրմամբ մաքրության աստիճանը կարելի է հասցնել 10^{-2}-ից մինչև 10^{-4} զանգ%, իսկ ծանր մետաղների պարունակությունը կարելի է հասցնել մինչև 10^{-4}-10^{-5} զանգ%: Այսպիսով, ստացվող արդյունքների հիման վրա կոնդեսատորային թափոն հանդիսացող $Al(OH)_3$-ից, վերամշակման մեր կողմից առաջարկվող ամենաապա սխեմայի հիման վրա, կարելի է սինթեզել մեծ կիրառություն ունեցող $Al_2(SO_4)_3.18H_2O$:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	3	1

«Օրգանական միացությունների հիմնական դասերի սինթեզի մեթոդների մշակում եւ ուսումնասիրություններ» ծրագրի

«ԱԶՈՏ, ԹԹՎԱԾԻՆ, ԾԾՈՒՄԲ ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՂ ՀԵՏԵՐՈՑԻԿԼԻԿ ՄԻԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՔԻՄԻԱՅԻ» ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱ

Գիտական ղեկավար՝ *Ավետիսյան Արա Ավետիսի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս*

Լաբորատորիայի աշխատակիցների կազմը

1. Դոչիկյան Տարիել Վլադիմիրի, ավագ գիտաշխատող, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Խաչատրյան Լիլյա Արտաշեսի, ավագ գիտաշխատող, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Ալեքսանյան Իսկուհի Լևոնի, ավագ գիտաշխատող, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Կարապետյան Զուբերիդա Թադևոսի, ավագ գիտաշխատող, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Թոքմաջյան Գայանե Գևորգի, ավագ գիտաշխատող, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

6. Ալվանջյան Հայաստան Գևորգի, ավագ գիտաշխատող, քիմ. գիտ. թեկնածու
7. Ասոյան Անահիտ Հուսիկի, ավագ գիտաշխատող, կենս. գիտ. թեկնածու
8. Գեոլչանյան Արփինե Վարդգեսի, գիտաշխատող, քիմ. գիտ. թեկնածու
9. Համբարձումյան Գայանե Բաբկենի, գիտաշխատող, քիմ. գիտ. թեկնածու
10. Ավետիսյան Կարինե Սամվելի, գիտաշխատող, քիմ. գիտ. թեկնածու
11. Սամվելյան Մելանյա Աշոտի, կրտսեր գիտաշխատող
12. Սարգսյան Կարինե Սերգեյի, կրտսեր գիտաշխատող
13. Համբարձումյան Լիլիթ Պապինի, կրտսեր գիտաշխատող
14. Փիրիջանյան Ռուզաննա Աշոտի, կրտսեր գիտաշխատող
15. Արիստակեսյան Լիլիթ Հակոբի, կրտսեր գիտաշխատող
16. Կարապետյան Լուսինե Վլադիմիրի, գիտաշխատող, քիմ. գիտ. թեկնածու
17. Կարապետյան Լիլյա Ֆելիքսի, ավագ լաբորանտ
18. Մանգասարյան Լուսինե Գագիկի, ավագ լաբորանտ
19. Սահակյան Լուսինե Յուրայի, ավագ լաբորանտ
20. Մարգարյան Աիդա Վարդգեսի, լաբորանտ
21. Եղիկյան Մարգո Գրիգորի, ավագ լաբորանտ
22. Բեգոյան Աննա Հրանտի, լաբորանտ
23. Սիմոնյան Հայարփի Մանթաշի, ավագ լաբորանտ
24. Մանասյան Լուիզա Լյուդվիգի, ավագ լաբորանտ
25. Պետրոսյան Սաթենիկ Ղուկասի, ավագ լաբորանտ
26. Մնացականյան Ալինա Արայի, ավագ լաբորանտ
27. Թադևոսյան Սարինե Դավթի, ավագ լաբորանտ

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Հագեցած և չհագեցած լակտոնների ու խիոնոլիների (ինչպես նաև համակցված համակարգերի՝ արոմատիկ և հետերոցիկլիկ օղակների, այդ թվում և սպիրոկառուցվածքի) սինթեզ և ուսումնասիրություն:	Ավետիսյան Ա.Ա.
2. Նոր սերնդի ոչ-սպիտակուցային ամինաթթուների ասիմետրիկ սինթեզ:	Ավետիսյան Ա.Ա.
3. Հակաուռուցքային հատկություններով օժտված նյութերի կենսաբանական ակտիվության ուսումնասիրությունը:	Ավետիսյան Ա.Ա.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ լաբորատորիայում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Իրականացվել է 2-ֆունկցիոնալ տեղակալված 2-բութեն-4-օլիդներում կրկնակի կապի էպօքսիդացման ռեակցիան, որը բերում է օքսիրանային օղակի հետ համակցված γ-լակտոնային համակարգերի ստացմանը: Այսպիսով սինթեզվել են 1-մեթօքսիկարբոնիլ-, 1-էթօքսիկարբոնիլ-1-ացետիլ-4,4-դիմեթիլ(պենտամեթիլեն)-5-մեթիլ-3,6-դիօքսաերկցիկլա[3.1.0]հեքսան-2-օնները: Սինթեզվել են նաև 1-կարբամոիլ-4,4-դիմեթիլ(պենտամեթիլեն)-5-մեթիլ-3,6-դիօքսաերկցիկլա[3.1.0]հեքսան-2-օնները, որոնք արդյունք են 2-

ցիանո-3-մեթիլ-4,4-դիմեթիլ(պենտամեթիլեն)-2-բութեն-4-օլիդներում միաժամանակ ընթացող լակտոնային օղակի կրկնակի կապի էպօքսիդացման և ցիանո խմբի մասնակի հիդրոլիզի:

Նոր կառուցվածքի α-սպիրոդիլակտոնների նոր ածանցյալներ ստանալու համար իրականացրել ենք 2-էթօքսիկարբոնիլ-4-ալկօքսիմեթիլբութանոլիդների ցիկլացումը ծծմբական թթվով և արդյունքում բարձր ելքերով ստացել 3-մեթիլ-8-տեղակալված-8-ալկօքսիմեթիլ-2,7-դիօքսասպիրո[4,4]նոնան-1,6-դիոններ:

Ցույց ենք տվել, որ նպատակահարմար է ցիկլացումը իրականացնել 96%-անոց ծծմբական թթվով: Ռեակցիան ընթանում է մեղմ պայմաններում և ավարտվում կարճ ժամանակահատվածում:

ՈՒսումնասիրությունները շարունակվում են:

Իրականացվել է բենզ-տեղակալված 2-մեթիլ-4-քլորխինոլինների փոխազդեցությունը արոմատիկ առաջնային ամինների, ամինոթթուների և ամինոքացախաթթվի էթիլ էսթերի հետ: Արդյունքում քանակական ելքերով ստացվել են համապատասխանորեն 4-ֆենիլամինո- և 4-(4′-մեթիլֆենիլամինո)խինոլիններ: Իսկ ամինոքացախաթթվի, 3-ամինոպրոպիոնաթթվի և ամինոքացախաթթվի էթիլ էսթերի քլորջրածնական աղի հետ փոխազդեցությունը ընթանում է միայն դիմեթիլֆորմամիդի միջավայրում պիրիդինի ներկայությամբ:

ՈՒսումնասիրվել է նաև մեր կողմից սինթեզված բենզ-տեղակալված 2-մեթիլ-3-(2'-քլորպրոպ-2'-ենիլ)-4-հիդրոքսիխինոլինների հետերոցիկլացումը բրոմով և արդյունքում ստացվել են 2-քլոր-2-բրոմմեթիլ-4-մեթիլ-2,3-դիհիդրոֆուրո[3,2-c]խինոլինների բրոմջրածնական աղերը:

ՈՒսումնասիրվել է նաև ստացված դիհիդրոֆուրոխինոլինների փոխազդեցությունը մի շարք նուկլեոֆիլների հետ՝ համապատասխան բենզ-տեղակալված 2-նուկլեոֆիլմեթիլ-4-մեթիլֆուրո[3,2-c]խինոլինների ստացմամբ:

ՈՒսումնասիրությունները այս բնագավառում շարունակվում են:

Թեմա 2. Հետազոտվել է հագեցած և չհագեցած լակտոնային օղակ պարունակող ամինաթթուների ասիմետրիկ սինթեզի ռեակցիաները: Իրականացվել է հագեցած լակտոնային օղակ պարունակող 5-թիօքսո-1,2,4-տրիազոլի ասիմետրիկ միացման ռեակցիան դեհիդրոալանինի C=C կապին Ni^{II} իոնի հետ նրա և (*S*)-BPB քիրալային օժանդակ ռեագենտի Շիֆի հիմքի առաջացրած քիրալային կոմպլեքսում: Ինչպես առաջացած դիաստերեոմեր կոմպլեքսը, այնպես էլ նպատակային օպտիկապես ակտիվ ամինաթթուն անջատվել և հետազոտվել են սպեկտրալ անալիզի մեթոդներով: Արդյունքում մշակվել է նոր հագեցած լակտոնային օղակ պարունակող հետերոցիկլիկ ամինաթթվի ասիմետրիկ սինթեզի մեթոդ: ԳՀ աշխատանքները շարունակվում են:

Թեմա 3. Հաշվետու ժամանակաշրջանում հետազոտվել է ցիան խումբ պարունակող չհագեցած որոշ լակտոնների կենսաբանական ակտիվությունը: Հաստատված է, որ 2-ցիան-3,4,4-տրիմեթիլ-2-բութեն-4-ոլիդ միացությունը ցուցաբերում է չափավոր հակաուռուցքային ակտիվություն, որն արտահայտվում է ուռուցքի աճի 32-43% ճնշմամբ: Հետազոտվել է նաև 2-ցիան-3,4,4-տրիմեթիլ-2-բութեն-4-ոլիդի ազդեցությունը կենսաթաղանթների հիմնական լիպիդային բաղադրամասերի որակական և քանակական տեղաշարժերի, ֆոսֆոլիպիդազային ազդանշանային համակարգի գործունեության վրա: Հաստատված է, որ ցիան խումբ պարունակող լակտոնի ներարկումը ուղեկցվում է կենսաթաղանթների լիպիդային և որոշ սպիտակուցային բաղադրամասերի փոխանակության որոշակի կանոնավորմամբ:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	4	-

«ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԵՎ ԿԵՆՍԱԲԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ՖԻԶԻԿԱՔԻՄԻԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱ»

Գիտական ղեկավար՝ *Մարգարյան Շիրազ Ալեքսանդրի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*
Վարիչ՝ *Ներսիսյան Լևոն Ամղրանիկի, քիմ. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող*

Լաբորատորիայի աշխատակիցների կազմը

1. Բեյլերյան Նորայր Մանվելի, քիմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Հարությունյան Լուսինե Ռոմիկի, կրտսեր գիտաշխատող
3. Սիմոնյան Գևորգ Սարգսի, ավագ գիտաշխատող, քիմ. գիտ. թեկնածու
4. Ջատիկյան Աշխեն Լեռնիկի, կրտսեր գիտաշխատող
5. Մելիք-Օհանջանյան Լաուրա Գեղամի, ավագ գիտաշխատող, քիմ. գիտ. թեկնածու
6. Գրիգորյան Ջիլդա Դրաստամատի, ավագ գիտաշխատող, քիմ. գիտ. թեկնածու
7. Սարուխանյան Էլեոնորա Ռուբենի, ավագ գիտաշխատող, քիմ. գիտ. թեկնածու
8. Սարգսյան Հասմիկ Ռազմիկի, ավագ գիտաշխատող, քիմ. գիտ. թեկնածու
9. Հակոբյան Ռոզա Սկրտչի, ավագ գիտաշխատող, քիմ. գիտ. թեկնածու
10. Ասատուրյան Մարիաննետա Ջավենի, կրտսեր գիտաշխատող
11. Ափոյան Սվետլանա Հակոբի, կրտսեր գիտաշխատող
12. Չոբանյան Ժենյա Նիկոլայի, կրտսեր գիտաշխատող
13. Թերզյան Ալլա Սիհրանի, կրտսեր գիտաշխատող
14. Ազնաուրյան Սիքայել Գևորգի, ավագ լաբորանտ

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Մոլեկուլային կազմակերպված համակարգերում վիտամինների և կենսաբանական ակտիվ այլ նյութերի ստացման և փոխակերպումների ֆիզիկաքիմիական օրինաչափությունները (պետական ֆինանսավորում):	Մարգարյան Շ. Ա.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ լաբորատորիայում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. - «Մոլեկուլային կազմակերպված համակարգերում վիտամինների և կենսաբանական ակտիվ այլ նյութերի ստացման և փոխակերպումների ֆիզիկաքիմիական օրինաչափությունները»:

Բազային ֆինանսավորման լաբորատորիան աշխատում է հետևյալ հիմնական ուղղություններով.

- 7-դեհիդրոխոլեստերինի ֆոտոքիմիական փոխակերպման ռեակցիայի օրինաչափությունների ուսումնասիրությունը սենսիբիլիզատորների ներկայությամբ,
- Սպեկտրոսկոպիկ հետազոտությունների և քվանտոքիմիական հաշվարկների միջոցով վիտամինների ջուր-սուլֆօքսիդային լուծույթներում մոլեկուլային փոխազդեցությունների քանակական ուսումնասիրությունները,
- ջրալուծ վիտամինների հետ հիդրօքսիլ ռադիկալի ռեակցիայի արագության հաստատունի որոշումը,

- մակերեսային ակտիվ նյութերի և ջրալուծ վիտամինների ջրային լուծույթների ֆիզիկաքիմիական ուսումնասիրությունները:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-		-	-	4	2

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ

1. *Աղամյան Ռ. Խ., Գրիգորյան Ս. Կ.,* Ջրածին, ջուր, ջրածնի պերօքսիդ, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, 1-42 էջ:
2. *Գրիգորյան Ս. Կ., Գրիգորյան Ժ. Խ.,* Սիահալույթների վիճակի դիագրամներ, թերմիկ անալիզ, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, 1-25 էջ:
3. *Սարգսյան Ռ. Ա., Գրիգորյան Ս. Կ.,* Ազնիվ գազեր, Բնագետ, 3-4, 2006, էջ 50-54:
4. *Միքայելյան Ջ. Ա., Գոկչյան Ն. Օ., Հովհաննիսյան Ա. Ա.,* Հատուկ մաքրության նյութերի անալիզ, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, 31 էջ:
5. *Խաչատրյան Ա., Մարգարյան Շ. Ա.,* Քիմիայում գործածվող ֆիզիկական մեծությունների նշանաբանությունը, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 32 էջ:
6. *Ղազոյան Հ. Հ.,* C վիտամինի լուծույթների կալորիաչափական ուսումնասիրությունները, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 12 էջ:
7. *Չալտիկյան Ռ. Հ.,* Ֆոտո- և լազերաքիմիական պրոցեսներ, ԵՊՀ հրատ., 2006, էջ 55-59:
8. *Հարությունյան Ռ. Ս., Հարությունյան Լ. Ռ.,* Ջրային միջավայրում ՍՄՆ-ի միցելագոյացման և սոլյուբիլման գործընթացների ուսումնասիրումը, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 30 էջ:
9. *Սիմոնյան Գ. Ս.,* Ֆիզիկական քիմիայի դասընթացի լաբորատոր աշխատանքներ, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, 20 էջ:

Հոդված

1. *Àñàòóðyí Ð. À., Ãðèãîðyí Ñ. Ê.,* Èçó÷åíèå äèìåðèçàöèè êîìïëåêñîâ Cu^{2+}-âèííàÿ êèñëîòà îò pH ìåòîäîì ÝÏÐ, Èíôîðìàöèîííûå òåõíîëîãèè è óïðàâëåíèå, 2006, ò. 3-1, ñ. 138-142.
2. *Êàïàíöyí Ý. Å., Çåéòàãyí Ã. Ì., Ñàðêèñyí Ð. À., Ãðèãîðyí Ñ. Ê.,* Êîìïëåêñîîáðàçîâàíèå õðîìà (III) ñ ñàëèöèëàòîì íàòðèÿ â âîäíîé ñðåäå, 2006, ò. 1, ñ. 85-90.
3. *Գրիգորյան Ժ. Խ.,* Ջրի իզոտոպային տեսակները, Գիտությունը և կրթությունը Արցախում, թիվ 1-2, 2006, էջ 60-61:
4. *Ջեյթաղյան Գ. Մ., Ղափանցյան Է. Ե., Գրիգորյան Ս. Կ.*, Ջրային միջավայրում նովոկաինի հետ Fe(III)-ի առաջացրած կոմպլեքսների ուսումնասիրությունը, Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և կառավարում, 4-1, 2006, էջ 78-83:
5. *Êàïàíöyí Ý. Å., Áàëàÿí Ò. Â., Áàãäàñàðyí Ñ. Ä., Çåéòàãyí Ã. Ì., Ãðèãîðyí Ñ. Ê.,* Âçàèìîäåéſſòâèå Ì î (VI) ñ âèííîé êèſſëîòîé â âîäíîì ðàſſòâîðå, Ó÷. çàïiſſêè ÅÃÓ (åſſòåſſò. íàóêè), 2007, 1, ſſ. 67-71.
6. *Áàëàÿí Ò. Â., Êàïàíöyí Ý. Å., Ñàðêèſſyí Ð. À., Çåéòàãyí Ã. Ì., Ãðèãîðyí Ñ. Ê.,* Êîìïëåêſſîáðàçîâàíèå âîëüôðàìà (VI) ſſ ëèſſîſſíſſé êèſſëîòîé â âîäſſîì ðàſſòâîðå(ſſîſáùåíèå1), Èſſôîðſſàöèîſſſſûå òåõſſîëîãèè è óïðàâëåſſèå, 2007, 5, ſſ. 45-51.
7. *Áàëàÿí Ò. Â., Êàïàíöyí Ý. Å., Ñàðêèſſyí Ð. À., Çåéòàãyí Ã. Ì., Ãðèãîðyí Ñ. Ê.,* Êîìïëåêſſîáðàçîâàíèå âîëüôðàìà (VI) ſſ ëèſſîſſíſſé êèſſëîòîé â âîäſſîì ðàſſòâîðå(ſſîſáùåíèå2), Èſſôîðſſàöèîſſſſûå òåõſſîëîãèè è óïðàâëåſſèå, 2007, 5, ſſ. 52-57.

8. *Զեյթաղյան Գ. Մ., Ղափանցյան Է. Ե., Գրիգորյան Ս. Կ., Դովլաթյան Ա. Կ.,* Ջրային միջավայրում նիոբիումի (V) հետ լիմոնաթթվի առաջացրած կոմպլեքսների ուսումնասիրություն (հաղորդում 1), Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և կառավարում, 2007, 6, էջ 128-133:
9. *Զեյթաղյան Գ. Մ., Ղափանցյան Է. Ե., Գրիգորյան Ս. Կ., Դովլաթյան Ա. Կ.,* Ջրային միջավայրում տանտալի (V) հետ լիմոնաթթվի առաջացրած կոմպլեքսների ուսումնասիրություն (հաղորդում 2), Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և կառավարում, 2007, 6, էջ 134-138:
10. *Àäàìÿí Ð. Õ., Àðóòþíÿí Ã. Ì., Ìàíóêÿí Í. À., Ãðèãîðÿí Ñ. Ê., Áàáàÿí Ã. Ã.,* Ëèêâèäóñ òðîéíîé ñèñòåìû Na_3AlF_6-$KMgF_3$-$KCaF_3$, Âåñòíèê Èíæåíåðíîé àêàäåìèè Àðìåíèè, 2007, ò. 4, 1, ñ. 139-141.
11. *Àäàìÿí Ð. Õ., Àðóòþíÿí Ì. Â., Áàáàÿí Ã. Ã., Ãðèãîðÿí Ñ. Ê.,* Âçàèìîäåéñòâèå â òðîéíîé ñèñòåìå Rb_3ErF_6-Rb_3PrF_6-Rb_3YF_6, Õèì. Æ. Àðìåíèè, 2007, ò. 60, 2, ñ. 353-357.
12. *Ìõèòàðÿí À. Â., Ïàïîÿí Ð. Ô., Àâåòèñÿí À. À.,* Íåêîòîðûå ïðèìåðû ïðèìåíåíèÿ ïðèíöèïà îïðåäåëåíèÿ ñòðóêòóð ãëàâíûõ òàóòîìåðîâ øåñòè÷ëåííûõ ãåòåðîàðîìàòè÷åñêèõ ñîåäèíåíèé, Õèì. æ. Àðìåíèè, 2006, ò. 59, № 4, ñ. 31.
13. *Êî÷èêÿí Ò. Â., Ñàìâåëÿí Ì. À., Àðóòþíÿí Ý. Â., Àðóòþíÿí Â. Ñ., Àâåòèñÿí À. À.,* Ñèíòåç è íåêîòîðûå ïðåâðàùåíèÿ 2-àëêåíèë-2-ýòîêñèêàðáîíèëáóòàíîëèäîâ, ÆÎðÕ, 2006, ò. 42, âûï. 8, ñ. 1203-1207.
14. *Ìåñðîïÿí Ý. Ã., Àâåòèñÿí À. À., Ãàëñòÿí À. Ñ.,* Ñèíòåçû íà áàçå 4-(îêñèðàí-2-èëìåòèë) ìîðôîëèíà, ÆÎðÕ, 2006, ò. 42, âûï. 12, ñ. 1845-1847.
15. *Êî÷èêÿí Ò. Â., Ñàìâåëÿí Ì. À., Àðóòþíÿí Â. Ñ., Àâåòèñÿí À. À.,* Ñèíòåç íîâûõ–ñïèðîãåòåðèëñî÷ëåíåííûõ áóòàíîëèäîâ, ÕÃÑ, 2006, âûï. 4, ñ. 510-514.
16. *Kochikyan T. V., Samvelyan M. A., Harutyunyan V. S., Avetissyan A. A.,* Synthesis of carboxylactones & new heterocyclic compounds based theron. Synth. Comm., 2006, v. 36, № 11, p. 1612-1620.
17. *Êî÷èêÿí Ò. Â., Ñààêÿí Ð. Õ., Êàçàðÿí Ï. À., Àðóòþíÿí Â. Ñ.,* Àíòèîêñèäàíòíàÿ àêòèâíîñòü ïðîèçâîäíîãî 4-áóòàíîëèäà â êàðäèîìèîöèòàõ ïðè îáëó÷åíèè, Ìåä. Íàóêà Àðì., 2006, N 2 ñ. 38-41.
18. *Saghian A. S., Manasyan L. L., Geolchanyan A. V., Hovhannisyan A. M., Kochikyan T. V., Harutyunyan V .S., Avetissyan A. A., Mirzoyan K. S., Maleev V. I.,* Khrustalev, Assymmetric synthesis of anti- diasterioizomers of - heterocycle substiyuted (S)-aminobutyric acids, Tetrahedron Asymmetry, 2006, v. 17, p. 2743-2753.
19. *Ավետիսյան Ա. Ա., Թոքմաջյան Գ. Գ., Կարապետյան Լ. Վ., Պարոնիկյան Ռ. Վ., Ստեփանյան Հ. Մ., Ղարիբջանյան Բ. Տ.,* Հակամանրէային ակտիվություն ունեցող 3-օքսիմեթիլ-4, 4-երկմեթիլ-2-բութեն-4-օլիդի ածանցյալներ, ՀՀ արտոնագիր AM20060173(01.12.2006):
20. *Ավետիսյան Ա. Ա., Խաչատրյան Լ. Ա.,* Քարածխի կոքսացումը, Բնագետ, 2006, 3-4, էջ 95-96:
21. *Àâåòèñÿí À. À., Àëåêñàíÿí È. Ë.,Ñàðãñÿí Ê. Ñ.,* Ñèíòåç çàìåùåííûõ 2, 4-äèìåòèëòèåíî[3,2-ñ]õèíîëèíîâ, ÆÎðÕ, 2007, ò. 43, âûï. 3, ñ. 423-426.
22. *Àâåòèñÿí À. À., Àëåêñàíÿí È. Ë., Ñàðãñÿí Ê. Ñ.,* Ñèíòåç 2-áðîììåòèë-4-ìåòèë-2, 3-äèãèäðîôóðî[3,2-ñ] õèíî-ëèíà è íåêîòîðûå åãî ïðåâðàùåíèÿ, ÆÎðÕ, 2007, ò. 43, âûï. 3, ñ. 427-429.
23. *Ավետիսյան Ա. Ա., Խաչատրյան Լ. Ա.,* Իզոմերիան օրգանական միացությունների շարքում, Բնագետ, 2007, 1-2, էջ 5:
24. *Àâåòèñÿí Ã. À.,* Ãèáðèäíûé óãëåñèëèêàãåëåâûé ñîðáåíò äëÿ ñîðáöèè öèàíèä-èîíîâ, Õèì. æóðíàë Àðìåíèè, 2006, ò. 59, № 3, ñ. 51-58:
25. *Ìàíãàñàðÿí Ë. À.,* Èììîáèëèçàöèÿ áû÷üåãî ñûâîðîòî÷íîãî àëüáóìèíà íà ïîëèìåðíî-ìîäèôèöèðîâàííîì ñîðáåíòå, Õèì. æóðíàë Àðìåíèè, 2006, ò. 59, № 3, ñ. 59-66.
26. *Àðñòàìÿí Æ. Ì., Ìêðò÷ÿí Ê. Ê.,* Ýêñòðàêöèîííî-àáñîðáöèîìåòðè÷åñêîå îïðåäåëåíèå õðîìà àêðèäèíîâûì æåëòûì â ïðèðîäíûõ è ñòî÷íûõ âîäàõ, Õèì. æóðíàë Àðìåíèè, 2006, ò. 59, № 3, ñ. 39-43.
27. *Àðñòàìÿí Æ. Ì., Ìêðò÷ÿí Ì. À.,* Ýêñòðàêöèîííî-ôîòîìåòðè÷åñêîå îïðåäåëåíèå àíàëüãèíà ìàëàõèòîâûì çåëåíûì â ëåêàðñòâåííûõ ïðåïàðàòàõ, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, 2006, № 3, ñ. 67-70.
28. *Ãåîê÷ÿí Í. Î., Ãåã÷ÿí Ì. Æ., Àãèàçàðÿí À. À., Ìèêàåëÿí Äæ. À., Õà÷àòðÿí À. Ã.,* Âçàèìîäåéñòâèå ïåíòàéîäîïëàòèíàòà (IV) ñ òèàçèíîâûì êðàñèòåëåì òèîíèíîì â ñðåäíîêèñëîé ñðåäå, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, 2006, № 3, ñ. 146-148.
29. *Àðñòàìÿí Æ. Ì., Ìêðò÷ÿí Ê. Ê.,* Ýêñòðàêöèîííî-àáñîðáöèîìåòðè÷åñêîå îïðåäåëåíèå õðîìà ðèâàíîëîì â ìîëîêå è ìîëî÷íûõ ïðîäóêòàõ, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, 2007, № 2, ñ. 145-148.
30. *Äàðáèíÿí Â. Ã., Ìêðò÷ÿí À. Ð., Øàïîøíèêîâà À. Í., Õà÷àòðÿí À. Ã.,* «Áèàìïåðîìåòðè÷åñêîå» è ñïåêòðîôîòîìåòðè÷åñêîå îïðåäåëåíèå ïàëëàäèÿ (II) éîäèäîì, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, 2007, № 2, ñ. 88-91.

31. *Ãåîê÷ÿí Í. Î., Ìèêàåëÿí Äæ. À., Àðóòþíÿí Ì. Ã., Ãåèàçàðÿí À. À.,* Èçó÷åíèå âçàèìîäåéñòâèÿ ðîäàíèäíîãî êîìïëåêñà ïàëëàäèÿ (II) ñ òðèôåíèëìåòàíîâûì êðàñèòåëåì ôóêñèíîì â ñðåäíîêèñëîé ñðåäå ýêñòðàêöèîííî-àáñîðáöèîìåòðè÷åñêèì ìåòîäîì, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, 2007, № 2, ñ. 92-95.
32. *Äàðáèíÿí Ã. Ã., Øàïîøíèêîâà Ã. Í., Õà÷àòðÿí À. Ã.,* Èçó÷åíèå âçàèìîäåéñòâèÿ ïàëëàäèÿ (II) ñ ìåðêóðîíèòðàòîì è åãî îïðåäåëåíèå ìåòîäîì àìïåðîìåòðè÷åñêîãî òèòðîâàíèÿ ñ îäíèì è äâóìÿ ïîëÿðèçîâàííûìè ýëåêòðîäàìè, Õèìè÷åñêèé æóðíàë Àðìåíèè, 2007, ò. 60, № 3, ñ. 1-7.
33. *Ավետիսյան Գ. Ս., Հայրապետյան Ս. Ս., Խաչատրյան Հ. Գ.,* Մագնիսական հատկությամբ սորբենտի ստացման եղանակ, ՀՀ գյուտի արտոնագիր, թիվ 1847 A2, «Գյուտերի հայտեր» պաշտոնական տեղեկագիր, 2006, թիվ 3 (68), էջ 8:
34. *Àðñòàìÿí Æ. Ì., Ìàíãàñàðÿí Ñ. Ã.,* Ýêñòðàêöèîííî-àáñîðáöèîìåòðè÷åñêîå îïðåäåëåíèå ìåäè êðèñòàëëè÷åñêèì ôèîëåòîâûì â ïðèðîäíûõ è ñòî÷íûõ âîäàõ, Õèìè÷åñêèé æóðíàë Àðìåíèè, 2006, ò. 59, № 2, ñ. 48-53.
35. *Ìåëèê-Îãàíäæàíÿí Ë. Ã., Íåðñåñÿí Ë. À., Ìàðêàðÿí Ø. À.,* Èññëåäîâàíèå ìåæìîëåêóëÿðíûõ âçàèìîäåéñòâèé âèòàìèíà Å ñ äèìåòèë-, äèýòèëñóëüôîêñèäàìè ìåòîäîì ÈÊ-ñïåêòðîñêîïèè, Ó÷. çàïèñêè ÅÃÓ, 2006, № 1, ñ. 74-79.
36. *Çàòèêÿí À. Ë.,* Òåîðåòè÷åñêîå èññëåäîâàíèå ìîëåêóëÿðíûõ êîìïëåêñîâ äèìåòèëñóëüôîêñèä-âîäà, Ó÷. çàïèñêè ÅÃÓ, 2006, № 3, ñ. 58-61.
37. *Ñàðêèñÿí À. Ð., Áåëëöÿí Ì. Á., Ìàðêàðÿí Ø. À.,* Èçó÷åíèå êîìïëåêñîîáðàçîâàíèÿ õëîðèäà è íèòðàòà ìåäè (II) â äèýòèëñóëüôîêñèäå ìåòîäîì ÓÔ-ñïåêòðîñêîïèè, Ó÷. çàïèñêè ÅÃÓ, 2007, № 1, ñ. 51-56.
38. *Հարությունյան Լ. Ռ.,* ՍԱՆ-դիմեթիլսուլֆօքսիդ-ջուր համակարգի ծավալային հատկությունների ուսումնասիրությունը, ԵՊՀ Գիտական տեղեկագիր, 2007, № 1, էջ 57-62:
39. *Markarian S. A., Gabrielyan L. S., Asatryan A. M.,* A dielectric relaxation study of diethylsulfoxide containing solutions, *J. Mol. Liq.,* 131–132, 2007, p. 190–195.
40. *Փիրումյան Գ. Պ., Գաբրայան Ի. Ս.,* Ռոդման համակարգերի արդի կառավարման տերմինաբանության խնդիրները, Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և կառավարում, 2006, № 3, էջ 73:
41. *Grigorian J. D., Grigorian M. V., Chshmaritian J. H., Harutunyan R. S., Beylerian N. M.,* Acrylamide emulsion polymerization kinetics dependence on radicals generation loci, Oxidation Comm., 2006, v. 29, N 2, p. 427-442.
42. *Áåéëåðÿí Í. Ì., Ìèíàñÿí Ï. Ã., ×øìàðèòÿí Äæ. Ã.,* Î êîíñòàíòàõ ñêîðîñòè ýëåìåíòàðíûõ àêòîâ ïîëèìåðèçàöèè àêðèëàìèäà â âîäíûõ ðàñòâîðàõ, èíèöèèðîâàííîé ïåðñóëüôàòîì êàëèÿ, Ó÷. çàïèñêè ÅÃÓ, 2006, № 3, ñ. 51-57.
43. *Beylerian N. M., Asaturyan M. Z., Sarukhanyan,* Influence of some addition on the rate of catalized by Fe(II) decomposition of H_2O_2 in aqueus solution, Oxidation Comm., 2006, v. 29, N 4, p. 817-827.
44. *Áåéëåðÿí Í. Ì., Àñàòóðÿí Ì. Ç.,* Âëèÿíèå äîáàâîê ñóëüôîêñèäîâ íà òå÷åíèå õëîðèäà äèìåòèëàìèíà â ñêîðîñòü ðåàêöèè $Í_2Î_2$+ÍÎÎ$^-$ ïðîòåêàþùåé â îáðàòíûõ ýìóëüñèÿõ, ñòàáèëèçèðîâàííûõ ëåöèòèíîì, Ó÷. çàïèñêè ÅÃÓ, 2006, № 1, ñ. 68-73.
45. *Áåéëåðÿí Í. Ì., Àêîïÿí Ð. Ì., Ãðèãîðÿí Â. Â., Ñàðóõàíÿí Ý. Ð.,* Âëèÿíèå ïîëèâèíèëîâîãî ñïèðòà, áîãàòîãî îñòàòî÷íûìè àöåòàòíûìè ãðóïïàìè íà ñêîðîñòü ïîëèìåðèçàöèè àêðèëàìèäà è àêðèëîâîé êèñëîòû è èõ ñîïîëèìåðèçàöèþ, Èíôîðì. òåõíîë. è óïðàâëåíèå, 2006, № 4-3, ñ. 279-284.
46. *Ãðèãîðÿí Ã. Ë., Òàäåâîñÿí Ë. Ã., Ãóêàñÿí Ï. Ñ.,* Âëèÿíèå ïàðîâ âîäû íà õèìè÷åñêèé òðàíñïîðò îêñèäà öèíêà ïåðîêñèäîì âîäîðîäà, Æ. ôèç. õèìèè, 2006, ò. 80, № 12, ñ. 2241.
47. *Ãðèãîðÿí Ã. Ë., Áàãäàñàðÿí À. À., Ãðèãîðÿí Ã. Ñ., Ìàðòèðÿí À. È., Ãóêàñÿí Ï. Ñ.,* Î ïðèðîäå ïðîìåæóòî÷íîãî ñîåäèíåíèÿ, îòâåòñòâåííîãî çà õèìè÷åñêèé ïåðåíîñ ZnO, Æ. ôèç. õèì., 2007, № 8, ñ. 1608.
48. *Áàãäàñàðÿí À. À.,* Èçó÷åíèå ìåòîäîì ÝÏÐ ðåàêöèè õèìè÷åñêîãî ïåðåíîñà ZnO ïåðîêñèäîì âîäîðîäà, Ó÷. çàïèñêè ÅÃÓ, 2007, 1, ñ. 149.
49. *Òàäåâîñÿí Ë. Ã.,* Ãåòåðîãåííàÿ ðåàêöèÿ ïàðîâ ïåðîêñèäà âîäîðîäà ñ MgO, Ó÷. çàïèñêè ÅÃÓ, 2007, 1, ñ. 63.
50. *Ãðèãîðÿí Ã. Ã., Çóëóìÿí Í. Î., Îâàííèñÿí Ã. Ð., Èñààêÿí À. Ð., Ñàðêèçÿí Â. À.,* Ñèíòåç êàòàëèçàòîðà íà îñíîâå ñèëèêàãåëåé, ïîëó÷åííûõ èç ñåðïåíòèíèòà è èññëåäîâàíèå èõ àêòèâíîñòè íà ãèäðîãåíîëèç ôåëëîâîãîðîäîâ, Èíôîðìàòèâíûå òåõíîëîãèè è óïðàâëåíèå, Åð., № 4, 2007, ñ. 84-91.
51. *Ãðèãîðÿí Ã. Ã., Çóëóìÿí Í. Î., Îâàííèñÿí Ã. Ð.,* ÈÊ ñïåêòðîñêîïè÷åñêîå è êàòàëèòè÷åñêîå èññëåäîâàíèå àäñîðáöèè âîäû íà ïîâåðõíîñòè ñèëèêàãåëåé, ïîëó÷åííûõ èç ñåðïåíòèíèòà, Èíôîðìàöèîííûå òåõíîëîãèè è óïðàâëåíèå, Åð., № 5, 2007, ñ. 32-39.

52. *Ջուլումյան Ն. Հ., Գրիգորյան Գ. Գ., Իսահակյան Ի. Ռ., Թորոսյան Ա. Ռ., Հովհաննիսյան Զ. Հ.*, Սանրաբյուրեղային սիլիցիումի ստացման եղանակ, ՀՀ արտոնագրի վկայական, No. 1967A2, պաշտոնական տեղեկագիր, № 1(78), 2006/2007.
53. *Kamalyan O. A.,* Study of dimetylsulfoxide adsorption on the silica surface by IR spectroscopic and gravimetric methods, Proceeding of Engineering Academy of Armenia, 2007, vol. 4, No. 1, pp. 142-145.
54. *Êàìàëÿí Î. À.,* Ðàçëîæåíèå ãàçîîáðàçíûõ ïðîäóêòîâ ÒÒÐ H_2O_2/ZnO íà ïîâåðõíîñòè ñëîèñòàãëÿ, Æóðíàë îðã. õèìèè, 2007, N 9.
55. *Êàìàëÿí Î. À.,* Ïîëó÷åíèå è èññëåäîâàíèå ñîðáöèîííûõ ñâîéñòâ êàðáîíèçèðîâàííîãî êðåìíåçåìà, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, 2007, Nî. 4.
56. *Âðêàîðüÿí Å. Ã., Íèàçÿí Î. Ì., Õàðàòÿí Ñ. Ë.,* Êèíåòèêà è ìåõàíèçì âîññòàíîâëåíèÿ îêñèäà ìåäè (II) ðàçëè÷íûì âîññòàíîâèòåëÿì è íåçoòåðì è÷åñêèõ óñëîâèÿõ, Õèì÷åñêèé æóðíàë Àðìåíèè, 2006, v. 59, No. 4, ñ. 44-55.
57. *Manukyan Kh. V., Kharatyan S. L., Blugan G. and Kuebler J.*, Combustion synthesis and compaction of Si_3N_4–TiN composite powderts, Ceramics International, Vol. 33, Issue 3, April, 2007, pp. 379-383.
58. *Bilyan Ts. S., Manukyan Kh. V., Kharatyan S. L.,* Mechanochemically and thermally activated combustion of the B-TiN system, Intern. J. of SHS, 2006, Vol. 15, No. 3, pp. 235-245.
59. *Hambartsumyan A. A., Khachatryan H. L., Harutyunyan A. B., Kharatyan S. L.,* Activated Combustion features in the Mo-Si-C-promoter system and synthesis of $MoSi_2$-SiC composite powders, Mater. Res. Bull., 2007, doi:10.1016/j.materresbull.2007.01.019.
60. *Chatilyan H. A., Kharatyan S. L., Harutyunyan A. B.,* Diffusion annealing of Mo/$MoSi_2$ couple and silicon diffusivity in Mo_5Si_3 layer, Materials Science and Engineering, A, 2007, doi: 10.10166/j.msea.2007.01.026.
61. *Gabriclyan A. V., Manukyan Kh. V., Kharatyan S. L.,* Comparative study of combustion laws for Mo-Si-N and W-Si-N ternary systems, J. Alloys Compd., 2007, in press, doi:10.1016/j.jallcom.2006.12.116.
62. *Yamukyan M. H., Manukyan Kh. V., Kharatyan S. L.,* Copper oxide reduction by combined reducers under the combustion mode, Chemical Engineering Journal, 2007, accepted_08.05.07.
63. *Vardumyan L. E., Khachatryan H. L., Harutyunyan A. B. and Kharatyan S. L.,* Combustion synthesis of TiSi-based intermetallic foams using complex foaming agents, J. Alloys and Compd., 2007, doi:10.1016/j.jallcom.2006.12.114.
64. *Kharatyan S. L., Chatilyan H. A., Arakelyan L. H.,* Kinetics of tungsten carbidization under non-isothermal conditions, Materials Research Bulletin, 2007, doi:10.1016/j.materresbull.2007.05.003.
65. *Kharatyan S. L., Chatilyan H. A. and Galstyan G. S.,* Growth kinetics of Mo_3Si layer in the Mo_5Si_3/Mo diffusion couple, Thin Solid Films, accepted for publication.
66. *Ìàòèíÿí Ñ. Ý., Àáîâÿí Ë. Ñ., Àðóþíÿí À. Á. è Õàðàòÿí Ñ. Ë.,* Ñîâìåñòíîå âîññòàíîâëåíèå Cr_2O_3 è Fe_2O_3 â ðåæèìå ãîðåíèÿ è ÑÂ-ñèíòåç ëèòûõ ôåððîñïëàâîâ, Õèì÷åñêèé æóðíàë Àðìåíèè, 2007, v. 60, No. 3.
67. *Hambartsumyan A. A., Khachatryan H. L., Kharatyan S. L.,* Mechanically and Chemically Activated SHS in the Mo–Si–C System: Synthesis of $MoSi_2$–SiC Composite, Intern. J. of SHS, 2007, No. 2.
68. *Ñàâèÿí À. Ñ., Áàáàÿí Ý. Ï., Âåïë÷àíÿí À. Â., Ìàëåâ Â. È., Ïðèìàä÷åâ Ä. À.,* Äèàñòåðåîñåëåêòèâíûé ñèíòåç íîâûõ õèðàëüíûõ êîìïëåêñîâ èíîãî Ni(II) îñíîâàíèé Øèôôà (S)-2-[N-(N'-áåíçèëïðîëèë)àìèíî]áåíçîôåíîíà ñ ìîíîýôèðàìè (1S,2R)- è (1S,2S)-1-àìèíîöèêëîïðîïàí-1,2-äèêàðáîíîâûõ êèñëîò è (2S,4R)-4-áðîìäóòàìèíîâîé êèñëîòû, Õèì. æóðí. Àðìåíè, 2006, 59, № 2, ñ. 70-82.
69. *Saghiyan A. S., Manasyan L. L., Geolchanyan A. V., Hovhannisyan A. M., Ghochikyan T. V., Haroutunyan V. S., Avetisyan A. A., Mirzoyan K. S., Maleev V. I, Khrustalev V. N.,* Asymmetric synthesis of anti-diastereoisomers of β-heterocycle substituted (S)-α-aminobutyric acids. Tetrahedron: Asymmetry, 2006, 17, p. 2743-2753.
70. *Saghiyan A. S., Geolchanyan A. V.,* Asymmetric Synthesis Of All Possible Stereomers of 4–Aminoglutamic Acid via Michael Condensation of Chiral Ni^{II} Complexes of Glycine and Dehydroalanine, Sinthetic Communications, 2006, 36, p. 3667-3677.
71. *Ñàâèÿí À. Ñ., Ìàíàñÿí Ë. Ë., Îâàíåñÿí À. Ì.,* Ñèíòåç àõèðàëüíûõ Ni^{II} êîìïëåêñîâ îñíîâàíèé Øèôôà (E)- è (Z)-äåãèäðîàëàíèíîìàñëÿíîé êèñëîòû è èõ èñïîëüçîâàíèå â ñèíòåçå ðàöåìè÷íûõ àìèíîêèñëîò, Õèì÷åñêèé æóðíàë Àðìåíèè, 2006, ò. 59, № 4, ñ. 96-106.
72. *Ñàâèÿí À. Ñ., Áàáàÿí Ý. Ï., Ååîë÷àíÿí À. Â., Îâàíåñÿí À. Ì., Ïðèìàä÷åâ Ä. À., Ìàëååâ Â. È.,* Àñèììåòðè÷åñêèé ñèíòåç áîì è ôòîð çàìåùåííûõ (S)-òèðîçèíîâ è èõ N-Boc-çàùèùåííûõ ïðîèçâîäíûõ, Õèì. æóðí. Àðìåíè, 2007, 60, № 1, ñ. 61-72.
73. *Ñàâêÿí Ð. Õ., Êàçàðÿí Ï. À., Àðóþíÿí Â. Ñ., Êî÷èêÿí Ò. Â.,* Àíòèêîððîçèîííàÿ àêòèâíîñòü ïðîèçâîäíûõ 4-

áóòàíîëèäîâ â êàðäèî ìèîöèòàõ ïðè îáëó÷åíèè, Â æóðí. Ìåäèöèí. íàóêà Àðìåíèè, № 2, 2006, ñ. 38-43.

74. *Ñààêÿí Ð. Õ., Êàçàðÿí Ï. À., Àâåòèñÿí À. À., Ñèìîíÿí Ì. À.,* Ñòïåðîêñèäàçíàÿ àêòèâíîñòü ñîåäèíåíèÿ ÂÀÑ-167 è åãî âîçäåéñòâèå íà ìåòàëëîïðîòåèíû êðîâè in vitro, Äîêëàäû ÍÀÍ ÐÀ, Åðåâàí, 2006, ò. 106, 3, ñ. 266-272.

75. *Êàçàðÿí Ï. À., Ãàëîÿí Ã. Ì., Àâåòèñÿí À. À., Êàçàðÿí À. Ï., Ìóðàäÿí Ð. Å.,* Ðåãóëÿöèÿ ïðîöåññîâ ðàñïàäà ôîñôàòèäèëõîëèíà ïîä äåéñòâèåì íîâîãî ïðîèçâîäíîãî áóòàíîëèäà ïðè ðàêå ìîëî÷íîé æåëåçû, Â æóðí. «Âåñòíèê» Ìåæäóíàðîäíîé ÀÍ ýêîë. è áåçîïàñí. (ÌÀÍÝÁ), Ñàíêò- Ïåòåðáóðã, ò. 11, № 8, 2006, ñ. 261-264.

76. *Ñààêÿí Ð. Õ., Êàçàðÿí Ï. À, Ñèìîíÿí Ã. Ì., Àâåòèñÿí À. À., Ñèìîíÿí Ì. À.,* Âëèÿíèå ïðîèçâîäíîãî áóòàíîëèäà íà óðîâåíü ìåòàëëîïðîòåèíîâ ïîñëå èíòîêñèêàöèè ÷åòûðåõõëîðèñòûì óãëåðîäîì, Áèîë. æóðíàë Àðìåíèè, 2006, ò. 58, 3-4, ñ. 310-313.

Գիտաժողովների աշխատանքների ժողովածու եւ թեզիս

1. *Adamyan R. KH., Harutyunyan M. G., Babayan G. G., Grigoryan S. K.*, Interation in the ternery Rb_3ErF_6- Rb_3PrF_6- Rb_3YF_6 systhem, International Conference Nonisothermal Phenomene and Processes, Yerevan, Armenia, 2006, p. 1.
2. *Áàäæèíÿí Ñ. À., Ìàëàêÿí Ì. Ã., Ãðèãîðÿí Ä. Ñ., Âàðäàâàíÿí Ë. À., Àâåòèñÿí À. À., Àëåêñàíÿí È. Ë., Àìáàðöóìÿí Ë. Ï., Ñàðãñÿí Ê. Ñ.,* Ñèíòåç ïðîèçâîäíûõ õèíîëèíà è èçó÷åíèå èõ àíòèêîíâóëüñàíòíîé è àíòè ãåìîëèòè÷åñêîé àêòèâíîñòè, Òåçèñû äîêëàäîâ VII Ìåæäóíàðîäíîé êîíôåðåíöèè "Áèîàíòèîêñèäàíò", Ìîñêâà, 25-26 îêòÿáðÿ, 2006, ñ. 64-65.
3. *Bagramyan V. V., Sargsyan A. A., Petrosyan G. Kh., Gurgenyan H. V., Haroutyunyan R. V., Khachatryan H. G.,* Perlite Mining and the Glass Based on It. XXI International Congress on Glass, July 1-6, 2007, Strasbourg, France, Book of Abstracts, p. 100.
4. *Bagramyan V. V., Sargsyan A. A., Petrosyan G. Kh., Babayan H. G., Gurgenyan H. V., Haroutyunyan R. V., Khachatryan H. G.,* The Obtaining and Physical-Chemical Study of the High-Module Aluminum Hydrosilicate, XXI International Congress on Glass, July 1-6, 2007, Strasbourg, France, Book of Abstracts, p. 101.
5. *Aznauryan M.,* Analysis of DNA base damage in biological systems, GSI Summer Student Program Reports, 2006, p. 131-135.
6. *Çàòèêÿí À. Ë., Êàçîÿí Å. À., Ìàðêàðÿí Ø. À.,* Èññëåäîâàíèå ìåæìîëåêóëÿðíûõ âçàèìîäåéñòâèé â ñóëüôîêñèäíûõ ðàñòâîðàõ àñèìòðèíîâîé êèñëîòû, X Ìåæäóíàðîäíàÿ êîíôåðåíöèÿ "Ïðîáëåìû ñîëüâàòàöèè è êîìïëåêñîîáðàçîâàíèÿ â ðàñòâîðàõ", 1-6 èþëÿ, 2007, Ñyçäàëü.
7. *Ãàáðèåëÿí Ë. Ñ., Ìàðêàðÿí Ø. À.,* Îáúåìíûå ñâîéñòâà âîäíûõ ðàñòâîðîâ äèïðîïèëñóëüôîêñèäà, X Ìåæäóíàðîäíàÿ êîíôåðåíöèÿ "Ïðîáëåìû ñîëüâàòàöèè è êîìïëåêñîîáðàçîâàíèÿ â ðàñòâîðàõ", 1-6 èþëÿ, 2007, Ñyçäàëü.
8. *Òåðçÿí À. Ì., Ìàðêàðÿí Ø. À.,* Ïîâåðõíîñòíîå íàòÿæåíèå áèíàðíîé ñìåñè äèàëêèëñóëüôîêñèä+âîäà ïðè ðàçíûõ òåìïåðàòóðàõ, X Ìåæäóíàðîäíàÿ êîíôåðåíöèÿ "Ïðîáëåìû ñîëüâàòàöèè è êîìïëåêñîîáðàçîâàíèÿ â ðàñòâîðàõ", 1-6 èþëÿ, 2007, Ñyçäàëü.
9. *Àðóòþíÿí Ë. Ð., Ìàðêàðÿí Ø. À.,* Âëèÿíèå ñóëüôîêñèäîâ íà ìèöåëëÿðíûå ñâîéñòâà ÏÀÂ â âîäíûõ ðàñòâîðàõ, X Ìåæäóíàðîäíàÿ êîíôåðåíöèÿ "Ïðîáëåìû ñîëüâàòàöèè è êîìïëåêñîîáðàçîâàíèÿ â ðàñòâîðàõ", 1-6 èþëÿ, 2007, Ñyçäàëü.
10. *Êàðàïåòÿí Ô. Î.,* Èçó÷åíèå ìåæìîëåêóëÿðíîãî âçàèìîäåéñòâèÿ âèíáëàñòèíà â ñðåäå äèìåòèëñóëüôîêñèäà-âîäà-ôîñôàòèäèë÷îëèí ðàñòâîð, ôèçèêî-õèìèÿ ïîëèìåðîâ, âûï. 12, 2006, Òâåðü, ñ. 275.
11. *Vardanyan L. R., Vardanyan R. L., Harutyunyan R. S.,* The perculiarities of vitamin A ethylic ether, International Conference " Enicolopov's Readings", 4-7 october, 2006, Yerevan, Armenia, p. 48.
12. *Harutyunyan R. S., Hakobyan K. G.,* The behavior of thermal distraction of the complex with general formula $R_2S_2O_8$, International Conference "Nonizothermal Phenomena and Processes", November 27 - December 1, 2006, Yerevan, Armenia, p. 48.
13. *Òàäåâîñÿí Ë. Ã.,* Õèìè÷åñêèé ïåðåíîñ MgO ïàðàìè H_2O_2, Òåçèñû äîêë. íà ìåæäóí. êîíôåðåíöèè «Åíèêîëîïîâñêèå ÷òåíèÿ», Åðåâàí, 4-7 îêòÿáðÿ, 2006, ñ. 106.
14. *Áåãëàðÿí À. À.,* Îáðàçîâàíèå ðàäèêàëîâ â ðåàêöèè õèìè÷åñêîãî ïåðåíîñà îêñèäà öèíêà, Òåçèñû äîêë. íà ìåæäóí. êîíôåðåíöèè «Åíèêîëîïîâñêèå ÷òåíèÿ», Åðåâàí, 4-7 îêòÿáðÿ, 2006, ñ. 108.

15. *Kharatyan S. L.,* On the features of kinetics and mechanism of nonisothermal processes, Book of Abstracts, Intern. Conference "Nonisothermal Phenomena and Processes", Nov. 27 – Dec. 1, 2006, Yerevan, Armenia, p. 16.
16. *Aydinyan S. V., Manukyan Kh. V., Harutyunyan A. B., Kharatyan S. L.,* Combustion of the Mo-Si-N_2 system in the presence of inert diluents, Book of Abstracts, Intern. Conference "Nonisothermal Phenomena and Processes", Nov. 27 – Dec. 1, 2006, Yerevan, Armenia, p. 40.
17. *Manukyan Kh. V., Kharatyan S. L., Blugan G., Kuebler J. Subbotin V.*, Combustion synthesis, compaction and characterization of TiN-Si_3N_4 ceramic composites, Book of Abstracts, Intern. Conference "Nonisothermal Phenomena and Processes", Nov. 27 – Dec. 1, 2006, Yerevan, Armenia, p. 72.
18. *Zargaryan A. G. , Yuzbashyan A. M., Kharatyan S. L.,* High-speed scanning electrothermography setup, Book of Abstracts, Intern. Conference "Nonisothermal Phenomena and Processes", Nov. 27 – Dec. 1, 2006, Yerevan, Armenia, p. 79.
19. *Kharatyan S. L., Chatilyan H. A., Arakelyan L. A.,* Nonisothermal kinetics of tungsten and molybdenum carbidization, Book of Abstracts, Intern. Conference "Nonisothermal Phenomena and Processes", Nov. 27 – Dec. 1, 2006, Yerevan, Armenia, p. 88.
20. *Kharatyan S. L., Chatilyan H. A., Arakelyan L. A.,* The laws of niobium nitridation under nonisothermal conditions, Book of Abstracts, Intern. Conference "Nonisothermal Phenomena and Processes", Nov. 27 – Dec. 1, 2006, Yerevan, Armenia, p. 90.
21. *Abovyan L. S., Kharatyan S. L.,* SHS of nitride ceramics using silica sand precursor, Book of Abstracts, Intern. Conference "Nonisothermal Phenomena and Processes", Nov. 27 – Dec. 1, 2006, Yerevan, Armenia, p. 92.
22. *Zurnachyan A. R., Khachatryan H. L. and Kharatyan S. L.*, Mechanically activated SHS of boron carbide fine powders, Book of Abstracts, Intern. Conference "Nonisothermal Phenomena and Processes", Nov. 27 – Dec. 1, 2006, Yerevan, Armenia, p. 98.
23. *Hambartsumyan A. A., Khachatryan H. L., and Kharatyan S. L.,* Mechanochemically activated combustion synthesis of $MoSi_2$-SiC composite powders, Book of Abstracts, Intern. Conference "Nonisothermal Phenomena and Processes", Nov. 27 – Dec. 1, 2006, Yerevan, Armenia, p. 101.
24. *Vardumyan L. E., Khachatryan H. L., Harutyunyan A. B. and Kharatyan S. L.,* Titanium based intermetallic and metallic foams synthesized under the combustion mode, Book of Abstracts, Intern. Conference "Nonisothermal Phenomena and Processes", Nov. 27 – Dec. 1, 2006, Yerevan, Armenia, p. 102.
25. *Kirakosyan A. G., Adamyan Ts. A., Kharatyan A. S., Kharatyan S. L.*, Kinetic features of tantalum and niobium carbidizing under non-isothermal conditions, Book of Abstracts, Intern. Conference "Nonisothermal Phenomena and Processes", Nov. 27 – Dec. 1, 2006, Yerevan, Armenia, p. 113.
26. *Aghoyan A. M., Davtyan D. H., Manukyan Kh. V. and Kharatyan S. L.,* Processing of metal sulphides under the combustion mode, Book of Abstracts, Intern. Conference "Nonisothermal Phenomena and Processes", Nov. 27 – Dec. 1, 2006, Yerevan, Armenia, p. 121.
27. *Yamukyan M. H., Manukyan Kh. V., Kharatyan S. L.,* Preparation of copper, nickel and cobalt powders by SHS, 9-th Intern. Symposium on SHS, Dijon, France, 1-5 July, 2007, Book of abstracts, T6-P04.
28. *Kirakosyan Kh. G., Eghishyan A. V., Asatryan K. V., Manukyan Kh. V., Kharatyan S. L.,* Combustion synthesis of molybdenum dicilicide below the melting point of silicon, 9-th Intern. Symposium on SHS, Dijon, France, 1-5 July, 2007, Book of abstracts, T3-09.
29. *Kharatyan S. L., Chatilyan H. A.,* Growth kinetics of silicide layers in the Si/Mo diffusion couple, 9-th Intern. Symposium on SHS, Dijon, France, 1-5 July, 2007, Book of abstracts, T1-09.
30. *Yamukyan M., Manukyan Kh., Kharatyan S., Grachev V.,* Combustion process in the CuO-H_2 system, 9-th Intern. Symposium on SHS, Dijon, France, 1-5 July, 2007, Book of abstracts, T2-09.
31. *Hambartsumyan A. A., Khachatryan H. L., Kharatyan S. L.,* Mechanically and chemically activated SHS in the Mo-Si-C system, 9-th Intern. Symposium on SHS, Dijon, France, 1-5 July, 2007, Book of abstracts, T5-13.
32. *Ñàãèÿí À. Ñ., Âåíë÷àíÿí À. Â., Ïåòðîñÿí Ñ. Â., Áàãäàñàðÿí A. C., Îãàíåñÿí À. Ì.* Íîâûé ìîäèôèöèðîâàííûé õèìè÷åñêè äåãèäðîãåíèðóåìûé äëÿ ýôôåêòèâíîãî àñèììåòðè÷åñêîãî ñèíòåçà β-çàìåùåííûõ α-àìèíîêèñëîò // Ìàòåðèàëû Ì åæäóíàðîäíîé êîíôåðåíöèè «Óñïåõè Áèîîðãàíè÷åñêîé: ïåðñïåêòèâû ðàçâèòèÿ â Àðìåíèè», ã. Öàõêàäçîð, 12-14 èþëÿ, 2006, ñ. 167.
33. *Ìàíàñÿí Ë. Ë., Ñàâêÿí Ë. Ë., Îãàíåñÿí À. Ì., Ñàãèÿí À. Ñ.* Àõèðàëüíûé ñèíòåç β-ãåòåðîöèêëè÷åñêèõ ïðîèçâîäíûõ α-àìèíîìàñëÿíîé êèñëîòû // Ìàòåðèàëû Ì åæäóíàðîäíîé êîíôåðåíöèè «Óñïåõè Áèîîðãàíè÷åñêîé: ïåðñïåêòèâû ðàçâèòèÿ â Àðìåíèè», ã. Öàõêàäçîð, 12-14 èþëÿ, 2006, ñ. 170.

34. *Ñàãèÿí À. Ñ., Ìàíàñÿí Ë. Ë., Îãàíåñÿí À. Ì., Âåíë÷àíÿí À. Â., Êî÷èêÿí Ò. Â., Àðóþíÿí Â. Ñ., Àâåòèñÿí À. À.* Àñèììåòðè÷åñêèé ñèíòåç anti-äèàñòåðåîçîìåðîâ β-ãåòåðîöèêëè÷åñêèõ ïðîèçâîäíûõ (S)-α-àìèíîìàñëÿíîé êèñëîòû // Ìàòåðèàëû Ìåæäóíàðîäíîé êîíôåðåíöèè «Óñïåõè Áèîîðãàíè÷åñêîé õèìèè: ïåðñïåêòèâû ðàçâèòèÿ â Àðìåíèè», ã. Öàõêàäçîð, 12-14 èþëÿ, 2006, ñ. 171.
35. *Áåëîêîíü Þ. Í., Ìàëåâ Â. È., Ñàâåëüåâà T. Ô., Ìîñêàëåíêî Ì. À., Ïðèìàä÷åâ Ä. À., Õðóñòàëåâ Â. Í., Ñàãèÿí A. C., Áàáàÿí Ý. Ï.* Còåðåîñòåëåêòèâíûé ñèíòåç 3-ôòîð è 3-áðîì çàìåùåííûõ ïðîèçâîäíûõ òèðîçèíà // Ìàòåðèàëû Ìåæäóíàðîäíîé êîíôåðåíöèè «Óñïåõè Áèîîðãàíè÷åñêîé õèìèè: ïåðñïåêòèâû ðàçâèòèÿ â Àðìåíèè», ã. Öàõêàäçîð, 12-14 èþëÿ, 2006, ñ. 176.
36. *Áåëîêîíü Þ. Í., Ìàëåâ Â. È., Ñàâåëüåâà T. Ô., Ìîñêàëåíêî Ì. À., Ïðèìàä÷åâ Ì. À., Õðóñòàëåâ Â. Í., Ñàãèÿí A. C., Áàáàÿí Ý. Ï.* Äèàñòåðåîñåëåêòèâíûé ñèíòåç èçîìåðîâ (2S,4R)- è (2S,4S)-4-ôòîðãëóòàìèíîâîé êèñëîòû // Ìàòåðèàëû Ìåæäóíàðîäíîé êîíôåðåíöèè «Óñïåõè Áèîîðãàíè÷åñêîé õèìèè: ïåðñïåêòèâû ðàçâèòèÿ â Àðìåíèè», ã. Öàõêàäçîð, 12-14 èþëÿ, 2006, ñ. 178.
37. *Ghazaryan P. A., Avetisyan A. A., Sahakyan L. S., Galoyan G. M., Asoyan A. H., Sarkissyan K. E.*. Membranous aspects of sarcoma-45 therapy. Proceedings of the International Conference “Dedicated to the 35th anniversary of the institute of Biotechnology”. Armenia, Tsakhkadzor, 2006, p. 86.
38. *Êàçàðÿí Ï. À., Ñàâêÿí Ë. Ñ., Àâåòèñÿí À. À., Êàðàãóëÿí À. Ñ., Ïåïàíÿí À. À., Êàçàðÿí À. Ï.,* Ìåìáðàíîûå àñïåêòû ïàòîãåíåçà è òåðàïèè ñàðêîìû-45, Ñîâðåìåííûå àñïåêòû îíêîëîãèè, Ìàò. êîíô., ïîñâÿù. 60-ëåòèþ ÍÖÌ, Åðåâàí, 2006, ñ. 122.
39. *Ghazaryan P. A., Avetisyan A. A., Sahakyan L. S., Galoyan G. M., Sarkissyan K. E.,* Efficiency of cyan-containing derivative of lactone use at sarcoma-45, Interface of Cell Biology and Cellular Mictobiology, Norway, 2006, 24:

ՖԻԶԻԿԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Ավագյան Ռոլանդ Մամիկոնի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ*

Դեկանի տեղակալ՝ *Վարդանյան Վոլոդյա Իշխանի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ*

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները եւ մասնագիտացումները

Շիֆր	**Մասնագիտություն՝**
010600	Ֆիզիկա
011100	Միջուկային ֆիզիկա
010500	Կիրառական մաթեմատիկա և ֆիզիկա

Մասնագիտացումներ՝ (մագիստրատուրա) մոլեկուլային ֆիզիկա, պինդ մարմնի ֆիզիկա, կենսապոլիմերների և պոլիմերների ֆիզիկա, օպտիկա, քվանտային էլեկտրոնիկա, աստղաֆիզիկա, տեսական ֆիզիկա, միջուկային ֆիզիկա, նյութի կոնդենսացված միջավայրի ֆիզիկա

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոսներ եւ թղթակից անդամներ

9. Խաչիկյան Էդուարդ Երեմի
10. Չիլինգարյան Յուրի Սերգեյի
11. Չուբարյան Էդվարդ Վարդանի
12. Սեդրակյան Դավիթ Սիերի
13. Ավագյան Ռոլանդ Մամիկոնի (թղթակից անդամ)
14. Կարայան Համլետ Սուրենի (թղթակից անդամ)
15. Կիրակոսյան Ալբերտ Ավետիսի (թղթակից անդամ)
16. Կրյուչկյան Գագիկ Յուրիի (թղթակից անդամ)

Պատվավոր կոչումներ ունեցողներ

1. Ալավերդյան Ռոմա Բախշիի, գիտության և տեխնիկայի բնագավառում ՀԼԿԵՄ մրցանակի դափնեկիր
2. Ավետիսյան Համլետ Կարապետի, գիտության և տեխնիկայի բնագավառում ՀԼԿԵՄ մրցանակի դափնեկիր, ՀՀ նախագահի մրցանակի դափնեկիր
3. Ավետյան Կոլյա Թորգոմի, ՀՀ պետական մրցանակի դափնեկիր
4. Կրյուչկյան Գագիկ Յուրիի, ՀՀ նախագահի մրցանակի դափնեկիր
5. Հակոբյան Ռաֆիկ Սերգեյի, գիտության և տեխնիկայի բնագավառում ՀԼԿԵՄ մրցանակի դափնեկիր
6. Մկրտչյան Գառնիկ Ֆելիքսի, ՀՀ նախագահի մրցանակի դափնեկիր
7. Չուբարյան Էդվարդ Վարդանի, գիտության և տեխնիկայի բնագավառում ՀԼԿԵՄ մրցանակի դափնեկիր
8. Սեդրակյան Դավիթ Սիերի, գիտության և տեխնիկայի բնագավառում ՀԼԿԵՄ մրցանակի դափնեկիր
9. Սահարյան Արամ Ազատի, ՀՀ նախագահի մրցանակի դափնեկիր

10.Մանասելյան Արամ Խաչիկի, ՀՀ նախագահի մրցանակի դափնեկիր /պինդ մարմնի ֆիզիկայի ամբիոնի ասպիրանտ/
11.Ղազարյան Արա Արամի, ՀՀ նախագահի մրցանակի դափնեկիր /մոլեկուլային ֆիզիկայի ամբիոնի ասպիրանտ/
12.Ադամյան Նարեկ Հովնաթանի, ՀՀ նախագահի մրցանակի դափնեկիր /տեսական ֆիզիկայի ամբիոնի ասպիրանտ/
13.Ասլանյան Գրիգոր Վարդանի, ՀՀ նախագահի մրցանակի դափնեկիր /մագիստրատուրայի 1-ին կուրսի ուսանող, տեսական ֆիզիկայի ամբիոն/
14.Առաքելյան Արտակ Գենայի, ՀՀ նախագահի մրցանակի դափնեկիր /մագիստրատուրայի 2-րդ կուրսի ուսանող, օպտիկայի ամբիոն/

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն	*Ուսանողների թիվը՝ 496*							
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Բակալավրիատ								
Ֆիզիկա	45	30	47	22	47	35	41	28
Միջուկային ֆիզիկա	5	7	5	5	5	10	5	3
Կիրառական մաթեմատիկա և ֆիզիկա	5	7	6	12	8	5	5	7
Ընդամենը	55	44	58	39	60	50	51	38
Մագիստրատուրա								
Ֆիզիկա	7	49	10	35				

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Ֆիզիկա					
1-ին	75	8	16	14	68
2-րդ	69	12	17	12	58
3-րդ	82	8	18	13	68
4-րդ	69	25	20	13	35
Միջուկային ֆիզիկա					
1-ին	12	2	4	1	50
2-րդ	10		3	2	70
3-րդ	15	3	9	1	20
4-րդ	8	3	1	2	50
Կիրառ. մաթեմ. և ֆիզիկա					
1-ին	12		5	3	58
2-րդ	18	1	11	4	33
3-րդ	13	4	3	3	46
4-րդ	12		5	2	58
Ընդամենը	395	66	112	70	55

Մագիստրատուրա					
Ֆիզիկա					
1-ին	56	1	7	33	86
2-րդ	45	3	6	26	80
Ընդամենը	**101**	**4**	**13**	**59**	83

Ամառային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	**Քննաշրջանին մասնակցել են**	**Անբավարար գնահատական ունեցող ուսանողների թիվը**		**Գերազանցիկների թիվը**	**Առաջադիմության %-ը**
		պպ	**վճ**		
Բակալավրիատ					
Ֆիզիկա					
1-ին	76	4	7	19	86
2-րդ	68	10	11	11	69
3-րդ	82	8	9	31	79
Միջուկային ֆիզիկա					
1-ին	11	2	4		45
2-րդ	10			3	100
3-րդ	14	1	3	1	71
Կիրառ. մաթեմ. և ֆիզիկա					
1-ին	12		5	3	58
2-րդ	16	1		2	94
3-րդ	12		3	2	75
Ընդամենը	301	26	42	72	77
Մագիստրատուրա					
Ֆիզիկա					
1-ին	**57**	**-**	**11**	**33**	81

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	***Ընդամենը* 140, *այդ թվում նախորդ տարիներից՝* 9**	
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)	մագիստրատուրա
Ֆիզիկա	73 (14)	44
Կիրառական մաթեմատիկա և ֆիզիկա	15 (2)	-
Միջուկային ֆիզիկա	8 (2)	-
Ընդամենը	96 (18)	44

2006/2007 ուստարում հրատարակվել են

Դասագիրք	**Մենագրություն**	**Ուսումնական ձեռնարկ**	**Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ**	**Հոդված**	**Զեկուցումների թեզիս**
-	-	-	1	119	105

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ *9*

ԱԿԱԴԵՄԻԿՈՍ ՎԻԿՏՈՐ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԱՍՏՂԱՖԻԶԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Ավետիսյան Արա Կարապետի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Ղազարյան Միշա Արիստակեսի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Կարապետյան Էմիլյա Լիպարիտի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Մալումյան Վիգեն Հայկի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
2. Հակոբյան Աշոտ Աղաբեկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ոխումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Մարտիրոսյան Ժակլին Ռոբերտի
2. Պետրոսյան Գոհար Վարազդատի
3. Ղազարյան Կիմա Աշոտի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. ԳՄԱ գալակտիկաների սպեկտրալ, վիճակագրական ուսումնասիրություն և նույնանման նոր օբյեկտների հայտնաբերում (պետական ֆինանսավորում):	Ղազարյան Մ. Ա.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Հաշվետու ժամանակահատվածում ուսումնասիրվել են Ղազարյանի ԳՄԱ գալակտիկաները:

Սպեկտրալ դիտումներ և ուսումնասիրություններ: Kaz 102 քվազարի սպեկտրալ հետազոտումը ցույց է տրվել, որ այդ օբյեկտի ընդհատ գծերը և անընդհատ սպեկտրը, սպեկտրի կառուցվածքը փոխվում են: Ի հայտ են եկել նոր գծեր HeII λ 4686, [OIII] λ 4363: Որոշվել են Kaz 102 գազային բաղադրիչի էլեկտրոնային խտությունը, էֆեկտիվ ծավալի շառավիղը և զանգվածը, լայնացման արագությունը: Կատարվել է Kaz 69 և Kaz 460 գալակտիկաների սպեկտրալ և ձևաբանական ուսումնասիրություն: Կառուցվել են գալակտիկաների մոնոքրոմ պատկերների իզոֆոտները Hα, [NII] λ 6584 և [SII] λ 6717 գծերում: Ցույց է տրվել, որ 1-ին և 2-րդ խտացումները պտտվում են և ունեն առանձին գալակտիկային բնորոշ սպեկտրալ և կինեմատիկական առանձնահատկություններ:

Վիճակագրական ուսումնասիրություն: Կատարվել է Ղազարյանի 702 ԳՄԱ գալակտիկաների օպտիկական պատկերների նույնացում ինֆրակարմիր աղբյուրների և ռադիոաղբյուրների կատալոգների օբյեկտների հետ: Ցույց է տրվել, որ ընտրանքը լրիվ է մինչև 16.0 մեծություն կապույտ գույնում և մինչև 16.5 մեծություն՝ կարմիր գույնում: Մոտ 36%-ը նույնացվել է ինֆրակարմիր աղբյուրների հետ 12, 25, 60 և 100 միկրոն ալիքների վրա: Ցույց է տրվել, որ ԳՄԱ գալակտիկաների շուրջ 4% –ն է օժտված ուժեղ ինֆրակարմիր ճառագայթմամբ: Գալակտիկաների մոտ 32%-ը նույնացվել է ռադիոաղբյուրների հետ 1.4 ԳՀց հաճախությունում: Բացահայտվել է մեկ հզոր ռադիոաղբյուր, որը հանդիսանում է BL Lac տիպի օբյեկտ: Ինֆրակարմիր և ռադիոլուսատվությունների միջև ստացվել է սերտ կորելյացիա, որը հետազոտվել է նաև տարբեր սպեկտրալ դասերի գալակտիկաների համար: ԳՄԱ գալակտիկաների ընտրանքում կան ռադիոավելցուկով 4 գալակտիկաներ:

Լրացուցիչ կատարվել է նաև Պերսեյի մեկ տիրույթում 257 M տիպի աստղերի դասակարգում, նույնացում 2MASS կատալոգի օբյեկտների հետ J, H, K գույներում: Կառուցվել են գրաֆիկներ USNO B1.0 կատալոգի աստղերի սեփական շարժման տվյալներով:

Ամբիոնում կատարված այլ գիտական աշխատանքներ: Տեսական հետազոտությունները ռելատիվ աստղաֆիզիկայի և կոսմոլոգիայի բնագավառում ընդգրկում են հետևյալ հիմնահարցերը /ղեկավար՝ պրոֆ. Ա. Կ. Ավետիսյան/.

1. Մեծ էներգիայով ֆոտոններից մասնիկների Բոսե-էյնշտեյնյան կոնդենսատի, էքզոտիկ միջուկների սինթեզի հնարավորության հետազոտություններ: Կառուցված նոր տեսական մոդելի համաձայն՝ նյութի գրավիտացիոն ինքնասեղմման վերջնաշեմին տարրական մասնիկների զույգերի սիմետրիայի կտրուկ փոփոխությունը մակրոսկոպիկ մասշտաբում ապահովում է կոսմոլոգիական այլընտրանքային պայթյուն վաղ Տիեզերքում: Գնահատվել են միկրոալիքային ֆոնային ճառագայթման, նեյտրինոյին և մասնիկային խտությունները վաղ Տիեզերքում, գրանցման ենթակա համապատասխան հոսքերը պայթյունից հետո:

2. Հետազոտվել է ֆիզիկայի հիմնարար հաստատունների կոսմոլոգիական էվոլյուցիան և ցույց է տրվել, որ վաղ Տիեզերքում դրանց ժամանակային փոփոխությունը եղել է անհամեմատ նշանակալից: Դրա հիման վրա կատարվել է կոսմոլոգիական բնույթի հետևություն Տիեզերքի ընդարձակման տեմպի վերաբերյալ: Տեսական այս նոր մոդելը զարգացվում է որպես կոսմոլոգիական կարմիր շեղման ընդունված մոդելի այլընտրանք:

3. Ընդհանրացվել է մագնիսահիդրադինամիկայի հավասարումների համակարգը այլասերված և դասական տիեզերական պլազմաներում՝ կապված մագնիսաճայնային, Ալֆվենյան և «0-ձայնի» ալիքների գեներացիայի և ուժեղացման, ինչպես նաև տրանսֆորմացիայի հնարավորության հետ, որոնք կիրառվում են նեյտրոնային աստղերում և Արեգակի լուսոլորտում ընթացող ֆիզիկական երևույթներում և պրոցեսներում:

4. Հետազոտվել են ճառագայթման տեղափոխման խնդիրների նոր դասեր միջավայրի հետ ֆոտոնների փոխազդեցության հնարավոր պրոցեսների, մասնավորապես՝ մեծ էներգիայով ֆոտոնների և տարրական մասնիկների միջև ընթացող ռեակցիաների, զույգերի ծնման, ատոմների միաֆոտոն/բազմաֆոտոն ֆոտոիոնիզացիայի պրոցեսների հաշվառմամբ և հնարավոր մաթեմատիկական մոդելավորմամբ:

Հաշվետու տարում կազմվել է «Աստղաֆիզիկայի լաբորատոր և գործնական աշխատանքների ժողովածու» ուսումնամեթոդական ձեռնարկը, կից՝ «Աստղաֆիզիկայի դիտողական տվյալների շտեմարան» DVD-ներդիրով /ընդհանուր խմբ.՝ Ա. Կ. Ավետիսյան/: Հեղինակային խումբ. ամբիոնի աշխատակիցներ՝ Մ. Ա. Ղազարյան, Է. Լ. Կարապետյան, Ժ. Ռ. Սարտիրոսյան, Գ. Վ. Պետրոսյան և Բյուրականի աստղադիտարանի աշխատակիցներ՝ Հ. Ա. Հարությունյան, Ա. Ա. Հակոբյան, Ա. Մ. Միքայելյան, Տ. Յու. Մաղաքյան, Վ. Հ. Մալումյան:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	1	9

ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Գրիգորյան Մարտին Գևորգի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Ավետիսյան Կարեն Լարիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Աֆյան Սերգեյ Ղազարի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Կիտբալյան Անատոլի Ալեքսանդրի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Հակոբյան Գագիկ Հովսեփի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Ղազարյան Գայանե Գրիգորի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Ղալումյան Աշոտ Գրիգորի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Պողոսյան Առնակ Վալերիի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
8. Սարգսյան Արշալույս Սարգսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
9. Սաֆարյան Ստելլա Մնացականի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Եպիսկոպոսյան Սերգո Արմենակի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Ոչ գծային մոտարկումներ ֆունկցիոնալ տարբեր տարածություններում (պետական ֆինանսավորում):	Գրիգորյան Մ. Գ.
2. Անալիտիկ ֆունկցիաների տարածություններ բազմաչափկոմպլեքս և հարմոնիկ անալիզում, կիրառություններ (պետական ֆինանսավորում):	Ավետիսյան Կ. Լ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Ապացուցված է, որ ՈՒոլշի համակարգը օժտված է ուժեղացված « L_1 -greedy» հատկությամբ: Կառուցված է ընդհանրացված ՈՒոլշի համակարգի այնպիսի ենթահամակարգեր, որոնց գծային թաղանթի փակման յուրաքանչյուր ֆունկցիայի «Greedy» ալգորիթմը տարամիտում է L^1 -նորմով:

Նկարագրված են Ֆաբեր-Շաուդերի համակարգի այն ենթահամակարգերը, որոնց գծային թաղանթի փակման յուրաքանչյուր ֆունկցիայի «Greedy» ալգորիթմը զուգամիտում է C -նորմով: Կառուցված է անընդհատ ֆունկցիայի օրինակ, որի «Greedy» ալգորիթմը ըստ Ֆաբեր-Շաուդերի համակարգի, տարամիտում է համարյա ամենուրեք:

Նկարագրված է L^1 տարածության այն ֆունկցիաների դասը, որի յուրաքանչյուր ֆունկցիայի «Greedy» ալգորիթմը, ըստ Հաարի համակարգի, կզուգամիտի L^1 -նորմով:

Նկարագրված են Հաարի համակարգի այն ենթահամակարգերը, որոնց գծային թաղանթի փակման յուրաքանչյուր ֆունկցիայի «Greedy» ալգորիթմը զուգամիտում է L^1 -նորմով:

Հետազոտված են եռանկյունաչափական, Ուոլշի, ընդհանրացված Ուոլշի, Հաարի և Ֆաբեր-Շաուդերի համակարգերի $L^p[0,1],\ p>0$, և $L^p_\mu[0,1],\ p>0$-կշռային տարածություններում «Greedy» քվազիբազիսության, ունիվերսալության (տարբեր տիպերի) և քվազիունիվերսալության համակարգեր լինելու հարցերը:

Ուսումնասիրված են տարբեր դասերի ֆունկցիաների (միաչափ և բազմաչափ), ըստ նշված համակարգերի, ոչ գծային մոտարկման, որոշ դեպքերում լավագույն մոտարկման, մասնավորապես «greedy» ալգորիթմով մոտարկման հարցեր:

Ուսումնասիրված է տարբեր ֆունկցիոնալ դասերում Ֆուրիեի շարքերի զուգամիտությունը, օրթոգոնալ շարքերով ներկայացումները և ունիվերսալ շարքերը: Ցույց է տրված օրթոնորմալ համակարգի այնպիսի տեղափոխություն, որը օժտված է ուժեղացված L^p – հատկությամբ և հանդիսանում է քվազիբազիս: $C_{[0,1]}$ և $L^p_{[0,1]}$ $(1\le p<2)$ տարածություններում կառուցված է ունիվերսալ օրթոգոնալ շարքեր (մի քանի իմաստներով):

Թեմա 2. C^n կոմպլեքս տարածության միավոր գնդում և պոլիդիսկում հետազոտվել են խառը նորմով և Բերգմանի հայտնի տարածությունները, որոնք պարունակում են անալիտիկ կամ n-հարմոնիկ ֆունկցիաներ: Ստացվել են նրանց նոր բնութագրումներ կոմպլեքս գրադիենտի և շառավղային ածանցյալի միջոցով: Ածանցման և ինտեգրման կոտորակային օպերատորների միջոցով նշված ֆունկցիոնալ տարածություններում, ինչպես նաև Տրիբել—Լիզորկինի տարածություններում ստացվել են Լիթլվուդի և Պելիի L^p-անհավասարություններ: Միավոր պոլիդիսկում ստացվել են Հարդիի և Բլոխի կշռային դասերում Աղամարի լակունար շարքերի լրիվ բնութագրումներ և ճշգրիտ գնահատականներ կոտորակային օպերատորների միջոցով: Այդ արդյունքները ապացուցելու համար Պելիի և Պելի-Կահանե-Խինչինի դասական անհավասարությունները ընդհանրացված են պոլիդիսկի բազմաչափ դեպքի համար:

Ամբիոնում կատարված այլ աշխատանքների մասին: Արագ ալգորիթմների մշակում: Հետազոտվել է ռացիոնալ ֆունկցիաներով մոտարկումների նոր եղանակներ: Աշակվել են ալգորիթմներ որոշ խնդիրների լուծման համար.

ա) Ֆրեդհոլմի և Վոլտերայի երկրորդ սեռի ինտեգրալ հավասարումներ,

բ) եզրային խնդիրներ սովորական դիֆերենցիալ հավասարումների համար,

գ) Ֆուրիեի ձևափոխություն,

դ) Ֆուրիեի գործակիցների հաշվում եռանկյունաչափական համակարգի համար և ֆունկցիայի վերլուծություն,

ե) Ֆուրիեի արագ ձևափոխությունը անհավասարաչափ ցանցերի համար,

զ) վերլուծություններ օրթոգոնալ համակարգերով և Ֆուրիեի գործակիցների հաշվում:

Հիպոէլիպտիկ հավասարումների լուծման ֆունկցիոնալ և թվային մեթոդներ: Հետազոտվել է դիֆերենցիալ հավասարումների լուծումների պատկանելիությունը C^∞ - ին, մասնավորապես Ժևրեի դասերին, որը թույլ է տալիս այդ հավասարումների համար կիրառել վարիացիոն մեթոդներ: Սահմանված է Ժևրեի մուլտիանիզոտրոպ դասերը և ցույց է տրված, որ $P(D)u = f$ հիպոէլիպտիկ հավասարման բոլոր լուծումները ընկած են հիպոէլիպտիկ օպերատորով ծնված Ժևրեի մուլտիանիզոտրոպ դասին: Այս տիպի արդյունքներ ստացված են նաև ոչ հիպոէլիպտիկ հավասարումների մի դասի համար:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	1	22	2

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՖԻԶԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Մեդրակյան Դավիթ Միերի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Աբրահամյան Մարտին Գրիգորի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Բաղալյան Դավիթ Հայրապետի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Երիցյան Հոմերոս Սուրենի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
4. Խաչատրյան Ժյուլվեռն Բաղդասարի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
5. Մինասյանց Միքայել Խնկանոսի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
6. Մուրադյան Ատոմ Ժորայի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
7. Գևորգյան Աշոտ Հարությունի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
8. Գաբրիելյան Ռուբեն Յոլակի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
9. Նինոյան Ժիրայր Հովհաննեսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
10. Պապոյան Արգամ Արիստակեսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
11. Պետրոսյան Պետիկ Գրիգորի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
12. Բաղալյան Համլետ Գուրգենի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
13. Գրիգորյան Լյովա Նազարեթի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
14. Տեր-Գևորգյան Էմմա Իվանի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
15. Մխիթարյան Սամվել Արամի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
16. Հարությունյան Սերուժան Ջավենի, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Հայրապետյան Յուրի Նապոլեոնի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Հայրապետյան Սեխակ Վազգենի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Շառոյան Լենա Արշավիրի
2. Պետրոսյան Ալմաստ Խաչիկի
3. Էյրամջյան Հասմիկ Անդրանիկի
4. Հալաջյան Վարվառա Մամիկոնի
5. Ստեփանյան Մարգարիտա Արամայիսի
6. Ենոքյան Հասմիկ Էդիկի
7. Առաքելյան Հովսեփ Սկրտչի
8. Հովհաննիսյան Վահե Նասլետի
9. Իսրայելյան Էմմա Հարությունի
10. Հարությունյան Գրետա Գևորգի
11. Անտոնյան Սերի Գևորգի
12. Մահտեսյան Վիոլետա Փայլակի
13. Քարաջյան Էլլա Հրաչիկի

14. Կարապետյան Ռուզաննա Միսակի
15. Բաղդասարյան Նորիկ Արամի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Մագնիսացված միջավայրերի և նրանցում ալիքների տարածման ուսումնասիրությունը (պետական ֆինանսավորում):	Սեդրակյան Դ. Մ.
2. Փոքր չափանի համակարգերի ստացումը և նրանց ֆիզիկական հատկությունների ուսումնասիրությունը տարբեր բնույթի փնջերով (պետական ֆինանսավորում):	Սինասյանց Մ. Խ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Աշակվել է տեսական մոտարկում՝ հենված բիպարաբոլիկ մոտավորության ընդհանրացման վրա, Բոզե-Էյնշտեյնյան կոնդենսատի էներգետիկ սպեկտրի որոշման համար, եթե կոնդենսատը գտնվում է պարբերական և դանդաղ փոփոխվող մագնիսական հորերի միացյալ պոտենցիալային դաշտում:

Ռիմանի դասական էլիպսոիդները ընդհանրացվել են զանգվածի անհամասեռ բաշխման և արագությունների դիսպերսիայի անիզոտրոպության հաշվառմամբ: Ցույց է տրված, որ զանգվածի անհամասեռությունը չի փոխում Մակլորենի էլիպսոիդների դինամիկ և դարավոր անկայունության հայտանիշները, բայց փոփոխում է հավասարակշռության բնութագրերի արժեքները:

ՈՒսումնասիրվել են գրաղիենտային պարամետրերով միաչափ ֆոտոնիկ բյուրեղների օպտիկական հատկությունները և ցույց է տրվել, որ գրադիենտի առկայությունը բերում է բրեգյան տիրույթի էական լայնացմանը և, այսպես կոչված, բոլոր ուղղություններով և ըստ ընկնող լույսի՝ բոլոր բևեռացումների դիֆրակցիոն անդրադարձման տիրույթի ձևավորմանը:

Շերտերի գումարման մեթոդով ճշգրիտ լուծված է լույսի թեք անցման խնդիրը համասեռ և անհամասեռ պարուրային կառուցվածքով միջավայրերով, մագնիսական դաշտի բացակայության և նրա առկայության դեպքում բոլոր սահմաններին բազմակի անդրադարձումների ճշգրիտ հաշվառմամբ:

Թեմա 2. Իրականացվել է ռենտգենյան ճառագայթների միաժամանակյա փոքր և մեծ անկյուններով դիֆրակցիա և ուսումնասիրվել ինֆրակարմիր ճառագայթների ազդեցությունը կենսաբանական երկշերտի վրա:

Տեսականորեն գնահատվել և փորձնականորեն ուսումնասիրվել է ուլտրամանուշակագույն ճառագայթների ազդեցությունը կենսաբանական երկշերտի վրա: Այդ ազդեցությունը առաջացնում է կորիզային թաղանթների գործունեության փոփոխություն:

ՈՒսումնասիրված է սիլիկատային ատոմում ձևավորված $CdSe_{1-x}S_x$ նանոբյուրեղների արգելված գոտու էներգիայի ջերմաստիճանային գործակցի վարքը՝ կախված նրանցում նանոբյուրեղների չափսերից: Ցույց է տրված, որ ջերմաստիճանային գործակցի կախվածությունը նանոբյուրեղների չափսերի մաքսիմումով կոր է և այն կարելի է բացատրել տաքացման ժամանակ նանոբյուրեղների չափսերի փոփոխությամբ՝ ի հաշիվ մատրիցայի ընդարձակման:

Առաջարկված և փորձնականորեն իրագործված է եռաբլոկ միաձույլ ռեզոնատոր ռենտգենյան և սինքրոտրոնային ճառագայթման համար: Ցույց է տրված, որ ասիմետրիկ բրեգյան անդրադարձումների միջոցով կարելի է առաջնային ճառագայթը, առանց էներգետիկ կորուստների, մտցնել ռեզոնատոր և ստանալ փակ ցիկլ:

Փորձնականորեն ուսումնասիրվել է Պենինգի տիպի պարպման դեպքում էլեկտրոնների երկայնական փնջերի ձևավորման պայմանները: Ստացված են երկայնական էլեկտրոնների հոսանքի խտության

կախվածությունը կատողի առանձին ռադիալ տեղամասերում պարպման միջակայքից: Կախված պարպման պայմաններից՝ երկայնական հոսանքի խտությունը հասնում է առավելագույն արժեքի ինչպես կատողի մակերևույթի կենտրոնական, այնպես էլ այլ տեղամասերում:

Արտասահմանյան դրամաշնորհներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. CRDF/NFSAT N ARP2-3232/YE-04 "Gravitational waves from isolated superdense stellar configurations".	Սեդրակյան Դ. Մ.

Թեմա 1. Դիտարկվել է բաբախիչների պատյանում գաուսյան փնջերի տեսքով ոչ գծային տարածական ալիքների տարածման խնդիրը մագնիսական գազադինամիկայի շրջանակներում:

Դիտարկված է բաբախիչների պատյանում թորոիդալ մագնիսական դաշտի գեներացիայի խնդիրը: Հետազոտված է մագնիսական դաշտի բաշխումը նեյտրոնային աստղի գունավոր գերհաղորդիչ միջուկում: Ստացված են Գինզբուրգ-Լանդաուի հավասարումները նեյտրոնային աստղի գունավոր գերհաղորդիչ միջուկի մագնիսական և գլյուոնմագնիսական դաշտերի համար դիքվարկների «CFL»- կոնդենսատի առկայությամբ:

Ստացված է երկրորդ կարգի գերհաղորդիչներում մագնիսական քվանտային մրրիկների շարժման հավասարումների համակարգը, երբ T=0: Քննարկված է բաբախիչի անկյունային արագության թռիչքի կենտրոնախույս վերամբարձ ուժով պայմանավորված մեխանիզմը, որը տեղի ունի դիֆերենցիալ պտտվող նեյտրոնային աստղում քիմիական պոտենցիալի անհամասեռ ավելցուկի դեպքում:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	1	21	3

ՄԻՋՈՒԿԱՅԻՆ ՖԻԶԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Ցականով Վասիլի Մկրտչի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Դանագուլյան Ալիտա Սերգեյի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Գրիգորյան Ռոմեն Պետրոսի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
3. Ժամկոչյան Վահան Սիքայելի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
4. Մարգարյան Ռազմիկ Խալաթի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Բալաբեկյան Անահիտ Ռաֆիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
6. Հայրապետյան Իզոլդա Նիկոլայի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Սիրունյան Ալբերտ Մկրտչի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
2. Բզնունի Սուրիկ Արարատի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

3. Մալաքյան Յոլակ Համազասպի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ոխումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Պետրոսյան Լեոնիդ Հենրիկի
2. Խուդավերդյան Աննա Ալֆրեդի
3. Օհանյան Կարապետ Սարիբեկի
4. Կարապետյան Գայանե Սուրենի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
2. Հեղուկ-գազ փուլային անցում գրգռված միջուկում. կիրառական խնդիրներ (պետական ֆինանսավորում):	Դանագուլյան Ա. Ս.
3. Ենթակրիտիկական միջուկային ռեակտորների կատարելագործում (պետական ֆինանսավորում):	Ժամկոչյան Վ. Մ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Հաշվետու ժամանակահատվածում շարունակվել են ^{12}C–միջուկ փոխազդեցությունների փորձնական տվյալների մշակումները:

Կիրառական միջուկային ֆիզիկայի բնագավառում շարունակվել են աշխատանքները մասնիկների գրանցման դետեկտորների ստեղծման ուղղությամբ: Որպես բազային տարր՝ օգտագործվում է $Si - SiO_2$ հենքը: Պատրաստված է նմուշ 350մկ հաստության $2x2մմ^2$ մակերեսով: Ի համալրումն ավանդական տեխնոլոգիայով մշակումների, որոնց դեպքում մետաղական բարակ թաղանթով երեսպատվում են դետեկտորի զգայուն տիրույթը սահմանափակող զուգահեռ մակերևույթները, սույն աշխատանքում փորձ է կատարված ստեղծելու կոնտուրային էլեկտրոդով դետեկտոր, որում մուտքային երեսպատման թաղանթը փոխարինված է մակերևույթը սահմանափակող հաղորդիչ կոնտուրով:

Կատարված են նմուշի՝ որպես դետեկտորի, ժամանակային և լայնութային բնութագրերի նախնական ուսումնասիրություններ: Դրանք ցույց են տալիս, որ նշված տեխնոլոգիայով պատրաստված նմուշը էֆեկտիվ գրանցում է ալֆա մասնիկներ: Կատարված աշխատանքների հիման վրա հրատարակության է նախապատրաստվում հոդված:

Հետազոտության դրական արդյունքները հիմք են հանդիսանում շարունակելու դետեկտորի բնութագրերի համակողմանի ուսումնասիրությունները:

Թեմա 2. Հաշվետու ժամանակահատվածում ավարտվել է նեյտրոնային հոսքի դաշտի հավասարեցման էֆեկտի գնահատումը ենթակրիտիկական երկկասկադային ռեակտորներում: Ստացված արդյունքները ցույց են տալիս դիտարկվող համակարգերի ելքային պարամետրերի զգալի բարելավում:

Ավարտված է աշխատանքը՝ նվիրված միջուկային ռեակտորների տեսական հիմունքների շարադրմանը միախմբային մոտավորությամբ, և այն կներկայացվի ուսումնական ձեռնարկի տեսքով: Սա առաջին ձեռնարկն է այս թեմայով, որը կհրատարակվի հայերեն:

Մոտ է ավարտին աշխատանքը՝ նվիրված Ֆերմիի նեյտրոնների «հասակի» և նեյտրոնների դանդաղեցման տեսությունների հիմնադրույթների շարադրմանը (կներկայացվի որպես ուսումնական ձեռնարկ):

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	1	2

ՄՈԼԵԿՈՒԼԱՅԻՆ ՖԻԶԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Դալյան Եվա Բենոյի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Բարխուդարյան Վիգեն Գրիգորի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Մորոզով Վլադիմիր Ֆյոդորի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Վարդանյան Վոլոդյա Իշխանի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
4. Ֆարշյան Հրանտ Սոկրատի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Ասլանյան Լարիսա Լեոնտիի, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Հարությունյան Սամվել Գառնիկի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Կարապետյան Նելլի Հրանտի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Կուծանյան Հրաչ Ռաֆիկի
2. Սինյավսկայա Ալլա Կոնստանդինի
3. Սնգրյան Հակոբ Եգորի
4. Քարամյան Կարինե Կառլենի
5. Բոյաջյան Համլիկ Բենիկի
6. Ալոյան Լուսինե Ռաֆիկի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Կարգավորվածությունը կենսապոլիմերներում (պետական ֆինանսավորում):	Մորոզով Վ. Ֆ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Դիտարկվել է պարույր-կծիկ անցումը կողք-կողքի փոխազդող երկու մակրոմոլեկուլներում: Տրանսֆեր-մատրիցային պատկերացումների հիման վրա հետազոտված է համակարգի կորրելյացիոն

երկարության և այլ մակրոսկոպիկ բնութագրերի ջերմաստիճանային կախվածությունները: Ցույց է տրված, որ նույնատիպ փոխազդեցության էներգիայի գերակշռումը խառը տիպի փոխազդեցության էներգիայի նկատմամբ հանգեցնում է առավելագույն կորրելյացիոն երկարության կտրուկ աճին, համակարգի հալման ինտերվալի նեղացմանը, հալման ջերմաստիճանի աճին՝ միջդուպլեքսային փոխազդեցության ներդրման աճին զուգընթաց: Ստացված են արտահայտությունները տրանսֆեր-մատրիցի և դարավոր հավասարման համար: Ցույց է տրվել, որ ընդհանրացված ստեկինգի մոդելի համար երկմասշտաբանի մոդելը կարող է բերվել միջինացված փոխազդեցության մասշտաբով միամասշտաբ մոդելի:

Արտասահմանյան դրամաշնորհներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. DNA and chromosome alteration caused by newly synthesized potential antitumor and carcinogenic compounds. Comparison with radiation effects (ISTC # A-301.2).	Հարությունյան Ս. Գ. Վարդանյան Հ.

Թեմա 1. Կատարվել է մի շարք կենսաբանորեն ակտիվ միացությունների /նոր սինթեզված Zn-պարունակող պորֆիրինների/ ազդեցության ուսումնասիրումը ԴՆԹ-ի կառուցվածքի և ֆունկցիայի վրա *in vivo* և *in vitro* պայմաններում: Ուսումնասիրվել են առողջ, ուռուցքակիր և բուժված առնետների հյուսվածքներից անջատված ԴՆԹ-ների հալման կորերը, շրջանային դիքրոիզմի սպեկտրները և պարույր-կծիկ անցման էնթալպիան: Հետազոտման արդյունքները թույլ են տալիս եզրակացնելու, որ ուսումնասիրվող պորֆիրինները դրսևորում են որոշակի հակաքաղցկեղային հատկություններ:

Ցույց են տրվել, որ միլիմետրային էլեկտրամագնիսական ալիքներով ճառագայթման տևողությունից կախված՝ ԴՆԹ-ի ջերմակայունությունը աճում է 1.5 աստիճանով, կրկնակի թորած ջրի խտությունը ոչ մի փոփոխություն չի կրում, մինչդեռ բուֆերի և ԴՆԹ-ի լուծույթի խտությունն աճում է: Ենթադրվում է, որ ճառագայթման հետևանքով ԴՆԹ-ի ջերմակայունությունը և լուծույթի խտության աճը պայմանավորված է լուծույթում առկա Na^+ իոնների հիդրատացիայի աստիճանի նվազմամբ, որի հետևանքով այդ իոնները ավելի արդյունավետ են կայունացնում ԴՆԹ-ի կրկնակի պարույրը:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	6	6

ՊԻՆԴ ՄԱՐՄՆԻ ՖԻԶԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Կիրակոսյան Ալբերտ Ավետիսի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Կարախանյան Ռոբերտ Կարապետի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Վարդանյան Արշակ Լյուդվիգի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Ավետյան Կոլյա Թորգոմի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

4. Առաքելյան Սիլետա Մարտիրոսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Գրիգորյան Արշակ Հրայրի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Մարտիրոսյան Աիդա Հայկազի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Ասատրյան Աննա Լյուդվիգի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Գևորգյան Սամվել Գերասիմի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Ոխտմնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Վերմիշյան Գառնիկ Անդրանիկի
2. Մնացականյան Թամարա Սևոյի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու
3. Խնկոյան Ռոբերտ Կամսարի
4. Հովհաննիսյան Գայանե Մարլենի
5. Ռոստոմյան Ասյա Արտաշի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. 2D, 1D, 0D էլեկտրոնային համակարգերի ֆիզիկական բնութագրերի տեսական ուսումնասիրություն (պետական ֆինանսավորում):	Կիրակոսյան Ա. Ա.
2. Սիկրոնային չափերի և համակցված բյուրեղային կառուցվածքների ուսումնասիրումը տարամիտված ռենտգենյան ճառագայթման և էլեկտրոնային փնջերի դիֆրակցիայի եղանակով (պետական ֆինանսավորում):	Ավետյան Կ. Թ.
3. Տրված անկյունային պարամետրերով և սպեկտրալ բաղադրությամբ ճառագայթման ձևավորման համար դիֆրակցիոն համակարգերի (ներառյալ ռենտգենաինտերֆերամետրական) ստեղծման նպատակով տեսական և փորձարարական հետազոտություններ (պետական ֆինանսավորում):	Գասպարյան Լ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Բևեռային օպտիկական ֆոնոնային մողերի վրա տարածական սահմանափակության և էլեկտրոնի միջենթագոտիական անցումների հաշվառմամբ ուսումնասիրվել է շարժունությունը կիսահաղորդչային քվանտային լարում էլեկտրոն-բևեռային օպտիկական ֆոնոն փոխազդեցության դեպքում: $Cd_{0.35}Zn_{0.65}Se/ZnSe$ շրջանային կտրվածքով լարի դեպքում ուսումնասիրվել են շարժունության՝ ջերմաստիճանից, լարի շառավղից, համաձուլվածքային կոնցենտրացիայից ունեցած կախվածությունները:

ՈՒսումնասիրվել է ջրածնանման խառնուրդի կապի էներգիայի մեջ էլեկտրոն-բևեռային օպտիկական ֆոնոն փոխազդեցության ներդրումը շրջանային կտրվածքով քվանտային կետում և քվանտային լարում արտաքին էլեկտրական դաշտի առկայության դեպքում: Հետազոտվել է կապի էներգիայի և դրա պոլարոնային շեղման կախումը նանոկառուցվածքի չափերից, էլեկտրական դաշտի լարվածությունից, ինչպես նաեւ խառնուրդի դիրքից: ՈՒսումնասիրվել է տարածական, կուլոնյան և շտարկյան սահմանափակությունների դերը պոլարոնային երևույթներում:

Դիտարկվել է նաև կապի էներգիայի և դրա պոլարոնային շեղման վրա գլանային կետի առանցքով ուղղված մագնիսական և էլեկտրական դաշտերի համատեղ ազդեցությունը:

Ուսումնասիրվել է Վանյե-Մոտի էքսիտոնի կապի էներգիայի մեջ էքսիտոն-բևեռային օպտիկական ֆոնոն փոխազդեցության ներդրումը շրջանային կտրվածքով քվանտային լարում ֆոնոնային սպեկտրի վրա տարածական սահմանափակության ազդեցության հաշվառմամբ: Ծանր և թեթև խոռոչներով էքսիտոնների կապի էներգիայի և դրա պոլարոնային շեղման թվային հաշվարկները կատարվել են GaAs/AlAs և CdSe/ZnSe քվանտային լարերի համար: Հետազոտվել է նշված մեծությունների կախումը լարի շառավղից:

Թեմա 2. Ռենտգենյան ճառագայթման լայն տարամիտված փնջի դիֆրակցիայի եղանակով հետազոտվել են միաչափ դեֆորմացված բյուրեղային ցանցի պարամետրները: Ցույց է տրվել, որ այս եղանակով ստացված դիֆրակտային պատկերն իրենից ներկայացնում է կոնական հատույթների համախումբ: Տվյալ երկրաչափության դեպքում կոնական հատույթներն իրենցից ներկայացնում են հիպերբոլներ: Ուսումնասիրվել են միաչափ դեֆորմացված Al բյուրեղային ցանցի տարրական բջջի աղավաղումները, ցույց է տրվել, որ նիստակենտրոնացված խորանարդային կառուցվածքը ձեռք է բերում որոշ տետրագոնալություն:

Մշակվել և ուսումնասիրվել է Ֆրենկել-Կոնտորովայի նույնանում դիսլոկացիաների շարժումը և փոխազդեցությունը: Ցույց է տրվել, որ փոքր արագությունների դեպքում դիսլոկացիաների միջև փոխազդեցությունն էական է և բերում է մի շարք հետաքրքիր երևույթների առաջացման: Մեծ արագությունների դեպքում փոխազդեցությունը զգալիորեն փոքր է և զգացվում է միայն որոշ ժամանակ անց՝ թույլ վանողության տեսքով: Ձայնի արագության մոտ արագությունների դեպքում դիսլոկացիաների միջև փոխազդեցությունը ձգտում է զրոյի:

Ցույց է տրվել, որ սիլիցիումի բարակ թաղանթների անցումային եղանակով ստացված կիկուչի-էլեկտրոնագրերի վրա դիտվող շրջանագծերի առաջացումը պայմանավորված է ատոմների գծային շարքերի երկայնքով էլեկտրոնների կանալավորման երևույթով:

Հայտնաբերվել է, որ սիլիցիումի բարակ բյուրեղների էլեկտրոնագրերի վրա դիտվող կոր կիկուչի-գծերի առաջացումը կապված է իրենց նորմալ դիրքերից կետային անդրադարձումների շեղման հետ: Եզրակացվել է, որ կիկուչի-գծերի կորացման ուղղությունը համընկնում է կետային անդրադարձումների շեղման ուղղության հետ:

Թեմա 3. Փորձնականորեն ռենտգենյան հաճախությունների տիրույթում հայտնաբերվել է ջերմաստիճանային արհեստական անիզոտրոպություն, և փորձ է կատարվել տեսականորեն բացատրել այդ երևույթը բրեգ-լաուեյան դիֆրակցիայի դեպքում: Փորձնականորեն հաստատվել է, որ իզոտրոպ բյուրեղն ջերմաստիճանային գրադիենտի առկայությամբ վերածվում է օպտիկապես անիզոտրոպ միառանցք բյուրեղի, որի օպտիկական առանցքի ուղղությունը համընկնում է կիրառված արտաքին ազդեցության ուղղության հետ, որն էլ բյուրեղի համաչափության առանցքն է, ինչն էլ առաջ է բերում երկբեկում:

Արտասահմանյան դրամաշնորհներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. "Improvement of properties of shrinkage-compensating cement paste of type K" CRDF Project # ARP2-2610-YE-04.	Հարությունյան Վ.
2. "Energy Relaxation by Multiphonon Processes in Quantum Dots" ANSEF Grant No.05-PS-nano-0811-228.	Կիրակոսյան Ա. Ա.
3. "System for high-resolution magneto-optical measurements" "Instrumentation for Scientific Infrastructure III" Award # ISIPA 01-04.	Գևորգյան Ս. Գ.
4. "Superconductivity precursor and posterior effects" NFSAT-CRDF Graduate Research Support Program, Award # GRASP 30/06.	Գևորգյան Վ. Ս.
5. "Ultra-high sensitivity position sensor for seismometry" NFSAT Scientific Results Commercialization Program (Commercialization of Products/Results Support Program).	Գևորգյան Ս. Գ.

Թեմա 1. Շարունակվել են K-տիպի ցեմենտային մածուկի կառուցվածքային և դեֆորմացիոն վիճակի ռենտգենաֆիզրակտոմետրական և ռենտգենամիկրոսկոպական հետազոտությունները երեք տարբեր տիպի (CSA-S, CSA#20, $C_4A_3\overline{S}$) խառնուրդային նյութերի առկայության դեպքում: Ռենտգենամիկրոսկոպական հետազոտությունները կատարվել են 25 նմ տարածական լուծունակությամբ ռենտգենյան փափուկ ալիքային տիրույթում աշխատող մանրադիտակով (Լոուրենս Բերկլիի լաբորատորիայի սինքրոտրոնային արագացուցիչ, Կալիֆորնիա, ԱՄՆ): Տարբեր ժամանակահատվածներում գրանցված ռենտգենյան պատկերները ցույց են տալիս, որ բոլոր նմուշներում, անկախ խառնուրդային նյութերի հարաբերական տոկոսային պարունակությունից, հիմնականում ձևավորվում են մասնիկներ ասեղնաձև ծողիկների (էտրինգիտի ֆազ) և հարթ հեքսագոնալ բյուրեղիկների (կալցիումի հիդրօքսիդի ֆազ) տեսքով: Այդ մասնիկների ձևավորման (աճի) արագությունն էապես կախված է խառնուրդային նյութերի տիպից և տոկոսային պարունակությունից: Առաջարկված է տեսական մոդել, որի հիման վրա գնահատվել են կալցիումի հիդրօքսիդի և էտրինգիտի բյուրեղական աճի արագությունը, կինետիկ գործակիցը և լուծված մասնիկների դիֆուզիայի գործակիցը: Գրանցված ռենտգենաֆիզրակտոմետրական սպեկտրների նախնական մշակումից հետևում է, որ նշված ֆազերի մասնիկների դեֆորմացիաները 10^{-4} կարգի են: Փորձնական տվյալները ստացված են մոտ 50 նմուշից:

Թեմա 2. Բևեռային օպտիկական ֆոնոնների սպեկտրի վրա տարածական սահմանափակության ազդեցության հաշվառմամբ ուսումնասիրվել է տաք քվազիմիաչափ էլեկտրոնային համակարգում էներգիական ռելաքսացիան՝ հաշվի առնելով այդ պրոցեսում տաք ֆոնոնային համակարգի առաջացման հնարավորությունը: Գնահատվել է էներգիայի ռելաքսացիայի արագության մեջ միջենթագոտիական ցրման ներդրումը: Ստացվել են էլեկտրոնի էներգիայի ռելաքսացիայի արագության՝ էլեկտրոնային ջերմաստիճանից, կոնցենտրացիայից և լարի շառավղից ունեցած կախումները: Ուսումնասիրվել է նաև տաք էլեկտրոնային համակարգի էլեկտրոնային ջերմաստիճանի ռելաքսացիայի ժամանակի կախումն էլեկտրոնային ջերմաստիճանից ինչպես GaAs/AlAs, այնպես էլ ավելի բևեռային $Cd_xZn_{1-x}Se/ZnSe$ քվանտային լարերի համար: Կատարվել է արդյունքների համեմատական վերլուծություն:

Թեմա 3. Նյութերի հետազոտությունների փորձարարական ապահովման նպատակով իրականացվել է «Oxford Instruments» ընկերության մոտ 10մկմ տարածական լուծունակությամբ օժտված ցածր ջերմաստիճանային մագնիսաօպտիկական հետազոտություններ իրականացնող Microstat-BT համակարգի ձեռքբերումը ու գործարկումը (ԳԱՍԱՀ-ի և CRDF-ի ISIPA 01-04 համատեղ ղրամաշնորհի շրջանակներում):

Մշակվել է ձայնային ալիքի հաճախության լայն տիրույթ ապահովող նոր միկրոֆոնի աշխատանքի սկզբունքը, և դրա հիման վրա նոր միկրոֆոնի լաբորատոր մանրակերտ է ստեղծվել ու փորձարկվել: Արդյունքն արդյունավետ կարող է կիրառվել օդանավակայանների անձնագրային հսկողության կետերում՝ ուղևորին ըստ ձայնի նույնացնելու խնդիրը լուծելիս, ինչը արդիական է ահաբեկչության աճի ներկայիս պայմաններում:

Էապես կատարելագործվել է նախորդ տարում առարկաների մակերևույթի հատկությունների զոնդավորման առաջարկված մոտեցումը, որը հիմնված է պինդմարմնային, մոտդաշտային զոնդերը «հեռադաշտայիններով» փոխարինելու վրա: Սկզբունքորեն նոր այդ մոտեցումը հնարավորություն է տալիս ստեղծել նոր դասի մանրադիտակներ, որոնք կունենան, մասնավորապես, հարթ կոճի հիման վրա գործող «հեռահար» և «չխոտորող» զոնդեր: Մակերևույթ զոնդավորող տեխնիկայի այսպիսի կատարելագործումը կարող է հանգեցնել մանրազննման բնագավառում նոր ուղղության զարգացմանը:

Թեմա 4. Հավաքվել է ցածր ջերմաստիճաններում գործող, միաշերտ, հարթ կոճով ինքնագեներատոր: Կատարելագործվել է հարթ կոճերի պատրաստման տեխնոլոգիան, ինչի հիման վրա էլ ստեղծվել են 2-5մմ տրամագծով բարորակ միաշերտ կոճեր: Սկսվել է կրիոգեն համակարգի նախապատրաստումը, հավաքվել և փորձարկվել է վակուումային համակարգ և հեղուկ հելիումի վրայի գոլորշիները նոսրացնող համակարգ:

Թեմա 5. ԳԱՍԱՀ-ի աջակցությամբ կազմվել է բիզնես ծրագիր՝ նախորդող տարում ստեղծված ու զգայունությամբ և աշխատանքի հաճախային տիրույթի լայնությամբ իր նմանակներին էապես գերազանցող

սեյսմական սարքի առևտրայնացման նպատակով: Մարքը կարող է օգտագործվել երկրաշարժին նախորդող երկրակեղևի շատ թույլ արտահայտված տատանումների ֆիզիկական բնույթն ուսումնասիրելու նպատակով:

Էապես կատարելագործվել է լայն հաճախային տիրույթում (0.1–100Հց) տատանվող առարկայի դիրքի փոփոխությունները մոտ 1նմ լուծունակությամբ գրանցող նախկինում առաջարկված մեթոդը (սառեցնելիս մեթոդի զգայունությունը մի կարգով էլ է լավանում): Այն կարող է օգտագործվել միկրո- և նանոէլեկտրոնիկայում մշակվող նմուշի դիրքի փոփոխությունը ճշգրիտ գրանցելու և կարգավորելու համար: Մեթոդը կարելի է օգտագործել նաև նոր ու զգայուն բժշկական սարքեր ստեղծելու նպատակով:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	10	7

ԱԿԱԴԵՄԻԿՈՍ ԳՈՒՐԳԵՆ ՍԱՀԱԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՏԵՍԱԿԱՆ ՖԻԶԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Չուբարյան Էդվարդ Վարդանի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Կրյուչկյան Գագիկ Յուրիի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Շահաբասյան Կարեն Սերուժանի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Հարությունյան Գոհար Հրանտի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
4. Սահարյան Արամ Ազատի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
5. Խաչատրյան Բաբկեն Վաղարշակի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
6. Հովսեփյան Աշոտ Վաղարշակի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Հակոբյան Տիգրան Ստեփանի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
8. Երանյան Արմեն Հակոբի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
9. Պետրոսյան Ռուբիկ Գրիգորի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
10. Սադոյան Ավետիս Աբելի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
11. Օհանյան Վադիմ Ռոբերտի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Գրիգորյան Լևոն Շավիղի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Ավագյան Ռոլանդ Մամիկոնի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ
3. Մարդոյան Լևոն Գրիգորի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ

Ոհսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Նովիկովա Ալլա Լեոնիդի
2. Հախվերդյան Նաիրա Արշամի

3. Սեդրակյան Գոհար Երեմի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Գրավիտացիայի տեսության որոշ հարցեր և դրանց ֆիզիկական ու աստղաֆիզիկական կիրառությունները (պետական ֆինանսավորում):	Ավագյան Ռ. Մ.
2. Քվանտային տեղակատվական տեխնոլոգիաների հետազոտումները (չֆինանսավորվող):	Կրյուչկյան Գ. Յու.
3. Ռելյատիվիստիկ մասնիկների ճառագայթումը պինդ մարմիններում ակուստիկ տատանումների առկայությամբ (չֆինանսավորվող):	Գրիգորյան Լ. Շ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Հետազոտված են մակերևութային էներգիա–իմպուլսի թենզորի վակուումային միջինները կորության հետ կամայական կապի պարամետրով սկալյար դաշտի համար, որը բավարարում է Ռոբինի եզրային պայմաններին երկու զուգահեռ բրանների վրա: Ենթադրվում է, որ ֆոնային տարածությունը օժտված է $AdS_{D_1+1}\times\Sigma$, տոպոլոգիայով, որտեղ Σ–ն կոմպակտ ենթատարածություն է: Այդ մակերևութային խտությունները բրանների վրա լոկալիզացված կոսմոլոգիական հաստատունի տիպի գրավիտացիոն աղբյուրի ինչպես արտաքին, այնպես էլ ներքին ենթատարածություններում: Օգտագործելով ընդհանրացված ձետա ֆունկցիայի մեթոդը՝ բրանների մակերևութային էներգիաները ներկայացված են մի բրանին համապատասխանող էներգիայի (երբ երկրորդ բրանը բացակայում է) և երկրորդ բրանի կողմից մակածված էներգիայի գումարի տեսքով: Մի բրանի էներգիային համապատասխանող ձետա ֆունկցիան պարունակում է բևեռով պայմանավորված և վերջավոր ներդրումներ: Անվերջ բարակ բրանի դեպքում աջ և ձախ մասերից եկող բևեռների ներդրումները կրճատվում են և լրիվ ձետա ֆունկցիան վերջավոր է: Քննարկված է մակերևութային էներգիայի վերանորմավորման պրոցեդուրան ու համապատասխան հակաանդամների կառուցվածքը: Մակերևութային էներգիայի երկրորդ բրանով մակածված մասերը վերջավոր են և հետազոտված են խնդրի պարամետրերի արժեքների տարբեր ասիմպտոտիկ տիրույթներում: Մասնավորապես, ցույց է տրված, որ բրանների միջև մեծ հեռավորությունների դեպքում մակածված մակերևութային խտությունները հանգեցնում են բրանի վրա էքսպոնենցիալ փոքր կոսմոլոգիական հաստատունի առաջացման: Ձետա ֆունկցիայի եղանակով հաշվարկված է նաև լրիվ վակուումային էներգիան՝ բաղկացած ծավալային ու մակերևութային մասերից: Հետազոտված է վակուումի հատկությունները բնութագրող լոկալ ու գլոբալ մեծությունների հարաբերակցության հարցը: ՈՒսումնասիրված են Վայթմանի ֆունկցիան, դաշտի քառակուսու ու էներգիա–իմպուլսի թենզորի վակուումային միջինները (D+1)–չափանի Ռինդլերյան տիպի տարածա–ժամանակում երկու համակենտրոն աֆերիկ բրանների վրա Ռոբինի եզրային պայմաններին բավարարող սկալյար դաշտի համար: Այդ տարածա–ժամանակը մոտարկում է երկրաչափությունը սև խոռոչների հորիզոնին մոտ: Բրանների վրա ազդող վակուումային ուժերը ներկայացված են սեփական ու փոխազդեցությունների ուժերի գումարի տեսքով: Քննարկված է փոխազդեցության ուժերի վարքը՝ կախված բրանների դիրքերից ու եզրային պայմաններից: Ցույց է տրված, որ այդ ուժերը կարող են լինել ինչպես ձգողական, այնպես էլ վանողական: Հետազոտված է (D+1)–չափանի գլոբալ մոնոպոլի վերջավոր կորիզի ազդեցությունը սկալյար ու ֆերմիոնային դաշտերի քվանտային հատկությունների վրա: Սֆերիկ համաչափ ստատիկ կորիզի ընդհանուր դեպքում կորզից դուրս տիրույթի համար արտածված են բանաձևեր Վայթմանի ֆունկցիայի, դաշտերի քառակուսիների ու էներգիա–իմպուլսի թենզորների վակուումային միջինների համար: Այդ վակուումային միջինները ներկայացված են կետային գլոբալ մոնոպոլին համապատասխանող ու վերջավոր կորիզով մակածված մասերի գումարի տեսքով: ՈՒսումնասիրված է կորիզով ինդուկցված մասի վարքը մեծ հեռավորությունների վրա, կորիզի մակերևույթին

մոտ, ինչպես նաև ուժեղ գրավիտացիոն դաշտերի համար: Որպես ընդհանուր արդյունքների կիրառություն՝ դիտարկված է մոդել, որում կորիզի ներսի տիրույթը նկարագրվում է Միլնկովսկու տարածա–ժամանակով: Ստացված են համապատասխան կարման պայմանները և կորիզի սահմանին լոկալիզացված մակերևութային էներգիա–իմպուլսի թենզորի տեսքը: Այս մոդելի համար հետազոտված են նաև վակուումային միջինները կորիզի ներսում: Հաշվարկված է գլոբալ մոնոպոլի շրջակայքում դաղարի վիճակում գտնվող կետային լիցքի էլեկտրաստատիկ սեփական էներգիան ու սեփական ուժը գլոբալ մոնոպոլի կորիզի ընդհանուր սֆերիկ համաչափ ստատիկ մոդելի դեպքում: Արտածված է բանաձև՝ համապատասխան Գրինի ֆունկցիայի համար: Կորիզից դուրս տիրույթի համար սեփական էներգիան ներկայացված է կետային մոնոպոլին համապատասխանող մասի ու վերջավոր կորիզով պայմանավորված մասի գումարի տեսքով: Դիտարկված է պարզ մոդել, որում կորիզի ներսում երկրաչափությունը համապատասխանում է հարթ տարածա–ժամանակի: Այդ մոդելի համար հաշվված են նաև սեփական էներգիան ու սեփական ուժը կորիզի ներսում գտնվող լիցքի համար: Հետազոտված են Վայթմանի ֆունկցիան, դաշտի քառակուսու ու էներգիա–իմպուլսի թենզորի վակուումային միջինները կորության հետ ընդհանուր կապի պարամետրով սկալյար դաշտի համար կոսմիկական լարի դաշտում գտնվող համառանցք գլանային մակերևույթի ներսում և դրսում: Ենթադրված է, որ գլանային մակերևույթի վրա դաշտը բավարարում է Ռոբինի եզրային պայմաններին: Աբել–Պլանայի ընդհանրացված բանաձևի կիրառումը հնարավորություն է տալիս վակուումային միջինները ներկայացնել կոսմիկական լարով պայմանավորված ու սահմանով մակածված մասերի գումարի տեսքով: ՈՒսումնասիրված է վակուումի էներգիայի խտության ու վակուումային լարվածությունների վարքը պարամետրերի արժեքների ասիմպտոտիկ տիրույթներում: Արտաքին տիրույթի համար ստացված արդյունքները ընդհանրացված են լարի կորիզը նկարագրող գլանային համաչափ ստատիկ մոդելի համար: Նման խնդիր էլեկտրամագնիսական դաշտի համար հետազոտված է աշխատանքում:

Յորդան-Բրանս-Դիկկե տեսության շրջանակներում դիտարկված է կոսմոլոգիական խնդիրը այն ենթադրությամբ, որ համապատասխան սկալյար դաշտը կատարում է «քվինտէսենցիայի» դերը: Ըստ դիտողական փաստերի՝ Տիեզերքի դանդաղող ընդարձակումը փոխարինվել է արագացող ընդարձակումով: Այս աշխատանքում ցույց է տրված, որ նշված մոդելում հնարավոր է հիմնավորել «մութ» էներգիայի և նյութի գոյությունը՝ համարելով, որ դրանք գեներացվում են սկալյար դաշտի և կոսմոլոգիական սկալյարի միջոցով: Հաշվարկը կատարված է փոշենման նյութի $P = 0$ դեպքում:

Թեմա 2. Դիտարկված են, այսպես կոչված, խճճված վիճակներով լույս գեներացնող լազերային սխեմաներ: Հետազոտվել են նաև խճճվածության քվանտային հատկությունները ինտենսիվ լուսային փնջերի կորելյացիայի համար ժամանակային տիրույթում: Այս արդյունքները օգտագործվել են նոր քվանտային գաղտնագրության սխեմայի մշակման համար՝ հիմնված ֆոտոնների կորելյացիայի վրա:

Թեմա 3. ՈՒսումնասիրված են սֆերիկ խոռոչի ներսում պտտվող ռելյատիվիստիկ լիցքավորված մասնիկի սինքրոտրոնային ճառագայթման առանձնահատկությունները, երբ արտաքին միջավայրը թույլ է կլանում ճառագայթումը և օժտված է մեծ ε դիէլեկտրիկ թափանցելիությամբ: Օրինակ, ստրոնցիումի տիտանատի /$SrTiO_3$/ դեպքում $\varepsilon = 230$ հաճախությունների $\sim 10GHz$ տիրույթում /միկրոճառագայթում/:

Շրեդինգերյան քվանտային մեխանիկայում և գերհաղորդականության մեջ ստացված են հավասարումներ հավանականության խտության համար: Գտնվել են նաև գերհաղորդականության «շարժման» ինտեգրալները արտաքին մագնիսական դաշտի ինչպես բացակայության, այնպես էլ առկայության դեպքում:

Սիաչափ ներդաշնակ օսցիլյատորը թերմոստատում առաջին անգամ դիտարկված է կոհերենտ վիճակների բազիսում: Սեթողը մաթեմատիկորեն պարզ է և ֆիզիկորեն թափանցիկ, որը հնարավորություն է տալիս քվանտային երևույթները դասական լեզվով մեկնաբանելու համար:

Դիտարկված է երկչափ իզոտրոպ օսցիլյատորը թերմոստատում կոհերենտ վիճակների բազիսում, որի առավելությունն այն է, որ հնարավորություն է տալիս հաշվի առնել բոլոր վիճակները:

Կոնդենսացված միջավայրերում, մասնավորապես պլազմայում, դիտարկված է ձայնային և էլեկտրամագնիսական ալիքների փոխազդեցությունը միջավայրի հետ:

Փոխանակային փոխազդեցության հաշվառմամբ դիտարկված է ինչպես ճայնային, այնպես էլ էլեկտրամագնիսական ալիքների տարածումը այլասերված կոնդենսացված միջավայրում:

Ամբիոնում կատարված այլ աշխատանքների մասին: Գրավիտացիոն ալիքները մեկուսացված գերխիտ մարմիններից: Ուսումնասիրվել է գրավիտացիոն ճառագայթումը դիֆերենցիալ պտտվող և նման տատանումներ կատարող սպիտակ թզուկներից: Ենթադրվել է, որ դիֆերենցիալ պտտվող սպիտակ թզուկում դիսիպացված էներգիայի 1%-հանդիսանում է գրավիտացիոն ճառագայթման էներգիայի աղբյուր: Գրավիտացիոն ճառագայթման անչափ ամպլիտուդը ստացվել է հավասար 10^{-27}–ի 50 պարսեկ հեռավորության վրա գտնվող սպիտակ թզուկի համար:

Ստացված են Գինզբուրգ-Լանդաուի հավասարումները մագնիսական և քրոմոմագնիսական տրամաչափային դաշտերի համար ներտրոնային աստղի գերհաղորդիչ քվարկային միջուկում, որը պարունակում է դիքվարկների «CFL» կոնդենսատ: Այդ հավասարումները լուծված են համապատասխան եզրային պայմաններով: Գտնված է մագնիսական դաշտի բաշխումը աստղի հաղրոնային և քվարկային փուլերում: Ցույց է տրված, որ հաղրոնային փուլում տարման երևույթի շնորհիվ ստեղծված մագնիսական դաշտը թափանցում է քվարկային միջուկ քվարկային մրրկային թելերի տեսքով:

Արտասահմանյան դրամաշնորհներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. A-1368. Development of on-line radiation monitoring system in the impact zone of the Armenian NPP.	Ավագյան Ռ. Մ.
2. A -1295. Radiological Characterization and the Databasa Creation in Support of ANPP Decommisioning Planning.	Հարությունյան Գ. Հ.
3. Centre for quantum information technologies and new nonlinear materials.	Կրյուչկյան Գ. Յու.
4. Quantum mechanical models for the higher-dimensional Hall effect, CRDF-NFSAT ARPI-3228-YE-04.	Ներսիսյան Ա. Պ.
5. Extended supersymmetry, string and noncommutativity in field theory, INTAS-05-7928.	Ներսիսյան Ա. Պ.

Թեմա 1. Նախագծի հիմնական խնդիրն ՀԱԷԿ-ի ազդեցության գոտում ռադիացիոն հսկողության գործող համակարգի ստեղծումը, որը հնարավորություն է տալիս ավտոմատ չափումների հիման վրա ռեալ ժամանակում գնահատել վթարային արտանետման չափը, նրա տարածման կանխագուշակումը և սպասվող հետևանքները, ինչպես նաև կանխագուշակել երկարատև հետևանքները, որոնք պայմանավորված են ամենօրյա արտանետումներով՝ ՀԱԷԿ-ի առանձնահատուկ պայմանների հաշվառմամբ:

Թեմա 2. Նախագիծը նախատեսում է կոմպլեքսային ռադիացիոն հետազոտման աշխատանքների կատարում, որի արդյունքում կստեղծվի տվյալների համակարգչային տեղեկատվական բազա՝ հետագայում ՀԱԷԿ-ը շահագործումից հանելու աշխատանքներն ապահովելու համար:

Թեմա 3. Սույն ծրագիրն առաջարկված է հետևյալ նպատակով. Երևանի պետական համալսարանում ստեղծել կենտրոն քվանտային տեղեկատվական տեխնոլոգիաների և ոչ գծային նյութերի բնագավառներում: Այս ծրագիրն ընդգրկում է տեսական և փորձարարական հետազոտություններ նշված բնագավառներում, որոնք մեծ մասում հիմնված են համակարգչային մոդելավորման և ճշգրիտ հաշվարկների վրա Կլաստեր հաշվողական համակարգում:

Թեմա 4. Կառուցվում են և ուսումնասիրվում են քվանտ. մեխանիկական մոդելներ, որոնք կապված են քառաչափ Հոլլի էֆեկտի հետ:

Թեմա 5. Ուսումնասիրված են տարբեր սուպերսիմետրիկ և ոչ կոմուտատիվ մեխանիկական մոդելներ, որոնք առաջանում են քվանտային դաշտի տեսություններում:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	38	10

ՔՎԱՆՏԱՅԻՆ ԷԼԵԿՏՐՈՆԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Ավետիսյան Համլետ Կարոյի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Հարությունյան Իշխան Գրիգորի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Մուրադյան Լևոն Խաչիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Լալայան Աստուր Ալեքսանդրի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Սկրտչյան Գառնիկ Ֆելիքսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Սեդրակյան Խաչիկ Վազգենի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Ուսումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Խաչատրյան Լուիզա Միքայելի
2. Կիրակոսյան Արթուր Աբրահամի
3. Վարդանյան Սոֆիա Նապոլեոնի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Ազատ էլեկտրոնային լազեր և էլեկտրոն-պոզիտրոնային զույգերի ծնում հզոր լազերային դաշտերում (պետական ֆինանսավորում):	Ավետիսյան Հ. Կ.
2. Լազերային իմպուլսների ոչ գծային ինքնազդեցության և փոխազդեցության կիրառությունները ֆոտոնիկայում. ֆեմտովայրկյանային ազդակների անալիզ և սինթեզ (պետական ֆինանսավորում):	Մուրադյան Լ. Խ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Ազատ էլեկտրոնային լազերի ուղղությամբ կատարված հետազոտությունները վերաբերում են մեծ պայծառության էլեկտրոնային փնջերով կոհերենտ էլեկտրամագնիսական ճառագայթման գեներացիայի Տ<Հց հաճախությունների տիրույթում՝ հիմնված Սմիթ-Պարսելի էֆեկտի վրա և կարճալիքային տիրույթում (ուլտրամանուշակագույնից մինչև ռենտգեն) Կոմպտոն էֆեկտի վրա: Ազատ էլեկտրոնային լազերի ոչ գծային տեսության շրջանակներում ուսումնասիրվել է սպոնտան ռենտգենյան ճառագայթման ինքնաուժեղացման ոչ գծային քվանտային ռեժիմները հարկադրական կոմպտոնյան հետճառագայթման դեպքում: Հետազոտվել է ռենտգենյան հետճառագայթային կոմպտոնյան ազատ էլեկտրոնային լազերի հնարավորությունը՝ հաշվի առնելով էլեկտրոնային փնջի տարամիտությունները: Ցույց է տրվել կոհերենտ ռենտգենյան ճառագայթման գեներացիայի էապես ոչ գծային քվանտային ռեժիմների հնարավորությունը:

Ուսումնասիրվել է լիցքավորված մասնիկների ռեզոնանսային դիֆրակցիոն ճառագայթումը պարբերական համակարգերում՝ ազատ էլեկտրոնային լազերի տեսանկյունից: Հետազոտվել են Սմիթ-Պարսելյան ազատ էլեկտրոնային լազերի սխեմայում ուժեղացման տարբեր ռեժիմներ: Հաշվվել են Սմիթ-Պարսելի թույլ ճառագայթման ուժեղացման գործակիցները վակուումում լիցքավորված մասնիկների փնջի և մետաղական ցանցի փոխազդեցության ժամանակ, հիդրոդինամիկ անկայունության, փոխազդեցության վերջավոր երկարության, ինչպես նաև կինետիկ անկայունության ռեժիմներում:

Թեմա 2. Հետազոտությունների առարկա են ճառագայթման ինքնա- և կրոսս-մոդուլացման, լուսամակածված ժամանակային ոսպնյակում ճառագայթման սպեկտրալ սեղմման, հաճախային վերալարման, ոչ գծային օպտիկական Ֆուրյե-փոխակերպման, սոլիտոնաձևավորման տիպի երևույթները: Հետազոտությունների համար հիմք է ծառայում գերարագ օպտիկայում ճառագայթման գրանցման և կառավարման խնդիրներին հեղինակների կողմից մշակված նոր մոտեցումը՝ հիմնված լուսամակածված ժամանակային ոսպնյակում ճառագայթման սպեկտրալ սեղմման երևույթի վրա: Հաշվետու ժամանակահատվածում ստացված արդյունքները կարելի է խմբավորել հետևյալ կերպ.

- Առաջարկվել և մշակվել է գերկարճ լազերային իմպուլսների բնութագրման ավտոկորրելյացիոն մեթոդին այլընտրանք հանդիսացող պարզ մեթոդ՝ հիմնված խորանարդային ոչ գծայնությամբ միջավայրում իմպուլսի ինքնազդեցության արդյունքում ճառագայթման սպեկտրալ հարստացման վրա: Մեթոդը թույլ է տալիս որոշել ճառագայթման տևողությունը և չիրպը:
- Փորձնականորեն իրականացվել է գերկարճ լազերային ազդակների սինթեզ սպեկտրոմետրի սխեմայի հիմքով և մշակվել է այլընտրանքային դիսպերսիոն հապաղման գիծ: Մեթոդի օգնությամբ ձևավորվել են տարբեր տևողության և բարդ ժամանակային պրոֆիլ ունեցող իմպուլսներ:
- Իրականացվել են սպեկտրալ սեղմիչում ժամանակային «մութ» իմպուլսների ձևավորման, մութ սոլիտոնների գեներացման և փոխազդեցության ուսումնասիրություններ՝ սոլիտոնաձևավորման երևույթի ընդհանուր օրինաչափությունների բացահայտման նպատակով: Ցույց է տրվել, որ սպեկտրալ սեղմիչը կարող է ծառայել որպես մութ սոլիտոնների արդյունավետ և հարմար գեներատոր: Ստուգվել և հաստատվել է գեներացված մութ սոլիտոնների մասնիկային հատկությունը՝ բախումների նկատմամբ նրանց կայունությունը:

Արտասահմանյան դրամաշնորհներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
2. Laser Induced Generation of Coherent X-ray and Charged Particles Acceleration, ISTC - # A-1307.	Ավետիսյան Հ. Կ.
3. Ultrafast Optical Oscilloscope, NATO SFP # 978027	Մուրադյան Լ. Խ.

Թեմա 1. Ծրագրի հիմնական նպատակն է զարգացնել նոր մեխանիզմներ և տեսական մոտեցումներ կարճալիքային տիրույթում ինտենսիվ կոհերենտ էլեկտրամագնիսական ճառագայթման աղբյուրների ստացման և լիցքավորված մասնիկների գերբարձր էներգիաների լազերային-պլազմային արագացման համար:

Նախագծում ծրագրված հետազոտությունները տարվել են երեք ուղղություններով: Առաջին՝ ազատ էլեկտրոնային լազերի ոչ գծային ռեժիմների հետազոտություն: Այս պրոբլեմի շրջանակներում ուսումնասիրվել է սպոնտան ռենտգենյան ճառագայթման ինքնաուժեղացման ոչ գծային քվանտային ռեժիմները հարկաղրական կոմպտոնյան և հզոր ստատիկ մագնիսական դաշտերում /վիգլերներում/ օնդուլյատորային ճառագայթման պրոցեսներում:

Երկրորդ ուղղությամբ կատարված հետազոտությունները վերաբերում են լիցքավորված մասնիկների լազերային արագացմանը տարբեր կոնֆիգուրացիաներով գերհզոր էլեկտրամագնիսական դաշտերում:

Ծրագրով նախատեսված երրորդ ուղղությամբ ռելյատիվիստիկ տեսության շրջանակներում ուսումնասիրվել են մեծ միջուկային լիցքով ջրածնանման ատոմների/իոնների բազմաֆոտոն գրգռման պրոբլեմները: ՈՒսումնասիրվել են տարբեր կոնֆիգուրացիաներով էլեկտրամագնիսական դաշտերում եռամակարդակ և քառամակարդակ ատոմների բազմաֆոտոն ռեզոնանսային գրգռման պրոբլեմները կոհերենտ սուպերպոզիցիոն վիճակների ստեղծման տեսանկյունից: Ռելյատիվիստիկ տեսության շրջանակներում ուսումնասիրվել է գերհզոր ճառագայթային դաշտում ջրածնանման ատոմների բազմաֆոտոն վերշեմային իոնիզացիայի և բարձր կարգի հարմոնիկների գեներացիայի պրոբլեմները:

Թեմա 2. Լազերային իմպուլսների ոչ գծային ինքնազդեցության և փոխազդեցության կիրառությունների ուղղությամբ տարված հետազոտությունների նպատակն է լազերային գերկարճ իմպուլսների (ԳԿԻ) ֆեմտովայրկյանային ժամանակային սանդղակում ազդակների գրանցման և կառավարման մեթոդների մշակումը՝ չափիչ սարքերի ստեղծման հեռանկարով: Հաշվետու ժամանակահատվածում ստացված արդյունքները կարելի է խմբավորել հետևյալ կերպ.

- Առաջարկվել և ֆեմտովայրկյանային ժամանակային սանդղակում փորձնականորեն հետազոտվել է սպեկտրալ սեղմման և Ֆուրյե-փոխակերպման նոր, ոչ աբերացիոն համակարգ՝ հիմնված ճառագայթման հաճախային խառնման երևույթի վրա: Հետազոտված են համակարգի բնորոշ առանձնահատկությունները, մատնանշված են առավելություններն ու կիրառության տիրույթը: Առաջարկվող համակարգի օգնությամբ փորձնականորեն իրականացվել են ֆեմտովայրկյանային իմպուլսների սպեկտրալ սեղմում (12^x, 2.5^x և 1.2^x): Այս ռեժիմներում իրականացվել են նաև տարբեր տևողություններ և ժամանակային տեսքեր ունեցող իմպուլսների Ֆուրյե-փոխակերպում և սպեկտրաժամանակային արտապատկերում: Ստացված արդյունքները հիմք են հանդիսանում օպտիկական ֆեմտովայրկյանային օսցիլոգրաֆի մշակման համար, որի լուծողունակությունը մի քանի կարգով գերազանցում է ներկայիս սարքերի լուծողունակությանը:
- Վերը նշված նոր մեթոդի օգնությամբ իրականացվել է նաև մինչև 0.2 նմ սպեկտրալ սեղմված իմպուլսի հաճախային վերալարումը 16 նմ տիրույթում: Սպեկտրի կենտրոնական հաճախության շեղման կախվածությունն ազդանշանային ու ընդուկ իմպուլսների միջև եղած ժամանակային հապաղումից ունի գծային բնույթ, ինչը կարևոր է մեթոդի սանդղակավորման տեսանկյունից:
- Փորձնականորեն իրականացվել է սպեկտրալ սեղմման երևույթը ֆեմտովայրկյանային ժամանակային սանդղակում՝ ավանդական սխեմայով: Փորձարարական և թվային հետազոտությունների արդյունքում բացահայտվել է միջավայրի խմբային արագությունների դիսպերսիայի կարևոր դերը: Մասնավորապես, սպեկտրալ սեղմման դիսպերսիոն ռեժիմում գեներացվել են ուղղանկյուն, սպեկտրալ սահմանափակ իմպուլսներ՝ հետաքրքիր կիրառական տեսանկյունից:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	5	10

ՕՊՏԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Չիլինգարյան Յուրի Սերգեյի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Կարայան Համլետ Սուրենի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթ. անդամ
2. Հակոբյան Ռաֆիկ Սերյոժայի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
3. Ալավերդյան Ռոմա Բախշիի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
4. Ասլանյան Լևոն Սուրենի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ
5. Այունց Յուրի Խորենի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Եսայան Գարեգին Լևոնի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Էլբակյան Վաչագան Լևոնի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
8. Մակարյան Անուշավան Հայկարամի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
9. Պախալով Վալերի Բորիսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
10. Քոչարյան Լևոն Մուսայելի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
11. Գրիգորյան Ջուլիետա Խաչատուրի, դասախոս
12. Խուրշուդյան Սուշեղ Հաբեթի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Սանթրոսյան Էմին Ազատի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
2. Սահակյան Նաիրա Սարգսի, դասախոս

Ոխտմնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Ներսիյան Սամվել Յոլակի
2. Գալստյան Արթուր Վլադիկի
3. Գալստյան Սուրեն Ռուբենի
4. Վարդանյան Նունե Ֆրունզեի
5. Մարգարյան Գոհարիկ Հրանտի
6. Մուրադովա Սիլվա Գեորգիի
7. Շիգարյան Էդուարդ Գրիշայի
8. Հակոբյան Ռաֆիկ Սերգեյի
9. Սահակյան Նաիրա Սարգսի
10. Կարախանյան Ալվարդ Գուրգենի
11. Մարտիրոսյան Շողիկ Ժորայի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Լազերային ճառագայթման ինքնա- և փոխազդեցության տարածական էֆեկտների կիրառությունները ֆոտոնիկայում. կողմնորոշումային ու հիդրոդինամիկական երևույթներ ազատ և պոլիմերներում դիսպերսված հեղուկ բյուրեղներում (պետական ֆինանսավորում):	Հակոբյան Ռ. Ս.
2. Ներռեզոնատորային հեղուկ բյուրեղական տարրերի և հեղուկ բյուրեղական մատրիցայում ներկանյութային լազերների մշակում և լազերային ճառագայթման պարամետրերի կառավարման համար նրանց կիրառումը: Այդ համակարգերի գործո-ղության ֆիզիկական մեխանիզմների հետազոտում (պետական ֆինանսավորում):	Ալավերդյան Ռ. Բ.
3. Բազմավիճակ էլեկտրոնախտառչային պլազմայում «քաոս-կարգավորվածություն» անցման ուսումնասիրությունը (պետական ֆինանսավորում):	Կարայան Հ. Ս.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Բարակ անիզոտրոպ դիֆրակցիոն ցանցերի համար կառուցվել է կապված ալիքային տեսություն և ստացվել տարբեր դիֆրակցիոն կարգերի կախվածություններն ընկնող ալիքի անկման անկյունից: Տեսությունը կառուցված է դանդաղ փոփոխվող ամպլիտուդների մոտավորությամբ: Դիտարկված են տարբեր դեպքեր՝ բեկման ցուցչի և կլանման մոդուլյացիաներ, թեքված շերտեր և այլն:

ՈՒսումնասիրվել է պոլիմերներում դիսպերսված հեղուկ բյուրեղային միջավայրերում գրված դիֆրակցիոն ցանցի էֆեկտիվության կախվածությունը ցանցի պարբերությունից:

Ստացվել է հաստ նմուշներում դիֆրակցիոն ցանցերի գրման հավասարումների համակարգը արձագանքի ոչ լոկալության և պոլիմերի մոլեկուլների դիֆուզիայի հաշվառմամբ: Ստացված հավասարումների համակարգի օգնությամբ դիտարկված են հաստ դիֆրակցիոն ցանցերի հատկությունները մեծ և փոքր մածուցիկությամբ պոլիմերային խառնուրդների համար, ինչպես նաև հաստ դիֆրակցիոն ցանցերի հատկությունները՝ կախված լույսի կլանման գործակցի, արձագանքի ոչ լոկալության և պոլիմերի մոլեկուլների դիֆուզիայի արագության տարբեր արժեքների համար:

ՈՒսումնասիրվել են հաստ անիզոտրոպ ցանցերի ջերմային և բևեռացումային հատկությունները, մասնավորապես՝ դիֆրակցիոն էֆեկտիվության և դիֆրակցված փնջի բևեռացման վիճակի կախվածությունները ջերմաստիճանից և ընկնող փնջի բևեռացումից:

Առաջարկվել է ազոպոլիմերային ամորֆ և հեղուկ բյուրեղական համակարգերում լազերային փնջի ինտերֆերենցիոն պատկերի միջոցով մակերևութային ռելիեֆի գրման նոր մեխանիզմ, որի հիմքը մակերևութային լարվածության գործակցի՝ ինտերֆերենցիոն պատկերի ազդեցությամբ մակածված անիզոտրոպությունն է:

Թեմա 2. Փորձնականորեն հետազոտվել է քվազիալիքատարային ներկանյութային լազերի պարամետրերի ղեկավարման հնարավորությունը լուծույթում ապակե փոշու առկայությամբ՝ վերջինիս կոնցենտրացիայի փոփոխման միջոցով:

Փորձարարական և թվային մեթոդներով ուսումնասիրված է միամոդ լուսատարում մեծ ինտենսիվությամբ իմպուլսների տարածումը: Յույց է տրված, որ դիսպերսիայի հեռու դաշտում կամայական սկզբնական տեսքի իմպուլսներից ձևավորվում են սուբպարաբոլիկ իմպուլսներ, որոնց փուլը, ժամանակային պարուրիչը և սպեկտրը կենտրոնական էներգատար մասում ունեն պարաբոլին մոտ տեսք:

Ուսումնասիրված է գերկարճ լազերային իմպուլսների սպեկտրալ սեղմման պրոցեսում բարձր կարգի դիսպերսիոն և ոչ գծային ֆիզիկական գործոններով պայմանավորված աբերացիաները: Աբերացիաները արտահայտվում են *50fs* ժամանակային սանդղակում: Ցույց է տրված, որ Կեռի ժամանակային ոսպնյակի աբերացիաները կառավարելի են սպեկտրալ սեղմման համակարգի բնութագրերի ընտրությամբ:

Թեմա 3. Բազմավիճակ էլեկտրոնախոռոչային պլազմայում «քաոս»-«կարգավորվածություն» անցումը ուսումնասիրելու նպատակով քաոսային վիճակը նկարագրող մոդելի հիման վրա կառուցվել է պլազմայի ՎԱՔ-ի ընտանիքը՝ ղեկավարման ազդանշանի (էլեկտրական, օպտիկական և այլն) առկայության դեպքում, ինչպես նաև դիտարկված է մակրոսկոպիկ ֆլուկտուացիաների նկատմամբ կայունության պայմանների փոփոխությունները: Ցույց է տրվել, որ ազդանշանի մեծացմանը զուգընթաց՝ բացասական դիֆերենցիալ դիմադրության անկայունության տիրույթը նեղանում է, իսկ կայունության ապահովման կրիտիկական չափերը՝ աճում: Գտնվել են նաև կայուն կարգավորված վիճակները և դրանց տարածական բաշխումները պլազմայում:

Մթնոլորտային-էկոլոգիական համակարգերում ֆլուկտուացիաների նմանակային ուսումնասիրության նպատակով մթնոլորտի հեռահար մոնիտորինգի համար մշակվել է դինամիկ մոդելավորման եղանակ, ըստ որի՝ միմյանց հաջորդող չափման և հաշվարկի միջոցով վերակղվում են ֆիզիկական և մաթեմատիկական մոդելները:

Թվային հաշվարկի համար մշակվել է նաև երկկողմ մոտարկման ալգորիթմ, որը ապահովում է հաշվարկի զուգամիտությունը, կայունությունը և պարամետրերի նկատմամբ երկրորդ կարգի ճշտություն՝ անկախ ճեղքմանը մասնակից օպերատորների տեղափոխելիությունից:

Մոդելավորվել է կիսահաղորդչային սարք (աղմուկ+ազդանշան) և (աղմուկ-ազդանշան) մեծությունները միաժամանակ չափելու համար՝ հաշվարկային եղանակով չափման ճշտությունը մեծացնելու, ինչպես նաև ազդանշանի առկայության մասին գիտելիք ձևավորելու նպատակներով:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-		-	10	11

ՖԻԶԻԿԱՅԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏԻ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱՆԵՐ

ՈՉ ԳԾԱՅԻՆ ԷԼԵԿՏՐԱԴԻՆԱՄԻԿԱՅԻ ԳՀ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱ

Գիտական ղեկավար՝ *Ավետիսյան Համլետ Կարոյի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Լաբորատորիայի աշխատակիցների կազմը

1. Սկրտչյան Գառնիկ Ֆելիքսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
2. Սեդրակյան Խաչիկ Վազգենի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
3. Մարկոսյան Արմենուհի Գևորգի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
4. Լալայան Աստղիկ Ալեքսանդրի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
5. Սինյավսկի Ալեքսանդր Վալենտինի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, գիտաշխատող
6. Իսրայելյան Սամվել Սամվելի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, գիտաշխատող
7. Ավետիսյան Աշոտ Գևորգի, ինժեներ
8. Ավչյան Բաբկեն Ռուբենի, ավագ լաբորանտ

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ լաբորատորիայում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Ուսումնասիրվել է տարբեր հաճախության երկու լազերային դաշտերում եռամակարդակ ատոմների բազմաֆոտոն ռեզոնանսային գրգռումը կոհերենտ սուպերպոզիցիոն վիճակների ստացման տեսանկյունից: Ցույց է տրվել, որ երկրորդ լազերային դաշտի շնորհիվ հնարավոր է ատոմների բազմաֆոտոն գրգռում լազերային դաշտերի կոմբինացիոն հաճախություններով պայմանավորված ռեզոնանսների շնորհիվ, որը սկզբունքային նշանակություն ունի այն դեպքերում, երբ առկա լազերային հաճախության պատիկներով հնարավոր չէ իրականացնել ռեզոնանս:

Ուսումնասիրվել է բազմաֆոտոն ռեզոնանսային գրգռման շնորհիվ հարկադրական Ռամանյան աղիաբատիկ անցման պրոցեսը եռամակարդակ և քառամակարդակ ատոմական համակարգերում: Ցույց է տրվել, որ լազերային իմպուլսների համապատասխան ուշացման դեպքում հնարավոր է ստանալ որոշակի գերբնակեցվածություն: Վերջինս կարևորվում է այնպիսի ատոմական համակարգերի համար, որոնցում անցման բնութագրական հաճախությունները ընկած են ուլտրամանուշակագույնից դեպի ռենտգենյան տիրույթ:

Հետազոտվել է ուժեղ լազերային դաշտի և ջրածնանման ատոմների բազմաֆոտոն ռեզոնանսային փոխազդեցությունը՝ հարմոնիկների գեներացիայի տեսանկյունից: Մասնավորապես, ցույց է տրվել, որ իոնիզացիայի շեմից փոքր լազերային դաշտերում հնարավոր է բարձր կարգի հարմոնիկների արդյունավետ գեներացիա: Վերջինս կարևորվում է նրանով, որ այն հնարավորություն կտա իրականացնել գերճառագայթային լազեր գրգռող լազերային դաշտի հարմոնիկների վրա:

Ռելյատիվիստիկ քվանտային տեսության շրջանակներում ուսումնասիրվել է գերիզոր ճառագայթային դաշտում ջրածնանման ատոմների բազմաֆոտոն վերշեմային իոնիզացիայի պրոցեսը, երբ ատոմը սկզբնապես գտնվում է գրգռված վիճակում: Ցույց է տրվել, որ ոչ զրոյական ուղեծրային պահով գրգռված վիճակներից իոնիզացիայի հավանականությունն ավելի փոքր է, քան հիմնական վիճակից:

Փորձնականորեն հետազոտվել են լազերային սինթեզի միջոցով ստացված կոլոիդ նանոմասնիկների հատկությունները: Ցույց է տրվել, որ ածխածնի նանոմասնիկները ջրային լուծույթում ինքնակազմակերպվում են մանրաթելային կառուցվածքների: Կիսահաղորդչային GaAs-ի մասնիկների (քվանտային կետերի) դեպքում գրանցվել է լյումինեսցենցիայի մաքսիմում 555նմ ալիքի երկարության տիրույթում:

Հետազոտվել են MgF2 բյուրեղից պատրաստված հարթ զուգահեռ թիթեղի օպտիկական հատկությունները: Ցույց է տրվել, որ 200÷800 սմ$^{-1}$ սպեկտրալ տիրույթում ոչ սովորական ճառագայթը հնարավոր է ֆոկուսացնել:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	4	5

ՊԻՆԴ ՄԱՐՄՆԻ ՖԻԶԻԿԱՅԻ ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱ (ՊՄՖ ԳՀԼ)

Գիտական ղեկավար՝ *Կիրակոսյան Ալբերտ Ավետիսի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ*

Լաբորատորիայի աշխատակիցների կազմը

1. Էյրամջյան Ֆերդինանդ Հովհաննեսի, ավագ գիտաշխատող

2. Գասպարյան Լաուրա Գասպարի, ավագ գիտաշխատող
3. Հարությունյան Վալերի Սոսի, ավագ գիտաշխատող
4. Այվազյան Աշոտ Պետրոսի, ավագ գիտաշխատող
5. Ռոստոմյան Արմեն Սարատի, ավագ գիտաշխատող
6. Ալումյան Կառլեն Վոլոդյայի, ավագ գիտաշխատող
7. Մեսրոպյան Սեսրոպ Հայրոյի, ավագ գիտաշխատող
8. Հարությունյան Լևոն Ալբերտի, ավագ գիտաշխատող
9. Լևոնյան Լևոն Վարդգեսի, ավագ գիտաշխատող
10. Բալյան Սինաս Կարապետի, ավագ գիտաշխատող
11. Մանուկյան Համլիկ Միքայելի, ավագ գիտաշխատող
12. Բեզիրգանյան Հակոբ Պետրոսի, ավագ գիտաշխատող
13. Էյրամջյան Տիգրան Հովհաննեսի, գիտաշխատող
14. Ազիզյան Սեյրան Լևոնի, գիտաշխատող
15. Ջոթյան Անահիտ Պարույրի, ավագ գիտաշխատող
16. Ավետիսյան Արտակ Արայի, գիտաշխատող
17. Մանասելյան Արամ Խաչիկի, գիտաշխատող
18. Գասպարյան Շուշանիկ Գրիգորի, գիտաշխատող
19. Բարսեղյան Մանուկ Գևորգի, գիտաշխատող
20. Երանոսյան Սկրտիչ Ալեքսանի, գիտաշխատող
21. Գևորգյան Սամվել Գերասիմի, ավագ գիտաշխատող
22. Հարությունյան Նորայր Պատվականի, ավագ գիտաշխատող
23. Աղաբաբյան Էդուարդ Վաղինակի, գիտաշխատող
24. Սաքանյան Մարտին Սարգսի, ավագ գիտաշխատող
25. Անչարակյան Սերոբ Հակոբի, գիտաշխատող
26. Սարգսյան Հայկ Արայի, ավագ գիտաշխատող
27. Թրունի Կարապետ Գրիգորի, ավագ գիտաշխատող
28. Գյոզալյան Անդրանիկ Ջավադի, կրտսեր գիտաշխատող
29. Մուղնեցյան Վռամ Ներսեսի, կրտսեր գիտաշխատող
30. Կուրղինյան Բիլոր Կորյունի, կրտսեր գիտաշխատող
31. Գևորգյան Վարդան Սամվելի, կրտսեր գիտաշխատող
32. Կարապետյան Գագիկ Հարությունի, կրտսեր գիտաշխատող
33. Մուրադյան Սերոբ Տարոնի, կրտսեր գիտաշխատող
34. Սեդրակյան Լևոն Ռուբենի, կրտսեր գիտաշխատող

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ լաբորատորիայում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

- ***Ռենտգենյան հետազոտություններ***

ՈՒսումնասիրվել են ռենտգենյան գնդային ալիքի կիզակետման պայմաններում միաչափ փուլային օբյեկտների ներքին կառուցվածքի վերականգնման հնարավորությունները: Լաուեի սիմետրիկ երկրաչափության դեպքում, որպես բյուրեղ-վերլուծիչ օգտագործելով դիֆրակցիայի վեկտորին զուգահեռ կողով սեպաձև, ուժեղ կլանող բյուրեղ, ցույց է տրված, որ փուլային օբյեկտը, տեղափոխելով դիֆրակցիայի վեկտորի ուղղությամբ կիզակետի չափերից ավելի փոքր քայլով, փուլային օբյեկտի տարբեր մասերը կարելի է բերել

կիզակետման: Կամայական փուլային շեղման դեպքում ստացված է ոսպնյակի բանաձև՝ կիզակետային հեռավորության փոփոխության հաշվառմամբ:

Հետազոտված է ռենտգենյան ճառագայթների դինամիկ դիֆրակցիան դարսման արատ պարունակող ուղղանկյունաձև մոդելի հետերաէպիտաքսային գերցանցերում: Ստացված է հարաբերական ինտենսիվության կախումը սատելիտի կարգից և գերցանցը կազմող նյութերի ցանցի հաստատունների և հաստությունների տարբերությունից: Հետազոտված է դիֆրակտային պատկերի կախումը դարսման արատի փուլի թռիչքից և խորությունից: Ցույց է տրված, որ դարսման արատն ավելի շատ է թուլացնում հիմնական սատելիտների ինտենսիվությունը:

ՈՒսումնասիրվել է թվային տվյալների գերխիտ պահեստավորման և դրանց վերծանման խնդիրը ռենտգենյան օպտիկայի եղանակով:

Փորձարարական հետազոտություններով ստացվել են այն պայմանները, որոնց առկայության դեպքում երկու միաբյուրեղներից ստացված մուարի պատկերների պարբերությունների հաշվման արտահայտությունները կիրառելի են նաև ռենտգենյան ինտերֆերոմետրից ստացված մուարների համար:

ՈՒսումնասիրվել է պինդ մարմնում տեղական և ներդրման ատոմների դիֆուզիայի վրա ձայնային դաշտի ազդեցությունը: Ցույց է տրվել, որ ձայնային դաշտը բերում է պոտենցիալային արգելքների բարձրության փոփոխության, ինչի հետևանքով դիֆուզիայի գործակցի քառակուսային հավելումը կարելի է անտեսել: Հաշվարկվել է բյուրեղում տատանվող դիսլոկացիայի շուրջ առավելագույն տեղային տաքացումը, որը նույնպես փոքր է:

- ***Կիսահաղորդչային նանոկառուցվածքների հետազոտություններ***

Հաշվարկվել է ջրածնանման խառնուրդի կապի էներգիան ծածկույթով կիսահաղորդչային գլանային քվանտային լարում և գնդային քվանտային կետում: Հաշվարկները կատարվել են քվանտային լարի (կետի), ծածկող շերտի և համակարգը շրջապատող միջավայրի դիէլեկտրական հաստատունների տարբերության հաշվառմամբ: Ստացվել են խառնուրդի կապի էներգիայի կախվածությունները լարի (գնդի) և ծածկույթի շառավիղներից, մագնիսական դաշտից և համակարգի դիէլեկտրական անհամասեռության չափից:

Առաջարկված է քվանտային կետերում էլեկտրոնային վիճակների վրա փոխադարձ դիֆուզիայի ազդեցության տեսական ուսումնասիրության նոր մեթոդ, որի օգնությամբ ստացվել են հաղորդականության և ծանր խոռոչային գոտիների եզրերի, ինչպես նաև լույսի միջգոտիական կլանման գործակցի կախումները դիֆուզային երկարությունից $In_xGa_{1-x}As/Al_yGa_{1-y}As$ գնդային քվանտային կետում:

Վերջավոր պոտենցիալային արգելքով կիսահաղորդչային քվանտային կետերում վարիացիոն եղանակով և աղիաբատական մոտավորությամբ հետազոտվել են էքսիտոն-դոնորային լիցքավորված կոմպլեքսների հիմնական վիճակի կապի էներգիաները մագնիսական դաշտի առկայությամբ: Ստացվել են կոմպլեքսների կապի էներգիաների կախումները քվանտային կետի շառավղից, մագնիսական դաշտից, ինչպես նաև էլեկտրոնի և խոռոչի արդյունարար զանգվածների հարաբերությունից:

Տեսականորեն հետազոտվել է պոտենցիալի ֆլուկտուացիաների ազդեցությունը լուսաէլեկտրոնների սպեկտրի վրա CdTe քվանտային թաղանթում՝ մագնիսական և էլեկտրական դաշտերում:

Հետազոտված են գլանային և գնդային շերտավոր քվանտային համակարգերում էլեկտրոնային վիճակները և միջգոտիական անցումները, և քննարկված են մագնիսական ու էլեկտրական դաշտերի ազդեցությունները դրանց վրա: Ստացված են համապատասխան ջոկման կանոնները, և որոշված են կլանման շեմային հաճախությունները:

Քվանտային փոսում հետազոտված է դոնոր-ակցեպտորային անցումներով պայմանավորված լույսի կլանումը: Ստացված է կլանման գործակցի բանաձևը, որոշված է կլանման շեմը և նրա կապույտ շեղումը՝ պայմանավորված դոնոր-ակցեպտորային անցումներով:

Լիցք-դոնոր համակարգում հետազոտված են դիպոլային անցումները և Շտարկի երևույթը: Ցույց է տրված, որ մագնիսական լիցքի առկայությունը հանգեցնում է նոր տիպի ջոկման կանոնի՝ ըստ ուղեծրային քվանտային թվի:

- ***Յածրջերմաստիճանային հետազոտություններ և գերհաղորդականություն***

Կատարվել է միաշերտ, հարթ կոճով ինքնագեներատորի գիտակոնստրուկտորական մշակում ու կատարելագործում: Իրականացվել է հանրապետությունում ստեղծվող նոր նյութերի փորձարարական հետազոտություններն ապահովելու համար անհրաժեշտ որոշ սարքերի լաբորատոր մանրակերտերի նախագծում, ստեղծում ու փորձարկում: Դրանք հարկավոր են միկրոնից փոքր չափեր ունեցող թաղանթային ու գնդիկային բարձրջերմաստիճանային գերհաղորդիչ նյութերում, ինչպես նաև թելանման ու հատիկավոր նանոկառուցվածքներում թույլ արտահայտված ֆիզիկական առանձնահատկությունների ուսումնասիրման նպատակով կիրառելու համար:

Մշակվել է 3–300K տիրույթում նմուշի ջերմաստիճանը սովորականից ավելի լավ կայունացնող ու կարգավորող, ու նաև նմուշի ջերմաստիճանը մոտ 1-5mK ճշտությամբ չափող համակարգ, ինչը ներկայումս ստեղծման ավարտական փուլում է:

Փորձնականորեն բացահայտվել ու տեսականորեն հիմնավորվել է կոճի ներքին էլեկտրաունակության վրա գործող ինքնագեներատոր ստեղծելու հնարավորությունը, ինչը հնարավոր է դարձնում ՄՀց–ային հաճախային տիրույթում գործող կլանման գերզգայուն չափող սարքեր ստեղծումը: Մոտ ապագայում դա թույլ կտա մշակել ու ստեղծել սկզբունքորեն նոր դասի բժշկական սարքավորումներ, այդ թվում՝ տոմոգրաֆներ, ինչպես նաև նուրբ նանոֆիզիկական հետազոտություններ իրականացնող գիտական սարքեր:

Ստացվել են սկզբունքային նշանակությամբ փորձարարական արդյունքներ, որոնք կարող են օգտագործվել նորմալ /գերհաղորդական ֆազային անցման ֆիզիկան (մասնավորապես, կուպերյան զույգերի ձևավորման օրինաչափությունները) ավելի ճիշտ և ամբողջական հասկանալու համար:

Կատարվել են $(Er_xNd_{1-x})_2Fe_{14}B$ միջմետաղական նյութերի և դրանց հիդրիդների մագնիսական ընկալունակության չափումներ 78÷400 Կ ջերմաստիճանային տիրույթում: Հայտնաբերվել է, որ Er-ով հարուստ միացություններում (x =1,0; 0,8) տեղի է ունենում առաջին կարգի մագնիսական ֆազային անցում, իսկ Nd-ով՝ երկրորդ կարգի:

Ցույց է տրվել, որ $(Er_xNd_{1-x})_2Fe_{14}B$ միացությունների հիդրիդացումը, չփոխելով մագնիսական ֆազային անցումների բնույթը, փոխում է ֆազային անցումների T_{SR} ջերմաստիճանները: Er-ով հարուստ համաձուլվածքների հիդրիդացումը հանգեցնում է դրանց T_{SR} ջերմաստիճանների բարձրացման, իսկ Nd-ով՝ ցածրացման: Ստացված արդյունքներից հետևում է, որ ուսումնասիրված $(Er_xNd_{1-x})_2Fe_{14}BH_y$ միացությունները կարելի է համարել մագնիսակալորամետրական նյութեր, որոնք կարող են կիրառվել մագնիսական սառնարաններ նախագծելիս:

Ընթացիկ տարում ստեղծվել է նաև սարք, որի միջոցով կարելի է ուսումնասիրել մագնիսական նյութերի ընկալունակությունը հեղուկ հելիումի ջերմաստիճաններում:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	26	19

ՏԵՍԱԿԱՆ ՖԻԶԻԿԱՅԻ ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱ

Գիտական ղեկավար՝ *Չուբարյան Էդվարդ Վարդանի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս, ՀՀ գիտության վաստակավոր գործիչ*

Լաբորատորիայի աշխատակիցների կազմը

1. Պողոսյան Գ. Ս., ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, առաջատար գիտաշխատող

2. Մարդոյան Լ. Գ., ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, առաջատար գիտաշխատող
3. Ներսիսյան Ա. Պ., ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, առաջատար գիտաշխատող
4. Վարդանյան Ռ. Ա., ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, առաջատար գիտաշխատող
5. Օհանյան Վ. Ռ., ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
6. Բալաբեկյան Ա. Ռ., ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող
7. Նազարյան Է., ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, ավագ գիտաշխատող
8. Հովհաննիսյան Գ. Հ., կրտսեր գիտաշխատող
9. Մարկոսյան Ա., ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, կրտսեր գիտաշխատող
10. Նիկողոսյան Գ. Գ., ավագ լաբորանտ
11. Բարսեղյան Է. Ա., լաբորանտ
12. Պետրոսյան Ա. Խ., լաբորանտ
13. Դավթյան Ռ., լաբորանտ, ասպիրանտ

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Սուպերհամաչափական մեխանիկա և ինտեգրվող համակարգեր (պետական ֆինանսավորում):	Չուբարյան Է. Վ.
2. Բարձր էներգիաների տիրույթում միջուկ-միջուկ փոխազդեցություններ (պետական ֆինանսավորում):	Չուբարյան Է. Վ.

Թեմա 1. Առաջարկվել է քառաչափ հիպերբոլոիդի վրա հիպերբոլական SU(2) ինստանտոնի հետ փոխազդող օսցիլյատորի ճշգրիտ լուծվող մոդել, գտնվել են դրա ալիքային ֆունկցիաները և սպեկտրը:

Ցույց է տրվել, որ երեք և չորս չափանի սֆերիկ համաչափ քվանտամեխանիկական համակարգեր մոնոպոլի՝ հատուկ ընտրված կենտրոնախույս պոտենցիալի հետ մեկտեղ ներմուծումը չի փոխում Շրյոդինգերի հավասարման շառավղային մասը: Հետևաբար շառավղային ալիքային ֆունկցիան մնում է նույնը, չի փոխվում նաև սպեկտրի ֆունկցիոնալ կախումը քվանտային թվերից: Միակ էական տարբերությունը ուղեծրային և ազիմուտալ թվերի որոշման տիրույթի բարձրացումն է: Նույնպես առաջարկվել է Հիգգսի մոդելից տարբեր սֆերիկ օսցիլյատորի ճշգրիտ լուծվող մոդել:

Քննարկվել են լիցք-դիոն համակարգում դիպոլային անցումները, Շտարկի գծային էֆեկտը, որը համեմատական է ազիմուտալ քվանտային թվին և կախված է մոնոպոլային թվի նշանից, քառակուսային էֆեկտը կախված է միայն այդ թվերի բացարձակ արժեքներից:

Առաջարկվել են եռաչափ համակարգերի մեջ մոնոպոլների ներմուծման ընդհանուր հատկությունները: Եթե սկզբնական համակարգը թույլ է տալիս կոորդինատների բաժանում էլլիպտական/պարաբոլական/կոորդինատներում, ապա վերջնական համակարգը նույնպես թույլ կտա փոփոխականների բաժանում, եթե մոնոպոլները տեղադրվեն այդ համակարգերի ֆոկուսներում: Այս համակարգերի մասնավոր դեպքեր են ներկայացնում Կեպլերի երկկենտրոն խնդրի ընդհանրացումը, նրա սահմանային դեպքը, երբ մոնոպոլերից մեկը գտնվում է անվերջությունում, ինչպես նաև պարաբոլական քվանտային կետում, զուգահեռ էլեկտրական և մագնիսական դաշտերում գտնվող մասնիկի ինտեգրվող համակարգը: Քննարկվել է այս համակարգերի սուպերսիմետրիզացիայի հնարավորությունը:

Առաջարկված է կառուցել եռաչափ N=4 սուպերսիմետրիկ մոնոպոլներով համակարգեր համիլտոնյան ռեդուկցիայի միջոցով: Այս մոտեցման էֆեկտիվության ցուցադրման համար մենք վերցրել ենք ստանդարտ N=4 սուպերսիմետրիկ մեխանիկական քառաչափ կոնֆորմ հարթ տարածության վրա և այն ռեդուկցիայի ենթարկել մինչև եռաչափ համակարգը: Մենք ներկայացրել ենք ստացված համակարգի համիլտոնյանի և սուպերլիցքերի

բացահայտ տեսքը կանոնիկ կոորդինատներում: Ցույց է տրված, որ մոնոպոլի մագնիսական դաշտից բացի, համակարգում առկա է սպին-օրբիտալ փոխազդեցության համապատասխան անդամ:

Ոչ գծային կիրալ մուլտիպլետը թույլ է տրված բոզոնային մեխանիկական համակարգի վրա կառուցել կամայական հոլոմորֆ ֆունկցիայով պարամետրիզացված սուպերսիմետրիկ մեխանիկաների ընտանիք: Այս նկատողությունը հակասում է սուպերսիմետրիզացիայի կայացած ընթացակարգին: Ցույց է տրվել նաև, որ սուպերսիմետրիկ մեխանիկաների կառուցված ընտանիքը՝ որպես մասնավոր դեպք, ներառում է ֆակտորիզացվող Շրեդինգերի հավասարում ունեցող մագնիսական դաշտում երկչափ համակարգեր:

Ցույց է տրված, որ ընդհանրացված MIC-Kepler համակարգը և քառաչափ օսցիլյատորը դուալ համակարգեր են և Կուստանհեյմո-Շտիֆելի ձևափոխության ընդհանրացված վարկածը հանդես է գալիս որպես դուալության ձևափոխություն:

ՈՒսումնասիրված են երկու կապված $s = 1/2$ սպինային շղթաների էներգիայի մակարդակները և հիմնական վիճակը սպինների միջև անկյունային փոխազդեցության առկայության դեպքում: Ապացուցված է, որ նվազագույն էներգիայի արժեքը, որը համապատասխանում է սպինի որոշակի արժեքին, սպինից կախված մոնոտոն աճող ֆունկցիա է: Ապացուցված է նաև, որ համապատասխան էներգիայի մակարդակները այլասերված չեն: Ցույց է տրված նաև, որ որոշ դեպքերում հիմնական վիճակը այլասերված չէ: Ստացված են նրա քվանտային թվերը:

Թեմա 2. ՈՒսումնասիրվել է ^{12}C փնջի անհամասեռության ազդեցությունը ^{12}C -անապի հարստացված թիրախներ ռեակցիաներում մնացորդային միջուկների առաջացման կտրվածքների վրա: Պարզվել է, որ եթե երկարակյաց արդյունք-միջուկների առաջացման կտրվածքները փոփոխվում են ընդամենը 1-3 %-ով, ապա կարճ ապրող մնացորդային միջուկների կտրվածքները ուղղվում են մինչև 30 %-ով:

ՈՒսումնասիրվել են դեյտրոն-միջուկային ռեակցիաների մոտ 80 կտրվածքներ, և նրանք համեմատվել են պրոտոն-միջուկային ռեակցիաների կտրվածքների հետ: Նրանց հարաբերությունը (R) թեթև մնացորդների համար ($7<A<50$) տալիս է երկուսի կարգի թիվ: Տեսական հաշվարկները նշված զանգվածային տիրույթի համար տալիս է $R=1\div 1.3$: Նման արժեքներ են ստացվում նաև պարզ ռեակցիաների համար: Դեյտրոն-միջուկային և պրոտոն-միջուկային ճեղքման և խորը ճեղքման ռեակցիաների համար կտրվածքների հարաբերությունը փորձարարական և տեսական արժեքների համար տալիս է նույն մեծությունը /մեկին մոտ/: Ստացված արդյունքներից կարելի է եզրակացնել, որ R հարաբերությունը զգայուն է մնացորդային միջուկների առաջացման մեխանիզմի նկատմամբ:

ՈՒսումնասիրվել է ^{12}C+անապի միջուկ փոխազդեցություններում թեթև մնացորդային միջուկների առաջացումը: Ստացվել է փորձարարական կտրվածքների իզոսկեյլինգ՝ կախված մնացորդային միջուկների իզոսպինի երրորդ պրոյեկցիայից:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	15	4

ՕՊՏՈԷԼԵԿՏՐՈՆԻԿԱՅԻ ԵՎ ՖՈՏՈՆԻԿԱՅԻ ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱ

***Գիտական ղեկավար*՝** *Չիլինգարյան Յուրի Սերգեյի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս*

Լաբորատորիայի աշխատակիցների կազմը

1. Հակոբյան Ռաֆիկ Սերգեյի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտ., առաջատար գիտաշխատող
2. Ասլանյան Լևոն Սուրենի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտ., ավագ գիտաշխատող
3. Մանուկյան Ալբերտ Հայկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու., ավագ գիտաշխատող
4. Գալստյան Արթուր Վլադիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, գիտաշխատող
5. Ներսիսյան Սամվել Յոլակի, կրտսեր գիտաշխատող
6. Կիրակոսյան Արթուր Աբրահամի, կրտսեր գիտաշխատող
7. Վարդանյան Աշոտ Անուշավանի, ինժեներ
8. Սահակյան Նաիրա Սարգսի, ինժեներ
9. Թովմասյան Կարինե Ալբերտի, ավագ լաբորանտ
10. Գրիգորյան Արմեն Մնացականի, ավագ լաբորանտ, ասպիրանտ
11. Առաքելյան Արտակ Գենայի, ավագ լաբորանտ, ասպիրանտ
12. Չիլինգարյան Ալեքսանդր Դավիթի, ավագ լաբորանտ, ասպիրանտ
13. Ասլանյան Արա Լևոնի, ավագ լաբորանտ, ասպիրանտ
14. Պողոսյան Ագապի Տիրանի, լաբորանտ, մագիստրոս
15. Քալաշյան Մերի Աշոտի, լաբորանտ
16. Արզաքանցյան Միքայել Արայի, լաբորանտ, մագիստրոս
17. Ներսիսյան Դավիթ Սամվելի, լաբորանտ

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ լաբորատորիայում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Տեսականորեն և փորձնականորեն ուսումնասիրվել է հաջորդական ուղղանկյուն էլեկտրական իմպուլսների դաշտում դիրեկտորի վերակողմնորոշման երևույթը: Ստացվել է պրոցեսի դինամիկան նկարագրող հավասարումների անալիտիկ և թվային լուծումները, ինչպես նաև բացահայտված է ուղղանկյունաձև իմպուլսների լրացման գործակցի դերը:

Հավաքվել է նաև փորձարարական սարք: ՈՒսումնասիրվել է երևույթի կախվածությունը էլեկտրական իմպուլսի պարամետրերից, ինչպես նաև հեղուկ բյուրեղական նմուշ հաստությունից: Ստացված արդյունքները որակապես համընկնում են թվային վերլուծությամբ ստացված արդյունքների հետ:

ՈՒսումնասիրվել է գիրոտրոպիայի և մակածված անհամասեռ անիզոտրոպության միաժամանակյա առկայությամբ միջավայրերում տարածվող լազերային փնջի բևեռացման վարքը: Հաշվի առնելով, որ միաժամանակ երկու տիպի անհամասեռությունների գոյությունը էապես դժվարացնում է ուսումնասիրվող խնդիրը, մշակվել է նոր մոտեցում:

Առաջարկվել և ֆեմտովայրկյանային ժամանակային սանդղակում փորձնականորեն հետազոտվել է սպեկտրալ սեղմման և Ֆուրյե փոխակերպման նոր, ոչ աբերացիոն համակարգ՝ հիմնված ճառագայթման հաճախային խառնման երևույթի վրա: Հետազոտված են համակարգի բնորոշ առանձնահատկությունները, մատնանշված են առավելությունները ու կիրառության տիրույթը: Առաջարկվող համակարգի օգնությամբ փորձնականորեն իրականացվել են ֆեմտովայրկյանային իմպուլսների սպեկտրալ սեղմում (12^x, 2.5^x և 1.2^x): Այս ռեժիմներում իրականացվել են նաև տարբեր տևողություններ և ժամանակային տեսքեր ունեցող իմպուլսների Ֆուրյե փոխակերպում և սպեկտրաժամանակային արտապատկերում: Ստացված արդյունքները հիմք են հանդիսանում օպտիկական ֆեմտովայրկյանային օսցիլոգրաֆի մշակման համար, որի լուծողունակությունը մի քանի կարգով գերազանցում է ներկայիս սարքերի լուծողունակությանը:

Վերը նշված նոր մեթոդի օգնությամբ իրականացված է նաև մինչև 0.2 նմ սպեկտրալ սեղմված իմպուլսի հաճախային վերալարումը 16 նմ տիրույթում: Սպեկտրի կենտրոնական հաճախության շեղման

կախվածությունն ազդանշանային ու նեցուկ իմպուլսների միջև եղած ժամանակային հապաղումից ունի գծային բնույթ, ինչը կարևոր է մեթոդի սանդղակավորման տեսանկյունից:

Փորձնականորեն իրականացվել է գերկարճ լազերային ազդակների սինթեզ սպեկտրոմետրի սխեմայի հիմքով և մշակվել այլընտրանքային դիսպերսիոն հապաղման գիծ: Մեթոդի օգնությամբ ձևավորվել են տարբեր տևողության և բարդ ժամանակային պրոֆիլ ունեցող իմպուլսներ:

Մշակվել և հետազոտվել են փոքր հզորության, լույսի ճառագայթով ղեկավարվող և ֆոտոհիշողություն ունեցող երկվիճակ սարքեր: Բարձր ֆոտոհիշողություն, արագագործություն, կայունություն ունենալու իմաստով ուսումնասիրվել է այդ սարքերի վարքագիծը փոխանջատումից հետո:

Ավտոմատացվել է դիֆրակցիոն էֆեկտիվության չափման պրոցեսը՝ օգտագործելով CAMAC ինտերֆեյս:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	7	2

«ՄԱԿՐՈՄՈԼԵԿՈՒԼՆԵՐԻ ՖԻԶԻԿԱ» ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱ

Գիտական ղեկավար՝ *Հարությունյան Սամվել Գառնիկի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Լաբորատորիայի աշխատակիցների կազմը

1. Վարդանյան Վոլոդյա Իշխանի
2. Կարապետյան Նելլի Հրանտի
3. Վարդանյան Հարություն Բաբկենի
4. Ղազարյան Արա Արամի
5. Քարամյան Կարինե Կառլենի
6. Ալոյան Լուսինե Ռաֆիկի
7. Խաչատրյան Աննա Բաբկենի
8. Կուծանյան Հրաչ Ռաֆիկի
9. Պողոսյան Միքայել Կարենի
10. Սինյավսկայա Ալլա Կոնստանտինի
11. Ծառուկյան Արտյոմ Վլադիմիրի
12. Թորոսյան Լյուսյա Վարդգեսի
13. Աբգարյան Լուսինե Սարգսի
14. Խաչիկյան Պերճուհի Ներսեսի
15. Վարդանյան Հայկ Վարդանի, ուսանող
16. Վարդանյան Իշխան Վոլոդյայի, ուսանող
17. Ջախարյան Ռոքսանա Վլադիմիրի, ուսանող
18. Գրիգորյան Ինեսսա Էդվարդի, ուսանող
19. Բուրյակինա Տատյանա Յուրիի, ուսանող
20. Ավետիսյան Անի Արթուրի, ուսանող
21. Պետրոսյան Արևիկ Դավթի, ուսանող

22. Տոնոյան Շուշանիկ Արմենի, ուսանող

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ լաբորատորիայում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

ՈՒսումնասիրված է ԴՆԹ-ի հետ Cu-պարունակող մետաղապորֆիրինների փոխազդեցությունը: Յույց է տրված, որ կողմնային ռադիկալի երկարությունը, կոշտությունը և ճյուղավորումը ազդում են ԴՆԹ-ի հետ տարբեր մետաղապորֆիրինների կոմպլեքսառաջացման մեխանիզմների վրա: Յույց է տրված, որ Cu(II)-պարունակող պորֆիրինները՝ որպես հարթ միացություններ, ինտերկալացվում են ԴՆԹ-ի կառուցվածքում: Սակայն պետք է նշել, որ նույն այս պորֆիրինները կարող են կապվել նաև ԴՆԹ-ի արտաքին մակերևույթի հետ՝ առաջացնելով իրար վրա դասավորված պորֆիրինների լայնածավալ տեղամասեր:

Հայտնաբերված է կորելյացիա ԴՆԹ-ի մոլեկուլի հետ պորֆիրինների կապման տեսակի և պիրիդիլային օղակի վրա կողմնային ռադիկալի զբաղեցրած դիրքի (3N և 4N) միջև, այն է՝ 4-րդ դիրքում գտնվող կողմնային ռադիկալով պորֆիրինները ավելի էֆեկտիվ են փոխազդում ԴՆԹ-ի հետ:

Կապման հաստատունների հաշվման համար օգտվել ենք Կորեայի և Չեարսի կողմից առաջարկված հավասարումից, որը Մակգիի և ֆոն-Հիպելի հանրահայտ հավասարման մոդիֆիկացիան է: Յույց է տրված, որ ինտերկալացվող պորֆիրինների համար կապման հաստատունը էականորեն բարձր է, քան արտաքին կապման ձևը գերադասող պորֆիրինների:

«ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԱՅԻՆ ԿԵՆՍԱՖԻԶԻԿԱ» ՄԻՋՖԱԿՈՒԼՏԵՏԱՅԻՆ ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱ

Գիտական ղեկավարներ՝ *Գևորգյան Էմիլ Մուշի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ,*
Հարությունյան Սամվել Գառնիկի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

Լաբորատորիայի աշխատակիցների կազմը

1. Դալյան Եվա
2. Ղազարյան Ռուզան
3. Հարությունյան Տիգրան
4. Անանյան Գայանե
5. Վարդապետյան Արմեն
6. Առաքելյան Հակոբ, ասպիրանտ
7. Նավոյան Ջավեն, ասպիրանտ

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ լաբորատորիայում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Հիմնական խնդիրն է՝ ուսումնասիրել դեղաբանական նշանակություն ունեցող նյութերի ազդեցությունը կենսաբանական մակրոմոլեկուլների և վերմոլեկուլային կառուցվածքների (խրոմատին, քրոմոսոմներ, կենսաբանական մեմբրաններ) վրա:

Ուսումնասիրված է երկու նոր պոտենցիալ հակաուռուցքային ակտիվությամբ օժտված պլատինային կոմպլեքսների ազդեցությունը ԴՆԹ-ի վրա: Հայտնի է, որ հակաուռուցքային պրեպարատների կենսաբանական ակտիվության իրականացման ձևերից մեկը ԴՆԹ-ի կրկնակի պարույրում միջշղթայական կցակարումների առաջացումն է /ոչ դարձելի քիմիական կապ/: Այդպիսի քիմիական մոդիֆիկացիաները էականորեն փոխում են ԴՆԹ-ի կառուցվածքը, կենսաբանական և ջերմադինամիկական հատկությունները: Ուսումնասիրված է միջշղթայական կցակարումների ազդեցությունը ԴՆԹ-ի կառուցվածքի և ջերմադինամիկական հատկությունների վրա: Մասնավորապես ուսումնասիրված են ԴՆԹ-ի հետ այդ միացությունների կոմպլեքսների կառուցվածքային առանձնահատկությունները, կարգ-անկարգավորվածություն անցումների թերմոդինամիկական առանձնահատկությունները, ընտրողական և ոչ ընտրողական ադսորբցիայի առանձնահատկությունները և այլն:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	6	6

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ

1. *Ավետիսյան Կ. Լ.,* Ասիմպտոտական մեթոդներ, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 120 էջ:

Հոդված

1. *Êàçàðÿí Ì. À., Ìèêàåëÿí À. Ì.,* Àñòðîôèçèêà, 50, 2007, ñ. 161-170.
2. *Avetisyan K. L., Shamoyan R. F.,* Some generalizations of Littlewood-Paley inequality in the polydisc, Mat. Vesnik, 2006, vol. 58, N 3-4, pp. 97-110.
3. *Avetisyan K. L., Stevic S.,* Equivalent conditions for Bergman space and Littlewood-Paley type inequalities, J. Comput. Analysis Appl., 2007, vol. 9, N 1, pp. 15-28.
4. *Avetisyan K. L.,* Hardy-Bloch type spaces and lacunary series on the polydisk, Glasgow J. Math., 2007, vol. 49, N 2, pp. 345-356.
5. *Avetisyan K. L.,* Lacunary series and sharp estimates in weighted spaces of holomorphic functions, J. Contemp. Math. Analysis, 2007, vol. 42, N 2, pp. 69-73.
6. *Grigorian M. G., Gogyan S. L.,* Non-linear approximation by Haar's system and modifications of functions, Analysis Mathematica 32, 2006, N 1, 49-80.
7. *Grigorian M. G. and Gogyan S. L.,* Rearranged series by Haar system, Journal of Contemporary Mathematical Analysis 42:2, 2007, 27-50.
8. *Ãðèãîðÿí Ì. Ã.,* Ðÿäû ïî ñèñòåìå Õààðà ñ ìîíîòîííûìè êîýôôèöèåíòàìè, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, ò. 42, N 4, 2007, ñ. 25-41.
9. *Grigoryan M. G. and Sargsyan A. A.,* Divergence a.e. of the greedy algorithm by Faber-Schauder system for continuous functions, East Journal on Approx., vol. 13, 2007, N 2, pp. 29-39.
10. *Episkoposian S. A,* Universal series by trigonometric system in weighted $L^1_\mu[0,1]$ spaces, Int. J. Math. and Math. Sci., 2006, Art. ID 62909, p., 1-13.
11. *Episkoposian S. A.,* On the divergence of greedy algorithms with respect to Walsh subsystems in L, Nonlinear Analysis: Theory, Methods & Applications, Volume 66, Issue 8, 15 April, 2007, p. 1782-1787.

12. *Episkoposian S. A.,* On the divergence of Greedy algorithms with respect to generalized Walsh systems in $L^1[0,1]$, Izvestiya Natsionalnoi Akademii Nauk Armenii, English trans. in: Journal of Contemporary Mathematical Analysis, Vol. 41, n. 2, 2006, p. 14 – 24.
13. *Gogyan S. L. and Wojtaszczyk P.,* On weak non-equivalence of wavelet like systems in L^1, Mathematical Proc. Cambridge Phil. Society, vol. 12, 2006, p. 42-51.
14. *Ñàðãñÿí À. À.,* Ðàñõîäÿùèìñÿ æàäîêèõ àëãîðèòìîâ ïî ñèñòåìå Ôàáåðà-Øàóäåðà íà ìíîæåñòâå ìîùíîñòè êîíòèíóóìà, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, ò. 42, 2007, N 2, ñ. 34-43.
15. *Ñàðãñÿí À. Ñ.,* Ïðåäñòàâëåíèå ôóíêöèé êëàññà $L^p_\mu(S^3), p\in[1,2)$ ðÿäàìè ïî ñôåðè÷åñêèõ ãàðìîíèêàì, Èçâåñòèÿ Âóçîâ, Ìàòåìàòèêà, Êàçàíü, ò. 85, N 2, 2007, ñ. 67-74.
16. *Ïîãîñÿí À. Â.,* Îá îäíîé ëèíåéíîé ðàöèîíàëüíî-òðèãîíîìåòðè÷åñêîé èíòåðïîëÿöèè ãëàäêèõ ôóíêöèé, ÄÍÀÍ Àðìåíèè, òîì 106, N 1, 2006, ñ. 13-20.
17. *Poghosyan A., Nersessian A.,* On a rational linear approximation of fourier series for smooth functions, Journal of Scientific computing, vol. 26, N 1, 2006, pp. 111-125.
18. *Poghosyan A., Nersessian A.,* Accelerating the convergence of trigonometric series, Central European Journal of Mathematics, vol. 4, N 3, 2006, pp. 435-448.
19. *Ïîãîñÿí À., Íåðñåñÿí À., Áàðõóäàðÿí Ð.,* Óñêîðåíèå ñõîäèìîñòè ðÿäîâ Ôóðüå, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, Ìàòåìàòèêà, 41, N 2, 2006, ñ. 43-56.
20. *Áàãäàñàð À. Â., Ñåäðàêÿí Ä. Ì.,* Èçó÷åíèå âëèÿíèÿ ïðîöåññîâ íåëèíåéíûõ ïó÷êîâ ïðè ðàñïðîñòðàíåíèè âîëí â ïëàçìå ïóëüñàðíûõ ñðåä÷íûõ îðèåíòàöèîííûõ ìàãíèòíûõ ïîëåé, Àñòðîôèçèêà, ò. 49, âûï. 3, 2006, ñ. 409-418.
21. *Ñåäðàêÿí Ä. Ì., Êðèêîðÿí Ð. À.,* Òîðîèäàëüíûå ìàãíèòíûå ïîëå â ïóëüñàðàõ, Àñòðîôèçèêà, ò. 49, âûï. 4, 2006, ñ. 613-620.
22. *Ñåäðàêÿí Ä. Ì., Øàõàáàñÿí Ê. Ì., Øàõàáàñÿí Ì. Ê.,* Ìàãíèòíûå ïîëå íåéòðîííîé çâåçäû ñ ñâåðõïðîâîäÿùèì êâàðêîâûì ÿäðîì â "CFL"- ôàçå, Àñòðîôèçèêà, ò. 50, âûï. 1, 2007, ñ. 87-98.
23. *Ñåäðàêÿí Ä. Ì.,* Äèíàì÷åñêèå óðàâíåíèÿ êâàíòîâûõ âèõðåé â ñâåðõïðîâîäíèêàõ II ðîäà, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, ò. 41, № 5, 2006, ñ. 319-323.
24. *Ñåäðàêÿí Ä. Ì., Àéðàïåòÿí Ì. Â., Ñåäðàêÿí Ë. Ð.,* Ñêà÷êè óãëîâîé ñêîðîñòè ïóëüñàðà Vela â ìîäåëè "öåíòðîáåæíîãî âûòàëêèâàíèÿ" âèõðåé, Àñòðîôèçèêà, ò. 50, âûï. 2, 2007, ñ. 183-197.
25. *Àáðàìÿí Ì. Ã.,* Àíèçîòðîïíûå è íåïîäîáíûå S-ýëëèïñîèäû Ðèìàíà âíóòðè ñôåðîèäàëüíîãî ãàëî. II. Àñòðîôèçèêà, ò. 49, âûï. 3, 2006, ñ. 359-374.
26. *Gevorgyan A. H., Kocharian A., Vardanyan G. A.,* Accumulation and Transmission of the Light Energy in Nonreciprocal Multilayer Systems. Opt. Commun., 259, 2006, p. 455-464.
27. *Gevorgyan A. H., Grigoryan A., Kocharian A., Khachatryan A. Zh., Mikaelyan L. O., Sedrakyan A. M., Vardanyan G. A.,* Polarization plane's weak rotation amplifiers and polarization azimuth stabilizers. Optik, v. **117**, N 7, 2006, pp. 309-316.
28. *Åâãîðãÿí À. À., Ñåäðàêÿí À. Ì.,* Îá óñëîâèè ïîâîðîòà ïëîñêîñòè ïîëÿðèçàöèè óñèëèâàþùåé àíèçîòðîïíîé ïëàñòèíêîé, Èçâ. ÍÀÍ Àðìåíèè, Ôèçèêà, ò. **41**, N 5, 2006, ñ. 345-352.
29. *Sedrakian D. M., Gevorgyan A. A., Khachatrian A. Zh. and Badalyan V. D.,* Dissipation of electromagnetic waves in one-dimensional quasiperiodic media, Astrophysics, V. 50, N 1, 2007, pp. 87-93.
30. *Sedrakian D. M., Gevorgyan A. H., Khachatrian A. Zh., Badalian V. D.,* Photonic Band Gap in 1D Photonic Crystals with gradient profile of pitch and amplitude of modulation. Opt. Commun, V. 271, N 2, 2007, pp. 451-456.
31. *Áàáàëÿí Â. Ä.,* Ê âîïðîñó ðàñïðîñòðàíåíèÿ ýëåêòðîìàãíèòíîé âîëíû â îäíîðîäíîé êâàçèïåðèîäè÷åñêîé ñðåäå, Àñòðîôèçèêà, ò. 49, âûï. 4, 2006, ñ. 631-636.
32. *Åðèöÿí Î. Ñ., Ïàïîÿí À. À., Àðàêåëÿí Î. Ì.,* Îïòè÷åñêèå ñèãíàëüíûõ ñðåä ñ îòðèöàòåëüíûì è ýëåêòðîìàãíèòíûì ïðåëîìëåíèåì, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, Ôèçèêà, ò. 41, 2006, ñ. 281-287.
33. *Åðèöÿí Î. Ñ., Ïàïîÿí À. À., Àðàêåëÿí Î. Ì., Ïàïîÿí Ê. Â., Ïèêè÷ÿí Î. Â.,* Íàëîíîíå ïðîïóñêàíèå ýëåêòðîìàãíèòíûõ âîëí ÷åðåç ñëîè ñ îäíîðîäíîé è íåîäíîðîäíîé ñïèðàëüíîé ñòðóêòóðîé, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, Ôèçèêà, ò. 41, 2006, ñ. 340-346.
34. *Gevorgyan A. H.,* The Loss of the Polarization Dependence of Diffraction Reflection in Chiral Photonic Crystals in the Presence of Anisotropic Defects, Technical Physics Letters, Vol. 32, N 8, 2006, pp. 698-702.

35. *Àðóòþíÿí Ì. Ç., Âàðäàíÿí Ã. À., Ãåâîðãÿí À. À.,* Ñîáñòâåííûå ïîëÿðèçàöèè è ñîáñòâåííûå çíà÷åíèÿ ïðåäàòî÷íîé ôóíêöèè äëÿ êîìïëåêñíîé àìïëèòóäû ñèãíàëîâ ñ ïîñëåäóþùåé íåëèíåéíîé îáðàáîòêîé, Îïòè÷åñêèé æóðíàë, ò. **74**, N 4, 2007, c. 16-23.
36. *Ñåäðàêÿí Ä. Ì., Ïåòðîñÿí Ï. Ã., Ãðèãîðÿí Ë. Í., Áàãäàñàðîâ Â. Ä.*, Èññëåäîâàíèå òåìïåðàòóðíîãî êîýôôèöèåíòà ýíåðãèè çàïðåùåííîé çîíû ïîëóïðîâîäíèêîâûõ íàíîñòðóêòóð $CdSe_{1-x}S_x$. Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, Ôèçèêà, ò. 42, â. 1, 2007, ñ. 17-23.
37. *Âàáðèåëÿí Ð. Ö., Òîíîÿí À. Ã., Ñåìåðäæÿí Î. Ñ.,* Ì îíîëèòíûé êîìïàêòíûé ðåçîíàòîð äëÿ ðåíòãåíîâñêîãî è ñèíõðîòðîííîãî èçëó÷åíèÿ, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, ò. 42, № 2, 2007, ñ. 110-119.
38. *Âîñêàçàðÿí Ã. À., Õà÷àòðÿí Æ. Á., Áàãäàëÿí Ý. Ñ., Òåð-Âåâîðêÿí Ý. È., Îãàíåñÿí Â. Í.,* Ðàñïðåäåëåíèå ïðîäîëüíûõ ýëåêòðîííûõ ïîòîêîâ ïî ïîâåðõíîñòè êàòîäîâ ïðîíèêàþùèõ òóáêè, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, Ôèçèêà, ò. 41, № 2, 2006, ñ.148-153.
39. Ãóêàñÿí Ï. Ñ., Ì èíàñÿíö Ì. Õ., Ïîëó÷åíèå íîâîãî íîñèòåëÿ íà îñíîâå àêòèðîâàííîãî êëèíîïòèëîëèòà è åãî ïðèìåíåíèå â ïðîöåññå äèäðîâàíèÿ ñî ìåòäîì ñïèêîâåðà, Èíôîðìàöèîííûå òåõíîëîãèè è óïðàâëåíèå, № 3, 2006, ñ. 1-4.
40. *Minasbekyan L., Badalyan H., Vardevanyan P.,* Correllation between aquoes pore permeability and surface charge of wheat seedlings nuclei, Brilliant Light in Life and Material Sciences, 2006, p. 205-211.
41. *Adam J., Balabekyan A., Bradnova V. et al.,* Transmutation studies with GAMMA2-setup using relativistic proton beams of the JINR Nuclotron, Nuclear Instrument and Methods in Physics Research A 562, 2006, 741-742.
42. *Adam J., Balabekyan A., Bradnova V. et al.*, Transmutation studies with GAMMA2-setup using relativistic proton beams of the JINR Nuclotron, Nuclear Instrument and Methods in Physics Research A 562, 2006, 741-742.
43. *Êàðàïåòÿí Í. Ã., Êàðàìÿí Ê. Ê., Äàëÿí Å. Á.,* Çââèñèìîñòü òåðìîäåíàòèâíîñòè ïàðàìåòðîâ ÄÍÊ ôàñîëè îò ñîäåðæàíèÿ ^{137}Cs è ^{40}Ê, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, 2006, 2, N 210, ñ. 97-104.
44. *Ghazaryan A. A., Dalyan Y. B., Haroutiunian S. G., Vardanyan V. I., Ghazaryan R. K., Chalikian T. V.*, Thermodynamics of Interactions of TAlPyP4 and AgTAlPyP4 Porphyrins with Poly(rA)poly(rU) and Poly(rI)poly(rC) Duplexes, Journal of Biomol. Structure & Dynamics, 2006, v. 24, N 1, p. 67-74.
45. *Àëîÿí Ë. Ð., Àíàíÿí Â. Â., Âàðäàíÿí Â. È., Äàëÿí Å. Á.*, Âëèÿíèå áîêîâûõ ãðóïï íà âçàèìîäåéſòâèå ïîðôèðèíîâ ñ ÄÍÊ, Ó÷åíûå çàïèſêè ÅÃÓ, 2006, ò. 3, N 211, ñ. 40-45.
46. *Lando D. Y., Fridman A. S., Haroutiunian S. G., Vardanyan V. I.,* Representation of binding parameters for DNA-ligand complexes using two infinite series charcterizing long-range ligand-ligand interaction along the double helix, Doklady of the National Academy of Sciences of Belarus, 2006, v. 50, № 2, p. 46-50.
47. *Lando D. Y., Fridman A. S., Haroutiunian S. G., Vardanyan V. I.*, Study of distribution of adsorbed ligands along the DNA double helix, Doklady of the National Academy of Sciences of Belarus, 2006, v. 50. № 4. p. 34-39.
48. *Âàðäàíÿí Â. È.*, Ìåòîä îïðåäåëåíèÿ ïàðàìåòðîâ ñâÿçûâàíèÿ ëèãàíäîâ ñ ÄÍÊ èç êðèâûõ òèðîâàíèÿ, è èññëþſòâàöèÿ åãî ïðèſåſåíèÿ íà ïðèſåðå îïðîſèſíîâ, Âåſòíèſ ÌÀÍÅÁ. 2006, ò. 11, № 8. ſ. 97-101.
49. *Âàðäàíÿí Â. È.*, Î äâóõ òèïàõ ïðîòèâîîſóſîſåâûõ ſîſåäſíåſé, ïðåſſòſâóþùèõ ðàçäſëſíèþ íèòåſ äíê ïðè ðàçðóſåſèè äâîſíîſ ſïèðàëè, Ó÷. çàï. ÅÃÓ, 2006, № 3, ſ. 46-50.
50. *Âàðäàíÿí Â. È.*, Ìîäåëèðîâàíèå èçìſíſíèÿ ſòàáèſüſîſòè ÄÍÊ ïðè ìſæſåſſî÷å÷íſ ſſſèâſíſèſ ïðſîſèâſîſſóſîſſåâſ ì è ïðſſàſàòſ ì è îſſó÷åſſſ, Èçâ. ÍÀÍ ÐÀ, 2006, № 5, ſ. 41.
51. *Lando D. Y., Fridman A. S., Haroutiunian S. G., Vardanyan V. I.,* Calculation of DNA-ligand binding characteristics at infinite radius of interactions of adsorbed ligands using a modified ZGVN method, Doklady of the National Academy of Sciences of Belarus, 2006, v. 50, № 6, p. 66-71.
52. *Grigoryan A. V., Mamasakhlisov E. Sh., Buryakina T. Yu., Tsarukyan A. V., Benight A. S.*, Stacking heterogeneity: A model for the sequence dependent melting cooperativity of duplex DNA, THE JOURNAL OF CHEMICAL PHYSICS 126, 165101, Received 20 November 2006, accepted 19 March 2007, published online 23 April, 2007.
53. *Vartanian A. L., Yeranosyan M. A., Kirakosyan A. A.,* Electron-phonon effect on the ground-state binding energy of hydrogenic impurity in quantum-well wire in presence of an electric field, Physica B, v. 390, 2007, p. 256-262.
54. *Vartanian A. L.,* Polar-optical phonon-limited electron mobility in quantum wires, Int. Journ. Mod. Phys. B, v. 20, 2006, p. 3015-3025.
55. *Vartanian A. L., Vardanyan L. A., Kazaryan E. M.,* Hydrogenic impurity bound polaron in a cylindrical quantum dot in an electric field. Physics Lett. A, v. 360, 2007, p. 649-654.

56. *Vartanian A. L., Asatryan A. L., Kirakosyan A. A.*, Hot electron energy-loss rate via PO-phonon scattering in CdZnSe/ZnSe quantum wire. Physica B, v. 389, 2007, p. 258-262.
57. *Àâåòÿí Ê. Ò., Àðàêåëÿí Ì. Ì., Âðèãîðÿí Ï. À., Ìàëÿí Ä. Â., Ñåìåðäæÿí Î. Ñ., Òàäåâîñÿí À. À.*, Íîâûé ìåòîä ðåàëèçàöèè äèôðàêöèè øèðîêîé ðàñõîä. ïó÷êà ðåíò. èçëó÷., Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, Ôèçèêà, ò. 41, 2006, ñ. 426-434.
58. *Êàðàõàíÿí Ð. Ê., Êàðàõàíÿí Ê. Ð.*, Âëèÿíèå îãðàíè÷åííûõ äåôåêòîâ êðèñòàëëà íà Êèêó÷è-ëèíèè, Èçâ. ÍÀÍ Àðìåíèè, Ôèçèêà, ò. 42, № 2, 2007, ñ. 120-122.
59. *Ãàñïàðÿí Ë. Ã., Ìêðòû÷ÿí Â. Ï., Áàëÿí Ì. Ê., Ìåëêîíÿí À. Ñ.,* Èñêóññòâåííàÿ óëüòðàçâóêîâàÿ àíèçîòðîïèÿ â îáëàñòè ðåíòãåíîâñêèõ ÷àñòîò, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ ÐÀ, Ôèçèêà, ò. 42, № 4, 2007, ñ. 242-249.
60. *Aghasyan M. M., Grigoryan A. H., Toneyan A. H, Tsakanov V. M.,* Use of multy-beam scattering radiation for the absolute X-ray energy calibration, "Brilliant Light in Life and Material Sciences" (Eds. V.Tsakanov, H.Wiedemann) NATO Science Series 3: Physics and Biophysics, Springer, 2007, p. 479-483.
61. *Levonyan L.,* The formation of the X-ray phase contrast under the diffraction focusing of the spherical wave. Acta Cryst., v. A62, 2006, p. 254.
62. *Khachaturyan G., Levonyan L.,* The control of x-ray diffracted beam by the surface acoustic wave in the grazing geometry. Acta Cryst., v. A62, 2006, p. 253.
63. *Levonyan L. V., Khachaturyan G. K.,* X-ray diffraction pattern of a Gulyaev–Bleustein surface acoustic wave in grazing geometry. ISSN 1063-7745, Crystallography Reports, 2006, v. 51, Suppl. 1, p. S55–S61.
64. *Ëåâîíÿí Ë. Â., Õà÷àòóðÿí Ã. Ê.,* Îñîáåííîñòè ôîðìèðîâàíèÿ ðåíòãåíîâñêèõ ôîêóñèðîâàííûõ èçîáðàæåíèé ïîâåðõíîñòíûõ àêóñòè÷åñêèõ âîëí â ñêîëüçÿùåé ãåîìåòðèè. Ïîâåðõíîñòü. Ðåíòãåíîâñêèå, ñèíõðîòðîííûå è íåéòðîííûå èññëåäîâàíèÿ, 2007, № 1, ñ. 55-60.
65. *Ìàíàñåÿí A. Õ., Êèðàêîñÿí,* Ïîâåäåíèå íîñèòåëåé çàðÿäà ñ çàâèñÿùåé îò ïîëîæåíèÿ ýôôåêòèâíîé ìàññû â êâàíòîâîé ïëåíêå, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, Ôèçèêà, ò. 42, 2007, ñ. 34-42.
66. *Bezirganyan H. P., Bezirganyan S. E., Bezirganyan H. H. (Jr.), Bezirganyan P. H. (Jr.),* Two-dimensional ultrahigh-density x-ray optical memory. J. Nanosci. Nanotechnol., 2007, v. **7**, N 1, p. 306-315.
67. *Bezirganyan H. P., Bezirganyan S. E., Bezirganyan H. H. (Jr.), Bezirganyan P. H. (Jr.),* Two-layer ultrahigh-density x-ray optical memory, Proc. of the NATO Advances Research Workshop (NATO ARW 2006) on.
68. *Ìóãíåöÿí Â. Í., Êèðàêîñÿí À. À.,* Âëèÿíèå âçàèìíîé äèôôóçèè In è Al íà ýëåêòðîííûå ñîñòîÿíèÿ è ïîãëîùåíèå ñâåòà â êâàíòîâûõ òî÷êàõ InxGa1-xAs/AlyGa1-yAs, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, Ôèçèêà, ò. 42, 2007, ñ. 83-91.
69. *Êèðàêîñÿí À. À., Ãàñïàðÿí Ø. Ã.,* Âëèÿíèå ôîðìû îãðàíè÷èâàþùåãî ïîòåíöèàëà íà òåì ðåëàêñàöèè èì ïóëüñà íîñèòåëåé çàðÿäà â êâàíòîâîé ïðîâîëîêå, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, ò. 41, 2006, ñ. 353-361.
70. *Sarkisyan H. A.,* On the criteria of the applicability of the single-particle transitions in multi-particle system, Physics of Part. and Nucl. Letters, v. 4, 2007, p. 51-54.
71. *Harutyunyan V. A., Êazaryan E. Ì., Êostanyan À. À., Sarkisyan H. A.,* Interband transitions in cylindrical layer quantum dot: influence of magnetic and electric fields, Physica E, vol. 36, 2007, p. 114-116.
72. *Kazaryan E. M., Kostanyan A. A., Sarkisyan H. A.,* Optical absorption in GaAs quantum wells caused by donor-acceptor pair transitions, Journal of Physics: Condensed Matter, vol. 19, 2007, id 046212 (9pp).
73. *Êàçàðÿí Ý. Ì., Êîñòàíÿí À. À., Ñàðêèñÿí À. À.,* Ì åæçîííûå ïåðåõîäû â êâàíòîâîì ñòåðè÷åñêîì ñëå ïðè íàëè÷èè ýëåêòðè÷åñêîãî ïîëÿ: ìîäåëü ñòåðè÷åñêîãî ðîòàòîðà, Èçâåñòèÿ ÍÀÍ Àðìåíèè, Ôèçèêà, ò. 42, № 4, 2007, ñ. 218-226.
74. *Mardoyan L., Nersessian A., Sarkisyan H., Yeghikyan V.,* Dipole transitions and Stark effect in the charge-dyon system, Journal of Physics A, vol. 40, 2007, p. 5973-5980.
75. *Kazaryan E. M., Petrosyan L. S., Sarkisyan H. A.,* Hidden symmetry, excitonic transitions and two-dimensional Kane's exciton in quantum well, Electronic Journal of Theoretical Physics, vol. 4, № 15, 2007, p. 91-100.
76. *Gevorgyan S. G., Gevorgyan V. S., Shirinyan H. G., Karapetyan G. H., Sarkisyan A. G.,* A Radically New Principle of Operation Seismic Detector of Nano-scale Vibrations. IEEE Transactions on Applied Superconductivity, 2007, v. 17, N 2, p. 629-632.
77. *Kafadaryan E., Aghamalyan N., Nikogosyan S., Shirinyan H., Manukyan A., Hayrapetyan A., Badalyan G., Song Y., Wu N., Ignatiev A.,* Investigation of optical and electrical properties of $Pb(Zr_{1-x}Ti_x)O_3$ thin films on different substrates, Japanese Journal of Applied Physics, v. 45, N 3A, 2006, p. 1702-1704.
78. *Gevorgyan S .G.,* Ultra-High Sensitivity Position Sensor for seismometry (Commercialization of Products/Results

Support Program, Prepared by assistance of High-Tech Group cjsc), "Superconductivity & Instrumentation", YSU & NFSAT, Yerevan, 2006 – preprint, p. 1-8.

79. *Àâàáàáÿí Ý. Â., Àðóþíÿí Í. Ï., Íèêèòèí Ñ. À., Ïàíôàòîâ Í. Þ.,* Ì àãíèòíûå ôàçîâûå ïåðåõîäû â ãèäðèäàõ èíòåðìåòàëëèäîâ (ErxNd1-x)2Fe14BH3.4, Ó÷åíûå çàïèñêè ÅÃÓ, ò. 2, 2007, ñ. 48-56.
80. *Saharian A. A.,* Surface Casimir densities and induced cosmological constant in higher dimensional braneworlds. Phys. Rev. D**74**, 124009, 2006.
81. *Saharian A. A., Setare M. R.,* Casimir densities for two spherical branes in Rindler-like spacetimes. J. High Energy Phys. **02**, 089, 2007.
82. *Bezerra de Mello E. R., Saharian A. A.,* Spinor Casimir effect for concentric spherical shells in the global monopole spacetime. Class. Quantum Grav., **23**, 4673-4691, 2006.
83. *Saharian A. A.,* Surface Casimir densities and induced cosmological constant in higher dimensional braneworlds. Accepted for publication in Phys. Rev. D, hep-th/0608211.
84. *Bezerra de Mello E. R., Saharian A. A.,* Vacuum polarization by a global monopole with finite core. J. High Energy Phys., **10**, 049 (25 pages), 2006.
85. *Bezerra de Mello E. R., Saharian A. A.,* Vacuum polarization by a composite topological defect. Phys. Lett. B, **642**, 129-136, 2006.
86. *Saharian A. A.,* Generalized Abel-Plana formula as a renormalization tool in quantum field theory with boundaries. Proceedings of the Fifth International Conference on Mathematical Methods in Physics, 24-28 April, 2006, Rio de Janeiro, Brazil, PoS(IC2006)019, hep-th/0609093.
87. *Bezerra de Mello E. R., Saharian A. A.,* Polarization of the fermionic vacuum by a global monopole with finite core. Phys. Rev. D**75**, 065019, 2007.
88. *Bezerra de Mello E. R., Saharian A. A.,* Electrostatic self-interaction in the spacetime of a global monopole with finite core. Class. Quantum Grav. 24, 2389-2400, 2007.
89. *Bezerra de Mello E. R., Bezerra V. B., Saharian A. A.,* Electromagnetic Casimir densities induced by a conducting cylindrical shell in the cosmic string spacetime. Phys. Lett. B 645, 245-254, 2007.
90. *Saharian A. A.,* Electromagnetic Casimir densities for a wedge with a coaxial cylindrical shell, arXiv:0704.1898.
91. *Àâàêÿí Ð. Ì., Àðóþíÿí Ã. Â.,* Ì îäåëü ñêàëÿðíîãî ïîëÿ â ðàäèàöèîííî-äîìèíàíòíîé ýïîõå, Àñòðîôèçèêà, 4, ò. 50, 2007.
92. *Krivonos S., Nersessian A., Ohanyan V.,* Multi-center MICZ-Kepler system, supersymmetry and integrability. Phiz.Rev.D 75, 085002 (2007)[arXiv:hep-th/0611268].
93. *Mardoyan L., Nersessian A., Yeranyan A.,* Relationship between quantum mechanical systems with and without monopoles. Phis.Lett.A 366 (2007))[arXiv:hep-th/0610301].
94. *Bellucci S., Nersessian A., Yeranyan A.,* Hamiltonian reduction and supersymmetric mechanics with Dirac monopole, Phiz.Rev.D 74, 065022 (2006) (7 p/)[arXiv:hep-th/0606152].
95. *Bellucci S., Nersessian A.,* Nonlinear chiral supermultiplet; freedom in the fermion-boson coupling, Phiz.Rev.D 73, (2006) 107701[arXiv:hep-th/0512165].
96. *Adamyan H. H. and Kryuchkyan G. Yu.,* Time-modulated entangled states of light, Physics of Particles and Nuclei, Letters, v. 4, N 2(138), 2007, p. 214.
97. *Gevorgyan N., Adamyan H. and Kryuchkyan G.,* Signature of squeezing in controlled quantum systems. Physics of Particles and Nuclei, Letters, v. 4, N 2(138), 2007, p. 284.
98. *Adamyan H. H., Gevorgyan T. V. and Kryuchkyan G. Yu.,* Ergodicity in computer modeling of quantum dissipative processes. J. Contemporary Phys., v. 42, 3, 2007.
99. *Shahinyan A. R., Manvelyan S. B., Kryuchkyan G. Yu.*, Generation of photonic superposition states in controlled quantum system, Proceedings of the Conference Laser Physics-2006, Ashtarak-2, Armenia, 10-13 October, 2007, p. 161-164.
100. *Gevorgyan N. T., Adamyan H. H., Kryuchkyan G. Yu.,* Generation of high degree squeezed light under sequence of laser pulses, Proceedings of the Conference Laser Physics-2006, Ashtarak-2, Armenia, 10-13 October, 2006, p. 165-168.
101. *Mardoyan L. G., Petrosyan M. G.,* "Four-dimensichal singular oscillator and generalized MIC-Kepler system" ßÔ, 70, 2007, p. 572-575.
102. *Grigoryan L. Sh., Khachatryan H. F., Arzumanyan S. R., Grigoryan M. L.,* High power Cherenkov radiation from a relativistic particle rotating around a dielectric ball, Nul. Instr. & Meth. B 252, 2006, p. 50-56.

103. *Ohanyan V. R., Ananikyan L. N. and Ananikian N. S.,* An exact solution of the ferromagnetic Face-Cubie model on a Bethe lattice, Physica A377, 2007, p. 501-515.
104. *Nersessian A. P., Ohanyan V. R.,* Multi-center MICZ-Kepker system [arxive: 0705.0727].
105. *Balabekyan A. R.* " Some corrections for the residual nuclei formation cross sections at the irradiation of tin isotopes by the ^{12}C ions at the energy 2.2 Gev/nucleon" YSU Scientific Letters 2, 2006, p. 70-73.
106. *Balabekyan A. R.*, The Classification of Yields of the Formation of Products of Photonuclear Reactions on the Separated Isotopes of Ni and Cu, Proceedings of the Academy of Sciences Armenia (Physics), 41, N 6, 2006, p. 445-449.
107. *Balabekyan A. R.,* "Comparison of recoil properties of nuclei formed from the target ^{65}Cu with the theoretical calculations" YSU Scientific Letters 3, 2006, p. 36-49.
108. *Grosche C., Pogosyan G. S. and Sissakian A. N.,* Path Integral Approach for Superintegrable Potentials on Spaces of Non-Constant Curvature: II. Darboux Spaces DIII and DIV. Physics of Particles and Nuclei, 38, 299-325, 2007, ArXiv:quant-ph/0609058.
109. *Grosche C., Pogosyan G. S. and Sissakian A. N.,* Path Integral Approach for Superintegrable Potentials on Spaces of Non-Constant Curvature: I. Darboux Spaces DI and DII. Physics of Particles and Nuclei, 38, 299-325, 2007, ArXiv:quant-ph/0608083.
110. *Daboul J., Pogosyan G. S. and Wolf K. B.,* Noncommuting limits of oscillator wavefunctions, Physics of Atomic Nuclei, 70, 2007, p. 513-519.
111. *Kalnins E. G., Kress J. M., Miller Jr. W. and Pogosyan G. S.,* Non degenerate superintegrable systems in n dimensional complex Euclidean space, Physics of Atomic Nuclei, 70, 2007.\item.
112. *Miller Jr. W., Kalnins E. G. and Pogosyan G. S.,* Exact and quasi-exact solvability of second order superintegrable quantum systems. II. Relations to separation of variables. J. Math. Phys. 48, 023503-1 -- 023503-20, 2007.
113. *Hakobyan T.,* Energy-level ordering and ground-state quantum numbers for frustrated two-leg spin- ½ ladder model, Phys. Rev. B. 75, 214421, 2007.
114. *Avetissian H. K., Mkrtchian G. F.,* Quantum SASE regime of the x-ray Compton laser, Phys. Rev., ST AB 10, pp. 030703(1)- 030703(10), 2007.
115. *Ìàðêîñÿí À. Ã.,* Ì íîãîôîòîííàÿ íàäïîðîãîâàÿ èîíèçàöèè âîäîðîäíîãî àòîìà èç âîçáóæäåííîãî ñîñòîÿíèÿ, Èçâ. ÍÀÍ Àðì., ôèçèêà 41, 2006, c. 406-411.
116. *Hakobyan R. S., Galstyan A. V., Zakharyan G. G., Vardanyan N. F., Chilingaryan Yu. S.,* Thermal Polarization Properties of Thick Anisotropic Diffraction Holograms Recorded in Polymer-Dispersed Liquid Crystals, Technical Physics, Vol. 51, N 6, 2006, pp. 752–757.
117. *Zakharyan G. G., Galstyan A. V.,* Mixed phase and absorption thin gratings diffraction. OPTO-ELECTRONICS REVIEW, 15(1), 2007, p. 20-26.
118. *Aslanyan A. L., Galstyan A. V.,* Optimal period for diffraction gratings recorded in polymer dispersed liquid crystals. OPTO-ELECTRONICS REVIEW 15(1), 2007, p. 66–70.
119. *Karayan H. S., Martirosyan Sh. J.,* Photo controlled-Operational Memory Bipolar Semiconductor Element, Proceedings NAS RA. Technical Sci., 2007, v. 60, pp. 135-144.

Զեկուցումների թեզիս

1. *Avetisyan A. K.,* On Possible Structure of Matter and Universe Before the Expected Big Bang, International Conference "Relativistic Astrophysics, Gravitation and Cosmology", Kiev, 2007, Proceedings of the Conference.
2. *Avetisyan A. K.,* New Theoretical Model of Big-Bang Evidence as a Consequence of Global Symmetry Breakdown, European Astronomical Society (EAS) S7: Cosmology, New Facts and New Problems, Armenia, Yerevan, 2007, Proceedings of the Conference JENAM 07, p. 70.
3. *Avetisyan A. K.,* On Cosmological Variability of Fundamental Constants, European Astronomical Society (EAS) Symposium 4: "High-Energy Astrophysics: keV-TeV connection", Armenia, Yerevan, 2007, Proceedings of the Conference JENAM 07, p. 41.
4. *Avetisyan A. K.,* On the Possibility of Exotic Nuclei and Atoms in the Early Universe, International Conference "Nuclear Astrophysics Beyond the First 50 Years", 2007, Caltech, Pasadena, USA.

5. *Avetisyan A. K.,* Alternative cosmological Big Bang as a consequence of global breakdown of symmetry in the nuclear mutter, International Conference “Nuclear Astrophysics Beyond the First 50 Years”, 2007, Caltech, Pasadena, USA.
6. *Avetisyan A. K.,* H. V. Pikichyan, High energy radiative transfer processes in the superdense degenerate plasma, European Astronomical Society (EAS) Symp 4: “High-Energy Astrophysics: keV-TeV connection”, Proceedings of the Conference JENAM 07, p. 41.
7. *Avetisyan A. K.,* New master programm of Astrophysics and specialization courses for matriculants of the YSU, European Astronomical Society (EAS) SPS5, Proceedings of the Conference JENAM 07, p. 106.
8. *Martirosian J. R.,* Infrared and Radio-features of Galaxies with UV-excess, European Astronomical Society (EAS) S5, Proceedings of the Conference JENAM 07, p. 55.
9. *Avetisyan K. L.,* A characterization of Bergman spaces H^p_ω, Academician A. Shahinian Centennial Conference, Abstracts, Yerevan, 2006, pp. 5-6.
10. *Âðèãîðèàí Ì. Â., Ñàðãñÿí À. À.,* Íåëèíåéíàÿ àïïðîêñèìàöèÿ ïî ñèñòåìå Ôàáåðà-Øàóäåðà, XIV Ìåæäóíàðîäíàÿ Êîíôåðåíöèÿ Ìàòåìàòèêà, Ýêîíîìèêà, Îáðàçîâàíèå, IV Ìåæäóíàðîäíûé Ñèìïîçèóì Ðÿäû Ôóðüå è Èõ Ïðèëîæåíèÿ, Ðîñòîâ-íà-Äîíó, Ðîññèÿ, 2006 , ñ. 87-88.
11. *Muradyan G. A., Muradyan A. Zh.,* BEC ctitical temperature dependence on Optical lattice depth. XX Int. Conf. on Atomic Phisics. Book of abstracts Innsbruck, Austria, 2006, p. 356.
12. *Kuyumchyan A. V., Aristov V. A., Sarkisyan E., Gabrielyan R. T., Lorsabyan A. K., Hambardzumyan A. A.,* A method of X-ray Hologram Registration for Fresnel Region, 19th Intrnational Congress on X-Ray Optics and Microanalysis, Kyoto, 16-21 September, 2007.
13. *Áàäàëÿí Ã. Ã., Ñåäðàêÿí Ë. À..* Èññëåäîâàíèå èçìåíåíèÿ òîëùèíû ëèïèäíîãî áèñëîÿ ïîñëå óëüòðàôèîëåòîâîé ðàäèàöèè, Ìåæäóíàðîäíàÿ êîíôåðåíöèÿ èìåíè Ñèñàêÿíà, Äóáíà, 2006, ñ. 29-30.
14. *Áàëàáåêÿí À. Ð., Äàíàãóëÿí À. Ñ., Äðíîÿí Äæ., Îãàíåñÿí Ã. Î. è äð.,* Âçàèìîäåéñòâèå ^{12}Ñ ñ ìîíîãîùåííèìû èçîòîïàìè îëîâà ïðè ýíåðãèè ïó÷êà 2.2ÃýÂ/íóêëîí Report in the 58-th International Conference “Nuclear Sptctroscopy and Nuclear Struktur”, Sarovo, 2006, p. 151-152.
15. *Áàëàáåêÿí À. Ð., Äàíàãóëÿí À. Ñ., Äðíîÿí Äæ., Îãàíåñÿí Ã. Î. è äð.,* Ñðàâíåíèå ðåàêöèé (d,xp,yn) è (p,xp,yn) íà ìîíîãîùåííûõ èçîòîïàõ îëîâà. Report in the 58-th International Conference “Nuclear Sptctroscopy and Nuclear Struktur”, Sarovo, 2006, p. 153-154.
16. *Barkhudaryan V.,* Structural changes of polymers at different kinds of energetical influences and during the process of biological destruction, International MM 2003 Symposium “Separation and Characterization of Natural and Synthetic Macromolecules”, Amsterdam, February 1-4, 2007.
17. *Êàðàïåòÿí Í. Ã., Òîðîñÿí Ë. Â., Àíàíÿí Ã. Â., Äàëÿí Å. Á.,* Ñðàâíèòåëüíîå èññëåäîâàíèå ïàðàìåòðîâ ïëàâëåíèÿ ÄÍÊ â òêàíÿõ çäîðîâîé, îïóõîëåíîñÿùåé è ëå÷åíîé ïðîôèðèíîì ìûøè, â ïðèñóòñòâèè èîíîâ Mn $^{2+}$, Ìåæäóíàðîäíûé ñèìïîçèóì ïîä ýãèäîé ÞÍÅÑÊÎ, Ïðîáëåìû áèîõèìèè, ìîëåêóëÿðíîé, ðàäèàöèîííîé áèîëîãèè è ãåíåòèêè, Åðåâàí, 2007, p. 55.
18. *Àðàêåëÿí À. Ã., Ïîãîñÿí Ì. À., Ñàôàðÿí À. Ñ., Ìàðêàðÿí Ý. À., Àçàðÿí Í. Ã., Áóíèàòÿí È. Ã., Êàðàïåòÿí Í. Ã.,* Èññëåäîâàíèå âëèÿíèÿ ñîåäèíåíèé èç ñåðèè çàìåùåííûõ áåíçîäèîêñàíèë-2-àìèíîòèàçîëîâ íà ñòðóêòóðó è ôóíêöèè ÄÍÊ, Ìåæäóíàðîäíûé ñèìïîçèóì ïîä ýãèäîé ÞÍÅÑÊÎ, Ïðîáëåìû áèîõèìèè, ìîëåêóëÿðíîé, ðàäèàöèîííîé áèîëîãèè è ãåíåòèêè, Åðåâàí, 2007, p. 83.
19. *Àëîÿí Ë. Ð. Çàõàðÿí Ð. Â. Äàëÿí Å. Á.,* Òåðìîäèíàìè÷åñêîå èññëåäîâàíèå âçàèìîäåéñòâèÿ ìåçî-òåòðà-(3N-áóòèëïèðèäèë) ïîðôèðèíà è åãî Zn-ñîäåðæàùåé ïðîèçâîäíîé ñ ÄÍÊ // Ìåæäóíàðîäíûé ñèìïîçèóì ïîä ýãèäîé ÞÍÅÑÊÎ "Ïðîáëåìû áèîõèìèè, ìîëåêóëÿðíîé, ðàäèàöèîííîé áèîëîãèè è ãåíåòèêè." Åðåâàí. 2007, p.56.
20. *Öàðóêÿí À. Â, Áóðÿêèíà Ò. Þ., Òîíîÿí Ø. À., Ìàìàñàõëèñîâ Å. Ø., Ôåäîòîâà Ì. Â., Ìîðîçîâ Â. Ô.,* - "Îáîáùåííàÿ ìîäåëü ïîëèïåïòèäíîé öåïè è ïëàâëåíèå áèîïîëèìåðîâ", //"×åòâåðòàÿ âñåðîññèéñêàÿ êàðãèíñêàÿ êîíôåðåíöèÿ ïîñâÿùåííàÿ 100-ëåòèþ ñî äíÿ ðîæäåíèÿ àêàäåìèêà Â.À. Êàðãèíà", "Íàóêà î ïîëèìåðàõ 21-ìó âåêó" 29ÿíâ-2ôåâ. 2007, ñ.407.
21. *Öàðóêÿí À. Â., Áóðÿêèíà Ò. Þ., Òîíîÿí Ø. À., Ìàìàñàõëèñîâ Å. Ø., Ôåäîòîâà Ì. Â., Ìîðîçîâ Â. Ô.* - "Îñîáåííîñòè ïëàâëåíèÿ ãîìîïîëèíóêëåîòèäîâ, îáóñëîâëåííûõ ìåæäóïëåêñíûìè âçàèìîäåéñòâèÿìè", //"×åòâåðòàÿ âñåðîññèéñêàÿ êàðãèíñêàÿ êîíôåðåíöèÿ ïîñâÿùåííàÿ 100-ëåòèþ ñî äíÿ ðîæäåíèÿ àêàäåìèêà Â.À. Êàðãèíà", "Íàóêà î ïîëèìåðàõ 21-ìó âåêó" 29ÿíâ-2ôåâ. 2007, ñ.433.
22. *Öàðóêÿí À. Â., Áóðÿêèíà Ò. Þ., Òîíîÿí Ø. À., Ìàìàñàõëèñîâ Å. Ø., Ôåäîòîâà Ì. Â., Ìîðîçîâ Â. Ô.* - "Ìîäåëü ïëàâëåíèÿ áèîïîëèìåðîâ ñ ó÷åòîì âçàèìîäåéñòâèé ðàçëè÷íûõ ìàñøòàáîâ", //"×åòâåðòàÿ âñåðîññèéñêàÿ

êàðãàíñêàÿ êîíôåðåíöèÿ ïîñâÿùåííàÿ 100-ëåòèþ ñî äíÿ ðîæäåíèÿ àêàäåìèêà Â.À. Êàðãàíà", "Íàóêà î ïîëèìåðàõ 21-ìó âåêó" 29ÿíâ-2ôåâ. 2007, ñ.440.

23. *Asatryan A. L., Vartanian A. L., Kirakosyan A. A.,* Hot electron energy relaxation in quantum wires: Role of phonon confinement and non-equilibrium phonon population. College on Physics of Nano-Devices, ICTP, Trieste, Italy, 2006, p.7.
24. *Vartanian A. L., Yeranosyan M. A.,* Exciton-phonon Interaction in Cylindrical Quantum wire: Effect of phonon Confinement on Exciton binding energy. International Conference "New Technologies for development of heterosemiconductors for device applications", Yerevan, Armenia, 2006, p.75-76.
25. *Vartanian A. L., Asatryan A. L., Kirakosyan A. A.,* Phonon confinement effect on hot electron energy relaxation in polar semiconductor quantum wires. International conference "New Technologies for development of heterosemiconductors for device applications", Yerevan, Armenia, 2006, p.61.
26. *Vartanian A. L., Vardanyan L. A., Kazaryan E. M.,* Effect of electron-phonon interaction in hydrogenic impurity binding energy in quantum dot in presence of magnetic and electriv fields. International conference "New Technologies for development of heterosemiconductors for device applications", Yerevan, Armenia, 2006, p.73-74.
27. *Arakelyan M. M., Avetyan K. T., Nazaryan E. A.,* Features of propagation and interaction of one-dimensional topological solitons in crystals. International conference "Days on Diffraction-2007" St.Petersburg, Russia, 2007, p.14.
28. *Êàðàõàíÿí Ð. Ê., Êàðàõàíÿí Ê. Ð.,* Îäíîìåðíàÿ äèôðàêöèÿ ýëåêòðîííîâ ïðè îáðàçîâàíèè Kèêó÷è-êàðòèí. Òåç. äîêë., ÕÕI-àÿ Ðîññèéñêàÿ êîíôåðåíöèÿ ïî ýëåêòðîííîé ìèêðîñêîïèè (ÐÊÝÌ-2006)., Ì îñêâà, 2006, ñ.45.
29. *Karakhanyan R. K., Karakhanyan K. R.* On distortion of Kikuchi-lines. 23-rd European Crystallographic Meeting (EMC-23). Abstracts, m17, p.01. Leuven, Belgium, 6-11 August 2006.// Acta Cryst. (2006), v. A62, p.187.
30. *Levonyan L.,* The formation of the X-ray phase contrast under the diffraction focusing of the spherical wave. Book of Abstracts of 23-rd European Crystallographic Meeting ECM23, Leuven, Belgium, 2006, m35.p02.
31. *Khachaturyan G., Levonyan L.,* The control of x-ray diffracted beam by the surface acoustic wave in the grazing geometry. Book of Abstracts of 23-rd European Crystallographic Meeting ECM23, Leuven, Belgium, 2006, m35.p01.
32. *Bezirganyan H. P., Bezirganyan H. H. (Jr.), Bezirganyan S. E., Bezirganyan P. H. (Jr.),* Specular Beam Suppression in case of Grazing-angle Incidence X-ray Backscattering Diffraction by the Single Crystal Wafer Covered with a Thin Non-Diffracting Layer. //Book of Abstracts of the 8th Biennial Conference on High-Resolution X-Ray Diffraction and Imaging (XTOP 2006), Baden-Baden / Karlsruhe (Germany), 17th - 23rd September 2006, p.74.
33. *Bezirganyan H. P., Bezirganyan S. E., Bezirganyan P. H. (Jr.), Bezirganyan H. H. (Jr.),* Digital Data Readout from X-ray Optical Memory Covered with Thin Cap Layer. //Abstrcts of the Opticl Data Storage (ODS) Topical Meeting, Portland, Oregon (USA), 20th-23rd May 2007, p.MD7.
34. *Harutyunyan V. S., Aivazyan A. P., Monteiro P. J. M.,* X-ray Diffraction Strain Analysis and Determining of Elastic Contants of the Ettringite in Cement Paste, European Powder Diffraction Conference, September , Geneva, Switzerland, 2006, p.146.
35. *Kirchheim A. P., Monteiro P. J. M., Harutyunyan V., Fischer P.,* How ettringite crystals can expand concrete members: A Soft X-ray Microscopy Study, Advanced Light Source Users Meeting, Berkeley CA, October, 2006, p.32.
36. *Manaselyan A. Kh., Kirakosyan A. A.,* The mobility of charge carriers with position dependent effective mass in quantum film. International conference "New Technologiesn for development of heterosemiconductors for device applications", Yerevan, Armenia, 2006, p.42.
37. *Barseghyan M. G., Mughnetsyan V. N., Kirakosyan A. A.,* Photoionization of impurity in quantum wire in magnetic field. International conference "New Technologies for development of heterosemiconductors for device applications", Yerevan, Armenia, 2006, p.67-68.
38. *Gasparyan Sh. G., Kirakosyan A. A.,* Effect of Confining Potential Shape on Momentum Relaxation Rate of Charge Carriers in Quantum Wire, International conference "New Technologies for development of heterosemiconductors for device applications", Yerevan, Armenia, 2006, p.30.

39. *Avetisyan A. A., Djotyan A. P., Kazaryan E. M.,* Exciton-donor complexes in semiconductor quantum dots in a magnetic field: infinite and finite potential barrier. International Conference “New Technologies for Development of Heterosemiconductor for Device Applications”, Yerevan, Armenia, 2006, p.15.
40. *Avetisyan A. A., Djotyan A. P., Szot M., Karpierz K., Kossut J., Grynberg M.*, Far infrared selective absirption in uniformely iodine doped CdTe/CdMgTe quantum wells: experiment and theory. Book of Abstracts of Young Optician School YOS-2007, Yerevan, 2-7 May 2007, Ashtarak & Yerevan, Armenia, p.27-28.
41. *Avetisyan A. A., Djotyan A. P., Kazaryan E. M., Moulopoulos K.,* Exciton - donor complexes in semiconductor quantum dots in a magnetic field: infinite and finite potential barriers. Abstracts, International Conference on Electronic Properties of Two-dimensional Systems and Modulated Semiconductor Structures (EP2DS-17), Genova, Italy, 15-20 July, 2007, p.635.
42. *Avetisyan A. A., Moulopoulos K., Djotyan A. P.,* Competing broken-symmetry and rotationally symmetric spin-singlet states in a few-electron quantum dot in a magnetic field. Abstracts, International Conference on Electronic Properties of Two-dimensional Systems and Modulated Semiconductor Structures (EP2DS-17), Genova , Italy, 15-20 July, 2007, p.632.
43. *Vartanian A. L., Vardanyan L. A ., Kazaryan E. M.,* Effect of electric and magnetic fields on the binding energy of the Coulomb impurity bound polaron in a quantum dot. Abstracts, International Conference on Electronic Properties of Two-dimensional Systems and Modulated Semiconductor Structures (EP2DS-17), Genova , Italy, 15-20 July, 2007, p.358.
44. *Êàçàðÿí Ý. Ì., Ïåòðîñÿí Ë. Ñ., Ñàðêèñÿí À. À.,* Ì îäåëèðîâàíèå ýëåêòðîííûõ ñîñòîÿíèé â êâàíòîâîì ðèíãå ñ îãðàíè÷åíèåì ùèì ïîòåíöèàëîì Âèíòåðíåöà - Ñìîðîäèíñêîãî, Òðóäû äåñÿòîé ìåæäóíàðîäíîé êîíôåðåíöèè "Àêòóàëüíûå ïðîáëåìû òåîðåòè÷åñêîé ýëåêòðîíèêè è ìèêðîýëåêòðîíèêè ÏÝÌ-06", Äèâíîìîðñê, 24-29 ñåíòÿáðÿ, 2006, ÷àñòü 2, ñ.9-11.
45. *Êàçàðÿí Ý. Ì., Ñàðêèñÿí À. À.,* Ñêðûòûå ñèììåòðèè äâóìåðíûõ ýëåêòðîííûõ ñèñòåì, Òåçèñû äîêëàäîâ Ðîññèéñêî-Àðìÿíñêîãî ðàáî÷åãî ñîâåùàíèÿ “Ìàòåìàòè÷åñêèå ôèçèêà è ñìåæíûå âîïðîñû", Åðåâàí, 24-30 ñåíòÿáðÿ, 2006, ñ.29-30.
46. *Kazaryan E. M., Kostanyan A. A., Petrosyan L. S., Sarkisyan H. A.,* Optical transitions in quantum ring with the confining potentials of Winternitz-Smorodinsky, International conference “New Technologies for development of heterosemiconductors for device applications”, Yerevan, Armenia, 2006, p.28.
47. *Gevorgyan S. G., Shirinyan H. G.,* Comparison of MP-diagrams in Untwined and Polycrystalline YBa2Cu3Oy Crystals Conducted by the Highly Sensitive Flat Coil-based Tunnel Diode Oscillator. Proc. of the Applied Superconductivity Conference (ASC’2006), 2006, Seattle, WA, USA, Program #2MJ03.
48. *Gevorgyan S. G., Azaryan M. H.,* A New Principle of Operation ‘Magnetic-Field’ Probe based on a Single-layer Flat Coil Method. Proc. of the Applied Superconductivity Conference (ASC’06), 2006, Seattle, USA, Program # 2EF03.
49. *Avetissian H. K., Mkrtchian G. F.,* Coherent Population Transfer Among Quantum States by Multiphoton STIRAP, European Conference on Atoms Molecules and Photons (ECAMP 9), Crete-Greece, May 6 – 11, 2007, Book of Abstracts, p. 71.
50. *Avetissian H. K., Markossian A. G.,* Photoelectron Rescattering Signature in Above Threshold Ionization of Atoms by Intense Laser Radiation of Linear Polarization, European Conference on Atoms Molecules and Photons (ECAMP 9), Crete-Greece, May 6 – 11, 2007, Book of Abstracts, p. 71.
51. *Avetissian H. K., Avchyan B. R., Mkrtchian G. F.,* Harmonics Generation on Three-Level Atomic Systems at the Multiphoton Resonant Interaction with Laser Fields, Int. Conf. “Coherence in Quantum Optics” (CQO-9), Rochester USA, 2007.
52. *Mkrtchian G. F.,* Wave Amplification in Stimulated Smith-Purcell Process, Int. 28th Free Electron Laser Conf., Berlin, Germany, Aug. 27 – Sep. 1, 2006, Book of Abstracts, p.14.
53. *Zeytunyan A., Kalashyan M., Palanjyan K., Mansuryan T., A. Kutuzyan, G.* Yesayan, Spectro-temporal imaging of femtosecond pulses based on SHG-spectral compression, Abstracts of OSA Young Optician School, 2-7 May, 2007, p. 54. ß
54. *Kutuzyan A. A., Kirakosyan A. A., Yesayan G. L., Mouradian L. Kh.,* Collisions of dark solitons generated in spectral compressor”- Abstracts of OSA Young Optician School, 2-7 May, 2007, p.42.
55. *Yesayan G., Palanjyan Q., Zeytunyan A., Kalashian M., Mansuryan T., Kutuzyan A.,* Sub-parabolic pulses in single mode fiber without gain, Abstracts of OSA Young Optician School, 2-7 May, 2007, p. 53.

56. *Kutuzyan A., Zeytunyan A., Kalashian M., Palanjyan Q., Yesayan G.,* Temporal Kerr lens aberrations in the process of spectral compression, Abstracts of OSA Young Optician School, 2-7 May, 2007, Armenia, p. 41.
57. *Kalashyan M., Mansuryan T., Zeytunyan A., Palanjyan K., Kirakosyan A., Yesayan G.,* Alternative dispersive delay line for synthesis of femtosecond pulses, Abstracts of OSA Young Optician School, 2-7 May, 2007, p. 37.
58. *Mheryan A., Kirakosyan A., Mansuryan T., Yesayan G.,* Simple diagnostics of short pulses by means of SPM spectra, Abstracts of OSA Young Optician School, 2-7 May, 2007, p. 40.
59. *Mansuryan T., Yesayan G., Palanjyan K., Zeytunyan A., Kalashian M., Kirakosyan A.,* Spectral interferometry for ultrashort pulse characterization using sub-parabolic pulses, Abstracts of OSA Young Optician School, 2-7 May, 2007, p.46.
60. *Asartyan R. S., Asartyan S. R., Karayan H. S., Makaryan A. H.* Automatic Optical-Electronic System for Environmental Aerosol Measurement // Intern. Aerosol Conf. 2006, St. Paul, Minnesota, USA, September 10-15, 2006, The American Assoc. for Aerosol Research, Abstracts book, pp. 102-103.
61. *Alaverdyan R. B., Aslanyan A. L., Aslanyan L. S., Margaryan V., V., Gevorgyan G. S., Santrosyan E. A., Chilingaryan Yu. S.* Experimental investigation of Freedericksz transition in sqare electric pulse sequence field. Frontiers in optics 2007/Laser Sciense XXIII conferences in San Jose, California.
62. *Zakharyan G. G..* Thin transmission grating diffraction in anisotropic slented grating. 1st European topical meeting on nanophotonics and metamaterials. Seefelt, Tirol, Austria, 2007.
63. *Asatryan R. S., Karayan H. S., Misakyan M. N., Asatryan S. R., Makaryan A. H., Martoyan G. A., Msryan G. K.* Two Regime IR Spectral Radiometer For Monitoring The Gas Pollution In Atmosphere. // Intern. Confer. "The Ravage of The Planet 2006, management of Natural Resources, Sustainable Development and Ecological hazards", 12-14 December 2006, Bariloche, Argentina, Abstracts.
64. *Karayan H. S., Makaryan A. H., Martirosyan Sh. J., Nikoghosyan G. G.* Optical Radiation Nonlinear Fourinput Semiconductor Receiver OSA "Young Optician School", YOS-2007, Book of Abstracts, Ashtarak & Yerevan, Armenia,
65. *Asatryan S. R., Karayan H. S., Martirosyan Sh. J., Nikogosyan G. G.* Ground Atmosphere's Ecoconditions Modelling. // 3rd International Confer. on Environmental Sciences, Huston, Texas, OSA, August 6-9, 2007.
66. *Asatryan R. S., Asatryan S. R., Karayan H. S., Msryan G. K., Misakyan M. N.* Universal Infrared Spectral Radiometer for Environmental Monitoring. // 3rd International Confer. on Environmental Sciences, Huston, Texas, OSA, August 6-9, 2007.
67. *Asatryan R. S., Asatryan S. R., Astvatsatryan Z. R., Misakyan M. N.* Multichannel Spectrometer for Aerosol Particles Measurement in Atmosphere. // 3rd International Confer. on Environmental Sciences, Huston, Texas, OSA, August 6-9, 2007.
68. *Asatryan R. S., Asatryan S. R., Karayan H. S., Misakyan M. N., Astvatsatryan Z. R.* Air Pollution Electronic Control System in Agriculture. // 3rd International Confer. on Environmental Sciences, Huston, Texas, OSA, August 6-9, 2007.
69. *Àâàêÿí Ð. Ì., Àðóòþíÿí Ã. Ã.* «Âëèÿíèå ñêàëÿðíîãî ïîëÿ íà ïîçäíþþ ñòàäèþ ýâîëþöèè Âñåëåííîé», Ìåæäóíàðîäíàÿ êîíôåðåíöèÿ ïî ãðàâèòàöèè, êîñìîëîãèè, àſòðîôèçèêå è íåſòàöèîíàðíîé ãàçîäèíàìèêå, 2006, Ìîſêâà, Ðîſſèÿ.
70. *Gevorgyan N., Adamyan H., Adamyan N., Gevorgian T. and Kryuchkyan G..* Software for Numerical Simulations in the Field of Quantum Technologies Based on Parallel Programming, Intern. Conference On Math. Modeling And Computational Physics, Slovakia, 2006, Proceeding, p.32.
71. *Bužek V. and Kryuchkyan G.,* "Photonic Networks with Multiphase Structures of Modes", Proceedings of the Conference Laser Physics-2006, Ashtarak-2, Armenia, 12-15 October, p. 17-20 (2006).
72. *Kryuchkyan G. Yu..* Time-resolved entanglement and photon number correlation of twin beams: application to quantum key distribution scheme, International Confer. on Quantum Optics, Minsk, 2006, p. 8.
73. *Gevorgyan N. T., Adamyan H. H., Kryuchkyan G. Yu.,* Time-dependent squeezing: generation and applications, Book of Abstracts of the 8th International Conference on Quantum Communication, Measurement and Computing, Tsukuba, Japan, p.86 (2006).
74. *Kryuchkyan G. Yu.,* Laser-like systems for quantum communication, OSA, Young Optician School, Invited Lectures, p.14, (2007).
75. *Adamyan N., Adamyan H. and Kryuchkyan G.,* Dynamics of quantum distributions for a short laser pulses, OSA, Young Optician School, Book of Abstracts, 23, (2007).

76. *Antonosyan D. and Kryuchkyan G.,* Squeezing of multiple modes in periodically poled crystals, OSA, Young Optician School, Book of Abstracts, 24, (2007).
77. *Gevorgyan N. and Kryuchkyan G..* Quantum dissipative chaos in pulsed parametric oscillator, OSA, Young Optician School, Book of Abstracts, 34, (2007).
78. *Shahinyan A., Manvelyan S. and Kryuchkyan G.,* Superposition states in modulated quantum dissipative dynamics, OSA, Young Optician School, Book of Abstracts, 49, (2007).
79. *Arzumanyan S. R., Grigoryan L. Sh., Khachatryan H. F., Grigoryan M. L.,* The features of synchrotron radiation from a relativistic particle rotating inside spherical cavity, Contribution to the VII Symposium RREPS-07 (Radiation from Relativistic Electrons in Periodic Structures), Prague, Czech Republic, September 24-28, 2007.
80. *Չաբադյան Գեղամ* - International worksop on Lcfor photonics. Gent, Belgium.26.04.2006-28.04.2006.
81. *Չաբադյան Գեղամ* – ,European topical meting on nanophotonics and materiasti. Seefelt, Tirol, Austria. 2007-11.01.2007
82. *Vartanian A. L., Yeranosyan M. A., Kirakosyan A. A.,* The binding energy of a hydrogenic impurity in quantum-well wires in an electric field: The effective mass mismatch effect. Ñáîðíèê òðóäîâ êîíôåðåíöèè "Ëàçåðíàÿ ôèçèêà-2005", Àøòàðàê, Àðìåíèÿ, 2006, ñ. 73-76.
83. *Vardanyan L. À.,* Effect of electron-LO phonon interaction on impurity states in quantum dot under electric field. Ñáîðíèê òðóäîâ êîíôåðåíöèè "Ëàçåðíàÿ ôèçèêà-2005", Àøòàðàê, Àðìåíèÿ, 2006, ñ.97-100.
84. *Bezirganyan H. P., Bezirganyan S. E., Bezirganyan H. H. (Jr.), Bezirganyan P. H. (Jr.),* Two-dimensional ultrahigh-density x-ray optical memory. J. Nanosci. Nanotechnol., 2007, v.**7,** No.1, p.306-315.
85. *Bezirganyan H. P., Bezirganyan S. E., Bezirganyan H. H. (Jr.), Bezirganyan P. H. (Jr.),* Two-layer ultrahigh-density x-ray optical memory. //Proc. of the NATO Advances Research Workshop (NATO ARW 2006) oi Brilliant Light Facilities and Research in Life and Material Sciences, held at CANDLE in Yerevan (Armenia), 17th-21st July 2006, in Subseries: NATO Security through Science Series B: Physics and Biophysics, edited by Tsakanov V.M. and Wiedemann H., Springer, Netherlands, 2007, p. 495-498.
86. *Ìàíóêÿí À. Ì.,* Äèôðàêöèÿ ðåíòãåíîâñêèõ ëó÷åé íà ãàòðåâñêîì ýíåðãåòè÷åñêîì ñàðêîôàãå ñ äâóõçàðÿäíûìè óïàêîâêè. Ïîâåðõíîñòü. Ðåíòãåíîâñêèå, ñèíõðîòðîííûå è íåéòðîííûå èññëåäîâàíèÿ, 2006, № 12, ñòð.1-5.
87. *Ñàêàíÿí Ì. Ñ., Àçèçáåêÿí Ë. À., Ñàðêèñÿí À. Ì.,* Ê ðàñ÷åòó óñðåäíåííûõ ïàðàìåòðîâ íåïîñðåäñòâåííûõ ìàòðèöåëîâ. Ìàòðèöåëû ìåæäóíàðîäíîé íàó÷íîé êîíôåðåíöèè ïîñâÿùåííîé 75-ëåòèþ îñíîâàíèÿ ãîñóäàðñòâåííîãî àãðàðíîãî óíèâåðñèòåòà Àðìåíèè, Åðåâàí, 2006, ñ.199-203.
88. *Ìàíàñåëÿí A. Õ., Êèðàêîñÿí À. À.,* Ïîâåæíîñòü íîñèòåëé çàðÿäà ñ çàâèñÿùåé îò ïîëîæåíèÿ ýôôåêòèâíîé ìàññû â êâàíòîâîé ïëåíêå. Ñáîðíèê òðóäîâ êîíôåðåíöèè "Ëàçåðíàÿ ôèçèêà-2005", Àøòàðàê, Àðìåíèÿ, 2006, ñ.61-64.
89. *Kirakosyan A. A., Manaselyan A. Kh., Aghasyan M. M.,* Impurity states in quantum well wires and quantum dots with coating. "Brilliant Light in Life and Material Sciences" (Eds. V.Tsakanov, H.Wiedemann) NATO Science Series II–Mathematics, Physics and Chemistry, Springer, 2007, p.321-331.
90. *Ìóãíåöÿí Â. Í., Êèðàêîñÿí À. À.,* Âëèÿíèå äèôôóçèè íà ýëåêòðîíîíûå ñîñòîÿíèÿ â íèçêîðàçìåðíûõ ãåòåðîñòðóêòóðàõ. Ñáîðíèê òðóäîâ êîíôåðåíöèè "Ëàçåðíàÿ ôèçèêà-2005", Àøòàðàê, Àðìåíèÿ, 2006, ñ.131-134.
91. *Saharian A. A.,* Induced cosmological constant in braneworlds with warped internal spaces. Talk presented at XXVII Encontro Nacional de Fisica de Particulas e Campos, 24-28 September, 2006, Aguas de Lindoia, SP, Brazil; hep-th/0611064.
92. *Saharian A. A.,* Generalized Abel-Plana formula as a renormalization tool in quantum field theory with boundaries. Proceedings of the Fifth International Conference on Mathematical Methods in Physics, 24-28 April, 2006, Rio de Janeiro, Brazil; PoS(IC2006)019; hep-th/0609093.
93. *Zeytunyan A., Mansuryan T., Kalashyan M., Palanjyan K., Kutuzyan A., Yesayan G., Mouradian L.,* Spectro-temporal imaging of femtosecond pulses based on SHG-spectral compression, Proc. Laser Physics-2006, pp. 185-188 (2007).
94. *Kalashyan M., Mansuryan T., Zeytunyan A., Palanjyan K., Kirakosyan A., Yesayan G., Mouradian L.,* Alternative dispersive delay line for synthesis of femtosecond pulses, Proc. Laser Physics-2006, pp. 189-192 (2007).
95. *Kutuzyan A., Mansuryan T., Zeytunyan A., Kalashian M., Palanjyan Q., Yesayan G., Mouradian L.,* Temporal Kerr lens aberrations in the process of spectral compression, Proc. Laser Physics-2006, pp. 205-208 (2007).

96. *Àëàâåðäÿí Ð. Á., Àñëàíÿí À. Ë., Àñëàíÿí Ë. Ñ., Ãåâîðêÿí Ã. Ñ., Ìàðêàðÿí Â. Â., Ñàíòðîñÿí Ý. À.*. Ïåðåîðèåíòàöèÿ äèðåêòîðà ÍÆÊ â ïîëå ïîñëåäîâàòåëü-íîñè ïðÿìîóãîëüíûõ èìïóëü-ñîâ. ßâëåíèå íàêîïëåíèÿ. Ñáîðíèê òðóäîâ êîíôåðåíöèè "Ëàçåðû 2006" Ãèòóòþí, 2007. ñ.29-32.
97. *Zeytunyan A., Kalashyan M., Palanjyan K., Mansuryan T., Kutuzyan A., Yesayan G.* "Spectro-temporal imaging of femtosecond pulses based on SHG-spectral compression"- Proceedings of Conference on "Laser Physics-2006", Ashtarak, Armenia, p. 185-188 (2007).
98. *Kutuzyan A. A., Kirakosyan A. A., Yesayan G. L., Mouradian L. Kh.* "Temporal dark solitons in Spectral Compressor" - Proceedings of Conference on "Laser Physics-2006", Ashtarak, Armenia, p. 201-204 (2007).
99. *Åñàÿí Ã. Ë., Ïàëàíäæÿí Ê. À., Ìàíñóðÿí Ò. Ã., Çåéòóíÿí À. Ñ., Êàëàøÿí Ì. À., Êóòóçÿí À. À., Ìóðàäÿí Ë. Õ.,* "Ñóáïàðàáîëè÷åñêèå èìïóëüñû â îäíîìîäîâîì âîëîêíå áåç óñèëåíèÿ", Proceedings of Conference on "Laser Physics-2006", Ashtarak, Armenia, p. 193-196 (2007).
100. *Kutuzyan A. A., Mansuryan T. G., Zeytunyan A. S., Kalashian M. A., Palanjyan Q. H., Yesayan G. L., Mouradian L. Kh.,* "Temporal Kerr lens aberrations in the process of spectral compression", Proceedings of Conference on "Laser Physics-2006", Ashtarak, Armenia, p. 205-208 (2007).
101. *Kalashyan M., Mansuryan T., Zeytunyan A., Palanjyan K., Kirakosyan A., Yesayan G.* "Alternative dispersive delay line for synthesis of femtosecond pulses"- Proceedings of Conference on "Laser Physics-2006", Ashtarak, Armenia, p. 189-192 (2007).
102. *Ìãåðÿí À. Ñ., Êèðàêîñÿí À. À., Ìàíñóðÿí Ò. Ã., Åñàÿí Ã. Ë., Ìóðàäÿí Ë. Õ.,* "Äèàãíîñòèêà êîðîòêèõ èìïóëüñîâ ñ ïîìîùüþ ñïåêòðîâ ôàçîâîé ñàìîìîäóëÿöèè", Proceedings of Conference on "Laser Physics-2006", Ashtarak, Armenia, p. 209-212 (2007).
103. *Ìàíñóðÿí Ò. Ã., Åñàÿí Ã. Ë., Ïàëàíäæÿí Ê. À., Çåéòóíÿí À. Ñ., Êàëàøÿí Ì. À., Êèðàêîñÿí À. À., Ìóðàäÿí Ë. Õ.,* "Ïðèìåíåíèå ñóáïàðàáîëè÷åñêèõ èìïóëüñîâ äëÿ õàðàêòåðèçàöèè ÓÊÈ ñ ïîìîùüþ ñïåêòðàëüíîé èíòåðôåðîìåòðèè", Proceedings of Conference on "Laser Physics-2006", Ashtarak, Armenia, p. 197-200 (2007).
104. *Avetisyan K. L., Shamoyan R. F.,* "Hardy-Stein identities and Littlewood-Paley inequalities in polydisc", J. Contemp. Math. Anal, 2007, vol. 42, N 3, pp. 116-123.
105. *Avetisyan K. L., Djordjevic O., Pavlovic M.,* "Littlewood-Paley inequalities in uniformly convex and uniformly smooth Banach spaces", J. Math. Anal. Appl., 2007, vol. 336, N 1, pp. 31-43.

ՕՏԱՐԵՐԿՐՅԱ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐԻ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Շեկյան Լեռնարդ Արամի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ *3*

ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒՆԵՐԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար՝ *Հարությունյան Վերոնիկա Նիկիտայի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Այվազյան Նունե Սուրենի, դասախոս
2. Ամիրխանյան Լյուսի Մարգարի, դասախոս
3. Բաբախանյան Մարինե Հրանտի, դասախոս
4. Բալյան Գայանե Արամայիսի, դասախոս
5. Կարապետյան Միրա Ջավենի, դասախոս
6. Մուրադյան Լուսինե Միքայելի, դասախոս
7. Պետրոսյան Լիլիթ Վահագնի, դասախոս
8. Սահակյան Տատյանա Պետրոսի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Բաբախանյան Գոհար Հրանտի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Բաբախանյան Գոհար Հրանտի

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար՝ *Բալյան Համլիկ Սողոմոնի, աշխարհագր. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Ալեքսանյան Պավլիկ Գարսևանի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Աղասպյան Վլադիմիր Յուրայի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Բատիկյան Սեդա Հրանտի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

4. Մովսիսյան Աշոտ Մովսեսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Սայադյան Ռուզաննա Համբիկի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Անումյան Վահե Սինասի, դասախոս
7. Մուրադյան Նորայրուհի Նորիկի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Շեկյան Լեոնարդ Արամի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Կարապետյան Դավիթ Սերյոժայի, դասախոս
3. Ջիվանյշիրյան Ժաննա Գեորգիի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Ջիվանյշիրյան Ժաննա Գեորգիի

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար՝ *Բաղումյան Սոֆիկ Լևոնի, դասախոս*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Հովհաննիսյան Արուսյակ Էդիկի, դասախոս
2. Սինասյան Սոնա Սարգսի, դասախոս
3. Պետրոսյան Սիմոն Սարգսի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Սիդեսյան Անահիտ Գրիգորի

ՀԱՄԱՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ԱՄԲԻՈՆՆԵՐ

ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Թումանյան Հենրիկ Գևորգի, մանկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պատվավոր կոչումներ ունեցողներ

1. Գալոյան Ռոբերտ Ջավենի, ՀՀ ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի վաստակավոր աշխատող
2. Երանոսյան Հարություն Մանուկի, ՀՀ ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի վաստակավոր գործիչ
3. Ջաքոյան Վլադիմիր Ռուբենի, ՀՀ ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի վաստակավոր աշխատող
4. Թադևոսյան Հմայակ Տիգրանի, ՀՀ վաստակավոր մարզիչ
5. Թումանյան Հենրիկ Գևորգի, ՀՀ ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի վաստակավոր աշխատող
6. Ղուկասյան Արկադի Արսենի, ՀՀ ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի վաստակավոր աշխատող
7. Սանթրոսյան Սարգիս Գրիգորի, ՀՀ ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի վաստակավոր աշխատող

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Երանոսյան Հարություն Մանուկի, դոցենտ
2. Դուրգարյան Լիանա Հակոբի, դոցենտ
3. Ջաքոյան Վլադիմիր Ռուբենի, մանկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Սանթրոսյան Սարգիս Գրիգորի, դոցենտ
5. Բաբուրյան Հայկ Ռուբենի, ասիստենտ
6. Գալոյան Ռոբերտ Ջավենի, ասիստենտ
7. Ղուկասյան Արկադի Արսենի, ասիստենտ
8. Ավալյան Նորայր Սերգեյի, դասախոս
9. Ավագիմյանց Վլադիմիր Միքայելի, դասախոս
10. Կարապետյան Դավիթ Սերգեյի, դասախոս
11. Մնացականյան Սարգիս Խաչիկի, դասախոս
12. Սարգսյան Աշոտ Հրաչյայի, դասախոս
13. Սարգսյան Կարմեն Սեդրակի, դասախոս
14. Թադևոսյան Հմայակ Տիգրանի, դասախոս
15. Հակոբյան Հրաչյա Ռաֆիկի, ղասախոս
16. Ղուկասյան Նարեկ Յուրիի, դասախոս
17. Շահբազյան Կարեն Նորայրի, դասախոս
18. Մուրադյան Սարիբեկ Սկրտիչի, դասախոս
19. Մխիթարյան Արսեն Գուրգենի, դասախոս
20. Հարությունյան Արարատ Աղաբեկի, դասախոս
21. Մաթևոսյան Սարգիս Յուրիի, դասախոս
22. Գալոյան Արսեն Ռոբերտի, դասախոս
23. Ալոյան Տիրան Ռուբիկի, դասախոս
24. Օրդյան Վրեժ, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Գուլասարյան Ջուլիետա Լյուդվիգի
2. Բարսեղյան Լիլյա Հակոբի
3. Գասպարյան Լուսինե Վոլոդյայի

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. ՈՒսումնասիրվող հարցերը վերաբերում են ուսանողների ֆիզիկական կատարելագործման, առողջության ամրապնդման և մտավոր կարողությունների խնդիրներին:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	ՈՒսումնական ձեռնարկ	ՈՒսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	3	-	-

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

1. *Ավագիմյանց Վ. Մ.,* Ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը երիտասարդության առողջ ապրելակերպի, երկրաշարժին ու արհավիրքներին դիմակայելու, հայրենիքի պաշտպանության անհրաժեշտ միջոց, Երևան, 2006, 34 էջ:
2. *Պետրոսյան Գ. Ա, Թումանյան Հ. Գ., Սամվելյան Լ. Ա, Գրիգորյան Ա. Ա,* Ֆիզիկական դաստիարակության ծրագիր, Երևան, 2007, 3,25 տպ. մամուլ:
3. *Սանթրոսյան Ս. Գ.,* Ֆիզիկական կուլտուրա, Երևան, 2007, 2,5 տպ. մամուլ:

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Մարգարյան Ռաֆիկ Վաղինակի, դասախոս, պահեստի սպա,*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Ադամյան Մարինա Խիկարի, բժշկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Անտոնյան Արետա Հարությունի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Գևորգյան Ջուլիետտա Ամբակումի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Մելքոնյան Ջուլիետտա Վասիլիի, բժշկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Մամյան Գայանե Արամի, բժշկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Օգանեզովա Ամալյա Թաթուլի, բժշկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

7. Մանասյան Կարինե Աշոտի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
8. Ջանջուղազյան Նիկոլայ Արամայիսի, դոցենտ, պահեստի սպա
9. Հարությունյան Ալեքսանդր Արշակի, դասախոս, պահեստի սպա
10. Հարությունյան Վալերի Սուրենի, դասախոս, պահեստի սպա
11. Օհանջանյան Միքայել Մովսեսի, դասախոս, պահեստի սպա
12. Բաղդասարյան Լյովա Լյուդվիգի, դասախոս, պահեստի սպա
13. Հարությունյան Ալլա Ավետիքի, դասախոս
14. Հարությունյան Կլարա Սարգիսի, դասախոս
15. Հարությունյան Հասմիկ Վարդգեսի, դասախոս
16. Հակոբյան Աայա Անդրանիկի, դասախոս
17. Մանուշյան Հասմիկ Հարությունի, դասախոս
18. Չոբանյան Ժաննա Ալեքսանդրի, դասախոս
19. Սադիխյան Ֆենյա Միշայի, դասախոս
20. Մանուկյան Սուսաննա Ալեքսանի, դասախոս
21. Անանյան Սուսաննա Սուրենի, դասախոս
22. Նիկոյան Կարինե Ռազմիկի, դասախոս
23. Շահինյան Սուսաննա Միշիկի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Հասրաթյան Ռաֆիկ Յոլակի, ԵՊՀ ՔՊ շտաբի պետ, դասախոս
2. Վարդանյան Ջուլիետտա Հակոբի, կենս. ֆակուլտետի գիտաշխատող

Ոխտ մնաոժանդակ աշխատակիցներ

1. Հակոբյան Ռաիսա Արամի
2. Հարությունյան Էլմիր Ալեքսանդրի
3. Սարգսյան Լորա Կառլենի
4. Շահնազարյան Մարինա Սերժի
5. Հունանյան Ռաֆիկ Խորենի

Հրատարակություններ

1. *Հեղինակային խումբ,* Սինչբժշկական օգնությունը բնակչությանը արտակարգ իրավիճակներում (ուսումնական ձեռնարկ), ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 224 էջ:
2. *Մանասյան Կ. Ա.,* Բուժտեսակավորումը արտակարգ իրավիճակներում, Հայկական բանակ, 1(57) (հողված), Երևան, 2007, էջ 58-65:
3. *Մանասյան Կ. Ա.,* Սիրտ-թոքային վերակենդանացման մինչբժշկական մեթոդների ուսուցումը (ուսումնամեթոդական աշխատանք), ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 44 էջ:

ԻՋԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ

Տնօրեն՝ *Առաքելյան Սամվել Արշավիրի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*
Տնտեսական աշխատանքների գծով տեղակալ՝ *Ամանյան Գարուշ Գուրգենի*
Գիտական քարտուղար՝ *Ստեփանյան Նելլի Գրիգորի*

Մասնաճյուղի ուսանողների թիվը՝ 1236, որից պետպատվեր՝ 414, վճարովի՝ 822

Մասնաճյուղում գործող ֆակուլտետների թիվը՝ ***4***

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկանի պաշտոնակատար՝ *Յուզբաշյան Արտակ Վոլոդյայի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*
Դեկանի տեղակալ՝ *Մարգարյան Ալեքսան Շամիլի, ասիստենտ*

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները

Շիֆր	Մասնագիտություններ՝
0101, 0301,0104	Մաթեմատիկա, ինֆորմատիկա և ֆիզիկա
2604	Անտառային և անտառապուրակային տնտեսություն

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն	Ուսանողների թիվը՝ 275									
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս		V կուրս	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
5-ամյա ուսուցում										
Մաթեմատիկա, ինֆորմատիկա, ֆիզիկա	15	21	18	20	-	-	-	-	-	-
Մաթեմատիկա, ինֆորմ.	-	-	-	-	12	8	10	4	9	6
Ֆիզիկա, ինֆորմատիկա	-	-	-	-	8	6	8	12	8	6
Անտառային և անտառապուրակային տնտեսություն	6	25	6	12	5	15	7	14	3	12
Ընդամենը	**21**	**45**	**24**	**32**	**25**	**29**	**25**	**30**	**20**	**24**

Քննաշրջանների արդյունքներ

Ձմեռային քննաշրջանը

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
5-ամյա ուսուցում					
Մաթեմատիկա, ինֆորմատիկա, ֆիզիկա					
1-ին	34	1	14	3	56
2-րդ	38	3	13	2	55
Մաթեմ., ինֆորմատիկա					
3-րդ	19	1	2	3	84
Ֆիզիկա, ինֆորմատիկա					
3-րդ	14	2	2	1	71
Մաթեմ., ինֆորմատիկա					
4-րդ	14	1	2	6	79
Ֆիզիկա, ինֆորմատիկա					
4-րդ	20	3	6	3	55
Մաթեմ., ինֆորմատիկա					
5-րդ	15	2	3	4	67
ֆիզիկա, ինֆորմատիկա					
5-րդ	14	3	4	1	50
Անտառ. և անտառապուր. տնտեսություն					
1-ին	30	3	15	3	40
2-րդ	19	-	10	2	47
3-րդ	20	5	9	2	30
4-րդ	20	2	5	5	65
5-րդ	15	1	9	2	33
Ընդամենը	**272**	**27**	**94**	**37**	**56,3**

Ամառային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
5-ամյա ուսուցում					
Մաթեմատիկա, ինֆորմատիկա, ֆիզիկա					
1-ին	36	3	17	1	45
2-րդ	38	4	14	4	53
Մաթեմ., ինֆորմատիկա					
3-րդ	20	3	3	3	70
Ֆիզիկա, ինֆորմատիկա					
3-րդ	14	2	3	-	64
Մաթեմ., ինֆորմատիկա					
4-րդ	14	2	3	5	64
Ֆիզիկա, ինֆորմատիկա					
4-րդ	20	2	6	4	60
Անտառային և անտառ-պուրակային տնտեսություն					
1-ին	31	4	17	3	32
2-րդ	19	4	11	3	21
3-րդ	20	5	10	2	25
4-րդ	21	2	9	7	48
Ընդամենը	**233**	**31**	**93**	**32**	**48**

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	*Ընդամենը 51, այդ թվում նախորդ տարիներից՝ 7*
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)
Մաթեմատիկա, ինֆորմատիկա	17(4)
Ֆիզիկա, ինֆորմատիկա	17 (-)
Անտառ. և անտառապուր. տնտես.	17 (-)
Ընդամենը	51(4)

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ *3*

ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱՅԻ ԵՎ ԻՆՖՈՐՄԱՏԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար՝ *Զաքարյան Մանվել Աշոտի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Ցուցուլյան Արտակ Վոլոդյայի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Այվազյան Կամո Բենիկի, տեխ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Հովսեփյան Միեր Հովհաննեսի, ասիստենտ

4. Ճաղարյան Մարիետա Ալբերտի, ասիստենտ
5. Խաչատրյան Տաթևիկ Վասիլի, դասախոս
6. Խաչատրյան Արփինե Մանվելի, դասախոս
7. Օթարյան Քնար Վլադիմիրի, դասախոս
8. Սիմոնյան Աննա Սմբատի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Հակոբյան Համլետ Յոլակի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Գալումյան Աշոտ Գրիգորի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Խաչոյան Լուսիկ Օնիկի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Սկրտչյան Երվանդ Սարգսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Նավոյան Վարազդատ Խաժակի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Քամալյան Ռաֆայել Ռոբենի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
7. Ղազարյան Սերժիկ Սպարտակի, ասիստենտ
8. Գալումյան Հովհաննես Աշոտի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Թելունց Հերմինե Կորյունի

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ամբիոնի դասախոսների կողմից պատրաստվել և տպագրվել է ուսումնամեթոդական հետևյալ ձեռնարկը.

Ղալումյան Ա. Գ., Հովսեփյան Մ. Հ., Ասատրյան Ս. Ռ., «Ինտեգրալ» ուսումնամեթոդական ձեռնարկ, ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի տպարան, 2006:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՖԻԶԻԿԱՅԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար *՝ Քալանթարյան Վիտալի Պետրոսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Մարգարյան Ալեքսան Շամիլի, ասիստենտ
2. Աթոյան Սիեր Սերգեյի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
3. Գուլակյան Գեղամ Վոլոդյայի, դասախոս
4. Մանուկյան Էդգար Վարուժանի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Ղազարյան Արա Արամի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
2. Մարդոյան Լևոն Գրիշայի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ

3. Գրիգորյան Արշակ Հրայրի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Հարությունյան Նորայր Պատվականի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Գուլակյան Գեղամ Վոլոդյայի
2. Մովսիսյան Հասմիկ Սուրենի
3. Սարիբեկյան Անիտա Ռաֆիկի
4. Ալավերդյան Անահիտ Համլետի
5. Մադաթյան Ծովինար Ռաֆիկի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Հակաուռուցքային դեղամիջոցներ- ԴՆԹ փոխազդեցությունների մոլեկուլային մեխանիզմների պարզաբանումը (պետական ֆինանսավորում):	Բաբայան Յու.
2. Հարթ երկրաչափությամբ եռալիքային դիֆրակցիայի օգտագործումը սինքրոտրոնային ճառագայթման մոնոքրոմատորի սանդղակավորման համար (պետական ֆինանսավորում):	Գրիգորյան Ա. Հ.

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար՝ *Հարությունյան Ռաֆայել Աշոտի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Օսիպովա Էլմիրա Կառլի, ասիստենտ
2. Ամիրյան Անահիտ Արամայիսի, դասախոս
3. Քամալյան Սաշա Աղասու, դասախոս

Համատեղողներ

1. Ղազարյան Ռուզաննա Սուրենի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Պետրոսյան Մարգարիտա Թորգոմի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Սիմոնյան Գևորգ Սարգսի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Իսախանյան Հմայակ Լևոնի, քիմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
5. Խաչատրյան Մեդորա Հարությունի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
6. Ալավերդյան Արթուր Ջավենի, կենս. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
7. Համբարձումյան Լիլիթ Պապիկի, դասախոս
8. Խառատյան Վլադիմիր Միքայելի, դասախոս

Ոխտմնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Մելքումյան Արմինե Ռաֆիկի
2. Դալումյան Հասմիկ Մուշեղի

ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկանի պաշտոնակատար՝ *Ալեքսանյան Վարդան Արամայիսի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*
Դեկանի տեղակալ՝ *Զուրաբյան Մարատ Հովիկի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ*

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները

Շիֆր **Մասնագիտություններ՝**

0230 Հայոց լեզու և գրականություն

0207 (0211) Պատմություն */իրավունքի հիմունքներով/*

0310 Մանկավարժություն և հոգեբանություն

0233 Ֆրանսերեն լեզու

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն	*Ուսանողների թիվը՝ 486*							
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Բակալավրիատ								
Պատմություն /իրավունքի հիմունքներով/	16	37	17	39	17	31	16	29
Հայոց լեզու և գրականություն	13	24	13	24	14	17	14	20
Մանկավարժություն և հոգեբանություն	11	34	12	28	9	18	11	26
Ֆրանսերեն լեզու	3	9	3	9	-	8	-	-
Ընդամենը	**43**	**104**	**45**	**100**	**50**	**74**	**41**	**75**

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Պատմություն /իրավ. հիմունքներով./					
1-ին	56	4	28	7	41
2-րդ	57	3	28	4	46
3-րդ	49	10	27	2	23
4-րդ	45	6	17	6	47
Հայոց լեզու և գրականություն					
1-ին	39	3	23	-	33
2-րդ	37	2	23	6	32
3-րդ	31	6	15	2	32
4-րդ	34	7	13	4	41
Մանկավարժություն և հոգեբանություն					
1-ին	47	1	25	1	45
2-րդ	42	1	16	4	60
3-րդ	28	1	11	2	54
4-րդ	37	4	18	6	38
Ֆրանսերեն լեզու					
1-ին	12	1	6	2	42
2-րդ	12	1	7	2	33
3-րդ	8		1	1	13
Ընդամենը	**534**	**51**	**263**	**49**	**38**

Ամառային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Պատմություն /իրավ. հիմունքներով/					
1-ին	53	5	31	4	33
2-րդ	56	3	27	6	46
3-րդ	48	8	25	4	31
Հայոց լեզու և գրականություն					
1-ին	37	4	22	-	30
2-րդ	37	1	19	9	46
3-րդ	31	10	15	2	20
Մանկավարժություն և հոգեբանություն					
1-ին	45	3	27	1	33
2-րդ	41	3	18	7	46
3-րդ	27	-	9	2	68
Ֆրանսերեն լեզու					
1-ին	12	2	8	-	17
2-րդ	12	1	6	2	42
3-րդ	8	-	5	1	38
Ընդամենը	**407**	**40**	**212**	**38**	**38**

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	Ընդամենը 117, այդ թվում նախորդ տարիներից՝ 1
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)
Պատմություն (իրավունքի հիմունքներ)	46 (6)
Հայոց լեզու և գրականություն	34 (2)
Մանկավարժություն և հոգեբանություն	37 (5)
Ընդամենը	117 (13)

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ 4

ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար՝ *Նահապետյան Ռաֆիկ Աբաձազի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Առաքելյան Սամվել Արշավիրի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Ալեքսանյան Վարդան Արամայիսի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Անանյան Գարուշ Գուրգենի, ասիստենտ
4. Մատինյան Անյա Ռուբենի, դասախոս
5. Չոբանյան Վահագն Էդիկի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Աբրահամյան Հենրիկ Մուշեղի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր
2. Ալեքսանյան Հովհաննես Ստյոպայի, պատմ. գիտ. թեկ., դոցենտ
3. Ջորոյան Հակոբ Ազատի, ասիստենտ
4. Մարտիրոսյան Ռուբիկ Անդրանիկի, ասիստենտ
5. Թամրազյան Բորիս Արամայիսի, ասիստենտ
6. Հովհաննիսյան Արամ Էդուարդի, դասախոս
7. Համբարյան Վալերիա Սարիբեկի, դասախոս
8. Գրիգորյան Գոռ Ռաֆիկի, դասախոս

Ոխտունաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Նազարեթյան Սուսաննա Իշխանի

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար՝ *Ավագյան Վաչագան Վարազդատի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Զուրաբյան Մարատ, Հովիկի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
2. Հասանյան Ալիսա Ջավենի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
3. Դավթյան Նունե Արտավազդի, ասիստենտ
4. Ադամյան Արմինե Արգամի, դասախոս
5. Սարուխանյան Մուշեղ Լևոնի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Վարդանյան Խաչատուր Գարուշի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Էմին-Տերյան Գևորգ, դասախոս
3. Գալստյան Արշալույս Մերուժանի, դասախոս

Ոխտմնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Ալթունյան Նվարդ Մջտուշի

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար՝ *Դավթյան Ֆելմիրա Արտավազդի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Սարհատյան Աիդա Ասիլբեկի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
2. Թումանյան Լուսինե Վիլիկի, ասիստենտ
3. Պողոսյան Կարինե Պողոսի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Մակինյան Անի Արմենակի, բան. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
2. Սահակյան Աստղիկ Ալյազի, դասախոս
3. Սարգսյան Ասյա Արազբեկի, դասախոս

Ոխտմնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Սեհրաբյան Գոհար Ժորայի

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար *՝ Սկրտումյան Մելսիկ Պարգևի, հոգեբան. գիտ. դոկտոր, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Արամյան Լիլիթ Յուրայի, հոգ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
2. Թանանյան Խանում Զարմայիլի, դասախոս
3. Դուկասյան Աշխենիկ Ալեքսանի, դասախոս
4. Հովակիմյան Աննա Գիգուշի, դասախոս
5. Աթաբեկյան Լիլիթ Եղիշի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Աղուզումցյան Ռուբեն Վազգենի, հոգ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Սարգսյան Վաչագան Պետրոսի, բժշկ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Օհանյան Անուշ Համբարձումի, ասիստենտ
4. Սկրտչյան Ռայա Բաղդասարի, դասախոս
5. Հայրապետյան Դավիթ Ռազմիկի, դասախոս
6. Կոբելյան Արթուր Թենգիզի, դասախոս

Ոխտունաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Ստեփանյան Լիլիթ Ռաիկի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Հայաստանի սահմանամերձ շրջանների ազգաբնակչության ետվնասվածքային հոգեվիճակների վերականգնման գործընթացի առանձնահատկությունները (պետական ֆինանսավորում):	Սկրտումյան Մ. Պ.

Թեմա 1. Ուսումնասիրվել են բացասական հոգեվիճակների դրսևորման առանձնահատկությունները, դրանց փոխակերպման յուրահատկությունները անձի կառուցվածքում:

Բացահայտվել են ունակության, բնավորության շեշտավորվածության հիմնական դրսևորումները, անձի արժեքային կողմնորոշման փոփոխությունները:

Բացահայտված են անձի հոգեկան աշխատունակության, սթրես գործոնների նկատմամբ անհարմարվողականության առանձնահատկությունները:

Ամբիոնի դասախոս Լ. Աթաբեկյանը պաշտպանել է «Սահմանամերձ տարածաշրջանի բնակչության ուշ հետպատերազմական շրջանի հոգեվիճակների առանձնահատկությունները» թեմայով թեկնածուական ատենախոսությունը:

ՌՈՒՍԱՑ ԵՎ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒՆԵՐԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար՝ *Հակոբյան Աննա Արշալույսի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Դասախոսական կազմը

1. Մարդանյան Աիդա Սերոժի, դասախոս
2. Մարգարյան Էվելինա Իշխանի, դասախոս
3. Մանուչարյան Մելանյա Մուկուչի, դասախոս
4. Էվինյան Սեդա Սերգեյի, դասախոս
5. Հարությունյան Գայանե Աշոտի, դասախոս
6. Այդինյան Անժելա Ժորայի, դասախոս
7. Հարությունյան Լիանա Միխայիլի, դասախոս
8. Զարգարյան Ռուզան Հենրիկի, դասախոս
9. Հովհաննիսյան Սոնա Հայկազի, դասախոս
10. Աբրահամյան Սոնիկ Սուրիկի, դասախոս
11. Հովհաննիսյան Անահիտ Մաքսիմի, դասախոս
12. Մխիթարյան Մարինե Սերգեյի, դասախոս
13. Պետոյան Գոհար Ռոբերտի, դասախոս
14. Դարբինյան Լուսինե Պայքարի, դասախոս
15. Եղիազարյան Սվետլանա Ջավենի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Մելիքսեթյան Ռոզա Սեդրակի, դոցենտ
2. Սիրզոյան Ռուզան Վասիլի, ասիստենտ
3. Ավագյան Իզաբելլա Ռոբերտի, դասախոս
4. Հարությունյան Կարինե Ռոբերտի, դասախոս
5. Սինասյան Կարինե Ռոբերտի, դասախոս

Ոխտ մնաոժանդակ աշխատակիցներ

1. Օթարյան Անուշ Սերգոյի

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	2	-

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Հոդված

1. *Մկրտումյան Մ.,* Ճգնաժամային իրավիճակներին դիմակայման անձի հոգեբանական պատրաստության համակարգը, Կիրառական հոգեբանության արդի հիմնախնդիրները, միջբուհական գիտական հոդվածների ժողովածու, թիվ 10, Երևան, 2007, էջ 27-33:
2. *Մկրտումյան Մ.,* Ճգնաժամային իրավիճակներում ինքնակարգավորման հոգեբանական մեխանիզմը, միջբուհական գիտական հոդվածների ժողովածու, թիվ 02, Երևան, 2007, էջ 71-80:

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկան՝ *Խուդավերդյան Նելլի Բաբկենի, տեխն. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*
Դեկանի տեղակալ՝ *Ասիլբեկյան Պավել Նորիկի, ասիստենտ*

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները

Շիֆր **Մասնագիտություններ՝**

0601 Տեսական տնտեսագիտություն

2305 Սոցիալ-մշակութային ծառայություն և զբոսաշրջություն

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն	*Ուսանողների քիվը՝ 233*							
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
Բակալավրիատ								
Տեսական տնտեսագիտություն	14	40	13	31	13	25	8	20
Սոցիալ-մշակութային ծառայություն և զբոսաշրջություն	8	28	7	18	5	13	5	12
Ընդամենը	**22**	**68**	**20**	**51**	**18**	**38**	**13**	**32**

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Դերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Տեսական տնտեսագիտություն					
1-ին	55	3	22	1	57
2-րդ	45	6	23	4	34
3-րդ	38	6	21	4	29
4-րդ	31	3	19	4	29
Սոց.- մշակ. ծառայ. և զբոսաշրջություն					
1-ին	37	-	8	4	76
2-րդ	26	1	11	3	50
3-րդ	18	1	5	8	67
4-րդ	17	1	9	5	41
Ընդամենը	**267**	**20**	**118**	**33**	**48**

Ամառային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Դերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
Բակալավրիատ					
Տեսական տնտեսագիտություն					
1-ին	54	2	31	-	37
2-րդ	44	3	19	2	50
3-րդ	38	4	21	6	34
Սոց.-մշակ. ծառայ. և զբոսաշրջություն					
1-ին	36	1	23	1	33
2-րդ	25	-	8	5	68
3-րդ	18	1	6	7	61
Ընդամենը	**215**	**11**	**108**	**21**	**47**

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	*Ընդամենը 50, այդ թվում նախորդ տարիներից՝ 5*
	բակալավրիատ (գերազանցության դիպլոմով)
Տեսական տնտեսագիտություն	*33 (5)*
Սոց.-մշ. ծառ. և զբոսաշրջ.	*17 (4)*
Ընդամենը	***50 (9)***

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ *2*

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏՆՏՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար՝ *Հովսեփյան Վոլոդյա Երվանդի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Խուդավերդյան Նելլի Բաբկենի, տեխն. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Ճաղարյան Արտակ Սիշայի, ասիստենտ
3. Ավետիսյան Գայանե Հրաչիկի, տնտ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Սարիբեկյան Անուշ Աղվանի, ասիստենտ
5. Էդիլյան Նաիրա Ալբերտի, ասիստենտ
6. Մարգարյան Նազան Մարտինի, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Մուսայելյան Արտակ Վիկտորի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Պետրոսյան Արսեն Գառնիկի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Գալստյան Գագիկ Սերգեյի, տնտ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
4. Ներսիսյան Արմեն Ռովելի, ասիստենտ
5. Քառյան Հենրիկ Էլիազի, դասախոս
6. Վիսյան Արևշատ Վաչագանի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Եսայան Լաուրա Հրաչիկի
2. Ջախարյան Ալվինա Կոմիտասի

ՏՈՒՐԻԶՄԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒԹԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար՝ *Մմայակյան Սիմոն Գևորգի, պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Ոհիխանյան Ալինա Վոլոդյայի, ասիստենտ
2. Ասիլբեկյան Պավել Նորիկի, ասիստենտ
3. Բեկնազարյան Յուրա Իսրայելի, դասախոս
4. Մարգարյան Նարինե Գառնիկի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Օհանջանյան Ռուբեն Սամվելի, պատմ. գիտ. թեկ., դոցենտ
2. Ղալթախչյան Գարիկ Էդիկի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Բեգինյան Լիանա Գրիշայի

ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Դեկանի պաշտոնակատար՝ *Այվազյան Կամո Բենիկի, տեխ. գիտ. թեկնածու*

Ֆակուլտետի մասնագիտությունները

Շիֆր	**Մասնագիտություններ՝**
0523	Կիրառական զարդարվեստ և ժողովրդական արհեստներ
0524	Դիզայն

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն	*Ուսանողների քիվը՝ 159*									
	I կուրս		II կուրս		III կուրս		IV կուրս		V կուրս	
	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ	պպ	վճ
5-ամյա ուսուցում										
Կիրառական զարդարվեստ և ժողովրդական արհեստներ, դիզայն	13	29	10	33	-	-	-	-	-	-
Կիրառական զարդարվեստ և ժողովրդական արհեստներ	-	-	-	-	4	13	7	12	7	5
դիզայն	-	-	-	-	4	12	5	10	6	8
Ընդամենը	**13**	**29**	**10**	**33**	**8**	**25**	**12**	**22**	**13**	**13**

Քննաշրջանների արդյունքները

Ձմեռային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
5-ամյա ուսուցում					
Կիրառական գարդարվեստ և ժողովրդական արհեստներ, դիզայն					
1-ին	44	6	21	5	39
2-րդ	44	-	25	9	43
Կիրառական գարդարվեստ և ժողովրդական արհեստներ					
3-րդ	16	3	10	2	36
4-րդ	18	5	10	1	17
5-րդ	12	1	4	-	42
Դիզայն					
3-րդ	17	1	7	1	53
4-րդ	16	3	10	2	19
5-րդ	14	2	3	3	38
Ընդամենը	**181**	**21**	**90**	**23**	**36**

Ամառային քննաշրջան

Կրթական աստիճան, մասնագիտություն, կուրս	Քննաշրջանին մասնակցել են	Անբավարար գնահատական ստացած ուսանողների թիվը		Գերազանցիկների թիվը	Առաջադիմության %-ը
		պպ	վճ		
5-ամյա ուսուցում					
Կիրառական գարդարվեստ և ժողովրդական արհեստներ, դիզայն	42	4	25	8	31
1-ին					
2-րդ	43	-	26	12	40
Կիրառական գարդարվեստ և ժողովրդական արհեստներ					
3-րդ	18	3	11	1	22
4-րդ	17	2	10	1	29
Դիզայն					
3-րդ	15	2	10	-	20
4-րդ	16	1	8	3	44
Ընդամենը	**151**	**12**	**90**	**25**	**31**

Շրջանավարտներ

Մասնագիտություն	*Ընդամենը 27, այդ թվում նախորդ տարիներից՝ 2*
	5-ամյա ուսուցում (գերազանցության դիպլոմով)
Կիրառական գարդարվեստ և ժողովրդական արհեստներ	12 (1)
Դիզայն /գեղար/	15 (1)
Ընդամենը	27 (2)

Ֆակուլտետում գործող ամբիոնների թիվը՝ *2*

ԴԵԿՈՐԱՏԻՎ ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏԻ ԵՎ ԴԻԶԱՅՆԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար՝ *Միսիթարյան Համլետ Խաչատուրի, դասախոս*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Բեկնազարյան Օնիկ Յուրայի, դասախոս
2. Չիբուխչյան Անուշ Լյուբիկի, դասախոս
3. Սկրտչյան Սերգեյ Աշոտի, դասախոս
4. Պողոսյան Ռուզաննա Կիմի, դասախոս
5. Գասպարյան Արևիկ Միշայի, դասախոս
6. Դիլբարյան Անդրանիկ Սրաֆիլի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Մուղնեցյան Ստեփան Գուրգենի, պրոֆեսոր
2. Բաղդասարյան Լենմիր Միհրանի, պրոֆեսոր

Ոխտմնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Սկրտչյան Սերյոժա Աշոտի
2. Եգանյան Նարեկ Վանիկի
3. Գևորգյան Լուսինե Վիկտորի
4. Աբազյան Անահիտ Աթաբեկի
5. Չիբուխչյան Դոնարա Լևոնի
6. Ասլանյան Լիանա Գրիգորի

ԳԾԱՆԿԱՐԻ, ԳՈՒՆԱՆԿԱՐԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար՝ *Սարգսյան Սպարտակ Հայկազի, ՀՀ ճկարիչների միության անդամ*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Խաչատրյան Արևիկ Խաչիկի, դասախոս
2. Սիրզոյան Արթուր Համլետի, դասախոս
3. Սխիթարյան Քրիստինե Համլետի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Մամյան Հենրիկ Արամի, պրոֆեսոր
2. Հովսեփյան Արարատ Կարապետի, դասախոս
3. Աղաջանյան Նարեկ Կարլի, դասախոս
4. Էվոյան Սիեր Սուրենի
5. Ստեփանյան Սիեր Օգսենի
6. Հովհաննիսյան Սերգեյ Թորգոմի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Ասլանյան Գայանե Սարգսի

ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՅԻ ԵՎ ՔԱՂ. ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՄԱՍՆԱՁՅՈՒՂԱՅԻՆ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար՝ *Հարությունյան Լարիսա Աշոտի, դասախոս*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Դավիթյան Վալերի Սեմյոնի, դասախոս
2. Պողոսյան Վարդիթեր Գուրգենի, դասախոս
3. Քամալյան Ռոբերտ Վասիլի, դասախոս

Համատեղողներ

1. Մովսիսյան Գայանե Սերյոժայի, դասախոս

ՀԱՄԱՄԱՍՆԱՁՅՈՒՂԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Կենտրոնի վարիչ՝ *Խաչատրյան Տաթևիկ Վասիլի*

ՄԻՆՉՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԵՌԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԲԱԺԻՆ

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի կառուցվածքում բացվել է միջհամալսարանական կրթության և հեռակա ուսուցման բաժին:

Առաջին անգամ 2006թ. կատարվել է ընդունելություն հետևյալ մասնագիտությունների գծով.

1. Մաթեմատիկա, ինֆորմատիկա, ֆիզիկա
2. Պատմություն (իրավունքի հիմունքներ)
3. Հայոց լեզու և գրականություն

4. Մանկավարժություն և հոգեբանություն

Մասնաճյուղի ուսանողությունը համալրվել է հեռակա ուսուցման բաժնի 97 ուսանողներով:

Մասնաճյուղի ուսումնական լաբորատորիաների թիվը՝ 8

Արվեստանոցների թիվը՝ 4

Հաշվետու ժամանակաշրջանում մասնաճյուղի ամբիոնների դասախոսական կազմի և ԵՊՀ տարբեր ամբիոններում հայցվորների ջանքերով տպագրվել են շուրջ 50 գիտական հոդվածներ հանրապետական և միջազգային հանդեսներում, որոնք ներգրավված են մասնաճյուղի ամբիոնների 2006-2007 ուստարվա հաշվետվություններում:

ՆՅՈՒԹԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԲԱԶԱ

1. Կառուցվել է տնտեսագիտության ֆակուլտետի 200 քառ. մետր մակերեսով երկրորդ հարկի մասնաշենքը, ֆակուլտետի «Սերվիս» մասնագիտության համար նոր գույքով և նյութատեխնիկական բազայով կահավորվել է ուսումնառության նորմալ գործընթացն ապահովող մասնաշենք:
2. Ընդարձակվելով հիմնովին վերանորոգվել է 200 քառ. մետր տարածքով մարզական դահլիճը, որը համալրվել է մարզական նոր գույքով:
3. Հարմարավետ ու ընդարձակ նոր տարածք է տեղափոխվել գրադարանը, ընթերցասրահը: Կահավորվել և նորացվել են անհրաժեշտ գույքով:
4. Գցվել են նոր ջրատարներ, վերանորոգվել է հիմնական և 4 մասնաշենքերի ջեռուցման համակարգը: Նորացվել է ուսումնական գույքը՝ սեղան-նստարաններ, գրատախտակներ, տեխնիկական սարքավորումներ:
5. Բնագիտական ֆակուլտետի անտառագիտության ամբիոնում բացվել են կենսաբանության, քիմիայի, կենսաֆիզիկայի և ռենտգենյան գիտական լաբորատորիաներ:
6. Վերանորոգման աշխատանքներ են կատարվել մասնաճյուղի ամբողջ տարածքում, ինչպես նաև հյուրանոցային «Կոտեջներում»:
7. Գործարկվել են հումանիտար, բնագիտական, կիրառական արվեստի ֆակուլտետների համակարգչային սրահները:
8. Մայրաքաղաքից ժամանող դասախոսների համար կառուցվել և շահագործման է հանձնվել ավելի քան 200 քառ. մետր մակերեսով հյուրանոցային համալիրը՝ 20 տեղով: Հյուրանոցային համալիրը կահավորված է արդիական պահանջներին համապատասխան:

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՍՏՈՐԱԲԱԺԱՆՈՒՄՆԵՐ, ԳԻՏԱՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆՆԵՐ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Վարչության պետ՝ *Ժամհարյան Հրանտ Գևորգի, կենս. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Վարչության գործունեության հիմնական գործառույթներն են՝

- բակալավրիատի և մագիստրատուրայի ուսումնական պլանների ու առարկայական ծրագրերի մշակման գործընթացի կազմակերպումը և կատարման վերահսկումը,
- ամբիոնային ծանրաբեռնվածությունների կատարման վերահսկումը,
- ֆակուլտետների դեկանատներին և ամբիոններին մեթոդական օգնության ցուցաբերումը,
- ուսանողների կողմից պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական ու մանկավարժական որակների վերաբերյալ հարցման կազմակերպումը,
- ֆակուլտետային մեթոդական խորհուրդների աշխատանքների համակարգումը,
- պետական քննական հանձնաժողովների աշխատանքների կազմակերպումը,
- ուսանողների ավարտական փաստաթղթերի նախապատրաստումը և հաշվառումը,
- ընթացիկ և հանրագումարային քննությունների անցկացման վերահսկումը,
- ուսումնական գործընթացի փաստաթղթային գործավարության ապահովումը և վերահսկումը,
- ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցի և դասատախտակների օպտիմալացումը, դասերի կայացման վերահսկումը,
- ուսումնական, արտադրական և մանկավարժական պրակտիկաների կազմակերպումը և վերահսկումը,
- մագիստրատուրայի ընդունելության կազմակերպումը,
- 2-րդ մասնագիտության ընդունելության կազմակերպումը,
- ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության համար ուսումնական գործընթացին վերաբերող տեղեկատվական-վիճակագրական տվյալների նախապատրաստումը,
- ԵՊՀ ուսանողական նպաստների, պետական և ներքուհական կրթաթոշակների հատկացման գործընթացի կազմակերպումը,
- ուսանողների ուսման վարձի զեղչման գործընթացի կազմակերպումը,
- ուսանողների՝ բուհից բուհ տեղափոխման, ազատման և վերականգնման վերաբերյալ փաստաթղթերի ձևակերպումը,
- ուսանողների տվյալների հենքի ստեղծումը և պահպանումը:

Վարչությունը բաղկացած է հետևյալ 5 բաժիններից.

- Բակալավրիատի
- Մագիստրատուրայի
- Կազմակերպչական
- Տեղեկատվավերլուծական
- Պրակտիկայի

2006/2007 ուսումնական տարվա ընթացքում վարչությունն իրականացրել է հետևյալ միջոցառումները.

❖ Ինչպես և անցած տարիներին, այս ուստարում ևս հետևողական աշխատանք է տարվել բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերի չափորոշիչների, ուսումնական գործընթացի բարելավմանն ուղղված կանոնակարգերի մշակման և ներդրման ուղղությամբ: ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության սահմանած չափորոշիչների համաձայն՝ կրճատվել է ուսանողների շաբաթական լսարանային բեռնվածությունը՝ ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքներին ավելի մեծ տեղ տալու նպատակով, կրճատվել է կիսամյակների տևողությունը, սահմանափակվել է քննությունների թիվը:

❖ Բակալավրի կրթական ծրագրի ուսումնական պլանը ներկայումս ներառում է չորս հիմնական բաղադրիչ.

- ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացներ,
- ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացներ,
- ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներ,
- մասնագիտացման դասընթացներ:

Մագիստրոսի կրթական ծրագրի ուսումնական պլանը ներառում է կրթական երկու բաղադրիչ.

- մասնագիտացված պատրաստության դասընթացներ,
- հատուկ դասընթացներ:

Դրանցից բացի, կա նաև մագիստրանտի գիտահետազոտական աշխատանքները կարգավորող բաղադրամաս: ՈՒսումնական նոր պլաններում մեծ տեղ է տրվում ուսանողի կողմից ընտրվող դասընթացներին:

❖ Շարունակաբար կատարելագործվում են ուսումնական աշխատանքների հաշվարկի նորմերը, մասնավորապես 2007/08 ուստարվա համար դասախոսի միջին ծանրաբեռնվածությունը սահմանվել է 640-ից ոչ պակաս ժամաքանակը (նախկին 700ժ փոխարեն):

Զարգացման ներկայիս փուլում համալսարանում ներդրվում է կրթության կրեդիտային համակարգը, որը ԵՊՀ-ն ավելի է մոտեցնելու եվրոպական կրթական միասնական դաշտին:

❖ Հաշվետու տարում էական փոփոխություններ են կրել ֆակուլտետների ուսումնական պլանները. դրանք առավելագույնս հարմարեցվել են առաջիկայում բակալավրիատում ներդրվելիք կրեդիտային համակարգին:

Բակալավրիատի և մագիստրատուրայի բաժինները ԵՊՀ համալսարանական կրթության զարգացման վարչության հետ համատեղ իրականացրել են այդ ուս. պլանների ներդրումը ֆակուլտետներում:

Հաշվետու տարում ևս վարչությունը իր համապատասխան ստորաբաժանումների միջոցով ստուգել է ամբիոնների ծանրաբեռնվածությունները և վերահսկել դրանց կատարումը, ժամանակին ճնակերպվել և հաշվառվել են ժամավճարային հիմունքներով աշխատողները, ստուգվել են դասատախտակները, ուսումնական գործընթացները ապահովվել են լսարանային ֆոնդով, վերահսկվել է դասերի կայացումը, փորձ է արվել օպտիմալացնել դասատախտակները և ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցը:

❖ Կրթական համակարգի արդյունավետությունն ապահովելու, ուսումնական գործի առաջընթացը խթանելու և ուսանողների գիտելիքների գնահատման գործում առավել անկողմնակալություն երաշխավորելու նպատակով կիրառվում է գիտելիքների գնահատման կանոնակարգ, որի հիմքում դրված է առավել կարևոր մասնագիտական առարկաներից ընթացիկ քննությունների անցկացման սկզբունքը (բակալավրիատում):

❖ Կրթության որակի վերահսկման և բարելավման, ինչպես նաև բուհի կառավարման գործընթացին ուսանողներին մասնակից դարձնելու նպատակով, սկսած 2002 թվականից, ԵՊՀ ուսանողների շրջանում անց են կացվում անանուն հարցումներ՝ դասավանդող բոլոր դասախոսների վերաբերյալ: Ֆակուլտետների կողմից՝ տվյալ կիսամյակում դասավանդած դասախոսների և առարկաների ներկայացրած ցանկի ու հարցման թերթիկների արդյունքների հիման վրա տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կենտրոնի հետ համատեղ վերամշակվել և ամփոփ տեսքով ֆակուլտետներին ու ամբիոններին է տրվել համապատասխան ինֆորմացիան:

Ըստ գործող կանոնակարգի՝ բոլոր ֆակուլտետներում վարչության կողմից ուսանողական հարցումն իրականացվում է յուրաքանչյուր կիսամյակի քննաշրջանի ավարտից հետո (հոկտեմբեր, մարտ ամիսներին):

հարցումները կազմակերպվել և անցկացվել են՝ ապահովելով ուսանողության մասնակցության առնվազն 2/3-ը: Ընթացիկ ուստարում արձանագրվել է 74% մասնակցություն:

❖ Հաշվետու ժամանակաշրջանում կազմակերպվել, վերահսկվել, հաշվառվել է ուսանողական շարժը, և ձևակերպվել են ընդունելության, ազատման, տեղափոխման, վերականգնման, զեղչի և ուսումնական գործընթացներին առնչվող այլ հրամաններ, մասնավորապես՝ բակալավրիատի (շուրջ 2800 հոգի) և 3 փուլով անցկացված մագիստրատուրայի (շուրջ 1200 հոգի) ընդունելությունների, ներբուհական (76 ուսանող) և բուհից բուհ (126 ուսանող) տեղափոխությունների վերաբերյալ և այլն:

❖ Սկսած 2006/07 ուստարվանից՝ ԵՊՀ-ում կիրառվում է ուսանողական նպաստների պետական և ներբուհական կրթաթոշակների հատկացման գործընթացը: Այս ուստարվա սեպտեմբեր ամսին փոխատեղման գործընթացի արդյունքում 2006/07 ուստարվա 1-ին և 2-րդ կուրսերի ուսանողներին՝ 1310 հոգու, հատկացվեց նպաստ, որից 659-ը՝ 1-ին կուրսում, 651-ը՝ 2-րդում: 1-ին կուրսում 214 ուսանող (32.5%), իսկ 2-րդ կուրսում 143 ուսանող (21.9%) ենթարկվեցին համակարգի փոփոխման:

Այս գործընթացը կազմակերպելու համար յուրաքանչյուր քննաշրջանի ավարտին մուտքագրվել են բոլոր քննական տեղեկագրերը և ճշտվել ուսանողների տվյալների հենքի հիման վրա: Հաշվետու տարում կատարվել են աշխատանքներ քննական տեղեկագրերը համակարգչում ավտոմատ մուտքագրման ուղղությամբ, ինչի արդյունքում 2007/08 ուստարվա 2-րդ կիսամյակից բոլոր ֆակուլտետներում, նոր ծրագրերի և տեխնոլոգիաների ներդրմամբ, կգործի քննական տեղեկագրերի մուտքագրման ավտոմատացված տարբերակը:

Աշխատանքներ են տարվում ամբիոնային բեռնվածության և աշխատանքային ուսումնական պլանների ավտոմատացման ուղղությամբ:

❖ 2006/07 ուստարում շուրջ 3400 շրջանավարտների համար պատրաստվել և հանձնվել են դիպլոմներ, վերականգնվել են 37 հոգու կորցրած դիպլոմներ:

Սկսած 2006/07 ուսումնական տարվանից՝ վճարովի համակարգ ընդունված և ուսման ընթացքում առավել բարձր առաջադիմություն ցուցաբերած ուսանողներին հնարավորություն է ընձեռվում սովորելու անվճար՝ ստանալով նպաստ և կրթաթոշակ: Բարձր առաջադիմություն ունեցող ուսանողների համար սահմանված են նաև ուսման վարձի զեղչեր:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում, ԵՊՀ ուսանողական նպաստների, պետական և ներբուհական կրթաթոշակների հատկացման կանոնակարգի համաձայն, շարունակվել է ուսման վարձավճարների զեղչման գործընթացը: Զեղչվել է շուրջ 1700 ուսանողի վարձավճար, որի գումարը կազմել է մոտավորապես 250, 8 մլն. դրամ:

❖ Աշխատանքներ են տարվել ԵՊՀ-ում հեռակա ուսուցման վերաբացման ուղղությամբ: 2007/08 ուսումնական տարվանից ԵՊՀ 16 ֆակուլտետներում 26 մասնագիտությունների գծով վերաբացվեց հեռակա ուսուցումը: Կատարվեց զգալի նախապատրաստական աշխատանք. կազմվեցին ուսումնական պլանները, ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2007թ. մարտի 22-ի նիստում ընդունվեց որոշում ԵՊՀ-ում բակալավրի ծրագրով հեռակա ուսուցում կազմակերպելու մասին, մշակվեց հեռակա ուսուցման կազմակերպման կարգը:

Հեռակա ուսուցման ընդունելության քննությունների արդյունքով ԵՊՀ ընդունվել է ավելի քան 600 դիմորդ:

❖ 2006/07 ուստարվա ավարտից հետո պատրաստվել և ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության է ներկայացվել պետական վիճակագրական հաշվետվությունը (3-ԳՍ), որում արտահայտված են անվճար և վճարովի համակարգում սովորող ուսանողների (այդ թվում՝ ԱՊՀ և այլ երկրի քաղաքացիների) և պրոֆեսորադասախոսական կազմի թվերը, որոնք տարբերակված են ըստ տարիքի և սեռի, ինչպես նաև հիմնական հաստիքային անձնակազմի թվային բաշխվածությունը, ուսանողների բաշխվածությունն ըստ վճարաչափի, ուսումնական շենքերի և հանրակացարանների առկայությունն ու օգտագործումը:

Ընթացիկ ուստարվա ավարտին հավաքագրվել և մշակվել են առաջադիմության, քննաշրջանների արդյունքների և շրջանավարտների վերաբերյալ տվյալները և համապատասխան հաշվետվությունների ձևով ներկայացվել ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն:

❖ 2006/07 ուստարում ԵՊՀ ուսումնական և արտադրական պրակտիկան անցկացվել է՝ համաձայն հաստատված ուսումնական պլանի, կնքված համաձայնագրերի, ինչպես նաև բանավոր համաձայնությունների: Պայմանագրերը կնքվել են պետական և ոչ պետական տարբեր հիմնարկների և նրանց ստորաբաժանումների հետ (օրինակ, ՀՀ նախագահի աշխատակազմ, ՀՀ կառավարություն, ՀՀ Ազգային ժողով,

ՀՀ Սահմանադրական դատարան, ՀՀ նախարարություններ, ՋԼՄ խմբագրություններ, դպրոցներ, միջազգային կազմակերպությունների հայաստանյան ներկայացուցչություններ և այլն): Ընդհանուր առմամբ կնքվել է 84 պայմանագիր:

Արտադրական պրակտիկա (այդ թվում՝ մանկավարժական) անցել է 4039 ուսանող (բակալավր և մագիստրոս), ուսումնական պրակտիկա՝ 1574 ուսանող, որից 569-ը՝ դաշտային:

Մեծ ուշադրություն է դարձվել պրակտիկայի նախապատրաստական աշխատանքներին, պայմանագրերի կնքմանը, պրակտիկայի անցկացման հրամանների նախապատրաստմանը, ֆակուլտետներում կազմակերպչական ժողովների անցկացմանը, ընթացքի հսկմանը և պրակտիկայի ամփոփմանը (ընդունող կողմի համար ֆինանսական փաստաթղթերի լրացում, օրագրերի և մատյանների հավաք), ուսումնական գործընթացին առնչվող գործավարության ապահովմանը և վերահսկմանը, պրակտիկայի հետ կապված մեթոդական գրականության նոր ձյութերի հայթայթմանը, ուսումնասիրմանը և մշակմանը: Վերանայվել են պրակտիկայի ծրագրերը, մշակվել են պրակտիկայի անցկացման նոր տեխնոլոգիաներ:

❖ Հաշվետու տարում շարունակվել են աշխատանքները մի շարք կրթական դրամաշնորհային նախագծերի շրջանակներում: Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամի հայկական բաժանմունքի կողմից ֆինանսավորվել է «ԵՊՀ կրթության որակի գնահատման, ապահովման և վերահսկման համակարգի զարգացում» դրամաշնորհային ծրագիրը, որի իրագործման արդյունքները հիմք կծառայեն ԵՊՀ-ում կրթության որակի բարձրացման ուղղությամբ տարվող աշխատանքների համար:

Նշված աշխատանքները 2007/08 ուստարվանից կշարունակվեն Եվրամիության «Տեմպուս» ծրագրի կողմից օժանդակվող «Ներքին որակի ապահովման համակարգը ՀՀ բարձրագույն կրթության հաստատություններում» (Միասնական եվրոպական ծրագրի շրջանակներում) և «ECTS-ի հիման վրա կրեդիտային համակարգի ներդրումը Հայաստանում» երկու դրամաշնորհային ծրագրերի շրջանակներում, որոնք կիրականացվեն ՀՊՃՀ-ի և արտասահմանյան մի շարք համալսարանների հետ համատեղ:

Արտասահմանյան դրամաշնորհ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. ԵՊՀ կրթության որակի գնահատման, ապահովման և վերահսկման համակարգի զարգացում (ԲՀԻՕՀ -15115):	Գրիգորյան Ա. Կ.

ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Վարչության պետ՝ *Կարապետյան Սամվել Բորիսի, բան. գիտ. թեկնածու*

Համալսարանական կրթության զարգացման վարչությունը ստեղծվել է 2006 թ-ի սեպտեմբերի 1-ին՝ համալսարանում կրթական բարեփոխումների ընթացքը խթանելու և համակարգված կերպով կազմակերպելու նպատակով: Մեկ տարվա ընթացքում վարչությունում մշակվել և համալսարանի գիտական խորհրդի քննարկմանն են ներկայացվել մի շարք առանցքային նախագծեր, որոնք ուղղված են եղել կրթական համակարգի զարգացման ինչպես առաջնահերթ, այնպես էլ հեռանկարային խնդիրների լուծմանը:

• 2007 թ. փետրվարի 6-ի որոշմամբ՝ ԵՊՀ գիտական խորհրդի կողմից հաստատվել է «Երևանի պետական համալսարանում մագիստրոսի պատրաստման կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը»՝ ինովացիոն նշանակալի արժեք ներկայացնող հայեցակարգային բնույթի փաստաթուղթը, որը 2007/2008 ուստարվանից համալսարանում իրականացվող բոլոր մասնագիտությունների գծով մագիստրոսական կրթությունը կրեդիտային միավորների հաշվարկի հենքով կազմակերպելու համար մեթոդաբանական հիմք հանդիսացավ: Համալսարանական ամբիոնների կողմից մշակվել և հաստատվել է 118 մագիստրոսական ծրագիր՝ 44 մասնագիտությունների գծով, որոնցից այս ուսումնական տարում գործարկվել է 98-ը, իսկ դրանցում ընդգրկված մագիստրանտների թիվը կազմել է ավելի քան 1000 ուսանող:

• Հաստատվել են բոլոր մագիստրոսական ծրագրերի՝ կրեդիտային համակարգի չափանիշներին համապատասխանող նոր ուսումնական պլանները, ըստ մասնագիտությունների՝ պատրաստվել են մագիստրոսական ծրագրերի ուղեցույցները, որոնք ներառում են ծրագրերում ընդգրկված դասընթացների բովանդակության, կառուցվածքի, գնահատման եղանակների, կիսամյակային բաշխման և վարող դասախոսի մասին անհրաժեշտ տվյալները:

• Մշակվել և գործողության մեջ է դրվել նաև մագիստրոսի պատրաստման կրթական ծրագրով կրեդիտների կուտակման եղանակով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ժամանակավոր կարգը, որը ներառում է նաև գիտելիքների գնահատման սկզբունքորեն նոր կարգ:

• Զգալի աշխատանք է տարվել նաև բակալավրի պատրաստման կրթական գործող ծրագրի կառուցվածքը օպտիմալացնելու, վերջինիս հիմնական կառուցվածքային և կազմակերպչական պարամետրերը կրեդիտային համակարգի պահանջներին աստիճանաբար ադապտացնելու և հաջորդ ուսումնական տարում կրեդիտային համակարգը բակալավրիատում նույնպես գործարկելու ուղղությամբ:

• Հստակ սահմանվել է ուսումնական պլանների բաղադրիչների համամասնությունը, որը նախատեսում է կրթական ծրագրի մինչև 25%-ը հատկացնել ընդհանուր կրթական դասընթացներին, 65-70%-ը՝ ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներին և կրթական ծրագրի 5-10%-ը՝ հատուկ մասնագիտական դասընթացներին: Շաբաթական ընդհանուր ծանրաբեռնվածությունը ծրագրի բոլոր կիսամյակներում (ներառյալ ինքնուրույն աշխատանքին հատկացվող ժամաքանակը) 54 ժամից նվազեցվել է մինչև 45 ժամ, կրճատվել է նաև ուսումնական կիսամյակների տևողությունը (17 շաբաթից՝ 16 շաբաթ), իսկ ուսանողների շաբաթական լսարանային ծանրաբեռնվածությունը նվազեցվել է միջինը 4 ժամով:

• ԵՊՀ գիտական խորհրդի կողմից 2007 թ. հունիսի 28-ին հաստատվել է «Երևանի պետական համալսարանում կրթության որակի ապահովման հայեցակարգը», որը սահմանում է որակի վերահսկման ներքին համակարգի կազմակերպման մեթոդաբանական հիմքերը և նախանշում կարճաժամկետ հեռանկարում կրթական գործընթացի որակի ապահովմանն ուղղված ընթացակարգերի ներդրման և կատարելագործման ռազմավարությունը:

• Թողարկվող մասնագետների պատրաստման որակը բարելավելուն ուղղված ռազմավարության շրջանակներում մշակվել և հաստատվել է նաև համալսարանի ուսանողների լեզվական պատրաստության նոր հայեցակարգը, որը նախատեսում է օտար լեզուների դասավանդման որակի շեշտակի բարձրացում և այդ նպատակով համալսարանում լեզուների ուսուցման կենտրոնի ստեղծում:

ՀԵՏԲՈՒՀԱԿԱՆ ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Վարչության պետ՝ *Աղասյան Ժաննեն Արտաշեսի*

Կրթական ծրագրերը՝ *որակավորման բարձրացում*
մասնագիտական վերապատրաստում
կրթական ծառայություններ

2006/2007 ուսումնական տարում Հետբուհական լրացուցիչ կրթության վարչության կողմից երեք կրթական ծրագրերով իրականացվել են հետևյալ աշխատանքները.

Ա. ՈՒՍՈՒՑՈՒՄ

1. ԵՊՀ եւ այլ բուհերի պրոֆեսորադասախոսական կազմի որակավորման բարձրացում ըստ մասնագիտությունների

Հ/հ	Մասնագիտության անվանումը	Ունկնդիրների թիվը			
		ընդա-մենը	ԵՊՀ դասախոսներ		այլ բուհերի դասախոսներ
			ԵՊՀ-ում	ԵՊՀ-ից դուրս	
1.	Մաթեմատիկա	20	20	-	-
2.	Ֆիզիկա	29	28	1	-
3.	Կենսաբանություն	9	9	-	-
4.	Աշխարհագրություն	6	6	-	-
5.	Տնտեսագիտություն	26	24	-	2
6.	Քաղաքագիտություն	6	5	-	1
7.	Հոգեբանություն	11	8	-	3
8.	Հայոց լեզու	12	10	-	2
9.	Գրականագիտություն	17	17	-	-
10.	Ռուսաց լեզու	13	13	-	-
11.	Ռուս գրականություն	7	7	-	-
12.	Անգլիական բանասիրություն	18	10	1	7
13.	Ֆրանսիական բանասիրություն	9	9	-	-
14.	Իսպանական բանասիրություն	5	5	-	-
15.	Իրանագիտություն	12	12	-	-
16.	Արևելագիտություն	8	8	-	-
17.	Իրավագիտություն	16	2	14	-
18.	Ֆիզիկական դաստիարակություն	6	6	-	-
19.	Սոցիալական աշխատանք	13	13	-	-
	Ընդամենը	**243**	**212**	**16**	**15**
20.	Մանկավարժություն և հոգեբանություն	57	56	-	1
21.	Կրեդիտային համակարգ	44	43	-	1
	Ընդամենը	**101**	**99**	**-**	**2**
	ԻՋԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ				

22.	Ռուս բանասիրություն	7	7	-	-
23.	Ֆրանսիական բանասիրություն	5	5	-	-
24.	Հայոց լեզու	7	7	-	-
25.	Հայ գրականություն	5	5	-	-
	Ընդամենը	**24**	**24**	**-**	**-**
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**368**	**335**	**16**	**17**

2. Մասնագիտական վերապատրաստում ըստ կրթական ծրագրերի

Հ/հ	**Կրթական ծրագրի անվանումը**	**Ունկնդիրների թիվը**
1.	ՀՀ քաղաքացիական ծառայողների վերապատրաստում	628
2.	«Անշարժ գույքի գնահատում» որակավորման դասընթաց	108
3.	«Հոգեբանություն» մասնագիտությամբ վերապատրաստում	17
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**753**

3. Կրթական ծառայություններ

Հ/հ	**Մասնագիտության անվանումը**	**Ունկնդիրների թիվը**
1.	Համակարգչագիտություն	19
2.	Գործավարություն	5
3.	Սոցիալական աշխատանք	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**25**

Բ. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԲԵՌՆՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ըստ կրթական ծրագրերի

Հ/հ	**Կրթական ծրագրի անվանումը**	**Ժամաքանակը**		
		ընդա-մենը	**բեռն-ված.**	**ժամա-վճար**
1.	**Ա. Դասախոսների որակավորման բարձրացում**	**3 491**	**856**	**2 635**
2.	**Բ. Մասնագիտական վերապատրաստում** ՀՀ քաղաքացիական ծառայողների վերապատրաստում	**3 237** 1 670	- -	**3 237** 1 670
3.	«Անշարժ գույքի գնահատում» որակավորման դասընթաց	384	-	384
4.	«Հոգեբանություն» մասնագիտությամբ վերապատրաստում	1 183	-	1 183
5.	**Գ. Կրթական ծառայություններ**	**60**	**-**	**60**
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**6 788**	**856**	**5 932**

2. Ըստ մասնագիտությունների

Հ/h	Մասնագիտության անվանումը	Ժամաքանակը		
		ընդամենը	բեռնված.	ժամավճար
1.	Մաթեմատիկա	328	288	40
2.	Ֆիզիկա	420	328	92
3.	Քիմիա	132	132	-
4.	Կենսաբանություն	222	108	114
5.	Աշխարհագրություն	133	-	133
6.	Տնտեսագիտություն	848	-	848
7.	Փիլիսոփայություն	152	-	152
8.	Հոգեբանություն	1 374	-	1 374
9.	Սոցիոլոգիա	170	-	170
10.	Միջազգային հարաբերություններ	144	-	144
11.	Քաղաքագիտություն	8	-	8
12.	Իրավագիտություն	138	-	138
13.	Հայոց լեզու	184	-	184
14.	Գրականագիտություն	170	-	170
15.	Մանկավարժություն	24	-	24
16.	Ժուռնալիստիկա	13	-	13
17.	Ռուս բանասիրություն	313	-	313
18.	Անգլիական բանասիրություն	235	-	235
19.	Ֆրանսիական բանասիրություն	195	-	195
20.	Գերմանական բանասիրություն	42	-	42
21.	Իսպանական բանասիրություն	58	-	58
22.	Արևելագիտություն	156	-	156
23.	Թուրքագիտություն	60	-	60
24.	Ֆիզիկական դաստիարակություն	130	-	130
25.	Համակարգչագիտություն	60	-	60
26.	Կրեդիտային համակարգ	60	-	60
27.	Քաղաքացիական ծառայություն	1 019	-	1 019
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**6 788**	**856**	**5 932**
	որից՝ ԵՊՀ դասախոսներ	**5 487**	**856**	**4 631**
	հրավիրված դասախոսներ	**1 301**	**-**	**1 301**

Գ. ԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄ

1. Ըստ մասնագիտությունների եւ գիտական աստիճանի

Հ/h	Մասնագիտության անվանումը	Դասախոսների թիվը			
		ընդա-մենը	գիտու-թյունների դոկտոր	գիտու-թյունների թեկնածու	գիտական աստիճան չունեցող
1.	Մաթեմատիկա	5	3	2	-
2.	Ֆիզիկա	7	7	-	-
3.	Քիմիա	5	4	1	-

4.	Կենսաբանություն	8	7	1	-
5.	Աշխարհագրություն	9	6	3	-
6.	Տնտեսագիտություն	18	7	11	-
7.	Փիլիսոփայություն	2	1	1	-
8.	Հոգեբանություն	11	2	7	2
9.	Սոցիոլոգիա և սոցիալական աշխատանք	6	1	3	2
10.	Միջազգային հարաբերություններ	2	-	2	-
11.	Քաղաքագիտություն	1	-	1	-
12.	Իրավագիտություն	2	-	2	-
13.	Հայոց լեզու	4	4	-	-
14.	Գրականագիտություն	13	9	4	-
15.	Մանկավարժություն	1	1	-	-
16.	Ժուռնալիստիկա	2	1	1	-
17.	Ռուս բանասիրություն	19	1	16	2
18.	Անգլիական բանասիրություն	8	3	5	-
19.	Ֆրանսիական բանասիրություն	8	-	5	3
20.	Գերմանական բանասիրություն	1	1	-	-
21.	Իսպանական բանասիրություն	4	-	4	-
22.	Արևելագիտություն	7	1	6	-
23.	Թուրքագիտություն	2	-	1	1
24.	Ֆիզիկական դաստիարակություն	4	2	2	-
25.	Կրեդիտային համակարգ	3	-	3	-
26.	Համակարգչագիտություն	1	-	-	1
27.	Քաղաքացիական ծառայություն	36	5	12	19
28.	Անշարժ գույքի գնահատում	4	-	4	-
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**193**	**66**	**97**	**30**
	որից՝ ԵՊՀ դասախոսներ	**172**	**65**	**96**	**11**
	հրավիրված դասախոսներ	**21**	**1**	**1**	**19**

2007 թ. ապրիլի 27-ին կազմակերպվել է հանրապետական գիտագործնական սեմինար՝ «Հետբուհական լրացուցիչ կրթություն. հիմնախնդիրները և զարգացման միտումները» թեմայով՝ նվիրված վարչության ստեղծման 5-ամյակին: Կարևորելով լրացուցիչ մասնագիտական կրթության՝ որպես ժամանակակից որակյալ կադրերի պահպանման, զարգացման և վերարտադրման գործոնի դերը մրցունակ տնտեսություն և կրթության համակարգ ստեղծելու, ինչպես նաև կրթության բարձր որակ ապահովելու ասպարեզում՝ Երևանի պետական համալսարանը գործընկեր բուհերին առաջարկել է համադրել բոլոր ուժերը լրացուցիչ մասնագիտական կրթության զարգացման ուղղությամբ:

2007 թ. մայիսին գիտխորհրդում ամփոփվել է ԵՊՀ պրոֆեսորադասախոսական կազմի որակավորման բարձրացման հնգամյա հեռանկարային պլանի (2002-2007 թթ.) կատարումը, իսկ հունիսին ընդունվել է «Երևանի պետական համալսարանում հետբուհական լրացուցիչ կրթության կազմակերպման հայեցակարգը»:

2006/2007 ուսումնական տարում որոշակիորեն համալրվել է վարչության նյութատեխնիկական բազան, որն աստիճանաբար հիմք է ստեղծում ուսուցումը նոր տեխնոլոգիաներով կազմակերպելու համար:

ՀՀ քաղաքացիական ծառայության համակարգի կայացման գործում ներդրած ավանդի համար և ՀՀ քաղաքացիական ծառայության համակարգի ներդրման 5-ամյակի առթիվ ԵՊՀ հետբուհական լրացուցիչ կրթության վարչության պետը արժանացել է շնորհակալագրի:

ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Վարչության պետ՝ *Պողոսյան Գեորգի Սամվելի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, դոցենտ*

Հաշվետու ժամանակահատվածում ԵՊՀ գիտահետազոտական վարչությունում կատարվել են հետևյալ աշխատանքները.

- Համակարգվել են ԵՊՀ ֆակուլտետների գիտահետազոտական աշխատանքների փաստաթղթերը (հաստիքային ցուցակների ստուգում և ընդունում):
- ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայություն է ներկայացվել ԵՊՀ 2006 թ. պետական բյուջեից ֆինանսավորվող գիտական թեմաների վիճակագրական հաշվետվությունը:
- Կազմակերպվել, ստուգվել և ՀՀ ԿԳՆ է հանձնվել 2007 թ. պետական բյուջեից բազային ֆինանսավորման լաբորատորիաների ֆինանսավորումը շարունակելու վերաբերյալ հիմնավորումները:
- ՀՀ ԿԳՆ է ներկայացվել բազային ֆինանսավորմամբ իրականացվող ծրագրերում ներգրավված գիտական աստիճաններ ունեցող գիտաշխատողների մասին տվյալները:
- Մշակվել և ֆակուլտետներ է ուղարկվել ԵՊՀ 2006-2007 ուստարում ԵՊՀ-ում իրականացված գիտական գործունեության հաշվետվության նոր ձևը:
- Հաշվառվել են գիտահետազոտական լաբորատորիաների գիտական սարքերն ու սարքավորումները:
- Կազմակերպվել է պետական ֆինանսավորմամբ գիտահետազոտական թեմաների տարեկան և ընթացիկ հաշվետվությունների ներկայացումը:
- ԳՀՎ-ի առաջարկությամբ՝ 2007 թ. գիտական թեմաների և գիտահետազոտական լաբորատորիաների աշխատակիցների կազմից հանվել են այլ հիմնարկներում աշխատողները, ինչը հնարավորություն է տվել թեմաների կատարման աշխատանքներում ընդգրկել համալսարանի նոր աշխատակիցների:
- ԳՀՎ-ն հետևել է, որ գիտահետազոտական աշխատանքների մեջ ընդգրկվեն ավելի շատ ասպիրանտներ և ուսանողներ (հաշվետու տարում գիտական աշխատանքների մեջ ընդգրկված են եղել 21 ասպիրանտ և 43 ուսանող):
- Ընթացիկ տարում ԵՊՀ աշխատակիցները ստացել են գյուտերի 7 արտոնագրեր:
- Ապագայում ԵՊՀ-ում տեխնոպարկի անցնելու կապակցությամբ ուսումնասիրվել են հանրապետությունում և արտերկրում գործող մի շարք տեխնոպարկերի կանոնադրությունները:
- ԳՀՎ-ն համակարգել է Երևանի պետական համալսարանի կողմից կազմակերպված և անցկացված միջազգային ու հանրապետական հետևյալ գիտաժողովների աշխատանքները.
  1. Joint European and National Astronomy Meeting, JENAM-2007, 20-25.08.2007, Yerevan, Armenia.
  2. Հայոց ազգային բանակի կազմավորման 15-ամյակին նվիրված գիտաժողով, 26.01.2007 թ., Երևան:
  3. Շուշիի ազատագրման 15-րդ տարեդարձին նվիրված գիտաժողով, 21-23.06.2007 թ., Շուշի, Ստեփանակերտ:
  4. «Ալպ-Հիմալայան գոտու լեռնային շրջանների կիրառական աշխարհագրության և երկրաբանության հարցերը» թեմայով միջազգային գիտաժողով, 25-28.04.2007 թ., Երևան:
  5. «Ժուռնալիստիկայի արդի հիմնախնդիրները» թեմայով հանրապետական գիտաժողով, 2-3.05.2007 թ., Երևան:
  6. «Փոքրամասնությունները և կոնֆլիկտները Հարավային Կովկասում» թեմայով գիտաժողով, 29.06.2007 թ., Երևան:
  7. «Բոլոնիայի գործընթացի շրջանակներում բարձրագույն կրթության մեջ ինստուցիոնալ բարեփոխումների վերաբերյալ» թեմայով ազգային սեմինար, 21-22.06.2007 թ., Երևան:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Վարչության պետ՝ *Մարգարով Ալեքսանդր Ալեքսանդրի, փիլ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Միջազգային համագործակցության վարչության հիմնական նպատակն է մշակել համագործակցության ծրագրեր ու նախագծեր՝ ուղղված կրթական և գիտական աշխատանքի որակի բարձրացմանը:

Միջազգային համագործակցության վարչության հիմնական խնդիրներն են.

- Երևանի պետական համալսարանում ուսման և գիտական աշխատանքների որակի ապահովում, համաշխարհային գիտակրթական գործընթացներում ԵՊՀ-ի ինտեգրում,
- հետագա գործընկերության կազմակերպման նպատակով այլ համալսարանների հետ պայմանագրերի կնքում և առկա համագործակցության հետագա ընդլայնում,
- համալսարանի դասախոսներին և ուսանողներին միջազգային տարբեր գիտական ծրագրերում ներգրավելու աշխատանքներ, այդ թվում՝ դասախոսների և ուսանողների փոխանակման ծրագրերի կազմակերպում,
- համատեղ գիտական և ուսումնական միջոցառումների, այդ թվում՝ սեմինարների, աշխատանքային հանդիպումների, գիտաժողովների և գիտակրթական ցուցահանդեսների կազմակերպում:

2006/2007 ուսումնական տարվա ընթացքում իրականացվել են աշխատանքներ՝ ուղղված տարբեր բուհերի և գիտական-ուսումնական հաստատությունների հետ համագործակցության զարգացմանը: Համագործակցությունը իրականացվել է հետևյալ ուղղություններով.

- Երևանի պետական համալսարանը սկսել է համագործակցություն Հարավային Կովկասի Ամերիկյան հետազոտական ինստիտուտի (The American Research Institute of South Caucasus) հետ, որին անդամակցում են Չիկագոյի, Ինդիանայի, Իլինոյսի, Տեխասի համալսարանները, ինչպես նաև Կալիֆորնիայի համալսարանը Բերկլիում, Կալիֆորնիայի համալսարանը Լոս Անջելեսում, Բրաունի համալսարանը և Նյու Յորքի պետական համալսարանը Սթոունբրուքում:
- Բաց հասարակության ինստիտուտի բարձրագույն կրթության օժանդակության ակադեմիական կրթաթոշակի ծրագրի շրջանակներում համագործակցություն է ծավալվել ԵՊՀ հետևյալ ամբիոնների հետ՝ կիրառական հոգեբանության, քաղաքագիտության և տնտեսագիտության տեսության: 2008/2009 ուսումնական տարում նախատեսվում է համագործակցությունը շարունակել կիրառական հոգեբանության և ԵՊՀ մի շարք այլ ամբիոնների հետ:
- Համագործակցությունը առկա է KIMEP, TEMPUS, DAAD, CRDF, IREX, ACIE և Fullbright ծրագրերով, Վարշավայի համալսարանի Արևելյան Եվրոպայի հետազոտական կենտրոնի, Հայաստանի հետ ընկերության ռուսական միության (Ðîññèéñêîå Îáùåñòâî Äðóæáû ñ Àðìåíèåé), NATO-ի ժողովրդական դիվանագիտության վարչության, Եվրոպական ժողովրդավարության հիմնադրամի (Բրյուսել), USAID CAPS Project-ի, Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության հիմնադրամի (AGBU) հետ, ինչպես նաև Բրիտանական խորհրդի (British Council) և «Յասոն» ծրագրի շրջանակներում:
- Շարունակվում է համագործակցությունը տարբեր միջազգային կրթական կազմակերպությունների, այդ թվում՝ Եվրոպական համալսարանների ասոցիացիայի (European University Association), Համալսարանների միջազգային ասոցիացիայի (International Association of Universities), Բարձրագույն կրթության մեջ որակի ապահովման Եվրոպական ասոցիացիայի (European Association For Quality Assurance In Higher Education), Եվրասիական համալսարանների ասոցիացիայի (Евразийская Ассоциация Университетов), Եվրասիական քաղաքական հետազոտությունների ցանցի (European Political Studies Network) հետ:
- Համագործակցությունը շարունակվում է նաև Ամերիկյան Խորհուրդներ (American Councils), OSI AF, CRRC, վերջինիս հետ համատեղ և EERC (Economic Education Research Consortium) անցկացված դասընթացներ՝ Էկոնոմետրիկայի և Միկրոէկոնոմիկայի ոլորտներում՝ ԵՊՀ ուսանողների և ասպիրանտների համար:
- Պատրաստվում է պայմանագրի ստորագրում Հունաստանի Թրակիայի համալսարանի, Լուգանսկի Տարաս Շևչենկոյի անվան ազգային մանկավարժական համալսարանի, Լիոն 3-ի (Ֆրանսիա),

Բուրգոսի համալսարանի (Իսպանիա), Թբիլիսիի Ի. Ջավախիշվիլիի անվան պետական համալսարանի (Վրաստան), ինչպես նաև Վորոնեժի համալսարանի հետ (Ռուսաստանի Դաշնություն):

- Ստորագրվել է հուշագիր Ռուսաստանի Դաշնության Հարավային Դաշնային պետական համալսարանի հետ:
- Միջազգային համագործակցության վարչության շնորհիվ՝ ԵՊՀ ուսանողների առջև ելույթներ են ունեցել Հայաստանում հավատարմագրված միջազգային կազմակերպությունների և դեսպանատների ներկայացուցիչներ (Հնդկաստան, Ֆրանսիա, Միացյալ Նահանգներ), ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրի և Transparency International ծրագրի ներկայացուցիչներ:

Համագործակցության շրջանակներում Երևանի պետական համալսարանում ուսանել են ուսանողներ ԱՄՆ-ից, Նորվեգիայից և այլ երկրներից: Համալսարանում դասավանդել են մասնագետներ Գերմանիայից, Իսպանիայից, Միացյալ Նահանգներից, Բուլղարիայից:

Համալսարանում շարունակվում է բուլղարերենի դասավանդման ծրագիրը ռուս բանասիրության ֆակուլտետում:

Ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետում 2007/2008 ուսումնական տարում կսկսվի պորտուգալերենի դասավանդումը: Հետագայում նախատեսվում է ստեղծել բրազիլիական գրականության կաբինետ:

- ՈՒսանողների փոխանակում է տեղի ունեցել Ժնևի, Կալիֆորնիայի, Արիզոնայի համալսարանների միջև: Արիզոնայի համալսարանի CLI (Critical Language Institute) ուսանողները սովորել են ԵՊՀ-ում ոչ միայն ուսումնական տարվա, այլև ամառվա լեզվական պրակտիկումի ընթացքում: Նրանք անցել են նաև հայագիտական պրակտիկա:
- ԵՊՀ-ում ամառվա ընթացքում վերապատրաստում և դասընթացներ են անցել Ֆրեզնոյի համալսարանի և Գլենդելի քոլեջի 31 ուսանողներ:
- 2007/2008 ուսումնական տարում նախատեսվում է սկսել փոխանակման ծրագիր Կոնեկտիկուտի համալսարանի հետ: Այս համագործակցության շրջանակներում նախատեսվում է ինչպես ԵՊՀ ուսանողների այցը, այնպես էլ ԵՊՀ դասախոսների դասավանդումը հայագիտական մասնագիտություններով: Հեռանկարում նախատեսվում է կազմակերպել նաև համատեղ ամառային դասընթաց Կոնեկտիկուտի համալսարանի հնագիտություն մասնագիտությամբ մասնագիտացող ուսանողների համար:
- Շարունակվում են փոխանակման ծրագրերը Եգիպտոսի, Սիրիայի հետ:
- ՈՒսանողները վերապատրաստվել են Հունաստանում, Բուլղարիայում, Ռուսաստանի Դաշնությունում և Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետությունում:

Երևանի պետական համալսարանը աջակցել է քսանից ավելի միջոցառումների հաջող անցկացմանը: Միջազգային համագործակցության վարչության կողմից անց են կացվել.

- 2006 թ. նոյեմբերին Պոլ Վալերի Մոնպելիե III համալսարանի հետ համատեղ «Հայ-ֆրանսիական պատմական առնչություններ» խորագրով գիտաժողով:
- 2007 թ. փետրվար-ապրիլին ԵՊՀ-ի և Երևանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի հետ համատեղ իրականացվել է ԲՀԻ № 15509 «Հայաստանում որակյալ բարձրագույն կրթության մեխանիզմի զարգացումն ու արմատավորումը» նախագիծը:
- 2007 թ. մարտին տեղի է ունեցել «Ժողովրդավարության զարգացումը 21-րդ դարում. Տեսական երկխոսություններ և գործնական քաղաքականություն» խորագրով գիտաժողով:
- 2007 թ. ապրիլին տեղի է ունեցել Ս. Պ. Բալյանի 90-ամյակին նվիրված «Ալպ-Հիմալայան գոտու լեռնային շրջանների աշխարհագրության և երկրաբանության կիրառական հարցերը» խորագրով գիտական կոնֆերանս:
- 2007 թ. ապրիլին Միջազգային համագործակցության վարչության կողմից կազմակերպվել է «Օրակարգ 2011: Ժողովրդավարական զարգացման քսան տարիները. Ընտրությունների դերը ժողովրդավարացման գործընթացում» խորագրով գիտաժողով:
- 2007 թ. մայիսին տեղի է ունեցել «Ռուս-հայկական հարաբերությունները և Հայաստանի Հանրապետության արտաքին քաղաքականությունը ընտրություններից առաջ և հետո» խորագրով գիտաժողովը:

- 2007 թ. մայիսին տեղի է ունեցել «Ընտրությունների նշանակությունը ժողովրդավարացման գործընթացում» խորագրով միջազգային գիտաժողով և կլոր սեղան:
- 2007 թ. հունիսին Սորբոնի համալսարանի հետ համատեղ կազմակերպել է "Minorities and Conflicts in South Caucasus" խորագրով գիտաժողով:
- 2007 թ. հունիսի 21-22-ին UNESCO-ի Կրթության ծրագրավորման միջազգային ինստիտուտի Մոսկվայի UNESCO-ի գրասենյակի հետ համատեղ ԵՊՀ-ում անց է կացվել «Բոլոնիայի գործընթացի շրջանակներում բարձրագույն կրթության մեջ ինստիտուցիոնալ բարեփոխումները» (National Seminar on Institutional Restructuring in Higher Education) խորագրով միջազգային սեմինար:
- 2007 թ. հուլիսին անց է կացվել լրագրության ամառային դպրոց՝«Ժուռնալիստական կրթության նոր մոդել» խորագրով:
- 2007 թ. հուլիս-օգոստոսին ԲՀԻ ֆինանսական օժանդակությամբ անց է կացվել «Կրթության որակի ապահովման ներքուհական մեխանիզմների մշակումն ու ներդրումը Հայաստանում» խորագրով ամառային դպրոցը:
- Միջազգային համագործակցության վարչությունը օժանդակել է նաև ԵՊՀ մշակութաբանության մասնագետների մասնակցությունը UNESCO-ի կողմից կազմակերպված միջմշակութային երկխոսությանը նվիրված և «Կովկասը: Միջմշակութային երկխոսության հեռանկարները» խորագիրը կրող միջազգային գիտաժողովին:
- 2007 թ. օգոստոսին ԵՊՀ-ում կայացավ Եվրոպական և ազգային աստղագիտական ընկերությունների միացյալ համաժողովը՝ «JENAM-2007»-ը:
- Էապես բարելավվել է ԵՊՀ «Օտարերկրյա հյուրերի տան» սպասարկման որակը: Ընդլայնվել է ծառայությունների ցանկը, տեխնիկական միջոցների ներդրմամբ կատարելագործվել է գիտաժողովների, սեմինարների և կլոր սեղանների կազմակերպումը: Այս ամենի արդյունքում զգալի միջոցներ են փոխանցվել ԵՊՀ բյուջե:

Միջազգային համագործակցության վարչությունը ԵՊՀ ստորաբաժանումներին և մասնագետներին ներկայացրել և տեղեկացրել է տարբեր ոլորտներում՝ մաթեմատիկա, քաղաքագիտություն, իրավագիտություն, սոցիոլոգիա և այլն, համագործակցությունների, ծրագրերի, միջազգային գիտաժողովների վերաբերյալ, ինչպես նաև օժանդակել է հայտերի լրացման հարցում՝ ներառյալ Fullbright ծրագիրը և Fullbright ամառային ինստիտուտը:

- 2007 թ. մարտին նախապատրաստվել և ներկայացվել է Եվրոպական գիտական խորհրդի կողմից հաստատված «Գիտական և տեխնոլոգիական զարգացման 7-րդ Շրջանային Ծրագիր» (The Seventh Framework Programme for research and technological development, FP7) նախագիծը: Այն գործելու է 7 տարի (2007-2013 թթ.) և իրականացվում է 4 հատուկ ծրագրերով՝ գիտական համագործակցություն, եվրոպական արժեքների գաղափարախոսական ծրագրեր, մարդկային ռեսուրսներ, գիտություն-արտադրություն: Հայտարարված մրցույթին հայտեր չեն ներկայացվել:
- 2007 թ. ապրիլին ֆակուլտետներին ներկայացվել է երկու ծրագրերի մրցույթ՝ «Եվրոպական գիտահետազոտական համագործակցություն» (EUROpean COllaboration RESearch, EUROCORES) «EUROCORES թեմաներ 2007» ծրագիրը, որն ընդգրկում է հումանիտար և բնագիտական գիտությունների լայն ոլորտներ, և «Առաջատար գիտահետազոտական աշխատանքների բնույթն ու առավելությունը» (Science and Transcendence Advanced Research Series, STARS, ԱՄՆ): Ծրագիրը աջակցում է համատեղ բնական և հումանիտար (փիլիսոփայություն, աստվածաբանություն) գիտությունների հետազոտական խմբերի աշխատանքին: Վերջինիս մրցույթին մասնակցելու հայտեր են ներկայացրել ֆիզիկայի ֆակուլտետի մոլեկուլային ֆիզիկայի և օպտիկայի ամբիոնների աշխատախմբեր: Մրցույթի պատասխանը հայտնի կլինի 2007թ. նոյեմբեր ամսին:
- 2007 թ. մայիսին ԵՊՀ բնագիտական ֆակուլտետներին ներկայացվել է Ecole Polytechnique ֆրանսիական տեխնիկական ինստիտուտի և ԵՊՀ-ի միջև համատեղ մագիստրատուրայի ուսանողների (մինչև 26 տարեկան) փոխանակման ծրագիրը՝ 3 ամսից մինչև մեկ ակադեմիական տարի ուսման տևողությամբ: Ծրագրի նախապատրաստումը ընթացքի մեջ է:

Դրամաշնորհներ

- 2006 թ. դեկտեմբերին Երևանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի հետ համատեղ ներկայացվել և ֆինանսավորման է արժանացել «ՀՀ բուհերում ներքին որակի հսկիչ համակարգ» (Internal Quality Assurance System in Aimenian HEIs) նախագիծը, համատեղ իրականացվել է Ջենովա

(Իտալիա) և Միդլսեքսի (Մեծ Բրիտանիա) համալսարանների հետ և արժանացել է TEMPUS JEP-ի ֆինանսավորման:

- 2007 թ. հունվար-փետրվար ամիսներին նախապատրաստվել և ներկայացվել է Եվրոպական Միության «TEMPUS» ղրամաշնորհի Erasmus Mundus "External Cooperation Window" ծրագրի 5 նախագիծ՝ Hacettepe համալսարանի (Անկարա, Թուրքիա), Centre for East European Studies (Վարշավա, Լեհաստան), Ghent University (Բելգիա), Stanislaw Staszic School of Public Administration (Բյալիստոկ, Լեհաստան), University of Rousse "Angel Kanchev" (Բուլղարիա), University of Tuscia (Իտալիա), Polytechnic Institute of Viana do Castelo (Պորտուգալիա), HAS Den Bosch University of Applied Sciences (Նիդերլանդներ), Alexander Technological Educational Institution of Thessaloniki (Հունաստան): Վերջին նախագիծը Ֆինանսավորման է արժանացել: Ծրագրի նպատակն է ընդլայնել և զարգացնել շարժունակության հնարավորությունները, փորձի փոխանակումը, բարձրացնել որակավորումը ինչպես կրթության բարձրագույն հաստատությունների դասավանդող կազմի, այնպես էլ ուսանողության (բակալավրիատ, մագիստրատուրա, ասպիրանտուրա, դոկտորանտուրա) Եվրոպական Միության և ՀՀ տարածաշրջանի համալսարանների միջև: Համագործակցության շրջանակներում նախատեսվում է նաև լավագույն գիտական հետազոտությունների արդյունքների փոխանակում, միջազգային կապերի ընդլայնում և ամրապնդում: Ծրագիրը գործելու է 2008թ. ապրիլից:
- 2007 թ. փետրվարին NFSAT, YSU և CRDF կողմից նախապատրաստվել և ներկայացվել է համատեղ «Բարձրագույն կրթության և գիտական հետազոտությունների կենտրոն» (UCEP) ծրագիրը, որի նպատակն էր ստեղծել և ֆինանսավորել ԵՊՀ-ում հետազոտական կենտրոններ, որոնք կաջակցեն բնական գիտությունների զարգացմանը: Մրցույթին ներկայացվել էր 10 նախագիծ ԵՊՀ ֆիզիկայի, ռադիոֆիզիկայի, կենսաբանության և քիմիայի ֆակուլտետների տարբեր ամբիոններից: Ֆինանսավորման են արժանացել ֆիզիկայի ֆակուլտետի տեսական (թեմա՝ Algebraic and geometric studies for condensed matter physics, ղեկավար՝ ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, ավագ գիտ. աշխ. Տ. Հակոբյան, թեմա՝ Centre for quantum information technologies and new nonlinear materials, ղեկավար՝ ՀՀ ԳԱԱ-ի թղթակից անդամ Գ. Կրյուչկյան) և պինդ մարմնի ֆիզիկայի (թեմա՝ Superconductivity &Scientific Instrumentation, ղեկավար՝ ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտ. աշխ. Ս. Գևորգյան) ամբիոնների 3 նախագիծ: Ծրագիրը գործելու է 2007-2009թթ. ընթացքում:
- Երևանի ճարտարագիտական համալսարանի, Կրթության և գիտության նախարարության, Շվեդիայի Լունդ (Lund) և Բելգիայի Անտվերպենի համալսարանների հետ համատեղ Երևանի պետական համալսարանին շնորհվեց TEMPUS-TASIS-ի (T047B06-2006) ECTS Based Credit Framework for Armenia ղրամաշնորհը:

«Գալուստ Գյուլբենկյան հաստատության» կողմից հատկացված ֆինանսական միջոցներով 2006/07 ուստարում հրատարակվել են գիտական մենագրություններ և ուսումնական ձեռնարկներ (ընդամենը՝ 12 (տասներկու)):

2006/07 ուսումնական տարում ԱՄՆ հայկական հիմնադրամների կողմից Երևանի պետական համալսարանի բարձր առաջադիմություն ունեցող և սոցիալապես անապահով 49 ուսանողների հատկացվել է միանվագ կրթանպաստ 4900 ԱՄՆ դոլար գումարի չափով:

«Գալուստ Գյուլբենկյան հաստատության» կողմից համալսարանում սովորող 49 (45 հայաստանցի և 4 սփյուռքահայ) ուսանողների հատկացվել է կրթաթոշակ՝ տարեկան ուսման վարձերի չափով 31894 ԱՄՆ դոլար գումարի չափով:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԵՎ ԼՐԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Վարչության պետ՝ *Գրիգորյան Կարեն Հովիկի, բան. գիտ. թեկնածու*

ԵՊՀ վարկանիշի և հեղինակության բարձրացմանը նպաստող տեղեկատվության պատրաստմանը, կրթօջախի խորհրդանշանների և այլ քարոզչական նյութերի տարածմանն է միտված ԵՊՀ հասարակայնության հետ կապերի և լրատվության վարչության գործունեությունը: Վարչությունը հիմնադրվել է 2006 թ-ի հունիսի 6-ին:

Վարչության գործունեության հիմնական ուղղություններն են՝

- հասարակության շրջանում համալսարանի մասին դրական կարծիքի ձևավորումը, ներհամալսարանական ընթացակարգերի, աշխատատեղի, ներքին էթիկայի և վարվելակերպի, ինչպես նաև այլ խնդիրների վերաբերյալ մեթոդական ուղեցույցների մշակումը,
- քաղաքացիներին հուզող հարցերին, առաջարկություններին, բողոքներին, նամակներին, դիմումներին արագ և պատշաճ կերպով արձագանքումը,
- ՋԼՄ-ների, ՀԿ-ների և այլ կազմակերպությունների միջև համագործակցության ապահովումը,
- լրատվամիջոցներում (տեղական և արտերկրի) համալսարանի, կրթության և գիտության ոլորտի կարևոր հարցերի վերաբերյալ հրապարակված նյութերի վերլուծումը,
- համալսարանի տպագիր տեղեկատվության տարածման միջոցների զարգացումը (պաշտոնաթերթ, ամսագիր, տեղեկատվական թերթիկներ, բուկլետներ, ալբոմներ, բացիկներ և այլն),
- ԵՊՀ ինտերնետային կայքի զարգացումը, կայքում օպերատիվ կերպով տեղեկատվության տեղադրումը, on-line հետադարձ կապի ապահովումը,
- համալսարանի մասին տեսա և աուդիո նյութերի պատրաստումը ու դրանց տարածումը:

Վարչության բնականոն գործունեությունն ապահովում են հետևյալ 5 բաժինները.

- ՋԼՄ-ների հետ աշխատանքի,
- Տպագիր լրատվամիջոցների,
- Էլեկտրոնային լրատվամիջոցների,
- Մեթոդական,
- Ֆոտո-կինո:

2006/2007 ուսումնական տարվա ընթացքում վարչությունն իրականացրել է հետևյալ միջոցառումները.

- կապեր են հաստատվել զանգվածային լրատվության բոլոր միջոցների հետ,
- հավատարմագրվել են կրթության ոլորտն ու համալսարանական խնդիրները լուսաբանող բոլոր լրագրողներն ու օպերատորները,
- կազմակերպվել են ԵՊՀ ռեկտորի մամուլի ասուլիսները, ինչպես նաև թեմատիկ քննարկումներ լրատվամիջոցների բազմաթիվ աշխատակիցների հետ,
- քանակական և որակական վերլուծության են ենթարկվել ԵՊՀ-ի մասին բոլոր հրապարակումները, հեռուստատեսային և ռադիո նյութերը, լրատվական գործակալությունների և ինտերնետային պարբերականների անդրադարձները,
- արխիվացվել են դրանք և հրատարակվել առանձին ալբոմներով ու բրոշյուրներով,

- համալսարանական խնդիրները լուսաբանող լրագրողների համար 2006թ. դեկտեմբերի 2-3-ը, ինչպես նաև 2007թ. սեպտեմբերի 9-10-ը կազմակերպվել են «ԵՊՀ-ն ՋԼՄ-ում» և «Բոլոնիայի գործընթացը ԵՊՀ-ում» թեմայով սեմինար-քննարկումներ Ծաղկաձորի «Համալսարան» ուսումնասարտաղրական բազայում,
- մշակվել և մասսայականացվել են ԵՊՀ խորհրդանշանները (գերբ, լոգո, դրոշ, հիմն),
- հաշվետու ժամանակահատվածում վարչությունը տպագրել է ԵՊՀ պատմությունը, ուսումնական գործընթացը, գիտական նորությունները, միջազգային համագործակցությունը, ուսանողական կյանքը, ինչպես նաև ԵՊՀ ֆակուլտետները, գիտական գրադարանը և Իջևանի մասնաճյուղը ներկայացնող բուկլետ հայերեն և անգլերեն,
- վարչությունը օտարերկրյա քաղաքացիների համար հրատարակել է նաև ԵՊՀ պատմությունը, ուսումնական և գիտական գործընթացները, միջազգային համագործակցությունը, ուսանողական կյանքը, օտարերկրյա քաղաքացիների ընդունելության կանոններն ու վարձավճարները ներկայացնող բուկլետ ռուսերեն լեզվով,
- 2006 և 2007 թթ. հուլիս-օգոստոս ամիսներին մշակվել և տպագրվել է «Առաջին կուրսեցու ուղեցույցը», որը ներկայացնում է ԵՊՀ ռեկտորի շնորհավորական ուղերձն ու համալսարանականի երդման տեքստը, բուհի կառավարումն ու կառուցվածքը, ուսումնական գործընթացի կազմակերպումը, ֆակուլտետները, ուսանողական և մշակութային կառույցները, ԵՊՀ կանոնադրությունն ու կանոնագրերը, ինչպես նաև օգտակար խորհուրդներ ուսումնառությունը ճիշտ կազմակերպելու վերաբերյալ,
- տպագրվել են համալսարանի խորհրդանշաններով թղթապանակներ, նոթատետրեր, գրիչներ և այլ քարոզչական նյութեր,
- 2006 և 2007 թթ. սեպտեմբեր ամիսներին վարչությունը կազմակերպել է առաջին կուրսեցիներին նվիրված միջոցառումներ ֆակուլտետներում և բոլոր առաջին կուրսեցիներին բաժանվել են «Առաջին կուրսեցու փաթեթներ»,
- 2007 թ. մարտին տպագրվել է ԵՊՀ հեռախոսահամարների վերաթարմացված տեղեկատուն, ԵՊՀ քարտեզը,
- 2007 թ. օգոստոսին տպագրվել են տեղեկատվական 15 թերթիկներ, որոնցից յուրաքանչյուրը տեղեկացնում է ԵՊՀ պատմության, ուսումնական գործընթացի, գիտական գործունեության, միջազգային համագործակցության, ֆակուլտետների, գրադարանի, արհկոմիտեի, ուսանողական և մշակութային կառույցների և այլ ոլորտների մասին:
- իր պարբերականությունն է շարունակել «Երևանի համալսարան» ամենամյա պաշտոնաթերթը՝ անդրադառնալով ուսումնական, գիտակրթական, ուսանողական և մշակութային ոլորտներին:
- տասնամյա ընդմիջումից հետո՝ 2006 թ. սեպտեմբերից սկսել է գործել ԵՊՀ պաշտոնական ինտերնետային կայքը՝ www.ysu.am հասցեով,
- կայքում օպերատիվ կազմակերպվել է տեղեկատվության տեղադրումը, on-line հետադարձ կապի ապահովումը,
- մշակվել և վերլուծվել են էլեկտրոնային փոստով եկած բոլոր նամակները,
- տեսանկարահանվել և լուսանկարահանվել են ԵՊՀ-ում անցկացված միջոցառումները,
- ամբողջ նյութը թվանշայնացվել և արխիվացվել է DVD սկավառակների վրա,
- պատրաստվել են համալսարանական անցուդարձը ներկայացնող տեսահոլովակներ,
- վարչության համապատասխան բաժնի աշխատակիցները լուսանկարներով ապահովել են ինչպես համալսարանական, այնպես էլ հանրապետական մամուլը,
- DVD սկավառակների վրա են արխիվացվել թվանշային ֆորմատով նկարահանված բոլոր արխիվային նյութերը,
- թվանշայնացվել և արխիվացվել են VHS և SVHS ֆորմատով նկարահանված արխիվային նյութերը,
- թվանշայնացվել և արխիվացվել են 1990-2005 թթ. գունավոր ֆոտոժապավենով լուսանկարահանված նյութերի 80-90%-ը,

- իրականացվել է ԵՊՀ-ում ուսանող-դասախոս փոխհարաբերությունների մասին մեկնարկային հետազոտություն, որը, ելնելով համապատասխան նպատակից և խնդիրներից, հետագայում հնարավորություն կընձեռի այս ոլորտում իրականացնել լայնածավալ ուսումնասիրություն: Մեկնարկային հետազոտության համար կիրառվել են ինչպես սոցիոլոգիական որակական և քանակական, այնպես էլ սոցիալ-հոգեբանական հետազոտական մեթոդներ: ՈՒսանող-դասախոս փոխհարաբերությունների վերաբերյալ հետագա ուսումնասիրությունների համար ստեղծվել են համապատասխան հետազոտական գործիքներ՝ հարցաթերթ քանակական հարցման և ֆոկուս խմբերի հարցաշար որակական տեղեկատվության ստացման համար,
- լայնածավալ հետազոտական, ինչպես նաև տեխնիկական տարաբնույթ աշխատանքների իրագործման համար ստեղծվել է կամավորների խումբ, որում ներգրավված են ԵՊՀ սոցիոլոգիայի, ինչպես նաև փիլիսոփայության և հոգեբանության ֆակուլտետի հոգեբանության բաժնի ուսանողները,
- վարչության աշխատակիցները մասնագետների դիտարկումների և ուսումնասիրությունների արդյունքում ԵՊՀ ղեկավարությանն են ներկայացրել ԵՊՀ-ում իրականացվող շինարարական աշխատանքների, ԵՊՀ հեռախոսահամարների նոր տեղեկատուի, ուսանողական միջոցառումների ընթացքում ուսանողներին տրվող փաթեթների, ԵՊՀ տարբերանշանի, լոգոյի, «Առաջին կուրսեցու ուղեցույցի» պատրաստման, հետագայում ուղեցույցում տեղ գտած տեղեկատվության նորացման և թարմացման, ինչպես նաև այն ուսանողների պահանջներին համապատասխանեցման, վարչության կողմից կազմված տարաբնույթ տեղեկատվական թերթիկների և բուկլետների մասին մասնագիտական գնահատականներ:

ՍԱՐԳԻՍ ԵՎ ՄԱՐԻ ԻՇՄԻՐԼՅԱՆՆԵՐԻ ԱՆՎԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Տնօրեն՝ *Ալեքսանյան Աշոտ Մեյրանի, քաղ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*
Տնօրենի տեղակալ՝ *Միրզոյան Եզնիկ Սահակի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու*

Գրադարանի բաժինների կատարած աշխատանքների ընդհանուր ուղղությունները

Աշխատանքային ցուցանիշները

Բաժին՝ 7
Ընթերցասրահ՝ 4
Գիտական կաբինետ՝ 4
Աշխատողների թիվը՝ 88

Գրքային ունեցվածքը՝ 1975532
Ընթերցող՝ 13200
Հաճախում՝ 923170
Գրքատացք՝ 1 156 830

ՀԱՄԱԼՐՄԱՆ ԵՎ ՄՇԱԿՄԱՆ ԲԱԺԻՆ

Բաժնի վարիչ՝ *Մխիթարյան Անահիտ Մաքսիմի*

Հաշվետու շրջանում բաժինը իրականացրել է ֆոնդերի նպատակային համալրում՝ ելնելով ուսումնական ծրագրերի և համալսարանի գիտական գործընթացի պահանջներից: Գրադարան է մուտք գործել 4254 անուն 14173 միավոր գրականություն, որից 637 անուն 4833 միավորը ուսումնական է: Համալրումն ընթացել է հետևյալ աշխատափուլերով՝

- պլանավորում և աղբյուրների ընտրություն,
- գրականության ընդունում,
- հաշվառում - բաշխում:

Գրականության ընտրության ժամանակ հաշվի են առնվել ընթերցողի պահանջները (ըստ մերժումների քարտարանի) և ֆակուլտետների մասնագետների կարծիքները: Համալրումը կատարվել է դրամական փոխանցումների, միջազգային, ԱՊՀ գրքափոխանակության, նվիրատվության, ՄԱԿ-ի, ԵԱՀԿ-ի, Միջազգային դրամական ֆոնդի հատկացումների միջոցով: Բաժինը իրականացրել է գրադարանի տեղեկատու ապարատի՝ այբբենական և կարգային գրացուցակների, վերնագրային, թեմատիկ և այլ քարտարանների պահպանման և շարունակական ձևավորման գործընթացը: Բաժինը կատարել է նաև նոր գրականության էլեկտրոնային քարտագրում:

ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԱՎՏՈՄԱՏԱՑՄԱՆ ԲԱԺԻՆ

Բաժնի վարիչ՝ *Սարգսյան Միդա Ստեփանի*

Բաժինը շարունակել է իրականացնել գրադարանային գործընթացների լիակատար ավտոմատացման երկարամյա ծրագիրը: Հայաստանյան մի քանի խոշոր գրադարանների հետ մասնակցել է էլեկտրոնային համահավաք գրացուցակի ստեղծման և գործարկման աշխատանքներին: Այս օրվա դրությամբ էլեկտրոնային քարտարանում առկա 1397508 գրառումներից 669085-ը ստեղծվել է ԵՊՀ գրադարանի աշխատակիցների կողմից: Հաշվետու տարում բաժնում կատարվել է շուրջ 11200 գրառում:

Նախկին «Ալեֆ - 14» համակարգը փոխարինվել է առավել արդյունավետ «Ալեֆ - 16» տարբերակով, թարգմանվել է վերջին հինգերորդը: Ընթացքի մեջ է ինչպես գրքերի, այնպես էլ ամսագրային հավաքածուների մատենագիտական նկարագրությունների ձևավորումը:

Դրամաշնորհները

1. NESAT - 021 (ԳԱՏԱ հիմնադրամ, 20 հազար ԱՄՆ դոլար, 2006-2008 թթ. համար, «Գիտական գրականության կարիքների անհատույց բավարարում» թեմայով ծրագրի համար (ղեկ.՝ Ի. Օհանյան, մասնակիցներ՝ Մ. Հակոբյան, Ն. Բժշկյան)):
   Գումարը նախատեսված է ինտերնետային ծախսերի փակման, հրատարակիչներից հոդվածների ստացման, ծրագրի մասնակիցների հոնորարների, հիմնադրամի կողմից տրամադրված տեխնիկական (2 համակարգիչ, բազմացնող մեքենա, տպիչ) աշխատունակ պահելու, ինչպես նաև թղթի ձեռքբերման համար: Խմբի կողմից եռամսյակում միջին հաշվով կատարվել է 800-1000 պատվեր:
2. JEP 25008 (Եվրամիության «Տեմպուս» ծրագիրը, որը սկսվել էր 2005 թ-ին և ավարտվեց 2007 թ-ին):
3. Գերմանական հետազոտական ընկերությունը (DFG), որով նախատեսվում է ստանալ գերմանալեզու գրականություն՝ քաղաքագիտություն, միջազգային հարաբերություններ, սոցիոլոգիա, սոցիալական աշխատանք, հոգեբանություն և հանրային կառավարում մասնագիտություններով:

ԵՊՀ դասախոսական կազմից, վարչական անձնակազմից և գրադարանի աշխատակիցներից 10 մարդ այցելել է եվրոպական գործընկեր համալսարաններ՝ Լոնդոնի, Միդլսեքսի և Հանովերի՝ տեղում ծանոթանալու եվրոպական համալսարանական գրադարաններում առկա փորձին և նվաճումներին: Ծրագրով ստացվել է 33 «Պենտիում-4» անհատական համակարգիչներ, որոնք տեղադրվել են գրադարանում և նախատեսված են ուսանողների համար: Մեկ համակարգիչ՝ իր համապատասխան օժանդակ սարքերով, հատկացվելու է կույր ուսանողների սպասարկմանը: Ծրագրով նախատեսված մեկական համակարգիչ է տրվել աստվածաբանության, միջազգային հարաբերությունների և պատմության ֆակուլտետներին:

Հաշվետու տարում Հանովերի և Միդլսեքսի համալսարանների 7 առաջատար գրադարանավարներ և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների բնագավառի մասնագետներ այցելել են ԵՊՀ և կարդացել մասնագիտական դասախոսություններ ուսանողների, գրադարանավարների և դասախոսների համար: Ծրագրով նախատեսված է նաև հեռուսուցման միջավայրի ներկայացումը ԵՊՀ դասախոսական կազմին: Ընտրվել է «Մուդլ» համակարգը, որն աշխարհում ունի լայն կիրառում, թարգմանված է բազմաթիվ լեզուներով: Ներկայումս ընթացքի մեջ է նաև դրա հայերեն թարգմանությունը: Պատրաստվել է ուսուցիչների վերապատրաստման դասընթաց՝ «Ինչպե՞ս պատրաստել դասընթաց հեռուսուցման «Մուդլ» միջավայրում» թեմայով, որին մասնակցել են ԵՊՀ տարբեր ֆակուլտետներից ավելի քան 48 դասախոսներ ու ասպիրանտներ:

ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺԻՆ

Բաժնի վարիչ՝ *Ավետիսյան Արմինե Ալբերտի*

Բաժինն իրականացրել է բազմապլան տեղեկատվություն հետևյալ գործառույթների միջոցով.

հրատարակչական գործ հայաստանյան գրադարանների համահավաք քարտարանում, հեղինակային գրառումների ստեղծում, գրականության սպասարկում և գրական տեղեկատվություն:

Հրատարակչական գործը բաժնի հիմնական գործառույթն է: Պարբերաբար հրատարակվող «Երևանի պետական համալսարանի հրատարակությունների մատենագիտությունը» ամփոփում է համալսարանի, իսկ առանձին դեպքերում նաև ամբիոնների կամ դասախոսների նախաձեռնությամբ հրատարակված 5 տարվա նյութերը (գիրք, միջբուհական ժողովածու, հանդես, գիտական հոդվածներ): Հաշվետու տարում շարունակվել է հերթական սրբակի (9-րդ) նյութերի հավաքումն ու քարտագրումը, կազմվել է 997 քարտ:

Բաժինը կատարել է նաև գրադարանի վերաբերյալ հրատարակվող նյութերի (գիրք, հոդված, հաշվետվություն), 1990-1994թթ. թեկնածուական ատենախոսությունների, պաշտոնական գրությունների,

հանրապետական կարգի գիտագործնական նշանակության փաստաթղթերի և նյութերի պատրաստման, խմբագրման, համակարգչային շարման աշխատանքներ:

Հայաստանյան գրադարանների համահավաք քարտարանում *հեղինակային գրառումների ստեղծումը* էլեկտրոնային մատենագիտական աշխատանք է, որը համակարգում է մուտքագրված գրականության հեղինակային դաշտերը և հեշտացնում «փնտրումը»: Համահավաք քարտարանի մասնակից գրադարանների մեջ այս ասպարեզում հիմնադիր-առաջատարը այժմ մեր գրադարանն է: Հաշվետու տարում կատարվել է 1020 հեղինակային գրառում:

ՀՆԱՏԻՊ ԵՎ ՀԱԶՎԱԳՅՈՒՏ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺԻՆ

Բաժնի վարիչ՝ *Դուրգարյան Համլիկ Աշոտի ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու*

ՈՒՆի առանձնացված ֆոնդեր, որոնցում առկա հնատիպ, հազվագյուտ գրքերը, պատմամշակութային և թանգարանային արժեք ունեցող ձեռագրերի լուսապատճենները, արտերկրի արժեքավոր նվիրատվությունները, պարբերականներն ու հանդեսները պահպանվել են, նաև սպասարկվել ընթերցողին: Հաշվետու տարում բաժնում կատարվել են գրականության, տեղեկատու ապարատի վերականգնման, գրքերի վերադասավորման աշխատանքներ: Ներկայումս գրապահոցից այդ բաժին են տեղափոխվել ավելի քան 5000 միավոր գրքեր՝ արվեստի, մշակույթի և իրավունքի վերաբերյալ:

ԱԲՈՆԵՄԵՆՏԻ ԲԱԺԻՆ

Բաժնի վարիչ՝ *Գրիգորյան Աննա Վարուժանի*

Ընթերցողին գրադարանի մյուս բաժինների հետ կապող հիմնական օղակն է: Հաշվետու տարում կատարել է ընթերցողների գրանցում, ուսումնական առձեռն ֆոնդերի համալրում, որոշ աշխատափուլերի ավտոմատացում: Ընթերցողական տվյալները մուտքագրվել են համակարգիչ, գրանցումը և գրքատացքը, թղթային ձևերին զուգահեռ, կատարվել են նաև էլեկտրոնային տարբերակով: Ներդրվել է ընթերցողական տոմսերի նոր համակարգ, որն ավելի արդյունավետ կդարձնի սպասարկումը:

Հաճախումների քանակը՝ 47000:

Գրքատացքը՝ 58637:

ԳՐԱՊԱՀՈՑ

Բաժնի վարիչ՝ *Առաքելյան Մարինա Ալեքսանդրի*

Նոր ստացված գրքերի դասակավորմանը զուգընթաց՝ կատարվել են նաև գրականության տեղափոխման աշխատանքներ. մուտքագրման ենթակա գրքերն ուղարկվել են ավտոմատացման բաժին, ետ բերելուց հետո՝ վերադասավորվել: Վերացվել են գրքակույտերը: Ամբիոնների հետ համաձայնեցված՝ կատարվել է արդիականությունը կորցրած և քայքայված 2986 միավոր գրականության զտում:

Առկա դասագրքային ֆոնդի հիման վրա ստեղծվել է շրջանառու և առձեռն դասագրքային ֆոնդ՝ շուրջ 80 հազար միավոր գրքերով: Սպասարկումը կատարվում է ինքնասպասարկման սկզբունքով:

Հաշվետու տարում գրապահոց է մուտք գործել 51374 պատվիրաթերթ, որից 40112-ի պահանջները բավարարվել են, 11262-ինը՝ մերժվել գրքի զբաղվածության պատճառով: Կազմատանը վերանորոգվել է 270 միավոր գրականություն:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՄՈՒԼԻ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ԲԱԺԻՆ

Բաժնի վարիչ՝ *Առաքելյան Մելանյա Սահակի*

ա) Հասարակական և բանասիրական գիտությունների գրականության սպասարկման 2 ընթերցասրահ, 1 գիտական կաբինետ, մամուլի սրահ,

բ) Ճշգրիտ և բնական գիտությունների գրականության սպասարկման 2 ընթերցասրահ, 2 գիտական կաբինետ:

Ընթերցասրահներում տեղադրվել են համակարգիչներ, որոնք ծառայում են ընթերցողին ինչպես գրականության փնտրման, այնպես էլ անհատական աշխատանքներ կատարելու համար:

Կատարվել է ֆոնդերի զտում, պահանջարկ ունեցող ուսումնական գրականության համալրում: Վերանայվել և կարգի են բերվել քարտարանները:

Հաշվետու ժամանակահատվածում շարունակվել են աշխատանքները պարտք ունեցող դասախոսներից գրականության վերադարձման ուղղությամբ: Այդ նպատակով կազմվել են այդ դասախոսների ցուցակները և ներկայացվել համապատասխան ֆակուլտետներ:

Գրադարանում սպասարկման գործառույթներ են իրականացվել նաև հունագիտության գիտաուսումնական կենտրոն-գրադարանի, ՍԱԿ-ի, ԵԱՀԿ-ի, Միջազգային դրամական ֆոնդի պահոցների միջոցով: Վերջիններս նախատեսված են հանրապետության ընթերցողական ողջ համակազմի սպասարկման համար:

Գիտական գրադարանը համալսարանի կարևոր ստորաբաժանումներից է, որի գործունեության հիմնական նպատակը գիտաուսումնական գործընթացը գրական տեղեկատվությամբ ապահովելն է:

Չնայած արդի աշխարհում գործող տեղեկատվական էլեկտրոնային միջոցների լայն տարածմանը՝ մեզանում դեռևս առաջնային է մնում գիտաուսումնական պահանջները բավարարող գրքային ունեցվածքի առկայությունը, ուրեմն և գրքային ֆոնդի համալրումը:

ԵՊՀ գրադարանի գրքային ֆոնդը կազմում է մոտ 2 մլն միավոր գրականություն, որից 1154428 միավորը գիտական է, 767953-ը՝ ուսումնական: Օտար լեզվով գրականությունը կազմում է 283528 միավոր: Պահեստային և գրափոխանակման ֆոնդում հաշվվում է 37688 միավոր գիրք և ամսագիր:

Հաշվետու տարում գրադարանի գրքային ֆոնդ է մուտք գործել 4254 անուն 14173 միավոր գրականություն, այդ թվում՝ 9285 միավոր գիրք, 4279 ամսագիր, 83 գիտական թեզ, թերթերի 526 հավաքածու: 75 միավորով համալրվել է նաև CD – ROM պնակիտների ֆոնդը: Համալրման հիմնական աղբյուրներն եղել են դրամական փոխանցումները և միջազգային գրափոխանակումը: Գրքային ֆոնդը համալրվել է Բոննի, ԱՄՆ Կոնգրեսի գրադարանների, ՍԱԿ-ի, ԵԱՀԿ-ի, Միջազգային դրամական ֆոնդի օժանդակությամբ: Արժեքավոր գրականություն է ստացվել Ամերիկյան գրադարանային միությունից, նվիրատվություն՝ Փամբուկչյանի կողմից: Համալրմանն օգնել են նաև ՀՀ-ում բրիտանական և ֆրանսիական դեսպանատները: Վերջինիս առաքած գրականության քանակը կազմում է շուրջ 2500 միավոր:

Գրադարանային աշխատափուլերի՝ գրականության համալրման, մշակման, պահեստավորման և սպասարկման ավանդական ձևերի կողքին հաշվետու տարում կիրառվել են նաև այդ գործընթացներից մի քանիսի ավտոմատացված տարբերակները. մի իրողություն, որը համալսարանական գրադարանի համար կարելի է գնահատել որպես դրական տեղաշարժ արդիականացման, համաշխարհային տեղեկատվական տարածքին ինտեգրման ոլորտում:

Ավտոմատացման նախնական փուլը՝ գրականության տվյալների մուտքագրումը, լինելով գրադարանի թվայնացմանն ուղեկցող մշտական գործընթաց, ավտոմատացման այլ աշխատափուլերին զուգընթաց շարունակվել է նաև հաշվետու շրջանում: Մուտքագրվել է 14000 անուն 61375 միավոր գրականություն: Ավտոմատացման բաժնի աշխատանքներն ավելի շատ ունեցել են որակական ուղղվածություն. հիմնվելով այս ասպարեզում ձեռք բերած փորձի վրա՝ ստուգվել, վերամշակվել, վերակարգավորվել և նորացված պահանջներին են համապատասխանեցվել նախորդ տարիներին մուտքագրված էլեկտրոնային քարտերը: Միաժամանակ կատարվել է աշխատանքային գործընթացների վերաբաշխում: Առանձին պատասխանատուներ են կարգվել՝ ընթերցասրահներում տեղադրված համակարգիչները գրադարանային

աշխատանքի համապատասխան պահանջներով գործարկելու նպատակով: Արդյունքում սպասարկման ոլորտի այնպիսի աշխատափուլեր, ինչպիսիք են գրականության տացքի, վերադարձի, ընթերցողական օգտաքարտերի գրանցումները, իրականացվում են էլեկտրոնային եղանակով:

ԵՊՀ գրադարանն իր ուրույն դերն ունի նաև հայաստանյան գրադարանների համահավաք գրացուցակի ստեղծման և դրա գործարկման աշխատանքներում: Համալսարանական ընթերցողին համահավաք քարտարանները մատչելի դարձնելու նպատակով հաշվետու տարում ստեղծվել և ընթերցողին է տրամադրվել «Էլեկտրոնային պաշարներ» խորագրով «Օգտվողի համառոտ ուղեցույցը», որտեղ հանգամանորեն նշված են մատենագիտական որոնման անհրաժեշտ համակարգչային որոնման քայլերը: Արդեն շատ ընթերցողներ դարձել են թվային գրադարանի մշտական այցելուներ, օգտվում են ոչ միայն Հայաստանի գրադարանների պաշարներից, այլև արտերկրի էլեկտրոնային լրիվ-տեքստային շտեմարաններից (օրինակ, «Շպրինգեր» հրատարակչության ավելի քան 1200 լրիվ-տեքստային ամսագրերից, «ՈՒիլի» հրատարակչության մի շարք բնագավառների էլեկտրոնային գիտական գրքերից և այլն):

Հաշվետու ժամանակաշրջանում գրադարանում նպատակաուղղված աշխատանք է տարվել նաև գրքի պահպանման, վերականգնման ուղղությամբ: Հաշվի առնելով Հայաստանում մշակութային արժեքների պահպանմանն ուղղված չափորոշիչները՝ կատարվել է հնատիպ և հազվագյուտ գրականության բաժնի և հատուկ գրականության ենթաբաժնի ֆոնդերի ստուգում, գրքերի վերադասավորում:

Հաշվետու տարում գրադարանը մասնակցել է համալսարանում իրականացվող դրամաշնորհային 6 ծրագրերի («Էլեկտրոնային գիտական հոդվածներ հայաստանյան գիտնականներին», «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ուսուցում», «Գրադարանային հավաքածուների համալրում», «Հայաստանյան համահավաք քարտարանի ստեղծում», «Թվային կրթական ծառայությունների և կրթական պաշարների կենտրոնի ստեղծում ԵՊՀ գրադարանում»):

Գրադարանի տեխնիկական պաշարը համալրվել է Pentium 4 դասի 38 համակարգիչներով (Եվրամիության «Tempus/Tocis» ծրագրի շրջանակներում), որոնցից մեկը նախատեսված է կույր ուսանողների համար:

Իրականացվող աշխատանքների համատեքստում կարևոր է նաև գրադարանի անդամակցումը «ԼԻԲԵՐ» եվրոպական գրադարանների լիգային, որը հնարավորություն կտա առավել արդյունավետ կերպով ստանալ մասնագիտական խորհրդատվություն գործընկեր գրադարաններից:

ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆ

Տնօրեն՝ *Մանուկյան Ժակ Սամվելի, պատմ. գիտ. թեկնածու*

ՖՈՆԴ

Հաշվետու ժամանակաշրջանում, ելնելով թանգարանի կողմից մշակված հավաքագրման աշխատանքների նպատակներից, ֆոնդում իրականացվել է նպատակային համալրում: Մշտական պահպանության համար ֆոնդ է մուտք գործել 46 առարկա:

Ֆոնդում կատարվել են հետևյալ աշխատանքները.

- Կազմվել է ֆոնդի կառուցվածքային պլան, որի հիմքի վրա ֆոնդի ներսում ստեղծվել են առանձին ենթաբաժիններ: Յուրաքանչյուր ենթաբաժնին համապատասխան՝ ստեղծվել են գիտական գույքագրման մատյաններ:
- Կազմվել է ԵՊՀ պատմության թանգարանի ֆոնդային չորս տիպի ակտ: Հաշվետու շրջանում ֆոնդում կատարվել են զտման և համակարգման աշխատանքներ: Թանգարանային առարկաների պահպանման նպատակով հաշվառվում են 1991թ. թանգարան մուտք գործած, սակայն չհաշվառված առարկաները /հաշվառվել է 150 թանգարանային առարկա/:

2007թ-ի հունիսից ԵՊՀ պատմության թանգարանը պատմության ֆակուլտետի հետ համատեղ իրականացրել է թանգարանի հնագիտական ֆոնդի ուսումնասիրման աշխատանքներ: Կատարված աշխատանքի շնորհիվ հնագիտական նյութը բաժանվել է մի քանի հատվածների.

ա) Ամբողջական նյութեր, որոնք չեն պահանջում վերականգնողի միջամտություն (բացի պահպանությունից): Այս խմբի բոլոր նյութերը չափագրվել են և անձնագրավորվել՝ թվով 40 խեցեղեն:

բ) Մասնակիորեն վնասված նյութեր: Նյութի այս խմբում ներկայացված են խեցանոթներ, որոնք կարելի է լիարժեքորեն ուսումնասիրել միայն վերականգնման աշխատանքներից հետո: Այս նյութը զատվել է պահպանվող ամբողջական նյութերից:

գ) Բեկորային նյութեր: Այժմ կատարվում են աշխատանքներ բեկորային նյութերը համակարգելու և անձնագրավորելու ուղղությամբ:

դ) Թանգարանում գոյություն ունի բացառիկ հնագիտական ֆոտոարխիվ: Այդ լուսանկարների բնագրերը պահպանվում են Մոսկվայի և Սանկտ-Պետերբուրգի թանգարաններում: Լուսանկարների պատճենները համակարգվում են:

ԱՐԽԻՎ

Հաշվետու տարում պատմության թանգարանի արխիվը համալրվել է նոր փաստաթղթերով, մասնավորապես Արցախյան պատերազմում զոհված համալսարանական ազատամարտիկներին վերաբերող նյութերով:

Ազգային արխիվից թանգարանի արխիվ են տեղափոխվել անհատի պաշտամունքի տարիներին զոհ դարձած ԵՊՀ դասախոսներին վերաբերող փաստաթղթերի պատճենները:

Արխիվում նա կատարվել են զտման և համակարգման աշխատանքներ. ցուցակագրվել է թանգարանում առկա գրականությունը /1434 անուն/:

Հաշվետու շրջանում Վարդաշենի առաջին հատուկ դպրոցի 13 սաների համար թանգարանը ԵՊՀ-ում կազմակերպել է ճանաչողական դաս-էքսկուրսիա:

ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԵՎ ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱ

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ԵՊՀ պատմության թանգարանում ստեղծվել է գիտահետազոտական և մեթոդական լաբորատորիա, որի գիտահետազոտական աշխատանքների ընդհանուր ուղղություններն են.

1. ԵՊՀ պատմության 1940-60թթ. ուսումնասիրում.

ա/ ԵՊՀ տարեգրության կազմում,

բ/ ԵՊՀ ֆակուլտետների պատմության ուսումնասիրում,

գ/ ԵՊՀ անվանի դասախոսների գործունեության ուսումնասիրում,

դ/ Արցախյան պատերազմում զոհված համալսարանականների կյանքին և գործունեությանը վերաբերող նյութերի հավաքագրում և ուսումնասիրում,

ե/ Կատարվում է ուսումնասիրություն բուհական թանգարանների առանձնահատկությունների վերաբերյալ:

Շարունակվում են աշխատանքները «Մեր անվանի դասախոսները» մատենաշարի III հատորի հրատարակման ուղղությամբ: Այդ նպատակով ստեղծվել է հանձնաժողով, որը հաշվետու շրջանում գումարել է երկու նիստ. արդյունքում մշակվել են չափանիշներ՝ վաստակաշատ դասախոսներին մատենաշարի III հատորում ընդգրկելու համար:

Հրատարակության է պատրաստված ԵՊՀ պատմությանը վերաբերող երկու գիտական հոդված:

ԱՐՀԿՈՄԻՏԵ

Նախագահ՝ *Արմեն Ռուդիկի Ավետիսյան*

Հաշվետու տարում արհկոմիտեն իր կանոնադրական խնդիրները առավել արդյունավետ լուծելու նպատակով շարունակել է նախորդ տարիներից ավանդույթ դարձած սոցիալական ուղղվածության միջոցառումները համալսարանի աշխատողների և ուսանողների համար:

Համալսարանի աշխատակիցների աշխատանքային և դրա հետ կապված սոցիալական և այլ շահերն ու իրավունքները ներկայացնելու և պաշտպանելու նպատակով, արհկոմիտեի և ռեկտորատի կողմից հավասար անդամության սկզբունքով ստեղծվել էր 6 հոգուց բաղկացած հանձնաժողով: Հանձնաժողովը շուրջ 5 ամսվա ընթացքում իրականացրեց համալսարանի կոլեկտիվ պայմանագրի՝ նախագծի մշակում, և բանակցությունների արդյունքում կողմերի փոխադարձ համաձայնությանը այն կնքվեց 2007 թվականի հունվարի 5-ին՝ Արհկոմիտեի նախագահի և ԵՊՀ ռեկտորի կողմից:

2006 թ. դեկտեմբեր ամսին արհկոմիտեն իր արտահերթ նիստում լսեց արհկոմիտեի նախկին նախագահի հրաժարականի դիմումը և նույն նիստում միաձայն արհկոմիտեի նախագահ ընտրեց արհկոմիտեի փոխնախագահ Արմեն Ռուդիկի Ավետիսյանին:

Հաշվետու ժամանակահատվածում արհկոմիտեն առավել ուշադրություն է դարձրել համալսարանի աշխատակիցների և ուսանողների հանգստի, առողջության պահպանման, սոցիալական լարվածության մեղմացման խնդիրներին ուղղված ծրագրերի իրականացմանը: Այդ նպատակով արհկոմիտեն իր միջոցներից օգնության կարգով համալսարանի ավելի քան 500 աշխատակիցների հատկացրել է տասնհինգ միլիոն երեսունհինգ հազար դրամ: Առավել կարիքավոր աշխատակիցների և ուսանողների ամառային հանգստի համար օգնության կարգով հատկացվել է մեկ միլիոն հինգ հարյուր հազար դրամ:

2006 թ-ի սեպտեմբերի 1-ից Երևանի պետական համալսարանը անցավ հնգօրյա աշխատանքային շաբաթի՝ 40 ժամ տևողությամբ, 8 ժամ աշխատանքային օրով:

Հարկ է նշել, որ 2006/2007 ուստարվա ընթացքում միջինը 30%-ով բարձրացել է պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի, իսկ ավելի քան 12%-ով՝ ուսումնաօժանդակ անձնակազմի աշխատավարձերը:

Կազմակերպվել և իրականացվել է արդեն ավանդույթ դարձած աշխատակիցների և ուսանողների երեխաների համար Ամանորյա միջոցառումները, ինչպես նաև կանանց միջազգային օրվան նվիրված միջոցառումները: Նշված միջոցառումների համար հատկացվել է ինը միլիոն չորս հարյուր հազար դրամ:

Հաշվետու տարում արհկոմիտեն կազմակերպել է համալսարանի աշխատակիցների և նրանց ընտանիքի անդամների, ինչպես նաև ուսանողների ամառային հանգիստը համալսարանի ուսումնաարտադրական բազաներում և մարզառողջարարական ճամբարում (Ծաղկաձոր, Հանքավան, Բյուրական, Դիլիջան): Ընդհանուր զբաղվածությունը հուլիս-օգոստոս ամիսներին կազմել է 4834 մարդ օր: Ծաղկաձորի «Համալսարան» ուսումնաարտադրական բազայում այն կազմել է 7020 մարդ օր: Ի տարբերություն երկու ուսումնաարտադրական բազաների Ծաղկաձորի «Համալսարան» ուսումնաարտադրական բազան աշխատում է տարվա բոլոր օրերին:

Օրակարգային է մնում համալսարանի սոցիալապես անապահով աշխատողների և ուսանողների համապարփակ դատաբազա ստեղծելու հարցը: Աշակման փուլում է գտնվում և մինչև տարեվերջ կավարտվի համալսարանի աշխատողներին և ուսանողներին սոցիալական օգնություն տրամադրելու համակարգչային ծրագիրը, որը հնարավորություն կտա ցանկացած պահի իմանալ համալսարանի ցանկացած ստորաբաժանմանն ու ֆակուլտետին տրված ֆինանսական օգնություն ստացած մարդկանց թիվը և գումարի չափը, ինչպես նաև այլ անհրաժեշտ ինֆորմացիա:

Դրվատանքի է արժանի Արհկոմիտեին կից գործող «Անի» ուսանողական-տուրիստական ակումբը, որը իր վրա է վերցրել ԵՊՀ ուսանողության հայրենագիտական, ճանաչողական և ռազմահայրենասիրական դաստիարակության խնդիրները: Հաշվետու ժամանակահատվածում Արհկոմիտեի «Անի» ուսանողական-տուրիստական ակումբը կազմակերպել և հաջողությամբ իրականացրել է ԵՊՀ ավելի քան 850 ուսանողների ճանաչողական արշավները դեպի մեր հանրապետության տեսարժան վայրեր: Արշավների ընթացքում ուսանողները ծանոթացել են մեր հայրենիքի պատմամշակութային արժեքների ժամանակագրությանը, ինչպես նաև հայրենապաշտպանության հարցում նրանց ունեցած մեծ դերի մասին: Արշավները կրում են շարունակական բնույթ և Արհկոմիտեն այն գնահատում է որպես ռազմահայրենասիրական դաստիարակության և հայրենագիտությանը նպաստող լավագույն միջոց:

Շարունակվել է ակտիվ համագործակցությունը ինչպես ՀՀ պետական բուհերի, այնպես էլ ԱՊՀ երկրների համալսարանների հետ՝ Եվրասիական դասական համալսարանների արհեստակցական կազմակերպությունների ասոցիացիայի շրջանակներում, ինչպես նաև Արհմիությունների եվրոպական ասիոցիացիայի և Արհմիությունների համընդհանուր կոնֆեդերացիայի հետ:

Համալսարանի արհեստակցական կազմակերպության անդամներն արդեն ունեն առավել ակտիվ շփման հնարավորություն Արհկոմիտեի հետ: Հայաստանի Հանրապետության արհմիութենական կառույցներում առաջինը ԵՊՀ արհկոմիտեն շահագործման հանձնեց իր պաշտոնական ինտերնետային կայք էջը՝ հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով: Կայք էջի հասցեն է http://www.ysutu.am :

«ՍԻՆՔՐՈՏՐՈՆԱՅԻՆ ՃԱՌԱԳԱՅԹՄԱՆ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՄԲ ԳԻՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ» ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

(CANDLE-ՔԵՆԴԼ)

Տնօրեն՝ *Յականնով Վասիլի Սկրտիչի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր*

«ՔԵՆԴԼ» գիտահետազոտական ինստիտուտը 2007 թ-ի հունվարի 16-ից Երևանի պետական համալսարանի առանձնացված կառուցվածքային ստորաբաժանում է: Ինստիտուտը ստեղծվել է «CANDLE» Հայաստանյան մասնաճյուղի հիմքի վրա՝ ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2006 թ-ի նոյեմբերի 22-ի որոշմամբ, և այդ կարգավիճակով շարունակել է գործել 2007 թ-ի ապրիլի 1-ից: Այն ունի 5 գիտահետազոտական խմբեր՝ փնջերի ֆիզիկա, բարձր հաճախականության ռադիոտեխնիկական համակարգեր, վակուումային և մագնիսական համակարգեր, ռենտգենյան հետազոտությունների ուղղություններով և նախագծային բյուրո:

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Լիցքավորված մասնիկների փնջերի ֆիզիկայի ժամանակակից պրոբլեմների հետազոտումը սինքրոտրոնային ճառագայթման և ինքնամակածված լազերների գեներացիայի ռեժիմներում:	Յականնով Վ. Մ.

Արտասահմանյան դրամաշնորհներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Նավախելային դաշտերի և իմպեդանսների հետազոտությունը պայծառ լույսի աղբյուրներում (ARP2-3233-YE-04):	Իվանյան Մ. Ի.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ինստիտուտում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

2006-2007 ուստարին ԵՊՀ «ՔԵՆԴԼ» գիտահետազոտական ինստիտուտի կայացման անցումային շրջանն էր: Այդ ընթացքում ինստիտուտի գործունեության հիմնական ուղղություններն էին.
արագացուցչային ֆիզիկա և տեխնիկա,

- էլեկտրոնային և ֆոտոնային փնջերի ֆիզիկա,
- ինտենսիվ ռենտգենյան ճառագայթման աղբյուրներ,
- արագացուցչային տեխնիկայի նոր տարրերի մշակում,
- փորձնական սթենդների մշակում և փորձարարական բազայի ստեղծում,
- գիտական կադրերի պատրաստում,
- արագացուցչային ֆիզիկայի և տեխնիկայի բնագավառներում միջազգային համագործակցություն:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում աշխատանքներն ուղղված էին Հայաստանում «CANDLE սինքրոտրոնային լույսի արդի աղբյուրի» նախագծի զարգացմանը՝ հաշվի առնելով գիտության և տեխնիկայի ժամանակակից նվաճումները: Ուսումնասիրվող խնդիրների շարքում էին՝

1. արագացուցչի վակուումային խցիկի հետ էլեկտրոնային փնջերի փոխազդեցության ուսումնասիրումը փնջի անկայունությունների շտկման նպատակով,
2. փնջի ճշգրտման համակարգի մշակումը 1-3 մկմ մակարդակով արագացուցչի ուղեծրի կայունացման դիագնոստիկայի գծով ժամանակակից նվաճումների հիման վրա,
3. սինքրոբետատրոն տատանումների ուսումնասիրումը անընդհատ ներարկման ռեժիմում արագացուցչի աշխատանքի դեպքում,
4. էլեկտրոնային փնջի լազերային մոդուլյացիայի ուսումնասիրումը արագ գործընթացների դինամիկայի ուսումնասիրման նպատակով ճառագայթման գերկարճ իմպուլսների ստացման համար,
5. օնդուլյատորային ճառագայթման առաջացման ուսումնասիրումը փոքր ապերտուրայով մագնիսական պարբերական համակարգերում,
6. փնջի դիագնոստիկայի նոր մեթոդների զարգացումը բարձր ժամանակային և տարածական կետայնությամբ,
7. էլեկտրոնային արագացուցիչներում կոհերենտ ռենտգենյան ճառագայթման գեներացիա,
8. բարձր հաճախականության տեխնիկայի փորձարարական սթենդի մշակում,
9. փոքր կիզակետային տարածությամբ ռենտգեն-օպտիկական նոր համակարգերի մշակում և ստեղծում,
10. վակուումային համակարգի նոր տարրերի մշակում:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	-	-	6	16

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Հոդված

1. *Ivanyan M., Tsakanian A.,* Analytical Presentation of Resistive Impedance for the Laminated Vacuum Chamber, Phys. Rev. ST Accel. Beams 9, 034404, 2006.
2. *Avagyan V.,* Development of technology for brazing and diffusion welding of copper accelerating structures, Phys. Rev. ST Accel. Beams 9, 083501, 2006.
3. *Àâàêÿí Â.,* Èññëåäîâàíèå è ðàçðàáîòêà òåõíîëîãèè äèôôóçèîííîé ïàéêè è ñâàðêè ìåäíûõ óñêîðÿþùèõ ñòðóêòóð, Èçâ. ÍÀÍ ÐÀ è ÃÈÓÀ. Ñåð ÒÍ, , ò. 1, Åðåâàí, 2007, ñ. 9-15.
4. *Àâàêÿí Â., Ìèêàåëÿí Ð., Ïåòðîñÿí À.,* Äèôôóçèîííîå ñîåäèíåíèå ôëàíöà ñ îêíîì, Âåñòíèê ÌÀÍÝÁ, ò. 11, N 8, Ñàíêò-Ïåòåðáóðã, 2006, ñ. 94-96.
5. *Âàçàçÿí Å., Êàëàíòàðÿí Ä., Õîâæîÿí Ì.,* Ðàçâåðòêà óêüòðàêîðòîêîãî ñãóñòêà â ïîëå ìîíîõðîìàòè÷åñêîé âîëíû, Èçâ. ÍÀÍ Àðìåíèè, Ôèçèêà, ò. 41, 3, Åðåâàí, 2006, ñ. 170-177.
6. *Àâàêÿí Â.,* Îñîáåííîñòè äèôôóçèîííîé ñâàðêè ìåäè, Âåñòíèê ÌÀÍÝÁ, ò. 11, N 8, Ñàíêò-Ïåòåðáóðã, 2006, ñ. 118-121.

Զեկուցումների թեզիս

1. *Tsakanov V.,* Status and Highlights of CANDLE Synchrotron Light Source Project in Armenia, AIP Conf Proc., Volume 879, 2007, pp. 202-207.
2. *Avagyan V., Mikaelyan R., Petrosyan A.,* Vacuum Diffusion Bonding of Flange-foils for X-ray Windows, AIP Conf Proc., Volume 879, 2007, pp. 1046-1048.

3. *Amatuni G., Tsakanov V., Decking W., Brinkmann R.,* Single bunch emittance preservation in XFEL linac, Proc. FLS-2006, Hamburg, 2006, WG324, pp. 1-3.
4. *Tsakanov V., Ivanian M., Martirosian Yu.,* Beam physics issues in CANDLE Synchrotron Light Source Project, Proc. FLS-2006, Hamburg, 2006, WG101, pp. 1-3.
5. *Sanosyan K., Ushakov A., Elsen E., Flottmann K., Riemann S.,* Radiation levels and activation at the ILC positron source, EUROTEV-2006-052, Proc. EPAC-2006, Edinburgh, 2006, pp. 2478-2480.
6. *Kalantaryan D., Martirosyan Y., Tsakanov V.,* Space Charge Tune Shift and Quantum Lifetime, EPAC 2006, Edinburgh, 2006, Abstracts, p. 290.
7. *Ivanyan M., Laziev E., Tsakanian A.,* Impedance of Laminated Vacuum Chamber AC Conductivity, EPAC 2006, Edinburgh, 2006, Abstracts, p. 394.
8. *Altarelli M. et al. (eds.),* The European X-Ray Free Electron Laser Technical Design Report, DESY 2006-097, Hamburg, 2006.
9. *Khachatryan V.,* Ring X-Ray Transition Radiation Detectors on the Basis of Charge Coupled Device Array, in Advanced Radiation Sources and Applications, NATO Science Series II: Mathematics, Physics and Chemistry, v. 199, 2006, p. 293-299.
10. *Grigoryan B., Amatuni G., Tsakanov V., Brinkmann R., Decking W.,* Single Beam Dynamics in XFEL Linac, EPAC2006, Edinburgh, 2006, Abstracts, p. 273.
11. *Ivanyan M., Laziev E., Tsakanian A.,* The External Radiation in Vacuum Channel, EPAC2006, Edinburgh, 2006, Abstracts, p. 422.
12. *Tsakanov V.,* CANDLE Synchrotron Light Source, in Brilliant Light In Life and Material Sciences, NATO Science Series: Physics and Biophysics, Springer, 2007, pp. 69-81.
13. *Aslyan Z., Madatyan K., Vardanyan J., Tsakanov V., Mikaelyan R.,* Rubi Based Detector in UV and VUV Spectral Range, in Brilliant Light In Life and Material Sciences, NATO Science Series: Physics and Biophysics, Springer, 2007, pp. 491-494.
14. *Aghasyan M., Grigoryan A., Toneyan A., Tsakanov V.,* Use of Multi-Beam Scattering Radiation for the Absolute X-Ray Calibration, in Brilliant Light In Life and Material Sciences, NATO Science Series: Physics and Biophysics, Springer, 2007, pp. 479-484.
15. *Ivanyan M., Laziev E., Tsakanov V., Vardanyan A., Tsakanian A., Wanzenberg R.,* Investigation of the PETRA 3 Resistive Wall Impedance, DESY-M-07-01, 2007.
16. *Kalantaryan D., Streun A.,* Calculation of THz spectra from FEMTO laser slicing of electron bunches in SLS, SLS-TME-TA-2007-0301, June, 2007.

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

Գիտական ղեկավար՝ *Հովհաննիսյան Հայկազ Ժորայի, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Կենտրոնի աշխատակիցների կազմը

1. Սիմոնյան Հրաչիկ Ռուբենի, պատմ. գիտ. դոկտոր
2. Սիմոնյան Արամ Հրաչիկի., պատմ. գիտ. դոկտոր
3. Մաղալյան Վլադիմիր Սարգիսի, բան գիտ. թեկնածու
4. Դարիբյան Ալիկ Ավետիքի, պատմ. գիտ. թեկնածու
5. Ագլյան Վահագն Ռոբերտի, պատմ. գիտ. թեկնածու
6. Հարությունյան Ավագ Արամայիսի, պատմ. գիտ. թեկնածու
7. Մադոյան Արշակ Գևորգի, բան գիտ. թեկնածու
8. Մադոյան Գևորգ Արշակի, բան գիտ. թեկնածու
9. Սարգսյան Նորիկ Արմենակի, պատմ. գիտ. թեկնածու

10. Կոնդակչյան Կատարինա Ասատուրի
11. Աղաբաբյան Ալվինա Սամվելի
12. Բաբայան Էմմա Հարությունի
13. Ղուկասյան Էլոնորա Ռուբենի
14. Մակարյան Էվելինա Անդրանիկի
15. Գևորգյան Սուսաննա Պարույրի
16. Սաֆարյան Սուսաննա Գարիկի
17. Մադոյան Հակոբ Սամվելի

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Հայագետների կենսամատենագիտական բառարան (պետական ֆինանսավորում):	Պետրոսյան Ա.
2. Ցեղասպանության հանցագործությունը (պետական ֆինանսավորում):	Սարգսյան Ն.
3. Հայաստանի պատմական և արդի տեղանունների բառարան (պետական ֆինանսավորում):	Բարսեղյան Հ.
4. Փոխատեղական համանուները արդի հայերենում (պետական ֆինանսավորում):	Գևորգյան Կ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ հայագիտական հետազոտությունների կենտրոնի կատարած գիտական աշխատանքների ամփոփում

Թեմա 1. Իրականացվել են հայագիտական գրքերի հավաքագրումը, մատենագիտական նկարագրության աշխատանքները:

Թեմա 2. Վերլուծվել են Հայոց ցեղասպանության առնչվող միջազգային պայմանագրերը և իրավական ակտերը:

Թեմա 3. Կատարված է եռահատորյակ բառարան մտնող բոլոր հոդվածների խմբագրումը:

Թեմա 4. Պատրաստ են աշխատության երկրորդ և երրորդ գլուխները: Ստացված արդյունքներն ունեն գիտական ու գործնական նշանակություն:

Կենտրոնում կատարված այլ աշխատանքների մասին: Հայագիտական հետազոտությունների կենտրոնը ստեղծվել է համալսարանում հայագիտական հիմնական հետազոտությունները համակարգելու, դրանց գերակա ուղղություններով գիտական որոշակի ուսումնասիրություններ կատարելու նպատակով: ԵՊՀ ղեկավարության և լաբորատորիայի գիտական խորհրդի կողմից խնդիր է դրվել ուշադրություն դարձնել հետևյալ ուղղությունների վրա.

1. Հայ ազգային ինքնություն
2. Հայկական հարցի և Հայոց ցեղասպանության պատմություն, պատմագրություն և մատենագիտություն
3. Մաթեմատիկական մեթոդների և մոդելավորման կիրառում հայագիտական հետազոտություններում
4. Հայագիտության դասականների ժառանգության ուսումնասիրություն

Հայագիտական կենտրոնի ուսումնասիրության կարևորագույն ուղղություններից մեկը շարունակում է մնալ Հայոց մեծ եղեռնի թեման: Կենտրոնը նպատակադրված շարունակելու է իր ուսումնասիրություններն այս ուղղությամբ՝ շեշտը դնելով մատենագիտական աշխատանքի, Եղեռնի զոհերի ցուցակները ճշտելու, ինչպես նաև ցեղասպանության ականատեսների վկայությունները հավաքելու, դրանք դասակարգելու և հրատարակելու վրա:

Կենտրոնի հետաքրքրությունների շրջանակներում շարունակում է մնալ հայոց ինքնության խնդիրը, ընդսմին՝ հատուկ շեշտադրվում են հայոց պատմության շրջադարձային փուլերը: Դրանք արտահայտող մշակութային տեքստերը նախատեսվում է լուսաբանել ազգային ինքնության արդիականացման շարունակ կրկնվող գործընթացի դիտանկյունից:

Հայոց արդի ազգային ինքնության հետազոտման դիտանկյունից մենք առանձնակի կարևորություն ենք տալիս երկու պատմական դարաշրջանների փորձին: Դրանք 4-5-րդ և 18-20-րդ դարերն են: Որքան էլ հեռու և տարբեր միմյանցից, վերջիններս ունեն էական ընդհանրություններ: Այդպիսով հնարավոր կլինի հայոց պատմություն ներբերել պատճառականության և ապացույցի նոր հարացույցներ ու ըմբռնումներ՝ տարածելով դրանք նաև այլ դարաշրջանների ու հիմնախնդիրների վրա: Միայն այս պարագայում կարելի է հուսալ, որ կբացահայտվեն հայոց պատմական ճակատագրի այնպիսի ծալքեր, որոնք ցայժմ մնացել են անհաղթահարելի:

Կենտրոնը զբաղվում և այսուհետ զբաղվելու է նաև մեզանում քիչ հայտնի, սակայն հույժ կարևոր աղբյուրագիտական այնպիսի հարցով, ինչպիսին է «Ռուսական կայսրության վիճակագրությունը Հայաստանի և հայերի մասին» թեման: Ընդ որում՝ ուսումնասիրությունները ընթանալու են մաթեմատիկական մեթոդների և մոդելավորման ամենալայն կիրառմամբ, որը հնարավորություն կտա խորությամբ ուսումնասիրելու 19-րդ դարի և 20 դ. սկզբի մեր ժողովրդի տնտեսական, սոցիալական և մշակութային պատմության շատ էջեր: Արդեն իսկ հավաքվել, տեսակավորվել և ուսումնասիրության համար պատրաստվել են շուրջ 800 վիճակագրական աղբյուրներ: Ըստ այսմ՝ հայ-ռուսական հարաբերությունների ուսումնասիրությունը ևս կշարունակի մնալ կենտրոնի գերակա ուղղությունների շարքում:

Կենտրոնի պատմաբանասիրական խումբը աշխատանքներ է կատարել հայոց լեզվի և մատենագիտության ուսումնասիրության ուղղությամբ, պատրաստել է հոդվածներ միջնադարյան գրականության ժանրային համակարգի մասին, աշխարհաբարով գիտական հանրության է ներկայացրել միջնադարյան մատենագիրների աշխատությունները: Գերմաներենից թարգմանվել են Հայկական հարցի մասին աշխատություններ, գեղարվեստական երկեր, ուսումնասիրվում է նաև օտարազգի գիտնականների հայագիտական ժառանգությունը:

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Մենագրություն

1. *Ներսիսյան Վ., Մադոյան Գ., (խմբագիր Մադոյան Ա.),* «Շարական» (ժողովածու), Անթիլիաս, 2007, 674 էջ:
2. *Մադոյան Ա.,* Հովհաննես Սարկավագ, Աղոթագիրք, (աշխարհաբար թարգմանություն), Էջմիածին, 225 էջ:
3. *Մադոյան Ա.,* Հովհաննես Գառնեցի, Աղոթագիրք, (աշխարհաբար թարգմանություն), Էջմիածին, 180 էջ:

Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ

1. *Հովհաննիսյան Հ.,* Ինչպես գրել ավարտական և կուրսային աշխատանք պատմությունից, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2007, 46 էջ:
2. *Հովհաննիսյան Հ.,* Կուրսային և դիպլոմային աշխատանքների ավարտական փուլի առանձնահատկությունները, «Կրթությունը և գիտությունը Արցախում», թիվ 1-2, 2006, էջ 31-35:

Հոդված

1. *Պարսամյան Ա.,* Շուշան Վարդենի, (առաջաբանը Ա. Մադոյանի), Էջմիածին, 2007, 4 էջ:
2. *Մադոյան Ա.* (առաջաբանը), Մովսես Խորենացի, Աստվածաբանական երկերը, Էջմիածին, 2007, 4 էջ:
3. *Մադոյան Գ.,* Ցեղասպանագիտություն (գրախոսություն), Արծիվ, Պեյրութ, 2007, թ. 2, էջ 27-38:

4. *Մարոյան Գ., Խրլոպյան Գ. Ա.,* Ցեղասպանագիտություն (գրախոսություն), Նոր Հայաստան, թ. 12, 2007, էջ 22-24:
5. *Մարոյան Ա.,* Գր. Չուբարյանի անտիպ հոդվածը համալսարանի պատմության վերաբերյալ, «Բանբեր Երևանի համալսարանի», թ. 3, Երևան, 2006,էջ 170-185:
6. *Մարոյան Ա.* (առաջաբանը), «Վավերագրեր Հայ Եկեղեցու պատմության», գիրք ԺԵ, Մաղաքիա արքեպիսկոպոս Օրմանեան, Երևան, 2007, էջ 21-24:
7. *Ղուկասյան Է.,* Հայոց պատմության հարցերը հայագետ Լըվայան դը Ֆլորիվալի մեկնաբանությամբ, Էջմիածին, 2007, թ. Բ-Գ, էջ 150-157:
8. *Գևորգյան Ս.,* Նույնիմաստությունը փոխատեղական համանուններում, «Բանբեր Երևանի համալսարանի», թ. 2, Երևան, 2007,էջ 169-172:
9. *Գևորգյան Ս.,* Հայերենի նույնաբաղադրիչ փոխատեղությունների հնչյունակազմական քննություն, «Պատմաբանասիրական հանդես», թ. 2, Երևան, 2007,էջ 169-179:
10. *Գևորգյան Ս.,* Նույնաբաղադրիչ փոխատեղությունների քննությունը (ըստ խոսքի մասերի), «Լրաբեր» հասարակական գիտությունների, թ. 2, 2007, էջ 141-151:
11. *Սարգսյան Ն., Սարգսյան Դ.,* Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման կանխարգելման Թուրքիայի հերթական փորձը, «Հայոց լեզու և գրականություն» ամսագիր, h. 3-4, Երևան, 2007:
12. *Հովհաննիսյան Հ.,* GENOCIDO: Krimo forgesita., Monato Internacia magazine sendependa. Antwerpen, Belgio, 2006, N 1, p. 14- 15:
13. *Հովհաննիսյան Հ.,* Ղարաբաղը ռուսական աղբյուրներում /18-րդ դարի վերջ-19-րդ դարի սկիզբ/, Էջմիածին, h. Դ, 2007, էջ 75-83:
14. *Ղարիբյան Ա.,* Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդիրը Փարիզի խաղաղության վեհաժողովում 1919-1920 թթ., Գիտաժողովի նյութերի ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 115-120:
15. *Ղարիբյան Ա.,* Վուդրո Վիլսոնը և Հայկական մանդատի խնդիրը, Արևելագիտական ժողովածու, Երևան, 2006, էջ 115 -121:
16. *Ագլյան Վ.,* Ñîâðåìåííûå âëàñòíûå ýëèòû Ðîññèè: òðàíñôîðìàöèè â ñòðàòåãè÷åñêîì ìûøëåíèè, ԵՊՀ քաղաքակրթական և մշակութային հետազոտությունների կենտրոն, Բյուլետեն 1, Երևան, 2007, էջ 13-16:
17. *Ագլյան Վ.,* Կասպյան մրցապայքարի «երկրորդ փուլը», ԵՊՀ քաղաքակրթական և մշակութային հետազոտությունների կենտրոն, Բյուլետեն 2, Երևան, 2007, էջ 22-31:
18. *Ագլյան Վ.,* Ամերիկյան ռազմավարության մարտահրավերները Կենտրոնական Ասիայում, Հանրապետական, թիվ 7(49), Երևան, 2007, էջ 16-20:
19. *Մկրտչյան Տ.,* Վրաստանի մասնակցությունը «Wider Black Sea» («Ընդարձակված Սև ծով») ծրագրում, ԵՊՀ քաղաքակրթական և մշակութային հետազոտությունների կենտրոն, Բյուլետեն 1, Երևան, 2007, էջ 17-22:
20. *Մկրտչյան Տ.,* Մեծ Մերձավոր Արևելք. ամերիկյան և եվրոպական մոտեցումներ, ԵՊՀ քաղաքակրթական և մշակութային հետազոտությունների կենտրոն, Բյուլետեն 2, Երևան, 2007, էջ 31-39:

Գիտաժողովի թեզիս

1. *Հովհաննիսյան Հ.,* Հայ զորավարական արվեստը 19-դարում, Հայկական բանակ-15, Գիտաժողովի նյութեր, Երևան, 2007, էջ 57-59:
2. Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդիրը Փարիզի խաղաղության վեհաժողովում 1919-1920թթ., Գիտաժողովի նյութերի ժողովածու, Ստեփանակերտ, 2006, էջ 76-81:
3. Լեռնային Ղարաբաղի ինքնապաշտպանական ուժերը 1917թ., Հայկական բանակ-15, Գիտաժողովի նյութեր, Երևան, 2007, էջ 57-59:

ՎՐԱՑԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Կենտրոնի ղեկավար՝ *Բայրամյան Հրաչիկ, բան. գիտ. թեկնածու, ավագ գիտաշխատող*

Գիտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. Վրաց գրականության պատմություն (պետական ֆինանսավորում):	Բայրամյան Հ.

Թեմա 1. Շարադրվել է 1921-1960- ական թթ. վրաց գրականության պատմությունը՝ հասարակական-քաղաքական և գրական-մշակութային կյանքը, տպագրվել են թեմային վերաբերող հոդվածներ, հայերեն-վրացերեն և ռուսերեն- վրացերեն զրուցարաններ:

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ

1. *Áàéðàìÿí Ã.,* Ðóññêî-ãðóçèíñêèé ðàçãàâîðíèê, ,,Àðåâ", Åðåâàí, 2006, 128 ñ.
2. *Բայրամյան Հ.,* Վրաց գրականությունը V-XIX դդ., ԵՊՀ հրատ., 2007, 234 էջ:

Հոդված

1. *Բայրամյան Հ.,* Ակադ. Գուրգեն Սևակի վրացագիտական գործունեությունը (Հայ-վրաց բառարանագրական-լեզվաբանական առնչություններ), «Հայագիտական հանդես», 2007, թիվ 2:

ՔԱՂԱՔԱԿՐԹԱԿԱՆ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

Կենտրոնի ղեկավար՝ *Հովհաննիսյան Դավիթ Արտաշեսի, բան. գիտ. թեկն., դոցենտ*

ՔՄՀԿ աշխատակազմը

1. Ագլյան Վահագն Ռոբերտի, պատմ. գիտ. թեկն., ավագ գիտաշխատող
2. Հովհաննիսյան Հովհաննես Վահագնի, պատմ. գիտ. թեկն., ավագ գիտաշխատող
3. Մաթոսյան Տիգրան Սամվելի, պատմ. գիտ. թեկն., ավագ գիտաշխատող
4. Քոչարյան Հայկ Սկրտչի, պատմ. գիտ. թեկն., ավագ գիտաշխատող
5. Սկրտչյան Տաթևիկ Սոկրատի, կրտսեր գիտաշխատող
6. Գրիգորյան Սոնա Նորայրի, մագիստրանտ, ավագ լաբորանտ

Գիտահետազոտական թեմաներ

Թեմայի անվանումը	Հետազոտող
1. Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականության փոխակերպումները:	Ագլյան Վ. Ռ.
2. Ադապտացիոն մեխանիզմները Սերձավոր Արևելքում՝ Սիրիական տարբերակ:	Քոչարյան Հ. Մ.
3. Եվրոպական հայ հանրային դիսկուրսում 2000-2007թթ:	Մաթոսյան Տ. Ս.
4. Միջնադարյան հայ առաքելական եկեղեցու ներկայացուցիչների բանավեճային արգումենտացիոն համակարգը:	Հովհաննիսյան Հ. Վ.
5. Շիական ումմա. ադապտացիոն մոդելներ:	Սկրտչյան Տ. Ս.
6. Սուննիական արմատականության գաղափարախոսության մոտեցումները քաղաքակրթական և մշակութային հիմնահարցերին:	Գրիգորյան Ս. Ն.

Քաղաքակրթական եւ մշակութային հետազոտությունների կենտրոնում կայացած քննարկումներ, զեկույցներ, կլոր սեղաններ եւ սեմինարներ

- **Ապրիլի 10, 2007**

Սեթոդաբանական դասախոսություն՝ նվիրված սոցիոլոգիական կոնտենտ վերլուծության խնդիրներին («Սոցիոմետր» սոցիոլոգիական հետազոտությունների կենտրոնի տնօրեն, սոցիոլոգ Ահարոն Ադիբեկյան):

- **Ապրիլի 17, 2007**

Քննարկում՝ «Հայ-թուրքական հարաբերությունները. քաղաքական և տնտեսական ասպեկտներ» թեմայով:

- **Ապրիլի 26, 2007**

Սեթոդաբանական դասախոսությունների շարք՝ նվիրված ժամանակակից քաղաքակրթական տեսությունների մեկնաբանմանը (Դավիթ Հովհաննիսյան):

- **Մայիսի 1 2007, «Բյուլետեն 1»-ի պատրաստում**
- **Մայիսի 8, 2007**

Սեմինար՝ «Ռուսաստանի Դաշնության հարավկովկասյան քաղաքականության շուրջ» թեմայով, Ռուսաստանի ռազմավարական հետազոտությունների ինստիտուտի ԱՊՀ բաժնի վարիչ Սկակով Ա. Յու.:

- **Մայիսի 22, 2007**

Սեթոդաբանական դասախոսությունների շարք՝ նվիրված գլոբալ սոցիոմշակութային գործընթացների վերլուծությանը (Դավիթ Հովհաննիսյան):

- **Հունիսի 15, 2007**

Կլոր սեղան՝ «Տարածաշրջանային զարգացումները և Հայաստանի Հանրապետության արտաքին քաղաքականության առջև ծառացած նոր մարտահրավերները» թեմայով՝ ՀՀ առաջատար փորձագետների և գիտնականների մասնակցությամբ:

- **Հունիսի 28, 2007**

Զեկույցներ՝ «Ինքնության հիմնախնդիրներ» թեմայով. «Եվրոպական հայ հանրային դիսկուրսում. ընդհանուր ուրվագիծ» (Տիգրան Մաթոսյան, պ.գ.թ., ԵՊՀ քաղաքակրթական և մշակութային հետազոտությունների կենտրոն,) և «Ժամանակակից հայ հարսանիքը և ինքնությունը» (Գայանե Շագոյան, ՀՀ ԳԱԱ, Ազգագրության և հնագիտության ինստիտուտ):

- **Հուլիսի 10, 2007**

Զեկույց՝ «Շիիզմի և սուննիզմի սոցիալական ծագումը» թեմայով (Խաչիկ Դեր-Ղուկասյան, Սան Անդրեսի համալսարանի պրոֆեսոր, Հումանիտար գիտությունների բաժին):

- **Հուլիսի 11 2007, «Բյուլետեն 2» պատրաստում**
- **Հուլիսի 17, 2007**

Զեկույցներ՝ «Ինքնության հիմնախնդիրները» թեմայով. «Բեռլինի հայ համայնքը» (Աննա Հարությունյան, Բեռլինի Ազատ համալսարան, ասպիրանտ) և «Հայ երիտասարդությունը Թբիլիսիում» (Սաթենիկ Սկրտչյան, ՀՀ ԳԱԱ, Ազգագրության և հնագիտության ինստիտուտ):

• **Հուլիսի 19, 2007**

Զեկույց-քննարկում՝ «Cultural Hybridity in the Age of Racism: Armenia, Iran, and India amid Europe's Universalistic Debates»/ «Մշակութային զանազանություն ռասիզմի դարաշրջանում. Հայաստանը, Իրանը և Հնդկաստանը Եվրոպայի համընդհանուր դիսկուրսում» թեմայով (Թալին Գրիգորյան, Ֆլորիդայի պետական համալսարան, Արվեստի պատմության ամբիոն, դոցենտ):

• **Հուլիսի 31, 2007**

Զեկույց՝ «Հայագիտության հիմնախնդիրները և հայագիտությունն ԱՄՆ-ում» թեմայով (հայագետ Փիթեր Քաուի, UCLA, Հայագիտության Նարեկացու անվան ամբիոնի վարիչ):

• **Օգոստոսի 2, 2007**

Զեկույց՝ «Ինքնության հիմնախնդիրներ» թեմայով. «Հունգարիայի հայ համայնքը» (Բենեդեկ Ժիգմոնդ, Institute for Science Promotion, Հունգարիա, Բուդապեշտ):

ԵԳԻՊՏԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Տնօրեն՝ *Քրիստիան Թութունջյան դր Վարդավան*
Աշխատակիցներ՝ *փոխտնօրեն՝ Նազենի Ղարիբյան, ավագ գիտաշխատող*
գործավար-օպերատոր՝ Գայանե Գրիգորյան

Կենտրոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Եգիպտագիտության կենտրոնը փաստացի ստեղծվել է 2007 թ. մայիսի 28-ին, գիտական աշխատանքը սկսվել է հուլիսի 1-ից: Կենտրոնի ներկայացրած հնգամյա ծրագրով նախատեսված է մի քանի թեմաներով կատարել գիտաշխատանքներ, որոնցից առաջինը «Հին Եգիպտոսի բուսական աշխարհը» մեծածավալ երկհատորյակի պատրաստումն ու հրատարակումն է: Գրքում զետեղվելիք 500 հայտնի բուսական տեսակներից մինչ այժմ հավաքվել և մշակվել են 10-ին վերաբերող տեղեկատվական, պատկերագրական և գիտական նյութեր, որոնցից 5-ի մասին հոդվածներն արդեն գրվել են:

ՀՈՒՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏԱՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Կենտրոնի ղեկավար՝ *Հակոբյան Լևոն Գեորգիի, բան. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

ԵՊՀ հունագիտության կենտրոնի գիտական աշխատանքի ուղղություններն են լեզվաբանությունը և գրականագիտությունը:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում Հունագիտության կենտրոնում կատարվել է հետևյալ գիտական աշխատանքը.

լեզվաբանություն

• Կազմվում է «Հունարեն-հայերեն բառարան», որը պարունակելու է շուրջ 25000 բառ (Լ. Հակոբյան):

• Կազմվում է հայ-հունարեն և հունարեն-հայերեն զրուցարան (Լ. Հակոբյան):

Տպագրության է պատրաստվել «Հունարենի գործնական քերականություն» ուսումնական ձեռնարկը:

գրականագիտություն

- Տպագրության է պատրաստվել «Վազգեն Եսայանը և նրա «Հելլենական քնար» ծաղկաքաղը» հոդվածը (Լ. Հակոբյան):
- Տպագրության է պատրաստվել «Հայկական թեման Կ. Կավաֆիսի ստեղծագործության համատեքստում» հոդվածը (Լ. Հակոբյան):

ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԵՎ ԻՆՏԵԳՐՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Կենտրոնի աշխատակազմը բաղկացած է իրավաբաններից, տնտեսագետներից և քաղաքագետներից, ովքեր ղեկավարվում են տնօրենի (իրավաբան) և փոխտնօրենի (տնտեսագետ) կողմից: Կենտրոնի բոլոր փորձագետներն ունեն գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան և վերապատրաստվել են Ֆլորենցիայի, Վիեննայի, Պրահայի ու Պարմայի հեղինակավոր համալսարաններում և մասնագիտացված կենտրոններում, ինչպես նաև մասնակցել են Ծաղկաձորում կազմակերպված Եվրոպական Միության վերաբերյալ վերապատրաստման 10-օրյա դասընթացներին, որոնք իրականացվել են եվրոպական առաջատար համալսարանների պրոֆեսորների կողմից: Վերապատրաստման դասընթացները առավելապես ևվիրված են եղել Եվրոպական Միության իրավունքին և ԵՄ-Հայաստան փոխհարաբերություններին: Բացի կենտրոնի մշտական աշխատակիցներից, աշխատանքների կազմակերպմանը մասնակցում են նաև իրավագիտության ֆակուլտետի եվրոպական-իրավական մասնագիտացման մագիստրատուրայի երկրորդ կուրսի ուսանողները: Կենտրոնի հետ սերտորեն համագործակցում են Հայաստանում գործող եվրոպական իրավունքի գրեթե բոլոր մասնագետները:

Կենտրոնի հիմնական խնդիրները

Կենտրոնիհ հիմնական խնդիրներն են.

1. Համապարփակ տեղեկատվական տվյալների բազաների (գրքերի, հետազոտական փաստաթղթերի, պորտալների, ԵՄ պաշտոնական փաստաթղթերի, վիճակագրության և այլն) ստեղծում և զարգացում, որոնք անվճար պետք է տրամադրվեն բոլոր հետաքրքրված անձանց:
2. Եվրոպական ուսումնասիրությունների ոլորտում գիտական հետազոտությունների նախաձեռնում, իրականացում և համակարգում:
3. Ստեղծել Հայաստանում ԵՄ վերաբերյալ հետազոտողների ցանց՝ հետագայում նրանց՝ կենտրոնի և իր գործընկերների կողմից նախաձեռնվող Եվրոպական ինտեգրման հարցերին վերաբերող տարբեր ծրագրերում ներգրավելու նպատակով:
4. Աջակցել Եվրոպական ուսումնասիրությունների տարբեր բնագավառներին վերաբերող դասընթացների ներդրմանը Երևանի պետական համալսարանում և իրականացնել վերապատրաստման կարճաժամկետ ծրագրեր շահագրգիռ բոլոր կողմերի համար:
5. Համապատասխան մարմինների և շահագրգիռ կողմերի հետ համատեղ մասնակցել օրենսդրության ԵՄ չափանիշներին մոտարկման գործընթացներին՝ ՀՀ օրենսդրության նախագծման և փորձաքննության միջոցով:
6. Եվրոպական ճանաչված համալսարանների և գիտահետազոտական կենտրոնների հետ համատեղ ծրագրերի իրականացում:

Գործունեության ուղղությունները

1. **Ռեսուրս կենտրոնի ստեղծում՝ ներառյալ գրադարանը և Եվրոպական փաստաթղթային կենտրոնը:** Եվրոպական իրավունքի և ինտեգրման կենտրոնը ստեղծել է Եվրոպական Միության ռեսուրս կենտրոն, որտեղ կարելի է գտնել միությանը վերաբերող էլեկտրոնային տվյալների բազա և ռեսուրսների լայն շրջանակ: Գրադարանը ներառելու է Եվրոպական իրավունքի և ինտեգրման խնդիրներին վերաբերող ավելի քան 700

անուն գրականություն, որը կմատակարարվի մոտակա ժամանակաշրջանում: Կարևոր է նաև Եվրոպական փաստաթղթային կենտրոնի ստեղծման գաղափարը /EDC/, որի ստեղծման մասին Հանձնաժողովի պատվիրակությանը ներկայացվել է համապատասխան առաջարկություն, ինչն ընդունվել է, և շուտով այն կստեղծվի կենտրոնի շրջանակներում: Դա թույլ կտա ստեղծել ամբողջական տեղեկատվական կենտրոն, որը կպարունակի ինչպես գիտնականներին և հետազոտողներին, այնպես էլ քաղաքացիական ծառայողներին հետաքրքրող նյութեր: Ռեսուրս կենտրոնը համալրված է նաև արագագործ ինտերնետին միացված համակարգիչներով, որոնք թույլ են տալիս ամբողջապես կիրառել ԵՄ իրավական էլեկտրոնային բազաները, հետազոտական նյութերը, հոդվածները և այլն: Այսպիսի ռեսուրս կենտրոնը բաց է բոլոր հետաքրքրված անձանց համար, գործում է անվճար հիմունքներով և, ըստ էության, կարող է իրականացնել ԵՄ տեղեկատվական կենտրոնի գործառույթը Հայաստանում:

2. **Մասնակցություն օրենսդրության մոտարկման գործընթացներին:** Կենտրոնը, գործելով ԵՊՀ շրջանակներում, կարող է օժանդակել ՀՀ օրենսդրությունը և որոշակի ոլորտներում օրենքները միության չափանիշներին համապատասխանեցնելու գործընթացին, որին կարող են աջակցել ԵՊՀ համապատասխան ֆակուլտետները (իրավագիտություն, տնտեսագիտություն, քաղաքագիտություն և այլն): Մասնավորապես կենտրոնը կարող է ծառայել որպես փորձագիտական օղակ՝ եզրակացություններ տալով օրենքի նախագծերի ԵՄ օրենսդրությանը համապատասխանելու մասին: Կենտրոնը հետազոտություն է իրականացրել ԵՄ անդամ պետություններում և Եվրոպական Հանձնաժողովում իրավական ակտերի նախագծերի ազդեցության գնահատման իրականացման ոլորտում և մշակել ու ՀՀ արդարադատության նախարարությանն է ներկայացրել «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին ՀՀ օրենքի նախագիծը, որով ՀՀ հանրապետական գործադիր մարմինների կողմից մշակվող և ՀՀ կառավարություն ներկայացվող իրավական ակտերի նախագծերը կենթարկվեն տնտեսական, սոցիալական և բնապահպանական ազդեցությունների գնահատման: ՀՀ արդարադատության նախարարության հետ պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել օրենսդրական ակտերի նախագծերի՝ ԵՄ օրենսդրության համապատասխանության վերաբերյալ փորձաքննություն իրականացնելու վերաբերյալ:

3. **Համագործակցություն ՀՀ ԱԺ մշտական հանձնաժողովների հետ:** Կենտրոնը արդյունավետ համագործակցություն է հաստատել ՀՀ ԱԺ պետահիրավական և եվրոինտեգրման մշտական հանձնաժողովների հետ, որի շրջանակներում իրականացնում է օրենսդրական ակտերի փորձաքննություն ԵՄ չափանիշներին համապատասխանության վերաբերյալ: Փորձաքննությունը իրականացվում է կենտրոնի փորձառու իրավաբանների և ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետի տեսաբանների կողմից, որին ակտիվորեն մասնակցում են մագիստրատուրայի եվրոպական իրավական մասնագիտացման ուսանողները: Շատ կարճ ժամանակահատվածում ակնկալվում է վերջիններիս մասնագիտացնել օրենքների փորձաքննության ոլորտում և դրանով իսկ բարձրացնել կենտրոնի արտադրողականությունը:

4. **ԵՄ վերաբերյալ հանրային իրազեկում և տեղեկատվության տարածում:** Կենտրոնը ներկայումս իրականացնում է ԵՄ-ի վերաբերյալ ՀՀ հանրային իրազեկման և տեղեկատվության տարածման ռազմավարության մշակում, որի ընթացքում ուսումնասիրվում է միությանը նոր անդամակցած և թեկնածու հանդիսացող պետությունների փորձը: Ռազմավարությունում նախանշված միջոցառումների իրականացման արդյունքում զգալիորեն կբարձրանա հասարակության իրազեկվածությունը միության կողմից իրականացվող քաղաքականությունների վերաբերյալ:

5. ԵՄ-Հայաստան հարաբերությունների վերաբերյալ տարբեր թեմաներով սեմինարների, կոնֆերանսների և կլոր սեղանների կազմակերպում գիտնականների և քաղաքական գործիչների համար:

Ծրագրավորված կոնկրետ միջոցառումներ

Մոտակա ամիսների ընթացքում կենտրոնը ծրագրավորել է հետևյալ միջոցառումները՝

- «ՀՀ կառավարության կողմից ընդունվող և ՀՀ ԱԺ ներկայացվող իրավական ակտերի նախագծերի ազդեցության գնահատման հնարավորությունը ՀՀ-ում» թեմայով կլոր սեղանի կազմակերպում:
- «Հայկական ՋԼՄ-ներում Եվրամիության և ԵՄ-Հայաստան փոխհարաբերությունների լուսաբանման ներկայիս մակարդակը և բարձրացման հնարավորությունները» թեմայով կլոր սեղանի կազմակերպում: Կլոր սեղանին հրավիրված են լինելու ՋԼՄ-ների ղեկավարները և քաղաքականություն մշակողները:

- Եվրոպական հարևանության քաղաքականությանը նվիրված կոնֆերանսի կազմակերպում հոկտեմբերի 28-30-ը: Կոնֆերանսը կազմակերպվում է Մարդկային զարգացման միջազգային կենտրոնի հետ համատեղ:
- ԵՄ հիմնադիր պայմանագրերի տպագրություն հայերենով:
- «Եվրոպան այսօր» հանրամատչելի տեղեկատվական պարբերականի երկրորդ հանդեսի տպագրում:
- Եվրոպական ընկերակցության դատարանի կարևոր որոշումների թարգմանություն և տպագրություն:
- ՈՒսանողական էսսեների մրցույթ ԵՊՀ ուսանողության համար:
- ԱԺ Եվրաինտեգրման մշտական հանձնաժողովի հետ համատեղ խորհրդարանական լսումների կազմակերպում՝ նվիրված ԵՄ-Հայաստան համագործակցության հեռանկարներին:

ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԵՎ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Կենտրոնի գիտական ղեկավար՝ *Շուքուրյան Սամվել Կիմի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս*

Կենտրոնի գործադիր տնօրեն՝ *Թոփչյան Ռուբեն Վարդանի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

SS կրթական և հետազոտական կենտրոնը ստեղծվել է 2007 թ. փետրվարին ԵՊՀ ռեկտորի առաջարկով և ԵՊՀ գիտական խորհրդի որոշմամբ: Կենտրոնի հիմնական խնդիրներն են՝

- SS-ների ոլորտում կրթական, մարզման, շարունակական կրթության ծրագրերի և առանձին դասընթացների իրականացում,
- SS-ների բնագավառում գիտահետազոտական աշխատանքների կատարում,
- համալսարանական կրթության կառավարման և որակի ապահովման տեղեկատվական համակարգերի մշակում և ներդրում,
- ԵՊՀ տեղեկատվական ցանցի շահագործում և զարգացում:

Կենտրոնի կազմում գործում են երկու բաժիններ, մեկ ամբիոն և մեկ լաբորատորիա:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԲԱԺԻՆ

Հաշվետու տարում բաժինն իրականացրել է հետևյալ աշխատանքները.

1. Կազմակերպվել է «Համակարգչից օգտվելու հմտություններ» ընդհանուր դասընթաց ոչ մասնագիտական ֆակուլտետների բակալավրիատի (ցերեկային և հեռակա ուսուցում) 3000-ից ավելի ուսանողների համար:
2. Մշակվել է «Համակարգչից օգտվելու հմտություններ» ձեռնարկ:
3. Ապահովվել է ասպիրանտների համակարգչային մարզման դասընթաց 1000-ից ավելի ունկնդիրների համար:
4. Մշակվել է տեստային համակարգ ասպիրանտների համակարգչային մարզման ստուգարքի անցկացման համար:
5. Մշակվել են մասնագիտական վերապատրաստման ծրագրեր SS ոլորտում որակավորման բարձրացման համար:

ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԲԱԺԻՆ

Հաշվետու տարում բաժինն իրականացրել է հետևյալ աշխատանքները.

1. Նախագծվել, ներդրվել և սպասարկվել է ԵՊՀ փաստաթղթային շրջանառությունը կարգավորող միասնական տեղեկատվական համակարգ:
2. Նախագծվել, ներդրվել և սպասարկվել է գիտելիքների գնահատման միասնական վարկանիշային կարգով ուսանողների ակադեմիական տվյալների գրանցումը, մշակումը և ուսման որակի հավաստացումը ապահովող տեղեկատվական համակարգ:

ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԱՄԲԻՈՆ

Ամբիոնի վարիչ՝ *Շուքուրյան Սամվել Կիմի, ֆիզմաթ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս*

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը

1. Կոստանյան Արմեն Հրաչի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Մանուկյան Մանուկ Գարուշի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
3. Վասիլյան Աշոտ Մորիսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ

Համատեղողներ

1. Թոփչյան Ռուբեն Վարդանի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ
2. Վարդանյան Վալերի Արտաշեսի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
3. Ավագյան Արթուր Արամայիսի, տեխն. գիտ. թեկնածու, ասիստենտ
4. Տիտանյան Անուշ Ալբերտի, դասախոս

Ոխտումնաօժանդակ աշխատակիցներ

1. Տիտանյան Անուշ Ալբերտի, ավագ լաբորանտ

Գիտական թեմաներ եւ արտասահմանյան դրամաշնորհներ

Թեմայի անվանումը	Ղեկավար
1. ISTC A-1451 Development of Scientific Computing Grid on the Base of Armcluster for South Caucasus Region 2007-2009 (արտասահմանյան դրամաշնորհ):	ԵՊՀ խմբի ղեկավար՝ Շուքուրյան Ս. Կ.
2. Բաշխված միջավայրերում պրոցեսների ղեկավարման խնդիրներ (պետական ֆինանսավորում):	Շուքուրյան Ս. Կ.

Ըստ ընդհանուր ուղղությունների՝ ամբիոնում կատարված գիտական աշխատանքների ամփոփում

Ուղղություն 1. **Բաշխված միջավայրերում պրոցեսների նախագծման խնդիրներ**

- Հետազոտվել է պրոցեսների համարժեքության խնդիրը, որը պրոցեսների օպտիմիզացիայի ալգորիթմների կարևոր բաղկացուցիչ մասն է: Ստացվել է խնդրի լուծումը պրոցեսների մի դասի համար: Առաջարկված լուծման հիմքում ընկած է բազմաչափ ժապավեններով ավտոմատների համարժեքության որոշման ալգորիթմը, որի միջոցով կարելի է լուծել նաև չվերասերված օպերատորներով ծրագրերի սխեմաների համարժեքության խնդիրը 1 ռանկի դեպքում: Այս խնդիրը ձևակերպվել էր 70-ական թվականներին, կան բազմաթիվ աշխատանքներ խնդրի լուծման ուղղությամբ, բայց մինչ օրս խնդրի լուծումը հայտնի չէր:
- Հետազոտվել են մի ընդլայնվող տվյալների մոդելի կառուցման որոշ խնդիրներ: Բովանդակային բառարանների մեխանիզմը դիտարկվում է որպես միջոց՝ իրականացնելու համար առաջարկված տվյալների մոդելի կոնցեպցիան: Կառուցվել է ընդլայնվող տվյալների մոդելի մի նախատիպ: Դիտարկվող տվյալների պահոցը հենվում է ռելացիոն ֆորմալիզմի վրա: Առաջարկվել է ընդլայնվող տվյալների մոդելի մի ռելացիոն արտապատկերում:
- Կատարվել են հետազոտություններ Workflow պրոցեսների մոդելի շրջանակներում: Մասնավորապես՝ պրոցեսների վերիֆիկացիայի համար նախկինում առաջարկված շաբլոնների մեթոդը կիրառվել է Workflow պրոցեսների ղեկավարող ծրագրերի ճշտությունը մասնակիորեն ստուգելու համար: Ստացված արդյունքը ենթադրվում է կիրառել IBM մասնագետների կողմից ստեղծված SS ղեկավարման պրոցեսների գրադարանի տարրերի ճշտությունը ստուգելու համար:

Ուղղություն 2. Չիպ-համակարգերի տեստավորման խնդիրներ

Առաջարկվել են մինիմալ *March* տեստերի կառուցման ալգորիթմներ հիշողության սարքերի ստատիկ և դինամիկ անսարքությունների տեստավորման համար (անսարքությունների հայտնաբերում, տեղայնացում և դիագնոստիկա), ինչպես նաև դիտարկվել են հիշողության չիպերի արտադրության օգտակար ելքի բարելավման ալգորիթմների մշակման հարցեր:

Ստացվել է ԱՄՆ պատենտ՝ հիշողության վերանորոգման մեթոդի համար: Ձևակերպվել և ներկայացվել է հիշողության մոդելավորման հետ կապված 2 հայտ ԱՄՆ պատենտ ստանալու համար:

Ուղղություն 3. **Էլեկտրոնային ուսուցման տեսական և գործնական խնդիրներ:**

Մշակվել է «Հայկական վիրտուալ քոլեջ» նախագիծ-առաջարկը, որը ներկայացվել է Հայկական բարեգործական ընդհանուր միություն /ՀԲԸՄ/: Առաջարկը ՀԲԸՄ վարչության կողմից հաստատվել է ֆինանսավորման համար:

Դիտարկվել են տվյալների բազաների կոնցեպցիան օգտագործող և էլեկտրոնային ուսուցմանը աջակցող տարբեր ֆորմալիզմներ: Ենթադրվում է Sakai միջավայրում մշակել և իրականացնել «Վիրտուալ-դպրոց» համակարգը:

Ամբիոնում կատարված այլ աշխատանքների մասին: Կառուցվել է «Տեղեկատվական համակարգերի մշակում» նոր մագիստրոսական ծրագիր, մասամբ վերամշակվել է «Տեղեկատվական համակարգերի կառավարում» մագիստրոսական ծրագիրը: Բոլոր դասընթացները աջակցվում են նյութի էլեկտրոնային մատուցման տեքստային և գրաֆիկական միջոցներով:

Մշակվել է էլեկտրոնային ուսումնական ձեռնարկ՝ միջնակարգ դպրոցի 9-րդ և 10-րդ դասարանների «Ինֆորմատիկա» առարկան խորացված ուսուցման համար:

Հրատարակություններ

Դասագիրք	Մենագրություն	Ուսումնական ձեռնարկ	Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ	Հոդված	Զեկուցումների թեզիս
-	-	2	-	9	11

Մասնակցություն միջազգային գիտաժողովների աշխատանքներին

Շուքուրյան Ս. Կ.

- *IEEE խորագրով անցկացվող EWDTS 2006, EWDTS 2007 (East-West Design and Test Symposium) գիտաժողովի ծրագրային կոմիտեի նախագահ:*
- *IEEE խորագրով անցկացվող VTS 2008 (VLSI Test Symposium) գիտաժողովի ծրագրային կոմիտեի անդամ:*
- *IEEE խորագրով անցկացվող PEREL 2007, PEREL 2008 (Pervasive E-Learning) գիտաժողովի ծրագրային կոմիտեի անդամ:*
- *CSIT 2007 (Computer Science and Information Technologies) միջազգային գիտաժողովի ծրագրային կոմիտեի անդամ:*

Սամուկյան Մ. Գ.

- *ACM խորագրով անցկացվող ADBIS 2006, ADBIS 2007 (On Advances in Databases and Information Systems) եվրոպական գիտաժողովի ղեկավար մարմնի և ծրագրային կոմիտեի անդամ:*

Գիտական եւ ուսումնամեթոդական հրատարակությունների ցանկ

1. *Կոստանյան Ա.*, *Սամուկյան Մ.*, Ինֆորմատիկա /մաս 2-3/, էլեկտրոնային ուսումնական ձեռնարկ միջնակարգ դպրոցի 9-րդ և 10-րդ դասարանների աշակերտների համար:
2. *Âðèãîðÿí À. À., Øóêóðÿí Ñ. Ê.,* "Ýêâèâàëåíòíîñòü äâóìåðíûõ ìíîãîëåíòî÷íûõ àâòîìàòîâ", Êèáåðíåòèêà è ñèſòåìíûé Àíàëèç, №6, 2007.
3. *Grigorian H. A., Shoukourian S. K.,* "The Equivalence Problem of Multidimensional Multitape Automata", submitted to Journal of Computer and System Sciences.
4. *Shoukourian S., Zorian Y.,* Hierarchical Silicon Aware Test and Repair IP: Development and Integration Flow Reducing Time to Market for Systems on Chip, Invited paper, 4th IEEE East-West Design and Test Workshop, Sochi, Russia, September 2006.
5. *Harutunyan G., Vardanian V. A., Zorian Y.,* "Minimal March Test Algorithm for Detection of Linked Static Faults in Random Access Memories", Proc. IEEE VLSI Test Symposium, Berkeley, CA, USA, pp. 120-125 , 2006.
6. *Harutunyan G., Vardanian V. A., Zorian Y.,* "Minimal March Tests for Dynamic Faults in Random Access Memories", Proc. IEEE European Test Symposium, Southampton, UK, pp. 43-48, 2006.
7. *Harutunyan G., Vardanian V. A., Zorian Y.,* "Minimal March-Based Fault Location Algorithm with Partial Diagnosis for all Static Faults in Random Access Memories", Proc. IEEE Workshop on Design and Diagnostics of Electronic Circuits and Systems, DDECS, Prague, Czech Republic, pp. 260-265, 2006.
8. *Gyonjyan T. A., Harutunyan G., Vardanian V. A.,* "A March-Based Algorithm for Location and Full Diagnosis of All Unlinked Static Faults", Proc. IEEE International Workshop on Memory Technology, Design, and Testing (MTDT), Taipei, Taiwan, pp. 9-14, 2006.
9. *Harutunyan G., Vardanian V. A.,* "A March Test for Full Diagnosis of All Simple Static Faults in Random Access Memories", IEEE East-West Design and Test Workshop, Sochi, Russia, September 15-19, 2006, 4 p.
10. *Aleksanyan K., Vardanian V. A.,* "Efficient Implementation of Physical Addressing for Testing and Diagnosis of Embedded SRAMs for Yield Improvement", IEEE East-West Design and Test Workshop, Sochi, Russia, September 15-19, 2006, 4 p.

11. *Gyonjyan T., Vardanian V. A.,* "An Efficient Algorithm for Generating Minimal March Tests for Fault Detection and Diagnosis in Static Random Access Memories", International Design and Test Workshop, Dubai, November 19-20, 2006.
12. *Zorian Y., Torjyan G., Harutyunyan A., Vardanian V.,* Apparatus, method, and system to allocate redundant components with subsets of the redundant components, US Patent, No. 7,149,921, USA, 2006.
13. *Harutunyan G., Vardanian V. A., Zorian Y.,* "Minimal March Tests for Dynamic Faults in Random Access Memories", Journal of Electronic Testing: Theory and Applications, Vol. 23, Number 1, February 2007, pp. 55-74.
14. *Gjonjyan T. A., Sargsyan J. T., Vardanian V.,* "Fast Generation of March Tests for Fault Detection and Diagnosis in Static Random Access Memories", Proceedings of IEEE East-West Design & Test International Symposium, Yerevan, Armenia, 2007.
15. *Harutunyan G., Kocharyan H., Vardanian V. A.,* "An Efficient 2-Phase March Algorithm for Full Diagnosis of All Simple Static Faults in Random Access Memories", Proceedings of IEEE East-West Design & Test International Symposium, Yerevan, Armenia, 2007, 4 p.
16. *Aleksanyan K., Vardanian V. A.,* "Yield Improvement Based on Full Repair of SRAMs with Defective Redundancies", Proceedings of IEEE East-West Design & Test International Symposium, Yerevan, Armenia, 2007, 4 p.
17. *Harutunyan G., Vardanian V. A., Zorian Y.,* "A March-Based Fault Location Algorithm for All Simple Static Faults in Random Access Memories", Proc. IEEE Workshop on Design and Diagnostics of Electronic Circuits and Systems, DDECS, Krakow, Poland, 4 p., 2007.
18. *Aleksanyan K., Amirkhanyan K., Shoukourian S., Vardanian V., Zorian Y.,* Memory Modeling Using an Intermediate Level Structural Description, filed for US Patent, September, 2007.
19. *Aleksanyan K., Amirkhanyan K., Karapetyan S., Shoukourian S., Shubat A., Vardanian V., Zorian Y.,* Memory Modeling Using Structural Primitive Verification for Memory Compilers, filed for US Patent, October 2007
20. *Manukyan M., Karapetyan S.,* "Some Poblems of an Extensible Data Model", In Proc. of 2-nd Annual Scietific Conference of RAU, Yerevan, 2007.
21. *Òîï÷ÿí Ð. Â., Åâîðãÿí Ê. Ã., Ìåëêîíÿí À. À., Ïåòðîñÿí Ã. À.,* Ðàñïîçíàâàíèå ïðîöåññà íàïèñàíèÿ áóêâ ïî ðàñòðîâîìó èçîáðàæåíèþ. Ãîäè÷íàÿ íàó÷íàÿ êîíôåðåíöèÿ. Ñáîðíèê íàó÷íûõ òàòåé, ñòð. 178-185, Ðîññèéñêî-Àðìÿíñêèé óíèâåðñèòåò, Åðåâàí, 2006.
22. *Òîï÷ÿí Ð. Â., Åââîðãÿí Ê. Ã.,* Äèíàìè÷åñêèé ìåòîä ðàñïîçíàâàíèÿ ÷àòêèõ ðóêîïèñíûõ áóêâ. Òðóäû êîíôåðåíöèè Computer Science and Information Technologies, CSIT 2007, 24-26 ñåíòÿáðÿ, 2007, 4 ñòð.

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՆՈՐ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԻ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱ

Ղեկավար՝ *Մանուկյան Մանուկ Գարուշի, ֆիզմաթ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ*

Լաբորատորիայի աշխատակազմը

1. Կոստանյան Արմեն Հրաչի, ավագ գիտաշխատող
2. Մանուկյան Մերի Համլետի, կրտսեր գիտաշխատող
3. Կարապետյան Նարեկ Հրաչիկի, կրտսեր գիտաշխատող

Հաշվետու տարում բաժինն իրականացրել է հետևյալ աշխատանքները.

1. Դիտարկվել են էլեկտրոնային ուսուցմանն աջակցող տարբեր միջավայրեր: Մանրամասն ուսումնասիրվել է Sakai միջավայրը: Անմիջական կապեր են հաստատվել վերջինիս համար նախագծման և տեստավորման աշխատանքներ իրականացնող խմբի հետ: Համաձայնություն է ձեռք բերվել համակարգի որակի հավաստման աշխատանքներին մասնակցելու վերաբերյալ:
2. OCR տեխնոլոգիայի օգտագործմամբ մշակվել է ծրագրային գործիք անկետաների և դեկանատների ամփոփագրերի մուտքագրման համար:

ՄԻՆՉՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Մինչհամալսարանական կրթության կենտրոնը ԵՊՀ համակարգում գործում է 2007 թ-ի հունվարից:
Կենտրոնի ստեղծման նպատակներն են՝

- ԵՊՀ կառուցվածքային ստորաբաժանումների՝ ԵՊՀ ընդունելության և դիմորդների նախապատրաստման ուղղությամբ իրականացվող աշխատանքների համակարգումը,
- ԵՊՀ-ի և ՀՀ հանրակրթական հաստատությունների (դպրոցներ, քոլեջներ, վարժարաններ, նախնական մասնագիտական հաստատություններ) միջև փոխադարձ կապի ամրապնդումը, դպրոցբուհ համակարգի շարունակական կրթության սկզբունքի ապահովումը,
- առկա և հեռակա համակարգերի դիմորդների հետ շուրջտարվա տեղեկատվական և կազմակերպչական աշխատանքների իրականացումը,
- բազմամակարդակ նախապատրաստական դասընթացների կազմակերպումը:

Հաշվետու ժամանակահատվածում կենտրոնի դիմորդների հետ տարվող աշխատանքների բաժինը, ԵՊՀ պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի աջակցությամբ, մայրաքաղաքի և մարզերի շուրջ 40 դպրոցների բարձր դասարանների աշակերտների համար տարբեր մասնագիտությունների գծով կազմակերպել և անցկացրել է ակնարկային դասախոսություններ, որոնց ակտիվորեն մասնակցել են պատմության, ռուս բանասիրության, արևելագիտության, ժուռնալիստիկայի, ֆիզիկայի, ռադիոֆիզիկայի, մաթեմատիկայի, մեխանիկայի, աշխարհագրության, երկրաբանության ֆակուլտետների ղեկավարները:

ՀՀ հանրակրթական հաստատությունների ավարտական դասարանների աշակերտների և սովորողների՝ դեպի Մայր բուհ մասնագիտական կողմնորոշման նպատակով պատրաստվել և 2000 տպաքանակով հրատարակվել է «Դիմորդի ուղեցույց 2007» ձեռնարկը, որը պարունակում է համառոտ տեղեկություններ ԵՊՀ ֆակուլտետների, մասնագիտությունների և մասնագիտացումների, հեռակա ուսուցման համակարգի, նախապատրաստական դասընթացների և Իջևանի մասնաճյուղի մասին: Ձեռնարկն անվճար բաժանվել է հանրապետության հանրակրթական բոլոր դպրոցներին և վարժարաններին:

Կենտրոնի նախապատրաստական դասընթացների բաժնի կողմից մշակվել և 2007թ. ապրիլին ԵՊՀ գիտխորհրդում հաստատվել է «ԵՊՀ նախապատրաստական դասընթացների կազմակերպման և իրականացման կանոնակարգ»-ը: Այն հնարավորություն է տալիս կատարելագործելու նախապատրաստական դասընթացների համակարգը, մշակելու բազմամակարդակ կրթական ծրագրեր, որոնք բուհական ընդունելությանը նախապատրաստվելու լավագույն միջոցներից են:

Նախապատրաստական դասընթացների կրթական ծրագրերի բովանդակությունն ու որակը ապահովելու, ինչպես նաև ունկնդիրների համար ավարտական քննություններ անցկացնելու նպատակով, ըստ հանրակրթական առարկաների, ձևավորվել է փորձագիտական խորհուրդ, որտեղ ընդգրկված են ԵՊՀ պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի հմուտ և փորձառու ներկայացուցիչներ:

Փորձագիտական խորհուրդը 2007թ. հունիսին կազմակերպել և անց է կացրել նախապատրաստական դասընթացների ունկնդիրների ավարտական քննությունները, որոնց հիման վրա վերջիններիս տրվել են ավարտական վկայականներ:

Կարևորելով բուհի և դպրոցի կրթական համատեղ գործունեությունը, երկու համակարգերի ներդաշնակ փոխկապակցվածությունը, կրթական երկու աստիճանների բովանդակության համալիր համակարգվածության ապահովումը՝ կենտրոնը հանրապետության մի շարք հանրակրթական դպրոցների և վարժարանների հետ համատեղ կրթական գործունեություն ծավալելու վերաբերյալ ձեռք է բերել համաձայնություն: Այդ նպատակով նախապատրաստվել է կենտրոնի և դպրոցների միջև կնքվելիք համաձայնագրի նախագիծը, որը ԵՊՀ ղեկավարության կողմից հաստատվելուց հետո 2007-2008 ուստարվա հոկտեմբերից կիրառության մեջ կդրվի:

Կենտրոնի աշխատակիցները բազմաթիվ հանդիպումներ են ունեցել Երևան քաղաքի հանրակրթական դպրոցների 9-րդ դասարանների աշակերտների հետ՝ 2007-2008 ուստարում ԵՊՀ նախապատրաստական դասընթացները համալրելու նպատակով:

Մի շարք դպրոցների բարձր դասարանների աշակերտների համար կազմակերպվել են ճանաչողական այցելություններ համալսարանի մի շարք ֆակուլտետներ, պատմության թանգարան, գիտական և ուսումնական լաբորատորիաներ:

ԵՊՀ առկա և հեռակա ուսուցման համակարգերի դիմորդների համար կազմակերպվել են մշտական տեղեկատվական աշխատանքներ:

Կենտրոնի դիմորդների հետ տարվող աշխատանքների բաժինը մեծապես օժանդակել է ԵՊՀ 2007թ. առկա և հեռակա ուսուցման ընդունելության քննությունների կազմակերպման գործընթացին:

ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐԻ ԵՎ ԿԱՐԻԵՐԱՅԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

Կենտրոնի ղեկավար՝ *Վարդանյան Քրիստինե*

Շրջանավարտների և կարիերայի կենտրոնը ստեղծվել է 2006 թ-ի հունիսի 1-ին՝ ԵՊՀ գիտական խորհրդի որոշման համաձայն: Սա աշխարհի առաջատար համալսարաններում ընդունված միջոց է՝ կարիերայի կառուցման հարցում ուսանողներին և շրջանավարտներին աջակցելու համար: Կենտրոնի գործունեության հիմնական նպատակն է նպաստել աշխատաշուկայում ԵՊՀ շրջանավարտների և ուսանողների մրցունակության բարձրացմանը, շրջանավարտների և համալսարանի միջև մշտական կապի ամրապնդմանն ու համագործակցության աճին, շրջանավարտներին առնչվող խնդիրների լուծմանը:

Վերջին տասնամյակների ընթացքում ՀՀ աշխատաշուկան կրել է հսկայական փոփոխություններ: Ներկա տնտեսական ճկուն համակարգը թե' երկրի ներսում և թե' միջազգային ասպարեզում *աշխատանք ունենալու*, *մասնագիտությանը նվիրված լինելու*, *աշխատանքի մեջ ոչ միայն նյութականը տեսնելու* ժամանակակից ընկալումները և մի շարք այլ գործոններ աշխատաշուկային հաղորդել են նոր երանգներ և զարգացման ուղենիշեր:

Նկատի ունենալով երկրում առկա իրավիճակը՝ կենտրոնն իր առջև խնդիր է դրել հնարավորինս օգնել ԵՊՀ շրջանավարտներին աշխատանք գտնելու, աշխատանքային հմտությունների, կարիերայի կառուցման, ինչպես նաև կարիերայի պլանավորման տեխնոլոգիայի տիրապետման, անհատական ներուժի գնահատման, սեփական կենսական հեռանկարների կառուցման, մասնագիտական և անհատական ոլորտում ինքնահաստատման գործընթացի ծավալման հարցերում:

Շրջանավարտների և կարիերայի կենտրոնը իր աշխատանքային գործունեությունը սկսել է հուլիս ամսից՝ անձնակազմի մասնակի համալրումից հետո: Կենտրոնը նախապատրաստել է «Շրջանավարտների գրանցման» թերթիկ, որի հիման վրա հետագա համագործակցության շրջանակները ավելի արդյունավետ կազմակերպելու նպատակով ստեղծվել է շրջանավարտների տվյալների համակարգչային բազա: Այն ընդգրկում է 2005-2006, 2006-2007 ուստարիների մագիստրատուրայի և բակալավրիատի շրջանավարտների տվյալները: Ստացված տվյալները փաստում են, որ համալսարանում ուսանող շրջանավարտներից միայն 1/10 մասն ունի աշխատանքային որոշակի փորձ, ինչն էլ վկայում է, որ կենտրոնի առջև դրված խնդիրները մեծ արդիականություն են վայելում:

Կենտրոնի աշխատակազմն ուսումնասիրել է ԱՊՀ և արևմտյան երկրների եվրոպական բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում գործող տասնյակ հազարավոր շրջանավարտներին համախմբող, համախումբիոնալ կառույցների փորձը, վերլուծել նրանց գործունեությունը: Սեպտեմբերին կատարված երկամսյա ուսումնասիրության և վերլուծության արդյունքում մշակվել է կենտրոնի կանոնադրությունը:

Կենտրոնը նախապատրաստել է տեղեկատվական բուկլետ, որը հակիրճ տեղեկատվություն է տրամադրում ուսանողներին, պրոֆեսորադասախոսական կազմին, ինչպես նաև բոլոր շահագրգիռ անձանց:

Հաշվետու տարում կենտրոնը համագործակցության պայմանավորվածություն է ձեռք բերել բազմաթիվ կազմակերպությունների հետ, որոնք մշտապես թափուր աշխատատեղերի մասին հայտ են ներկայացնում նաև

կենտրոնին: Կենտրոնն իր ունեցած տվյալների բազայի շրջանակներում տարածում է աշխատանքային հայտերը: Այդ կերպ աշխատանքի են տեղավորվել ԵՊՀ բազմաթիվ շրջանավարտներ:

Շրջանավարտների և կարիերայի կենտրոնը նախաձեռնել է «Համալսարանական կրթությունը և կարիերայի կառուցման հեռանկարները» ծրագիրը, որի հիմնական նպատակն է ընդլայնել ուսանողների պատկերացումները աշխատաշուկայի ներկա վիճակի մասին, ակտիվ ուսանողներին ներգրավել Շրջանավարտների և կարիերայի կենտրոնի կողմից իրականացվող միջոցառումների նախաձեռնման և կազմակերպման աշխատանքներում: Ծրագրի շրջանակներում առաջին միջոցառումը՝ *«Կարիերայի կառուցման փուլերի հաջորդականությունը և հաջողված կարիերայի գաղտնիքը»* խորագրով առաջին սեմինար-դասախոսությունը, տեղի ունեցավ 2006թ-ի դեկտեմբերի 21-ին ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի մասնաշենքի Արէտ և Մօնիք Երկանեանների անվան սրահում: Միջոցառմանը հրավիրված բանախոսներն էին «Հայաստան 2020» ծրագրի ներկայացուցիչները և Միջազգային հետազոտությունների փոխանակման խորհրդի կրթական ծրագրերի (IREX) խորհրդատուն: Սեմինար-դասախոսությանը ներկա ուսանողներն ու շրջանավարտները մասնակցեցին էքսպրես հարցմանը: Հարցման նպատակն էր առավել արդյունավետ դարձնել ԵՊՀ շրջանավարտների և կարիերայի կենտրոնի աշխատանքները ու դրանցում հաշվի առնել ուսանողների և շրջանավարտների ակնկալիքներն ու առաջարկությունները կենտրոնի գործունեության վերաբերյալ:

2007 թ-ի մարտին «Համալսարանական կրթությունը և կարիերայի կառուցման հեռանկարները» ծրագրի շրջանակներում կենտրոնը համագործակցության պայմանավորվածություն է ձեռք բերել «ԼԻՆԿ» ընկերության հետ: Համագործակցից ընկերության հետ կենտրոնը ԵՊՀ տնտեսագիտության ֆակուլտետի ուսանողների և շրջանավարտների համար նախաձեռնեց *«Հաշվապահական ծրագրերի ուսուցում»* երկփուլ ծրագրի I փուլը՝ «Հաշվառման ավտոմատացումը որպես բիզնեսի կառավարման գործիք» խորագրով սեմինար դասախոսությունը, որի բանախոսներն էին «ԼԻՆԿ» ընկերության աշխատակիցները: Սեմինար-դասախոսությունն ուղղված էր տնտեսական գործունեության ավտոմատացման առկա տեխնոլոգիաների, ձեռնարկության գործունեության տարբեր հատվածների ավտոմատացման ծառայություններ առաջարկող ընկերությունների 1C համակարգի տարբերիչ առանձնահատկությունների ուսումնասիրությանը: Սեմինար-դասախոսության մասնակիցներից «Լինկ» ընկերության և ԵՊՀ «Շրջանավարտների և կարիերայի կենտրոնի» կողմից ընտրվեցին և կազմավորվեցին խմբեր՝ «ԼԻՆԿ Ստանդարտ» ծրագրի ուսուցման դասընթացներին մասնակցելու համար:

2007 թ-ի ապրիլի 4-16-ը ընտրված 10 մասնակիցներ վերապատրաստվեցին «Լինկ» ընկերությունում: Միջոցառումների արդյունքում «ԼԻՆԿ» ընկերությունը այսուհետ կօժանդակի վերապատրաստում անցած շրջանավարտներին աշխատանքի տեղավորմանը հարցում:

2007 թ. ապրիլ ամսին Երևանի պետական համալսարանի և Էյչ-Էսբի-Սի բանկ Հայաստան ՓԲԸ համատեղ նախաձեռնությամբ ԵՊՀ 3-րդ կուրսի ուսանողների համար իրականացվեց «Ռիսկային պրակտիկայի կազմակերպում Էյչ-Էսբի-Սի բանկում» ծրագիրը: Ծրագրի նախապատրաստական փուլում ԵՊՀ Պալեանների անվան դահլիճում տեղի ունեցավ սեմինար դասախոսություն՝ «Ինչպես աշխատանքի անցնել Էյչ-Էսբի-Սի բանկում» թեմայով: Դասախոսությունը վարեց համանուն բանկի կադրերի բաժնի աշխատակից Աստղիկ Դավթյանը: Հանդիպման ընթացքում մասնակիցներին հնարավորություն ընձեռվեց ծանոթանալ պրակտիկայի անցկացման մասին ընթացակարգին, իրավասության շրջանակներին, նպատակներին ու ընտրության չափանիշներին, դիմելու կարգին, ժամկետներին, ընտրական կարգին, վարձատրությանը: Համատեղ ծրագրի արդյունքում *2007թ-ի հուլիս-օգոստոս* ամիսներին ԵՊՀ տնտեսագիտության, փիլիսոփայության և հոգեբանության ֆակուլտետների 10 ուսանողներ բացառիկ հնարավորություններ ստացան աշխատանքային ակտիվ միջավայրում ձեռք բերել նոր հմտություններ և գիտելիքներ, որոնց շնորհիվ նրանք հետագայում կդառնան առավել մրցունակ և կվայելեն բարձր պահանջարկ: Իսկ իրենց լավագույնս դրսևորած ուսանողները աշխատանքի անցան վերոհիշյալ բանկում:

Հաշվետու տարում կենտրոնը քայլեր է նախաձեռնել նաև միջազգային համագործակցության զարգացման ուղղությամբ, որի արդյունքում *2007թ-ի հունիսի 22-ին* ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության (ԱՄՆ ՄԶԳ) կողմից ֆինանսավորվող «Մրցունակ մասնավոր հատված Հայաստանում»

(ՄՄՀՀ) ծրագրի ֆինանսավորմամբ ԵՊՀ կենտրոնական մասնաշենքի նախասրահում անցկացվեց «*Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կարիերայի առաջին տոնավաճառ-2007*» ցուցահանդեսը, որին մասնակցեցին տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտում հայտնի մոտ 30 կազմակերպություններ («Բումերանգ սոֆտվեր» ՍՊԸ, «Բրոքովեյ» ընկերությունը, «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կենտրոն» ՍՊԸ, Սի քյու ջի, Հայաստանի կրեդենս համակարգեր, «ԷպիջիԱրմ» ՍՊԸ, «Տեղեկատվական ինտեգրացիայի խումբ (ԻԻԳ)» ՍՊԸ, «Ինֆոտեք» ամսագիր, «Ինստիգեյթ» ՓԲԸ, Ինտեգրիեն միջազգային կորպորացիայի Երևանի մասնաճյուղ, «Այ թի ի» ՓԲԸ, «Ռ-Տելեկոմ» ՓԲԸ, «Լինկ» ՍՊԸ, Ազգային գործիքներ, «Նորք տեղեկատվական-վերլուծական կենտրոն» ՓԲԸ, «Սմարթ համակարգեր» ՍՊԸ, «Սուրսիո» ՓԲԸ, Համատեղ գործունեության միջազգային համակարգեր կորպորացիա-Հայաստան, «ՍիստրոՏեք» ՍՊԸ, Վիրաժ լոջիք ինտերնեշնլ, «ՎԵԲ» ՍՊԸ, ՎեսթՍոֆթ, Երևանի հեռահաղորդակցության հետազոտության ինստիտուտ, «Արմինկո» ՍՊԸ) ներկայացրեցին իրենց կազմակերպությունները և մանրամասն տեղեկատվություն տրամադրեցին թափուր աշխատատեղերի վերաբերյալ՝ այսպիսով ուսանողներին, շրջանավարտներին հնարավորություն տալով հանդիպել SS ոլորտի լավագույն գործատուին, իսկ գործատուներին՝ լավագույն մասնագետներին: Ծրագրի նպատակն է զարգացնել երիտասարդների և ուսանողների՝ աշխատանքային շուկայում կողմնորոշվելու և մրցունակ լինելու ունակությունները, ծրագրի թիրախ խմբի անդամներին աջակցել համապատասխան մասնագիտական որակավորում պահանջող աշխատանք գտնելու խնդրում, ապահովել գործատու-աշխատակից (աշխատանք փնտրող) անմիջական կապերն ու շփումները և նպաստել համապատասխան տեղեկատվության տարածմանը: Միջոցառման ընթացքում ԵՊՀ շրջանավարտների և կարիերայի կենտրոնը (որպես կազմակերպիչ կողմ) կազմակերպեց և անցկացրեց գործընթացի գնահատում՝ մոնիթորինգ, ներկայացված կազմակերպությունների՝ գործատուների, և աշխատանք որոնողների՝ շրջանավարտների և ուսանողների հետ: Հարկ է նշել, որ հարցմանը մասնակցած գործատուների շուրջ կեսից ավելին նախկինում երբևէ չէր մասնակցել նման նատիպ միջոցառման, ուստի նրանք պատկերացում չունեին այն մասին, թե ինչպես է արվում կարիերայի ցուցահանդեսը: Այդ առումով միջոցառումն ուներ նաև ինֆորմատիվ-լուսաբանող նշանակություն: Արդյունքում որպես միջոցառման առավելություններ հարցվողները նշել են վերջինիս աննախադեպ լինելը՝ որպես առաջընթաց քայլ: Թե' գործատուների և թե' ուսանողների կողմից որպես միջոցառման առավելություն նշվել է աշխատակից-ճեռնարկատեր շփումը (այս հանգամանքը մեծապես կարևորվում է նաև ուսանողների և շրջանավարտների կողմից), հատկապես այն դեպքում, որ նման միջոցառումը հեշտացնում է գործատուի աշխատանքը աշխատակիցների որոնման հարցում, իսկ մյուս կողմից երիտասարդ շրջանավարտներին աշխատանք գտնելու լավ հնարավորություն է ընձեռում: Ըստ էության, միջոցառումը երկուստեք փոխշահավետ գործընթաց էր, քանի որ մյուս կողմից էլ այն բարձրացրեց SS ոլորտի երիտասարդ մասնագետների տեղեկացվածությունը իրենց բնագավառում գործող հայ գործատուների, նրանց կողմից առաջարկվող թափուր աշխատատեղերի վերաբերյալ:

2006-2007 ուստարում կենտրոնի կողմից կազմակերպված միջոցառումների և համագործակցության պայմանավորվածությունների արդյունքում աշխատանքի են տեղավորվել մոտ հարյուր շրջանավարտներ:

ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

Կենտրոնի ղեկավար՝ *Դավթյան Կարինե*

ԵՊՀ մշակույթի կենտրոնը, ԵՊՀ գիտխորհրդի որոշմամբ, կազմավորվել է 2006 թ-ի հունիսի 6-ին: Կենտրոնի գործունեության հիմնական նպատակներն են.

- համակարգել բուհի մշակութային կյանքը,
- ստեղծել գեղարվեստական համույթներ,
- ի հայտ բերել ստեղծագործող և շնորհալի ուսանողների, դասախոսների,
- բարձր կազմակերպվածությամբ անցկացնել մշակութային միջոցառումները,
- խթանել ուսանողների ակտիվությունը,
- ուսանողական կյանքը դարձնել հետաքրքիր ու բովանդակալից:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում կենտրոնը կազմակերպել և անցկացրել է հետևյալ միջոցառումները.

1. 2006 թ-ի հունիսի 14-ին անցկացվեց «Լավագույն ուսանող» ամենամյա մրցանակաբաշխությունը:
2. 2006-2007 թթ. ուստարվա սկզբին՝ սեպտեմբերի 12-ին, ԵՊՀ պատմության մեջ առաջին անգամ մեծ շուքով կազմակերպվեց և անցկացվեց «ԵՊՀ մեծարման և առաջին կուրսեցիների երդման օր» միջոցառումը:
3. Կենտրոնի նախաձեռնությամբ 2006 թ-ի սեպտեմբերի 28-ին բացվեց «Անկախությունն իմ աչքերով» խորագիրը կրող նկարչական մրցույթը, որը նվիրված էր ՀՀ անկախության հռչակման 15-րդ տարեդարձին:
4. 2006 թ-ի դեկտեմբերի 18-ին անցկացվեց գրական ստեղծագործությունների մրցույթ, որին մասնակցում էին 60 ուսանողներ: Լավագույնը ճանաչված ստեղծագործությունները տպագրվել են Հայաստանի գրողների միության կողմից:
5. Մշակույթի կենտրոնը և ուսխորհրդի հոգևոր մշակույթի հանձնաժողովը համատեղ փետրվարի 14-ին համալսարանականներին ներկայացրին Ս. Սարգսի և Տեառնընդառաջ տոնի ամբողջ ծիսակարգը:
6. Հայ մեծանուն բանաստեղծ Եղիշե Չարենցի ծննդյան 110-ամյակի կապակցությամբ կենտրոնը ներկայացրեց գրական-երաժշտական միջոցառում, որն անցկացվեց բանաստեղծի արձանի մոտ:
7. ԵՊՀ կենտրոնական մասնաշենքի ճեմասրահում մարտի 14-ին կայացած՝ Նիկոլ Աղբալյանի կիսանդրու տեղադրման հանդիսավոր արարողության մշակութային մասն ապահովել է ԵՊՀ երգչախումբը:
8. Հունիսի 15-ին կազմակերպել և անցկացրել է «Լավագույն ուսանող» հերթական մրցանակաբաշխությունը: ՈՒսանողներին գեղարվեստական կատարումներով շնորհավորել են կենտրոնի երգչախումբը, պարի համույթը և նվագախումբը:
9. ԵՊՀ մշակույթի կենտրոնն իր գործունեության շրջանակներում լայն աջակցություն է ցուցաբերել ԵՊՀ ՈՒՀԱ թիմին, որը 2007 թ-ի մայիսի 27-ին նվաճեց «ՈՒՀԱ ուսանողական լիգայի» հաղթողի կոչումը:

10. Մշակույթի կենտրոնի երկու սաներ մայիսի 4-ին մասնակցել են «Սլավոնական տուն» հ/կ-ի և Սլավոնական համալսարանի կազմակերպած «Մենք կարդում, խոսում և երգում ենք ռուսերեն» միջբուհական 4-րդ մրցույթին:
11. Կենտրոնի «Համալսարանական» թատրոն-ստուդիան երկու ներկայացումներով («««Հե՞յ, ո՞վ կա»… «Պատասխանում է Ջիմ Դենդին»», «Քաջ Նազար») մասնակցել է հոկտեմբերի 4-14-ին Երևանում անցկացված միջազգային թատերական փառատոնին:
12. Մշակույթի կենտրոնը հաշվետու ժամանակաշրջանում նախատեսել և անցկացրել է մի շարք հանդիպումներ մշակութային գործիչների ու ճանաչված անձանց հետ: Այդ հանդիպումների շրջանակներում ԵՊՀ-ն հյուրընկալել է ՀՀ աշխարհահռչակ լեռնագնաց Կարո Հովասափյանին, ժողովրդական արտիստուհի Հասմիկ Պապյանին, ՀՀ վաստակավոր արտիստ Մուրադ Ջանիբեկյանին, հայ մեծանուն բանաստեղծ Եղիշե Չարենցի դստերը՝ Անահիտ Չարենցին:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ԵՊՀ մշակույթի կենտրոնն իրականացրել է նախապատրաստական լայնածավալ աշխատանքներ, մշակել է վերոնշյալ միջոցառումների անցկացման կարգը, ծրագրերը, գրվել են համապատասխան սցենարներ, պատրաստվել են տարաբնույթ մրցույթներին ԵՊՀ ուսանողների մասնակցության հայտեր, որոշակի աշխատանք է տարվել կենտրոնի բուկլետի պատրաստման ուղղությամբ:

Իր գործունեության ընթացքում Մշակույթի կենտրոնը սերտորեն համագործակցել է նաև ԵՊՀ մյուս ստորաբաժանումների և մասնավորապես Հասարակայնության հետ կապերի և լրատվության վարչության հետ: Այդ համագործակցության շրջանակներում կենտրոնը մասնակցել է ԵՊՀ առաջին կուրսեցիների համար նախատեսված նվեր-փաթեթների պատրաստման և բաժանման, Դիլիջանի մարզաառողջարանային համալիրի վերակառուցման համար անցկացված հեռուստամարաթոնի տեսահոլովակների նկարահանման աշխատանքներին:

Հաշվետու ժամանակահատվածում կենտրոնի կազմում գործել են գեղարվեստական հետևյալ խմբակները.

- «Համալսարանական» թատրոն-ստուդիա, գեղ. ղեկավար և բեմադրիչ՝ Կարինե Դավթյան,
- ԵՊՀ պարային համույթ, գեղ. ղեկավար՝ Իռէն ՈՒլիխանովա,
- ԵՊՀ երգչախումբ և նվագախումբ, գեղ. ղեկավար՝ ՀՀ վաստակավոր արտիստ Կարեն Սարգսյան, խմբավար՝ Ռուբեն Կարասեֆերյան,
- ԵՊՀ գրական ստուդիա, ղեկավար՝ բան. գիտ. թեկնածու Սարգիս Սխիթարյան,
- ԵՊՀ ՈՒՀԱ ակումբ:

ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ ՏԱՐՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԲԱԺԻՆ

Բաժնի վարիչ՝ *Հակոբյան Միհրան Տարոնի*

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ՈՒսանողների հետ տարվող աշխատանքների բաժինը իրականացրել է ուսանողական կյանքի ակտիվացմանը, ուսանողների հասարակական, մշակութային և ինտելեկտուալ զարգացմանն ուղղված մի շարք ծրագրեր:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ՈՒսանողների հետ տարվող աշխատանքների բաժինը նախաձեռնել և կազմակերպել է ԵՊՀ բոլոր ֆակուլտետների ուսանողների հանդիպումները ռեկտոր Ա. Սիմոնյանի և պրոռեկտոր Ա. Քարամյանի հետ:

2007 թ. մարտ-ապրիլ ամիսներին ՈՒսանողների հետ տարվող աշխատանքների բաժինը կազմակերպել է «Առաջնորդություն և ուսանողական աշխատանքների կազմակերպման հիմունքները» թեմայով եռօրյա արտագնա ուսուցողական դասընթացների 4 շարք ԵՊՀ Ծաղկաձորի ուսումնասարտաղրական բազայում: Դասընթացներին մասնակցել են 214 ուսանողներ:

2007 թ. մարտ-մայիս ամիսներին բաժնի նախաձեռնությամբ ՊՆ Վ. Սարգսյանի անվան ռազմական ինստիտուտի հետ համատեղ կազմակերպվել է «ԵՊՀ ուսանողների կրակային պատրաստության» դասընթաց, որին մասնակցել են շուրջ 600 ուսանողներ:

2007 թ. հունիսի 15-ին կազմակերպվել է «Լավագույն ուսանող 2007» ավանդական մրցանակաբաշխությունը:

Հաշվետու ժամանակահատվածում իրականացվել են 37 ծրագրեր, այդ թվում.

- «ՍԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի սպառնալիքը ժամանակակից աշխարհում» սեմինար (Եկեղեցիների համաշխարհային միության հետ համատեղ, 20.02.2007թ.)
- «Ինտերակտիվ ընտրություններ» («Երիտասարդական նվաճումներ» հ/կ-ի հետ համատեղ, 22.02.2007թ.)
- «Ժողովրդավարության խրախուսումը 21-րդ դարում. տեսական բանավեճեր, գործնական քաղաքականություն» խորհրդաժողով (ԱՄՆ-ի Քորնել և Ջ. Վաշինգտոնի անվան համալսարանների պրոֆեսորներ Վ. Բանսի և Շ. Վոլչիկի հետ համատեղ, 10.03.2007թ)
- «Հայաստան և Եվրոպական միություն. ապագայի համագործակցություն» սեմինար («Հայաստանում Եվրոպական շարժում» հ/կ-ի հետ համատեղ, 20.06.2007թ.)
- ՀՀ անկախության 15-ամյակի միջոցառումների շրջանակներում «Անկախության ընկալումը» խորագրով հանդիպում-քննարկում Պարույր Հայրիկյանի հետ (20.09.2006թ.)

ՈՒսանողների հետ տարվող աշխատանքների բաժնի վարիչ Մ. Հակոբյանը 2007 թ. հունվարի 23-30-ը գործուղվել է Մ. Լոմոնոսովի անվան Մոսկվայի պետական համալսարան՝ մասնակցելու «ՈՒսանողական և երիտասարդական կազմակերպությունների առաջնորդների» ֆորումի 1-ին մասին, իսկ հուլիսի 17-19-ը՝ Յ. Իմաստունի անվան Նովգորոդի պետական համալսարան՝ մասնակցելու ֆորումի 2-րդ մասին:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում բաժինը մշակել և ավարտին է հասցրել նաև «ՈՒսանողների իրավունքների և պարտականությունների հայեցակարգը» և «Լավագույն ուսանող ամենամյա մրցանակաբաշխության կանոնակարգը»:

ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ԵՊՀ ՈՒԽ նախագահ՝ *Մանուկյան Համլետ*

Հաշվետու ժամանակահատվածում ՈՒսանողական խորհուրդն իրականացրել է կանոնադրային պահանջներից բխող գործառույթներ ու քայլեր, ինչպես նաև ուսանողական կյանքը ակտիվացնելուն ու բովանդակալից դարձնելուն, ուսանողների հասարակական, մշակութային, մարզական, ինտելեկտուալ, հոգևոր զարգացմանն ուղղված մի շարք ծրագրեր:

Մարզական միջոցառումներից ՈՒսանողական խորհուրդը հաշվետու ժամանակահատվածում կազմակերպել է բազկամարտի համահամալսարանական անհատական առաջնություն, բասկետբոլի միջֆակուլտետային առաջնություն և շախմատի միջֆակուլտետային թիմային առաջնություն:

Մշակութային ոլորտում ՀՀ ականավոր մշակութային գործիչների հետ կազմակերպվել են մի շարք հանդիպումներ, որոնք տեղի են ունեցել հանդիպում – քննարկումների, համերգ - քննարկումների ձևաչափով: Բացի այդ, ԵՊՀ ՈՒԽ մշակույթի և սպորտի հանձնաժողովը նախաձեռնել է ՀՀ ականավոր մշակութային, մարզական գործիչներին, արվեստագետներին հոբելյանների կապակցությամբ շնորհավորական բացիկներ ուղարկելու ակցիա:

ԵՊՀ ՈՒԽ-ն նաև համագործակցություն է ծավալել Երևանի մի շարք թատրոնների հետ, ինչպես նաև մի քանի թատրոնների հետ համաձայնություն է ձեռք բերվել ԵՊՀ ուսանողներին տոմսերը 25% զեղչով տրամադրելու շուրջ:

Հոգևոր մշակույթի զարգացման առումով ՈՒսանողական խորհուրդը մի քանի անգամ կազմակերպել է հոգևորականի հետ հանդիպում–քննարկումներ, որոնք նվիրված են եղել Հայ ազգային, եկեղեցական տարբեր տոների, ինչպես նաև նման հանդիպում–քննարկումներ են կազմակերպվել ուսանողների ցանկությամբ՝ համապատասխան ոլորտում իրենց հետաքրքրող թեմաների շուրջ:

ԵՊՀ ՈՒԽ հոգևոր մշակույթի զարգացման հանձնաժողովը առանձին ֆակուլտետային ուսանողական խորհուրդների հետ կազմակերպել է այցելություններ մանկատներ: Հանձնաժողովը կազմակերպել է նաև մի շարք ուխտագնացություններ դեպի Էջմիածին /ոտքով/, Ծաղկազարդ, Դիլիջան /Հաղարծին/, Գոշավանք, Նորավանք: Հանձնաժողովի կազմակերպած միջոցառումներին ակտիվորեն մասնակցել են մեծ թվով ուսանողներ:

ԵՊՀ ՈՒԽ գիտակրթական հանձնաժողովը ուսումնասիրել է բոլոնյան գործընթացին վերաբերող փաստաթղթեր ու վերլուծություններ և կազմակերպել քննարկում:

ԵՊՀ ՈՒԽ արտաքին կապերի հանձնաժողովի նախագահը երկու անգամ գործուղվել է արտերկիր /Մինսկ, Նովգորոդ/, որոնց միջոցով ապահովվել է ԵՊՀ ՈՒԽ մասնակցությունը ԱՊՀ ուսանողական միջազգային կառույցների աշխատանքներին: Արդյունքում գործում աշխատանքային հարաբերություններ են ձևավորվել ԵՊՀ ՈՒԽ ԱՊՀ գործընկերների հետ:

ԵՊՀ ՈՒԽ-ն ակտիվ մասնակցություն է ունեցել Հայոց բանակի կազմավորման 15-ամյակին նվիրված միջոցառումներին:

2007 թ-ի փետրվարին ՈՒսանողական խորհուրդը կազմակերպել է 1988 թ-ին Սումգայիթում հայերի դեմ իրագործված ցեղասպանության տարելիցին, ապրիլին՝ Հայոց մեծ եղեռնի տարելիցին նվիրված երթեր: ԵՊՀ ՈՒԽ-ն կազմակերպել է երթ, որը նպատակ ուներ բողոքի ձայն բարձրացնել և հարգանքի տուրք մատուցել Հրանտ Դինքի հիշատակին:

Հաշվետու ժամանակահատվածում ԵՊՀ ՈՒԽ-ն իրականացրել է երկար սպասված և մեծ ջանքեր ու ժամանակ խլած ԵՊՀ ՈՒԽ «Մեր ժամանակը» պարբերականի հիմնումն ու պարբերական տպագրությունը:

Տվյալ ժամանակահատվածում ՈՒսանողական խորհուրդը կազմակերպել է մի շարք քննարկում-բանավեճեր, որոնց արդյունքում ձևավորվել և ԵՊՀ ՈՒԽ-ին կից գործում է բավավեճ ակումբ: Քայլեր են ձեռնարկվել ԵՊՀ ՈՒԽ-ին կից «մաֆիա» խաղի ակումբ ձևավորելու ուղղությամբ:

2007 թ. կազմակերպվել են բազմաթիվ ֆակուլտետային միջոցառումներ ու առաջնություններ, ուսանողական օլիմպիադաներ, սեմինարներ, այցելություններ թանգարաններ, Եռաբլուր:

Հաշվետու ժամանակահատվածում ԵՊՀ ՈՒԽ-ը կազմակերպել է ավելի քան 100 միջոցառումներ:

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

Տնօրեն՝ *Ստեփանյան Պերճ Գառնիկի*

2007 թ. համալսարանի հրատարակչությունը և տպարանը, ՀՀ կառավարության որոշմամբ, ստացան Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կարգավիճակ, որը ինքնուրույն և արդյունավետ գործունեություն ծավալելու հնարավորություններ է տալիս: Հիմնադիրը հանդիսանում է ԵՊՀ-ն:

Հաշվետու տարում հրատարակչությունը լույս է ընծայել 133 անուն գիրք՝ 2050 հրատ. մամուլ ծավալով, ընդհանուր տպաքանակը՝ 35200 օրինակ:

Նկատելիորեն ավելացել է բուհական դասագրքերի, ուսումնական ձեռնարկների, բառարանների թիվը: Հրատարակված գրքերի ճնշող մեծամասնությունը նախատեսված է ուսանողների համար:

Ավելացել է ԵՊՀ պատվերով լույս տեսնող գրքերի թիվը: Տարվա ընթացքում ֆակուլտետների խորհուրդների կողմից հրատարակության երաշխավորված բոլոր գրքերը լույս են տեսել (35 անուն գիրք): Կոտրվել է այն մտայնությունը, թե համալսարանն ի վիճակի չէ ֆինանսավորել դասախոսների հեղինակած գրքերը:

Հրատարակչությունը շարունակում է արդյունավետ համագործակցությունը Լիսաբոնում գործող Գալուստ Կյուլպենկյան հիմնարկության հայկական բաժանմունքի և նրա տնօրեն դր Զավեն Եկավյանի հետ: Հաշվետու տարում լույս է տեսել 15 անուն հայագիտական գիրք: Կյուլպենկյան հիմնարկության հովանավորությամբ վերջին տարիներին հրատարակվել է հայագիտության համար մեծ արժեք ներկայացնող ավելի քան 70 անուն գիրք:

Տարվա ընթացքում տպագրված գրքերից պետք է առանձնացնել Դորա Սաքայանի «Արևելահայերենը անգլիախոս աշխարհի համար՝ զուգադրական մոտեցմամբ» դասագիրքը օտարների և անգլիախոս հայերի համար, ինչպես նաև Նիկողայոս Ադոնցի բացառիկ արժեք ներկայացնող երկերի 2-րդ և 3-րդ հատորները, ԵՊՀ դասախոսների կողմից հեղինակած «Արևելագիտության հարցեր» ծավալուն ժողովածուն, Ա. Խառատյանի «Կոստանդնուպոլսի հայ գաղթօջախը (XV- XVll դարեր)», Վ. Բոյնագրյանի «Հայկական լեռնաշխարհի լճերը» (ռուսերեն): Լույս է տեսել «Հայ ժողովրդի պատմության քրիստոմատիա» վեցհատորյակի առաջին հատորը (կազմողներ՝ Պ. Հովհաննիսյան, Ա. Մովսիսյան):

Գ. Կյուլպենկյան հիմնարկության առաջարկով հրատարակվում է «Մատենագիրք Հայոց» մատենաշարի բազմահատորյակը: Հաշվետու տարում լույս են տեսել 6-րդ, 7-րդ և 8-րդ հատորները՝ ավելի քան երեք հազար էջ ծավալով: Տպագրությունն իրականացվում է Լիբանանում:

Հիշատակության արժանի են իրավագիտության ֆակուլտետի ուսանողության համար լույս տեսած մեկ տասնյակից ավելի դասագրքերը և ուսումնական ձեռնարկները, հայ բանասիրության, ռուս բանասիրության, քիմիայի, կենսաբանության ֆակուլտետների խորհուրդների կողմից հրատարակության երաշխավորված գրքերը:

Հրատարակչությունը մասնակցել է ինչպես Հայաստանի Հանրապետությունում, այնպես էլ արտասահմանում (Ֆրանկֆուրտ, Մոսկվա, Աշխաբադ) կազմակերպված գրքերի տոնավաճառներին և ցուցահանդեսներին:

Գրքերի նվիրատվություն են կատարվել Արցախի և Հայաստանի դպրոցներին, զինվորական ստորաբաժանումներին, արտասահմանյան համալսարանների հայագիտական ամբիոններին:

Պատշաճ մակարդակով և պարբերականությունը չխախտելով՝ հրատարակվում են ԵՊՀ հանդեսները՝ «Բանբեր Երևանի համալսարանին» և «Գիտական տեղեկագիրը»: «Բանբերի» խմբագրությունը հրատարակեց հանդեսի 40 տարվա մատենագիտությունը, որը բանասիրության համար մեծ արժեք է ներկայացնում:

2006/2007 ուստարում հրատարակչության կողմից լույս ընծայված գրքերի ցուցակ

1. *Աբրահամյան Լևոն-Հարություն*, Նամակներ մեծ բարոյախոսների մասին, 190 էջ, տպ. 200:
2. *Աբրահամյան Մ.*, Մեխանիկայի ֆիզիկական հիմունքները, դասագիրք, 430 էջ, տպ. 300:
3. *Առոնց Նիկողայոս*, Երկեր, հինգ հատորով, հատ. Բ, պատմաբանասիրական ուսումնասիրություններ, 680 էջ, տպ. 500, տպագրվել է Գ. Կյուլպենկյան հիմնարկության հովանավորությամբ:
4. *Ազարյան Ն. Հ.*, Մոլեկուլային գենետիկայի գործնական աշխատանքներ, 52 էջ, տպ. 100:
5. *Ակադեմիկոս Էդուարդ Աթայան*, Կենսամատենագիտություն, 38 էջ, տպ. 100:
6. *Ակադեմիկոս Էդուարդ Աթայանին* նվիրված գիտաժողովի նյութերը, 88 էջ, տպ. 100:
7. *Այվազյան Սարգիս*, Վանի թագավորության սեպագիր արձանագրությունները, գիրք 2-րդ, 390 էջ, տպ. 250:
8. *Աչոյան Ժ.*, Մելիորատիվ ջրաերկրաբանություն, ուսումն. ձեռնարկ, 258 էջ, տպ. 250:
9. *Ավետիսյան Դավիթ*, Մարդու իրավունքներ և հիմնարար ազատություններ, ուսումն. ձեռնարկ, 204 էջ, տպ. 500:
10. *Ավետիսյան Կ. Լ.*, Ասիմտորական մեթոդներ, ուսումն. ձեռնարկ, 120 էջ, տպ. 150:
11. *Ավետիսյան Հ. Գ., Ավետիսյան Պ. Ս.*, Արարատյան դաշտի մշակույթը մ.թ.ա. XI-VI դարերում, մենագրություն, 400 էջ, տպ. 200:
12. *Ավետիսյան Յու. Ս.*, Արևելահայերենի և արևմտահայերենի զուգադրական քերականություն, 290 էջ, տպ. 1000:
13. *Ասլանյան Լ. Ս., Հակոբյան Ռ. Ս., Չիլինգարյան Յու. Ս.*, Ոչ գծային ֆիզիկայի ներածություն, ուսումն. ձեռնարկ, 180 էջ, տպ. 200:
14. *Ավագյան Արծրուն*, Սփյուռքահայ դասական պատմվածքը, 288 էջ, տպ. 500:
15. Աստվածաբանության ֆակուլտետի տարեգիրք, Ա., գիտ. հոդվածների ժողովածու, 400 էջ, տպ. 500:
16. Արևելագիտության հարցեր, հատ. VI, գիտ. հոդվածների ժողովածու, 380 էջ, տպ. 300, տպագրվել է Գ. Կյուլպենկյան հիմնարկության հովանավորությամբ:
17. Աշխարհագրության արվեստն ու գիտությունը, կազմող և թարգմանիչ Կամո Ալեքսանյան, 100 էջ, տպ. 150:
18. Ասպիրանտական ժողովածու, ԵՊՀ ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետի ասպիրանտների և հայցորդների հոդվածները, 200 էջ, տպ. 200:
19. *Բակունց Ակսել*, Սթնաձոր, Կյորես, 390 էջ, տպ. 500:
20. *Բարխուդարյան Վ.*, Մակրոմոլեկուլները լուծույթներում, ուսումնական ձեռնարկ, 130 էջ, տպ. 100:
21. *Բաղդասարյան Հ. Հ., Գանձապետյան Մ. Ա., Մակարյան Ա. Հ., Մինասյան Հ. Ա.*, Էլեկտրականություն և մագնիսականություն, 146 էջ, տպ. 150:
22. *Բայրամյան Հրաչյա*, Վրաց գրականությունը V-XIX դարերում, ուսումն. ձեռնարկ, 350 էջ, տպ. 300:
23. *Բառլեզիգյան Արամ*, Արդի ֆրանսերենի բառագիտության ձեռնարկ, 150 էջ, տպ. 300:
24. *Բարսեղյան Տ. Կ.*, Գործարարական իրավունք, ուսումն. ձեռնարկ, 258 էջ, տպ. 500:
25. *Բեքմեզյան Ալվարդ*, Սիֆակիրառության բնույթը արդի հայ արձակում, մենագրություն, 158 էջ, տպ. 500:
26. *Բոյնագրյան Վ. Ռ.*, Հայկական լեռնաշխարհի լճերը (ռուսերեն), մենագրություն, 258 էջ, տպ. 150:
27. Բնական ջրերի անալիզի մեթոդներ, ուսումն. ձեռնարկ, 98 էջ, տպ. 100:
28. Բայական կապակցությունների անգլերեն-ռուսերեն-հայերեն բառարան, 120 էջ, տպ. 300:
29. *Գաբրիելյան Վազգեն*, Սփյուռքահայ գրականություն, ուսումն. ձեռնարկ, 2-րդ բարեփոխված հրատարակություն, 300 էջ, տպ. 500:
30. *Գաբուզյան Կարինե*, Քաղաքական մշակույթ, հատուկ դասընթաց, 92 էջ, տպ. 100:
31. *Գրիգորյան Ա. Կ., Սիմոնյան Ա. Հ.*, ՈՒսանողական հարցումների կազմակերպման փորձը Երևանի պետական համալսարանում, 55 էջ, տպ. 300:
32. *Գրիգորյան Սուսաննա*, Հայերեն գունանունները բույսերի և կենդանիների անվանումներում, 78 էջ, տպ. 200:
33. *Գրիգորյան Վ. Հ.*, Հոգեֆիզիոլոգիա, դասագիրք, 278 էջ, տպ. 300:
34. *Գևորգյան Է. Ս., Յավրոյան Ժ. Վ.*, Սննդամթերքի ֆիզիկաքիմիական հատկությունները, ուսումնամեթոդական ձեռնարկ, 102 էջ, տպ. 100:
35. *Գրիգորյան Ս. Կ., Ադամյան Ռ. Խ.*, Թթվածին և օզոն, ուսում. մեթոդ. աշխատանք, 48 էջ, տպ. 150:
36. *Դալալյան Մանանա*, Կոմիկականի լեզվաբանաստեղծական վերլուծության առանձնահատկությունները, դիդակտիկ մեթոդական ձեռնարկ, 42 էջ, տպ. 100:

37. *Դենի դը Ռուժմոն*, Սերը և արևմուտքը, ֆրանսերենից թարգմանեց Ալ. Թոփչյանը, 430 էջ, տպ. 500, հրատարակվել է Գ. Կյուլպենկյան հիմնարկության հովանավորությամբ:
38. *Դիլբանդյան Ս. Ա., Հարությունյան Ա. Ռ., Ղազինյան Գ. Մ., Ղուկասյան Հ. Հ.*, ՀՀ դատարանակազմությունը և իրավապահական մարմինները, ուսումն. ձեռնարկ, 3-րդ բարեփոխված հրատարակություն, 480 էջ, տպ. 500:
39. *Դիլբարյան Ն., Խաչատրյան Ա.*, Հայերենի բնիկ և փոխառյալ բառերը, դասախոսություն, 92 էջ, տպ. 200:
40. Երևանի պետական համալսարանում պաշտպանված ատենախոսությունների մատենագիտություն (1990-1994թթ.), պրակ 6, 150 էջ, տպ. 200:
41. *Ենգիբարյան Վ. Գ.*, Դատական փորձաքննությունների արդի հիմնախնդիրները, մենագրություն, 280 էջ, տպ. 500:
42. ԵՊՀ ֆիզիկայի ֆակուլտետի պիդ մարմնի ֆիզիկայի ամբիոն – 50 տարի, 115 էջ, տպ. 100:
43. *Զատիկյան Ա. Թ.*, Անգլերեն լեզվի ուսումնական ձեռնարկ տնտեսագիտական բուհերի համար, 230 էջ, տպ. 500:
44. *Զաքարյան Լիլիթ*, Աղջոց սուրբ Ստեփանոս վանքը, հայերեն և ֆրանսերեն, 280 էջ, տպ. 300:
45. *Թաթայան Ա. Հ.*, Գործի քննությունը քրեադատավարական գործառույթների համակարգում (համեմատահիրավական վերլուծություն), մենագրություն, 280 էջ, տպ. 300:
46. *Թումանյան Ս. Ռ.*, Անգլերենի դասագիրք ֆիզիկայի, ռադիոֆիզիկայի ֆակուլտետների ուսանողների համար, 200 էջ, տպ. 200:
47. Ժուռնալիստիկա, պրակ Ը, հոդվածների ժողովածու, 338 էջ, տպ. 300:
48. *Ժամկոչյան Հայկազ*, Հայ ժողովրդի պատմություն, հին շրջան, 358 էջ, տպ. 500, հրատարակվել է Գ. Կյուլպենկյան հիմնարկության հովանավորությամբ:
49. Իրավագիտության արդի խնդիրները, հեղ. խմբ., հոդվածների ժողովածու, 330 էջ, տպ. 500:
50. *Խաչատրյան Ա., Մարգարյան Շ.*, Քիմիա յում գործածվող ֆիզիկական մեծությունների նշանակությունը, ուսումն. ձեռնարկ, 42 էջ, տպ. 200:
51. *Խառատյան Ալբերտ*, Կոստանդնուպոլսի հայ գաղթօջախի պատմություն, XV – XVll դարեր, 358 էջ, տպ. 500, հրատարակվել է Գ. Կյուլպենկյան հիմնարկության հովանավորությամբ:
52. *Խաչատրյան Հ. Լ., Մանուկյան Խ. Վ., Խառատյան Ս. Լ.*, Քիմիական խթանման երևույթը ԲԻՍ պրոցեսներում և նրա կիրառությունները, ուսումնամեթոդական աշխատանք, 98 էջ, տպ. 100:
53. Կիսահաղորդչային միկրո և նանոէլեկտրոնիկա, 6-րդ միջազգային գիտաժողովի նյութերը, 194 էջ, տպ. 110:
54. *Հակոբյան Թ.*, Պատմական Հայաստանի աշխարհագրություն, 5-րդ հրատարակություն, տպագրվել է պետական պատվերով, 530 էջ, տպ. 500:
55. *Հաջի-Հակոբյան Ա. Ե., Գրիգորյան Լ. Լ.*, Անգլերեն-հայերեն բառարան, միջազգային հարաբերությունների, քաղաքագիտության ու դիվանագիտության առնչվող տերմինների և արտահայտությունների, 210 էջ, տպ. 500:
56. Հայ ժողովրդի պատմության քրիստոմատիա, 6 հատորով, հատ. 1, հին շրջան, կազմողներ՝ Պետրոս Հովհաննիսյան, Արտակ Մովսիսյան, 578 էջ, տպ. 500, տպագրվել է Գ. Կյուլպենկյան հիմնարկության հովանավորությամբ:
57. *Հարությունյան Ռ. Մ., Հարությունյան Լ. Ռ.*, Ջրային միջավայրում ՍՄՆ-ի միգելագոյացման և սոլյուբիլացման գործընթացի ուսումնասիրությունը, ուսումնամեթոդական աշխատանք, 38 էջ, տպ. 100:
58. *Հայրապետյան Ֆ.*, Ֆենոլոգիայի հայերեն-ռուսերեն-անգլերեն բառարան, 130 էջ, տպ. 500, տպագրվել է Գ. Կյուլպենկյան հիմնարկության հովանավորությամբ:
59. *Հովհաննիսյան Գ. Գ., Գևորգյան Ա. Լ.*, Մարդու մոլեկուլային բջջագենետիկա, ուսումնամեթոդական ձեռնարկ, 98 էջ, տպ. 100:
60. *Հովհաննիսյան Լ.*, Կաթնասունների անատոմիան առնետների օրինակով, ուսումնամեթոդական աշխատանք, 75 էջ, տպ. 100:
61. *Հովակիմյան Լուսիկ*, Լեզվաբանական մոզաիկա, ուսումն. ձեռնարկ, 132 էջ, տպ. 200:
62. *Ղազարյան Սերոբ*, Հայոց լեզվի պատմություն, 3-րդ հրատարակություն, տպագրվել է Լիբանանում, 550 էջ, տպ. 1000:
63. *Ղուկասյան Հրայր*, Քրեական գործերով պաշտպանության իրականացման տակտիկան և մեթոդիկան, դասախոսություն, 82 էջ, տպ. 100:
64. *Ղազարյան Ռ. Ս., Ավետիսյան Հ. Մ.*, Նորահայտ բառեր գրաբարում, 112 էջ, տպ. 300, տպագրվել է Գ. Կյուլպենկյան հիմնարկության հովանավորությամբ:

65. *Ղազարյան Ռ. Ս., Ավետիսյան Հ. Ս.,* Գրաբարի ձեռնարկ, 7-րդ հրատարակություն, 450 էջ, տպ. 500:
66. *Մարգարյան Մ.,* Գերմաներեն տեքստերի ժողովածու գրականագետ մանգիստրոսների համար, 108 էջ, տպ. 150:
67. *Մալխասյան Արմեն* (կազմող), Յուցակ ձեռագրաց Մաշտոցի անվան մատենադարանի, հատ. Գ, 438 էջ, տպ. 500, տպագրվել է Գ. Կյուլպենկյան հիմնարկության հովանավորությամբ:
68. *Մալխասյան Ա. Ա.*, Հեղինակային իրավունքի միջազգային իրավական նորմերը և ՀՀ հեղինակային օրենսդրությունը, 250 էջ, տպ. 200:
69. *Մանասյան Կ. Ա.*, Սիրտ-թոքային վերակենդանացման մինչբժշկական մեթոդների ուսուցում, ուսումնամեթոդական աշխատանք, 40 էջ, տպ. 200:
70. *Մինասյան Մ.*, Քաղաքական գործունեություն և անհատ, մենագրություն, 270 էջ, տպ. 500:
71. Մնացականյան Լարիսա, Հոդվածներ, ուսումնասիրություններ, 250 էջ, տպ. 200:
72. *Մելքոնյան Ա.* (կազմող), Արդի արևմտյան սոցիոլոգիայի քրիստոմատիա, ուսումն. ձեռնարկ, 320 էջ, տպ. 300:
73. *Մելքոնյան Նվարդ*, Սոցիոլոգիական հետազոտությունների մեթոդները PR-ում, ուղեցույց, 50 էջ, տպ. 100:
74. *Մելքոնյան Նվարդ*, Քաղաքական PR և իմիտացիա, ուղեցույց, 70 էջ, տպ. 100:
75. *Միրզոյան Հրաչուհի*, Սեղիա պլանավորում և PR տեքստեր, ուղեցույց, 82 էջ, տպ. 100:
76. *Միրաքյան Ռ.*, Հաղիսագիտության հիմունքներ, ուսումն. ձեռնարկ, 180 էջ, տպ. 200:
77. *Հովսեփյան Վ. Ե.*, Տնտեսագիտության տեսություն, ուսումնական ձեռնարկ, 88 էջ, տպ. 300:
78. *Մելիքյան Ռուբեն*, Վերաքննությունը արտակարգ իրավիճակներում, 228 էջ, տպ. 500:
79. *Մկրտչյան Նելլի*, Հունարեն-հայերեն բառարան, 398 էջ, տպ. 500:
80. *Մխիթարյան Լ.*, Ազգային ինքնաճանաչողությունը Հովհաննես Թումանյանի հրապարակախոսություններում, մենագրություն, 150 էջ, տպ. 100:
81. *Մուրադյան Սամվել*, Գրական հանգրվաններ, 2-րդ գիրք, 380 էջ, տպ. 500, տպագրվել է պետական պատվերով:
82. *Մատենագիրք Հայոց*, մատենաշար, հատ. Զ, Ը դար, 1100 էջ, տպ. 1000, տպագրվել է Գ. Կյուլպենկյան հիմնարկության հովանավորությամբ:
83. *Մատենագիրք Հայոց*, մատենաշար, հատ. Է, Ը դար, 1000 էջ, տպ. 1000, տպագրվել է Գ. Կյուլպենկյան հիմնարկության հովանավորությամբ:
84. *Մատենագիրք Հայոց*, մատենաշար, հատ. Ը, Շարակնոց, 870 էջ, տպ. 1000, տպագրվել է Գ. Կյուլպենկյան հիմնարկության հովանավորությամբ:
85. Սինչբժշկական օգնությունը բնակչության արտակարգ իրավիճակներում, հեղ. խմբ., 228 էջ, տպ. 150:
86. *Նազարյան Կարինե*, Երեխաների օժտվածության հոգեբանական բնութագիրը, 28 էջ, տպ. 30:
87. *Նիգիյան Ս. Ա., Խաչոյան Լ. Օ., Հակոբյան Վ. Ռ., Սարգսյան Լ. Ա.,* Թարգմանության տեսության դասընթացի խնդիրների լուծման մեթոդական ցուցումներ, 88 էջ, տպ. 150:
88. *Շահաբասյան Կ.*, Գերհոսելիություն և գերհաղորդականություն, հատուկ դասընթաց, 98 էջ, տպ. 100:
89. *Շևալիե*, Կիլիկյան Հայաստանի և հոգևորասպետական միաբանությունների փոխհարաբերությունների պատմությունից, ֆրանս. թարգմանեց Վ. Պողոսյանը, 125 էջ, տպ. 500:
90. *Շարուրյան Հայկանուշ*, Նորման Սեյլեր, Սպիտակ ձեզրը, ուսումնամեթոդական ուղեցույց, 158 էջ, տպ. 200:
91. *Պետրոսյան Դավիթ*, Գրական բանավեճերը դարասկզբի հայ մամուլում, մենագրություն, 368 էջ, տպ. 250:
92. *Պետրոսյան Ռ. Գ.*, Հայաստանի քաղաքացիական դատավարություն, երրորդ հրատ., 500 էջ, տպ. 500:
93. *Պետրոսյան Արմենուհի*, Վահրամ Փափազյանի «Հետադարձ հայացք» հուշագրության լեզուն և ոճը, մենագրություն, 150 էջ, տպ. 200:
94. *Պետրոսյան Ա. Ի.*, Բազմաչափ կոմպլեքս անալիզի հիմունքներ, դասագիրք, 150 էջ, տպ. 200:
95. *Սարգսյան Արամ*, Գերմաներեն տեքստերի ժողովածու գրականագետ մագիստրոսների համար, 102 էջ, տպ. 100:
96. *Սարգսյան Մուրազ*, Հուշեր, դժվարին մանկություն, 104 էջ, տպ. 1000:
97. *Սարգսյան Հ. Հ., Սարգսյան Ռ. Հ.*, Երկրաբանական տերմինների եռալեզու (ռուսերեն, հայերեն, անգլերեն) բառարան, 800 էջ, տպ. 400, «Զանգակ» հրատարակչության հետ համատեղ:
98. *Սաթյան Աշոտ*, Պատկերագիրք, 100 էջ, տպ. 500:
99. *Սաքայան Դորա*, Արևելահայերենը անգլիախոս աշխարհի համար՝ զուգադրական մոտեցմամբ, 580 էջ, տպ. 1000:

100. *Սիմոնյան Հակոբ*, Վերին նավեր, մենագրություն, 318 էջ, տպ. 500, տպագրվել է Գ. Կյուլպենկյան հիմնարկության հովանավորությամբ:
101. *Ստանիսլավսկի, Չեխով,* Դերասանի տեխնիկայի մասին, թարգմանեց և հրատ. պատրաստեց Ռ. Զրբաշյանը, ուսումն. ձեռնարկ, 248 էջ, տպ. 500:
102. *Վարդանյան Ս. Վ., Մուշեղյան Լ. Գ., Մանուչարյան Լ. Ա.*, Անալիզի լուսաչափական եղանակներ, ուսումնամեթոդական աշխատանք, 120 էջ, տպ. 150:
103. *Վարդանյան Ս. Վ.*, Ռեգիոնալ երկրաբանության դասընթաց, 50 էջ, տպ. 100:
104. *Տոնոյան Լիլիթ*, Գույքի հավատարմագրային կառավարման պայմանագիր, մենագրություն, 136 էջ, տպ. 500:
105. Տեսական փորձարարական և կիրառական հոգեբանության հիմունքները, երիտասարդ գիտնականների հոդվածների ժողովածու, 172 էջ, տպ. 120:
106. Քաղաքացիական իրավունք, գործնական պարապմունքների ձեռնարկ, 2-րդ մաս, 178 էջ, տպ. 500:
107. ՈՒսուցման պրոցեսների կազմակերպման մի քանի հարցեր, հեղ. խմբ., 104 էջ, տպ. 100:
108. ՈՒսուցման մեթոդները հայոց լեզվից, 28 էջ, տպ. 100:
109. *Օհանյան Լ. Պ., Ենգիբարյան Վ. Գ.*, Կրիմինալիստական տեխնիկա, վարժություններ, 120 էջ, տպ. 300:
110. *Օհանյան Լևոն*, Կրիմինալիստիկան ՀՀ-ում, մենագրություն, 408 էջ, տպ. 500:
111. *Օգանովա Ռ. Վ., Ղուկասյան Հ. Ա., Շահրամանյան Լ. Վ.*, Գերմաներեն-ռուսերեն-հայերեն բառարան, երկրագիտություն ուսումնասիրողների համար, 218 էջ, տպ. 200:
112. *Áîéíàðÿí Â.,* Ñêëîíû è ñêëîíåíèå ïðîöåññû Àðìÿíñêîãî íàãîðüÿ, ìîíîãð., 270 ñòð., 200 ýêç.
113. *Ãàáóçÿí À. À.*, Ïðîáëåìû ïðåñòóïíîñòè â Ðåñïóáëèêå Àðìåíèÿ â ïåðåõîäíûé ïåðèîä, 256 ñòð., 300 ýêç.
114. *Ìàðêàðÿí Ð. À.*, Î÷åðê ðóññêîé ìîðôîëîãèè â ñîñòàâëåíèè àðìÿíñêîé, 178 ñòð., 250 ýêç.
115. *Øàêàðÿí Í. Ã., Îðëóãÿí Ã. Þ.,* Ó÷åáíûå ïîñîáèå ïî ðóññêîìó ÿçûêó äëÿ ñòóäåíòîâ êèç÷åñêîãî è ðàäèîêèç÷åñêîãî êàôåäðîâ, 138 ñòð., 150 ýêç.
116. *Ìèíàñÿí Ì. Ì.*, Íåëèíåéíûå âîëíû è êîëåáàíèÿ â êèç÷åñêè àêòèâíûõ äèôðàêöèîííûõ ñðåäàõ, ìîíîãð., 188 ñòð., 200 ýêç.
117. Ïðèêëàäíûå âîïðîñû ãåîðãàôèè âîðíûõ îáëàñòåé àëüïèéñêîãî ãèìàëàéñêîãî ïîÿñà, ñáîðíèê, 190 ñòð., 200 ýêç.
118. *Ðóññêèé ÿçûê*, Òåîðèÿ è ïðàêòèêà, ñáîðíèê, 230 ñòð., 300 ýêç.
119. *Ðóññêî-àðìÿíñêèé ñëîâàðü* – ñïðàâî÷íèê ñîìàòè÷åñê. ôðàçåîëîãèçìîâ, 105 ñòð., 300 ýêç.
120. Ì åæäóíàðîäíàÿ íàó÷íàÿ êîíôåðåíöèÿ, ïîñâÿùåííàÿ 70-ëåòèþ ðóñèñòèêè â Àðìåíèè è 30-ëåòèþ ôàêóëüòåòà ðóññêîé êëàññè÷åñêîé ÅÃÓ, ìàòåðèàëû, 302 ñòð., òèðàæ 150.
121. *Համբարձումյան Ն. և այլն*, Texts for dictation, ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետի ուսանողների համար, 188 էջ, տպ. 500:
122. *Համբարձումյան Ն. և այլն*, Texts for dictation, Անգլերենը որպես երկրորդ լեզու ուսանողների համար, 289 էջ, տպ. 500:
123. *Gabricljan J., Manukjan H., Kopaljan N., Mnatsakanjan G.,* Praktische deutsche grammatik, 194 էջ, տպ. 300:
124. Բանբեր Երևանի համալսարանի, Մատենագիտություն (1967-2006), N 1, էջ 246, տպ. 300:
125. Բանբեր Երևանի համալսարանի, N 2, էջ 244, տպ. 300:
126. Բանբեր Երևանի համալսարանի, N 3, էջ 239, տպ. 300:
127. Գիտական տեղեկագիր, N 1, էջ 156, տպ. 150:
128. Գիտական տեղեկագիր N 2, 156 էջ, տպ. 150:
129. Գիտական տեղեկագիր N 3, 160 էջ, տպ. 150:

ՀԱՆԴԵՍՆԵՐ

1. **«ԵՊՀ գիտական տեղեկագիր»** - *բնական գիտություններ, լույս է տեսնում 1925 թ., տարեկան 3 համար, հայերեն և ռուսերեն*

Գլխավոր խմբագիր՝ *Հարությունյան Ռուբեն Միքայելի, կենս. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Ճշգրիտ և բնական գիտությունների բնագավառի (մաթեմատիկա, մեխանիկա, ինֆորմատիկա, ֆիզիկա, ռադիոֆիզիկա, քիմիա, երկրաբանություն, աշխարհագրություն) հոդվածների հանդես: Լույս է տեսնում տարին 3 համարով, պարբերաբար՝ ապրիլ, հուլիս, դեկտեմբեր ամիսներին: Տպագրվում են նաև համալսարանի անվանի գիտնականների ակնարկային հոդվածներ, որոնք պատվիրվում են խմբագրության կողմից: Պարբերաբար տպագրվում են անվանի գիտնականների հոբելյանների, ինչպես նաև վերոհիշյալ մասնագիտությունների գծով կազմակերպված նշանակալի գիտաժողովների, կոնֆերանսների, դպրոցների մասին նյութեր:

Հաշվետու ժամանակահատվածում լույս է տեսել «Գիտական տեղեկագիր» հանդեսի 3 համար: Ինչպես միշտ, այս համարներում էլ տեղ են գտել ճշգրիտ և բնական գիտությունների բոլոր բնագավառներից գիտական հոդվածներ, հաղորդումներ, հոբելյաններին վերաբերող նյութեր և այլն:

2007 թ-ի հուլիսից հանդեսը տեղ է գտել համալսարանի ինտերնետային կայքում՝ www.ysu.am հասցեով:

2. **«Բանբեր Երևանի համալսարանի»** - հասարակական գիտություններ, քառամսյա հանդես

Գլխավոր խմբագիր՝ *Միրզոյան Հրաչիկ Ղազարի, փիլ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր*

Հիմնադրվել է 1967 թ., տարեկան լույս է տեսնում երեք անգամ՝ հայերեն (ռուսերեն ամփոփումով), ինչպես նաև՝ յուրաքանչյուր համարում որոշ թվով հոդվածներ ռուսերեն (հայերեն ամփոփումով):

Հանդեսն ունի հինգ բաժին՝ հոդվածներ, բանավեճ և քննարկում, հրապարակումներ և հաղորդումներ, գրքերի տեսություն, գիտական կյանք:

Յուրաքանչյուր տարվա վերջին համարում տպագրվում է տվյալ տարում հրատարակված նյութերի ցանկը:

Ծավալը՝ 20 հրատարակչական մամուլ, տպաքանակը՝ 300 օրինակ:

2003 թվականից համալսարանի Սեծ խորհրդի որոշմամբ հանդեսը ԵՊՀ ռեկտորի կողմից հաստատված ցուցակով հասցեատերերին է առաքվում անվճար:

Հաշվետու տարում լույս է տեսել հանդեսի 3 համար:

ՆՅՈՒԹԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԲԱԶԱ

Հաշվետու ժամանակաշրջանում ձեռք են բերվել ուսանողական նստարաններ, սեղաններ, գրատախտակներ, պահարաններ և այլ գույք՝ 56 մլն դրամի չափով, օդորակիչներ, սառնարաններ, լաբորատոր սարքավորումներ՝ 14 մլն դրամի չափով, բենզին, դիզվառելիք և քսայուղեր՝ 16.5 մլն դրամի չափով, սպորտային գույք և սպորտային հագուստ՝ 3 մլն դրամի չափով:

Դասագիրքացվել է Երևանի պետական համալսարանին պատկանող աստղաղիտարանը, որը հագեցվել է ժամանակակից սարքավորումներով, այդ թվում՝ լուսաընդունիչով և աստղաղիտակով՝ 766 հազար դրամ արժողությամբ:

Վերանորոգվել է գրադարանի գրապահոցը, որտեղ տեղադրվել են 100 նոր մետաղյա գրապահարաններ՝ 7.6 մլն դրամի չափով: Գրադարանի համար ձեռք են բերվել ժամանակակից սարքավորումներ՝ 600 հազար դրամ արժողությամբ:

Կենսաբանության և քիմիայի ֆակուլտետների լաբորատորիաների համար ձեռք են բերվել մասնագիտական սարքավորումներ, այդ թվում՝ հալման կետի որոշման սարք և ավտոկլավ՝ 1.37 մլն դրամի չափով:

Ռադիոֆիզիկայի ֆակուլտետում գործարկվել է տերահերցային ֆիզիկայի լաբորատորիան, որի համար ձեռք են բերվել գերժամանակակից սարքավորումներ, այդ թվում՝ ֆեմտովայրկյանային լազեր և կարճ տևողությամբ իմպուլսների ուժեղացման և դետեկտման սարքեր՝ շուրջ 45 մլն դրամի չափով:

Դեղագործական քիմիայի ամբիոնին կից բացվել է դեղատնային արտադրական լաբորատորիան, որի համար ձեռք են բերվել 6.5 մլն դրամի չափով մասնագիտական սարքավորումներ և լաբորատոր միջոցներ:

2006/2007 ուսումնական տարում լայնածավալ աշխատանքներ են իրականացվել նաև կապիտալ շինարարության, շենքերի ու շինությունների վերանորոգման ուղղությամբ: Վերանորոգման աշխատանքների մեծ չափաբաժինը կատարվել է կենտրոնական մասնաշենքում: Բազալտե նախկին աստիճաններից անձրևաջրերը անարգել մուտք էին գործում ներքնահարկ, որտեղ գտնվում են բարձր լարման տրանսֆորմատորները, և ամեն րոպե դրանք կարող էին մեծ վթարի պատճառ դառնալ: Վերանորոգվել է ԵՊՀ գլխավոր մուտքի աստիճանահարթակը: Տեղադրվել են բազալտե նոր աստիճաններ, ամբողջովին նորացվել է նաև գլխավոր մուտքի սալահատակը: Վերանորոգման զգալի աշխատանքներ են կատարվել նաև կենտրոնական մասնաշենքի ներսում: Նախ և առաջ բարեկարգվել է կենտրոնական մասնաշենքի ճեմասրահը: Ամբողջովին վերանորոգվել են մասնաշենքի երկրորդ, չորրորդ և վեցերորդ հարկաբաժինների աշխատասենյակները, միջանցքները, սանհանգույցները: Վերանորոգվել են երրորդ և չորրորդ հարկերի աստիճաններին հարող երեսպատման սալիկները: Աշխատասենյակների մեծ մասում տեղադրվել են օդափոխիչներ: Բոլորովին նոր ալյումինե ցուցափեղկեր են տեղադրվել գլխավոր մուտքին հարող մասում, ճեմասրահում, գրադարանում և մասնաշենքի պահեստային մասում: Ամբողջովին մաքրվել է տարիների ընթացքում նկուղներում և տանիքում հավաքված աղբը: Հիմնովին փոխվել է տանիքի ջրահեռացման խողովակների մի մասը:

Ծավալուն աշխատանքներ են ձեռնարկվել կենտրոնական մասնաշենքի դիմացն ընկած և նրան հարող տարածքներում: Իրականացվել է այգու տարածքն ընդգրկող ոռոգման ցանցի, ջրավազանի և ցայտաղբյուրների, ինչպես նաև նրանց աշխատանքն ապահովող պոմպային համակարգի վերանորոգումը: Ամբողջովին ասֆալտապատվել են կենտրոնական մասնաշենքի ծառուղիներն ու հրապարակը, տնկվել են նոր ծառեր, ներկվել են առաջին հարկի ու գրադարանի պատուհանների ճաղավանդակները, էլեկտրական սյուները, խողովակաշարը, մետաղյա դարպասները, պատրաստվել և տեղադրվել են նոր նստարաններ: ԵՊՀ 3-րդ և 4-րդ մասնաշենքերում կատարվել են ընթացիկ վերանորոգման աշխատանքներ: Ապամոնտաժվել և տեղադրվել են ջեռուցման նոր մարտկոցներ, փոխվել, ներկվել և ջերմամեկուսացվել են տանիքի խողովակները, տեղադրվել են օդհան բաքեր, վերանորոգվել են ջրագծերը, փոխվել են տանիքի ջրահեռացման խողովակները: Իրավագիտության և միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետների մասնաշենքում կատարվել են աշխատասենյակների, լսարանների, միջանցքների մասնակի վերանորոգումներ: Մյուս կողմից, սակայն, ձևափոխվել և հիմնովին վերանորոգվել են «Ռոտոպրինտի» ինչպես նախկին, այնպես էլ ներկայիս զբաղեցրած սենյակները, փոխվել են դռները և պատուհանները: Հիմնովին վերանորոգվել են ջրագծերը, փոխվել են տանիքի ջրահեռացման խողովակները: ԵՊՀ 1-ին և 2-րդ մասնաշենքերում վերանորոգվել են աշխատասենյակներ, լսարաններ, միջանցքների և սանհանգույցների մեծ մասը: Լիովին վերակառուցվել են մուտքի աստիճանները և իրականացվել են սանտեխնիկական լայնածավալ աշխատանքներ: Մասնաշենքում նկուղային հարկի

պատուհանների համար պատրաստվել և տեղադրվել են թիթեղյա ծածկեր, պատուհանների առջև պատրաստվել են բետոնապատնեշներ, որով հնարավոր է եղել կանխել անձրևաջրերի մուտքը նկուղային հարկ: Ամբողջովին ասֆալտապատվել է Ալեք Մանուկյան փողոցի կողմից մասնաշենքի երկայնությամբ հատվածը: Այստեղ ևս մաքրվել է տանիքը, նկուղը, պահեստը և մասնաշենքի ընդհանուր տարածքը:

Կաթսայատանը տեղադրվել են ավտոմատ նոր գազայրիչներ, վերանորոգվել են կաթսաները և տանիքը: Հինգերորդ մասնաշենքում վերանորոգման աշխատանքները կրել են համալիր բնույթ. վերանորոգվել են մի քանի աշխատասենյակներ և մասնաշենքի 2-րդ մուտքի աստիճանահարթակը: Բետոնապլցվել է նկուղային հարկի (այստեղ է գտնվում Էկոլոգիայի ամբիոնը) ջրահեռացման հորանցքը (շախտա): Բացի դրանից, այս մասնաշենքում ևս կատարվել են սանտեխնիկական լայնածավալ աշխատանքներ. վերանորոգվել է ջեռուցման ամբողջ համակարգը, հիմնովին վերանորոգվել են ջրագծերը, կատարվել է կոյուղու մասնակի վերանորոգում և այլն: Այս մասնաշենքում հիմնովին փոխվել է տանիքը: Աբովյան 52 հասցեում գտնվող վեցերորդ մասնաշենքում վերանորոգվել են աշխատասենյակներ ու լսարաններ, հիմնովին բացվել է նորաստեղծ հնագիտության գիտահետազոտական լաբորատորիան, կատարվել է տանիքի մասնակի վերանորոգում: ԵՊՀ յոթերորդ մասնաշենքում իրականացվել են որոշ անհետաձգելի շինարարական աշխատանքներ: Մասնաշենքի հետնամասում կառուցվել է պատ, նույն մասում կառուցվել է նաև բետոնե պատնեշ, վերակառուցվել են գլխավոր մուտքի պատշգամբները, ընդարձակվել է համակարգչային սենյակը, վերանորոգվել են որոշ աշխատասենյակներ և լսարաններ: Մասամբ վերանորոգվել են դահլիճները: Պատրաստվել և տեղադրվել են նկուղային հարկի պատուհանների համար թիթեղյա ծածկեր, փոխվել են տանիքի անձրևատար խողովակները: ԵՊՀ ութերորդ մասնաշենքում վերանորոգվել են առանձին լսարաններ և աշխատասենյակներ, կատարվել է տանիքի մասնակի վերանորոգում: Սպորտային համալիրի մասնաշենքում կատարվել է տանիքի մասնակի վերանորոգում, փոխվել են տանիքի անձրևատար խողովակները, մաքրվել է տարածքը: ԵՊՀ օտարերկրյա քաղաքացիների նախապատրաստական ֆակուլտետի մասնաշենքում վերանորոգվել է կոյուղին, հիմնովին վերանորոգվել են ջրագծերը, կառուցվել է պարիսպ: ԵՊՀ աստղադիտարանում ևս կատարվել են վերանորոգման աշխատանքներ, մասնավորապես կատարվել է աշխատասենյակների մասնակի վերանորոգում, շենքի գազաֆիկացում և տանիքի վերանորոգում: Ծաղկաձորի ուսումնաարտադրական բազայում վերանորոգվել է կաթսայատունը, տեղադրվել են նոր գազայրիչներ և հիմնովին փոխվել է տանիքի ծածկը:

ԵՊՀ համակարգչային տեխնիկայի, լոկալ ցանցի ներկա հզորությունները եւ զարգացման հեռանկարները

Ժամանակակից գիտությունը և, կյանքն ընդհանրապես, 21-րդ դարում հնարավոր չէ պատկերացնել առանց տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, մասնավորապես առանց համակարգիչների և ինտերնետի: Այս տեսանկյունից Երևանի պետական համալսարանը, հանդիսանալով ՀՀ գիտության և կրթական հիմնասյուներից մեկը, չի կարող հետ մնալ արդի տեխնոլոգիաներից, և ժամանակակից մարտահրավերներին դիմակայելու, աշխարհի գիտական մտքին ինտեգրվելու համար գիտակրթական պրոցեսում կարևոր նշանակություն ունի վերը նշված տեխնոլոգիաների կիրառումը:

Այսօր ԵՊՀ բոլոր մասնաշենքերը, ներառյալ 6-րդ մասնաշենքը (սև շենքը), իրար միացված են օպտիկական մալուխներով, և իբրև առանձին լոկալ ցանց՝ դարձյալ օպտիկական մալուխներով միացված է գլոբալ ինտերնետ ցանցին, ինչը, ըստ էության, թույլ է տալիս օգտվել պրովայդերների կողմից տրամադրվող ցանկացած ծառայությունից:

Մինչև 2007 թ-ը այս հսկա ցանցը, ինչը թերևս Երևանում ամենամեծ ցանցերից է, սպասարկվում էր 1-2 հոգու կողմից, ինչը հնարավորություն չէր տալիս իրականացնել և ապահովել շուրջ 1100 համակարգիչների, 10 սերվերների և բազմաթիվ հարակից ու ցանցային սարքավորումների անխափան և արդյունավետ աշխատանքը, որն ուսումնական պրոցեսի անբաժան մասը կարելի է համարել:

Մինչև 2007 թ-ը ԵՊՀ-ն ինտերնետին էր միացված «shared channel» սկզբունքով, այսինքն՝ նույն կանալով ինտերնետ էր տրամադրվում մեկից ավելի հաճախորդների, և արագությունը, կախված տվյալ պահին կանալում եղած հաճախորդների թվից, ընկնում էր, իսկ կապի որակը ուղղակի դառնում էր աննկարագրելի:

Բարեփոխումներից հետո՝ 2007 թ. փետրվարի 1-ից գործում է համակարգչային ցանցի և համակարգիչների սպասարկման բաժինը, որն ապահովում է ինչպես ցանցի, համացանցի (ինտերնետի), էլ.

փոստի անխափան և անվտանգ աշխատանքը, այնպես էլ համակարգչային տեխնիկայի արդյունավետ սպասարկումը: Բարեփոխումների արդյունքում թարմացվել են նաև սերվերների մի մասը. մասնավորապես թարմացվեց էլ. փոստի սերվերը, որը նախկինում գործում էր Pentium 2 համակարգչի վրա և չէր բավարարում ԵՊՀ հզորություններին, ինչի արդյունքում տեղի էին ունենում էլ. փոստի աշխատանքի հաճախակի խափանումներ: Այդ խափանումների մի մասն էլ պայմանավորված էր խնդրի ծրագրային լուծումով:

Բարեփոխումներից հետո էլ. փոստի սերվերը այժմ գործում է «Core 2 Duo» պրոցեսորի հիման վրա, 250Gb կոշտ սկավառակով և 4Gb օպերատիվ հիշողությամբ, ինչը թույլ է տալիս մեծ արտադրողականությամբ և հուսալիությամբ մշակել էլ. փոստի շուրջ 600 օգտագործողների էլ. նամակները: Այսօր ամբողջ աշխարհը պայքարում է, այսպես կոչված, «սպամ»-երի, այսինքն՝ անհնում նամակների, ռեկլամների դեմ, ինչը մեզ մոտ մինչև բարեփոխումները չէր իրականացվել, որն էլ թերևս հանդիսանում էր էլ. փոստի սերվերի խափանումների հիմնական պատճառներից մեկը: Այժմ նոր սերվերի վրա աշխատում են հակասպամային լուրջ ֆիլտրեր, որոնք ապահովում են նմանաբնույթ նամակների մոտ 85-90% բլոկավորում: Այս թիվը հնարավոր է հասցնել նույնիսկ 100%-ի, սակայն այս դեպքում վտանգ կա, որ ֆիլտրերը կարող են բլոկավորել նաև որոշակի քանակությամբ նորմալ նամակներ, ինչը մշտապես վերահսկվում է էլ. փոստի սերվերի ադմինիստրատորի կողմից:

Համեմատության համար նշենք, որ եթե հին սերվերի պրոցեսորի միջին ծանրաբեռնվածությունը օրվա ընթացքում «սպամերի» պատճառով մշտապես ~98%-ի սահմաններում էր, ապա այժմ այն ամենածանրաբեռնված պահին չի գերազանցում 7 %-ը:

Հակավիրուսային խնդրի լուծման համար առաջարկվել և այժմ իրականացվում է կենտրոնացված հակավիրուսային սերվերի գաղափարը, որի էությունը հետևյալն է. տեղադրված է հակավիրուսային սերվեր, որին ծրագրային եղանակով միացված են ԵՊՀ լոկալ ցանցի բոլոր համակարգիչները: Սերվերն օրվա ընթացքում մի քանի անգամ ինտերնետից ստուգում է արդյոք նոր թարմացումներ չկան: Որևէ թարմացման առկայության դեպքում սերվերը քաշում է այն և ավտոմատ կերպով տարածում իր բոլոր հաճախորդներին (օգտագործողներին), և նրանք նույնիսկ չեն էլ իմանում, թե իրենց համակարգիչը հակավիրուսային թարմացում կատարեց:

Այս լուծումը թույլ է տալիս կենտրոնացված եղանակով ղեկավարել բոլոր համակարգիչները՝ բարձրացնելով անվտանգության մակարդակը, ինչպես նաև տասնյակ անգամ խնայել թրաֆիկը՝ թարմացումները անելով ընդամենը մեկ համակարգչի՝ սերվերի վրա: Ծրագիրը թույլ է տալիս ստանալ նաև բազմատեսակ հաշվետվություններ օրվա, շաբաթվա, ամսվա և տարվա կտրվածքով, ինչպես նաև բարձր վտանգավորության աստիճան ունեցող վիրուսների հայտնաբերման դեպքում SMS հաղորդագրություն ուղարկել ադմինիստրատորին կամ անհրաժեշտության դեպքում անջատել վարակված համակարգիչը: Այդ հաշվետվությունների վերլուծությունը ադմինիստրատորին հնարավորություն է տալիս բլոկավորել վտանգավոր վեբ կայքերը, որոնք պարունակում են վտանգավոր վիրուսներ:

Բարեփոխումների կարևոր քայլ էր նաև ինտերնետի արագության և որակի բարձրացման հարցի լուծումը: Այժմ ԵՊՀ-ում կիրառվում է քարտային համակարգը, ինչի ներդրումը թույլ տվեց կապի արագությունը մի քանի անգամ մեծացնել և այժմ ԵՊՀ-ն ունի ոչ թե «shared channel», այլ ֆիքսված արագություն, ինչը մշտապես վերահսկվում է ինտերնետի ադմինիստրատորի կողմից: Այս լուծումը նա ինքնանպատակ չէր: Այն առաջ եկավ նախկին իրավիճակի բազմակողմանի վերլուծությունից հետո: Մասնավորապես, այցելած վեբ կայքերի վերլուծությունը ցույց տվեց, որ դրանց մի զգալի մաս են կազմում ինտերնետ ծանոթությունները, նկարներ ու վիդեո նյութեր պարունակող կայքերը, որոնք մեծ թրաֆիկ էին ծախսում և պարունակում բազմաթիվ վիրուսներ: Եվ այդպիսի կայքերի այցելության արդյունքում համալսարանը կրում էր նյութական վնասներ (ծախսվում էր մեծ թրաֆիկ, համակարգիչները փչանում էին):

Այսօր համալսարանի ամբողջ համակարգիչների (շուրջ 1073) միայն 48.6% կամ թվով 521-ն են կազմում Pentium 4: Համալսարանն ունի 312 տպիչ, որից 248-ը, այսինքն՝ մոտ 80% -ը լազերային է: Սակայն այստեղ էլ խնդիրներ կան նրանց քարտրիջների և բառաբանների հետ կապված: Այս տպիչների քարտրիջները նախատեսված են 3-4 լիցքավորման համար, որից հետո բառաբանները պետք է փոխել, մինչդեռ մեզ մոտ քարտրիջները լիցքավորվում են այնքան, մինչև որ վերջնականապես շարքից դուրս չեն գալիս: ԵՊՀ-ն ունի 64 սկաներ, որոնք առկա պահանջարկը ամբողջությամբ փակում են: Դրանք գտնվում են լավ վիճակում: Վերջին տարիներին դիպլոմային աշխատանքների պաշտպանության, տարբեր սեմինարների անցկացման համար կարևոր դեր են ստացել պրոյեկտորները: Այժմ ԵՊՀ-ն ունի ընդամենը 4 պրոյեկտոր, և քայլեր են ձեռնարկվում յուրաքանչյուր ֆակուլտետին գոնե մեկ հատ տրամադրելու համար:

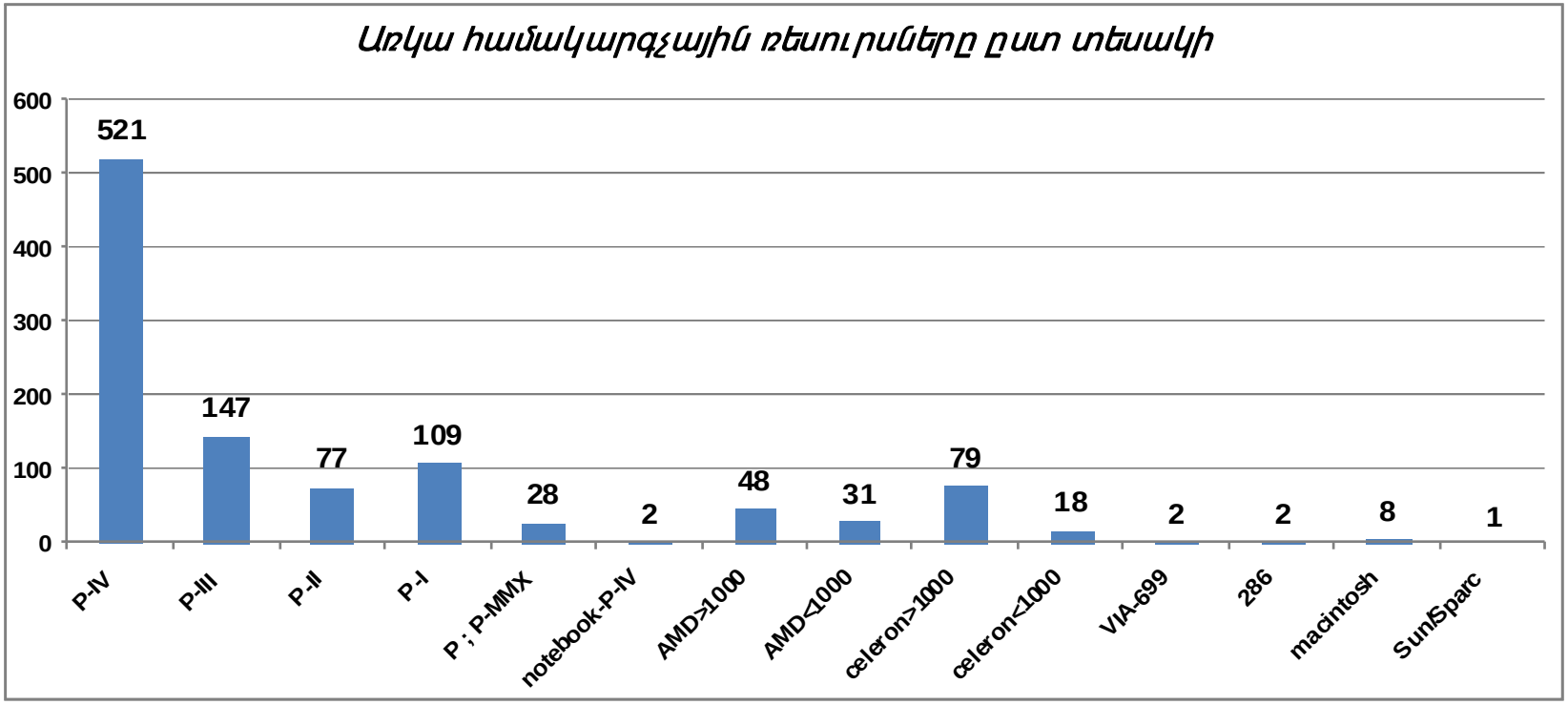
Առկա համակարգչային ռեսուրսները ըստ տեսակի
600
500
400
300
200
100
0
521
147
77
109
28
2
48
31
79
18
2
2
8
1
P-IV
P-III
P-II
P-I
P ; P-MMX
notebook-P-IV
AMD>1000
AMD<1000
celeron>1000
celeron<1000
VIA-699
286
macintosh
SunSparc

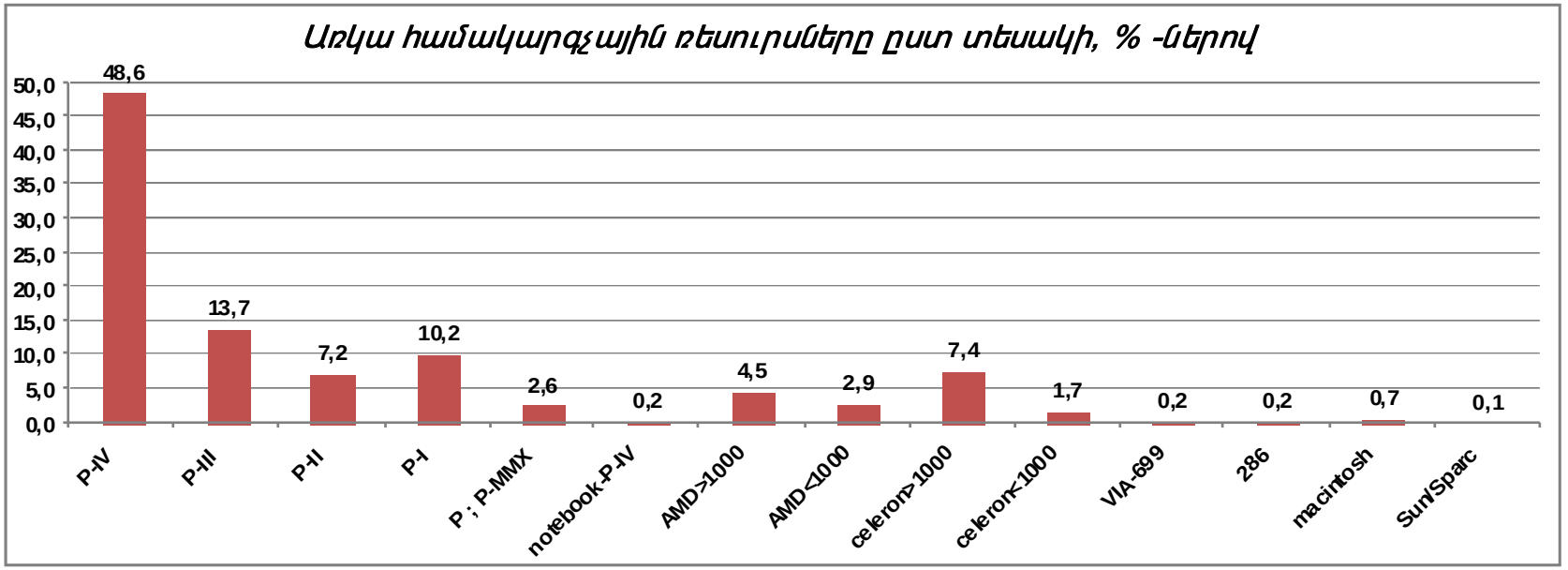

Այդ համակարգիչները բաշխված են հետևյալ կերպ.

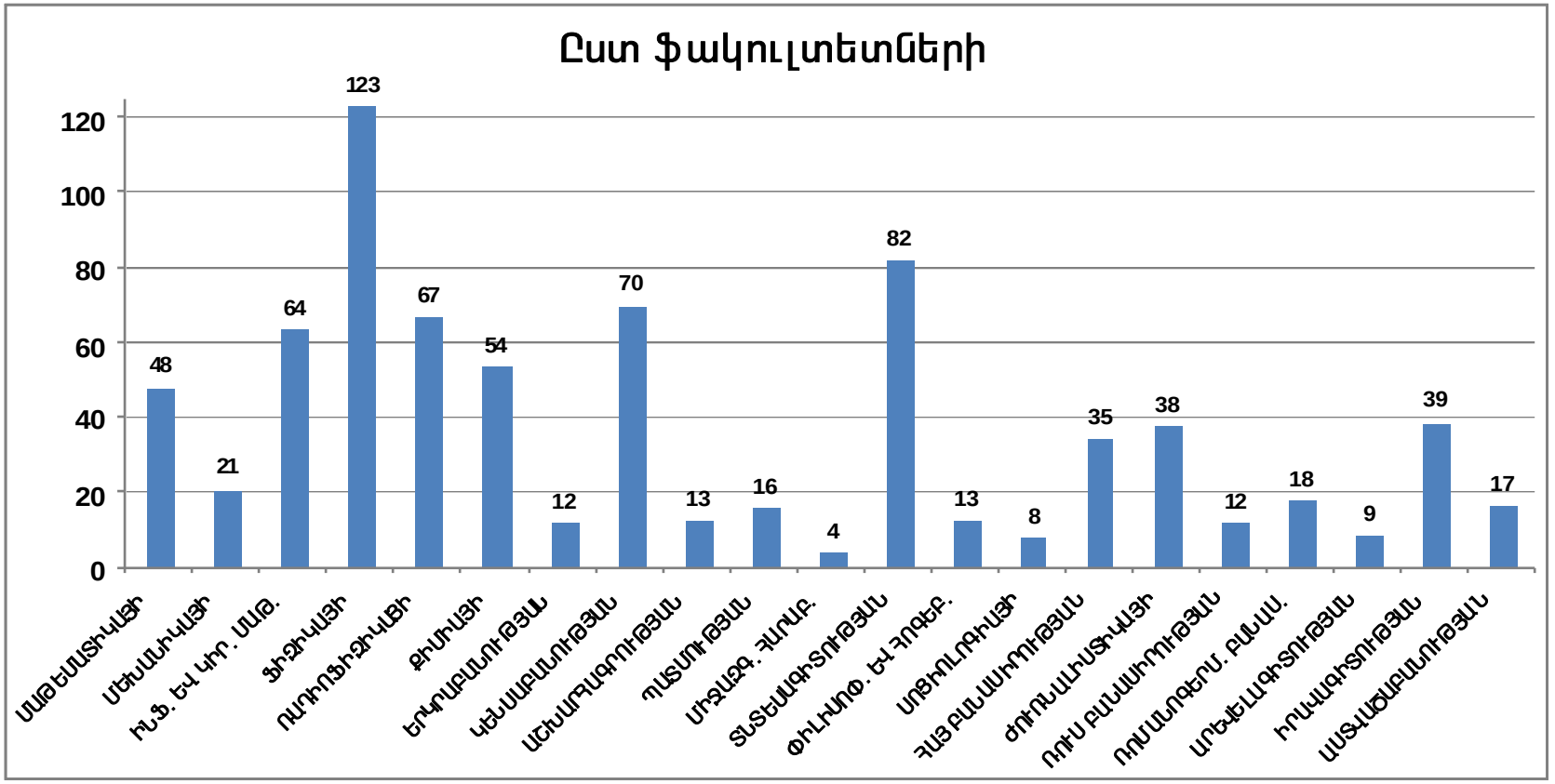
Ըստ ֆակուլտետների
120
100
80
60
40
20
0
48
21
64
123
67
54
12
70
13
16
4
82
13
8
35
38
12
18
9
39
17
ԱՄԹԵՍՏԻԿԱՅԻ
ՄԵԽԱՆԻԿԱՅԻ
ԻՆՖ. ԵՎ ԿՈՄ. ՍԻՍԹ.
ՖԻԶԻԿԱՅԻ
ՌԱԴԻՈՖԻԶԻԿԱՅԻ
ՔԻՄԻԱՅԻ
ԵՐԿՐԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԿԵՆՍԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ
ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ
ԱՐՏԱՔԻ. ՀԱՐԱԲ.
ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
ՓԻԼԻՍՈՓ. ԵՎ ՀՈԳԵԲ.
ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱՅԻ
ՀԱՅ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹՅԱՆ
ԺՈՒՌՆԱԼԻՍՏԿԱՅԻ
ՌՈՒԽ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹՅԱՆ
ՌՈՒՍԱԼՈԳԵՐՄ. ԲԱՆԱՍ.
ԱՐԵՎԵԼԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
ԱՍՏՎԱԾԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ

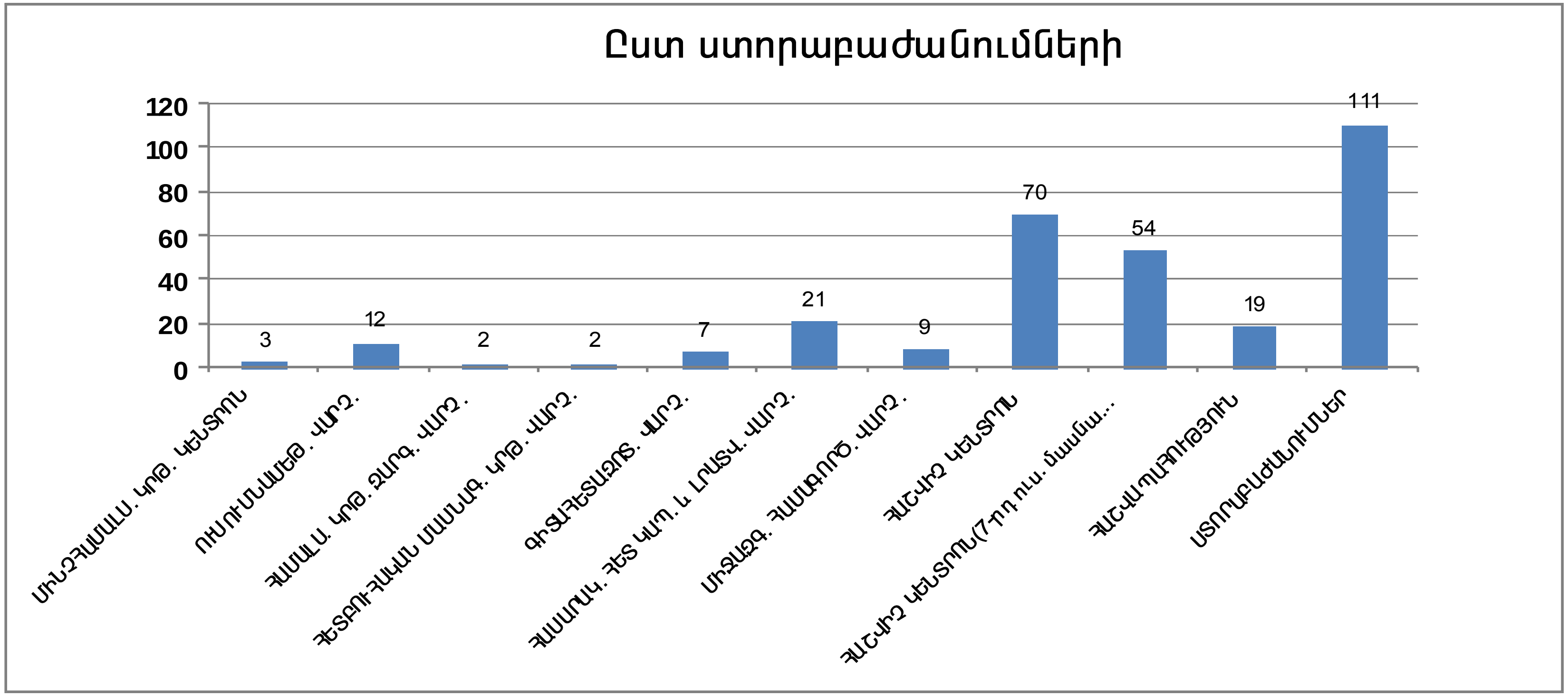
Ըստ ստորաբաժանումների
120
100
80
60
40
20
0
3
12
2
2
7
21
9
70
54
19
111
ՄԻՆՉՀԱՄԱԼՍ. ԿՐԹ. ԿԵՆՏՐՈՆ
ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹ. ՎԱՐՉ.
ՀԱՄԱԼՍ. ԿՐԹ. ԶԱՐԳ. ՎԱՐՉ.
ՀԵՏԲՈՒՀԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳ. ԿՐԹ. ՎԱՐՉ.
ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏ. ՎԱՐՉ.
ՀԱՄԱՐԱԿ. ՀԵՏ ԿԱՊ. և ԼՐԱՏՎ. ՎԱՐՉ.
ՄԻՋԱԶԳ. ՀԱՄԱԳՈՐԾ. ՎԱՐՉ.
ՀԱՇՎԻՉ ԿԵՆՏՐՈՆ
ՀԱՇՎԻՉ ԿԵՆՏՐՈՆ(7-րդ ուս. մասնա...
ՀԱՇՎԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ
ՍՏՈՐԱԲԱԺԱՆՈՒՄՆԵՐ

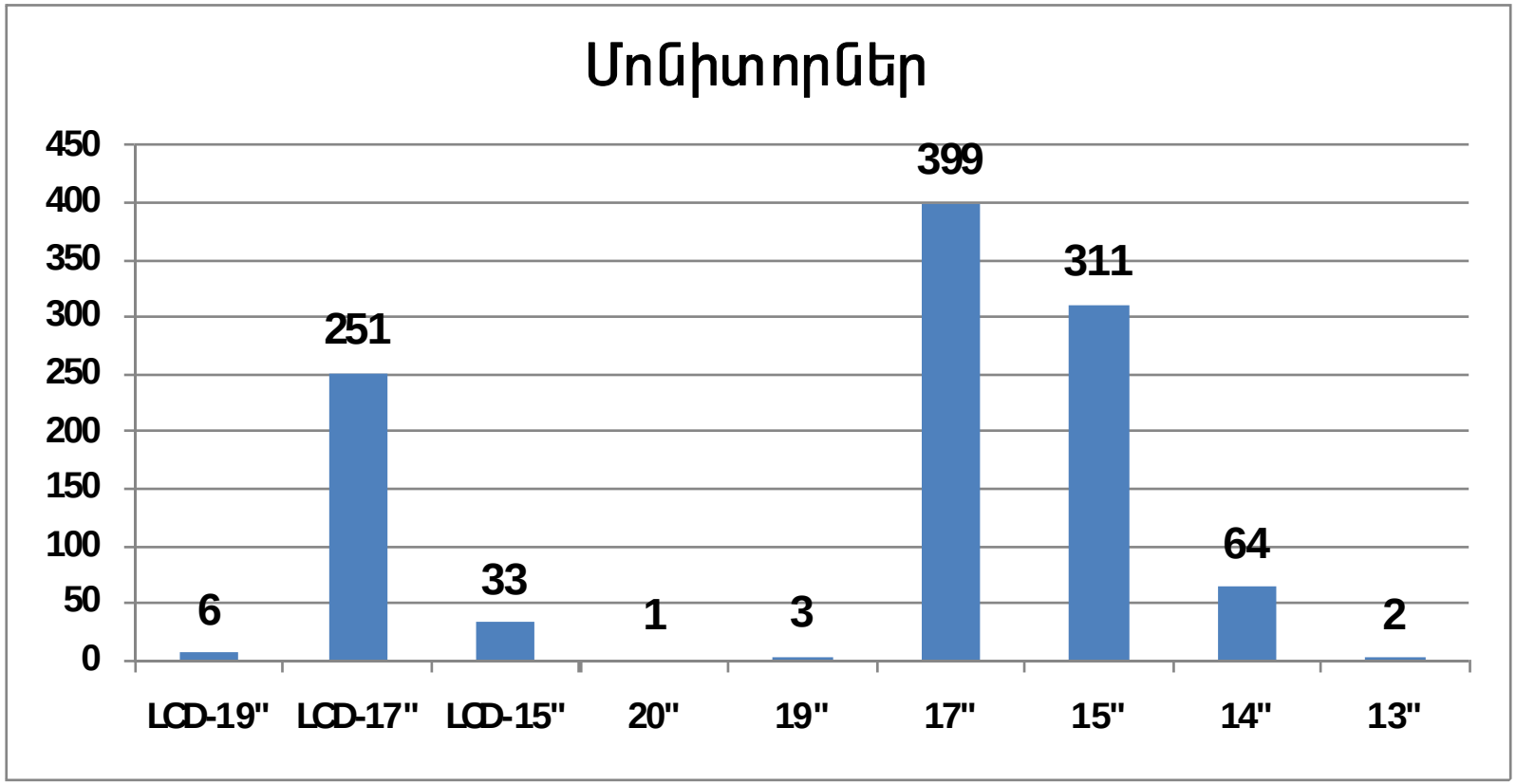
Մոնիտորներ
450
400
350
300
250
200
150
100
50
0
6
251
33
1
3
399
311
64
2
LCD-19"
LCD-17"
LCD-15"
20"
19"
17"
15"
14"
13"

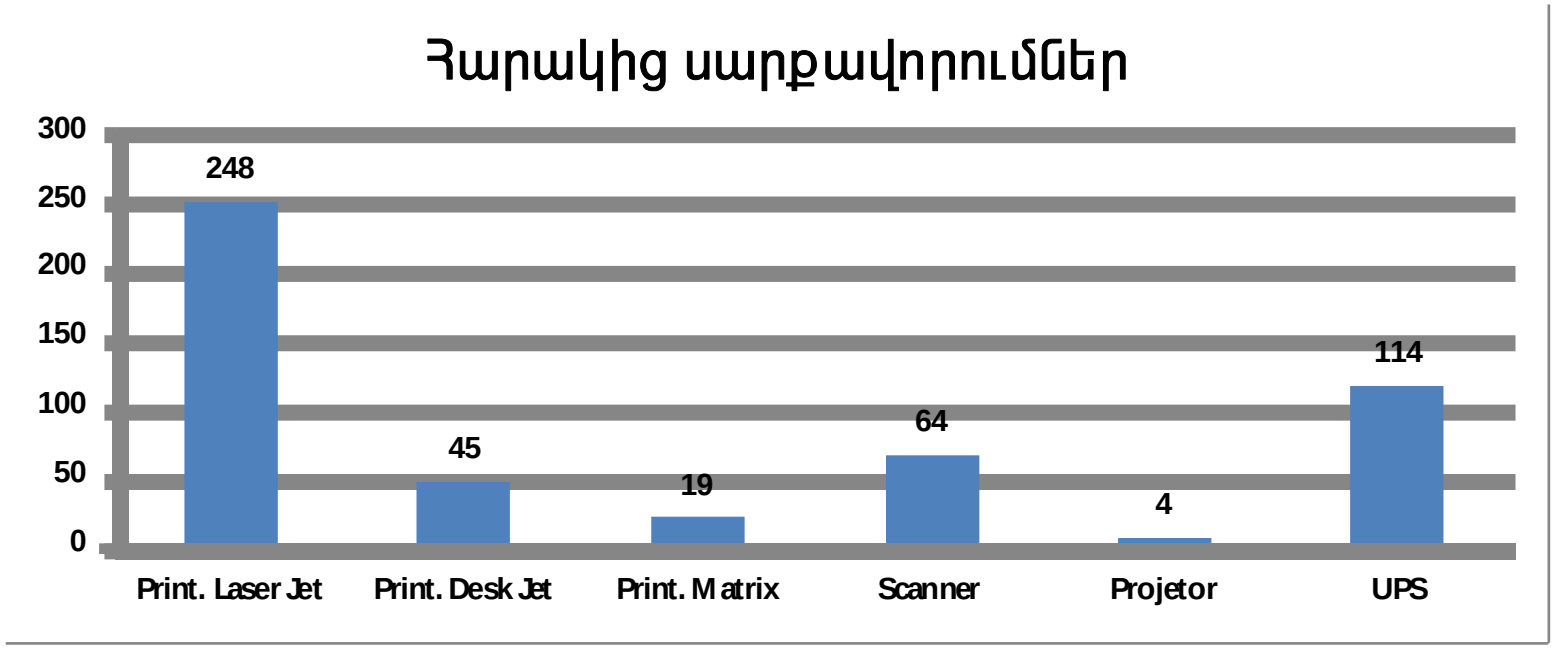
Հարակից սարքավորումներ
300
250
200
150
100
50
0
248
45
19
64
4
114
Print. Laser Jet
Print. Desk Jet
Print. Matrix
Scanner
Projetor
UPS

Վերջերս ձեռք է բերվել 40 հատ նոր Pentium 4 համակարգիչներ, որոնք բաշխված են՝ ըստ գրաֆիկի:

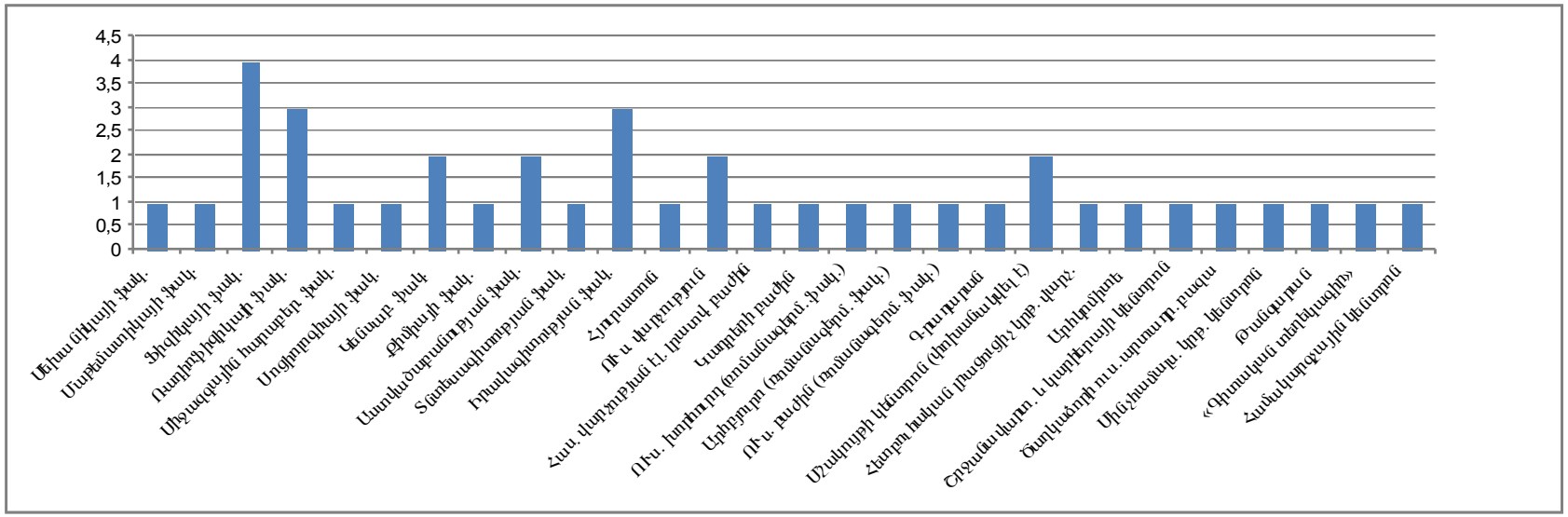

2006/2007 ՈՒՍՏԱՐՈՒՄ ԵՊՀ-ՈՒՄ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱԾ ՀԻՇԱՐԺԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐՆ ԸՍՏ www.ysu.am ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԻՆՏԵՐՆԵՏԱՅԻՆ ԿԱՅՔԻ ԼՐԱՀՈՍԻ

[01.09.06] **ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՒՐՍԵՑԻՆԵՐԻ ԱՌԱՋԻՆ ՆՎԵՐԸ**
Սեպտեմբերի մեկին բոլոր առաջին կուրսեցիներին բաժանվեցին «Առաջին կուրսեցու ուղեցույց» փաթեթներ:

[05.09.06] **ՄԻՐԻԱՅԻ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄՈՒՏԻՆ ԵՊՀ-ՈՒՄ**
Մեզ համար բարեկամ մի երկրի ու հարազատ ժողովրդի նկատմամբ սիրո եւ երախտագիտության զգացումը, որ յուրաքանչյուր հայի սրտում է, մեծանում ու ամրապնդվում է այսօր, երբ պատմությունը թույլ է տալիս տեսնել եւ գնահատել փաստերը:

[11.09.06] **ԵՊՀ ՌԵԿՏՈՐ ԱՐԱՄ ՍԻՄՈՆՅԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆ ՍԱՄՈՒԼԻ ԱՄՈՒԼԻՍԸ**
Լրացավ Երեւանի պետական համալսարանի ռեկտոր, պրոֆեսոր Արամ Սիմոնյանի պաշտոնավարման 100 օրը:

[12.09.06] **ԻԻՀ ՄԵՋԼԻՍԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ՍԱՅՐ ԲՈՒՀՈՒՄ**
«Հայերի եւ իրանցիների բարեկամությունը նման է ծառի, որի արմատները գտնվում են պատմության խորքում, իսկ հասակը եւ տերեւները այսօր մեր աչքի առջեւ են»:

[12.09.06] **ԵՊՀ ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՒՐՍԵՑԻՆԵՐԸ ԵՐԴՎԵՑԻՆ**
Սեպտեմբերի 12-ին Երեւանի պետական համալսարանի մեծարման եւ առաջին կուրսեցիների երդման օրն էր: ԵՊՀ կենտրոնական մասնաշենքի առջեւ տեղի ունեցավ համերգ-միջոցառում:

[14.09.06] **ԿԱՐՈ ՀՈՎԱՍԱՓՅԱՆԸ ԿԴԱՍԱՎԻ ԱՇԽԱՐՀԻ 10 ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԼԵՌՆԱԳՆԱՑՆԵՐԻ ՇԱՐՔԻՆ**
ԵՊՀ մշակույթի կենտրոնի նախաձեռնությամբ սեպտեմբերի 14-ին ամերիկահայ լեռնագնաց Կարո Հովասափյանը հանդիպեց Երեւանի պետական համալսարանի ուսանողների հետ:

[26.09.06] **ԱՅՍՕՐՎԱ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻՉԸ ԿՐԹՈՒՄ Է ՎԱՂՎԱ ՍԱՄՆԱԳԵՏԻՆ**
«Սինովսիա» ընկերությունը Երեւանի պետական համալսարանին տրամադրել է Չարլզ Բեբիջի անվան դրամաշնորհ, որի արդյունքում էլ համալսարանում բացվել է համակարգչային համանուն երկու կենտրոն:

[28.09.06] **ԲԱՑՎԵՑ ԺՈՒՌՆԱԼԻՍՏԻԿԱՅԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ**
Հայաստանի ժուռնալիստիկան միջազգային չափանիշներին մոտեցնելու նոր հնարավորություն ստեղծվեց: Սեպտեմբերի 28-ին Երեւանի պետական համալսարանի ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետում կայացավ «Ժուռնալիստիկայի հայկական դպրոց» մագիստրոսական նոր միջազգային ծրագրի շնորհանդեսը:

[29.09.06] **ԱՆԿԱԽՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆՆԵՐԻ ԱՉՔԵՐՈՎ**
«ՈՒրախ եմ, որ ԵՊՀ նորակառույց մասնաշենքի հարեւանությամբ ձգվող գորշ պատին արված գրաֆիտիները ոչ միայն ուսանողներին արտահայտվելու հնարավորություն ընձեռեցին, այլեւ լուծեցին պատի գունապատման խնդիրը»,- նկատեց ԵՊՀ ռեկտոր Արամ Սիմոնյանը:

[05.10.06] **ՌՈՒՄԻՆԻԱՅԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ԵՊՀ-ՈՒՄ**
«Եվրամիությանը միանալ ցանկացող երկիրը պետք է ունենա զարգացած տնտեսություն, առօրյա կյանքը պետք է նմանվի այդ երկրների կյանքին: Ամեն մի քաղաքացի պետք է հարուստ լինի իր երկրում»,- ասաց Ռումինիայի նախագահ Տրայան Բասեսկուն:

[18.10.06] **ԵՍ ՈՉ ՈՔԻ ՉԵՄ ՆԱԽԱՆՁՈՒՄ**
Հոկտեմբերի 18-ին ԵՊՀ Չարենցի անվան դահլիճում հյուրընկալվեց աշխարհահռչակ օպերային երգչուհի Հասմիկ Պապյանը: Երգչուհին հակիրճ խոսեց իր մասին եւ սիրով պատասխանեց ուսանողների հարցերին:

[20.10.06] **«ՀԱՅՖԵՍՏԻՆ» ՄԱՄՆԱԿՑՈՒՄ ԷՐ ՆԱԵՎ ԵՊՀ-Ն**
Հոկտեմբերի 4-ից 14-ը Երեւանում անցկացվեց «Հայֆեստ» 4-րդ միջազգային թատերական փառատոնը: Այս տարի փառատոնի մասնակիցներն անհամեմատ շատ էին՝ 31 երկրից 75 ներկայացում:

[25.10.06] **ՆՇԵՑ ԻՐ 15-ԱՄՅԱԿԸ**
Հոկտեմբերի 25-ին ԵՊՀ մեծ դահլիճում ԵՊՀ ռոմանագերմանական բանասիրության ֆակուլտետը մեծ շուքով նշեց իր 15-ամյակը:

[27.10.06] **ԵՐԿՈՒ ՆՈՐ ԿԱՌՈՒՑՑ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆՈՒՄ**
Երեւանի պետական համալսարանում միանգամից երկու նոր ամբիոն է բացվել՝ իրավագիտության ֆակուլտետում՝ «Եվրոպական եւ միջազգային իրավունքի ամբիոնը», եւ համահամալսարանական «Եվրոպական իրավունքի եւ ինտեգրման կենտրոնը»:

[03.11.06] **ԲԵՐՆԱՐԴ ԴՅՈՒՐԱՆԸ ԵՊՀ ՊԱՏՎԱՎՈՐ ԴՈԿՏՈՐ Է**
«Դիպլոմի հանձնումը, ըստ իս, շատ խորհրդանշական է. սա համագործակցության նոր փուլի սկիզբն է: Կարծում եմ՝ ԵՊՀ-ի հետ մեր համագործակցությունը բավականաչափ ակտիվ չէ, մենք ամեն ինչ կանենք այս բացթողումը շտկելու համար»,- ասաց ԵՊՀ պատվավոր դոկտոր Բերնարդ Դյուրանը:

[06.11.06] **ԵՊՀ-Ն ԱՌԱՋԻՆ ՏԵՂՈՒՄ Է**
Հոկտեմբերի 4-ին ԵՊՀ-ում անցկացվեց ACM ICPC ծրագրավորման ուսանողական թիմային միջազգային օլիմպիադայի հայաստանյան քառորդ եզրափակիչ փուլը:

[10.11.06] **ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆՆ ՍԿՍՎՈՒՄԷ ԵՊՀ-ԻՑ**
Սինչեւ 2007 թ-ի մայիս կընդունվի «ՀՀ ազգային անվտանգության ռազմավարություն»-ը:

[18.11.06] **ԴԻՎԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՌԵԿՏՈՐԸ ԵՊՀ-ՈՒՄ**
Նոյեմբերի 17-ին ԵՊՀ ուսանողների եւ դասախոսների հյուրն էր ՌԴ արտաքին գործերի նախարարությանը կից դիվանագիտական ակադեմիայի ռեկտոր Ալեքսանդր Պանովը:

[01.12.06] **ՄԵՎ ՇԵՆՔԸ՝ 100 ՏԱՐԵԿԱՆ**
Նոյեմբերի 29-ին ԵՊՀ պատմության, տնտեսագիտության եւ աստվածաբանության ֆակուլտետները, որոնք այժմ տեղակայված են «Սեւ շենքում», նշեցին իրենց մասնաշենքի 100-ամյա տարեդարձը:

[04.12.06] **ՄԱՅՐ ԲՈՒՀԸ ՆՈՐՈՎԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑԱՎ ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐԻՆ**
«Երեւանի պետական համալսարանը զանգվածային լրատվամիջոցներում» թեմայով սեմինար-քննարկումն անցկացվեց ԵՊՀ Ծաղկաձորի ուսումնաարտադրական բազայում:

[06.12.06] **ՀԱՍԱԼՍԱՐԱՆԻ ԹԻՄԸ ԱՌԱՋԻՆ ՏԵՂՈՒՄ Է**
Ծրագրավորող ուսանողների միջազգային մրցույթին Երեւանի պետական համալսարանի թիմը ցուցաբերեց լավագույն արդյունքները:

[15.12.06] **ՌՈՄԱՆՈԳԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ՆՈՐ ՆԱԽԱԳԱՀ ՈՒՆԻ**
ԵՊՀ ուսանողական խորհրդի նախագահ ընտրվեց նախորդ չորս ամիսներին ՌԱԽ նախագահի պաշտոնակատար, ինֆորմատիկայի եվ կիրառական մաթեմատիկայի ֆակուլտետի ուսանող Համլետ Մանուկյանը:

[18.12.06] **ԳՈՒՐԳԵՆ ՍԵԼԻՔՅԱՆԸ 70 ՏԱՐԵԿԱՆ Է**
«Այսօր մտավորական կոչվելու իրավունք ունեն միայն այն մարդիկ, ովքեր տալիս են շատ, ստանում քիչ եւ բավարարվում են այդ քչով: Երջանիկ է նա, ով գիտե այդպես նվիրվել գործին»,- ասում է իր կյանքի 70 տարիներից 50-ը ԵՊՀ-ին նվիրած մտավորականը:

[18.12.06] **ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ՀՅՈՒՐԸ ՎԱՐԴՈՒՀԻ ՎԱՐԴԵՐԵՍՅԱՆՆ ԷՐ**
«Նա մեր վերջին մոհիկաններից է: Մենք պարտավոր ենք անել ամեն հնարավորը, որ ուսանողները անձամբ շփվեն Վարդուհի Վարդերեսյանի նման մեծությունների հետ, ճանաչեն ու գնահատեն նրանց»,- ասաց ԵՊՀ մշակույթի կենտրոնի տնօրեն Կարինե Դավթյանը:

[27.12.06] **ԸՆԴՈՒՆՎԵՑ ԵՊՀ ՌԵԿՏՈՐԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ**
Երեւանի պետական համալսարանի խորհրդի տարեվերջյան ամփոփիչ նիստը դեկտեմբերի 27-ին էր:

[23.01.07] **ԼՌԵՑ ՊԱԼՅԱՆ ՀԱՅԻ ՁԱՅՆԸ**
Վախճանվել է Երեւանի պետական համալսարանի անվանի դասախոս, ԵՊՀ հայոց լեզվի պատմության ամբիոնի դոցենտ, շարականագետ, խմբավար եւ երգիչ Խորեն Պալյանը:

[24.01.07] **Մ ՊԱՆԵՑԻՆ, ՈՐՈՎՀԵՏԵՎ ՀԱՅ Է**
Երեւանի պետական համալսարանի ուսանողները դատապարտում են Թուրքիայի հայ լրագրող Հրանտ Դինքի սպանությունը:

[26.01.07] **ՆՇՈՒՄ ԵՆՔ ՔԱՆԱԿԻ 15-ԱՄՅԱԿԸ**
«1992 թ-ի հունվարի 28-ին Հայաստանի կառավարությունը ընդունեց «ՀՀ պաշտպանության նախարարության մասին» հիրավի պատմական որոշումը»,- իր ելույթում նշեց ՀՀ պաշտպանության նախարարի առաջին տեղակալ, գեներալ-գնդապետ Սիքայել Հարությունյանը:

[29.01.07] **ՎԱՉԳԵՆ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆԸ 70 ՏԱՐԵԿԱՆ Է**
«Նրա գրիչը գրել է ե'ւ անցած դարի արհավիրքների ու մեծագույն երեւույթների, ե'ւ մեր օրերի նշանակալից իրադարձությունների մասին: Նա պատմության մեջ է եւ մեր օրերում»:

[08.02.07] **ՕԳՏՎԵ'Ք ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՊԱՇԱՐՆԵՐԻՑ**
Գիտական աշխատանք գրելու համար, եթե ձեզ անհրաժեշտ են հումանիտար ու բնագիտական ոլորտներին վերաբերող գիտական հոդվածներ, կարող եք գրել elpub@ysu.am էլեկտրոնային հասցեով:

[09.03.07] **ԻՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՒԼՈՒՄ**
Մարտի 9-ին ԵՊՀ ուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտոր Ալեքսանդր Գրիգորյանը հյուրընկալեց ԱՄՆ-ի Քոնեքթիքուտի համալսարանի սոցիալական աշխատանքի դպրոցի՝ Հայաստան ժամանած ուսանողներին:

[13.03.07] **ԾՆՈՒՆԴԴ ՇՆՈՐՀԱՎՈՐ, ՉԱՐԵՆՑ**
Չարենցն անմահ է, իսկ նրա պոեզիան՝ անծայր:

[14.03.07] **ՆԻԿՈԼ ԱՂԲԱԼՅԱՆԻ ԿԻՍԱՆԴՐԻՆ ԵՊՀ-ՈՒՄ**
«Այսուհետ համալսարանի կենտրոնական մասնաշենք մտնող ամեն մի մարդ կզգա մեծանուն գործչի բրոնզաձույլ ներկայությունն ու լուռ կողջունի նրան»,- իր ելույթում նշեց ԵՊՀ ռեկտոր, պրոֆեսոր Արամ Սիմոնյանը:

[21.03.07] **ՆՎԱՃՈՒՄՆԵՐԸ ՅՈՒՅԱԴՐԵԼՈՒ ՀՐԱՇԱԼԻ ԱՌԻԹ**
«Ուսուցումը Հայաստանում 2007» VI միջազգային ցուցահանդեսին այս տարի առաջին անգամ մասնակցեց նաեւ ԵՊՀ-ն:

[27.03.07] **ՑԱՎԱԿՑԱԿԱՆ ՈՒՂԵՐՁ**
Խորապես վշտացած ենք ՀՀ վարչապետ, պետական ու քաղաքական ակնառու գործիչ Անդրանիկ Մարգարյանի անժամանակ մահվան կապակցությամբ:

[29.03.07] **ԳՆԱՀԱՏՎԵՑ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆՈՐԵՆ**
ԵՊՀ ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետի դեկան, պրոֆեսոր Գառնիկ Անանյանը միջազգային պարգեւ է ստացել:

[03.04.07] **ԵՊՀ-ՈՒՄ ԾԽԵԼՆ ԱՐԳԵԼՎՈՒՄ Է**
«Ծխախոտի իրացման, սպառման եւ օգտագործման սահմանափակումների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջների կատարումն ապահովելու նպատակով Երեւանի պետական համալսարանի ռեկտոր Արամ Սիմոնյանը մարտի 20-ին ընդունել է հրաման ԵՊՀ մասնաշենքերում ծխելն արգելելու մասին:

[03.04.07] **ՆՈՐԱՅՐ ՍԻՍԱԿՅԱՆԻ 100-ԱՄՅԱԿԻՆ**
Գենետիկայի վերածնունդը Խորհրդային Միությունում հենց նրա շնորհիվ էր:

[04.04.07] **ԷՆԹՈՆԻ ԳՈԴՖՐԻՆ ԵՊՀ-ՈՒՄ**
«Ես կարծում եմ, որ բանակցային այս փուլում Ղարաբաղին՝ որպես բանակցող կողմ, ներգրավելը բանակցության համար հետընթաց քայլ կլինի»,- ասաց Էնթոնի Գոդֆրին:

[16.04.07] **ԱՐԴԻԱԿԱՆԱՑՈՂ ԳՐԱԴԱՐԱՆ**
Այսուհետ ուսանողը կարող է իրեն անհրաժեշտ գիրքը փնտրել եւ գտնել հայաստանյան 14 գրադարանների համահավաք էլեկտրոնային քարտարանում:

[16.04.07] **ԱՄԲԻՈՆԸ 10 ՏԱՐԵԿԱՆ Է**
Ապրիլի 16-ին ԵՊՀ «Սեւ շենքում» նշվեց ԵՊՀ պատմության ֆակուլտետի հայ արվեստի պատմության եւ տեսության ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ամբիոնի հիմնադրման տասնամյակը:

[26.04.07] **ՄԱՅՐ ԲՈՒՀԻ ԼԵԳԵՆԴՆԵՐԸ**
Երեւանի պետական համալսարանի զոհված ուսանող ազատամարտիկների «Վարդանանք» ռազմահայրենասիրական դաստիարակության ակումբը 10 տարեկան է:

[27.04.07] **ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ՀՅՈՒՐԸ ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀՆ ԷՐ**
«Հայաստանում բազմակարծությունը ակնհայտ է, նույնիսկ մի քիչ շատ է: Այն երբեմն կարող է շփոթություն առաջացնել»:

[03.05.07] **ԻՆՏԵԳՐՎՈՒՄ ԵՆՔ ԵՎՐՈՊԱՅԻՆ**
Մայիսի 3-ին ԵՊՀ գրադարանի սրահում տեղի ունեցավ Եվրոպական իրավունքի եւ ինտեգրման կենտրոնի բացման արարողությունը:

[03.05.07] **ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ՝ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀԻՆ**
«Ավելի լավ է պետպատվերի շրջանակներում ընդունվող ուսանողների թիվը սահմանափակել, բայց այն ուսանողը, որին մենք պատրաստում ենք, դառնա լիարժեք մասնագետ եւ օգուտ բերի»:

[04.05.07] **ԻՆՔՆԱԲՈՒԽ ՇԱՐԺՈՒՄ**
Կրթական հիմնախնդիրներով մտահոգված ուսանողներն այսօր իրենց պահանջը նամակով ներկայացրել են ՀՀ վարչապետ Սերժ Սարգսյանին:

[08.05.07] **ՊԱՏԱՄԽԱՆԸ ՉՈՒՇԱՑԱՎ**
«Հայաստան, Հայաստան…», «Կեցցե Հայաստանը» բացականչություններով այսօր Երեւանի պետական համալսարանի մեծ դահլիճում ուսանողները դիմավորեցին ՀՀ վարչապետ Սերժ Սարգսյանին:

[14.05.07] **ԿԱՐԾ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ԵՐԿՐԻ ՀԵՏ**
Մայիսի 14-ին Երեւանի պետական համալսարանի հյուրը հայտնի տիեզերագնաց, պրոֆեսոր Յուրի Բատուրինն էր:

[18.05.07] **ՀՅՈՒՐԵՐ ՎԱՐՇԱՎԱՅԻՑ**
ԵՊՀ ռեկտորի հրավերով Երեւան էր այցելել Կարդինալ Ստեֆան Վիշինսկու անվան համալսարանի պատվիրակությունը՝ ռեկտորի գլխավորությամբ:

[29.05.07] **ՄԵՆՔ՝ ՈՒՀԱ ՉԵՄՊԻՈՆ**
ՈՒրախների եւ հնարամիտների ակումբի ուսանողական լիգայի եզրափակիչ փուլում հաղթեց ԵՊՀ թիմը:

[08.06.07] **ՀԱՍԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՆՈՐ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ**
Հունիսի 9-ին Երեւանի պետական համալսարանի եւ Գերմանիայի Տրիերի համալսարանների միջեւ կնքվեց համագործակցության պայմանագիր:

[15.06.07] **ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՈՒՍԱՆՈՂ-2007**
21 ուսանողներ Երեւանի պետական համալսարանի բոլոր ֆակուլտետներից արժանացան «Լավագույն ուսանող - 2007» մրցանակին:

[22.06.07] **ՊԱՀԱՆՋՎՈՒՄ Է ԱՇԽԱՏՈՂ**
Սեկնարկեց «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կարիերայի առաջին ցուցահանդես-2007»-ը:

[25.06.07] **ՆՈՐ ԱՄԲԻՈՆ, ՆՈՐ ՍԱՄՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ**
Ամբողջ աշխարհում օրեցօր ավելի մեծ պահանջարկ ունեցող ակտուար մաթեմատիկայի մասնագետներ այսուհետ պաշտոնապես կպատրաստի նաեւ ԵՊՀ-ն:

[27.06.07] **ԼՈՒԾՎՈՒՄ ԵՆ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԼՈՒՐՋ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐ**
Երեւանի պետական համալսարանի երիտասարդ գիտնականները շուտով կապահովվեն բնակարաններով:

[27.06.07] **ՀՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ԵՊՀ ՊԱՏՎԱՎՈՐ ԴՈԿՏՈՐ Է**
Պաշտոնական այցով Հայաստան ժամանած Հունաստանի նախագահ Կարոլոս Պապուլիասը հունիսի 27-ին ԵՊՀ հյուրն էր:

[20.08.07] **ԱՍՏՂԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՄԵՆԱԽՈՇՈՐ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎՆ ԱՆՑԿԱՑՎՈՒՄ Է ԵՊՀ-ՈՒՄ**
Այսօր ԵՊՀ կենտրոնական մասնաշենքի մեծ դահլիճում մեկնարկեց աստղագիտական «JENAM 2007» գիտաժողովը:

[30.08.07] **ՄԻԿՐՈԷԼԵԿՏՐՈՆԻԿԱՅԻ ՕԼԻՄՊԻԱԴԱ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ**
Միկրոէլեկտրոնիկայի հայաստանյան երկրորդ օլիմպիադան կմեկնարկի սեպտեմբերին:

[30.08.07] **ԵՊՀ-ՈՒՄ ՀԵՌԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄ ԿԱ**
Երեւանի պետական համալսարանում 28 մասնագիտությունների գծով հեռակա ուսուցման ծրագիր է իրականացվում: